

E

E, e n. (-,-) : E g., e g. ; *das große E*, ar bennlizherenn E b., an E skrivet bras g. ; *das kleine e*, an e munut g., an e skrivet bihan g. ; [sonerezh] E, mi g.

E-Banking n. (-s) : [stlenn.] bankerezh elektronek g.

Ebbe b. (-,-n) : 1. mare trec'h g., mare tre g., trec'h g., tre g., dichal g. ; *es ist Ebbe*, ober a ra tre, ober a ra trec'h, tre a zo gantañ, mare tre a zo, tre a zo, emañ ar mor o trec'hiñ, emañ ar mor o treañ, emañ ar mor o tichalañ, emañ ar mor o vont a-dreñv, emañ ar mor o tiskenn ; *die Ebbe ist ganz schön fortgeschritten*, ar mor a zo izelaet-mat ; *bei Ebbe*, a-dre, pa vez mare tre, pa vez tre, pa vez ar mor o trec'hiñ, pa vez ar mor o treañ, pa vez ar mor o tichalañ, pa vez ar mor o tiskenn ; *Ebbe tritt ein*, distro eo an tre, distokañ a ra ar mor, leuskel a ra tre, ar mor a laosk tre, tarzhañ a ra an dichal, treiñ a ra ar mor ; *drei Stunden nach Eintritt der Ebbe ist Halbebbe*, hanter vare a vez teir eur goude distro an tre ; *das Eintreten der Ebbe*, tarzhan dichal g., ar c'hentañ tre g., distro an tre g./b. ; *Ebbe und Flut*, ar chal hag an dichal, an tre hag al lanv, al lanvezh hag an trec'h, ar mareoù-mor lies., troioù ar mor lies., ar moradoù lies. ; 2. P. *bei mir herrscht Ebbe*, du on da lazhañ, skañv (plat, diskantet, treut, moan, ridet) eo va yalc'h, deuet eo va yalc'h da bladañ, ne'm eus ket ur gweneg mui em c'hokezenn, aet eo va yalc'h d'an hesk, n'eus ket ur gweneg toull ganin, n'em eus takenn ebet ken, ne'm eus ket mui a voutloù, n'eus ket ur gweneg el loch ganin, n'em eus ket an disterañ moneiz, n'eus mui a graf el loch ganin, ne'm eus ket daou wenneg da deuler ouzh toull ur c'hi, ne'm eus ket a vein tennet ken, staget berr on, skort eo an arc'hant ganin, hep ul liard toull emaon, n'em eus ket a segal ken, emañ Fañch ar Berr ganin, berr on war va c'hezeg, berr eo ar c'hrog ganin, rivinet eo va foch gant ar vezh, bihan eo pep tra ganin.

ebben V.dibers. (hat geebbt) : [merdead.] *es ebbs*, mare tre a zo, emañ ar mor o trec'hiñ, emañ ar mor o treañ, emañ ar mor o tichalañ, emañ ar mor o vont a-dreñv, emañ ar mor o tiskenn, ober a ra tre, ober a ra trec'h.

V.gw. (hat geebbt) : diskenn, sioulaat, habaskaat, gouzizañ, terriñ, terriñ war an dra-mañ-tra, kouezhañ, mogañ, kilañ.

Ebbestand g. (-s,-stände) : *niedrigster Ebbestand*, izelvor g., daere g., dazre g., mor daere g., mor en e vihanañ g., mor en e izelañ g. ; *bei niedrigstem Ebbestand*, d'an izelvor, e-pad an daere, da daol an daere, pa vez ar mor en e zaere, pa vez daere ar mor, pa vez bas an dour, pa vez bihan ar mor, pa vez bihan an dour, pa vez izel-gagn ar mor, pa vez ar mor en e vihanañ, pa vez ar mor en e izelañ.

Ebbestrom g. (-s) : mare tre g.

Ebbzeit b. (-,-en) : mare trec'h g., mare tre g., trec'h g., tre g., dichal g. ; *das Ende der Ebbzeit*, an diwezhañ tre g. ; *der Beginn der Ebbzeit*, tarzhan dichal g., ar c'hentañ tre g., distro an tre g./b.

ebd. [berradur evit **ebenda**] ibidem, en hevelep arroudennad.

eben ag. : 1. plaen, kompez, plat, sklat, ingal ; *ebenes Land*, bro gomez b., bro blaen b., kompezenn b., plaenenn b., kompezennad b., plaenennad b. ; *ebenes Feld*, kompezenn b., kompezennad b., maez kompez g. (Gregor), takad plaen g., maez kompez ha dizolo g. ; *ebene Fläche*, gorreenn gomez, gorreenn blaen b., pladenn b., plad g., plaenenn b., talenn b., leur blaen b. ; *auf ebenem Gelände*, war ar c'hompez, war ar plaen mik, war ar plad ; *ebenes Gelände erreichen*, erruout war ar c'hompez, erruout war ar plad, en em gavout war ar plaen ; *eben machen*, kompezañ, plaenaat, dic'haviañ, leurennañ, liveañ, skeiñ a-blaen, pladañ, flakaat, plaenañ ; 2. *ebener Weg*, hent reizh g., hent distroñs g., hent pavezet kompez g., hent kompez-kaer ; 3. *zu ebener Erde wohnen*, bezañ o chom en adraoñ, bezañ o chom a-rez an douar, bezañ o chom en estaj e rez an douar (Gregor) ; *ebenen Fußes*, a-rez an douar, war an hevelep live, a-blaen-kaer, war-blaen ; *aus dem Saal geht man ebenen Fußes in den Garten*, emañ ar sal war-blaen gant al liorz, ar sal a sko a-blaen-kaer war al liorz.

Adv. : 1. dres, krak, end-eeun, eeun-hag-eeun ; *da kommt er eben*, dres emañ o tont ; *das eben wollte ich sagen*, war-nes lavarout an dra-se e oan, aet eo va ger gant unan all ; *das ist es eben*, dres an dra-se eo ! aze emañ ! an dra-se eo end-eeun ! an dra-se krak eo ! ; *eben recht kommen*, degouezhout krak d'ar c'houlz, degouezhout e koulz, degouezhout e koulz vat ; *das wäre mir eben recht*, kement-se a vefe mat din, va zres eo, kement-se a rafe va jeu, kement-se a raio an treuz, kement-se a raio va zraoù ; *so ist es eben !* e-giz-se emañ ar bed - evel-se emañ ar bed, a-dreuz hag a-hed - evel-se emañ an traoù - setu giz ar bed - se 'zo evel-se - evel-se just emañ kont etre va moereb ha va eontr - evel-se emañ, petra a reot ? - e-giz-se emañ an traoù - e-giz-se emañ kont - e-mod-se emañ an traoù, pa vez kamm ar c'heuneud ne vez ket eeun ar glaou - evel-se krak ! ; *er konnte eben noch aus dem Wagen springen*, just en doa bet goar da sailhañ er-maez eus ar c'harr-tan, a-boan en doa bet goar da sailhañ er-maez eus ar c'harr-tan, a-vec'h en doa bet goar da sailhañ er-maez eus ar c'harr-tan, gallet en doa krip-ha-krap sailhañ er-maez eus ar c'harr-tan ; 2. rak pezh a zo ; *er ist eben nicht zu*

gebrauchen, rak pezh a zo gantañ, n'en deus tu da vann - rak pezh a zo, hennezh ne oar ardremez da netra - rak pezh a zo, hennezh ne oar ober na kriz na poazh - rak pezh a zo, hennezh ne oar ket ober un hollvad ; **3.** e gwirionez, evit gwir, a-dra-wir ; *er ist nicht eben klug*, e gwirionez, hennezh n'eo ket gwall fin ; *es ist eben nicht gerade dasselbe*, n'eo ket tre memes tra ; **4.** just, justik ; *mit drei Euro komme ich eben aus*, staget berr on un tammig gant tri euro, justik e vin gant tri euro ; *mit meinem Lohn komme ich eben aus*, gant va gopr e c'hellan justik skoulmañ ganti, gant va gopr e c'hellan justik en em gavout, n'em eus ket da ziouerñ gant va gopr, va gopr a zo just a-walc'h da'm c'hunduiñ, amañ n'emañ ket ar vammenn, gant va gopr e c'hellan justik pakañ an daou benn, gant va gopr em bez mil boan o skoulmañ an daou benn, gant va gopr em bez bec'h o skoulmañ ganti, gant va gopr em bez bec'h o sec'hañ an eil dorn gant egile, gant va gopr em bez bec'h o walc'hiñ an eil dorn gant egile ; **5.** o paouez, o tont a, na vezañ ken o, oc'h ehanañ, a-baouez, a-nevez 'zo, nevezik 'zo, bremaik, n'ober nemet ; *er ist eben angekommen*, o paouez erruout emañ, ne ra nemet erruout, n'emañ ken oc'h erruout c'hoazh, a-baouez erruout emañ ; *er kommt eben von dorthier*, bez' emañ oc'h ehanañ dont alese ; *er war eben hier*, amañ e oa n'eus tamm 'zo ebet, amañ e oa n'eus ket gwall bell, amañ e oa n'eus ket gwall bell-maleürus, amañ e oa bremaik, a-nevez vet eo, a-nevez 'zo e oa du-mañ, o nevez tremen eo, o nevez tremen emañ, o paouez tremen emañ, ne ra nemet mont kuit, n'emañ ken o tremen c'hoazh, a-baouez tremen emañ, amañ e oa n'eus tamm 'zo ebet, bez' edo amañ kentaou ; *ich habe eben das Feuer ausgelöscht*, o paouez lazhañ an tan emañ, o tont a lazhañ an tan emañ, ne ran nemet lazhañ an tan ; *wir haben eben von ihm einen Brief bekommen*, emañ o nevez resev ul lizher digantañ ; *ist es fertig ? Ja, eben !* echu eo ? Ya, just eo ! ; *es ist nicht mehr acht, acht ist eben vorbei !* n'eo ket eizh eur, ouzhpennik eo !

Eben n. (-s) : [louza.] ebena g., prenn-ebena g.

Ebenbild n. (-s,-er) : pimpatrom g., patrom g., skeudenn b., adskeudenn b. ; *er ist das Ebenbild seines Vaters*, pimpatrom e dad eo, patrom bev e dad eo, patrom-buhez eo d'e dad, ar vi diwar e dad eo ; *der Mensch ist das Ebenbild Gottes*, diouzh skeudenn Doue eo bet graet an den, Doue a reas an den diouzh e heñvededigezh, Doue a grouas an den diouzh e skeudenn.

ebenbürtig ag. : par, kevatal, kendere ; *er behandelt mich als ebenbürtig*, mont a ra ganin par-ouzh-par ; *sie sind sich ebenbürtig*, kevatal int, kendere int an eil gant egile.

Ebenbürtigkeit b. (-) : parded b., parder g., heñvelded b., heñvelder g., ingalder g., kevatalded b., kevatalder g., kendereadegzh b.

ebenda Adv. : **1.** dres du-se, du-se end-eeun ; **2.** [lenn.] ibidem, en hevelep arroudennad.

ebendaher Adv. : **1.** eus an hevelep lec'h, dres eus an tu-se, alese end-eeun, alehont end-eeun, dres ac'halehont, dres ac'halese, avaze end-eeun ; **2.** abalamour da se end-eeun, dres abalamour da se, dres evit-se, en abeg

da se end-eeun, dres en askont da se, dre-se end-eeun, dres diwar-se, kent a se end-eeun, dres kent-se.

ebendahin Adv. : di end-eeun, dres war an tu-mañ, etrezek an tu-se end-eeun, etramek an tu-se end-eeun, dres war-gaout an tu-se.

ebendarum Adv. : abalamour da se end-eeun, dres abalamour da se, dres evit-se, en abeg da se end-eeun, dres en askont da se, dre-se end-eeun, dres diwar-se, kent a se end-eeun, dres kent-se.

ebender / ebendie / ebenderselbe / ebendieselbe rag-disk. : dres an hevelep hini, hennezh end-eeun, honnezh end-eeun.

ebendas / ebendasselbe rag-disk. : dres an dra-se ; *ebendas ist es*, dres an dra-se eo ! aze emañ ! an dra-se eo end-eeun ! an dra-se krak eo !

ebenderselbe rag-disk. : dres an hevelep hini, hennezh end-eeun, dres hennezh.

ebendeshalb / ebendeshwegen Adv. : abalamour da se end-eeun, dres abalamour da se, dres evit-se, en abeg da se end-eeun, dres en askont da se, dre-se end-eeun, dres diwar-se, kent a se end-eeun, dres kent-se.

ebendieser rag-disk. : dres an hevelep hini, hennezh end-eeun, dres hennezh.

Ebene b. (-,-n) : **1.** kompezenn b., plaenenn b., plaenennad b., kompezennad b., kompez g., ma g. ; *flache Ebene*, kompezenn ken plaen hag un daol b. ; **2.** [fizik, mat.] plaenenn b., tal g. ; *ein Kreis ist definiert als Menge aller Punkte auf einer Ebene, deren Abstand von einem vorgegebenen Punkt dieser Ebene konstant ist*, ur c'helc'h a zo anezhañ ur grommenn blaen ha kloz a zo an holl boentoù a ya d'ober anezhi keit-ha-keit diouzh he c'hreiz ; **3.** [dre skeud.] pazenn b., derez g., live g. ; **4.** [polit.] par g., live g., pazenn b., derez g. ; *Verhandlungen auf höchster Ebene*, kendivizoù en uhelañ pazenn lies., kendivizoù el live uhelañ lies., kendivizoù er par uhelañ lies., kendivizoù war-varr lies., kendivizoù war-lein lies., kendivizoù en derez uhelañ lies. ; *etwas auf internationaler Ebene austragen*, etrebroadelañ udb, etrebroadelaat udb. ; *um auf internationaler Ebene konkurrenzfähig zu bleiben, musste das Land große Opfer auf sich nehmen*, evit chom kevezus en nevid-bed e rankas ar vro asantiñ da aberzhioù pounner ; **5.** P. *auf die schiefe Ebene geraten*, riklañ (mont) diwar an hent mat, skeiñ war ar gaou, skeiñ war ar c'herreg.

ebenen V.k.e (hat geebenet) : *sellit ouzh ebnen*.

ebenerdig ag. : a-rez an douar, e rez an douar.

ebenfalls Adv. : ivez, en hevelep doare, ken koulz all ; *sie war ebenfalls überrascht*, ken souezhet all e oa ; *danke ! - danke, ebenfalls !* trugarez ! - ha deoc'h ivez !

Ebenheit b. (-) : plaended b., kompezded b., kompezder g.

Ebenholz n. (-es) : ebena g., prenn-ebena g.

Ebenholzbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] ebenenn b.

ebenjener / ebenjene rag-disk. : dres an hevelep hini, hennezh end-eeun, dres hennezh, dres honnezh, honnezh end-eeun.

ebenjenes rag-disk. : dres an dra-se.

Ebenmaß n. (-es,-e) : **1.** mentoù heneuz lies. ; **2.** kemparzh g., kemparzhlezh b., kenskeudennegezh b.

ebnemäßig ag. : kenfeuriet mat, heneuz, mentet brav, kenskeudennek, kemparzhék, reizh, reizhek, reoliek, reolennek, hervez ar reol, diouzh ar reolenn.

ebenso Adv. : 1. na mui na maez, na mui na ment, na mui na ket, na mui na ken, na mui na nebeutoc'h, na muioc'h na nebeutoc'h, na mui na bihanoc'h ; *ebenso groß*, keit-ha-keit, a-vent an eil gant egile, ken bras ha ken bras, ker bras ha ker bras ; *ebenso klein*, dres ken bihan, ken bihan ha ken bihan, ker bihan ha ker bihan ; *ebenso wenig*, ken nebeut all ; *ebenso viel*, kement all, kemend-all, kement-se ; *dort waren ebenso viele Jungen wie Mädchen*, bez' e oa kement a baotred hag a verc'hed ; *sein Bauernhof ist ebenso groß wie meiner*, e atant a zo kement ha va hini ; *dieses Stück ist ebenso groß*, an tamm-se a zo kement, an tamm-se a zo ken bras all ; *ebenso schlecht wie*, ken gwazh ha ; *ebenso gut wie*, koulz ha, kenkoulz ha, kenkoulz evel ; *du spielst ebenso gut wie er*, c'hoari a rez kenkoulz hag eñ, c'hoari a rez kenkoulz eveltañ ; *er ist ebenso blutrünstig wie sein Vater*, hennezh a zo kenkoulz kiger hag e dad, evel e dad ne ra ket van evit lakaat ar gwad da redek ; *beide sind ebenso tüchtig*, an daou-se a ra par o micher ; *ebenso lang*, *ebenso weit*, keit ; *dieser Weg ist ebenso lang wie der andere*, keit eo an hent-mañ hag an hini all, keit-ha-keit eo an daou hent-se ; *im Hause ist es ebenso hell wie draußen*, ken deiz eo en ti hag er-maez ; *sie war ebenso überrascht*, ken souezhet all e oa ; *sie rennen ebenso schnell*, redek a reont ken buan ha ken buan ; *drei Meter breit und ebenso lang*, tri metrad a ledander ha kement all a hed ; *sie verfügen ebenso wenig wie jeder andere Mensch über vollständige Informationen*, n'int ket titouret klok kennebeut ha den all ebet ; *er hat sich bei uns ebenso wenig bedankt wie sein Bruder*, n'en doa ket hon trugarekaet kennebeut hag e vreur ; *ebenso wenig wie jeder kann er uns daran hindern, unsere Meinung zu äußern*, ne c'hall ket mirout ouzhomp a zisplegañ hor soñj kennebeut ha den all ebet ; *sie haben nicht weiter danach gefragt, ebenso wenig wie ihre Nachbarn*, n'o doa ket klasket gouzout hiroc'h kennebeut ha ma rae o amezeien ; *er führt das Schwert ebenso gut wie die Feder*, kunduiñ a ra ar c'heze kerkoulz hag ar bluenn ; *ebenso gut könnte man eine Stecknadel in einem Heuhaufen suchen*, kenkoulz klask ur spilhenn en ur galzenn blouz, kenkoulz klask ur spilhenn e-touez bernioù-foenn, kenkoulz klask ur spilhenn e-touez ur bern foenn, kenkoulz klask ur spilhenn e-barzh ar sanailh.

2. heñvel, heñvel dra, hevelep tra, en hevelep doare, koulz-all, memes mod, er memes mod ; *es geht mir ebenso*, evel-se just emañ kont ganin, e giz-se emañ kont ganin ivez, memes mod ganin ivez ; *er spricht ebenso wie er*, komz a ra heñvel outañ ; *er tut ebenso wie er*, ober a ra heñvel outañ, ober a ra er memes mod gantañ ; *er starb ebenso wie sein Vater*, mervel a reas er mod gant e dad.

ebensolcher / ebensolche / ebensolches rag.-disk. : hevelep, seurt.

Eber g. (-s,-) : 1. tourc'h g., hoc'h g., hoc'h-tourc'h g., tarv-hoc'h g., hoc'h gae g., porc'hell-gae g. ; 2. tourc'h-gouez g. ; [ardamezouriezh] *laufender Eber*, tourc'h-gouez redant g.

Eberesche b. (-,-n) : [louza.] hiliber str., hiliberenn b., mar str., gwez-mar str., kerzhin str., kerzhinenn b., kormelenn b., gwial-gwrac'h str. ; *Früchte der Eberesche*, hiliber str., hiliberenn b., per-hiliber str., per-mar str., per-kormel str., kerzhin str.

Ebereschenholz n. (-es) : hiliber g.

Eberkopf g. (-s,-köpfe) : joskenn b.

Eberwurz b. (-,-en) : [louza.] louzaouenn-ar-bos b., louzaouenn-ar-vosenn b., askol-ar-vosenn str.

ebnen V.k.e. (hat geebnet) : 1. plaenaat, kompezañ, dic'hreviañ, skeiñ a-blaen, pladañ, flakaat, leurennañ, liveañ, plaenañ, raskañ, rezañ, ingalañ ; *die Wege ebnen*, kompezañ an hentoù, plaenaat an hentoù ; 2. *jemandem den Weg ebnen*, [ster rik ha dre skeud.] pilat (fraeaf) an hent d'u.b. (Gregor), plaenaat (digeriñ) an hent d'u.b., [dre skeud.] ober hent en-dro d'ar park, digeriñ klaz, digeriñ an erv, digeriñ troc'h, aozañ ha kompezañ pep tra, seniñ ar c'hloc'h, digeriñ an hent ; *Laennec hat der modernen Medizin den Weg geebnet*, Laeneg a zigoras an hent d'ar vezegiezh arnevez ; *die Wege ebnen*, aozañ ha kompezañ pep tra, aesaat (plaenaat) an traoù, kompezañ (plaenaat) an hent.

Ebnung b. (-,-en) : kompezañ g., kompezidigezh b., plaenaat g., plaenadur g., raskerezh g., rezadur g.

Ebonit n. (-s) : ebonit g.

E-Book n. (-s,-,-) / **E-Book-Reader** g. (-s,-) : levr elektronek g., tabler lenn g., lenner elektronek g.

EC^{®1} g. (-/s,-/s) : [berradur evit **Eurocityzug**] tren Eurocity[®] g.

EC² g. (-/s,-/s) : [berradur evit **Eurocheque[®]**] eurochekenn[®] b.

echauffieren V.em. : **sich echauffieren** (hat sich (t-rt) echauffiert) : [koz] mont er-maez eus e groc'henn, mont e gouez, mont e droug, mont e feuls, sevel war beg e dreid, mont diwar e dreid, mont e volc'h diwar e lin, dont gouez, dont da dommañ d'an-unan, mont e fulor ruz, mont en ur fulor, kregiñ ar gounnar en an-unan, koll e bothouarn bihan, sevel broc'h en an-unan, broc'hañ, mont tro en e voned, lakaat e voned ruz, ober ur roñse bras, ober ur marc'h bras, lammat war ar marc'h glas, mont e kounnar, mont kounnar en an-unan, mont ur gounnar en an-unan, peurzallañ, peursaoudiñ, loeniñ, diodiñ, glazañ, en em c'hlaañ, fuloriñ, follañ, krugañ, brouezañ, brizhañ, distalmañ, en em zistalmañ, loariañ, imoriñ, taeriñ, fumañ, kounnariñ, egariñ, sevel fulor en an-unan, mont droug (imor) en an-unan, mont en imor (en egar), mont e-barzh blev kriz, hejañ e gi, mont droug en e gentroù (en e goukoug), sevel droug en e gorf, mont e berv gant ar gounnar, bezañ gounezet gant ar gounnar, sevel en e wezenn uhelañ, sevel en e avalenn, ober ur folladenn, dispakañ e gounnar, sevel ar grug en an-unan, sevel ar grug d'an-unan, mont àr e biñsedoù, sevel e wad d'e benn, dont ar gwad dindan e ivinoù, mont diwar re, mont gant an droug a zo en an-unan, mont e wad e dour, mont ur barr kounnar en an-unan, mont e revr war e chouk, sevel droug en an-unan, mont dreist penn, lammat dreist penn.

Echo n. (-s,-s) : 1. heklev g., enepklev g., dasson g., dameuc'h g. ; *wenn ich rufe, antwortet das Echo meiner Stimme*, pa c'halvan e respont an dasson, pa c'halvan e adlavar an heklev va c'homzoù war va lerc'h, pa c'halvan

e tregern an heklev eus va c'homzoù ; **2.** [dre skeud.] *kein Echo finden*, chom diefed, chom direspont, na vezañ en e verzh, na ober berzh, c'hwitañ war e daol, c'hwitañ e graf, ober kazh, ober flagas, ober kazeg, chom kazeg, chom berr, chom dre an hent, mont a-dreuz gant e hent, menel war e c'houlenn, bezañ kazeg ganti, menel warni, na dalvezout mann e gaoz ; **3.** [fizik] *advant g.*

echoen V.dibers. (hat geechot) : dasseniñ, hekleviñ, distonañ, tregerniñ ; es *echo*, dasson (heklev) a zo, dasseniñ (hekleviñ, distonañ) a ra, tregerniñ a ra an heklev.

Echogramm n. (-s,-e) : [mezeg.] ekogram g.

Echokardiographie b. (-,-n) : [mezeg.] ekokardiografiezh b.

Echolalie b. (-) : [mezeg.] heklevlavar g.

Echot n. (-s,-e) : [merdead.] sonar g.

Echoortung b. (-,-en) : [fizik] ekolec'hiañ g., ekolec'hiezh g., heklevlec'hiañ g., heklevlec'hiezh g.

Echopraxie b. (-) : [mezeg.] heklevober g.

Echosignal n. (-s,-e) : [mezeg.] sinal ekografek g.

Echotomographie b. (-) : [mezeg.] ekotomografiezh b.

Echosprache b. (-) : [mezeg.] heklevlavar g.

Echse b. (-,-n) : [loen.] saorian g.

echt ag. : **1.** gwir, gwirion, peurwirion, gwiriek, diles ; *echte Perlen*, perlez gwir str., perlez gwirion str. ; *ein echter Dichter*, ur gwir varzh g. ; *ein echter Sozialist*, ur sokialour gwirion g., ur gwir sokialour g. ; *die Bombenangriffe waren ein echter Alptraum*, ar bombezadegoù a oa gwall bar d'ur wallhuñvre ; *zu Hause war das Kind äußerst brav, draußen im Dorf aber benahm es sich wie ein echtes Teufelchen*, ar bugel-se a oa un oanig er gêr, un diaoul e kêr - ar bugel-se a oa ur skouer a barfeted er gêr, un diaoul e kêr ; *er hat durch seine Tat gezeigt, dass er ein echter Mann ist*, hennezh en deus graet un ober mal oc'h ober an dra-se ; *ich empfinde für sie eine echte Liebe*, honnezh a garan parfet ; **2.** [dre skeud.] a-feson, a-zoare ; *echte Färbung*, livioù hag a zalc'h mat lies. ; *ein Mann von echtem Schrot und Korn*, un den onest g., un den jurdik g., un den reizh g., un den eeun a bep hent g., un den eeun e pep hent g., un den tre g., un den kenañ g. ; **3.** [mat.] *echte und unechte Brüche*, rannoù ordinal ha niveroù rannel ; **4.** [preder.] diles, gwirion.

Adv. : evit gwir, e gwir, abominapl, spontus, evel n'onn doare petra, dreistkont, dreistkemm, dispar, dreist, eston ; *es gibt echt böse Leute*, bez' ez eus tud fall all ; *dieses Kind ist echt klug*, ar bugel-se en deus ur preder sebezus evit e oad, ar bugel-se en deus skiant ar pezh n'ec'h eus ket gwelet biskoazh ; *sie sah echt wütend aus*, un dremm fuloret a oa outi ; *echt groß*, bras-bras, bras-meurbet, bras-dijaoj, bras-eston, bras-spontus, bras kenañ-kenañ, bras-euzhus, bras evel n'onn doare petra ; *das ist echt stark ! das ist echt geil !* n'emañ ket ar sifern gant an dra-se ! neuz en deus an dra-se ! dispar eo ! dreist eo an dra-se ! biskoazh gwell ! biskoazh bravoc'h tra ! un ebat Doue eo ! ; *das ist echt die Härte*, aze emañ ar boch ; *sie ist echt geil*, ur c'hwenenn (ur baotrezenn) a zo anezhi, digoradur a zo ganti, honnezh a zo ur plac'h a droc'h, honnezh a zo ur plac'h stipet, un tamm brav a blac'h eo, ul labousell eo, ur sukenn eo, ur gaer a blac'h eo, ur pakad brav a blac'h eo, honnezh a zo ur farodez, ur vouilhez plac'h

eo, ur gurun a blac'h eo, ul loskadenn eo, ur c'harsalenn eo, ur femelenn eo, ur garvez eo, ur fulenn eo, un tamm friant eo, ul lipadenn eo, ur blantenn eo, ur gouarc'henn eo, ur goantenn eo, ur gaerenn eo, un dekenn eo, ur chevrenn eo, un hadenn eo, ur gaer a hadenn eo, ur boked eo, ur stipadenn eo, un darinenn a blac'h eo, un tamm friant a blac'h eo, ur babig koant eo, ur c'hwenenn eo, ur geurenn eo, ur gogez eo.

Echtheit b. (-) : **1.** dilested b., gwiriegezh b., peurwirionded b., peurwirionder g., gwirionded b., gwirionder g. ; **2.** [preder.] dilested b., gwirionder g.

Echzeit b. (-) : **1.** amzer wirion b. ; **2.** [mat.] amzer real b.

Eck n. (-s,-e) : **1.** [sport, mell-droad] korn g. ; *über Eck*, a-skizh, a-skij, war skizh, a-veskell ; *das kurze Eck*, korn tostañ ar pal g. ; *das lange Eck*, korn pellañ ar pal g. ; **2.** [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] *sellit ouzh Ecke*.

Eckbalken g. (-s,-) : [tisav.] post korn g.

Eckball g. (-s,-bälle) : [sport] korn g., tenn-korn g.

Eckbank b. (-,-bänke) : bank korn g.

Eckbett n. (-s,-en) : kombod-gwele g., kuzh-gwele g., speurenn-wele b.

Eckdaten lies. : daveennoù lies., stadegoù dave lies.

Ecke b. (-,-n) : **1.** korn g. [*liester kornioù*], kogn g., kognell b. ; *Straßenecke*, korn ar straed g., pleg ar straed g. ; *er wohnt an der Straßenecke*, emañ o chom e pleg ar straed ; *das Haus an der Straßenecke*, an ti-korn g. ; *das Auto biegt um die Ecke*, treiñ a ra ar c'harr-tan e korn ar straed ; *Ecke am Kamin*, korn ar c'hogn g., korn an oaled g., kogn an oaled g., korn an tan g. ; *warme Ecke*, korn gor g. ; *den Schüler in die Ecke stellen*, kas ar skoliad e kogn ar sal-glas (e pinijenn e kogn ar sal-glas), lakaat ar skoliad war ar bigorn ; *alle Winkel und Ecken*, an holl gognoù ha digognoù, kement kogn a zo, kement korn ha diskorn a zo ; *er kennt alle Winkel und Ecken des Hauses*, hennezh eo anavezet gantañ kement korn ha diskorn a zo en ti-mañ ; *in allen Ecken und Winkeln*, an allen Ecken und Enden, an allen Ecken und Kanten, dre-holl, e pep lec'h, e kement kogn ha digogn a zo, e kement korn ha diskorn a zo, e kement kogn a zo, forzh pelec'h, krec'h ha traoñ, e pep korn ha digorn, e pep korn ha diskorn, e pep kogn ha digogn, er pevar avel, er seizh avel, d'ar pevar avel, d'ar seizh avel, e pep hent / e pep tu / e pep keñver (Gregor) ; *so etwas findet man nicht an jeder Ecke*, ne gresk ket an dra-se war ar raden, ne gaver ket an dra-se war ar raden, ken just eo kement-se ha fri ar c'hazh ; *das Elend schaut aus allen Ecken heraus*, ne vez gwelet nemet tud en dienez vrasañ, beuzet eo ar vro en ur mor a baourentez, saotret eo ar vro gant an diouer hag ar baourentez, ur vro a c'hlac'har eo, bevañ a ra an dud e-kreiz ar baourentez an ezhommekañ ; *eine dunkle Ecke*, ur c'hogn teñval g. ; **2.** [dre skeud.] P. *jemanden um die Ecke bringen*, reiñ e stal (e gont) d'u.b., ober e stal (e lod) d'u.b., reiñ e stal ouzh u.b., ober e varv d'u.b., lazhañ u.b., tortañ u.b. ; **3.** *jemanden in die Ecke jagen*, lakaat an tach d'u.b., lakaat enk war u.b., lakaat kalet d'u.b., kognañ u.b., serrañ u.b. a bep tu, enkañ u.b., enkaat u.b. (Gregor) ; **4.** [sport] tenn-korn g., korn g. ; *eine Ecke schießen*, tennañ ur c'horner.

ecken V.k.e. (hat geeckt) : [tekn.] lakaat a-dreuz, lakaat a-veskell.

V.gw. (hat geeckt) : mont start, bezañ hek, chom lug, lugañ, houbañ, chagañ.

Eckelinie b. (-,-n) : beskellenn b., treuzvegenn b., beskell b., skizhenn b., skizh str.

Eckensteher g. (-s,-) : den a boan g., darbarer g.

Ecker b. (-,-n) : [louza.] mez str., finij str., fion str., kiviz str., fiez-faou str., kraoñ-faou str., kraoñ-pichon str.

Eckfenster n. (-s,-) : prenestr korn g.

Eckhaus n. (-es,-häuser) : ti-korn g.

eckig ag. : 1. karrezek, kognek, kognel, kornek, sklossenek ; 2. [dre skeud.] reut, amparfalek, bajanek, kropet, amparfal, gourt, lopes, heut, patav, patavek ; *eckiges Auftreten*, diampartiz b., dizampartiz b., lourdiz b., lourdoni b., emzalc'h un den kropet g., emzalc'h patav g.

Eckigkeit b. (-) : [dre skeud.] diampartiz b., dizampartiz b., lourdiz b., lourdoni b., emzalc'h un den kropet g., emzalc'h patav g.

Ecklohn n. (-s,-löhne) : gopr dave g., gopr diazez g.

Eckpfeiler g. (-s,-) : 1. piler-korn g., lost-pont g. ; 2. [dre skeud.] diazez g., sol g. ; *die vier Eckpfeiler des Staates*, peder c'holonenn ar Stad lies.

Eckpfosten g. (-s,-) : [tisav.] post korn g.

Eckplatz g. (-s,-plätze) : kognell b., korn g., kogn g.

Eckpunkt g. (-s,-e) : [mat.] beg g. ; *aufeinander folgende Eckpunkte*, begoù kenheuilh lies.

Eckschrank g. (-s,-schränke) : armel gorn b.

Eckstein g. (-s,-e) : 1. maen-korn g. [*liester* mein-korn], maen kognek g. [*liester* mein kognek], maen-kornek g. [*liester* mein-kornek], pezh-korn g. ; *die Ecksteine*, framm an ti g. ; 2. bunt-rod g., disouezher g. ; 3. [dre skeud.] diazez g., sol g.

Eckstoß g. (-es,-stöße) : [sport] korner g., tenn-korn g.

Eckstunde b. (-,-n) : 1. kentel gentañ an devezh b. ; 2. kentel diwezhañ an devezh b.

Eckturm g. (-s,-türme) : tour-korn g.

Eckwert g. (-s,-e) : talvoud dave g., talvoud diazez g.

Eckzahl g. (-s,-zähne) : [korf.] dant-lagad g., ankant g.

Eckzimmer n. (-s,-) : kambr gorn b.

Eckzins g. (-es,-en/-e) : feur kampi dave g., feur kampi ret g.

eCommerce g. (-s) : kenwerzh elektronek g./b.

Ecu g. (-/-s,-/-s) / b. (-,-) : [istor] [*berradur evit European currency unit*] unanenn voneiz Europa b., [dre fazi] skoed g.

Edamer g. (-s,-) : [boued] edam g.

Edda b. (-) : [lenn.] Barzhazh Lec'hlen g., Edda b. [*teskad mojennoù eus Skandinavia*].

edel ag. : 1. nobl, uhelwad, gentil, a wad uhel, uhelouenn, uhel ; *aus edlem Geschlecht*, nobl a lignez, a ouenn uhel, uhelouenn, a lec'h uhel, eus un ti nobl, a renk uhel, a diegezh vat, gouennet-mat, a wad uhel, uhelwad ; *Josef wurde Stammvater eines edlen Geschlechts*, Job a zeuas da vezañ ar c'hef eus ul lignez kaer ; *ein edles Pferd*, ur marc'h gouennet-mat g., ur marc'h a ouenn vat g. ; 2. [dre astenn.] hael, real, tonius ; *edle Seele*, spered hael a zen g. ; *edel sei der Mensch, hilfreich und gut*, ra vezo hael mab-den, sikourus ha mat ; 3. fin, prizius, hael ; *edler Wein*, gwin hael g., gwin eus an dibab g., gwin diouzh an dibab g., gwin a'r blein g., gwin a'r boulc'h g., gwin a'r choaz g., gwin fin g., gwin paper g., chem meur g., gwin eus an

diuz (Gregor) g., gwin dibab g. ; *edle Metalle*, metaloù prizius lies. ; 4. [dre skeud.] *ein edler Ritter*, ur reizher touet g.

Edelauge n. (-s,-n) : [louza.] imboudenn b.

edelbütig ag. : uhelwad, uhelouenn, nobl a lignez, a ouenn uhel, a lec'h uhel, eus un ti nobl, a renk uhel, a diegezh vat, gouennet-mat, a wad uhel.

Edelbürger g. (-s,-) : brientin g.

Edeldame b. (-,-n) : itron vras b., itron a lignez uhel b.

Edelfäule b. (-) : [bevoniezh] breinadur nobl g., loued nobl g.

Edelfische lies. : [loen.] salmonideged lies.

Edelfrau b. (-,-en) : itron vras b., itron a lignez uhel b.

Edelgas g. (-es,-e) : [kimiezh] aezhenn ankediedik b., gaz rouez g., gaz nobl g., argon g.

edelherzig ag. : hael, largentezus, kalonek, diskorn e galon, uhel a spered.

Edelholz n. (-es,-hölzer) : [louza.] spesad gwez rouez g., koad nobl g.

Edeling g. (-s,-e) : denjentil g., German a lignez uhel g.

Edelkastanie b. (-,-n) : [louza.] 1. kistin-Roazhon str. ; 2. gwez kistin-Roazhon str. ; 3. [*Conopodium major*] *französische Edelkastanie*, keler str., kelerenn b., kolor str., klogor str., kraoñ-douar str.

Edelkastanienbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez kistin-Roazhon str.

Edelkitsch g. (-es) : [dre fent] kitch pompadus g., kitch pompus g.

Edelknabe g. (-n,-n) : floch g. [*liester* floch'hed / flech'h], paj g.

Edelknecht g. (-s,-e) : skoedour g.

Edelkoralle b. (-,-n) : [loen. *Corallium rubrum*] antozoarenn b. [*liester* antozoared], bleuñvil g., koural ruz str.

Edelleute lies. : tudjentil lies., tud a lignez uhel lies., brientinien lies., brientined lies., jentiled lies., tud uhel lies., noblañsoù lies., noblañs b., tud nobl lies.

Edelmann g. (-s,-leute) : denjentil g., den a lignez uhel g., brientin g., jentil g., den uhel g., noblañs g. ; *der Edelmann und sein Knappe*, an noblañs hag e floch'h.

Edelmarder g. (-s,-) : [loen.] mart g.

Edelmetall n. (-s,-e) : metal prizius g.

Edelmut g. (-s) : haelder b., haelder g., meurbed b., uhelder a spered g., uhelder a spered b., noblded b., kaloniezh b., largentez b.

edelmütig ag. : hael, largentezus, kalonek ; *er denkt edelmütig*, uhelder a spered a zo gentañ.

Edelobst n. (-es) : [kegin.] frouezh eus an dibab str., frouezh diouzh an dibab str., frouezh a'r blein str., frouezh a'r boulc'h str., frouezh a'r choaz str., frouezh dibab str.

Edelpflaume b. (-,-n) : [louza., kegin.] prun ar Rouanez Glaoda str., prun Glaoda str.

Edelpilz g. (-es,-e) : [louza.] bonedog saourus g., boned-touseg g.

Edelpilzkäse g. (-s) : [kegin.] keuz loued nobl g.

Edelraute b. (-,-n) : 1. [louza.] jenepi str. ; 2. [boued] jenepi g.

Edelreis n. (-es,-er) : [louza.] imboudenn b. ; *das Edelreis eines Pfirsichbaumes auf den Stamm eines Pflaumenbaumes aufpfropfen*, imboudañ pechez war brun ; *ein Edelreis in die längs gespaltene Rinde eines*

Obstbaumes einsetzen, imboudañ etre koad ha kroc'henn, imboudañ etre koad ha plusk, imboudañ etre koad ha rusk, lagadiñ.

Edelreizker g. (-s,-) : [louza.] laezhog saourus g.

Edelrost g. (-es) : merglenn nobl b., dilufrenn b.

Edelschnulze b. (-,-n) : 1. film nieunieu g., film chuchu g., film nouch g. ; 2. romant nieunieu g., romant chuchu g., romant nouch g.

Edelsinn g. (-s) : haelled b., meurbed b., uhelder a spered g., kaloniezh b., largentez b.

Edelstahl g. (-s,-e) : dir disvergl g., inoks g.

Edelstein g. (-s,-e) : maen prizius g., maen-sked g., maen-fin g., maen a briz g. ; *ein mit zahlreichen Edelsteinen bunt verzierter Mantel*, ur vantell marellet a vein prizius b.

Edelsteine lies. : mein-sked lies., mein prizius lies., mein-fin lies., mein a briz lies.

Edelsteinfassung b. (-,-en) : lagad ur maen prizius g., lagadenn ur maen prizius b. ; *ein Ring mit Edelsteinfassung*, ur walenn benet b., ur walenn lagadek b.

Edelsteingewicht n. (-s,-e) : karat g.

Edeltanne b. (-,-n) : [louza.] sapin-arc'hant str., sapin nobl str.

Edelvaluta b. (-,-valuten) : [arc'hant.] gwerzh aour g.

Edelweiß n. (-,-) / (-es,-e) : [louza.] edelwenn str., rouanez-ar-menez b., sterenn arc'hant b., edelvez str.

Edelwild n. (-s) : jiboez bras g.

Edelzwiebel b. (-,-n) : [louza.] chalotez str., penn chalotez g., chalotezenn b.

Eden n. : 1. [relij.] Eden g. ; *der Garten Eden*, liorz Eden b., Jardin Eden g./b. ; 2. [dre skeud.] ar baradoz g., ar gwenva g., ar gwenved g.

edieren V.k.e. (hat ediert) : embann.

Edikt n. (-s,-e) : skrid-embann g., gourc'hemenn g., kemennadur g., ordrenañ b., arest g., urzhreolenn b., diferadenn b., edit g. ; *die Widerrufung des Edikts von Nantes*, terridigezh edit Naoned b.

Edinburg n. / **Edinburgh** n. : Dinedin b., Din-Edin b.

editieren V.k.e. (hat editiert) : 1. embann ; 2. [stlenn.] *einen Text editieren*, aozañ un destenn.

Edith b. : Ediz b.

Edition b. (-,-en) : 1. embannadur g., moulladur g. ; 2. ti-embann g.

Editor¹ g. (-s,-en) : [stlenn.] skridtreter g., aozer testenñ g., aozer testennoù g., embanner g.

Editor² g. (-s,-en) : [moull.] embanner g.

Editorial n. (-/-s,-e) : pennad-stur g., bleinskrid g.

Editorin b. (-,-nen) : [moull.] embannerez b.

editorisch ag. : ... embann.

Edle(r) ag.k. g./b. : denjentil g., den a lignez uhel g.

Edle(s) ag.k. n. : traoù hael lies., traoù nobl lies.

Edmund g. : Edmont g.

Eduard g. : Edouarzh g.

Edukt n. (-s,-e) : [kimiezh] reaktant g., kediuzenn b.

E-Dur n. (-) : [sonerezh] mi major g., mi muiañ g.

EDV b. (-) : [berradur evit **elektronische Datenverarbeitung**] kompoderezh g., urzhiataerezh g., stlenneg b. ; *auf EDV umstellen*, stlennekaot.

EEG n. (-s,-s) : [berradur evit **Elektroenzephalogramm**] elektroenkefalogram g., EEG g.

Efeu g. (-s) : [louza.] iliaev str., iliaev-red str., broust str., brust str., delienn-red b. [*liester delioù-red*], fouliar str. ; *Efeu sammeln*, fouliara ; *kugelige, schwarze Früchte des Efeus*, rezin str., hugennoù du an iliaev lies. ; *die Haftwurzeln des Efeus*, gwrizioù-krap an iliaev lies.

Efeubeere b. (-,-n) : [louza.] rezin str., hugenn du an iliaev b.

efeubewachsen ag. : fouliarek, iliavek ; *efeubewachsenes Haus*, ti iliavek g.

Efeupflanze b. (-,-n) : [louza.] iliavenn b., gwezennig-iliaev b.

Efeustrauch g. (-es, Sträube) : [louza.] barr-iliaev g., bod-iliaev g.

efeureich ag. : fouliarek, iliavek ; *efeureiches Gebiet*, fouliareg b., iliaveg b.

Efeuzweig g. (-s,-e) : [louza.] barr-iliaev g., bod-iliaev g.

Effeff n. (-) : P. eine Sache aus dem Effeff verstehen, gouzout udb dreist penn e viz (dreist-penn-biz).

Effekt g. (-s,-e) : 1. gwered g., efed g., disoc'h g. ; 2. efed g., souezh b., sebez g. ; *nach Effekt haschen*, kankalat, ober digoroù bras, ober digoroù kaer, bezañ digoroù gant an-unan frankik, ardaouiñ, bezañ stroñs frankik gant an-unan, bezañ ur paotr a-stroñs, bezañ ur bern tron gant an-unan, ober tron, ruflañ avel ha moged, klask sebezañ an dud, klask skeiñ spered an dud, bezañ un ton war an-unan, poufal, ober lorc'hajoù, ober pompadoù, ober pompad, ober e pompad, ober teil, teilat dirak an dud, bezañ modoù bras gant an-unan, bezañ modoù rondonus gant an-unan.

Effekten lies. : 1. dilhadoù lies., dilhad lies. ; 2. pakadoù lies. ; 3. [kenw.] talvoudennoù lies., teulioù lies. ; *Effekten beleihen*, prestañ arc'hant ouzh teulioù, astenn arc'hant ouzh talvoudennoù, kemer talvoudennoù e kred, degemer talvoudennoù da warant, degemer talvoudennoù da ouestl.

Effektenbestand g. (-s,-bestände) : strobard teulioù g.

Effektenbörse b. (-,-n) : eskemmdi an talvoudennoù g., Yalc'hdi an talvoudennoù g., Yalc'h an talvoudennoù b.

Effektengiroverkehr g. (-s) : reizhiad kempouezañ dre treuzkasadur talvoudennoù b.

Effektenhandel g. (-s) : gourskarerezh g.

Effektenhändler g. (-s,-) : 1. [kargiad] gwazour an talvoudennoù g. ; 2. [den a aferioù] kourater talvoudennoù g.

Effekteninhaber g. (-s,-) : dalc'her talvoudennoù g., douger talvoudennoù g.

Effektenkommission b. (-,-en) : kouraterezh talvoudennoù g.

Effektenlombard g. (-s) : prest ouzh talvoudennoù g., prest ouzh teulioù g.

Effektenlombardierung b. (-,-en) : kred ouzh talvoudennoù g., kred ouzh teulioù g., astenn ouzh talvoudennoù g., astenn ouzh teulioù g.

Effektenmarkt g. (-es,-märkte) : nevid an talvoudennoù g., marc'had an talvoudennoù g.

Effekthascher g. (-s,-) : kankaler g., orbider g., ardaouer g., geizer g., neuzier g., balpour g., bombardier g., teileg g., brabañser g., boufon g., pabor g., fougaser g., glabouser g., fougier g., kankaler g., toner g., kañfard g., konikl g., straker g., poufer g., foefivour g., toull-ourgouilh g., c'hwezer g., bugader g., brammer g., braller g., braller e gloc'h g., mailhard g., breser g., breser kaoc'h g., bern

trein g., lorc'heg g., P. sac'h-c'hwez g., marc'h-kaoc'h g., marc'h-mel g., hejer-e-doull g., fougaser brein g., koantat pabor g., kac'her polos g., kac'her kanetiniere g.

Effekthascherei b. (-,-en) : kankal g., ardoù lies., geizoù lies., neuzioù lies., digoradur g., digoroù lies., digorded b., stroñs g., tron g., lorc'hajoù lies., pompadoù lies., roufl g., brabañs g., fougaserezh g., gloar b., glabouserezh g., glabous g., brabañserezh g., bragerezh g., fougerezh g., bugaderezh g., bugad g., pouferezh g., kañfarderezh g., c'hwez hag avel, modoù bras lies., modoù rondonus lies.

effektiv ag. : 1. gwerc'hek, hag a grog, efedus, oberius, frouezhus ; 2. gwir, gwirion, diles, gwerc'hel, devoudel.

Adv. : 1. end-eeun, e gwirionez, evit gwir ; 2. en un doare efedus

Effektivbestand g. (-s,-bestände) : [kenwerzh, lu] niver koskor g., niverad g., kementad g.

Effektivität b. (-) : gwerc'hegezh b., efedusted b., oberiusted b. ; *an Effektivität gewinnen*, efedusaat ; *die Effektivität der Arbeit erhöhen*, efedusaat al labour.

Effektivverzinsung b. (-,-en) : [arc'hant.] askorad feurjedadel g.

effektiv ag. : 1. efedus, efedek, oberiant, oberius, nerzhus ; 2. sebezus, souezhus, iskriv, estonus, dedennus, heverk, fromus.

effeminiert ag. : pezhell, maouezet, gogez, katellik ; *er ist effeminiert*, lavaret e vefe graet ez eus ur plac'h anezhañ, kemeret e vefe evit ur plac'h, pebezh penn pezhell a wregig anezhañ, un tizog a zo anezhañ, lallig (lallaig) eo, ur paotr maouezet (ur gatell, ur wregig, ur chuchuen, ur gogez) a zo anezhañ, doare merc'h a zo warnañ, hennezh a zo ur c'hast.

efferrent ag. : [mezeg.] ... ezkas.

effizient ag. : gwerc'hek, ampletus, spletus, fonnus, efedus, askorus, produus, oberius, trumm, efedus, efedek, oberiant, oberius, nerzhus ; *effizient sein*, dont brav an traoù gant an-unan, bezañ barrek, kas da vat pep tra, bezañ efedus, bezañ fonnus en e labour, bezañ oberius, bezañ efedek, bezañ oberiant, bezañ trumm ; *effizient arbeiten*, labourat frouezhus, labourat en un doare spletus, kaout dibun en e labour, bezañ prim da labourat.

Effizienz b. (-,-en) : gwerc'hegezh b., askorad g., efedusted b., daskor g., oberiusted b., oberiuster g., barregezh b., fonnusted b., fonn g., ampled g., ampletusted b., frouezhusted b. ; *an Effizienz gewinnen*, askorusaat ; *die Effizienz der Arbeit erhöhen*, askorusaat al labour.

Efod n. (-s,-e) : [Bibl, relij.] efod g.

EFTA b. (-) : [berradur evit **European Free Trade Association**] emglev frankeskemm Europa g.

Effusivgestein n. (-s,-e) : karregad eztourzhat b., dislonkadur g., dislonkadur volkanek g., roc'h-dislonk volkanek b., distaol volkanek b., distaoladennoù volkanek lies., dislonkadurioù volkanek lies.

EG b. (-) : 1. [berradur evit **europäische Gemeinschaft**] Kumuniezh Europa b., Kenvarc'had g., KE b. ; 2. [berradur evit **eingetragene Genossenschaft**] kevelourie varilhet b.

egal ag. : ingal, heñvel, hañval, euver, unvan ; *egal*, was es *kostet*, pegement bennak e kousto ; *es ist ihm egal*, *wie viel es kostet*, ne ra ket a forzh pegement paeañ ;

egal, *wer kommt, ich sage ihm, dass du ausgegangen bist*, daoust piv a zeuio amañ e lavarin 'out aet d'ober un dro ; *egal*, *wie lange es dauert, diese Arbeit muss erledigt werden*, pegeit bennak e pado e ranker kas al labour-se da benn, daoust pegeit e pado e ranker kas al labour-se da benn ; *egal*, *wie spät es ist*, pe abred pe ziwedhat e vefe ; *egal*, *wie weit es liegt, wir müssen hin*, pegeit bennak emañ ac'hanen e rankomp mont di, daoust pegeit emañ ac'hanen e rankomp mont di ; *egal* *wie*, bern penaos, n'eus forzh penaos, forzh peseurt mod, n'eus kaz e pezh feson, dre an nor pe dre ar prenestr, ne vern dre be hent, ne vern pe dre hent ; *egal* *wie er sich anstellt, das schafft er nicht*, penaos bennak e rafe ne zeuio ket a-benn eus e daol ; *egal*, *ob du müde bist, du musst in die Schule*, ne ra forzh ma'z out skuizh, ret eo dit mont d'ar skol memes tra - ne vern ma'z out skuizh, ret eo dit mont d'ar skol memes tra ; *egal*, *ob er es macht !* ha goude ma rafe an dra-se ! ha pa rafe an dra-se ! ; *egal*, *ob er schläft oder nicht !* n'eus forzh pe e vo kousket pe e vo dihun, n'eus kaz pe e vo kousket pe e vo dihun ; *egal*, *ob sie Fremde oder Landsleute sind, sie werden gleich behandelt*, daoust pe int a zo estrenien pe tud eus ar vro, graet e vo heñvel outo ; *es ist ihnen egal, wo sie arbeiten*, forzh 'zo dezho pelec'h labourat ; *es ist mir egal, ob er klein oder groß ist*, mat pe fall din pe ez eo bihan pe ez eo bras ; *ich werde es schaffen, egal welche Schwierigkeiten sich mir in den Weg stellen*, dont a raio ganin, ne vern pe ziaester a gavin war va hent - dont a raio ganin, ne vern peseurt diaesterioù a gavin war va hent - dont a raio ganin, pe ziaester bennak a gavin war va hent ; *egal* *was kommt, wir bleiben dem Kommunismus treu*, ne ra forzh petra a c'hoarvezo, fidel e chomimp d'ar gomunouriezh ; *egal*, *was geschieht, er ist immer guter Laune*, laouen e vez e pep degouezh ; *egal*, *wie schnell er läuft, gewinnen wird er nicht*, pegen buan bennak e c'hall redek ne vo ket trec'h - kaer en deus redek diouzh e washañ, ne vo ket trec'h - daoust pegen buan e c'hall redek ne vo ket trec'h ; *egal* *wo*, daoust pelec'h, pelec'h bennak ; *egal* *was man auch sagt, das Spiel ist bei Kindern eine natürliche Veranlagung*, kaer 'zo (kaer 'zo lavaret), a ouenn eo d'ar vugale karet c'hoari ; *mir ist das alles egal*, ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat ivez - ne c'hwitan ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traoù-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran foutre kaer gant netra - n'emaon ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran foutre kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! ; *das ist doch egal !* ne ra forzh ! n'eus forzh ! ne ra foeltr forzh ! n'eus forzh da se ! forzh a se ! heñvel eo !

egalisieren V.k.e. (hat egalisiert) : plaenaat, kompezañ, liveañ, keidañ.

Egalisierung b. (-, -en) : kompezañ g., kompezidigezh b., plaenaat g., plaenadur g., liveadur g., kevataladur g., kevatalerezh g.

egalitarisch ag. : kevatalus, ingalderouriezhel, kevatalour, kevarzhelour.

Egalitarismus g. (-) : ingalderouriezh b., kevatalouriezh b., kevarzhelouriezh b.

Egel g. (-s, -) : [loen.] gwaderez b., gelaouenn b. [*liester* gelaoued].

Egelschnecke b. (-, -n) : [loen.] *große Egelschnecke*, melc'hwed gwenn str.

Egerling g. (-s, -e) : [kabel-touseg] rozig g.

EGge b. (-, -n) : 1. [labour-douar] oged b., un ogedoù b., freuzell b., freuz g., freuzerezh b., grif g., kloued b., klouedenn [*liester* klouedennoù, klouedinier] b., klouedell b., diaoul g., diskribilhon g., tramailh g. ; *Zinken einer EGge*, dent un oged lies., dent un ogedoù lies., treid un oged lies. ; *die Kartoffeln mit der EGge zudecken*, freuzañ an erv war ar patatez ; 2. [gwiad.] gwrinnenn b.

eggen V.k.e. (hat geeggt) : ogediñ, freuzañ, klouediñ, grifañ, diaoulat, tramailhat ; *das Feld wird geeggt*, emeur o freuzañ ar park, emeur oc'h ogediñ ar park.

Eggen n. (-s) : freuzaj g., freuzerezh g., ogederezh g., klouedadur g.

Egger g. (-s, -) : freuzer g.

Egli g./n. (-/s, -/s) : [Bro-Suis, loen.] perch g., brell g.

Ego n. (-s, -s) : me g., ego g. ; [preder., Husserl] *das transzendente Ego*, an ego trehontel g.

Egoismus g. (-, Egoismen) : emgarantez b., emgariadezh b., karantez an-unan b., meañs b. ; *der Egoismus tötet die Liebe*, an emgarantez a lazh ar garantez ; *Egoismus kann die anderen nur ärgern*, kasaus eo ar me.

Egoist g. (-en, -en) : emgarour g., emgariad g., den evitañ e-unan g., den meañsus g., P. pemoc'h g., den d'e sac'h g., sacher d'e du g., sell-e-revr g.

Egoistin b. (-, -nen) : plac'h eviti hec'h-unan b., emgarourez b., emgariadez b., plac'h veañsus b., P. plac'h d'he sac'h b., sachez d'he zu b., sellerez-he-revr b.

egoistisch ag. : meañsus - emgar - emgariat - digar - kar-e-unan - evel ar bleiz : kontant da gaout kuit da reiñ - sach d'e du - dihegar - fallakr - atav kontant da gemeret, mes james kontant da zioueret - a c'houlenn kalz hag a ro gwall nebeut - brokus outañ e-unan ha pizh e-keñver ar re all.

Egomane g. (-n, -n) : den gantañ e-unan g., den troet gantañ e-unan g., den karg gantañ e-unan g., den douget dezhañ e-unan g.

Egomanie b. (-) : emgreizegezh b., emgreizadezh b., emgreizennegezh b., meañs b.

Egomanin b. (-, -nen) : plac'h ganti hec'h-unan b., plac'h troet ganti hec'h-unan b., plac'h karg ganti hec'h-unan b., plac'h douget dezhi hec'h-unan b.

egotisch ag. : 1. emstudiek ; 2. [gwashaus] emazeulek.

Egotismus g. (-) : 1. emstudiegezh b. ; 2. [gwashaus] emazeulegezh b.

Egotrip g. (-s, -s) : gwalc'hadur an emlorc'h g., emgreizadezh b., emgreizegezh b., emgreizennegezh b. ;

er ist auf dem Egotrip, troet eo gantañ e-unan, karg eo gantañ e-unan, douget eo dezhañ e-unan.

Egozentriker g. (-s, -) : den gantañ e-unan g., den troet gantañ e-unan g., den karg gantañ e-unan g., den douget dezhañ e-unan g.

Egozentrikerin b. (-, -nen) : plac'h ganti hec'h-unan b., plac'h troet ganti hec'h-unan b., plac'h karg ganti hec'h-unan b., plac'h douget dezhi hec'h-unan b.

egozentrisch ag. : emgreizek, emgreizat, meañsus, troet gantañ e-unan, karg gantañ e-unan, douget dezhañ e-unan, evitañ e-unan.

Egozentrismus g. (-) : emgreizegezh b., emgreizadezh b., emgreizennegezh b., meañs b.

egrenieren V.k.e. (hat egreniert) : rimiañ, dihadiañ, dishiliañ, dic'hreuniañ.

EG-Richtlinie b. (-, -n) : sturiad a-berzh Kumuniezh Europa g.

eh¹ ! estl. : he ! hañ !

eh² Adv. : 1. [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] n'eus forzh penaos, forzh penaos, forzh peseurt mod, bepred, mod pe vod ; 2. *seit eh und je*, a-vepred, a-holl-viskoazh, a-viskoazh, dalc'hmat, a-hed-ar-wech, a bep amzer, abaoe an amzerioù koshañ, abaoe ez eus koun, evit (e-doug, a-zoug) ar wech, a bep memor den / en tu-hont da soñj Mab-den (Gregor) ; *wie eh und je*, evel ma vez graet a-holl-viskoazh, evel ma'z eus bet viskoazh ; *seit eh und je und auf ewig*, a viskoazh da viken ; *so ist es seit eh und je und so bleibt es auf ewig*, se a zo bet a viskoazh hag a vo da viken.

Ehaft b. (-, -en) : [istor] banaliezh b.

ehe Adv. : diagent, a-ziagent, kent, a-gent, a-raok, diaraok, a-ziaraok.

Stagell isurzhañ : a-raok ma, kent ma, a-barzh ma, ken na, a-benn ma.

Ehe b. (-, -n) : dimeziñ g., priedelezh b. ; *eine Ehe darf nur bei freier und uneingeschränkter Willenseinigung der künftigen Ehegatten geschlossen werden*, ne c'hell bezañ dimeziñ ebet hep asant gwir ha dieub an danvez priedoù ; *eine Ehe schließen, eine Ehe stiften*, kontradiñ (ober) un dimeziñ, dimeziñ, eurediñ, priediñ, prietaat, fortunañ, skoulmañ anezhi ; *in den Stand der Ehe treten*, dimeziñ, eurediñ, priediñ, prietaat, fortunañ ; *eine Ehe aufheben*, freuzañ un dimeziñ, dispenn un dimeziñ ; *aus dieser Ehe ging ein Kind hervor*, diwar o friedelezh e c'hanas ur bugel ; *ihre Ehe blieb kinderlos*, difrouezh e chomas o dimeziñ ; *es kriselt in ihrer Ehe*, n'int ket eürus an eil gant egile, trouz a zo etrezo, bec'h a zo etrezo, patati a zo etrezo, patati a zo e-barzh an ti, chabous a zo etrezo ; *in glücklicher Ehe leben*, en em glevet dispar-mat, bezañ eürus daou-ha-daou, bezañ dilogod an tiegezh, ober tiegezh mat, ober tiegezh vat (Gregor) ; *trotz Armut in glücklicher Ehe leben*, fritañ paourentez er billig a garantez ; *wilde Ehe*, ti bihan g., serc'herezh g., riboderezh g. (Gregor), tiegezh bihan g. ; *mit jemandem in wilder Ehe leben*, bezañ strobet ouzh u.b., serc'hiñ gant u.b., en em strobelliñ gant u.b., ober ti bihan gant u.b., ober tiegezh bihan gant u.b., c'hoari ti bihan gant u.b., ribodal, bezañ ajolbet gant u.b., en em stropañ gant u.b., en em stropañ ouzh u.b., en em rollañ gant u.b., ajolbañ gant u.b. ; *in zweiter Ehe*, dre addimeziñ, dre eildimeziñ ; *Kinder aus zweiter Ehe*, bugale diwar an eil

pried lies. ; *in zweiter Ehe heiraten*, addimeziñ, eildimeziñ ; *in den Hafen der Ehe einlaufen*, dimeziñ, eurediñ, priediñ, prietaat, skoulmañ anezhi, ober euredenn, P. mont da gozhañ, en em lakaat en nask, lakaat e droad er stleug, stagañ e c'har ouzh gar u.b. ; [Bibl] *du sollst nicht die Ehe brechen*, lubrik mir na vezi nepred dindan boan da vezañ daonet / gadal mir na vezi nepred dindan boan da vezañ daonet.

eheähnlich ag. : evel priedoù, e doare priedoù ; *mit jemandem in einer eheähnlichen Gemeinschaft leben*, bezañ strobet ouzh u.b., serc'hiñ gant u.b., en em strobelliñ gant u.b., ober ti bihan gant u.b., ober tiegezh bihan gant u.b., c'hoari ti bihan gant u.b.

Eheannullierung b. (-,-en) / **Eheaufhebung** b. (-,-en) : freuzidigezh an dimeziñ b., freuz-dimeziñ g.

Eheband n. (-s) : unvaniezh a briedelezh b., priedelezh b. ; *Trennung ohne Auflösung des Ehebandes*, disrann a gorf g.

Eheberater g. (-s,-) : kuzulier priedoù g.

Eheberaterin b. (-,-nen) : kuzulierez priedoù b.

Eheberatung b. (-,-en) : 1. kuzuliadenn briedoù b. ; 2. kreizenn guzuliañ evit ar priedoù b.

Ehebett n. (-s,-en) : gwele ar priedoù g.

ehebrechen [anv-verb nemetken] : tromplañ e bried, avoultriñ, ober avoultriezh, kouezhañ en avoultriezh, terriñ ar bizoù, terriñ ar bizeier, terriñ e walenn, terriñ ar walenn, dimeziñ e penn ar bern plouz, ober an droug, drougouer, gwallober.

Ehebrecher g. (-s,-) : avoultrer g., avoultr g., paotr avoultr g., galouper g., reder g.

Ehebrecherin b. (-,-nen) : toganenn b., avoultrerez b., katell b., gwreg c'halouperez b., gwreg rederez b.

ehebrecherisch ag. : ... avoultriezh.

Ehebruch g. (-s,-brüche) : avoultriezh b., dimeziñ e penn ar bern plouz g. ; *im Ehebruch erzeugt*, bet engehentet er-maez eus ar briedelezh, avoultr, bet engehentet er-maez an dimeziñ, P. beuzet e dad e stank ar vilin avel, ul labous garzh anezhañ g., tapet diwar an avantur, tapet diwar ur marc'h-red, tapet diwar red, tapet diwar nij ; *Ehebruch begehen*, tromplañ e bried, ober avoultriezh, kouezhañ en avoultriezh, avoultriñ, terriñ ar bizoù, terriñ ar bizeier, terriñ ar walenn, terriñ e walenn, dimeziñ e penn ar bern plouz, ober an droug, drougouer, gwallober, P. ober ur vringoñsaden, ober ur c'haloupaden, ober un dec'hadenn, mont da redek, mont da c'haloupat ; *er hatte sie beim Ehebruch ertappt*, kavet en doa anezhi o trougouer, paket en doa anezhi o wallober, tapet en doa anezhi oc'h ober an droug, kavet en doa ur goukoug war e neizh.

Ehebund g. (-s,-bünde) : unvaniezh a briedelezh b., priedelezh b.

ehedem Adv. : gwechall, gwechall-gozh, gwech-hont, en amzer gozh, en amzer gent, amzer 'zo bet, un amzer 'zo bet, a-gent, diagent, tro-all, tro-arall, gwerso, kent, gwezharall ; *wie ehedem*, evel kent.

Ehedispens g. (-es,-e) / b. (-,-en) : [gwir, relij.] diskarg eus ur skoilh a-berzh al lezenn hag a virfe ouzh an dimeziñ g., diskarg eus un ampech da zimeziñ g.

Ehefrau b. (-,-en) : pried g., gwreg b. [*liester* gwragez], gwreg-pried b., boufam b., parez b., paradur g. ; *frisch gebackene Ehefrau*, plac'h nevez-dimezet b., gwreg yaouank b., gwreg-nevez b., pried-nevez g., euredigez b.

; *untreue Ehefrau*, doganenn b., avoultrerez b., katell b., gwreg c'halouperez b., gwreg rederez b. ; *dritte Ehefrau eines Witwers*, mozogell b. ; *rechtmäßig angetraute Ehefrau*, pried reizh g. ; *mit seiner Ehefrau Sex haben*, ober ar briedelezh.

Ehegatte g. (-n,-n) : 1. pried g., gwaz g., ozhac'h g., gour-pried g., par g., paradur g. ; 2. *die Ehegatten*, ar priedoù lies. ; *eine Ehe darf nur bei freier und uneingeschränkter Willenseinigung der künftigen Ehegatten geschlossen werden*, ne c'hell bezañ dimeziñ ebet hep asant gwir ha dieub an danvez priedoù.

Ehegattensplitting n. (-s) : telladur distroll ar priedoù g.

Ehegattin b. (-,-nen) : pried g., gwreg b. [*liester* gwragez], gwreg-pried b., parez b., paradur g.

Eheglück n. (-s) : eürusted daou-ha-daou b., tiegezh mat g., tiegezh dilogod g.

Ehehaft b. (-,-en) : [istor] banaliezh b.

Ehehälfte b. (-,-n) : [dre fent] *meine Ehehälfte*, va hanter diegezh g., va hanterenn b., va hini gozh b., va hanter vodell g., va gwreg b., va farez b., va faradur g.

Ehehindernis n. (-ses,-se) : [gwir] *trennendes Ehehindernis*, ampech da zimeziñ (Gregor) g., skoilh a-berzh al lezenn hag a vir ouzh an dimeziñ g.

Ehejoch n. (-s) : *sich ins Ehejoch begeben*, mont da gozhañ, en em lakaat en nask, lakaat e droad er stleug, stagañ e c'har ouzh gar u.b.

Ehekonsens g. (-es,-e) : asant gwir ha dieub an danvez priedoù g.

Ehekontrakt g. (-s,-e) : kevrat dimeziñ b.

Ehekrach g. (-s,-kräche) : trouz etre ar priedoù g., bec'h etre ar priedoù g., patati etre ar priedoù g., patati e-barzh an ti g., chabous g., salamantenn b.

Ehekrüppel g. (-s,-) : paotr dipitet gant e zimeziñ g., plac'h dipitet gant he dimeziñ b., reuziad an dimeziñ g., reuziadez an dimeziñ b.

Eheleben n. (-s) : buhez daou-ha-daou b., priedelezh b.

Eheleute lies. : priedoù lies. ; *die zukünftigen Eheleute*, an danvez priedoù lies.

ehelich ag. : 1. ... pried, ... ar priedoù, ... priedelezh, priedel, euredel, ... dimeziñ ; *eheliche Treue*, lealded e-keñver e bried b. ; *eheliche Pflicht*, deverioù a briedelezh lies., deverioù ar briedelezh lies., deverioù ar priedoù an eil e-keñver egile lies. ; *seine ehelichen Pflichten verrichten*, ober e zever, rentiñ an dever d'e wreg ; *ehelicher Wohnsitz*, chomlec'h an tiegezh g., chomlec'h an daou bried g., kenannez g. ; 2. [dre astenn.] gwirion, reizh, hervez lezenn, reizhwir ; *ein Kind für ehelich erklären*, lakaat ur bugel war e anv, anzavout ez eo ur bugel e vugel hervez al lezenn, anavezout ur bugel da vab an-unan, anavezout ur bugel da verc'h an-unan, reizhwiriañ ur bugel ; *jemandes eheliches Kind sein*, bezañ war anv e dad (e vamm), bezañ bugel reizhwir e dad.

Adv. : *ehelich verbinden*, kevreañ dre liammoù ar briedelezh.

ehelichen V.k.e. (hat geehelicht) : eurediñ, dimeziñ da, dimeziñ gant, eurediñ da, prietaat gant, prietaat da, priediñ gant, priediñ da, fortuniañ gant ; *er hat sie geehelicht*, kemeret en deus anezhi da wreg.

V.em. : **sich ehelichen** (hat sich (t-rt) geehelicht) : dimeziñ, eurediñ, prietaat, priediñ, fortuniañ.

Ehelichkeitserklärung b. (-, -en) : [gwir] anavezadur da vugel hervez al lezenn g., anavezadur da vab hervez al lezenn g., anavezadur da verc'h hervez al lezenn g., reizhwiriadur ur bugel g.

ehelos ag. : dizimez ; *eheloser Stand*, dizimezded b., dizimez g., stad an hini dizimez b.

Ehelosigkeit b. (-) : dizimezded b., dizimez g.

ehemalig ag. : kozh, bet, ez-, diagent, diaraok, a-raok, a-ziagent, a-gent, a-ziaraok, kent, neuze ; *mein ehemaliger Lehrer*, ar skolaer ma'z on bet gantañ er skol g. ; *der ehemalige Präsident*, an dibrezidant g., an eziprezidant g., ar prezidant kozh g., ar prezidant neuze g. ; *ehemaliger Minister*, ezministr g. ; *der ehemalige König*, an ezroue g.

ehemals Adv. : gwechall, gwechall-gozh, en amzer gozh, en amzer gent, amzer 'zo bet, un amzer 'zo bet, a-gent, diagent, tro-all, tro-arall, gwech-hont, gwerso, gwezharall, a-neuze, neuze, da neuze, a-benn neuze.

Ehemann g. (-s, -männer) : pried g., gwaz g., ozhac'h g., gour-pried g., par g., paradur g. ; *frisch gebackener Ehemann*, ozhac'h-nevez g., ozhac'h nevez-dimezet g., ozhac'h yaouank g., den-nevez g., paotr-nevez g., pried-nevez g., mab-nevez g., paotr nevez-dimezet g., eureddeg g. ; *untreuer Ehemann*, pried disleal g., pried avoultr g., pried difeal g., ozhac'h galouper g., ozhac'h reder g. ; *besser ein harter als ein toter Ehemann*, gwelloc'h ur gwaz garv evit ur gwaz marv ; *sehr gefälliger Ehemann*, golo-pod g., Yann kontant g., dogan kontant g. ; *die Frau muss ihrem Ehemann gehorchen*, an tog a zle mestrñ d'ar c'hoef ; *mein Ehemann*, va fried g., va gwaz g., va hanter diegezh g., va den g., va ozac'h g., va hini kozh g., va far g., va faradur g., va c'hristen g. ; *eine Tante meines Ehemannes*, ur voereb d'am gwaz b.

Ehepaar n. (-s, -e) : an daou bried lies., koublad g., menaj b. ; *frisches Ehepaar*, tud-nevez lies., tud nevez-dimezet lies., menaj yaouank b., priedoù-nevez lies. ; *die ersten Einkäufe eines jungen Ehepaares*, an nevezioù lies.

Ehepartner g. (-s, -) : pried g., par g., paradur g. ; *seinen Ehepartner betrügen*, tromplañ e bried, ober avoultriezh, kouezhañ en avoultriezh, avoultriñ, terriñ ar bizoù, terriñ ar bizeier, terriñ ar walenn, terriñ e walenn, dimeziñ e penn ar bern plouz, ober an droug, drougober, gwallober, P. ober ur vringoñsaden, ober ur c'haloupaden, ober un dec'hadenn, mont da redek, mont da c'haloupat.

Ehepflicht b. (-, -en) : deverioù a briedelezh lies., deverioù ar briedelezh lies., deverioù ar priedoù an eil e-keñver egile lies. ; *seinen Ehepflichten nachkommen*, ober e zeve, rentañ an dever d'e wreg.

eher Adv. : 1. abretoc'h, kentoc'h ; *je eher, je lieber, je eher, desto (je) besser*, seul gent, seul well - seul gentoc'h, seul welloc'h - an abretañ ar gwellañ - ar c'hentañ ar gwellañ - an trummañ ar gwellañ - ar primañ ar gwellañ - ar buanañ ma vo gellat - na zale ket d'ober da dra - ar c'hentañ n'eo ken ar gwellañ ; 2. [dre astenn.] kent, kentoc'h ; *eher sterben als*, kent mervel eget ... (Gregor), mervel a rafent kent(oc'h) eget ..., gwell eo ganin mervel eget ... ; *er ist eher klein*, bihan eo pa lavarint mat (pa lavarint ervat) ; 3. douetus, moarvat, emichañs, pechañs, hervez pep doare, evit doare, e-doare, hervez ar mod, hervez an dailh, hervez doare, diouzh doare, diouzh an doare, diouzh feson, a-hervez, hervez, diouzh ma kreder, hervez ar gwel, da welet, din

da welet, bete gwelet, war a seblant, war a hañval, me 'laka, 'm eus aon, da grediñ ez eus e ... , kredapl, peadra 'zo da grediñ e ..., chañsoù 'zo, chañsus, taol-chañs, erfin ; *das ist eher möglich*, a (e) c'hallfe bezañ, gallout a-walc'h, marteze a-walc'h, se 'zo ar pezh a c'hoarvezo moarvat ; 4. seul vui, ken meur rak-se ; *er wird es umso eher tun, als es ja sein Vorteil ist*, seul gontantoc'h e vo d'en ober ma'z eo kement-se emsav dezhañ, kontant e vo d'en ober seul vui ma'z eo kement-se emsav dezhañ, kontant e vo d'en ober ken meur rak-se pa vo gwell a se.

Eherecht n. (-s, -e) : [gwir] lezennaoueg hag a sell ouzh ar briedelezh b., gwir ar briedelezh g.

Ehering g. (-s, -e) : gwalenn-eured b., gwalenn-dimeziñ b., bizoù-eured g. [*liester bizeier-eured*], euredenn b., [dre fent] chadenn b., kabestr g.

ehern ag. : 1. ... arem, graet gant arem ; 2. [dre skeud.] dibedennus, dibleg.

Eheschänder g. (-s, -) : avoultr g.

Eheschänderin b. (-, -nen) : avoultrerez g.

Ehescheidung b. (-, -en) : torr-dimeziñ g., freuz-dimeziñ g., torridigezh an dimeziñ b., diforc'hidigezh-dimezin b., dibriediñ g., dizimeziñ g. ; *auf Ehescheidung klagen*, goulenn torridigezh an dimeziñ dirak al lez-varn, goulenn digant al lez-varn ma vefe torret an dimeziñ, goulenn dibriediñ.

Ehescheidungsklage b. (-, -n) : mennadenn torridigezh an dimeziñ b., mennadenn dibriediñ b.

Eheschließung b. (-, -en) : dimeziñ g., dimez g., dimezenn b., eured g./b., lid-dimeziñ g. ; *standesamtliche Eheschließung*, dimeziñ-dre-lezenn g. ; *zivile Eheschließung*, dimeziñ keodedel g. ; *Frauen und Männer haben bei der Eheschließung, während der Ehe und bei deren Auflösung gleiche Rechte*, gwirioù par zo d'ar wazed ha d'ar merc'hed e-keñver an dimeziñ, e-pad ar briedelezh hag e-keñver an dibriediñ ; *die Geburten, die Eheschließungen und die Todesfälle*, ar bevioù, an dimezioù hag ar marvioù.

Ehesegen n. (-s, -) : 1. [relij.] binnigaden ar priedoù b. ; 2. [dre skeud.] frouezh an dimeziñ g.

ehest Adv. : [Bro-Aostria] a-barzh nemeur, akoubik, a-benn nemeur, a-barzh nebeut, a-barzh pell, a-benn nebeut amañ, hep re a zale, hep dale nemeur, hep nemeur a zale, hep dale pell, hep pell dale, a-raok nemeur amañ, edan berr, ur wech all ha ne vo ket pell, prest, prestik, dambrest, bremaik, dizale, tuchant, tuchantik, pelloc'h, ne vo ket pell, ne vo ket pell an dale, ne vo ket pell an amzer.

Ehestand g. (-s) : priedelezh b. ; *in den Ehestand treten*, dimeziñ, eurediñ, priediñ, prietaat, fortunañ.

eheste(r,s) ag. : kentañ, abretañ, an abretañ ar gwellañ.

ehestens Adv. : 1. d'an abretañ ; 2. [Bro-Aostria] a-barzh nemeur, akoubik, a-benn nemeur, a-barzh nebeut, a-barzh pell, a-benn nebeut amañ, hep re a zale, hep dale nemeur, hep nemeur a zale, hep dale pell, hep pell dale, a-raok nemeur amañ, edan berr, ur wech all ha ne vo ket pell, prest, prestik, dambrest, bremaik, dizale, tuchant, tuchantik, ne vo ket pell, pelloc'h, ne vo ket pell an dale, ne vo ket pell an amzer.

Ehestreit g. (-s, -e) : chabous g., trouz etre ar priedoù g., bec'h etre ar priedoù g., patati etre ar priedoù g., patati e-barzh an ti g., salamantenn b.

Eheverfehlung b. (-, -en) : mankadenn e-keñver deverioù ar briedelezh b.

Eheverkündigung b. (-, -en) : [Bro-Suis] embann priedelezh g.

Ehevermittlung b. (-, -en) : 1. kuzuliadenn briedoù b. ; 2. ajañs-dimeziñ b., ti dimeziñ g.

Eheversprechen n. (-s) : promesa b., promesa dimeziñ b., promesa a briedelezh b.

Ehevertrag g. (-s, -verträge) : kevrat dimeziñ b.

Eheweib n. (-s, -er) : [dre fent] *mein Eheweib*, va hanter diegezh g., va hanterenn b., va hini gozh b., va gwreg b., va gwreg-pried b.

Ehewerbung b. (-, -en) : goulenn-dimeziñ g., goulennadeg b., goulennoù lies., gweladell b., gwelou lies.

Ehrabschneider g. (-s, -) : gwallvruder g., divruder g., falstamaller g., droukprezeger g., droukkomzer g., falstamallour g., gwallgomzer g., duer g., teodeg g., lañchenn b.

Ehrabschneiderei b. (-, -en) : tamall e gaou g., falstamall g., droukprezeg g., droukkomz b., gwallgomz b., gwallgomzerezh g., gwallvruderezh g., duerezh g., gragailh g., divruderezh g., duerezh g., taol feuk g., flipataerezh g., gwalennad b., hegadenn b., dismegañs b., feukadenn b., feuk g., mezhadenn b., kaoz b., kaoziou lies., hiboudoù lies.

ehrbar ag. : din a zoujañs, doujus, doujañsus, enorus, onest, dereat, a-feson, reizh hag eeun, reizh a galon, reizh-meurbet, tre, seven, sevenet, partapl, fur, prop ; *ehrbare Sitten*, doareoù dereat (mat, reizh, sevenet, prop) lies., buhezegezh kaer b., buhezegezh vat b. ; *ehrbarer Bürger*, den onest g., den a fiziañs g., den a zoare g., den reizh g., den reizh hag eeun g., den reizh a galon g., den reizh-meurbet g., den jurdik g., den tre g., den kenañ g.

Ehrbarkeit b. (-) : enorusted b., enoruster g., dereadegezh b., doujusted b., reizhded b., reizhder g.

Ehrbegier b. (-) / **Ehrbegierde** b. (-, -n) : c'hoant erruout g., c'hoant sevel g., kleñved an uhelegezh g., c'hoant uhelaat g., egar sevel g., youl-sevel b., uhelegezh b.

Ehre b. (-, -n) : 1. enor g. ; *ein Mann von Ehre*, un den a enor g. (Gregor) ; *auf seine Ehre halten*, delc'her stad eus e enor ; *seine Ehre darein setzen*, sellet evel un afer a enor [d'ober udb], bezañ evit an-unan un afer a enor [ober udb] ; *jemanden bei seiner Ehre packen*, delc'her u.b. e enor, tapout u.b. e enor, kemer u.b. war e enor, lakaat enor e korf u.b. (Gregor) ; *seine Ehre preisgeben*, *seine Ehre verlieren*, koll e enor, koll e anv mat, koll e vrud, koll e vrud vat, en em gousiañ ; *seine Ehre retten*, *seine Ehre wahren*, salviñ e enor, en em dennañ gant enor, en em dennañ gant e enor (en e enor) (Gregor), chom digailhar ; P. *mit Ehren eine schwierige Lage bestehen*, en em dennañ gant enor eus ur gwall blegenn ; *ein Küsschen in Ehren kann niemand verwehren*, ne c'haller ket nac'h ur bouchig pa vez roet gant un den onest.

2. brud g./b., anv mat g., enor g., eneb g., enebrann b., gloar b. ; *jemandem die Ehre abschneiden*, dispenn anv mat u.b., divrudañ (gwallvrudañ, fallvrudañ, labezañ, duañ) u.b., stlabezañ enor u.b., stlabezañ u.b., stlabezañ anv u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., chaokat u.b., dicheckal u.b.,

chaokat brud u.b., chaokat a-enep u.b., binimañ u.b., kas enor u.b. da ludu, luduañ brud u.b., stlejañ anv mat u.b. e-kreiz ar c'hailhar, druilhañ u.b. er c'hailhar, kailharañ u.b., gwallgomz diwar-benn u.b., gwashaat u.b., lemel e anv mat digant u.b., falc'hat e brad d'u.b., terriñ keuneud war kein u.b., ober gaou ouzh anv mat u.b., ober un diframm e sae u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., ober ur freg e brud vat u.b. ; *jemanden um seine Ehre bringen*, koll enor u.b. / dizenoriñ u.b. / koll anv mat u.b. (Gregor), kas da goll enor u.b., kas da fall enor u.b., kousiañ enor u.b., lemel e enor digant u.b., lemel e anv mat digant u.b., luduañ brud u.b., falc'hat e brad d'u.b. ; *jemandes Ehre beeinträchtigen*, stekiñ ouzh enor u.b., ober gaou ouzh enor u.b. / ober dismegañs d'u.b. en e enor / ober gaou ouzh u.b. en e anv vat (Gregor), ober gaou ouzh anv mat u.b., divrudañ (gwallvrudañ, fallvrudañ) u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., dicheckal u.b., bihanaat brud vat u.b., binimañ u.b., ober un diframm e sae u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., ober ur freg e brud vat u.b., kailharañ brud u.b., diframmañ brud vat u.b., terriñ keuneud war kein u.b., chaokat u.b., chaokat brud u.b., chaokat a-enep u.b., lemel e anv mat digant u.b., falc'hat e brad d'u.b. ; *der Preis der Ehre*, an enebwerzh g. ; *seine Ehre verkaufen*, lakaat e enor dindan e dreid evit gounit arc'hant ; *wieder zu Ehren bringen*, rentañ e enor d'u.b. (Gregor), daskoriñ e enor d'u.b., resteurel e enor d'u.b., rapariñ enor u.b., dizuañ u.b. ; *wieder zu Ehren kommen*, adkavout e anv mat, adkavout e enor, adkavout e vrud, bezañ dizuet ; *es geht um seine Ehre*, emañ e anv mat en arvar er c'hoari-se, un afer a enor eo evitañ, keal a zo eus e enor ; *der Ehre Abbruch tun*, ober gaou ouzh an enor, bihanaat ar vrud vat, ober gaou ouzh an anv mat ; *etwas in allen Ehren tun*, ober udb e pep onestiz / ober udb gant pep enor (Gregor), mont gant an eeun d'udb ; *etwas in allen Ehren sagen*, lavaret udb gant doujañs hag onestiz, lavaret udb gant un dereadegezh vras ; *aller Ehre wert sein*, bezañ dellezek da vezañ enoret (meulet) ; *die Ehre kommt jemandem zu*, an enor a zegouezh gant u.b. ; *hoch in Ehren stehen*, bezañ enoret bras gant an holl, bezañ douget enor bras d'an-unan, bezañ priziet-tre ; *er hat damit Ehre eingelegt*, kement-se en doa roet sked dezhañ, dre gement-se en doa gounezet un anv kaer / brudet en doa mat e anv gant e oberioù enorus (Gregor) ; *die Ehre seines Vaterlandes aufrechterhalten*, derc'hel plom enor e vro ; *seinem Vaterlande Ehre machen*, bezañ enoret e vro gant an-unan, gounit anaoudegezh-vat ar vro, dellezout anaoudegezh-vat ar vro ; *auf dem Felde der Ehre fallen*, *auf dem Felde der Ehre bleiben*, kouezhañ war an dachenn-enor, chom war an dachenn-enor, chom ouzh torgenn, kouezhañ ouzh torgenn, chom er blaenenn, chom war an dachenn(-vrezel), skuilhañ e wad war an dachenn-vrezel, lezel e vuhez war an dachenn-emgann, skuilhañ e wad evit e vro, mervel evit ar vro ; *Ehre und Ruhm der heiligen Anna !* klod hag enor bepred d'an itron santez Anna ! ; *er hat die Prüfung mit Ehren bestanden*, tremenet en doa an amodenn gant enor ; *alte Sitten in Ehren halten*, dougen bri d'ar gizioù kozh, kaout doujañs ouzh ar gizioù kozh, respetiñ ar gizioù kozh, doujañ ar gizioù kozh.

3. [dre astenn.] enorioù lies. ; *jemandem kriegische Ehren erweisen*, degemer daskoridigezh un enebour gant an azaouez dleet dezhañ, ober enorioù d'an enebour trec'het ; *jemandem die letzte Ehre erweisen*, ober an enorioù diwezhañ d'u.b., ober ar c'himiad diwezhañ d'u.b. (Gregor), rentañ an enor diwezhañ d'u.b., rentañ enorioù da gorf u.b. ; *jemandem Ehre erweisen*, *jemandem Ehre bezeigen*, ober enorioù d'u.b., dougen enor d'u.b.

4. [troiennoù seveded] feiz b., enor g. ; *auf Eid und Ehre !* dre va le ! dre va enor ! m'en tou ! ; *bei meiner Ehre, auf Ehre ! auf Ehre und Gewissen !* dre va enor ! e feiz ! m'en tou ! m'en tou ruz ! m'en tou ruz-glaou-tan ! em askre, gant va holl goustiañs, e pep onestiz (Gregor), a'm holl gaoudez ; *Herr und Frau Wellm geben sich die Ehre, Sie zum Tee einzuladen*, en em gavout a ra an aotrou hag an itron Wellm kant ha kant enoret o pediñ ac'hanoc'h da evañ un tasad te ganto ; *mit wem habe ich die Ehre zu sprechen ?* gant piv em eus an enor da gaozeal ? ; *darf ich um die Ehre Ihres Besuches bitten ?* m'ho pefe ar vadelezh d'ober ur gwel deomp, enor e vefe din degemer ac'hanoc'h em zi ; *was verschafft mir die Ehre ?* petra a dalvez din an enor-se ? a belec'h e teu kement-se din ? da biv ez on dleour eus kement a enor ? P. a-berzh petore sant e teu kement-se din ? ; *ich bin dieser Ehre unwürdig*, re vat oc'h evidon evit ar pezh a veritan ; (*ich*) *habe die Ehre !* en em gavout a ran enoret, laouen meurbet ! laouen meurbet on gant kement-se ; *Ihr Wort in Ehren*, salv hoc'h enor, respet deoc'h, respet d'an neb em c'hlev (Gregor) ; *Ehre sei Gott*, Doue ra vezo meulet a bep tra (Gregor), gloar (meuleudi) da Zoue ! Doue da vezo meulet ! ; [kr-l] *Ehre, wem Ehre gebührt*, ar mestr zo ar mestr ha pa vez kaoc'h ouzh e revr - an neb 'zo mevel n'eo ket mestr, verbum caro factum est ; *nach Ehren streben*, redek gant gred war-lerc'h an enorioù, bezañ naonek d'an enorioù, konoc'hañ enorioù, glaouriñ war an enorioù, glaourenniñ war-lerc'h an enorioù, bezañ c'hoantek a enorioù, bezañ c'hoant gloar en an-unan, bezañ troet gant an enorioù (gant ar c'hloar), bezañ terzhienn ar vrazentez gant an-unan, na vezañ nemet brasoni gant an-unan ; *Ehre verloren, alles verloren*, koll brud vat ha gounit un dra a zo ur c'holl ar re vrasañ, an enor ne dalv netra met magañ a ra, anez d'an enor n'eus netra, an enor eo ar penn kentañ, kas da goll enor e nesañ 'zo gwasoc'h eget e lazhañ, gwell eo brud vat da bep hini eget aour melen leizh an ti, gwashoc'h eo ar vrud tapet evit ur si skoachet.

ehren V.k.e. (hat geehrt) : enoriñ, doujañ, azaoueziañ, kaout istim ouzh, kaout doujañs evit, dougen enor da, ober enorioù da, dougen bri da, ober gwazoniezh da, dougen gwazoniezh da, briaat, istim, istimañ, revilañ, respetiñ, kehelañ, goprañ gant enor ; *seine Freundschaft ehrt mich*, en em gavout a ran kant ha kant enoret da gaout anezhañ da vignon (da vezañ mignon dezhañ) ; *ich fühle mich geehrt !* barret on a enor eus ho perzh ! ; *du sollst deinen Vater und deine Mutter ehren*, azaoueziañ ouzh tad ha mamm az pezh d'ober, dleout a rez doujañs da'z tad ha da'z mamm, dleet end-eeun eo dit doujañ da dad ha da vamm, dleet end-eeun eo dit doujañ da dad ha kehelañ da vamm ; [Bibl] *du sollst Vater und Mutter ehren, auf dass es dir wohl ergehe und du lange lebest auf Erden*, da dad, da vamm a enori ha da vuhez a

astenni - da dad, da vamm a enori evit pell amzer ma vevi ; [kr-l] *wer den Pfennig nicht ehrt, ist des Talers nicht wert*, a wenneien emaint tout - a wenneien, a wenneien e vez graet skoejeien [skoedoù] - an eil nebeud a fonna egile - an eil nebeud a gresk egile - gant spilhoù e c'heller paeañ ur goumanant a gant skoed ma ve a-walc'h anezho - tamm-ha-tamm e vez graet e vragoù da Yannou - arboellañ pa garer, 'benn antronoz e kaver - arboellañ pa garer antronoz e kaver - kerc'heiz a lez pesk bihan a zebr melc'hwedenn d'he c'hoan - lur ha lur a sav da somm - an den n'eo ket pizh war e dra a ya abred da visac'hañ - bezañ pizh er c'homañsamant eo penn an hent d'an arboellamant - ar foranerezh a gas an den da baour - an arboellentez a stank an nor ouzh ar baourentez - an niver a raio bern - paour a c'hounez, paour a foet, paour n'en deus ezhomm yalc'h ebet.

Ehren- : a enor, enorus.

Ehrenakzept n. (-es,-e) : [kenwerzh] darbenn dre enor g.

Ehrenamt n. (-s,-ämter) : karg a enor b.

ehrenamtlich ag. : 1. a-youl vat, a-youl gaer, a-youl-frank ; *unter der ehrenamtlichen wissenschaftlichen Leitung von Professor Müller*, dindan paeroniezh an aotrou kelenner Müller ; 2. a enor.

Adv. : a-youl gaer, a-youl vat, a galon vat, a-youl-frank, a-berzh-vat, evit netra, hep gounit netra, dibae, dic'hopr, evit ur bennozh Doue.

Ehrenbezeugung b. (-,-en) / **Ehrenbezeugung** b. (-,-en) :

1. testeni a zoujañs g., testeni a azaouez g., testeni a vri g. ; *ein dünner Hauch von Ehrenbezeugung*, ur vogedenn a enor b. ; 2. [lu] salud-soudard g.

Ehrenbürger g. (-s,-) : keodedad a enor g.

Ehrenbürgerrecht n. (-s,-e) : gwir keodedel honoris causa g., gwir keodedel enorel g.

ehrend ag. : enorus.

Ehrendoktor g. (-s,-en) : doktor honoris causa g., doktor a enor g.

Ehrendoktorwürde b. (-) : doktoriezh a enor b., doktoriezh enorel b., titl enorel a zoktor g., titl a zoktor honoris causa g.

Ehrenerklärung b. (-,-en) : restaolerezh enor g., dizuañ g., dizuadur g.

Ehrenformation b. (-,-en) : gward a enor g.

Ehrengast g. (-es,-gäste) : kouviad a enor g.

ehrenhaft ag. : din a zoujañs, jurdik, onest, gwir, tre, partapl, anterin, enorus, prop ; *ehrenhafter Mann*, den a enor g., den gwir g., den tre g., den anterin g., den kenañ g.

Adv. : gant enor, gant onestiz, en onestiz, en un doare enorus.

Ehrenhaftigkeit b. (-) : enorusted b., enoruster g., dereadegezh b., doujusted b., onestiz b., lealder g., lealdest b., lealentez b., eeunded b., eeunder g.

ehrenhalber Adv. : 1. evit enoriñ anezhañ, evit diskouez an azaouez a zouger dezhañ ; 2. a-youl gaer, a-youl vat, a galon vat, a-youl-frank, a-berzh-vat, evit netra, hep gounit netra, dibae, dic'hopr, evit ur bennozh Doue ; 3. evit salviñ an enor, evit derc'hel d'an diavaezioù kaer.

Ehrenhandel g. (-s) : afer a enor b., duvell g.

Ehrenklage b. (-,-n) : [gwir] mennadenn dic'haouiñ un dismegañs b.

Ehrenkleid n. (-s,-er) : gwiskamant cheuc'h g., dilhad gala g., dilhad lid g.

Ehrenkränkung b. (-,-en) : dismeg g., dismegañs b., taol feuk g., gwalennad b., hegadenn b., feukadenn b., feuk g., mezhadenn b.

Ehrenlegion b. (-) : [Bro-C'hall] Légion d'Honneur b., Legion a enor b., Strollad a enor g.

Ehrenloge b. (-,-n) : logell a enor b.

Ehrenmal n. (-s,-mäler/-e) : monumant ar re varv g., monumant koun g., bez-meur g.

Ehrenmann g. (-s,-männer) : den a-zoare g., den tre g., den kenañ g., den a-feson g., den a enor g., den juridik g. ; *er ist ein Ehrenmann*, un den tre eo, un den a-zoare eo, un den a-feson eo, un den eeun a galon eo, un den kenañ eo hennezh.

Ehrenmitglied n. (-s,-er) : ezel a enor g.

Ehrenpforte b. (-,-n) : bolz-enor b.

Ehrenplatz g. (-s,-plätze) : noplñ plas g., lec'h uhelañ g., lec'h kentañ g., penn uhelañ an daol g. ; *jemandem den Ehrenplatz einräumen*, lakaat u.b. en noplñ plas, lakaat u.b. el lec'h uhelañ, lakaat u.b. e penn uhelañ an daol.

Ehrenpreis g. (-es,-e) : **1.** priz a enor g. ; **2.** [louza.] gleizh-glas str., louzaouenn-santez-Veronika b., fleur glas str.

Ehrenpunkt g. (-s,-e) : poent a enor (Gregor) g.

Ehrenrat g. (-s,-räte) : **1.** kuzulier a enor g. ; **2.** strollad-barn a enor g., juri a enor g.

Ehrenrechte lies. : gwirioù keodedour lies., gwirioù keodedegezhel lies., bri keodedel g. ; *Aberkennung, Verlust der bürgerlichen Ehrenrechte*, lamidigezh ar bri keodedel b., forc'herezh diouzh ar gwirioù keodedour g., lamidigezh ar gwirioù keodedour b.

Ehrenrettung b. (-,-en) : restaolerezh enor g., dizuañ g., dizuadur g., dazbriañ g.

ehrenrührig ag. : dizenorus, dismegañsus, dismegus, dipitus, kunujennus, divrudus, gwallvrudus, ifamus.

Ehrenrunde b. (-,-n) : **1.** [sport] tro a enor b. ; **2.** [skol] P. doubladur ar c'hlas g.

Ehrensache b. (-,-n) : afer a enor b. ; *Ehrensache !* m'en tou dre va enor ! dre va le ! m'en tou ruz ! m'en tou ruz-glaou-tan ! kont warnon ! iche !

Ehrensalue b. (-,-n) : barrad tennoù a enor g.

Ehrenschändung b. (-,-en) : tamall e gaou g., falstamall g., droukprezeg g., droukkomz b., gwallgomz b., gwallvruderezh g., duerezh g., gragailh g., divruderezh g., flipataerezh g., taol feuk g., gwalennad b., hegadenn b., kaoz b., kaozioù lies., dismegañs b., feukadenn b., feuk g., mezhadenn b., hiboudoù lies.

Ehrensapier n. (-s,-e) : gward a enor g., renkad a enor b. ; *ein Ehrensapier bilden*, ober kae d'u.b.

Ehrenstrafe b. (-,-n) : [lu] kastiz dizenorus g., kastiz mezhus g., kastiz ifamus g.

Ehrenstreit g. (-s,-e) : afer a enor b.

Ehrentafel b. (-,-n) : taolenn enoriñ b., taolenn goun b.

Ehrentag g. (-s,-e) : deiz-gouel g., gouel-bloaz g.

Ehrentitel g. (-s,-) : titl a enor g., lesanv a enor g.

Ehrentod g. (-s) : *den Ehrentod erleiden*, kouezhañ war an dachenn-enor, lezel e vuhez war an dachenn-emgann, chom war an dachenn-enor, skuilhañ e wad evit e vro, mervel evit ar vro.

Ehrentor n. (-s,-e) : [sport] pal plantet e-barzh da salviñ enor ar skipailh g., pal evit an enor g.

Ehrentribüne b. (-,-n) : tribunell a enor b.

Ehrentrunk g. (-s) : banne gwin a enor g.

Ehrenurkunde b. (-,-n) : diplom a enor g., testeni a enor g.

ehrenvoll ag. : enorus, glorius, gant lid bras, war an ton bras ; *jemandem einen ehrenvollen Empfang bereiten*, ober tron d'u.b., degemer u.b. war an ton bras, degemer u.b. war ton ar c'hrampouezh gwinizh, degemer u.b. gant lid bras, toullañ digor d'u.b., ober ur gaeradenenn d'u.b., ober lid d'u.b. ; *ehrenvolle Erwähnung*, meneg enorus g., meneg "mat-tre" g. **Ehrenvorsitz** g. (-es,-e) : prezidantelezh a enor b.

Ehrenvorsitzende(r) ag.k. g./b. : prezidant a enor g., prezidantez a enor b.

Ehrenwache b. (-,-n) : gward a enor g.

ehrenwert ag. : din a zoujañs, doujus, doujañsus, enorus, onest, dereat, reizh hag eeun, reizh a galon, reizh-meurbet, a-feson, partapl, prop.

Ehrenwort n. (-s,-e) : ger a enor g. ; *Gefangener auf Ehrenwort*, prizoniad bet touet gantañ chom hep klask tec'hout g. ; *Ehrenwort !* m'en tou dre va enor ! dre va le ! m'en tou ruz ! m'en tou ruz-glaou-tan ! kont warnon ! iche !

Ehrenzähler g. (-s,-) : gwarant g., kretadenner g.

Ehrenzahlung b. (-,-en) : taladur dre enor g.

Ehrenzeichen n. (-s,-) : medalenn b., merk a enor g., merk enorus g., arouez enorus b., spilhenn-arouez b.

ehrerbietig ag. : azaouezus, doujus, doujañsus, dilorc'h, difouge, izelek, uvel, dic'hloar, eleveziek, izel a galon, izel a spered, divalc'h, gwar, disples, disples, distumm.

Adv. : gant azaouez.

Ehrerbietigkeit b. (-) / **Ehrerbietung** b. (-) : azaouez g., doujañs b., douj g., respet g., bri g., istim b., eneb g., enebrann b., revil g.

Ehrfurcht b. (-) : azaouez g., doujañs b., douj g., respet g., bri g., istim b., eneb g., enebrann b., revil g. ; *jemandem seine Ehrfurcht bezeigen*, dougen enor d'u.b., ober enorioù d'u.b., diskouez azaouez d'u.b., diskouez d'u.b. ar stad vras a reer anezhañ, (diskouez) dougen bri d'u.b., ober gwazoniezh d'u.b., dougen gwazoniezh d'u.b., reiñ merkoù a azaouez d'u.b., bezañ azaouezus e-keñver u.b., bezañ doujus d'u.b., bezañ doujus e-keñver u.b., reiñ merkoù a zoujañs d'u.b. (Gregor), ober e c'hourc'hemennoù d'u.b. ; *Ehrfurcht vor dem Leben*, azaouez ouzh ar vuhez g., doujañs evit ar vuhez b. ; *Ehrfurcht gebietend*, meurdezus ; *aus Ehrfurcht vor*, dre azaouez ouzh, dre zoujañs evit.

ehrfürchtig ag. / **ehrfurchtsvoll** ag. : azaouezus, doujus, doujañsus, kehelus, dilorc'h, difouge, izelek, uvel, dic'hloar, eleveziek, izel a galon, divalc'h, gwar.

Adv. : gant azaouez, doujus, gant doujañs vras.

Ehrfurchtlosigkeit b. (-) : dizoujañs b., direspes b., dismegañs b.

Ehrgefühl n. (-s,-e) : skiant an enor b. ; *ohne Ehrgefühl*, dienor, dizonest, fallakr, yud, hudur, dieneb, difournis a skiant an enor, indin, divriek.

Ehrgeiz g. (-es) : c'hoant erruout g., c'hoant sevel g., c'hoant uhelaat g., youl-sevel b., youl-uhelaat b., uhelegezh b., c'hoant sevel dreist e renk g., aket g., striv

g., spered c'hoantek g., kendamouez g., kenoaz b. ; *krankhafter Ehrgeiz*, arvez kleñvedel g., kleñved an uhelegezh g., uhelegezh kleñvedel b., c'hoant-sevel diyac'h g., youl-sevel glañvus b., egar sevel g., krimpidgezh b. ; *seinen Ehrgeiz darein setzen, der Beste zu sein*, kaout bided, klask souriñ war ar re all, klask sevel dreist ar re all, klask bountañ dreist ar re all, klask kaout al lañs war ar re all, klask kaout lañs war ar re all, klask pakañ ar re all, klask bezañ en tu all d'ar re all, klask bezañ dreist ar re all, klask pakañ an holl, klask bezañ trec'h d'ar re all, klask talvezout war ar re all.

ehrgeizig ag. : uhelek, c'hoantek, c'hoantek da sevel ; *ehrgeizig sein*, klask sevel dreist e renk, bezañ c'hoantek da sevel, bezañ lusket gant ar c'hoant sevel, bezañ lusket gant ar c'hoant uhelaat, bezañ youl-sevel gant an-unan, klask en em uhelaat, bezañ c'hoant erruout en an-unan, bezañ youl-sevel en an-unan, bezañ aketus, aketiñ ; *ehrgeiziger Schüler*, skoliad kendamouez g., skoliad leun a gendamouez g., skoliad aketus g. ; *ehrgeiziges Pferd*, marc'h bidedus g., marc'h kendamouez g.

ehrlich ag. : 1. onest, leal, gwirion, gwir, gwiriek, didro, didroidell, diroufenn, displeg, diswe, didres, eeun, reizh, reizh hag eeun, reizh a galon, reizh-meurbet, jurdik, dinoaz, divalis, hep malis, tre, anterin, diouzhtu, eeun a galon, frank, prop, raktal ; *ein ehrlicher Mann*, un den a-zoare, un den a-feson, un den onest, un den gwir g., un den eeun a bep hent g., un den eeun e pep hent g., un den eeun a galon g., un den eeun en e baperioù g., un den tre g., un den kenañ g., un den jurdik g., un den anterin g., un den reizh hag eeun g., un den reizh a galon g., un den reizh-meurbet g., ur paotr diouzhtu g., ur paotr raktal g., un den prop g. ; *ehrliche Leute*, tud keizh lies., tud vat lies., tud onest lies., tud reizh lies., tud tre lies., tud kenañ lies. ; *er ist in jeder Hinsicht genauso ehrlich wie Sie*, ken onest ha c'hwi eo n'eus forzh e pelec'h ; *ein ehrliches Leben führen*, ren ur vuhez eeun, mont eeun ganti, mont gant an eeun, bevañ ur vuhez reizh ; *jemanden wieder ehrlich machen*, rentañ e enor d'u.b., resteurel e enor d'u.b., dizuañ u.b., daskoriñ e enor d'u.b., gwennañ u.b., dazbriañ u.b. ; [gwir] *ein Kind ehrlich machen*, anzavout ur bugel evel e hini hervez al lezenn, anavezout ur bugel da vab hervez al lezenn, anavezout ur bugel da verc'h hervez al lezenn, reizhwiriañ ur bugel ; *ehrliche Angestellte*, implijidi onest hag eeun ; *er hat ehrliche Absichten*, bizet mat (youlet mat, mennet mat, ratozhed mat) eo, eeun a galon eo, hennezh a zo eeun en e baperioù, mennozhioù reizh ha sklaer en deus, n'eus ket a veskelloù gantañ, mont a ra eeun ganti ; *ehrliche Waffen*, armoù eeun ha leal lies. ; *ehrliche Tat*, eeunder g. ; *solche ehrliche Taten kann man ihm doch nicht zum Vorwurf machen*, ne vo ket tamallet dezhañ an eeunderioù-se ; 2. [dre skeud.] P. *eine ehrliche Haut*, ur paotr eeun a bep hent (eeun e pep hent, divalis, hep malis, didro, didroidell, diroufenn, displeg, diswe, didres, diwidre, koad-tro ebet ennañ, ront a galon, frank ha ront, frank ha libr, eeun en e baperioù, hep si na gwri, n'eus ket a we ennañ, eeun a galon) g., ur paotr tre g., ur paotr kenañ g., ur paotr jurdik g., ur paotr diouzhtu g., ur paotr raktal g., ur paotr hag a ya eeun ganti g. ; *das ist eine ehrliche Haut*, n'eus ger evitañ, n'eus ket a veskelloù gantañ.

Adv. : 1. *ehrlich gesagt, um ganz ehrlich zu sein*, e gwirionez, e gwir, el leal, leal, e-leal, e pep lealded, hep lavaret gaou, hep komz ger gaou, hep komz gaou, hep ger gaou, evit lavaret gwir, end-eeun, evit gwir lavaret, ent gwir, kuit a c'haou, pa lavarin mat, kement ha lavaret ar wirionez, kenkoulz ha lavaret ar wirionez, betek lavaret ar wirionez ; *ehrlich antworten*, respont gant frankiz, respont mat ; *hätte sie mir nicht ehrlich geantwortet, wäre ich sofort zu ihren Eltern gegangen*, n'he dije ket respontet mat din e vijen aet da gaout he zud diouzhtu ; *ehrlich erworbene Reichtümer*, pinvidigezhioù leal lies., madoù deuet dre an hent mat lies., madoù deuet a-berzh vat lies., madoù gounezet gant onestiz lies. ; 2. *sich ehrlich mühen*, dispakañ e ijin d'ober udb, lakaat e ijin hag e imor d'ober udb, na zamantiñ d'e boan (d'e gorf), bezañ dizamant eus e boan, na gaout damant d'e boan, bezañ ki ouzh e gorf, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, lakaat e holl nerzh d'ober udb, plantañ e holl nerzh d'ober udb, strivañ a-dro-vat, na vouzhañ ouzh al labour, poaniañ evel an diaoul kamm, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, plantañ e-barzh, kiañ outi, kiañ, kiañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ e gorf, labourat a-nerzh, loeniñ, loeniñ e gorf, lopañ, lardañ, kordañ da vat gant al labour, bouc'halañ, bezañ kalet ha didruez ouzh e gorf, reiñ bec'h d'ar c'hanab, ruilhal ha merat e gorf, labourat evel ur c'hi, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, bezañ en an-unan ur gounnar labourat, c'hwezhañ e-barzh, en em zrastañ, lakaat kas war e gorf, difreatañ, diskrapañ, daoubenniñ war al labour, daoudortañ war an tach, bezañ a-stenn gant e labour, bezañ didruez outañ e-unan, labourat a-lazh-korf, en em darzhañ gant al labour, bezañ war ar charre, reiñ bec'h, ober bec'h bras, kemer bec'h, poursuiñ, lakaat bec'h, bezañ gwir wellañ o strivañ, bezañ kefridi war an-unan, strivañ parfet, strivañ a-zevri-kaer ; 3. *ehrlich* ? c'hwistim ?

ehrlicherweise Adv. : e pep onestiz / gant pep enor (Gregor), gant doujañs hag onestiz, gant un dereadegezh vras.

Ehrlichkeit b. (-) : onestiz b., onested b., gwirionder g., gwirionded b., lealder g., lealded b., lealentez b., eeunder b., eeunder g., eeunder a galon g., spered a eeunder g., frankiz b., gwirionez b. ; *er steht Ihnen an Ehrlichkeit in keiner Weise nach, was die Ehrlichkeit betrifft, braucht er sich (t-d-b) von Ihnen nichts sagen zu lassen*, ken onest ha c'hwi eo n'eus forzh e pelec'h ; *die Ehrlichkeit einer Aussage anerkennen*, anavezout gwirionez un testeni ; *er nimmt es mit der Ehrlichkeit nicht so genau*, hennezh a zo laer pe laeroc'h, ledan eo e vañch, frank a vañch eo, hennezh a zo frank e goustiañs, un anien laosk a zo ennañ, hennezh a zo laosk e goustiañs, hennezh a zo ledan e goustiañs, hennezh a zo pell d'e goustiañs, hennezh a zo laosk e askre ; *seine Ehrlichkeit wird in Zweifel gezogen*, tapet e vez e kaoz ; *Ehrlichkeit bringt nicht weit*, n'eer ket da binvidig mar bezer onest.

Ehrliche b. (-) : emvrud g./b., emlorc'h g., karantez an-unan b., dinded b.

ehrlös ag. : 1. dizonest, fallakr, yud, hudur, dieneb, dienor, difournis a skiant an enor, indin, divriek ; 2.

dizenoret ; *ehrlös machen*, dizenoriñ ; **3.** *dinatur*, mezhus, ifamus, dizenorus, fall.

Ehrlosigkeit b. (-) : dizonestiz b., gwallvezh b., fallagriez b., dizenor g., divri g.

ehrsam ag. : doujus, doujañsus, enorus, onest, dereat, a-feson, seven, sevenet, partapl ; *eine ehreame Jungfrau*, ur plac'h enorus (onest) b.

Ehrsucht b. (-) : uhelegezh b., c'hoant uhelaat g., egar sevel g., fougaserezh g., c'hoant da vezañ anavezet g., terzhienn ar vrazentez b., brazentez b., brasoni b., koefiv g., gloar b., glabous g., avelaj g., kleñved an uhelegezh g., c'hwez hag avel.

ehrsüchtig ag. : uhelek, c'hoantek da sevel, troet gant an enorioù, naonek d'an enorioù, troet gant ar c'hloar, terzhienn ar vrazentez gantañ, itik a enorioù, c'hoant gloar ennañ, angoulet gant an enorioù, lorc'het gant an enorioù.

Ehrung b. (-, -en) : **1.** enor g., bri g., enoriñ g., testeni a zoujañs g., testeni a azaouez g., testeni a vri g. ; **2.** merk enorus g., merk a enor g., arouez enorus b.

ehrvorgessen ag. : dienor, dizonest, fallakr, yud, hudur, dieneb, difournis a skiant an enor, *dinatur*, fall, divriek, indin.

Ehrvorgessenheit b. (-) : dizonestiz b., gwallvezh b., fallagriez b., divri g.

ehrvorlegend ag. / **ehrwidrig** ag. : mezhus, ifamus, dizenorus.

Ehrwürden [titl a enor] : *euer Ehrwürden*, *eure Ehrwürden*, tad enorus g., Reverant g.

ehrwürdig ag. : doujus, doujañsus, enorus, onest, dereat, a-feson, a enor, tre, jurdik, azaouezadus, keheladus, azeulus ; *ehrwürdiger Pater*, tad enorus g., Reverant g. ; *ehrwürdiger Bürger*, den onest g., den a fiziañs g., den a-zoare g., den reizh g., den jurdik g., den tre g., den kenañ g. ; *ehrwürdiges Alter*, hirhoal g., oad-gour g., oad-kreiz g., trede hoal g.

Ehrwürdigkeit b. (-) : enorusted b., dereadegezh b., doujusted b., onestiz b.

ei ! estl. : û ! oei ! ; *ei was* ! tamm-tamm / tra-tra / naren / a nep hent / brienenn / tamm / eskenn / e nep tro / war nep tro / e nep keñver (Gregor), grñsenn, chom(it) da lavaret, te (c'hwil) 'lavar, ya war lost al leue ! ya, moarvat ! ya da, moarvat ! tamm ebet, neudenn ebet, e-giz ebet, te (c'hwil) 'lavar a-walc'h.

Ei n. (-s, -er) : **1.** vi g., ui g. ; *angebrütetes Ei*, vi kofilis (azdo, hanter c'horet) g., azdo g., vi gor g. ; *hart gesottenes Ei*, vi poazh-kalet g., vi kaletpoazh g. ; *weich gekochtes Ei*, *weich gesottenes Ei*, vi poazh-tanav g., vi tanav g., vi tener g., vi krenn g. / vi bihan-boazh g. / vi fri-boazh g. (Gregor) ; *in der Schale gekochtes Ei*, vi poazhet en e glorenn g. ; *Eier mit zersprungener Schale*, *angeschlagene Eier*, *Brucheier*, viou brechet lies., viou darnet lies., viou brizhfaoutet lies. ; *Crêpes mit Eiern garnieren*, viaouañ krampouezh ; *mit Eiern belegte Crêpes*, *mit Eiern garnierte Crêpes*, krampouezh viaouet str. ; *eine Crêpe mit einem Ei belegen*, lakaat ur vi da dogañ ur grampouezhenn, viaouañ ur grampouezhenn ; *Mischung von Milch und Eiern zum Belegen der Crêpes*, libistr g. ; *verlorene Eier*, viou poazhet-noazh lies., viou bolc'het lies. ; *faules Ei*, vi annec'h g., vi brein g., vi gor g., vi pezhell g. ; *weichschaliges Ei*, vi melar g., vi blot e

glorenn g., vi meutal g. ; *Eier legen*, dozviñ, P. karzhañ e revr ; *die Henne will ein Ei legen*, ur vi a zo gant ar yar ; *die Henne hat ihr Ei gelegt*, dozvet eo ar yar, diglozet eo ar yar, P. ar yar he deus karzhet he revr ; *Eier ausbrüten*, goriñ viou, bezañ o (war) c'horiñ ; *Eier legend*, ... vic'haner, dozver ; *Eier legendes Tier*, vic'haner g., dozver g. ; *aus dem Ei schlüpfen*, *aus dem Ei kriechen*, diglorañ, diglosañ, dinodiñ, diflukañ, nodiñ ; *die Küken werden bald aus dem Ei schlüpfen*, deuet eo poent nodadur al laboused bihan ; *die Küken sind aus dem Ei geschlüpft*, difluk eo ar poñsined, difluket eo ar poñsined, diglozet eo ar poñsined, diglozet eo ar poñsined, (di)nodet eo ar poñsined ; *ein Ei schlürfen*, klukañ ur vi, lonkañ ur vi ; *Eier aufschlagen*, *Eier einschlagen*, tarzhañ viou, frailhañ viou, terriñ viou ; *Eier umrühren*, basañ (trapañ, trapat, mezañ) viou ; *Eier in die Pfanne schlagen*, ober un alumenn, trapañ viou ; *Eier zu Schaum schlagen*, basañ ar gwen-vi ; *taubes Ei*, vi divouedenn g., vi nannsperiet g. ; *Eier suchen*, viaoua ; *Eier durchleuchten*, treuzgoulaouiñ viou, goulaouiñ viou ; **2.** greun str., stronk g., viou pesked lies. ; *Eier tragende Krustazee*, kresteneg greunek g. ; **3.** [dre skeud.] *wie auf Eiern gehen*, kontañ e gammedoù, selaou e bazioù, mont a-zoug-kamm (a zoug e gamm, a doug e gamm), bezañ en avel d'e voue, bezañ sac'het en ur vouilhenn, dibab e hent, bezañ war spilhoù, klask e hent ; *sie gleichen einander wie ein Ei dem andern*, heñvel-vi int, heñvel int evel daou vi (evel daou vi moualc'h) ; P. *er ist kaum aus dem Ei gekrochen*, hennezh a zo ur beg melen c'hoazh - n'eo nemet un tamm fri lous (un tamm kozh mic'hieg, ur fri-karn) - ne oar na "bu" na "ba", na "sou" na "diha", ne oar nemet evañ laezh ha debriñ yod d'el lakaat er-maez - trec'h eo ar mic'hi war e ziweuz ; **4.** [korf.] viell b., vigell b., P. vi g. ; **5.** P. *die Eier*, an deñvioù lies., ar gaezourenn b., ar c'hevrennoù lies., ar c'houlhoù lies., ar sac'h g., sac'h an divgell g., ar sac'h binioù g., ar binioù g., ar pato str., ar prunennoù lies., an ostilhoù lies. ; [dre skeud.] *die gehen mir auf die Eier*, ar re-mañ a zo un torr-penn, ar re-mañ a zo torr-penn ha torr-revr ouzhpenn, ar re-mañ a zo amerdourien, me a zo erru droug em c'horf gant ar re-mañ, heg am eus ouzh ar re-mañ, me 'zo erru dotu gant ar re-mañ, ar re-mañ a dorr din va fevarzek real, dreistpenn am eus gant ar re-mañ, leun va c'hased am eus gant ar re-mañ, leun va rastell am eus gant ar re-mañ, aet on tremen skuizh gant ar re-mañ, kas a reont ac'hanon da sot, divontañ a reont va spered din, terrñ a reont va fenn din, lakaat a reont ac'hanon da vont war bilbotig, lakaat a reont ac'hanon da dreiñ da sot, lakaat a reont ac'hanon da goll va buoc'h vrizh, me a zo lor gant ar re-mañ, lakaat a reont ac'hanon da vont e belbi, daoubenniñ a reont ac'hanon, arabadiñ a reont ac'hanon, ganto ez eus peadra da goll e benn (peadra d'an den da vezañ troet), ar re-mañ 'zo traoù, ar re-mañ 'zo traoù heskinus ; *der geht mir langsam auf die Eier*, hennezh a gresk em daoulagad ; **6.** P. *Eier*, [gwenneien] glazarded lies., glaou str., kregin lies., segal str., mouloù lies., kraf str., kailh g., takennoù lies. ; **7.** [kr-] *das Ei will klüger als die Henne sein*, ar fallañ lakez a zo er vro 'zo ur pabor war e veno - a skiant hag a goantiri eo pinvidik a-walc'h pep hini - hennezh en deus skiant-prenañ ! ya, ar seurt a vez o werzhañ - emañ o teskiñ d'e dad-kozh d'ober bugale-vihan - pep hini a gav mat evel

ma ra ; *ein faules Ei verdirbt den ganzen Brei*, defot un tach e koll ar marc'h e houarn, an droug a zeu buan, un elfenn dan a zo gouest da lakaat an tan-gwall da gregiñ en un ti ; *das ist das Ei des Kolumbus*, se a zo evel vi Kristoc'h Koulm, anat kerkent eo an diskoulm, splann hag anat eo an diskoulm.

Eiablage b. (-,-n) : dozverezh g., dozv g.

Eiapopeia : [yesh ar vugale] *Eiapopeia machen*, mont d'an toutou, mont d'ober toutou, mont d'ober toutouig, mont d'ober nañv-nañv, mont d'al lalla, mont d'ar chapel wenn, mont da Gerhun, mont da Gerroc'h, ober chouchik / ober chouchouk (Gregor).

Eibe b. (-,-n) / **Eibenbaum** [louza.] ivin str., gwez-ivin str., ivinenn b. ; *mit Eiben reich bepflanzt*, ivinek.

Eibenhain g. (-s,-e) : ivineg b.

Eibenhecke b. (-,-n) : kae ivin g.

Eibenh Holz n. (-es) : koad ivin g., ivin g.

Eibisch g. (-es,-e) : [louza.] malv-gwenn str., kaol-malv-gwenn str.

Eichamt n. (-s,-ämter) : servij gwiriañ an ardivinkoù muzuliañ ha pouezañ g., gwazadur gwiriañ an ardivinkoù muzuliañ ha pouezañ g.

Eichapfel g. (-s,-äpfel) : aval-derv g., boul derv b., aval-tann g., korn-derv g.

Eichbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] derv str., gwez-derv str., tann str.

Eiche¹ b. (-,-n) : [louza.] derv str., dervenn b., gwez-derv str., tann str., gwez-tann str., derv-gwenn str., tannwez str., tannenn b. ; *immergrüne Eiche*, taouz str., glasten str., derv-Spagn str., derv-du str., derv-glas str. ; *Eichen zur Herstellung von Lohe entrinden*, peliat kouez, diframmañ rusk derv evit ober kivij, kignat gwez-derv evit ober kivij ; *mit Eichen reich bepflanzt*, dervek, dervennek.

Eiche² b. (-,-n) : 1. stalonañ g., stalonerezh g., stalonadur g. ; 2. [dre astenn.] stalon g., jaoj g.

Eichel b. (-,-n) : 1. [louza.] mez str., mezenn b., piz-moc'h str., kraoñ-derv str. ; *Eicheln sammeln*, pizmoc'ha, mesa ; *reich an Eicheln*, mezek ; *die Schweine mit Eicheln füttern*, mesa ar moc'h ; 2. [korf.] mezenn b. [*liester mezennoù*] ; 3. [kartoù alaman] treflez str.

Eichelbecher g. (-s,-) : [louza.] pod-mezenn g., podig-mez g., pok mez g., beskenn b., klor mez str., klorenn vez b.

Eichelentzündung b. (-,-en) : [mezeg.] mezenno g., mezennad b.

Eichelhäher g. (-s,-) : [loen.] kegin-derv b., richardig g. ; *der Eichelhäher krächzt*, ragachat (gragailhat, ragellat, karnajal) a ra ar gegin.

Eichelkrone b. (-,-n) : [korf.] kurunenn ar vezenn b.

Eichelsämlinge lies. : mezeg b.

eichen² ag. : ... koad derv.

eichen¹ V.k.e. (hat geeicht) : [tekn.] jaojañ, stalonañ ; *Maße und Gewichte eichen*, stalonañ ar pouezioù hag ar muzulioù (Gregor), jaojañ ar pouezioù hag ar muzulioù.

Eichen n. (-s) : stalonañ g., stalonerezh g., stalonadur g.

Eichengallapfel g. (-s,-äpfel) : aval-derv g., boul derv b., aval-tann g., korn-derv g.

Eichenhain g. (-s,-e) : dervenneg b.

Eichenholz n. (-es) : koad derv g., derv g. ; *Eichenholz brennt langsam*, ar c'hoad derv a zalc'h tan pell, ar c'hoad derv a zo koad fonnus da zeviñ, koad derv a zev

goustadik ; *die Möbel waren aus Eichenholz*, e derv e oa an arrebeuri ; *mit Eichenholz getäfelt*, koadet gant derv.

Eichenlaub n. (-s) : 1. [louza.] delioù derv lies. ; 2. [lu] delioù derv lies. [*merk a enor*].

Eichenlohe b. (-,-n) : kivij g., bleud-kouez g.

Eichen-Lohrinde b. (-,-n) : kouez g., kignadur g., peilh g., peliadur g.

Eichensprössling g. (-s,-e) : [louza.] *Eichensprösslinge*, plant derv str.

Eichentang g. (-s) : [louza.] *roter Eichentang*, frisoù glandour lies.

Eicher g. (-s,-) : staloner g., jaojer g., gwirier servij an ardivinkoù muzuliañ ha pouezañ g.

Eichgebühr b. (-,-en) : taos stalonañ g.

Eichgewicht n. (-s,-e) : stalon pouez g.

Eichhorn n. (-s,-hörner) / **Eichhörnchen** n. (-s,-) : gwiñver g., kazh-koad g., kazh-pin g., kazh-faou g., razh-koad g., bisig-ruz g., koantig g., P. Yann Rouzig g. ; *der buschige Schwanz des Eichhörnchens*, lost toupek ar gwiñver g. ; *das Eichkätzchen, oder das Eichhörnchen, wenn es Ihnen lieber ist, gehört zu den Nagetieren*, ar gwiñver, pe ar c'hazh-koad, mard eo gwell ganeoc'h (mar kavit gwell, evel ma lavarar ivez, evel ma vez lavaret ivez), a zo ur bronneg krigner.

Eichkater g. (-s,-) / **Eichkätzchen** n. (-s,-) : gwiñver g., kazh-koad g., kazh-pin g., kazh-faou g., razh-koad g., bisig-ruz g., koantig g., P. Yann Rouzig g. ; *das Eichkätzchen, oder das Eichhörnchen, wenn es Ihnen lieber ist, gehört zu den Nagetieren*, ar gwiñver, pe ar c'hazh-koad, mard eo gwell ganeoc'h (mar kavit gwell, evel ma lavarar ivez, evel ma vez lavaret ivez), a zo ur bronneg krigner.

Eichmaß n. (-es,-e) : skouer b., stalon g., daveer g., jaoj g.

Eichmeister g. (-s,-) : staloner g., jaojer g., gwirier servij an ardivinkoù muzuliañ ha pouezañ g.

Eichmoos n. (-es) : [louza.] man g., touskan g.

Eichschwamm g. (-s,-schwämme) : [louza.] agarik amadouvez g., amadouvez str.

Eichstab g. (-s,-stäbe) : stalon g., jaoj g.

Eichstrich g. (-s,-e) : merk g.

Eichung b. (-,-en) : 1. stalonañ g., stalonerezh g., stalonadur g. ; 2. [dre astenn.] stalon g., jaoj g.

Eichwaage b. (-,-n) : pouezerez stalon b., mentel stalon b., balañs stalon b.

Eid g. (-s,-e) : le g., tou g., touadenn b., touadell b., ledoued [*liester ledouedoù, leoudued*] g. ; *einen Eid ablegen*, touiñ le, touiñ war e le ; *einen Eid auf die Bibel schwören*, kemer (gervel) ar Bibl da dest, touiñ war ar Bibl ; *einen Eid verweigern*, nac'h touiñ ; *einen Eid brechen*, terriñ e le, dont war e c'her, terriñ e c'her, bezañ ganas d'e le, terriñ e feiz, mankout d'e le (Gregor), mont en e votoù, kaout e lavar hag e zislavar, na vezañ den d'e c'her ; *Beamte in Eid und Pflicht nehmen*, lakaat kargidi da douiñ fealded (Gregor), kemer leoudued kargidi 'zo ; *unter Eid stehen*, bezañ dindan le ; *durch einen Eid gebunden*, endalc'het gant e le, dalc'het gant ul le ; *der Richter nahm ihm den Eid ab*, ar barner a lakeas anezhañ da douiñ war e le, ar barner a gemeras e le ; *hippokratischer Eid*, le Hippokrates g. ; *etwas an Eides*

Statt versichern, diogeliñ udb war e enor ; *hippokratischer Eid*, le Hippokrates g.

Eidablegung b. (-,-en) : ledoued [*liester* ledouedoù, leoùdoued] g., le g., touadenn b., touadell b., tou g.

Eidam g. (-s,-e) : [koz] mabeg g., mab-kaer g.

Eidbrecher g. (-s,-) : torr e le g., falstouer g., falsleour g., treitour g., trubard g.

Eidbruch g. (-s,-brüche) : torr le g., treitouriezh b., trubardiezh b., trubarderezh g., felloni b.

eidbrüchig ag. : torr e le, gaoufeizer, fell, ganas, yudas ; *eidbrüchig werden*, terriñ e le.

Eidbrüchige(r) agk. g./b. : torr e le g., falstouer g., falsleour g., treitour g., trubard g., gaoufeizer g., gaoufeizerez b.

Eidechse b. (-,-n) : [loen.] glazard g., gurlaz g./b. ; *die Eidechse kann ihren Schwanz abwerfen*, hedorr eo lost ar glazard.

Eiderdaunen lies. : dum eider g./str.

Eiderdaunendecke b. (-,-n) : plueg-treid b.

Eiderente b. (-,-n) / **Eidergans** b. (-,-gänse) / **Eidervogel** g. (-s,-vögel) : [loen.] eider g., eider-dum g., eider boutin g.

Eidesablegung b. (-,-en) : touadenn el lez-varn b.

Eidesablehnung b. (-,-en) : nac'hadenn douiñ b.

Eidesformel b. (-,-n) : lavarenn douiñ b., touerezh g., touadell b.

Eidesleistende(r) ag.k. g./b. : touer g., touerez b.

Eidesleistung b. (-,-en) : touadenn el lez-varn b.

eidesstattlich ag. : war an enor ; *eidesstattliche Erklärung*, testiñ war an enor g., testadur war an enor g.

Eidesversicherung b. (-,-en) : testadur war an enor g.

Eidesverweigerer g. (-s,-) : [istor] beleg didou g.

eidetisch ag. : eidetek ; *eidetische Reduktion*, diren eidetek g.

Eidgenosse g. (-n,-n) : **1.** kengevredad g., kengevreded g. ; **2.** [dre astenn.] Suis g., keodedour Helvetia g.

Eidgenossenschaft b. (-) : **1.** kengevread g. ; *Schweizerische Eidgenossenschaft*, Kengevread Suis g., Helvetia b., Kengevread Helvetia g. ; **2.** [dre astenn.] Suis b., Bro-Suis b.

eidgenössisch ag. : helvetiat, suis, kengevreadel.

eidlich ag. : war e le, dre e le ; *eine eidliche Erklärung abgeben*, reiñ (rentañ) testeni war e le, reiñ (dougenn) testeni dre e le, testiñ war e le ; *eidliche Bekräftigung*, tou g., touadenn b., touadell b.

Adv. : war e le, dre e le ; *eidlich versichern*, touiñ war e le ; *ich habe mich eidlich dazu verpflichtet*, touet em eus war va le e rafenn an dra-se, graet em eus le d'en ober.

Eidotter g./n. (-s,-) : melen-vi g. [*liester* melenoù-vioù] ; *den Teig mit Eidotter bestreichen*, ledañ melen-vi war an toaz.

Eidschwur g. (-s,-schwüre) : ledoued [*liester* ledouedoù, leoùdoued] g., le g., touadenn b., touadell b., tou g.

Eierapfel g. (-s,-äpfel) : [louza.] berjinez str.

Eieraufauf g. (-s,-läufe) : [kegin.] alumenn c'hwezet b.

Eierbecher g. (-s,-) : dalc'her-vioù g., koupenn-vi b.

Eierbrikett n. (-s,-s) : torpez boul-glaou str., boul-c'hlaou b.

Eierfrucht b. (-,-früchte) : [louza.] berjinez str.

Eierhandgranate b. (-,-n) : [lu] greunadenn zorn b.

Eierhändler g. (-s,-) : vier g., uier g., viaouaer g.

Eierkocher g. (-s,-) : poazherezh vioù b.

Eierkopf g. (-s,-köpfe) : [dre skeud] P. intelektual g. [*liester* intelektualed], perc'henn skiant g., spered den g., skiant vat a zen g., spered digor a zen g., den a benn g., den a ijin g., den ijinnet-mat, kefredour g.

Eierkuchen g. (-s,-) : **1.** alumenn vioù b., fritadenn vioù b. ; *Eierkuchen mit Muscheln*, alumenn an arvor b. ; **2.** krampouezh str. ; **3.** fars-forn g.

Eierkuchenwender g. (-s,-) : rozell b., spanell b., sklisen b., palisenn, palikell b.

Eierlegen n. (-s) : [loen.] dozverezh g., dozv g. ; *von den Eltern vor dem Eierlegen verlassenes Nest*, neizh kras g. ; *das Eierlegen fördern*, hastañ ar yer da zozviñ.

eierlegend ag. : [bev.] vic'haner, dozver ; *eierlegendes Tier*, vic'haner g., dozver g.

Eierlikör g. (-s,-e) : **1.** likor vioù g. ; **2.** P. laezh-paoir g., laezh-kog g., laezh-bouc'h g., laezh-maout g., laezh-tarv g.

Eierlöffel g. (-s,-) : loa vioù b.

eiern V.gw. (hat geeiert / ist geeiert) : P. bezañ gwar (gwariet, gwaret, gwelch, a-dreuz, kamm, gwarigellek, a-we), bezañ dol gantañ.

Eierpfannkuchen g. (-s,-) : **1.** alumenn vioù b. ; **2.** krampouezh str.

Eierpflanze b. (-,-n) : [louza.] berjinez str.

Eierprüfer g. (-s,-) : [tekn.] ovoskop g., goulaoer-vioù g.

Eierschale b. (-,-n) : **1.** klor vi str., klos vi str., plusk ar vioù str., klorenn b., klorenn vi b., pluskenn ur vi b. ; **2.** [dre skeud.] *er hat noch die Eierschalen hinter den Ohren*, ne oar na bu na ba, na "sou" na "diha" - ne oar nemet evañ laezh ha debriñ yod d'el lakaat er-maez - yaouank eo an deiz gantañ - n'eo ket sec'h (glas eo) e vegel c'hoazh - n'en deus ket kollet e hini glas c'hoazh - n'eo nemet un tamm fri lous (un tamm kozh mic'hieg, un tamm fri-mic'hi, ur fri-karn) - hennezh a zo eus an torad diwezhañ - ur beg melen a zo anezhañ c'hoazh - hennezh a zo war e gentañ lamm - war ar boulc'h kentañ emañ - war e dro gentañ emañ - trec'h eo ar mic'hi war e ziweuz.

Eierschneider g. (-s,-) : troc'h-vioù g.

Eierschwamm g. (-s,-schwämme) : / **Eierschwammerl** n. (-s,-e) : [Bro-Aostria] [louza.] kibog g., kibog melen g.

Eierspeise b. (-,-n) : **1.** meuz graet gant vioù g. ; **2.** [Bro-Aostria] vioù mezet lies., uioù mezet lies.

Eierspiegel g. (-s,-) : [tekn.] ovoskop g.

Eierstab g. (-s,-stäbe) : [tisav.] gouribl gant kinkladurioù viheñvel g., gouriblenn gant kinkladurioù viheñvel b.

Eierstock g. (-s,-stöcke) : [korf.] vierez b., vigell b.

Eierstockentzündung b. (-,-en) : vierezfo g., tanienn ar vierez b.

Eiertanz g. (-es,-tänze) : [dre skeud.] valsenn an argred b., mordo g., lugud g., tarc'hwezhrezh g., termerezh g., argred g., argrederezh g., termadenn b., lure g., entremar g., diegi b.

Eieruhr b. (-,-en) : eurier-traezh g.

Eifer g. (-s) : **1.** gred g., oaz g., jourdoul g., begon b., lañs g., startijenn b., lusk g., birvilh g., tan g., entan g., bevder g., bevridanted b., birvidigezh b., ernez b., nerzh-youl g., youl b., deltu g., fougas g., gwrez b., intampi g., herrder g., oberiantiz b., bec'h g., spered c'hoantek g., dever g., fo g. ; *er ist mit Eifer bei der Arbeit*, emañ a-lazh-ki gant e labour, plantañ a ra startijenn gant e labour, labourat a ra

gant gred bras, labourat a ra gant ur gred intampius, labourat a ra gant intampi, gredus eo da labourat, lakaat a ra gred evit labourat, labourat a ra kalonek, labourat a ra gant nerzh-youl, birvidik eo war e labour, labourat a ra kement-ha-kement, kalonek eo da labourat, labourat taer a ra, labourat a ra gant un ene birvidik, labourat a ra gant ur gred birvidik, kalon en deus da labourat, stardañ a ra outi, stagañ a ra kalonek gant e labour, taolet-bras eo d'al labour, labour start a ra, en em zrastañ a ra, labourat a ra gant difrae, prim eo en e labour, hennezh a fonn, hennezh a ra fonn, hennezh a daol fonn, kregiñ du a ra, kiañ a ra ouzh al labour, kiañ a ra, kiañ a ra outi, kiañ a ra e gorf, fonnus eo d'ober e labour, ouesk eo da labourat, poaniañ a ra war e labour, labourat a ra a-striv, labourat a ra a-zetri, labourat a ra parfet, labourat a ra a-zevri, labourat a ra a-zevri-kaer, labourat a ra a-zevri-bev, emañ da vat gant e labour, mont a ra da vat-kaer ganti, mont a ra da vat ha kaer ganti, mont a ra a-zevri-kaer ganti, mont a ra a-zevri-kaer dezhi, labourat a ra evit mat, emañ gwir wellañ o labourat, labourat a ra a-dizh, labourat a ra gant diere, diere en deus gant e labour, hennezh a zo prim d'ober pezh a zo d'ober, emañ e bec'h o labourat, kemer a ra kalz deur gant e labour, dever a zo ennañ ; *sie ist mit Eifer bei der Arbeit*, honnezh a avel he lostenn, honnezh a zo ur gaerell anezhi, labourat a ra gant gred bras, labourat a ra gant ur gred intampius, labourat a ra kalonek, labourat a ra gant intampi ; *er widmet sich der Sache mit vollem Eifer*, da vat-kaer e ya ganti, mont a ra a-zevri-kaer ganti, mont a ra a-zevri-kaer dezhi, a-zevri-kaer emañ ganti, emañ ganti korf hag ene, emañ gwir wellañ o stourm evit ar pezh a zifennomp, stourm a ra gant ur gred birvidik (gant un ene birvidik, gant ur gred intampius, gant intampi) evit ar pezh a zifennomp ; *ihr Eifer lässt nach*, fallaet int da boaniañ, o hast a zeu da lentañ ha da yenañ, laoskaat (terriñ) a ra o gred, distanañ a ra d'o gred, klouaraat a ra dezho, klouaraat ha laoskaat a ra o gred, terriñ a ra d'o intampi, terriñ a ra d'o herder, yenaat a ra o gred, yenaat a reont en o gred, laoskaat a ra en o gred, lentaat a ra o gred (Gregor), gwevnaat a reont, diegusaat a reont da labourat ; *dein Eifer lässt nach*, n'eo ket koulz da labour ha ma veze a-raok, diegusaat a rez da labourat ; *seinen Eifer verdoppeln*, doubliñ d'ober strivoù, kalonekaat d'ober strivoù ; *er ist voller Eifer*, leun a c'hred eo, tan a zo ennañ, gred bras a zo ennañ, ur gred intampius a zo ennañ, gwrez a zo ennañ, hennezh a zo gwrez en e wad, lañs a zo ennañ, startijenn a zo ennañ, hennezh a zo bev ar gwad en e wazhied, deltu a zo gantañ, birvilh a zo ennañ, ur paotr fonnus eo, gwad bev a zo ennañ, gwad en deus en e wazhied, ur paotr drant ha bagol eo, gwiv eo evel ur c'hant tachou, ur paotr diskuizh eo, hennezh ez eus nerzh ennañ, fourradus eo, lavig a zo ennañ, hennezh a zo war orjal, hennezh a zo mesk ennañ, fich-fich e vez atav, bouljant eo, riboul-diriboul e vez atav, holen kras a zo en e revr, brezik-brezek e vez atav, ur Yann vreskenner a zo anezhañ, ne ra nemet kas-degas, emañ atav mont-dont, atav e vez mont-dont, emañ atav lec'h-lec'h, ur breser a zo anezhañ, leun a vuhez eo, leun a fistilh a zo gantañ, bev-buhezek eo, bev-buhez eo, un tarlasker a zo anezhañ, dever a zo ennañ ; *diese jungen Leute sind voller Eifer*, ar re yaouank-mañ a zo tan enno,

ar re yaouank-mañ a zo gred enno, ar re yaouank-mañ a zo leun a c'hred ; *Eifer zur Schau tragen*, diskouez un oaz leskidik faos, ober an asvan da labourat gant gred bras, ober van da vezañ entanet, ober ar mod da labourat gant gred bras, ober min da labourat gant gred bras, labourat diwar neuz gant gred bras, lakaat gred evit ar gwel ; *ohne Hass und Eifer*, dirakvarn, dispartl, neptu, didu, diduek, diuntu, diuntuek, kuit a bep mennozh eus tu pe du, hep doug na dizoug ; *zu viel Eifer tragen*, ober kalz re, lakaat ar bouc'h war an ti, mont en tu all d'ar red, labourat en tu-hont ma'z eo dleet, ober pell re, labourat dreist-penn, diskouez un oaz leskidik betek re, diskouez re vras gred, re labourat ; *blinder Eifer schadet nur*, Yann a vo atav ar c'hentañ hag a vefe da vezañ krouget e vefe - meur a varc'h mat zo marvet o vont adarre - "deomp adarre" en deus lazhet meur a varc'h - arabat mont primoc'h eget ar marc'h hon doug - karrig a dro a denn bro, karrig a red ne bad ket - an neb ne sec'h ket e bal a sec'h c'hwezenn e dal - an hini a ra re a ra re nebeut goude-se - an hini a ya fonnus a ya pell, an hini a ya difonn a ya gwell - Paol gozh o klask eeunañ he gar d'e vamm en deus he zorret e daou damm - an hini a zalc'h a dizh, an hini a red a skuizh - netra re morse n'en deus padet pell - ken gwazh re ha re nebeut - re a vann ne dalv mann ; **2. in Eifer geraten**, mont tro en e voned, lakaat e voned ruz, ober ur roñse bras, lamm war ar marc'h glas, taeraat, diodiñ, feulzañ, divanegañ e ivinoù, hejañ e gi, ober ur marc'h bras, mont e fulor (en egar, e gouez, e kounnar), sevel war beg e dreid, mont diwar e dreid, mont e volc'h diwar e lin, glazañ, en em c'hlazañ, fuloriñ, follañ, krugañ, brouezañ, brizhañ, distalmañ, en em zistalmañ, loariañ, imoriñ, diskouez imor, taeriñ, fumañ, koll e bothouarn bihan, kounnariñ, egariñ, mont er-maez eus e groc'henn, sevel en e wezenn uhelañ, sevel en e avalenn, ober ur folladenn, dispakañ e gounnar, sevel ar grug en an-unan, sevel ar grug d'an-unan, mont àr e biñsedoù, mont e-barzh blev kriz, mont imor (droug, brouez) en an-unan, buanegezh, sevel war e elloù / buanekaat (Gregor) ; **3. im Eifer des Gefechtes**, e gwrez (e birvilh) an emgann, pa vez an emgann en e washañ, pa'z edont a-zevri ganti oc'h en em gannañ.

Eiferer g. (-s,-) : gredeg g.

eifern V.gw. (hat geeifert) : **1.** labourat gant gred, plantañ startijenn gant e labour, labourat gant intampi, bezañ gredus da labourat, lakaat gred evit labourat, lakaat kalz a jourdoul d'ober e labour, labourat kement-ha-kement, bezañ kalonek da labourat, labourat taer, kaout kalon da labourat, kaout imor gant al labour, stardañ outi, stagañ kalonek gant e labour, bezañ taolet-bras d'al labour, ober labour start, bezañ prim en e labour, kregiñ du el labour, kiañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ, kiañ outi, kiañ e gorf, bezañ fonnus d'ober e labour, bezañ ouesk da labourat, poaniañ war e labour, kemer kalz deur gant e labour, bezañ dever en an-unan ; **2.** [dre astenn.] entanañ ; *für etwas eifern*, difenn udb gant ur gred birvidik, difenn udb gant ur gred intampius, kaout un oaz leskidik evit udb (Gregor), bezañ entanet evit udb, poaniañ war udb ; **3.** *mit jemandem eifern*, kevezañ gant u.b., c'hoari paraviañ gant u.b., bezañ heligentañ etre an-unan hag unan all ; **4.** *über etwas eifern*, taeriñ ouzh (enep) udb, brouezañ en abeg d'udb, fumañ evit udb, buanekaat en abeg d'udb,

fuloriñ war udb, bezañ tro en e voned abalamour d'udb, kounnariñ gant udb ; *gegen jemanden eifern*, binimañ ouzh u.b., binimañ u.b., lakaat droukeloù da redek diwar-benn u.b., pilat (louzañ, dispenn, gwashaat, dantañ, flemmañ, gwallvrudañ) u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., teodata diwar benn u.b., lavaret ar seizh seurt ruz eus u.b. dispenn brud (anv kaer) u.b., didammañ brud u.b., difregañ u.b. a-drek e gein, diframmañ u.b., ober e votoù (e wele) d'u.b., droukkomz (gwallgomz) eus u.b., droukkomz (gwallgomz) diwar-benn u.b., drouklavaret war u.b., droukprezeg u.b., droukprezeg eus u.b., gwrac'hellat diwar-benn u.b., gwrac'hiñ diwar-benn u.b., lavaret droug diwar-benn u.b., kaketal u.b., ober e bigelloù d'u.b., regiñ e nesañ, pigosat war u.b., pigosat war kein u.b., displuñvañ e benn d'u.b., lakaat gedon da redek diwar-benn u.b., ober dilhad nevez d'u.b., ober e wele d'u.b., kempenn dilhad u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., pikañ u.b., pikañ chupenn u.b., broudañ chupenn u.b., peñseliat chupenn u.b., peñseliat u.b., plaenaat porpant u.b., dresañ porpant u.b., ober ur porpant nevez d'u.b., gwiskañ u.b., hiboudiñ.

Eifersucht b. (-) : jalouzi b., oaz g., gwarizi b., droug-kalon g., marc'h g., bided g., marc'h rous g., marc'h ar bided g., marc'h ruz g., marc'h Hamon g., gour g., ogn g., binim g. ; *starke Eifersucht*, oaz-kren g. ; *ein Anflug von Eifersucht*, ur pistig gwarizi g. ; *gegenseitige Eifersucht*, kenwarizi b. ; *unter jemandes Eifersucht zu leiden haben*, kouezhañ dindan gwarizi u.b. ; *die Eifersucht verzehrt sie*, ar warizi a drenk he c'halon, devet eo he c'halon gant ar warizi, duet eo he c'halon gant ar warizi, taget eo gant ar warizi, aet eo-hi war gein ar marc'h Hamon (war gein ar marc'h ruz, war gein ar marc'h rous), marc'h rous he deus, lostenn verr he deus / emañ ar bided ganti (Gregor), krenañ an oaz a ra-hi, ne ra an ozhac'h netra na vefe Janedig berr he lostenn o c'houzout petra 'ra, oaz a zo ganti leizh he sac'h ; *die Eifersucht verzehrt ihn*, krenañ a ra an oaz, marc'h rous en deus, mont a ra war ar bided, mont a ra war marc'h ar bided, ur bided rous en deus, marc'h Hamon en deus, marc'h rous eo, emañ ar marc'h Hamon o vale, berr eo e votoù, botoù berr en deus, re just eo e votoù, hennezh a gren an ozhac'h kozh, paotr spi eo, paotr ar spi eo, devet (duet, taget) eo e galon gant ar warizi, gwisket en deus botoù ront ar c'hi du, krog eo ar c'hi du ennañ ; *die Eifersucht macht ihn blind*, dallet eo gant e warizi, koabrennet eo e spered gant e warizi, koc'hennet eo e spered gant e warizi, ar warizi he deus koc'hennet e spered ; *seine Eifersucht zügeln*, gwakoliañ e varc'h rous ; *aus Eifersucht*, dre warizi.

Eifersüchtelei b. (-, -en) : barradoù jalouzi stank lies., ogn g. ; *ständig gab es Eifersüchteleien zwischen den beiden*, dizehan e veze gwarizi etrezo o-daou.

eifersüchtig ag. : jalous, bidedus, oazus, gwarizius ; *eifersüchtig sein*, krenañ an oaz, kaout marc'h rous, mont war gein ar marc'h, mont war ar marc'h ruz, mont war ar bided, mont war marc'h ar bided, kaout ur bided rous, kaout marc'h Hamon, bezañ marc'h rous, bezañ ar marc'h Hamon o vale, bezañ berr e votoù (berr he lostenn), kaout botoù berr, bezañ re verr e votoù, kaout lostenn verr, bezañ berr a lostenn, bezañ ar bided ganti, krenañ an ozhac'h kozh, bezañ paotr spi, bezañ paotr ar

spi, gwiskañ botoù ront ar c'hi du, bezañ krog ar c'hi du en an-unan, bezañ peget ar c'hi en e revr, bezañ krog an oaz en an-unan ; *auf jemanden eifersüchtig sein*, magañ (kemer, goriñ) jalouzi ouzh u.b., mont war gein ar marc'h ouzh u.b., bezañ kroget an oaz kren en an-unan ouzh u.b., bezañ oazus eus u.b. / bezañ jalous ouzh u.b. / kaout an oaz kren eus u.b. (Gregor), kaout gwarizi ouzh u.b. ; *aufeinander eifersüchtig sein*, bezañ ar marc'h etrezo, bale war gezeg, bezañ gwarizi etrezo ; *eifersüchtig werden*, mont war gein ar marc'h, mont war ar marc'h rous, mont war ar marc'h ruz, mont war ar bided, mont war marc'h ar bided, mont gant ar piged, dont berr e votoù (berr he lostenn), sevel jalouzi en an-unan, bezañ krog ar c'hi du en an-unan, bezañ taget gant an droug-kalon ; *gegen seine Frau eifersüchtig werden*, kemer an oaz eus e wreg, dont da vezañ oazus eus e wreg ; *gegen die Ehefrau eifersüchtig sein*, bezañ oazus eus e wreg, kaout oaz eus e wreg, kaout ur bided rous, bezañ berr e votoù ; *gegen den Ehemann eifersüchtig sein*, bezañ oazus eus hec'h ozhac'h, kaout oaz eus he gwaz, bezañ berr he lostenn, kaout lostenn verr, bezañ berr a lostenn, bezañ berr he botoù, bezañ ar bided ganti ; *rasend eifersüchtig sein*, krenañ an oaz, kaout marc'h rous, mont war ar bided, mont war marc'h ar bided, kaout ur bided rous, kaout marc'h Hamon, bezañ marc'h rous, bezañ ar marc'h Hamon o vale, bezañ berr e votoù, kaout botoù berr, bezañ re just e votoù, krenañ an ozhac'h kozh, bezañ paotr spi, bezañ paotr ar spi, bezañ devet (duet, taget) e galon gant ar warizi, bezañ gwisket botoù ront ar c'hi du, bezañ krog ar c'hi du en an-unan.

Eifersuchtsdrama n. (-s, -dramen) : torfed angerzhel g., torfed diwar oaz g., torfed diwar-goust oaz-kren g., torfed marc'h-Amon g.

Eifersuchtswahn g. (-s) : alfo gwarizi g., oaz-kren g.

Eifersuchtszene b. (-, -n) : voltenn jalouzi b., barrad ogn g., barrad oaz-kren g.

Eiffelturm g. (-s) : tour Eiffel g.

Eiform b. (-, -en) : stumm viheñvel g., stumm hircelc'hiek g., vigelc'h g., hircelc'h g.

eiförmig ag. : viheñvel, hircelc'hiek, vigelc'hiek, ront en hir, e doare ur vi, e doare vioù, a-zoare gant ur vi, a-zoare gant vioù, a-seurt gant ur vi, a-seurt gant vioù.

Eiformpresse b. (-, -n) : [tekn.] gwaskell d'ober bouloù viheñvel b., gwaskell d'ober bouloù-glaou b.

eifrig ag. : gredus, strivant, strivus, fonnus, fourradus, frev, labourus, lamprek, leun a c'hred, leun a startijenn, difraeüs, diskuizh, stummet da labourat, brezik-brezek, lec'h-lec'h, leun a fistilh, bev-buhezek, bev-buhez, dik, dilas, fonnus, gres, grizias, gwrezus, intampius, oberiant, oberius, greant, anterin, birvidik, c'hoantek, dever ennañ ; *ich bin ein eifriger Zeitungsleser*, dik on da lenn ar c'hazetennoù, ingal-ingal e lennan ar c'hazetennoù, tik (troet, angoulet, lorc'het, touellet) on gant lenn ar c'hazetennoù, taer on da lenn ar c'hazetennoù.

Adv. : a-striv, a-zetri, a-zevri, a-zevri-kaer, a-zevri-bev, da vat, da vat-kaer, da vat ha kaer, parfet, evit mat, a-dizh, gant diere, gant un ene birvidik, gant intampi, gant startijenn ; *sich eifrig um jemanden bemühen*, ober sardik d'u.b. ; *wir sind eifrig bemüht, ihm zu helfen*, lakaat a reomp hon holl studi evit sikour anezhañ (Gregor), ober a reomp hor seizh gwellañ (ober a reomp gwellikañ ma

c'hallomp, ober a reomp diouzh hor gwellañ-holl, en em aketiñ a reomp e pep doare, ober a reomp par ma c'hallomp, ober a reomp pellañ ma c'hallomp) evit diboaniañ anezhañ, emaomp gwir wellañ o klask e ziboaniañ, ober a reomp hor gwalc'h evit diboaniañ anezhañ, klask a reomp hor gwalc'h diboaniañ anezhañ, birviñ a reomp da sikour anezhañ ; *sie diskutieren eifrig*, kaoz kaer a zo ganto ; *eifrig hin un her eilen*, ruilhal ha merat e gorf, dispac'hañ, kabalat, en em zrastañ, difreñ, diskrapañ.

Eigelb n. (-s) : melen-vi g. [*liester melenoù-vioù*] ; *den Teig mit Eigelb bestreichen*, ledañ melen-vi war an toaz ; *drei Eigelb verrühren*, basañ tri melen-vi ; *ein Eigelb in den Teig tun*, lakaat ur melen en toaz, lakaat ur melen-vi en toaz.

eigen ag. : 1. personel, dezhañ e-unan, piaouel, unveziad, an-unan ; *eigene Mängel sieht man nicht*, ne weler ket sioù an-unan, ne weler ket techoù fall an-unan ; *ich habe es mit eigenen Augen gesehen*, gwelet em eus an dra-se gant va daoulagad va-unan, gwelet em eus an dra-se gant an daou lagad a zo em fenn, gwelet em eus an dra gant va daoulagad o-daou ; *ich soll mit meiner Armbrust auf das liebe Haupt des eigenen Kindes zielen !* (Schiller), hag emaoch o c'hortoz diganin e vukfen va arbalastr war penn va bugel ken karet ! ; *wir haben es mit unseren eigenen Händen gemacht*, graet hon eus an dra-se gant hon daouarn hon-unan ; *ich habe es mit meinem eigenen Geld bezahlt*, paeet em eus an dra-se gant va gwenneien va-unan ; *etwas auf eigene Kosten machen*, ober udb en e vizoù e-unan ; *sein eigenes Haus besitzen*, bezañ perc'henn war e di (d'e di, diouzh e di), bezañ d'an-unan e di gwir ha font ; *jeder hat sein eigenes Zimmer*, pep a gambr o deus ; *nach eigenem Geschmack leben*, ober e c'hiz, ober diouzh e c'hoant, ober pezh a blij d'an-unan, bevañ en e ziviz, ober (heuliañ) e roll, ober e santimant, ober e volonteiz, bevañ en e c'hiz, bevañ en e roll, bevañ hervez e blijadur, bevañ evel ma plij gant an-unan, bevañ diouzh ma plij gant an-unan, ober diouzh e yezh, ober hervez e yezh, bevañ en e yezh / bevañ diouzh e c'hiz (Gregor) ; *er hat es zu (als) eigen*, es ist sein eigen, e dra eo, dezhañ e-unan eo, perc'henn eo war an dra-se (diouzh an dra-se, d'an dra-se), e-piaou eus an dra-se emañ, en e gerz (war e anv, en e zalc'h) emañ an dra-se, a-leve en deus an dra-se, en e anv en deus an dra-se, dezhañ eo gwir ha font ; *er hat nichts zu eigen*, n'en deus netra war e anv, n'en deus ket ur bomm leve war e anv, n'en deus mann dezhañ e-unan, n'en deus glad ; *seine eigenen*, e re e-unan ; *sich etwas zu eigen machen*, a) kregiñ en udb, lakaat e grabanoù war udb, krabanata udb, lakaat udb en e zalc'h, lakaat udb en tu diouzh an-unan, perc'hennañ udb, kribañ madoù e nesañ, kemer udb en tu diouzh an-unan, sammañ udb, skrapañ udb, divorañ udb, plaouiañ udb, delc'her udb en tu diouzh an-unan, ober e rann eus udb, ober e lod eus udb, aloubiñ udb, ober e gerz eus udb, lakaat udb war e anv, kas udb gant an-unan ; b) [dre skeud.] degemer udb, kemer udb, deskiñ udb evitañ e-unan ; *ein Kind als eigen(es) annehmen*, kemer ur bugel da vab (da verc'h), ober e vab (e verc'h) eus ur bugel bennak, advabañ (adverc'hañ) ur bugel bennak, perc'hennañ ur bugel bennak, anzav ur bugel bennak ; *der eigene Bruder*, e

vreur a-benn person (Gregor), e vreur dezhañ e-unan ; *auf eigene Rechnung*, evitañ e-unan, en e anv e-unan (Gregor) ; *auf eigene Gefahr und Kosten*, en e riskl, pirilh ha fortun (Gregor) ; *den eigenen Vorteil hintansetzen*, en em ankounac'haat, en em zioueriñ, lakaat mad ar re all dreist mad an-unan, bezañ diemzant, bezañ dizamant outañ e-unan, dont war skoulmoù balan (war skoulmoù plouz kerc'h), na vezañ ur sacher d'e du eus an-unan, na vezañ un den d'e sac'h eus an-unan, na ober diouzh e lazioù, bezañ distag e galon ouzh pep tra, na glask gounid ebet, na glask e vad e-unan ; *auf eigenen Füßen stehen*, bezañ war e gont e-unan, bezañ en e beadra, bezañ emren, bezañ dizalc'h, bezañ en e dra, bezañ war e dra, bezañ en e roll, bevañ en (diouzh) e roll (Gregor), bevañ en e ziviz, nijal gant e zivaskell, bezañ frank war an-unan, ober e stal e-unan ; *aus eigener Tasche bezahlen*, foñsañ arc'hant, diyalc'hañ evit udb, ober udb en e vizoù e-unan, paeañ war e zispign, paeañ war e vizoù, mont d'e c'hodell evit paeañ udb, delc'her ur c'holl en e du e-unan, paeañ diwar-bouez e yalc'h ; *das erfuhr ich am eigenen Leib*, prenet em eus skiant diwar va c'hout, desket em eus skiant (paeet em eus bet) diwar-bouez va c'hroc'hen (Gregor), damantet a-walc'h em eus bet evit er gouzout, desket em eus an dra-se diwar va c'hout, dre c'haou ouzhin eo em eus desket an dra-se, diwar va c'hout on aet da c'houtout petra eo an dra-se ; *in eigener Person*, eñ end-eeun, eñ e-unan, e-unan kaer / e-unan penn / a-benn person (Gregor) ; *kümmere dich um deinen eigenen Kram !* emell eus ar pezh a sell ouzhit ! kae da zirouestlañ da neud ! soursi ouzh da grampouezh ! diwall d'en em luziañ gant traoù n'ec'h eus ket karg anezho ! lez ar re all da ziluziañ o gwial ! chom war da dreuzoù ! n'eo ket da dra eo ! chom hep lakaat da fri en dra-se ! n'ay ket da fri aze ! n'a ket da emellout eus kement-se ! n'a ket d'en em veskañ e kement-se ! ne vefe ket a boan dit lakaat da fri en dra-se ! n'ec'h eus klask ebet war mann ebet en afer-se ! n'emañ ket ez kerz emellout eus kement-se ! an dra-se n'eo ket da stal eo ! n'ec'h eus ket da welet war gement-se ! mir a lakaat da fri en afer-se ! n'ec'h eus netra da welet gant an dra-se ! kement-se ne sell ket ouzhit ! kement-se ne sell netra ouzhit ! n'eo ket da afer eo ! petra a sell an dra-se ac'hanout ?

2. prevez, distag, diforc'h, digevret, distok ; *eigener Eingang*, antre distag (prevez) g./b., trepas digevret g., digor digevret g.

3. dibar, ispisial, a-ziforc'h ; *sie ist sehr eigen im Essen*, hounnezh a zo milzin, ur beg figus a zo anezhi, ur beg milzin a zo anezhi, ur genoù milzin a zo anezhi, hounnezh n'eo ket brizh he sac'h, hounnezh a vez atav oc'h ober beg bihan, hounnezh a ra ur bern pismigoù ; *er ist sehr eigen*, dioutañ e-unan eo ; *ich gehe meinen eigenen Weg*, *ich gehe meine eigenen Wege*, me a ya diouzhin va-unan ; *seinen eigenen Weg gehen*, bezañ trec'h d'e ouenn, trec'hiñ gouenn, terriñ ar ouenn, mont gant e hent, mont war-raok gant an erv, mont da redek e reuz, bevañ e vuhez.

4. ampar, dibar, ispisial, a-ziforc'h, espar, iskis, amc'hiz, chin, drol, kurius.

Eigenart b. (-, -en) : doareenn b., dezverk g., merk spis g., dibarder g., perzh dibar g., unperzh g., hevelept b.

eigenartig ag. : ampar, dibar, ispisial, a-ziforc'h, espar, iskis, amc'hiz, chin, drol, kurius.

Eigenartigkeit b. (-) : dibarded b., dibarder g., dibarelezh b., hevelepted b.

Eigenbau g. (-s) : 1. produ graet er gêr g., produ plantet hag eostet gant an-unan g. ; 2. savadur graet gant an-unan g.

Eigenbedarf g. (-s) : ezhommoù an-unan lies. ; *auf den Eigenbedarf ausgerichtete Landwirtschaft*, labour-douar bevidik g., labour-douar emvevañ g.

Eigenbericht g. (-s,-e) : kemennadenn skridaozet gant ar gazetenn hec'h-unan b.

Eigenbesitz g. (-es,-e) : madoù hag a zo d'an-unan gwir ha font lies.

Eigenblut n. (-s) : gwad an-unan g.

Eigenbrötlei b. (-,-en) : [gwashaus] hiniennegezh b., iskister g., dibarelezh b.

Eigenbrötler g. (-s,-) : lankon g., hiniennelour g., grignouz g., gouerouz g., heureuchin g., rachouz g., ourz g., ragain g., den ranous g., tagnouz g., Yann e benn e-unan g., den dioutañ e-unan g., hinkin g., papigo g., istañsour g., kalkenn b./g., termaji g., leue hanter dizonet g.

Eigenbrötlerin b. (-,-nen) : hiniennelourez b., grignouzezh b., rachouzell b., tagnouzell b., kalkenn b./g., plac'h he fenn hec'h-unan b., plac'h diouti hec'h-unan b.

eigenbrötlerisch ag. : hiniennek, droch, pampes, digevredus, amgevredigezhel ; *er ist eigenbrötlerisch*, ne c'houzañv den war e dro, hennezh a vez atav o simudiñ, an distro a glask bepred, chom a ra distok diouzh an dud all, ren a ra ur vuhez digevannez, plijout a ra dezhañ bezañ en digenvez, plijout a ra dezhañ bezañ en e bart e-unan, ul leue hanter dizonet a zo anezhañ, chom a ra d'ober e lankon.

Eigendünkel g. (-s) : roufl g., brabañs g., foughe g., revalc'hder g., brasoni b., koeñv g., brazentez b., avelaj g., randon g.

Eigendynamik b. (-) : emluskerezh g.

Eigenfinanzierung b. (-,-en) : emgelliderez g., emarc'hantaouerezh g., emarc'hantadur g., emgellidañ g., emarc'hantaouiñ g., emarc'hantañ g., emarc'hantekaath g.

Eigengewicht n. (-s,-e) : 1. [fizik] pouezder rummel g. ; 2. [kenwerzh] pouez rik g. ; 3. [karbedoù] pouez ent goulo g.

eigenhändig ag. : 1. *eigenhändig übergeben*, lakaat udb etre daouarn u.b., reiñ d'an degemerer e-unan ; 2. graet gant e dorn e-unan ; *dieses Theaterstück hat er nicht eigenhändig geschrieben*, ar pezh-c'hoari-se n'eo ket bet difluket diouzh e bluenn ; 3. emzornskridel ; *eigenhändige Unterschrift*, a) sinadur graet gant e zorn e-unan g., sinadur emzornskridel g. ; b) [dre astenn.] sinadur un den brudet g.

Eigenhaus n. (-s,-häuser) / **Eigenheim** n. (-s,-e) : ti hag a zo d'an-unan g.

Eigenheit b. (-,-en) : 1. doareenn b., arouezenn b., dezverk g., merk spis g., dibarder g., perzh dibar g., hevelepted b. ; *Eigenheit der Sprache*, tro-yezh b., perzh dibar ar yezh g. ; *Eigenheit der deutschen Sprache*, perzh dibar an alamaneg g., alamanegadur g. ; 2. albac'henn b., boazenn b., boemenn b., atapi g. ; *er hat seine Eigenheiten*, dioutañ e-unan eo, e froudennoù en devez,

pennadoù a grog ennañ a-wechoù / faltazioù a zo stag outañ (Gregor).

Eigeninitiative b. (-,-n) : *in Eigeninitiative*, diouzh e benn e-unan, eus e benn e-unan, anezhañ e-unan, dre ijin an-unan.

Eigenkapital n. (-s,-ien/-e) : kevalaoù piaouel lies.

Eigenkomposition b. (-,-en) : *das ist eine Eigenkomposition*, savet eo bet ganin (gantañ, ganti, h.a.), fardet eo bet ganin (gantañ, ganti, h.a.).

Eigenkontrolle b. (-,-n) : emgontrollerezh g.

Eigenleben n. (-s) : buhez dizalc'h b.

Eigenleistung b. (-,-en) : 1. oberenn savet gant an-unan b. ; 2. labour graet gant an-unan g. ; 3. labourioù trezalc'h lies., labourioù kempenn lies., labourioù kempennerezh lies.

Eigenlenkung b. : lankerezh unanvleinet g. ; *Rakete mit Eigenlenkung*, fuc'hell unanvleinet b.

Eigenliebe b. (-) : emvrud g./b., emlorc'h g., karantez an-unan b., emgarantez b., emgariadezh b., meañs b. ; *Eigenliebe kann die anderen nur ärgern*, kasaus eo ar me.

Eigenlob n. (-s) : emvrud g./b., emc'hloar b. ; *Eigenlob stinkt*, ar glipenn re uhel ne c'hall ket mont war well - diboell eo kanañ e veuleudi e-unan (en em veuliñ e-unan) - an hini ne vez lorc'het nemet gantañ hag e vagerez n'eo netra a vat - arabat eo deomp en em brizout re - an hini en em fougas e-unan ne dalv na gour nag unan - re uhel e kan ho kilhog.

eigenmächtig ag. : aotrouniek, diouzh c'hoant, tidek, tidel, direizh, direol, amreol, dizalc'h, hep dalc'h ; *er handelt immer eigenmächtig*, ober a ra pep tra diouzh e benn e-unan, ober a ra pep tra diouzh e c'hoant e-unan, ober a ra pep tra anezhañ e-unan, mont a ra atav dioutañ e-unan, techet e vez d'ober e benn person, techet e vez d'ober e benn e-unan, techet e vez d'ober diouzh e benn, douget e vez d'e benn, douget e vez da heuliañ e benn.

Eigenmächtigkeit b. (-) : doareoù aotroù lies., aotrouniezh b., mestroni b., mestroniezh b., mac'herezh g., mac'homerezh g.

Eigenmittel lies. : [kenwerzh] kevalaoù piaouel lies., arc'hant an-unan lies.

Eigenname g. (-ns,-n) : anv-den g., [yezh.] anv divoutin g.

Eigennutz g. (-es) : mad an-unan g., emservij g., karantez an-unan b., emgarantez b., emgariadezh b., meañs b. ; *aus Eigennutz handeln*, ober diouzh mad an-unan, ober diouzh e lazioù nemetken ; *Gemeinnutz geht vor Eigennutz*, mad an holl a ya dreist mad an-unan.

eigennützig ag. : laziek - meañsus - emgar - digar - kar-e-unan - troet gantañ e-unan - evel ar bleiz : kontant da gaout kuit da reiñ - fallakr - atav kontant da gemeret, mes james kontant da zioueret - a c'houlenn kalz hag a ro gwall nebeut - brizhvarc'hadourek - brokus outañ e-unan ha pizh e-keñver ar re all.

eigens Adv. : a-ratozh, a-ratozh-vat, a-ratozh-kaer, a-benn-kaer, espres-kaer, ispisial ; *ein eigens dazu bestimmtes Zimmer*, ur gambr a-ratozh b., ur gambr graet ispisial evit an dra-se b. ; *eigens angeben*, *eigens bezeichnen*, spisaat, diferañ, pervezhañ, resisaat, spisverkañ, arbennikaat.

Eigenschaft b. (-,-en) : perzh g., doare g., doaread g., penndoare g., doareenn b., tu g., hevelepted b. ; *die*

guten Eigenschaften, ar perzhioù mat lies., ar madelezhioù lies., an tuioù mat lies., ar sioù mat lies., an techoù mat lies. ; *die schlechten Eigenschaften*, ar perzhioù fall lies., an tuioù fall lies., ar sioù fall lies., an techoù fall lies. ; *körperliche Eigenschaften*, temz-korf g., temz korf den g. / kigenn b. (Gregor) ; *erworbene Eigenschaften*, doareennoù dre dapadur lies., doareennoù arzeuat lies. ; *in meiner Eigenschaft als Vormund*, evel kulator, o vezañ kulator, em (dre va) c'harg a gulator, a-berzh va c'harg a gulator, e rezh kulator ; [fizik] *physikalische Eigenschaften*, perzhioù fizikel lies.

Eigenschaftswort n. (-s,-wörter) : [yezh.] anv-gwan g.

Eigenschutz g. (-es) : emziwall g.

Eigensinn g. (-s) : pennegezh b., penverzegezh b., aheurtterezh g., aheurtegezh b., aheurtadur g., aheurtadurezh b., empennadur g., kilhourzerezh g., kilpennad g., pennad g.

eigensinnig ag. : pennek, penvers, kilvers, dibleg, aheurtet, mennidik, empennadet, kilhours, start, tev e voned, kalet a benn, kalet e benn, penn kalet, beuz, kloppennek, moulbenn, moulbennek, ginet, kuladus, ourzet, youlek, pennek evel ur marc'h-koad, pennek evel ur mul, eus Kerbennek, diaes ober outañ ; *er ist eigensinnig*, un den start eo, dibleg eo, aheurtet eo, un den krenn-ha-karak a zo anezhañ, hennezh a zo un den diaes ober outañ, hennezh a zo un den teuc'h en em ober outañ, hennezh a zo hek, hennezh a zo heg en e gorf, ur spered rekin eo, hennezh a zo pennek evel ur marc'h-koad, hennezh a zo pennek evel ur mul, unan treuz eo hennezh ; *er ist sehr eigensinnig*, ur penn digabestr a zo anezhañ, ne sent nemet ouzh e benn, ne ra ken ar pezh a gar, techet eo d'ober e benn person, techet eo d'ober e benn e-unan, techet eo d'ober diouzh e benn, douget eo d'e benn e-unan, douget e vez da heuliañ e benn, ne'z pezh ket rezon gantañ james, ne ra netra nemet diouzh e imor ha diouzh e faltazi, tec'hout a ra a-raok e benn, leuskel a ra e froudennoù d'e leviañ, kaset en deus e zivskouarn da livañ, c'hoari a ra e benn person, ne ra nemet e c'hiz, ne ra netra nemet diouzh e vod, bevañ a ra hervez e roll, ober a ra hervez e faltazi e-unan.

Eigensinnigkeit b. (-) : pennegezh b., penverzegezh b., aheurtterezh g., aheurtegezh b., aheurtadur g., aheurtadurezh b., empennadur g., kilhourzerezh g., kilpennerezh g., kilpennadur g., kilpennegezh b., kilpennad g., pennad g.

eigenstaatlich ag. : dizalc'h, dieub, distag, dishual, disuj.

Eigenstaatlichkeit b. (-) : dizalc'h g., frankiz b., dishualded b.

eigenständig ag. : emskor, dizalc'h, war e gont e-unan, en e beadra, emren, en e dra, war e dra, en e roll, frank warnañ.

Eigenständigkeit b. (-) : dizalc'h g., emrenezh g., emreizherezh g., emren g., emrenadur g., emvelestrerezh g.

Eigensucht b. (-) : emgarantez b., emgariadezh b., karantez an-unan b., meañs b., kleñved an emgarantez g.

eigensüchtig ag. : meañsus - emgar - emgariat - digar - kar-e-unan - evel ar bleiz : kontant da gaout kuit da reiñ -

fallakr - atav kontant da gemeret, mes james kontant da ziuouret - a c'houlenn kalz hag a ro gwall nebeut - brokus outañ e-unan ha pizh e-keñver ar re all.

eigentlich ag. : 1. gwir, gwiriek, gwirion ; *im eigentlichen Sinn*, en e dalvoudegezh (en e ster) natur (Gregor), en e ster rik, ent strizh, hervez gwir ster ar ger ; 2. ebarzhel.

Adv. : 1. e gwir, evit gwir, da lavaret gwir, kuit a c'haou, hep komz ger gaou, hep komz gaou, erfont ; *Jean-Paul hieß eigentlich Richter*, e gwir e oa 'Richter' anv orin (anv mat) Jean-Paul ; *wir wollten eigentlich nach Berlin*, da gentañ penn e oamp gant ar soñj da vont da Verlin ; *sie hat eigentlich Recht*, evit gwir emañ ar rezon ganti / pep tra o vezañ sellet mat emañ ar gwir ganti (Gregor), en holl (kuit a c'haou) emañ ar gwir ganti ; 2. [ger pouezañ] *wer seid ihr eigentlich ?* piv oc'h-hu-hu ? ; *was willst du denn eigentlich ?* petra an diaoul ac'h eus c'hoant kaout ? petra an diaoul (petra Doue) a fell dit ? ; *das gehört euch eigentlich*, deoc'h-hu-hu eo an dra-se.

Eigentor n. (-s,-e) : [sport] pal plantet a-enep e skipailh g., pal lakaet e-barzh kaoued e skipailh g.

Eigentum n. (-s, Eigentümer) : perc'hentiezh b., perc'henniezh b., perc'hennadur g., madoù lies., tra g., kerz b., piaou g. ; *seines Eigentums beraubt werden*, bezañ tennet e berc'hentiezh digant an-unan, bezañ diberc'hennet, bezañ lakaet er-maez eus e dra, bezañ lamet e vadoù digant an-unan, bezañ kenkizet ; *es ist mein Eigentum*, va zra eo ; *geistiges Eigentum*, perc'henniezh kefredel b. ; *Eigentum innehaben*, bezañ perc'henn, kaout madoù war e anv, kaout glad ; *diese Ländereien waren Eigentum der Kirche*, perc'hennet e oa an douaroù-se gant an liz, e piaou an liz e oa an douaroù-se ; *Eigentum ist Diebstahl*, perc'henniezh a zo laeroñsi ; *jemandem sein Eigentum vorenthalten*, nac'h ouzh u.b. ar pezh a zo dezhañ ; [gwir] *in der Ehe erworbenes Eigentum*, madoù boutin d'an daou bried lies., akedoù lies. ; *Recht auf Eigentum*, perc'hennaj g., gwir perc'hennañ g., gwir d'ar berc'henniezh g.

Eigentümer g. (-s,-) : perc'henn g., piaouer g., dalc'her g. ; *ohne Eigentümer*, diberc'henn ; *wie heißt der Eigentümer Ihres Hauses ?* dindan biv oc'h amañ ?

Eigentümerin b. (-,-nen) : perc'henn b., piaouerez b., dalc'herez b.

eigentümlich ag. : 1. dezhañ e-unan, hag a aparchant outañ, hag a zo lod anezhañ, spisverkus, arouezius, arouezus, dioutañ e-unan, unveziael ; *der ihm eigentümliche Stolz*, al lorc'hentez hag a aparchant outañ b. (Gregor), al lorc'h hag a zo lod anezhañ g., al lorc'herezh hag a spisverk anezhañ, ar vrasoni hag a zo perzh arouezius (arouezus) anezhañ b., al lorc'h hag a zo arouezius (arouezus) anezhañ g. ; 2. iskis, espar, iskriv, loukes, dibar, droch, ispisial, eveek ; 3. diaes, kinglañv, damglañv, peuzklañv, dihet, klañv-diglañv, fall e gorf ; *mir ist eigentümlich*, diaes eo din, kinglañv (damglañv, peuzklañv) on, ne ya ket mat ganin, n'emaon ket war va zu, klañv-diglañv on, dihet on, n'emaon ket mat, korf fall am eus.

Eigentümlichkeit b. (-,-en) : 1. perzh g. ; 2. spisverk g., dezverk g., arouezenn b., dibarder g., perzh dibar g., unperzh g. ; 3. iskister g., iskisted d., esparder g., esparded b., souezhuster g., esparadenn b.

Eigentumsberaubung b. (-,-en) : [gwir] diberc'hennañ g., diberc'hennadur g., kenkizadur g.

Eigentumsbildung b. (-,-en) : an dont da berc'henn g., perc'hennidigezh b.

Eigentumsdelikt n. (-s,-e) : [gwir] gaou ouzh ar berc'henniezh g.

Eigentumserwerb g. (-s) : prenidigezh vadoù b., akuizitadur madoù g., perc'hennidigezh b.

Eigentumsförderungskredit g. (-s,-e) : prest d'an akuizitadur madoù g.

Eigentumsnachweis g. (-es,-e) : testeni perc'henniezh g., prouenn berc'henniezh b.

Eigentumsrecht n. (-s,-e) : perc'hennaj g., gwir perc'hennañ g., gwir d'ar berc'henniezh g. ; *den Eltern das Eigentumsrecht an ihren Kindern absprechen*, dinac'h ouzh ar gerent ez int perc'henn d'o bugale.

Eigentumstitel g. (-s,-) : teul perc'henniezh g.

Eigentumswohnung b. (-,-en) : ranndi e kenberc'henniezh dirann b.

eigenverantwortlich ag. : 1. emskor, dizalc'h, war e gont e-unan, emren, en e dra, en e beadra, war e dra, en e roll, en e ziviz, frank warnañ ; 2. diouzh e benn e-unan - eus e benn e-unan - anezhañ e-unan - en e riskl, pirilh ha fortun (Gregor).

Eigenverbrauch g. (-s) : implij gant an-unan g., implij prevez g., arver prevez g.

Eigenwechsel g. (-s,-) : [kenwerzh] lizher-anzav g.

Eigenwille g. (-ns) : youl b., bolontez b., pennegezh b., aheurterezh g., aheurtegezh b., kilpennad g., pennad g., kilhourzerezh g.

eigenwillig ag. : pennek, kilvers, dibleg, aheurtet, empennadet, kilhours, start, tev e voned, kalet a benn, kalet e benn, penn kalet, kloppenn, beuz, kuladus, ourzet, youlek, pennek evel ur marc'h-koad, pennek evel ur mul, eus Kerbennek, diaes ober outañ ; *er ist ein eigenwilliger Charakter*, techet eo d'ober e benn person, techet eo d'ober e benn e-unan, techet eo d'ober diouzh e benn e-unan, ne ra ken ar pezh a gar, douget e vez da heuliañ e benn, douget eo d'e benn, ne ra netra nemet diouzh e imor ha diouzh e faltazi, ne ra netra nemet diouzh e vod, ober a ra hervez e faltazi e-unan, hennezh a zo un den diaes ober outañ, hennezh a zo un den teuc'h en em ober outañ, hennezh a zo pennek evel ur marc'h-koad, hennezh a zo pennek evel ur mul, hennezh en deus lod e Kerbennek.

Eigenwilligkeit b. (-) : pennegezh b., aheurterezh g., aheurtegezh b., empennadur g., kilhourzerezh g., kilpennerezh g., kilpennadur g., kilpennegezh b., kilpennad g., pennad g., rebarb g.

eignen V.k.e. : **eignen** (hat geeignet) : doareañ.

V.em. : **sich eignen (für)** (hat sich (t-rt) geeignet) : bezañ diouzh, bezañ azas ouzh, bezañ stummet diouzh, degouezhout da, dereout diouzh, jaojiñ ouzh, klotañ gant, kouchañ ouzh, bezañ anvet evit, bezañ treset d'udb, bezañ a-zoare evit, bezañ dereat ouzh, parañ da ; *dieser Beruf eignet sich nicht für ihn*, n'eo ket evit c'hoari ar vicher-se, n'eo ket den a-walc'h evit c'hoari ar vicher-se, hennezh n'eo ket mat d'ober ar vicher-se, n'eo ket dornet evit ober ar vicher-se, diemsav eo war al labour-se, ne dapfe ket e dailh da ober ar vicher-se, n'eo ket treset d'ar vicher-se, hennezh ne dres ket d'ober ar vicher-se,

hennezh ne dalvez ket ouzh ar vicher-se, n'eo ket anvet ar vicher-se evitañ, hennezh n'eo ket barrek diouzh ar vicher-se, ar vicher-se ne bar ket dezhañ ; *dort bekommst du die geeignete Behandlung*, du-se e vi mezeget diouzh an ezhomm ac'h eus ; *Tang eignet sich nicht als Düngemittel für Weizenerde*, ar bezhin (an teil-mor, an teil-aod) n'eo ket mat da winizh ; *diese Rolle eignet sich nicht für ihn*, ar roll-se n'eo ket dioutañ, ne zere ket ar roll-se dioutañ, ne zegouezh ket ar roll-se dezhañ, hennezh ne dres ket d'ar roll-se ; *diese Schuhe eignen sich für das Wandern*, stummet eo ar botoù-se diouzh ar c'herzhed, anvet eo ar botoù-se evit ar c'herzhed, dereat eo ar botoù-se ouzh ar c'herzhed, aes ha didorr eo ar botoù-se evit kerzhet, mat eo ar botoù-se da vale.

Eigner g. (-s,-) : perc'henn g., piaouer g., dalc'her g.

Eignerin b. (-,-nen) : perc'hennezh b., piaouerez b., dalc'herezh b.

Eignung b. (-,-en) : barregezh b., gouestoni b., gouested b., perzhded b., perzhkadur g., perzhegezh b.

Eignungsprüfung b. (-,-en) / **Eignungstest** g. (-s,-s) : arnodenn c'houested b., arnodenn c'houestoni b., prouad gouested b., prouad gouestoni b.

Eihülle b. (-,-n) : pluskennig ar vi b.

Eikapsel b. (-,-n) : [loen.] *hornige Eikapsel des Rochens*, botez-rae b., vi rae g., poch rae g., [dre fent] greun beleien str.

Eiklar n. (-s,-) : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] gwenn-vi g.

Eiland n. (-s,-e) : enezenn b., enez b.

Eiländer g. (-s,-) : enezad g., enezour g.

Eilbedarf g. (-s) : ezhomm mallus g.

eilbedürftig ag. : mallus.

Eilbedürftigkeit b. (-) : malluster g., mallusted b.

Eilbeförderung b. (-,-en) : kas herrek g., kasadenn war zifrae b., degasadenn herrek b.

Eilbestelldienst g. (-es,-e) : kreizenn kaserezh herrek b., kreizenn kaserezh war zifrae b.

Eilbestellung b. (-,-en) : [post] kaserezh herrek g., kaserezh war zifrae g.

Eilbote g. (-n,-n) : dezouger herrek g., reder g., deroer herrek g. ; *durch Eilboten*, a-herr-bras, war zifrae, dre gas herrek.

Eilbrief g. (-s,-e) : lizher mallus g., lizher war zifrae g.

Eildienst g. (-es,-e) : kreizenn kaserezh herrek b., kreizenn kaserezh war zifrae b.

Eile b. (-) : hast g., hastidigezh b., hastifted b., hastifter g., hartzided b., hastizder g., difrae g., dillo g., mall g., prez g., tizh g., despailh g., deoui g., kabal b., fougas g., kas g. ; *fiieberhafte Eile*, hastidigezh intampius b., herrder g., hast (prez, dillo, mall) bras g., dipadapa g. ; *ich habe Eile*, emañ mil brez warnon, hast (mail) am eus / mall eo din / ne c'hallan ket gortoz / ne c'hallan ket deportiñ / hastet on (Gregor), kas (prez, mall, tizh, kabal) 'zo warnon, prez 'zo ennon, prez 'zo ganin, mall bras eo din, preset on, gwall breset on ; *ich habe keine Eile*, n'eo ket o vont da lazhañ an tan emañ, amzer 'zo, amzer am eus, n'eus ket a brez warnon, dibres-kaer emañ ; *es hat keine Eile damit*, n'eo ket krog an tan e plouz ar botoù, amzer 'zo evit en ober, n'eus ket a zespailh, n'eo ket erru ar mor, n'eo ket preset (n'eo ket gwall vallus) an afer, n'ez eus ket tan e-barzh an ti, n'emaomp ket gant an dipadapa ; *ohne Hast und Eile*, dibres-kaer, dousik ha

plaen, plarik ; *Eile tut Not*, mall 'zo, en em zifretañ 'zo ret, tremen mall eo, poent bras eo, tremen poent eo, tremen mall eo, mill mal eo, pase mall eo, tremen pred eo, despailh a zo, kozh poent eo, poent eo kabalat, n'eus ket kalz a amzer da chom da dartañ ; *in seiner Eile*, dre e vall, gant ar prez ; *in aller Eile*, gant mall (hast, herr) bras, difrae-kaer, gant prez vras, war vall, d'an druilh-drask, hast gantañ, gant hastidigezh vras, dre brez, prez ennañ, prez gantañ, gant herr, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, gant pep tizh, d'an druilh, diwar dizh, diwar zifrae, buan-ha-buan, dre hast, trumm-ha-trumm, prim-ha-prim, en un huñvre, a-brez-kaer, a-brez, a-benn herr, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant dilo bras, gant difrae bras, evel an tan, d'an tan ruz, a-fo, a-gas, a-lamm, a-benn-kaer, a-herr, eus e vuanañ, en ur flipad, dipadapa.

Eileiter g. (-s,-) : [korf.] korzenn ar grozh b., korzenn Fallope b.

Eileiterentzündung b. (-,-en) : fo korzennoù ar grozh g., tanienn korzennoù ar grozh b.

Eileiterschwangerschaft b. (-,-en) : brazevder korzennel g.

eilen V.gw. (ist geeilt / hat geeilt) : **1.** hastañ, kabalat, en em zifretañ, difraeañ, kidellat, mont d'an dripig, mont a-benn-red, tusañ, mont gant herr, lakaat herr da vont, kerzhet gant kalz a gas ; *jemandem zu Hilfe eilen*, hastañ dont (hastañ mont) war sikour u.b., kabalat da vont war sikour u.b. ; *nach Hause eilen*, hastañ karzhañ d'ar gêr, karzhañ d'ar gêr, touch d'ar gêr, partial d'an tarv d'ar gêr, partial evel un tenn d'ar gêr, mont a-benn-red d'ar gêr, mont d'ar gêr gant tizh, mont d'ar gêr gant kalz a gas, mont d'ar gêr gant herr, kabalat da vont d'ar gêr, lakaat herr da vont d'ar gêr ; *hin und her eilen*, daoubenniñ, difretañ, fibouchal, diskrapañ, dispac'hañ, birvilhañ, kabalat, turbudañ, en em zrastañ, froudañ, fistoulat, turlutañ, fraoñval, meskañ ha berviñ, fourgasañ, punellat, lavigañ, ober ur riboul, meskañ, merat, redek a-zehou hag a-gleiz ; *geschäftig hin und her eilen*, emsig *hin und her eilen*, ruilhal ha merat e gorf, dispac'hañ, kabalat, en em zrastañ, difretañ, diskrapañ ; **2.** bezañ mall, bezañ mallus ; *es eilt*, mall 'zo, mall eo, mill mal eo ; *eilt denn die Sache ? eilt es mit der Sache ?* ha mallus eo kas al labour-se da benn ? ha mall-mall eo ober an dra-se ? ; *die Zeit eilt*, en em zifretañ 'zo ret, poent bras eo, tremen poent eo, tremen pred eo, despailh a zo, kozh poent eo, poent eo kabalat, mill mal eo, pase mall eo, tremen mall eo ; [post] *eilt !* lizher mallus g., lizher war zifrae g. ; **3.** *mit seinen Truppen von Sieg zu Sieg eilen*, bleinañ e soudarded war hent ar gounidoù ; [kr-l] *eile mit Weile !* gant pasianted hag hir amzer e vez graet meur a dra - an hini a zalc'h a dizh, an hini a red a skuizh - rodig a dro a ra bro, rodig a red ne bad ket - ret eo gortoz ar c'haol da boac'hat (da boazhañ) pa vez c'hoant d'ober soubenn vat - n'emañ ket ar moc'h war ar gwinizh-du - n'eo ket erru ar mor - tamm-ha-tamm e vez graet e vragoù da Yann ha buan-ha-buan e vez divragezet Mari-Jan - n'ez eus ket tan e-barzh an ti - n'eo ket o vont da lazhañ an tan emaomp - mont a-lamm ne dalv netra nemet c'hwen a ve da bakañ - an amzer a bad pell ha pep hini a ya pa c'hell - karrig a red ne bad ket - bale skañv ha gwelet a-bell eo merk un den a-boell - an eur 'zo an eur met pa 'vez

tremenet n'eus eur ebet ken - an hini a ya fonnus a ya pell an hini a ya difonn a ya gwell - n'eo ket krog an tan e plouz hor botoù - arabat mont primoc'h eget ar marc'h hon doug - habaskterit !

V.em. : **sich eilen** (hat sich (t-rt) eilt) : plumiñ, hastañ, kemer prez, bezañ e prez, buan, hastañ a-fo, lakaat aer en e gilhorou, bezañ ramp gant an-unan, ober diampech, ober e ziampech, ober e ziampechoù, difraeañ, sevel difrae en an-unan, bezañ difrae en an-unan, en em zifretañ, lakaat kas war e gorf, skampañ, stampañ, skarañ, gaoliata, en em zrastañ, kabalat, sevel kabal en an-unan, bezañ kabal war an-unan, c'hwistañ, hastañ fonnus, deoui, deouiñ, fougasiñ, kidellat, sac'hañ war e ivinoù, birviñ [d'ober udb] ; *sich eilen, seine Arbeit zu erledigen*, difraeañ e labour, difraeañ ober e labour, hastañ ober e labour, diskrapañ d'ober e labour, kabalat da gas e labour da benn, kabalat da benngenniñ e labour, ober e ziampech evit kas e labour da benn, ober e ziampechoù evit kas e labour da benn, ober e labour gant herr, lakaat herr d'ober e labour, bezañ e prez oc'h ober e labour.

eilends Adv. : a-hast, a-herr, gant mall (hast, herr) bras, gant prez vras, war vall, d'an druilh-drask, gant hastidigezh vras, dre brez, prez ennañ, prez gantañ, gant herr, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, gant pep tizh, d'an druilh, diwar dizh, difrae-kaer, diwar zifrae, gant difrae, buan-ha-buan, dre hast, trumm-ha-trumm, prim-ha-prim, en un huñvre, dipadapa, en ur flipad, eus e vuanañ, a-brez-kaer, a-brez, a-benn herr, a-benn-kaer, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant dilo bras, en un taol-red, timat, tizh, evel an tan, d'an tan ruz, a-fo, a-gas, a-lamm, en un taol berr.

eilfertig ag. : prim, difrae.

Eilfertigkeit b. (-) : difrae g., hast g., fougas g.

Eilgut n. (-s,-güter) : kasadenn vallus b., pakadenn war zifrae b.

eilig ag. : **1.** mallus, difraeüs, preset, a-hast, a-herr ; *eilige Nachricht*, lizher mallus g., lizher war zifrae g. ; *etwas Eiliges*, un dra difraeüs g., un dra dizale g., un dra d'ober dizale g., un dra d'ober diwar blaen ha barr g., un dra vallus g., ul labour dizale g., un dra mallus en ober g., un afer vallus b., un afer mallus he c'has da benn b. ; **2.** [dre astenn.] *die Sache ist eilig*, mallus eo an afer, un afer vallus an hini eo, an dra-se a zo mall ober anezhañ, an dra-se a c'houlenn bezañ difraeet buan ; *es eilig haben*, bezañ war vall, bezañ prez war an-unan, bezañ prez en an-unan, bezañ prez gant an-unan, bezañ mall war an-unan, bezañ mil brez war an-unan, bezañ mall gant an-unan, bezañ preset, bezañ gwall breset, bezañ mall d'an-unan ober udb, bezañ krog an tan e lost e roched, bezañ dre brez, bezañ tizh war an-unan, bezañ kas war an-unan, bout jourdoul à an-unan ; *es eilig haben, etwas zu tun*, bezañ gant ar prez d'ober udb, bezañ mall d'an-unan ober udb, bezañ mall gant an-unan ober udb, bezañ tremen mall d'an-unan ober udb, bezañ diwezhat d'an-unan ober udb, bezañ lamprek evit ober udb ; *sie haben es eilig wegzugehen, das kann ich ganz gut verstehen*, jourdoul a zo ganto da vont kuit, kompren a ran dezho ; *er hat es aber eilig*, herr a zo warnañ 'vat, ur pezh herr a zo ennañ 'vat, gwall hastañ a ra, nag a gabal a zo warnañ, kas a zo warnañ 'vat, krog eo an tan e plouz e

votoù, gwall breset eo, gwall brez a zo warnañ, gwall brez a zo ennañ, gwall brez a zo gantañ, prez bras a zo warnañ 'vat, mil brez a zo warnañ, redek a ra evel pa vije krog an tan en e seuliou (e lost e chupenn), redek a ra evel pa vije o vont da lazhañ an tan, redek a ra e-giz pa vije an tan war e lerc'h, redek a ra evel pa vije Gwilhoù gozh o klask lipat e revr dezhañ, krog eo an tan en e fourch ; *Leute, die es eilig haben*, tud preset lies. ; *er hat es ziemlich eilig hinzugehen*, mall a-walc'h eo dezhañ mont di, mall a-walc'h eo gantañ mont di, ar brasañ mall a zo gantañ da vont di ; *er hat nichts Eiligeres zu tun als ...*, mallusañ tra d'ober evitañ eo ..., gwall breset eo da ..., n'en deus brasoc'h mall eget ober an dra-mañ-dra, mall-ruz a zo warnañ d'ober an dra-mañ-dra.

Adv. : buan, prim, dibilh, a-dizh, fonnus, fonnapl, dillo, a-zillo, e berr amzer, dindan verr amzer, abred, a-skañv, trumm, trumm-ha-trumm, en un huñvre, prim-ha-prim, fresk, bresk, prest, timat, tizh, fonnus, fonnapl, a-fo, a-gas, a-skrap, difrae, gant diere, en un taol berr, diampech, dipadapa, en ur flipad, eus e vuanañ, gant pep tizh, diwar herr, prez ennañ, prez gantañ, mall gantañ.

eiligst Adv. : difrae-kaer, gant mall (hast, herr) bras, gant prez vras, war vall, d'an druilh-drask, hast gantañ, gant hastidigezh vras, dre brez, prez ennañ, prez gantañ, gant herr, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, d'an druilh, gant pep tizh, diwar dizh, diwar zifrae, gant difrae, buan-ha-buan, dre hast, trumm-ha-trumm, prim-ha-prim, en un huñvre, en ur flipad, dipadapa, eus e vuanañ, a-brez-kaer, a-brez, a-benn herr, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant dillo bras, timat, evel an tan, d'an tan ruz, a-fo, a-gas, a-lamm, a-benn-kaer, a-herr, en un taol berr.

Eilinie b. (-, -n) : [mat.] elipsenn b., hirc'h g.

Eilmarsch g. (-es, -märsche) : [lu] kerzhadeg forset b., kerzhadeg gant difrae b., kerzhadeg herrek b.

Eilpäckchen n. (-s, -) : pakadenn vallus g., pakadenn war zifrae b.

Eilpost b. (-, -en) : [istor] rederig g., kador-bost b., mal ar post b. ; *mit Eilpost*, a-herr-bras gant ar post, war zifrae.

Eilschrift b. (-, -en) : berrskrivadur g.

Eilsendung b. (-, -en) : kaserezh herrek g., kaserezh war zifrae g.

Eiltempo n. (-s) : *im Eiltempo*, gant mall (hast, herr) bras, gant prez vras, war vall, d'an druilh-drask, hast gantañ, gant hastidigezh vras, dre brez, prez ennañ, prez gantañ, gant herr, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, d'an druilh, diwar dizh, diwar zifrae, gant difrae, gant diere, buan-ha-buan, dre hast, trumm-ha-trumm, prim-ha-prim, en un huñvre, en ur flipad, dipadapa, eus e vuanañ, a-brez-kaer, difrae-kaer, a-benn herr, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant dillo bras, evel an tan, d'an tan ruz, a-fo, a-gas, a-lamm, a-benn-kaer, a-herr.

Eilzug g. (-s, -züge) : herrdren g., tren herrek g., tren tizh g., tren difrae g.

Eilzustellung b. (-, -en) : dasparzhidigezh herrek b., kaserezh herrek g., dezougerezh war zifrae g.

Eimer g. (-s, -) : 1. sailh b./g., kelorn g., bailh g. ; *ein Eimer Wasser*, ur sailhad dour b./g., ur c'helorniad dour g. ; *einen vollen Eimer Wasser nehmen*, kemer ur sailhad dour, kemer ur c'helorniad dour, kemer ur sailh leun a zour, kemer ur c'helorn leun a zour, kemer leizh ur sailh a

zour, kemer leizh ur c'helorn a zour, kemer leizh ar sailh a zour, kemer leizh ar c'helorn a zour, kemer barr ar sailh a zour, kemer barr ar c'helorn a zour ; 2. [dre skeud.] *in den Eimer gucken*, menel war e naon, tremen gant e naon, menel war e c'houlenn, kouezhañ e veud(ig) en e zorn, sellet a-dreuz, chom e toull ar c'hae, bezañ riñset e dreid d'an-unan, chom e fri war an draf (war ar gloued), chom e fri hebiou, bezañ troc'het, chom da c'hlaourenniñ ; 3. *der Motor ist im Eimer*, aet eo ar c'heflusker er sac'h, er sac'h emañ ar c'heflusker, foeltret eo ar c'heflusker, sac'het eo ar c'heflusker da vat, echu eo gant ar c'heflusker ; *der Urlaub ist im Eimer*, aet eo ar vakansoù da gaoc'h-heiz, troet eo ar vakansoù e gwelien, aet eo ar vakansoù e kas, troet eo ar vakansoù e kas, kouezhet eo ar vakansoù e kas, aet eo ar vakansoù er c'harzh, echu eo gant ar vakansoù.

Eimerkette b. (-, -n) : [tekn.] chadenn gant bailhoù b., rod-dourañ b., noria b.

Eimerkettenbagger g. (-s, -) : [tekn.] kevierez hag a labour gant ur chadenn bailhoù b.

eimerweise Adv. : a sailhadoù, a varazhadoù, a gelomiadoù.

ein / eine 1. ger-mell amstrizh : *ein Mann*, ur gwaz g., ur gour g. ; *eine Frau*, ur vaouez, ur wreg b. ; *ein Kind*, ur bugel g. ; *ich bin ein Dummkopf*, ur penn sot a zo ac'hanon ; *du bist ein Kaufmann*, ur marc'hadour a zo ac'hanout ; *ein jeder*, pep unan, pep hini g. ; *was für ein Lärm, welch ein Lärm*, pebezh trouz, nag a drouz, nag a reuz ; *ein Baum im Wald*, ur wezen eus ar c'hoad b. ; *ein Teil der Jungen*, ur rumm eus ar baotred g. ; *ein Teil seines Vermögens*, ul lodenn eus e zanvez b. ; *ein Fenster im Haus*, ur prenestre eus an ti g. ; *ein Artikel in der Zeitung*, ur pennad eus ar gelaouenn g.

2. einer / eine / eines / eins raganv amstrizh : unan bennak, unan, hini, den, den pe zen, unan pe unan, hini pe hini, [kozh] ur re bennak, ur re, ur re pe re ; *einer von diesen Leuten*, unan bennak eus an dud-se, ur re bennak eus an dud-se ; *das ist einer meiner Söhne*, unan eus va mibien eo ; *ich wäre bitter enttäuscht, wenn eins davon verloren ginge*, kavout a rafenn dipitus ma vefe kollet hini, desped bras a rafe din ma vefe kollet hini ; *bleiben wir hier, falls noch einer kommt* ! chomomp amañ betek-gouzout na zeufe unan bennak c'hoazh ! chomomp amañ betek-gouzout na zeufe unan pe unan c'hoazh ! chomomp amañ betek-gouzout na zeufe hini pe hini c'hoazh ! chomomp amañ betek-gouzout na zeufe den pe zen c'hoazh ! chomomp amañ rak na zeufe unan bennak c'hoazh ! ; *ich will nur eines : schlafen* ! ne'm eus ken c'hoant kousket ! c'hoant kousket ne'm eus ken ! ; *nirgends in der Welt gibt es eine, die so hübsch wäre wie sie*, neblec'h er bed-holl treuz-ha-hed ha ledan n'ez eus hini a vefe ken koant ha hi ; *der ist mir einer* ! hennezh a zo unan ! hennezh a zo ur sapre hini ! hennezh a zo ur pabor ! hennezh a zo un hinkin ! hennezh a zo un aotrou 'vat ! hennezh a zo un ebeul anezhañ ! hennezh a zo ur fouin ! hennezh a zo unan mat ! hennezh a zo un abostol ! hennezh a zo un orin ; *die ist mir eine* ! homañ a zo unan avat ! honnezh a zo unan ! honnezh a zo unan vat ! honnezh a zo ur sapre hini ! honnezh a zo un dañvadez ! honnezh a zo ur baborez ! honnezh a zo un ebeulez anezhi ! honnezh a zo ur glakenn ! un orinez eo

hi ! ; *einer nach dem anderen*, an eil war-lerc'h egile, an eil war-lerc'h eben, an eil goude egile, an eil goude eben, unan-hag-unan, unan da unan, a unan da unan, a-hini-da-hini, a-unanoù, a-hiniennoù, lerc'h-ouzh-lerc'h, lerc'h-war-lerc'h, lerc'h-ha-lerc'h, hini-ha-hini, an eil war-lerc'h egile, an eil da-heul egile, pezh-ha-pezh, tamm dre damm, pep hini d'e dro, pep hini e dro, pep hini en e dro, diouzh tro ; *nur einer hat zu bestimmen*, n'eus nemet unan a gement a c'hall reiñ an disentez, unan hepken a c'hall reiñ e zisentez, unan hepken a c'hall ren an traoù, unan hepken a ziviz pep tra ; *einer von beiden*, pe an eil pe egile, unan a zaou, unan diwar zaou, unan pe unan anezho ; *einer für alle, alle für einen*, pep unan evit an holl hag an holl evit pep unan ; *nicht einer, nicht mal einer*, hini ebet, nikun, penn kristen ebet ; *das tut einem wohl*, se a ra vad ; *das kann einem alle Tage zustoßen*, kement-se a c'hallfe c'hoarvezout gant n'eus forzh piv ; *er ist piffig wie selten einer*, hennezh a zo ul louarn ma'z eus unan (mard eus hini), hennezh a zo itrikoù tout, hennezh a zo gwriet a finesaoù, hennezh a zo kordet a finesaoù, hennezh a zo ur c'harrad finesaoù gantañ, gwidre an diaoul a zo en e gorf, finoc'h eo eget kaoc'h louarn, hennezh a zo hir troioù e gordenn, hennezh a zo kant tro en e gordenn, finesaoù a zo ouzh en ober, hennezh a zo tro en e laezh, ur sifelenenn a zen eo, hennezh a zo un den gweet e hentoù, hennezh a zo fil ennañ, diouzh ar mintin eo, meret eo bet e bleud tanav, ur Fañch an Itrikoù a zo anezhañ, darbet e oa bet dezhañ mont da louarn, hennezh a zo bet e benn o stekiñ er wezenn bellañ, hennezh a zo un higenn a zen, hennezh a zo un hinkin a zen, ul louarn kozh eo, hennezh a zo ul luban, korvigell n'eus ken en e gorf, korvigell a zo en e gorf, ur sach'had korvigelloù a zo gantañ, un ebeul eo hennezh, ur fouin eo hennezh, ur sapre den kordet eo, pegen louarn eo hennezh ! ; [dre skeud.] P. *jemandem einen ausgeben*, gwalc'hiñ e gorzhailhenn d'u.b., paeañ da evañ d'u.b., lakaat ur banne d'u.b. ; P. *einen trinken, eins trinken*, pakañ ur banne, evañ ur banne, riñsañ unan, tapout ur banne, plegañ ar vrec'h, kammañ e ilin, pakañ ur podad, tarzhañ unan, glebiañ e gorzhailhenn, gwalc'hiñ e gorzhailhenn, glebiañ e lañchenn, glebiañ e añchenn, evañ un tasad, tagañ ur chopinad, tapout ur chopinad, lipat ur chopinad, dibradañ ur banne, P. lopañ unan, touzañ ur bannac'h, chikañ ur glabous, mougañ ur vlevenn, klakañ ur vlevenn, charinkañ ur fistolenn, distanañ e c'hourlañchenn ; *einen zweiten trinken*, eilbanneañ, adouilhañ ; *kommt ! wir trinken eins !* deomp da gemer pep a lomm ! ; *komm, wir rauchen eine*, deus da lakaat un tamm tan war ar butun ; *eins bekommen*, kaout (pakañ, tapout) un taol, kaout (pakañ, tapout) daka ; *halt still, sonst kriegst du eins*, chom trankil, e-giz-all e paki ! gra diouzh chom sioul, a-hend-all e paki ! diwall na zifretfes, peotramant e paki ! evesha a zifretañ, e-giz-all e paki ! ro peoc'h pe ez in dit ! ; P. *er langte ihm eine*, distagañ a reas ur skouarnad dezhañ (ur palvad gantañ), fasadiñ a reas anezhañ, reiñ a reas ur pavad dezhañ, e fasadiñ a reas, e javedata a reas, e jodadiñ a reas, reiñ a reas dezhañ moull e vaneg da lipat, difoeltrañ a reas ur skouarnad gantañ, dic'hourdañ (diasten, disvantañ) a reas ur javedad gantañ, astenn a reas ur skouarnad dezhañ, ur javedad en doa bet

digantañ, distagañ a reas ur palvad dioutañ (un avenad dezhañ) / diaveliñ a reas ur voc'had gantañ (ur fasad gantañ, ur javedad dioutañ, ur vousellad gantañ) / reiñ a reas ur vougennad dezhañ / e voc'hata (e fasata, e garvanata) a reas (Gregor) ; [tr-l] *eins werden*, kavout un emglev, ober emglev, en em glevet, en em gordañ, erruout mat ; *in einem fort*, diehan, diastal, hep spanaenn, hep diskrog, hep ec'hoaz, hep paouez tamm, hep ehan, hep ehanañ, hep didorr, hep distag ebet, hep astal ebet, hep remzi, hep digeinañ ; *ein für allemal*, ur wech da vat, ur wech evit mat ; *eins oder das andere*, an eil pe egile, unan a zaou ; *ihm ist alles eins*, ne ra na forzh na brall eus kement-se holl, se ne ra mann dezhañ, ne ra ket kaz a gement-se holl, n'eus ket a gaz dezhañ, ne ra foeltr-kaer gant kement tra 'zo tout, ne c'hwit ket, koulz tra eo dezhañ, ne laz ket dezhañ, ingal (unvan) eo dezhañ, ne ra ket forzh, ur van eo dezhañ (Gregor) ; *eins ins andere gerechnet*, well-wazh, an eil dre egile, an eil da gas egile, an eil e-ser egile, en holl.

3. der eine anv-gwan pegementiñ : *der eine oder der andere*, hini pe hini, hemañ-henn, unan pe unan anezho, den pe zen ; *der eine, der andere*, an eil ... egile ... - unan ... egile ... - hennezh ..., egile ... - hemañ ..., henhont ... - unan ..., unan ... ; *die eine, die andere*, an eil ..., eben ... - unan ..., eben ... - hounnezh ..., eben ... - homañ ..., honhont ... - unan ..., unan ... ; *er lief von dem einen zum anderen*, redek a rae da gaout hemañ, da gaout henhont ; *die einen und die anderen*, an eil re hag ar re all ; *die einen sind gekommen, die anderen sind zu Hause geblieben*, darn a oa deuet, ar re all a oa chomet er gêr ; *das eine oder das andere*, seurt pe seurt, unan pe unan ; *das eine, das not tut*, ar pezh a ra diouer, ar pezh a vank ; P. *der eine will (nach) rechts, der andere (nach) links*, evel daou gi war an hevelep askorn emaint - c'hoari ar c'hontrol an eil ouzh egile a reont - emaint o tiharpañ an eil egile - ruz-diruz e ya an traoù war-raok ganto - bount ha sach a zo ganto - c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) a vez etrezo - bepred c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) a vez ganto - unan o lavaret pig, egile o lavaret bran.

4. dieser eine anv-gwan diskouezañ : *an diesem einen Ort*, el lec'h-mañ-lec'h ; *dieser eine Tag*, an deiz-mañ-deiz g. ; *diese eine Person*, an den-mañ-den g., neb-mañ-nab ; *dieser eine Wunsch*, ar c'hoant-mañ-c'hoant g. ; *auf diese eine Weise*, en doare-mañ-doare, e-giz-mañ-giz.

5. auf einen Zug, d'un taol, en ul lonkadenn, hep diskrog, en ul lonkad / en un taol-lonk / en un analad (Gregor), en ur c'hrogad, stag-penn, hep distokañ ; *einer Meinung sein*, bezañ a-du an eil gant egile, bezañ emglev etrezo, bezañ gant an hevelep soñj, bezañ a-untu ; *es kommt auf ein und dasselbe heraus*, tuig ha talig eo kement-se holl, se 'zo tuig ha talig, tuig 'zo talig, er givijeri e vez an ejened buoc'hed, ur maout 'zo un dañvad, marv eo ar gwez-avalou ha disec'het plant ar sistr, un heñvel dra eo, kenkoulz an eil hag egile, kenkoulz an eil evel egile, koulz tra eo, hemañ hag hennezh 'zo ur memes tra / par eo hemañ da hennezh / hemañ hag hennezh a zo ingal / ur memes eo / un heñvel eo (Gregor).

6. [preder., Plotin] das Eine (ag.k. n.), an Un g.

ein- rakger rannadus a verk :

a) an ebarzhadur : *eintreten*, mont tre, mont e-barzh ; *einflößen*, enstrilhañ, trezenañ ; *einlegen*, lakaat e-barzh ; *einstecken*, sankañ, sikañ.

b) ar c'hlozadur : *einkern*, toullbac'hañ ; *einschließen*, serriñ.

c) ar c'hoazhadur : *eingehen*, koazhañ.

d) deroù un ober : *einarbeiten*, deskiñ e vicher [d'u.b.].

Adv. : **1.** [tekn.] war-gerzh, [saozneg] on ; **2.** *nicht ein noch aus wissen*, na c'houzout petra ober ken, na c'houzout mui e pe bark lammat, na c'houzout pelec'h lammat (eus pe goad ober loaioù, eus pe goad ober ibil, na tu na tro d'en em dennañ, na tu na tro d'en em bakañ), na c'houzout re vat petra ober, na gavout na tu na paramant, na c'houzout ouzh pe du (a be du, war be du, pe e tu) treiñ, bezañ penn e spered evit gouzout petra ober, bezañ gwall nec'het o c'houzout petra da ober, na c'houzout war be droad pouezañ, bezañ diaes en e votoù, na c'houzout mui war peseurt tu en em deuler, chom en diaskren, chom luget da zirouestlañ e neud, bezañ (chom, menel) war vordo, bezañ boud, en em gavout boud, na c'houzout mui gant pe goad ober ibil, na c'houzout e ziluzioù, na c'houzout ober ganti, na c'houzout war peseurt avel sturial e vatimant, na c'houzout penaos ober diouti, na c'houzout penaos en em lipat, na c'houzout penaos tennañ e spilhenn eus ar c'hoari (penaos tennañ e lost eus ar vrae), bezañ en entremar.

einachsig ag. : un ahel dezhañ.

einackern V.k.e. (hat eingeackert) : [labour-douar] endonañ, douarañ, enkeviñ.

Einakter g. (-s,-) : [c'hoariva] unarvest g., c'hoari kinniget en un arvest g., pezh-c'hoari kinniget en un arvest g. ; *lustiger Einakter*, sketch farsus g.

einander Adv. : an eil egile, an eil eben, unan an arall ; *einander helfen*, reiñ sikour an eil d'egile, en em zerc'hel an eil egile, en em harpañ an eil egile, en em sikour an eil egile, en em skoazellañ an eil egile, en em gennerzhañ an eil egile, en em skoaziañ an eil egile, en em ziboniañ an eil egile, en em eilañ, kas an eil egile, en em skorañ, bezañ skoaz-ouzh-skoaz ; *habt einander lieb*, en em garit an eil egile ; *einander umbringen*, en em zistrujañ, en em lazhañ an eil egile, en em lazhañ kenetrezo, en em lazhañ, emlazhañ, en em gignat.

einarbeiten V.k.e. (hat eingearbeitet) : **1.** sankañ, sikañ ; **2.** [dre astenn.] deskoniañ, reizhañ war e vicher, deskiñ e vicher da ; *der Lehrling musste erst eingearbeitet werden*, ret e oa bet d'ar mous deskiñ micher da gentañ.

V.em. : **sich einarbeiten** (hat sich (t-rt) eingearbeitet) : *sich in einer Sache einarbeiten*, boazañ (en em ober, en em voazañ, en em gustumiñ, en em akoursiñ) ouzh udb, pleustriñ war udb, en em lakaat war ar vicher, en em akustumiñ d'al labour.

Einarbeitungszeit b. (-,-en) : prantad boazañ g., prantad stummañ g., tennad stummañ g., reuziad pleustriñ g.

einarmig ag. : mankart, mogn, mank, moñs, monk, divrec'h ; *ein Einarmiger*, ur mankard g., ur mank g., ur mogn g., ur moñs g., ur paotr mogn e vrec'h g. ; *eine Einarmige*, ur vankell b., ur vaouez mogn he brec'h b. ; *einarmige Treppe*, diri eeun g.

einartig ag. : unseurt.

einäschern V.k.e. (hat eingeäschert) : pulluc'hañ, luduañ, deviñ, leskiñ ; *durch die Bombardierung wurde die Stadt*

eingeäschert, pulluc'het e voe kêr gant ar vombezadeg, devet-lip e voe kêr gant ar vombezadeg, luduet e voe kêr gant ar vombezadeg.

Einäscherung b. (-,-en) : luduadur g., pulluc'h b.

Einäscherungssofen g. (-s,-öfen) : [tekn.] forn luduañ b., pulluc'her g.

Einäscherungsstätte b. (-,-n) : krematorium g., ti-luduañ g.

einatmen V.gw. (hat eingeatmet) : enanaliñ, lonkañ e alan, tennañ e alan, sachañ e anal, kemer e anal, sunañ aer, dizalaniñ, dizanaliñ ; *tief einatmen*, c'hwezañ e skevent (e stomog, e vruched), reutaat e vruched, bantañ e stomog, bantañ he bronnoù, analat hir.

V.k.e. (hat eingeatmet) : enanalañ, analañ, dianalañ, dizalaniñ, dizanaliñ, lonkañ ; *giftige Gase einatmen*, enanalañ gazoù pistrius, lonkañ aezhennoù pistrius ; *ein Arzneimittel einatmen*, kemer ul louzoù dre hent an analañ ; *durch die Nase einatmen*, musa, museta ; *einen Geruch einatmen*, ruflañ ur c'hwezh, fronal ur c'hwezh ; *einen Duft einatmen*, *ein Parfum einatmen*, klevet ur porfum, ruflañ ur porfum, evañ leizh e galon ur frond bennak ; *Staub einatmen*, lonkañ poultrenn dre ar fri.

Einatmung b. (-,-en) : enanaladur g., enanaladenn g., enanalerezh g., sunerezh g., sun g., sunadenn b. ; *das Zwerchfell spielt bei der Einatmung eine wesentliche Rolle*, a bouez bras eo roll ar gelc'hspeurenn en enanaladur.

Einatmungsbewegung b. (-,-en) : enanaladenn g. ; *der Schluckauf ist eine reflektorische Einatmungsbewegung des Zwerchfells*, an hik a zeu diwar strishadennoù trumm ha damougel ar gelc'hspeurenn.

einätzen V.k.e. (hat eingeätzt) : [tekn.] engravañ dre zour-kreñv g.

einäugig ag. : born.

Einäugige(r) ag.k. g./b. : born g., borignell b. ; *unter den Blinden ist der Einäugige König*, e-lec'h n'eus nemet tud dall, ur born a zo mat da roue - pep kouilhourenn (loudourenn) a gav mat he c'heustourenn - ar c'hamm a well e damm - ar pezh en deus graet Doue gwellañ ez eo en em gav mat pep unan - ar fallañ lakez 'zo er vro 'zo ur pabor war e veno - a skiant hag a goantiri eo pinvidik a-walc'h pep hini - kouez al loudourenn pa vez sec'h a vez gwenn.

Ein-Ausgabe-Werk n. (-s) : [stlenn.] reizhiad BIOS b., reizhiad enank-ec'hank b., reizhiad e-barzh/er-maez b.

Einbahnstraße b. (-,-n) : straed untu b., hent untu g.

Einbahnverkehr g. (-s) : tremenerezh untu g.

einbalsamieren V.k.e. (hat einbalsamiert) : balzamañ.

Einbalsamierung b. (-,-en) : balzamerezh g., balzamañ g., balzamadenn b.

Einband g. (-s,-bände) : keiadur g., koubladur g.

einbändig ag. : kinniget en ul levrenn.

Einbau g. (-s,-ten) : **1.** [tekn.] staliadur g., stalierezh g., staliañ, enframmañ g., strolañ g., kenstrolañ g. ; **2.** [tisav] terkerezh ur savadur g., aveadur ur savadur g.

einbauen V.k.e. (hat eingebaut) : **1.** [tisav.] aveiñ, terkañ, enlakaat, enaskañ, mañsonat, klotañ ; **2.** [tekn.] montañ, staliañ, strolañ, kenstrolañ, enframmañ.

Einbauküche b. (-,-n) : bloc'h keginañ g., kegin enframmet b.

Einbaukühlschrank g. (-s,-schränke) : yenerez enaskadus b., armel-yen enaskadus b.

Einbaum g. (-s,-bäume) : bag pilprennek b., pirogenn b., pilprennenn b.

Einbaumöbel lies. : pezhioù arrebeuri-voger lies., pezhioù arrebeuri enaskadus lies.

Einbauschrank g. (-s,-schränke) : armel-voger b., armel-stag b., pres-stag g.

einbegreifen V.k.e. (begriff ein / hat einbegriffen) : derc'hel, enderc'hel, emplegañ, kontañ, bezañ en an-unan.

einbegriffen ag. : e-barzh ; *mit einbegriffen*, empleg, ... hag all, gant ..., ... e-barzh, en ur gontañ ... ; *Mehrwertsteuer einbegriffen*, en ur gontañ an taos ouzhpennet war an talvoud, en ur gontañ an dell diwar ar c'hresk talvoud, e-barzh emañ an taos ouzhpennet war an talvoud.

einbehalten V.k.e. (behält ein / behielt ein / hat einbehalten) : diskontañ, mirout, azderc'hel, derc'hel ; *seine Verpflegungskosten werden einbehalten*, mired e vez e vevañs diwarnañ (diwar e c'hopr), dalc'het e vez e vevañs diwarnañ (diwar e c'hopr) ; *jemandes Lohn einbehalten*, derc'hel e c'hopr ouzh u.b., mirout e c'hopr ouzh u.b., arboellañ e c'hopr d'u.b., arboellañ gopr u.b.

Einbehaltung b. (-,-en) : dalc'h g., azdalc'h g.

einbeinig ag. : ungarek.

einberufbar ag. : kengalvus.

einberufen V.k.e. (berief ein / hat einberufen) : 1. engervel, bodañ, kengervel ; *den Senat einberufen*, kengervel (bodañ) ar sened ; 2. [lu] *zum Heeresdienst einberufen*, gervel d'ober e goñje, gervel d'an arme, enluañ, rejimantiñ, soudardañ.

Einberufene(r) ag.k. g./b. : soudard enluet g., soudard oc'h ober e goñje g., enrollad g.

Einberufung b. (-,-en) : 1. [lu] enluadeg g., enluadenn b., enluadur g., enluañ g., rejimantiñ g., soudardañ g. ; 2. engalvadeg b., engalvadenn b., engalv g., kengalv g. ; *Einberufung der Hauptversammlung*, engalvadeg d'ar vodadeg veur b.

Einberufungsbescheid g. (-s,-e) : lizher enluañ g., lizher rejimantiñ g.

einbetonieren V.k.e. (betonierte ein / hat einbetoniert) : sikañ er beton, gennañ er beton, enframmañ er beton, mañsonat, bilirazañ, betoniñ, lakaat beton war, goloñ gant betoñs.

einbetten V.k.e. (hat eingebettet) : 1. enlakaat, entoueziañ ; 2. [tekn.] enaskañ, mañsonat ; *eingebettete Elektronik*, elektronegezh e bourzh b. ; *eingebettetes System*, reizhiad e bourzh b.

Einbettzimmer n. (-s,-) : kambr un den b.

einbeulen V.k.e. (hat eingebeult) : koagañ, koagennañ, bosigernañ, kabosañ, bosaat, bosañ ; *eingebeult*, kabosek, bosigellet, koaget.

V.em. : **sich einbeulen** (hat sich (t-rt) eingebeult) : distummañ, bosaat, koagenniñ.

einbeziehen V.k.e. (bezog ein / hat einbezogen) : 1. lakaat e-barzh ar jeu, lakaat e-barzh, ebarzhiñ, entoueziañ, kontañ ; *im Preis nicht einbezogen*, diskont ; *die Getränke sind im Preis nicht einbezogen*, n'emañ ket an diedoù e-barzh ; 2. derc'hel kont eus, kontañ, lakaat e penn-kont, lakaat e-barzh ; *mit einbeziehen*, dindanveizañ.

Einbeziehung b. (-,-en) / **Einbezug** g. (-s,-züge) : 1. ebarzhadur g., ebarzhadenn b., ebarzherezh g., enlakadur g. ; 2. entoueziadur g., entouezierezh g.

einbiegen V.k.e. (bog ein / hat eingebogen) : plegañ, gwarañ, gwariañ, krommañ.

V.gw. (bog ein / ist eingebogen) : treiñ, diskorntreiñ, korntreiñ ; *in einen Weg einbiegen*, kemer penn un hent, skeiñ war un hent.

V.em. : **sich einbiegen** (bog sich ein / hat sich (t-rt) eingebogen) : plegañ, kemer gwar, dont gwar en an-unan, krommañ.

Einbiegung b. (-,-en) : 1. krommenn b., krommadur g., gwar g., pleg g. ; 2. [dre astenn.] korn-tro g., pleg g., kornpleg g., kammadro b., kammadroienn b., kammadroenn b.

einbilden V.em. : **sich einbilden** (hat sich (t-d-b) eingebildet) : 1. krediñ, kavout d'an-unan, emskeudenniñ, meizañ, ijinañ, faltaziañ, itrikañ, empentiñ, empennañ, dec'hmegeañ, forjañ, imbroudiñ, pennsoñjal, neuziañ ; *sich (t-d-b) etwas einbilden*, ijinañ udb, lakaat udb en e benn, lakaat udb en e spered, riklañ da grediñ udb ; *er bildet sich (t-d-b) ein*, *ein Künstler zu sein*, mennout a ra dezhañ bezañ un arzour, kavout a ra dezhañ ez eus un arzour anezhañ, en em gemer a ra evit un arzour, krediñ a ra dezhañ e vefe un arzour anezhañ, sellet a ra outañ e-unan evel ouzh un arzour, un arzour a zo anezhañ d'e veno, un arzour a zo anezhañ war e veno ; *er ist nur ein eingebildeter Kranker*, e gi a vez kamm pa gar - hemañ a vez kamm e gi pa gar - un den klañv eo ha n'en deus droug nemet e penn e viz - un den klañv eo ha n'en deus nemet daou liardad poan e penn e viz - hennezh a zo klemm-klemm - hennezh a zo klemm-diglemm - pebez klemm-klemm ! - hennezh a zo term-term - e erbediñ a zlefed da sant Diboan - bez en deus ar paz hag ar sifern hag ar strak-revr tout a-vern - aesoc'h eo klemm evit kaout poan - klañv hep glac'har, kamm ki pa gar ; *diese eingebildeten, dummen Puten*, ar merc'hed begoù sukre lies. ; *was hat er sich (t-d-b) schon wieder eingebildet ?* petra an diaoul en deus empennet hennezh adarre ? petra an diaoul eo aet hennezh da bennsoñjal adarre ?

2. pompadiñ, ober re vras gaoliad, bugadiñ, ober fouge ; *sich (t-d-b) viel auf seine Schönheit einbilden*, bezañ leun e benn a c'hloriusted (bezañ karget a vended) en abeg d'e gened / tennañ gloar eus e gened / bezañ gloriüs gant e gened / pompadiñ dre an abeg d'e gened (Gregor), bugadiñ (ober fouge) gant e gened, bezañ c'hwezet d'an-unan gant e gened, bezañ leun a avel hag a voged en abeg d'e gened.

Einbildung b. (-,-en) : 1. faltazienn b., faltaziad g., faltaziadenn b., dec'hmegadenn b., empentadenn b., empennadur g., sorc'henn b., sorc'hennerezh g., sorbienn b. ; 2. faltazi b., ijin g. ; 3. brasoni b., koeñv g., brazentez b., randon g., rogoni b., rogentez b., revalc'hder g., fouge g., brabañs g., bosac'h g. / avelaj g. (Gregor), gloriusted b., moged g., avel g., pompad g., lorc'hajoù lies., roufl g., digoroù lies., digorded b., kañfarderezh g., kañfardiz b.

Einbildungskraft b. (-) : faltazi b., ijin g., ijinerezh g., imbroud g.

Einbildungsvermögen n. (-s) : ijin g., ijinusted b.

einbinden V.k.e. (band ein / hat eingebunden) : 1. [levr] keinañ, koublañ, gwiskañ ; 2. *in Pappe einbinden*,

kartoñsañ, gwiskañ gant kartoñs ; **3.** [merdead.] *ein Segel einbinden*, serriñ (farleañ, pakañ, ferlinkiñ) ur ouel.

Einbinden n. (-s) : [moull.] goloerezh g., keinañ g., keinarezh g., keinadur g., koublañ g., gwiskadur g.

einblasen V.k.e. (bläst ein / blies ein / hat eingeblasen) : **1.** c'hwezhañ ; **2.** [kimiezh] *Gas einblasen*, ober d'un aezhenn bourboulhat ; **3.** silañ er spered, damvenegiñ.

einbläuen V.k.e. (hat eingebläut) : P. sankañ don e spered u.b., plantañ don e penn u.b., sikañ don e spered u.b., troadañ [udb e penn u.b.].

einblenden V.k.e. (hat eingeblendet) : [skingomz, skinwel] enlakaat, etrelakaat, skignañ, ensoc'hañ, dazetreañ.

V.em. : **sich einblenden** (hat sich (t-rt) eingeblendet) : [skingomz, skinwel] mont war skign ; *wir blenden uns wieder in die Übertragung des Spiels ein*, distroomp bremañ d'ar match evit ur skingasaden war-eeun.

Einblendung b. (-,-en) : [skingomz, skinwel] **1.** enlakadur g., etrelakadur g., ensoc'had g. ; **2.** mont war skign g., troc'h g., skignerezh g. ; *die Einblendung von Werbung*, troc'h evit un tamm bruderezh g., troc'h evit ul lajad bruderezh g.

Einblick g. (-s,-e) : **1.** sell g., sellad g., taol-lagad g. ; *jemandem Einblick in etwas (t-d-b) gewähren, geben*, reiñ d'u.b. ar gwir da anavezout ha da varn udb / aotren u.b. da gemer anaoudegezh eus udb / aotren d'u.b. kemer anaoudegezh eus udb (Gregor), aotren d'u.b. teurel ur sell war udb ; **2.** damskeud g., alberz g., tañva g., hekleb g., diskeud g., skleurenn b., disgwel g., distrap g. ; *jemandem einen kurzen Einblick in etwas (t-d-b) gewähren, geben*, reiñ un hekleb eus udb d'u.b., dispakañ (diskuliañ) ul lodenn vihan eus udb d'u.b., reiñ un alberz (un damskeud, ur skleurenn, un disgwel, un diskeud, un doare, ur soñj) eus udb d'u.b., reiñ un tañva eus udb d'u.b., damziskouez udb d'u.b.

einbräunen V.k.e. (hat eingebräunt) : duaat, duañ, rouzañ, rousaat, gellaat.

einbrechen V.k.e. (bricht ein / brach ein / hat eingebrochen) : freuzañ, didalañ, divarc'hañ.

V.gw. (bricht ein / brach ein / ist eingebrochen) : **1.** mont e dismantrou, kouezhañ en e boull, kouezhañ en e buch, pilat, disac'hañ, fontañ ; *das Haus bricht ein*, mont a ra an ti e dismantrou, kouezhañ a ra an ti en e boull, kouezhañ a ra an ti en e buch, pilat a ra an ti.

2. [dre skeud.] nosaat, abardaeziñ, noziñ, serrnoziñ ; *der Abend bricht ein*, abardaeziñ a ra, emañ an abardaez o tont ; *die Nacht bricht ein*, emañ an abardaez o louediñ, serrnoziñ a ra, emañ o sermoziñ, klozañ a ra an noz, emañ ar beuznoz o tont, emañ ar rouz-noz o tont, emañ an noz o serriñ, emañ an noz o tont, noziñ a ra, emañ kozh an deiz, erru eo pell an deiz, izelaat a ra an deiz, mont a ra an deiz, nosaat a ra, nozik eo, degouezhet eo an noz, en em gavet eo an noz, erru eo an noz, erru eo noz anezhi, erru eo tost da noz ; *mit einbrechender Nacht*, da beuznoz, e toullig an noz, etre doubl-deiz ha doubl-noz, e-tro an noz digor, war-dro serr-noz, da serr-noz, d'ar serr-noz, da vare serr-noz, e-ser an noz, diouzh an noz, diouzh noz, da vare noz, d'an noz, war-dro an noz digor, edan an noz, dindan an noz, etre deiz ha noz, da vare ar rouedoù, d'an abardaez-noz, d'ar pardaez-noz, da bardaez-noz, da digor-noz, da rouz-noz, da beuznoz.

3. (ist eingebrochen / hat eingebrochen) : laerezh, mont dre nerzh e-barzh udb, mont dre enfrez e-barzh udb, mont a-daol-nerzh e-barzh udb, [dre fent] diannezañ udb ; *in das Haus ist eingebrochen worden, bei uns hat man eingebrochen*, bet eo bet al laer dre nerzh en ti, bet eo bet al laer a-daol-nerzh e-barzh ti, bet eo bet al laer dre enfrez en ti, bet eo bet al laer en ti goude bezañ torret an nor, krapig a zo bet en ti.

4. [lu] aloubiñ, sterniañ ; *in ein Land einbrechen*, dilammat en ur vro, aloubiñ (argadiñ) ur vro, sterniañ ur vro, ober riñs bro, plaouiañ war ur vro, plavañ war ur vro, frammañ war ur vro, fardiñ war ur vro.

Einbrechen n. (-s) : **1.** disac'hadur g., freuzadur g. ; **2.** [dre astenn.] freuz-ti g., laerezh-ti dre enfrez g. ; **3.** [lu] aloubidigezh b.

Einbrecher g. (-s,-) : c'hwiblaer g., diannezer g., laer-tiez g., skrafer-tiez g., forbann g. ; *der Einbrecher*, P. krapig g. (*hep ger-mell e brezhoneg*) ; *die Polizei hat den Einbrecher verhaftet*, krapig a zo bet harzet gant ar polis.

Einbrecherin b. (-,-nen) : c'hwiblaerez b., diannezerez b., laerez-tiez b., skraperez-tiez b.

Einbrenn b. (-,-en) : [kegin.] rouz g.

einbrennen V.k.e. (brannte ein / hat eingebrannt) : **1.** merkañ gant un tamm houarn tomm-ruz ; *ein Zeichen einbrennen*, lakaat un arouez gant un tamm houarn tomm-ruz ; **2.** [dre heñvel.] *Farben in das Porzellan einbrennen*, reiñ liv d'ar porselen ; **3.** [kegin.] *Mehl einbrennen*, rouzañ bleud ; **4.** [mezeg.] tanañ, leskiñ, tanadeviñ ; **5.** [barriken] poulc'hañ, soufrañ.

V.gw. (brannte ein / ist eingebrannt) : deviñ, leskiñ.

Einbrennsoße b. (-,-n) : amanenn rouzet g.

einbringen V.k.e. (brachte ein / hat eingebracht) : **1.** sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum, gorren, gronnañ, klozañ ; *Getreide einbringen*, sanailhañ (solierañ, gorren, klozañ) greun, gronnañ ed, lakaat an ed er c'hrañj (Gregor) ; *das Heu einbringen*, serriñ ar foenn, dastum ar foenn, gorren ar foenn ; **2.** [merdead.] *ein Schiff einbringen*, distreiñ d'ar porzh gant e vag, kas ur vag d'he forzh ; **3.** [gwir] *das eingebrachte Gut*, an degasadennoù dreistargouraoù lies., an degasadennoù dreistargouroù lies. ; **4.** [dre heñvel.] degas ; *dies Buch bringt ihm Ehre ein*, brudañ a ray mat e anv gant al levr-se / un anv kaer a c'hounezo gant al levr-se (Gregor), degas a ray al levr-se kalz a vrud dezhañ, reiñ a raio al levr-se sked dezhañ ; *das hat ihm drei Monate Gefängnis eingebracht*, tri miz toull-bac'h e oa koustet an dra-se dezhañ ; **5.** [dre astenn.] kinnig ; *einen Gesetzentwurf einbringen*, kinnig un danvez lezenn ; **6.** [arc'hant] degas, teurel, dougen ; *die Kartoffeln haben ihm dieses Jahr viel eingebracht*, hennezh en deus graet mad er bloaz-mañ gant e batatez, hennezh en deus graet arc'hant er bloaz-mañ gant e batatez ; *das bringt viel ein*, gounid (gounidegezh) a vez gant an dra-se, arc'hantus eo, degas a ra arc'hant, degas a ra gounid mat, dont a ra vad kaer diwarnañ, kement-se a ra ampled, ampletus eo, fonnañ a ra, spletiñ a ra, ampletiñ a ra, kement-se a ra fonn, gounid a vez diouzh kement-se ; *das bringt mir nicht viel ein*, ne'm eus ket kalz a c'hounid gant kement-se ; **7.** *eine Klage einbringen*, sevel klemm.

einbringlich ag. : askorus, talvoudus, ampletus, spletus, fonnus, arc'hantus, emsav, gounidus, gounidek, goprus, kenderc'hus, eostus, hag a ra fonn vat.

Einbringung b. (-, -en) : 1. ebarzhadur g., ebarzhadenn b., ebarzherezh g., enlakadur g., degaserezh g., degasadur g. ; 2. [trevadoù] soleriadur g., sanailhañ g. ; 3. [gwir] testeni g. ; 4. [kenwerzh] gounid g., gounidegezh b., ampled g. ; 5. [diankadenn, koll] adkavout g.

einbrocken V.k.e. (hat eingebrockt) : 1. soubañ, soubilhañ, soubinellañ, glec'hiñ, glec'hiañ, trempañ ; *Brot einbrocken*, soubañ (glec'hiñ, glec'hiañ, trempañ) bara, trempañ ar soubenn ; *eingebrocktes Brot*, soub g. ; 2. [dre skeud.] *er hat sich eine schöne Suppe eingebrockt, er hat sich etwas Schönes eingebrockt*, aet eo en un afer fall ! n'eo ket deuet c'hoazh er-maez eus al lagenn ! ur gwall afer en deus da gaout ! afer fall en deus da bakañ gant an dra-se ! ma, kempenn emañ ganti ! tapet brav ha prop eo ! riñset eo ! en ur blegenn lous emañ ! en ur gwall blegenn emañ ! setu eñ paket propik ! en ur soubenn vray emañ ! bez' emañ fresk ! fresk emañ e gased 'vat ! en ur vouilhenn emañ ! sac'het eo en ur vouilhenn ! en ur grenegell emañ ! sachet en deus bec'h war e gein ! sachet en deus ar c'harr war e gein ! kaset en deus ar c'harr war e gein ! en ur gaoc'henn emañ bremañ ! diaes eo bremañ evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h ! lakaet en deus re hir e viz er gwask ! aet eo da graoña en ur vodenn fall ! hennezh en deus kac'het en e dog hag ez eo ret dezhañ bremañ e lakaat war e benn ! kaoz eo ma'z eus bremañ kouezhet ur bec'h warnañ ! berr eo war e spar ! en avel d'e voue emañ ! paket eo en ur pleg berr ! paket fall eo ! tapet fall eo ! kouezhet eo etre kebr ha toenn ! emañ evel un touseg etre treid an ogedoù ! dindan ar bec'h emañ ! n'emañ ket en un eured ! ne ya ket rust an traoù gantañ ! paotr brav eo ! gwall strobet eo ! emañ e fagodenn ha kant gantañ ! dezhañ eo bremañ da voustrañ war e galon ! pennkaoz eo mard eo bremañ kouezhet ar bec'h warnañ ! n'en deus nemet lakaat en e gichen bremañ mard eo kouezhet ar bec'h warnañ !

Einbruch g. (-s, -brüche) : 1. freuz-ti g., laerezh ti g., laeroñsi dre enfrez b., freuzidigezh-ti b. ; 2. [lu] toull-frez g. ; *den Einbruch abriegeln*, stankañ un toull-frez, stankañ un toull el linennoù ; 3. [dre skeud.] deroù g. ; *vor Einbruch der Dunkelheit*, a-raok ma vo noz, a-barzh ma vo noz, kent ma vo noz, a-raok an noz, a-raok ma oa deuet (a-raok ma vo deuet) an noz, a-raok ma vo noz anezhi, a-barzh an teñval ; *das machen wir heute noch vor Einbruch der Nacht*, graet e vo feteiz, a-raok ma vo noz ; *bei Einbruch der Dunkelheit*, da beuznoz, e toullig an noz, etre doubl-deiz ha doubl-noz, e-tro an noz digor, war-dro an noz digor, war-dro serr-noz, da serr-noz, d'ar serr-noz, da vare serr-noz, e-ser an noz, diouzh an noz, diouzh noz, da vare noz, d'an noz, d'an deroù-noz, edan an noz, dindan an noz, etre deiz ha noz, da vare ar rouedoù, d'an abardaez-noz, d'ar pardaez-noz, da bardaez-noz, da zigor-noz, da rouz-noz, da beuznoz, da guzh an deiz ; 4. treantadur g., ensiladur g. ; 5. disac'hadur g., freuzadur g. ; 6. [feurioù] digresk g. ; 7. koll g., droukverzh g., c'hwitadenn b., afochadenn g., distokadenn b.

Einbruchsdiebstahl g. (-s, -diebstähle) : freuz-ti g., laerezh-ti g., laeronsi dre enfrez b., freuzidigezh-ti b.

einbruchsicher ag. / **einbruchssicher** ag. : eneplaer, gwarezet ouzh al laerezh dre enfrez.

Einbruchsstelle b. (-, -n) : [lu] toull-frez g.

Einbruchswerkzeuge lies. / **Einbruchswerkzeuge** lies : stalabard laer-tiez g., stalikerezh laer-tiez g., rikoù laer-tiez lies., reizhoù laer-tiez lies.

einbuchten V.k.e. (hat eingebuchtet) : 1. krouiziñ ; 2. *jemanden einbuchten*, lakaat u.b. en toull-bac'h, kraouiañ (toullbac'hañ) u.b., kas u.b. d'ar c'hloz, lakaat u.b. er c'hloz, lakaat u.b. er goudor, kas u.b. da vañsonat an diabarzh, lakaat u.b. er voest, lakaat u.b. er sac'h maen, lakaat u.b. dindan brenn, lakaat u.b. en disheol, kas u.b. da zebriñ bara ar roue, herzel (prizoniañ) u.b., dastum u.b. er c'hloz, pakañ u.b. en toull, kas u.b. d'ar bidouf.

Einbüchtung b. (-, -en) : 1. koagenn b., bosigern g., bos g., bosenn b. ; 2. pleg-mor g., bae g., ouf g., krouizadur g.

einbuddeln V.k.e. (hat eingebuddelt) : P. endonañ, douarañ, enkeviñ.

V.em. : **sich einbuddeln** (hat sich (t-rt) eingebuddelt) : en em zouarañ, mont da skoachañ en douar.

einbürgern V.k.e. (hat eingebürgert) : 1. broadañ ; 2. [dre skeud.] broañ.

V.em. : **sich einbürgern** (hat sich (t-rt) eingebürgert) : 1. bezañ broadet, gounit ar geodedadelezh ; 2. [dre skeud.] en em silañ, broañ, broellañ, gwiziennañ, poulzañ gwizioù, ober gwizioù ; *viele Fremdwörter haben sich in unsere Sprache eingebürgert*, ur bern gerioù estren a zo deuet e-barzh hor yezh, ur bern gerioù estren a zo gwiziennet start en hor yezh ; *im allgemeinen Sprachgebrauch eingebürgert*, degemeret gant ar boaz.

Einbürgerung b. (-, -en) : 1. broadiñ g. ; 2. [dre skeud.] broañ g.

Einbuße b. (-, -n) : koll g., droug g., gaou g., gwast g., gwall g., noaz g. ; *Einbuße an Ehre*, koll war tachenn an enor g. ; *Einbuße an Geld*, olgounid g., disavad g., koll arc'hant g., koll e-keñver arc'hant g.

einbüßen V.k.e. ha V.gw. (hat eingebüßt) : koll, koll da vat, koll kuit ; *an Wert einbüßen*, koll talvoudegezh ; *sein ganzes Vermögen einbüßen*, koll pep tra - koll ar marc'h hag ar c'habestr - koll ar marc'h hag e gabestr - koll e holl vad, sec'h ha glas - koll pep tra, gwir ha font ; *irgendwann wird dieses Land seine gesamte Bevölkerung einbüßen*, ur c'houlz a zeuio e vo diboblet-rik ar vro-se, ar mare a zeuio e vo diboblet-rik ar vro-se ; *ein Bein einbüßen*, koll ur c'har ; [sport] *seinen Vorsprung einbüßen*, dilañsañ, koll e lañs.

einchecken V.gw. (hat eingeecheckt) : enskrivañ, lakaat e anv.

V.k.e. (hat eingeecheckt) : enskrivañ, marilhañ, kaierañ.

eincremen V.k.e. (hat eingecremt) : diennañ, lakaat koaven war, lakaat koavon war.

V.em. : **sich eincremen** (hat sich (t-rt) eingecremt) : diennañ e gorf, lakaat koaven war e gorf, lakaat koavon war e gorf ; *sich (t-d-b) die Hände eincremen*, diennañ e zaouarn, lakaat koaven war e zaouarn, lakaat koavon war e zaouarn.

eindämmen V.k.e. (hat eingedämmt) : 1. [stêr] chaoseriañ, fardellañ, bardellañ, krognañ, kreugnañ ; 2. *den Brand eindämmen*, troc'hañ a-raok an tan-gwall, mirout ouzh an tan-gwall a c'hounit tachenn, lakaat harz d'an tan, herzel an tan-gwall ; 3. [dre skeud.] mougañ,

diarbenn, herzel, kaelat, skodiñ, skoilhañ, kaeañ ; *etwas eindämmen*, lakaat harz d'udb, troc'hañ udb, mougañ udb, troc'hañ a-raok udb, mirout ouzh udb a c'hounit tachenn, herzel udb, skoilhañ ouzh udb, kaeañ ouzh udb, maoutañ efedoù noazus udb ; *die Inflation eindämmen*, lakaat harz d'ar monc'hwez, mougañ (terriñ) ar monc'hwez.

eindämmend ag. : diarbennus, sparlus, skoilhus.

eindämmern V.gw. (ist eingedämmert) : kouezhañ morennet, en em reiñ da zargudiñ, en em reiñ da voriñ, en em reiñ da vorgousket, en em reiñ da soriñ, en em reiñ da vorenniñ, en em reiñ da vorfilañ, en em reiñ da vorediñ, en em reiñ da soubañ gouloù, en em reiñ da vorgudiñ, en em reiñ da vordoiñ, en em reiñ da sebouriñ, en em reiñ da sorenniñ, en em reiñ da voemañ, en em reiñ da gogasiñ.

V.dibers. (hat eingedämmert) : [Bro-Suis] nosaat, abardaeziñ, noziñ, sernoziñ ; *es dämmert ein*, sernoziñ a ra, emañ o sernoziñ, emañ ar beuznoz o tont, emañ ar rouz-noz o tont, emañ an noz o serriñ, emañ an noz o tont, noziñ a ra, emañ kozh an deiz, erru eo pell an deiz, izelaat a ra an deiz, nosaat a ra, nozik eo.

eindampfen V.k.e. (hat eingedampft) : [kimiezh] lakaat da goazhañ dre ziaezhennañ.

eindämpfen V.k.e. (hat eingedämpft) : 1. mogediñ, mogidellañ ; 2. [dre astenn., kegin.] mougadellañ.

eindecken V.k.e. (hat eingedeckt) : 1. goloñ ; *jemanden mit Faustschlägen eindecken*, choukadiñ u.b., distagañ (skeiñ) dornadoù gant u.b., findaoniñ dornadoù d'u.b., difoeltrañ dornadoù gant u.b., darc'haouiñ (dispegañ, disvantañ, plantañ) dornadoù gant u.b., plantañ en u.b. a zornadoù ; 2. [tisav.] teiñ ; 3. [lu] hobregonañ ; 4. *den Tisch eindecken*, staliañ (dresañ, gwiskañ, lakaat, servijañ, sterniañ) an daol, lakaat ar stalioù war an daol.

V.em. : **sich eindecken** (hat sich (t-rt) eingedeckt) : *sich mit etwas eindecken*, ober pourvez a udb / en em bourveziñ a udb (Gregor), ober e bourvez a udb, pourvezañ udb.

Eindecker g. (-s,-) : [nij.] unplaeneg g.

Eindeckung b. (-,-en) : 1. pourvezioù lies. ; 2. [lu] hobregonadur g. ; 3. goudor hobregonet g. ; 4. [arc'hant.] goudor g., atebadur g.

eindeichen V.k.e. (hat eingedeicht) : *sellit ouzh eindämmen*.

eindellen V.k.e. (hat eingedellt) : P. koagañ, koagennañ, bosigernañ, kabosañ, bosaat, bosañ.

eindeutig ag. : diforc'hell, peursklaer, unsteriek, anat, fraezh, sklaer, splann, spis, didroidell, diroufenn, displeg, diswe, didres, didro, diarvar, diarvarus, just-ha-just, groñs, real, rez ; *sich eindeutig äußern*, komz didro, dont didroidell gant an-unan, komz didro-kaer, komz didroidell, komz displeg, komz naet-ha-distag, komz distag, lavaret fraezh ha sklaer e soñj, bezañ distlabez da lavaret an traoù, komz eeun, roudennañ just-ha-just e soñj, lavaret e soñj krak-ha-berr (krenn-ha-kras, krenn-ha-krak), lavaret berr-ha-groñs (berr-ha-krenn) e soñj (Gregor) ; *etwas eindeutig erklären*, roudennañ just ha just petra eo udb ; *eindeutige Worte*, komzoù real lies., komzoù rez lies., komzoù groñs lies., komzoù diforc'hell lies., komzoù diarvar lies., komzoù fraezh ha sklaer lies. ; *jemandem*

eine eindeutige Antwort geben, respont groñs d'u.b., respont just-ha-just d'u.b.

Eindeutigkeit b. (-) : unsteriegezh b., diforc'hellegezh b., sklaerder g., splannder g., splanned b., splannijenn b., spister g., spisted b., diarvar g.

eindeutschen V.k.e. (hat eingedeutscht) : alamanekaat.

eindicken V.k.e. (hat eingedickt) : fetisaat, fetizañ, tevaat, stankaat, lakaat da goazhañ, sonnañ.

eindimensional ag. : 1. [mat.] unvent, unventek ; 2. unvezus, unvandoare.

eindocken V.k.e. (hat eingedockt) : [merdead.] kas d'ul lenn-borzh.

eindolen V.k.e. (hat eingedolt) : [Bro-Suis] kanoliañ, naoziañ.

eindorren V.gw. (ist eingedorrt) : krabosañ, gwrac'hellañ, krec'higelliñ, gwrac'henniñ, kurzañ, koazhañ.

eindosen V.k.e. (hat eingedost) : enboestañ, lakaat e boestoù-mir.

eindösen V.gw. (ist eingedöst) : kouezhañ morennet, en em reiñ da zargudiñ, en em reiñ da voriñ, en em reiñ da vorgousket, en em reiñ da soriñ, en em reiñ da vorenniñ, en em reiñ da vorfilañ, en em reiñ da vorediñ, en em reiñ da soubañ gouloù, en em reiñ da vorgudiñ, en em reiñ da vordoiñ, en em reiñ da sebouriñ, en em reiñ da sorenniñ, en em reiñ da voemañ, en em reiñ da gogasiñ.

eindrängen V.k.e. (hat eingedrängt) : 1. ebarzhañ ; 2. [dre astenn.] sankañ, choukañ, sikañ.

V.gw. (ist eingedrängt) : *auf jemanden eindringen*, a) lakaat gwask war u.b., sailhañ war u.b., ober poursu war u.b., fourgasiñ u.b., bountañ war u.b., derc'hel war u.b., c'hoari war u.b., ober ouzh u.b., ober war u.b., kargañ war u.b., poursuiñ war u.b., pouezañ war u.b., mont d'u.b. dre guzuliou, bountañ war u.b. d'ober udb, kefluskañ u.b. d'ober udb, taeriñ war u.b. ; b) [soñjoù] rodellañ e spered u.b., ribotat e penn u.b.

V.em. : **sich eindringen** (hat sich (t-rt) eingedrängt) : 1. mont tre dre nerzh ; 2. emellout, en em veskañ.

eindrecken V.k.e. (hat eingedreht) : kramenniñ, koc'hienañ, stlabezañ, louzañ, mardoziñ, tarasiñ, tarasañ, libistrañ, libistrennañ, cholgenniñ, fankañ, kailharañ, hakraat, huduraat, labezañ, lastezañ, kouilhouarañ, libouziñ, louzañ, lousaat, mailhañ, mastarañ, mastariñ, mastarenniñ, mardoziñ, pemoc'hañ, kac'higelliñ, kaoc'hañ, porc'hellañ, priellañ.

V.em. : **sich eindrecken** (hat sich (t-rt) eingedreht) : en em stlabezañ, en em louzañ, en em gargañ, en em fankañ, en em vastariñ.

eindrehen V.k.e. (hat eingedreht) : 1. biñsañ ; 2. [blev] *seine Haare eindrehen*, lakaat parpilhotoù, lakaat spilhennoù-rodellañ, lakaat rolloùigoù rodellañ g., lakaat rolloùigoù blev g., rodellañ e vlev ; 3. *die schneckenförmig eingedrehten Hörner der Widder*, kerniel troellennek ar meot lies. ; *schneckenförmig eingedrehtes Stickmuster*, korn-maout g.

eindreschen V.gw. (drischt ein / drosch ein / hat eingedroschen) : *auf jemanden eindreschen*, a) breviñ u.b., breviñ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, bleukata u.b., ober butun gant u.b., ober bleud gant unan bennak, frikañ u.b., dotuañ u.b., kargañ u.b. a vazhadoù, gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., dorloñ u.b., ober un dafñ hep soner gant unan bennak, ober ur

rez d'u.b., divouzellañ u.b., teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, reiñ ur roustad (ur c'hefestad, ur fustad, ul lard, un trepan, ur saead bazhadoù, ur gwiskad bazhadoù, ur chupennad taolioù, fest ar vazh, fest ar geuneudenn, kerc'h, segal, koad) d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., reiñ un dres d'u.b., ober un dres d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., reiñ bourr d'u.b., diboultrennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., drailhañ u.b. kig-hag-eskern, drailhañ e c'henoù d'u.b., reiñ e dus d'u.b., blodañ e gorf d'u.b., lopañ u.b., lopañ war u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., fustañ u.b., torbilat u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, lardañ e billig d'u.b., lardañ e gostezennoù d'u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadoù d'u.b., mont d'u.b. a gregoù berr, boureviañ u.b. a daolioù, sevel akuilhetenn diwar u.b., mont ouzh u.b. a daolioù vil, tapout ar vazh gant u.b., tapout ar gefienn gant u.b., frotañ u.b. ken na fu / frotañ u.b. ken na strak / distremen u.b. a daolioù bazh / distremen u.b. a c'hoari gaer / distremen hetus u.b. / kiviañ a-dailh u.b. / frotañ ur re bennak gant eoul garzh ken na lufr / sevel koad dreist u.b. / frotañ u.b. a c'hoari gaer / skrivellañ mat u.b. / fiblañ kaer u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / harzelliñ u.b. / lakaat koad an ti da gouezhañ war kein e wreg / reiñ e gaol-pour d'u.b. / reiñ e gerc'h-Spagn d'u.b. (Gregor) ; **b**) ober un tamm katekiz d'u.b., kanañ e santa maria d'u.b., kanañ ar gousperoù d'u.b., sarmonal u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., lavaret e Bater d'u.b., kontañ e Bater Noster d'u.b., sevel e loaioù d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandalenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draoù d'u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., kannañ e gouez (e roched) d'u.b., krozal u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., gwalamiñ u.b., skandalat u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., rezoniñ u.b., gourdrouz u.b., kiviañ tonenn e benn d'u.b. / koueziañ e benn d'u.b. (Gregor).

eindrillen V.k.e. (hat eingedrillt) : **1.** [tekn.] talarañ, toullañ ; **2.** [dre skeud.] gourдонаñ, embregañ, embreger.

eindringen V.gw. (drang ein / ist eingedrungen) : **1.** aloubiñ, sterniañ ; *in ein Land eindringen*, dilammat en ur vro, aloubiñ (argadiñ) ur vro, sterniañ ur vro, ober riñs bro, plaouiañ war ur vro, plavañ war ur vro, frammañ war ur vro, fardiñ war ur vro ; *bei jemandem eindringen*, mont dre nerzh e ti u.b. ; **2.** *auf jemanden eindringen*, lakaat gwask war u.b., sailhañ war u.b., fourgasiñ u.b., bountañ war u.b., derc'hel war u.b., c'hoari war u.b., ober ouzh u.b., ober war u.b., kargañ war u.b., ober poursu war u.b., poursuiñ war u.b., pouezañ war u.b., mont d'u.b. dre guzulioù, bountañ war u.b. d'ober udb, kefluskañ u.b. d'ober udb, taeriñ war u.b. ; *die Feinde drangen auf unsere Linien ein*, an enebourien a ziruilhas war hol linennoù ; **3.** en em silañ, ensilañ, tremen ; *das Wasser dringt in die Stiefel ein*, an heuzoù a garg dour, treuziñ a ra an dour an heuzoù, en em silañ a ra an dour e-barzh an heuzoù, an dour a gav toull da zont en heuzoù ; **4.** en em sikañ, sankañ ; *der Dorn ist tief in das Fleisch*

eingedrungen, en em siket don eo an draen er c'hig ; **5.** [dre skeud.] trebarzhiñ, treantiñ, antren, mont don e ; *tief in den Wald eindringen*, mont don er c'hoad ; *tief in eine Höhle eindringen*, mont betek don ur c'hev ; *in den Geist einer Sprache eindringen*, trebarzhiñ donderioù (spered) ur yezh.

eindringlich ag. : **1.** dalc'hus, intampius, gredus, leun a c'hred, entanet, gwrezus, birvidik / presus (Gregor) ; **2.** fromus, esmaeus, trivialius ; **3.** aspedus.

Adv. : gant dalc'husted, gant intampi, gant herrder, gant gred, gant aket, gant prez, start, stank, aketus, kaer, gant striv.

Eindringlichkeit b. (-) : **1.** dalc'husted b., intampi g., herrder g., gred g. ; **2.** kreñvder g., stankted b., douested b.

Eindringling g. (-s,-e) : **1.** alouber g. ; *sein Haus vor Eindringlingen schützen*, gouarn e di diouzh an diavaezidi ; **2.** ostant g., direnker g., garchenn g., garchenner g., andeller g., jablour g., bourouell g., hegazer g., atahiner g., trabaser g., tregaser g., trubuilher g., neb 'zo antreet a-enep gwir g. (Gregor), neb na oa ket bet pedet da zont g.

Eindringprüfung b. (-,-en) : [tekn.] prouad dre intradur g. [saozneg : *penetrant testing*].

Eindringung b. (-,-en) : treantadur g., intradur g., intr g., ensiladur g., ebarzhadenn g., ebarzhadur g., ebarzharezh g., enmont g., ensil g., ensilarezh g., ensiladur g.

Eindruck g. (-s,-drücke) : **1.** roud g., louc'h g., louc'hadur g., louc'hadenn b., roudenn b., merk g., roud g., enlouc'had g., enlouc'hadur g., enlouc'hadenn b., engwask g., engwaskadur g. ; **2.** [dre skeud.] santad g., santadur g., kredenn b., enlouc'had g., louc'had g., santimant g., broudad g. ; *lebhafter Eindruck*, santad gwall fromus g. ; *auf jemanden Eindruck machen*, skeiñ from en u.b., skeiñ from e spered u.b., skeiñ spered u.b., ober efed d'u.b., sebeziñ u.b., esmeañ u.b. ; *bleibende Eindrücke hinterlassen*, skiltrañ pell en eñvor, chom garanet don en eñvor, chom moulet er galon, chom pegmat er galon ; *sie macht ja einen abgespannten Eindruck*, sell pebezh liv a zo war he genoù, sell pebezh liv a zo warni, tres ar skuizhder a weler war he dremm, liv ar skuizh a zo warni, doare a zo dezhi da vezañ skuizh, doareet-fall eo ; *er macht einen zweifelhaften Eindruck*, treset fall eo, n'eo ket doareet-mat, doare fall a zo warnañ, doareet-fall eo, un neuz fall a zen eo hennezh, neuz divalav a zo gantañ, n'eus ket da fiziout ennañ, n'eus ket da gaout fiziañs ennañ, ne c'haller fiziout tamm ennañ, hemañ a zo da ziwall outañ (dirazañ), tro 'zo da zisfiziout dezhañ, n'eus ket tu d'en em fiziout ennañ (Gregor) ; *er machte auf mich großen Eindruck*, skoet e oan bet gantañ ouzh e welet, skoet e oan bet gantañ ouzh e glevet ; *den Eindruck erwecken, als ob ...*, bezañ doare gant an-unan da, bezañ doare war an-unan da, diskouez bezañ, diskouez kaout, bezañ ar stumm war an-unan da..., hañvalout (+ anv-verb), kinnig (+ anv-verb), seblantout (+ anv-verb) ; *den Eindruck gewinnen, dass ...*, dont da grediñ e ... ; *den Eindruck haben, dass*, mennout e, kaout ar santad da, kaout ar gredenn e, seblantout (krediñ, kavout, soñjal) d'an-unan e, hañval gant an-unan e ; *sie hatte den Eindruck frei in der Luft zu schweben*, kavout a rae dezhi edo dibrad diouzh an

douar, kavout a rae dezhi edo o flodañ en aer ; *ich habe den Eindruck, dass er uns etwas vormacht*, me 'gred ez eo gevier ar pezh a lavar - gevier eo pezh a lavar, a gredan ; *sich des Eindrucks nicht erwehren können, dass* ..., na vezañ evit mirout a soñjal e ..., na vezañ evit chom hep soñjal e... ; *Eindruck schinden*, paboriñ, ober digorou bras, ober digorou kaer, bezañ digorou gant an-unan frankik, ardaouiñ, bezañ stroñs frankik gant an-unan, bezañ ur paotr a-stroñs, bezañ ur bern tron gant an-unan, ober tron, rufañ avel ha moged, klask sebezañ an dud, klask skeiñ spered an dud, bezañ un ton war an-unan, poufal, ober lorc'hajoù, ober pompadoù, ober pompad, ober e pompad, ober teil, teilat dirak an dud, bezañ modoù bras gant an-unan, bezañ modoù randonus gant an-unan ; [bred.] *Widerhall der Eindrücke*, endasson al louchadoù g.

eindrucken V.k.e. :[moull.] enlakaat, ensoc'hañ, moullañ.
eindrücken V.k.e. (hat eingedrückt) : 1. freuzañ, didalañ, divarc'hañ, terriñ ; *die Fensterscheibe eindrücken*, terriñ gwerenn ar prenestr ; 2. koagañ, engwaskañ ; *der hintere Teil meines Wagens ist eingedrückt*, koaget eo revr va oto ; *eingedrücktes Dach*, toenn buñset b. ; 3. sankañ, sikañ, plantañ ; *einen Reißnagel eindrücken*, sankañ un tach-meud, plantañ un tach-meud ; 4. [lu] *die Front eindrücken*, disparfoeltrañ (freuzañ) linennou an enebourien.

V.em. : **sich eindrücken** (hat sich (t-rt) eingedrückt) : leuskel roudoù war e lerc'h, leuskel louc'hoù war e lerc'h.

eindrücklich [Bro-Suis] / **eindrucksvoll** ag. : trivialus, bamus, sebezus, hag a sko ar speredoù ; *das ist ja eindrucksvoll !* ur marzh eo ! fromus eo da welet ! un estlamm gwelet ! n'eo ket ur fall gwelet seurt arvestoù ! ur bam eo ! peadra a zo da vamañ !

eindunkeln V.dibers. (hat eingedunkelt) : [Bro-Suis] nosaat, abardaeziñ, noziñ, sermoziñ ; *es dunkelt ein*, sermoziñ a ra, emañ o sermoziñ, emañ ar beuznoz o tont, emañ ar rous-noz o tont, emañ an noz o serriñ, emañ an noz o tont, noziñ a ra, emañ kozh an deiz, erru eo pell an deiz, izelaat a ra an deiz, nosaat a ra, nozik eo.
eindünsten V.k.e. (hat eingedünstet) : [kimiezh] paotaat, diaezhennañ.

einduseln V.gw. (ist eingeduselt) : kouezhañ morennet.

eine sellit ouzh ein 1. ha 2.

einebnen V.k.e. (hat eingeebnet) : plaenaat, kompezañ, ingalañ, dic'hraviañ, skeiñ a-blaen, leurenañ, pladañ, plaenañ, flakaat, liveañ, raskañ, rezañ ; *eine Straße einebnen*, plaenaat ur straed gant ur ruilher, kompezañ ur straed gant ur frikerez, skeiñ ur straed a-blaen, dic'hraviañ un hent.

Einebnung b. (-,-en) : kompezañ g., kompezidigezh b., plaenaat g., plaenadur g., liveadur g., raskerezh g., rezadur g., ingaladur g.

Einehe b. (-,-n) : 1. unpriedelezh b., unwregiezh b. ; 2. unpriedelezh b., unozhac'hiezh b., unwaziezh b.

einehig ag. : 1. unpried, unwreg ; 2. unpried, unozhac'h, unwaz.

eineiig ag. : eus an hevelep viell.

eineindeutig ag. : 1. untual, untu ; 2. [mat.] ensaezhat, ... ensaezhañ ; 3. [mat.] kesaezhat, ... kesaezhañ.

eineinhalb Adv. : unan hanter ; *eineinhalb Jahre*, bloaz hanter ; *eineinhalb Stunden*, un eurvezh hanter, un eur hanter ; *in eineinhalb Monaten*, a-benn miz hanter.

Einelternfamilie b. (-,-n) : tiegezh didad g. / tiegezh divamm g., tiegezh didad pe divamm g.

einen V.k.e. (hat geeint) : unaniñ, unvaniñ, peurunvaniñ, eren, keneren ; *ein verstreutes Volk einen*, ober un hordenn liammet gant ur bobl a-skign, unvaniñ ur bobl a-skign.

V.em. : **sich einen** (haben sich (t-rt) geeint) : en em glevout, kavout un emglev, en em gordañ, kouezhañ a-du, erruout mat.

einengen V.k.e. (hat geengt) : 1. enkañ, enkaat, strishaat., strizhañ, endonañ ; 2. mougañ ; 3. *sehr eingeengt leben*, bezañ enk war an-unan en e lojeiz, bevañ kloc'h ha tenn (war enk, en enk), bezañ gwasket en e lojeis ; 4. stardañ, enkaat, enkañ, mac'hañ war, gwaskañ, gwaskennañ ; 5. krennañ, bevennañ, koazhañ ; 6. [lu] *einen Brückenkopf einengen*, koazhañ (gwaskañ, lakaat enk war) penn-linenn un arme, koazhañ (gwaskañ, lakaat enk war) penn-pont un arme.

Einengung b. (-,-en) : 1. bevennadur g., krennadur g., strishadur g., enkadur g., endonadur g. ; 2. enkadenn b., strizh g., strizhenn b. ; 3. [dre skeud.] diaezamant g., nec'hamant g., estrenvan b., enkadenn b.

einer / eine / eines raganv amstrizh : *sellit ouzh ein 2.*

Einer g. (-s,-) : 1. [mat.] unanenn kentañ urzh b., sifr an unanennoù g. ; 2. [sport] skiff g.

einerlei Adv. : heñvel dra g. ; *das ist ihm einerlei*, ingal eo dezhañ / ur van eo dezhañ / memes tra eo dezhañ (Gregor), heñvel dra eo dezhañ, heñvel eo dezhañ, ne ra foutre-kaer eus an dra-se, ne ra na forzh na brall gant kement-se, se ne ra mann dezhañ, ne ra foeltr-kaer gant an dra-se, ne ra ket kaz a gement-se, n'eus ket a gaz dezhañ, ne c'hwit ket, koulz tra eo dezhañ, ne ra forzh eus an dra-se, kement-se ne vern (ne laz) ket dezhañ, n'emañ ket e chal gant kement-se, ne ra van ebet.

Einerlei n. (-s) : *das Einerlei*, tammig reuz ar pemdez g., ar c'hozh plegoù lies., trepetoù ar vuhez pemdeziek lies., morloc'h ar pemdez g., turlut ar pemdez g., al labour standur g., ar sermoul g.

einernten V.k.e. (hat geerntet) :: sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum.

einerseits Adv. : *einerseits* ... *andererseits* ..., diouzh un tu ... diouzh an tu all ... - eus un tu ... eus an tu all ... - eus ur perzh ..., eus ur perzh all - diouzh ur c'hostez ..., diouzh ur c'hostez all.

Einerzimmer n. (-s,-) : [Bro-Suis] kambr evit un den b., kambr unan b.

eines raganv amstrizh : *sellit ouzh ein 2.*

einesteils Adv. : *einesteils* ... *anderenteils* ..., *einesteils* ... *andernteils* ..., diouzh un tu ... diouzh an tu all ..., eus un tu ... eus an tu all ..., eus ur perzh... eus ur perzh all ...

einexerzieren V.k.e. (exerzierte ein / hat einexerziert) : [lu] embreger, embregañ, gourdonañ, akuitaat, pleustriñ.

Einexerzieren n. (-s) : [lu] pleustrad g., pleustradenn b., pleustradeg b., gourdonerezh g., embregerezh g., gourdonadur g.

einfach ag. : 1. aes, eeun, simpl, plaen, didres, rez ; *einfacher werden*, plaenaat, plaenañ, eeunaat ; [kimiezh]

einfache Körper, korfoù simpl lies., korfoù unelfennek lies., korfoù eeun lies. ; *einfache Farben*, pennlivioù lies., livioù kentañ renk lies. ; [tekn.] *einfache Maschine*, mekanik eeun g. ; [mat] *einfache Zahl*, niver kentañ g. ; *einfache Größe*, monom g. ; [kenw.] *einfache Buchführung*, jederezh unpenn g., jederezh unstaël g., jederezh eeun g. ; [polit.] *einfache Stimmenmehrheit*, muianiver keñverel g. ; [treuzdougen] *eine einfache Fahrt*, ur mont g., ur mont hep dont g. ; **2.** [dre skeud.] *einfache Kleidung*, dilhad simpl g./lies., dilhad dister g./lies., dilhad diginkl g./lies. ; *einfache Leute*, tud voutin lies., tud ordinal lies., tud eus an ordinaloù lies., tud eus ar werin lies., tud a lec'h izel lies., tud izelek lies., tud eus ar gumun lies., tud vunut lies., tud dister lies., tudigoù lies., munudigoù lies., gwerin b., astud lies. ; *aus einfachen Verhältnissen kommen*, bezañ un den a stad izel (a lec'h izel), bezañ savet (ganet) a lec'h izel, bezañ dister e ouenn, bezañ savet a dud izelek ; *einfacher Soldat*, soudard eus ar renk g., soudard plaen g., Yann soudard g. ; *diese Kost ist einfach*, ur magadur didres eo, simpl eo ar magadur-se, dibouloud eo ar boued-se ; *die Sache ist nicht so einfach*, gwall iriennet eo ar gwiad, mesket a-walc'h eo neudennoù an afer, un afer diaes da zirouestlañ an hini eo, gwall luziet eo an afer, gwall gemmesket eo an afer, un afer fuilhet a-walc'h an hini eo ; *er hielt seine Vorträge immer in einfacher Sprache, was allgemein verständlich war*, e brezegennoù a veze atav plaen hag aes da gompren ; *das Leben ist nicht immer einfach*, nag a boan etre merenn ha koan, nag a drubuilh en devez an den war an tamm douar-mañ, a bep seurt buhezioù en devez an den, etre marv ha bev e vez ret derc'hel da vont, c'hwerv eo buhez an dud war an douar.

Adv. : *schlicht und einfach*, ken aes ha tra, ken plaen ha tra, ken aes all, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, propik, na mui na nebeutoc'h, na muioc'h na nebeutoc'h, na mui na ment, na mui na ken, na mui na bihanoc'h, na mui na ket, na mui na maez, ha netra muioc'h, ha netra ken, hepmuiken, hepmuiket, hep-mui, ken dichipot ha tra, ken distrafuilh ha tra, ken lip ha tra, digompliment, war e vadober, koulz all, hep chipotal, hep breutaat, hep marc'hata, hep kamambre, netra dreist, diardoù, war e blaen ; *das ist einfach toll* ! biskoazh oueskoc'h ! dreist eo kement-se ! dispar eo ! ; *ich verstehe Sie einfach nicht*, ne gomprenan ket ennoc'h, ne gomprenan ket perak e rit seurt traoù, n'ouzon ket perak ez eo ken trist an doare ganeoc'h (perak n'hoc'h eus ket a gundu, perak e talc'hit ar seurt kundu-se) (Gregor), ne gomprenan ket e pe stumm en em renit ; *du gehst ganz einfach hin und sagst*, kae ken distrafuilh ha tra (ken plaen ha tra) da lavaret dezho ..., kae war da blaen da lavaret dezho ... ; *wenn Sie irgendetwas brauchen, sagen Sie mir ganz einfach Bescheid*, pa vanko netra deoc'h n'ho po ken reiñ din da c'houzout, pa vanko un dra bennak deoc'h n'ho po ken reiñ din da c'houzout, m'en em gavit en diouer n'ho po ken reiñ din da c'houzout ; *du wirst nicht so einfach davonkommen*, da doaz a zo e go, da lâr a zamanto, damanti a ri, ne vi ket lezet dizroug, gwall afer ac'h eus da gaout, afer fall a baki gant an dra-se, fall-daonet e vo ar geusteuenn evidout ; *ich muss es einfach tun*, ne c'hallan ket parraat, n'on ket evit miret a (da) ober an dra-se ; *einfach nur um etwas zu sagen*, diwar-benn lavaret

udb, digarez da lavaret udb, tro vrav dezhañ da lavaret udb, kement ha lavaret udb, kenkoulz ha lavaret udb, betek lavaret udb.

Einfachheit b. (-) : **1.** aested b., aester g., eeunded b., eeunder g. ; *der Einfachheit halber*, evit aesaat (distrobellañ) an traoù, evit bezañ sklaer ; **2.** elevez b.

einfädeln V.k.e. (hat eingefädelt) : **1.** neudennañ ; *die Nadel einfädeln*, lakaat un neudenn en nadoz, neudennañ an nadoz / lakaat neud en nadoz (Gregor) ; **2.** [dre skeud.] ijinañ, itrikañ, punañ, irienniñ, lakaat an toaz e go ; *eine Sache fein einfädeln*, punañ un irienn gant ampartiz, punañ brav un irienn ; **3.** *ein Gespräch mit jemandem einfädeln*, digeriñ kaoz gant u.b., mont e kaoz gant u.b., boulc'hañ kaozioù gant u.b., toullañ kaoz gant u.b.

V.em. : **sich einfädeln** (hat sich (t-rt) eingefädelt) : [Bro-Austria] en em silañ.

einfahrbar ag. : [stramm leuriañ] pak-dispak, gorregouziz, sav-disav, pleg-displeg ; *einfahrbares Fahrgestell*, redell winteris (wintus, empakus) b., redell-wint b., redell-winterez b., redell-winteiz b., leurier empakus (gwinteris, gwintus) g., leurier-gwint g., leurier-gwinter g., leurier-gwinteiz g., stramm leuriañ gwintus g., stramm leuriañ empakus g., stramm leuriañ pak-dispak g., kilhoroù douarañ pleg-displeg lies., kilhoroù douarañ sav-disav lies., kilhoroù douarañ gorregouziz lies.

einfahren V.gw. (fährt ein / fuhr ein / ist eingefahren) : mont e-barzh, dont tre, antreal, antren ; *der Zug fährt ein*, emañ an tren o tegouezhout en ti-gar ; *die Bergleute fahren ein*, emañ ar vengleuzerien o tiskenn e foñs ar vengleuz.

V.k.e. (fährt ein / fuhr ein / hat eingefahren) : **1.** [labourdouar] sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum, gronnañ, klozañ ; *das Getreide wird eingefahren*, emeur o kas ar greun d'ar c'hrignol, emeur o kerc'hat (o tegas) an ed d'ar gêr, emeur o souladiñ, emeur o c'hronnañ (o klozañ) an ed ; *sobald sie die Ernte eingefahren hatten*, diouzhtu ma oa ganto o eost dastumet ; **2.** [lu] *Geschütze einfahren*, degas pezhioù-kanol ; **3.** [kirri-tan] rimiañ, riñviañ ; *wird eingefahren* ! oc'h ober e droioù kentañ emañ ! ; **4.** findaoniñ, foeltrañ ; **5.** [arc'hant] **a)** [gounidoù] rastellat, dastum ; **b)** [kolloù] diwaskañ ; **6.** [stramm leuriañ] empakañ.

Einfahren n. (-s) : **1.** [labourdouar] soleriadur g., sanailhañ g. ; **2.** [mengleuz] diskenn g. ; **3.** [treuzdougen] donedigezh b., degouezh en ti-gar g. ; **4.** [kirri-tan] rimiañ g., rimierezh g. ; **5.** [nij.] empakadur ar stramm leuriañ g.

Einfahrt b. (-, -en) : **1.** degouezh g., donedigezh b., denesadur g., denesidigezh b., tostidigezh b. ; *der Zug hat Einfahrt auf Gleis vier*, an tren a zegouezho en ti-gar gant al linenn "pevar".

2. hent-barzh g., toull-karr g., hent-karr g., antre g./b. ; *Toreinfahrt*, dor-borzh b. ; *Einfahrt zu einem Feld*, porzh-kae g. ; [merdead.] *enge Einfahrt*, mulgul g. ; *die enge Einfahrt in die Brester Reede*, mulgul morlenn Brest g.

Einfahrtssignal n. (-s, -e) : [treuzdougen] sinal degouezhout g.

Einfahrtstor n. (-s, -e) : [tisav.] dor-borzh b.

Einfall g. (-s, -fälle) : **1.** disac'hadur g., disac'hadenn b., disac'hadeg b., disac'h g., diruilhad g., freuzadur g., rez g. ; **2.** [fizik] enstok g., dehaez g. ; *Einfall von Strahlen*,

dehaez skinoù g. ; **3.** [lu] aloubidigezh b., alouberezh g., aloubadeg b., aloubadenn b. ; *Einfall in ein Land*, aloubidigezh ur vro b., alouberezh ur vro g., aloubadeg ur vro b., aloubadenn ur vro b. ; **4.** [dre heñvel.] primgeal g., mennozh g., prederenn b., soñjenn b. ; *launischer Einfall*, stultenn b., sorc'henn b., loariadenn b., loariad b., froudenn b., kulad g., pennad g., aradenn b., boemenn b. ; *witziger Einfall*, ger speredek g., tro speredek b., bomm spered g., taolad spered g. (Gregor) ; *auf den Einfall kommen, etwas zu tun*, dont en e soñj ober udb, treiñ en an-unan d'ober udb, dont en e spered ober udb, itrikañ ober udb, dont d'an-unan ar santimant d'ober udb ; *der Einfall kam ihm ...*, ar mennozh [d'ober udb] a ziwanas en e benn, dinodiñ a reas ar mennozh [d'ober udb], ar santimant a zeuas dezhañ [d'ober udb], itrikañ a reas [ober udb] ; *ich hatte plötzlich einen Einfall*, ur soñjenn a zeuas din en un taol.

einfallen V.gw. (fällt ein / fiel ein / ist eingefallen) : **1.** mont e dismantroù, kouezhañ en e boull, kouezhañ en e buch, disac'hañ, fontañ, pilat ; *das alte Gemäuer ist eingefallen*, kouezhet eo ar mogerioù kozh en o foull, kouezhet eo ar mogerioù kozh en o fuch, pilet eo ar mogerioù kozh ; *eingefallene Wangen*, divjod kleuz lies., divjod treut lies., divoc'h kleuz lies., divoc'h skarn lies., divougenn disleber lies. ; *seine Wangen fallen ein*, mont (dont) a ra moan e veg, dont a ra e zivjod da gleuzañ ; **2.** [dre astenn.] fardiñ, lammat, en em deuler, en em stlepel, strimpiñ, plaouiañ, frammañ, sailhañ, plavañ, mont herrek da ; **3.** [lu] aloubiñ, sterniañ, ober un diskenn ; *in ein Land einfallen*, dilammat en ur vro, aloubiñ (argadiñ) ur vro, sterniañ ur vro, ober riñs bro, plaouiañ war ur vro, plavañ war ur vro, frammañ war ur vro, fardiñ war ur vro, ober un diskenn en ur vro ; **4.** [fizik] degouezhout ; **5.** [sonerezh] kregiñ da seniñ, emellout, kregiñ da ganañ ; *in jemandes Gesang einfallen*, diskanañ ouzh u.b. ; **6.** [dre skeud.] treiñ en e benn ober udb, dont ur soñj d'an-unan ; *sich einfallen lassen, etwas zu tun*, treiñ en an-unan d'ober udb, itrikañ ober udb ; *mir ist etwas eingefallen*, ur soñjenn a zo deuet din ; *mir fiel plötzlich etwas ein*, ur primgeal a zeuas din, ur soñjenn a zeuas din en un taol ; P. *das fällt mir im Traume nicht ein*, foeltr biken ne rin un dra seurt-se ! tanfoeltr biken (biken ebet) ne zeufe din ur soñj a seurt-se ! tanfoeltr biken (biken ebet) ne zeufe em soñj ober an dra-se ! birviken ne rafen an dra-se ! ne rafen kammed un dra evel-se ! biken n'er grin / birviken ne rin kement-se (Gregor) ; *ich lasse mir schon etwas einfallen*, gwelet a rin petra ober, kavet a rin poell d'ar gudenn-se, kavout a rin un diskoulm ; *was fällt Ihnen denn nur ein ?* petra 'zo o c'hoari ganeoc'h ? petra 'zo peg ennoc'h ? petra an diaoul 'zo peg en ho revr ? petra a beg ennoc'h ? petra a c'hoari ganeoc'h ? petra a c'hoarvez ganeoc'h ? war beseurt louzoù hoc'h eus staotet ? war beseurt louzaouenn fall hoc'h eus staotet ? war beseurt louzoù hoc'h eus kerzhet ? war beseurt louzaouenn hoc'h eus kerzhet ? war beseurt geotenn hoc'h eus kerzhet ? ; *lass dir bloß nicht einfallen, das zu tun*, arabat dit bezañ diaviz a-walc'h evit ober kement-se, arabat dit en em avanturiñ d'ober an dra-se ; *der Name fällt mir nicht ein*, aet eo an anv-se diwar va spered, n'em eus ket eñvor ken eus e anv, n'em eus ket soñj ken eus e

anv ; *der Name des damaligen Direktors fällt mir gerade nicht ein*, ne zeu ket da soñj din piv a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket da goun din piv a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket em spered piv a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket da'm spered piv a oa rener d'ar mare-se ; **7.** emellout ; *in ein Gespräch einfallen*, lavaret e gomz, emellout en ur gaozeadenn, emellout er gaoz, mont war ar gaoz, lavaret e damm ; **8.** bezañ war-ziribañs, bezañ war-ziribin ; **9.** [merdead., avel] c'hwezhañ diouzh un tu bennak ; *der Wind fiel von achtern ein*, avel a-dreñv a oa, a-du e oa an avel.

einfallend ag. : **1.** [fizik] degouezhus, dehaezet ; *einfallendes Licht*, gouloù dehaezet g. ; **2.** [mengleuz.] war-ziribañs, war-ziribin.

einfallslos ag. : difournis a ijin, difournis a spered, dilañs, goular, divlaz, disaour ; *er ist einfallslos*, n'eo ket bras an ijin en deus, komzoù divlaz a zeu gantañ, n'eus netra en e benn, n'eus netra ennañ, n'en deus ijin ebet.

Einfallslosigkeit b. (-) : diouer a faltazi g., diouer a vennozhioù g., goularded b.

einfallsreich ag. : dilu, ijinus, ijinek, ijinet-mat, imbroudu, leun e spered a faltazi, faltazius ; *einfallsreich sein*, kaout itrik, bezañ itrikoù tout, bezañ ur spered ijinus a zen, bezañ un den a ijin, bezañ imbroudu, bezañ leun e spered a faltazi, bezañ ur spered faltazius a zen, bezañ un den leun a ijin, bezañ un den a gant tro, gouzout e ziluzioù, bezañ gouest da gavout ar poell e pep kudenn, bezañ paotr an itrikoù, bezañ un tamm paotr abil, na vezañ ur paotr hualet, bezañ un ard a zen.

Einfallsreichtum g. (-s) : ijin g., ijinerezh g., ijinusted b., imbroud g., filenn b.

Einfallswinkel g. (-s,-) : **1.** [fizik, mat, optik] korn dehaez g. ; **2.** [loc'honiezh an heverennoù] korn darrur g. ; **3.** [mengleuz.] naouadur g., dirabañs b., diribañs b., diriblañs b.

Einfall b. (-) : **1.** eeunded b., eeunegezh b., hegretoni b., regredoni b., brellted b., beiadur g., noucherezh g., louaderezh g. ; **2.** [dre skeud.] *kleine Einfalt*, genaouegezh b., bleupez b., inosantez b., sodenn b., sodez b., loukezenn b., louadez b., paborenn b., tamm plac'h diwarlerc'h g., brizhenn b. ; **3.** [goapaus] *heilige Einfalt !* war banniel sant Laorañs ! sant Laorañs, pedit evidomp !

einfältig ag. : eeun-drochik, eeunek, lallaik, pampes, disterik, didroidell, hegreidik, brell, nouch, brichin, brizh, loñsek, nay, sot-nay, sot-pik, panenn, bavidik, bei, gars, dispered, disperedek, glep, gloukes, darsot, kleuk, magn, silhek, yodek, speredet-berr, droch ; *einfältig sein*, na c'houzout pet favenn a ya d'ober teir, na c'houzout pet favenn a ya d'ober nav.

Einfältigkeit b. (-) : eeunded b., eeunegezh b., hegretoni b., regredoni b., brellted b., beiadur g., noucherezh g., louaderezh g.

Einfaltspinsel g. (-s,-) : Yann al leue g. (Gregor), genoù-pak-kelien g., pav-kaol g., louad g., lochore bras g., buzore g., loukez g., patatezenn b., panezenn b., penn luch g., magn g., penn beuz g., penn sot g., papelod g., droch g., penn droch g., keuneudenn str., penn-bazh g., begeg g., penn-skod g., penn peul g., leue g., barged g., den panezennek g., Yann seitek g., Yann banezenn g., Yann diwarlerc'h g., badaouer g., bader g., Yann beul g., Yann yod g., Fañch ar Peul g., Yann ar peul karr g.,

buredenneg g., beg glep g., genoù glep g., paganad g., pampez g., mab-azen g., magn g./b., inosant g., droch ar pardon g., penn maout g., loufer g., paourkaezh nouch g., nouch g., paourkaezh penn brell g., brell g., brichin g., brizh g., genaoueg g., podig g., pothouarn g., glaourenneg g., pampez g., genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., bazh-dotu b., pennsod g., diskiant g., darsod g., geolieg g., beg don g., beg bras g., genoù bras g., genoù frank g., buoc'hig an Aotrou Doue b., makez cheulk g., makez penn leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beulke g., jostram g., cheulk g., jalod g., tarieller g., feson tarteze b., genoù tarteze g., berrboell g., spered besk a zen g.

einfallen V.k.e. (hat eingefalzt) : [tekn.] enlevrañ, enaskañ.

Einfamilienhaus n. (-es,-häuser) : ti [evit un tiegezh] g., ti prevez g.

einfangen V.k.e. (fängt ein / fing ein / hat eingefangen) : 1. pakañ, tapout, dielc'hat ; 2. [fizik] dastrann, degerc'hañ.

ein färben V.k.e. (hat eingefärbt) : 1. livañ, livadennañ, enlivañ ; *diese Hose muss neu eingefärbt werden*, ret e vo lakaat ar bragoù-mañ a-nevez el liv ; 2. teurel war, dislivañ war.

Ein färben n. (-s) : livadur g., livadenn b.

ein färbend ag. : enlivus, livus.

ein farbig ag. : unliv, unvanliv.

Ein farbigkeit b. (-) : unlivegezh b.

ein fassen V.k.e. (hat eingefasst) : 1. sternañ, sterniañ, ensterniañ, sternata, frammañ, enframmañ, enkloziñ, emprañ, kelc'hiañ ; *in einem Rahmen ein fassen*, sternañ, sterniañ, enframmañ ; [tekn.] *Edelsteine ein fassen*, sterniañ mein-sked ; *einen Brunnen ein fassen*, bardellañ ur puñs ; 2. [gwiad.] erienañ, galoñsañ, bevenniñ, gouremenniñ, gouremiñ.

Ein fassung b. (-,-en) : 1. framm g., frammad g., stern g., frammadur g., enframmadur g., kelc'hiadur g., sterniadur g., lagad g., lagadenn b. ; *Edelsteineinfassung an einem Ring*, lagad ar bizoù g., lagadenn ar bizoù b. ; 2. erion g., erionenn b., bevonn b., gourem g., erien b., riblenn b., rizenn b., rizennad b.

ein fetten V.k.e. (hat eingefettet) : 1. lardañ, lenkraat, lardigenniñ, drusaat, druzañ, lampraat, libistrañ ; *Schuhe ein fetten*, lardañ botoù ; 2. [kegin.] lardañ, temzañ, eouliañ.

Ein fettung b. (-,-en) : lardigennerezh g.

ein feuchten V.k.e. (hat eingefeuchtet) : deltañ, dispelc'hiñ, glebiañ, dourañ, leizhañ, trempañ.

ein finden V.em. : **sich ein finden** (fand sich ein / hat sich (trt-) eingefunden) : 1. en em gavout ; P. *sich nicht ein finden*, chom hep dont ; 2. en em ober, en em akoursiñ, en em voazañ, en em gustumiñ ; *sich in eine neue Tätigkeit ein finden*, en em ober diouzh e labour nevez, en em akoursiñ (en em voazañ, en em gustumiñ) ouzh ul labour nevez.

Ein flä cher g. (-s,-) : [nij.] unplaeneg g.

ein flechten V.k.e. (flecht ein / flocht ein / hat eingeflochten) : 1. gweañ, plezhañ ; *die Haare ein flechten*, plezhañ, gweañ ar blev ; 2. [dre skeud.] silañ, enlakaat, lakaat e-touez.

ein flicken V.k.e. (hat eingeflickt) : 1. ouzhpennañ ; 2. [dre skeud.] *Wörter ein flicken*, dazlakaat gerioù, etrelakaat gerioù, enlakaat gerioù ; 3. adwriet.

ein fliegen V.gw. (flog ein / ist eingeflogen) : nijal e-barzh ; *aus- und ein fliegen*, mont ha dont war nij, nijal kuit ha distreiñ.

V.k.e. (flog ein / hat eingeflogen) : 1. degas gant ur c'harr-nij ; 2. [arc'hant] a) [gounidoù] rastellat, dastum ; b) [kolloù] diwaskañ.

ein fließen V.gw. (floss ein / ist eingeflossen) : 1. redek, deverañ ; 2. [arc'hant] bezañ roet, bezañ grataet, bezañ enkefiet ; 3. [hinouriezh] c'hwezhañ, dont.

ein flößen V.k.e. (hat eingeflößt) : 1. strilhañ, enstrilhañ ; 2. [mezeg.] reiñ da lonkañ ; *in einem Kranken Arzney ein flößen*, reiñ e zramm d'ur c'hlañvour ; 3. c'hwezhañ, enaouiñ, atizañ, broudañ, awenañ, elumiñ ; *jemandem Mitleid ein flößen*, ober truez d'u.b. (Gregor), dougen u.b. d'an druez, enaouiñ truez e kalon u.b. ; *jemandem Mut ein flößen*, reiñ kalon d'u.b., reiñ nerzh-kalon d'u.b., lakaat kalon e kof u.b., degas u.b. war e du, degas u.b. da vad, kas u.b. da vad, adsevel e bouezioù d'u.b., reiñ ton d'u.b., reiñ kalonegezh d'u.b., kalonekaat u.b., kennerzhañ u.b., reiñ gred d'u.b., tommañ kalon u.b., lakaat u.b. war e du, adsevel deltu u.b., divorfilañ u.b., divorzañ u.b., divorediñ spered u.b. ; *jemandem Angst ein flößen*, teuler aon e kalon u.b., plantañ aon en u.b., ober (lakaat) aon d'u.b., spontañ u.b., lakaat aon da sevel e kalon u.b., lakaat aon da sevel gant u.b. ; *Furcht ein flößen*, ober aon da, lakaat aon da, spontañ, drec'hiñ, bezañ doujañs d'an-unan, tennañ doujañs ouzh an-unan, tennañ doujañs war an-unan, teuler spouron e kalon an dud, estlammiñ, esmaeañ, efreizhañ, fromañ, strabouilhat, spontailhañ, ober spont da ; *jemandem Vertrauen ein flößen*, c'hwezhañ (enaouiñ, atizañ, broudañ, elumiñ) en u.b. fiziañs e-keñver an-unan, gounit fiziañs u.b. ; *Respekt ein flößen*, bezañ dalc'het stad ouzh an-unan gant an holl, tennañ doujañs ouzh (war) an-unan, gounit doujañs an dud, dougen d'an doujañs ouzh an-unan ; *das flößt mir Abscheu ein*, hegaz am bez ouzh an dra-se.

Einflug g. (-s,-flüge) : 1. [loen., nij.] donedigezh b. ; 2. [aerlu] nijadenn b.

Einflugschneise b. (-,-n) : [nij.] ahel-nij leuriañ g., ahel-nij douarañ g., ahel-nij pradañ g.

ein flü gelig 1. [loen.] unaskellek ; 2. [dorioù] ur stalaf dezhañ g./b.

Einfluss g. (-s, Einflüsse) : 1. levezon b., awen b., krog g., enkrog g., hoal g., peg g., skog g., gwered g., perzh g., delanvad ; *auf jemanden Einfluss aus üben*, kaout peg (krog, hoal, perzh, levezon) war u.b., kaout krog en u.b., levezonañ u.b., awenañ u.b., broudañ u.b., kaout pouez war u.b. ; *einen nachteiligen Einfluss auf jemanden aus üben*, dougen (kaout, teuler) levezon fall war u.b. ; *ein schlechter Einfluss*, ur gwall atiz g. ; *unter dem schlechten Einfluss von jemandem*, diwar drucherezh u.b. ; *unter dem Einfluss von jemandem/etwas*, en anal (en alan) u.b./udb, levezonet gant u.b./udb, dre berzh udb ; *er steht unter dem Einfluss seiner Schwester*, en alan e c'hoar emañ ; *der Einfluss des Rundfunks auf die Aussprache*, roll ar skingomz war emdro distagadur ar yezh g. ; *ökologischer Einfluss*, skog war an endro g.,

efedoù (gwered g.) war an endro lies. ; *Einfluss gewinnen*, gounit tachenn, mont a vihan da vras, mont e levezon war greñvaat, luskañ war-raok, en em uhelaat, kemer troad, kontañ muioc'h-mui, ober lammgresk ; *auf jemanden Einfluss gewinnen*, kemer e greñv (e levezon) war u.b. ; *er übt einen beherrschenden Einfluss auf seine Kollegen*, ar c'hreñv en deus war e geneiled, mestroniañ a ra speredoù e geneiled ; **2.** [yezh.] kontammadur g.

Einflussbereich g. (-s,-e) : levezonva b., kelc'h levezon g., tachennad levezon b. ; *die beiden Großmächte zirkeln ihren Einflussbereich ab*, emañ an div vro c'halloudus (an div zamani vras) o vevenniñ pizh o c'helc'hioù levezon.

einflusslos ag. : diefed, disgweredus, hep levezon.

Einflussnahme b. (-,-n) : levezon b., emell g., emellerezh g.

einflussreich ag. : **1.** levezonus, levezonek, pouezus, a bouez, delanvus, pouezek ; **2.** [den] galloudek, hir e vrec'h, penn-brec'h dezhañ, hiroc'h e vrec'h eget e vañch, hir e askell, mat da geinañ, keinet mat, ur stekiñ mat a zen en abeg d'e levezon ; *ein einflussreicher Mann*, un den a-stok g., un den keinet mat g., un den hag a oar brav keinañ g.

Einflussosphäre b. (-,-n) : levezonva b., kelc'h levezon g., tachennad levezon b.

einflüstern V.k.e. (hat eingeflüstert) : mouslavaret, silañ [ur soñjenn] e kalon u.b., mouskinnig, dec'hervel.

Einflüsterung b. (-,-en) : [dre skeud.] atiz dre vousekomz g.

einfordern ag. : [dleoù] lamadus.

einfordern V.k.e. (hat eingefordert) : **1.** arc'hiñ, goulenn, goulenn groñs, azgoulenn, darvenniñ, diarc'hañ ; **2.** [kenw.] *Geld einfordern*, goulenn ma vo paeet un dle, azgoulenn (ouzh u.b.) ma vo paeet un dle ; **3.** *Kapitalien einfordern*, goulenn ma vo foñset arc'hant ; **4.** [arc'hant.] *Steuern einfordern*, dastum an tailhoù, enkefiañ an tailhoù.

Einforderung b. (-,-en) : [kenw.] enkefiadur g.

informen V.k.e. (hat informiert) : moullañ.

informig ag. : unvan, peurunvan, ingal, unandoare, unneuz, unvandoare.

Adv. : a-unvan, ent-unvan.

Informigkeit b. (-) : unfurmelezh b., unfurmegezh b., unvander g., unvanded b., peurunvanded b.

einfräsen V.k.e. (hat eingefräst) : [tekn.] garanañ gant ur frez ; *Bretter mit eingefrästen Nuten*, plenk garanet lies.

einfressen V.k.e. ha V.gw. (frisst ein / fraß ein / hat eingefressen) : krignat, daskrignat, toullañ.

V.em. : **sich einfressen** (frisst sich ein / fraß sich ein / hat sich (t-rt) eingefressen) : krignat, daskrignat, toullañ, spegañ.

Einfressen n. (-s) : daskrign g., daskrignat g.

einfrieden V.k.e. (hat eingefriedet) : kaeañ, klozañ, kaelat ; *eingefriedet*, kloc'h ; *eingefriedetes Grundstück*, kloc'h g. ; *der Garten wird von einer Mauer eingefriedet*, ur voger a gloz war al liorz, ur vur a gloz al liorz ; *seinen Garten mit einer Mauer einfrieden*, klozañ e liorz gant ur voger, mogeriañ e liorz, muriañ e liorz, sevel ur vur en-dro d'e jardin.

Einfriedigung b. (-,-en) / **Einfriedung** b. (-,-en) : sklotur g., kael b., garzh b., kleuz g., kleuziad g., moger dro b.

einfrieren V.k.e. (fror ein / hat eingefroren) : skornañ ; [armerzh] *eingefrorener Kredit*, kredad sparlet g., kred

sparlet g., kredad skornet g., kred skornet g. ; *die Löhne einfrieren*, skornañ ar goprou g. ; *die Preise einfrieren*, skornañ ar prizioù g.

V.gw. (fror ein / ist eingefroren) : skornañ, klerañ, revañ, riellañ ; *eingefrorene Wasserleitung*, korzenn zour (tuellenn zour) skornet b.

Einfrieren n. (-s) : **1.** [kegin.] skornañ g., skornerezh g., skornidigezh b., skornadur g. ; **2.** [armerzh] skornadur g.

Einfrierung b. (-,-en) : skornadur g., sparlañ g.

einfügen V.k.e. (hat eingefügt) : ensterniañ, enkloziñ, emboestañ, emprañ.

einfügen V.k.e. (hat eingefügt) : **1.** [tekn.] sternañ, sterniañ, ensterniañ, frammañ, enframmañ, enklozañ, emprañ, enaskañ ; **2.** [stlenn.] ensoc'hañ ; **3.** [dre skeud.] ouzhpennañ, silañ, dazlakaat, ebarzhañ, kenemprañ, enlakaat, ensoc'hañ, enmoullañ, gennañ ; **4.** [yezh.] *eingefügter Sprachlaut*, soniad dazlec'hiet g., epentezenn b., dazlec'hiadur g., mezkresk g.

V.em. : **sich einfügen** (hat sich (t-rt) eingefügt) : **1.** azasaat, en em ober, en em akoursiñ, en em voazañ, en em gustumiñ, emzereadekaat ; **2.** *sich in etwas (t-rt) einfügen*, troadañ gant udb., klotañ gant udb., kenglotañ gant udb.

Einfüggestaste b. (-,-n) : [stlenn.] stokell Ensoc'hañ b.

Einfügung b. (-,-en) : **1.** [stlenn.] ensoc'hañ g. ; **2.** azasaat g., kenemprerezh g., emober g. ; **3.** enlakadur g., ouzhpennadenn b., ensoc'had g., enklodadur g.

einfühlen V.em. : **sich einfühlen** (hat sich (t-rt) eingefühlt) : **1.** kompren da, entrivliañ, nadiñ ; *sich in jemanden einfühlen*, kompren d'u.b., en em unaniñ gant u.b. evit a sell ouzh e santadoù, kompren santadoù u.b., hevelebekaat ouzh u.b. ; **2.** *sich in etwas (t-rt) einfühlen*, dont da gompren en udb, dont da gaout intent en udb.

einfühlensam ag. : nadidik, soutil, santidik, kuñv.

Einführung b. (-,-en) : entrivliañ g., kendrivliañ g., naderezh g., nad g., nadadenn b., nadad g., speredad g., damgeal g., primveizad g.

Einführungsvermögen n. (-s) : **1.** naderezh g., nad g., damgeal g., primveizad g. ; **2.** santidigezh b., kizidigezh b., kuñvelezh b., kensant g., kensantidigezh b., kendrivliañ g.

Einfuhr b. (-,-en) : enporzh g., enporzhiadur g., enporzhiezh g., enbroadur g., enbroadenn b., enbroerezh g., enbroaderezh g., ebarzhadenn g., ebarzhadur g., ebarzherezh g. ; *massive Einfuhr*, enbroadeg b.

Einfuhrtauschverhältnis n. (-ses,-se) : [armerzh] termen an eskemm g.

einführbar ag. : hag a c'haller enbroañ, hag a c'haller enporzhiañ.

Einfuhrbewilligung b. (-,-en) : aotre enporzhiañ g.

einführen V.k.e. (hat eingeführt) : **1.** savelañ, ensevel ; *eine Steuer einführen*, savelañ un taos ; *die Lohnleichheit zwischen Mann und Frau einführen*, savelañ parelezh ar goprou etre gwazed ha merc'hed ; *die Revolutionäre haben den politischen Zentralismus eingeführt*, savelet e voe ar c'hreizenerezh politikel gant an dispac'herien ; **2.** [mezeg.] sankañ ; *die Sonde in die Wunde einführen*, sankañ ar sont e-barzh ar gouli ; **3.** [dre heñvel.] kinnig, diskouez ; *jemanden in eine Familie einführen*, kinnig (diskouez) u.b. d'ur familh ; **4.** [melestr.]

jemanden in ein Amt einführen, lakaat u.b. en ur garg, gervel (envel, daveiñ) u.b. d'ur garg, kadoriañ u.b. d'ur garg bennak ; *feierlich einführen*, kadoriañ, troniñ ; **5.** [dre skeud.] degas ; *eine Mode einführen*, degas ur c'hiz nevez / lakaat ur c'hiz nevez da ren (Gregor) ; *wieder einführen*, addegas, advevañ, adsevel, adlakaat da dalvezout ; **6.** [kenwerzh] enbroañ, enbroadiñ, enporzhiañ, ebarzhiñ ; *Waren einführen*, enbroañ (enporzhiañ, ebarzhiñ) marc'hadourezh ; *Saatgut einführen*, enporzhiañ greun estren ; **7.** deskonian, kelenn, sklaeriañ, enhentañ ; *jemanden in etwas (t-d-b) einführen*, diskuliañ udb d'u.b., reiñ anaoudegezh eus udb d'u.b., reiñ d'u.b. udb da c'houzout (da anavezout), reiñ liv d'u.b. eus udb, reiñ disaouzan d'u.b. eus udb, enlaeziñ u.b. en udb, enlaeziñ u.b. d'udb.

V.gw. (hat eingeführt) : kentradiñ.

V.em. : **sich einführen** (hat sich (t-rt) eingeführt) : **1.** en em ginnig ; **2.** en em zerc'hel.

einführend ag. : ... digeriñ, ... kinnig, kent-, rak-, deraouek ; *einführende Worte*, digoradur g., kinnigadur g., pennad digeriñ g., gerioù digeriñ lies., gerioù kinnig lies., raklavar g., rakprezeg g. ; *einführende Bemerkungen*, ragevezhiadennoù lies.

Einführer g. (-s,-) : **1.** [kenwerzh] enbroer g., enporzhier g. ; **2.** [dre heñvel.] ambrouger g., kinniger g.

Einfuhrerlaubnis b. (-,se) / **Einfuhrgenehmigung** b. (-,en) : aotre enporzhiañ g., lañvaz enporzhiañ g.

Einfuhrland n. (-s,-länder) : enporzhier g., bro enporzhier b.

Einfuhrmenge b. (-,n) : ampled an enporzhiadoù g.

Einfuhrsperre b. (-,n) : astal enporzhiañ g., embargo war an enporzhiadoù g.

Einfuhrtauschverhältnis n. (-ses,-se) : termen an eskemm g.

Einführung b. (-,en) : **1.** kinnigadur g., ebarzhadur g., ebarzhadenn b., ebarzherezh g., enlakadur g., degaserezh g., degasadur g. ; *Einführung bei einer Familie*, kinnigadur d'ur familh g. ; *die Einführung der modernen Medizin*, degaserezh ar vezegiezh armez g. ; **2.** [lenn.] raskrid g., kentskrid g., kentlavar g., raklavar g., digoradur g., pennad-digeriñ g., skrid kinnig g., pennad kinnig g., raklavar g., kentc'hoari g., rakc'hoari g., rakprezeg g., deraouenn b. ; **3.** *feierliche Einführung in ein Amt*, kadoridigezh b., stalidigezh b., tronidigezh b. ; **4.** [eskemmdi] *amtliche Einführung*, darbennidigezh er yalc'h b., kinnigadur en eskemmdi g. ; **5.** enhentadur g., dekoniadur g. ; **6.** ensavidigezh b.

Einführungsfeierlichkeit b. (-,en) : lidoù stalidigezh lies., lidoù kadoridigezh b.

Einführungskurs g. (-es,-e) : **1.** staj dizoleiñ g. ; **2.** [eskemmdi] kentañ feur kinniget da geñver an darbennidigezh er Yalc'h g.

Einführungsrede b. (-,n) : rakprezeg g.

Einführungsschreiben n. (-s,-) : lizher emginnig g.

Einführungswerbung b. (-,en) : [kenwerzh] koulzad brudañ g.

Einfuhrvolumen n. (-s) : ampled an enporzhiadoù g.

Einfuhrwaren lies. : enporzhiadoù lies.

Einfuhrziffer b. (-,n) : savad an enporzhiadoù g.

Einfuhrzoll g. (-s,-zölle) : gwirioù maltoutel war an enporzhiadoù lies.

einfüllen V.k.e. (hat eingefüllt) : skuilhañ, dinaouiñ, founilhañ, trezenañ, trezeriañ, boutailhañ, ensac'hañ ; *in Flaschen (t-r-t) einfüllen*, boutailhañ ; *in Fässer einfüllen*, entonniñ, trezenañ, trezeriañ, founilhañ.

Einfüllöffnung b. (-,en) : toull leuniañ g., toullig leuniañ.

Einfüllstutzen g. (-s,-) : korzenn leuniañ b., tuellenn leuniañ b.

Einfülltrichter g. (-s,-) : founilh g., trezer g., kern b.

einfüßig ag. : dezhañ un troad hepken.

Eingabe b. (-,n) : **1.** goulenn g. ; **2.** [gwir] reked g., skrid-goulenn g., mennad g., goulennadeg b. ; *eine Eingabe richten*, sevel ur reked, kinnig ur mennad ; **3.** [stlenn.] *Eingabe-Werk*, reizhiad BIOS b., reizhiad enank-ec'hank b., reizhiad e-barzh/er-maez b.

Eingabeaufforderung b. (-,en) : [stlenn.] ped g., pedadenn b.

Eingabeeinheit b. (-,en) / **Eingabegerät** n. (-s,-e) : [stlenn.] organ moned g., organ enankañ g., trobarzhell moned b., unvez ebarzhiñ b.

Eingabenrecht n. (-s) : gwir-goulenn g.

Eingabetaste b. (-,n) : [stlenn.] stokell KAS b.

Eingang g. (-s,-gänge) : **1.** antre g./b., digor g., toull g., hent-barzh g., mont tre g., toull-antre g., toull-digor g., toull-dor g., dibrenn g. ; *Türeingang*, antre an ti g./b., toull an nor g., toull-dor g., dorlec'h g., digor eus an ti g., digor da vont e-barzh g. *dieses Haus verfügt über drei Eingänge*, teir dor a zo war an ti-se ; *Hofeingang*, *Eingang zum Hof*, diraez d'ar porzh g., antre ar porzh g./b., toull ar porzh g., toull-porz g. ; *Eingang zum Bahnhof*, diraez d'an ti-gar g., antre an ti-gar g./b., digor an ti-gar g., digor da vont en ti-gar g., digor ar porzh-houarn g. ; *Eingang zu einem Feld*, ode b. ; *Eingang zu einer Wiese für die Kühe*, ode-saout b. ; *den Eingang suchen*, klask an digor ; *sie haben keinen Eingang gefunden*, n'o doa ket kavet dibrenn ; *wo ist der Eingang ?* pelec'h emañ an digor da vont e-barzh ? ; *beim Eingang*, a) o vont tre (e-barzh), pa zeer tre ; b) e-kichen digor an ti, e-kichen toull an ti ; **2.** diraez g., tremen g., tremenlec'h g., moned g., mont-tre g., mont e-barzh g., antreadenn b., denesadur g., denesidigezh b., tostidigezh b. ; *am Eingang warten*, gortoz en antre ; **3.** [dre heñvel.] denesadur g., denesidigezh b., tostidigezh b., degemer g., degemeridigezh b. ; *in die höchsten Kreise Eingang finden*, bezañ degemeret gant metou uhelañ ar gevredigezh, hentiñ (pleustriñ, daremprediñ) ar pennoù bras, daremprediñ metou uhelañ ar gevredigezh, hentiñ tud vrav ; **4.** [kenw] resevidigezh b., degouezhadur g. ; *den Eingang eines Briefes bestätigen*, reiñ da c'houzout ez eus bet degemeret ul lizher gant an-unan ; *nach Eingang Ihres Schreibens*, goude resev ho lizher ; *Eingang der Außenstände*, enkefiadur an dleoù g. ; *nach Eingang*, goude bezañ degemeret (resevet) udb. ; **5.** *die Eingänge*, al lizhiri degouezhet lies. ; **6.** pennderoù g., penn-kentañ g., deroù g., deroù-kentañ g., deraouenn b.

eingängig ag. : **1.** daskounus, sebezus, hag a sko ar spered ; *eingängige Melodie*, randonenn b., rimadell b. ; **2.** tremen anat, fraezh, sklaer, splann.

Adv. : fraezh ha sklaer, just-ha-just.

eingangs Adv. : e penn kentañ, e deroù ; *eingangs des Briefes*, e penn kentañ al lizher, e deroù al lizher.

Eingangsartikel g. (-s,-) : 1. [kenwerzh] enporzhiad g., degouezhad g. ; 2. [gwir] mellad kentañ g., mellad kinnig g., mellad digeriñ g.

Eingangsbenachrichtigung b. (-,-en) : [kenwerzh] kemenn degouezhadur marc'hadourezhiou g.

Eingangsbestätigung b. (-,-en) : kemenn degemer g., kemenn resevidigezh g.

Eingangsgericht n. (-es,-e) : deroù-pred g., digor-pred g., kentveuz g.

Eingangshalle b. (-,-n) : hall mont tre g., hall degemer g.

Eingangshof g. (-s,-höfe) : rakleur b., leurenn b., reper g., rakporzh g.

Eingangstor g. (-s,-e) : dor an antre b., dor da vont e-barzh b., dor-borzh b., dor-dal b. ; *Eingangstor des Schlosses*, dor-dal ar c'hastell b.

Eingangstreppe b. (-,-n) : [tisav.] menk-ti g.

Eingangstür b. (-,-en) : dor an antre b., dor da vont e-barzh b., dor an ti b. ; *das Haus verfügt über zwei Eingangstüren*, div zor a zo war an ti.

eingebaut ag. : enasket, klotet, mañsonet, enlakaet, enframmet ; *eingebauter Schrank*, armel-voger b., armel-stag b., pres-stag g.

eingeben V.k.e. (gibt ein / gab ein / hat eingegeben) : 1. reiñ ; *jemandem Arznei eingeben*, reiñ dramm (ul louzoù) d'u.b., medisiniñ u.b. ; 2. [dre skeud.] mouskinnig, dec'hervel, awenañ ; *ein Gedicht eingeben*, awenañ ur barzhoneg ; 3. [dre heñvel.] *eine Beschwerde eingeben*, sevel (ober) klemm ; 4. [melestr.] *jemanden zur Beförderung eingeben*, kinnig u.b. evit ur garg uheloc'h, kinnig envel u.b. d'ur garg uheloc'h, kinnig reiñ sav d'u.b. ; 5. [stlenn.] enankañ, enkas, ebarzhiñ.

V.gw. (gibt ein / gab ein / hat eingegeben) : [Bro-Suis] *für etwas eingeben*, engoziañ, respont d'ur galv da ginnigoù oc'h engoziañ, mont war ar renk evit ur marc'had bennak, en em ginnig evit ur marc'had bennak.

eingebend ag. : atizus, broudus, imbroudus, awenus, awenekaus, mouskinnig, dec'halvus.

Eingebener g. (-s,-) : brouder, atizer g., awener g., enaouer g.

eingebildet ag. : 1. balc'h, otus, lorc'hus, rok, fier, faëus, glorius, tonius, gobius, c'hwezet, orbidus, karget a vendet, leun a avel hag a voged, lorc'hus, lorc'hek, dichek, leun e benn a c'hloriusted, fougasus, randonus, boufon, gaolek, keinek, pompoulik, c'hwezhigell, randonus, uhel, brasonius a galon, leun a avel, avel gantañ leizh e benn ; *eingebildeter Mensch*, pompader g., teileg g., brabañser g., boufon g., pabor g., fougaser g., glabouser g., poufer g., kankaler g., toner g., kañfard g., bugader g., pevare person an Dreinded g., mogetaer g., boufantig g., foeñvour g., toull-ourgouilh g., fougear g., gaoleg g., lorc'heg g., pompoulig g., brammer g., braller g., braller e gloc'h g., mailhard g., breser g., breser kaoc'h g., bern trein g., stadenn b., P. brammsac'h g., sigoter g., kozh toull kamambre g. ; *auf etwas eingebildet sein*, bezañ leun e benn a c'hloriusted (bezañ karget a vendet, bezañ leun a avel hag a voged) en abeg d'udb, tennañ gloar eus udb, bezañ glorius gant udb, pompadiñ dre an abeg d'udb (Gregor), ober fougear gant udb, treiñ e leue en an-unan abalamour d'udb, bezañ c'hwezet gant udb ; *er ist äußerst eingebildet*, c'hwezet eo e galon gant ar vosac'h, pennboufet eo gant ar vosac'h, n'eo nemet un

aotrou bihan, avel a zo en e benn, leun a avel eo, hennezh a zo nemet emc'hoar ; *eingebildete Pute*, pebrenn b., pompinell b., pompinenn b., poupinell b., toull kamambre g., kamambre b., reuzenn b., Katellig toull-sev b., segalenn b., penn chuchu g., damez b., sac'h-ardoù g., sac'h-kamambre g., mamm an ardoù fall b., beg moan g., lorc'henn b., stadenn b., balc'henn b., paborenn b., paborez b., gwall itron b. ; *diese eingebildeten, dummen Puten*, ar merc'hed begoù sukre lies. ; 2. diouzh e glevet, war e glevet, war e veno, war a lavar, gouez dezhañ, seurtanvet, sañset, faltaziek, diwar faltazi, faltazius, neuziek ; *er ist nur ein eingebildeter Kranker*, e gi a vez kamm pa gar, hemañ a vez kamm e gi pa gar, un den klañv eo ha n'en deus droug nemet e penn e viz, un den klañv eo ha n'en deus nemet daou liardad poan e penn e viz, hennezh a zo klemm-klemm, hennezh a zo klemm-diglemm, pebezh klemm-klemm ! hennezh a zo term-term, e erbediñ a zlefed da sant Diboan, bez en deus ar paz hag ar sifern hag ar strak-revr tout a-vern, aesoc'h eo klemm evit kaout poan ; 3. [bred.] faltaziadel, dec'hmegeal.

Eingebildete(r) ag.k. g./b. : pompader g., teileg g., brabañser g., boufon g., pabor g., fougaser g., glabouser g., poufer g., kankaler g., toner g., kañfard g., bugader g., pevare person an Dreinded g., mogetaer g., boufantig g., foeñvour g., toull-ourgouilh g., fougear g., brammer g., braller g., braller e gloc'h g., mailhard g., breser g., breser kaoc'h g., gaoleg g., lorc'heg g., stadenn b., pompoulig g., bern trein g., P. brammsac'h g., lorc'henn b., balc'henn b., gwall itron b., paborenn b., paborez b.

Eingebildetheit b. (-) : brabañs g., fougear g., pouferezh g., fougerezh g., rogoni b., fougaserezh g., gloar b., glabouserezh g., glabous g., bosac'h b., lorc'h g., lorc'hentez b., lorc'herezh b., randon g., c'hwez hag avel.

eingebogen ag. : kromm, gwar, gwarek ; *eingebogene Beine*, divhar kromm lies., divhar nezet lies., divhar ramp lies., divesker war-gromm lies., divesker rampik lies. ; *er hat eingebogene Beine*, nezet eo e zivhar gantañ, ramp eo e zivhar gantañ, divesker kromm a zo outañ, divesker war-gromm a zo outañ, divesker rampik a zo outañ, podek eo, frakellek eo, gargamm eo.

eingeboren ag. : 1. eus ar vro, henvroat, orinadel, kentidik ; 2. [dre astenn.] a-ouenn, enganet, kenganet.

Eingeborene(r) ag.k. g./b. : henvroad g., henvroadez b., gwirvroad g., gwirvroadez b., kentvroad g., kentvroadez b., orinad g., orinadez b., kentidik g.

Eingeborenen-sprache b. (-,-n) : yezh tud ar vro b., yezh an henvroiz b.

Eingebung b. (-,-en) : awen b., awenerezh g., sklêrijennadur g., naderezh g., nadad g., speredad g., damgeal g., primveizad g. ; *aus der Eingebung komponieren*, primaozañ ; *aus der Eingebung dichten*, sevel ur brimawenadenn, sevel ur varzhoneg war ar prim, sevel ur varzhoneg war an trumm ; *einer plötzlichen Eingebung folgen*, ober udb diwar froudenn, ober udb dre froudenn, ober udb diouzh ma tro en e benn, ober udb hervez ar pezh a vez o ruihal en e benn, ober udb diouzh ma tro en e froudenn, ober udb diouzh ma sav loariadenn en an-unan, ober udb war an trumm.

eingedenk araog. (t-c'h) : o kounaat, oc'h eñvoriñ, en abeg ; *seiner eingedenk*, en ur gounaat (en ur eñvoriñ)

anezhañ, o kounaat anezhañ ; *einer Sache eingedenk bleiben*, chom udb bev e koun an-unan, derc'hel koun (eñvor) eus udb ; *seiner Verdienste eingedenk*, en abeg d'e zellidoù, en askont d'e zellidoù.

eingedrückt ag. : togn, plat, koaget ; *eingedrückte Nase*, fri togn g., fri bokser g., fri taltous / fri minouer g. / fri Turk g. / fri marmouz g. / fri plat g. (Gregor).

eingefahren ag. : boutin ; *die eingefahrenen Bahnen verlassen*, mont er-maez eus al leur gozh, kuitaat fankigell ar gardennoù boutin, kuitaat gwenodenn ar c'hi, digeriñ hentoù nevez.

eingefallen ag. : disleber, kleuz, treut, skarn ; *eingefallene Wangen*, divjod kleuz lies., divjod treut lies., divoc'h kleuz lies., divoc'h skarn lies., divougenn disleber lies.

eingefleischt ag. : 1. enket, enkorfet ; 2. [dre astenn.] touet, kaledet, echu, peurechu, eus ar penn, diouzh ar penn, daonet, pomet ; *ein eingefleischter Junggeselle*, ur paotr-yaouank kozh touet g., ur c'hozh paotr-yaouank kozh g.

eingefriedet ag. : kloz.

eingefroren ag. : skornet.

eingehakt ag. / **eingehängt** ag. : kazel-ha-kazel, kazel-ouzh-kazel, brech-ha-ouzh-brech ; *sie gehen eingehakt*, mont a reont kazel-ha-kazel (kazel-ouzh-kazel, brech-ha-ouzh-brech).

eingehen V.gw. (ging ein / ist eingegangen) : 1. erruout, degouezhout ; *bei jemandem ein- und ausgehen*, dont war-dro u.b., daremprediñ (hentiñ, pleustriñ) u.b., pleustriñ gant u.b., bezañ e darempred (kaout darempred(où) gant u.b., kaout stok ouzh u.b., kaout pleustr gant u.b., kaout kavandenn gant u.b., ober kavandenn da (gant, ouzh) u.b., kehentiñ gant u.b., rannañ fav gant u.b. ; 2. studiañ, lakaat ar gaoz war ; *auf jede Einzelheit eingehen*, plediñ gant (ouzh, war) kement kraf a zo, studiañ pep tra dre ar munud, studiañ pep tra diouzh ar munud, displegañ just-ha-just, disec'hañ udb, diskejañ ur c'hraf bennak, studiañ pep tra a-hini-da-hini (Gregor), mont d'udb dre ar munud, mont d'udb dre ar munudoù, kontañ udb a-hed hag a-dreuz (ent hir, ez hir), ober un danevell klok eus an darvoudoù, ober un danevell gloz eus an darvoudoù ; *wir brauchen doch nicht auf jede Einzelheit einzugehen*, se n'eo ket spazh gwiz ; *er will nicht näher darauf eingehen*, n'en deus ket c'hoant mont pelloc'h ganti, n'en deus ket c'hoant lavaret hiroc'h diwar-benn an dra-se ; *auf eine Frage eingehen*, studiañ ur c'hraf bennak, lakaat ar gaoz war ur c'hraf bennak, respont d'ur goulenn ; 3. *es geht ihm schwer (sauer) ein*, bec'h en devez evit kompren an traoù, ur spered diwezhat en deus, bouc'h eo da gompren, gorrek eo da gompren, ul lastez hir eo e skouarn, ne ya ket herrus gantañ, toullou talar a zo en e benn, ur skiant verr a zen eo, ur penn pout en deus ; 4. [dre heñvel.] bezañ enket ; *Außenstände gehen ein*, paeet (restaolet, enket) e vez ur bern dleoù, distreiñ a ra an arc'hant dleet a garrigelladoù ; 5. kurzañ, mont war gurz, koazhañ, en em zastum, bihanaat, mont bihan ; *dieser Stoff geht ein*, kurzañ a ra an entof-se pa vez gwalc'het, mont a ra an entof-se war gurz pa vez gwalc'het, koazhañ a ra an entof-se pa vez gwalc'het, mont a ra an entof-se gant an dour, en em zastum a ra an entof-se pa vez gwalc'het ; 6.

sevel a-du, degemer ; *auf jemandes Ansicht eingehen*, fonnaat kaoz u.b., fonnaat mennad u.b., sevel (mont) a-du (en tu, en un tu) gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., treiñ a-du gant u.b., pouezañ a-du gant u.b., dont da bouezañ a-du gant u.b., kouezañ e lamm u.b., skeiñ e park u.b., bezañ erru e park u.b., tuañ gant u.b., mont da forn u.b. da boazhañ ; *auf einen Vorschlag eingehen*, pegañ war ur c'hinnig ; 7. [dre skeud.] negezañ, krabotenniñ, bleaat, blinaat, dizeañ, koazhañ, kastizañ, koll, disec'hañ, ober ruskenn fall, mont war zisteraat, dizaniñ, mont da fall, mont da get, mont da goll, mont da hesk, mont d'an hesk, mont da droadañ, mont war netra, mont da neuz, mont war e benn, teuskaat, teuskiñ, mervel, kreñviñ, kreviñ, treiñ da fall, islonkañ ; *bei zu viel Dünger gehen die Rosen ein*, terriñ a ra ar roz pa vezont re zruz ; *der Baum ist eingegangen*, disec'het (dizeriet, marv) eo ar wezenn, aet eo ar wezenn da get ; *die Pflanze geht ein*, mont a ra ble ar blantenn, bleaat a ra ar blantenn ; *diese Fuchsien gehen bei Frost ein*, ar c'hleier-se a ya gant ar skorn, ar c'hleier-se a vez riñset (lipet, distrujet) gant ar skorn ; *an Unterernährung eingehen*, mervel gant an disvoued ; *die Zeitung geht ein*, mont a ra ar gazetenn da fall, mont a ra ar gelaouenn da goll (da get, da fall), ne dalv tra penaos e ya ar gazetenn, mont a ra ar gazetenn en tu rekin, digompez e ya an traoù gant ar gazetenn, mont a ra ar gazetenn da hesk, mont a ra ar gazetenn d'an hesk ; *eine Freundschaft eingehen lassen*, na zont war-dro ur mignon, lezel ur vignoniezh da yenaat ; 8. *in die ewigen Jagdgründe eingehen*, mont da vro e hendadoù (da vro an Anaon, da Anaon, d'an Anaon), mont da Avalon.

V.k.e. (ging ein / ist eingegangen) : 1. asantiñ, skoulmañ ; 2. *ein Risiko eingehen*, brokañ udb, kemer ur riskl, tennañ ur riskl war an-unan, en em forsiñ ; 3. *Verpflichtungen eingehen*, ober gouestloù (promesaoù), sammañ atebegzhioù, reiñ e c'her, ober e le d'ober traoù 'zo, sammañ luz war e gein, degemer dleadoù, enkoulmañ, skoulmañ endalc'hioù ; 4. *einen Vergleich eingehen*, treuzvarc'hata, en em glevet dre gaer, en em gordañ dre gaer, ober emglev dre gaer ; 5. *eine Ehe eingehen*, dimeziñ, eurediñ ; 6. *eine Wette eingehen*, lakaat klaouestre, lakaat arc'hant e klaouestre, ober ur bariadenn, sevel klaouestre, mont e klaouestre, mont e pariadenn gant u.b., klaoustreañ, pariañ, brokañ arc'hant en ur glaouestre, ober ur glaouestre, podañ arc'hant, lakaat arc'hant war ar c'haloch ; *sie sind eine Wette eingegangen*, klaouestre a zo etrezo, ur bariadenn a zo etrezo.

Eingehen n. (-s) : 1. degouezh g., monedigezh b. ; 2. [dre heñvel.] donedigezh b. ; 3. [dre astenn.] asant g., skoulmidigezh b. ; 4. dizeriadur g., koazhadur g., dizan g., kastizadur g., pouezidigezh b., freuz-stal g. ; 5. [gwiad.] kurz g.

eingehend ag./Adv. : 1. dre ar munud, diouzh ar munud, resis, spis, pizh, pervezh, a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir, klok ; *etwas eingehend prüfen*, sellet ouzh udb dre ar munud, disec'hañ ur c'hraf bennak, diskejañ ur c'hraf bennak, sellet pizh ha kempenn ouzh udb, plediñ gant (ouzh, war) kement kraf a zo, nizañ (nizat) udb gant ar brasañ evezh, pleustriñ mat war udb, sellet-disellet ouzh udb, sellet ha disellet ouzh udb, sellet a-dailh ouzh udb (Gregor), ober ur gompren d'udb, ober un tamm kompren

d'udb, kompren udb, kompren war udb, chom da gompren en udb, studiañ ervat udb, mont don e studi ur c'hraf bennak ; *ein Thema eingehend behandeln*, disec'hañ ur c'hraf bennak, studiañ pizh ur c'hraf bennak, diskejañ ur c'hraf bennak, mont war don ur c'hraf bennak ; **2. eingehende Post**, lizhiri hag a zegouezh lies.

eingekeilt ag. : kouboulet, gennet, enket.

Eingemachte(s) ag.k. n. : boued-mir g.

eingemeinden V.k.e. (hat eingemeindet) : stagañ ouzh ur gumun, stagañ ouzh ar Stad.

Eingemeindung b. (-, -en) : stagidigezh [ouzh ur gumun, ouzh ur Stad] b.

eingegenommen ag. : **1.** lonket, kemeret ; **2.** [dre skeud.] *für jemanden eingenommen sein*, bezañ tomm ouzh u.b., bezañ u.b. war e lizheroù, bezañ u.b. en e c'hras, bezañ u.b. gwelet mat gant an-unan, bezañ u.b. deuet-mat gant an-unan, bezañ u.b. erru-mat gant an-unan, bezañ u.b. deuet-mat d'an-unan, bezañ douget d'u.b. (evit u.b.), bezañ troet gant u.b. ; *er ist gegen mich eingenommen*, raksoñjoù en deus a-enep din ; **3.** [dre astenn.] *von sich eingenommen sein*, kaout ur sell uhel war an-unan, ober e veuleudi e-unan, na gaout ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h, en em veuliñ, bezañ karg gantañ e-unan, bezañ leun a lorc'h, bezañ lorc'h leizh e gorf, en em c'hwezañ, bezañ c'hwezet, bezañ c'hwezet d'an-unan, en em dalvezout, en em zougen, en em gavout, bezañ douget dezhañ e-unan, plantañ c'hwezh ennañ e-unan, bezañ foug e an-unan evel un targazh er ribod, bezañ rok (otus, glorius, tonius, dichek, uhel, bras) an tamm eus an-unan, bezañ bras an tamm gant an-unan, bezañ e leue o treiñ en an-unan, rodal e revr, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, bezañ un tamm tro en an-unan, bezañ c'hwezet e bluñv, bezañ sonn e gribell, bezañ c'hwezet evel un touseg, bezañ kollet gant gloar, mont gant ar fru, bezañ leun a foug hag a lorc'h, bezañ fier-droch, bezañ fier-ruz, bezañ fier-sot, bezañ leun a gahal, bezañ leun e benn a c'hloriusted / bezañ karget a vendet / bezañ leun a avel hag a voged / bezañ pennboufet gant an ourgouilh (Gregor) ; **3. von etwas eingenommen, tik (gwrac'h, her, sot, nay, pitilh, touellet, angoulet, ran, lorc'het, dall) gant udb, ur bouc'h gant udb, her war udb.**

Eingenommenheit b. (-) : **1.** rakvarn g. ; **2.** albac'henn b., stultenn b. ; **3.** brabañs g., foug g., pouferezh g., fougerezh g., rogoni b., randon g., fougaserezh g., gloar b., glabouserezh g., glabous g., bosac'h b., lorc'h g., lorc'hentez b., lorc'herezh b., c'hwez hag avel.

ingerückt ag. : deuet d'ober e servij, enluet, rejimantet, soudardet.

ingesandt ag. : [lizher] kaset d'ur gazetenn gant ul lenner hag embannet.

ingeschaltet ag. : war enaou, war elum, elum, bev ; *nicht eingeschaltet*, dienaou.

Eingeschaltetein n. (-s) : elum g.

ingeschlechtig ag. : unreizh.

ingeschlossen ag. : **1.** serret, prenet, kloz, endalc'het, e-barzh ; *mit eingeschlossen*, amañ e-barzh, amañ da-heul, amañ kevret, hag all ; **2.** enkelc'hiet.

ingeschnappt ag. : mouzhus ; *er ist schnell eingeschnappt*, anoazus eo.

ingeschossig ag. : un estaj dezhañ.

ingeschränkt ag. : bevennet, krennet, termenet, strizh, enk, harzek.

Eingeschränktheit b. (-) : strizher g., enkter g.

ingeschrieben ag. : **1.** enskrivet ; *ingeschriebener Kreis*, kelc'h enskrivet g. ; *er ist schon im Verein eingeschrieben*, merket eo dija er c'hleub ; **2.** [post] erbedet.

ingeschworen ag. : **1.** dalc'het gant ul le ; **2.** unanet, unvan ; **3.** *auf etwas (t-r-t) eingeschworen sein*, bezañ tik (gwrac'h, her, sot, nay, pitilh, touellet, angoulet, lorc'het, ran, dall) gant udb, bezañ her war udb, bezañ ur bouc'h gant udb, bezañ tomm ouzh udb.

ingesessen ag. : annezet, diazezet, o chom ; *alt eingesessene Bevölkerungsgruppe*, poblad diazezet er vro abaoe pell b.

Eingesottene(s) ag.k. n. : [Bro-Aostria] boued-mir g.

ingespannt ag. : dalc'het gant e labour, a-zevri-kaer gant e labour, a-lazh-ki gant e labour, gwir wellañ o labourat.

ingespielt ag. : akourset mat.

ingestandenermaßen Adv. : un dra anat eo, ne vo ket nac'het an dra-se.

Eingeständnis n. (-ses, -se) : anzav g., anzavadenn b., anzavadur g.

ingestehen V.k.e. (gestand ein / hat eingestanden) : anzav, anavezout, disklêriañ, diskuliañ ; *jemandem etwas eingestehen*, anzav udb ouzh u.b. ; *nicht einzugestehen sein*, bezañ dianzavus, bezañ mezh e anzav.

V.em. : **sich eingestehen** (gestand sich ein / hat sich (t-d-b) eingestanden) : *sich (t-d-b) etwas eingestehen*, degemer udb da wir, anzav udb, anavezout udb.

ingestehbar ag. : anzavadus, a c'haller anzav.

eingestellt ag. : **1.** tuet (techet, douget) d'udb ; *er ist republikanisch eingestellt*, a-du emañ gant ar republik ; **2.** *auf etwas (t-r-t) eingestellt sein*, bezañ e ged eus (e-sell eus, e-sell ag) udb, bezañ en engortoz ag udb ; **3.** *auf etwas (t-r-t) eingestellt sein*, bezañ arbennikaet en udb.

eingetragen ag. : marilhet, enskrivet ; *er ist schon im Verein eingetragen*, merket eo dija er c'hleub.

eingewachsen ag. : [mezeg.] enket, enkorfet.

eingewandert ag. : enbroet.

Eingeweide n. (-s, -) : flugez str., flugezennoù lies., bouzelloù lies., piron g., pironenn b., kourailhoù lies. ; *tierische Eingeweide*, togonoù lies., stripoù lies., stripennoù lies., sklipoù lies. ; *Fischeingeweide*, fast g.

Eingeweidebruch g. (-s, -brüche) : [mezeg.] diskenn bouzelloù g., avelenn gof b., avelenn varlenn b., koeñvenn-vouzelloù b., avelenn b. / toullgof g. / tarz-kof g. (Gregor), ogad g.

Eingeweidefett n. (-es) : lard-kanded g.

Eingeweidewürmer lies. : [loen.] kest lies., lenkern str.

Eingeweihte(r) ag.k. g./b. : **1.** [relij.] sklaeried g. [*liester* sklaeridi], sklaeriedez b., deskoniad g., deskoniadez b., enlaezed [*liester* enlaezidi] g. ; **2.** mailh g., den arroutet g., den reizhet g.

eingewöhnen V.k.e. (hat angewöhnt) : boazañ, boaziañ, akoursiñ, broañ, broelañ, gouennañ, atantiñ.

V.em. : **sich angewöhnen** (hat sich (t-r-t) angewöhnt) : boazañ, boaziañ, en em voazañ, kustumañ, en em akoursiñ, en em vroañ, en em vroelañ ; *sich wieder angewöhnen*, distreiñ d'e blegoù kozh, distreiñ d'e lamm,

mont da-heul en-dro e blegoù kozh, mont da-heul, distreiñ d'e boull, riklañ en e goch, distreiñ d'e goch, distreiñ d'e roudenn ; *sie hätten sich in Paris nicht eingewöhnt*, ne oant ket graet evit chom e Pariz, ne vijent ket en em c'hraet e Pariz.

Eingewöhnung b. (-,-en) : boazadur g., boazadenn b., broeladenn b., broeladur g., broelerezh g.

eingezahlt ag. : paeet, talet ; *voll eingezahltes Kapital*, kevala peurbaeet g., kevala peurdalet g.

eingezogen ag. : 1. pell diouzh darempred an dud, en distro, en e bart e-unan, en e zigenvez ; 2. lamet, dalc'het, seziset, lamet eus an amred ; 3. galvet d'ober e servij, enluet, rejimantet, soudardet.

Eingezogenheit b. (-) : digenvezded b., digenvezder g., digenvez g.

eingießen V.k.e. (goss ein / hat eingegossen) : 1. enskuilhañ, dinaouiñ, diskenn, diskargañ, founilhañ, trezenañ, trezeriañ, ensilañ ; [relij.] *eingegossene Kontemplation*, arvestiñ enskuilhet g. ; 2. [kegin.] glec'hiañ, glec'hiñ.

Eingießen n. (-s) / **Eingießung** b. (-,-en) : 1. glec'hiadenn b., glec'h en tomm g. ; 2. [mezeg.] treuzskuilh g., treuzwazhiadur g.

eingipsen V.k.e. (hat eingegipst) : plastrañ.

Einglas n. (-es,-gläser) : gwerenn-lagad b.

Eingläubigkeit b. (-) : undougeezh b.

eingleisig ag. : 1. ur forzh dezhañ ; *eingleisige Bahn*, hent-houarn ur forzh dezhañ g., unrout g. ; 2. [dre skeud.] gleuroù dezhañ, berrsperelek, berrspereket, strizhkredik.

eingliedern V.k.e. (hat eingegliedert) : enframpañ, kenempañ, kenstagañ, entoueziañ, enteuziñ, enstrolladañ, kendeuziñ ; *wieder eingliedern*, kenempañ a-nevez.

V.em. : **sich eingliedern** (hat sich (t-rt) eingegliedert) : heñvelaat, hevelebeaat, enteuziñ, entoueziañ, en em akustumañ gant an dud ; *sich in etwas (t-r-t) eingliedern*, entoueziañ en udb.

Eingliederung b. (-,-en) : kenemprerezh g., enframpañ g., enframmadur g., entoueziadur g., enstrolladerezh g., enteuzadur g., enteuzidigezh b., entouezierezh g., kendeuzadur g., kendeuzad g., kendeuzidigezh b.

Eingliederungsgeld n. (-s,-er) / **Eingliederungshilfe** b. (-,-n) : skorenn genempañ b.

eingraben V.k.e. (gräbt ein / grub ein / hat eingegraben) : 1. douarañ, enkeviñ, sankañ, sikañ, plantañ ; *einen Pfahl in die Erde eingraben*, sankañ ur peul en douar, sikañ ur peul en douar, plantañ ur peul ; 2. [dre heñvel.] engravañ, garanañ ; *in Metall eingraben*, engravañ e-barzh ar metal.

V.em. : **sich eingraben** (gräbt sich ein / grub sich ein / hat sich (t-rt) eingegraben) : 1. *sich in die Erde eingraben*, en em zouarañ, mont da skoachañ en douar ; 2. [lu] en em gaeañ ; 3. [dre skeud.] *sich ins Gedächtnis eingraben*, chom garanet don e-barzh penn u.b., chom moulet er galon, chom enlouch'het don e spered u.b., chom bev e koun u.b., chom peg-mat er spered, skiltrañ pell en eñvor, chom garanet don en eñvor, chom peg er galon, antren e kalon u.b., mont don e kalon u.b. ; *diese Landschaft hat sich mir tief ins Gedächtnis eingegraben*, chomet eo skeudennoù ar c'horn-bro-se sanket don em c'houn (enlouch'het em spered, peg ouzh va spered, moulet em

spered), chomet eo skeudennoù ar c'horn-bro-se garanet don em eñvor, en em siket don em c'houn eo skeudennoù ar c'horn-bro-se, da viken em bo soñj eus ar c'horn-bro-se, chom a raio skeudennoù ar c'horn-bro-se em memor a-hed va buhez ; *der Zahn der Zeit hat sich tief in sein Gesicht eingegraben*, e zremm a zo roufennet don gant ivin an amzer, kaniet eo e zremm gant ivin an amzer.

engravieren V.k.e. (hat eingraviert) : engravañ, enlouch'hañ.

eingreifen V.gw. (griff ein / hat eingegriffen) : 1. lakaat an dorn e-barzh ; 2. [tekn.] [dre astenn.] kengrogañ ; *das Rad greift in das Getriebe ein*, kregiñ a ra ar rod e-barzh ar graouenn ; 3. [dre skeud.] *in jemandes Rechte eingreifen*, aloubiñ war gwirioù u.b. ; 4. kemer diarbennoù ; *disziplinarisch eingreifen*, kastizañ, kemer diarbennoù war tachenn ar c'henurzh ; 5. emellout, en em veskañ ; *die Polizei griff ein*, emellout a reas ar polis ; *er darf doch nicht in mein Privatleben eingreifen*, n'en deus ket da welet war va zraoù.

Eingreifen n. (-s) : 1. [tekn.] kengrogañ g. ; 2. emelladenn b., emell g., emellerezh g. ; *dank jemandes Eingreifen*, dre hanterouriezh (hantererezh) u.b., dre erbed u.b., en erbed u.b., gant moaien u.b., dre voaien u.b., dre zorn u.b., dre c'hrad u.b. ; *nur durch Eingreifen des Staates kann dieses Problem gelöst werden*, ne c'hall ket seurt kudenn bezañ diskoulmet hep emell ar Stad ; *das Eingreifen des Staates sollte nicht auf Kosten der Demokratie geschehen*, bez' e rankfe ar Stad ren e emelloù gant damant d'an demokratelezh ; 3. alouberezh g., aloubidigezh b., aloubadenn b.

eingrenzen V.k.e. (hat eingegrenzt) : bevenniñ, enkelc'hiañ, klozañ.

Eingriff g. (-s,-e) : 1. [tekn.] kengrogañ g. ; *Eingriff des Zahnrades*, kendentadur g., krog ar rod dantek g. ; *direkter Eingriff*, enkrog eeun g. ; 2. [dre skeud.] emelladenn b., emell g., emellerezh g. ; *Eingriff in das Privatleben*, emelladenn e buhez prevez u.b. b., emelladenn en amgant prevez u.b. b., emelladenn en amgant buhez prevez u.b. b., emell en aferioù prevez u.b. g., gaou (noaz) ouzh buhez prevez u.b. g. ; *Eingriff des Staates in die Wirtschaft*, emellerezh ar Stad en armerzh g. ; 3. alouberezh g., aloubidigezh b., aloubadenn b. ; *Eingriff in jemandes Rechte*, aloubidigezh war gwirioù u.b. b. ; 4. [mezeg.] oberatadenn surjanel b., gwezhiadenn surjanel b.

eingruppieren V.k.e. (gruppierte ein / hat eingruppiert) : rummata.

Eingruppierung b. (-,-en) : rummata g., rummatadur g.

Einguss g. (-s,-güsse) : 1. glec'hiadenn b., glec'h en tomm g. ; 2. diskargadur ar metal teuz g., redadur g., redek g. ; 3. [mezeg.] strinkelladur g. ; 4. [tekn.] moull g.

Eingussform b. (-,-en) : [tekn.] moull g.

Eingussstrichter g. (-s,-) : [tekn.] founilh redek g., trezer redek g.

einhacken V.gw. (hat eingehackt) : 1. pigosat ; 2. bouc'hialañ ; 3. *auf jemanden einhacken*, skeiñ gant u.b. ; 4. [dre skeud.] *auf jemanden einhacken*, arlouiñ war u.b., binimañ ouzh u.b. (Gregar).

V.k.e. (hat eingehackt) : [kegin.] drailhañ, miñsañ.

V.em. **sich einhacken** (hat sich (t-rt) eingehackt) : preizhañ ; *sich in eine Telefonleitung einhacken*, preizhañ ul linenn bellgomz.

einhalen V.k.e. (hat eingehakt) : ispilhañ, lakaat e pign ; *das Fenster einhalen*, lakaat ar prenestr war e vudurunoù, marc'hañ ar prenestr.

V.gw. (hat eingehakt) : 1. kregiñ e ; 2. [tekn.] distegnañ ; 3. [dre skeud.] emellout, en em veskañ.

V.em. : **sich einhalen** (hat sich (t-rt) eingehakt) : kregiñ e kazel u.b. ; *sie gehen eingehakt*, mont a reont kazel-ha-kazel (kazel-ouzh-kazel, brec'h-ouzh-brec'h), kazeliañ a reont an eil gant egile ; *sich bei jemandem einhalen*, kregiñ e brec'h u.b., kregiñ e kazel u.b., kazeliañ u.b., kazeliañ gant u.b.

-einhalb Adv. : hanter ; *eineinhalb Jahre*, bloaz hanter ; *eineinhalb Stunden*, un eurvezh hanter, un eur hanter ; *zweieinhalb Tage*, daou zevezh hanter ; *dreieinhalb Meter lang*, tri metr hanter hed, tri metr hanter a hed.

Einhalt g. (-s) : harz g., arsav g., ehan g., paouez g., harp g., kae g. ; *einer Sache Einhaltung tun*, lakaat harz d'udb, lakaat un harp d'udb, troc'hañ udb, reiñ harz d'udb, troc'hañ d'udb, mougañ udb, troc'hañ groñs a-raok udb, mirout ouzh udb a c'hounit tachenn, herzel udb, skodiñ udb, skoilhañ udb, sparlañ ouzh udb, kas a-enep udb, ober brezel d'udb, kaeañ ouzh udb ; *einer Krankheit Einhaltung gebieten*, troc'hañ ur c'hleñved, lazhañ ur c'hleñved, harluañ ur c'hleñved a-douez an dud, harluañ ur c'hleñved a-vetoù an dud, maoutañ ur c'hleñved.

einhalten V.k.e. (hält ein / hielt ein / hat eingehalten) : 1. herzel, lakaat da chom a-sav, fardellañ, mougañ, gwaskañ, moustrañ, derc'hel ; 2. [dre astenn.] derc'hel, derc'hel da, seveniñ, mirout ; *sein Versprechen einhalten*, derc'hel ur bromesa, kenderc'hel ouzh e bromesa, derc'hel d'e c'her, derc'hel d'e lavar, delc'her d'e bromesa, seveniñ e bromesa, seveniñ e ouestl, ober e ouestl, seveniñ un dra ouestlet, mirout e c'her, mirout e feiz, ober e c'her, mirout al le a oa bet touet, peurzelc'her e c'her ; *das Versprechen wurde eingehalten*, ar bromesa a oa aet da wir ; *den Kaufvertrag einhalten*, delc'her e varc'had ; *die festgelegten Bedingungen einhalten*, mirout an divizoù merket ; *eine Frist einhalten*, derc'hel d'an termen, damantiñ d'ur goursez, chom e-barzh an termen lakaet ; *er kann das Arbeitstempo nicht einhalten*, ne zeu ket da boursuiñ, foulet eo, herr labour a zo warnañ, dilañsañ a ra war e labour, tapout a ra dilañs gant e labour, tapout a ra dale gant e labour, tapet eo diwezhat gant e labour, chom a ra e labour a-revr gantañ, chom a ra e labour àr-dreñv gantañ, chom a ra e labour diwar-lerc'h (a-ziwar-lerc'h) gantañ, en em gavout a ra berr gant e labour, tapet eo war-lerc'h, paket eo berr, tapet eo berrek, berrek eo gant e labour, tapet en deus ar bouc'h, n'eo ket lodenn evit labourat ; 3. heuliañ, sentiñ ouzh, sujañ da ; *ein Gesetz nicht einhalten*, terriñ ul lezenn, mont hebiou d'ul lezenn, mont dreist (a-enep) ul lezenn, disentiñ ouzh ul lezenn ; 4. [kirri-tan] derc'hel da ; *die rechte Seite einhalten*, chom war an tu dehou, derc'hel mat d'an tu dehou ; *er weiß, die goldene Mitte einzuhalten*, hennezh a vez atav kempouez an traoù gantañ, plaen eo an den, hennezh a oar moull.

V.gw. (hält ein / hielt ein / hat eingehalten) : *mit etwas einhalten*, ehanañ gant udb ; *mit dem Lesen einhalten*, paouez (ehanañ) da lenn.

Einhaltung b. (-en) : 1. harz g., arsav g., ehan g., paouez g. ; 2. [dre astenn.] mirerezh g., miridigezh b., sevenidigezh b., sevenadenn b., sevenadur g., sentidigezh b., douj g., doujañs b. ; *auf die Achtung und Einhaltung der Menschenrechte hinwirken*, diogeliñ an doujañs gwirion ouzh gwirioù mab-den.

einhängern V.k.e. (hat eingehängert) : 1. sankañ (sikañ, plantañ) a daolioù morzhol ; 2. [dre skeud.] diferañ [udb d'u.b.], plantañ don en empenn u.b., sankañ e penn u.b., sikañ e penn u.b., bountañ e penn u.b., troadañ e penn u.b., diazezañ [ur mennozh, ur soñj] e spered u.b.

V.gw. (hat eingehängert) : fraoulat ; *auf jemanden einhängern*, lopañ u.b., lopañ war u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., torbilat u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, blodañ e gorf d'u.b., reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostoù u.b., dresañ e ganellou d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b., gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., reiñ laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead bazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lër d'u.b., skrivellañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), reiñ ur roustad d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., reiñ un dres d'u.b., ober un dres d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., reiñ bourr d'u.b., diboultrennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadoù d'u.b., mont d'u.b. a gogoù berr, boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, sevel akuilhetenn diwar u.b., bazhata kaer (fustañ, pilat) u.b., ober bleud gant unan bennak, frikañ u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ koad d'u.b., reiñ kastilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., dornañ u.b. a gof da gein, teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, lardañ e billig d'u.b.

V.em. : **sich einhängern** (hat sich (t-d-b) eingehängert) : *sich (t-d-b) etwas einhängern*, plantañ udb don en e benn, troadañ udb.

Einhängern n. (-s) : *Einhängern eines Werbeslogans*, bruderezh a-daol trañch g., bruderezh forzh pegement g., bruderezh taer g., bruderezh ken-ha-ken g., bruderezh ken-ha-kenañ g., bruderezh mui-pegem-mui g., bruderezh gwazh-pegem-gwazh g., fraoulerzh daranvel g.

einhandeln V.k.e. (hat eingehandelt) : 1. eskemmañ, trokañ ; 2. [kenw.] prenañ.

V.em. : **sich einhandeln** (hat (t-d-b) eingehandelt) : tapout, pakañ, dastum, serriñ ; *sie werden sich (t-d-b) damit Ärger einhandeln*, emaint o tarbariñ ur gwall gudenn dezho o-unan, emaint oc'h en em lakaat dindan vec'h, emaint o sachañ bec'h war o c'hein, emaint o sachañ ar c'harr war o c'hein, emaint o tennañ tan war o c'hein, emaint o tanzen trubuilhoù a-benn an amzer da zont, emaint o hadañ danvez keuz, emaint o hadañ greun keuz, emaint o hadañ kerse, emaint o prenañ kerse, trabas o do war gement-se, gwall afer o do da gaout abalamour

d'an dra-se, afer fall a bakint abalamour d'an dra-se, kement-se a raio heg dezho.

Einhänder g. (-s,-) : mank g., moñs g., mogn g., paotr e zorn mogn g.

einhandig ag. : 1. mogn, mank, mankart, moñs, monk ; *ein Einhänder*, ur mankard g., ur mank g., ur mogn g., ur moñs g., ur paotr mogn e zorn g. ; *eine Einhandige*, ur vankell b., ur vaouez mogn he dorn b. ; 2. [sonerezh] gant un dorn.

Adv. : gant un dorn.

einhängen V.k.e. (hat eingehängt) : *jemandem etwas einhängen*, lakaat udb etre daouarn u.b.

Einhängigung b. (-,-en) : roadenn b., roidigezh b., kasadur g.

Einhängungsschein g. (-s,-e) : paper-diskarg g., lizher-diskarg g., skrid-degemer g.

Einhandsegeln n. (-s) : [sport, bigi] redadeg en e unan b., redadeg an-unan b.

einhängen V.k.e. (hat eingehängt) : ispilhañ, lakaat e pign ; *das Fenster einhängen*, lakaat ar prenestr war vudurun, lakaat ar prenestr war e vudurunou, marc'hañ ar prenestr ; [pellgomz] *den Hörer einhängen*, adskourrañ selaouer ar pellgomzer, advarc'hañ selaouer ar pellgomzer, skourrañ ar pellgomzer.

V.em. : **sich einhängen** (hat dich (t-rt) eingehängt) : kregiñ e kazel u.b. ; *sich bei jemandem einhängen*, kregiñ e brec'h u.b., kregiñ e kazel u.b., kazeliañ u.b.

einhauchen V.k.e. (hat eingehaucht) : 1. enanaliñ, lonkañ e alan, tennañ e alan, sachañ e anal ; 2. [dre astenn.] c'hweshañ, enchweshañ ; *jemandem neues Leben einhauchen*, degas startijenn nevez d'u.b., buhezekaad u.b., divorediñ u.b.

einhausen V.k.e. (haute ein / hat eingehauen) : 1. freuzañ, terriñ ; 2. engravañ, kizellañ.

V.gw. (haute ein / hieb ein // hat eingehauen) : *auf jemanden einhausen*, reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostoù u.b., dresañ e ganellou d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur preda d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b., gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., reiñ laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead bazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lèr d'u.b., skrivellañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), reiñ ur roustad d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., reiñ un dres d'u.b., ober un dres d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., reiñ bourr d'u.b., diboultrennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., bazhata kaer (fustañ, pilat) u.b., lopañ u.b., lopañ war u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., torbilat u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadoù d'u.b., mont d'u.b. a gogoù berr, boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, sevel akuilhetenn diwar u.b., teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, ober bleud gant unan bennak, frikañ u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ koad d'u.b., reiñ kastrilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., dornañ u.b. a gof da gein, lardañ e billig d'u.b.

einhäusig ag. : 1. [louza.] monoek ; *einhäusige Pflanzen*, plant monoek str. ; 2. [dre skeud.] chomidik, divonedus, luduek, ludu, yeuek.

Einhausigkeit b. (-) : [louza.] monoegezh b.

einheben V.k.e. (hob ein / hat eingehoben) : [Bro-Aostria] enkefiañ.

einheften V.k.e. (hat eingheftet) : 1. [levr] strollañ, krafañ ; 2. [gwiad.] krafañ, braswriat ; 3. [moull.] enlevrañ ; 4. renkañ.

einhegen V.k.e. (hat einghegt) : kaeañ, garzhañ, enklozañ.

Einhegung b. (-,-en) : enklozadur g.

einheimisch ag. : eus ar vro, -bro, henvroat, orinadel, kentvroat ; *einheimische Sitten*, gizioù eus ar vro lies. ; *die Einheimischen*, ar vroidi lies., tud ar vro lies., an henvroidi lies., an henvroiz lies. ; *einheimisch werden*, heñvelaat, hevelebekaad, enteuziñ.

einheimen V.k.e. (hat eingheimst) : 1. sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum, gorren, eostiñ, gronnañ, klozañ ; 2. P. [dre skeud.] eostiñ, dastum, gounit.

Einheirat b. (-) : kerentiez dre zimeziñ b.

einheiraten V.gw. (hat eingheiratet) : *in eine Familie einheiraten*, dont da vezañ kar dre zimeziñ, kerentiañ dre zimeziñ ; *das ist eine eingheiratete Tante*, honnezh a zo moereb da-heul din ; *eingheirateter Neffe*, niz da-heul g. V.k.e. (hat eingheiratet) : kerentiañ.

Einheit b. (-,-en) : 1. unvez b., unvezenn b., unanenn b., unander g., unanad g. ; 2. unded b., under g., unelezh b., unanelezh b., unanded b. ; *Einheit der Handlung*, unded an ober b. (Gregor), unded darvezadur b. ; *Einheit des Ortes*, unded lec'h b. ; *Einheit der Zeit*, unded amzer b. ; 3. unvaniezh b., unaniezh b. ; [polit.] *Einheit eines Volkes*, un(v)aniezh vroadel b. ; 4. [lu] unvez b., bagad g., kevrenn b., rann soudardet b. ; *Kampfeinheit*, unvez stourm b., bagad stourm g.

einheitlich ag. : 1. unvan, peurunvan, unanus, unvezus ; [bev.] *einheitlicher Bauplan der Lebewesen*, doareennoù kenglotus lies., kengloterezh ar stummoù g. ; 2. unel, unanel.

Adv. : e bloc'h, a-stroll, a-unan, bloc'h, a-unvan, a-unvouezh, holl a-bezh, en ur bagad, a-gevret, a-bezh-kaer, holl d'un dro, holl gweitunan, e-kevret, asambles, en ur pezh, en ur ser, ser-ha-ser, e-ser, a-genstroll, a-geñver, a-gor, a-unstroll, kumun, en ur stern, boutin, e boutin, ken- ; *einheitlich vorgehen*, labourat diwar ur raktres hollek, mont dezhi gant kenurzh.

Einheitlichkeit b. (-) : 1. unvanded b., unvander g. ; 2. unelezh b., unanelezh b., unanded b., unded b., under g.

Einheitsbestrebung b. (-,-en) : strivoù da-gaout an unvaniezh lies.

Einheitsgebühr b. (-,-en) : taos unvan g.

Einheitskleidung b. (-,-en) : dilhad unvandoare g./lies., unwisk g.

Einheitslehre b. (-) : [preder.] unelouriezh b., monouriezh b., monegezh b.

Einheitsmatrix b. (-,-matrizen) : [mat.] oged unanenn g.

Einheitspartei b. (-,-en) : [polit., istor] *sozialistische Einheitspartei Deutschlands (SED)*, strollad sokialour peurunvan Bro-Alamagn g.

Einheitspreis g. (-es,-e) : priz unel g.

Einheitspreisgeschäft n. (-s,-e) : stal-werzh priz unel b.
Einheitssatz g. (-es,-sätze) : feur unel g.
Einheitsschule b. (-,-n) : skol lik b.
Einheitsstarif g. (-s,-e) : priz unel g.
Einheitswährung b. (-,-en) : unvetalegezh b., moneiz unel g.
Einheitszeit b. (-) : amzer hollvedel b.
einheizen V.gw. (hat eingeheizt) : 1. tommañ, goriñ ; *tüchtig einheizen*, tommañ mat, goriñ mat ; 2. [dre skeud.] P. *jemandem tüchtig einheizen*, kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandalenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., malañ gros d'u.b., ober ur rez d'u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., kannañ e gouez (e roched) d'u.b., koueziañ e benn d'u.b. / kiviañ tonenn e benn d'u.b. (Gregor), lardañ e billig d'u.b., teñsañ u.b., krozal u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., gwalarniñ u.b., skandalat u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., rezoniñ u.b., gourdrouz u.b., kastizañ u.b., plantañ kentel gant u.b., hejañ e c'hwen d'u.b., hejañ e laou d'u.b.
Einheizer g. (-s,-) : mesker g., kabaler g., dispac'her g., korzhour g.
Einheizerin b. (-,-nen) : meskerez b., kabalerez b., dispac'herez b., korzhourez b.
einhellig ag. : unvouezh, unvan, a-unvouezh, a-unan ; *wir sind der einhelligen Ansicht, dass die Situation gefährlich ist*, an holl ac'hanomp gwitibunan a soñj dezho e vo start an abadenn (ez eo gwall arvarus hon doare), an holl ac'hanomp gwitibunan a zifenn e vo start an abadenn (ez eo gwall arvarus hon doare), kordañ a ra hor mouezhioù evit lavaret e vo start an abadenn ; *einheimliches Lob ernten*, eostiñ ur barrad meuleudioù, eostiñ meuleudi digant an holl (a bep tu), bezañ roet d'an-unan mil meuleudi gant an holl, bezañ roet d'an-unan a bep seurt meuleudi gant an holl.
Adv. : a-unvouezh, a-unan, en ur vouezh, en ur soñj, holl gwitibunan, en ur pezh, a-genglev.
Einheimlichkeit b. (-) : unvouezh b., unaniezh b., unvanded b., unvander g., kenglev g., emglev g., reizhded b., unvaniezh b.
einhenkeln V.em. : **sich einhenkeln** (hat sich (t-rt) eingehenkelt) : P. 1. kregiñ e brec'h u.b., kregiñ e kazel u.b., kazeliañ u.b. ; 2. mont kazel-ha-kazel (kazel-ouzh-kazel, brec'h-ouzh-brec'h).
einher- rakverb rannadus a verk ul lusk etrezek an hini a gomz. Doare al lusk a vez resisaet gant ar verb.
da skouer : *einherbrausen*, (ist) : tremen a-dizh hag a-dak (d'an druilh), tremen gant trouz bras ; *einherstolzieren*, (ist) : pompadiñ o tremen, tremen rok an tamm eus an-unan, torodelliñ ; *majestätisch einherschreiten*, kerzhet gant meurdez.
einhergehen V.gw. (ging einher / ist einhergegangen) : 1. *mit etwas einhergehen*, bezañ liammet gant udb, bezañ kenstag ouzh udb ; 2. kerzhet a-zoug e gamm (a-zoug-kamm, a doug e gamm, dousik ha plaen, plarik, war e c'horregezh, war e gamm, ent habaskik, war e bouezig, war e sklavig, war e zres, war e zresig, war e nañv, war e nañv-kaer, war e nañvig, war e nañvigoù, war e boz, war e blaen, war e vadober), kontañ e gammedoù / kerzhet goustadik / kerzhet siouluk / selaou e bazioù (Gregor).

einhöckerig ag. : un tort dezhañ war e gein, ur bos dezhañ war e gein ; *einhöckeriges Kamel*, dremedal g.
einholen V.k.e. (hat eingeholt) : 1. kerc'hat, mont d'ober prenadennoù, mont d'ober defotachoù ; *Gott hat sie in seinen ewigen Frieden eingeholt*, Doue a zec'halvas anezhi d'e baradoz ; 2. *jemanden einholen*, pakañ u.b., tapout u.b., adtapout u.b., tizhout u.b., [sport] gounit war u.b. a veg troad ; 3. [merdead.] *ein Tau einholen*, sachañ war ur fun (war ur fard) ; *die Netze einholen*, sevel (gorren, dizourañ) ar rouedoù ; 4. *die Flagge einholen*, gouzizañ ar banniel, diskenn ar banniel ; 5. [dre skeud.] *die verlorene Zeit wieder einholen*, adapout an abuzoù amzer (an amzer gollet, an dale) ; 6. *die Erlaubnis einholen*, goulenn an aotre, goulenn droed ha koñje evit ober udb ; 7. *über etwas Auskünfte einholen*, mont da c'houlenn (da glask) titouroù diwar-benn udb, klask disaouzan a-zivout udb, ober enklask diwar-benn udb, dastum ditouroù diwar-benn udb, pennaouiñ titouroù (ditour) diwar-benn udb, klask ditour diwar-benn udb, ditourañ udb, titouriñ udb, en em zaveiñ a-zivout udb, enklask / kemer kentel / lakaat poan da c'houzout udb (Gregor), mont da glask sklêrijenn diwar-benn udb ; *sie hat sich allerlei Auskünfte eingeholt*, graet eo ganti he fourvez a ditouroù ; 8. tapout, pakañ, dastum, serriñ, gounit ; *er hat sich eine schlimme Krankheit eingeholt*, tapet (dastumet, serret, paket) en deus ur gwall gleñved, stropet en deus ur gwall gleñved outañ, tapet en deus e valapa (e fall, e jeu) ; 9. sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum.
Einholnetz n. (-es,-e) : roued defotachoù b., roued prenadennoù b.
Einholdtasche b. (-,-n) : sac'h defotachoù g., sac'h prenadennoù g., kabas g., kabasenn b.
Einholung b. (-,-en) : goulenn g.
Einhorn n. (-s,-hömer) : 1. [mojenn.] unkorneg g., marc'h-kornek g. ; 2. [loen] narwal g.
einhörnig ag. : unkorn, unkornek ; *einhörnige Kuh*, buoc'h beskorn b., beskorn b. ; *einhörniger Stier*, tarv beskorn g., beskorn g.
Einhornschnecke b. (-,-n) : [loen.] maligorn unkorn g.
Einhufer g. (-s,-) : [loen.] unkarne g., ekuideg g. ; *die Einhufer*, an ekuideged lies., an unkarneged lies.
einhufig ag. : [loen.] unkarne.
einhüllen V.k.e. (hat eingehüllt) : goleiñ, gronnañ, farlokañ, tamolodiñ, pakañ, dastum, goueliañ, gwiskañ, klozañ ; *in ein Leinentuch einhüllen*, sebeliañ / lienañ (Gregor) ; *der Nebel hüllt das Tal ein*, neuñviñ a ra an draonienn el latar, beuzet eo an draonienn el latar.
V.em. : **sich einhüllen** (hat sich (t-rt) eingehüllt) : 1. *sich warm einhüllen*, en em gafunañ, en em c'hronnañ ; *ich hatte mich dick eingehüllt*, lakaet em boa ur bern dilhad dindanon, doublet mat e oan ouzh ar wallamzer, tamolodet em boa ur bern dilhad en-dro din, lakaet em oa gloanaj en-dro din, lakaet em oa ur c'hloann en-dro da'm c'horf ; 2. [dre skeud.] *sich in seine Würde einhüllen*, kemer digarez diouzh e anv mat evit klozañ war an-unan ha chom war dav, digareziñ e vriegezh evit tevel, siguriñ e anv kaer evit derc'hel kloc'h war e soñjoù.
ein hundred niver. : kant, 100.
ein hundredachtzig niv. : kant pevar-ugent, nav-ugent, 180.

ein hundred drei niver. : kant tri, tri ha kant, kant teir, teir ha kant, 103.

ein hundred drei ßig niver. : dek ha c'hwec'h-ugent, kant tregont, 130.

ein hundred drei und zwanzig niver. : kant tri warn-ugent, 123.

ein hundred neunzig niver. : kant dek ha pevar-ugent, dek ha nav-ugent, 190.

einig ag. : unvan, unanet, a-unan, a-unvan, a-untu, a-du an eil gant egile ; *einig sein*, bezañ unanet, bezañ unvan, bezañ a-unan, bezañ a-unvan, bezañ plaen an traoù etrezo, kanañ ar gousperoù war ar memes ton, bezañ o peuriñ war ar memes tachenn, bezañ a-vouezh an eil gant egile, toniañ an eil gant egile, bout ag un intent ; *einig werden*, erruout mat, kouezhañ a-du, en em glevet, en em gordañ, ober emglev, ober intent ; *über einen Handel enig werden*, en em glevet war ur marc'had, tonkañ ur marc'had, juntañ ur marc'had, siellañ ur marc'had, tremen ur gra, en em gordañ war divizoù ur marc'had, en em glevet war divizoù ur marc'had, ober ar gra, ober marc'had ; *ich bin mit ihm in diesem Punkt enig*, a-du emañ gantañ war ar c'hraf-se ; *wir sind uns darüber enig*, dass die Situation gefährlich ist, an holl ac'hanomp gwitubunan a soñj dezho e vo start an abadenn (ez eo gwall arvarus hon doare), kordañ a ra ar mouezhioù evit lavaret e vo start an abadenn ; *alle machen vor, enig zu sein*, an holl a vez plaen diwar-c'horre.

einige(r,s) : 1. *anv-gwan* : un nebeud, ... bennak, ur ... bennak, un nebeudig ..., un nebeudad ... g., un dornad ... g., un troñsad ... g., ur flac'had ... b., ur vozad ... b., un togad ... g., ur pakad ... g., meurik a ... lies. ; *einige Leute*, ur frapad tud g., ur rumm g., ur rummad tud g., ur flac'had tud b., ur vozad tud b., ur pakad tud g., serten tud, darn, un darn dud, lod, tud, tud 'zo, hiniennoù, unanoù, unanoù bennak, unan bennak, ur re bennak, unanig bennak, greunigoù a dud lies., un nebeudad tud ; *einige Monate*, un toullad mizioù g., un nebeud mizioù, ur mizioù bennak, un togad mizioù, meurik a viz ; *einige Zahlen*, un nebeud niveroù, un niveroù bennak, un nebeudig niveroù, un niver bennak ; *einiges Geld*, un nebeud gwenneien, un tamm gwenneien g., tammoù gwenneien lies. ; *einige Grad minus*, un nebeud derezioù dindan mann ; *vor einiger Zeit*, n'eus ket pell, n'eus ket paot, n'eus ket pell amzer, n'eus ket c'hoazh gwall diamzer, n'eus ket c'hoazh gwall bell, n'eus ket pell bras, n'eus ket gwall bell-maleürus, n'eus ket gwerso, n'eus ket tamm gwerso, gwechall-nevez, n'eus tamm 'zo ebet, dabord, ergentaou(ik), kentaou, a-gentaou, n'eus ket gwall belloù, nevez 'zo, ken un nevez 'zo, a-nevez, a-nevez 'zo, nevezik 'zo, n'eus ket pell amzer, n'eus ket keit-se holl c'hoazh, n'eus ket a geit-se holl c'hoazh, un tammig 'zo, ur mareadig amzer 'zo, un tachadig 'zo, ur pennadig 'zo ; *einige Monate vorher*, ur mizioù bennak a-raok ; *nur einige Leute haben das Geräusch gehört*, n'eus nemet unan bennak o deus klevet an trouz ; *einige Tage später*, a-benn un dervezh bennak goude se, un nebeud devezhioù war-lerc'h.

2. *aganv amstrizh* : ur re bennak, reoù, unanoù, unanoù bennak, unanigoù, darn, lod ; *einige dreißig*, un tregont bennak, tregont bennak a dud ; *einige ... andere ...*, lod ..., lod all ... - an eil re ..., ar re all ... - ur re ... hag ar

re all ... ; *einige sind gekommen, andere nicht*, lod a oa deuet, lod all ne oant ket - darn a oa deuet, lod all ne oant ket ; *nur einige haben das Geräusch gehört*, n'eus nemet unan bennak o deus klevet an trouz ; *einiges*, un dra pe dra, un draik bennak.

einigeln V.em. : **sich enigeln** (hat sich (t-rt) eingeeigelt) : 1. [loen.] rodellañ, en em guilhañ ; 2. tec'hel diouzh an dud, en em dennañ pell diouzh safar ar bed, en em dennañ en distro, chom pell diouzh darempred an dud, en em serriñ warnañ e-unan ; 3. [lu] en em gaeañ.

einigen V.k.e. (hat geeinigt) : unvaniñ, unaniñ, unanaat.

V.em. : **sich einigen** (haben sich (t-rt) geeinigt) : kavout un emglev, ober emglev, ober an emglev, kouezhañ a-du, en em glevet, en em gordañ, erruout mat, en em ingalañ, ober kevredigezh an eil gant egile, ober intent ; *sie haben sich darauf geeinigt, eine Straße zu bauen*, emglev a zo etrezo evit sevel un hent, emglev o deus graet evit sevel un hent, intent o deus graet evit sevel un hent, graet o deus an emglev da sevel un hent, en em glevet int evit sevel un hent, en em gordet int evit sevel un hent, en em ingalet int evit sevel un hent ; *sich mit jemandem einigen*, en gavout da unan gant u.b., ober kevredigezh gant u.b., intent gant u.b., sevel a-du gant u.b., kordañ gant u.b. ; *wir haben uns nie darauf geeinigt*, biskoazh ne oa emglev ebet etrezomp war ar poent-se, biskoazh n'omp bet ag un intent ; *schließlich konnten sie sich einigen*, erfin e voe graet etrezo an emglev ; *sie einigen sich schnell über den Preis*, graet e oa bet buan ar priz.

einigend ag. : unanus, unvanus.

einigermäßen Adv. : evit ur pezh, gant kemm ha ment, tamm pe damm, un tamm bennak, a-walc'h, peuz-, etre daou, etre an daou, mui pe vihanoc'h, mui pe vui, muioc'h pe vui, mui pe nebeutoc'h, muioc'h pe nebeutoc'h, kalz pe nebeut, well-wazh ; *du kannst einigermaßen gut Englisch*, un saozneg madik a-walc'h a zeu ganit, te a gomz saozneg ne c'hwit ket ; *er kann einigermaßen gut Deutsch*, un alamaneg madik a-walc'h a zeu gantañ, komz a ra alamaneg ne c'hwit ket ; *mir geht's einigermaßen gut*, ne c'hwitan, ne c'hwitan ket, n'em eus ket da glemm, n'eus eus ket da glemm ; *ihr habt euch einigermaßen an das Gesetz gehalten*, dalc'het ho peus damdost d'al lezenn, heuliet ho peus damdost al lezenn ; *es war ihm einigermaßen gelungen*, deuet e oa e daol da vadik ; *ich weiß einigermaßen, wie man es tun*, gouzout a ran tamm-pe-damm penaos ober, gouzout a ran mui pe vui penaos ober ; *sie haben die Erklärung einigermaßen verstanden*, komprenet o deus an displegadenn mui pe vui, komprenet o deus an displegadenn muioc'h pe vui, komprenet o deus an displegadenn muioc'h pe nebeutoc'h, komprenet o deus an displegadenn mui pe vihanoc'h ; *sie wurden einigermaßen gut aufbewahrt*, miret e oant bet gwell pe welloc'h.

Einigkeit b. (-) : unaniezh b., unvanded b., unvander g., kenunvaniezh b., unvaniezh b., emglev g., emglev-mat g., reizhded b. ; [kr-l] *Einigkeit macht stark*, unaniezh a zo nerzh - un neudenn a dorr krenn, kant a ra ur gordenn - un neudenn ne grougo den, met kant a ra kordenn - daou louarn kamm a ra bec'h da unan eeun - daou louarn kamm a zo trec'h da unan eeun - muiañ keuneud, brasañ tantad - un neudenn a zo aesoc'h da derriñ eget ur gudenn, en

em unanit eta ; *zu einer Einigkeit kommen*, kouezhañ a-du, kavout un emglev, dont a-benn da sevel un emglev, erruout mat.

Einigung b. (-,-en) : 1. unanidigezh b., unvanidigezh b., unvanadur g., unanadur g. ; 2. kompezadur g., emglev g., emglevadenn b., kevredigezh b., treuzvarc'had g., treuzemglev g., amziviz g. ; *zu einer Einigung gelangen*, kavout un emglev, kouezhañ a-du, dont a-benn da sevel un emglev, erruout mat, ober treuzvarc'had, treuzvarc'hata, skoulmañ un treuzemglev, skoulmañ un amziviz, ober kevredigezh an eil gant egile ; *schließlich konnte eine Einigung erreicht (erzielt) werden*, erfin e voe graet etrezo an emglev.

Einigungspunkt g. (-s,-e) : kember g., kraf m'en em gav an holl a-du an eil gant egile g. ; *einen Einigungspunkt finden*, kemberiñ, en em gavout a-du an eil gant egile war ur c'hraf bennak.

Einigungsvertrag g. (-s,-verträge) : [polit.] feur-emglev unaniñ g.

einimpfen V.k.e. (hat eingepflicht) : 1. [mezeg.] brec'hiñ, enkontammiñ, lakaat ar vrec'h da ; 2. [dre skeud.] diferañ d'u.b., sankañ e penn u.b., plantañ e spered u.b., sikañ e penn u.b., diazezañ [ur mennozh, ur soñj] e spered u.b.

Einimpfung b. (-,-en) : [mezeg.] brec'hiñ g., brec'hidigezh b.

einjagen V.k.e. (hat eingejagt) : plantañ, teurel, c'hwezhañ ; *jemandem Furcht einjagen*, teuler spouron e kalon u.b., plantañ aon en u.b., ober (lakaat) aon d'u.b., spontañ u.b., lakaat aon da sevel e kalon u.b., lakaat aon da sevel gant u.b., reiñ un tamm spont d'u.b., ober ur c'hofad aon d'u.b., braouac'hiñ u.b., drec'hiñ u.b., reiñ ur pezh spont d'u.b., fromañ u.b., ober from d'u.b., spouronañ u.b., lorc'hañ u.b., efreizhañ u.b., estlammiñ u.b., strabouilh u.b., spontailhañ u.b.

einjährig ag. : 1. ... bloaz, bloaziad ; [lu] *einjähriger Freiwilligendienst*, koñje bloaz (servij soudard bloaz) graet a youl vat g. ; *einjähriges Tier*, bloaziadenn b. ; *einjähriges Zieglein*, menn gavr bloaziad g. ; *einjähriges Kind*, bugel bloaz g. ; 2. bloaziek ; *einjährige Pflanze*, plant bloaziek str., plantenn vloaziek b.

Einjahrsblume b. (-,-n) : bleunienn vloaziek b.

einjochen V.k.e. (hat eingejocht) : yevañ, lakaat dindan yev.

einkacheln V.k.e. (hat eingekachelt) : P. tommañ, ober tan, lakaat an tan da gregiñ, enaouiñ un tantad, c'hwezhañ (enaouiñ) an tan, ober ur c'hlaouiadenn dan.

einkalken V.k.e. (hat eingekalkt) : 1. razañ ; 2. [labourdouar] razañ, lakaat raz war, margañ, merliñ, strogañ.

einkalkulieren V.k.e. (kalkulierte ein / hat einkalkuliert) : 1. lakaat e penn-kont, lakaat e-barzh, teuler kont eus, eveshaat ouzh, derc'hel kont eus, reiñ pouez da, reiñ fed da, reiñ a fed da, ober fed da, teurel evezh ouzh, teuler pled gant (war, da) ; 2. kontañ e-barzh, lakaat war ar gont.

Einkammersystem n. (-s,-e) : [polit.] reizhiad politikel ur gambr hepken b., unkambreghez b.

einkapseln V.k.e. (hat eingekapselt) : [mezeg.] enkistañ. V.em. : **sich einkapseln** (hat sich (t-rt) eingekapselt) : 1. enkaledenniñ, nozelenniñ, enkistañ ; 2. tec'hel diouzh an dud, en em dennañ pell diouzh safar ar bed, en em

dennañ en distro, chom pell diouzh darempred an dud, en em serriñ warnañ e-unan, mont en e gorn.

einkassieren V.k.e. (kassierte ein / hat einkassiert) : enkefiañ, touch ; *einen Scheck einkassieren*, enkefiañ ur chekenn, touch ur chekenn (Gregor).

Einkassierer g. (-s,-) : enkefier g.

Einkassierung b. (-,-en) : enkefiadur g., enkefierezh b., enkefiañ g., degouezh arc'hant g., degouezhadenn arc'hant b.

Einkauf g. (-s,-käufe) : kefridi b., pren g., prenadenn b., prenaenn b., prenadur g., ampled g. ; *Einkäufe machen*, ober prenadennou, ober e brenadennoù, ober e brenou, ober prenoù, ober e brenaiou, prenañ e ziankajoù, prenañ diankajoù, ober an diankajoù, en em bourvezañ, prenañ defotajoù, ober an defotajoù, ober e gefridiou, ober kefridiou, ober ar c'homisionou ; *ich habe noch Einkäufe zu tätigen*, troioù am eus d'ober, kefridiou am eus d'ober ; *sie hat ihre Einkäufe erledigt*, graet eo he frenoù ganti ; *Einkäufe*, prenadennou lies., prenoù lies., preniaou lies. ; *die ersten Einkäufe eines jungen Ehepaars*, an nevezioù lies.

einkaufen V.k.e. (hat eingekauft) : [kenw] prenañ, ober prenoù, ober prenadennou, ober e brenadennoù ; *einkaufen gehen*, ober kefridiou, mont da brenañ e ziankajoù, mont d'ober e brenou, mont d'ober e brenaiou, mont d'ober prenadennou, mont d'ober prenoù, mont d'ober an defotajoù, mont da gerc'hat e zefotajoù, mont d'ober komisionou ; *in den Supermarkt einkaufen gehen*, mont d'ar gourmarc'had da brenañ diankajoù.

V.em. : **sich einkaufen** (hat sich (t-d-b) eingekauft) : *sich (t-d-b) eine Lebensversicherung einkaufen*, kemer ur c'hretadur buhez, sinañ ur gevrat-kreataat war ar vuhez.

Einkäufer g. (-s,-) : prener g.

Einkaufsbummel g. (-s,-) : tro ar stalioù b., abadenn genaouegañ ouzh ar stalioù b., abadenn vargediñ dirak ar stalioù b., troiad lipat stalioù b., staliaoua g., staliaouiñ g.

Einkaufsgenossenschaft b. (-,-en) : kevelouriezh brenañ b.

Einkaufsland n. (-s,-länder) : bro enporzhier b.

Einkaufsleiter g. (-s,-) : penn rann ar prenadennou g., rener gwazrann ar prenadennou g.

Einkaufspassage b. (-,-n) : [gourmarc'hadoù] garidenn genwerzhel b., trepas kenwerzhel, palier kenwerzhel g.

Einkaufspreis g. (-es,-e) : priz-prenañ g., priz-gwerzhañ g., priz koust g.

Einkaufsquelle b. (-,-n) : tit evit prenañ marc'had-mat g., chom-lec'h ur stal marc'had-mat g.

Einkaufsstraße b. (-,-n) : stradaed kenwerzherezh b., stradaed stalioù-gwerzh b.

Einkaufssumme b. (-,-n) : [Bro-Suis] gwirioù da baeañ evit kaout ar geodedadelezh lies.

Einkaufstasche b. (-,-n) : sac'h defotachoù g., sac'h prenadennou g., kabas g., kabasenn b.

Einkaufswagen g. (-s,-) : karrigell b., karrig g.

Einkaufszeit b. (-,-en) : eurioù digeriñ lies.

Einkaufszentrum n. (-s,-zentren) : gourmarc'had g., kreizenn-genwerzh b., gwerzhlec'h g., kenwerzhva g.

Einkaufszettel g. (-s,-) : roll an traezoù da brenañ g.

einkehlen V.k.e. (hat eingekelt) : [tekn.] andennañ, roudennañ, rizennañ, askañ, askennañ, kochañ.

Einkehlung b. (-,-en) : [tekn.] andennadur g., roudennadur g., rizennadur g., ask g., koch g.

Einkehr b. (-) : 1. [koz] diskenn g. ; *im Gasthaus Einkehr halten*, ober e ziskenn en ostaleri, diskenn en ostaleri ; 2. [dre astenn.] lojeiz g., goudor g., goudorenn b., repu g., gwasked g., bod g., bodenn b., herberc'h g., flojenn b., loj g., ti ha loj ; 3. [dre skeud.] emzastum g., dastum eus an den ennañ e-unan g., enklask war e goustiañs g., distro g./b. ; *in (mit, bei) sich Einkehr halten*, mont (diskenn, en em zastum, ober un dastum) ennañ e-unan, distreiñ outañ e-unan, ober un distro warnañ e-unan, en em soñjal don, ober un enklask war e goustiañs, ober un dastum ennañ e-unan evit selaou mouezh e goustiañs hag hini ar Spered Santel (Gregor) ; [relij.] *fromme Einkehr*, retred g./b., emzastum g.

einkehren V.gw. (ist eingekehrt) : 1. dont, diskenn, ober ur gwel ; *bei jemandem einkehren*, diskenn e ti u.b., ober ur gwel d'u.b. ; *in einem Wirtshaus einkehren*, mont e-barzh un ostaleri (diskenn en un ostaleri) da bredañ ; 2. [dre skeud.] kouezhañ ; *die Not kehrte bei ihnen ein*, kouezhañ a reas an dienez war o zi.

Einkehrer g. (-s,-) : 1. degouezhiad g., den nevez erru g., arval nevez degouezhet g. ; 2. [relij.] retreder g.

Einkehrtage lies. : [relij.] retred g./b. ; *an Einkehrtagen teilnehmen*, retrediñ, ober retred.

einkeilen V.k.e. (hat eingekieilt) : 1. [tekn.] kouboulañ, gennañ, skorañ, klaviañ, skourdañ ; *Pflöcke einkeilen*, sankañ peulioù, sikañ peulioù, plantañ peulioù ; 2. [dre skeud.] *jemanden einkeilen*, lakaat enk war u.b., kognañ u.b., serrañ u.b. a bep tu, klaviañ u.b., gennañ u.b., enkañ u.b., enkaat u.b. (Gregor) ; *wir standen eingekieilt in der Menge*, tapet e oamp e gwask an engroez.

einkeimblättrig ag. : unhaddeliennek, monokotiledon.

einkellern V.k.e. (hat eingekellert) : lakaat en ur c'hav.

einkerben V.k.e. (hat eingekerbt) : [tekn.] askañ, askennañ, kochañ, boulc'hañ, hoskiñ, ingochañ, skejañ, flañchañ, garanañ.

Einkerbung b. (-,-en) : [tekn.] ask g., askenn b., koch g., kran g., hosk g., boulc'h g., boulc'hadur g., skej g., skejadur g., skejadenn b., troc'h g., boulc'hadenn b., drailh g., ingoch g., flañch g., flañchadenn b.

einkerkern V.k.e. (hat eingekerkert) : bac'hañ, karc'hariañ, kraouiañ, prizoniañ, toullbac'hañ, kloziañ ; *es war ein gewaltiger Irrtum, mich einzukerkern*, en em dromplañ a-vras a zo bet graet ouzh va zoullbac'hañ.

Einkerkerung b. (-,-en) : karc'haridigezh b., bac'hadur g., prizoniadur g., prizonerezh g., bac'hidigezh b., bac'hadenn b., bac'hadeg b., harzidigezh b., serriñ g.

einkesseln V.k.e. (hat eingekesselt) : [lu] gronnañ, engronnañ, kerliñ, enkelc'hiañ, kelc'hiañ, enderc'hel, sterniañ en-dro da, lakaat ar c'helc'h war ; *den Feind durch eine Zangenbewegung einkesseln*, serriñ an durkez war an enebourien, gronnañ an enebourien a bep tu..

Einkesselung b. (-,-en) : kelc'hiadur g., enkelc'hiadur g., gronnadur g., kaeliadur g.

einkitten V.k.e. (hat eingekittet) : [tekn.] mastikañ.

einklagbar ag. : [gwir] enebadus, enkefiadus ma vez savet klemm.

einklagen V.k.e. (hat eingeklagt) : [gwir] goulenn digant ar justis ma vo paeet [un die bennak].

einklammern V.k.e. (hat eingeklammert) : 1. lakaat etre krommelloù ; 2. [tekn.] stagañ gant krapoù, stagañ gant

krapinelloù, krapinellañ, krafañ, skrafañ, bac'hañ, klochedañ.

Einklammerung b. (-,-en) : 1. krommelloù lies. ; 2. [preder.] lakaat etre krommelloù g.

Einklang g. (-s,-klänge) : 1. [sonerezh] unson g., unvouezh b., klotad g. ; 2. [dre skeud.] emglev g., reizhded b., unvaniezh b. ; *in Einklang bringen mit*, lakaat udb da glotañ (da genglotañ da zegouezhout) gant un dra all, keidañ udb diouzh udb all, unvaniñ traoù 'zo, lakaat udb a-unan gant udb all, jaojañ ul liv bennak ouzh ul liv all, kavout un emglev (plaenaat ar c'hemm) etre u.b. hag unan all, kompezañ mennozhioù, heñvelaat ar mennozhioù, lakaat udb a-unan gant un dra all, keidañ, azasaat ouzh ; *Geist und Körper in Einklang bringen*, lakaat ar spered a-unan gant ar c'horf ; *mit etwas im Einklang sein*, *mit etwas im Einklang stehen*, klotañ (kenglotañ, toniañ, kordañ, kendoareañ, kendonian, kalafetiñ) gant udb, kendereout, bezañ diouzh udb, degouezhout mat gant udb, kendegeuzhout gant udb, kouchañ ouzh udb, bezañ a-bouez gant udb.

einklappbar ag. : [stramm leuriañ] pak-dispak, gorre-gouziz, sav-disav, pleg-displeg ; *einklappbares Fahrgestell*, redell winteris (wintus, empakus) b., redell-wint b., redell-winterez b., redell-winteiz b., leurier empakus (gwinteris, gwintus) g., leurier-gwint g., leurier-gwint g., leurier-gwinteiz g., stramm leuriañ gwintus g., stramm leuriañ empakus g., stramm leuriañ pak-dispak g., kilhorou douarañ pleg-displeg lies., kilhorou douarañ sav-disav lies., kilhorou douarañ gorre-gouziz lies.

einklappig ag. : [tekn.] ur c'hlaped dezhañ hepken, ur valv dezhañ hepken, un trapig dezhañ hepken.

einklassig ag. : [skol] gant ur c'hlas hepken.

einkleben V.k.e. (hat eingeklebt) : pegañ, spegañ, kaotañ.

einkleiden V.k.e. (hat eingekleidet) : 1. gwiskañ ; *jemanden neu einkleiden*, gwiskañ u.b. a-nevez (Gregor) ; *neu eingekleidet*, gwisket a-nevez ; *eingekleidet werden*, mont da vanac'h, mont da lean(ez), gwiskañ ar ouel, kemer ar gouriz (Gregor) ; *einen Toten einkleiden*, lienañ un den marv, sebeliañ un den marv ; 2. [dre skeud.] kinklañ, kaeraat ; *seine Gedanken einkleiden*, ober un tamm pakañ (reiñ tro) d'e vennozhioù, kinklañ brav e vennozhioù.

Einkleidung b. (-,-en) : 1. [lu] dilhata g. ; 2. [relij.] lid gwiskañ ar ouel g., goueladur g. ; 3. *Einkleidung eines Toten*, sebeliadur g.

einklemmen V.k.e. (hat eingeklemmt) : 1. kouboulañ, gennañ, klaviañ, stardañ, moustrañ, harpañ ; *das Sägeblatt einklemmen*, harpañ lavnenn an heskenn, lakaat an direnn-heskenn da sac'hañ ; *er ist im Kaminschacht eingeklemmt*, houbet eo e-barzh ar siminal ; 2. skoachañ ; *der Hund klemmt den Schwanz ein*, ar c'hi a skoach e lost en e c'harbedenn, ar c'hi a skoach e lost etre e zivhar ; *die Hemdszipfel sind zwischen seinen Hinterbacken eingeklemmt*, stag eo an doubier ouzh an daol ; 3. gwaskañ, frikañ, piñsat ; *er hat sich (t-d-b) den Daumen eingeklemmt*, piñset (friket) en deus e viz-meud ; 4. [dre skeud.] *er ist eingeklemmt wie in einem Schraubstock*, paket eo e gwask an durkez.

Einklemmung b. (-,-en) : stardadenn b., strizhadur g.

einklinken V.k.e. (hat eingeklinkt) : dleizennañ, klikediñ.

V.gw. (hat eingeklinkt) : dleizennañ.

V.em. : **sich einklinken** (hat sich (t-rt) eingeklinkt) : emellout, en em veskañ, kevreañ ouzh, en em gevreañ.

einklopfen V.k.e. (hat eingeklopft) : koagañ dre vorzholiañ, plantañ, sankañ, sikañ.

einknicken V.k.e. (hat eingeknickt) : 1. plegañ ; 2. terriñ, breviñ ; 3. digorniañ, plegañ ar c'horn.

V.gw. (ist eingeknickt) : 1. [mezeg.] gweañ e droad, diaozañ ibil e droad, tapout ur gammigell, gweañ e ufern ; *mit etwas einknicken*, gweañ (distresañ, divoestañ, diaozañ, divarc'hañ, diempañ) udb, dilec'hiañ eskern udb, ober ur gwe d'udb ; 2. [follenn-baber] plegañ ; *eingeknickt*, digorniet, pleget e gorn ; 3. soublañ, plegañ, kac'hat en e vragez, bezañ digalonekaet (disouezhet), plegañ touchenn, koazhañ, en em lezel, kouezhañ e veudig en e zorn, kouezhañ e veud en e zorn, mont izel e gribenn, bezañ diskaret e gribenn, mont bihan e galon, lezel e zivrec'h da gouezhañ, fallgaloniñ, bezañ krog an digalon en an-unan.

einknöpfbar ag. : hag a c'haller boutoniñ, hag a c'haller nozelenniñ, hag a c'haller nozelañ, hag a c'haller prenañ.

Einknopfbedienung b. (-, -en) : [tekn.] reolierzh gant ur bouton hepken g.

einknöpfen V.k.e. (hat eingeknüpft) : boutoniñ, nozelenniñ, nozelañ.

einknuppeln V.gw. (hat eingeknuppelt) : *auf jemanden einknuppeln*, fraoulat u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b.

einkochen V.k.e. (hat eingekocht) : [kegin.] a) lakaat da goazhañ, lezel da goazhañ, tevaat, lakaat da yostañ ; b) koñfizañ, materiañ.

V.gw. (ist eingekocht) : koazhañ, tevaat, yostañ, mont e koazh ; *die Suppe kocht ein*, yostañ a ra ar soubenn, koazhañ a ra ar soubenn o poazhañ, mont a ra ar soubenn e koazh.

Einkochen n. (-s) : koazhadur g.

Einkochglas n. (-es, -gläser) : [tekn.] pod-gwer mir g., lestr-gwer mir g.

einkommen V.gw. (kam ein / ist eingekommen) : 1. [kenw.] bezañ enkfiet ; *Gelder kommen ein*, arc'hant a ya e-barzh ar c'hef, enkfiet e vez arc'hant ; 2. [dre astenn.] [melestr.] goulenn, reketiñ ; *schriftlich einkommen*, kas (ober) ur reked, reketiñ dre skrid ; 3. [gwir] *um Kassation einkommen*, azgervel da derriñ barn, mont war c'halv, teuler (ober) galv, gervel d'ul lez uheloc'h (Gregor), goulenn ma vo freuzet (torret) ur varnadenn ; 4. [dre skeud.] treiñ en e benn ober udb, dont ur soñj d'an-unan.

Einkommen n. (-s, -) : 1. korvoder g., leveoù lies., gounidegezh b., gounidoù lies., gounid g. ; *ständiges Einkommen*, leveoù (gopr) a zegouezh ingal ; *sein Einkommen beträgt* (*beläuft sich auf + t-rt*), gounit a ra ..., ul leve a ... en devez, mont a ra e leve d'ober ..., sevel a ra e leve da ... ; *ein Einkommen beziehen*, bezañ leveet (gopret), degouezhout ingal arc'hant gant an-unan ; *ihr Einkommen basiert vor allem auf Viehzucht*, diwar magañ loened e teu an darn vrasañ eus o gounid, ar magañ-loened a ra ar font eus o gounid ; *die Menschen von geringem Einkommen*, an dud voutin lies., an dud ordinal lies., an dud eus an ordinaloù lies., an dud eus ar werin lies., an dud a lec'h izel lies., an dud eus ar gumun lies.,

an dud vunut lies., an dud dister lies., an dud dister o doare lies., an dud izelek lies., an dudigoù lies., ar mundigoù lies., ar werin b., an astud lies., ar re o deus bihan lies. ; 2. [gwir] azgalv g., azgalvadenn b.

Einkommensgrenze b. (-, -n) : bevenn gorvoder b., a) korvoder izek g. ; b) korvoder uc'hek g.

Einkommenshöchstgrenze b. (-, -n) : korvoder uc'hek g., bevenn gorvoder b.

einkommensschwach ag. : paour, dibourvez, gwall izel e leveoù, dister e gorvoder.

einkommensstark ag. : pinvidik, uhel e leveoù, mat e gerz.

Einkommensteuer b. (-, -n) : tailhoù war ar c'horvoder lies., tailhoù war ar gopr lies.

Einkommensteuererklärung b. (-, -en) : disklêriadur kemedel g.

einkommensteuerpflichtig ag. : telladus.

Einkommensverhältnisse lies. : live korvoder g.

Einkorn n. (-s) : [louza.] yell g.

einkratzen V.k.e. (hat eingekratzt) : garanañ, engravañ ; *seinen Namen in eine Wand einkratzen*, garanañ (engravañ) e anv e-barzh ur voger.

einkreisen V.k.e. (hat eingekreist) : kilhañ, kelc'hiañ, kerliñ, enkelc'hiañ, gronnañ, engronnañ, enderc'hel, bezañ tu-ha-tu da, sterniañ en-dro da, bezañ en e dro, lakaat ar c'helc'h war ; *kreist die zutreffende Antwort ein*, kelc'hit ar respont dereat.

Einkreisung b. (-, -en) : kelc'hiadur g., enkelc'hiadur g., gronnadur g.

einkriegen V.em. : **sich einkriegen** (hat sich (t-rt) eingekriegt) : [verb er stumm-nach'e peurliesañ] *sich nicht einkriegen*, bezañ dic'hallout evit pouezañ war e imor, na vezañ mui evit derc'hel e greñv warnañ e-unan, na vezañ mui evit en em vestroniañ, na vezañ mui evit padout, bezañ trec'h e gorf war an-unan, na c'hallout mui derc'hel plaen e spered, bezañ dic'hallout evit gwaskañ warnañ e-unan, na vezañ mui mestr d'e gorf (d'e imor), na vezañ mui mestr war e imor, na vezañ mui evit derc'hel (evit moustrañ) war e imor, na vezañ mui evit reizhañ barradoù e galon.

einkringeln V.k.e. (hat eingekringelt) : kilhañ, kelc'hiañ, enkelc'hiañ, enderc'hel, gronnañ.

Einkünfte lies. : korvoadurioù lies., korvoderioù lies., leveoù lies., gounidegezh b., gounidoù lies., gounid g. ; *ungewisse Einkünfte*, leve-degouezh g. ; *jemanden mit Einkünften versehen*, donezonañ u.b., reiñ ur skod ingal (ur yalc'had ingal) d'u.b. ; *dem Finanzamt seine Einkünfte angeben*, disklêriañ e c'hounidoù d'an tailhoù ; *steuerpflichtige Einkünfte*, korvoder telladus g. ; *ihre Einkünfte beziehen sie vorwiegend aus der Viehzucht*, diwar magañ loened e teu an darn vrasañ eus o gounid, ar magañ-loened a ra ar font eus o gounid ; *auf künftige Einkünfte hin Schulden machen*, debriñ e ed diwar e c'har, debriñ e eost diwar e c'har, debriñ e eost diwar e zroad, debriñ e eost diwar e sav ; *von seinen Einkünften und vom Ersparnen leben*, bevañ diouzh e zavez.

einkuppeln V.k.e. (hat eingekuppelt) : [tekn.] koublañ, enkrogañ, antellañ.

Einlad g. (-s) : [Bro-Suis] kargerezh g.

einladen V.k.e. (lädt ein / lud ein / hat eingeladen) : 1. kargañ, darbariñ ; *Holz in den Wagen einladen*, kargañ

koad e-barzh ar c'harr, darbariñ koad er c'harr ; **2.** [dre skeud.] pediñ, kouvian ; *zum Tanze einladen*, pediñ u.b. d'ober un dro dañs gant an-unan ; *jemanden zu sich zum Essen einladen*, pediñ u.b. ouzh e daol, pediñ u.b. da dañva e vara, pediñ u.b. da goaniañ en e di (da zont da zebriñ) ; *jemanden zu Mittag einladen*, pediñ u.b. da verennañ, pediñ u.b. d'e verenn, pediñ u.b. da chom gant e verenn, pediñ u.b. da zont da leinañ / kouvian u.b. da leinañ (Gregor) ; *jemanden zu einer Hochzeit einladen*, pediñ u.b. d'un eured, pediñ u.b. da zont d'un eured ; *jemanden zu einer Party einladen*, pediñ u.b. da zont da nozvezhiañ ; **3.** [Bro-Suis] pediñ, goulenn.

V.gw. (lädt ein / lud ein / hat eingeladen) : *zu etwas einladen*, reiñ ton evit ober udb, dougen (atizañ, broudañ, brochañ, luskañ, kennerzhañ, bountañ, kentraouiñ, alej) d'ober udb, kefluskañ [u.b.] d'ober udb, reiñ bod [d'u.b.] d'ober udb, tuañ war udb.

einladend ag. : hoalus, dedennus, degemerus.

Einladung b. (-, -en) : **1.** kargerezh g. ; **2.** ped g., pedadenn b., kouiadenn b., kouvi g., kouviadur g., [rouez e brezhoneg] pedenn b. ; *eine Einladung rückgängig machen*, digouviañ (diskouviañ) an dud pedet ; *einer Einladung folgen*, *eine Einladung annehmen*, degemer ur bedadenn, asantiñ d'ur gouviadenn, dont war pedenn u.b. ; *eine Einladung ablehnen*, *eine Einladung ausschlagen*, disteurel ur gouviadenn, dinac'h ur bedadenn, dinac'h ur gouviadenn, nac'h ur bedadenn, nac'h ur ped, nac'h ur gouviadenn ; *Einladung zu einem Fest*, *Einladung zu einer Feier*, *Einladung zu einer Party*, ped-fest g.

Einladungskarte b. (-, -n) : kartenn-bediñ b., kartenn-gouviañ b.

Einladungsschreiben n. (-s, -) : lizher-pediñ g.

Einlage b. (-, -n) : **1.** [kelaouenn] follenn distag b., ouzhpennadenn b., follenn bruderezh b. ; **2.** [botoù] korniel b. [iester korniel], sol diabarzh g., soledenn diabarzh b., solenn diabarzh b. ; **3.** [segalennoù] diabarzh g. ; **4.** [gwiad.] gwiskad g., enlakadur gwiañ g. ; **5.** [kenw., arc'hant.] skodenn b., degasadenn b., lakadenn b., font g., postadur g., fiz-bank g., fiziad g. ; *Einlage in einer Gesellschaft*, kevrañ e-barzh ur gompagnunezh b. ; **6.** [kegin.] boued soubenn g. ; *Suppe mit Einlagen*, soubenn fetis b. ; **7.** [c'hoariva, sonerezh] etrec'hoari g., dazc'hoari g. ; **8.** [lizher] stagadenn b. ; **9.** [c'hoarioù] skod g., skodenn b., klaouestre g., gouestl g., lakadenn b. ; **10.** marelladur g., marellerezh g., enstek g., enskantadur g.

Einlagenbezugsschein g. (-s, -e) : [kenw., arc'hant.] promesa foñsañ b., gouc'her degasadenn arc'hant g.

Einlagerer g. (-s, -) : etrepaouezad g.

einlagern V.k.e. (hat eingelagert) : stokañ, sanailhañ, solierañ, grignoliañ, etrepaouezañ, magazennañ, siloañ.

Einlagerung b. (-, -en) : stokañ g., soleriadur g., sanailhañ g., siloerezh g.

einlangen V.gw. (ist eingelangt) : [Bro-Aostria] degouezhout, erruout, en em gavout.

Einlass g. (-es, -lässe) : degemer g., degemeridigezh b., digor g. ; *Einlass begehren*, goulenn digor, goulenn disglav, goulenn goudor ; *jemandem Einlass gewähren*, reiñ digor d'u.b. ; *Einlass 14 Uhr*, digoradur da ziv eur goude kreisteiz g.

einlassen V.k.e. (lässt ein / ließ ein / hat eingelassen) : **1.** degemer, reiñ digor da. ; **2.** enstekañ, marellañ, enskantañ ; **3.** sterniañ, ensterniañ, enaskañ, enframmañ ; **4.** [dour, gaz] lakaat da zont, degas ; [merdead., botoù] *Wasser einlassen*, kargañ dour, tennañ dour, bezañ toull ; **5.** [Bro-Aostria] koarañ, lufrañ.

V.em. : **sich einlassen** (lässt sich ein / ließ sich ein / hat sich eingelassen) : **1.** *sich (t-rt) in ein Gespräch einlassen*, digeriñ kaoz (mont e kaoz, toullañ kaoz) gant u.b., mont war ar gaoz, emellout er gaoz, boulc'hañ kaozioù ; *sich (t-rt) in ein Geschäft einlassen*, mont en un afer, en em vountañ en un afer, mont war skoulmoù balan, mont war skoulmoù kerc'h, en em fourrañ en un afer (Gregor) ; *sich in Unterhandlungen einlassen*, boulc'hañ ur c'hendiviz, kregiñ gant an divizoù, stagañ gant ar c'hendiviz, stagañ gant an emzivizoù, stagañ gant ar c'hendivizoù, stagañ gant ar barlantadeg, boulc'hañ ar barlantadeg, mont da varc'hata, kregiñ gant divizoù ar marc'had, lakaat un diviz da vont en-dro, ober e zivizoù ; **2.** *sich (t-rt) mit jemandem einlassen*, en em arastiñ gant u.b., pleustriñ (hentiñ, daremprediñ) u.b., ober emglev (en em glevet, en em ober) gant u.b., kordañ gant u.b., kemer afer ouzh u.b., kemer u.b. da genseurt, kaout d'ober gant u.b., kaout d'ober ouzh u.b. ; *sie wusste nicht, mit wem sie sich einlassen wollte*, ne ouie ket ouzh peseurt den edo o vont da gemer afer ; **3.** *sich (t-d-b) eine Wanne einlassen*, leuniañ e gibell ; **4.** [gwir] *sich (t-rt) zu etwas einlassen*, statudañ diwar-benn udb, arestiñ.

Einlasskarte b. (-, -n) : bilhed mont tre g.

Einlassklappe b. (-, -n) / **Einlassventil** n. (-s, -e) : klaped degas g., valv degas g., trapig degas g.

einlässlich ag. : [Bro-Suis] klok, spis, resis, dik, dre ar munud, diouzh ar munud, pizh-kenañ, dre gen lies a vunudoù a zo holl, dre gen lies munud a zo holl, dre gement munud a zo holl, pizh dre ar munud, pizh diouzh ar munud, pizh-kempenn, gant kement kraf a zo, a-grenn hag e pep gwirionez, a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir.

Einlassung b. (-, -en) : [gwir] disklêriadur g.

Einlauf g. (-s, -läufe) : **1.** [mezeg.] strinkelladur g., krizal g. ; **2.** [kenwerzh] lizhiri o tegouezhout lies. ; **3.** [sport] deroù [un eeunenn, un dro] g.

einlaufen V.gw. (läuft ein / lief ein / ist eingelaufen) : **1.** erruout, degouezhout ; [merdead.] *in den Hafen einlaufen*, mont e-barzh ar porzh, erruout er porzh, porzhiañ ; [post] *Briefe laufen ein*, bez ez eus lizhiri o tegouezhout ; [dre skeud.] *in den Hafen der Ehe einlaufen*, dimeziñ, eurediñ, priediñ, prietaat, skoulmañ anezhi, ober euredenn ; **2.** [dre skeud.] kurzañ, mont war gurz, koazhañ, en em zastum, bihanaat, mont bihan ; *dieser Stoff läuft ein*, kurzañ a ra an entof-se pa vez gwalc'het, mont a ra an entof-se war gurz pa vez gwalc'het, mont a ra an entof-se gant an dour, koazhañ a ra an entof-se pa vez gwalc'het, en em zastum a ra an entof-se pa vez gwalc'het, bihanaat a ra an entof-se pa vez gwalc'het.

V.k.e. (läuft ein / lief ein / hat eingelaufen) : *Schuhe einlaufen*, mont da vale gant botoù nevez evit o stummañ diouzh e dreid.

V.em. : **sich einlaufen** (läuft sich ein / lief sich ein / hat sich (t-rt) eingelaufen) : [tekn.] kemer e lusk, kemer e lañs.

Einlaufen n. (-s) : 1. monedigezh b. ; 2. [gwiad.] kurz g.

Einlaufkanal g. (-s, -kanäle) : [tekn.] entap dour g., kan-dour g.

Einlaufkurve b. (-, -n) : penn kentañ ur pleg-hent g., penn kentañ ur gildroenn g., penn kentañ ur gornblegenn g., penn kentañ un dro-gorn g.

Einlaufrinne b. (-, -n) : [tekn.] riolennig b., sanell b.

einlaugen V.k.e. (hat eingelaugt) : koueziañ, lisiviñ, bugadiñ.

einläuten V.k.e. (hat eingeläutet) : seniñ (tintal, brallañ) ar c'hleier [evit kemenn udb].

einleben V.em. : **sich einleben** (hat sich (t-rt) eingelebt) : *sich in etwas (t-rt) einleben*, boazañ en ul lec'h bennak, en em voazañ ouzh udb, en em akustumiñ gant an dud, en em ober ; *ich werde mich nie in Bochum einleben*, biken ne c'hellin en em dommañ ouzh Bochum, biken ne c'hellin boazañ e Bochum, biken ne c'hellin en em voazañ ouzh Bochum, biken ne c'hellin en em ober e Bochum, biken ne c'hellin pleustriñ e Bochum, biken ne c'hellin tommañ ouzh Bochum, biken ne c'hellin bourrañ e Bochum, biken ne c'hellin en em gavout e Bochum, biken ne c'hellin kustumiñ bevañ e Bochum, biken ne c'hellin en em gustumiñ ouzh Bochum ; *sie hätten sich in Paris nicht einleben können*, ne oant ket graet evit chom e Pariz, ne vijent ket en em c'hraet e Pariz.

Einlegearbeit b. (-, -en) : 1. marellerezh g., marelladur g., enskantadur g. ; 2. pezh arrebeuri marellat g.

Einlegeholz n. (-es, -hölzer) : koad marellañ g., prenn marellañ g., prenn enskantañ g.

einlegen V.k.e. (hat eingelegt) : 1. enlakaat, ensoc'hañ, lakaat e-barzh ; 2. lakaat da virout, glec'hiañ, glec'hiñ, lakaat e glec'h ; *Eier einlegen*, lakaat vioù da virout ; *Früchte einlegen*, lakaat frouezh da virout, lakaat frouezh e glec'h, materiañ frouezh, koñfizañ frouezh ; *diese schwarzen Johannisbeeren wurden in Schnaps eingelegt*, ar c'hastrilhez-du-mañ a zo bet e glec'h e-barzh odivi krefiv ; 3. [kenw., arc'hant] foñsañ, fiziout, postañ, lakaat ; *Geld in die Kasse einlegen*, lakaat arc'hant er c'haf ; 4. [tekn.] enskantañ, marellañ ; *Elfenbein einlegen*, enskantañ gant olifant ; *Perlmutter einlegen*, marellañ gant krogenn-berlez, marellañ gant gwer-kregin (Gregor) ; *Holz einlegen*, marellañ gant koad ; *Metall einlegen*, aourenskantañ, enskantañ gant metal ; *eingelegte Arbeit*, marelladur g., marellerezh g. ; 5. enkrabañ, antellat, lakaat ; *welchen Gang hast du eingelegt* ? e peseurt tizh emaout ? ; *den Rückwärtsgang einlegen*, enkrabañ ar c'herzh a-gil, antellat an tizh-kilañ, lakaat ar c'hilañ ; 6. [c'hoariva] *einen Monolog einlegen*, enlakaat (ensoc'hañ) un unangomz ; 7. [dre skeud.] *eine Pause einlegen*, lakaat ur poz, kemer un tamm ehan, ober ur bozadenn (un ehan, ur paouez, un harp, ur sav-kein, un tamm diskuizh, un diskuizhadenn, un tenn-anal), ober un dizalaniñ, ober e ziskuizhoù, ober ur pennadig diskuizhañ, disammañ, ober un tamm diskrog, disterniañ, diblegañ e gein, digeinañ, kemer ur pennad ehan, kemer ur pennad habaskter, kemer didorr, ober ur ruilh, ober ur gourvez, lakaat e gorf da zibouezañ, pozañ, ehanañ, repoziñ un tamm ; *eine Schweigeminute einlegen*, chom didrouz e-pad ur munut e koun u.b./udb., ober ur vunutennad tav, ober ur vunutennad peoc'h, ober un davadenn, chom digomz ur vunutenn ; 8. *Protest*

einlegen, klemm, sevel klemm, dougen klemm, enebañ, dont a-enep [u.b. / udb] (Gregor) ; 9. *für jemanden ein gutes Wort einlegen*, pediñ / mennout evit u.b. (Gregor), dougen dorn d'u.b., reiñ sav d'u.b., tuañ u.b. a-du gant u.b. all, ober (toullañ) evit u.b., erbediñ u.b. ouzh unan all, gourc'hemenn u.b. d'unan bennak all, lavaret ur gerig e kerz u.b., ober bazhvalan evit u.b. ; 10. [gwir] *Berufung (Verwahrung) einlegen*, mont war c'halv, teuler (ober) galv, teurel engalv, engervel, gervel d'ul lez uheloc'h (Gregor), goulenn ma vo distroet war ur varnadenn, gelper eus ur varn, sevel amoug d'al lez terriñ ; *Veto einlegen*, sevel veto, gouarzhañ ; 11. [lizher] ouzhpennañ, stagañ ; 12. [louza.] aztaolañ, daoubennañ, pourvegñiñ ; 13. [dre skeud.] *Ehre mit etwas einlegen*, reiñ udb sked d'an-unan, gounit un anv kaer dre udb / brudañ mat e anv gant udb (Gregor) ; 14. [moull.] enlevrañ.

Einlegen n. (-s) : 1. [moull.] enlevradur g. ; 2. [kegin.] glec'hiadur g.

Einleger g. (-s, -) : 1. fizier g. ; 2. [louza.] skoultr-red g., gwrienn daoubennek b., pourvegn g.

Einlegesohle b. (-, -n) : [botoù] kornell b. [*liester kornell*], sol diabarzh g., soledenn diabarzh b., solenn diabarzh b. ; *mit einer Einlegesohle versehen*, kornellañ.

Einlegung b. (-, -en) : 1. enlakadur g. ; 2. [kenw., arc'hant.] skodenn b., degasadenn b., font g., postadur g. ; 3. [louza.] aztaoladur g., daoubenniñ g., skoultrañ g., pourvegnadur g., pourvegñiñ g. ; 4. [tekn.] marellerezh g., marelladur g., enskantadur g. ; 5. [gwir] teurel amoug d'al lez terriñ g., teurel engalv g.

einleimen V.k.e. (hat eingeleimt) : *etwas einleimen*, gludañ udb, gludennañ udb.

einleiten V.k.e. (hat eingeleitet) : 1. kregiñ gant, stagañ gant, digeriñ, boulc'hañ, tagañ, mont e penn eus ; *Verhandlungen einleiten*, kregiñ da gendivizout, kregiñ gant ar c'hendivizoù, boulc'hañ kendivizoù, digeriñ kendivizoù, stagañ gant ar c'hendivizoù, stagañ gant ar barlantadeg, boulc'hañ ar barlantadeg ; [gwir] *ein Ermittlungsverfahren einleiten*, digeriñ un ditouradur lezvarnel ; *ein gerichtliches Verfahren einleiten*, boulc'hañ (digeriñ, luskañ) un argerzhadur, digeriñ afer, mont en afer ; *Unterhandlungen einleiten*, boulc'hañ ur c'hendiviz, kregiñ gant an divizoù, stagañ gant ar c'hendiviz, stagañ gant an emzivizoù, stagañ gant ar c'hendivizoù, stagañ gant ar barlantadeg, boulc'hañ ar barlantadeg, mont da varc'hata, kregiñ gant divizoù ar marc'had, lakaat un diviz da vont en-dro, ober e zivizoù ; *eine Untersuchung über etwas einleiten*, ober enklask war udb, ditourañ un afer ; [lu] *eine Offensive einleiten*, luskañ ur argadenn, stagañ gant un arsailh, stagañ gant ur fard ; 2. [lenn.] *ein Buch einleiten*, sevel rakskrid ul levr, kentskridañ ul levr ; 3. skuilhañ, fennañ, diskargañ, dishalañ, dinaouiñ.

einleitend ag. : kent, ... digeriñ ; *einleitende Liebesspiele*, rakc'hoari g., kentc'hoari g., flouradennoù lies.

Adv. : evit kregiñ.

Einleitung b. (-, -en) : 1. digoridigezh b. ; 2. [lenn.] digoradur g., rakskrid g., kentskrid g., pennad-digeriñ g., kinnig g., kinnigadur g. ; 3. [sonerezh] deraouenn b., digorenn b., raksonadenn b., kentc'hoari g., rakc'hoari g. ; 4. skuilherezh g., fennañ g., diskargadur g., dishal g., dinaouiñ g.

Einleitungsredner g. (-s,-) : prologer g., kinniger g.

einlenken V.gw. (hat eingelenkt / ist eingelenkt) : 1. treiñ, cheñch hent ; 2. [dre skeud.] treiñ meno, plegañ ; *bei einer Diskussion einlenken*, ameniñ e-kerzh un diviz, soublañ (plegañ, plegañ e santimant) tamm-pe-damm e-ser divizout, digrizañ e-pad un diviz ; *wieder einlenken*, distreiñ d'e vennozh kentañ, distreiñ d'e erv, adkavout e neudenn, distreiñ da zanvez ar gaoz, distreiñ d'ar gêr ; *nichts könnte ihn dazu bringen, einzulenken*, n'eus pleg ebet ennañ, biken ne blego, biken ne soublo, diblegus eo deomp.

einlesen V.k.e. (liest ein / las ein / hat eingelesen) : [stlenn.] skignañ dre froud.

V.em. : **sich einlesen** (liest sich ein / las sich ein / hat sich (t-rt) eingelesen) : *sich in etwas (t-rt) einlesen*, boazañ ouzh udb, en em voazañ ouzh udb.

einleuchten V.gw. (hat eingeleuchtet) : bezañ peursklaer, bezañ peuranat, bezañ peursplann, bezañ kaer gwelet, bezañ kaer gouzout, bezañ meizus, splannaat, anataat ; *das leuchtet mir ein*, peuranat eo din ; *das will mir nicht einleuchten*, kement-se a zo dreist va maner (dreist va c'hompren), kement-se a dremen va spered, kement-se a zo dreist va spered.

einleuchtend ag. : peursklaer, peuranat, peursplann, peurvezus, sklaerius, sklaer evel dour feunteun, sklaer evel dour stivell, sklaer evel dour bev, sklaer evel dour-sav,.

einliefern V.k.e. (hat eingeliefert) : 1. dereiñ, dezougen, degas, kas ; *Waren einliefern*, degas marc'hadourezh ; 2. [mezeg.] klañvdiañ, ospitalañ ; *ins Krankenhaus einliefern*, kas d'ar c'hlañvdi, kas d'an ospital ; *er wurde ins Irrenhaus eingeliefert*, kaset e voe d'ar bredospital, kaset e voe da di ar re sot, kaset e voe da di ar re foll, P. kaset e voe d'ar c'habanoù, kaset e voe da dreiñ ar rod ; 3. [gwir] karc'hariañ, bac'hañ.

Einlieferung b. (-,-en) : 1. deroadur g., degaserezh g., kaserezh g. ; 2. [mezeg.] klañvdiañ g., ospitalañ g. ; 3. [gwir] karc'haridigezh b., bac'hidigezh b.

Einlieferungsschein g. (-s,-e) : skrid-degemer g., paper-diskarg g.

einliegen V.gw. (lag ein / hat eingelegen) : 1. [kegin.] meizhiañ, hiliañ, hiliennañ ; 2. [lu] bezañ lojet ; 3. [lizher] bezañ kevret, bezañ e-barzh.

einliegend ag. : amañ kevret, amañ e-barzh.

einlochen V.k.e (hat eingelocht) : 1. [tekn.] ingochañ ; 2. P. lakaat en toull-bac'h, kraouiañ, toullbac'hañ, kas d'ar c'hloz, lakaat er c'hloz, lakaat er goudor, kas da vañsonat an diabarzh, lakaat er voest, lakaat er sac'h maen, lakaat dindan brenn, kas da zebriñ bara ar roue, herzel, prizoniañ, dastum er c'hloz, pakañ en toull, lakaat en disheol, kas d'ar bidouf ; *ich werde Sie einlochen lassen, da wo die Ratten Ihnen Gesellschaft leisten werden*, me a raio ho lakaat en toull gant ar razhed da zerc'hel mat deoc'h, me a raio ho lakaat en toull gant ar razhed d'ober kavandenn deoc'h, me a raio ho lakaat en toull gant ar razhed d'ober kavandenn ouzhoc'h ; 3. [sport] P. plantañ unan, merkañ e-barzh, plantañ unan e-barzh, lakaat e-barzh.

einloggen V.em. : **sich einloggen** (hat sich (t-rt) eingeloggt) : [stlenn.] digeriñ un dalc'h, kevreañ ; *sich ins Internet einloggen*, kevreañ ouzh ar genrouedad.

einlösbar ag. : dastaladus, eitaladus, eskemmus, paeüs, da vezañ restaolet, hag a c'hall bezañ daskoret.

Einlösbarkeit b. (-) : dastaladusted b., eitaladusted b., eskemmusted b., eskemmuster g.

einlösen V.k.e. (hat eingelöst) : 1. paeañ, talañ ; *seine Schulden einlösen*, en em ziendleañ, distagañ e zleoù, en em zizleañ ; *ein Pfand einlösen*, adkemer un gouestl lakaet e kred, tennañ e ouestl ; [arc'hant] *einen Scheck einlösen*, enoriñ ur chekenn, talañ ur chekenn, reizhañ ur chekenn ; 2. [dre skeud.] *sein Versprechen einlösen*, derc'hel ur bromesa, kenderc'hel ouzh e bromesa, derc'hel d'e c'her, derc'hel d'e lavar, delc'her d'e bromesa, seveniñ e bromesa, seveniñ e ouestl, ober e ouestl, seveniñ un dra ouestlet, mirout e c'her, mirout e feiz, ober e c'her, mirout al le a oa bet touet, peurlzelc'her e c'her ; *das Versprechen wurde eingelöst*, ar bromesa a oa aet da wir.

Einlösung b. (-,-en) : 1. daskor g., paeamant g., taladur g., reizhadur g. ; 2. diouestlañ g. ; 3. sevenidigezh b.

Einlösungsfrist b. (-,-en) : termen talañ g., termen paeañ g.

Einlösungskurs g. (-es,-e) : feur adprenañ g.

Einlösungstermin n. (-s,-e) : termen talañ g., termen paeañ g.

einloten V.k.e. (hat eingelotet) : [tisav.] gwiriañ ar sonnder gant ur plom.

einlöten V.k.e. (hat eingelötet) : [tekn.] soudañ.

einlotsen V.k.e. (hat eingelotst) : [merdead.] lomaniañ.

einlullen V.k.e. (hat eingelullt) : 1. lakaat da gousket ; *ein Baby einlullen*, dastum ur bugel da gousket, lakaat ur babig da gousket ; 2. [dre skeud.] *jemanden mit leeren Versprechungen einlullen*, sorc'henniñ u.b., bevañ u.b. gant esperañs ha promesaoù goulo, paeañ u.b. gant ur votez torret, paeañ u.b. gant ur fuzuilh dorret, paeañ u.b. gant diwiskoù tog, reiñ d'u.b. ar vazh-yod da lipat, hejañ per melen d'u.b, kinnig d'u.b. trouz arc'hant ha c'hwezh vat d'ober yalc'h ha kofad, bevañ u.b. gant promesaoù kaer ha paemantoù laosk, paeañ e zle gant marvailhoù.

einlullend ag. : moredus, morfilus, kouskus, kouskedus, dargudus, morennus, morgouskus, morus, luskellus.

einmachen V.k.e. (hat eingemacht) : [kegin.] materiañ, lakaat da virout, koñfizañ.

Einmachglas n. (-es,-gläser) : pod-gwer-mir g., lestr-gwer-mir g.

Einmachobst n. (-es) : frouezh-mir str.

Einmachring g. (-s,-e) : ruilhenn gaoutchoug evit ar podoù-gwer-mir b.

einmal Adv. : 1. ur wech, ur wechad, un drovezh, un dro bennak, un droiad, un droienn ; *einmal bin ich dort gewesen*, un drovezh e oan bet eno, ur wechad e oan bet eno ; *man lebt nur einmal auf der Welt*, ar vuhez ne bad ket atav ; *einmal drei ist drei*, ur wech tri a zo tri, ur wech tri a ra tri, unan lieskementet gant tri a ra tri ; *mein Vater ging allerhöchstens einmal im Jahr zur Beichte*, a-vec'h ma veze va zad ur wech er bloaz o kofes ; *einmal kam ich mit Verspätung nach Hause*, un dro bennak on bet en em gavet re ziwezhat da zont d'ar gêr ; *einmal über das andere*, taol-war-daol, lerc'h-ouzh-lerc'h ; *einmal für allemal*, ur wech evit mat, ur wech da vat ; *einmal pro Tag*, ur wech bep deiz, ur wech bemdez, ken alies ha bemdez ; *einmal pro Tag und manchmal öfter*, bemdez

pe liesoc'h ; *mehr als einmal pro Tag*, aliesoc'h eget bemdez ; [kr-l] *einmal ist keinmal*, ur wech da welet n'eo ket pec'hed, n'eo ket un droug ober an dra-se ur wech da welet, ur wech n'eo ket atav (n'eo ket giz, n'eo ket dalc'hmat, n'eo ket kustum, n'eo ket boaz, n'eo ket bemdez) ; *einmal nur um zu sehen wie es ist, ist noch nicht Sünde*, ur wech da welet n'eo ket pec'hed, n'eo ket un droug ober an dra-se ur wech da welet ; **2. auf einmal**, **a)** a-daol-trumm, a-daol-herr, a-daol-krenn, dipadapa, en ur flipad, a-daol-tarz, en un taol berr, a-greiz-holl, a-greiz-pep-ober, a-greiz-taol, a-greiz-pep-kreiz, soudenn, a-benn-krak, a-daol-dak, a-sav-daol, en un taol, en un taol trumm, dre un taol trumm, gant un taol trumm, en un taol kont, en un taol krenn, en un taol krak, en un taol buan, a-droc'h-taol, da-daol-trañch, prim, trumm, krak, krenn, pik, evel ur c'hurunou, a-stroñs, brusk, dre spont, en ur freilhad ; **b)** en ul lamm, hep diskrog, hep ehan, hep ehanañ, hep paouez tamm, dibaouez, diehan, diastal, hep spanaenn, hep distenn, hep disterniañ, hep ec'hoaz, en un tenn, en un tennad, en un troc'h, war un dro, war an, dro hep didorr, hep distag ebet, hep astal ebet, hep remzi, hep digeinañ ; *er hatte alle Kerzen auf einmal ausgeblasen*, lazhet en doa flammennoù an holl c'houlaoennoù en ur c'hwezhadenn ; *es war einmal*, ur wech e oa, ur wech ne oa ket hag ur wech e oa bepred - poent 'zo bet ; **3. nicht einmal**, **a)** ket zoken ; *vor nicht einmal einer Stunde*, a-vidhanoc'h eget un eurvezh ; *er kann nicht einmal lesen*, n'eo ket gouest da lenn zoken ; *er war nicht einmal zehn, als er starb*, ne oa ket dek vloaz founis c'hoazh pa zeuas da vervel ; *nicht einmal halb voll*, pase hanter c'houllo ; *er trank nichts, nicht einmal einen Tropfen Wein*, n'en doa evet netra, nag ur banne gwin zoken **b)** gwech ebet ; **4. erst einmal**, da c'hortoz, da c'hedal, evit c'hoazh, evit ar mare, evit ar c'houlz, evit bremañ, evit an tremen, evit ur mare, betek-gouzout, bete gwelet, en etretant ; **5. noch einmal**, c'hoazh, c'hoazh ur wech, ur wech c'hoazh, en-dro, adarre, a-nevez, a-adwech, ur wech ouzhpenn, un taol all ; **6. [tr-l] wenn Sie schon einmal spenden wollen, spenden Sie viel !** betek ma roit, roit kalz ! betek reiñ, roit kalz ! kement ha reiñ, roit kalz ! kement ha reiñ koulz reiñ kalz ! kenkoulz ha reiñ roit kalz ! ; *es ist nun einmal so, dem ist nun einmal so !* e-giz-se emañ ar bed - evel-se emañ ar bed, a-dreuz hag a-hed - evel-se emañ an traoù - setu giz ar bed - se 'zo evel-se - evel-se emañ kont etre va moereb ha va eontr - evel-se emañ, petra a reot ? - e-giz-se emañ an traoù - e-giz-se emañ kont - e-mod-se emañ an traoù, pa vez kamm ar c'heuneud ne vez ket eeun ar glaou ; *komm einmal her !* deus amañ 'ta ! deus dre amañ 'ta ! deus war amañ 'ta ! deus war-gaout amañ 'ta ! ; *bin ich einmal wieder gesund, so mache ich mich an die Arbeit wieder*, kerkent (kenkent) ha pare e kroginn da labourat en-dro ; *einmal gut gesättigt gingen sie schlafen*, pa voent leizh ez ejont da gousket ; *ich bin nicht einmal vierzig*, emañ c'hoazh en tu-mañ da zaou-ugent vloaz ; **7. gwechall**.

Einmaleins n. (-) : **1.** [mat.] taolenn liesaat b. ; **2.** [dre skeud.] diazezoù lies.

einmalig ag. : **1.** dieil, dibar, hep e bar, hep e hañval, dishevelep, dispar, espar, eus ar seurt ne barti ket ; *das ist eine einmalige Gelegenheit*, un apoue eo an dra-se,

un taol kaer e ve ; **2. nach einmaligem Lesen**, goude lenn ur wech.

Einmaligkeit b. (-) : dibarder g., dibarded b., dibarelezh b., esparded b.

Einmalspritze b. (-,-n) : strinkell unarver b., strinkell da deurel b.

Einmannbetrieb g. (-s,-e) : **1.** [kenwerzh] embregerezh hag a ya en-dro gant un den nemetken g. ; **2.** servij kaset en-dro gant un den nemetken g.

einmarinieren V.k.e. (marinierte ein / hat einmariniert) : [kegin.] hiliañ, hiliennañ, lakaat e glec'h-gwinêgr.

Einmarkstück n. (-s,-e) : pezh ur mark g.

Einmarsch g. (-es,-märsche) : aloubidigezh b., aloubadeg b., aloubadenn b., ac'huberezh g.

einmarschieren (in + t-r-t) V.gw. (marschierte ein / ist einmarschiert) : aloubiñ, ac'hubiñ.

einmassieren V.k.e. (massierte ein / hat einmassiert) : [mezeg.] lakaat da dremen er c'hroc'hen gant un dorlo skañv, lakaat da dremen er c'hroc'hen gant ul leuñvad skañv.

Einmaster g. (-s,-) : [merd.] unwern g.

einmauern V.k.e. (hat eingemauert) : murañ war, mañsoniñ, mogeriañ.

V.em. : **sich einmauern** (hat sich (t-rt) eingemauert) : [dre skeud.] *sich einmauern*, en em gloastrañ, simudiñ, bevañ e-unan-penn, bevañ e-unan-kaer, tec'hel diouzh an dud, en em dennañ pell diouzh safar ar bed, chom pell diouzh darempred an dud, en em dennañ en distro, en em serriñ warnañ e-unan.

Einmauerung b. (-,-en) : [tisav.] mogeriañ g.

Ein-Megabit-Chip g. (-s,-s) : krug elektronek 128 Ko b., chip 128 Ko g., skantenn 128 Ko b.

einmeißeln V.k.e. (hat eingemeißelt) : garanañ, engravañ, kizellañ, enlouchañ.

einmengen V.k.e. (hat eingemengt) : meskañ, kemmeskañ, kejañ, toueziañ.

V.em. : **sich einmengen** (hat sich (t-rt) eingemengt) : emellout, en em veskañ.

Einmischung b. (-,-en) : **1.** kemmeskadur g., touezierezh g. ; **2.** [dre skeud.] emelladenn b., emell g., emellerezh g.

Einmeterbrett n. (-s,-er) : [sport] plankenn lammat ur metrad g., splugell ur metr uhelder g., gwintell ur metr uhelder b.

einmieten V.em. : **sich einmieten** (hat sich (t-rt) eingemietet) : *sich bei jemandem einmieten*, feurmiñ ur gambr e ti u.b., kemer ur gambr e feurm e ti u.b.

einmischen V.em. : **sich einmischen** (hat sich (t-rt) eingemischt) : *sich in etwas (tr-t) einmischen*, emellout eus udb, emellout en udb, emellout ouzh udb, daremgorañ en udb, en em veskañ en udb, en em luziañ gant udb, en em vountañ en udb ; *sich in etwas (tr-t) nicht einmischen*, chom distrob diouzh udb, chom hep emellout eus udb ; *er mischt sich überall ein*, emellout a ra eus pep tra, en em veskañ a ra er pezh na sell ket outañ ; *sich in fremde Angelegenheiten einmischen*, mont da beuriñ e park u.b. ; *sich nicht in fremde Angelegenheiten einmischen*, lezel ar re all da zilusiañ o gwriad, lezel ar re all da zirouestlañ o neud, soursial ouzh e grampouezh, diwall d'en em luziañ gant traoù a sell ouzh tud all ; *er darf sich doch nicht in mein Privatleben einmischen*, n'en deus ket da welet war va traoù ; *er hat sich in unsere*

Angelegenheiten eingemischt, eñ a oa emellet en hon aferioù.

Einmischung b. (-, -en) : emelladenn b., emell g., emellerezh g., daremgor g. ; *Einmischung in das Privatleben*, emelladenn e buhez prevez u.b. b., emell en aferioù u.b. g. ; [polit.] *Einmischung in die inneren Angelegenheiten*, emelladenn en aferioù diabarzh ur stad estren b., emell en aferioù diabarzh ur stad estren g., emellerezh en aferioù diabarzh ur stad estren g. ; *nur durch Einmischung des Staates kann dieses Problem gelöst werden*, ne c'hall ket seurt kudenn bezañ diskoulmet hep emell ar Stad (hep daremgor ar Stad) ; *die Einmischung des Staates sollte nicht auf Kosten der Demokratie geschehen*, bez' e rankfe ar Stad ren e emelloù gant damant d'an demokratelezh.

Einmischungspolitik b. (-) : emellouriezh b.

Einmischungsrecht n. (-s) : gwir-emellout g.

einmonatig ag. : hag a bad ur miz, e-pad ur miz.

einmonatlich ag. : miziek.

einmontieren V.k.e. (montierte ein / hat einmontiert) : [tekn.] montañ, staliañ, strolañ, kenstrolañ, frammañ.

einmotorig ag. : unkeflusker ; *einmotoriges Flugzeug*, karnij unkeflusker g.

einmotten V.k.e. (hat eingemottet) : 1. [d'afar brezel] stlepel d'ar blotoù, stlepel war ar wrimenn, lakaat er-maez eus ar c'hoari, reputiñ ; 2. [dilhadou] lakaat lazhe enepartouez war, lakaat louzoù enepgaozan war.

einmummeln / einmummen V.k.e. (hat eingemummelt / hat eingemummt) : kafunañ, gronnañ, farlokañ, tamolodiñ, souchañ, pakañ, dastum, klozañ ; *in seinen Mantel (t-rt) eingemummt sein*, bezañ gronnet en e vantell, bezañ tamolodet en e vantell.

V.em. : **sich einmummeln** (hat sich (t-rt) eingemummelt) : en em gafunañ, en em c'hronnañ, en em damolodiñ ; *sich in seinen Mantel einmummen*, en em c'hronnañ en e vantell, en em gafunañ en e vantell, tamolodiñ e vantell en-dro d'an-unan, en em damolodiñ en e vantell, lakaat e vantell en e gerc'henn ; *ich hatte mich warm eingemummelt*, lakaat em boa ur bern dilhad dindanon, en em gafunañ am boa graet, doublet mat e oan ouzh ar wallamzer, tamolodet em boa ur bern dilhad en-dro din, lakaet em oa gloanaj en-dro din, lakaet em oa ur c'hloanenn en-dro da'm c'horf.

einmünden V.gw. (ist eingemündet) : [in etwas (t-rt)] : 1. [stêr] dont da zinaouiñ e, denaouiñ e, aberiñ e, digeriñ e, kouezhañ e ; *an dieser Stelle mündet der Bach in den Fluss ein*, eno e ya ar wazh da gouezhañ er stêr, eno e tinaou ar wazh er stêr ; 2. difourkañ war, skeiñ war, kouezhañ war, degouezhout war, dic'haoliañ war ; *der Weg mündet in eine Wiese ein*, an hent a gouezh (a zegouezh, a zifourk) war ur prad.

Einmündung b. (-, -en) : 1. [stêr] aber b., genoù g. [liester genaouiñ], difourk g., ben g., diskarg g., kember b. ; 2. [hent] difourk g., kroashent g., gaol b., toull an hent g. ; 3. toull-skarzh g. ; 4. [oberezh dinaouiñ] dinaou g.

einmünzen V.k.e. (hat eingemünzt) : [arc'hant.] *abgesetzte Geldsorten einmünzen*, adteuziñ moneiz ; *Gold einmünzen*, ober moneiz gant aour, moneisaat aour.

einmütig ag. : a-unvouezh, an holl en ur vouezh, an holl en ur soñj, gant grad vat an holl, an holl en un douez, gant aotre an holl, a-gevret, e-kevret, asambles, kumun,

en ur ser, a-genstroll, a-geñver, a-gor, a-unan, a-unvan, a-unstroll, en ur pezh.

Einmütigkeit b. (-) : unvouezh b., unvanded b., unvander g., emglev g., reizhded b., unvaniezh b.

einmachten V.dibers. (hat eingenachtet) : [Bro-Suis] *es nachtet ein*, serrnoziñ a ra, emañ o serrnoziñ, emañ ar beuznoz o tont, emañ ar rouz-noz o tont, emañ an noz o serriñ, emañ an noz o tont, noziñ a ra, emañ kozh an deiz, erru eo pell an deiz, izelaat a ra an deiz, nosaat a ra, nozik eo.

Einnachten n. (-s) : [Bro-Suis] digor-noz g., rouz-noz g., toullig an noz g., peuznoz b., serr-noz g., mare ar rouedoù g., abardaez-noz g.

einnähen V.k.e. (hat eingenäht) : 1. gwriat ; 2. [gwriad.] strishaat ar gourem.

Einnahme b. (-, -n) : 1. [lu] aloubidigezh b., kemeridigezh b., gounezidigezh b. ; 2. [arc'hant] enkefiadur g., enkefiad g., enkef g., gounidegezh b., gounid g., kaoud g., korvo g., buzad g., dedaolad g., savad g. ; *Einnahmen und Ausgaben*, savadoù ha dispignoù ; *wir haben heute eine gute Einnahme erzielt*, ur sac'had mat hon eus bet hiziv, kouezhet eo brav an arc'hant er c'hef hiziv, un devezh mat hon eus graet hiziv ; *seine Ausgaben nach seinen Einnahmen richten*, ober dispignoù diouzh e c'hounidoù ; *man sollte seine Ausgaben nach seinen Einnahmen richten*, diouzh e aez eo kas ar saout er-maez, diouzh an aez eo kas ar saout er-maez, nebeut e ranker dispign pa ne c'hounezzer ket kalz, ar paour a vank dezhañ malañ munut, bez' e ranker ober an eured gant ar pezh a dud 'zo ; *unsere Ausgaben übersteigen unsere Einnahmen*, drailhañ a reomp muioc'h a arc'hant eget na c'hounezomp, tennañ a reomp muioc'h eget na lakaomp ; 3. [mezeg.] lonkadur g., euvradur g., kemer louzoù g., kemeradenn louzoù b.

Einnahmequelle b. (-, -n) : mammenn c'hounedigezh b., mammenn gorvoder b.

Einnahmestelle b. (-, -n) : telldi g., ti-an-tailhoù g., resevlec'h g., tellerezh b., tailhanterezh b.

einnebeln V.k.e. (hat eingenebelt) : latarennañ, brumennañ, morennañ, mogidellañ.

Einnebelung b. (-, -en) : hurennañ g., nivlennegezh b.

einnehmbar ag. : kemeradus.

einnehmen V.k.e. (nimmt ein / nahm ein / hat eingenommen) : 1. kemer, euvriñ, lonkañ ; *eine Mahlzeit einnehmen*, bezañ gant e bred, predañ, debriñ (ober) ur pred, bezañ o kemer e bred ; *ein Arzneimittel in geringen Mengen einnehmen*, kemer nebeut-tre eus ul louzoù bennak, euvriñ nebeut-tre eus un dramm bennak ; *zu viele Arzneimittel einnehmen*, en em zrammañ ; *mit Gewalt einnehmen*, kemer dre nerzh, forzhañ ; *eine Festung mit Gewalt einnehmen*, forzhañ ur c'hreñvlec'h ; *eine Stadt einnehmen*, lakaat dalc'h war ur gêr, aloubiñ (kemer) ur gêr, sterniañ ur gêr, kemer ur gêr dre nerzh, en em sezisañ eus ur gêr ; *wieder einnehmen*, askemer, adkemer ; *jemandes Platz einnehmen*, kemer plas u.b., [post-labour] gwiskañ chupenn u.b.

2. [dre skeud.] *von Vorurteilen eingenommen*, leun e spered a rakvarnioù, dalc'het en e spered gant rakvarnioù, leun e spered a rakvarnioù, kraouiet en e rakvarnioù, garzhet en e rakvarnioù, luziet e spered gant rakvarnioù ; *von sich eingenommen sein*, bezañ karg

gantañ e-unan, bezañ leun a lorc'h, en em dalvezout, en em zougen, en em gavout, bezañ douget dezhañ e-unan, plantañ c'hwezh ennañ e-unan, bezañ foug e an-unan evel un targazh er ribod, bezañ rok (otus, glorius, tonius, dichek, uhel, bras) an tamm eus an-unan, bezañ bras an tamm gant an-unan, bezañ e leue o treiñ en an-unan, rodal e revr, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, bezañ un tamm tro en an-unan, bezañ c'hwezet e bluñv, bezañ sonn e gribell, bezañ c'hwezet evel un touseg, bezañ kollet gant gloar, mont gant ar fru, na gaout ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h, en em veuliñ, en em c'hwezañ, bezañ c'hwezet, bezañ c'hwezet d'an-unan, bezañ leun a foug hag a lorc'h, bezañ fier-droch, bezañ fier-ruz, bezañ fier-sot, bezañ leun a gahal, bezañ leun e benn a c'hloriusted / bezañ karget a vendet / bezañ leun a avel hag a voged / bezañ pennboufet gant an ourgouilh (Gregor) ; *jemanden gegen jemanden einnehmen*, plantañ (bountañ) raksoñjoù a-enep u.b. e penn u.b. all.

3. dont, mont, azezañ ; *seinen Platz einnehmen*, mont d'e blas, mont da azezañ en e blas ; [arz] *eine Pose einnehmen*, kemer an dalc'h ; *drei Seiten einnehmen*, mont teir fajenn d'ober anezhañ, sterniañ teir fajenn ; *dieses dicke Arschloch nimmt aber viel Platz ein*, ar revreg-mañ a ya plas gantañ, ar revreg-mañ a stouv plas 'vat.

4. [dre skeud.] hoalañ, dedennañ, deseve, gouestlañ, boemiñ, teogiñ, lubaniñ da, lubaniñ ouzh, loavañ, luiñ, lorc'hañ, chalmiñ ; *jemanden für sich einnehmen*, gounit (deseve) kalon u.b., gounit spered u.b., deseve u.b., chalmiñ e galon d'u.b., chalmiñ santimant u.b., chalmiñ u.b., lorc'hañ u.b., lubaniñ d'u.b., lubaniñ ouzh u.b., loavañ u.b., filimañ u.b. ; *sich von jemandem einnehmen lassen*, bezañ gounezet gant u.b.

5. *eine ablehnende Haltung einnehmen*, bezañ un emzalc'h nac'hus gant an-unan.

6. [dre skeud.] *dieser Wein nimmt den Kopf ein*, ar gwin-se a sko d'ar penn.

einnehmend ag. : **1.** grasiu, sichant, dudi-dreist, dudi, hoalus, boemus, estlammus, marzhus, lubanus, strak, kran, cheuc'h, mistr, a-stroñs, faro, moust, nifl, lipet, stipet, turgn, stad ennañ, a droc'h, brav e dreuz, loavus ; **2.** jentil, c'hwek, hegarat, hegar, karadek, karantezus, karantek, amc'hraus, sichant, sev, bourrus, dizrouk, doñv, kuñv ; *er sieht nicht sehr einnehmend aus*, *sein Gesicht ist nicht gerade einnehmend*, hennezh n'en deus ket ur penn da blijout.

Einnehmer g. (-s,-) : degemerer g., tailhanter g., teller g., resevoir g.

Einnehmerstelle b. (-,-n) : tailhanterezh b., resevlec'h g., tellerezh b., telldi g., ti-an-tailhoù g.,

einnicken V.gw. (ist eingenickt) : [dre skeud.] P. kouezhañ morennet, en em reiñ da zargudiñ, en em reiñ da voriñ, en em reiñ da vorgousket, en em reiñ da soriñ, en em reiñ da vorenniñ, en em reiñ da vorflañ, en em reiñ da vorediñ, en em reiñ da soubañ gouloù, en em reiñ da vorgudiñ, en em reiñ da vordoiñ, en em reiñ da sebouriñ, en em reiñ da sorenniñ, en em reiñ da voemañ, en em reiñ da gogasiñ.

einnisten V.em. : **sich einnisten** (hat sich (t-rt) eingenistet) : **1.** neizhiañ ; **2.** en em ziazezañ, en em staliañ ; *sich gemütlich einnisten*, neizhiañ ken flour hag

evnedigoù Doue ; **3.** [dre skeud.] spegañ ; *er hat sich bei uns eingenistet*, speg eo ouzhomp, ne zispeg ket ac'hanomp, graet en deus gwrizioù en hon ti, penndevzhiañ a ra bremañ en hon ti ; *er kommt jeden Tag, als wolle er sich bei uns einnisten*, en ti e vez o kerentiañ bemdez.

Einöde b. (-,-n) : **1.** gouelec'h g., lec'h distro g. lec'h didud g. ; **2.** [dre skeud] digenvez g., digenvezder g., dizaremprederezh g.

Einödhof g. (-s,-höfe) : atant distro (dianket war ar maez, digenvez) g.

einölen V.k.e. (hat eingeölt) : eouliñ, eouliañ, lampraat, lenkraat, libistrañ.

V.em. : **sich einölen** (hat sich eingeölt) : *sich (t-rt) einölen*, lakaat eoul war e gorf ; *sich (t-d-b) die Hände einölen*, lakaat eoul war e zaouarn.

Einölen n. (-s) : eoulerezh g., eoulidigezh b., eouliadur g., eouliadenn b.

einordnen V.k.e. (hat eingeordnet) : renkañ, klenkañ, rummañ, rummata, kevrennata, reizhlec'hiañ, urzhiañ, urzhiaat, urzhasaat, rezañ, renkadiñ.

V.em. : **sich einordnen** (hat sich (t-rt) eingeordnet) : **1.** azasaat, en em ober, en em akoursiñ, en em voazañ, en em gustumiñ ; **2.** mont en ur renknad, mont en ur steudad, en em renkañ, en em bakañ ; **3.** [kirri-tan] dibab ur forzh, mont war ur forzh.

Einordnung b. (-,-en) : kevrennatadur g., kevrennataerezh g., rummata g., rummatadur g., klenkadur, klenkerezh g., urzhidigezh b., urzhierzh g.

einpacken V.k.e. (hat eingepackt) : **1.** paketañ, pakediñ, pakañ, pakata ; *die gekauften Lebensmittel einpacken*, ober un tamm pakañ d'ar pourvezioù ; **2.** lakaat en e bakadoù ; **3.** P. kafunañ, gronnañ, tamolodiñ, souchañ, pakañ ; **4.** P. distrihañ brav ha kempenn, distrihañ a-blad-kaer, lakaat war e c'henoù, pladañ, pilat, faezhañ, flastrañ rac'h, daoubenniñ, dispartoeltrañ, distokañ, krazañ naet, minmalañ, trec'hiñ treuz-ha-hed, bazhata, barrskubañ, peurdrec'hiñ, razhañ, dornañ, diskolpañ, klaviañ, lakaat lamm, reiñ e lazh da, reiñ un distres eus ar re wellañ da.

V.gw. (hat eingepackt) : ober e bakadenn, ober e bak, pakañ e draoù.

Einpäckung b. (-,-en) : **1.** pakadur g., pakidigezh b. ; **2.** [mezeg.] gronnadur g., goloadur g.

einparken V.gw. (hat eingeparkt) : tuañ e garr, parkañ e gar, staliañ e garr, en em staliañ.

V.k.e. (hat eingeparkt) : tuañ, parkañ, staliañ.

Einparteiensystem n. (-s,-e) : reizhad politikel diazezet war ur strollad politikel nemetken b., reizhad politikel unstrollad b., reizhad politikel diazezet war ur strollad politikel unel b.

einpassen V.k.e. (hat angepasst) : **1.** lakaat da glotañ, lakaat klenk, juntañ ; **2.** [tekn.] emboestañ, emprañ, kenemprañ, skarvañ, pennegiñ, enaskañ.

V.em. : **sich einpassen** (hat sich (t-rt) angepasst) : azasaat, en em ober, en em akoursiñ, en em voazañ, en em gustumiñ.

Einpassung b. (-,-en) : **1.** junterezh g. ; **2.** kenemprerezh g.

einpauken V.k.e. (hat eingepaukt) : **1.** sankañ don e spered u.b., plantañ don e penn u.b., sikañ don e spered

u.b., troadañ, garanañ, bountañ, choukañ, diazezañ [ur mennozh, ur soñj] e spered u.b. ; **2.** [dre heñvel.] gourdonañ ouzh an iskrim.

Einpauker g. (-s,-) : P. mestr-studi g., askentelier g.

Einpaukeri b. (-) : *sture Einpaukeri*, choukañ pennadoù g.

einpennen V.gw. (ist eingepennt) : P. kemer ur jar, kouezhañ morennet, en em reiñ da zargudiñ, en em reiñ da voriñ, en em reiñ da vorgousket, en em reiñ da soriñ, en em reiñ da vorenniñ, en em reiñ da vorfilañ, en em reiñ da vorediñ, en em reiñ da soubañ gouloù, en em reiñ da vorgudiñ, en em reiñ da vordoiñ, en em reiñ da sebouriñ, en em reiñ da sorenniñ, en em reiñ da voemañ, en em reiñ da gogasiñ.

Einpersonenhaushalt g. (-s,-e) : tiegezh un den hepken ennañ g.

Einpersonenstück n. (-s,-e) : [c'hoariva] pezh un den hepken o c'hoari ennañ g.

Einpfennigstück n. (-s,-e) : pezh ur pfennig g.

einpferchen V.k.e. (hat eingepfercht) : serriñ, buorzhañ, klozañ, enkañ, parkañ.

einpfählen V.k.e. (hat eingepfählt) : peulgaeañ, peuliañ.

einpflanzen V.k.e. (hat eingepflanzt) : **1.** plantañ, enplantañ, troadañ, diazezañ, bountañ ; **2.** [dre skeud.] sankañ don e spered u.b., plantañ don e penn u.b., sikañ don e spered u.b., garanañ, troadañ, bountañ, sikañ, sankañ, choukañ.

Einpflanzung b. (-,-en) : **1.** planterezh g., bountañ g. ; **2.** [dre skeud.] diazezadur g., troadur g.

einpflocken V.k.e. : ibiliañ, rasediñ, strapennañ ; *einen Pfahl in die Erde einpflocken*, plantañ ur peul, sankañ ur post en douar ; *Pfähle in die Erde einpflocken*, pilochañ, peuliañ, sikañ peulioù en douar.

einpropfen V.k.e. (hat eingepropft) : **1.** berniañ, yoc'hañ ; **2.** [louza.] imboudañ ; lagadiñ ; **3.** [dre skeud.] sankañ don e spered u.b., plantañ don e penn u.b., sikañ don e spered u.b., garanañ, troadañ, bountañ, sikañ, sankañ, choukañ.

Einpropfung b. (-,-en) : **1.** imboud g., imboudadur g., imboudañ g. ; **2.** imboudenn b.

Einphasenstrom g. (-s) : [tredan] red unkoulz g., red unkoulzek g.

einphasig ag. : [tredan] unkoulz, unkoulzek ; *einphasiger Wechselstrom*, red pebeilat unkoulz g., red pebeilat unkoulzek g.

einpikieren V.k.e. (pikierte ein / hat eingepikiert) : piketa ; *Salat einpikieren*, piketa plant saladenn.

einpinseln V.k.e. (hat eingepinselt) : gwisponat, induañ, gwisponañ.

einplanen V.k.e. (hat eingeplant) : programmiñ, diawelet, rakwelet, raksoñjal ; [kenw.] *eine Summe ins Budget einplanen*, enskrivañ ur somm e-barzh ar budjed, lakaat ur somm war an arc'hantroll, enskrivañ ur sammad er c'hellidsteuñv.

einpökeln V.k.e. (hat eingepökelt) : [kegin.] sallañ, hiliañ, hiliennañ ; *Speck einpökeln*, lakaat kig-moc'h e sall.

Einpökeln n. (-) : holenerezh g., salladur g., salladurezh b.

einpolig ag. : [tredan] unpol, unvleñ.

einprägar ag. : aes da zeskiñ, empennadus.

einprägen V.k.e. (hat eingepägt) : **1.** merkañ, engravañ, enlouchañ, engwaskañ, garanañ ; **2.** garanañ, plantañ, troadañ, bountañ, sikañ, sankañ, choukañ, diazezañ [ur mennozh, ur soñj] e spered u.b., skeiñ war an tach, gennañ start [ur mennozh, ur soñj] e kreiz u.b., gennañ don [ur mennozh, ur soñj] e kalon u.b. ; *etwas dem Gedächtnis einprägen*, garanañ (plantañ, bountañ, sikañ, troadañ, choukañ) don udb en e benn, lakaat udb don en e spered, garanañ (plantañ, bountañ, sikañ, troadañ, choukañ) don udb er penn, mirout don en e greiz an eñvor eus udb, moullañ udb en e spered ; *die Erinnerung an diesen Tag wird in meinem Herzen eingepägt bleiben*, eñvor an devezh-se a chomo garanet em c'halon, eñvor an devezh-se a chomo merket em c'halon, eñvor an devezh-se a chomo moulet em c'halon, eñvor an devezh-se a chomo peg ouzh va c'halon, eñvor an devezh-se a chomo peg ouzhin, an devezh-se ne zeuio james eus va spered, ar c'houn eus an devezh-se a chomo da viken war va spered, an devezh-se a chomo bev em c'houn, mirout a rin don em c'hreiz an eñvor eus an devezh-se ; *jemandem einprägen, was er zu sagen hat*, ober e c'henoù d'u.b., ober e veg d'u.b., merat u.b.

V.em. : **sich einprägen** (hat sich (t-rt/t-d-b) eingepägt) : **1.** *sich (t-d-b) etwas einprägen*, eñvoriñ udb, memoriñ udb, eñvoraat udb, garanañ (plantañ, bountañ, sikañ, troadañ, choukañ) don udb en e benn, lakaat udb don en e spered, garanañ (plantañ, bountañ, sikañ, troadañ, choukañ) don udb er penn, moullañ udb en e galon, en em leunaat ag udb ; *präg dir das gut ein !* merk mat an dra-se ! laka an dra-se don e-barzh da benn ! sank an dra-se don ez penn ! moull kement-mañ ez kalon ! ; **2.** (t-rt) skiltrañ pell en eñvor, chom garanet don en eñvor, menel garanet don en eñvor, chom peg er galon, chom enlouch'het er spered, antren e kalon u.b., mont don e kalon u.b., lezel ur merk don en empenn ; *diese Landschaft hat sich (t-rt) mir tief eingepägt*, chomet eo skeudennoù ar c'horn-bro-se war va spered, chomet eo skeudennoù ar c'horn-bro-se sanket don em c'halon (enlouch'het em spered, peg ouzh va c'halon, merket em spered, moulet em c'halon), en em siket don em c'houn eo skeudennoù ar c'horn-bro-se, da viken em bo soñj eus ar c'horn-bro-se.

einprägsam ag. : aes da zerc'hel soñj anezhañ, eñvorus, diankounac'haus.

einpressen V.k.e. (hat eingepresst) : enlouchañ, gwaskañ, moustrañ, mac'hañ, stardañ.

einprogrammieren V.k.e. (programmierte ein / hat einprogrammiert) : [stlenn.] staliañ, sternañ ; *einprogrammiertes System*, reizhiad korvoiñ b.

einprügeln V.k.e. (hat eingepügelte) : P. *jemandem etwas einprügeln*, mont dre nerzh d'u.b. evit plantañ dezhañ udb en e benn.

V.gw. (hat eingepügelte) : *auf jemanden einprügeln*, reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostoù u.b., dresañ e ganelloù d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predañ d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b., gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., reiñ laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead bazhadoù d'u.b., reiñ

kordenn war e lër d'u.b., skrivellañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), reiñ ur roustad d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., reiñ un dres d'u.b., ober un dres d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., reiñ bourr d'u.b., diboultrennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., kalkennata u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadoù d'u.b., mont d'u.b. a grogoù berr, boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, sevel akuilhetenn diwar u.b., bazhata kaer (fustañ, pilat) u.b., lopañ u.b., lopañ war u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., torbilat u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, ober bleud gant unan bennak, frikañ u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ koad d'u.b., reiñ kastrilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., dornañ u.b. a gof da gein, teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, lardañ e billig d'u.b.

einpudern V.k.e. (hat eingepudert) : poultrennañ.

einpuppen V.em. : **sich einpuppen** (hat sich (t-rt) eingepuppt) : [loen.] poupenniñ, nezañ e glozenn.

einquartieren V.k.e. (quartierte ein / hat einquartiert) : [lu] lojañ, kantonniñ ; *einquartiert sein*, kaout pred ha gwele (boued ha lojeiz, bod ha loj) e ti u.b., lojañ e ti u.b.

Einquartierung b. (-, -en) : [lu] lojeiz g., lojañ g.

einquellen V.k.e. (hat eingequellt) : glec'hiañ, lakaat e glec'h, deltañ, dispelc'hiñ, glebiañ, दौरा, leizhañ, trempañ.

einquetschen V.k.e. (hat eingequetscht) : sankañ, gennañ, kouboulañ, klaviañ, stardañ, moustrañ.

einrahmen V.k.e. (hat eingerahmt) : sterniañ, ensterniañ, sternata, frammañ, enframmañ, koadañ.

Einrahmung b. (-, -en) : 1. sterniañ g., enframmañ g. ; 2. stern g., framm g., enframmadur g., sterniadur g.

einrammen V.k.e. (hat eingerammt) : [tekn.] pilouerañ, damezañ ; *Pflaster einrammen*, mellata pavez ; *einen Pfahl in die Erde einrammen*, plantañ ur peul, sankañ ur post en douar ; *Pfähle in die Erde einrammen*, pilochañ, peuliañ, sikañ peulioù en douar.

Einrammung b. (-, -en) : [tekn.] pilouerañ g., damezañ g., piloueradur g., sankadenn b.

einrändern V.k.e. (hat eingerändert) : bevenniñ, riblañ, bordañ.

einrasten V.gw. (ist eingerastet) : klikeidiñ ; *einrasten lassen*, dleizhennañ, klikeidiñ.

einrauchen V.k.e. (hat eingeraucht) : kramennañ ; *deine Pfeife ist eingeraucht*, kramennet eo da gorn-butun.

einräuchern V.k.e. (hat eingeräuchert) : mogediñ, mogidellañ, mogedenniñ.

Einräucherung b. (-, -en) : mogedennadur g.

einräumen V.k.e. (hat eingeräumt) : 1. aveiñ, terkañ, kempenn, anezañ, serriñ [udb] klenk ; *eine Wohnung einräumen*, aveiñ (terkañ, kempenn, anezañ) ur ranndi ; *seine Kleider einräumen*, serriñ e zilhak klenk ; 2. [dre heñvel.] leuskel, lezel ; *ich werde dir eines meiner Zimmer einräumen*, lezel a rin unan eus va c'hambrou gant, leuskel a rin unan eus va c'hambreier dit ; *jemandem ein Recht einräumen*, lakaat u.b. e piaou d'ur gwir bennak ; 3. [kenw.] aotren, asantiñ, distankañ war, grataat ; *jemandem Kredit einräumen*, aotren ur c'hred d'u.b., grataat ur c'hred d'u.b., asantiñ prestañ arc'hant

d'u.b., grataat prestañ arc'hant d'u.b. ; 4. reiñ ; 5. anzav, goulezel.

Einräumung b. (-, -en) : 1. sanailhadur g., kempennadur g., kempennidigezh b. ; 2. aotreadur g., dilezadur g., goulezadenn b.

einrechnen V.k.e. (hat eingerechnet) : kontañ, lakaat war ar gont ; *Unkosten eingerechnet*, mizoù (frejoù) hag all.

Einrede b. (-, -n) : 1. eneplavar g., enebadenn b., arguz g., arbennadenn b., dislavar g., gwad g. ; *Einrede erheben*, enebiñ, eneplavarout, ober un enebadenn ; 2. [gwir] *prozesshindernde Einrede*, digarez daleüs g., dinac'h groñs g.

einreden V.k.e. (hat eingeredet) : 1. *jemandem etwas einreden*, reiñ udb da grediñ d'u.b., lakaat u.b. da grediñ udb, sachañ u.b. da grediñ udb, kendrec'hiñ u.b. war udb, sorc'henniñ u.b. d'udb, sorc'henniñ u.b. d'ober udb.

V.gw. (hat eingeredet) : *auf jemanden einreden*, delc'her (pouezañ, c'hoari, bountañ) war u.b., sorc'henniñ u.b., taeriñ war u.b.

V.em. : **sich einreden** (hat sich (t-d-b) eingeredet) : *sich (t-d-b) etwas einreden*, empennañ udb, empenntiñ udb, lakaat udb en e benn, lakaat udb en e spered, lakaat udb don en e benn, lakaat udb kalet en e benn, lakaat udb en e gredenn, sikañ udb en e empenn, plantañ udb en e benn, troadañ soñjoù, troadañ mennozhioù.

einregnen V.dibers. em. (hat sich (t-rt) eingeregnet) : *es regnet sich ein*, troet eo da vat d'ober glav, glav da badout eo.

V.gw. (ist eingeregnet) : bezañ dalc'het en ul lec'h bennak gant ar glav.

einreiben V.k.e. (rieb ein / hat eingerieben) : rimiañ, taravat, frotañ.

V.em. : **sich einreiben** (rieb sich ein / hat sich eingerieben) : *sich (t-rt) mit etwas einreiben*, rimiañ e gorf gant udb ; *sich (t-d-b) die Hände mit Öl einreiben*, rimiañ e zaouarn gant eoul.

Einreibung b. (-, -en) : [mezeg.] frotañ g., froterezh g.

einreichen V.k.e. (hat eingereicht) : 1. reiñ, kinnig ; *seine Entlassung einreichen*, reiñ (lakaat) e zilez, reiñ an digarg ag ur garg bennak ; 2. [gwir] *eine Klage einreichen*, sevel (ober) klemm, digeriñ ur prosez, lakaat ur prosez war choug u.b.

Einreichung b. (-, -en) : 1. kinnig g., roidigezh b. ; 2. [gwir] klemm g.

einreifen¹ V.k.e. (hat eingereift) : kelc'hiañ, kerlañ.

einreifen² V.em. : **sich einreifen** (hat sich (t-rt) eingereift) : frimañ, riellañ.

einreihen V.k.e. (hat eingereiht) : 1. steudañ, lakaat a-renkennadoù, renkañ, klenkañ, rummañ, reizhlec'hiañ, linennañ, rezañ ; 2. enluañ, engouestañ, enrollañ, rollañ, rejimantiñ, brigadennañ, soudardañ.

V.em. : **sich einreihen** (hat sich (t-rt) eingereiht) : 1. en em lakaat a-renkennadoù ; 2. mont en ur renkennad, mont en ur steudad ; 3. mont gant tud all, en em strolañ gant tud all, kevredañ gant tud all.

Einreihher g. (-s, -) : porpant gant ur renkennad nozelennou nemetken g.

einreihig ag. : *einreihige Weste*, jiletenn gant ur renkennad nozelennou nemetken b.

Einreihung b. (-, -en) : 1. emrenkañ g., klenkadur g., klenkerezh g. ; 2. [lu] enluadur g., rejimantiñ g.

einreimig ag. : unklotenn.

Einreise b. (-, -n) : treuzidigezh an harzoù b., degouezh g.

Einreisebestimmungen lies. : diferadennoù evit treuziñ harzoù ur vro lies.

Einreisebewilligung b. (-, -en) : viza g.

einreisen V.gw. (ist eingereist) : dont, mont, treuziñ harzoù ur vro.

Einreiseerlaubnis b. (-, -se) : viza g.

Einreiseverbot n. (-s, -e) : berz dont er Stad g., berz chom g.

Einreisevermerk n. (-s, -e) : / **Einreisevisum** n. (-s, -visen/-visa) : viza g.

einreißen V.k.e. (riss ein / hat eingerissen) : **1.** regiñ, fregañ ; **2.** parfoeltrañ, dismantrañ, freuzañ, difregañ, fregañ, difoeltrañ, diskar, pilat, kalavriñ, disac'hañ, dic'hastañ, distrujañ, bannañ d'an traoñ, gwintañ d'an traoñ, dispenn ; *ein Haus einreißen*, dismantrañ (freuzañ, difregañ, diskar, disac'hañ, dic'hastañ, distrujañ, pilat, dispenn, peurziskar) un ti, bannañ un ti d'an traoñ, diskar un ti a-benn-font, diskar un ti rez an douar (Gregor) ; **3.** [dre astenn.] raktresañ ; *einen Plan einreißen*, raktresañ, sevel ur raktres, sevel un tres.

V.gw. (riss ein / ist eingerissen) : **1.** regiñ, fregañ ; *das Netz reißt*, fregañ a ra ar roued ; **2.** [dre skeud.] en em ledañ, en em skignañ, dont da vezañ boaz ; *Unsitten reißen ein*, ar reolennoù a vuhezegezh vat a ya da fall, buhezegezh (bividigezh) an dud a ya war zisleberiñ ; *etwas reißt ein*, udb a zeu da vezañ boaz ; *eingerissenes Übel*, tech fall gwriziennet don g.

V.em. **sich einreißen** (riss sich ein / hat sich (t-d-b) eingerissen) : *sich einen Dorn in den Finger einreißen*, tapout un draen en e viz, pakañ un draen en e viz, mont d'an-unan un draen en e viz ; *er hat sich die Hose eingerissen*, roget en deus e vragoù.

Einreißhaken g. (-s, -) : treant g., bazh-krog b., gavelod b.

einreiten V.gw. (ritt ein / ist eingeritten) : mont tre war varc'h.

V.k.e. (ritt ein / hat eingeritten) : **1.** [marc'h-diñ] embreger, pleustriñ ; **2.** P. *ein Mädchen einreiten*, falc'hat he flourenn d'ur plac'h, boulc'hañ ur plac'h, diflourañ ur plac'h, didalañ ur plac'h, dilouediñ ur plac'h, lakaat an alc'hwez e-barzh ar varrikenn.

einrenken V.k.e. (hat eingerenkt) : **1.** [mezeg.] skarvañ, dresañ, juntrañ, joentrañ, aozañ, adaozañ, lec'hiañ, boestañ ; *einen Arm einrenken*, skarvañ askorn ur vrec'h, dresañ askorn ur vrec'h, lakaat askorn ur vrec'h en e blas, juntrañ eskorn ur vrec'h, aozañ e vrec'h d'u.b., aozañ askorn diaozet ur vrec'h / lec'hiañ askorn dilec'hiet ur vrec'h / boestañ askorn divoestet ur vrec'h (Gregor) ; *der Heilzauberer hatte kaum ein Wort gesagt und schon war das Bein des Kindes wieder eingerenkt und es konnte sofort laufen*, a-vec'h m'en doa komzet an diskonter, gar ar bugel a a oa diskoulmet, ha raktal e valeas ; **2.** plaenaat, renkañ, reizhañ, kompezañ, eeunaat ; *es wird sich schon wieder einrenken*, renket (plaenaet, dirouestlet, diluziet, diskoulmet) e vo an afer hepdale, dibunet e vo ar gudenn, kavet e vo poell d'ar gudenn-se, kavet e vo un diskoulmet.

Einrenkung b. (-, -en) : [mezeg.] aoz g., aozañ g., skarvadur g.

einrennen V.k.e. (rannte ein / hat eingerannt) : **1.** divarc'hañ [un nor hep he dibrennañ], en em दौरतां ouzh, en em दौरतां gant ; *jemandem das Haus einrennen*, aloubiñ ti u.b. dre nerzh ; **2.** [dre skeud.] *offene Türen einrennen*, ober c'hoari gaer gant traoù mil-anavezet, klask gounit unan gounezet, en em gannañ gant milinoù-avel, tremen e amzer o treiñ mein da sec'hañ, ober un taol bazh en dour, ober ur bramm en dour, reiñ un taol bouc'hal er mor, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ an avel diwar-bouez ur sugell ; *sich (t-d-b) den Kopf einrennen*, a) skeiñ e benn ouzh ur voger, skeiñ (tourtañ) gant e benn ouzh ur voger ; b) [dre skeud.] sachañ ar c'havazh war e gein, sachañ bec'h war e gein, sachañ ar c'harr war e gein, kas ar c'harr war e gein.

einrichten V.k.e. (hat eingerichtet) : **1.** aveiñ, terkañ, kempenn, annezhañ, kenaozañ, kenstummañ, kenurzhiañ, urzhiañ, reizhañ, reizhaduriñ, staliañ, greiañ, gwarnisañ ; *eine Wohnung einrichten*, aveiñ (terkañ, kempenn, annezhañ, greiañ, gwarnisañ) ur ranndi ; *wir haben vor, im Obergeschoss zwei Zimmer einzurichten*, soñj a zo da sevel div gambr er solier ; **2.** [mezeg.] skarvañ, dresañ, juntrañ, aozañ, lec'hiañ, boestañ ; **3.** [mat.] diren ; **4.** sevel, ensevel, krouiñ, diazezañ, savelañ ; **5.** *ein Konto einrichten*, digeriñ ur gont-vank ; **6.** [armoù] poentañ, bukañ, bantañ, eeunañ ; *ein Geschütz einrichten*, poentañ (bukañ, bantañ, eeunañ) ur c'hanol, lakaat ur c'hanol en e vant ; **7.** *es so einrichten, dass ...*, ober en doare ma ..., ober diouzh ma ... ; *den Drucker so einrichten, dass er vom Computer gefunden werden kann*, kefluniañ ar voullerez.

V.em. : **sich einrichten** (hat sich (t-rt) eingerichtet) : **1.** aveiñ, terkañ, kempenn, annezhañ ; *sich häuslich einrichten*, kempenn e di diouzh e c'hoant ; *sich gemütlich einrichten*, neizhiañ ken flour hag evnedigoù Doue ; **2.** ober e siklud, ober e annez, annezhañ ; **3.** azasaat ; *sich auf etwas (t-rt) einrichten*, ober e ziabennnoù e sell ouzh udb, ober e renkoù (e gempennnoù, e zifennnoù, e ziwalloù) e sell eus udb, kemer e ziabennnoù e sell a udb, kemer e ziwalloù (e zifennnoù) e sell eus udb.

Einrichten n. (-s) : aveadur g., terkadur g., terkerezh g., annezadur g., kempenn g., kempennadur g., kempennidigezh b., kenaozadur g., kenurzhiezh g., urzhiadur g., urzhiezh g.

Einrichtung b. (-, -en) : **1.** aveadur g., aozadur g., staliadur g., reizhadur g., reizhadurezh b., aozidigezh b., aveerezh g., aozerezh g., reizherezh g., kenaozadur g., kenaozerezh g., kenaozidigezh b., kenaozeadenn b., kenurzh g., kenurzhiadur g., kenurzhiezh g., kenstummadur g., stalierezh g., steuñvenn b. ; *neue Einrichtung*, adreizherezh g., adurzhiezh g., adreizhadur g., adaozadur g. ; **2.** kevredigezh b., aozadur g., ensavadur g. ; *nützliche Einrichtung*, ensavadur talvoudus g. ; *öffentliche Einrichtungen*, aveadurioù boutin lies., aozadurioù (gwazadurioù) kevredik lies., aveadurioù foran lies., diazeadurioù foran lies. ; **3.** annezadur g. ; **4.** [tekn.] stramm g., stignad g., stignadur g., aveadur g., gwikefre b.

Einrichtungsgegenstand g. (-s, -gegenstände) : pezh arrebeuri g.

Einrichtungshaus g. (-s, -häuser) : stal-werzh arrebeuri b.

einriegeln V.k.e. (hat eingeriegelt) : morailhañ, prenañ, sparlañ.

V.em. : **sich einriegeln** (hat sich (t-rt) eingeriegelt) : serriñ kloc'h e di war e gein, prenañ dor e di war an-unan.

Einritt g. (-s,-e) : donedigezh war varc'h b., degouezh war varc'h g.

einritzen V.k.e. (hat eingeritzt) : 1. skejañ, enskejañ, flañchañ, skorchañ, askañ, engravañ, enlouchañ, garanañ ; 2. [labour-douar] rufanañ.

einrollen V.k.e. (hat eingerollt) : rollañ, punañ, ober un tamm pun da, rodellañ, rollañ, rollañ ; *die eingerollten Farnsprosse*, nevezennou punet ar raden lies.

V.em. : **sich einrollen** (hat sich (t-rt) eingerollt) : rodellañ, en em guilhañ, mont en e rodelloù, en em guilhañ en e vern, moullañ ; *die Schlange rollt sich ein*, en em guilhañ a ra an naer en he bern, mont a ra an naer en e rodelloù, rodellañ a ra an naer ; *die Schlange ist eingerollt*, en e rodelloù emañ an naer, kuilhet eo an naer.

Einrollen n. (-s) : punerezh g.

einrosten V.gw. (ist eingerostet) : 1. merglañ ; 2. [dre skeud.] louediñ en e c'hizioù kozh ; *sein Gehirn ist eingerostet*, aet eo e empenn e dour.

einrücken V.k.e. (hat eingerückt) : 1. ebarzhiñ, etrelakaat, ensoc'hañ, enlevrañ, enmoullañ ; 2. [bizskrivezh] endantañ, ober un endant, linkañ ; 3. [tekn.] luskstrollañ, antellañ.

V.gw. (ist eingerückt) : mont, dont ; *wieder einrücken*, distreiñ ; *in jemandes Stelle einrücken*, kemer plas (lec'h) u.b., erlec'hiañ u.b. ; *zum Militär einrücken*, mont d'ober e goñje, bezañ enluet, bezañ rejimantet, bezañ soudardet.

Einrückung b. (-,-en) : 1. ebarzhadur g. ; 2. [moull.] enmoulladur g., enlakadur g., ensoc'had g., enlevradur g. ; 3. [tekn.] enkrog g., loc'hañ g., loc'h g., loc'hadur g., antellañ g.

einrühren V.k.e. (hat eingerührt) : 1. trempañ, distrempañ, glec'hiñ, glec'hiañ ; *ein Pulver einrühren*, distrempañ (glec'hiñ, glec'hiañ) ur boultrenn ; *Suppe einrühren*, trempañ ar soubenn ; 2. [dre skeud.] *jemandem etwas Schlimmes einrühren*, ober an dall d'u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober ur gwall dro d'u.b., c'hoari un dro-bleg (un dro-dall, un dro-gamm, un dro lous, un taol gast) d'u.b., ober lous d'u.b., ober divalav d'u.b., ober un divalaverezh d'u.b., ober un divalaventez d'u.b., tennañ ur blegenn lous d'u.b.

einrücken V.k.e. (hat eingerüstet) : [tisav.] sevel ur chafod tro-dro da.

eins niver. : 1. unan ; *eins von beiden*, unan a zaou, pe an eil pe egile ; *Denken und Handeln sollten eins sein*, soñjal hag ober a zlefe bezañ unan, soñjal hag ober a zlefe bezañ ur c'hement ; 2. *eins ins andere*, well-wazh, an eil dre egile, an eil da gas egile, an eil e-ser egile, goude bezañ sellet pizh ouzh pep tra ; 3. [eur] *es ist eins*, un eur eo ; 4. [sport] *eins zu eins*, unan ouzh unan ; [kenwerzh] *eins zu eins tauschen*, eskemm a-bar ; 5. *es ist mir eins*, ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat ivez - ne c'hwitan ket - koulz

tra eo din - dichastre on diouzh an traoù-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran foutre kaer gant netra - n'emaon ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran foutre kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! ; *das ist alles eins, das läuft auf eins hinaus*, ne zegas kemm ebet en afer, ne cheñcho netra, se 'zo tuig ha talig, tuig 'zo talig, ar memes tra e vo a benn ar fin, kenkoulz an eil hag egile, kenkoulz an eil evel egile, koulz tra eo, maout a zo dañvad, un heñvel dra eo ; 6. *mit jemandem eins sein*, bezañ a-du gant u.b., bezañ a-unan gant u.b., bezañ asant gant u.b., asantiñ gant u.b., bezañ ali gant u.b., bezañ unvan gant u.b., pouezañ a-du gant u.b., bezañ o peuriñ war ar memes tachenn ; 7. P. *eins a*, dispar ; 8. P. *eins, zwei, drei*, kerkent (kenkent) hag ar ger, a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, a-benn-krak, en un netra, en ur ober un netra, en ur vann a amzer, en ul lommig amzer, en ur ober mann ebet a amzer, en un hunvre, en ur redadenn, en ur sailhadenn, en ur c'hwitelladenn, en un taol lagad, ken buan ha lavaret "chou" d'ar yar, en ur red, ken aes ha tra, ken aes all, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, propik, ribus, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, plaen ha brav, war blaen, en un taol dorn, amzer sutal, en un taol-kont / en un dro-zorn / en un hanter dro / prim / trumm / e spas ur serr-lagad / en ur serr-lagad (Gregor), krenn, krak, pik.

Eins b. (-,-en) : 1. unan g., unanenn b., unanveder g. ; [dre skeud.] *kerzengerade stehen wie eine Eins*, bezañ reut evel ur pres (ur vazh, un ibil er bleud, ur ganabenn, un tamm koad), bezañ sonn evel ur ganabenn, bezañ sonn evel ur roc'h, bezañ sonn en e sav evel ur blantenn, bezañ sonn war e gilhorou evel ur c'hilhog, bezañ eeun evel un tach, bezañ eeun evel ur vazh, bezañ ur varrenn houarn en e c'houzoug, bezañ lakaet kegel e vamm en e gein, en em zerc'hel evel ur peul, bezañ sonn evel ur piler, bezañ sonn evel ul lakez pikez, bezañ plom e-giz ur post kloued, bezañ plom e-giz un tour, bezañ plom evel ur maen, chom sonn evel ur vazh kloued, bezañ reut ha sonn evel un tonton besk ; 2. [skol] notenn mat-tre etre seitek hag ugent b. ; *der Schüler hat eine Eins bekommen*, ugent diwar ugent a zo deuet gant ar skoliad ; 3. [treuzdougen] *die Eins*, al linenn unan b. ; 4. [kartoù] born g., bid g. ; *eine Eins*, ur born g. [liester berniel, bornioù], ur bid g. ; 5. [domino, diñsoù] born g. [liester berniel, bornioù].

Einsaat b. (-,-en) : [labour-douar] haderezh g., here g.

einsäckeln / einsacken¹ V.k.e. (hat eingesäckelt / hat eingesackt) : 1. ensac'hañ, punañ en ur sac'h ; 2. [dre skeud.] godellañ, chakodiñ, yalc'hañ, dastum, eostiñ.

einsacken² V.gw. (ist eingesackt) : koazhañ, ober e goazh, dont da bukañ, gwantañ, disac'hañ.

Einsacker g. (-s,-) : 1. ensac'her g. ; 2. [dre skeud.] rasteller g.

einsäen V.k.e. (hat eingesät) : [labour-douar] hadañ.

einsagen V.k.e. (hat eingesagt) : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] *jemandem etwas einsagen*, degas udb da soñj d'u.b., divankañ u.b.

einsaitig ag. : [sonerezh] unkordenn.

einsalben V.k.e. (hat eingesalbt) : 1. eouliañ, induañ, lindrenniñ, lakaat traet war, [dre fent] libistrañ ; 2. [relij.] oleviñ.

Einsalbung b. (-,-en) : 1. eouliadur g. ; 2. [relij.] oleviadur g.

einsalzen V.k.e. (salzte ein / hat eingesalzen) : sallañ, holenañ ; *Speck einsalzen*, lakaat kig-moc'h e sall.

Einsalzen n. (-s) : holenerezh g., salladur g., salladurezh b.

einsam ag. : 1. distro, didud, didu, dizarempred, dibleustr, dianket war ar maez, diannez, digevannez, digenvez, dihentad, diamen, gouez, kollet, diamezek-bras ; 2. en e-unan, e-unanig, war e-unanig, digeneil, en e bart e-unan, e-unan, digompagnun, digenseurt, en e du e-unan, en e unan, a-gostez, chomet etre treid ar bed, pell diouzh darempred an dud, chomet e-unan evel ul lakez pikez, e-unan evel ur c'hi, e-unan evel ur penn-ki, evel ur wezenn divarret, distok diouzh an dud all, digenvez ; *er ließ sie nie einsam, weder Tag noch Nacht*, n'en doa ket he c'huitaet na noz na deiz, n'en doa ket he laosket hec'h-unan na noz na deiz ; 3. nemedennek, dieil, dibar, ampar, diseurt, hep e bar, eus ar seurt ne barti ket, hep e hañval, unveziat, unveziadel, unveziadek ; *wenn's drum geht, in ein Fettnäpfchen zu treten, bist du wirklich einsame Spitze !* te a oar anezhi, te !

einsamenlappig ag. : [louza.] unhaddeliennnek, monokotiledon.

Einsamkeit b. (-) : digenvez g., digenvezded b., digenvezder g., dizaremprederezh g., distro g./b., difoul g. ; *er mag die Einsamkeit*, plijout a ra dezhañ bezañ en e zigenvez, an difoul a blij dezhañ, ne c'houzañv den war e dro, plijout a ra dezhañ chom distok diouzh an dud all, plijout a ra dezhañ bezañ en e bart e-unan, an distro a glask bepred, an distro hag an difoul a glask atav, ul leue hanter dizonet a zo anezhañ ; *sich in die Einsamkeit zurückziehen*, tec'hel diouzh an dud, en em dennañ pell diouzh safar ar bed, en em dennañ en distro, ren ur vuhez digevannez, chom pell diouzh darempred an dud ; *sich in die Einsamkeit der Wüste zurückziehen*, en em dennañ d'an dezerzh en e bart e-unan pell diouzh an dud.

einsammeln V.k.e. (hat eingesammelt) : serriñ, dastum, kestral ; *Milch einsammeln*, serriñ laezh, dastum laezh ; *der Schulbus sammelt die Schüler an verschiedenen Haltestellen ein*, mont a ra ar c'harr-boutin skol a arsavlec'h da arsavlec'h da zastum ar skolidi ; *Geld einsammeln*, arc'hanta, sevel arc'hant, dastum aluzenoù, kestral (kutuilh) arc'hant.

Einsammler g. (-s,-) : dastumer g.

Einsammlung b. (-,-en) : kest b.

einsargen V.k.e. (hat eingesargt) : archediñ ; *einen Toten einsargen*, lakaat un den marv en e arched, archediñ un den marv.

ingesargt ag. : archedet.

Einsatz g. (-es,-sätze) : 1. emell g., emellerezh g., emelladenn b., oberiadur g. ; 2. [dre skeud.] emouestl g., emro g., emroidigezh b., emouestlerezh g. ; *unter Einsatz*

seines Lebens, war var e vuhez, war var da goll e vuhez, e riskl e vuhez ; *mit vollem Einsatz arbeiten*, a) bezañ e barr e ampled ; b) labourat a-nerzh, labourat hep diskuizh, en em darzhañ gant al labour, bezañ war ar charre, mont da vat-kaer ganti, mont a-zevri-kaer ganti, mont a-zevri-kaer dezhi, kiañ outi, kiañ, kiañ outi, kiañ e gorf, labourat parfet, labourat a laz-h-korf, labourat evel ur c'hi, daoudortañ war an tach, bezañ a-stenn gant e labour, lardañ, kordañ da vat gant al labour, lopañ, loeniñ e gorf, loeniñ, poaniañ ken gwazh hag an diaoul kamm, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, bezañ ki war e labour, gwall boaniañ, plantañ e-barzh, krugañ ouzh al labour, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, c'hwezhañ e-barzh, lakaat leizh ar vourell, korfañ, ober ur stagadenn, reiñ bec'h d'ar c'hanab, bezañ kefridi war an-unan, ruilhal ha merat e gorf, bezañ en an-unan ur gounnar labourat, bouc'halañ, labourat a-dro-vat, na vouzhañ ouzh al labour ; 3. [c'hoarioù] skod g., skodenn b., klaouestre g., gouestl g., lakadenn b., pod g. ; *den Einsatz wagen*, en em lakaat e-tailh da goll pep tra / c'hoari kuit pe zoubl (Gregor) - c'hoari an taol tu-pe-du - c'hoari koll pe c'hounit - brokañ pep tra - lakaat tout e dammoù gwenneien war ar c'haloch - avanturiñ pep tra (Gregor) ; *zwei Euro Einsatz*, daou euro war an taol, daou euro klaouestre ; *seinen Einsatz verdoppeln*, doublañ ; *die Einsätze einstreichen*, dont ar gouestloù d'an-unan, riñsañ ar pod, dont er glaouestre holl ouestloù gant an-unan, mont arc'hant ar pod gant an-unan ; 4. [tekn.] a) pezh nevez g., eilpezh g., pezh all g., pezh-erlec'hiañ g., pezh-eskemm g. ; b) strobard ; c) gwiskadur g., gwarnitur g. ; 5. [gwiaed.] *Einsatz aus Spitzen*, bandenn dantelezh b. ; 6. [lu] krogad g., oberiadenn b., taol g., emaeziadenn b. ; *er ist im Einsatz*, war an dachenn emañ ; *Polizeieinsatz*, taol polis g. ; 7. [sonerezh] *Einsatz der ersten Stimme*, emell(erezh) ar soprano g. ; 8. [metaloù] *im Einsatz härten*, glaouzirañ ha temzañ metaloù ; 9. [kennezh] kretadenn b. ; 10. [eskemmidi] postadur g. ; 11. arver g., implij g., ampled g., danvezadur g., danvezerezh g., danveziñ g., sikour b., skoazell b.

Einsatzbefehl g. (-s,-e) : urzh emellout g., urzh argadiñ g., urzh mont dezhi g.

Einsatzbereich g. (-s,-e) : [nij.] hed-dedreuz g.

einsatzbereit ag. : 1. oberus, implijadus, arveradus, oberiel, e terk, e ratre, e ratre vat, e ratre vrav, e stad vat, a-ratre, a-blom, reizh, prest da arverañ, prest da implijout, prest d'an implij ; 2. war ar pare, war zivall, war evezh ; 3. prest da stourm, prest da c'hoari, prest da vont dezhi, prest da emellout, pare da emellout, gwezhiaadek.

Einsatzbereitschaft b. (-) : *in Einsatzbereitschaft sein (liegen, stehen)*, en em zerc'hel pare, bezañ war ar pare, bezañ war evezh, bezañ war zivall, bezañ prest da stourm.

einsatzfähig ag. : 1. gwezhiaadek, oberus, implijadus, arveradus, oberiel, e terk, e ratre, e ratre vat, e ratre vrav, e stad vat, a-ratre, a-blom, reizh ; 2. war ar pare ; 3. prest da stourm, prest da c'hoari, prest da vont dezhi, gwezhiaadek.

einsatzfreudig ag. : fonnus, fourradus, frev, leun a startijenn, diskuizh, brezik-brezek, lañs ennañ, startijenn

ennañ, deltu gantañ, birvilh ennañ, gwad bev ennañ, gwad bev en e gwazhied, gwrez ennañ, gwrez en e wad, nerzh ennañ, lavig ennañ, mesk ennañ, ur breser anezhañ, leun a fistilh, bev-buhezek, bev-buhez, un tarlasker anezhañ, oberiant, greant.

Einsatzhorn n. (-s,-hörner) : c'hwitellerez-tro b., korn-boud g., boudier g.

Einsatzkommando n. (-s,-s) : *mobiles Einsatzkommando*, bagad arsailh ar polis g., strollad emellout an archeriezh g.

Einsatzleiter g. (-s,-) : [pomperien] pennsikourer g., penndeborzher g.

Einsatzstahl g. (-s,-stähle) : dir glaouizret ha temzet g.

Einsatzwagen g. (-s,-) : **1.** [treuzdougen] karr-tan ouzhpenn g. ; **2.** [polis] karr emellout g.

einsauen V.k.e. (hat eingesaut) : mardoziñ, tarasiñ, tarasañ, libistrañ, pemoc'hañ, kac'higelliñ, kaoc'hañ, porc'hellañ.

einsäuen V.k.e. (hat eingesäuert) : **1.** hiliañ, hiliennañ ; **2.** goellañ, lakaat goell e ; *den Teig einsäuen*, goellañ an toaz, lakaat goell en toaz.

einsaugen V.k.e. (saugte ein / sog ein // hat eingesaugt / hat eingesogen) : **1.** sunañ, puñsañ, euvriñ, intrañ, sorbiñ, spluiañ, lonkañ, chugal, fronañ, fronal, ruflañ, musat, enanalañ ; *einen Geruch einsaugen*, ruflañ ur c'hwezh, fronal ur c'hwezh ; *einen Duft einsaugen*, klevet ur porfum, ruflañ ur porfum, evañ leizh e galon ur frond bennak ; *der Boden saugt das Wasser ein*, puñset e vez an dour gant an dour ; **2.** *er hat das mit der Muttermilch eingesogen*, anavezout a ra an dra-se a-vihanik, desket en deus an dra-se o sunañ laezh e vamm, desket en deus an dra-se etre daou frapad bronn, desket en deus an dra-se war barlenn e vamm.

Einsaugen n. (-s) : euvradur b., euvridigezh b., enanaladur g., lonkadur g., sunerezh g., spluiadur g., treant g.

einsaugend ag. : euvrus, splu, spluius.

einscannen V.k.e. (hat eingescannt) : [stlenn.] skanniñ.

einsäumen V.k.e. (hat eingesäumt) : [tekn.] gouremenniñ, gouremiñ, erioniñ.

einschachteln V.k.e. (hat eingeschachtelt) : **1.** lakaat en ur voest, enboestañ ; **2.** [dre skeud.] luziañ, rouestlañ, plañsonañ, fuilhañ ; **3.** [tekn.] enkloziñ, etrelakaat.

Einschachtelung b. (-,-en) : enboestañ g., enboestadur g.

einschalen V.k.e. (hat eingeschalt) : [tisav.] speuriñ, koadañ.

einschalig ag. : unkrogennek ; *einschalige Muscheln*, blotviled unkrogennek lies., blotviled paket o c'horfoù en ur grogen nemetken lies.

einschalten V.k.e. (hat eingeschaltet) : **1.** *einen Gang einschalten*, lakaat (enkrogañ, antellat, luskstrollañ) un tizh ; *den Rückwärtsgang einschalten*, enkrabañ an tizh-kilañ, antellat an tizh-kilañ, lakaat ar c'hilañ ; *die Kupplung einschalten*, enkrogañ, antellat ; **2.** [tredan] enaouiñ, lakaat war enaou, elumiñ, kevreañ, voltañ ; *den Strom einschalten*, enaouiñ an tredan, lakaat an tredan da redek ; *die Lampe einschalten*, enaouiñ ar gleuzer ; [skingomz, skinwel, h.a.] *das Radio einschalten*, enaouiñ ar skingomzer ; *die Kaffeemaschine einschalten*, enaouiñ ar grek ; *vor dem Öffnen des Mundwerks Gehirn*

einschalten, tavit ha prennit ho kenoù ma n'eo ket fur ho komzoù ; **3.** reiñ lañs da ; *den Motor einschalten*, reiñ lañs d'ar c'heflusker, lakaat ar mekanik da vont en-dro ; **4.** [yehz.] enklozañ, etreskrivañ, etrelakaat, dazlakaat, toueziañ, gennañ ; *eingeschalteter Satz*, gennlavarenn b., lavarenn gennet b. ; *eingeschalteter Sprachlaut*, soniad dazlec'hiet g., epentezenn b., dazlec'hiaour g. ; **5.** *jemanden einschalten*, goulenn sikour digant u.b., lakaat u.b. e-barzh ar jeu, en em dreiñ ouzh u.b..

V.em. : **sich einschalten** (hat sich (t-rt) eingeschaltet) : **1.** emellout, en em veskañ ; **2.** [skingomz, skinwel] mont war skign.

Einschalter g. (-s,-) : [tekn.] trec'haoler g., spanaer g., koubler g., stokell b.

Einschaltquote b. (-,-n) : aodimat g., feur selaou g., feur sellet g., feuriader selaou g., feuriader sellet g. ; *diese Radiosendung hat eine hohe Einschaltquote*, kalz a dud a selaou an abadenn-se ; *diese Fernsehsendung hat eine hohe Einschaltquote*, kalz a dud a sell ouzh an abadenn-se.

Einschaltung b. (-,-en) : **1.** dazlakadur, etrelakadur, ensoc'hañ, etreskrivadur g. ; **2.** [tredan] enaouadur g. ; **3.** [tekn.] antelladur g., stegnadur g. ; **3.** enklozadur g.

Einschalung b. (-,-en) : [tisav.] **1.** [ober] koadadur g. ; **2.** [plenk] koadaj g.

einschanzen V.k.e. (hat eingeschanzt) : [lu] kaeañ, mogeriañ.

einschärfen V.k.e. (hat eingeschärft) : sankañ, garanañ, sikañ, diferañ ; *jemandem etwas einschärfen*, diferañ udb d'u.b., plantañ don udb e penn u.b., bountañ udb e penn u.b., diazezañ udb e spered u.b., gennañ start udb e kreiz u.b., gennañ don udb e kalon u.b. ; *jemandem einschärfen, was er zu sagen hat*, ober e c'henoù d'u.b., ober e veg d'u.b., merat u.b.

einscharren V.k.e. (hat eingescharrt) : douarañ, enkeviñ, endonañ, plantañ en douar.

einschätzen V.k.e. (hat eingeschätzt) : dewerzhañ, prizout, prizañ, priziañ, istim, istimañ, prizachañ, feuriañ, gwalennañ, jaojañ, lakaat ur priz da, ober ur priz da, barn, jaojañ ; *etwas richtig einschätzen*, prizout udb diouzh ma talvez, istimañ udb d'ar just (Gregor), prizout udb evel ma'z eo dleet, prizout udb reizh ; *jemandem falsch einschätzen*, isprizout u.b., ispriziañ u.b., treuzvarn u.b., kammvarn u.b., droukvarn u.b., droukprizañ u.b.

Einschätzung b. (-,-en) : dewerzhadur g., prizadur g., priziadur g., prizachadenn b., prizerezh g., prizañ g., istimadur g., istimadenn b., istim b.

Einscheibenkupplung b. (-,-en) : [tekn.] anteller unpladenn g.

einschenken ag. : dinaouus.

einschenken V.k.e. (hat eingeschenkt) : **1.** diskargañ, dinaouiñ, diskenn, teurel, skarzhañ, braoueta, dieta, strinkañ, ober an dorn, servijañ banneoù, reiñ da evañ ; *jemandem einschenken*, diskargañ (diskenn, teurel, skarzhañ, strinkañ) ur banne d'u.b., lakaat ur banne d'u.b., dinaouiñ ur banne da evañ d'u.b. ; *jemandem ein Glas Bier einschenken*, diskenn ur werennad vier d'u.b., teurel ur werennad vier d'u.b., skarzhañ ur werennad vier d'u.b., diskargañ / dinaouiñ (Gregor) ur werennad vier da evañ d'u.b. ; *jemandem ein volles Glas Bier einschenken*, diskenn leizh e werenn a vier d'u.b., diskenn leun ur werenn a vier d'u.b., kargañ leizh e werenn a vier d'u.b. ;

schenk mir voll ein ! laka din reut 'ta ! karg leun va gwerenn ! diskenn leun va gwerenn 'ta ! pouez war va gwerenn ! karg va gwerenn betek ar barr 'ta ! ; Apfelwein einschenken, diskenn sistr er gwer ; jemandem Apfelwein einschenken, sistra u.b., kargañ ur volennad sistr d'u.b. ; großzügig einschenken, diskargañ banneoù sonn - diskargañ banneoù yac'h - diskargañ banneoù druz - diskargañ banneoù, brokus - diskargañ banneoù, fonnus - lakaat reut ; ein großzügig eingeschenktes Bier, ur banne bier yac'h g. ; schenk uns allen ein Gläschen ein ! degas dimp pep a vanne 'ta ! skarz deomp pep a vanne 'ta ! laka deomp pep a vanne 'ta ; ein letztes Glas zum Abschied einschenken, diskenn glac'harig da evañ ; beim Einschenken des Weines macht er mit der Flasche eine halbe Drehung, damit kein Tropfen daneben geht, pa ziskenn gwin gant ur voutailh e ra un hanter we d'he gouzoug evit chom hep skuilhañ un dakenn ; 2. [dre skeud.] jemandem reinen Wein einschenken, na vezañ sac'h an diaoul, na vezañ sac'h d'an diaoul, lavaret an traoù krenn-ha-krak d'u.b., komz didroidell d'u.b., komz didro (didortilh, dispieg, fraezh, distag) ouzh u.b., na glask tro d'ober e anv eus u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandalenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutoniou war porpant u.b., na gaout treuzoù ebet war e zor evit lavaret e begement d'u.b.

einscheren V.gw. (ist eingeschart) : 1. [karr-tan] en em lakaat en-dro en e steudad ; 2. [merdead.] distreiñ d'e roud.

Einschicht b. (-) : [Bro-Aostria] gouelec'h g., lec'h distro g., lec'h didud g., lec'h kollet g.

einschicken V.k.e. (hat eingeschickt) : kas.

Einschichtlack g. (-s,-e) : pentur unwiskad g.

einschieben V.k.e. (schob ein / hat eingeschoben) : 1. etrelakaat, enlakaat, ensoc'hañ, bountañ e-barzh, etreskrivañ, toueziañ ; *Bretter auf Nut einschieben*, garanañ plen, juntañ plen war-bouez garanoù ha filennoù, kenstrolañ plen dre filennoù ; 2. [yehz.] *eingeschobener Sprachlaut*, soniad dazlec'hiet g., epentezenn b., dazlec'hiadur g. ; 3. [kegin.] *in den Ofen einschieben*, ifornañ, fornian, ifornian, enfornian, lakaat e-barzh ar forn, kouchañ.

V.em. : **sich einschieben** (schob sich ein / hat sich (t-rt) eingeschoben) emellout, en em veskañ, hanterouriñ.

Einschiebung b. (-,-en) : etrelakadur g., enlakadur g., ensoc'had g., etreskrivadur g.

Einschienebahn b. (-,-en) : unroutenn b.

einschieenig ag. : ... unroutenn.

einschießen V.k.e. (schoss ein / hat eingeschossen) : 1. freuzañ, terriñ ; 2. [arm] leuskel tennoù esae gant ; 3. [kenw.] *Kapitalien einschießen*, foñsañ arc'hant (Gregor) ; 4. [kegin.] *Brot in den Ofen einschießen*, ifornañ (fornian) bara, lakaat bara er forn ; 5. [merdead.] *Ballast einschießen*, lastrañ ur vag, lastrañ ul lestr ; 6. [moull.] etrelakaat, enlakaat, ensoc'hañ ; 7. [gwiad.] anneauñ.

V.gw. (schoss ein / hat eingeschossen / ist eingeschossen) : 1. [sport] (hat) : *zum 1 zu 4 einschießen*, merkañ ar pal 1 ouzh 4. ; 2. (ist) : en em oufiñ, diruilhal, dont.

V.em. : **sich einschießen** (schoss sich ein / hat sich (t-rt) eingeschossen) 1. tennañ evit pleustriñ ; 2. [lu] *sich auf ein Ziel einschießen*, lakaat bant ar c'hanol en e reizh, reoliañ bant ar c'hanol, bantañ (bukañ) e ganol war ur pal ; 3. *sich auf jemanden einschießen*, durc'haat e deodadoù war-zu u.b., tagañ u.b. dre gomz, flemmañ u.b., leuskel teodadoù a-enep u.b.

Einschießer g. (-s,-) : [benveg] iforn g., pal-iforn b. [liester palioù-iforn, pili-iforn], pal-forn b. [liester palioù-forn, pili-forn].

einschiffen V.k.e. (hat eingeschifft) : lestrañ, kargañ, bagañ.

V.em. : **sich einschiffen** (hat sich (t-rt) eingeschifft) : mont war vourzh, sevel war ul lestr, sevel e bourzh ur vag, pignat en ul lestr, mont e bourzh ur vag, lestriñ, mont war vor.

Einschiffung b. (-,-en) : lestradur g., lestrañ g., bagañ g. ; *auf die Einschiffung warten*, bezañ o c'headal sevel war al lestr.

einschirren V.k.e. (hat eingeschirrt) : hamezañ, sterniañ.

einschl. [berradur evit **einschließlich**] Adv. hag araog. (t-c'h) : ... hag all, gant ..., e-barzh, ... ivez, en ur gontañ ...

einschlafen V.gw. (schläft ein / schief ein / ist eingeschlafen) : 1. en em reiñ da gousket, en em reiñ d'ar c'houked, menel kousket, kemer e gousk, mont gant ar c'houked, dont ar c'houked war an-unan, P. mont d'ar Roc'h, mont da zebriñ bara gwenn d'ar Roc'h, mont da glask arc'hoazh beure, mont da glask arc'hoazh ar beure, mont da Gerhun (da Gerroc'h), mont er vallin ; *ich war eingeschlafen*, manet e oan kousket, manet e oan, ar c'houked a oa deuet warnon, ar c'houk a oa deuet din ; *ich werde gleich einschlafen*, emañ ar bornig o tont din ; *wer zu viel Kaffee trinkt, kann dann nicht einschlafen*, ar c'hafe ne gousk ket an dud diwarnañ ; *halb eingeschlafen*, morboriet, kouskedik, morgousket, moredek, etre kousk ha digousk ; 2. [dre skeud.] mervel, tremen, tennañ e huanad diwezhañ, menel kousket ; *sanft einschlafen*, mervel e vouchig gouloù, mervel sioulk (goustadik, a-nebeudoù, didrouz), tremen (mervel) evel ur mouch-gouloù ; 3. sorañ, morzañ, nodiñ, kropañ, mont gour, gourdañ, bavañ, sourdañ ; *mir ist das Bein eingeschlafen*, deuet eo ar c'houk em gar, deuet eo va gar da vervel ouzhin, me a zo morzet va gar ouzhin, me a zo marv va gar ouzhin, me a zo morzet va gar evel kegel va mamm-gozh, morzet (kropet, bav, gour, nodet, seizet, solet, pistiget) eo va gar, sonnet eo va gar ouzhin, aet eo gour va gar, gourdet eo va gar (Gregor) ; *mir ist der Arm eingeschlafen*, mank eo va brec'h, marv eo va brec'h ouzhin, deuet eo va brec'h da vervel ouzhin, morzet eo va brec'h ouzhin ; *mir ist die Hand eingeschlafen*, mank eo va dorn, marv eo va dorn ouzhin, deuet eo va dorn da vervel ouzhin, morzet eo va dorn ouzhin ; 4. *die Angelegenheit ist wieder eingeschlafen*, e-kroug (e-ispilh, war vordo, e darn, e-skourr, en arvar, e krog, ouzh an drez) eo chomet an afer adarre ; 5. [dre skeud.] dont da vorzañ, dont da vezañ laosk, mont da get, mont da netra, mont war netra, mont da neuz, mont da hesk, mont d'an hesk, mont da vann, laoskaat, distanañ, klouaraat, koll e nerzh, gwennaat, koll e lañs, koll e startijenn, dont da vorediñ.

einschläfern V.k.e. (hat eingeschläfert) : 1. *ein Kind einschläfern*, lakaat (dastum) ur bugel da gousket, ober d'ur bugel kousket ; 2. [mezeg.] lazhañ gant ur bikadenn.

einschläfernd ag. : 1. moretus, morennus, morilus, kouskus, kouskedus, dargudus, morgouskus, morus, morvitellus ; *die Großmutter beruhigte das Kind durch leisen, einschläfernden Singsang*, ar vamm-gozh a sioulaas ar bugel dre vousekanañ kanaouennoù dous ha kouskus (moretus), nañv-nañv-nañvig kouskus ar vamm-gozh a sioulaas ar bugel ; 2. [dre skeud.] enoeüs, borodus, arabodus, darmaouüs, fastus, torr-penn, moretus, dizudi, euver, hirvoudus.

Einschläferungsmittel n. (-s,-) : [mezeg.] hunwezher g., morzer g., louzoù-kousket g., louzoù moretus (kouskus, kouskedus, dargudus, morennus, morilus, morgouskus, morus, morvitellus) (Gregor) g.

Einschlag g. (-s,-schläge) : 1. tonkañ e dorn u.b. g., tonkadenn b. ; 2. [lu] *Einschlag eines Geschosses*, poent enstok ur vannadell g. ; 3. [dilhad] poulounez str., kuilhoù lies. ; 4. [gwiad.] anneauenn b. ; 5. [koadege] koad troc'het g., diskaradeg b. ; *vom Einschlag verschonter Baum*, baluenn b. ; 6. [dre skeud.] liv g., piñsad g. ; 7. [karr-tan] olouenañ g. ; 8. pakadur g., golo g., goloenn b. ; 9. berzh g., pennvad g. ; 10. tresoù lies., merkoù lies., perzhioù lies. ; *ein negroider Einschlag*, perzhioù morianek lies.

einschlagen V.k.e. (schlägt ein / schlug ein / hat eingeschlagen) : 1. sankañ, sikañ, plantañ ; *Nägel einschlagen*, sankañ tachou gant ur morzhol, sikañ tachou, plantañ tachou ; *Pfähle einschlagen*, sankañ peulioù en douar, plantañ peulioù, sikañ peulioù en douar ; 2. [dre heñvel.] terriñ, freuzañ ; *eine Fensterscheibe einschlagen*, terriñ gwerenn ur prenestr ; *die Fensterscheiben einschlagen*, terriñ ar gwer war un ti ; *jemandem ein Auge einschlagen*, borniañ u.b. ; *eine Tür einschlagen*, divarc'hañ un nor hep digeriñ anezhi, skeiñ un nor en ti, bountañ un nor en ti / terriñ un nor (Gregor) ; *du machst dein Spielzeug noch kaputt, wenn du weiter darauf einschlägst*, terriñ a ri da c'hoariell o skeiñ ganti e-giz-se ; 3. [dre skeud.] mont gant un hent, skeiñ war un hent, mont en un hent, en em dreiñ da vont en un hent, kemer penn un hent, skeiñ war-du ul lec'h bennak, tennañ war-du ul lec'h bennak, teuler war-du ul lec'h bennak, mont etrezek ul lec'h bennak, mont etramek ul lec'h bennak, mont da-geñver ul lec'h bennak ; *welche Richtung hat er eingeschlagen ?* war be du eo aet ? pe du eo aet ? pe war zu eo aet ? pe war du eo aet ? war belec'h eo aet ? petore roud eo aet ? etrezek men eo aet ? ar-zu men eo aet ? ; *einen falschen Weg einschlagen*, fiziañ (dihenchañ / saouzaniñ) war an hent (Gregor), koll e hent, mont diwar e hent, divarchiñ a-ziwar an hent, mont en un hent fall ; *einen anderen Weg einschlagen*, diroudañ, diheñchañ, mont gant un hent all, cheñch hent, treiñ diwar e hent, cheñch roud ; *einen Beruf einschlagen*, divizout peseurt micher ober, dibab ur vicher ; 4. pakañ, gronnañ, farlokañ ; *die Betttücher (die Laken) und Bettdecken unter die Matratze einschlagen*, rollañ ur gwele, kosteziañ ur gwele ; 5. [karr-tan] plegañ, olouenañ ; 6. [gwiad.] anneauiñ ; 7. *einen Wald einschlagen*, lakaat an troc'h en ur c'hoad.

V.gw. (schlägt ein / schlug ein / hat eingeschlagen / ist eingeschlagen) : 1. (hat) : *auf jemanden einschlagen*, fardiñ

(frammañ, sailhañ, strimpiñ, plaouiañ, plavañ) war u.b., en em deuler war u.b., fraeañ war u.b., blodañ e gorf d'u.b., lopañ u.b., lopañ war u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., torbilat u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostoù u.b., dresañ e ganelloù d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b., gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., reiñ laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead bazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lèr d'u.b., skrivellañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), reiñ ur roustad d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., reiñ un dres d'u.b., ober un dres d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., reiñ bourr d'u.b., diboultrennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadoù d'u.b., mont d'u.b. a grogoù berr, boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, sevel akuilhetenn diwar u.b., bazhata kaer (fustañ, pilat, fraeañ) u.b., ober bleud gant unan bennak, frikañ u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ koad d'u.b., reiñ kastilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., lardañ e billig d'u.b., domañ u.b. a gof da gein, teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, fraoulat gant u.b. ; *auf jemanden mit dem Gewehrkolben einschlagen*, skeiñ war u.b. gant fust e fuzuilh ; *auf jemanden mit dem Schwert einschlagen*, skeiñ war u.b. gant lemm e gleze, skeiñ war u.b. gant barvenn e gleze ; 2. (hat pe ist) : kouezhañ ; *der Blitz schlägt ein*, kouezhañ a ra ar foeltr, kouezhañ a ra ar c'hurunoù, foeltrañ a ra ar c'hurunoù ; *der Blitz hat (ist) in die Kirche eingeschlagen*, kouezhet eo ar foeltr war an iliz ; 3. (ist) : tarzhañ ; *eine Granate schlägt ein*, tarzhañ a ra un obuz ; 4. (hat) : tonkañ ; *schlag ein !* tonk aze ! ro din da zorn ma vo tonket ! a-du ! asant on ! graet eo ar gra ! graet eo ar stal ! tonket eo ar marc'had ! tonkit em dorn ! taolit ho torn em hini ! ho torn em hini ! dao ! dao dezhi ! dao va den ! darc'haou aze ! graet eo an abadenn ! gwerzhet eo ar moc'h bihan ! ; 5. [hat] ober berzh, ober brud, plijout d'an dud ; *das Buch schlägt ein*, al levr a ra berzh, al levr a ra brud.

Einschlagen n. (-s) : sankadenn b.

einschlägig ag. : azas, arbennik, rekis, perzhik ; *einschlägige Literatur*, levrioù a denn d'an danvez lies. ; *einschlägige Behörde*, aozadur kevredik e karg eus an afer g., gwazadur (pennadurezh b.) e karg eus an afer g., pennadurezh kembeliek b.

Einschlagwinkel g. (-s,-) : [karr-tan] korn olouenañ g.

einschleichen V.em. : **sich einschleichen** (schlich sich ein / hat sich (t-rt) eingeschlichen) : 1. en em silañ, en em riklañ, filouchañ, mont dre sil (a-sil, a-silik) e-barzh udb, en em silañ evel ur silienn ; *dieser Gedanke hatte sich in seine Betrachtungen eingeschlichen*, en em silet en doa ar soñj-se en e brederioù ; 2. [dre skeud.] *ein Fehler hat sich eingeschlichen*, en em silet ez eus ur fazi e-barzh ar skrid.

einschleiern V.k.e. (hat eingeschleiert) : *sich einschleiern lassen*, gwiskañ ar ouel, mont da leanez, kemer (degemer) ar mouch islakek.

einschleifen V.k.e. (schliff ein / hat eingeschliffen) : [tekn.] 1. rimiañ ; 2. breolimañ ; 3. [tredan.] sevel un dol, sevel ur rodell.

einschleppen V.k.e. (hat eingeschleppt) : degas, ebarzhañ.

einschleusen V.k.e. (hat eingeschleust) : 1. degas dre guzh, ebarzhañ dre guzh ; 2. [bev.] *ein Gen einschleusen*, enlakaat ur c'henenn, ebarzhañ ur c'henenn.

einschließen V.k.e. (schloss ein / hat eingeschlossen) : 1. bac'hañ, klozañ, klenkañ, serriñ, enserrañ, enkaeañ, kantañ, inchajiñ ; *jemanden in sein Zimmer einschließen*, serriñ u.b. e-barzh e gambr (Gregor), derc'hel kloz u.b. en e gambr, alc'hwezañ war u.b. evit e zerc'hel kloz en e gambr, prenañ dor e gambr war u.b. ; *die Hühner einschließen*, klenkañ ar yer ; *die Kühe einschließen*, stankañ war ar saout ; *eine Mauer schließt den Garten ein*, ur voger a gloz war al liorz, ur vur a gloz al liorz ; *eingeschlossenes Plasma*, plasma enkaeat g. ; 2. [dre heñvel., lu] gronnañ, engronnañ, kerliñ, kilhañ, kelc'hiañ, enkelc'hiañ, lakaat ar seziz war, sezizañ, enezennañ, sterniañ en-dro da, lakaat ar c'helc'h war ; *eine Festung einschließen*, gronnañ (kilhañ, enkelc'hiañ, kelc'hiañ) ur c'hreñvlec'h, lakaat seziz war ur c'hreñvlec'h, lakaat ar seziz war ur c'hreñvlec'h ; 3. enderc'hel, konten, kompren, bezañ en an-unan ; 4. [dre skeud.] *eine Bemerkung einschließen*, lakaat un evezhiadenn e-barzh, entoueziañ un evezhiadenn.

V.em. : **sich einschließen** (schloss sich ein / hat sich (t-rt) eingeschlossen) : prenañ warnañ e-unan, prenañ an nor warnañ e-unan, prenañ an nor war e gein ; *sich in sein Zimmer einschließen*, serriñ kloz dor e gambr war e gein, prenañ dor e gambr war e gein, alc'hwezañ dor e gambr warnañ e-unan, alc'hwezañ dor e gambr war e gein.

einschließlich Adv. hag araog. (t-c'h) : hag all, gant, e-barzh, ivez, en ur gontañ ... ; *einschließlich Mehrwertsteuer*, en ur gontañ an taos ouzhpennet war an talvoud, tell diwar ar c'hresk talvoud hag all ; *einschließlich Versandkosten*, mizoù-kas hag all ; *Menü einschließlich Getränke*, ar meuzioù gant ur banne da bredañ lies. ; *bis zum 31. Dezember einschließl.*, a-benn ar 31^{añ} a viz Kerzu noz ; *bis Seite 25 einschließl.*, betek traoñ ar bajenn 25.

Einschließung b. (-, -en) : 1. entoueziadur g., enklozadur g., enlakadur g., ebarzhidigezh b. ; *mit Einschließung von*, hag all, gant, e-barzh, ivez, en ur gontañ ... ; 2. [lu] kelc'hiadur g., enkelc'hiadur g., gronnadur g., seziz b.

einschlummern V.gw. (ist eingeschlummert) : 1. kouezhañ morennet, en em reiñ da zargudiñ, en em reiñ da voriñ, en em reiñ da vorgousket, en em reiñ da soriñ, en em reiñ da vorenniñ, en em reiñ da vorflañ, en em reiñ da vorediñ, en em reiñ da soubañ gouloù, en em reiñ da vorgudiñ, en em reiñ da vordoiñ, en em reiñ da sebouriñ, en em reiñ da sorenniñ, en em reiñ da voemañ, en em reiñ da gogasiñ ; 2. [dre skeud.] mervel, tremen, tennañ e huanad diwezhañ, menel kousket ; *nach langem Leiden ist er sanft eingeschlummert*, marvet eo e vouchig-gouloù goude un hir a gleñved, tremenet eo bet evel ur mouch gouloù goude un hir a gleñved.

einschlüpfen V.gw. (ist eingeschlüpft) : en em silañ, en em riklañ, filouchañ, mont dre sil e-barzh udb.

einschlürfen V.k.e. (hat eingeschlürft) : 1. lonkañ ; 2. P. tarlipat.

Einschluss g. (-es, -schlüsse) : 1. entoueziadur g., enklozadur g., enlakadur g., ebarzhidigezh b. ; *unter (mit) Einschluss von*, gant, hag all, e-barzh, ivez, en ur gontañ ... ; *Einschluss des Plasmas*, enkaeadur ar plasma g. ; 2. [mengleuz] *Einschluss im Gestein*, korf estren er maen g., danvezenn estren enserret er maen b., enklozenn b. ; *Einschluss in einem Edelstein*, pailhourenn b., enklozenn b.

Einschlussgebiet n. (-s, -e) : [polit.] enklozadur g., enezenennad b.

Einschlussklammer b. (-, -n) : [yecz.] krommell b.

einschmeicheln V.em. : **sich einschmeicheln** (hat sich (t-rt) eingeschmeichelt) : *sich bei jemandem einschmeicheln*, lorbiñ (lubaniñ, likaouiñ, fougasiñ, truflennat, lorc'hañ, tostennañ) u.b., likaouiñ ouzh u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., ober moumounerezh d'u.b., kañjoliñ u.b., flodañ d'u.b., ober fougouñ ouzh u.b., reiñ kaol (lavaret fougouñ, reiñ mel da lipat) d'u.b., reiñ kaol d'ar c'havr, ober e glufan, ober e gazh gleb, hejañ per melen d'u.b., reiñ lorc'h d'u.b. / gounit grasoù mat u.b. o lavaret komzoù kaer dezhañ / gounit u.b. gant komzoù kaer (Gregor), gounit u.b. gant komzoù flour, flourañ u.b.

einschmeichelnd ag. : 1. [sonerezh] langisus, hirvoudus ; 2. koulouch, luban, lubanus, loavus, lidour, pilpous, pilpouzek, klufan, milis, katik, tanav, mitouik, mitaouik, lubanek, libistr tout, gogez, melus, chaou, klouar.

einschmeißen V.k.e. (schmiss ein / hat eingeschmissen) : P. freuzañ, terriñ.

einschmelzbar ag. : teuzus, teuzadus.

Einschmelzbarkeit b. (-) : teuzusted b., teuzuster g., teuzaduster g., teuzadusted b.

einschmelzen V.k.e. (schmilzt ein / schmelzt ein // schmolz ein / schmelzte ein // hat eingeschmolzen / hat eingeschmolzt) : teuziñ, enteuziñ, adteuziñ, ober un teuz da, teuler en teuz.

V.gw. (schmilzt ein / schmolz ein / ist eingeschmolzen) : teuziñ.

Einschmelzen n. (-s) : teuz g., teuzerezh g., teuzidigezh b., teuzadur g., teuzadenn b., enteuzadur g., enteuzidigezh b.

einschmieden V.k.e. (hat eingeschmiedet) : 1. goveliañ ; 2. [dre astenn.] potailhañ, lakaat potailhoù houarn ouzh izili u.b., lakaat ouzh ar c'hefiou, gwaskañ izili u.b. er c'hefiou, lakaat kefiou ouzh daouarn hag ouzh treid u.b.

einschmieren V.k.e. : (hat eingeschmiert) : 1. lardañ, lenkraat, lardigenniñ, druzañ, lampraat ; *mit Öl einschmieren*, eoul(i)añ, eouliñ ; 2. rimiañ, taravat, frotañ ; 3. [dre skeud.] mastarañ, bastrouilhañ, palastrañ, libistrañ.

V.em. : **sich einschmieren** (hat sich eingeschmiert) : 1. *sich (t-rt) einschmieren*, en em vastariñ ; 2. *sich (t-d-b) etwas einschmieren*, stlabezañ udb, louzañ udb, mastarañ udb, mastarennañ udb, saotrañ udb, druzañ udb.

einschmuggeln V.k.e. (hat eingeschmuggelt) : *etwas einschmuggeln*, degas udb dre floderezh, degas udb dre flod, enporzhiañ udb dre flod, flodañ udb.

V.em. : **sich einschmuggeln** (hat sich (t-rt) eingeschmuggelt) : en em silañ dre laer.

einschnappen V.gw. (ist eingeschnappt) : 1. serriñ, klozañ ; 2. [dre skeud.] feukañ, anoaziñ ; *eingeschnappt sein*, ober e benn fall, ober penn fall, c'hoari e benn fall, ober e benn bihan, ober e benn mousklenn, c'hoari e benn, c'hoari e benn bihan, ober e benn du, mouzhañ, bezañ en toull-mouzhig, ober e benn-mouzh, ourzal, bezañ e Kêrvouzhig, bezañ e ti mouzhig, ober e benn maout, bezañ tres c'hoant kac'hat war an-unan, bezañ kloz e veg evel ur gokouzenn, kaout ur beg kastilhez, bezañ strizh e revr, bezañ broc'het, bezañ ar stumm war an-unan da vezañ feuket, bezañ deuet e vran da vezañ du, bezañ ur varrenn houarn en e c'houzoug, bezañ moan e veg, bezañ ur beg m'en argarzh eus an-unan, ober fas koad ; *er schnappt schnell ein, er ist schnell eingeschnappt*, aes eo da feukañ, anoazus eo, ne vez ket pell e revr o vont gantañ war e choug, n'eo ket pell evit pignat war e varc'h bras, mont a ra buan da di vouzhig, ur beg kamm a zo anezhañ.

einschneiden V.k.e. (schnitt ein / hat eingeschnitten) : skejañ, enskejañ, flañchañ, skorchañ, askañ, troc'hañ, engravañ, boulc'hañ, hoskiñ, ingochañ ; *eingeschnittene Küste*, aodoù troc'h-didroc'h lies., aodoù leun a droioù hag a gildroioù lies., aod hoskadek g./b., aod gant he zroioù ha distroioù b./g.

V.gw. (schnitt ein / hat eingeschnitten) : troc'hañ.

einschneidend ag. : 1. lemm, skejus, troc'hus ; 2. [dre skeud.] dizamant, kriz, drastus, groñs, krenn, nerzhak ; *einschneidende Änderungen*, cheñchamantoù krenn lies. ; *einschneidende Worte*, komzoù eñvorus (diankounac'haus) lies., komzoù a sko ar spered lies., komzoù reut (dizamant, flemmus, lemm, put, hek) lies., flipadoù hag a stag du lies., flipadoù hag a beg mat lies., flipadoù disklipep brav lies.

einschneidig ag. : [kontell] undremmek.

einschneiden V.gw. (ist eingeschneit) : erc'hekaat, erc'hañ.

Einschnitt g. (-s,-e) : 1. troc'h g., troc'hadenn b., flañchadenn b., flañch g., skejadenn b., skejadur g., skej g., ask g., koch g., boulc'h g., boulc'hadur g., draill g., skoasell b., faout g., hosk g., ingoch g., kran g. ; [dre skeud.] *wichtiger Einschnitt im Leben*, degouezh a bouez bras er vuhez g., troc'h krenn e buhez u.b. g. ; 2. [dilhad] krouizadur g. ; 3. [barzh.] troc'h-gwerzenn g., dambaouez g. ; 4. [tekn.] ingoch g., garan g. ; 5. riboul g., hent-riboul g., klaz g., foz b., foziad b., fozell b., douvez b., touflez b., andouv g., flosk g., flosker g.

einschnitzen V.k.e. (hat eingeschnitzt) : engravañ, kizellañ.

einschnüren V.k.e. (hat eingeschnürt) : 1. fiseleñniñ, fiseleñ, liammañ, stagañ, poellat, eren, lasañ, sifeliñ, kordennañ ; 2. gwaskañ, moustrañ, stardañ.

Einschnürung b. (-,-en) : stardadenn b., lasadur g.

einschränken V.k.e. (hat eingeschränkt) : bevennañ, lezenañ, bonnañ, krennañ, digreskiñ, strishaat, bihanaat, restren, rouesaat, lakaat ur maen-harz da ; *Nebel schränkt die Sichtweite ein*, pa vez brumenn e tigrask

an hed-gwel ; *in seiner Souveränität eingeschränkt sein*, bezañ bevennet e aotrouniezh ; *seine Ausgaben einschränken*, krennañ e zispignoù, krennañ war e zispignoù, bihanaat e zispignoù, tremen gant nebeutoc'h c'hoazh, emzioueriñ, arbenniñ e arc'hant, moustrañ war e yac'h ; *ich lasse mich ungern in meiner Bewegungsfreiheit einschränken*, me a blij din kaout hed va gar, ne blij ket din bezañ luziet (bezañ strobet, bezañ nasket berr), ne fell ket din bezañ dalc'het e nep tra, ne blij ket din pa ne c'hallan ket fiñval em roll, ne blij ket din pa ne vezan ket libr ; *jemandes Macht einschränken*, digreskiñ galloud u.b., krennañ galloud u.b. ; *jemandes Freiheit einschränken*, krennañ frankiz u.b., strishaat frankiz u.b., stardañ e nask d'u.b., naskañ u.b., lakaat harz da frankiz u.b., lakaat ur maen-harz da frankiz u.b.

V.em. : **sich einschränken** (hat sich (t-rt) eingeschränkt) : krennañ e zispignoù, krennañ war e zispignoù, bihanaat e zispignoù, tremen gant nebeutoc'h c'hoazh, emzioueriñ, arbenniñ e arc'hant ; *er wird sich beim Essen einschränken müssen*, renabliñ a ranko gant e voued.

einschränkend ag. : bevennus, ... harzañ, ... strizhaat.

Einschränkung b. (-,-en) : bevennadur b., strishadur g., krennadur g., restren g., maen-harz g.

einschrauben V.k.e. (hat eingeschraubt) : biñsañ.

Einschreibebrief g. (-s,-e) : lizher erbedet g.

Einschreibgebühr b. (-,-en) : 1. gwirioù enskrivañ lies., mizoù enskrivañ lies. ; 2. [post] mizoù erbediñ lies.

Einschreiben n. (-s,-) : 1. lizher erbedet g. ; *als Einscheiben, per Einschreiben*, dre lizher erbedet ; 2. enskriverezh g., marilhadur g., kaieradur g., enskrivadur g.

einschreiben V.k.e. (schrieb ein / hat eingeschrieben) : 1. marilhañ, kaierañ, enskrivañ, skrivañ ; *einschreiben lassen*, bureviañ ; 2. [post] *eingeschriebener Brief*, lizher erbedet g. ; *einen Brief einschreiben lassen*, erbediñ ul lizher.

V.em. : **sich einschreiben** (schrieb sich ein / hat sich (t-rt) eingeschrieben) : lakaat e anv, reiñ e anv, enskrivañ, enrollañ, en em verkañ ; *sich in die Matrikel einschreiben*, lakaat e anv war roll an danvez studieren, enskrivañ er skol-veur.

Einschreibung b. (-,-en) : 1. enskriverezh g., marilherezh g., marilhadur g., kaieradur g., enskrivadur g., enskrivadenn b. ; 2. [lu] enrolladur g., enroll g. ; 3. [post] erbedadur g.

Einschreibungsrate b. (-,-n) : *Einschreibungsrate auf Grundschulebene*, feur skoliata g.

einschreien V.gw. (schrie ein / hat geschrien) : *auf jemanden einschreien*, kunujal u.b., salmenniñ u.b., ronkal ouzh u.b., krozal d'u.b.

einschreiten V.gw. (schritt ein / ist eingeschritten) : emellout, en em veskañ ; *gegen etwas einschreiten*, kemer diarbennou ouzh udb, stourm ouzh udb, kas a-enep udb, kaeañ ouzh udb ; *gegen jemanden einschreiten*, ober afer d'u.b., stourm ouzh u.b., kas a-enep u.b., kaeañ ouzh u.b., lamm war seuliou u.b. ; *gerichtlich einschreiten*, sevel keinad er bamerezh, kas an afer dirak al lez-varn, sezisañ ar justis.

Einschreiten n. (-s) : 1. emell g., emellerezh g., emelladenn b. ; 2. diarbennou lies., difennou lies., evezhiou lies., diwalloù lies.

einschrumpfen V.gw. (ist eingeschrumpft) : kuilhañ, krec'higelliñ, roufennañ, krabotenniñ, gweñvañ, krizañ, koazhañ, parchiñ, strizhañ, strishaat ; *einschrumpfen lassen*, parchiñ.

einschrumpfen V.gw. (ist eingeschrumpft) : 1. kuilhañ, krec'higelliñ, roufennañ, krabotenniñ, gweñvañ, krizañ, en em grizañ, krinañ, en em grinañ ; *eingeschrumpfter Apfel*, aval ridet g., aval krec'higellet g., aval kuilhet g., aval krin g., aval krinet g. ; *eingeschrumpftes Gesicht*, penn ridet g., penn roufennet g., penn roufennek g., penn gwrac'hellet g., penn kuilhet g., penn krec'higellet g., penn gwrac'hennet g., dremm garanet don b., penn kaniet g., penn krinet evel un aval kozh g. ; 2. koazhañ, kurzañ, en em zastum, strishaat, diverrañ, skoanañ, parchiñ, bihanaat, mont bihan ; *die Zeit vergeht und das Leben schrumpft ein*, tremen (dont) a ra an amzer hag ar vuhez a ziverr, an deizioù a dremen a zo o c'henn alies a gammed a reomp etrezek hor bez.

Einschub g. (-s,-schübe) : stagadenn b.

einschüchtern V.k.e. : lentaat, lakaat da lentaat, abafaat, abafiñ, ober aon da, lakaat diaes, lakaat nec'het ; *lasst euch von so was nicht einschüchtern*, arabat deoc'h lentañ gant ken nebeut a dra, arabat deoc'h lentañ evit ken nebeut all, arabat deoc'h bezañ nec'het gant ken nebeut a dra, arabat deoc'h bezañ nec'het evit ken nebeut all ; *lasst euch von dem da nicht einschüchtern*, na lentit ket outañ, arabat deoc'h lentañ outañ ; *eure Drohungen schüchtern mich nicht ein*, ho kourdrouzoù na'm spontont ket, ne zoujan ket ho kourdrouzoù, ho kourdrouzoù ne reont mann din-me, ne ran na forzh na brall gant ho kourdrouzoù ; *ich lasse mich durch eure Drohungen nicht einschüchtern*, ich lasse mich von euren Drohungen nicht einschüchtern, ne blegin ket dirak ho kourdrouzoù ; *er lässt sich leicht einschüchtern*, lentañ a ra buan, abafiñ a ra buan ; *er wird sich von dir nicht einschüchtern lassen*, hennezh ne soc'ho ket ganit, hennezh ne lento ket ouzhit ; *mich kannst du nicht einschüchtern*, ur c'hi ne ra van ebet dirak ar Pab ! ; *eingeschüchtert sein*, lentañ, bezañ abafet, bezañ nec'het, bezañ lakaet nec'het, bezañ tapet nec'het, bezañ lakaet diaes.

einschüchternd ag. : abafaus, lentus.

Einschüchterung b. (-,-en) : lentaat g., abafiñ g., abafaat.

Einschüchterungsversuch g. (-s,-e) : esae abafiñ g., taol abafiñ g., taol-esae evit abafiñ u.b. g., esaeañ abafiñ u.b. g., argeziad abafiñ g.

einschulen V.k.e. (hat eingeschult) : skoliata, skoliañ, skolaat, kas d'ar skol, lakaat er skol, studiañ ; *Kinder einschulen*, studiañ bugale, skoliata bugale, skoliañ bugale, skolaat bugale ; *wenn es mir auch teuer zu stehen kommt, meine Kinder werden eingeschult*, skoliañ a lakain ober va bugale ha goude ma koustfe ker din.

Einschulung b. (-,-en) : skoliadur g., skoliata g.

einschürig ag. : 1. [dañvad] na vez touzet nemet ur wech ar bloaz ; 2. [prad] na vez falc'het nemet ur wech ar bloaz.

Einschuss g. (-es,-schüsse) : 1. [kenw.] degasadenn b. ; *Einschuss fordern*, goulenn ma vefe foñset arc'hant ; 2. [lu] *Einschuss einer Kugel*, poent enstok ur voled g. ; 3. [gwiad.] anneuenn b.

Einschussloch g. (-s,-löcher) : poent enstok ur voled g.

Einschussstelle b. (-,-n) : merk ur gloaz dre un arm-tan g.

einschütten V.k.e. (hat eingeschüttet) : skuilhañ, founilhañ, trezenañ, trezeriañ diskargañ, dinaouiñ, diskenn, teurel, skarzhañ.

einschwärzen V.k.e. (hat eingeschwärzt) : duañ, duaat.

einschwätzen V.k.e. (hat eingeschwätzt) : *jemandem etwas einschwätzen*, reiñ udb da grediñ d'u.b., plantañ pennadoù en u.b., sorc'henniñ u.b., c'hwedhañ pennadoù e spered u.b.

einschwefeln V.k.e. (hat eingeschwefelt) : soufrañ.

einschweißen V.k.e. (hat eingeschweißt) : 1. [tekn.] soudañ ; 2. pakata dindan c'houlo ; *etwas in Plastik einschweißen*, *etwas in eine Plastikhülle einschweißen*, mezellat udb, goleiñ udb gant ur goc'henn blastik treuzwelus.

Einschweißfolie b. (-,-n) : follenn dreuzwelus evit pakata dindan c'houlo b.

einschwenken V.gw. (ist eingeschwenkt) : 1. [lu] amdreiñ ; 2. [dre skeud.] cheñch soñj, cheñch mennozh, dibennadiñ, treiñ meno, treiñ kordenn, cheñch santimant, distreiñ diwar e vennozh, distreiñ a-ziwar e vennozh, distreiñ diwar e veno, dilezel ur mennozh, treiñ mennozh, treiñ diwar e vennozh, kemmañ soñj, dilezel ur mennozh, cheñch tu d'e grampouezhenn.

V.k.e. (hat eingeschwenkt) : 1. sevel, disevel, gorren, gwintañ, dibradañ ; 2. treiñ, loc'hañ, lakaat da dreiñ war e ahel, lakaat da dreiñ war e baeall.

einschwören V.k.e. (schwor ein / hat eingeschworen) : *jemanden auf etwas (t-rt) einschwören*, klask rediañ u.b. da zegemer udb ; *auf etwas (t-rt) eingeschworen sein*, bezañ dalc'hiad untuet udb, bezañ dalc'hiad diampleg udb, bezañ dalc'hiad a-grenn udb, bezañ dalc'hiad divrall udb.

einsegnen V.k.e. (hat eingesegnet) : [relij.] bennigañ, binnigañ, binnizien, kouzoumenniñ, kensakriñ ; *einen Priester einsegnen*, belegiñ u.b., urzhiañ u.b., reiñ an urzhioù sakr (an urzhioù bras) d'u.b.

Einsegnung b. (-,-en) : 1. bennozh b./g., binnigadenn b., binnigadur g., kensakridigezh b., gouestlidgezh b., gouestladur g., sakradur g., sakradurezh b., sakridigezh b., belegiezh b., urzhidigezh b. ; 2. [protestanted] kouzoumenn b.

einsehbar ag. : empennadus, meizadus, komprenus, meizus.

einsehen V.k.e. (sieht ein / sah ein / hat eingesehen) : 1. intent, kompren, meizañ ; 2. kontrollañ, ensellet, teuler ur sell war, teuler ur sell ouzh, sellet ouzh ; 3. [dre skeud.] anzav, meizañ, kompren, anavezout ; *seinen Irrtum einsehen*, anzav e faot, anzav e fazi, anzav e wallegezh, meizañ (kompren) e fazi, anzav bezañ e gaou, lavaret e geuz, distreiñ d'ar gêr, dont d'ar gêr, dont, difaziañ, didouellañ, dizallañ ; *er hatte sich so gründlich verändert, dass er endlich seine früheren Fehler einsah*, dont a reas hag e welas peseurt fazioù a oa bet graet gantañ ; 4. gwelet.

Einsehen n. (-s) : 1. enselladenn b., ensellerezh g. ; 2. poell g., skiant-poell b., reiz g., reizerezh g., reizadur g. ; *er hat ein Einsehen*, anzav a rank ober, ameniñ a ra, pleget en deus e santimant, dont a ra reiz (e vez) ennañ, dont a ra reiz (e vez) dezhañ, dont a ra d'e vez, distreiñ a ra d'ar gêr, dont a ra.

einseifen V.k.e. (hat eingeseift) : 1. soavoniñ ; 2. [dre skeud.] strañ, stranigañ, riñsañ, tromplañ, touellañ, kilhañ, devañ, louzañ, houerigañ, dilouzañ, diharpañ, divleupañ, paltokiñ, flemmañ, toazañ, brattel, c'hwennat, nezañ, kabestrañ, gennañ, klaviañ., pakañ, tapout, gwaskañ, dastum, louarnañ, touzañ, kac'hat e godell u.b. V.em. : **sich einseifen** (hat sich (t-rt/t-d-b) eingeseift) : *sich (t-rt) einseifen*, soavoniñ e gorf ; *sich (t-d-b) die Hände einseifen*, soavoniñ e zaouarn.

Einseifen n. (-s) : soavonadur g., soavonerezh g.

Einseifpinsel g. (-s,-) : broust-barv g.

einsehen V.k.e. (hat eingeseiht) : silañ, ensilañ.

einseitig ag. : unkordenn.

einseitig ag. : 1. untu, untuek, untuel ; *einseitiger Frieden*, peoc'h en e anv e-unan g. (Gregor), peoc'h untuel g., peoc'h a-ziforc'h g. ; 2. [dre skeud.] strizh ; *einseitige Beurteilung*, doare strizh da varn an traoù g. barnerezh strizh g. ; *blind einseitig*, ur spered tu pe du dezhañ ; *einseitige Verpflichtung*, emglev gant difradennoù ret evit ur gevrenn nemetken g., enkoulmidigezh hep gourzhtu b., enkoulmidigezh hep gourzhkevrenn g. ; 3. *sich einseitig ernähren*, debriñ atav ar memes tra.

Einseitigkeit b. (-) : 1. untuegezh b. ; 2. strizhder g. ; 3. [boud] diouer a diseurtegezh g.

einsenden V.k.e. (sandte ein / sendete ein // hat eingesandt / hat eingesendet) : kas.

Einsenden n. (-s) : kasidigezh b., kas g., kasadenn b.

Einsender g. (-s,-) : kaser g.

Einsenderin b. (-,-nen) : kaserez b.

Einsendeschluss g. (-es) : / **Einsendetag** g. (-s,-e) /

Einsendetermin n. (-s,-e) : deiziad kas diwezhañ g.

Einsendung b. (-,-en) : 1. kas g., kasadenn b. ; 2. [dre astenn.] kemennadur g., kemennadenn b., pennad g.

einsenken V.k.e. (hat eingesenkt) : 1. sankañ, sikañ, diskenn ; 2. [labour-douar] pourvegniñ, daoubennañ, skoultrañ.

Einsenkung b. (-,-en) : 1. sankadur g., sankadenn b., izelenn b. ; 2. [labour-douar] pourvegnadur g., daoubenniñ g., skoultrañ g.

Einser g. (-s,-) : notenn mat-tre etre seitek hag ugent b.

einsetzen V.k.e. (hat eingesetzt) : 1. lakaat, enlakaat, ensoc'hañ, sterniañ, ensterniañ, emprañ, enframpañ, enaskañ, enklozañ ; *jemandem auf einem speziellen Gebiet (auf ein spezielles Gebiet) einsetzen*, arbennikaat u.b. ; *Scheiben in ein Fenster einsetzen*, lakaat gwer ouzh ur prenestr, gwer(enn)añ ur prenestr ; *einen Diamanten einsetzen*, sterniañ un diamant ; [kenw.] *eine Summe ins Budget (in den Etat, im Etat) einsetzen*, enskrivañ ur somm e-barzh ar budjed, enskrivañ ur sammad er c'hellidsteuñv, lakaat ur somm war an arc'hantroll ; [merdead.] *einen Mast einsetzen*, gwintañ ur wern ; [tekn.] *Rohre einsetzen*, korzenañ ; *Stahl einsetzen*, glaouirañ ha temzañ dir.

2. implijout, ober gant, arverañ, ober implij diouzh, ober implij gant, lakaat en implij, danvezañ ; [marc'hegerezh] *die Sporen einsetzen*, reiñ kent d'ar marc'h, kentrañ (kentraouiñ) ar marc'h, reiñ un taol kent d'e varc'h.

3. [labour-douar] plantañ, podañ ; *ein Edelreis in die längs gespaltene Rinde eines Obstbaumes einsetzen*, imboudañ etre koad ha kroc'henn, imboudañ etre koad ha plusk, imboudañ etre koad ha rusk, lagadiñ.

4. [dre heñvel.] [polit., melestr.] fiziañ ur garg e, enfredañ u.b. da, krouiñ, lakaat da, envel da ; *als Bürgermeister einsetzen*, lakaat (envel) da vaer, daveiñ maer, fiziout ar garg a vaer [d'u.b.], krouiñ maer, lakaat e penn an ti-kêr ; *feierlich einsetzen*, kadoriañ, troniñ ; *in ein Amt wieder einsetzen*, adlakaat en e garg (en e renk) ; [gwir] *einen Pflichtverteidiger einsetzen*, kefridiañ un alvokad ; *jemanden zu seinem Erben einsetzen*, ober u.b. e heritour (Gregor) ; *sein Leben für etwas einsetzen*, lakaat e vuhez en arvar evit ober udb, en em ouestlañ d'udb, en em reiñ d'udb, risklañ (aberzhiñ) e vuhez evit udb, mont d'udb hep damant d'e vuhez.

5. [lu] *Truppen einsetzen*, kas sourdated war-raok, kas sourdated d'ar stourm, kas sourdated da emellout, kaout rekour d'an arme.

V.gw. (hat eingesetzt) : kregiñ, stagañ, deraouiñ ; *die Wehen setzten ein*, dont a reas ar gwaskadennoù, kregiñ a reas ar gwigour ; *der Regen setzt wieder ein*, adkregiñ a ra ar glav, glav a ra adarre, adstagañ a ra d'ober glav ; *der Regen setzt ein*, krog eo ar glav d'ober, deuet ez eus glav, pokañ a ra ar glav, deuet ez eus dour d'ober ; *ein- und aussetzen*, spanaat ; *ein- und aussetzend*, spanaus, astalus, mareadek, a-vare, a-frapadoù, a-vareadoù, a-goulzadoù, bep eil mare.

V.em. : **sich einsetzen** (hat sich (t-rt) eingesetzt) : *sich für etwas einsetzen*, sevel krog udb, difenn udb [gant ur gred birvidik], sevel a-du gant udb, dont a-du gant udb, dont en tu gant udb, pouezañ a-du gant u.b., stourm evit udb, en em ouestlañ (emouestlañ, en em deurel) d'udb, emouestlañ en ur stourm bennak, en em lakaat d'udb (Gregor) ; *sich für jemanden einsetzen*, difenn u.b., ober evit u.b., taeriñ evit u.b., kabaliñ evit u.b., toullañ evit u.b., toullañ d'u.b., dougen dorn d'u.b., tuañ u.b. a-du gant u.b. all, ober evit u.b., erbediñ u.b. ouzh unan all, gourc'hemenn u.b. d'unan bennak all, lavaret ur gerig e kerz u.b., ober bazhvalan evit u.b., reiñ sav d'u.b., pediñ evit u.b. / mennout evit u.b. (Gregor) ; *sich für das Gemeinwohl einsetzen und nicht für das Wohl irgendeines Einzelnen*, klask mad an holl kentoc'h eget mad an den-mañ pe an den-se en e bart e-unan.

Einsetzung b. (-,-en) : 1. lakadur g., lakidigezh b., enlakadur, sterniadur g., enklozadur g. ; 2. [kenwerzh] postadur g. ; 3. [labour-douar] plantadenn b., plantañ g. ; 4. [kegin.] mirerezh g. ; 5. [tekn.] korzenañ g., glaouiradur g., glaouirañ g. ; 6. [dre heñvel.] [melestr.] staliadur g. ; *feierliche Einsetzung*, kadoridigezh b., tronidigezh b. ; *Einsetzung eines Gerichtshofes*, kadoridigezh ul lez-varn nevez b., tronidigezh ul lez-varn b., lakidigezh ul lez-varn nevez en he c'harg b. ; 7. emouestlerezh g. ; 8. rekour g. ; 9. [lu] kasidigezh d'ar stourm b. ; 10. [dre skeud.] emelladenn b., emell g., emellerezh g.

Einsicht b. (-, -en) : 1. sell g., enselladenn b., studiadenn b., taol anaout g. ; *Einsicht in die Akten nehmen*, kemer anaoudegezh eus an teuliadoù (Gregor), ober ur sell ouzh an teuliadoù, studiañ an teuliadoù ; *zur gefälligen Einsicht*, da studiañ ! da vezañ sellet pizh outañ ! ; 2. [dre skeud.] komprenzon b., komprenidigezh b., komprenusted b., intentegezh b., poell g., skiant-poell b., meizherezh g., meizadur g., meiz g. ; *zur Einsicht gelangen*, dont meiz (e vez) en an-unan (d'an-unan), dont d'e vez, dont d'e boell ha d'e skiant-vat, ameniñ, plegañ e santimant, dont d'ar gêr, dont ; *mangelnde Einsicht*, berrboellegezh b., diboelegezh b., skañvelezh b., diouer a skiant-poell g., skañvadurezh b. ; *tiefe Einsicht*, donvez g. ; *er ist auf dem Weg zur Einsicht*, kornzigor eo e spered, damzigor eo e spered, emañ o tont d'e vez, emañ o tont d'e boell ha d'e skiant-vat, emañ o tont d'ar gêr.

einsichtig ag. : 1. meizek, meizidik, poellek, anaoudek, skiant varn dezhañ, poellus, skiant vat dezhañ, diazez, a boell, fur, karget a furnez, evezhiek, etre daou, a skiant, a rezon, rezonet, skiantek, speredek, intentet, barrek, gouest, ampart, gourdon ; 2. komprenus, meizadus, fraezh, aes da intent (da gompren, da veizañ), eeun, sklaer ; *etwas einsichtig erklären*, roudennañ just ha just petra eo udb.

Einsichtnahme b. (-, -n) : enselladenn b., studiadenn b. ; *Recht auf Einsichtnahme*, gwir da c'houzout g., gwir da sellet ouzh an teuliadoù g., gwir da anaout ha da varn un dra (Gregor) g.

einsichtslos ag. : digompren, diintent.

einsichtsvoll ag. : meizek, poellek, meizidik.

einsickern V.gw. (ist eingesickert) : en em silañ, ensilañ, mont dre sil, deverañ a-sil ; *das Wasser sickert ein*, en em silañ a ra an dour.

Einsickern n. (-s) : ensil g., ensilerezh g., ensiladur g., sil g., silerezh g.

Einsiedelei b. (-, -en) : peniti g.

einsieden V.k.e. (sott ein / hat eingesotten) : koazhañ dre verviñ.

Einsiedler g. (-s, -) : 1. unmanac'h g., unlean g., penitiour g., manac'h digenvez g., lean digenvez g. ; *Einsiedler sein*, penitiat ; 2. digenveziad g., den e-unan g., leue hanter dizonet g., den hag a vev ez distag diouzh an dud all g., den hag a chom distok diouzh an dud all g., den hag a ya ez distag g., den hag a ren e vuhez en e bart e-unan g., den hag a vev en e zigenvez g., den hag a chom pell diouzh darempred an dud g., den hag a chom pell diouzh safar ar bed g., den hag a dec'h diouzh an dud g., den hag a vev pell diouzh safar ar bed g., den ennañ e-unan g., den hag a vev en distro g., den hag a vev pell diouzh ar bed g., den a vev evel ul lean en un tu bennak g., den hag a vev er-maez eus ar bed g., den hag a vez atav o simudiñ g., oreliad g., disokialad g., spered amgevredigezhel a zen g.

einsiedlerisch ag. : heñvel ouzh hini ur penitiour, evel ur penitiour.

Einsiedlerkrebs g. (-es, -e) : [loen.] krank-bigorn g., krank-bigomenn g., krank-koukou g.

Einsilber g. (-s, -) : [yezh.] unsilabenn b.

einsilbig ag. : 1. [yezh.] unsilabennek ; *einsilbiges Wort*, unsilabenn b. ; 2. [dre skeud.] berr da gaozeal, berr e

lañchenn, arboeller en e gomzoù, arboellus en e gomzoù, kerterius en e gomzoù, kerterius war e gomzoù, tavedek, disafar, krenn, krak-ha-berr, hurennek, tavus.

Einsilbigkeit b. (-) : tavedegezh b., krennder g., hurennerzh g.

einsingen V.k.e. (sang ein / hat eingesungen) : lakaat da gousket dre vouskanañ kanaouennoù.

V.em. : **sich einsingen** (sang sich ein / hat sich (t-rt) eingesungen) : pleustriñ war ar c'han.

einsinken V.gw. (sank ein / ist eingesunken) : 1. sankañ, en em sikañ, mont donoc'h-don, fontañ, fourañ, plantañ ; *im Morast einsinken, in den Morast einsinken*, mont donoc'h-don er vouilhenn, fontañ er vouilhenn, plantañ er vouilhenn ; *tief in den Schlamm einsinken*, mont don el lec'hid, plantañ don el lec'hid ; *bei jedem Schritt sanken die Hufe des Pferdes tief in den weichen Sand ein*, sankañ a rae kammedoù ar marc'h en traezh bouk ; 2. gwantañ, disac'hañ, ober e goazh, koazhañ, gouzizañ, flakañ, flodiñ, kleuzañ ; 3. lonktraezhiñ, bouktraezhiñ, koñfontiñ, kondoniñ, sac'hañ, fontañ, lagennañ, sodellañ ; 4. kouezhañ en e boull, kouezhañ en e buch, fontañ, kouezhañ en e vern, pilat.

Einsinken n. (-s) : gwantañ g., disac'h g., disac'hadur g., flakadur g., gouzizadenn b., izelidigezh b., koazhadur g.

einsitzen V.gw. (saß ein / hat eingesessen) : bezañ en toull-bac'h, bezañ toullbac'het, bezañ karc'hariet, bezañ dastumet er c'hloz, bezañ er goudor, bezañ er voest, bezañ kraouiet, bezañ er sac'h maen, bezañ en disheol, bezañ en disglav, bezañ er bidouf, bezañ en toull., bezañ o vañsonat an diabarzh, bezañ dindan brenn, bezañ o tebriñ bara ar roue, bezañ klenk war an-unan, bezañ o freuzañ stoub e Lannuon, gouzañv kastiz an toull-bac'h.

Einsitzer g. (-s, -) : 1. karbed unplas g. ; 2. nijerez unplas b.

einsitzig ag. : unplas.

einschlig ag. : ur goarell hepken dezhañ.

einsortieren V.k.e. (sortierte ein / hat einsortiert) : dibab, didoueziañ, renkañ, rummañ, kevrennañ, rannañ, ingalañ, lodennañ, lodañ.

einspaltig ag. : [moull.] kinniget war ur bann hepken.

einspannen V.k.e. (spannte ein / hat eingespannt) : 1. stegnañ ; 2. [marc'h] sterniañ ; 3. [dre skeud.] lakaat da genober, lakaat da labourat, brigadennañ ; *sie haben sich einspannen lassen*, aet int da-heul ; 4. P. *durch eine dringende Arbeit völlig eingespannt*, dalc'het gant ul labour mallus da ober, labour (dever) a-walc'h warnañ, a-zevri gant e labour, gwir wellañ o kas ul labour mallus da benn, en e wir wellañ o kas ul labour mallus da benn, en e wir wellañ gant ul labour mallus da ober, prez labour warnañ ; 5. [tisav.] mansonat, enaskañ ; 6. [tekn.] stardañ.

Einspanner g. (-s, -) : 1. gwetur skañv b., kabrioled g. ; 2. [Bro-Aostria] cappucino g.

einspännig ag. : tennet gant ur marc'h.

einsparen V.k.e. (hat eingespart) : espern, arboellañ, armerzhañ, erbediñ, damantiñ da.

Einsparung b. (-, -en) : 1. arboellerezh g., arboell g., espern g., erbed g., damant g. ; 2. krennadur g.

einspeichen V.k.e. (hat eingespeicht) : [tekn.] empraouiñ, emprennañ.

einspeichern V.k.e. (hat eingespeichert) : 1. sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum, gronnañ ; 2. [stlenn.] enankañ, lakaat en ur restr.

einspeisen V.k.e. (hat eingespeist) : 1. [tredan] pourvezañ, pourchas, boueta gant, degas, darbariñ ; 2. [stlenn.] enankañ, lakaat en ur restr ; 3. [skingomz, skinwel] skignañ, skingas.

Einspeisung b. (-, -en) : [tredan] pourchas g., pourvezañs b.

einsperren V.k.e. (hat eingesperrt) : [in + t-d-b] bac'hañ, klozañ, klozañ war, klenkañ, serriñ, serriñ war, serriñ an nor war, enserrñ, inchajiñ, stankañ war, dastum, alc'hwezañ war, prenañ war ; *die Hühner einsperren*, klenkañ ar yer, dastum ar yer, klozañ ar yer ; *die Kühe einsperren*, stankañ war ar saout, dastum ar saout, klozañ ar saout, kraouiañ ar saout, staoliañ ar saout ; *jemanden einsperren*, serriñ u.b., dastum u.b. er vac'h, prizonañ u.b., bac'hañ u.b., toullbac'hañ u.b., lakaat u.b. er vac'h, lakaat u.b. er c'hloz, serriñ u.b. er vac'h, klozañ u.b. er vac'h, alc'hwezañ war u.b., klozañ u.b., prenañ war u.b. ; *er wurde wegen einer Bagatelle eingesperrt*, dastumet e voe er prizon diwar un netra, toullbac'het e voe diwar ur rambre ; *es als Schmach empfinden, in einem Gefangenenlager eingesperrt zu sein*, gouzañv ar vezh o vezañ bac'het en ur c'hamp prizonidi ; *er wurde wegen Mord eingesperrt*, bac'het e voe evit bezañ lazhet un den ; *eingesperrt sein*, bezañ bac'het, bezañ klenk war an-unan.

einspielen V.k.e. (hat eingespielt) : 1. pleustriñ war ; 2. [skingomz, skinwel] enlakaat, etrelakaat, skignañ, ensoc'hañ.

V.em. : **sich einspielen** (hat sich (t-rt) eingespielt) : 1. digropañ e izili, kentc'hoari ; 2. [skipailh] en em ober an eil ouzh egile, pleustriñ a-gevret.

einspinnen V.k.e. (spann ein / hat eingesponnen) : 1. gronnañ gant ur rouedad, gronnañ gant lien, lienañ ; 2. [dre skeud.] P. stranañ, stranigañ, riñsañ, tromplañ, touellañ, kilhañ, devañ, louzañ, dilouzañ, diharpañ, divleupañ, houerigañ, paltokiñ, flemmañ, toazañ, bratellat, c'hwennat, nezañ, kabestrañ, gennañ, klaviañ, pakañ, tapout, gwaskañ, dastum, louarnañ, touzañ, kac'hat e godell u.b.

V.em. : **sich einspinnen** [loen.] en em c'hronnañ en e stoubenn, nezañ e glozenn.

einspitzen V.k.e. (hat eingespitzt) : [louza.] lagadiñ, imboudañ.

einspleißen V.k.e. (spliss ein / spleište ein // hat eingesplissen / hat eingespleišt) : [merdead.] spisañ ; *eingespleište feste Schlaufe*, strob g.

Einsprache b. (-, -n) : [Bro-Suis] eneplavar g., enebadenn b., arguz g., arbennadenn b.

einsprachig ag. : unyezhek ; *einsprachiges Wörterbuch der bretonischen Sprache*, geriadur hollvrezhonek g.

Einsprachige(r) ag.k. g./b. : unyezher g., unyezherez b.

Einsprachigkeit b. (-) : unyezhegezh b.

einsprechen V.k.e. (spricht ein / sprach ein / hat eingesprochen) : *jemandem Mut einsprechen*, reiñ ton (kalon, nerzh-kalon) d'u.b., lakaat kalon e kof u.b., sevel e bouezioù d'u.b., reiñ kalonegezh d'u.b., kalonekaat u.b., tommañ kalon u.b., lakaat u.b. war e du, reiñ gred d'u.b., kennerzhañ u.b.

V.k.d. (spricht ein / sprach ein / hat eingesprochen) : 1. *auf jemanden einsprechen*, delc'her (pouezañ, c'hoari, taeriñ, bountañ) war u.b., sorc'henniñ u.b. ; 2. *gegen etwas einsprechen*, sevel (sevel e vouezh) a-enep udb, teuler (ober) galv a-enep udb, klemm eus (diwar-benn) udb, enebañ ouzh udb.

einsprengen V.k.e. (hat eingesprengt) : 1. lakaat da darzhañ, difoeltrañ, drailhañ, freuzañ, terriñ, difontañ ; *das Stadttor einsprengen*, terriñ (difontañ) porzh kêr (Gregor), difoeltrañ (drailhañ, freuzañ) porzh kêr ; 2. strinkañ (strimpiñ, sparfañ) dour war ; *Wäsche vor dem Bügeln einsprengen*, strinkañ (strimpiñ, sparfañ) dour war al lienaj a-raok ferñ anezhañ ; 3. [mengleuz] *in diesem Gestein ist Silber eingesprengt*, roudoù arc'hant a zo er c'hailh-se.

V.gw. (ist eingesprengt / kam eingesprengt) : 1. erruout d'ar c'h'aloup ; 2. [lu] argadiñ, arsailhañ.

einspringen V.gw. (sprang ein / ist eingesprungen) : 1. lammat ; 2. [dre heñvel.] a) diyalc'hañ ; b) hastañ da vont (da zont) war sikour u.b. ; c) *für jemanden einspringen*, derc'hel lec'h u.b., derc'hel plas u.b., kemer lec'h (plas) u.b., erlec'hiañ u.b.

einspringend ag. : askek, troet war-barzh.

Einspritzdüse b. (-, -n) : [tekn.] enstrinker g., ensinkler g., flistrer g.

einspritzen V.k.e. (hat eingespritzt) : 1. stibilikat, strinkañ (strimpiñ, sparfañ) dour war, brizhañ, breliñsañ, glebiañ, deltañ, दौरañ, dispelc'hiñ ; 2. [mezeg.] ober pikadennoù, ober ensinkladennoù, enstrinkellat, strinkellat, ensinklañ, strinkañ ; 3. [tekn.] ensilañ, enflistrañ, strinkellañ, enstrinkañ, ensinklañ, flistrañ.

Einspritzer g. (-s, -) : [tekn.] flistrer g., enflistrer g., enstrinker g., ensinkler g., ensiler g.

Einspritzmotor g. (-s, -en) : keflusker dre ensinklañ g.

Einspritzung b. (-, -en) : 1. [tekn.] enstrink g., enstrinkadenn b., ensil g., ensilerezh g., ensiladur g., flistr g., flistradur g., enflistradur g., ensinkladenn b., ensinkladur g. ; *elektronische Einspritzung*, ensinkladur elektronek g. ; 2. [mezeg.] strinkelladenn b., ensinkladenn b., ensinklad g., pikadenn b., ensinkladur g. ; *subkutane Einspritzung*, ensinklad endan-groc'hen g.

Einspruch g. (-s, -sprüche) : 1. eneplavar g., enebadenn b., enebadeg b., enebadur g., arguz g., arbennadenn b., arbennadur g. ; *gegen etwas Einspruch erheben (einlegen)*, arbenniñ da (ouzh) udb, enebañ ouzh udb, sevel a-enep udb, kaelat ouzh udb, skoilhañ ouzh udb, goulenn ma vefe distroet war un disentez bennak, tennañ digarezioù ; 2. [gwir] amoug g., galv g., engalv g. ; *gegen etwas Einspruch erheben (einlegen)*, sevel amoug, teuler (ober) galv a-enep udb, teuler engalv eus udb, engervel eus udb, mont war c'halv a-enep udb ; 3. *Einspruch Euer Ehren !* arbennadur, Hoc'h Enor !

Einspruchsfrist b. (-, -en) : [gwir] termen arbenniñ g., termen engervel g.

Einspruchsrecht n. (-s, -e) : [gwir] gwir a veto g., gwir da sevel veto g., gwir gouarzhañ g., gwir-arbenniñ g., gwir-abegiñ g.

Einspruchsschreiben n. (-s, -) : skrid-enebiñ g.

einspurig ag. : 1. ur forzh dezhañ ; *einspurige Eisenbahnstrecke*, unrout g. ; 2. [dre skeud.] gleuroù dezhañ, berrsperelek, berrspereket, strizhkredik.

Einsquantor g. (-s,-en) : [preder.] kementader dibarek g.
Einssein n. (-s) : kenglotadur g., kendereadegezh b., kenemglev g., kenunvaniezh b., unvaniezh b., unaniezh b., emglev-mat g., kemblac'h g., kendegeuezh g., kendoare g., peurheñvelder b., peurheñvelder g., hevelepted b.

einst Adv. : 1. gwechall, gwechall-gozh, en amzer gozh, en amzer gent, amzer 'zo bet, un amzer 'zo bet, a-gent, diagent, tro-all, tro-arall, gwerso, a-neuze, neuze, da neuze, a-benn neuze ; *die Kinder von einst*, bugale gwechall lies., ar vugale neuze lies. ; 2. [dazont] un deiz bennak, ur peur bennak.

einstallen V.k.e. (hat eingestallt) : marchosiañ, kraouiañ.

einstämmig ag. : [louza.] ur c'hef dezhañ hepen, unkef.

einstampfen V.k.e. (hat eingestampft) : 1. moustrañ, bresañ, frikañ, gwaskañ, mac'hañ, pilat, flastrañ, kalemarc'hiñ, baltriñ, fouldañ, fraeañ, gourfouliñ, pladañ ; 2. [levrioù] distrujañ, kas d'ar pilouer ; 3. [tekn.] pilouerañ, damezañ.

Einstampfen n. (-s) : bres g., mac'h g., mac'herezh g., moustrerezh g., piloueradur g., gwaskadurezh b.

Einstampfpapier n. (-s,-e) : mastarenn b., paper mastaret g., paper da gas d'ar pilouer g.

Einstampfung b. (-,-en) : bres g., mac'h g., mac'herezh g., moustrerezh g., piloueradur g.

Einstand g. (-s) : 1. deraouenn en ur garg nevez b. ; 2. [dre heñvel.] *Einstand feiern*, a) lidañ e annezadur en un ti nevez, lidañ fest an ti nevez, lakaat ar pod-houarn ouzh an drezenn, lakaat an trebez war an tan ; b) paeañ ur banne evit lidañ e zeraouenn en ur garg nevez ; 3. [sport] krogad rampoùs g., rac'herezh g.

Einstandspreis g. (-es,-e) : priz-prenañ g.

Einstandsrecht n. (-s,-e) : gwir kentprenañ g.

einstänkern V.k.e. (hat eingestänkert) : flaeriusaat, ampoezoniñ, lakaat da vezañ flaerius.

einstäuben / einstauben V.k.e. (hat eingestäubt / hat eingestaubt) : poultrennañ.

V.gw. (ist eingestäubt / ist eingestäubt) : poultrenniñ.

-einst(e)r ag. : unanvet ; *der Hunderteinste*, ar c'hant unanvet ; *der Tausendeinste*, ar mil unanvet.

einstecken V.k.e. (sticht ein / stach ein / hat eingestochen) : 1. [nadoz] sankañ ; 2. [tekn.] trebarzhiñ, toullañ.

V.gw. (sticht ein / stach ein / hat eingestochen) : 1. [kartoù] troc'hañ ; 2. *auf jemanden einstecken*, tapout ar gontell gant u.b., kontellata u.b., brochañ u.b.

einstecken V.k.e. (hat eingesteckt) : 1. sankañ, sikañ, plantañ, choukañ, punañ ; 2. godellañ, chakodiñ, yalc'hañ ; 3. [lizhiri] postañ, lakaat er boest-lizhiri ; 4. [arc'hant] klenkañ en e yalc'h, yalc'hañ, riñsañ, rastellat ; 5. [dre astenn.] feuriañ, gouinañ ; *das Schwert einstecken*, lakaat e gleze en e feur (en e c'houin), feuriañ (gouinañ) e gleze, lakaat e gleze ouzh e gostez ; 6. [tredan.] lugañ ; *den Stecker der Lampe einstecken*, lugañ tap-tredan ar gleuzeur ; 7. [dre skeud.] tapout, pakañ ; *eine Schlappe einstecken*, P. pakañ ur strilh, pakañ un distrih, pakañ ur chupennad, tapout e lip, tapout ul louzenn, bezañ krazet naet, bezañ distrihet brav ha kempenn, bezañ lopet, bezañ lakaet war e c'henoù, degas ur penn leue d'ar gêr, bezañ korbellek, bezañ bet ur penn leue, bezañ bet distoket, bezañ kac'het e varc'h ouzh an-unan (ouzh e

garr), ober kazeg, chom kazeg, kaout ar billig toull, bezañ flastret, na vezañ graet nemet ur pleg ; *Beleidigungen einstecken*, leuskel dismegañsoù direspont, gouzañv dismegañsoù, gouzañv komzoù flemmus, gouzañv komzoù pegus, moustrañ war e imor evit leuskel dismegañsoù bet graet d'an-unan hep respont, diwaskañ dismegañsoù hep ober van, mougañ en e galon dismegañsoù 'zo ; *das war wohl die größte Schmach, die ich je einstecken musste*, honnezh a oa bet ur walennad din-me ! ; *einen Fehlschlag einstecken*, tapout un distokadenn, kaout un distokadenn, ober kazeg, chom kazeg, tapout lamm ; *Rückschläge einstecken müssen*, erruout gwalldaolioù gant an-unan ; *einen Rüffel einstecken*, tapout un dismegañs, tapout ur vezhadenn, tapout (pakañ, klevet, kaout, kavout) e begement, klevet e holl anvioù, klevet e seizh seurt, selaou pater ha prezegenn, klevet seizh gwirionez an diaoul, klevet anezhi, tapout anezhi, kaout anezhi da bakañ, bezañ savet e loaioù d'an-unan, bezañ lardet e billig d'an-unan, tapout e gouez ; *etwas einstecken müssen*, tapout un distokadenn bennak, pakañ (tapout, klevet, kavout) e begement, pakañ un distro lous, kaout ur gwall zistro, tapout un distro lous, tapout ur gwall zistro ; *eine Niederlage einstecken*, tapout e lip, tapout (pakañ) ur strilh, tapout (pakañ) un distrih, pakañ ur chupennad, tapout un distokadenn ; *eine Abfuhr einstecken*, *eine Absage einstecken müssen*, bezañ refuzet, kaout e refuz, bezañ kaset diwar-dro, bezañ kaset da driñchina, kaout heiz, bezañ kaset da bark an aod, bezañ kaset da dreiñ mein da sec'hañ, bezañ kaset da bizmoc'ha, bezañ kivijet, bezañ distoket, tapout e sac'h, bezañ brallet, pakañ e sac'h, kaout e zigouvi, tapout un distokadenn, kaout ur c'habestr, bezañ pedet da vont da lec'h all da c'hwileta, kaout e visac'h, tapout e visac'h, kaout herr ; *wir mussten allerlei Vorwürfe einstecken*, klevet hor boa ur vosenn, klevet hor boa ur vuhez eno ; *er kann viel einstecken*, kreñv eo e gein, ledan eo e chouk, mat eo da geinañ, kein mat en deus, gouzout a ra brav keinañ ; P. *er musste einen Anpfiff einstecken*, klevet traoù en doa graet, graet e oa bet un dañs hep soner gantañ, langaj en doa bet, soroc'h en doa bet, ur guchenn en doa klevet, ur guchenn en doa paket, klevet en doa e santa maria, klevet en doa ar gousperoù, klevet en doa e jeu, kroz en doa klevet, klevet en doa storlok, tapet en doa trouz, tapet en doa kroz, paket (kavet, tapet, klevet) en doa e begement, roet e voe e stal dezhañ, klevet en doa e holl anvioù, klevet en doa e seizh seurt, bet en doa pater ha prezegenn da selaou, klevet en doa seizh gwirionez an diaoul, klevet en doa anezhi, tapet en doa anezhi, bet en doa anezhi da bakañ, kanet e voe e jeu dezhañ, lavaret e voe e jeu dezhañ, lardet e voe e billig dezhañ, pasket e voe e draoù dezhañ, kannet e voe e gouez dezhañ, kanet e voe ar mil seurt ruz gantañ, malet e voe gros dezhañ, kouezet e voe e benn dezhañ, kivijet e voe tonenn e benn dezhañ.

Einsteckkarte b. (-,-n) : 1. kartenn warellek b. ; 2. [stlenn.] kartenn askouezh b.

einstehen V.gw. (stand ein / ist eingestanden) : 1. *für jemanden einstehen*, a) sevel a-du (en tu, en un tu) gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., pouezañ a-du gant u.b., skeiñ e park u.b., pouezañ a-du gant u.b.,

dont da bouezañ a-du gant u.b., bezañ erru e park u.b., difenn u.b., sevel gant u.b., mont en avel u.b. ; **b)** respont diouzh u.b., mont da gred evit u.b., kretaat evit u.b., en em reiñ da gred evit u.b. ; **2.** sammañ, kemer war e chouk ; *für sein Handeln und dessen Folgen eintreten*, respont evit e oberoù, ensammañ e oberoù, dougen toaz d'ar forn ; *für seine Ideen eintreten*, difenn dispont e vennozhioù, difenn e vennozhioù hep damantiñ.

einstehlen V.em. : **sich einstehlen** (stiehlt sich ein / stahl sich ein / hat sich (t-rt) eingestohlen) : en em silañ dre laer.

Einsteigekarte b. (-, -n) : bilhed mont e bourzh g.

einsteigen V.gw. (stieg ein / ist eingestiegen) : **1.** mont e-barzh, pignat e-barzh, mont e bourzh, sevel e ; *in den Zug einsteigen*, pignat e-barzh an tren, sevel en tren, mont e-barzh an tren ; *einsteigen !* deuit e-barzh an tren ! e-barzh an tren gwitibunan ! pignit er c'harr ! an holl er c'harr ! savit en tren ! ; **2.** [dre skeud.] kregiñ, stagañ, mont ; *in ein Geschäft einsteigen*, mont e-barzh un afer.

Einsteigebrücke b. (-, -n) : treuzell lestrañ b., pontenn lestrañ b.

Einsteigediebstahl g. (-s, -diebstähle) : laeroñsi dre grapañ b., laeroñsi dre graperezh b.

Einsteigelloch n. (-s, -löcher) : genoù kan-skarzh g.

Einsteigeschacht g. (-s, -schächte) : [mengleuz] toull mont tre ar vengleuz g.

Einsteinium n. (-s) : [kimiezh] einsteinom g.

einstellbar ag. : sturius, astennus, reizhadus, durc'hadus, koublet, heloc'h.

einstellen V.k.e. (hat eingestellt) : **1.** karriañ ; *den Wagen einstellen*, lojañ e garr, lakaat ar c'harr er c'harrdi, lakaat ar c'harr el lab.

2. renkañ, lakaat ; *Blumen in eine Vase einstellen*, lakaat bleunioù en ul lestr.

3. tuta, goprañ, enfredañ, gopraat, engouestañ, implij, implijout, reiñ implij da, ober koumanant ouzh, freta ; [lu] enluañ, enrollañ, enstrollañ, engouestañ ; *Rekruten einstellen*, enluañ (enrollañ) danvez soudarded ; *er hatte einen Alten als Schäfer eingestellt*, kemeret en doa graet unan kozh da ziwall an deñved ; *jemanden fest einstellen*, goprañ u.b. da vat, goprañ u.b. gant ur gevrat didermen, kevrategañ u.b.

4. paouez gant, ehanañ gant, ehanañ, diskregiñ diouzh, dilezel, arsaviñ gant, astalañ ; *die Arbeit einstellen*, diskregiñ diouzh al labour, dilezel al labour, disterniñ diouzh e labour, ehanañ (chom a-sav, paouez) gant al labour ; *er hat seine Arbeit vorübergehend eingestellt*, diskrog eo diouzh e labour, astalet en deus gant e labour, harpet en deus labourat ; *die Zahlungen einstellen*, goursezañ ar paeamantoù, ehanañ da baeañ, diferañ paeañ, arsaviñ a baeañ ; *wenn ich tot bin, wird die Zahlung meiner Rente eingestellt*, pa vin marv e c'hwito va leve ; *der Arzt ließ die Behandlung einstellen*, lakaat a reas ar mezeg ehanañ al louzaouadur-se ; [lu] *das Feuer einstellen*, ober treverz (Gregor), lakaat disoc'h d'ar brezel, ober un arsav-brezel, ehanañ da dennañ, arsaviñ a dennañ, lakaat diwez d'an dennadeg, lakaat diwez d'an emgannoù ; [gwir] *das Verfahren einstellen*, paouez gant ar c'heisiadurioù, dougen un nepenn.

5. reizhañ, reoliañ ; [luc'hskeudenn, fizik] *richtig (scharf) einstellen*, lakaat war e reizh, lakaat en e reizh, lakaat spis.

6. *auf etwas (t-rt) einstellen*, lakaat da glotañ gant udb, azasaat ouzh udb, keidañ ; *die Produktion auf die Nachfrage einstellen*, keidañ ar c'henderc'h diouzh ar goulenn.

7. [sport] ingalaat, mont rampo gant ...

V.gw. : tuta implijidi, goprañ tud.

V.em. : **sich einstellen** (hat sich (t-rt) eingestellt) : **1.** degouezhout, erruout, en em gavout ; **2.** c'hoarvezout ; **3.** *sich gegen etwas einstellen*, sevel (mont) a-enep udb, enebiñ (arbenniñ) ouzh udb, arbenniñ d'udb, spiriñ ouzh udb, kaeañ ouzh udb, kas a-enep udb, derc'hel ouzh udb, pennañ ouzh udb, stourm ouzh udb, ober an harp ouzh udb, harpañ ouzh udb, harpañ a-enep udb, herzel ouzh udb ; **4.** *sich auf etwas einstellen*, **a)** ober (mont) diouzh udb, tremen diouzh udb, kemer skouer diwar (diouzh) udb, en em azasaat ouzh udb ; **b)** ober e ziarbennoù (e renkoù, e gempennnoù, e ziwalloù, e zifennnoù) e sell eus udb, kemer e ziarbennoù e sell ag udb, kemer e ziwalloù e sell ouzh udb ; **5.** [tekn.] *sich automatisch einstellen*, en em reoliñ diwar emlusk, en em reoliñ en un doare emgrefreek, en em reoliñ hep emell an den.

Einstellen n. (-s) : [arc'hant] *Einstellen in die Rücklagen*, lakidigezh e-barzh ar yalc'h a-dreñv b., entoueziadur e-barzh ar miradoù g.

einstellig ag. : ... ur sifr.

Einstellknopf g. (-s, -knöpfe) : bouton reizhañ g., nozelenn reizhañ b.

Einstellmarke b. (-, -n) : merk g.

Einstellplatz g. (-es, -plätze) : **1.** plas parkañ g., lec'h parkañ g. ; **2.** plas karriañ g., lec'h karriañ g.

Einstellraum g. (-s, -räume) : ti-kirri g., karri g., lab g.

Einstellscheibe b. (-, -n) : [luc'hskeudennerezh] drekerenn b.

Einstellschraube b. (-, -n) : [luc'hskeudennerezh] biñs-reizhañ b.

Einstellung b. (-, -en) : **1.** [arc'hant.] lakidigezh b., mirerezh g. ; *Einstellung in die Rücklagen*, lakidigezh e-barzh ar yalc'h a-dreñv b., entoueziadur e-barzh ar miradoù g.

2. tutadur g., tuta g., engouestladur g., enstrolladerezh g. ; *Einstellung auf Probe*, amzer amproiñ a-raok bezañ tutaet da vat g.

3. arsav g., ehan g., paouez g., harz g., paouezidigezh b., distag g., span g. ; [gwir] *Einstellung des Verfahrens*, devredad nepenn g. ; [lu] *Einstellung der Feindseligkeiten*, arsav-brezel g., treverz b., ehan an emgannoù b., harz-tennañ g., harz-tennadeg g.

4. [kenw.] *Einstellung auf eine Produktion*, arbennikadur ar kenderc'h g., arbennikadur war ur c'henderc'hadur g.

5. [tekn.] reoliadenn b., reoliañ g., reolierezh g., reizhañ g., reizhidigezh b. ; [korf.] *Einstellung des Auges*, argeidañ g., akoursadur ar gwel g.

6. meizadur g., meizerezh g. ; *Einstellung zum Leben*, meizerezh ar vuhez g., doare da welet (da veizañ) ar vuhez g. ; *jemandes politische Einstellungen*, kredenn bolitikel u.b.

7. *Einstellung auf etwas (t-rt)*, kenglotadur gant udb g., klotadur gant udb g., klotadur ouzh udb g.

8. [stlenn.] arventenn b.

9. [filmoù] talenn b. ; *amerikanische Kameraeinstellung*, talenn amerikan b.

Einstellungsbescheid g. (-s,-e) : 1. lizher enfredañ g., koumanant g. ; 2. [gwir] devredad nepenn g.

Einstellungsbeschluss g. (-es,-beschlüsse) : [gwir] devredad nepenn g.

Einstellungsgespräch n. (-s,-e) : kendiviz tuta g., kendiviz enfredañ g.

Einstellungskosten lies. : mizoù staliañ lies.

Einstellungsprämie b. (-,-n) : skoaziadenn tuta b., skoaziadenn enfredañ b.

Einstellungsstopp g. (-s) : skornadur an tuta g., skornadur an enfredañ g.

Einstellungstermin n. (-s,-e) : deiziad tuta g.

Einstellwinkel g. (-s,-) : korn reizhañ g.

einstemmen V.k.e. : 1. *die Arme einstemmen*, lakaat e zaouarn war e zivgroazell (war e zivlezh) ; 2. [tekn.] koagañ.

einstens Adv. : [kozh] un deiz bennak, ur peur bennak.

Einstich g. (-s,-e) : 1. pikadenn b., pik g. ; 2. [dre skeud.] flemmadenn b.

Einstieg g. (-s,-e) : 1. [treuzdougen] pignadur g., savadur g. ; 2. [treuzdougen] dor mont tre b. ; 3. diraez g., enhentadur g. ; 4. tremen g., tremenidigezh b. ; 5. [sport] kraperezh g.

Einstiegsdroge b. (-,-n) : dramm dous hag a ro tu da dremen d'unan kreñvoc'h g.

einstige(r,s) ag. : kozh, bet, gwechall, neuze ; *die einstigen Kinder*, bugale gwechall lies., ar vugale neuze lies.

einstimmen V.gw. (hat eingestimmt) : 1. kregiñ da ganañ ; *in einen Gesang einstimmen*, stagañ da ganañ a-gevret gant ar re all, stagañ da ganañ a-unan gant ar re all, stagañ da ganañ en ur vouezh gant ar re all, stagañ da ganañ war-dro gant ar re all ; 2. [dre skeud.] *in eine Sache einstimmen*, sevel a-du gant udb., dont a-du gant udb., dont en tu gant udb., pouezañ a-du gant udb., toniañ gant udb.

V.k.e. (hat eingestimmt) : *jemanden auf etwas (t-rt) einstimmen*, prientiñ u.b. d'udb., boazhañ u.b. tamm-ha-tamm ouzh udb.

einstimmig ag. : 1. unvouezh ; 2. [sonerezh] *einstimmige Arie*, unkan g., unkanad g., unvouezh b.

Adv. : 1. a-unvouezh, a ur vouezh, en ur vouezh, dre ur vouezh, holl d'ur vouezh ; *einstimmig singen*, kanañ holl en ur vouezh, kanañ unvan ; 2. [dre skeud.] an holl en ur vouezh, holl d'ur vouezh, an holl en un dorn, a-unvouezh, a-unan, gant grad vat an holl, gant aotre an holl, a-genglev ; *einstimmig gewählt*, dilennet a-unvouezh.

Einstimmigkeit b. (-) : unvouezh b., unvanded b., unvander g., emglev g., kenglev g., reizhded b., unvaniezh b.

einstippen V.k.e. (hat eingestippt) : soubañ, soubilhañ, soubinellañ, glec'hiñ, glec'hiañ, trempañ ; *Brot einstippen*, soubañ (soubilhañ, soubinellañ, glec'hiñ, glec'hiañ, trempañ) bara, trempañ ar soubenn ; *eingestipptes Brot*, soub g.

einstimalige(r,s) ag. : kozh, bet, gwechall, neuze.

einstmals Adv. : gwechall, gwechall-gozh, en amzer gozh, en amzer gent, amzer 'zo bet, un amzer 'zo bet, a-gent, diagent, tro-all, tro-arall, gwerso, a-neuze, neuze, da neuze, a-benn neuze.

einstöckig ag. : un estaj dezhañ, ... un estaj, ... a un estaj.

einstopfen V.k.e. (hat eingestopft) : bourellañ, choukañ.

einstöpseln V.k.e. (hat eingestöpselt) : P. lugañ.

einstoßen V.k.e. (stößt ein / stieß ein / hat eingestoßen) : difoeltrañ, drailhañ, freuzañ, terriñ, difontañ, parfoeltrañ, dismantrañ, difregañ, fregañ.

einstreichen V.k.e. (strich ein / hat eingestrichen) : 1. rimiañ, taravat, frotañ, induañ, lindrenniñ, eouliañ ; 2. [dre skeud.] P. godellañ, chakodiñ, yalc'hañ, riñsañ, rastellat ; *die Einsätze einstreichen*, dont ar gouestloù d'an-unan, dont er glaoustre an holl ouestloù gant an-unan, mont arc'hant ar pod gant an-unan, riñsañ ar pod ; *Geld einstreichen*, godellañ arc'hant, meudata arc'hant.

Einstreu b. (-,-en) : gouzer g., gouzeriad g., gouzeriadenn b., gouziad g., gouziadenn b., troc'h plouz g., troc'h had plouz g., troc'h foenn g., troc'h had foenn g., troc'h louzoù g., strewad g., baoz b., harech str.

einstreuen V.k.e. (hat eingestreut) : 1. ledañ, skignañ, astenn, strewiñ, fuilhañ ; *Stroh einstreuen*, ober gouziadenn gant kolo (Gregor), gouzeriañ gant kolo, lakaat kolo a-skign, ledañ (skignañ, astenn) kolo, lakaat kolo dindan al loened ; 2. [dre skeud.] ensilañ ; *Verse in seine Rede einstreuen*, marellañ e brezegenn gant gwerzennoù, strewiñ gwerzennoù en e brezegenn.

einströmen V.gw. (ist eingeströmt) : deredek, dont, dont da zinaouiñ, aberiñ, en em skignañ, en em ledañ, en em strinkañ, en em oufiñ.

Einströmung b. (-,-en) : [fizik] degas aezhenn g., degasadenn aezhenn b.

einstrophig ag. : ur poz dezhañ hepken.

einstudieren V.k.e. (hat einstudiert) : studiañ, pleustriñ war, prientiñ.

einstufen V.k.e. (hat eingestuft) : rummata, kevrennata, renkadiñ, urzhasaat, skeuliadañ, pazennañ, derezata, dereziañ.

einstufig ag. : ur bazenn dezhañ hepken.

Einstufung b. (-,-en) : kevrennatadur g., kevrennataerezh g., rummata g., rummatadur g., rummadur g., renkadur g., urzhasaat g., skeuliaderezh g., pazennadur g., dereziadur g., skeuliad b., skeulenn b., dereziad g., dereziadenn b.

einstündig ag. : ... un eurvezh.

einstürmen V.gw. (ist eingestürmt) : 1. erruout gant un tizh an diaoul (gant ur foll a dizh, d'an druilh, war dorr e chouk, gant pep tizh, tizh-ha-tizh, d'ar c'haloup, tizh-ha-taer, a-benn-kas, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr) ; 2. [dre skeud.] *auf jemanden einstürmen*, fardiñ (frammañ, sailhañ, strimpiñ, plaouiañ, plavañ) war u.b., mont a-lamm war u.b., en em deuler war u.b., arsailhañ u.b.

Einsturz g. (-es,-stürze) : disac'hadur g., disac'hadenn b., disac'hadeg b., disac'h g., diruilhad g., freuzadur g., rez g. ; *dieser Turm droht den Einsturz*, an tour-se a ginnig kouezhañ en e boull, an tour-se a ginnig kouezhañ en e buch, an tour-se a venn kouezhañ en e boull, an tour-se a venn kouezhañ en e buch, emañ an tour-se en arvar da bilat, prest eo an tour-se da gouezhañ en e boull, dave eo an tour-se da gouezhañ en e buch.

einstürzen V.gw. (ist eingestürzt) : 1. rampañ, ruzañ, foerañ, kouezhañ en e boull, kouezhañ en e vern,

disac'hañ, fontañ, flodiñ, freuzañ, frigasañ, pilat ; *eingestürztes Haus*, ti disac'h g., ti diskaret g., ti aet da beñse g. ; *der Wind hat das Haus zum Einstürzen gebracht*, diskaret eo bet an ti gant an avel ; *das Haus droht einzustürzen*, kinnig a ra an ti kouezhañ en e boull, kinnig a ra an ti kouezhañ en e buch, mennout a ra an ti kouezhañ en e boull, mennout a ra an ti kouezhañ en e buch, emañ an ti e-tailh (war-var, war-nes-taol, e pirilh, er riskl) da gouezhañ, emañ an ti war ar bord da gouezhañ en e boull, emañ an ti war ar bord da gouezhañ en e buch, darev eo an ti da gouezhañ, emañ an ti war-nes kouezhañ en e boull, emañ an ti war-nes kouezhañ en e buch, emañ an ti war ar mare da gouezhañ en e boull, emañ an ti war ar mare da gouezhañ en e buch, prest eo an ti da gouezhañ en e boull, prest eo an ti da gouezhañ en e buch, o vont da gouezhañ en e boull emañ an ti-se, o vont da gouezhañ en e buch emañ an ti-se, war gouezhañ emañ an ti-se, peñse emañ an ti-se, emañ an ti-se en arvar da bilat ; **2.** [dre skeud.] *auf jemanden einstürzen*, fardiñ (frammañ, sailhañ, lammat, strimpiñ, plaouiañ, plavañ) war u.b., mont a-lamm war u.b., en em deuler war u.b., arsailhañ u.b.

V.k.e. (hat eingestürzt) : parfoeltrañ, dismantrañ, foeltrañ, freuzañ, difregañ, fregañ, difoeltrañ, diskar, pilat, bannañ d'an traoñ, distrujañ, broustañ.

Einsturzgefahr b. (-, -en) : riskl a zisac'hadeg g.

einsturzgefährdet ag. : o kinnig disac'hañ, o kinnig kouezhañ en e boull, o kinnig kouezhañ en e buch, en arvar da bilat.

einstweilen Adv. : **1.** betek-gouzout, evit c'hoazh, da c'hortoz, da c'hedal, da c'hortoz gouzout hiroc'h, o c'hortoz gouzout hiroc'h, evit ar mare, evit ar c'houlz, evit bremañ, evit an tremen, evit ur mare, bete gwelet, en etretant ; **2.** e-pad an amzer-se, etretant, e pleg an dra-se, etre-daou, e-keit-se, keid-all, etre keit-se, er c'heit amzer-se, er c'heit amzer-mañ, en-drebad-hont, en-drebad-mañ, en-drebad-se, da vetek, da c'hedal, da c'hortoz.

einstweilig ag. : da c'hortoz, da c'hedal, etreadegat, padennek ; [gwir] *einstweilige Verfügung*, devredad daveidigezh g.

eintägig ag. : hag a bad un devezh, deiziat.

Eintagsblume b. (-, -n) : [louza.] bleunienn verbad b., bleunienn deiziat b.

Eintagsfliege b. (-, -n) : **1.** [loen.] kelien deiziat str., kelienenn deiziat b. ; **2.** [dre skeud.] steuenn bolitikel hep dazont b., bouilh moged g.

Eintagsliebe b. (-, -n) : karantezig dibad b.

eintätowieren V.k.e. : tatouiñ.

eintauchen V.k.e. (hat eingetaucht) : soubañ, soubilhañ, soubinellañ, trempañ, beuziñ, gouelediñ.

V.gw. (ist eingetaucht) : splujañ, plomañ, pluiañ.

Eintauchen n. (-s) : soub g., soubidigezh b., soubadur g., soubilh g., trempadenn b.

Eintausch g. (-es, -täusche) : eskemm g., eskemmadenn b., trok g.

eintauschen V.k.e. (hat eingetauscht) : *etwas gegen etwas eintauschen*, trokañ udb ouzh udb all, eskemm udb ouzh udb all, eskemm udb evit udb all, kemmañ udb ouzh udb all ; *das Gewisse gegen das Ungewisse eintauschen*, leuskel e breizh evit ar skeud, teurel e votoù da gostez a-

raok kaout ur re nevez, bezañ ar voul o ruilhal a-du gant an-unan ha kavout gwelloc'h chom da rambreal e-lec'h mont war he lerc'h.

eintausend niver. : mil.

einteilen V.k.e. (hat eingeteilt) : **1.** rannañ, lodennañ, lodañ, kevrennañ ; *in Abschnitte einteilen*, dispartiañ e tennadoù, ober tennadoù [eus udb], kevrennañ e tennadoù, rannañ, lodennañ, lodañ, chabistrañ ; *in Fächer einteilen*, kombodiñ ; *in Gruppen einteilen*, strolladenniñ ; *das menschliche Leben wird in vier Atersstufen eingeteilt* : *Kindheit, Jugend, Erwachsenenalter, Greisenalter*, e buhez an den ez eus pevar oad : ar vugeliezh, an oad krenn, an oad gour hag ar gozhni ; **2.** [dre heñvel.] *seine Zeit gut einteilen*, gouzout mat an dibun eus e amzer, renkañ (urzhañ, aozañ) mat e implij amzer, rannañ mat e amzer, renkañ mat dibun e amzer, implijout mat e amzer ; **3.** [dre skeud.] renkañ, rummañ, rummata ; *die Haie lassen sich in zwölf Ordnungen einteilen*, rummata a reer ar rinkined e daouzek urzhad ; **4.** [fizik] skeuliadañ, pazennañ, derezata, dereziañ.

einteilig ag. : ... ur pezh, unkombod.

Einteilung b. (-, -en) : **1.** rannidigezh b., rannadur g., rannerezh g., lodennerezh g., lodennadur g., kevrennadur g. ; *Einteilung eines Wappens*, lodennadur ur skoed g., rannadur ur skoed g. ; **2.** renkadur g., rummañ g., rummata g., rummatadur g. ; **3.** [fizik] skeuliad b., dereziadur g., dereziadenn b.

Eintel n. (-s, -) : [mat.] anterinded b.

eintippen V.k.e. (hat eingetippt) : **1.** bizskrivañ ; **2.** [stlenn.] enankañ, enkas, ebarzhiñ.

eintönig ag. : unton, untonek, unliv, diliv, undoare, plaen, dilufr, enoeüs, borodus, arabadus, moredus, dizarvoud, hirvoudus, goular, dizudi, divlaz, disaour, milis, fastus ; *die Arbeit in den modernen Werken ist eintönig*, fastus eo labour ar vicherourien er greantioù arnevez.

Eintönigkeit b. (-) : **1.** unton g., untonelezh b. ; **2.** dizarvoud g., borodusted b. ; **3.** *Eintönigkeit des Lebens*, tammig reuz ar pemdez g., kozh plegoù lies., trepetoù ar vuhez pemdeziek lies., morloc'h ar pemdez g., turlut ar pemdez g., standur b., sermoul g.

eintonnen V.k.e. (hat eingetonnet) : lakat en ur baraod, lakaat en ur varrikenn, lakaat en un donell, trezenañ, founilhañ.

Eintopf g. (-s) : [kegin.] kefalenn b., podad g., keusturenn b., ragout g. ; *Rind- und Geflügeleintopf mit Wasserrüben und Kastanien*, kefalenn-farz-kig b. ; *Fischeintopf im Rotwein gekocht, mit Zwiebeln und Schalotten*, kefalenn-besked b. ; *Kalbseintopf*, kefalenn kig-leue b. ; *Schafseintopf mit Bohnen*, kefalenn-vaout b., keusturenn vaout gant fav b. ; *fleischloser Eintopf*, *fischloser Eintopf*, keusturenn blaen b., ragout plaen g., ragout seurezed g.

eintopfen V.k.e. (hat eingetopft) : podañ.

Eintopfgericht n. (-s, -e) : [kegin.] kefalenn b., podad g., keusturenn b.

Eintracht b. (-) : kenunvaniezh b., unvaniezh b., peoc'h g., emglev g., kenemglev g., emglev-mat g., reizhded b., keviun g. ; *in Eintracht leben*, en em glevet dispar-mat, bevañ en unvaniezh / bevañ e peoc'h / bezañ unvan (Gregor), bezañ unanet, bezañ a-unan, bezañ a-unvan,

bezañ plaen an traoù etrezo, bezañ emglev en o zouez, bezañ un unvaniezh wirion etre an dud ; *alle machen vor, in Eintracht zu leben*, an holl a vez plaen diwar-chorre ; [kr-l] *Eintracht macht stark*, unaniezh a zo nerzh - unaniezh a zo nerzh, dizunaniezh a zegas gwalloù - un neudenn a dorr krenn, kant a ra ur gordenn - un neudenn ne grougo den, met kant a ra kordenn - daou louarn kamm a ra bec'h da unan eeun.

einträchtig ag. : plaen an traoù etrezo, kenemglev etrezo, unvan, unanet, a-unan, a-unvan.

Eintrag g. (-s,-träge) : 1. marilhadur g., kaieradur g., enskrivadur g. ; 2. gaou g., noaz g. ; *jemandem Eintrag tun*, noazout ouzh u.b., ober gaou ouzh u.b. ; 3. pennger g.

Eintragebuch n. (-s,-bücher) : marilh g., jistr g., kaier g., levr g.

eintragen V.k.e. (trägt ein / trug ein / hat eingetragen) : marilhañ, kaierañ, enskrivañ, katalogañ, rolladañ, rolladennañ, rollañ, enrollañ, treuzskrivañ, dougen [war ur skor paper] ; *etwas auf jemandes Namen (t-rt) eintragen*, lakaat udb en anv u.b. ; *ins Handelsregister eintragen*, enskrivañ (marilhañ, kaierañ) war roll an embregerezhioù kenwerzh ; *ein Patent eintragen*, testeniañ ur breou (Gregor), testeniañ un ijinadenn ; *ein Patent eintragen lassen*, lakaat marilhañ ur breou (Gregor), lakaat marilhañ un ijinadenn, breouañ un ijinadenn ; *eingetragene Lebenspartnerschaft*, emglev keodedel a gengred g., EKAG g. ; *in eine Liste eintragen*, listennañ, rollañ ; *sich in die Mannschaftsliste eintragen lassen*, kemer roll war ur vag ; *gerichtlich eintragen*, gwiriañ, gwirikaat ; [merdead.] *die Position eintragen*, poentañ ar gartenn.

V.gw. (trägt ein / trug ein / hat eingetragen) : [dre astenn.] teurel, dougen, ampletiñ, bezañ emsav ; *dieses Geschäft trägt wenig ein*, an afer-se ne zegas ket kalz a c'hounid (ne fonn ket kalz, n'eo ket gwall splotus, ne zegas ket kalz a splot, ne ra ket kalz a splot), n'eo ket gounidus-tre an afer-se.

V.em. : **sich eintragen** (trägt sich ein / trug sich ein / hat sich (t-rt) eingetragen) : lakaat e anv, enskrivañ, en em verkañ ; *sich in einen Ausschuss eintragen*, lakaat e anv en ur bodad bennak, en em verkañ en ur bodad bennak.

Eintragen n. (-s) : marilhadur g., marilherezh g., kaieradur g., enskrivadur g., enskriverezh g.

einträglich ag. : askorus, talvoudus, ampletus, splotus, fonnus, arc'hantus, emsav, gounidus, gounidek, goprus, kenderc'hus, eostus, hag a ra fonn vat, pinvidik ; *einträglichlicher Handel*, kenwerzh frouezhus g./b. ; *das ist einträglich*, fonnañ a ra, splotiñ a ra, ampletiñ a ra, kement-se a ra fonn vat.

Einträglichkeit b. (-) : ampled g., fonn g., gounid g., ampletusted b., askorusted b., strujusted b., kenderc'huster g., kenderc'husted b., splotusted b., splotuster g.

eintragreich ag. : askorus, talvoudus, ampletus, splotus, fonnus, arc'hantus, emsav, gounidus, gounidek, goprus, kenderc'hus, eostus, hag a ra fonn vat, pinvidik ; *das ist einträglich*, fonnañ a ra, splotiñ a ra, ampletiñ a ra, kement-se a ra fonn vat.

Eintragung b. (-,-en) : 1. marilhadur, marilherezh g., kaieradur g., enskrivadur g., enskriverezh g. ; 2. notenn b., bomm skrivadur g.

eintränken V.k.e. (hat eingetränkt) : 1. intrañ, spluañ, glebiañ, trempañ ; 2. [dre skeud.] P. *dem werde ich's schon eintränken*, m'en talvezo dezhañ ! me 'dalaro gant hennezh ! plantañ a rin micher ennañ !

einträufeln V.k.e. (hat eingetäufelt) : [mezeg.] strilhañ, enstrilhañ.

eintreffen V.gw. (trifft ein / traf ein / ist eingetroffen) : 1. darvezout, c'hoarvezout, degouezhout, dicheñsañ, en em gavout, erruout, dont da wir, dont da vezañ sevenet, paseal ; *unvermutet eintreffen*, erruout a-greiz-peb-kreiz, degouezhout dic'hortoz-kaer, kouezhañ diwar al loar da vare kreisteiz, degouezhout evel ul laer, dont evel ul laer ; 2. erruout, degouezhout, en em gavout, disoc'h, dont ; *es sind Leute eingetroffen*, erru ez eus tud, degouezhet ez eus tud, en em gavet ez eus tud ; *sie sind noch nicht eingetroffen*, n'int ket en em gavet c'hoazh, n'int ket erru c'hoazh, n'int ket degouezhet c'hoazh ; *am Ziel eintreffen*, dont da benn e veaj, erruout e termen (e penn) e veaj, erruout war al lec'h, erruout er pal (Gregor), bezañ e penn e veaj ; *Ihr Paket ist gestern mit der Post bei mir eingetroffen*, degouezhet eo ho pakadenn dec'h ganin, en em gavet eo ho kasadenn dec'h ganin, bet em eus ho pakadenn dec'h ; *lass mich wissen, an welchem Tag du eintreffen wirst*, degas ar c'heloù din eus an dervezh ma tleo dit en em gavout.

Eintreffen n. (-s) : degouezh g., donedigezh b., donedadeg b., monedigezh b.

eintreibbar ag. : [gwir] lamadus, helam.

Eintreibbarkeit b. (-) : [gwir] lamaduster g.

eintreiben V.k.e. (trieb ein / hat eingetrieben) : 1. sankañ, sikañ, choukañ, plantañ ; 2. [chatal] kerc'hat, kas d'ar c'hraou ; 3. [arc'hant] dastum, serriñ, sevel, enkefiañ ; *Steuern eintreiben*, dastum tailhoù, serriñ tailhoù, serriñ droedoù.

Eintreiben n. (-s) : sankadenn b.

Eintreibung b. (-,-en) : [arc'hant] tellerezh g., enkefiadur g.

eintreten V.gw. (tritt ein / trat ein / ist eingetreten) : 1. antren, antreal, mont e-barzh, mont tre, mont tre e-barzh, dont tre, dont en ti ; *wieder eintreten*, antren adarre / antren un eil gwech / distreiñ e-barzh (Gregor), mont endro e-barzh ; *er ist in das Haus eingetreten*, aet eo e-barzh an ti, aet eo tre e-barzh an ti ; *man lässt die Besucher nach und nach eintreten*, degemeret e vez ar weladennerien a-nebeudoùigoù (dre gont, diouzh kont) ; [dre skeud.] *in einen Verein eintreten*, dont da ezel eus ur gevredigezh, emezelañ en ur gevredigezh, emezelañ ouzh ur gevredigezh, emouestañ en ur gevredigezh, enrollañ en ur gevredigezh, en em enrollañ, antreal en ur gevredigezh ; *in eine Partei eintreten*, emezelañ ouzh ur strollad politikel, emezelañ en ur strollad politikel, emouestañ en ur strollad politikel, enrollañ en ur strollad politikel ; [melestr.] *in ein Amt eintreten*, kemer e garg, mont en e garg ; [relij.] *in einen Orden eintreten*, mont en un urzh, mont da lean, mont da leanez, mont war an urzh / kemer ar gouriz (Gregor).

2. kregiñ, deraouiñ ; *Ebbe tritt ein*, distro eo an tre, distokañ a ra ar mor, leuskel a ra tre, ar mor a laosk tre,

tarzhañ a ra an dichal, treiñ a ra ar mor ; *die eintretende Flut strömt durch die Meerenge*, diboukañ a ra al lanv dre ar mulgul ; *Dunkelheit tritt ein*, emañ an noz oc'h erruout, noziñ a ra, sermoziñ a ra, erru eo noz, erru eo teñval an deiz, emañ an noz o serriñ, emañ an noz o tont, nosaat a ra, nozik eo ; *bei eintretender Dunkelheit*, da zigor-noz, da rouz-noz e toullig an noz, d'an deroù-noz, da beuznoz, etre doubl-deiz ha doubl-noz, e-tro an noz digor, war-dro serr-noz, da serr-noz, etre deiz ha noz, da vare ar rouedoù, d'an abardaez-noz ; *Kälte tritt ein*, yen e teu da vezañ, erru eo ar c'hrizaj ; *einen Augenblick lang trat Stille ein*, mik e chomas an dud e-pad ur pennad, miget e voe ar gaoz e-pad ur pennadig amzer, ne oa na grik na mik e-pad ur pennad, an dud a davas mik e-pad ur pennad, sioul e teuas da vezañ e-pad ur pennad.

3. degouezhout, erruout, en em gavout, c'hoarvezout ; *ein solcher Fall tritt selten ein*, dibaot e c'hoarvez kement-se, ral a wech e c'hoarvez seurt traoù ; *die Flut tritt ein*, distro eo al lanv, tarzhañ a ra al lanv.

4. harpañ, mont a-du, difenn, emouestlañ, ober evit ; *für jemandes Sache eintreten*, tuañ (sevel a-du, sevel en tu, sevel en un tu) gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., kabaliñ evit u.b., taeriñ evit u.b., difenn kaoz u.b., mont en avel u.b., skeiñ (bezañ erru) e park u.b., pouezañ a-du gant u.b., dont da bouezañ a-du gant u.b., sevel krog u.b., dougen dorn d'u.b., tuañ u.b. a-du gant u.b. all, ober (toullañ) evit u.b., erbediñ u.b. ouzh unan all, gourc'hemenn u.b. d'u.b. all, lavaret ur gerig e kerz u.b., ober bazhvalan evit u.b., reiñ sav d'u.b., pediñ evit u.b. / mennout evit u.b. (Gregor).

V.k.e. (tritt ein / trat ein / hat eingetreten) : terriñ, difoeltrañ ; *die Tür eintreten*, divarc'hañ an nor hep he dibrennañ, terriñ (difoeltrañ) an nor, bountañ (skeiñ) an nor en ti.

Eintreten n. (-s) : **1.** monedigezh b. ; **2.** *Eintreten der Zahlungsunfähigkeit*, arsav talañ g., freuz-stal g., divarregezh da baeañ e zleoù b. ; *das Eintreten der Ebbe*, tarzhan dichal g., ar c'hentañ tre g., distro an tre g./b.

eintretend ag. : *bei eintretender Dunkelheit*, da zigor-noz, da rouz-noz, e toullig an noz, da beuznoz, etre doubl-deiz ha doubl-noz, e-tro an noz digor, war-dro serr-noz, da serr-noz, etre deiz ha noz, da vare ar rouedoù, d'an abardaez-noz ; *eintretenden Falls*, e ken kaz ma c'hoarvezfe kement-se, mard emañ kont evel-se ; [kenw.] *bei eintretendem Bedarf*, war ezhomm, mar bez ezhomm.

einrichten V.k.e. (hat eingerichtet) : **1.** founilhañ, trezenañ, trezeriañ ; **2.** [dre skeud.] *jemandem etwas einrichten*, sankañ don udb e penn u.b., plantañ udb e penn u.b., diazezañ [ur mennozh, ur soñj] e spered u.b.

Eintritt g. (-s,-e) : **1.** antre g., mont e-barzh g., monedigezh b. ; *Eintritt verboten !* arabat mont tre ! difenn mont tre ! ; **2.** deroù g., monedigezh b. ; *sich (t-d-b) Eintritt in ein Haus verschaffen*, lakaat digeriñ dor an ti ; [relij.] *Eintritt ins Kloster*, monedigezh el leandi b., deroù ar vuhez el leandi, deroù ar vuhez er gouent g., degemeridigezh da lean b., degemeridigezh da leanez b., resevidigezh da lean b., resevidigezh da leanez b., degemeridigezh da vanac'h b., degemeridigezh da vanac'hez b., resevidigezh da vanac'h b., resevidigezh da

vanac'hez b. ; **3.** [dre astenn.] *freier Eintritt, Eintritt frei*, mont e-barzh frank, netra da baeañ evit mont tre, mont e-barzh digoust g. ; **4.** [dre skeud.] *bei Eintritt der Dunkelheit*, da zigor-noz, da rouz-noz, e toullig an noz, da beuznoz, etre doubl-deiz ha doubl-noz, e-tro an noz digor, war-dro serr-noz, da serr-noz, etre deiz ha noz, da vare ar rouedoù, d'an abardaez-noz ; *drei Stunden nach Eintritt der Ebbe ist Halbebbe*, hanter vare a vez teir eur goude distro an tre ; **5.** [gwir] *Eintritt in die Rechte des Gläubigers*, surogadur personel g., amezholadur personel g.

Eintrittsgeld n. (-s,-er) : priz mont tre g.

Eintrittskarte b. (-,-n) : bilhed g.

Eintrittspreis g. (-es,-e) : priz mont tre g.

Eintrittstermin n. (-s,-e) : deiziad deraouiñ da labourat en un embregerezh g.

eintrocknen V.k.e. (hat eingetrocknet) : sec'hañ, disec'hañ, disec'haat, dizourañ, krazañ, spelc'hañ, spelc'hiñ, skamilañ, kas da hesk, heskaat, krinañ, tanailhañ. V.gw. (ist eingetrocknet) : sec'hañ, disec'hañ, disec'haat, dizourañ, mont da hesk, heskaat, krinañ.

eintröpfeln V.k.e. (hat eingetröpelt) : [mezeg.] strilhañ, enstrilhañ.

eintrüben V.dibers. em. : **sich eintrüben** (hat sich (t-rt) eingetrübt) : *es trübt sich ein*, drusaat a ra ar c'hoabr, drusaat a ra an amzer, emañ an amzer o treiñ da fall (o faragouilhañ), koumoulek (lug) e teu an amzer da vezañ, emañ-hi o treiñ da fall, stummet (doareet) fall eo an amzer, koumoulañ a ra an amzer, mouchañ a ra an heol, koc'henn a zeu war an heol, mouget e teu an heol da vezañ, ur fallaenn a zeu war an heol, koc'hennañ a ra an amzer, moriñ a ra an amzer, diougan amzer fall a zo ganti, seblant amzer fall a zo, dont a ra an amzer da ziaesaat, emañ an amzer o stankañ, kargañ a ra an oabl, amzer fall a zo ganti c'hoazh.

eintrudeln V.gw. (ist eingetrudelt) : P. erruout, degouezhout.

eintunken V.k.e. (hat eingetunkt) : soubañ, soubilhañ, soubinellañ, hiliennañ, trempañ ; *Brotschnitte zum Eintunken*, soubigell b., soubedenn b., stuc'henn-vara b. ; *in Kaffee eingetunkte Zwiebäcke und Brotschnitten*, boued kafe g.

Eintunken n. (-s) : soub g., soubidigezh b., soubadur g., soubilh g.

eintüten V.k.e. (hat eingetütet) : ensac'hañ.

einüben V.k.e. (hat eingeübt) : **1.** deskiñ, studiañ, pleustriñ war ; **2.** gourdonañ, pleustriñ, embreger, akuitaat, deskoniañ.

V.em. : **sich einüben** (hat sich (t-rt/t-d-b) eingeübt) : **1.** (t-rt) pleustriñ, gourdonañ, en em c'hourdonañ, embreger, akuitaat ; **2.** *sich (t-d-b) etwas einüben*, pleustriñ war udb, poelladiñ war udb, en em varrekaat war udb, deskiñ diouzh udb, deskiñ ouzh udb.

Einüben n. (-s) : pleustridigezh b., pleustrad g., pleustradenn b., pleustradeg b., gourdonerezh g., embregerezh g., gourdonadur g.

Ein- und Auswanderungsbilanz b. (-,-en) : bilañs enbroañ-divroañ g.

einundzwanzig niv. : unan warn-ugent ; *einundzwanzig Jahre alt sein*, bezañ bloaz warn-ugent, kaout e vloaz

warn-ugent ; *sie ist noch nicht einundzwanzig*, homañ n'he deus ket he bloaz warn-ugent.

einundzwanzigste(r,s) ag. : *der Einundzwanzigste*, an unanvet warn-ugent, an unvet warn-ugent ; *der einundzwanzigste Schüler*, an unanvet skoliad warn-ugent g., an unvet skoliad warn-ugent g.

einundvierzig niv. : unan ha daou-ugent ; *er ist einundvierzig*, bloaz ha daou-ugent eo

Einung b. (-,en) : 1. unanidigezh b., unvanadur g. ; 2. kompezadur g., emglev g., emglevadenn b., kevredigezh b., treuzvarc'had g., treuzemglev g.

einverleiben V.k.e. (verleibte ein / einverleibte // hat einverleibt) : kenstagañ, stagañ, entoueziañ, enframmañ, engronnañ, enstrolladañ, enteuziñ, kendeuziñ.

V.em. : **sich einverleiben** (verleibte sich ein / einverleibte sich // hat sich (t-d-b) einverleibt) : 1. kenstagañ, stagañ, entoueziañ, enframmañ, engronnañ, enstrolladañ, enteuziñ, kendeuziñ ; 2. P. kas d'an traoñ, lonkañ, kas da Gergof, lapañ.

Einverleibung b. (-,en) : entouezierezh g., enbarzhadur g., kenstagadur g., stagerezh g., stagidigezh b., enstrolladerezh g., kenemprerezh g., enframmañ g., enframmadur g., enteuzadur g., enteuzidigezh b., kendeuzadur g., kendeuzad g., kendeuzidigezh b.

Einvernahme b. (-,en) : [Bro-Suis, Bro-Aostria] aters g., goulennataerezh g.

einvernehmen V.k.e. (vernimmt ein / vernahm ein / hat einvernommen) : [Bro-Suis, Bro-Aostria] atersiñ, goulennata.

Einvernehmen n. (-s) : 1. kenunvaniezh b., unvaniezh b., peoc'h g., emglev g., kenemglev g., emglev-mat g., intent g., reizhded b. ; *im besten Einvernehmen miteinander leben*, en em glevet (en em ingalañ) mat-dispar, asantiñ an eil gant egile, bezañ kalz a gevredigezh etrezo, bezañ emglev en o zouez ; *in schlechtem Einvernehmen leben*, bezañ evel ki ha kazh, en em glevet e-giz daou gi war ar memes askorn, en em giañ, bezañ c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) etrezo, bezañ evel bleiz hag oan, bevañ en dizunvaniezh / bevañ e droukrañs (Gregor), bezañ rouzet ar bloneg, bezañ gwall intent etrezo ; 2. grad vat b., asant g., asantadenn b., aotre g. ; *in gegenseitigem Einvernehmen*, en ur stern, a-gevret, gant aotre an holl, a-genglev ; *im Einvernehmen mit jemandem*, a-unan gant u.b., gant grad vat u.b., gant asant u.b., asant gant u.b., gant aotre u.b., a-ziskan gant u.b., a-gevret gant u.b., kevret gant u.b., en ul lod gant u.b.

einvernehmlich ag. : kenasantus, kenglevel, kenglevek.

Adv. : dre genemglev, dre gaer, dre emglev, en ur stern, a-gevret, gant aotre an holl, gant asant an holl, a-genglev.

Einvernehmlichkeit b. (-) : kenglevelezh b., kenglevegezh b.

einverstanden ag. : *mit jemandem einverstanden sein*, bezañ a-du gant u.b., bezañ a-unan gant u.b., bezañ a-vouezh gant u.b., bezañ asant gant u.b., asantiñ gant u.b., bezañ ali gant u.b., bezañ aviz ag u.b., bezañ unvan gant u.b., pouezañ a-du gant u.b., bezañ en un tu gant u.b., bezañ en tu gant u.b., bezañ eus ar memes aviz gant u.b. ; *ich bin mit ihm völlig einverstanden*, emañ plom er soñj gantañ ; *alle machen vor, einverstanden zu sein*, an holl a vez plaen diwar-c'horre ; *einverstanden* ! a-du emañ !

dao ! dao dezhi ! dao va den ! bezet evel se ! akort on ! asant on ! kontant on ! a zo mat ! mat eo ! ; *einverstanden sein, etwas zu tun*, bezañ ali d'ober udb., bezañ kontant d'ober udb., bezañ kontant a ober udb., bezañ a-du d'ober udb., bezañ laouen d'ober udb., bezañ akort d'ober udb., bezañ asant d'ober udb., asantiñ ober udb, reiñ e asant d'ober udb., grataat ober udb ; *wenn Sie einverstanden sind*, mard eo mat ganeoc'h, mard eo mat deoc'h, mard eo da ganeoc'h.

einverständlich ag. : kenasantus, kenglevel, kenglevek ; *einverständliche Scheidung*, torr-dimeziñ dre asant an daou bried, reiz ha youl g. - torr-dimeziñ dre genasant g. - torr-dimeziñ dre genglev g. - dibriediñ a-gengrad g. - torr-dimeziñ dre asant leun an daou bried g. - disparti gant grad vat an daou bried (Gregor) g. - disparti dre gaer g.

Einverständnis n. (-ses,-se) : 1. grad b., grad vat b., asant g., asantadenn b., reizhded b., emglev g., kenemglev g., unvaniezh b. ; *im Einverständnis mit jemandem handeln*, ober udb gant grad vat (gant asant, gant aotre) u.b. ; *geheimes Einverständnis*, kenwallerezh g., kenwall g., emglev-kuzh g., treuzemglev g. ; *gegenseitiges Einverständnis, beiderseitiges Einverständnis*, kenglev g., kenemglev g., kengrad b., kenasant g. ; *stillschweigendes Einverständnis*, asant hep meneg ebet g., asant hep test na skrid g., asant tavel g., asant diskrid g. ; *in beiderseitigem Einverständnis*, dre genasant, dre gengrad, a-genglev ; *in gegenseitigem Einverständnis*, dre genasant, dre gengrad, en ur stern, a-gevret, gant aotre an holl, gant asant an holl, gant grad vat an holl, a-genglev ; *Scheidung auf Grund gegenseitigen Einverständnisses*, torr-dimeziñ dre asant an daou bried, reiz ha youl g. - torr-dimeziñ dre genasant g. - torr-dimeziñ dre genglev g. - dibriediñ a-gengrad g. - torr-dimeziñ dre asant leun an daou bried g. - disparti gant grad vat an daou bried (Gregor) g. - disparti dre gaer g. ; 2. [polit.] intentidigezh b., intent g. ; *Einverständnis mit dem Feinde*, intentidigezh gant an enebourien (Gregor), emglev gant an enebourien g.

Einverständniserklärung b. (-,en) : asantadenn dre skrid b.

Einwaage b. (-,-n) : 1. pouez rik g., pouez reizh g. ; 2. [kegin.] koll pouezh g.

einwachsen¹ V.gw. (wächst ein / wuchs ein / ist eingewachsen) : [mezeg.] enkigañ ; *die Nägel wachsen ein*, enkigañ a ra an ivinoù, mont a ra an ivinoù e-barzh ar c'hig.

einwachsen² V.k.e. (hat eingewachst) : koarañ, koarenniñ.

Einwand g. (-s,-wände) : enebadenn b., nagennererezh g., striv g., dael b., rendael b., arguz g., arbennadenn b., abeg g., dislavar g., ginadenn b. ; *nichtiger Einwand*, remistenn b., risklenn b., fariennoù lies., farielloù lies., digarez toull g., digarez goullou g., digarez ki g., digarez diwar-bouez un neudenn vrein g. ; *Einwände erheben*, arbenniñ (da, ouzh udb), enebiñ ouzh udb, sevel a-enep udb, sevel e vouezh a-enep udb, ober enebadennoù, kavout abeg en udb, kavout si en udb, kavout da abegiñ, kavout da lavaret, kavout tro da abegiñ, kas brav war-lerc'h udb, klask digarezoù, tennañ

digareziou, kavout abeg, kaout da lavaret, arc'hiñ, eneplavaret, ober abegadennoù.

Einwanderer g. (-s-) : enbroed g., enbroer g., entrevad g., treuztirier g. ; *illegaler Einwanderer*, enbroed dirgel g., enbroed kuzh g., dirgeleg g. [*liester dirgeleien*].

einwandern V.gw. (ist eingewandert) : 1. enbroiñ, enbroadiñ, trevadenniñ, entrevadañ, entrevadiñ ; 2. treuzannezañ.

Einwandererung b. (-,-en) : 1. enbroaderezh g., enbroerezh g., enbroadenn b., enbroiñ g., entrevadur g. ; *Masseneinwanderung*, enbroadeg b. ; 2. treuzannezadur g.

einwandfrei ag. : diabeg, diabegadus, diabegus, disi, didech, direbec'h, didamall, didamallus, difestur, aes, didrubuilh, difazi, distrobell, digatar, dinamm, disaotr, dibistig, diampech, dibec'h, reizh, parfet, peurvat, hep si, hep nep si, hep ket a si, brav ha kempenn, klok ha kempenn, en e barfeted, prop, reizh ; *er spricht ein einwandfreies Englisch*, komz a ra diroufenn saozneg, komz a ra ur saozneg disi, ur saozneger diouzh ar penn eo, hennezh a zo reizh war ar saozneg.

Adv. : pase mat, fiskal, eus ar c'hentañ, diouzh ar c'hentañ, dreist, mat-dreist, mat-distailh, dispar, kabidan, manifik, dilastez, diroufenn, disi, hep si, hep nep si, hep ket a si, hep skoilh, hep gaou na tro fall ebet, hep droug ebet, kompez, prop ; *es läuft alles einwandfrei*, *alles wickelt sich einwandfrei ab*, mont a ra an traoù en-dro, pep tra a ya mat (a ya plaen ha brav, a ya dilastez, a ya distok) en-dro, tremen a ra pep tra hep spar ebet (hep gaou na tro fall ebet), mont a ra pep tra kempenn en-dro, mont a ra pep tra kompez, an traoù a dro kompez, c'hoarvezout a ra pep tra evit ar gwellañ, mont a ra pep tra a het (Gregor), treiñ a ra ar bed evel ur ganell, mont a ra an traoù evel war ur ganell, mont a ra mat an traoù en o hent, mont a ra pep tra d'e blas, pep tra a ya diroufenn en-dro, pep tra a ya lampr en-dro, mont a ra klok an traoù, treiñ a ra lenkr an traoù, mont a ra pep tra reizh hag en urzh ; *der Motor läuft einwandfrei*, ar c'heflusker ne c'hoari mann dezhañ, kempenn e ya ar c'heflusker en-dro, ar c'heflusker a zo likant, kompez e tro ar c'heflusker, diroufenn (lampr) e ya ar c'heflusker en-dro, reizh eo ar c'heflusker.

einwärts Adv. : war-du an diabarzh ; *die Füße einwärts setzen*, treiñ e dreid war an tu dastum, lakaat e dreid war zastum, mont war an tu dastum, kerzhet pioch, kerzhet war zastum ; *mit einwärts gebogenen Beinen*, torkulet.

Einwärtsschielen n. (-s) : [mezeg.] loakrerezh engwar g., engwarded lagadel b.

einwässern V.k.e. : trempañ, glec'hiañ, lakaat e glec'h.

einweben V.k.e. (webte ein / wob ein // hat eingewebt / hat eingewoben) : 1. pakañ e-barzh un tamm gwiad, gronnañ gant un tamm gwiad, dastum en un tamm gwiad ; 2. brochennat, damasiñ, damaskiñ, gwiadifiñ.

einwechseln V.k.e. (hat eingewechselt) : kemmañ, treiñ, eskemmañ.

Einwechselung b. (-,-en) : eskemm g., eskemmadenn b.

einwecken V.k.e. (hat eingeweckt) : [kegiñ.] mirout e podoù-gwer.

Einweg- : da deurel, unarver.

Einwegfeuerzeug n. (-s,-e) : direnn da deurel b., direnn unarver b.

Einwegflasche b. (-,-n) / **Einwegglas** n. (-es,-gläser) : boutailh digoñsign b., boutailh na vez ket adimplijet b., boutailh da deurel b., boutailh unarver b.

Einwegpackung b. (-,-en) : pakadur kollet g., pakadur da deurel g., pakadur unarver g.

Einwegrasierer g. (-s,-) : aotenn da deurel b., aotenn unarver b.

Einwegverpackung b. (-,-en) : pakadurezh da deurel b., pakadurezh unarver b.

einweichen V.k.e. (hat eingeweicht) : trempañ, distrempañ, glec'hiañ, lakaat e glec'h, soubañ, soubilhañ, soubinellañ, hiliennañ, disgwalc'hiñ, diwalc'hiñ, eogiñ ; *etwas einweichen*, lakaat udb e glec'h, glec'hiañ udb. ; *Pökelfleisch in Wasser einweichen*, um es zu entsalzen, lakaat kig-sall da zisallañ ; *Maniok einweichen*, um das Gift zu beseitigen, lakaat maniok e glec'h evit ma nijfe kuit an drenken ; *die Wäsche einweichen*, lakaat an dilhad da gemer an tremp, lakaat an dilhad da drempañ, disgwalc'hiñ dilhadoù, diwalc'hiñ dilhadoù, ober un distremp d'an dilhad ; *Erbsen einweichen*, lakaat piz-bihan e glec'h (da c'hlec'hiañ, da eogiñ).

Einweichen n. (-s) : trempadenn b., glec'hiadur g.

einweihen V.k.e. (hat eingeweiht) : 1. [relij.] dediañ, sakriñ, kensakriñ ; 2. digeriñ ez ofisiel ; *ein Denkmal einweihen*, reiñ lañs a enor d'un delwenn, divouchañ (dioueliañ, dizoleiñ) un delwenn ; 3. [dre skeud.] *eine Wohnung einweihen*, lidañ e annezadur en un ti nevez, aozañ fest an ti nevez, lakaat ar pod-houarn ouzh an drezen, lakaat an trebez war an tan ; *ein neues Kleid einweihen*, lakaat ur pezh dilhad evit ar wech kentañ, ober e dro gentañ gant ur pezh dilhad ; 4. deskoniañ, kelenn, sklaeriañ ; *jemanden in etwas einweihen*, diskuliañ udb d'u.b., reiñ anaoudegezh eus udb d'u.b., reiñ d'u.b. udb da c'houzout (da anavezout), reiñ liv d'u.b. eus udb, reiñ disaouzan d'u.b. eus udb, enlaeziñ u.b. en udb, enlaeziñ u.b. d'udb.

Einweihung b. (-,-en) : 1. [relij.] dedi g., gouel an dedi g., kensakridigezh b. ; 2. lañs a enor g., lid-digeriñ g., digoridigezh ofisiel b., dizoloadenn un delwenn b. ; 3. deskoni b., deskoniadur g., sklaeridigezh b., enlaezadur g., enlaeziñ g.

Einweihungsfeier b. (-,-n) : 1. [relij.] dedi g., gouel an dedi g. ; 2. lañs a enor g., lid-digeriñ g., digoridigezh ofisiel b.

Einweihungsinschrift b. (-,-en) : [relij.] dedi g.

einweisen V.k.e. (wies ein / hat eingewiesen) : 1. *jemanden in ein Amt einweisen*, lakaat u.b. en ur garg, kadoriañ u.b., dileuriañ u.b., envel u.b. d'ur garg bennak, daveiñ u.b. d'ur garg bennak, enfredañ u.b. d'ur garg bennak ; 2. [gwir] *jemanden in einen Besitz einweisen*, reiñ dalc'h war udb d'u.b. da-heul un disentez varnerezh, reiñ ar berc'henniezh war udb d'u.b. ; 3. kas d'an ospital, klañvdiañ, ospitalañ ; *er wurde in die Psychiatrie einweisen*, kaset e voe d'ar bredospital, kaset e voe da di ar re sot, P. kaset e voe d'ar c'habanoù, kaset e voe da dreiñ ar rod ; 4. diskouez penaos ober, heñchañ, kelenn, stummañ, deskoniañ, reizhañ, enhentañ.

Einweisung b. (-,-en) : 1. klañvdiañ g., ospitalañ g. ; 2. stummadur g., stummerezh g., deskoni b., heñcherezh g., enhentadur g., enhentañ g. ; 3. anvidgezh d'ur garg bennak b.

einwenden V.k.e. (wandte ein / wendete ein // hat eingewandt / hat eingewendet) : eilgeriañ, enebiañ, arbenniañ, arc'hiñ, eneplavaret, nagenniañ.

Einwendung b. (-, -en) : enebadenn b., nagennerezh g., striv g., dael b., rendael b., arguz g., arbennadenn b. ; *Einwendungen machen, Einwendungen erheben*, arbenniañ (da, ouzh udb), enebiañ ouzh udb, sevel a-enep udb, sevel e vouezh a-enep udb, ober enebadennoù, kavout abeg en udb, kavout si en udb, kavout da abegiañ, kavout da lavaret, kavout tro da abegiañ, kas brav war-lerc'h udb, klask digarezioù, tennañ digarezioù, kavout abeg, kaout da lavaret, arc'hiñ, eneplavaret, ober abegadennoù ; *Einwendungen widerlegen*, diarbenn (distreiñ) enebadennoù, dispenn (distreiñ) abegadennoù ; [gwir] *Einwendung vor Gericht*, goulenn esevadur g.

einwerfen V.k.e. (wirft ein / warf ein / hat eingeworfen) : 1. terriñ, freuzañ ; *die Scheiben einwerfen*, terriñ gwerennoù ar prenestroù, skeiñ mein etrezek ar prenester, freuzañ gwerennoù ar prenestroù ; 2. lakaat e-barzh ; *einen Brief einwerfen*, lakaat ul lizher er voest-post, postañ ul lizher ; 3. [sport] bannañ ; *den Ball einwerfen*, bannañ ar volotenn.

Einwerfen n. (-s) : [lizher] postadur g.

einwertig ag. : unlenus, unamsavus, untalvoud.

einwickeln V.k.e. (hat eingewickelt) : 1. gronnañ, dastum, pakañ, farlokañ, gwildronañ, kordigellañ ; *in Papier einwickeln*, dastum en un tamm paper, pakañ e-barzh un tamm paper, gronnañ gant un tamm paper ; *Bonbons einwickeln*, parpilhotañ madigoù ; *das Silberstück wurde zur Aufbewahrung in ein Tuch eingewickelt*, miret e voe ar pezh arc'hant gronnet en ul lien ; 2. [dre skeud.] bamañ, touellañ gant komzoù flour, gounit gant komzoù kaer, kac'hat e godell u.b. ; P. *man hat ihn ganz schön eingewickelt*, nezet brav e oa bet, tapet brav (tapet lous, paket sellet, tapet genaouek, toazet brav) e oa bet, riñset e oa bet e dreid dezhañ, bratellet (dastumet, korvigellet, stranet, straniget, devet) e oa bet prop ha brav, kabestret e oa bet ha brav, louzet e oa bet brav ha kempenn, kaotet ha peget e oa bet prop ha brav ; *sich einwickeln lassen*, lonkañ siliou (lostoù-leue, kañvalet, kelien, prun), plomañ kañvalet (kelien), lonkañ poulc'had, lonkañ poulc'hennoù, bezañ dastumet (devet, gennet) gant komzoù brav u.b., mont diouzh kaozioù brav an dud, lonkañ kement gaou a lavarar.

V.em. : **sich einwickeln** (hat sich (t-rt) eingewickelt) : en em gafunañ, en em c'hronnañ, moullañ.

Einwickelpapier n. (-s, -e) : paper pakata g.

einwiegen V.k.e. (wiegte ein, hat eingewiegt) : luskellañ, luskellat, barlennañ, brañskellat ; *ein Kind in den Schlaf einwiegen*, luskellañ ur bugel ken na vano kousket, luskellat ur bugel da gousket, ober lalla d'ur bugel.

einwiegend ag. : luskellus.

einwilligen V.gw. (hat eingewilligt) : reiñ e c'hrad vat, reiñ e c'hrad, asantiñ, aprouiñ u.b. ; *in etwas [t-rt] einwilligen*, asantiñ d'udb, distankañ war udb ; *er bereut eingewilligt zu haben*, keuz en deus d'e „ya“, kerse eo gantañ d'e „ya“, kerse a zo gantañ bezañ asantet, keuz en deus da vezañ asantet ; *er bat sie derart, dass sie schließlich einwilligte*, he fediañ a reas kement ha ken brav ma asantas erfin, kement a reas ouzh he fediañ ma asantas erfin ; *sie willigte ein, mit ihm Sex zu haben*, reiñ a reas

alc'hwez he jardin dezhañ, asantiñ a reas kaout darempredoù rev gantañ.

Einwilligung b. (-, -en) : grad b., grad vat b., asant g., asantadenn b., asantadur g., aotreadur g., aotre g., aotreadenn b. ; *seine Einwilligung erteilen*, asantiñ, reiñ e c'hrad vat, reiñ e c'hrad.

einwinden V.k.e. (wand ein / hat eingewunden) : 1. rollañ, rodellañ, puniñ, rollañ ; 2. [merdead.] *den Anker einwinden*, sevel an eor.

einwintern V.k.e. (hat eingewintert) : gwareziñ diouzh ar goañv, sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum, gorren, klozañ.

einwirken V.k.e. (hat eingewirkt) : neudañ, gwriat, brodañ, brochennat, damasiñ, damaskiñ, gwiañ.

V.gw. (hat eingewirkt) : 1. *auf jemanden einwirken*, pouezañ war u.b., bountañ war u.b., teuler war u.b., levezonañ u.b., karnajal u.b., gwaskañ war u.b., mont d'u.b. dre guzioù ; 2. gwerediñ, efediñ ; *etwas einwirken lassen*, reiñ amzer d'udb da werediñ ; 3. [fizik] *auf etwas einwirken*, embregañ ur gwered war udb.

Einwirkung b. (-, -en) : levezon b., efed g., gwered g. ; *geistige Einwirkung*, foeñvenn b., enkrog g. ; *gegenseitige Einwirkung, gemeinsame Einwirkung*, kenefed g., kenwered g. ; *unter Einwirkung von Sauerstoff und Feuchtigkeit setzt das Eisen Rost an*, diwar oksidatur e teu mergl war an houarn.

Einwirkungsmöglichkeit b. (-, -en) : doare da embregañ ul levezon g.

einwöchig ag. : hag a bad ur sizhun.

Einwohner g. (-s, -) : annezad g., annezet g., broad g., broadour g. ; *die Einwohner von Berlin*, an dud eus Berlin lies., tud Berlin lies., Berliniz lies., ar Verliniz lies.

Einwohnermeldeamt n. (-s, -ämter) : burev ar marilhadur poblañs g.

Einwohnerschaft b. (-) : annezidi lies., poblañs b., broidi lies., broad b. ; *die gesamte Einwohnerschaft der Stadt*, holl gêriz lies., kêriz-holl lies.

Einwohnerverzeichnis n. (-ses, -se) : marilh an annezidi g.

Einwohnerzahl b. (-, -en) : niver an annezidi g.

einwühlen V.k.e. (hat eingewühlt) : douarañ, endonañ, enkeviñ.

Einwurf g. (-s, -würfe) : 1. [sport] adkrog diwar ar wrimenn g. ; 2. *Briefeinwurf*, toull ar voest-post (ar voest-lizhiri) g., faout ar voest-lizhiri g., skalf ar voest-lizhiri g. ; 3. enebadenn b., arbennadenn b., arguz g., evezhiadenn b., ginadenn b. ; 4. ebarzherez g., ebarzhadur g., ebarzhadenn b., enlakaat g., enlakadur g. ; 5. [post] postañ g.

einwurzeln V.gw. (ist eingewurzelt) : 1. bountañ gwrizioù, ober gwrizioù, sevel gwrizioù ouzh an-unan, kreskiñ e wrizioù en douar, kemer gwrizioù, gwriziennañ, kregiñ ; 2. [dre skeud.] *eingewurzelte Gewohnheit*, boaz gwriziennet-mat (gwriziennet-start) g.

V.em. : **sich einwurzeln** (hat sich (t-rt) eingewurzelt) : 1. ober gwrizioù, sevel gwrizioù ouzh an-unan, kreskiñ e wrizioù en douar, kemer gwrizioù, gwriziennañ, kregiñ ; 2. [dre skeud.] *diese Untugend hat sich in ihm eingewurzelt*, ar boaz fall-se a zo deuet da ginviañ ennañ.

Einzahl b. (-) : [yecz] unander g., furm unan b., stumm unan g., niver unan g. ; *in der Einzahl stehend*, unan, en unander, er furm unan.

einzahlen V.k.e. (hat eingezahlt) : 1. paeañ, talañ ; 2. *auf ein Konto einzahlen*, treuzkas (lakaat) war ur gont-vank, ober ur fiziad arc'hant, fiziñ arc'hant er bank ; 3. [arc'hant] *eine Aktie voll einzahlen*, peurdalañ ur gevran, peurbaeañ ur gevran.

Einzahler g. (-s,-) : fizier g.

Einzahlung b. (-,-en) : 1. [kenw.] paeamant g., taladur g., treuzkasadenn b., treuzkasidigezh b., fiziad g. ; *eine Einzahlung leisten*, paeañ, talañ, treuzkas arc'hant ; 2. [arc'hant] *eine neue Einzahlung ausschreiben*, goulenn ma vefe foñset arc'hant, ober ur galv da gevalaoù.

Einzahlungsbeleg g. (-s,-e) : skrid-degemer g., kesouen fiziadur g.

Einzahlungsformular n. (-s,-e) : ezrevellenn fiziadur b., roll ar chekennoù fiziet g.

Einzahlungsschalter g. (-s,-) : gwic'hed ar fiziadurioù b.

Einzahlungsschein g. (-s,-e) : 1. ezrevellenn fiziadur b., roll ar chekennoù fiziet g. ; 2. [Bro-Suis] paper-arc'hant g., talurz post g.

einziehen V.k.e. (hat eingezöhnt) : [tekn.] dentañ.

einzapfen V.k.e. (hat eingezapft) : 1. *Wein in Flaschen einzapfen*, boutailhañ gwin ; 2. [tekn.] klotañ, ingochañ, enaskañ.

einzaunen V.k.e. (hat eingezäunt) : kaeañ, klozañ, kaelat, peulgaeañ, peuliañ, kleuziañ, plezhenniñ ; *eingezäunt*, kloc'h ; *eingezäunte Weide*, kloc'h g.

Einzaunung b. (-,-en) : 1. sklotur g., kael g., garzh b., kleuz g., peuliadur g., peulgae g. ; 2. kaeañ g., klozañ g., kaelat g., peulgaeañ g.

einzeichnen V.k.e. (hat eingezeichnet) : 1. merkañ, aroueziañ, tresañ ; 2. [tisav.] *Maße in einen Riss einzeichnen*, mentlizhañ un tres ; 3. [dre astenn.] marilhañ, kaierañ, enskrivañ.

einzeilig ag. : ... ul linenn.

Einzel n. (-s,-) : [sport] match penn-ouzh-penn g., krogad penn-ouzh-penn g. ; *im Einzel*, penn-ouzh-penn.

Einzelangaben lies. : menegoù dre ar munud (a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir) lies., roadennoù arbennik lies.

Einzelanfrage b. (-,-en) : embannadenn distag b.

Einzelarrest g. (-s,-e) : 1. [lu] kell b. ; 2. bac'hadur en ur gell hiniennel g., prizoniadur en ur gell hiniennel g.

Einzelanfrage b. (-,-en) : [karr-tan] distroñserezh dizalc'h g., distronserezh distroll g.

Einzelbetrieb g. (-s,-e) : embregerezh hiniennel g.

Einzelbett n. (-s,-en) : gwele un den g.

Einzelblatteinzug g. (-s,-züge) : boueta follenn-ha-follenn g.

Einzelanfrage b. (-,-en) : untaolenn b., unstudienn b.

Einzelanfrage n. (-s,-e) : 1. tra e-unan-penn g. ; 2. hinienn b., penndenn g.

Einzelfall g. (-s,-fälle) : degouezh a-ziforc'h g., degouezh dibarek g.

Einzelanfrage n. (-s,-) : [lu] tennoù distroll lies., tennoù diouzh kont lies., tennoù dre gont lies.

Einzelgänger g. (-s,-) : 1. [den] digenveziad g., den e-unan g., den en e berzh g., leue hanter dizonet g., lankon g. ; *er ist ein Einzelgänger*, hennezh a vez atav o simudiñ, ne c'houzañv den war e dro, plijout a ra dezhañ

bezañ en digenvez, an distro a glask bepred, ren a ra ur vuhez digevannez, plijout a ra dezhañ bezañ en e bart e-unan, plijout a ra dezhañ chom distok diouzh an dud all, chom a ra d'ober e lankon ; 2. [loen] loen digenvez g.

Einzelgesang g. (-s,-gesänge) : [sonerezh] unkan g., unkanad g.

Einzelhaft b. (-) : bac'hadur en ur gell digenvezañ g., prizoniadur en ur gell digenvezañ g.

Einzelhandel g. (-s) : kenwerzh a-vunut b., kenwerzh a-nebeut b., munuderezh g., trafikerezh g., gwerzh dre ar munud (dre ar munodoù, dre unanenn, a-nebeut, dre bezh, diouzh ar walenn / diouzh ar pouez) b. (Gregor), kenwerzh a-dost g. ; *Einzelhandel treiben*, trafikañ, gwerzhañ tra ha tra, gwerzhañ dre ar munud.

Einzelhandelsbetrieb n. (-s,-e) : stal-werzh a-vunut b.

Einzelhandelskauffrau b. (-,-en) : kenwerzherez a-vunut b.

Einzelhandelskaufmann g. (-s,-leute) : kenwerzher a-vunut g.

Einzelhandelspreis g. (-es,-e) : priz dre ar munud g., priz a-vunut g.

Einzelhändler g. (-s,-) : kenwerzher a-vunut g., munuder g., gwerzher dre ar munud g., gwerzher dre ar munodoù g., trafiker g.

Einzelheit b. (-,-en) : munud g. ; *die Einzelheiten eines Unfalls*, amveziadoù ur gwallzarvoud lies. ; *bis in alle Einzelheiten*, pizh-kenañ, a-hini-da-hini, hini-ha-hini, pizh-ha-pizh, dre gen lies a vunodoù a zo holl, pizh dre ar munud, pizh diouzh ar munud, pizh-kempenn, dre gen lies munud a zo holl, gant kement kraf a zo, dre gement munud a zo holl, dre ar munud, dre ar munodoù, a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir, klok ; *wir brauchen doch nicht auf jede Einzelheit einzugehen*, se n'eo ket spazh gwiz.

Einzelhüten n. (-s) : [labour-douar, istor] zamid g.

Einzelkabine b. (-,-n) : logell wiskañ b., logell diwiskañ b.

Einzelkampf g. (-s,-kämpfe) : kann penn-ouzh-penn g./b., krogad penn-ouzh-penn g.

Einzelkind n. (-s,-er) : unvab g., unverc'h b., bugel unel g., bugel nend eus nemetañ g. (Gregor), bugel unganet g., bugel hep ken all g., bugel nemetañ g., pennhêr g., pennhêrez b., minor g., minorez b., P. plog-koukou g.

Einzelanfrage n. (-s) : buhez en digenvez b.

Einzelanfrage g. (-s,-) : unkellig g., unkelligeg g.

einzeilig ag. : unkelligeg, unkelligel.

einzel ag. : 1. e-unan ; *ein Einzelner*, un den eñ e-unan g., un hinienn b., ur penn hini g., ur penndenn g., ur preveziad g., un den en e berzh g., un den en e bart e-unan g. ; *ein einzelner Mensch*, un den e-unan-penn g., un den e-unan hepken g., un den hepken g., un hinienn b., ur penndenn g., un den en e bart e-unan g. ; *die Beschwerden eines einzelnen Lesers können doch nicht Grund genug sein, um die ganze Aufmachung einer Zeitschrift zu ändern*, n'eus ket tu da dreiñ doare d'ur gelaouenn evit kelo ul lenner bennak hepken ; 2. pep, kement ; *jeder Einzelne*, pep hini e-unan-kaer, pep hini en e bart e-unan, pep hini a-benn person, kement hini ; *sich für das Gemeinwohl einsetzen und nicht für das Wohl irgendeines Einzelnen*, klask mad an holl kentoc'h eget mad an den-mañ pe an den-se en e bart e-unan ; *die einzelnen Bestandteile*, pep elfenn digemmet diouzh ar re all b. ; *die einzelne Teile eines Ganzen*, pep elfenn

e-barzh un hollad b., kement elfenn a ya d'ober un hollad ; *die einzelnen Bände sind separat erhältlich*, tu 'zo da brenañ al levrennoù a-unanoù ; **3. Einzelne**, lod, tud 'zo, darn, hiniennoù, greunigoù a dud lies. ; *einzelne Beobachtungen*, un nebeud evezhiadennoù ; *einzelne Trauben abpicken*, *einzelne Trauben essen*, dibab ar rezin greunenn-ha-greunenn ; **4.** [dre heñvel.] a-strew, a-strouilh, a-skign, war-skign, distroll, distag, disrann, distroll, diskrog, digevret, gloev ; *einzelne Gehöfte*, atantoù gloev lies., atantoù distroll lies. ; *einzelnes Blatt*, follenn distag b., paperenn distag b. ; **5.** [dre astenn.] *ins Einzelne gehen*, displegañ dre ar munud (a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir), displegañ kement kraf 'zo, displegañ pizh pep tra, mont d'udb dre ar munudoù, ober un danevell gloc eus an darvoudoù, ober un danevell gloc eus an darvoudoù ; *bis ins Einzelne ausarbeiten*, kinklañ, peurober brav-kenañ, lipat ha peurlipat, turgnañ, flourañ, kalfichat .

Adv. : **1.** unan-hag-unan, a-unanoù, a-hiniennoù, unan da unan, a unan da unan, dre unanoù, dre unanennoù, pezh-ha-pezh, tamm dre damm, lerc'h-ouzh-lerc'h, lerc'h-war-lerc'h, lerc'h-ha-lerc'h, hini-ha-hini, a-hini-da-hini, an eil war-lerc'h egile, unan war-lerc'h an all, an eil da-heul egile, pep hini d'e dro, pep hini e dro, pep hini en e dro, diouzh tro, digevret ; *die Gäste kamen einzeln*, en em gavet e oa ar gouvidi unan-hag-unan, degouezhout a reas ar gouvidi pep hini d'e dro (pep hini e dro, pep hini en e dro, a-hiniennoù, pezh-ha-pezh), hini-ha-hini ez erruas ar gouvidi, ar gouvidi a zegouezhas digevret ; *jeder Band ist einzeln zu haben*, tu 'zo da brenañ al levrennoù a-unanoù ; *jeder einzeln*, unan-hag-unan, pep hini d'e dro, a-hiniennoù, a-unanoù, hini-ha-hini, a-hini-da-hini ; *einzeln hintereinander*, lost-ouzh-lost, lost-ha-lost, an eil da-heul egile, lerc'h-ouzh-lerc'h, lerc'h-war-lerc'h, lerc'h-ha-lerc'h, an eil war-lerc'h egile ; **2.** en distro, distok, a-gostez, distag, ez distag, en e bart e-unan.

Einzelperson b. (-, -en) : preveziañ g., den eñ e-unan g., hinienn b., penn hini g., penndenn g., unveziañ g., den en e bart e-unan g.

Einzelpreis g. (-es, -e) : priz a-vunut g.

Einzelradaufhängung b. (-, -en) : [tekn.] distroñserezh rodoù dizalc'h g., distronserezh rodoù distroll g.

Einzel Sänger g. (-s, -) : unkaner g.

Einzel Schallkopf g. (-s, -köpfe) : [mezeg.] sont unstrinkenn g.

Einzel Schütze g. (-n, -n) : [lu] tennataer g., sniper g.

Einzel sinn g. (-s, -e) : [preder., Aristoteles] santad piaouel g.

Einzel sohn g. (-s, -söhne) : unvab g. [*liester* unvibien], mab unganet g., penneh g., mab unel g.

Einzel spiel n. (-s, -e) : [sport] match penn-ouzh-penn g., krogad penn-ouzh-penn g.

einzel stehend ag. : e-unan, distroll, distag, digenvez, en e bart e-unan.

Einzel stimme b. (-, -n) : [sonerezh] unkan g., unkanad g.

Einzel stück n. (-s, -e) : **1.** [sonerezh] unson g., unkan g., unkanad g. ; **2.** pezh dibar g., pezh ral g.

Einzel teil g. (-s, -e) : [tekn.] pezh distag g., pezh digemmet diouzh ar re all g., pezh en e bart e-unan g.

Einzel tochter b. (-, -töchter) : unverc'h b., merc'h unganet b., merc'h unel b., pennehreiz b.

Einzelunternehmen n. (-s, -) : embregerezh hiniennel g.

Einzelverkauf g. (-s, -verkäufe) : kenwerzh a-vunut b., kenwerzh a-nebeut b., munuderezh g., gwerzh dre ar munud (dre ar munudoù, dre unanenn, a-nebeut, dre bezh, diouzh ar walenn / diouzh ar pouez) b. (Gregor), gwerzh dre bezh b., gwerzh a-hini-da-hini b., gwerzh tra-ha-tra b., gwerzh unan-hag-unan b., gwerzh hini-ha-hini b.

Einzelverkaufspreis g. (-es, -e) : priz a-vunut g.

Einzelvertrag g. (-s, -verträge) : emglev hiniennekaet g., kevrat dibarek b.

Einzelwahl b. (-) / **Einzelwahlsystem** n. (-s) : [pellgomz] dibaberezh ur gompagnunezh pellgomz a-raok pep pellgomzadenn g. [*saozneg* call-by-call].

Einzelwährung b. (-, -en) unvetalegezh b. g.

Einzelwesen n. (-s, -) : preveziañ g., den eñ e-unan g., hinienn b., penndenn g., penn hini g., den en e bart e-unan g., person g.

Einzelwirtschaft b. (-, -en) : [kenwerzh, labour-douar] armerzh-emvastañ g., emvasterezh g., klozarmerzh g.

Einzelzeitfahren n. (-) : [sport] redadenn a-benn d'an eur b., redadenn a-benn d'an amzer b.

Einzelzelle b. (-, -n) : kell hiniennel b., kell un den b.

Einzelzimmer n. (-s, -) : kambr un den b.

ein zementieren V.k.e. (zementierte ein / hat einzementiert) : simantañ.

ein ziehbar ag. : pak-dispak, astenn-diastrann, war astenn, gorre-gouziz, sav-disav, lem-laka, didennat ; *ein ziehbare Krallen*, skilfoù pak-dispak lies. ; *ein ziehbares Fahrgestell*, redell winteris (wintus, empakus) b., redell-wint b., redell-winterez b., redell-winteiz b., leurier empakus (gwinteris, gwintus) g., leurier-gwint g., leurier-gwint g., leurier-gwinteiz g., stramm leuriañ gwintus g., stramm leuriañ empakus g., stramm leuriañ pak-dispak g., kilhoroù douarañ pleg-displeg lies., kilhoroù douarañ sav-disav lies., kilhoroù douarañ gorre-gouziz lies.

ein ziehen V.k.e. (zog ein / hat eingezogen) : **1.** lakaat da dremen, enlakaat, ebarzhiñ ; *den Faden ins Nadelöhr einziehen*, lakaat neud en nadoz / neudenniñ an nadoz (Gregor), lakaat an neudenn en nadoz ; *Luft einziehen*, enanalañ, alanañ, lonkañ e alan, tennañ e alan, sachañ e anal.

2. klask ; *über etwas Erkundigungen einziehen*, mont da c'houlenn (da glask) titouroù diwar-benn udb, imbours'hiniñ war udb, klask disaouzan a-zivout udb, ober enklask diwar-benn udb, dastum ditouroù diwar-benn udb, pennaouiñ titouroù (ditour) diwar-benn udb, klask ditour diwar-benn udb, ditourañ udb, titouriñ udb, en em zaveiñ a-zivout udb, enklask / kemer kentel / lakaat poan da c'houzout udb (Gregor), mont da glask sklêrijenn diwar-benn udb.

3. herzel, prizoniañ ; *einen Übeltäter einziehen*, herzel (prizoniañ) un torfedour, dastum un torfedour er c'hloz, kraouiñ un torfedour, kas un torfedour d'ar bidouf, lakaat un torfedour er sac'h maen, lakaat un torfedour en disheol, pakañ un torfedour en toull.

4. [lu] *Rekruten einziehen*, enluañ (enrollañ, aroueziñ) danvez soudarded, kas danvez soudarded d'an arme.

5. [gwir] *durch Urteil einziehen*, lemel udb digant u.b. da-heul un disentez varnerezh, kenkizañ.

6. lemel, tennañ, didennañ ; [arc'hant] *Banknoten einziehen*, tennañ bilhedoù eus red an arc'hant, lemel bilhedoù eus an amred ; *Aktien einziehen*, darbreñañ kevrannoù, daspreñañ kevrannoù.

7. dastum, empakañ ; *die Achseln einziehen*, dastum e zivskoaz ; *den Kopf einziehen*, a) krugañ e zivskoaz, lakaat e benn e chouk e gil, souchañ e benn ; b) [dre skeud.] lezel ar barr da dremen ; *Vorsicht ! Zieh den Kopf ein !* diwall da benn ! ; *mit eingezogenem Kopf*, kruget e zivskoaz, kruzet e zivskoaz, e benn e chouk e gil, souchet e benn ; *der Hund zieht den Schwanz ein*, skoachañ a ra ar c'hi e lost etre e zivhar, ar c'hi a zo e lost en e c'harbedenn, izel eo lost ar c'hi.

8. [dre skeud.] *den Schwanz einziehen*, plegañ touchenn, mont izel e gribenn, koazhañ, bezañ diskaret e gribenn, diskanañ, bezañ kouezhet e vannieloù gant an-unan, diskar e gribell.

9. [merdead.] *die Netze einziehen*, sevel (gorren, dizourañ) ar rouedoù ; *die Segel einziehen*, diskenn ar gouelioù, diskenn al lien-gouel, dioueliañ, teurel ar gouelioù d'an traoñ ; *eine Fahne einziehen*, diskenn ar banniel ; *die Riemen einziehen*, dizourañ ar roefivoù.

10. [kirri-nij] *das Fahrgestell einziehen*, gwintañ (empakañ) al leurier (ar redell, ar c'hilhoroù).

11. euvrañ, spluiañ, treantiñ.

12. P. *einen einziehen*, ober ur c'houk, ober ur pennad kousk, ober ur pennad kousket, ober ur gouskadenn.

V.gw. (zog ein / ist eingezogen) : 1. dont e-barzh, intrañ, en em silañ ; 2. *in die Wohnung einziehen*, ober e annez en e ranndi nevez, ober e annez eus ur ranndi, dont d'ober e annez en e ranndi nevez, dont da chom en e ranndi nevez, annezhañ, ober e gêr en ur ranndi bennak ; 3. erruout, degouezhout, kregiñ ; *der Winter zieht ein*, erru (deuet) eo ar goañv, emañ beg ar goañv o tont, goañv a zo, gouenn goañv a zo ganti, santet e vez diouzh ar goañv, aet eo an amzer e goañv.

V.em. : **sich einziehen** (zog sich ein / hat sich (t-rt/t-d-b) eingezogen) : 1. (t-rt) : kurzañ, koazhañ, en em zastum ; 2. (t-rt) : strishaat, enkaat, disteraat, nebeutaat ; 3. (t-d-b) : *sich (t-d-b) einen Dorn in den Finger einziehen*, tapout un draen en e viz, pakañ un draen en e viz, mont d'an-unan un draen en e viz.

Einziehung b. (-,en) : 1. donedigezh b., enmont g., monedigezh b. ; 2. annezadur g. ; 3. [dre heñvel.] lakidigezh b., lakadur g. ; 4. enanaladenn b., enanaladur g. ; 5. harzidigezh b., bac'hidigezh b. ; 6. [lu] enluadur g., enrolladur g., enluadeg b., rejimantiñ g. ; 7. [kenw.] enkefiadur g., enkefiezhezh b., dastum g. ; *zur Einziehung*, pa vez (pa vo) paeet (enkefiet) ; 8. [bilhedoù] lamidigezh eus an amred b., tennañ eus an amred g. ; 9. [gwir] diberc'hennadur g., lamidigezh b., kenkizadur g. ; 10. [kimiezh, gwiañ.] kurzhañ g., kurzhadur g., strizhañ g., strizhadur g.

Einziehungsanzeige b. (-,n) : [arc'hant.] 1. kemenn lemel g. ; 2. kemenn nullañ g. ; 3. kemenn enkefiañ g.

Einziehungsauftrag g. (-s,-aufträge) : urzh enkefiañ g.

einzifferig ag. : ... ur sifr.

einzig ag. : nemetañ, nemeti, nemeto, unel, unanel ; *sein einziger Sohn*, e vab nemetañ g., e unvab g., e vab unganet g., e vab unel g. ; *der Einzige, der singen kann*, an hini nemetañ a oar kanañ ; *die Einzige, die singen*

kann, an hini nemeti a oar kanañ ; *die Einzigen, die singen können*, ar re nemeto a oar kanañ ; *einziges Kind*, bugel nend eus nemetañ g. (Gregor), bugel hep ken all g., bugel nemetañ g., bugel unel g., pennhêr g., pennhêrez b., P. plog-koukoug g. ; *einzigster Gott*, Doue nemetañ g. ; *er war ihr einziges Kind*, n'he doa ken bugel nemetañ, n'he doa nemetañ a vugale ; *das Mädchen war sein einziges Kind*, n'en doa ken bugel nemet e verc'h, n'en doa nemet e verc'h a vugale ; *einzig in seiner Art*, nemedennek, nemedel, dieil, dibar, dibarek, diseurt, unveziat, unveziadell, unveziadek, hep e bar, eus ar seurt ne barti ket, hep e hañval, na voe gwelet nag a-raok na goude, un disparadenn anezhañ, dezhañ e-unan, dioutañ e-unan, un orin a zen, na vez kavet den ebet par na tost dezhañ, na vez kavet den ebet heñvel outañ ; *der Mensch ist das einzige sprachfähige Lebewesen*, bez' eo an den al loen nemetañ barrek da gomz ; *das ist zu viel Arbeit für einen einzigen Menschen*, re vras labour a zo evit un den ; *ein einziges Mal*, ur wech hep(mui)ken, ur wech nemetken (hepmuiket, hepmui), ur wech hep ken all ; *obwohl ich schon so lange sein Nachbar bin, habe ich ihn kein einziges Mal gesehen*, keit all 'zo emañ o chom e-kichen e di, n'em eus ket e welet c'hoazh ; *es verlief kein einziger Monat, ohne dass er uns wenigstens einen Besuch abstattete*, ne basee ket ur miz hep dezhañ dont d'hor gwelet ; *er hat kein einziges Wort gesagt*, ne rannas ket un dister ger, hennezh ne oa bet ger evitañ, hennezh ne oa bet ger ebet outañ, ne lavaras poz ebet ; *ich werde ihm kein einziges Wort darüber sagen*, ne gomzin ket anv dezhañ eus an dra-se, ne gomzin ket anv dezhañ diwarbenn an dra-se ; *seit drei Monaten ist kein einziger Tropfen Regen gefallen*, n'eus bet greun glav ebet abaoe tri miz ; *keine einzige Schäfchenwolke störte den blauen Himmel*, glas e oa an oabl hep an disterañ kaouledenn pe lost-kazh ouzh e varellañ ; *es waren so viele Leute gekommen, dass im Saal kein einziger Platz frei war*, gant ar c'hement a dud a oa deuet, ne oa ket plas ken er sal ; *ohne ein einziges Loch in der Kleidung*, hep an disterañ freuz en e zilhad ; *kein Einziger*, penn-kristen ebet, kristen ebet, den ebet, penn ki ebet ; *kein Einziger kam*, ne zeuas ket un unan ; *kein Einziger von euch wird am Leben bleiben*, ne chomo ket unan ac'hanoc'h bev ; *ich habe alle Bücher mitgebracht, ohne ein einziges zu vergessen*, degaset em eus an holl levrioù hep disoñjal nikun ; *ich habe das Haus keinen einzigen Augenblick verlassen*, n'on bet pennad ebet eus ar gêr, n'on bet pennad ebet diouzh an ti ; *er hat keinen einzigen Fang gemacht*, n'en deus ket paket ur penn hini, n'en deus tapet na foeltr na brall ; *dieser Prozess ist eine einzige Farce*, ar prosez-se n'eo nemet termaji, ar prosez-se a ra goap ouzh ar justis ; *sein ganzes Gesicht war eine einzige Wunde*, ne oa nemet ur gouli eus tout e zremm ; *es war ein einziges Gejammer und Geweine*, ne gleved nemet hirvoud, ne gleved ken tra nemet huanadoù glac'har, an hirvoudoù a save evel ur vouezh ; *das Innere des Schlosses ist eine einzige Ruine*, eus diabarzh ar c'hastell ne chom nemet dismantrou, eus kreizenn ar c'hastell ne chom nemet dismantrou ; *die Beschwerden eines einzigen Lesers können doch nicht Grund genug sein, um die ganze Aufmachung einer Zeitschrift zu ändern*, n'eus ket tu da dreiñ doare d'ur gelaouenn evit

kelo ul lenner bennak hepken ; *das Einzige, was ...*, an dra nemetañ (nemetken) a gement a ... ; *das Einzige, was wir von ihnen verlangen, ist, dass sie uns in Ruhe lassen*, ne c'houlennomp diganto nemet m'hol lezint e peoc'h ; *ich bin der Einzige, der an all diesem Elend schuld ist*, n'eus ken kaoz nemedon hep ken all eus tout an holl valeurioù-se ; *du bist doch nicht die Einzige, die leidet*, estrededout o devez poan, estroc'h egedout o devez poan ; *er ist der Einzige, der uns helfen kann*, n'eus nemet hemañ a gement a c'halfe hor sikour ; *kein einziger Sack wies das angegebene Gewicht auf*, ne oa sac'had ebet a gement na vankfe muioc'h pe nebeutoc'h war ar pouez merket ennañ, ne oa sac'had ebet a gement na vankfe muioc'h pe nebeutoc'h a bouez warnañ.

Adv. : *einzig und allein*, hepmuiken, hepmuiket, hepmui, na mui na nebeutoc'h, na muioc'h na nebeutoc'h, na mui na ment, na mui na ken, na mui na bihanoc'h, na mui na ket, na mui na maez ; *ein einzig schöner Augenblick*, ur pennad amzer (un herrad amzer) hoalus ma'z eus unan g., ur pennad amzer (un herrad amzer) hoalus mard eus hini g.

einzigartig ag. : nemedennek, dieil, dibar, dibarek, ampar, diseurt, hep e bar, eus ar seurt ne barti ket, hep e hañval, unveziat, unveziad, unveziadek, a-dreist par, na voe gwelet nag a-raok na goude, un disparadenn anezhañ, dezhañ e-unan, dioutañ e-unan, un orin a zen, na vez kavet den ebet par na tost dezhañ, na vez kavet den ebet heñvel outañ, dihañval.

Einzigartigkeit b. (-) : dibarelezh b., dibarded b., dibarder g., unelezh b.

Einzigkeit b. (-) : unelezh b.

Einzimmerwohnung g. (-, -en) : ranndi ur pezh b., kambur b.

einzoomen V.k.e. ha V.gw. (hat eingezoumt) : zoumañ war-raok.

einzuckern V.k.e. : [kegin.] 1. poultrennañ gant sukr, sukrañ ; 2. [dre astenn.] koñfizañ, materiañ.

Einzug g. (-s, -züge) : 1. donedigezh b., monedigezh b. ebarzhadeg b., ebarzhadenn b. ; *seinen Einzug halten*, degouezhout gant pompad, degouezhout evel un trec'hour meur ; 2. annezadur g. ; 3. [dre astenn.] enkefiadur g., dastum g. ; *Einzug von Forderungen*, enkefiadur dleoù g.

Einzugsbereich g. (-s, -e) / **Einzugsgebiet** n. (-s, -e) : 1. takad levezon g., holgant g., kelc'h levezon g., tachennad levezon b., arvalva g. ; 2. [dour] diazad douradurel g.

Einzugsermächtigung b. (-, -en) : aotre erlemel diwar ur gont g.

einzwängen V.k.e. (hat eingezwängt) : gwaskañ, moustrañ, stardañ, klozañ ; *ich fühle mich in diesem Anzug irgendwie eingezwängt*, kazelioù ar porpant-mañ (toulloù milginoù ar porpant-mañ) a zo re strizh, n'emaon ket aes er porpant-mañ, ar porpant-mañ n'en deus ket (n'eus ket) a-walc'h a dro ennañ ; *er ist in seine Jacke eingezwängt*, gwasket eo en e chupenn ; [dre skeud.] *er ist eingezwängt wie in einem Schraubstock*, paket eo e gwask an durkez.

V.em. : **sich einzwängen** (hat sich (t-rt) eingezwängt) : dont a-benn gant poan da vont e-barzh, dont a-benn gant poan da wiskañ [udb].

einzwängen V.k.e. (zwang ein / hat eingezwungen) : lakaat da vont e-barzh dre nerzh, rediañ da vont e-barzh.

Einzylindermotor g. (-s, -en) : keflusker ur sailh g., keflusker ur bailh g.

Eipulver n. (-s) : [kegin.] vioù poultr lies.

eirund ag. : viheñvel, hirgelc'hiek, vigelc'hiek, ront en hir.

Eirund n. (-s) : hirgelc'h g.

Eis¹ n. (-) : [sonerezh] mi lemm g.

Eis² n. (-es) : 1. skorn g., sklas str., krug g. ; *oberflächliches dünnes Eis*, skler g., kler g., klerenn b., sklas g., sklasenn b., skornenn b., krestennenn b. ; *zu Eis gefrieren*, skomañ, treiñ da skorn, treiñ e skorn, klerañ, klerennañ, sonnañ ; *Eis treiben*, *Eis führen*, degas skornennoù (tammoù skorn) gant an-unan ; *in Eis verwandeln*, sklasañ ; *das Eis bricht*, terriñ a ra ar skorn (ar sklas, ar c'hler) ; *das Eis schmilzt*, teuziñ a ra ar skorn (ar sklas, ar c'hler) ; *auf Eis gehen*, riklañ war ar skorn, ruzikal ; *ein Stück Eis*, ur skornenn b., un tamm skorn g. ; *das Eis bildet eine Brücke über die Kluft*, emañ ar skorn oc'h ober pont war ar frailh ; *Champagner auf Eis legen*, lakaat ar gwin-Champagn e-barzh ar skorn, lakaat ar voutailh Champagn war skorn ; *Eis ist gefrorenes Wasser in festem Zustand*, skorn a zo dour aet en ur stad kalet diwar ar yenien ; 2. [dre skeud.] *das Eis brechen*, *das Eis zum Schmelzen bringen*, terriñ ar c'hler a zo etre an dud, lakaat an dud en o aez (war o zu, en o bleud), tommañ empenn an dud ; 3. [dre skeud.] P. *jemanden aufs Eis (aufs Glatteis) führen*, kas u.b. e-barzh al lagenn, ober d'u.b. mont war skoulmoù balan (skoulmoù plouz kerc'h), kas u.b. da graoña en ur vodenn fall, bountañ u.b. en un toull fall, kas u.b. en ur gaoc'henn, lakaat u.b. en ur blegenn lous, lakaat u.b. war glaou ruz-tan, stigmañ ul lindag d'u.b. ; *sich auf dünnes Eis begeben*, *sich aufs Eis wagen*, **a**) stagañ e varc'h ouzh ur ruilhenn fall ; **b**) dont (mont) war skoulmoù balan (war skoulmoù plouz kerc'h), tennañ riskloù war an-unan, kemer riskloù ; *etwas auf Eis legen*, buzhugenniñ udb, goulerc'hiñ d'ober udb, daleañ d'ober udb, daleañ udb, deren(iñ) udb, pellaat udb, lezel udb d'ober, gortoz evit ober udb ; 4. [kegin.] dienn-skorn g., koaven-skorn g. ; *eine Stange Eis*, ur skornenn b., ur varrenn skorn b. ; *ein Eis am Stiel*, un eskimo g. ; *eine Tüte Eis*, ur c'hornedad dienn-skorn g. ; *Vanilleeis*, dienn-skorn vanilha g.

Eisbahn b. (-, -en) : leurenn-riklañ b., rikladenn b., klerenn b., poull-riklañ g., poull-ruzikat g.

Eisbank b. (-, -bänke) : skorneg b., bank skorn g., morskorneg b., morglereg b., klereg-vor b.

Eisbär g. (-en, -en) : [loen.] arzh gwenn g.

Eisbecher g. (-s, -) : 1. [kenwerzh] podig dienn-skorn g. ; 2. [kegin.] kibad dienn-skorn b.

Eisbein n. (-s, -e) : [kegin.] jaritell voc'h b.

Eisberg g. (-s, -e) : skornegrec'h g., skornegrec'hienn b., ijsberg g.

Eisbeutel g. (-s, -) : sac'h skorn g.

Eisbildung b. (-, -en) : frimañ g., riellañ g., skornañ g., skornerezh g., skornadur g.

Eisblume b. (-, -n) : fleur skorn str. ; *Eisblumen bedecken die Fensterscheiben*, fleuriennet eo ar gwer gant ar skorn.

Eisbombe b. (-, -n) : [kegin.] bombezenn dienn-skorn b.

Eisbrecher g. (-s, -) : [merdead.] skornedorer g.

Eisbruch g. (-s,-brüche) : diskorn g., diskornadeg b., diloc'h g., tarzh-sklerenn g., diglorañ g. ; *der Eisbruch ist eingetreten*, emañ ar skorn o tiloc'hañ.

Eischnee g. (-s) : [kegin.] vioù en erc'h lies., gwenn-vi trapet g.

Eiscreme b. (-) : [kegin.] dienn-skorn g., koaven-skorn g.

Eisdecke b. (-,-n) : sklaseñ b., gwiskad skorn g.

Eisdiele b. (-,-n) : ti dienn-skorn g., ti koaven-skorn g.

eisen¹ V.dibers. (hat geeist) : *es eist*, revañ a ra, skornañ a ra, riellañ a ra, klerañ a ra, rev a zo.

Eisen² n. (-s,-) : 1. houarn g., hernaj g. ; *schmiedbares Eisen*, houarn goveliadus g. ; *brüchiges Eisen*, houarn bresk g. / houarn torrus g. / houarn trenk g. (Gregor) ; *weiches Eisen*, houarn gweñ / houarn dous (Gregor) g. ; *altes Eisen*, kozh houarn, kozh hernaj g., houarnaj g., drailhajoù houarn lies. ; *rot glühendes Eisen*, houarn ruz g. ; *Eisen schmieden*, goveliañ houarn, skeiñ war an houarn tomm ; *mit Eisen beschlagen*, houarnañ, houarnennañ, hernajiñ, minellañ boutoù, lakaat klavenn war ul lietenn, klaviañ ; *Eisen hämmern*, morzholiañ houarn ; *Eisen strecken*, *Eisen walzen*, follennañ houarn, ruilhañ houarn, laonenniñ houarn ; *die Sense ist aus Eisen hergestellt*, ar falc'h a zo houarn ; *die Meeresluft zersetzt das Eisen*, kregiñ a ra aer ar mor en houarn ; *unter Einwirkung von Sauerstoff und Feuchtigkeit setzt das Eisen Rost an*, diwar oksidatur e teu mergl war an houarn ; [dre skeud.] *ein heißes Eisen*, un afer skoemp b., un dra skoemp ober gantañ g., ur gwall c'hoari g.

2. [binvioù] *Bügeleisen*, distennerez b., fer g., houarn da zistennañ g. ; *Löteisen*, souderez b., fer soudañ g. ; *Hufeisen*, houarn-marc'h g.

3. [barzh.] kleze g., dir g. ; *jemandem das Eisen durch die Brust stoßen*, sankañ e gleze e bruched u.b., plantañ e gleze e korf u.b., toullgofañ u.b. gant e gleze, houarnlazhañ u.b.

4. [troioù-lavar] *einen Gefangenen in Eisen legen*, lakaat an houarn ouzh treid ur prizoniad, potailhañ ur prizoniad, lakaat potailhoù houarn ouzh izili ur prizoniad, lakaat ur prizoniad ouzh ar c'hefioù, gwaskañ izili ur prizoniad er c'hefioù, lakaat kefioù ouzh daouarn hag ouzh treid ur prizoniad, houarnañ ur prizoniad, hualañ ur prizoniad ; *zum alten Eisen werfen*, reputiñ, lakaat er-maez eus ar c'hoari, stlepel war ar wrimenn, lakaat war e dorchenn vihan, lakaat a-gostez, teuler a-gostez (d'ar blotoù, war an teil, d'ar bern) ; *zum alten Eisen gehören*, bezañ erru kabac'h gant ar gozhni, bezañ diskaret gant ar gozhni ; *mehrere Eisen im Feuer haben*, na vezañ morse tapet berr, bezañ ur Fañch an itrikoù eus an-unan, bezañ hiroc'h e vrec'h eget e vañch, kaout penn-brec'h, bezañ gwriet a finesaoù, bezañ finoc'h eget kaoc'h louarn, bezañ hir troioù e gordenn, bezañ kant tro en e gordenn, bezañ finesaoù ouzh en ober, bout tro en e laezh, bezañ ur sifeleñn a zen, bezañ un den gweet e hentoù, bezañ fil en an-unan, kaout fil, bezañ un ebeul, bezañ ur fouin, bezañ ur sapre den kordet, bezañ un higenn a zen, bezañ un hinkin a zen, na vezañ un hanter c'henaoueg, bezañ bet meret e bleud tanav, bezañ bet darbet d'an-unan mont da louarn, bezañ diouzh ar mintin, bezañ bet e benn o stekiñ er wezenn bellañ, bezañ ul labous a zen, bezañ itrikoù tout, bezañ korvigell en e gorf, bezañ ul louarn kozh, bezañ ul luban, bezañ korvigell en e gorf,

bezañ ur sac'had korvigelloù gant an-unan ; *er ist wie von Eisen*, hemañ a ra ruskenn vat, kreñv eo evel ur marc'h, hennezh a zo yac'h evel ar beuz ; [kr-l] *man muss das Eisen schmieden, so lange es warm ist*, dre m'eo tomm an houarn eo skeiñ warnañ - ret eo skeiñ war an tomm pa vez ruz an houarn - ret eo skeiñ war an houarn keit ha ma vez tomm - pa vez avel eo nizat, pa dorr an avel eo tamouezet - kaout un dro vat d'ober un dra ne c'houlenn ket chom da varc'hata - pa vez ar c'hazh da foetañ, e foetañ diouzhtu eo ar gwellañ - pa vez gedon eo gedona ; *Not bricht Eisen*, ouzh red, harz ebet - erru ur gont a vez, ez a ar paour e gouez - tremen pa vez, tremen pa na vez, ha tremen ordinal 'zo re ; *kaltes Eisen hämmern*, komz ouzh tud hag a ra skouarn vouzar (hag a stank o divskouarn), mont e gomzoù gant an avel, mont e gomzoù e puñs an avel, kouezhañ e gomzoù war an douar, komz evit ar c'helien, komz ouzh Yann dibalamour (ouzh tud eus Kerskouarneg), komz ouzh pennoù bouzar, komz ouzh tud na selaouont na kuzul na kelenn ebet, komz ouzh tud na reont van ebet.

Eisenabfälle lies. : 1. livnadur houarn g., bleud-livn g. ; 2. [dre astenn.] kozh houarn, kozh hernaj g., houarnaj g., drailhajoù houarn lies.

eisenartig ag. : ... houarn, e doare an houarn, a-zoare gant an houarn, a-seurt gant an houarn, houarnek.

Eisenausbau g. (-s,-bauten) : [mengleuz.] harpelloù metal lies.

Eisenbahn b. (-,-en) : 1. hent-houarn g. ; *mit der Eisenbahn fahren*, mont gant an tren ; *er arbeitet bei der Eisenbahn*, er ist bei der Eisenbahn, emañ war an hent-houarn, emañ o labourat en hent-houarn ; 2. [dre skeud.] P. *es ist höchste Eisenbahn*, despailh a zo, poent bras eo, tremen poent eo, tremen pred eo, mall 'zo, kozh poent eo, gwall boent eo, mil mall eo, pase mall eo, tremen mall eo, poent eo kabalat, poentoc'h eo, pase poent eo, en em zifretañ 'zo ret, n'eo ket a-walc'h, koulsoch' eget koulz eo.

Eisenbahanschluss g. (-es,-schlüsse) : 1. hent-houarn gougediañ g. ; 2. tren kevreet g., tren keneren g.

Eisenbahnarbeiter g. (-s,-) : henthouarnour g., cheminod g., paotr-an-hent-houarn g.

Eisenbahnbetrieb g. (-s,-e) : embregerezh hent-houarn g.

Eisenbahndamm g. (-s,-dämme) : savenn hent-houarn b.

Eisenbahner g. (-s,-) : henthouarnour g., cheminod g., paotr-an-hent-houarn g. ; *die Eisenbahner*, paotred an hent-houarn lies., ar cheminoded lies.

Eisenbahnerin b. (-,-nen) : henthouarnourez g.

Eisenbahnfähre b. (-,-n) : lestr-treizh trenioù g.

Eisenbahnfahrplan g. (-s,-pläne) : eurioù an trenioù lies.

Eisenbahnfracht b. (-,-en) : fred hent-houarn g.

Eisenbahnfahrt b. (-,-en) : aotre beajiñ evit netra g.

Eisenbahngesellschaft b. (-,-en) : kompagnunezh hent-houarn b., hent-houarn g.

Eisenbahngleis n. (-es,-e) : hent-houarn g., roudennoù lies.

Eisenbahnknotenpunkt g. (-s,-e) : keilec'h hentoù-houarn g., klom houarnhentel g., kroazva houarnhentel g., kedlec'h houarnhentel g.

Eisenbahnnetz n. (-es,-e) : rouedad hent-houarn b.

Eisenbahnpolizei b. (-,-en) : polis an hent-houarn g.

Eisenbahnschranke b. (-,-n) : b. : kael an dreuzenn hent-houarn b., kloued an dreuzenn hent-houarn b.

Eisenbahnschwelle b. (-,-n) : treuzell b., treuzellenn b., treuzenn b., treuz g.

Eisenbahntarif g. (-s,-e) : prizioù an tikedoù lies.

Eisenbahnüberführung b. (-,-en) : treuzenn laez b., pont hag a dreuz un hent-houarn g.

Eisenbahnübergang g. (-s,-gänge) : treuzenn hent-houarn b., treuzenn a-rez b.

Eisenbahnverbindung b. (-,-en) : hent-houarn gougediañ g.

Eisenbahnvergünstigung b. (-,-en) : priz gwellvezel g.

Eisenbahnverkehr g. (-s) : tremenerezh trenioù g.

Eisenbahnwagen g. (-s,-) : bagon b., bagoniad b., karr-houarn g.

Eisenbahnwesen n. (-s) : gwazerezh an hentoù-houarn g.

Eisenband n. (-s,-bänder) : [tekn.] lietenn houarn b. ; *Eisenband für Holzschuhe*, fretenn b. ; *Holzschuhe mit einem Eisenband versehen*, fretenniñ botoù-koad.

Eisenbart g. (-s) : [dre skeud.] *Doktor Eisenbart*, triakler g., bamer g., diskonter g.

Eisenbau g. (-s,-ten) : [tisav.] savadur metal g.

Eisenbauwerkstatt b. (-,-stätten) : stal-labour fardañ frammoù metal b.

Eisenbearbeitung b. (-,-en) : labour an houarn g., houarnijinennañ g.

Eisenbergwerk n. (-s,-e) : houarngleuz b., mengleuz houarn b., houarneg b.

Eisenbereifung b. (-,-en) : bandenn garr b., kelc'h ar rod-karr g.

Eisenbeschlag g. (-s,-schläge) : hernaj g., houarnaj g., houarnadur g., houarnenn b., houarn g., klaouenn b., klaoutenn b., klav g., klavenn b., gwisk houarn g.

eisenbeschlagen ag. : houarnet, houarnennet, houarnwisket, klaviet ; *eisenbeschlagene Truhe*, koufr houarnet g.

Eisenbeton g. (-s) : simant-houarnet g., simant-krefivaet g., beton houarnet g.

Eisenblech n. (-s,-e) : houarn-gwenn g., tol str., follenn-houarn b., feilhenn houarn b.

Eisendraht g. (-s,-drähte) : orjal str., neud houarn g.

Eisenerz n. (-es,-e) : kailh-houarn g., maen houarn g.

Eisenerzfelder lies. : tachennoù kailh-houarn lies., kailhegi lies., kailhegoù lies.

Eisenerzgrube b. (-,-n) : houarngleuz b., mengleuz houarn b., houarneg b.

Eisenfresser g. (-s,-) : [dre skeud.] fringer g., brabañser g., boufon g., pabor g., fougaser g., glabouser g., fugeer g., kankaler g., toner g., bugader g., brammer g., braller g., braller e gloc'h g., mailhard g., bogolier g., kañfard g., konikl g., straker g., poufer g., foeñvour g., toull-ourgouilh g., c'hwezer g., gedonaer g., brogoier g., breser g., breser kaoc'h g., teileg g., gaoleg g., moliac'hour g., torodell g., bern trein g., lorc'heg g., P. sac'h-c'hwez g., marc'h-kaoc'h g., marc'h-mel g., hejer-e-doull g., fougaser brein g., koantat pabor g., kac'her polos g., kac'her kanetiniñ g.

eisenführend ag. : houarnek, houarnus.

Eisengehalt g. (-s) : bec'h houarn er c'hailh g., kementad houarn er c'hailh g.

Eisengerippe n. (-s,-) / **Eisengerüst** n. (-s,-e) : framm houarn g., frammad houarn g., frammadur houarn g.

Eisengießerei b. (-,-en) : teuzerezh houarn b.

Eisengitter n. (-s,-) : porrastel g.

Eisenglanz g. (-es) : [kimiezh] galen houarn g.

Eisenguss g. (-es,-güsse) : potin g., teuz g., houarn-teuz g.

Eisengussstück n. (-s,-e) : pezhenn botin b., pezhenn houarn-teuz b.

eisenhaltig ag. : 1. houarnin ; *eisenhaltiges Wasser*, dour merglet g., dour-mergl g., dour ruz g. ; 2. houarnek, houarnus ; *eisenhaltiges Gestein*, karregad houarnus b. ; *eisenhaltiges Erz*, kailh houarnus g.

Eisenhammer g. (-s,-hämmer) : 1. morzhol govel g., morzhol marichal g., govelierez b. ; 2. morzhol-plader g., pilouer-tan g., horzh-tan b., govelierez b. ; 3. govel b.

Eisenhändler g. (-s,-) : houarnajer g., houarnar g., kinkailher g.

Eisenhandlung b. (-,-en) : 1. [micher] kinkaiherezh g., houarnerezh g. ; 2. [stal-werzh] kinkaiherezh b., houarnerezh b.

Eisenharke b. (-,-n) : rastell houarn b.

eisenhart ag. : kalet evel an houarn.

Eisenhochbau g. (-s,-ten) : [tisav.] savadur metal g.

Eisenhut g. (-es,-hüte) : 1. [istor] tog-houarn g. ; 2. [louza.] *blauer Eisenhut*, louzaouenn-ar-flemm b. ; *gelber Eisenhut*, louzaouenn-ar-bleiz b. ; 3. [ardamezouriezh] brizh g.

Eisenhütlein n. (-s,-) : [ardamezouriezh] brizh g.

Eisenhütte b. (-,-n) : labouradeg oberiañ houarn b., teuzerezh houarn b., govel b.

Eisenhüttenanlage b. (-,-n) : teuzerezh houarn b.

Eisenhüttenkunde b. (-) : houarnouriezh b., metalouriezh an houarn b.

Eisenhüttenwerk n. (-s,-e) : labouradeg oberiañ houarn b., teuzerezh houarn b.

Eisenindustrie b. (-,-n) : houarnouriezh b., ijinerezh an houarn g., metalouriezh an houarn b. ; *in Meeresnähe niedergelassene Eisen- und Stahlindustrie*, houarnouriezh aod b.

Eisenkern g. (-s,-e) : [tredan.] krek houarn g., tol follennek str.

Eisenkies g. (-es) : [kimiezh] pirit houarn g.

Eisenkram g. (-s) : [gwashaus] kozh houarn, kozh hernaj g., houarnaj g., drailhajoù houarn lies.

Eisenkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] kroazig b., barlen b., louzaouenn-ar-groaz b.

Eisenmangel g. (-s) : [mezeg.] negez houarn b.

Eisenmassel b. (-,-n) : [tekn.] sol houarn-teuz g.

Eisenoxid n. (-s) : [kimiezh] oksidenn houarn b.

Eisenpfeiler g. (-s,-) : post houarn g. [*l'ester* postoù houarn, pester houarn], piler houarn g., peul houarn g.

Eisenplatte b. (-,-n) : plakenn barlak b., plakenn houarn b.

Eisenpräparat n. (-s,-e) : [kimiezh] aozadenn houarn-diazezet b.

Eisenquelle b. (-,-n) : eien dour mergl str., eien dour merglet str., eien dour ruz str.

Eisenrechen g. (-s,-) : rastell houarn b.

Eisenreifen g. (-s,-) / **Eisenring** g. (-s,-e) : kelc'h houarn g., kelc'henn houarn b., kelc'hienn houarn b., kerl houarn

g., kerlenn houarn b., lagadenn houarn b., ruilh houarn g., ruilhenn houarn b., ruilhodenn houarn b., kant houarn g., troenn houarn b., fred houarn g., organell b. ; *Holzschuhe mit einem Eisenreifen (mit einem Eiserring) beschlagen*, fretañ botoù-koad, kelc'hiañ botoù-koad, kilhañ botoù-koad.

Eisenscharnier n. (-s,-e) : koubledenn b., koubled g., koubl g., mudurun b.

Eisenschlacke b. (-,-n) : kaoc'h-houarn g., kenn g., koc'hien g., kenn-houarn g., skant-houarn str.

Eisenschneider g. (-s,-) : kizeller g.

eisenschüssig ag. : houarnek, houarnus.

Eisenspäne lies. : skolpennoù houarn lies.

Eisenspat g. (-s) : houarn spatek g., siderit g.

Eisensplitter g. (-s,-) : pailhour str., pailhourenn b.

Eisenstab g. (-s,-stäbe) / **Eisenstange** b. (-,-n) : barrenn houarn b., bazh-houarn b., loc'h houarn g., gwalenn houarn b., gwialenn houarn b.

Eisenstift g. (-s,-e) : klaouenn b., klaoutenn b.

Eisenträger g. (-s,-) : treust metal g., goudreust houarn g.

Eisentrichter g. (-s,-) : founilh houarn g., hinkin houarn g.

Eisen- und Kurzwaren lies. : kinkailherezh g.

Eisen- und Kurzwarengeschäft n. (-s,-e) : kinkailherezh b.

Eisen- und Kurzwarenhändler g. (-s,-) : kinkailher g.

Eisen- und Kurzwarenindustrie b. (-) : kinkailherezh g.

Eisen- und Stahlindustrie b. (-) : houarnouriezh b., metalouriezh b.

Eisenverbindung b. (-,-en) : kendeuzad houarn-diazezet g.

Eisenverhüttung b. (-,-en) : houarnouriezh b.

Eisenvitriol n. (-s,-e) : [kimiezh] sulfat houarn g.

Eisenwaren lies. : hernaj g., houarnaj g., hern lies.

Eisenwarenhändler g. (-s,-) : kinkailher g., houarnajer g., houarnier g.

Eisenwarenhandlung b. (-,-en) : kinkailherezh b., houarnerezh b.

Eisenzeit b. (-) : marevezh an houarn g., oadvezh an houarn g.

Eisenzink n. (-s) : [kimiezh] zink houarn g.

eisern ag. : 1. ... houarn ; *eisernes Gitter*, kil houarn lies. ; *eisernes Kreuz*, kroaz houarn b. ; 2. [mezeg.] *eiserne Lunge*, skevent dir str., adskevent str. [ardivink skoazellañ evit ar skevent] ; 3. *er hat eine eiserne Gesundheit*, ar vuhez a darzh eus e izili, yac'h eo evel ar beuz, yac'h eo evel un tach, yac'h-pesk eo, yac'h eo evel ur pesk, yac'h eo evel ur pesk en dour, yac'h eo evel ur c'hloc'h, dibistig eo, diampech eo, distag eo diouzh pep kleñved, hennezh a ra ruskenn vat, yac'h-beuz eo, yac'h-kloc'h eo, yac'h-bloc'h eo, yac'h-bev eo, yac'h-frev eo, hennezh a zo ur bouilh den, hennezh a zo diwanderioù, hennezh a zo aes war e aheloù ; *eiserner Wille*, youl start (dibleg, divrall, rankles) b. ; *er hat eiserne Muskeln*, hennezh a zo houarn ; 4. *eisernes Zeitalter*, a [mojenn.] oad houarn g. ; b) [dre skeud.] marevezh an diskar g. ; 5. [lu] *eiserne Ration*, bitailh da gemer ma vez ret nemetken g., bouetadenn sikour b., lodenn-voued sikour b. ; 6. [kenw.] *eiserner Bestand*, kementad pourvezioù hag a vez kavet atav er vagazenn g. ; 7. [istor] *der eiserne Vorhang*, ar rideoz houarn g., ar speur houarn g. ; 8. [dre skeud.] divrall, strizh, nerzhak ; *eiserne Faust*, dorn dir

g. ; 9. [dre skeud.] *eine eiserne Reserve haben*, kaout ur blankig bennak en armerzh, mirout un azdov en ti, mirout ur skudellad laezh a-benn koan, [d'ar beure eo goro ar c'havr evit ober soubenn d'an noz], mirout udb a-benn antronoz, mirout ur gwenneg bennak a-benn antronoz.

Eiseskälte b. (-) : yenijenn rip b., yenijenn but b., amzer but b.

Eisfach n. (-s,-fächer) : kombod skornañ g.

Eisfeld n. (-s,-er) : skornvaez g., morskorneg b., klereg-vor b., morglereg b., sklereg b., skorneg b.

Eisfläche b. (-,-n) : gorread skornet g., klereg b., skorneg b., skler g., sklereg b.

Eisflunder b. (-,-n) : [loen.] jelinenn [liester jelined] b., ainez b., lisenn [liester lized] b.

eisfrei ag. : diskorn.

Eisgang g. (-s) : diloc'h g., diskorn g., diskornadeg b., tarz-sklerenn g., diglerañ g. ; *der Eisgang ist eingetreten*, emañ ar skorn o tiloc'hañ.

eisgekühlt ag. : ... skorn, skornet, yen.

Eishändler g. (-s,-) : marc'hadour skorn g., paotr ar skorn g.

Eisheilige(r) ag.k. g. : *die drei Eisheiligen*, ar Sent Skorn (d'an 11/12/13 a viz Mae) lies.

Eishockey n. (-s) : [sport] hoke war skorn g.

Eishöhle b. (-,-n) : skornlec'h g., klerennlec'h g., ti-yen g., sklasezh b.

eisig ag. : 1. skornet, skorn, sklase, yen-sklase, yen-skorn, yen-du, yen-ki, skornus, sklase, kalet, rip, put ; *eisige Luft*, aer but g., aer yen-sklase g. ; *eisiger Winter*, goañv kalet g., goañv rip g. ; *dieser eisige Wind geht einem durch Mark und Bein*, an avel yen-sklase-se a grog en dud ; *gestern Nacht war es trocken und eisig kalt*, dec'h da noz en doa krazet ; 2. [dre skeud.] teuc'h, yen-skorn ; *eisiger Empfang*, degemer yen-skorn (teuc'h, treut) g. ; *eisig empfangen werden*, kavout fas koad.

Eiskaffee g. (-s) : [kegin.] kafe mod Liège g., kafe giz Liège g.

eiskalt ag. : 1. yen-sklase, yen-skorn, yen-du, yen-ki, skornus, sklase, rip, put, rivus, treut, yen evel an erc'h ; *es ist eiskalt*, ripañ a ra, amzer but a ra, yen-skorn eo an amzer, rip eo an amzer, amzer rip a ra ; *bei diesem Wind bekam ich eiskalte Ohren*, an avel rip-se a sklase va divskouarn, sklaset e oa va divskouarn gant an avel rip-se, gant an avel rip-se e oa va divskouarn o skornañ ; *eiskalter Wind*, avel but g., avel rivus g. ; *trockener eiskalter Wind*, avel rip g., avel dreut g., avel yen ha spel'hus g., spinac'henn b. ; *gestern Nacht war es trocken und eiskalt*, dec'h da noz e oa rip an amzer, dec'h da noz en doa krazet ; 2. *es läuft mir eiskalt über den Rücken*, treantet eo va c'halon gant ar spont / gant an aon (Gregor), ur gridienn a hej ac'hanon, tremen a ra an Ankoù dreiston, mont a ra an Ankoù dreist din, ur gridienn a red a-hed (hed, dre hed) va livenn-gein, santout a ran ur gridienn o redek dre va c'horf, santout a ran ar spont o tremen dre va izili, dont a ra ur c'hwezenn-yen dreiston (ennon, warnon), ur c'hwezenn-yen a red a-hed (hed, dre hed) va c'hroc'henn, dont a ra un aezhenn yen warnon, ur c'hlizhenn a zeu warnon ; *eiskalte, verletzende Antwort*, bazhad b., respont dichipot g., respont flipadus g.

Eiskälte b. (-) : yenijenn rip b., yenijenn but b., amzer but b., skorn ruz g.

Eiskappe b. (-, -n) : [douar.] togenn-skorn b., kalotenn skorn b.
Eiskasten g. (-s, -kästen) : [Bro-Austria] yenez b., armel-yen b.
Eiskeller g. (-s, -) : skornlec'h g., klerennlec'h g., ti-yen g., sklasezh b.
Eiskluft b. (-, -en) : [louza.] jel g., jelenn b.
eisklütig ag. : jel, jelek ; *eisklütiges Holz*, koad jel g.
Eisklumpen g. (-s, -) : skornenn b., tamm skorn g.
Eiskratzer g. (-s, -) : raker g., rakler b.
Eiskristall n. (-s, -e) : strinkenn skorn b.
Eiskunstlauf g. (-s, -läufe) : [sport] arzruzikerezh g., ruzikat arzel g.
Eiskunstläufer g. (-s, -) : [sport] arzruziker g., arzikler g.
Eiskunstläuferin b. (-, -nen) : [sport] arzruzikerezh b., arziklerezh b.
Eislaufen n. (-s) : ruzikerezh g., riklerezh g., ruzikat g., riklañ g.
eislaufen V.gw. (läuft eis, lief eis, ist eisgelaufen) : ruzikat, riklañ.
Eisläufer g. (-s, -) : ruziker g., rikler g.
Eisläuferin b. (-, -nen) : ruzikerezh b., riklerezh b.
Eismann g. (-s, -männer) : skomer g.
Eismänner lies. : *die Eismänner*, ar Sent Skorn (d'an 11/12/13 a viz Mae) lies.
Eismaschine b. (-, -n) : sklasezh b., sorbederezh b.
Eismeer n. (-s, -e) : Mor ar Skorn g. ; *Nördliches Eismeer*, Mor Arktikel g. ; *Südliches Eismeer*, Mor Antarktikel g.
Eismonat g. (-s, -e) : Genver g.
Eisnadel b. (-, -n) : dant-Genver g., chutell c'hlizh b., hinkin g., hinkin skorn g., kleze-spilh g.
Eisnadelschleierwolke b. (-, -n) : kirrostratuz g.
Eisnebel g. (-s, -) : frim g., riell g.
Eisop g. (-s, -e) : [louza.] izop g., sikadez g.
Eispicke b. (-, -n) / **Eispickel** g. (-s, -) : pig alpaer g.
Eispunkt g. (-s, -e) : skornverk g., derez mann g.
Eisprung g. (-s) : vizezh g., viañ g., dozvadur ar vigell g.
Eisregen g. (-s, -) : milerc'h g.
Eisrevue b. (-, -n) : abadenn arzruzikerezh b., abadenn ruzikat arzel b.
Eissalon g. (-s, -s) : [Bro-Austria] ti dienn-skorn g., ti koaven-skorn g.
Eisschicht b. (-, -en) : gwiskad skorn g. ; *dünne Eisschicht*, sklasezh b., skornenn b., sker g., kler g., klerenn b., krestenenn b.
Eisschießen [sport] curling g.
Eisschild n. (-, -e) : togenn-skorn b., kalotenn skorn b., inlandsis g., skorneg kevandirel b.
Eisschnelllauf g. (-s) / **Eisschnelllaufen** n. (-s) : [sport] tizhruzikerezh g., ruzikat a-dizh g.
Eisschnellläufer g. (-s, -e) : [sport] tizhruziker g.
Eisschnellläuferin b. (-, -nen) : [sport] tizhruzikerezh b.
Eisschokolade b. (-, -n) : [kegin.] chokolad mod Liège g., chokolad giz Liège g.
Eisscholle b. (-, -n) : skornenn b., tamm skorn g.
Eisschrank g. (-s, -schränke) : armel-yen b., yenez b., sklasezh b., skornerezh armel b., pres-skorn g. ; *die Tür des Eisschranks*, dor ar yenez b.
Eisschuh g. (-s, -e) : botez-ruzikat b.
Eisspitze b. (-, -n) : [tekn.] krap skorn g.

Eissport g. (-s) : [sport] sport war skorn g.
Eisstadion n. (-s, -stadien) : poull-ruzikat g., poull-riklañ g., ruzikva g.
Eisstand g. (-s) / **Eisstauung** b. (-) : skornadeg b.
Eissturmvoegel g. (-s, -vögel) : [loen.] karamell b., karamell-sterenn b.
Eistanz g. (-es, -tänze) : dañs war skorn g., koroll war skorn g.
Eistorte b. (-, -n) : gwastell skornet b., skornenn vacherin b.
Eisverkäufer g. (-s, -) : 1. marc'hadour dienn-skorn g., marc'hadour koaven-skorn g. ; 2. skomer g.
Eisvoegel g. (-s, -vögel) : [loen.] diredig boutin g., direderig g., diredig sant Gwennole g., diredig-stêr g., diredig an douz g., moualc'h-arc'hant b., evn-sant-Nikolaz g., labous-sant-Nikolaz g., evn-glas g., labous-glas g., labousig sant Gwennole g.
Eiswasser n. (-s) : dour yen-skorn g.
Eiswein g. (-s, -e) : gwin graet gant rezin mendemet war-lerc'h ar revadennoù kentañ g.
Eiswürfel g. (-s, -) : diñs skorn g., skornenn b.
Eiswürfelschale b. (-, -n) : lestr skornennoù g., plad diñsoù skorn g.
Eiszapfen g. (-s, -) : dant-Genver g., chutell c'hlizh b., hinkin g., hinkin skorn g., kleze-spilh g.
Eiszeit b. (-, -en) : 1. oadvezh-skorn g., marevezh ar skorn g., skornvezh g. ; 2. [polit.] yenien b.
Eiszeitalter n. (-s, -) : oadvezh-skorn g., marevezh ar skorn g., skornvezh g.
eiszeitlich ag. : eus unan eus an oadvezhioù-skorn, skornvezhel.
eitel ag. : 1. brasonius, c'hwezet, foeñvet, revalc'h, rok, rouflus, glorius, tonius, boufon, fougasus, fougéüs, moliac'hus, gaolek, keinek, pompoulik, c'hwezhiell, randonus, ourgouilhus, brabañsus, pompus, pompadus, lorc'hek, lorc'hus, leun a avel, avel gantañ leizh e benn, faro ; *er ist eitel*, avel a zo en e benn, ruflañ a ra avel ha moged, modoù bras a vez gantañ frankik, modoù randonus a vez gantañ frankik ; *eitler Geck*, pompader g., teileg g., brabañser g., boufon g., pabor g., fougaser g., glabouser g., poufer g., kankaler g., toner g., kañfard g., bugader g., pevare person an Dreinded g., mogetaer g., boufantig g., foeñvour g., toull-ourgouilh g., gaoleg g., brammer g., braller g., braller e gloc'h g., mailhard g., breser g., breser kaoc'h g., bern trein g., P. brammsac'h g. ; *eitler Ruhm*, roufl g., emc'hloar b., gloar b., brasoni b., koeñv g., brazentez b., bugad g., randon g., rogoni b., rogentez b., revalc'hder g., fougé g., brabañs g., bosac'h g. / avelaj g. (Gregor), gloriusted b., moged g., avel g., pompad g., lorc'hajoù lies., vanegloar b., trolle g. ; 2. rik, fetis, digemmesk ; *aus eitel Gold*, [graet gant] aour digemmesk, aour rik, aour fetis ; 3. [dre astenn.] *eitles Geschwätz*, trabellerezh g., glabousezh g., fistilh(erezh) g., komzoù dister lies., komzoù patatez lies., komzoù kollet lies., kozh fardaj g., komzoù goull lies., komzoù didalvez lies., komzoù aner lies., gerioù gwan lies., komzoù ven (Gregor) lies., kaozioù lies., arabad g., pifoù lies. ; *die eitle Welt*, ar bed hag e vogidelloù, avel ha moged ar bed ; *alles ist eitel*, avel aveloù, ha pep tra 'zo avel (Gregor), pep tra 'zo avel ha moged - traoù ar bed-mañ ned int nemet moged ; *jedes irdische Streben ist*

eitel, avel eo ober war-dro traoù ar bed-mañ, kement tra a weler war an douar a zo dre natur cheñchus evel an avel hag a dremen prim e-giz ur vogedenn (Gregor).

Eitelkeit b. (-) : roufl g., emc'hloar b., gloar b., brasoni b., koeñv g., brazentez b., bugad g., randon g., rogoni b., rogentez b., revalc'hder g., fouge g., brabañs g., bosac'h g. / avelaj g. (Gregor), gloriusted b., modoù bras lies., modoù randonus lies., moged g., avel g., vender g., vendet b., pompad g., lorc'hajoù lies., vanegloar b., trolle g., fougeerezhioù ar bed lies., fourgas ar bed g., trouz ha fourgas ar bed, safaroù ar bed lies., chastre ar bed g. ; *jemandes Eitelkeit schmeicheln*, hilligañ lorc'h u.b., herlinkat lorc'h u.b., ober hillig da lorc'h u.b., fougeal u.b., pompadiñ u.b., lorc'hañ u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., ober moumounerezh d'u.b., meuliñ dreist-penn ur re bennak / reiñ lorc'h d'u.b. (Gregor), lavaret komzoù brav d'u.b., flourañ u.b., reiñ mel (reiñ pour) d'u.b., reiñ mel d'u.b. gant al loa-bod, reiñ ur begad mel d'u.b., plantañ kaol gant u.b., plantañ pour gant u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., flodañ d'u.b. ; *diese Worte kitzeln seine Eitelkeit*, hilliget (herlinket) e vez e lorc'h gant ar c'homzoù-se, ar c'homzoù-se a ra hillig d'e lorc'h.

Eiter g. (-s) : [mezeg.] lin g., lin-brein g., dour-katar g., traoù brein lies., diskargadur g., gor g., binim ar gouliou g., breinadur g. ; *mit Blut vermischter Eiter*, lin-gwad g., linwad g. ; *dickflüssiger Eiter*, braoued g. ; *Eiter absondern*, diskargañ lin, teurel lin-brein, goriñ, gwiriñ, dislinañ, daskoriñ, P. dizourañ.

Eiterausfluss g. (-es,-flüsse) : [mezeg.] dislinañ g., dislinadur g., linadur g., diskarg lin g.

Eiterbazillus g. (-,-bazillen) : [mezeg.] viruz g.

Eiterbeule b. (-,-n) : **1.** [mezeg.] gor g., gorad g., goradenn b., hesked g., pugnez g., droug-sant-Kirio g. ; *eine Eiterbeule hervorrufen*, degas gor e korf u.b. ; *die Eiterbeule ist ausgereift*, brein eo ar gor, fuloret eo ar gor, prest eo ar gor da ziskargañ e lin ; **2.** [dre skeud.] *die Eiterbeule öffnen*, mont dizamant dezhi, mont dezhi a-droc'h-trañch, kemer an ejen dre e gorniel ha reiñ lamm-chouk-e-benn dezhañ, troc'hañ ar c'hentañ droug, troc'hañ groñs a-raok an droug, terriñ war abegoù an droug, mont dizamant en arbenn d'an droug, renkañ un afer ur wech da vat, skarat ar gudenn, reiñ lamm d'ar gudenn, skarat an arguz.

Eiterbläschen n. (-s,-) : [mezeg.] porbolenn b., burbuenn b., burbuad str., burbu str., bourbon str.

Eitererreger g. (-s,-) : kontammer linus g., viruz g.

Eiterfluss g. (-es,-flüsse) : [mezeg.] dislinañ g., dislinadur g., linadur g., diskarg lin g.

Eitergeschwulst b. (-,-geschwülste) / **Eitergeschwür** n. (-s,-e) : [mezeg.] gor g., gorad g., goradenn b., hesked g., pugnez g. ; *das Eitergeschwür ist ausgereift*, brein eo ar gor, fuloret eo ar gor, prest eo ar gor da ziskargañ e lin.

Eitergrind g. (-s,-e) : [mezeg.] katar str. ; *eitrige Verkrustung bei Eitergrind*, katarenn b.

Eiterherd g. (-s,-e) : [mezeg.] gor g., gorad g., goradenn b., pugnez g., apotom g., droug-sant-Kirio g.

eiterig ag. : *sellit ouzh eitrig*.

eitern V.gw. (hat geeitert) : **1.** [mezeg.] diskargañ lin, teurel lin brein, goriñ, gwiriñ, dislinañ, livantiñ, daskoriñ,

P. dizourañ ; **2.** fumañ, kontammiñ, binimañ, linañ, dont lin en an-unan, bezañ e gor, dont gor en an-unan.

eiternd ag. : [mezeg.] linus, linek.

Eiternessel b. (-,-n) : [louza.] linad bihan str., linad grizias str., linad skaot str.

Eiterpickel g. (-s,-) : [mezeg.] porbolenn b., burbu str., bourbon str.

Eiterstock g. (-s,-stöcke) : [mezeg.] lagad ar gor g.

Eiterung b. (-,-en) : [mezeg.] diskargadur lin g., diskarg lin g., linadur g.

eiterungsfördernd ag. : [mezeg.] linus.

eitrig ag. : [mezeg.] linek, linus, gor ennañ, katar ; *bei der Pest treten auf den ganzen Körper eitrigte Schwellungen auf*, gant ar vosenn e porbolenn (e vourbonenn) ar c'horf a-bezh ; *eitrige Verkrustung bei Eitergrind*, katarenn b. ; *eitrig werden*, fumañ, kontammiñ, binimañ, linañ, dont lin en dra-mañ-tra, bezañ e gor, dont gor en dra-mañ-tra.

Eiweiß n. (-es) : **1.** gwenn-vi g., sklerenn b. ; [kegin.] *Eiweiß zu Schnee schlagen*, basañ gwennoù-vioù en erc'h, trapañ gwennoù-vioù en erc'h ; **2.** albumin g. ; **3.** protein str., proteinoù lies. ; **4.** [louza.] albumen g.

eiweißarm ag. : nebeut a broteinoù ennañ, nebeut a brotein ennañ.

eiweißhaltig ag. : albuminek.

Eiweißharnen n. (-s) : [mezeg.] albuminuriezh b., proteinuriezh b.

eiweißreich ag. : pinvidik e proteinoù, pinvidik e protein, kreñv e proteinoù, kreñv e protein.

Eisweißschnee g. (-s) : [kegin.] vioù en erc'h lies., gwenn-vi trapet g.

Eiweißstoff g. (-s,-e) : albumin g., protein str., proteinoù lies.

Eizelle b. (-,-n) : **1.** viell b., vigellig b., vi g. ; **2.** [vioù] kellienn vi, bouedenn b.

Ejakulat n. (-s,-e) : strinkad g., sper g., had g., natur b., P. laezh-paotr g., laezh-kog g., laezh-bouc'h g., laezh-maout g., laezh-tarv g.

Ejakulation b. (-,-en) : ezflistrañ g., ezflistradur g., strinkadur g., strinkadenn b., strinkañ g., diskargadur g., diskargadenn b., diskargañ g., skopadenn b., skopañ g.

ejakulieren V.gw. (hat ejakuliert) : ezflistrañ, ezflistrañ e sper, teuler had, disteuler had, strinkañ sper, skuilhañ e natur, P. diskargañ, diskargañ e sac'h, skopañ, strujañ, tufañ, strinkañ.

EKD b. (-) : [berradur evit **Evangelische Kirche in Deutschland**] iliz adreizhet Alamagn b.

Ekel g. (-s) : baleg g., reked g./b., erez b., erez-tag b., euzh g., hiris g., rukun g., doñjer g., heug g., fast g., divlazamant g., argarzhidigezh b., dic'houst g., regred g., hegaz g. ; *Ekel vor etwas haben*, kaout fast evit udb, kaout doñjer ouzh udb, kaout un doñjer ouzh udb, kaout euzh ouzh udb, kaout hegaz ouzh udb, kaout un euzh bras ouzh udb, kaout doñjer oc'h ober udb, kaout erez oc'h ober udb, kaout rukun o welet udb, kaout heug ouzh udb, ober heug d'an-unan ober udb, heugañ ouzh udb ; *jetzt empfinde ich Ekel vor ihm*, deuet on da heugañ outañ, kemeret em eus erez outañ, erru on heuget outañ, erru on onglennet outañ, kazet em eus anezhañ ; *Ekel vor Nahrung empfinden*, teuc'hiñ, kaout doñjer ouzh ar boued, na gavout saour gant netra ; *seinen Ekel loswerden*, difastañ ; *von seinem Ekel heilen*, difastañ ; *voller Ekel sein*,

reketiñ, fastañ, rukuniñ, bezañ reketet, bezañ heuget, bezañ tason, bezañ eok, bezañ sammet e galon a zoñjer, hirisiñ, ober hiris ; [dre skeud.] *Ekel vor jemandem empfinden*, kaout rukun (doñjer, erez, euzh) ouzh u.b., ober u.b. erez d'an-unan.

Ekel² n. (-s,-) : pezh teil g., tamm teil g., lorgnez str., pezh fall a zen g., tra milliget g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., den brein betek mel e eskern g., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., louston g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., gast b., chuchuen lous b., louskenn g., chelgenn a zen b., tamm mat a loustoni g., lampon g., hailhevod g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., ampouailh g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., sac'h malis g., fallakr g.

ekelhaft ag. / **ekelig** ag. / **ekelerregend** ag. : rukunus, fastus, doñjerus, heugus, regredus, lovr-brein, lovr-pezhell, erezus, hek, hudur, ifamus, fall-du, fall-put, fall-daonet, fall-hoc'h, fall-mantrus, euzhus, euzhik, hegaz, diramagn, un heug hag ur rukun sellet outañ ; *ekelhaft schmecken*, gwallvlazañ, bezañ fall-du, bezañ fall-put, bezañ fall-daonet, bezañ fall-hoc'h, bezañ fall-mantrus ; *du bist einfach ekelhaft*, te 'zo kap d'ober rukun d'ur pemoc'h ; *ekelhaft riechen*, gwallvlazañ, fallvlaziñ ; *das riecht ekelhaft*, c'hwezh ar mil matañ tra 'zo gant an dra-se, ur c'hwezh da ziskar ur marc'h a zo gant an dra-se, ur c'hwezh da ziskar ar c'hezeg a zo gant an dra-se, ur c'hwezh fall-mantrus a zo gant an dra-se, c'hwezh ar bouc'h (c'hwezh kazel, c'hwezh ar foeltr, c'hwezh an diaoul) a zo gant an dra-se, ur c'hwezh ar fallañ a zo gant an dra-se, flaeriañ a ra evel ur broc'h (evel ur bouc'h), ken flaerius eo hag ul louz, flaeriañ a ra an dra-se evel ar vosenn, flaeriañ a ra an dra-se evel ur c'hagn, flaerius eo an dra-se evel gagn, ur c'hwezh ar pempkant a zo gant an dra-se, an dra-se a zo flaerius evel ur pudask, ken flaerius eo an dra-se ma'z eo un doñjer chom war e dro ; *verbrühter Kaffee schmeckt eklig*, kafe bervet, kafe lazhet - kafe bervet, kafe c'hwitet ; *das schmeckt ekelhaft*, lovr-brein eo ar boued-se, lovr-pezhell eo ar boued-se, blaz ar mil matañ tra 'zo gant an dra-se, blaz ar pempkant a zo gant an dra-se, ur blaz da ziskar ur marc'h a zo gant an dra-se, c'hwezh ar bouc'h (c'hwezh kazel, c'hwezh ar foeltr, c'hwezh an diaoul) a zo gant an dra-se, ur blaz ar fallañ a zo gant an dra-se, flaeriañ a ra an dra-se evel ar vosenn, dislonk am eus gant an dra-se, degas a ra an dra-se dislonk din, fall-daonet (fall-kenañ, fall-meurbed, fall-put, fall-ki, fall-hoc'h, fall-gast) eo an dra-se, fall-du eo an dra-se, kement-se a ro c'hoant din da lañsañ diwar va c'halon, kement-se a ro c'hoant din da strinkañ diwar va c'halon / ac'h eo an dra-se din (Gregor).

ekellos ag. : diheug.

ekeln V.k.e. (hat geekelt) : heugañ, doñjeriñ, euzhiñ, rukuniñ, ober rukun da.

V.em. **sich ekeln** (hat sich (t-rt) geekelt) ha V.dibers. (hat geekelt) : *ich ek(e)le mich davor, mir (mich) ekelt es davor*, doñjer (rukun, euzh) am bez ouzh an dra-se, un euzh bras am eus ouzh an dra-se, un doñjer am bez ouzh an dra-se, doñjer am eus oc'h ober an dra-se, hiris am bez ouzh kement-se, diegi am bez d'an dra-se, doñjeriñ (rukuniñ) a ran ouzh an dra-se, fast am bez evit an dra-se, kement-se a ro erez (heug, baleg, regred) din / kement-se a zegas doñjer (heug) din / ac'h eo an dra-se din (Gregor), kement-se a ra erez din, kement-se a ro c'hoant din da strinkañ (da lañsañ) diwar va c'halon (Gregor), an heug a sav din pa welan kement-se, heug ha rukun am bez o welet an dra-se, un heug e vez an dra-se din, heug am bez ouzh an dra-se, kement-se a zo regred din, kement-se a zegas rukun din, baleg (hiris) am bez ouzh kement-se, dislonk am bez pa welan seurt traoù, heugañ a ra va c'halon o welet seurt traoù, ne c'hallan ket gwelet an dra-se hep hirisiñ ; *ich ek(e)le mich vor Porree*, n'on ket gouest da zebriñ pour ; *jetzt ek(e)le ich mich vor ihm, mir (mich) ekelt es jetzt vor ihm*, deuet on da heugañ outañ, kemeret em eus erez outañ, erru on heuget outañ, erru on onglennet outañ, kazet em eus anezhañ.

EKG n. (-s,-s) : [berradur evit **Elektrokardiogramm**] elektrokardiogramm g.

Ekklesia b. (-) : [Henamzer] eklezia g., bodadeg ar bobl b.

Eklat g. (-s,-s) : skandal g., taol strak g., gwarzh g.

eklatant ag. : anat, splann, diskelat, erzerzh.

Eklektiker g. (-s,-) : [preder.] dibabelour g., diuzelour g.

eklektisch ag. : 1. eklektel ; 2. [preder.] dibabus, dibabek.

Eklektizismus g. (-) : 1. eklekterezh g. ; 2. [preder.] dibabouriezh b.

eklig ag. : *sellit ouzh ekelhaft / ekelig / ekelerregend*.

Eklipse b. (-,-n) : 1. [stered.] fallaenn b., gwaskadenn b., mougadenn b. ; 2. [yezh.] kemmadur g. ; *sellit ouzh Mutation*.

Ekliptik b. (-,-en) : [stered.] ekliptik g., kelc'htrova g.

Ekliptikalebene b. (-) / **Ekliptikebene** b. (-) : plaenenn an ekliptik b.

Eklodge b. (-,-n) : [lenn.] bugulgan g., mësagergan g.

Ekstase b. (-,-n) : 1. goursav g., bamizon g., bamijenn b., trugar b. ; *in Ekstase geraten*, chom goursavet, goursevel, bezañ dibradet, chom bamet ; *prophetische Ekstase*, barr diouganerezh g., goursav profedek g., goursav diouganek g. ; 2. [bred.] goursav kleñvedel g.

Ekstatiker g. (-s,-) : goursaviad g.

ekstatisch ag. : goursavel, goursavet.

Ektoplasma n. (-s,-plasmen) : ektoplasma g.

Ekuador n. (-s) : Ecuador b.

Ekzem n. (-s,-e) : [mezeg.] ekzema g., daroued-ruz str., derederez b.

Ekzemranke(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] ekzematuz g., ekzematuzez b.

Elaborat n. (-s,-e) : 1. studiaden b., studienn b., skridenn b., pleustrad g., displegerezh g., skrid-displeg g. ; 2. [gwashaus] ambreadenn b., brizhstudiaden b., diboellaj g.

Elan g. (-s) : jourdoul g., begon b., lañs g., startijenn b., lusk g., birvilh g., tan g., bevder g., bervidanted b., birvidigezh b., ernez b., entan g., nerzh-youl g., deltu g.,

fougas g., gred g., speredoù-buhezañ lies. ; *er hat Elan*, lañs a zo ennañ, startijenn a zo ennañ, deltu a zo gantañ, birvilh a zo ennañ, hennezh a zo bev ar gwad en e wazhied, leun a c'hred eo, gred en deus, ur paotr fonnus eo, gwad bev a zo ennañ, gwad en deus en e wazhied, gwrez a zo ennañ, hennezh a zo gwrez en e wad, ur paotr drant ha bagol eo, gwiv eo evel ur c'hant tachou, ur paotr diskuizh eo, hennezh ez eus nerzh ennañ, fourradus eo, lavig a zo ennañ, hennezh a zo war orjal, hennezh a zo mesk ennañ, fich-fich e vez atav, bouljant eo, riboul-diriboul e vez atav, holen kras a zo en e revr, brezik-brezek e vez atav, ur Yann vreskenner a zo anezhañ, ne ra nemet kas-degas, emañ atav mont-dont, atav e vez mont-dont, emañ atav lec'h-lec'h, ur breser a zo anezhañ, leun a vuhez eo, leun a fistilh a zo gantañ, bev-buhezek eo, bev-buhez eo, un tarlasker a zo anezhañ ; *diese jungen Leute sind voller Elan*, ar re yaouank-mañ a zo tan enno, leun a c'hred eo ar re yaouank-mañ, ar re yaouank-mañ a zo gred enno ; *er hat keinen Elan*, ur morgousket a zen eo, tremen a ra ar pep gwellañ eus e amzer o vorediñ, ne ra ket kalz tra, ne ra ket kalz a dra, lizidant eo, diek (lezirek, dibreder, disaour, landreant, laosk, diboan, mors) eo, gwad mors a zo ennañ, n'eus ket a wad en e wazhiennou, n'eus ket a wad en e wazhied, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus netra ennañ, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, ne ra neuz ebet, dilañs a zo ennañ, gwevn eo, diegus eo, lizidour eo, kousket eo evel an naer er goañv, ur vuzhugenn a zo anezhañ, lugut eo evel ur velc'hwedenn, bouk eo evel ur velc'hwedenn, gourf eo, lugudus eo, luguder eo, n'en devez na da vont na da zont, ne vez na da vont na da zont ennañ, ne vez mont ebet gantañ, n'eus tamm sap ennañ, n'eus nemet dour irvin en e wazied, n'eus nemet dour karotez en e wazhied, n'en deus tamm mel en e eskern, hennezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn, ur veuzelenn) anezhañ, hennezh a zo ul luduenn, hennezh a zo evel un tamm koad ; *mit viel Elan*, gant friantiz, gant intampi, gant herrder, gant kalz a dan hag a zispleg, fougas gantañ, gant gred bras.

elastisch ag. : 1. stirennnek, gwevn ; 2. [fizik] dastennnek, dastennel ; 3. [armerzh] kestouek.

Elastizität b. (-) : 1. stirennnegezh g., gwevnder g., gwevnder b. ; 2. [fizik] dastenn g., dastennegezh b. ; 3. [armerzh] kestouegezh b.

Elastizitätsgrenze b. (-,n) : [fizik] destrizh dastenn harzat g.

Elastizitätsmodul g. (-s,-n) : moll dastenn g.

Elativ g. (-s,-e) : [yezh., skeul an doareañ] dreistrez dizave g., dreistrez tralen g.

Elastomere lies. : [kimiezh] elastomeroù lies.

Elba n. : Elba b., enez Elba b.

Elbe b. : 1. Elbe b. ; 2. [dre skeud.] *Wasser in die Elbe schütten*, kerc'hat (klask kargañ) dour gant ur bouteg, tennañ amanenn eus gouzoug ur c'hi, tennañ panez eus gouzoug ur c'hi, treiñ ar c'hi (ar c'hazh) dre e lost, klask an doare da dreiñ an avel diwar-bouez ur sugell, klask treiñ an avel d'u.b., klask treiñ an avel diwar-bouez ur gordenn, tremen e amzer o treiñ mein da sec'hañ, mont

da laerezh al loar, pegañ al loar, tapout al loar gant e zent, klask pakañ ar bleiz gant un taol boned, klask lakaat ur bramm war beg un ibil, klask spazhañ melc'hwed, klask serriñ ar bed en ur gloenn vi, ribotat dour, goro un tarv, skeiñ piz gant Kastell an Tarv ;

Elb-Florenz n. : Firenze an Elbe [*lezanv Dresden*] b.

Elbkahn g. (-s,-kähne) : [merdead.] skaf g., kobar b. [*liester kobiri*], gobar g. [*liester gobiri*], bag-dougen b., bag-karg b.

Eich g. (-s,-e) : [loen.] elan g., gourc'harv g., karv-meur g.

Eichgeweih-Moostierchen n. (-s,-) : [loen.] [*Hippodiplosia foliacea*], koural krampouezh str., koural tanav str.

Eldorado n. (-s,-s) : Eldorado g.

Eleate g. (-n,-n) : elead g.

eleatisch ag. : eleatek ; *eleatische Schule*, skol Elea b.

Electronic Banking n. (-s) : paeamant elektronek g., taladur elektronek g.

Electronic Cash-Service g. (-s) : paeamant gant ur gartenn elektronek (gant ur gartenn gred, gant ur gartenn grug) g., taladur gant ur gartenn elektronek (gant ur gartenn gred, gant ur gartenn grug) g.

Elefant g. (-en,-en) : 1. [loen.] olifant g. ; *die Elefanten haben eine recht schlaffe Haut*, kroc'henn an olifanted a zo gwall frank d'o c'horfoù ; *die Elefanten spritzen sich mit dem Rüssel Wasser über*, an olifanted a strink friadoù dour war o c'horfoù ; *afrikanischer Elefant*, olifant Afrika g. ; *asiatischer Elefant*, olifant Azia g. ; *einen Elefanten führen*, kornakiñ ; 2. [dre skeud.] *P. aus einer Mücke einen Elefanten machen*, ober un duchenn eus un duriadenn c'hoz, ober c'hoari gaer gant traoù a netra, ober c'hoari gaer kelo nebeut a dra, bezañ gwashoc'h an trouz eget ar gloaz, ober un eured gant netra, ober kalz a reuz evit netra, ober charre gant udb, ober gwelien gant udb, diarbenn nec'hamant, kemer merfeti evit dister abeg, kemer charre evit nebeut a dra, kemer charre evit ken nebeut all, mont da gaout nec'hamant gant bihan dra, klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket, klask laou el lec'h ma ne vez ket nez, kavout traoù el lec'h ma n'eus ket, morc'hediñ evit bihan dra, ober c'hoari gaer gant kement bramm 'zo tout, ober c'hoari gaer gant ket ha netra ; *sich aufführen wie der Elefant im Porzellanladen*, ober e ebeul Pontrev, bezañ meudek (loaiek, amparfal, lopes, loerek, distu, kleiz, mañchek, glaouch), bezañ un dismantrer-traoù eus an-unan, bezañ un drailh-botoù eus an-unan, bezañ daouarn drouk d'an-unan, bezañ daouarn yod d'an-unan, na vezañ mat nemet da vazaouiñ traoù.

Elefantenbaby n. (-s,-s) : [loen.] olifantig g. [*liester olifantedigoù*].

Elefantenbein n. (-s,-e) : 1. pav olifant g. ; 2. *sie hat Elefantenbeine*, honnezh a zo un divhar outi kement a ribodoù, pezhioù peulioù a zo outi.

Elefantenbulle g. (-n,-n) : [loen.] olifant g., tad olifant g.

Elefantenführer g. (-s,-) : kornak g., toucher olifanted g.

Elefantengras n. (-es) : [louza.] geot olifanted str.

Elefantenhochzeit b. (-,-en) : dimeziñ etre ramzed g.

Elefantenkrankheit b. (-) : elefantiaziz g.

Elefantenkuh b. (-,-kühe) : [loen.] olifantez b., mamm olifant b.

Elefantenrüssel g. (-s,-) : trompilh b.

Elefantenzahn g. (-s,-zähne) : stilhon g., skilf g.

elegant ag. : mistr, faro, cheuc'h, kran, strak, turgn, moust, nifl, lipet, stipet, a-stroñs, tonius, kempenn, brav, gwisket brav, feul, fich, frink, jolif, faro, gwisket-faro, fichet-kaer, gwisket mistr ha mibin, heneuz ; *elegante Kleider*, gwiskamantoù paket lies. ; *er sieht elegant aus, er ist eine elegante Erscheinung*, un dalc'h mat a zo warnañ, stad a zo ennañ, un den a droc'h eo, brav eo e dreuz, ur paotr lipet eo, neuz vat a zo ennañ, un arvez brav a zen eo, hennezh a zo un den a neuz, hennezh a zo ur poñsin ; *sie ist immer elegant angezogen*, honnezh a zo ur plac'h fichet, honnezh a zo ur plac'h nifl, honnezh a zo ur plac'h a neuz, honnezh a vez gwisket kempenn atav, honnezh a zo paket cheuc'h atav, honnezh a zo ur bompinnell anezhi, honnezh a zo ur bompinnell anezhi, fichet-kaer e vez atav, gwisket kran e vez atav, gwisket tonius e vez atav, bepred e vez gwisket mist ha mibin, bepred e vez dilhad kaer ganti, digoradur a vez atav ganti, digoradur a vez atav dezhi ; *eleganter Herr*, farod g., den kempenn g. ; *dieses Kleid wirkt elegant an dir*, dougen a rez ar sae-se gant neuz.

Eleganz b. (-) : kranded b., ficherezh kaer g., mistred b., mistrer g., kempennadurezh b., koantiri b., koantiz b., kened b., jolifted b.

Elegie b. (-,n) : marvnad g., klemmgan g.

elegisch ag. : ... marvnad, marvnadel, klemmganel.

Elektrakomplex g. (-es,-e) : kemplezh Elektra b.

elektrifizieren V.k.e. (hat elektrifiziert) : tredanañ, tredanaat.

Elektrifizierung b. (-,en) : tredanadur g., tredanerezh g., tredanidigezh b., tredanañ g., tredanaat g.

Elektrik b. (-,en) : staliadur tredan g.

Elektriker g. (-s,-) : tredaner g., [dre fent] paotr al lubrisite g.

elektrisch ag. : 1. tredanel, tredanek, tredan ; *elektrische Birne*, klogorenn dredan b. ; *elektrische Bahn (Straßenbahn)*, Elektrische, tramgarr g. ; *elektrischer Zaun*, sklotur dredan b., paotr-saout tredan g., orjalenn dredan b., P. mous-saout g. ; *elektrischer Stuhl*, kador-dredan b., kador da dredanlazhañ b. ; *elektrischer Schlag*, diskarg g., taol diskarg g., taol diskarg tredan g., disvec'hiadenn dredan b., stokad-tredan g., stroñs-tredan g., stroñsad-tredan g., tredangrid g. ; *durch einen elektrischen Schlag töten*, tredanlazhañ ; *elektrische Ladung*, bec'hiad tredan g. ; 2. P. [dre skeud.] *im Saal herrscht elektrische Spannung*, berv a zo (an tan a zo) en dud er sal, war rustaat e ya an traoù er sal, pebr a zo gant ar soubenn, er sal ez eo krog an dud da virvillhañ (da vreskenn).

elektrisieren V.k.e. (hat elektiziert) : [mezeg.] *jemanden elektrisieren*, klask advevañ u.b. gant stroñsoù-tredan (gant tredangridoù).

V.em. : **sich elektrisieren** (hat sich (t-rt) elektiziert) : tapout (pakañ, dastum) ur stokad-tredan, tapout (pakañ) un diskarg tredan, dastum ur gargad tredan, tapout (pakañ) un disvec'hiadenn dredan.

Elektrizität b. (-) : tredan g., tredanegezh b., P. gouloù g. ; *thermische Elektrizität*, tredan termek g. ; *Elektrizität und Gas verschwenden*, devij tan ha gouloù, foranañ tan ha gouloù.

Elektrizitätsentladung b. (-,en) : stokad-tredan g., diskarg tredan g., disvec'hiadenn dredan b.

Elektrizitätsgesellschaft b. (-,en) : kompagnunezh tredan b.

Elektrizitätslehre b. (-) : tredanouriezh b.

Elektrizitätsleiter g. (-s,-) : heñcher-tredan g., kaser tredan g.

Elektrizitätsmenge b. (-,en) : kementad tredan g., bec'hiad tredan g.

Elektrizitätsmesser g. (-s,-) : [fizik] tredanventer g.

Elektrizitätssammler g. (-s,-) : daspugner g.

Elektrizitätsteilchen n. (-s,-) : [fizik] elektron str.

Elektrizitätsversorgung b. (-,en) : dasparzh tredan g.

Elektrizitätswerk n. (-s,-e) : kreizenn dredan b., tredanva g.

Elektrizitätszähler g. (-s,-) : konter tredan g.

Elektroanker g. (-s,-) : tredanwarell b.

Elektroantrieb g. (-s,-e) : erlusk tredanel g.

Elektroartikel g. (-s,-) : traezenn didredanel b., ardivink-ti tredan g.

Elektroboot n. (-s,-e) : tredanvag b.

Elektrochemie b. (-) : [fizik] tredangimiezh b.

elektrochemisch ag. : [fizik] tredangimiek.

Elektrode b. (-,n) : [fizik] elektrodenn b., elektrod g.

Elektrodenofen g. (-s,-öfen) : forn wareg b.

Elektroenzephalogramm n. (-s,-e) : [mezeg.] elektroenkefalogramm g.

Elektrofahzeug n. (-s,-e) : karbed tredan g.

Elektrofilter g./n. (-s,-) : diboultrenner tredansavel g.

Elektrogerät n. (-s,-e) : ardivink-ti tredan g., ardivink titredanel g.

Elektrogeschäft n. (-s,-e) : stal dredanerezh b.

Elektroherd g. (-s,-e) : keginerez tredan b., fornigell dredan b.

Elektroindustrie b. (-) : tredanerezh g., tredangalvezerezh g.

Elektroingenieur g. (-s,-e) : ijinour tredaner g.

Elektrokardiogramm n. (-s,-e) : elektrokardiogramm g.

Elektrokarren g. (-s,-) : karrigell dredan b.

Elektrokocher g. (-s,-) : kitell dredan b., pod-berver tredan g., pod-birviñ tredan g.

Elektrolyse b. (-,n) : [fizik] tredanrannadur g.

Elektrolysewanne b. (-,n) / **Elektrolysezelle** b. (-,n) : kib tredanrannañ b.

Elektrolyt g. (-en,-e/-en) : [fizik] kevionenn b., elektrolit g.

Elektrolytlösung b. (-,en) : liñvenn gevion b.

elektrolytisch ag. : [fizik] 1. ... kevion, elektrolitek ; 2. tredanrannadel, ... tredanrannañ.

Elektromagnet g. (-s/-en,-e) : tredanwarell b.

elektromagnetisch ag. : tredanwarellel, tredanwarellek ; *elektromagnetische Welle*, gwagenn dredanwarellel b.

Elektromagnetismus g. (-) : tredanwarellegezh b., tredanwarellouriezh b.

Elektrometallurgie b. (-) : tredanvetalouriezh b.

Elektrometer n. (-s,-) : tredanventer g.

Elektromotor g. (-s,-en) : keflusker tredan g., tredanlusker g.

Elektron n. (-s,-en) : elektron str. ; *positives Elektron*, elektron str. ; *negatives Elektron*, negaton str. ; *schweres Elektron*, mezon str. ; *die Elektronen gehören zu den Elementarteilchen der Materie*, emañ an elektron e-touez rannigoù elfennel an danvez ; *Elektronen zu einem Strahl bündeln*, destiañ un hordenn elektron.

Elektronenaffinität b. (-) : elektronlenidigezh b.
Elektronenaustritt g. (-s,-e) : diskarg g., stokad g., ec'hodad elektron g., dilaoskadenn elektron b.
Elektronenblitz g. (-es,-e) : flach elektronek g.
Elektronenblitzgerät n. (-s,-e) : luc'heder elektronek g.
Elektronengerät n. (-s,-e) : ardivink elektronek g.
Elektronenhülle b. (-,-n) : [fizik] gwiskad elektron g., kourmoul elektron str.
Elektronenmikroskop n. (-s,-e) : mikroskop elektronek g.
Elektronenpaarbindung b. (-,-en) : ere kenamsav g.
Elektronenrechner g. (-s,-) : jederez elektronek b.
Elektronenröhre b. (-,-n) : [fizik] korzenn elektronek b.
Elektronenschleuder b. (-,-n) : [fizik] kiklotron g.
Elektronenstrahl g. (-s,-en) : [fizik] skin elektronek g., hordenn elektron b. ; *einen Elektronenstrahl bündeln*, destiañ un hordenn elektron.
Elektronenstrahlheizung b. (-,-en) : tommerezh dre vombezadeg elektronek g.
Elektronenstrom g. (-s,-ströme) : kas elektron g.
Elektronenvervielfacher g. (-s,-) : liesaer elektron g.
Elektronenvolt n. (-s,-s) : elektron-volt g. [*liester* elektron-voltoù].
Elektronenwolke b. (-,-n) : *Elektronenwolke eines Atoms*, koskor elektron un atomenn g.
Elektronik b. (-,-en) : elektronik g. ; *eingebettete Elektronik*, elektronegezh e bourzh b.
Elektroniker g. (-s,-) : elektronikour g.
Elektronikerin b. (-,-nen) : elektronikourez b.
elektronisch ag. : elektronek ; *elektronische Datenverarbeitung*, kompoderezh g., urzhiataerezh g., stlenneg b. ; *elektronische Einspritzung*, ensinkladur elektronek g. ; *elektronisches Telefonbuch*, levr-pellgomz elektronek g. ; [gwir] *elektronische Fußfessel*, potailh elektronek b., kef elektronek g.
Elektrophorese b. (-) : [fizik] tredannizhañ g.
Elektropumpe b. (-,-n) : [tekn.] pomp tredan g.
Elektrorasierer g. (-s,-) : aotenn-dredan b.
Elektroschiff n. (-s,-e) : tredanvag b.
Elektroschock g. (-s,-s) : [mezeg.] stroñs-tredan g., stroñsad-tredan g., tredangrid g.
Elektroschweißung b. (-,-en) : [tekn.] soudadur tredan g.
Elektroskop n. (-s,-e) : elektroskop g.
Elektrosmog g. (-s) : saotradur tredanwarellek g.
Elektrostatik b. (-) : [fizik] tredansavoniezh b.
elektrostatisch ag. : [fizik] tredansavel.
Elektrotechnik b. (-) : elektrotechnik g., tredangalvezerezh g.
Elektrotechniker g. (-s,-) : elektrotechnikour g., tredangalvezer g.
Elektrotechnikerin b. (-,-nen) : elektrotechnikourez b., tredangalvezerezh b.
elektrotechnisch ag. : elektroteknikel, tredangalvezel.
Elektrozug g. (-s,-züge) : palank tredan g.
Element n. (-s,-e) : 1. pezh g., parzh g., kedrann g., lodenn b., elfenn b., kenelfenn b., kedelfenn b., kenaozant g., danvez g., korf g., organ g. ; *einen Körper in seine Elemente zerlegen*, digenaozañ ur c'horf ; *chemisches Element*, korf eeun g., elfenn gimiek b. ; *wesentliches Element*, arventenn b. ; *verbindendes Element*, liamm g., ere g., kevre g., stagell b., hanterer g.

2. *die entfesselten Elemente*, nerzhioù diroll an natur lies., nerzhioù dirollet an natur lies., nerzhioù dall an natur lies., ar peder elfenn diroll lies. ; *gegen die entfesselten Elemente kämpfen*, stourm ouzh nerzhioù dirollet an natur ; *das nasse Element*, an dour g., ar mor g., an elfenn dourennek b.

3. *übles Element*, stronk labous g., lampon g., legestr g., fall den g., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., pezh fall g., tra milliget g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., lastezenn b., hailhevod g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., ampouailh g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., gast b., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., fallakr g., sac'h malis g., labous kailh g., paotr kailh g., legestr g. [*liester* ligistri], gwallbaotr g.

4. [tredan] ganer tredan g. ; *voltisches Element*, pil Volta g., pil g.

5. *in seinem Element sein*, bezañ en e blom, bezañ en e daol, bezañ en e grog, bezañ war e grog, bezañ en e zour hag en e c'heot, bezañ en e vleud, bezañ en e jeu, bezañ en e voued, bezañ en e voued leun, bezañ en e goch, koñfortiñ, bezañ en e vutun, bezañ er friko, bezañ en ur friko, bezañ en e zouar gwinizh.

elementar ag. : 1. diazez, elfennel ; *elementare Kenntnisse*, gouiziegezh diazez b., diazezoù lies., naoudurioù lies. ; 2. gouez, her ha taer, diroll, dirollet ; *die elementaren Kräfte*, nerzhioù diroll an natur, ar peder elfenn dirollet lies.

Elementaranalyse b. (-,-n) : [kimiezh] dielfennadur g.

Elementarbegriff g. (-s,-e) : pennaenn b., pennreolenn b., meizad diazez g., keal diazez g.

Elementarbuch n. (-s,-bücher) : levr kentañ derez g.

Elementargeist g. (-s,-er) : arc'houere g., amboubal g.

Elementargewalt b. (-) : nerzh an natur g.

Elementarkenntnisse lies. : gouiziegezh diazez b., diazezoù lies., naoudurioù lies.

Elementarkonstante b. (-,-n) / ag.k. b. : [fizik] arstalenn fizikel b.

Elementarschaden g. (-s,-schäden) : reuz degaset gant nerzhioù diroll an natur g., freuz degaset gant nerzhioù diroll an natur g., droug degaset gant nerzhioù dall an natur g., distruj degaset gant nerzhioù dall an natur g., dismantr degaset gant ar peder elfenn diroll g., gaou degaset gant ar peder elfenn diroll g., gwast degaset gant ar peder elfenn diroll g., gwast degaset gant ar peder elfenn diroll g., noaz degaset gant ar peder elfenn diroll g.

Elementarschule b. (-,-n) : skol kentañ derez b.

Elementarteilchen n. (-s,-) : [fizik] rannig elfennel b. ; *die Elektronen gehören zu den Elementarteilchen der Materie*, emañ an elektron e-touez rannigoù elfennel an danvez.

Elementbau g. (-s,-ten) : [Bro-Suis] 1. [tisav.] ragaoz b., ragaozadur g. ; 2. savadur ragaozet g.

Elementumwandlung b. (-,-en) : [kimiezh] treuzkemmadur g.

Elementsymbol n. (-s,-e) : [kimiezh] arouez kimiek b.

Elen n. (-s,-e) : [loen.] elan g., gourc'harv g., karv-meur g.

Elend n. (-s) : 1. dienez b., kaezhnez b., kaezhned b., bihanez b., tavantegezh b., paouregezh b., ezhommegezh b., ezhomm g., paourentez b., reuzeudigezh b., truegezh b., mizer b., dibourvez g., emzivated b., emzivater g., morfont g., morfontadur g., reuz g., diaezamant bras g., diouer g., ezeved g., kernez b., P. Fañch ar Moan g., kiez ar bed b. ; *graves Elend*, dienez vrasañ b., paourentez an ezhommekañ b., paourentez vras b., paourentez du b., paourentez ruz b., mizer zu b., mizer ruz b., kernez b., berrentez b., estrenvan b., bouilhenn b., tavantegezh vrasañ b., duañ ezhomm g. ; *im Elend leben*, bezañ en dienez, bevañ en dienez, kaout ezhomm, bezañ ezhomm gant an-unan, bevañ er baourentez, duiñ gant ar vizer ; *im äußersten Elend leben, im Elend verkommen*, ober yun an nav steredenn, bezañ en dienez vrasañ, bevañ en dienez vrasañ, bevañ en un dienez ar vrasañ, bevañ e-kreiz ar baourentez an ezhommekañ, spinañ gant an dienez vrasañ, gouzañv an ezhomm, bezañ e-barzh un diaezamant bras, bezañ en estrenvan, estrenvaniñ, kaout estrenvan, reuziñ, bezañ war an noazh, bezañ war ar raden, bezañ war an teil, bezañ er vouilhenn, duañ gant ar vizer, duañ anezhi ; *jemanden ins Elend stürzen*, lakaat u.b. er vizer, stlepel u.b. e-barzh ar vizer, kas u.b. da baour ; *ins bittere Elend geraten*, kouezhañ an dienez vrasañ war an-unan, kouezhañ e levitenn war e votoù, bezañ erru war an noazh (ar raden, an teil), mont d'ar bern ; *im Elend sterben*, mervel war an teil, mervel er vizer, kreviñ gant an dienez hag ar vizer, bezañ dismantret gant ar vizer ; *der Krieg mit all seinem Elend*, ar brezel gant e lod a reuz hag a freuz g. ; *ich bin der Einzige, der an all diesem Elend schuld ist*, n'eus ken kaoz nemedon eus tout an holl valeurioù-se ; [tr-I] *da steht er wie ein Häuflein Elend*, n'eus ken nemet liv ar vizer (liv an dienez) warnañ, emañ c'hwèzh an dienez gantañ, truez meurbet eo e zoare, reuzeudik-meurbet eo e stad, e welet eo truez, reuzeudik eo ma'z eo un druet e welet ; *das Elend schaut aus allen Ecken heraus*, beuzet eo ar vro en ur mor a baourentez, ne vez gwelet nemet tud en dienez vrasañ, saotret eo ar vro gant an diouer hag ar baourentez, ur vro a c'hlaç'har eo, bevañ a ra an dud e-kreiz ar baourentez an ezhommekañ ; *das glänzende Elend*, an dienez hollgaer b./g. ; *Not und Elend brachen über das Land herein*, ur vougenn a gouezhas (a blavas) war ar vro ; 2. P. [dre skeud.] *ein langes Elend*, un diskroger anduilh g., ur vazh wisket b., ur moanard g., unan hir ha moan evel ar wall-amzer, ul lañsadenn b., ur paotr korfet evel ur gouarc'henn g., ur pezh pikol den bras g., un dreustel b., ur skilfenn a baotr g., ur c'horf mat a zen g., ul langouineg g., ur skarineg g., ur gaoleg g., ul louaneg g., ur skeul vabu b., ur baluc'henn b., ul lank g., ur tamm mat a zen g., ur freilhenneg g., ur pezh jelkenn a baotr g., ur peulvan g. (Gregor).

elend ag. : 1. paour, reuzeudik, truezus, tavantek, ezhommek, truek, tru, morfontus, truilh ; *das Viertel bot einen elenden Anblick*, feson an dienez a oa gant ar c'harter, liv an dienez a oa war ar c'harter, truez meurbet e oa doare ar c'harter ; *sein Haus bot einen elenden Anblick*, ne oa nemet dienez e toull e zor ; *elender Wicht*,

paourkaezh tra dreut g., paourkaezh marmouz g., paourkaezh den g., paourkaezh paotr g., pikouz g., trueg g., reuzeudig g., ezhommeg g., tavanteg g., denjentil laou g., laoueg g. ; 2. kozh, lastez, gwall, fall-kenañ, didalvout, dirapar, truilh ; *eine elende Hütte*, ur c'hozh ti g., un neizh touseg g., ur foukenn b., un ti-gutez g., ul lastez ti g., un tamm toull ti g., un toull lous g., ur c'hud g., ur siklud g., ur c'hozh kraou-porc'hell g., ur c'hozh toull ki g., ur c'hozh toull brein g. ; *in einer elenden Hütte wohnen*, bezañ lojet dindan lost ar c'hi, lojañ dindan lost ar c'hi, bezañ o chom e Kemetra, bezañ o chom e Kernebeudig, bezañ kludet en un toull lous ; *elendes Nest*, kozh lec'h distro g., toull parrez kollet ha dilezet gant an Aotrou Doue g., toull gouez g., toull kêr g., bourc'hadenn laou b., difouilh g., lec'h kollet g., Kerneblec'h, Kemetra, Kerneuz, Keribil-Beuz ; 3. gouelvanus, divalav ; *elender Tod*, gwallvarv g., marv kriz g., marv estlamm g., droukvarv g., marv kalet g. ; 4. displed, vil ; *elender Kerl*, spered displed a zen g. (Gregor), paourkaezh den g., den brav g., kozh netra g., pezh teil g., tamm teil g., lorgnez str., pezh fall a zen g., tra milliget g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., den brein betek mel e eskern g., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., gast b., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., louston g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., tamm mat a loustoni g., lampon g., hailhevod g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., ampouailh g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., fallakr g., sac'h malis g., gwall baotr g., kozh tra badezet g., tamm kozh tra g., tra vil g., tra fall g., tra milliget g. ; *das ist ein elender Kerl*, hennezh 'zo gwaz a-walc'h.

Adv. : gwall, fall-kenañ ; *elend aussehen*, bezañ liv fall war an-unan, bezañ distronket e neuz, bezañ dismant e benn, bezañ dismant e benn, bezañ livet fall, bezañ gwall-livet ; *sich elend fühlen*, a) bezañ gwall skoet, bezañ glac'haret (mantret, stouvet, gwasket), bezañ en huanad ; b) en em gavout diaes-tre ; P. *mir ist elend zumute*, emañ diaes em fenn, enkreziñ a ran, emañ pounner va spered, ur galonad am eus, emañ o lonkañ (o vagañ, o valañ, o chaokat) soñjoù du, stouvet (gwasket) on, emañ oc'h ober gwad fall, emañ va c'halon war ar c'hrilh, morennet eo va ene gant ar glac'har, gwask a zo war va c'halon, lakaet eo va gwad da dreiñ e gwelien ; *mir wird elend zumute*, sevel a ra va c'halon, n'emaon ket em flom, n'emaon ket em lec'h, n'emaon ket em jeu, n'emaon ket em charreoù, n'emaon ket war va zu tamm ebet, diaes eo din, klañv-diglañv on, kinglañv (damglañv, peuzklañv) on, ne ya ket mat ganin, dihet on, korf fall am eus, n'emaon ket mat, un diaezamant am eus, savet ez eus bec'h warnon ; *ihm geht es elend schlecht*, mil boan en devez o skoulmañ an daou benn, bec'h en devez o skoulmañ ganti, bec'h en devez o sec'hañ an eil dorn gant egile, bec'h en devez o walc'hiñ an eil dorn gant egile, tenn eo warnañ, paour eo evel Job

war e vern teil, paour-du eo e revr, reuzeudik-meurbet eo e stad, reuzeudik (tavantek, ezhommek, truek) eo pe ne vezo den, reuzeudik eo mar boe den, reuzeudik eo evel ur c'hi, reuzeudik eo evel ar mein, reuzeudik eo evel ur pesk war an traezh, maleürus eo evel ar mein, paour eo evel ur c'hi, emañ o chaokat mizer, paour eo da lazhañ, n'en deus ket an hanter eus netra, duañ a ra gant ar vizer, n'en deus nag erv nag ant, n'en deus na bod na skod, e-barzh un diaezamant bras emañ, en estrenvan emañ, estrenvan en deus, emañ en e vrasañ anken, emañ en e holl ankenioù, en ur pleg berr emañ ; *das Wetter bleibt immer noch so elend*, n'eo ket yac'h an amzer c'hoazh.

Elende(r) ag.k. g./b. : reuzeudig g., reuzeudigenn b.

elendig ag. : [rannyezh.] paour, reuzeudik, truezus, tavantek, ezhommek, truek, tru, morfontus, truilh.

elendiglich Adv. : gwall, fall-kenañ, en dienez vrasañ, en un dienez ar vrasañ, e-kreiz ar baourentez an ezhommekañ, e-barzh un diaezamant bras.

Elendsquartier n. (-s,-e) : kozh ti g., neizh touseg g., foukenn b., ti-gutez g., lastez ti g., tamm toull ti g., klud g., siklud g., kozh kraou-porc'hell g., kozh toull ki g., kozh toull brein g., toull lous g., kozh lochenn b., toull kambr g. ; *in einem Elendsquartier wohnen*, bezañ lojet dindan lost ar c'hi, lojañ dindan lost ar c'hi, bezañ o chom e Kernetra, bezañ o chom e Kernebeudig, bezañ kludet en un toull lous.

Elendsviertel n. (-s,-) : karter peorien g., karter paour g., foukennaoeg b., lastez kêr b., lochennaoueg b., slum g., P. Kervidon b.

Elenor b. / **Elenore** b. / **Eleonor** b. / **Eleonora** b. : Enori b.

Elevation b. (-,-en) : [relij.] gorreoù lies., gorre-Doue g., gorre g.

Elevator g. (-s,-en) : [tekn.] 1. pign g., pignerez b. ; 2. ardivink sevel g., saverez b., ardivink gorren g., gorreer g., uhelaer g. ; 3. [korf.] uhelaer g.

elf niver. : unnek.

Elf¹ b. (-,-en) : [sport] skipailh football g., skipailh mell-droad g.

Elf² g. (-en,-en) : [mojenn.] elf g., kornandon g., korrigan g., bugel-noz g., amboubal g., polpegan g., c'hwiteller-noz g., korr g., korrig g.

Elfe b. (-,-n) : [mojenn.] kornandonez b., korriganez b., boudig b., amboubalez b., kannerez-noz b., kannerez-loar b., korrigez b.

Elfeck n. (-s,-e) : [mat.] unnekkorn g., unnektueg g.

Elfenbein n. (-s,-e) : olifant g., ivor g. ; *Statuette aus Elfenbein*, delwennig ivor b., delwennig olifant b.

elfenbeinartig ag. : olifantheñvel, e doare an olifant, a-zoare gant an olifant, a-seurt gant an olifant.

elfenbeinen ag. / **elfenbeinern** ag. : olifantel, ... olifant, ... ivor.

elfenbeinfarben ag. : a-liv gant an olifant, el liv d'an olifant, a-liv gant an ivor, el liv d'an ivor.

Elfenbeinginster g. (-s,-) : [louza.] *weißer Elfenbeinginster*, banal gwenn str.

Elfenbeinturm g. (-s,-türme) : [dre skeud.] *im Elfenbeinturm sitzen*, bevañ en e uhelennoù, bevañ pell diouzh safar ar bed, bezañ un den ennañ e-unan, bevañ en distro, bevañ evel ul lean en un tu bennak, bevañ pell

diouzh darempred an dud, bevañ pell diouzh ar bed / bevañ er-maez eus ar bed (Gregor) ; *den Elfenbeinturm verlassen*, diskenn diwar e uhelennoù.

Elfenblume b. (-,-n) : [louza.] louzaouenn-an-elfed b. [*Epimedium*].

elfenhaft ag. : marzhus.

Elfenkönig g. (-s,-könige) : [mojenn.] roue ar gornandonez g., roue an elfed g.

Elfenkönigin b. (-,-nen) : [mojenn.] rouanez ar gornandonez b., rouanez an elfed b.

Elfer g. (-s,-) : [sport] P. penalti g., tenn-kastiz g., kastiz g.

Elfmeter g. (-s,-) : [sport] penalti g., tenn-kastiz g., kastiz g.

Elfmetermarke b. (-,-n) : [sport] par an tenn-kastiz g., poent penalti g., poent an tenn-kastiz g.

Elfmeterschießen n. (-s) : [sport] tennadeg d'ar pal b.

elfte(r,s) ag. : unnekvet ; *Ludwig der Elfte*, Loeiz unnek g.

Elftel n. (-s) : unnekvedenn b.

elfhundert niver. : unnek-kant.

Elias g. : Eliaz g.

elidieren V.k.e. (hat elidiert) : [yezh.] penndroc'hañ, troc'hañ, lemel kuit.

elidiert ag. : [yezh.] koazhet.

Eligius g. : Alar g. ; *Sankt Eligius*, sant Alar g.

Elija g. : Eliaz g.

eliminieren V.k.e. (hat eliminiert) : 1. *jemanden eliminieren*, anullañ u.b., distrujañ u.b., reiñ e stal (e gont) d'u.b., ober e stal (e lod) d'u.b., reiñ e stal ouzh u.b., ober e varv d'u.b., lazhañ u.b., tortañ u.b. ; 2. dilemel, skarzhañ, karzhañ.

Eliminierung b. (-,-en) : 1. lazhadenn b. ; 2. dilam g., karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarz g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b., skarzhadeg b., raskadur g., raskañ g.

Elisa¹ b. : Eliza b., Lizaig b.

Elisa² g. : Elizea g.

Elisabeth b. : Elesbed b., Izabel b.

Elisäus g. / **Elischa** g. : Elizea g.

Elision b. (-,-en) : [yezh.] koazhadur g., penndroc'h g., troc'hadur g., dilam g.

elitär ag. : 1. troet gant ar vegenn nemetken, begennek, dibabek, begennel ; 2. dibabelour, begennelour, rok.

Adv. : en un doare begennel.

Elitarismus g. (-) : begennelouriezh b. g.

Elitarist g. (-en,-en) : dibabelour g., begennelour g.

Elite b. (-,-n) : begenn b., dibab g., diuz g., fumell g., ar bleunv eus an dud str., ar pep gwellañ eus an dud g., gwir flourdiliz str.

Elitetruppe b. (-,-n) : [lu] bagad soudarded eus ar vegenn g., unvez stourm eus ar vegenn b., unvez stourm a'r gwellañ b., bagad stourm eus ar vegenn g.

Elitensystem n. (-s,-e) : dibaberezh g., begennerezh g.

Elixier n. (-s,-e) : dourenn-louzaouiñ b., eliksir g.

Ellbogen g. (-s,-) : [korf.] ilin g., glin-brec'h g., kefelin g. ; *sich auf einen Ellbogen stützen*, helmoñ war un ilin, ilinañ ; *sich auf die Ellbogen stützen*, helmoñ, en em harpañ war e ilinoù (war e zaouilin), bezañ harpet war e ilinoù, daouilinañ, en em asplediñ, en em alkodiñ war e zaouilin, alkodiñ, brankodiñ, brenkañ, bruchiñ ; *sich mit den Ellbogen auf den Tisch aufstützen*, bezañ branket ouzh taol,

brankodiñ ouzh taol, alkodiñ daoulin e zivrec'h war an daol, bezañ alkodet ouzh taol, bezañ bruchet ouzh taol, bezañ bruchedet ouzh taol, bezañ daoulinet war an daol, bezañ aspledet war an daol, bezañ war e orloc'h ouzh an daol ; *er weinte, seinen Kopf auf den Ellbogen gelegt*, gouelañ a rae, e benn e pleg e vrec'h ; *mit den Ellbogen stoßen*, ilinata, kefelinañ, kefelinata, reiñ taolioù gant daoulin e zivrec'h ; *sich gegenseitig einen Stoß mit dem Ellbogen geben*, reiñ un taol ilin an eil d'egile ; *die Ellenbogen einsetzen*, ilinata ; *mit einem Ellbogen versehen sein*, bezañ ilinek ; *Schmerzen im Ellbogen*, ilinad g. ; *der rechte Ärmel seines Hemdes war am Ellbogen zerrissen*, roget e oa ilin dehout e roched.

Ellbogenbeuge b. (-,-n) : [korf.] pleg ar vrec'h g., koubl ar vrec'h g.

Ellbogenfreiheit b. (-) : frankiz d'ober pezh a garer b., emrenerezh g., kabestr g., kabestr hir g., kabestr laosk g. ; *sich Ellenbogenfreiheit verschaffen*, en em vountañ dre ar mac'h hag ar prez, en em boulzañ dre ar mac'h hag ar prez, ilinata ; *Ellenbogenfreiheit haben*, kaout hed e c'har, bezañ frank war an-unan, bezañ ec'hon d'an-unan, bezañ pep frankiz gant an-unan d'ober e c'hiz (d'ober pezh a gar), bezañ kabestr laosk gant an-unan, bezañ kabestr hir gant an-unan, bezañ lizher digor gant an-unan, bezañ e gabestr war e voue, bezañ lezet en e vadober, bezañ lezet da heul e santimant, na gaout luz ebet, bezañ diliamm d'ober pezh a garer, gallout ober e stal e-unan, gallout ober udb hervez e zorn, bezañ e vrid gant an-unan war e voue, ober e roll, gallout heuliañ e roll, gallout bevañ en e ziviz, bezañ (gallout bevañ) en e roll, gallout ober pezh a garer, gallout ober pep tra hervez e blijadur, gallout ober pep tra evel ma plij gant an-unan, gallout ober pep tra diouzh ma plij gant an-unan.

Ellbogengelenk n. (-s,-e) : [korf.] koubl an ilin g., kenvell an ilin g.

Ellbogengesellschaft b. (-,-en) : kevredigezh vleizi ma vez kontant an dud enni da gaout kuit da reiñ b.

Ellbogenhöcker g. (-s,-) : [korf.] korn-brec'h g., kern ilin b.

Ellbogenkachel b. (-,-n) : [istor, lu] ilinwisk g.

Ellbogenleder n. (-s,-) : [dilhad.] ilinenn b.

Ellbogenlehne b. (-,-n) : brek g., aspled g.

Ellbogenmensch g. (-en,-en) : bleiz kontant da gaout kuit da reiñ g., sacher d'e du g., krimpig g. [*liester krimpigien*].

Ellbogenpanzer g. (-s,-) : [istor, lu] ilinwisk g.

Ellbogenschiene b. (-,-n) : [sport, mezeg.] ilinwisk g.

Ellbogenschützer g. (-s,-) : 1. [dilhad.] ilinenn b. ; 2. [sport, lu] ilinwisk g.

Elle b. (-,-n) : 1. [korf.] helmo g., askorn an ilin g., kevilin g., gwerzhid vras an arvrec'h b. ; 2. gwalenn b., gwalennad b., ilinad g., kefelinad g. ; *mit der Elle messen*, gwalennañ, gwalennata, gwalennadiñ, muzuliañ diouzh ar walenn ; *eine Elle Damast*, ur walennad lien-Damask b. ; *eine Elle Damast kostete fünf Taler*, pemp taler ar walenn e koustet al lien-Damask.

Ellen b. : Helena b., Lena b., Enori b.

Ellenbogen *sellit ouzh Ellbogen*.

Ellenbogenbeuge b. (-,-n) : [korf.] koubl ar vrec'h g., pleg an ilin g.

Ellenbogenfreiheit b. (-) : *sellit ouzh Ellbogenfreiheit*.

Ellenbogenhöcker g. (-s,-) : *sellit ouzh Ellbogenhöcker*.

Ellenbogenlehne b. (-,-n) : *sellit ouzh Ellbogenlehne*.

Ellenbogenmensch g. (-en,-en) : *sellit ouzh Ellbogenmensch*.

Ellenbogenpanzer g. (-s,-) : [istor, lu] ilinwisk g.

Ellbogenschiene b. (-,-n) : [sport, mezeg.] ilinwisk g.

Ellbogenschützer g. (-s,-) : [dilhad.] ilinenn b.

Ellengeldkassierer g. (-s,-) : [kozh] gwalenner g.

ellenlang ag. : [dre skeud.] diziwezh, hirbadus, difin, didermen, hir evel un deiz hep butun, hir evel un devezh mediñ, hir evel ur sizhun hep bara.

Ellenlänge b. (-,-n) : gwalennad b.

Ellenstab g. (-s,-stäbe) : gwalenn b.

Elli b. : Eliza b., Lizaig b.

Elliant n. : Eliant b., an Elliant b. ; *Mann aus der Gegend um Elliant*, melenig g. [*liester meleniged*] ; *Tracht aus der Gegend um Elliant*, melenig g. ; *die Gegend um Elliant*, Bro Melenig b.

Ellipse b. (-,-n) : 1. [mat.] elipsenn b., hircelc'h g., vigelc'h g. ; 2. [yezh.] goustav g., berrdro b., berrgomz b., arboell g.

Ellipsenbahn b. (-,-en) : kelc'hro elipsek b., amestez elipsennek g.

ellipsenförmig ag. : elipsek, elipsennek, hircelc'hiek, ront en hir.

Ellipsoid n. (-s,-e) : elipsoid g., elipsoidenn b.

elliptisch ag. : 1. [mat.] elipsek, elipsennek, hircelc'hiek, ront en hir ; 2. [yezh.] goustavek, dre verrdro.

Ellok b. (-,-s) : [*berradur evit elektrische Lokomotive*] stlejezh tredan b.

Elmsfeuer n. (-s,-) : [merdead.] tan sant Nikolaz g. / tan santez Helena g. / tan santez Klara g. (Gregor).

E-Lok b. (-,-s) : [*berradur evit elektrische Lokomotive*] stlejezh tredan b.

eloquent ag. : helavar, lokañsus, lokant, teodek, begek, latennet, distagellet, dilu a deod, beget-mat, teodet-dreist, teodet-mat, teodet-kaer, lañchenet-mat, latennet-kaer, ur c'haozeur brav anezhañ, ur mestr kaozeur anezhañ, ur gwir brezeur anezhañ, ur c'homzer brav anezhañ, brokus a gomzoù, aes ha fraezh ar prezeg gantañ.

Eloquenz b. (-) : teodegezh b., helavarded b., helavarder g., helavar g., lokañs b., donezonoù evel prezegenner lies.

eloxieren V.k.e. (hat eloxiert) : [tekn.] anotaat.

Elritze b. (-,-n) : [loen.] loch g., lochenn b. [*liester loched*] ; *Elritzen fangen*, locheta ; *Netz zum Fangen von Elritzen*, lochetour g.

Elsa b. : Eliza b., Liza b.

Elsass n. (-/-es) : *das Elsass*, Elzas b., Bro-Elzas b. ; *der Rhein bildet zum Teil die Grenze zwischen dem Elsass und Deutschland*, ar Roen a ra un tamm eus an disparti etre Bro-Elzas ha Bro-Alamagn.

Elsässer g. (-s,-) : Elzasad g.

Elsässer ag. : elzasat, ... Bro-Elzas ; *sie wollen die Elsässer assimilieren*, c'hoant o deus e kollfe an Elzasis o yezh hag o sevenadur.

Elsässer b. (-,-nen) : Elzasadez b.

elsässisch ag. : 1. elzasat, ... Bro-Elzas. ; 2. [yezh.] elzasek ; *lieber sterben als mein Elsässisch verlernen*, me a droo va zeod em beg kentoc'h eget dizekñ an elzaseg.

Elsass-Lothringen n. (-s) : [istor] Elzas-Loren b.
Elsbeerbaum g. (-s, -bäume) : [louza.] kerzhinenn b.
Elsbeere b. (-, -n) : [louza.] 1. kerzhin str. ; 2. kerzhinenn b.
Elsbeth b. : Eliza b., Liza b.
Else b. : Eliza b., Liza b.
Elster b. (-, -n) : [loen.] pig b., pig klakenn b., P. Margodig ar big b. ; *die Elster schreit, die Elster schnattert*, ragachat (gragailhat, ragellat, karnajal) a ra ar big.
Elsternnest n. (-es, -er) : [loen.] neizh pig g. [*liester* neizhiou pig, neizhiou piged].
elterlich ag. : ... an tad hag ar vamm, kerentel ; *elterliche Gewalt*, aotrouniezh kerentel b., aotrouniezh an tad hag ar vamm b., galloud an tad hag ar vamm g. (Gregor), beli an tad hag ar vamm b.
Eltern lies. : 1. tud lies., tad ha mamm lies., kerent lies., kerent ar vugale lies. ; *ich fahre zu meinen Eltern*, mont a ran da welet va zud ; *die Eltern haften für ihre Kinder*, dindan atebeghez o zud emañ ar vugale, e karg o zud emañ ar vugale, atebek eo ar gerent war o bugale, war karg o zud emañ ar vugale, emell ouzh o bugale o deus ar gerent, en emell o zud emañ ar vugale, war kont o zud emañ ar vugale, bez o deus ar gerent o bugale war o c'hont, respont a ra ar gerent ouzh o bugale ; 2. [dre skeud.] P. *das ist nicht von schlechten Eltern*, n'eo ket kaoc'h heiz, n'eo ket staot kazh, n'eo ket un hanter hini, n'eo ket un hanter unan.
Elternabend g. (-s, -e) : emvod etre ar gelennerien ha tud ar skolidi g.
Elternausschuss g. (-es, -ausschüsse) / **Elternbeirat** g. (-s, -räte) : kuzul tud ar skolidi g.
Elternhaus n. (-es, -häuser) : ti e dud g. ; *sie ist ihrem Elternhaus entwachsen*, en em zistaget eo diouzh he zud, en em ziskroget eo diouzh he zud.
Elternliebe b. (-) : karantez an tad hag ar vamm ouzh o bugale b., karantez an tad hag ar vamm evit o bugale b., karantez an tad hag ar vamm da-gehelañ o bugale b.
elternlos ag. : didad ha divamm, hep tad na mamm, didud ; *elternloses Kind*, emzivad didad ha divamm g., emzivad marv e dad hag e vamm g., minor hep tad na mamm g.
Elternmord g. (-s, -e) : mammlazh ha tadelazh war un dro.
Elternmörder g. (-s, -) : lazher e dud g.
Elternrat g. (-s, -räte) : kuzul tud ar skolidi g.
Elternschaft b. (-) : tud ar skolidi lies.
Elternsprechstunde b. (-, -n) : emvodoù etre ar gelennerien ha tud ar skolidi lies.
Elternteil g. (-s) : *ein Elternteil*, an tad pe ar vamm.
Elternurlaub g. (-s, -e) : ehan-labour evit ober war-dro e vugel (he bugel) g.
elysäisch / elysisch ag. : ... ar Gwenva, ... ar Gwenved ; *elysäische Gefilde*, maeziou ar Gwenva lies., maeziou ar Gwenved lies., baradoz ar baganed kozh goude o marv g. (Gregor).
Elysium n. (-s) : Gwenva g., Gwenved g., baradoz ar baganed kozh goude o marv g. (Gregor) ; *Tochter aus Elysium*, merc'hig deuet eus ar Gwenved b.
Elzevierausgabe b. (-, -n) : [moull.] elzevir g.
E-Mail b. (-, -s) / n. (-s, -s) : [stlenn.] lizher elektronek g., postel g. ; *per E-Mail schicken*, kas dre bostel, posteliñ ;

eine E-Mail schicken, eine E-Mail senden, posteliñ, kas ur postel.
Email n. (-s, -s) : plomeis g., amailh g., prigwer g., gwer-pri str.
E-Mail-Adresse b. (-, -n) : chom-lec'h post elektronek g., chom-lec'h postel g.
Emailarbeiter g. (-s, -) : amailher g., prigwerer g.
Emailack g. (-s, -e) : lakenn b.
Emaile b. (-, -n) : plomeis g., amailh g., prigwer g., gwer-pri str.
Emailleack g. (-s, -e) : lakenn b.
emaillieren V.k.e. (hat emailliert) : plomeisiañ, amailhañ, prigwerañ.
emailliert ag. : plomeisiet, amailhet, prigweret.
Emailierung b. (-, -en) : [tekn.] plomeisiañ g., amailhañ g., prigwerañ g., amailherezh g., prigwererezh g.
Emailüberzug g. (-s, -überzüge) : plomeis g., amailh g., prigwer g., gwer-pri str. ; *einen Emailüberzug geben*, plomeisiañ, amailhañ, prigwerañ.
Emailverzierung b. (-, -en) : aornadur amailh g. ; *schwarze Emailverzierung*, duigell b., duigelladur g.
Emanation b. (-, -en) : 1. [disoc'h] evodad g., deverad g. ; 2. [ober] deveradur g., evodadur g., evodiñ g.
Emanationslehre b. (-) / **Emanatismus** g. (-) : [preder.] deveradurouriezh b., evodadouriezh b.
emanieren V.gw. (ist emaniert) : evodiñ, sevel, diaezhañ.
Emanze b. (-, -n) : P. gwregelourez b., benevelourez b.
Emanzipation b. (-, -en) : digaezhadur g., dishualerezh g., dishualidigezh b., dishualañ g., frankaerezh g., dizalc'hted b.
emanzipieren V.k.e. (hat emanzipiert) : digaezhañ, dishualañ, frankaat, digabestrañ, disujañ.
V.em. **sich emanzipieren** (hat sich emanzipiert) : en em zisujañ [eus u.b.], frankaat.
emanzipiert ag. : digaezhet, dishualet, frankaet, digabestret, dizalc'h.
Embargo n. (-s, -s) : embargo g.
Emblem n. (-s, -e) : ardamez g., arouez b., asagn g., ardameziou lies., skoed-ardamez g.
Embolie b. (-, -n) : [mezeg.] enfrou g., emboliezh b., stankadur-gwad g., taol-gwad g., sac'h-gwad g., stankalon g.
Embolismus g. (-) : [relij.] stagadenn b., ouzhpennadenn b. ; *das Vaterunser mit Embolismus beten*, lavaret ar Bater vras.
Embryo g. (-s, -s/Embryonen) : [mezeg.] rizhell b.
Embryogenese b. (-, -n) : rizhelladarzh g., embriogeniezh b.
Embriologie b. : embriologiezh b., rizhelloniezh b.
embryonal ag. / **embryonisch** ag. : rizhellek, rizhellel, ... rizhell, ... ar rizhell.
emergent ag. : diflukus, war eskoriñ.
Emergenz b. (-) : diflukadur g., eskoridigezh b., eskoradur g., eskor g.
emeritieren V.k.e. (hat emeritiert) : aotren da zont war e leve.
emeritiert ag. : war e leve, a enor.
Emersonismus g. (-) : [preder., relij.] emersonouriezh b.
Emigrant g. (-en, -en) : divroer g.
Emigrantin b. (-, -nen) : divroerez b.

Emigration b. (-, -en) : 1. divroerezh g., divroadur g., divroañ g. ; 2. [istor] *die innere Emigration*, an harlu hep kuitaat e vro g. ; *in die innere Emigration gehen*, mont en harlu en e vro, dibab bevañ en harlu en e vro.

emigrieren V.gw. (ist emigriert) : divroañ.

Emil g. : Emil g.

Emilia b. / **Emilie** b. : Emilia b.

eminent ag. : dreist-kenañ, barrek-kenañ, brudet, peurbouezus, pennañ, meurdeus, meurbedus.

Adv. : -meurbet, -kenañ, -eston.

Eminenz b. (-, -en) : 1. [polit.] Meurdez b., Uhelled b. ; 2. [relij.] tad enorus g. ; 3. aotrou meur g. ; *graue Eminenz*, kuzhuter g. kuzulier damguzh g., kuzulier meur ar roue g.

Emir g. (-s, -e) : emir g.

Emirat n. (-s, -e) : 1. [bro] emirelezh b. ; 2. [karg] emiriezh b.

Emissär g. (-s, -e) : kiminiad g., kannad g., dileuriad g.

Emission b. (-, -en) : 1. [arc'hant.] embannidigezh b., monidigezh b., krouidigezh b. ; *Emission von Aktien*, embannidigezh kevrannoù b., krouidigezh kevrannoù b. ; 2. [nukl.] ec'hodad skinoberiek g., ec'hodadur skinoberiek g.

Emissionskurs g. (-es, -e) : [arc'hant.] feur embann g.

Emissionsquelle b. (-, -n) : [nukl.] lec'h orin an ec'hodiñ g.

Emittent g. (-en, -en) : [endro] mammenn saotrañ b.

emittieren V.k.e. (hat emittiert) : 1. [arc'hant.] embann, krouiñ ; *Obligationen emittieren*, embann endalc'hennoù, nevadañ endalc'hennoù ; 2. [skingomz] skignañ, ec'hodiñ.

Emmausgemeinschaft b. (-, -en) : kumuniezh Emmaus b.

Emmentaler g. (-s, -) / **Emmentalerkäse** g. (-s, -) : emmenthal g., emmental g.

Emmerling g. (-s, -e) : [loen.] brean g., breanig g., labous plouz kerc'h g.

Emoticon n. (-s, -s) : [stlenn.] smiley elektronek g.

Emotion b. (-, -en) : trivial g., trivialadenn b., from g., fromadenn b., trid-kalon g.

emotional ag. / **emotionell** ag. : 1. fromidik, kizidik, aes da strafuilhañ, trividik, bouk e galon ; 2. fromel, trivialadel, kantaazel, diwar ur fromadenn, diwar un drivliadenn ; *emotional erfasster Wert*, talvoud kantaazel g. ; *emotionales Phänomen*, anadenn gantaazel b. ; *emotional instabile Persönlichkeitsstörung*, frammadur kleñvedek ar bred g.

Emotionalität b. (-) : trivlidigezh b., kantaezidigezh b.

emotionell ag. : *sellit ouzh emotional*.

emotionsgeladen ag. : gwall fromet, gwall fromus.

emotionslos ag. : difrom, amfromidik, diflach.

Emotivität b. (-) : fromidigezh b.

emp- rakverb stag.

Empathie b. (-) : kefaeziñ g., kenunvaniezh trivliek b., entrivliañ g., kensant g., kensantidigezh b., kenhoalerezh g., kendrivliañ g.

Empfang g. (-s, Empfänge) : 1. degemer g., degemeridigezh b., resevidigezh b., resev g., kendouez g., kendouezidigezh b. ; *kühler Empfang*, degemer yen (teuc'h, reut, lent, klouar, treut) g., gwall zegemer g. ; *jemandem einen würdigen Empfang bereiten*, ober un degemer a-zoare d'u.b., ober un degemer doujus d'u.b., ober lid d'u.b. ; *prunkvoller Empfang*, degemer kran g.,

degemer tonius g., degemer pompus g. ; *jemandem einen prunkvollen Empfang bereiten*, ober tron d'u.b., degemer u.b. war an ton bras, degemer u.b. war ton ar c'hrapouezh gwinizh, degemer u.b. gant lid bras, ober lid bras d'u.b., toullañ digor d'u.b., ober ur gaeradenn d'u.b. ; *jemandem einen guten Empfang bereiten*, ober degemer d'u.b., ober degemer vat d'u.b., ober degemer mat d'u.b., ober bourrus d'u.b., ober stad d'u.b., ober lid d'u.b., ober chervad d'u.b., ober un degemer mat d'u.b. (Gregor) ; *einen so guten Empfang hatte ich nicht erwartet*, n'em boa ket gwelet bezañ degemeret ken mat, n'em boa ket gwelet kaout degemer ken c'hwek, n'em boa ket gwelet kaout un degemer ken mat, n'em boa ket gwelet kaout degemer ken kran ; *bei Empfang des Briefes*, pa 'm bo degemeret al lizher, o tegemer al lizher, en digor eus al lizher ; *Ihr Paket habe ich gestern in Empfang genommen*, degouezhet eo ho pakadenn dec'h ganin, en em gavet eo ho kasadenn dec'h ganin, bet em eus ho pakadenn dec'h ; *den Empfang eines Briefes bestätigen*, kemenn degemer ul lizher, reiñ da c'houzout ez eo bet degemeret mat ul lizher ; [kenw.] *zahlbar bei Empfang*, da baeañ pa vez (pa vo) degemeret, taladur da geñver an deroadur ; 2. [lec'h] degemerva g., kendouezva g. ; 3. [skingomz, pellgomz, skinwel] pakañ g., daspakañ g., pakerezh g.

empfangen¹ V.k.e. (empfängt / empfang / hat empfangen) : 1. degemer, resev, kaout ; *Ihr Paket habe ich gestern empfangen*, degouezhet eo ho pakadenn dec'h ganin, en em gavet eo ho kasadenn dec'h ganin, bet em eus ho pakadenn dec'h ; *eine Belohnung empfangen*, kaout ur gopr (ur priz, ur garedon) (Gregor) ; 2. [skingomz, skinwel] *einen Sender empfangen*, daspakañ (resev, tapout, pakañ) ur skigner (ur skingaser) ; *Sie empfangen den Bayerischen Rundfunk*, emaoch o selaou Radio Bavaria ; 3. [relij.] *die Taufe empfangen*, degemer (resev) sakramant ar vadeziant ; 4. [dre astenn.] degemer, kendoueziñ ; *Gäste empfangen*, ostizañ, degemer ostizidi, resev tud ; *jemanden herzlich empfangen*, degemer u.b. a-galon-vat, ober un degemer kalonek d'u.b., pourchas un degemer laouen d'u.b. ; *mit offenen Armen empfangen*, degemer a galon frank (a-dro-vriad), degemer [u.b.] an divrec'h digor bras, ober stad d'u.b., ober lid d'u.b., reiñ un degemer a'r gwellañ d'u.b., reiñ un degemer c'hwek d'u.b., ober chalang d'u.b., ober bourrus d'u.b., ober min mat d'u.b., ober min mat ouzh u.b. ; *jemanden mit Prunk empfangen*, ober tron d'u.b., degemer u.b. war an ton bras, degemer u.b. war ton ar c'hrapouezh gwinizh, degemer u.b. gant lid bras, toullañ digor d'u.b., ober ur gaeradenn d'u.b. ; *er hat mich kühl empfangen*, yen e oa bet an degemer graet din gantañ, gwall zegemeret e oan bet gantañ, hegarat e oa bet evel bodoù linad, degemeret en doa ac'hanon gant yenien, diskouezet en doa sec'hor din, kavet em boa fas koad, fae a oa dezhañ kaozeal ganin, degemeret e oan bet gantañ e-giz ur c'hi divestr ; *er hat mich ziemlich kühl empfangen*, va degemeret en doa hep jourdoul ; 5. engehentañ, gouennañ, P. koñseviñ.

empfangen² ag. : [kenw.] *Betrag empfangen*, paeet eo bet, bet paeet, talet, akuitet, degemeret.

Empfänger g. (-s, -) : 1. degemerer g., paker g., kasadour g., donezonad g., gounezer goprou g., resever g. ; 2.

[kenwerzh] degemerer g. ; 3. [skingomz] paker g., resever g., daspaker g., skingomzer g., degemerez b.

Empfängerabschnitt g. (-s,-e) : kemenn degemer g., kuitañ b., lizher-diskarg g., diskarg g., skrid-degemer g., paper-diskarg g., paper-kuitezañ g., skrid-diskarg g., kesouen talañ g.

empänglich ag. : 1. degemerus, resevus, euvridik, digor e spered (da, *für*), digor e skouarn (da, *für*), diraezus, heresevus, heselaouus ; *für Lob empänglich*, bras e esmae (esmae ennañ, fromet) pa vez meulet, hag a gar ar pour glas ; *für etwas empänglich werden*, digeriñ da, tommañ da ; 2. [dre skeud.] kizidik, gwiridik ; *für eine Krankheit empänglich sein*, bezañ dalc'het alies gant ur c'hleñved bennak, bezañ tuet da dapout ur c'hleñved bennak, tapout aes ur c'hleñved bennak, bezañ kizidik ouzh ur c'hleñved bennak, bezañ gwiridik ouzh ur c'hleñved bennak ; 3. feukidik, gwiridik, tik ; *er ist sehr empänglich*, gwall wiridik eo e lâr, aes eo da feukañ, anoazus eo, ur c'hizidig eo.

Empfänglichkeit b. (-) : doug g., tech g., kizidigezh b., resevuster g., heresevuster g., heresevusted b., heselaouuster g., heselaouusted b., kentstummadr g., kenttuadr g. ; *Empfänglichkeit für eine Krankheit*, doug (tech) da dapout ur c'hleñved g.

Empfängnis b. (-) : engehentadr g., krouidigezh b., krouañ b., P. koñsevadur g. ; [relij.] *unbefleckte Empfängnis*, Krouidigezh dinamm b. ; *Mariä Empfängnis*, engehentadurezh dinamm ar Werc'hez Sakr b. (Gregor) ; *Hochfest der Empfängnis Mariens*, gouel Maria krouer dinamm g.

empfangnisverhütend ag. : ... hilastaler, ... hilastaliñ, ... dihiliañ, ... enephiliañ.

Empfangnisverhütung b. (-,-en) : hilastaliñ g., hilastalerezh g., dihiliañ g., dihiliadr g., enephiliañ g., enephiliadr g. ; *natürliche Empfängnisverhütung*, dihiliañ (dihiliadr) naturel g.

Empfangnisverhütungsmittel n. (-s,-) : hilastaler g., enephilier g., araez hilastaliñ g.

Empfangsantenne b. (-,-n) : stign resev g., stign pakañ g.

Empfangsanzeige b. (-,-n) : kesouen degemer g., lizher-diskarg g., diskarg g., skrid-degemer g., kuitañ b., paper-diskarg g.

empfangsberechtigt ag. : gwirek, ... gounezer goprou dre wir, ... perc'henn-gwir.

Empfangsberechtigte(r) ag.k. g./b. : perc'henn-gwir g., resever g., gwireg g. [*liester gwireien*].

Empfangsbescheinigung b. (-,-en) : kesouen degemer g., kemenn degemer g., kuitañ b., lizher-diskarg g., diskarg g., skrid-degemer g., paper-diskarg g., paper-kuitezañ g., skrid-diskarg g.

Empfangsbestätigung b. (-,-en) : kesouen degemer g., kemenn degemer g., kuitañ b., lizher-diskarg g., diskarg g., skrid-degemer g., paper-diskarg g., paper-kuitezañ g., skrid-diskarg g.

Empfangschef g. (-s,-s) : penndegemerour g., resever g., kendouezour g.

Empfangsdame b. (-,-n) : degemerouez b., ostizez degemer b., kendouezouez g., reseverez b.

Empfangsgerät n. (-s,-e) : skingomzer g., resever g., daspaker g., paker g., degemerez b.

Empfangssaal g. (-s,-säle) : saloñs g., sal-degemer b., kambr-degemer b., degemerva g., kendouezva g.

Empfangsschein g. (-s,-e) : kesouen degemer g., kemenn degemer g., kuitañ b., lizher-diskarg g., diskarg g., skrid-degemer g., paper-diskarg g., paper-kuitezañ g., skrid-diskarg g.

Empfangsschüssel b. (-,-n) : [skinwel] parabolenn b., stign parabolek g.

Empfangsstörung b. (-,-en) : resevidigezh direizhet b., grizien str. , gwrac'hadoù lies., mordrouz g., ardrouzioù lies.

empfangsverstärkend ag. : heterodin.

Empfangszeit b. (-,-en) : padelezh resev b., padelezh pakañ b..

Empfangszimmer n. (-s,-) : saloñs g., sal-degemer b., kambr-degemer b., degemerva g., kendouezva g.

empfehlen V.k.e. (empfiehl / empfahl / hat empfohlen) : erbediñ, gourc'hennenn, aliañ, kuzuliañ ; *jemandem ein Geschäft empfehlen*, erbediñ (gourc'hennenn) un afer d'u.b. ; *ich kann dir nur empfehlen, das Land zu verlassen*, me a ve aviz dit mont kuit eus ar vro, da gelenn a ran da guitaat ar vro, da aliañ a ran da guitaat ar vro, erbediñ a ran dit kuitaat ar vro, kuitañ (furañ) tra ac'h eus d'ober da'm soñj eo mont kuit eus ar vro, kuitañ ac'h eus d'ober da'm soñj eo mont kuit eus ar vro, kuitañ mad ac'h eus d'ober da'm soñj eo mont kuit eus ar vro, ar reishañ tra ac'h eus d'ober da'm meno eo kuitaat ar vro ; *bitte, empfehlen Sie mich Ihren Eltern*, grit, mar plij, va gourc'hennennoù d'ho tud - va resped d'ho tud, mar plij ; *ich kann Ihnen nur dieses Buch empfehlen*, aliañ a ran deoc'h lenn al levr-mañ, erbediñ a ran deoc'h lenn al levr-mañ, erbediñ a ran al levr-mañ deoc'h ; *der Arzt hatte ihm empfohlen, das Bett zu hüten*, aliet e oa bet gant ar mezeg da chom en e wele, erbedet en doa ar mezeg dezhañ chom en e wele ; *ich empfehle Ihnen diesen jungen Mann*, erbediñ a ran an den yaouank-se ouzhoc'h, gourc'hennenn a ran an den yaouank-se deoc'h ; [relij.] *ich empfehle ihn Ihrer Fürbitte*, e erbediñ a ran ouzhoc'h, e c'hourc'hennenn a ran deoc'h, e ginnig a ran deoc'h ; *jemanden der Fürbitte eines Heiligen bei Gott empfohlen haben*, bezañ lakaet u.b. dindan pedennoù ur sant ; *seine Seele Gott empfehlen*, erbediñ e ene da Zoue, en em erbediñ da Zoue, en em erbediñ ouzh Doue, ober e c'hourc'hennennoù ouzh Doue, gourc'hennenn e ene da Zoue, kinnig e ene da Zoue, kinnig e vuhez da Zoue.

V.em. : **sich empfehlen** (empfiehl sich / empfahl sich / hat sich (t-rt) empfohlen) : 1. en em erbediñ ; *sich der Fürbitte eines Heiligen bei Gott empfohlen haben*, bezañ dindan pedennoù ur sant ; 2. en em dennañ, diskouez e seulioù ; *sich auf Französisch empfehlen*, ober koumanant-noz, ober merouri noz, mont kuit divalav, kas ar c'hazh gant an-unan, troc'hañ kuit didrouz-kaer.

V.dibers. em. : **sich empfehlen** (empfiehl sich / empfahl sich / hat sich (t-rt) empfohlen) : bezañ gwelloc'h, bezañ mat, bezañ reizh ; *es empfiehlt sich, noch zu warten*, gwelloc'h e vefe chom da c'hortoz un draig (ur pennadig) c'hoazh ; *bei Bauchschmerzen empfiehlt sich, Kamillentee zu trinken*, ouzh ar boan-gof e vez mat evañ dour diwar gramamailh.

empfehlend ag. : gourc'hennennus.

empfehlenswert ag. / **empfehlenswürdig** ag. : erbedus, mat, reizh, aliet ; *empfehlenswertes Buch*, levr lennus g., levr a c'haller erbediñ e lenn g.

Empfehlung b. (-,-en) : erbed g., erbedadenn b., erbedenn b., erbederezh g., erbedadur g., ali g., kuzul g., lavar g. ; *auf jemandes Empfehlung hin*, a) dre erbed u.b., en erbed u.b., dre hanterouriezh (hantererezh) u.b., gant moaien u.b., dre voaien u.b., dre zorn u.b., dre c'hrad u.b. ; b) diwar ali u.b., war ali u.b., war (dre) atiz u.b., war ger u.b., dre guzul u.b., diwar erbedoù u.b., aliet gant u.b. ; [kenw.] *gute Empfehlungen*, erbedoù (erbedadennoù) mat lies.

Empfehlungsbrief g. (-s,-e) / **Empfehlungsschreiben** n. (-s,-) : lizher erbediñ g.

empfehlenswert ag. / **empfehlungswürdig** ag. : erbedus, mat, reizh, aliet.

empfindbar ag. : merzadus, heverz ; *empfindbar machen*, lakaat da santout (udb), lakaat da verzout (udb).

Empfindbarkeit b. (-) : santidigezh b., teneridigezh kalon b., fromidigezh b.

Empfindlei b. (-,-en) : falsteneridigezh b., brizhteneridigezh b.

empfinden Vk.e. (empfang / empfunden) : santout, gouzañv, klevet, klevet diouzh, klevet ouzh, merzout, trivialiñ, magañ ; *Schmerz empfinden*, santout ur boan bennak (Gregor), klevet ur boan bennak, diwaskañ ur boan bennak, reuziñ ur boan bennak, bezañ gwasket gant ur boan bennak ; *für jemanden zärtliche Gefühle empfinden*, kaout teneridigezh en andred u.b. ; *ich empfinde für sie eine echte Liebe*, honnezh a garan parfet ; *ein Gefühl der Wonne empfinden*, gouzañv ul levez dispar, klevet diouzh ul levez dispar ; *einen Verlust empfinden*, ka(v)out diouer d'u.b., gouzañv un diouer ; *es als Schmach empfinden*, in einem Gefangenenerlager eingesperrt zu sein, gouzañv ar vezh o vezañ bac'het en ur c'hamp prizonidi ; *Achtung vor jemandem empfinden*, dougen bri d'u.b., kaout doujañs evit u.b., azaoueziñ u.b., kaout azaouez ouzh u.b. ; *Freundschaft für jemanden empfinden*, magañ en e galon ur gwir vignoniezh evit u.b., bezañ douget d'u.b., dougen mignoniezh d'u.b. (Gregor).

Empfinden n. (-s) : 1. santimant g., santadur g., soñj g., kredenn b., mennozh g., meno g., savpoent g. ; *meinem Empfinden nach*, hervez va santimant, da'm santimant, da'm soñj, da'm meno, da'm feson, me a gav din, hervez va meno, hervez va soñj, diouzh va danvez, war va meno, war va soñj, war a gredan / war a soñjan (Gregor) ; 2. skiant b.

empfindlich ag. : 1. kizidik, santidik, gwiridik, tener, bavidik, flav, gwak, blin, peñver ; *gegen Kälte empfindlich*, kizidik ouzh ar yenijenn, gwiridik ouzh ar yenijenn, tener ouzh ar yenijenn, rividik, anouedik, gwak ouzh an amzer yen, gwak ouzh ar yenijenn, da vezañ diwallet diouzh ar riv, hag a zouj ar riv, na harz ket ouzh ar riv ; *schmerzempfindlich*, kizidik ouzh ar boan, tener ouzh ar boan, hege, hegeuz, eidik, pitouilh, tener ouzh an droug ; *empfindlicher Magen*, stomog blin g. ; *empfindlich werden*, kizidikaat ; 2. anoazus, feukidik, gwiridik, tik ; *er ist sehr empfindlich*, gwall wiridik eo e lër, aes eo da feukañ, anoazus eo, ne vez ket pell e revr o vont gantañ war e choug, hennezh a zo ur c'hizidig ; 3. [dre skeud.]

empfindliche Stelle, tu gwan (gwak, gwiridik, kizidik) g., gwiridik g., kizidik g., hesked g. / gor g. / andred damantus g. (Gregor), andred gwiridik g., pleg an hobregon g., gwan g., klañvenn b. ; *jemanden an seiner empfindlichsten Stelle berühren*, gwaskañ war ar gor, gwaskañ war gwiridik u.b., gwaskañ war kaledenn u.b., pouezañ war ar gwan en u.b., mont d'u.b. dre e du gwak, mont d'u.b. dre e du gwan, gwaskañ war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn ; *empfindliche Strafe*, kastiz garv g. ; *jemanden empfindlich strafen*, kastizañ u.b. en un doare garv, kondaoniñ u.b. d'ur c'hastiz garv, lakaat u.b. da c'houzañv ur c'hastiz garv, lakaat u.b. da c'houzañv ur c'hastiz lourt, kastizañ u.b. gant garventez, kastizañ start u.b., kastizañ garv u.b., punisañ start u.b., punisañ garv u.b., bezañ kriz ouzh u.b., bezañ garv ouzh u.b. ; 4. [tekn.] *empfindliches Instrument*, benveg santidik g., reizh santidik b. ; *empfindliche Waage*, pouezerezh likant b., mentel likant b., balañs likant b. ; 5. *ein empfindlicher Verlust*, ur c'holl poanius g., ur c'holl gloazus g., ur c'holl doanius g., un tamm mat a goll g. ; 6. merzadus, heverz, anat, un tamm mat, merzidik, santidik.

Adv. : *empfindlich machen*, kizidikaat ; *jemanden empfindlich treffen*, gwaskañ war gor u.b., gwaskañ war gwiridik u.b., gwaskañ war kaledenn u.b., pouezañ war ar gwan en u.b., mont d'u.b. dre e du gwak, mont d'u.b. dre e du gwan, gwaskañ war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn.

Empfindlichkeit b. (-) : 1. santidigezh b., fromidigezh b. ; 2. resevuster g. ; 3. kizidigezh b., brazentez b., gwiridigezh b., anoazusted b. ; 4. teneridigezh b.

empfindsam ag. : 1. santidik, kizidik, kizidik e galon, gwiridik, tener, bavidik, fromidik, trividik, esmaeüs, merzus, santimantel, bouk e galon ; *er ist empfindsam*, santidik eo, kizidik eo e galon, kizidik a galon eo ; 2. feukidik, gwiridik, tik. ; *er ist sehr empfindsam*, gwall wiridik eo e lër, aes eo da feukañ, anoazus eo, hennezh a zo ur c'hizidig.

Empfindsamkeit b. (-) : kizidigezh b., santidigezh b., fromidigezh b., brazentez b., gwiridigezh b., santimantelezh b., esmaeüsted b., esmaeüster g. ; *Empfindsamkeit des Herzens*, kizidigezh ar galon b.

Empfindung b. (-,-en) : 1. santimant g., santidigezh b., meno g., skiant b., triviald g., trivialdenn b., from g., fromadenn b. ; 2. santad g., santadenn b., santadur g., merzadenn b., merzad g., merzerezh g., merz g., merzout g., merzadur g., merzadurezh b., merzidigezh b., degemeridigezh b., eraezadenn b. ; *Tastempfindung*, santadenn douch b., eraezadenn stokadel b. ; *unangenehme Empfindung der Haut*, santadennoù kroc'hen lies. ; 3. naderezh g.

Empfindungskraft b. (-) : santerezh g., santidigezh b., kizidigezh b., fromidigezh b.

empfindungslos ag. : disant, disantidik, digizidik, diseblant, digaz, difrom, diflach, distrafiuilh, disaouzan, dichal, divan, divanier.

Empfindungslosigkeit b. (-) : disantidigezh b., digizidigezh b., difrom g., divanieramant g.

Empfindungsnerv g. (-s,-en) : [korf.] nervenn santout b.

Empfindungsvermögen n. (-s) : santerezh g., santidigezh b., kizidigezh b., fromidigezh b., barregezh santout b.

empfindungsvoll ag. : santidik, kizidik, tener, fromidik, trividik, bouk e galon.

Empfindungswort n. (-es,-wörter) : [yezh.] estlamadell b., estlamadenn b.

empfohlen ag. : erbedet, mat, reizh, aliet.

Emphase b. (-,-n) : stambouc'h g., c'hwez g., ton g., c'hwezadur g.

emphatisch ag. : 1. pompus, c'hwezet, stambouc'h ennañ, stambouc'het, stambouc'hek, tonius ; 2. [yezh.] *emphatische Worte*, stummoù-pouezañ lies., gerioù-pouezañ lies.

Empysem n. (-s,-e) : [mezeg.] emfizem g., berrentez-anal b.

Empire¹ n. (-s) : giz Impalaerded b.

Empire² n. (-s) : impalaeriezh Breizh-Veur b.

Empirekommode b. (-,-n) : komodenn Impalaerded b.

Empirie b. (-) / **Empirik** b. (-) : [preder.] amodegezh b., kantouezegezh b.

Empiriker g. (-s,-) : [preder.] amodelour g., merzadurad g., kantouiziad g.

empirisch ag. : [preder.] kantouezel, kantouezek, hollarnodel, arnodel, ... amodiñ, merzadurel, merzadurek ; *empirische Methode*, doare arnodel g., hentenn gantouezel b. ; *empirisches Wissen*, anaoud kantouezel g. ; *empirische Konzepte*, ergrafoù kantouezat lies. ; *etwas empirisch wahrnehmen*, kantouezañ udb.

Empirismus g. (-) : merzadurelouriezh b., kantouezelouriezh b.

Empirist g. (-en,-en) : merzadurelour g., kantouezelour g.

empor Adv. : d'an nec'h, d'al lein.

emporarbeiten V.em. : **sich emporarbeiten** (hat sich emporgearbeitet) : sevel en e garg diwar-bouez e labour.

emporblicken V.gw. (hat emporgeblickt) : sellet d'an nec'h.

emporbringen V.k.e. (brachte empor / hat emporgebracht) : reiñ lañs da, reiñ lusk da, kas da benn vat.

V.em. : **sich emporbringen** (brachte sich empor / hat sich (t-rt) emporgebracht) : ober berzh, ober e hent er vuhez, ober e dreuz, ober e dreuziad dre ar vuhez, ober e dreuziad dre ar bed, dont brav gant an-unan.

Empore b. (-,-n) : *die Empore*, garidoù an iliz lies., garidoù an hent-tro lies., ar pondalez-tro g., an dribunell b.

empören V.k.e. (hat empört) : lakaat da fuloriñ, imoriñ, inzrougiñ, feukañ, taeraat, buaneakaat.

V.em. : **sich empören** (hat sich (t-rt) empört) : brouezañ, mont en imor santel, taeriñ, diodiñ, en em sevel, en em zispac'hañ, buaneakaat, buanegezh, taeraat, taraniñ, mont droug en an-unan, enoeiñ ; *mein Blut empört sich*, me a ya va gwad e dour, emañ va gwad o virviñ em gwazhied, me a sav va gwad da'm fenn, me a zo va gwad o virviñ ouzhin, birviñ a ra va gwad em gwazhied.

empörend ag. : argarzhus, hegus, feukus, gwallskouerius, kasaus, euzhus, ifamus, a wallskouer ; *das ist ja empörend !* un euzh eo ! ur vezh eo gwelet seurt traoù ! ur vezh eo da welet ! ur vezh ruz ! mezh ar chas eo kement-se !

Empörer g. (-s,-) : emsaver g., emsaviad g., rebell g.

empörerisch ag. : dispac'hus, emsavadeg, darsavel.

emporfahren V.gw. (fährt empor / fuhr empor / ist emporgefahren) : 1. pignat ; 2. sailhañ (lammat) a-sonn (Gregor), sailhañ (lammat) a-bik, piklammat ; 3. [dre skeud.] lammat, dilammat, sailhañ.

emporfliegen V.gw. (flog empor / ist emporgeflogen) : kemer e nij, nijal kuit, sevel d'an nec'h.

emporheben V.k.e. (hob empor / hat emporgehoben) : sevel, gorren, gwintañ.

emporthelfen V.k.d (t-d-b) (hilft empor / half empor / hat emporgeholfen) : *jemandem emporhelfen*, 1. sikour u.b. da sevel e revr, sikour u.b. da sevel diwar e c'hourvez, lakaat u.b. da sevel, daskoriñ u.b. a zo bet kouezhet, sevel u.b. en e sav, reiñ sikour d'u.b. da sevel eeun war e elloù (Gregor), sevel u.b. a zo bet kouezhet, lakaat u.b. en e sav ; 2. [dre skeud.] sikour u.b., skoazellañ u.b.

Emporium n. (-s, Emporien) : [kenwerzh] 1. ti-dastum bras g., skiber bras g., skiber vras b., magazenn vras b. ; 2. kreizenn-genwerzh b.

emporklettern V.gw. (ist emporgeklettert) : sevel, pignat, digrapañ, krapañ, skeuliañ, krimpañ, simmañ.

emporkommen V.gw. (kam empor / ist emporgekommen) : 1. sevel, pignat ; 2. [dre skeud.] ober berzh, ober e hent er vuhez, ober e dreuz, ober e dreuziad dre ar vuhez, ober e dreuziad dre ar bed, dont brav gant an-unan, erruout, bezañ uhelaet e zerez-karg, bezañ lakaet en un derez-karg uheloc'h, bezañ savet uheloc'h en e garg, bezañ anvet war well, uhelaat, krapañ, sevel dreist e renk.

Emporkömmling g. (-s,-e) : den erru g., den gwintet g., julod nevez g., aotrou kouezhet diwar lost ar c'harr g., brizhaotrou g., krakaotrou g., tamm krakaotrou g., paour astennet g.

emporlodern V.gw. (hat emporgelodert / ist emporgelodert) : tanflammañ, flamminañ.

emporraffen V.em. : **sich emporraffen** (hat sich (t-rt) emporgerafft) : [dre skeud.] sevel war-c'horre, pareañ, yac'haat, digleñviñ, gwellaat d'an-unan, dont e yec'hed d'an-unan / gwellaat (Gregor).

emporragen V.gw. (hat emporgeragt / ist emporgeragt) : bezañ war an uhel, sevel dreist d'ar re all, sevel a-us d'ar re all, bezañ en e sav, bezañ gwintet en aer ; *die Türme des Doms ragen bis in den Himmel empor*, an iliz-veur a wint he zourioù betek an oabl ; *die Schote ragen empor*, siminalioù al labouradegoù a zo gwintet en aer.

emporranken V.gw. (ist emporgerankt) ha V.em. **sich emporranken** (hat sich (t-rt) emporgerankt) : [louza.] krapañ ; *der Efeu rankt an der Mauer empor*, *der Efeu rankt sich an der Mauer empor*, an iliañ a grap ouzh ar voger.

emporrichten V.k.e. (hat emporgerichtet) : *etwas emporrichten*, lakaat udb a-blom, lakaat udb war e dres, lakaat udb war e zres, lakaat udb en e blom, plomañ udb, dresañ udb, sonnañ udb, sonaat udb., gwintañ udb, gwerniañ udb.

V.em. **sich emporrichten** (hat sich (t-rt) emporgerichtet) : sevel e gein, digeinañ, digrommañ, plomañ, sevel a-blom, distouiñ e gorf, sonnaat e gorf, sonnañ e gorf, sevel war e dach.

emporschnellen V.gw. (ist emporgeschnell) : sailhañ (lammat) a-sonn (Gregor), sailhañ (lammat) a-bik,

piklamm, sevel gant tizh bras, pignat d'an nec'h gant tizh bras.

emporscheißen V.gw. (schoss empor / ist emporgeschossen) : strinkañ, distrinkañ, flistrañ, plomañ, diflistrañ, diflipañ, delamm, diflukañ, difukañ, strimpiñ, sinklañ, dilañsañ.

Emporscheißen n. (-s) : difluk g., ezflistradur g., enstrink g., ezflistradur g., flistradenn b., flistradur g., flistr g., flistrerezh g., strink g., strinkadenn b., strinkadur g., strinkerezh g.

emporschwingen V.em. : **sich emporschwingen** (schwung sich empor / hat sich (t-rt) emporgeschwungen) : 1. kemer e nij, nijal kuit, kemer e lusk, kemer e lañs ; 2. [dre skeud.] ober berzh, ober e hent er vuhez, ober e dreuz, ober e dreuziad dre ar vuhez, ober e dreuziad dre ar bed, dont brav gant an-unan, erruout.

emporsehen V.gw. (sieht empor / sah empor / hat emporgesehen) : 1. sellet d'an nec'h ; 2. *zu jemandem mit Bewunderung emporsehen*, estlammiñ (bamiñ) ouzh u.b., bamañ da (dirak, gant) u.b., chom bamet gant u.b., estlammiñ war (dirak) u.b.

emporsteigen V.gw. (stieg empor / ist emporgestiegen) : sevel, pignat, krapañ ; *zum Altar emporsteigen*, pignat ouzh an aoter ; *bei Windstille steigt der Rauch senkrecht empor*, pa vez an amzer mik e sav ar moged pik.

Emporsteigen n. (-s) : pignidigezh b., savidigezh b., gorroidigezh b., krapadenn b., kraperezh g.

emporstreben V.gw. (ist emporgestrebt) : [dre skeud.] bezañ c'hoantek da sevel, bezañ lusket gant ar c'hoant sevel, bezañ lusket gant ar c'hoant uhelaat, bezañ youl-sevel gant an-unan, klask en em uhelaat, bezañ c'hoant erruout en an-unan, bezañ youl-sevel en an-unan, klask sevel dreist e renk.

empört ag. : fuloret, fuloret-naet, fuloret-ran, fuloret-ruz, fuloret-mik, ur barrad fulor o krozal en e greiz, krog an tan en e benn, brizh-du, droug ruz ennañ, en imor santel, e gwalarn, imoret, imor ennañ, un imor ennañ, e revr war e chouk gantañ, fiou ennañ, kounnaret, aet tro en e voned ; *empört sein*, bezañ droug en an-unan, bezañ droug en e gorf, bezañ krog an tan en e benn, bezañ imoret, bezañ imor en an-unan, bezañ un imor en an-unan, bezañ brouez en an-unan, bezañ e gerc'h o tommañ d'an-unan, bezañ e gerc'h o krazañ d'an-unan ; *sie war empört über die Art, wie ihr Bruder behandelt wurde*, enoeiñ a reas o welet ober ar seurt tra d'he breur.

emporetreiben V.k.e. (trieb empor / hat emporgetrieben) : lakaat da bignat, bountañ d'an nec'h.

Empörung b. (-, -en) : 1. droug santel g., fulor g., kounnar b., droug g., buanegezh b., imor b., brouez b., brouezadur g., egar g., taeroni b., taerijenn b., taerded b., taerder g. ; 2. emsav g., emsavadeg b., emsavadenn b., emsaverzh g., emzispac'h g., dispac'h g., dispac'hadeg b., harzerezh g., taol-freuz g., kabal b., kabalad b.

emporziehen V.k.e. (zog empor / hat emporgezogen) : sevel, gorren, gwintañ.

Empyreum n. (-s) : [mojenn.] uheloabl g.

Emse b. (-, -n) : [kozh] merien str., merienenn b.

emsig ag. : gredus, aketus, fourradus, intampius, frev, leun a startijenn, diskuizh, oberiant, oberius, difraeus, dik, dilas, eskuit, fonnus, gres, grizias, labourus, leun a c'hred, stummet da labourat, lamprek, bev, birvidik, dever

ennañ ; *emsig arbeiten*, trabasat, labourat kement-hakement, en em zrastañ, bezañ e bec'h o labourat, bezañ kalonek da labourat, labourat taer, labourat gant intampi, labourat gant gred bras, labourat hardizh, bezañ gredus da labourat, lakaat gred evit labourat, lakaat kalz a jourdoul d'ober e labour, kaout kalon da labourat, kaout imor gant al labour, stardañ outi, stagañ kalonek gant e labour, bezañ taolet-bras d'al labour, ober labour start, bezañ prim en e labour, kregiñ du el labour, kiañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ, kiañ outi, kiañ e gorf, bezañ fonnus d'ober e labour, bezañ ouesk da labourat, labourat gant difrae, poaniañ war e labour, labourat a-striv, labourat parfet, labourat a-zetri, labourat a-zevri, labourat a-zevri-kaer, labourat a-zevri-bev, bezañ da vat gant e labour, mont da vat-kaer ganti, mont da vat ha kaer ganti, mont a-zevri-kaer ganti, mont a-zevri-kaer dezhi, labourat evit mat, bezañ a-lazh-ki gant e labour, bezañ gwir wellañ o labourat, labourat a-dizh, bezañ er wakol, labourat gant diere, kaout diere gant e labour, bezañ prim d'ober pezh a zo d'ober, bezañ birvidik war al labour, bezañ dever en an-unan, kemer kalz deur gant e labour, [plac'h] aveliñ he lostenn, bezañ ur gaerell anezhi ; *die Hühner suchen emsig nach Würmern*, ar yer a gabal da zastum preñved ; *emsig hin un her eilen*, ruilhal ha merat e gorf, dispac'hañ, kabalat, en em zrastañ, difretañ, diskrapañ.

Emsigkeit b. (-) : gred g., intampi g., difraeus b., difrae g., aket g., oberiantiz b., dilo g., oaz g., jourdoul g., begon b., lañs g., startijenn b., lusk g., birvilh g., tan g., bevder g., birvidigezh b., ernez b., entan g., diampech g., eskuit b., eskuit g., bec'h g., dever g., fougas g.

Emu g. (-s, -s) : [loen.] emou g.

Emulation b. (-, -en) : [stlenn.] kendarvanerezh g., emuladur g., emuliñ g.

Emulator g. (-s, -en) : [stlenn.] kendarvaner g., emuler g.

Emulgator g. (-s, -en) : [kimiezh, tekn.] livrizhenner g., livrizhuzenn b.

emulgieren V.gw. (hat emulgiert) : [kimiezh, tekn.] livrizhañ, livrizhennañ ; *eine Majonäse emulgieren lassen*, sevel ur maionez.

Emulsion b. (-, -en) : [kimiezh, tekn.] livrizhenn b., laezheoul g., laezh-rous g.

E-Musik b. (-) : sonerezh klasel g., sonerezh arzel g. [*enebet ouzh U-Musik*, sonerezh skañv g., sonerezh pobl g.].

en bloc Adv. : e bloc'h, a-vloc'h, a-stroll, dre vern, a-vas, a-drak, a-dreuz, a-dreuzvarc'had, evel-evel, an eil dre egile / war un dro / holl a-dreuz / bloc'h e-giz m'emañ (Gregon).

En-bloc-Abstimmung b. (-, -en) : [polit.] mouezhiañ a-vloc'h g.

End- fin, dibenn, diwezh, diwezhañ.

Endabrechnung b. (-, -en) : kont peurglozet b., fakturrenn beurglok b.

Endalarm g. (-s, -e) : [Bro-Suis] diwezh an alarm g., diwezh an alum g., dibenn ar stad a evezh g.

Endbahnhof g. (-s, -höfe) : penn-linenn g., porzh-houarn dibenn g.

Endbearbeitung b. (-, -en) : mistradenn b., peurlipadur g., peurober g., peurobererezh g., peuraoz g.

Endbescheid g. (-s,-e) : [gwir] barnadenn dibenn b., setañs diwezh b.

Endbetrag g. (-s,-beträge) : sammad peurglozet g., sammad peurechu g., sammad disoc'hel g., somm beurglok b.

Endbuchstabe g. (-ns,-n) : lizherenn dibenn b., lizherenn diwezh b., lizherenn diwezhañ b.

Enddarm g. (-s,-därme) : [korf.] youlc'h g., P. riboul ar patatez g., toull an dar g.

Ende n. (-s,-n) : dibenn g., diwezh g., fin b., dilost g., penn-diwezhañ g., finvez b., termen g., disoc'h g., distag g., echuadur g., echuamant g., gourfenn g., isu g., kab g., lostad g., lost g., penn g., begenn b. ; *Schraube ohne Ende*, biñs-rod b., biñs-tro b. ; *ganz am Ende, kurz vor dem Ende*, war an diwezhad, war an diwezhad, diouzh an diwezhadoù ; *er wohnt am Ende der Straße*, emañ o chom e-tro lost ar straed ; *ganz am anderen Ende des Tunnels*, er penn all tre d'ar riboul ; *am anderen Ende der Stadt wohnen*, bezañ o chom er penn all a gêr, bezañ o chom er c'hostez all eus kêr, bezañ o chom en tu all eus kêr ; *am Ende seiner Rede sagte er ...*, e fin e brezegenn e lavarar ..., e dibenn e brezegenn e lavarar ... ; *gegen Jahresende*, war an diwezh eus ar bloaz, e dibenn ar bloaz ; *die zwei Enden einer Schnur, die beiden Enden einer Schnur*, daou benn ur fiseleñ, daou benn ur gordenn lies. ; *das Ende einer Schnur*, lost ur gordenn g. ; *das Ende des Demonstrationszuges*, lost ar vanifestadeg g. ; [kenw.] *Ende dieses Monats*, e fin ar miz-mañ, e fin ar miz a zo o ren, war an diwezh eus ar miz-mañ, da zibenn ar miz-mañ, e dilost ar miz-mañ ; *am Ende des zwanzigsten Jahrhunderts*, e fin an ugentvet kantved, war an diwezh eus an ugentvet kantved, da zibenn an ugentvet kantved ; *am Ende des Winters*, e-tro penn ar goañv, en dilost ar goañv, war zibenn ar goañv ; *vor Ende des Winters*, kent tremen ar goañv ; *von Dezember bis Ende April*, adalek Kerzu betek April echu ; *Ende Januar*, e diwezh miz Genver, e deizioù diwezhañ miz Genver ; *bis Ende des Monats ist es fertig*, a-benn fin ar miz e vo prest, ac'hanen da fin ar miz e vo prest ; *am Ende der Versammlung*, diwar sav ar vodadeg ; *am Ende des Gottesdienstes*, diwar sav an oferenn ; *zu Ende gehen, dem Ende zugehen*, echuiñ, bezañ o peurechuiñ, bezañ o tilostañ, dont d'e zibenn, dibennañ, tennañ d'e ziwezh, bezañ tost echu, bezañ tost disoc'h, bezañ damdost echu, bezañ war e bare, bezañ war an echu, bezañ o tisoc'h, finvezañ, gourfenniñ ; *ein Monat ist schnell zu Ende*, ur miz a zeu buan ; *das Jahr geht dem Ende zu, das Jahr geht zu Ende*, ar bloaziad a vraskeñ hag a gouezho a-benn nebeut, o tilostañ ar bloaz emaoñ, tostaat a ra ar bloaz nevez, war e bare emañ ar bloaz, ar bloaz kozh a zo oc'h ober e dalaroù ; *die Veranstaltung ist zu Ende*, peurglozet eo an abadenn, disoc'h eo an abadenn, echu eo an abadenn, kloc'h eo an abadenn, fin a zo gant an abadenn, fin eo d'an abadenn, fin eo an abadenn ; *wann ist die Veranstaltung zu Ende ?* peur ez echu an abadenn ? peur e vo fin an abadenn ? peur e vo fin d'an abadenn ? peur e vo fin gant an abadenn ? ; *die Ernte ist zu Ende*, peurc'hraet eo an eost, fin a zo gant an eost, fin eo d'an eost, fin eo an eost, kloc'h eo an eost ; *der Winter ist bald zu Ende*, emañ ar goañv o tilostañ, o tilostañ ar goañv emaoñ ; *das Schuljahr ist zu*

Ende, disoc'h eo ar bloavezh-skol, kloc'h eo ar bloavezh-skol ; *einen Brief zu Ende schreiben*, peurechuiñ ul lizher, peurechuiñ skrivañ ul lizher ; *ein Jahr würde nicht ausreichen, um eine solche Arbeit zu Ende zu führen*, ne vefe ket trawalc'h gant ur bloavezh evit peurechuiñ un hevelep trevell (evit peurgas un hevelep labour da benn, evit kunduiñ un hevelep labour da benn, evit ober ouzh un hevelep labour, evit ober diouzh un hevelep labour), ne vefe ket trawalc'h gant ur bloavezh evit evit lakaat al labour-se klok ; *er hat seinen Auftrag zu Ende geführt*, kaset en deus e gefridi da benn, sevenet en deus e gefridi, pengennet en deus e gefridi, graet eo e gefridi gantañ, par en em gav an traoù gantañ, degouezhet eo ganti da vat, graet en deus ouzh e gefridi, graet en deus diouzh e gefridi ; *zu Ende reden*, echuiñ e gomz, peurechuiñ e gomzoù ; *ein glückliches Ende haben*, kaout isu mat ; *bis ans Ende der Zeiten, bis ans Ende aller Zeiten*, betek dibenn ar c'hantvedoù.

[troioù-lavar] 1. *das nimmt kein gutes Ende*, gwallfinveziñ a raio an dra-se, gwall ziwezh (drouziwezh, gwallfinvez) a vo gant an dra-se, un distag c'hwerv (ur gwall zistag) a zo da gaout gant an dra-se ; *der Weg nimmt kein Ende*, n'eus fin (diwezh) ebet d'an hent, ur viken e pad ar veaj, n'eus distag ebet d'ar veaj, keit-ha-keit all e pad ar veaj ; *das Gespräch nimmt kein Ende*, n'eus fin ebet dezho da gaozeal, n'eus preñn ebet d'o latenn ; *seine Arbeit nimmt kein Ende*, n'eus dibenn ebet gantañ da echuiñ e labour, n'eus fin ebet gantañ da echuiñ e labour, n'eus echu ebet gantañ en e labour, ne ra memet teukañ, hennezh a vez keit-ha-keit all oc'h ober e labour, hennezh a vez ur viken oc'h ober e labour, hennezh a vez hed ur viken oc'h ober e labour, hennezh a laka c'hwec'h, seizh vloaz d'ober pezh zo d'ober ; *seine Schmerzen sind noch nicht zu Ende*, hennezh n'eo ket aet ar poanioù dioutañ c'hoazh ; *es ist noch ein gutes Ende bis zur Stadt*, ur flipad mat a hent a chom d'ober c'hoazh a-raok degouezhout e kêr ; *dieser Schriftsteller kommt zu keinem Ende*, ar skrivagner-se ne oar ket echuiñ e zanevell ; *an allen Ecken und Enden, an allen Enden*, dre-holl, e pep lec'h, e kement kogn ha digogn a zo, forzh pelec'h, krec'h ha traoñ, e pep kogn ha digogn, e kement kogn a zo, er pevar avel, er seizh avel, d'ar pevar avel, d'ar seizh avel, krec'h ha traoñ, e pep hent / e pep tu / e pep keñver (Gregor) ; *bis zum Ende*, bete amen, betek an diwezh, betek ar penn ; *von Anfang bis Ende, vom Anfang bis zum Ende, von einem Ende zum anderen*, a-zeroù da ziwezh, penn-da-benn, penn-da-benn an neudenn, hed-da-hed, a-hed-da-hed, hed-ha-hed, a-bezh, eus an deroù d'an diwezh, war e hed, eus an eil penn d'egile, adalek an eil penn betek egile ; *wie der Anfang so das Ende, wie am Anfang, so am Ende*, diouzh an deroù ar finvezh ; *das Ende absehen können, Licht am Ende des Tunnels sehen*, tostaat ouzh e gazeg, kavout beg ar skeul, bezañ pell ganti, bezañ erru pell ganti.

2. *der Tag neigt sich seinem Ende zu*, emañ an noz o tont, tostaat a ra an noz, emañ o sermoziñ, mont a ra an deiz, tennañ a ra an deiz d'e fin, emañ an deiz war e ziskar, izelaat a ra an heol, izelaat a ra an deiz, erru eo pell an deiz, nosaat a ra, nozik eo, kozh eo an deiz, war e bare emañ an deiz, war an echu emañ an deiz ; *mein Leben neigt sich seinem Ende zu*, echuet eo va amzer,

graet eo va zro ganin, o finvezañ emañ, aet on betek ar mouch, o echuiñ emañ va remzi war an tamm douar-mañ ; *das ist der Anfang vom Ende*, deroù an dibenn eo, emañ o vont e drouziwezh, emañ erru war hent an diskar ; *der Regenschauer ist bald zu Ende*, hemañ eo lost ar barrad glav ; *das Gewitter ist zu Ende*, tremenet eo an arnev, aet eo an arnev hebiou, uzet eo ar barr arnev, echu eo an arnev, fin a zo gant an arnev, fin eo d'an arnev, fin eo an arnev ; *als die Arbeit zu Ende war*, en diwezh al labour, pa voe peurc'hraet ar feur, pa voe fin d'al labour, pa voe fin gant al labour ; *sich seinem Ende nähern*, bezañ erru pare, tennañ d'e fin, bezañ erru pare, bezañ war e bare, bezañ war an echu, tennañ d'e fin, bezañ d'arv da echuiñ ; *der Krieg näherte sich seinem Ende*, tost echu e oa ar brezel, o tennañ d'e fin e oa ar brezel, d'arv e oa ar brezel da echuiñ, war an echu edo ar brezel ; *es geht mit ihm zu Ende*, emañ an den-hont war e zistro / tennañ a ra d'e fin (d'e finvez) / izelaat a ra / emañ war e ziskar / diskaret mat eo (Gregor), hennezh a zo erru pell gantañ, ne bado ket pell ken, pell emañ ganti, ned ay ket pell ganti, graet eo e dro gantañ, o finvezañ emañ, echuet eo e amzer ; *ich bin am Ende*, *ich bin am Ende meiner Kräfte*, war va nerzh emañ, n'on ket kap ken, erru on e penn va nerzh, ne c'hallan ket mui / brev on / asik on (Gregor) ; *er ist total am Ende*, ne ya ket mat an traoù gantañ, fall eo an traoù gantañ, mont a ra fall gantañ, trist eo an traoù gantañ, krog eo d'ober neuz fall, krog eo da c'hoari da fall, izel eo kouezhet e vanniel gantañ, un den echu eo, dibunet en deus e gudenn, kollet eo, hennezh a zo echu gantañ, graet eo gantañ, graet eo e varv dezhañ, sklaer eo e abadenn, paket eo, tapet eo evel ur razhenn er griped, lipet eo, tapet en deus e lip, graet eo e dro, straket eo e graoñenn, erru eo an hirañ ma c'hall mont, en dro-mañ ez eus fin dezhañ ; *meine Geduld ist zu Ende*, koll a ran pasianted, echu eo gant va fasanted, emañ va gwad o vont e dour ; *einer Sache ein Ende setzen*, lakaat diwezh (harz, disoc'h, termen) d'udb ; *dem muss ein Ende gesetzt werden*, an dra-mañ a rank echuiñ ; *der Benachteiligung der Frau ein Ende setzen*, lakaat termen d'ar gwallziforc'hoù a ra gaou ouzh ar merc'hed ; *einem Krieg ein Ende setzen*, echuiñ ur brezel, echuiñ gant ur brezel ; *mit etwas ein Ende machen*, lakaat diwezh (harz, disoc'h, termen) d'udb, reiñ harz d'udb, echuiñ gant udb ; *etwas zu Ende führen*, disoc'h udb, disoc'h d'ober udb, peurgas udb, kas udb da benn vat, kas udb da vat, echuiñ udb, kas udb betek penn, kas udb da benn, peurechuiñ udb, pengenniñ udb, debengenniñ udb, degouezhout da vat ganti, disoc'h gant udb, disoc'h da benn (betek ar penn, d'ar penn), barrañ udb, kas an erv da benn, dibennañ udb, difretañ un tamm labour bennak, direstañ un tamm labour bennak, talarat, sevel e grog, dont a-benn eus e grog ; *sein Leben zu Ende führen*, echuiñ e vuhez ; *etwas nicht zu Ende führen*, *etwas nicht bis zum Ende ausführen*, *mit etwas nicht zu Ende kommen*, darniñ udb, dilostañ udb, chom e-pign gant udb, ober udb diwar hanter ; *nicht bis zum Ende ausgeführt werden*, chom darn, chom e darn, chom da restañ, chom o restañ, chom a-blad, chom e-pign, chom a-istribilh, chom a-ispiilh, chom e-skourr, chom a-sac'h, chom ouzh torgenn, chom e boulc'h, chom diechu ; *ich bin bald mit meiner Arbeit zu Ende*, erru eo pare c'hraet va

labour, erru eo pare echu va labour, tost fin on gant va labour, tost fin eo din ober al labour-se, tost echu eo al labour ganin, o tilostañ va labour emañ ; *er kommt mit dieser Arbeit endlich zu Ende*, erru eo tost echu gant al labour-se a-benn ar fin ; P. *das ist das Ende vom Lied*, debret eo koan ! echu an neizh kegin ! kollet eo pep tra ! en dro-mañ ez eo graet ganeomp ha brav ! fresk omp bremañ ! el lagenn emañ bremañ ha prop ! ; *das dicke Ende kommt noch !* ha kaeroc'h 'zo ! ha koantoc'h 'zo ! ar pep gwellañ 'zo war-lerc'h ! n'ho peus ket gwelet ar gwellañ tamm c'hoazh ! n'ho peus ket klevet ar pep gwellañ c'hoazh ! ; *mit seiner Weisheit rasch zu Ende sein*, bezañ tapet berr, chom bout, chom berr, chom dre an hent, na c'houzout petra ober ken, na c'houzout mui eus pe goad ober loaioù (gant pe goad ober ibil, pelec'h lamm, na tu na tro evit en em dennañ, na tu na tro evit en em bakañ, war (ouzh) pe du (pe e tu) treiñ), na c'houzout re vat petra ober, na gavout na tu na paramant, bezañ penn e spered evit gouzout petra ober, bezañ gwall nec'het o c'houzout petra da ober, na c'houzout war be droad pouezañ, bezañ diaes en e votoù, na c'houzout mui war peseurt tu en em deuler, chom luget da zirouestlañ e neud, bezañ (chom, menel) war vordo, en em gavout boud, bezañ en entremar ; [kozh] *des Staunens war kein Ende*, ne 'z ae ket ar souezh diouzh an dud, ne skuizhe ket an dud oc'h ober marzh, ne dorre ket ar souezh gant an dud.

3. *einem Übelstand ein Ende bereiten*, lakaat diwezh da zireizhoù 'zo, troc'hañ plegoù fall 'zo, lakaat harz da zizurzhoù 'zo, diouennañ plegoù fall 'zo, diwiziennañ ha distrujañ plegoù fall 'zo, terriñ war plegoù fall 'zo, dibennañ plegoù fall 'zo, didechiñ, lemel plegoù fall 'zo ; *das wird ein böses Ende nehmen*, gwallfinveziñ a raio an dra-se, gwall ziwezh (drouziwezh, gwallfinvez) a vo gant an dra-se, un distag c'hwerv (ur gwall zistag) a zo da gaout gant an dra-se, kement-se a denn da wall fin, kement-se a zo tehet da wall fin, kement-se a denn d'ur gwall fin, kement-se a denno da wall fin, kement-se a denno d'ur gwall fin ; *mit dem nimmt es noch ein schlimmes Ende*, emañ hennezh o tanzen trubuilh a-benn an amzer da zont, hennezh a gemer ur gwall hent, ma kendalc'h ouzh an hent-se e vo gwall fin gantañ, ma kendalc'h ouzh an hent-se e tenno d'ur gwall fin, ma kendalc'h ouzh an hent-se e tenno da wall fin, emañ o vont e drouziwezh ; *eine Sache am richtigen Ende anfassen*, gouzout an tu (an dro) d'ober udb, gouzout an taol, mont d'udb dre an tu mat, kemer udb dre ar penn mat, ober udb a-dailh ; *eine Sache am verkehrten Ende anfassen*, kemer udb dre ar penn fall, mont d'udb dre an tu fall, ober udb a-dreuz, ober ar rekin, na gaout neuz ebet da labourat, bezañ kleiz da labourat, bezañ distu da labourat ; *am Ende, letzten Endes*, d'an diwezh, en diwezh, a-benn an diwezh, erfin, a-benn-kont, erziwezh, a-benn ar fin, a-benn fin an dro, a-benn fin ar gont, a-barzh fin ar gont, a-benn an dilost, en dilost, er penn diwezhañ holl, da fin an dro, a-benn fin an dro, war an diwezhad, war an diwezhadoù, diouzh an diwezhadoù, taol da fin, en taol fin, taol fin, en taol diwezhañ, pa'z eo deuet ar c'hazh d'ar razh ; *Bachmann und kein Ende*, Bachmann, Bachmann ! hennezh adarre ! ; [kr-l] *Ende gut, alles gut*, mat eo pep tra oc'h echuiñ mat.

4. [loen.] beg brankoù ar c'harv g., blench brankoù ar c'harv g.

Endeffekt g. (-s,-e) : disoc'h diwezh g., difin g. ; *im Endeffekt*, da ziwezhañ, d'an diwezh, en diwezh, a-benn an diwezh, erfin, a-benn ar fin, a-benn fin ar gont, a-barzh fin ar gont, er penn diwezhañ holl, da fin an dro, a-benn fin an dro, erziwezh.

Endemarke b. (-,-n) : [stlenn.] merk dibenn g.

Endemie b. (-,-n) : endemiezh b., kleñved-lec'h g., broreuziad g.

endemisch ag. : lec'hel, brosezat, broreuziat, broreuziadek, endemek, ... kleñved-lec'h.

enden V.gw. (hat geendet / ist geendet) : 1. (hat) : echuiñ, paouez, ehanañ, arsaviñ, tevel, disoc'h, finvezañ, finisañ, bezañ o tilostañ, dont d'e zibenn, dibennañ, tennañ d'e ziwezh, bezañ tost echu, bezañ tost disoc'h, bezañ damdost echu, bezañ war e bare, bezañ war an echu, soetiñ, gourfenniñ ; *die Frist endet morgen*, warc'hoazh ez echu (e vo echu, e vo deuet, e vo degouezhet) an termen, warc'hoazh e tegouezho an amzer / warc'hoazh e tegouezho an termen (Gregor) ; *wie wird das wohl enden?* peseurt ruih a ray ? penaos e tisoc'ho an afer ? ; *glücklich enden*, kaout isu mat ; *das wird böse enden*, gwallfinveziñ a raio an dra-se, gwall ziwezh (drouziwezh, gwallfinvez) a vo gant an dra-se, un distag c'hwerv (ur gwall zistag) a zo da gaout gant an dra-se, kement-se a denn da wall fin, kement-se a zo techet da wall fin, kement-se a denn d'ur gwall fin, kement-se a denno da wall fin, kement-se a denno d'ur gwall fin ; *das Wort endet auf -ung*, echuiñ a ra ar ger gant -ung ; 2. (hat pe ist pa vez anv eus ar vuhez) : echuiñ, mervel ; *sie hat (ist) kläglich geendet*, gouzañvet he doa ur marv kriz, gouzañvet he doa ur marv estlamm ; *er hat (ist) in der Gosse geendet*, finvezañ a reas e vuhez war an douar noazh, echuet en deus e vuhez war an teil, echuet eo war an douar noazh ; *sie hat (ist) im Zuchthaus geendet*, tremen a reas an nemorant eus he buhez en toull-bac'h, echuet he deus he buhez en toull-bac'h, echuet eo en toull-bac'h ; *er hat (ist) durch Selbstmord geendet*, en em zistrujañ a reas a-benn an diwezh, en em lazhañ a reas a-benn ar fin, en em forsiñ a reas a-benn ar fin war gein an Aotrou Doue ; *sie hat (ist) als Hexe auf dem Scheiterhaufen geendet*, echuiñ a reas he buhez evel sorserez war ar buched, echuet eo evel sorserez war ur geuneudeg, kondaonet e voe evel sorserez da vervel dre an tan.

V.k.e. : (hat geendet) : echuiñ, finisañ, fiñvezañ ; *sein Leben enden*, finvezañ e vuhez (Gregor), echuiñ e vuhez.

Endergebnis n. (-ses,-se) : disoc'h diwezh g., difin g., disoc'had g., dilost g.

Endfabrikat n. (-s,-e) : kenderc'had peuraozet g.

Endgehalt n. (-s,-gehälter) : gopr e dibenn ar red-micher g., goprader e dibenn ar red-micher g.

Endgerät n. (-s,-e) : [stlenn.] trobarzhell b.

Endgeschwindigkeit b. (-,-en) : tizh uhelañ g., tizh uc'hek g.

endgültig ag. : 1. diamginus, peurglozet, peurechu, peurglok, klok ha kempenn, dieiltro, echuus, fin ; 2. [gwir] didorrus, hep engalv, hep galv, hep eskemm.

Adv. : 1. da vat, da vat ha da viken, evit mat, evit biken, da viken, evit atav, diouzh pad, a-varv, war-naet, a-grenn,

glez ; *der König machte endgültig Schluss mit dem Krieg*, ar roue a ehanas glez ar brezel ; 2. [gwir] hep engalv, hep eskemm.

Endgültigkeit b. (-) : peurglokter g., peurgloketed b., diamginusted b.

Endhaltestelle b. (-,-n) : dibennarsav g., penn-linenn g.

Endvie b. (-,-n) : [louza.] sikorea dantek g.

Endkampf g. (-s,-kämpfe) : [sport] gourfenn g., tro-serr b.

Endkontakt g. (-s,-e) : [tredan.] sankell b.

Endkontrolle b. (-,-n) : kontroll dibenn g., kontroll diwezh g., kontroll diwezhañ g.

Endlager n. (-s,-) : 1. termenva g. ; 2. [nukl.] lec'h boniañ evit biken g.

endlagern V.k.e. (hat endgelagert) : [nukl.] boniañ da viken.

Endlagerung b. (-,-en) : [nukl.] boniañ da viken g.

Endlauf g. (-s,-läufe) : [sport, redadeg] gourfenn g., tro-dibenn b., tro-serr b.

endlich ag. : 1. [mat.] bevennek ; 2. [preder.] harzek, dibadus, bevennet, bevennek, termenek, padennek, dibad.

Adv. : da ziwezhañ, d'an diwezh, en diwezh, a-benn an diwezh, erfin, a-benn ar fin, a-benn fin ar gont, a-barzh fin ar gont, er penn diwezhañ holl, en taol diwezhañ, da fin an dro, a-benn fin an dro, a-benn an dilost, pelloc'h, abelloc'h, en dilost, diwar ar mare, war an diwezhad, war an diwezhadoù, diouzh an diwezhadoù, erziwezh, taol da fin, en taol fin, taol fin, pa'z eo deuet ar c'hazh d'ar razh ; *da sind sie ja endlich*, setu int pelloc'h ! setu int abelloc'h ! deuet int erfin ! dont a reont, diwar ar mare ! ; *nun gib doch endlich Ruhe !* ro peoc'h a-barzh ar fin ! ; *komm doch endlich !* deus 'ta neuze !

Endlichkeit b. (-) : [preder.] harzegezh b., dibadusted b., termenegezh b. ; *die Endlichkeit der Welt*, harzegezh ar bed b., bevennegezh ar bed b., dibadusted ar bed b., ar bed bevennet g., ar bed dibadus g.

endlos ag. : diziwezh, difin, didermen, peurbad, peurbadel, peurbadus, hollbad, hollbadus, hir evel ur sizhun hep bara, lostek ; *eine endlose Geschichte*, un istor lostek g.

Endlosigkeit b. (-) : didermen g., hollbadusted b., peurbadusted b., peurbad b., jamezenn b.

Endlospapier n. (-s,-e) : paper akordeoñs g.

Endlösung b. (-) : [nazi.] diskoulm diwezhañ g. ; *Endlösung der Judenfrage*, diskoulm diwezhañ da gudenn ar Yuzevien g.

Endmoräne b. (-,-n) : [douar.] morena vevenn b., skornatreoù bevenn lies.

Endogamie b. (-,-n) : dimeziñ e-barzh e rumm tud g., enklandimeziñ g., enpriediñ, enpriedadeg b.

endogen ag. : diabarzh, a-ziabarzh, endeuat.

Endonuklease b. (-,-n) : [mezeg.] endonukleaz g.

Endophasie b. (-) : [bred.] enkomz b.

Endorphin n. (-s,-e) : [korf.] endorfin g.

Endoskop n. (-s,-e) : [mezeg.] endoskop g.

Endoskopie b. (-,-n) : [mezeg.] endoskopiezh b.

Endosmose b. (-,-n) : [fizik] etreleizhiñ g., endosmoz g.

Endossement n. (-s) : ardestadur g., keinverkañ g.

Endphase b. (-,-n) : prantad diwezh g., prantad dibenn g., prantad diwezhañ g., derez diwezhañ g., stad diwezhañ b., gourfennstad b.

Endpreis g. (-es,-e) : priz peurglok g., priz da vat g.
Endprodukt n. (-s,-e) : kenderc'had peuraozet g.
Endpunkt g. (-s,-e) : poent-dibenn g., pik echu g., termen g.
Endreim g. (-s,-e) : klotenn dibenn b. ; *gegebene Endreime*, rimostelloù lies.
Endresultat n. (-s,-e) : disoc'h diwezh g., difin g.
Endrunde b. (-,-n) : [sport] gourfenn g., tro-dibenn b., tro-serr b.
Endrundenteilnehmer g. (-s,-) : [sport] gourfenner g.
Endschnur b. (-,-schnüre) : *Endschnur einer Langleine*, begenn b., kordenn fin e penn ul linenn besketa b.
Endsieg g. (-s) : [nazi., istor] peuredrec'h g.
Endsilbe b. (-,-n) : [yezh.] silabenn dibenn b., silabenn diwezh b., silabenn diwezhañ b.
Endspiel n. (-s,-e) : [sport] gourfenn g., tro-dibenn b., tro-serr b.
Endspielteilnehmer g. (-s,-) : [sport] gourfenner g.
Endspurt g. (-s,-e) : [sport] sprint dibenn g. ; *zum Endspurt ansetzen*, sprintañ, plantañ ur sprint, plantañ un taol-tizh.
Endstadium n. (-s,-stadien) : prantad diwezh g., prantad dibenn g., prantad diwezhañ g., derez diwezhañ g., stad diwezhañ b., gourfennstad b.
Endstation b. (-,-en) : penn-linenn g., penn-hent g., dibennarsav g.
Endsumme b. (-,-n) : sammad peurglozet g., sammad peurgloz g., sammad disoc'hel g., somm beurglok b.
Endtermin n. (-s,-e) : termen diwezhañ g., termen pellañ g.
Endung b. (-,-en) : 1. gourfenn g., dibenn g., dilost g., disoc'hadur g. ; 2. [yezh.] lostger g., dibenn-ger g., dibenn g., gourfenn ur ger g.
Endursache b. (-,-n) : kehuz davediñ g.
Endurteil n. (-s,-e) : [gwir] barnadenn dibenn b.
Endverbraucher g. (-s,-) : bevezet e fin ar chadenn produñ-gwerzhañ g.
Endzahl b. (-,-en) : disoc'h g., sammad g., hollad g.
Endzeit b. (-) : fin ar bed b., dibenn ar c'hantvedoù g. ; *bis zur Endzeit*, betek dibenn ar c'hantvedoù
endzeitlich ag. : hag a gemenn fin ar bed, evel pa vefe fin ar bed, ... an Apokalips, apokaliptek.
Endzeitstimmung b. (-,-en) : amva an Apokalips g., amva fin ar bed g., malañjer g., maritell b.
Endziel n. (-s,-e) : pal g., peurbal g., amkan g., finvez b.
Endziffer b. (-,-n) : sifr diwezhañ g., unanenn kentañ urzh b.
Endzustand g. (-s,-zustände) : difin g., stad peurechu b., disoc'h diwezh g.
Endzweck g. (-s,-e) : pal g., peurbal g., amkan g., finvez b., devez g., amboaz g., mennad g., palelezh b., finvezelezh b.
Energetik b. (-) : 1. gremmoniezh b. ; 2. [preder.] energelouriezh b., gremmelouriezh b.
energetisch ag. : energetek, gremmek.
Energetismus g. (-) : [preder.] energelouriezh b., gremmelouriezh b.
Energetist g. (-en,-en) : [preder.] energelour g., gremmelour g.
Energie b. (-,-n) : 1. energiezh b., gremm g., nerzh g. ; *Wasserenergie*, nerzh an dour g. ; *Energie der*

Bewegung, energiezh sinetek b., gremm sinetek g., gremm fiñvel g., energiezh fiñvel b. ; *Energie der Lage*, energiezh e galloud b., gremm e galloud g., energiezh varrek b., gremm barrek g. ; *fossile Energie*, energiezh kondon b., gremm kondon g. ; *grüne Energie*, energiezh c'hlas b., gremm glas g. ; *sanfte Energie*, energiezh dous (dizrouk, doujus ouzh an endro) b., gremm dous (dizrouk, doujus ouzh an endro) g. ; *erneuerbare Energie*, *regenerative Energie*, *alternative Energie*, energiezh nevezadus b., energiezh adnevezadus b., gremm nevezadus g. ; *freigewordene Energie*, energiezh dilaosket b., gremm dilaosket g. ; *aufgenommene Energie*, energiezh euvret b., gremm euvret g. ; 2. [dre skeud.] mennerezh g., youlegezh b., youl b., jourdoul g., begon b., lañs g., startijenn b., lusk g., birvilh g., tan g., bevder g., birvidigezh b., ernez b., entan g., nerzh-youl g., deltu g., gred, kasetez b., nerzhuster g., speredoù-buhezañ lies. ; *Energie haben*, bezañ startijenn (lañs, nerzh-youl) en an-unan, bezañ leun a nerzh, bezañ bev ar gwad en e wazhied, bezañ deltu gant an-unan, kaout gred ; *mit Energie verlangen*, goulenn uhel ha kreñv, goulenn gant intampi, goulenn gant herder, arc'hiñ ; *mit verstärkter Energie ans Werk gehen*, kalonekaat d'ober strivoù, doublañ d'ober strivoù.
Energieabhängigkeit b. (-) : sujidgezh war tachenn an energiezh b.
Energieaufspeicherung b. (-,-en) : [fizik] daspugn energiezh g., daspugnadur gremm g.
Energiebedarf g. (-s) : ezhommoù a-fet gremm lies., ezhommoù a-fet energiezh lies.
Energiebilanz b. (-,-en) : bilañs energetek g.
Energiedosis b. (-,-dosen) : [nukl.] dozenn euvret b., doead euvret g.
Energieeinschränkung b. (-,-en) / **Energieeinsparung** b. (-,-en) : bevennadur ar bevezadur energiezh b., strishadur ar bevezadur gremm g., krennadur ar bevezadur gremm g.
Energieentwertung b. (-) : disleberidigezh ar gremm b.
Energieerhaltung b. (-) : kevandalc'h ar gremm g., peurvirezh an energiezh g.
Energieerhaltungssatz g. (-s) : savelenn kevandalc'h ar gremm b.
Energiefluss g. (-es,-flüsse) : [fizik] gremmgas g.
Energiefreisetzung b. (-,-en) : [fizik] dilaosk gremm g., dilaosk energiezh g.
Energiehaushalt g. (-s) : bilañs energetek g.
Energiehaushalten n. (-s) : [endro] mestroniañ ar gremm g., mestroniañ an energiezh g.
Energiekrise b. (-,-n) : enkadenn war tachenn ar gremm b., enkadenn war tachenn an energiezh b.
energielos ag. : 1. [fizik] dienergetek ; 2. [dre skeud.] divegon, dinerzh, dinerzhet, laosk, gwan, blin, sempl, fouist, divalav ; *energielos sein*, marvenniñ, marvasenniñ.
Energielosigkeit b. (-) : 1. [fizik] dienergiezh b. ; 2. [dre skeud.] divegon g., dinerzh g., dinerzhder g., dinerzhded b., laoskentez b., gwander g., gwanded b., blinder g., blinded b., sempler g., sempled b.
Energiemenge b. (-,-n) : [fizik] kementad gremm g., kementad energiezh g.
Energiapolitik b. (-) : politikerezh a-fet gremm g., politikerezh a-fet energiezh g.

Energieprognose b. (-,-n) : diaweladur a-fet gremm g., diaweladur a-fet energiezh g.

Energiequant g. (-s,-en) : pementad gremm g., kwantom gremm g.

Energiequelle b. (-,-n) : andon energiezh g., andon gremm g., mammenn c'hremm b., mammenn energiezh b., tarzhe energiezh g., tarzhe gremm g.

Energieesonanz b. (-,-en) : [fizik] dasson energiezh g.

Energierückgewinnung b. (-,-en) : [endro] atoradur gremm g., atoradur energiezh g., adaptadur gremm g., adaptadur energiezh g.

Energiesparen n. (-s) : arboelloù energiezh lies., espornioù gremm lies., espornioù energiezh lies., arboelloù gremm lies.

Energiesparend ag. : gremmarboellus, damantus a-fet bevezadur gremm, damantus a-fet bevezadur energiezh.

Energiesparlampe b. (-,-n) : klogorenn-dredan gremmarboellus b., klogorenn-dredan izel he bevezadur gremm b., klogorenn-dredan izel he bevezadur energiezh b., klogorenn bevezadur izel b., kleuzeur bevezadur izel b.

Energiestrom g. (-s,-ströme) : gremmgas g.

Energieträger g. (-s,-) : **1.** sekundäre Energieträger, energiezh eil-renk b. ; **2.** Primärenergieträger, Rohenergieträger, andon energiezh g., andon gremm g., mammenn c'hremm b., mammenn energiezh b., tarzhe energiezh g., tarzhe gremm g.

Energieumformung b. (-,-en) / **Energieumwandlung** b. (-,-en) : [fizik] treuzfurmadur energiezh g., treuzfurmadur gremm g.

Energie-Unabhängigkeit b. (-) : emwalc'h gremm g., emwalc'h energiezh g.

Energieverbrauch g. (-s) : bevezadur energiezh g., bevezadur gremm g.

Energieversorgung b. (-,-en) : porzherezh gremm g., porzherezh energiezh g.

Energieverteilungsnetz n. (-es,-e) : rouedad dasparzhañ energiezh b., rouedad dasparzhañ gremm b., rouedad treuzkas ar gremm b.

Energievorrat g. (-s,-vorräte) : pourveziad danvezioù gremm g., boniad danvezioù gremm g.

Energiewirtschaft b. (-,-en) : kenderc'h tredan g., kenderc'herezh tredan g., tredanerezh g.

energisch ag. : nerzhed, nerzhus, youlek, mennidik, kalonek, fonnus, fourradus, frev, leun a startijenn, gredus, leun a c'hred, diskuizh, greant, oberiant ; *er geht energisch vor*, mont a ra dezhi dizamant, mont a ra dezhi a-droc'h-trañch, bec'h bras a ra.

Enfant terrible n. (-,-,-s -s) : diaoulig g., diaoul a zen g., mab an diaoul g., den dioutañ e-unan g., enepkemplegour g.

eng ag. : **1.** strizh, enk, bac'h, stumm ; *enges Zimmer*, kambr strizh b., kambr bihan-tout (enk, bihan-bihan, stumm, bac'h), bac'h b. ; *auf engem Raum leben*, bezañ enk war an-unan en e lojeiz, bevañ kloc'h ha tenn (war enk, en enk), bezañ gwasket en e lojeiz ; *dieses Kleid ist zu eng*, ar vrozhañ-mañ n'he deus ket a-walc'h a dro enni, re just eo ar vrozhañ-mañ, re strizh eo ar vrozhañ-mañ, luziet on gant ar vrozhañ-se ; *diese Hose ist mir zu eng*, ne ya ket ar bragoù-se dindanon ; *diese Schuhe sind mir zu eng*, re verr eo ar botoù-se din, re just eo ar botoù-se din ; *enger machen*, serriñ mui / strizhañ c'hoazh / ober enkoc'h /

ober strizhoc'h (Gregor), strizhañ, enkañ, enkaat, strishaat ; *enger werden*, mont war enkaat, enkaat, mont war strishaat, strishaat, en em serriñ (Gregor) ; *je enger die Höhenlinien beieinander liegen, umso steiler ist das Gelände*, seul dostoc'h e vez ar c'hrommennoù-live an eil ouzha eben, seul sershoc'h e vez an dachenn ; **2.** [dre heñvel.] tanav ; *enges Sieb*, sil tanav b., tamouez stank g., krouer tanav g. ; *enger Kamm*, krib tanav g. ; **3.** [tr-l] *es ist mir so eng ums Herz*, enk a zo warnon, ur galonad am eus, enkrezet (gwasket) on, war enkrezez emañ, un enkreze a zo war va spered, diaes eo va c'halon, ur galonad a zo em c'hreiz, stouvet eo va spered, gwask a zo war va c'halon, mouget (gwasket, karget) eo va c'halon, beget eo va c'halon, kignet eo va c'halon, bras eo va c'halon, glac'haret eo va c'halon, enk ha diaes eo va c'halon, ur c'hlaouenn ruz a zo war va c'halon, santout a ran ur c'hlaouenn ruz em c'halon, enkreziñ a ran, damaniañ a ran ; *es wird mir eng ums Herz*, santout a ran va c'halon o kargañ, bihanaat a ra va c'halon, dont a ra bihan va c'halon, sevel a ra enkreze ennon, sevel a ra enkreze ganin, enkreziñ a ra va c'halon, stardañ a ra va c'halon ; **4.** *enger Familienkreis*, kelc'hiad strizh an tiegezh g. ; *die engere Bekanntschaft*, kelc'h ar vignoned g.

Adv. : **1.** kloc'h ha tenn, war enk, en enk, stank ; *sie sitzen zu eng*, re stank int war ar bankoù, azezet int war enk (peg-ha-peg) ; *zu eng schreiben*, skrivañ re stank ; *ein eng anliegendes Kleid*, ur vrozhañ peg ouzha ar c'horf b. (reut en-dro d'ar c'horf, stegn en-dro d'ar c'horf) ; *eng umschlungen tanzen*, dañsal pok-ha-pok, dañsal kof-ha-kof ; **2.** *sie sind eng befreundet*, mignonned vras int, en em glevet a reont evel daou vi en un neizh, mignoniezh don a zo etrezo, fri ha revr int an eil gant egile, karr ha kilhoroù int, gwall gamaladiaj a zo etrezo, kamalata a reont, amied int evel moc'h.

Engagement n. (-s,-s) : **1.** engouestl g., engouestladur g., enrolladur g., enrollidigezh b., enroll g., tutadur g., tuta g. ; **2.** emouestladur g., emouestl g., enroll g., enrolladur g., emro g., emroidigezh b. ; *er ist mit vollem Engagement bei der Sache*, *er ist mit vollem Engagement dabei*, da vat-kaer e ya ganti, a-zevri-kaer emañ ganti, mont a ra a-zevri-kaer ganti, mont a ra a-zevri-kaer dezhi, mont a ra da vat-kaer ganti, emañ gwir wellañ o stourm evit ar pezh a zifennomp, emañ ganti korf hag ene, stourm a ra gant ur gred birvidik (gant un ene birvidik) evit ar pezh a zifennomp, stourm a ra parfet.

engagieren V.k.e. (hat engagiert) : **1.** gouestlañ, engouestlañ, enrollañ, goprañ, gopraat, enfredañ, tuta, implijout ; **2.** kregiñ gant, stagañ gant, mont e penn eus.

V.em. : **sich engagieren** (hat sich (t-rt) engagiert) : en em engouestlañ, enrollañ, en em enrollañ, emouestlañ, enrollañ, stourm ; *er engagiert sich politisch*, politikañ a ra ; *politisch engagiert sein*, bezañ don er politikerezh, bezañ emouestlet er politikerezh, politikañ ; *engagierte Literatur*, lennegezh emouestlet b., lennegezh engouestlet b., lennegezh stourm b. ; *ein engagierter Pazifist*, ur peoc'hgarour gredus g. ur peoc'hgarour leun a c'hred birvidik g.

engbüchig ag. : aet e gof en e gein gantañ, skarn, distruj, treut, kastiz, digiget, diskarn, distronk, karzhet e gorf, kaset, treut-ki, treutoc'h eget ur sklisen, kastiz evel

an Ankoù, treut evel ar marv, treut-marv, treut-gagn, treut-kign, treut-eskern, dishevelebet, dizeriet, moan evel an drezen, n'eus mann outañ, treut evel ur c'hant tachoù.

engbegrenzt ag. : bevennet strizh, strizh.

engbrüstig ag. : berranalek, berranal, peus.

Engbrüstigkeit b. (-) : berralan b.

Enge b. (-, -n) : 1. strizhder g., strizhded b., enkter g., enkter b., enkadenn b., stummder g. ; 2. [dre skeud.] *in der Enge sein*, bezañ en estrenvan, estrenvaniñ, kaout estrenvan, bezañ en e vrasañ anken, bezañ en e holl ankenioù, bezañ enkrezet bras (Gregor), bezañ nec'het evel an diaoul gant e bec'hed, bezañ nec'hetoc'h eget sant Pikorn an halegenn gamm, bezañ etre beuziñ ha neuñviñ, bezañ nec'het evel sant Pêr gant e bec'hed, bezañ ken nec'het hag un troc'her lann kollet gantañ falz ha fichell, bezañ evel ur pesk en ur bod lann, bezañ tapet brav ha kempenn, bezañ gwall dapet (en ur gempenn, kempenn ganti, brav ganti, el lagenn, en ur grenegell, sac'het en ur gaoc'henn, gwall strobet, e viz er wask, e viz e gwask, e fri er wask), bezañ paket propik, bezañ en ur soubenn vrav, tañva ur soubenn trenkoc'h eget hini an ibil derv, bezañ fresk, bezañ fresk e gased, chom luget, bezañ kouezhet etre kebr ha toenn, bezañ evel un touseg etre treid an ogedoù, bezañ paket er wask, chom e fri er wask, bezañ trist ar jeu gant an-unan, bezañ skeudik an taol gant an-unan, bezañ en ur stad skeudik, bezañ en ur pleg berr, bezañ e gwall zoare, bezañ er vouilhenn (er vizer), bezañ berr war e spar, bezañ en avel d'e voue, bezañ paket fall, bezañ en ur gwall blegenn, bezañ tapet fall, bezañ en un enkadenn, bezañ tenn an taol gant an-unan, bezañ tapet e droug, bezañ diaes evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h, bezañ degouezhet ur vriad leun hag un ere berr gant an-unan, na vezañ en un eured, na vont rust an traoù gant an-unan, bezañ tapet en ur pleg berr, bezañ en ezhomm, bezañ berr an traoù gant an-unan, en em gavout en diouer, bezañ aet betek ar mouch, bezañ karget e vazh a spenn ; 3. *jemanden in die Enge treiben*, lakaat an tach d'u.b., lakaat enk war u.b., kognañ u.b., serrañ u.b. a bep tu, serrañ an durkez war u.b., enkañ u.b., enkaat u.b. (Gregor), lakaat kalet d'u.b., diskontañ boutonou u.b., lakaat u.b. e penn e son, kas u.b. d'ar par pellañ ; 4. [mor] strizh-mor g., ode-vor b., strizhenn b., mulgul g. ; 5. ode b., strizhode b., riboul g., hent-kev g.

Engel g. (-s, -) : 1. ael g. [*liester* aelez, aeled], aelez b. ; *gefallener Engel*, ael bet argaset (bannet) eus an neñv g., drougael g., arc'houere g., gwall ael g. / ael du g. / ael du kornek g. (Gregor) ; *guter Engel*, ael mat g., ael gwenn g. ; *ein Engel stieg vom Himmel herab*, un ael a ziskennas eus an neñv ; 2. [dre skeud.] *sie ist ein wahrer Engel*, hounnezh a zo karget a vadelezh, hounnezh a zo ur galon vat a vaouez, karantezus eo evel un ael, hounnezh 'zo ur werchezh, honnezh a zo peurvat ; *er ist ein Engel*, madelezh eo ken-ha-ken - un den madelezh eo, mar boa biskoazh - gwellañ den a daol troad war an douar eo - gwellañ den 'zo o vale eo - gwellañ den eo dindan tro an heol - gwellañ den dindan an Neñv eo - un den madelezh eo, mard eus unan - un den madelezh eo, mard eus hini - hennezh 'zo madelezh eo, ken ez eo - hemañ a zo pennskouer an den mat - un den Doue eo - hennezh a zo ar gwellañ den a

zebr bara - ur gwiad a vadelezh a zo oc'h ober anezhañ - mat eo betek mel e eskern - mat eo evel un tamm bara - kalon vat-holl eo - eston eo an den-se a galon vat - hennezh a zo peurvat ; *mein guter Engel*, va ael mat g., va ael diwaller g. ; *Schutzengel*, ael mirer g., ael-mir g., ael gwenn g., arc'houere mat g. / ael mat g. (Gregor), ael diwaller g. ; P. *ein Engel fliegt durchs Zimmer*, miget eo an holl, an holl a chom mut, chom a ra mik an dud, sioul e teu da vezañ, ne vez klevet na grik na mik e-pad ur pennadig ; P. *die Engel im Himmel pfeifen hören, die Engel singen hören*, gwelet kant steredenn o lugerniñ (tri heol o parañ, pemp heol o parañ, stered o parañ), gwelet seizh steredenn, gwelet mil heol o tarzhañ a dammoù en e benn, bezañ trellet e zaoulagad ; 3. [dre skeud.] *rettender Engel*, salver g., saveteer g., redimer g.

Engelaut g. (-s, -e) : [yezh.] kensonenn dre daravat b., c'hwezhenn b., kensonenn-c'hwezh b., kensonenn-c'hwezhin b., rimienn b., kensonenn ruz b.

Engelbild n. (-es, -er) : *sellit ouzh* Engelsbild.

Engelbrot n. (-s, -e) : *sellit ouzh* Engelsbrot.

Engelburg b. (-) : *sellit ouzh* Engelsburg.

Engelgeduld b. (-) : *sellit ouzh* Engelsgeduld.

Engelgruß g. (-es, -grüße) : *sellit ouzh* Engelsgruß.

Engelgüte b. (-) : *sellit ouzh* Engelsgüte.

engelhaft ag. : evel un ael, ... ael, aelel, ... an aelez.

Engelhai g. (-s, -e) : [loen.] ael-mor g. [*liester* aelez-mor / aeled-mor], loereg g. [*liester* loereged].

Engellegion b. (-, -en) : legion a aelez b.

Engelmacher g. (-s, -) : diforc'her g.

Engelmacherin b. (-, -nen) : diforc'herez b.

Engelwurz b. (-, -en) : *sellit ouzh* Engelswurz.

Engelzungen lies. : *sellit ouzh* Engelszungen.

Engelsbild n. (-es, -er) : ael g., aelig g., aelez b., aelezig b., kalon vat a zen b., den karget a vadelezh g., den peurvat g.

Engelsbrot n. (-s, -e) : mann eus an Neñv g., bara an aelez g.

Engelsburg b. (-) : kastell Sant-Ael e Roma g.

Engelsgeduld b. (-) : pasianted un ael b., habaskter un ael g., habaskted un ael b., gwiad a basianted g./b.

Engelsgruß g. (-es, -grüße) : [relij.] salud an ael d'ar Werchezh g., añjeluz g.

Engelsgüte b. (-) : madelezh un ael b.

Engelshai g. (-s, -e) : [loen.] ael-mor g. [*liester* aelez-mor / aeled-mor], loereg g. [*liester* loereged].

Engelsüß n. (-es) : [louza.] raden-derv str., gouezraden str.

Engelstränen-Narzisse b. (-, -n) : [louza.] *schwefelgelbe Engelstränen-Narzisse*, foeon Glenan str.

Engelswurz b. (-, -en) : [louza.] talbod str.

Engelszungen lies. ; *jemanden mit Engelszungen bereden*, reiñ mel da lipat d'u.b., reiñ mel d'u.b. gant al loa-bod, reiñ ur begad mel d'u.b., tostennañ (lorbiñ, lubaniñ, likaouiñ, fougasiñ, flourañ, loavañ, lorc'hañ, trufennat) u.b., likaouiñ ouzh u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., ober moumounerezh d'u.b., flodañ d'u.b., ober e gazh gleb, ober e glufan, hejañ per melen d'u.b., reiñ kaol d'u.b., reiñ kaol d'ar c'havr, lavaret (ober) fougeoù d'u.b., fistoulat e lost dirak u.b., plantañ pour gant u.b., reiñ pour d'u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., frotañ skant d'u.b. en e gein, frotañ skant e kein u.b.,

frotañ e askell d'u.b, reiñ lorc'h d'u.b. / klask gounit grasoù mat u.b. o lavarout komzoù kaer dezhañ / klask gounit u.b. gant komzoù kaer (Gregor).

engen V.k.e. (hat geengt) : serriñ mui / strizhañ c'hoazh / ober enkok'h / ober strizhoc'h (Gregor), strizhañ, enkañ, enkaat, strishaat.

V.em. : **sich engen** (hat sich (t-rt) geengt) : mont war enkaat, enkaat, mont war strishaat, strishaat, en em serriñ (Gregor).

Engerling g. (-s,-e) : [loen.] preñv-gwenn g., larvenn ar c'hwil-derv b.

enghalsig ag. : [boutailh] strizh e c'houzoug, bihan e c'henoù.

engerzig ag. : digalon, didruez, digarantez, didrugar, digoant, digar, dihegar, kalet a galon, ur galon dir dezhañ, ur galon vaen dezhañ, ur galon yen a zen anezhañ, spelc'het e galon, disec'het-pizh e galon, krin e galon, krinet e galon, skornet e galon, kaledet e galon, kriz e galon, dibalamour.

Engerzigkeit b. (-) : didruez g./b., kaleter a galon g., kaledet a galon b.

Engineering n. (-s) : ijinouriezh b.

engl. ag. : [berradur evit **englisch**] saoz, saoznek.

England n. (-s) : Bro-Saoz b.

Engländer¹ g. (-s,-) : [tekn.] alc'hwez saoz g., alc'hwez rodig g.

Engländer² g. (-s,-) : Saoz g. ; *die Engländer*, ar Saozon lies, Yann Saoz g.

Engländerin b. (-,-nen) : Saozezh b.

Englandfeind g. (-s,-e) : saozkasour g.

englandfeindlich ag. : saozkas.

Englandfeindlichkeit b. (-) : saozkasouriezh b.

Englandfreund g. (-s,-e) : saozkarour g.

englandfreundlich ag. : saozkar.

Englandfreundlichkeit b. (-) : saozkarouriezh b.

Englandgegner g. (-s,-) : saozkasour g.

Englein n. (-s,-) : 1. aelig g., aelezh b. ; 2. [dre skeud.] *alle Englein im Himmel pfeifen hören*, gwelet kant steredenn o lugerniñ (tri heol o parañ, pemp heol o parañ, stered o parañ), bezañ trellet e zaoulagad.

englisch¹ ag. : 1. saoz ; 2. [yezh.] saoznek ; *englische Redensart*, saoznegadur g. ; *er spricht englisch*, komz a ra saozneg, saoznegañ a ra ; *ein Buch in englischer Sprache*, ul levr saoznek g., ul levr skrivet e saozneg g. ; 3. [mezeg.] *englische Krankheit*, lec'h g., droug al lec'h g., droug-lec'h g. ; 4. [kegin.] *englisch gebratenes Beefsteak*, bifek boullboazh g. ; *englisch gebraten*, boullboazh, poazh-tanav, bihanboazh, gouboazh, hanter boazh, brasparedet, braspoazh, etre kriz ha poazh ; *englisch braten*, gouboazhañ, brasparediñ, braspoazhañ ; 5. P. *sich auf Englisch empfehlen*, tec'hout kuit divalav, kas ar c'hazh gant an-unan, ober merouri noz, ober koumanant-noz, troc'hañ kuit didrouz-kaer ; 6. aelel, ... ael, ... an aelez ; *der Englische Gruß*, salud an ael d'ar Werc'hez g., an añjeluz g.

Englisch² n. : saozneg g. ; *ins Englische übersetzen*, treiñ e saozneg ; *ins Englische wechseln*, mont war ar saozneg, en em lakaat da gomz saozneg.

Englisch-Buch n. (-s,-Bücher) : levr saozneg g.

Englischhorn n. (-s,-hörner) : korn saoz g.

Englischsprechende(r) ag.k. g./b. : saozneger g., saoznegrez b.

engmaschig ag. : [gwiad.] stank e vailhoù, strizh e vailhoù.

Engpass g. (-es,-pässe) : 1. [mor] strizh-mor g., ode-vor b., strizhenn b., gouzoug-mor g., mulgul g., gardenn b., gouer b., gouer-droc'h b., korzenn b. ; *starke Meeresströmung in einem Engpass*, raz g., flammenn b. ; *der Engpass an der Einfahrt in die Brester Reede*, mulgul morlenn Brest g. ; 2. ode b., strizhode b., riboul g., kanienn b., saonenn b., strizh g., strizhenn b., hent-kev g. ; 3. [dre skeud.] enkadenn b., berregezh b. ; *es bestand ein Engpass auf dem Gebiet der Düngemittel*, *Düngemittel waren ein Engpass*, eus temz-atil e oa lakaet dienez, eus temz-atil e oa deuet diouer, diouer a demz-atil a oa.

en gros Adv. : a-vras, e gros ; *en gros kaufen*, prenañ a-vras, prenañ e gros ; *en gros verkaufen*, braswerzhañ, bezañ marc'hadour groser, gwerzhañ e gros., gwerzhañ a-drak, gwerzhañ a-stok-varc'had, gwerzhañ a-vras, gwerzhañ dre-vras.

Engrosgeschäft n. (-s,-e) : kenwerzh a-vras g/b, stalwerzh a-vras b.

Engros Händler g. (-s,-) : gourmarc'hadour g., marc'hadour a-vras g., marc'hadour dre-vras g., marc'hadour groser g., braswerzher g., groser g.

engsichtig ag. : berrwel a spered, berrsperedek, berrspereket, gleuroù dezhañ, pout, lourt e spered, lourt a spered, lourt a benn, a spered enk, strizhsperedet.

engstirnig ag. : strizhsperedet, strizhsperede ; *engstirnig sein*, bezañ berrwel a spered, kaout gleuroù, bezañ ur speredig bihan a zen, bezañ ur spered berr a zen, bezañ ur penn pout a zen, bezañ lourt e spered, bezañ lourt a spered, bezañ lourt a benn, bezañ ur spered pout a zen.

Engtanz g. (-es,-tänze) : dañs pok-ha-pok g., dañs kof-ha-kof g.

Enharmonie b. (-) : [sonerezh] 1. [Henamzer] strizhesaouegezh b. ; 2. [keidesaouadurezh] heñvelsonegezh b.

enharmonisch ag. : [sonerezh] 1. [Henamzer] strizhesaouek ; 2. [keidesaouadurezh] heñvelsonek.

Enjambement n. (-s,-s) : [barzh.] fourch-gwerzennoù g., gwerzenn a-c'haoliad b.

Enkaustik b. (-) : koar-teuz g., koaregenn b.

Enkel¹ g. (-s,-) : [korf.] ufern g., ibil-troad g.

Enkel² g. (-s,-) : mab-bihan g., bugel-bihan, douaren g., [gwechall e brezhoneg] niz g.

Enkelin b. (-,-nen) : merc'h-vihan b., douarenez b., [gwechall e brezhoneg] nizez b. ; *das ist meine Enkelin*, homañ a zo merc'h-vihan din.

Enkelkind n. (-s,-er) : bugel-bihan g., douaren g., [gwechall e brezhoneg] niz g.

Enkelsohn g. (-s,-söhne) : mab-bihan g., douaren g., [gwechall e brezhoneg] niz g.

Enkeltochter b. (-,-töchter) : merc'h-vihan b., douarenez b., [gwechall e brezhoneg] nizez b.

Enklave b. (-,-n) : enklozadenn b., enklozadur g., enezennad-douar b.

Enklitikon n. (-s,-klitika) : [yezh.] enklitikon g., enharpell b.

enklitisch ag. : [yehz.] enklitikel.

en masse Adv. : sof-kont, gros, a-foziadoù, gwalc'h e galon, ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegement, diouzh an druilh, a-druihadoù, dizamant, a-leizh, e-leizh, d'ober kouez ganto, evel dour eus ar vilin, stank evel ar raden, mac'h-àr-vac'h, kement ha kement ha ma karer, pezh a garer, da rastellat, da reketiñ, ken na wic'h, ken a findaon, paot-mat, a-fonn, a-yoc'h.

Enoch g. : Enoc'h g.

enorm ag. : divent, ramzel, divuzul, derveur, pezh foeltrenn, mell, pikol(enn), mellad, pezhriad, pezh mell, pikol(enn)où, pezhioù, moñs(où) ; *eine enorm dicke Frau*, ur bikolenn vaouez b., ur vaouez hag a zo hec'h hed hag he lec'hed enni, ur pezh takad maouez g., ur pezh mellad maouez g., un temz vat a vaouez g., ur gigenn vat a vaouez b., un digoradur a vaouez b., ur vouldoupenn b., un troc'had mat a vaouez b., ur vaouez a droc'had mat b., ur sac'had kig g., ur pezh kig g., ur pezh toaz g., ur c'hroilhenn b., un drouilhenn b., ur frañjolenn b., ur penn-sac'h g., ur baborenn b.

en passant Adv. : diwar dremen, diwar vont, diwar mont ha hanter vont, diwar nij, etre div gaoz.

Enquete b. (-,n) : [Bro-Aostria] emvod labour g.

Enquetekommission b. (-,en) : [polit., parlamant] bodad labour g., kuzul-enklask g.

Ensemble n. (-s,-s) : [c'hoariva, sonerezh] strollad g., laz g.

ent- rakverb stag a verk :

1. an enebiezh : **a)** evit diskouez un ober kontrol : *binden*, stagañ ; *entbinden*, distagañ ; **b)** e-barzh verboù stummet diwar anvioù-kadarn : *Wasser*, dour ; *entwässern*, dizourañ ; **c)** evit diskouez ar pellaat : *entgehen*, achap.

2. **a)** deroù un ober : *entbrennen*, entanañ ; **b)** ur cheñchamant stad, an tremen d'ur stad nevez : *entschlafen*, mervel, tremen d'ar bed all.

entärmeln V.k.e. (hat entärmelt) : divañchañ.

entarten V.gw. (ist entartet) : en em zisleberañ, dilignezañ, dinaturiñ, breinañ, bastardaat, bastardiñ, en em zireizhañ ; *ein entarteter Sohn*, ur mab kriz g., ur mab disleber g., ur mab fall g., ur mab dinatur g. (Gregor) ; [nazi.] *die entartete Kunst*, an arz disleberet g., an arz disteraet g. ; *entartete Sprache*, yezh trefoet b., yezh trefoedet b.

Entartung b. (-,en) : disleberidigezh b., dilignezadur g., bastarderezh g. ; *zur Entartung einer Sache führen*, bastardiñ udb, bastardaat udb, dilignezañ udb, disleberañ udb, dinaturiñ udb, direizhañ udb.

entästen V.k.e. (hat entästet) : diskourrañ, divarriñ, diskoultrañ, krennañ, noashaat.

entäußern V.em. : **sich entäußern** (hat sich (t-rt) entäußert) : 1. *sich einer Sache (t-c'h) entäußern*, en em zizober (en em zifraeañ, en em zijabliñ, en em zistlabezañ, en em zistrobañ) eus udb, dijabliñ ag udb, dijabliñ diouzh udb, diskregiñ diouzh udb, difoarañ diouzh udb, kaout an dizober eus udb, kas udb diwar e hent hag eus e c'houlou, kaout an disamm eus udb, kaout an distag eus udb, kaout distag eus udb, en em zivec'hiañ eus udb. ; 2. [preder.] arallekaat.

Entäüßerung b. (-,en) : 1. dizober g. ; 2. [preder.] arallekadur g.

entbanalisieren V.k.e. (hat entbanalisiert) : divoutinekaat.

entbehren V.k.e. (hat entbeht) : 1. dioueriñ ; *ich entbehre ihn sehr*, diouer bras am eus dezhañ, kerse bras am eus outañ, keuz bras am eus dezhañ ; 2. ober hep, tremen hep, akuitañ hep ; *etwas nicht entbehren können*, na c'hallout tremen hep udb, na c'hallout bevañ hep udb, na c'hallout dioueriñ udb, na zont a-benn d'akuitañ hep udb, na c'hallout bezañ forc'het ag udb ; *er musste in seiner Kindheit vieles entbehren*, dizonet e oa bet diouzh ur bern traoù pa oa bugel, forc'het e oa bet ag ur bern traoù pa oa bugel.

V.k.d. (t-c'h) : bezañ hep ; *diese Beschuldigung entbeht jeglicher Grundlage*, n'eus abeg na reizh gant ar rebech-se, ar rebech-se n'en deus na penn na lost, ar rebech-se 'zo pell diouzh gwel ar skiant-vat ; *sein Verhalten entbeht nicht einer gewissen Größe*, e emzalc'h a ziskouez meurded a spered, e emzalc'h a ziskouez a-walc'h e haelded a spered.

entbehrlich ag. : diouerus, dreistezhomm, diezhomm.

Entbehrlichkeit b. (-) : didalvoudegezh b., didalvoud g., diouerusted b.

Entbehrung b. (-,en) : diouer g., diouerañs b., dibourvez g., berrentez b., ezeved g. ; *sich Entbehrungen auferlegen*, dioueriñ a galon vat traoù 'zo, tremen hep traoù 'zo, mont war var traoù 'zo, krennañ e zispignoù ; *sie musste lange Zeit Not und Entbehrungen auf sich nehmen*, he c'horf a zo bet pell forc'het ; *an Entbehrungen gewöhnt*, graet ouzh an diouerañs.

entbehrungsreich ag. : leun a zienezh, leun a ziouer, leun a verrentez.

entbeinen V.k.e. (hat entbeint) : diaskornañ.

Entbergung b. (-,en) : [preder., Heidegger] dioueladenn b.

entbieten V.k.e. (entbot / hat entboten) : 1. [barzh.] kinnig ; *ich entbiete euch meinen Gruß*, ober a ran va gourc'hemennoù deoc'h, kas a ran va gwellañ gourc'hemennoù deoc'h ; 2. [dre astenn.] *jemanden zu sich entbieten*, kemenn u.b., lakaat kemenn u.b. betek an-unan, kas kemennadurezh d'u.b. (Gregor).

entbinden V.k.e. (entband / hat entbunden) : 1. diliammañ, disujañ, dieren, dizeren, dieubiñ, dinaskañ, diouestlañ, ober kuit a, ober kuit eus, lakaat kuit a, lakaat kuit eus, diskargañ, kuitaat eus, kuitaat diouzh, lemel [ur bec'h bennak diwar u.b.] ; *jemanden von einem Eid entbinden*, dieren (dieubiñ, dienderc'hel, diliammañ) u.b. diouzh ul le, diskargañ (disammañ, divec'hiañ) u.b. diouzh e le (eus ul le), reiñ diskarg eus ul le d'u.b., diouestlañ u.b., kuitaat u.b. eus ul le, kuitaat u.b. diouzh ul le ; 2. *jemanden von einem Amt entbinden*, lemel (tennañ) e garg digant u.b., terriñ u.b. eus e garg, diskargañ u.b., digargañ u.b. ; 3. [mezeg] *von einem Knaben entbunden werden*, gwilioudiñ diwar ur paotr, bezañ gwilioudet diwar ur paotr, genel ur paotr, genel ur paotr d'an-unan, reiñ buhez d'ur paotr, lakaat ur paotr er bed, P. dispakañ eus ur paotr, [gwashaus] dozviñ ur paotr ; *entbunden*, diac'hub, dieub ; *eine Frau entbinden*, genel ur bugel, gwilioudiñ ur vaouez.

V.gw. (entband / hat entbunden) : gwilioudiñ, P. kac'hat eskern, dispakañ, disac'hañ, dihiliañ, dozviñ ; *sie wird voraussichtlich im März entbinden*, e miz Meurzh emañ he bugel da vezañ.

Entbindung b. (-, -en) : 1. dieubidigezh b., diskarg g., disamm g., diendalc'h g. ; 2. [mezeg.] ganedigezh b., ginivelezh b., gwilioud g., poan-vugale b., geneliezh b., gwiliouderezh g., diac'hub g. ; *kurz vor der Entbindung stehen*, bezañ e-tro da c'henel, P. bezañ prest ar pignon da gouezhañ ; *bei der Entbindung sterben*, chom en ur ober he zro, mervel en ur ober he zro, mervel o c'henel, mervel en ur wilioudiñ, mervel e gwilioud, mervel diwar wilioud, mervel diwar he c'hrouadur.

Entbindungsanstalt b. (-, -en) / **Entbindungsheim** n. (-s, -e) / **Entbindungsklinik** b. (-, -en) : klinikenn wilioudiñ b., gwiliouderezh b., gwiliouti g., ti-gwilioudiñ g.

Entbindungsstation b. (-, -en) : gwiliouderezh b., gwiliouti g., ti-gwilioudiñ g.

entblättern V.k.e. (hat entblättert) : dizeliañ, dizeliennañ, dizeliaouiñ, dichontrañ, dibourc'hañ, fouilhezañ, noashaat.

V.em. : **sich entblättern** (hat sich (t-rt) entblättert) : 1. dizeliañ, dizeliennañ, dizeliaouiñ, noashaat ; 2. mont en noazh dirak an holl, en em lakaat en noazh dirak an holl.

entblättert ag. : [louza.] dizeil, disto eus e zeliou, noazh, dibourc'h, diwisk.

entblöden V.em. : **sich entblöden** (hat sich (t-rt) entblödet) : *sich nicht entblöden, etwas zu tun*, en em hardishaat d'ober udb, kaout a-walc'h a gribell evit ober udb, bezañ dichek (divezh, difoutre, digoll, dibalamour, digaz) a-walc'h evit ober udb, krediñ hep mezh ober udb / kaout an divergontiz (an hardizhegezh) d'ober udb / kaout un tal divezh a-walc'h (un tal ken divezh) evit ober udb (Gregor) ; *er hat sich nicht entblödet, so etwas zu behaupten*, aet e oa betek keit all, kredet en doa lavaret un hevelep komzoù, kredet en doa lavaret un hevelep diotajoù ; *er hat sich nicht entblödet, so etwas zu tun*, aet e oa betek keit all, kredet en doa ober un hevelep diotajoù, ar gobari en doa bet d'ober an dra-se, kribell en doa bet d'ober an dra-se.

entblößen V.k.e. (hat entblößt) : 1. lakaat en noazh, noazhañ, noashaat ; *sie wurde zur Hälfte entblößt*, diwisket e voe betek an hanter, lakaet e voe hanternoazh ; 2. [dre astenn.] diskouez, lakaat a-wel, dispakañ ; *seine Brust entblößen*, dispakañ e vruched, dispakañ he divronn ; 3. [dre skeud.] diwarnisañ, dibourvezañ [diouzh], lemel digant, dibourc'hañ [eus] ; *jemanden seiner Habe entblößen*, dibourc'hañ u.b. eus e vadoù, lemel e vadoù digant u.b., dirannañ u.b. eus e vadoù, laerezh e vadoù diwar-goust u.b. ; 4. [lu] lakaat en arvar, arvariñ, diguzhañ, diguzhat.

entblößt ag. : noazh, diwisk, dibourc'h, dizolo, en e noazh, en noazh ; *mit entblößtem Haupt*, diskabell, digabell, hep a bennwisk, penn noazh, en e benn noazh, didog, na tog na mann war e benn, en he blev, en e vlev.

Entblößung b. (-, -en) : 1. noazhañ g., noashaat g. ; 2. dibourc'herezh g., dilamadur g. ; 3. [dre skeud.] dibourvez g., dienez b., diouer g., dienezded b., diouereded b.

entbräunen V.k.e. (hat entbräunt) : 1. dizuañ ; 2. P. dinaziañ.

entbrennen V.gw. (entbrannte / ist entbrannt) : 1. kregiñ an tan en an-unan, entanañ, elumiñ ; 2. [dre skeud.] kregiñ, tarzhañ, dirollañ, diskordañ, sevel ; *vor Wut entbrennen, in Wut entbrennen*, sevel e wad d'e benn, dont ar gwad dindan e ivinoù, mont diwar re, mont gant

an droug a zo en an-unan, tanañ, en em danañ, peurzallañ, peursaoudiñ, loeniñ, diodiñ, glazañ, en em c'hlazañ, fuloriñ, follañ, krugañ, brouezañ, brizhañ, distalmañ, en em zistalmañ, loariañ, imoriñ, taeriñ, fumañ, kounnariñ, egariñ, merienañ, lakaat e voned ruz, taeriñ gant ar fulor, mont e fulor ruz, mont en ur fulor, kregiñ ar gounnar en an-unan, mont droug en e gentroù (en e goukoug), sevel droug en e gorf, mont e berv gant ar gounnar, bezañ gounezet gant ar gounnar, koll e bothouarn bihan, ober ur roñse bras, ober ur marc'h bras, lamm war ar marc'h glas, hejañ e gi, sevel en e wezenn uhelañ, sevel en e avalenn, ober ur folladenn, dispakañ e gounnar, sevel ar grub en an-unan, sevel ar grub d'an-unan, mont àr e biñsedoù, bezañ fuloret-naet, bezañ fuloret-ran, bezañ fuloret-ruz, bezañ fuloret-mik, bezañ ur barrad fulor o kroزال en e greiz, bezañ krog an tan en e benn, bezañ e gerc'h o tommañ d'an-unan, bezañ e gerc'h o krazañ d'an-unan, bezañ brizh-du, mont er-maez eus e groc'hen, mont ur barr-kounnar en an-unan, mont e volc'h diwar e lin, mont e gouez, mont e droug, mont e feuls, mont e rud, sevel war beg e dreid, mont diwar e dreid, bezañ ur fulor gant an-unan, birviñ (mont e berv) gant ar gounnar, bezañ ar gounnar gant an-unan, dont gouez, mont e kounnar, mont e-barzh blev kriz, mont kounnar en an-unan, mont ur gounnar en an-unan, sevel fulor en an-unan, mont droug (imor santel) en an-unan, mont en imor (en egar), mont e wad e dour, mont tro en e voned ; 3. *der Krieg entbrennt*, dirollañ (tarzhañ, en em zisvantañ) a ra ar brezel ; 4. *für jemanden entbrennen*, bezañ entanet e galon (bezañ e galon o virviñ) evit u.b., magañ ur garantez flamm ouzh u.b., teuziñ dre ar garantez ouzh u.b., frailhañ a garantez ouzh u.b., karet u.b. dibropoz.

entbretonisieren V.k.e. (entbretonisierte / hat entbretonisiert) : 1. divreizhekaat ; 2. [yezh.] divrezhonekaat, divrezhonegañ.

V.em. : **sich entbretonisieren** (hat sich (t-rt) entbretonisiert) : 1. divreizhekaat ; 2. [yezh.] divrezhonekaat, divrezhonegañ.

entbretonisiert ag. : 1. divreizhekaet ; 2. [yezh.] divrezhonekaet, divrezhoneget.

entbündeln V.k.e. (hat entbündelt) : disavadelliñ, distrobañ, dizober, divanalañ.

Entchen n. (-s, -) : [loen.] penn houadig g., houadig g., kanig g.

entchristianisieren / entchristlichen V.k.e. (hat entchristianisiert / hat entchristlicht) : paganaat, digristenañ, digristenaat.

V.em. : **sich entchristianisieren / sich entchristlichen** (hat sich (t-rt) entchristianisiert / hat sich (t-rt) entchristlicht) : paganaat, digristenaat.

entdecken V.k.e. (hat entdeckt) : 1. dizoleiñ, kavout, kavadenañ, diskoachañ, diboufañ, dinoiñ, diguzhat, dibuchañ, ober an dizolo war, lakaat war zizolo ; *den Südpol entdecken*, dizoleiñ pennahel Su ar bed (pennahel ar Su), ergerzhet pennahel Su ar bed (pennahel ar Su) ; *ich habe einen Rechnungsfehler entdeckt*, kavet em eus meskont ; 2. diskuliañ ; *jemandem ein Geheimnis entdecken*, diskuliañ ur c'hevren d'u.b., fiziout ur sekred en u.b. (Gregor), reiñ anaoudegezh eus ur c'hevren d'u.b.

Entdecker g. (-s,-): dizoloer g., kavadenner g., kavadenour g., ergerzhour g., kaver g., kavour g.

Entdeckung b. (-,-en) : 1. dizolo g., dizoloidigezh b., dizoloadur g., dizoloadenn b., kavad g., kavaden g., kavadell b., kavidigezh b. ; *schreckliche Entdeckung*, gwallzizoloadenn b. ; 2. diskuliadenn b., diskuliadur g.

Entdeckungsreise b. (-,-n) : beaj dizoleiñ b., beaj ergerzhout b., ergerzhadeg b., ergerzhadenn b., ergerzh g.

entdornen V.k.e. (hat entdornt) : dizreinañ.

entdramatisieren V.k.e. (entdramatisierte / hat entdramatisiert) : dizramaekaat, direuzusaat, distennañ, distignañ, distrizhañ, distardañ, direuzeudikaat, direuzusaat, diwashaat, divantrusaat.

Ente b. (-,-n) : 1. [loen.] houad g., houadez b., P. kanig g. ; *junge Ente*, penn houadig g., houadig g., kanig g. ; *eine Ente mit ihren zehn Jungen*, un houadez gant he dek vihan b. ; *Ente mit Orange*, kig houad aozet gant aouravaloù g. ; *mit ihrem Schnabel stöbert die Ente im Schlamm herum*, gant e bigos e fourgas an houad er fank ; *die Gans ist größer als die Ente*, mentekoc'h eget an houad eo ar waz ; *er schwimmt wie eine bleierne Ente*, hemañ a oar neuial evel ur c'hi plom : el lec'h e kouezh e chom ; 2. [dre skeud.] P. *lahme Ente*, chuchuenn b., teteiour g., labask g., luguder g., c'hoarieller g., chuchuer g., ruzer g., goulerc'her g., kac'higeller g., belbeter g., kalficher g., buzhugenn b., luduenn b., buzhugenner g., beuzeleenn b., peul g. ; 3. keloù toull g., faos keloù g., falskeloù g., boutikl g./b., garzaj g., garzennaj g., brozenn b. ; *die Nachricht war eine Ente*, lakaet ez eus bet ur c'had da redek, keleier toull e oa, faos keleier e oa ; 4. *lesanv an 2 CV Citroën*, daou-jav g., deudeuch g.

entehren V.k.e. (hat entehrt) : dienoriñ, dizenoriñ, ifamañ, kailharañ, divrudañ, ober dispriz da ; *eine Frau entehren*, mazaouiñ ur vaouez, dizenoriñ ur vaouez, kousiañ ur vaouez.

entehrend ag. : dizenorus, ifamus, dizellezus ; [gwir] *entehrende Strafe*, kastiz dizenorus g., kastiz ifamus (Gregor) g.

entehrt ag. : divrudet, dizenoret.

enteignen V.k.e. (hat enteignet) : [gwir] diberc'hennañ [u.b. diouzh udb], dibourc'hañ [u.b. eus udb], lakaat [u.b.] er-maez eus e dra, lemel e vadoù [digant u.b.], kemer e vadoù [digant u.b.], kenkizañ [u.b.], dibiaouañ [u.b.] ; *ihm wurde ein Grundstück enteignet*, tennet e voe un dachenn douar digantañ, kemeret e voe un dachenn douar digantañ, diberc'hennet e voe diouzh un dachenn douar.

Enteignung b. (-,-en) : diberc'hennadur g., diberc'hennañ g., kenkizadur g., kenkizerezh g.

Enteignungsverfahren n. (-s,-) : [gwir] argerzhad diberc'hennañ g.

enteilen V.gw. (ist enteilt) : 1. [amzer] tremen buan, mont buan hebiou, mont buan e sil hag e ber ; 2. pellaat.

enteisen V.k.e. (hat enteist) : 1. [skorn] direviñ, tennañ kuit ar skorn, digleriñ ; 2. [houarn] dihouarnañ, dishouarnañ.

Enteiser g. (-s,-) : [nij.] direver g.

Entenbraten g. (-s,-) : houad rostet g.

Enten-Confit n. (-s,-s) : kig houad materiet g., kig houad koñfizet g.

Entenfleisch n. (-es) : kig houad g. ; *Entenfleisch im eigenen Fett braten*, *Entenfleisch einmachen*, koñfizañ kig houad.

Entenmuschel b. (-,-n) : [loen.] troad-moc'h g., garrelli g., poch-piz g.

Entenpfehl g. (-s,-e) : / **Ententeich** g. (-s,-e) : poull-houidi g.

Entente b. (-,-n) : [polit.] emglev g. ; [istor] *Triple Entente*, emglev tridoubl g., emglev an teir bro g. ; *die Entente cordiale*, an emglev a-galon g.

Enter n./g. (-s,-) : [loen.] ebeul-gourbloaz g.

Enterbeil n. (-s,-e) : [merdead.] bouc'hal abourzhañ b.

enterben V.k.e. (hat enterbt) : dishêriañ, dishêrezhañ, diswrizennañ.

enterbt ag. : dishêret.

Enterbte(r) ag.k. g./b. : dishêriad g., dishêriadez b.

Enterbung b. (-,-en) : dishêriañ g., dishêrezhañ g.

enterden V.k.e. (hat enterdet) : dizouarañ.

enterdet ag. : dizouar.

Enterhaken g. (-s,-) : [merdead.] krapinell abourzhañ b., krapon abourzhañ g., krap g., krapinell b. ; *mit Enterhaken festhalten*, krapinellañ, kraponañ.

Enterich g. (-s,-e) : [loen.] mailhard g., mal houad g., tad houad g.

entern V.k.e. (hat geentert) : [merdead.] abourzhañ.

Enterung b. (-,-en) : [merdead.] abourzherezh g., bourzhajenn b., krogad krap-ha-krap g., krogad bourzh-ha-bourzh g.

Entertainer g. (-s,-) : kasour g., lusker g., animatour g., kinniger g.

Enter-Taste b. (-,-n) : [stlenn.] stokell Kas b.

entfachen V.k.e. (hat entfacht) : 1. c'hwezhañ, tanañ, entanañ, enaouiñ ; 2. [dre skeud.] atizañ, broudañ, brochañ, c'hwezhañ, dihuniñ, divorzañ, divorfilañ ; *Begierde entfachen*, lakaat c'hoant e-kichen ezhomm, atizañ ar c'hoant, lakaat c'hoant da sevel en u.b., plantañ c'hoant en u.b., sorc'henniñ u.b. ; *einen Krieg entfachen*, lakaat ur brezel da darzhañ, digeriñ ur brezel.

entfahren V.gw. (entfährt / entfuhrt / ist entfahren) : riklañ, diflipañ, diflukañ ; *ein unbedachtes Wort entfahrt ihm*, ur ger a-dreuz a rikl diwar e deod (a ziflip digantañ, a zifluk eus e c'henoù), lavaret a ra ur ger a-dreuz, lavaret a ra ur ger a-dreuz diwar beg e deod, ur ger a-dreuz a achap digantañ hep soñjal.

entfallen V.gw. (+ t-d-b) (entfällt / entfiel / ist entfallen) : 1. kouezhañ, difloupañ, diflipañ ; *die Vase entfiel ihren Händen*, kouezhañ a reas al lestr (ar girin) a-dre he daouarn ; 2. mont diwar ar spered ; *der Name ist mir entfallen*, aet eo an anv-se diwar va spered, n'em eus ket soñj ken eus an anv-se, ankounac'haet (disoñjet, lonket) em eus an anv-se, n'em eus ket dalc'het soñj eus an anv-se ; 3. [dre astenn.] bezañ nullet ; *die Sitzung entfällt*, ne vo ket eus an dalc'h-azez (eus an emvod) ; 4. [dre astenn.] degouezhout da, en em gavout gant u.b., degouezhout gant, bezañ da reiñ da, mont gant ; *auf jeden entfallen zwei Brote*, pep a ziv dorzh vara a vo roet (a zo da reiñ) dezho ; *auf jeweils sechs Personen entfällt eine Flasche*, roit ur voutailhad da bep c'hwec'h den, ur voutailhad a zo dre bep c'hwec'h.

entfalten V.k.e. (hat entfaltet) : 1. displegañ, diblegañ, dispakañ, dizaoublegañ, dirollañ, [barzh.] diruilhat ; *eine*

Fahne entfalten, displegañ ur banniel, dispakañ ur banniel ; *die Zeitung entfalten*, dispakañ ar gelaouenn, displegañ ar gelaouenn, digeriñ ar gelaouenn ; **2.** [dre skeud.] diskouez ; *eine rege Tätigkeit entfalten*, bezañ dever en an-unan, difreatañ, en em zifreatañ, diskrapañ, merat, merat e gorf, kemer poan, difraeañ, daoubenniñ, daoubenniñ war al labour, mont ha dont dever en an-unan, bezañ a-zevri-kaer gant e labour, bezañ a-lazh-ki gant e labour, bezañ gwir wellañ o labourat, mont a-zevri-kaer ganti, mont a-zevri-kaer dezhi mont da vat-kaer ganti, labourat parfet ; **3.** diorren ; *seine Persönlichkeit voll entfalten*, peurziorren e bersonelezh.

V.em. : **sich entfalten** (hat sich (t-rt) entfaltet) : **1.** en em astenn, en em zispakañ, skignat ; **2.** bleuniañ, bleuñviñ, digeriñ ; *die Blüte entfaltet sich*, digeriñ a ra ar vleunienn, dont a ra ar vleunienn da zigeriñ ; **3.** diroufennañ ; **4.** [dre skeud.] bleuniañ, bleuñviñ, ober berzh, ober brud, en em zispakañ, luskañ war-raok ; **5.** [lu] en em zispakañ.

Entfaltung b. (-, -en) : **1.** displegadur g., displeg g., emzispleg g., emzisplegadur g., emzisplegerezh g., displegerezh g., displegidigezh b., dispakerezh g. ; **2.** bleuniadur g., bleuñvadur g. ; **3.** diorroadur g., emziorroadur g. ; *die Bildung ist auf die volle Entfaltung der menschlichen Persönlichkeit gerichtet*, pal an deskadurezh eo peurziorren personelezh mab-den ; **4.** [lu] dispakerezh g.

entfärben V.k.e. (hat entfärbt) : dislivañ, dilivañ, morlivañ. V.em. : **sich entfärben** (hat sich (t-rt) entfärbt) : dislivañ, dilivañ, mont disliv ; *sich vor Zorn entfärben*, glazañ dre an droug a zo en an-unan.

Entfärber g. (-s, -) : danvez dislivañ g.

Entfärbung b. (-, -en) : dislivererezh g., dislivañ g., dislivadur g., dilivañ g.

Entfärbungsmittel n. (-s, -) : danvez dislivañ g., disliver g.

entfasern V.k.e. (hat entfasert) : pilhoustennañ, pilpouzañ, dispenn, difi, dispilhañ, dineudennañ, c'hoalat.

Entfasern n. (-s) : difi g.

entfedern V.k.e. (hat entfedert) : dibluañ, dibluñvañ, disluañ, disluennañ, disluñvañ.

entfedert ag. : disluñvet.

Entfederung b. (-, -en) : [loen.] here g., muzadur g., taoladur g.

entfelsen V.k.e. (hat entfclst) : diroc'hat.

entfernen V.k.e. (hat entfernt) : pellaat, argas, kas kuit, lemel, dilemel, dispegañ, remuiañ ; *Flecken entfernen*, disaostrañ, digousi(iñ), divastariñ, lemel saotrou diwar ur pezh dilhad ; *die Tapete von der Wand entfernen*, dispegañ ar paper diouzh ar voger ; *aus dem Land entfernen*, divroañ, kas pell diouzh ar vro.

V.em. : **sich entfernen** (hat sich (t-rt) entfernt) : pellaat, mont kuit, distekiñ ; *sich von etwas entfernen*, pellaat diouzh udb, mont pell diouzh udb, mont diwar-dro udb, lakaat lev etre an-unan hag udb, lakaat hed etre an-unan hag udb ; *sich von der Küste entfernen*, distagañ diouzh an aod ; *sich von der Familientradition entfernen*, bezañ trec'h d'e ouenn, trec'hiñ gouenn, terriñ ar ouenn.

Entfernen n. (-s, -) : pellaat g., pellidigezh b. ; [gwir] *unerlaubtes Entfernen vom Unfallort*, felladenn tec'hout b., felladenn dre dec'hout diouzh lec'h ar gwallzarvoud b., tec'hadenn diouzh lec'h ar gwallzarvoud b., tec'h diouzh

lec'h ar gwallzarvoud g., tec'hout diouzh lec'h ar gwallzarvoud g.

entfernend ag. : pellaus ; *sich entfernend*, pellaus.

Entfernen-Taste b. (-, -n) : [stlenn.] stokell Dilemel b.

entfernt ag. : **1.** pell, a-bell, distro, diamen, digenvez ; *eine entfernte Gegend*, ur vro distro (diamen, digenvez, dianket war ar maez, diannez, digevannez, dichen-bras, gouez, kollet, pell diouzh pep tra) b. ; *entfernte Verwandte*, kerent pell lies., kerent a-bell lies., tud pellgar lies., pellgerent lies. ; **2.** [dre skeud.] *ich bin weit (davon) entfernt, zu glauben, dass*, n'emañ ket tost din krediñ e ... a-bell ac'hano, ne gredan ket e, pell ac'hano - ne gredan ket e, pell diouzh eno - ne gredan ket war bell e - me ne soñj ket din a-hed pell e ; *nicht im Entferntesten daran denken*, na vezañ ger ebet gant an-unan d'ober kement-se a-bell ac'hano, na vezañ anv ebet a gement-se gant an-unan pell ac'hano ; *sie hatte nicht im Entferntesten daran gedacht*, n'edo ket tost dezhi soñjal en ur seurt tra ; **3.** dianat, dispis, displann, diresis.

Adv. : a-bell, pell ; *es liegt weit entfernt*, pell eo, pell eo mont di ; *200 Kilometer von Berlin entfernt*, war-hed 200 kilometrad diouzh Berlin ; *fünf Kilometer von hier entfernt*, war-hed pemp kilometrad ac'han ; *die zwei Städte liegen 100 Km voneinander entfernt*, ur c'hant kilometrad bennak a zo etre an div gêr-se ; *gleich weit entfernt*, keitpell ; *weit entfernt von*, a-bell-bras diouzh, pell-bras diouzh, war-hed pell diouzh ; *weit von der Stadt entfernt*, pell diouzh kêr, distro diouzh kêr ; *ziemlich weit entfernt von der Stadt*, pellik diouzh kêr ; *wir sind entfernt verwandt*, kerent pell (a-bell, e pell pazenn) omp an eil d'egile, diamen omp an eil gant egile, diamen on gantañ (ganti, ganto).

Entfernung b. (-, -en) : **1.** hed g., pellder g., pellded b., pell g., keit g. ; *aus dieser Entfernung kann ich nichts sehen*, eus a geit all ne welan netra, gant ar pell ne welan netra ; *auf weite Entfernung, über weite Entfernung, aus weiter Entfernung*, eus a-bell, eus pell, a-bell, a-bell bras, a-ziabell ; *aus weitester Entfernung*, a-bellañ ; *trotz der Entfernung*, daoust d'ar pell ; *jemanden aus nächster Entfernung niederschießen*, jemanden aus kurzer Entfernung niederschießen, diskar u.b. a-dost-berr, diskar u.b. a-douch-kaer, tennañ a-dost war u.b., tennañ a-dost gant u.b., tennañ a-dost-berr war u.b., tennañ a-dost-berr gant u.b., tennañ a-douch-kaer war u.b., tennañ a-douch-kaer gant u.b. ; **2.** pellidigezh b. ; **3.** [dre skeud.] argasadenn b., diskarg g., digargadur g. ; *auf jemandes Entfernung dringen*, goulenn groñs ma vefe skarzhet u.b. ; **4.** lamidigezh b., lamerezh g., lamadur g. ; **5.** [dre astenn.] ezvezañs b.

Entfernungsmesser g. (-s, -) : [tekn.] telemetr g., pellventer g. ; *mit einem Entfernungsmesser messen*, pellventañ, telemetriñ.

entfesseln V.k.e. (hat entfesselt) : **1.** dishualañ, dinaskañ, dichadennañ, dieren, dizeren, diliammañ ; **2.** distagañ ; **3.** [dre skeud.] lakaat da darzhañ, lakaat da zirollañ, reiñ loc'h da, feulzañ ; *einen Krieg entfesseln*, lakaat ur brezel da darzhañ, digeriñ ur brezel.

entfesselt ag. : diroll, dirollet, dichadennet, dall, dinasket, direizhet, [kozh] diskoultrout ; *entfesselt sein*, en em zisvantañ, parstrakal, trouzkrozal, tourmantiñ, c'hoari ar vazh, ober e zen gars, c'hwistañ, bezañ diroll, bezañ dichadennet ; *der Wind ist entfesselt*, diroll eo an avel, un

avel da zilostañ ar saout a zo ; *die entfesselten Elemente*, nerzhioù diroll an natur lies., nerzhioù dirollet an natur lies., nerzhioù dall an natur lies., ar peder elfenn diroll lies. ; *gegen die entfesselten Elemente kämpfen*, stourm ouzh nerzhioù dirollet an natur.

Entfesselung b. (-,-en) : dirollerezh g., tarzhdigezh b.

entfetten V.k.e. (hat entfettet) : 1. tennañ an druzoni eus ; 2. [tekn.] dizruzañ.

Entfettung b. (-,-en) : [tekn.] dizruzañ g.

Entfettungskur b. (-,-en) : kur gastizañ b., kur dreutaat b., kur yuniñ b., yun g.

Entfettungsmittel n. (-s,-) : [tekn.] dizruzer g.

entflammbar ag. : entanus, flammus, tanidik, leskidik, loskus ; *leicht entflammbar*, hag a grog aes an tan ennañ, helosk.

entflammen V.k.e. (hat entflammt) : 1. entanañ, tanañ ; 2. *jemandes Zorn entflammen*, lakaat u.b. da gounnariñ (da fuloriñ, da loeniñ, da daeriñ, da ziodiñ), lakaat u.b. da vont e gouez (en egar, e fulor, e kounnar, en imor), lakaat u.b. da vont er-maez eus e groc'henn, lakaat tro e boned u.b., lakaat fulor da sevel en u.b., plantañ fulor (egar, imor, kounnar) en u.b. ; 3. [dre skeud.] birvidikaat, entanañ, birvilhañ, lakaat da dridal, lakaat da virviñ, trelatañ, lakaat berv [en u.b.], lakaat birvilh [en u.b.].

V.gw. (ist entflammt) : 1. birvidikaat, entanañ, birviñ, tridal, birvilhañ ; 2. *für jemanden entflammen*, bezañ entanet e galon (bezañ e galon o virviñ) evit u.b., magañ ur garantez flamm ouzh u.b., teuziñ dre ar garantez ouzh u.b., karet u.b. dibropoz, frailhañ a garantez ouzh u.b.

V.em. : **sich entflammen** (hat sich (t-rt) entflammt) : 1. tajiñennañ, entanañ ; 2. birvidikaat, entanañ, birviñ, tridal, birvilhañ.

entflammend ag. : entanus, tanus.

entflammt ag. : entanet, gwrezus, birvidik, bervidant, dibradet, grizias.

entflechten V.k.e. (entflucht / entflechtet // entflocht / entflechtete // hat entflochten) : 1. [armerzh] digartellañ, didolpañ ; 2. dirouestlañ, difuilhañ, diluziañ, diveskañ.

Entflechtung b. (-,-en) : [armerzh] digartellañ g., didolpañ g.

entfleischen V.k.e. (hat entfleischt) : digigañ.

entfliegen V.gw. (entflog / ist entfliegen) : achap, tec'hout, nijal kuit.

entfliehen V.gw. (entfloh / ist entflohen) : 1. diflipañ, difloupañ, achap, delammat, tec'hout, didec'hel ; *dem Tod kann niemand entfliehen*, mervel a ri ivez rak ar marv yen na espern na bras na bihan, na kozh na yaouank, na nobl na bilen, na den a iliz na den lik, hogen a zeu, didruezus ma'z eo, da zistroadañ an holl diwar an douar (Gregor) - ouzh ar marv n'eus ket a remed - mervel 'zo ret hag ouzh ar red n'eus ket a remed, nemet kouezhañ e-kreiz redek - tonket eo da bep hini mervel - louzoù 'zo ouzh pep droug, nemet ar marv a ve ; *entflohenen Häftling*, prizoniad dindan dec'h (war dec'h, achapet, tec'het) g., tec'had g., tec'her g. ; 2. [dre skeud.] *die Zeit entflieht*, tremen a ra an amzer, treiñ a ra rod an amzer, mont a ra buan an amzer hebiou, mont a ra buan an amzer e sil hag e ber.

Entfliehen n. (-s) : tec'h g., tec'hadeg b., tec'hadenn b., kasadenn b., achap g.

entfließen V.gw. (entfloss / ist entflossen) : redek, berañ, deverañ, diruilh.

entflöhen V.k.e. (hat entflöht) : dic'hwenañ.

entformen V.k.e. (hat entformt) : [tekn.] divoullañ.

Entformung b. (-,-en) : [tekn.] divoulladur g.

entfranzisieren V.k.e. (hat entfranzisiert) : 1. dic'hallañ ; 2. [yezh.] dic'hallekaat.

V.em. : **sich entfranzisieren** (hat sich (t-rt) entfranzisiert) : 1. dic'hallañ ; 2. [yezh.] dic'hallekaat.

Entfranzisierung b. (-) : 1. dic'hallañ g. ; 2. [yezh.] dic'hallekadur g.

entfremden V.k.e. (hat entfremdet) : 1. estrenaat, arallekaat, disevenaduriñ, digulturañ ; *wir wurden der eigenen Sprache und Kultur entfremdet*, daliet omp bet ouzh meizherezh hor yezh hag hor sevenadur, digulturet omp bet ; 2. distreiñ eus e implij reizh ; 3. souezhañ, sebezañ, bamañ, sabatuiñ, saouzaniñ, estonañ.

V.em. : **sich entfremden** (hat sich (t-rt) entfremdet) : estrenaat, pellaat.

Entfremdung b. (-,-en) : 1. arallekadur g., arallekaat g. ; *soziale Entfremdung*, sujidigezh sokial b. ; *kulturelle Entfremdung*, digulturadur g. ; *der Begriff der Entfremdung bei Karl Marx*, meiziad an arallekaat e kelennadurezh Karl Marx g., keal an arallekadur e kelennadurezh Karl Marx g. ; 2. [dre skeud.] diseblanted b., yeadur g.

entfrosten V.k.e. (hat entfrosten) : direviñ, diskornañ.

Entfroster g. (-s,-) : direver g.

Entfrostung b. (-,-en) : direviñ g., direverezh g.

Entfrostungsanlage b. (-,-n) : direver g.

entführen V.k.e. (hat entführt) : 1. laerezh, skrapañ, sevel, sammañ ; *jemanden entführen*, skrapañ u.b., sevel u.b., sammañ u.b. ; 2. *ein Flugzeug entführen*, diheñchañ ur c'harr-nij, aerbreizhañ ur c'harr-nij.

Entführer g. (-s,-) : 1. skrapet g. ; 2. *Flugzeugentführer*, aerbreizher g.

Entführerin b. (-,-nen) : 1. skraperez b. ; 2. *Flugzeugentführerin*, aerbreizherez b.

Entführung b. (-,-en) : 1. skrapadenn b., skraperezh g., skrap g., skapadeg b. ; 2. *Flugzeugentführung*, aerbreizherezh g.

entgangen ag. : [dre skeud.] *entgangener Gewinn*, c'hwitadennoù kenwerzh lies., aferioù c'hwitet lies., droukverzh war tachenn an aferioù g., arc'hant kollet g., goustal g.

entgasen V.k.e. (hat entgast) : [kimiezh] dic'hazañ, dizaezhañ.

Entgaser g. (-s,-) : dic'hazer g., dizaezher g.

Entgasung b. (-,-en) : [kimiezh] dic'hazañ g., dizaezhañ g.

entgegen araog. (t-d-b) : 1. etrezek, etramek, war-zu, trema, da-gaout, war-gaout, davet, da-vetoù, davit, war ziabenn, a-ziabenn da, en arbenn, en arbenn da, war arbenn, war arbenn da, war-benn hent da, penn hent da, da benn hent da, da benn an hent da, e bete u.b., da vete u.b., da-geñver ; *dir entgegen*, en arbenn dit, da'z tiarbenn, ez keñver, da'z keñver, davedout, ez pete, penn hent dit, war-benn hent dit, da benn hent dit, da benn an hent dit, da'z metoù ; 2. [dre heñvel.] a-enep, en eskemm da, en tu kontrol da ; *dem Strom entgegen*, a-enep red an dour ; *sich entgegen der Sonne drehen*, treiñ en eskemm

d'an Heol, treiñ en tu kontrol d'an Heol ; **3.** [dre skeud.] *dem steht nichts entgegen*, n'eus drezenn ebet da stagañ ouzh kement-se, ne vo kavet abeg ebet en dra-se, n'eus netra da lavaret a-enep an dra-se ; **4.** a-enep da, en desped da, e-treuzarbenn da, daoust da ; *entgegen meinem Befehl*, daoust da'm urzh kontrol ; *dem entgegen muss festgestellt werden ...*, a-enep da gement-se e vez merzet, e-treuzarbenn d'an dra-se ne c'haller ket chom hep merzout ...

entgegenarbeiten V.gw. (+t-d-b) (hat entgegenearbeitet) : mont a-enep, spiriñ ouzh, kaeañ ouzh, kas a-enep, talañ ouzh, diarbenn, kontroliañ, pennañ ouzh, stourm ouzh, ober an harp ouzh, harpañ ouzh, harpañ a-enep, kiañ ouzh, c'hoari ouzh, skoilhañ, enebiñ ouzh mont en avel da, arbennañ.

entgegenbringen V.k.e. (brachte entgegen / hat entgegengebracht) : **1.** kas, degas ; **2.** [dre skeud.] *jemandem Wohlwollen entgegenbringen*, ober brav d'u.b., mont brav d'u.b., ober flourig d'u.b., mont dre gaer d'u.b., mont dre gaer gant u.b., mont dre du d'u.b., mont dre du gant u.b., ober chalantiz d'u.b., lakaat u.b. da goñfortiñ, cherisañ u.b., bezañ hegarat e-keñver (ouzh) u.b., bezañ karadek e-keñver ub, kaout kalon vat en andred u.b., dougen karantez d'u.b. (Gregor) ; *jemandem Vertrauen entgegenbringen*, magañiziañs en u.b., lakaatiziañs en u.b., kaoutiziañs en u.b. ; *jemandem große Sympathie entgegenbringen*, kaout kement-se a anaoudegezh ouzh u.b., magañ anaoudegezh vras e-keñver u.b. ; *er bringt ihm keinerlei Achtung entgegen*, n'en deus tamm istim evitañ.

entgegenenilen V.gw. (+t-d-b) (ist entgegengeeeilt) : *jemandem entgegenenilen*, redek en arbenn d'u.b., redek en arbenn u.b., redek da gej ouzh u.b., redek da ziarbenn u.b., redek a-ziarbenn d'u.b., mont d'ar red da ziambroug u.b., mont d'ar red war-benn hent d'u.b., redek penn hent d'u.b., redek da benn hent d'u.b., redek da benn an hent d'u.b., mont d'ar red war arbenn u.b., redek war arbenn d'u.b., redek war-du u.b., redek da-vetoù u.b., redek davet u.b., deredek da vete u.b., delammat da-gaout u.b.

entgegenfahren V.gw. (+t-d-b) (fährt entgegen / fuhr entgegen / ist entgegengefahren) : mont en arbenn u.b., mont en arbenn d'u.b., mont da gej ouzh u.b., mont da ziarbenn u.b., mont a-ziarbenn d'u.b., mont da ziambroug u.b., mont penn hent d'u.b., mont war-benn hent d'u.b., mont da benn hent d'u.b., mont da benn an hent d'u.b., mont war arbenn d'u.b., mont war arbenn u.b., dont war-du u.b., mont da-vetoù u.b., mont davet u.b., mont davit udb/u.b., mont e bete u.b., mont da vete u.b.

entgegengehen V.gw. (+t-d-b) (ging entgegen / ist entgegengegangen) : diarbenn, diambroug, diaraogiñ, mont da-gaout, mont war-gaout, mont war-zu, mont etrezek, mont en arbenn, mont en arbenn da, mont war arbenn, mont war arbenn da, mont da gej ouzh, mont da ziarbenn, mont war ziarbenn, mont a-ziarbenn da, mont penn hent da, mont war-benn hent da, mont da benn hent da, mont da benn an hent da, mont war-du, mont e bete u.b., mont da vete u.b., mont da-vetoù, mont davet ; *seinem Untergang entgegengehen*, mont war fallaat, mont e drouziwezh, mont war ziskar, mont war e ziskar, mont war e gement all, bezañ war e ziskar, mont da fall, mont d'ar bern, mont d'ar baz, bezañ e stal o vont da

stalig hag e stalig da netra, kas e stal da stalig, mont e vleud da vrenn, treiñ e stal da stalig, bezañ war ziribin, dizeiañ, tennañ d'e fin (Gregor), tennañ d'ur gwall fin, mont da goll (da beurgoll, d'an argoll, da get, da netra, war netra, war e benn, da vann, da hesk, d'an hesk, da droadañ, da fall, war fallaat), dont a-dreñv, treiñ da fall, mont da neuze, mont da skos, mont e skuilh hag e ber, mont e blouze da ludu, mont ar ribotadenn da fall, koazhañ, ober e goazh, teuskaat, teuskiñ, gwastañ, islonkañ, bezañ war e veskelloù, bezañ gant e veskelloù, tennañ e viskilli, bezañ war e dalaroù, bezañ gant e dalaroù, bezañ oc'h ober e dalaroù ; *seinem Ende entgegengehen*, bezañ tost echu, tennañ d'e fin, bezañ erru pare c'hraet, bezañ erru pare echu.

entgegengesetzt ag. : rekin, rekin an eil d'egile, enebek, enebet, enep, kontrol, enepuet, gin, tu-ouzh-tu, kenniñvel ; *im entgegengesetzten Falle*, peotramant, anez, e-giz-all, e-mod-all, mod-all, anez da se, a-hend-all, panevez-se, panevet kement-se ; *gerade entgegengesetzt*, rekin an eil d'egile, gin-ouzh-gin, ragenep a-dreuzskiz, a-dal an eil d'egile, keñver-ha-keñver, keñver-ouzh-keñver, a-enep groñs an eil d'egile ; *sie sind entgegengesetzter Meinung*, n'int ket tamm ebet eus ar memes aviz, n'emañ ket a-du an eil gant egile, pep hini en deus e soñj, ne welont ket an traoù dre an hevelep lomber ; *sie sind politisch entgegengesetzter Meinung*, ned int ket tamm ebet eus an hevelep liv politikel ; *die entgegengesetzte Meinung vertreten*, mont a-enep ur mennozh ; *in die entgegengesetzte Richtung gehen*, mont a-vestu, mont etrezek an tu enep ; [bred.] *entgegengesetzte Triebe*, luzadoù kenniñvel lies.

entgegenhalten V.k.e. (hält entgegen / hielt entgegen / hat entgegengehalten) : **1.** astenn, kinnig ; **2.** eilgeriañ, enebiñ, arbenniñ, arc'hiñ, eneplavaret.

entgegenhandeln V.gw. (+t-d-b) (hat entgegengehandelt) : tremen dreist, terriñ, mont a-enep, disentiñ ouzh.

entgegenharren V.gw. (+t-d-b) (hat entgegengeharret) : kaout hiraezh da welet [u.b. / udb], kaout mall-mall da welet [u.b. / udb], kavout hirnez o c'hortoz [u.b. / udb], skuizhañ o c'hedal [u.b. / udb], bezañ despailh (mall) bras gant an-unan gwelet [u.b. / udb].

entgegenjubeln V.gw. (+t-d-b) (hat entgegengejauchzt) : degemer gant youc'hadennoù a levenez.

entgegenkommen V.gw. (+t-d-b) (kam entgegen / ist entgegengekommen) : **1.** *jemandem entgegenkommen*, dont en arbenn ub, dont e gwarantoù ub, dont e gwarant ub, mont en arbenn d'u.b., mont da gej ouzh u.b., mont da ziarbenn u.b., mont a-ziarbenn d'u.b., mont da ziambroug u.b., diambroug u.b., diaraogiñ u.b., mont penn hent d'u.b., mont war-benn hent d'u.b., mont da benn hent d'u.b., mont da benn an hent d'u.b., mont war arbenn u.b., mont war arbenn d'u.b., mont a-benn d'u.b., dont war-du u.b., dont e bete u.b., dont da vete u.b., dont da-vetoù u.b., dont davet u.b., mont e-keñver u.b., mont da-geñver u.b. ; *er wird uns entgegenkommen*, dont a raio d'hon arbenn, dont a raio d'hon diarbenn, dont a raio da gej ouzhomp, dont a raio d'hon diambroug, dont a raio war benn hent deomp, dont a raio war-du enomp, dont a raio war hon tu, dont a raio d'hor metoù, dont a raio davedomp, dont a raio a-ziarbenn d'hon degemer ; **2.** [dre

skeud.] *jemandem freundlich entgegenkommen*, bezañ servijus (hegarat, karadek) e-keñver u.b., bezañ hegarat (ouzh u.b.) ; *auf halbem Wege entgegenkommen*, teurel dour en e laezh, ameniñ, soublañ un tammig, plegañ e santimant un tammig, digriñ un tammig, plegañ tamm-pe-damm, ober kammedoù war-zu ar gevrenn enep ; **3.** *jemandes Wünschen entgegenkommen*, reiñ (seveniñ) e c'hoant d'u.b., reiñ pep tra d'u.b. diouzh e c'hoant, terriñ e c'hoant d'u.b., seveniñ c'hoant u.b., dic'hoantañ u.b., bastañ da c'hoant u.b.

Entgegenkommen n. (-s) : **1.** hegarated b., servijuster b., servijusted b., arbenegerezh g., braventez b., madelezh b., madelezhusted b., karantegezh b., karantelezh b., karadegezh b. ; **2.** goulezadenn b.

entgegenkommend ag. : *entgegenkommend sein*, bezañ servijus (hegarat, karadek, karantezus, karantek, skorus, sikourus, skoazellus, prest da sikour, jentil, c'hwek, hegar, amc'hraus, sichant, sev, bourrus, dizrouk, doñv, kuñv), bezañ un den a emglev, tremen diouzh ar re all.

entgegenkommenderweise Adv. : gant hegarated, gant servijusted.

entgegenlaufen V.gw. (+t-d-b) (läuft entgegen / lief entgegen / ist entgegengelauten) : *jemandem entgegenlaufen*, redek en arbenn d'u.b., redek en arbenn u.b., redek da gej ouzh u.b., redek da ziarbenn u.b., redek a-ziarbenn d'u.b., mont d'ar red da ziambroug u.b., redek penn hent d'u.b., redek war-benn hent d'u.b., redek da benn hent d'u.b., redek da benn an hent d'u.b., mont d'ar red war-arbenn u.b., redek war-du u.b., redek da-vetoù u.b., redek davet u.b., deredek da vete u.b., delammat da-gaout u.b., redek e-keñver u.b., redek da-geñver u.b.

Entgegennahme b. (-, -n) : kemeridigezh b., degemeridigezh b.

entgegennehmen V.k.e. (nimmt entgegen / nahm entgegen / hat entgegengenommen) : kemer, degemer ; *eine Zahlung entgegennehmen*, enkefiñ ur paeamant.

entgegenpeitschen V.gw. (+t-d-b) [*verb-skoazellañ sein pe haben* : ist entgegengepeitscht / hat entgegengepeitscht] : [glav, avel] c'hwistañ, foetañ, troc'hañ, kregiñ, bezañ rip, bezañ lemm, bezañ put, bezañ garv, bezañ c'hwerv, bezañ binimus ; *der Wind peitscht mir entgegen*, an avel a droc'h, an avel a grog, c'hwistañ a ra an avel, rip (lemm, put, garv, c'hwerv, treut, kriz, sklas, binimus, trenk) eo an avel, flemmañ a ra an avel ; *am Gipfel peitschen mir Wolken heftig entgegen*, bagadoù koabr a c'hwist en-dro din war beg ar menez.

entgegenreden V.gw. (+t-d-b) (hat entgegengeredet) : dislavaret, kontroliañ, enebiñ ouzh.

entgegenschlagen V.gw. (+t-d-b) (schlägt entgegen / schlug entgegen / ist entgegengeschlagen) : **1.** arsailhañ, argadiñ, tagañ ; **2.** degemer, degemerout ; **3.** *kalter Wind schlug uns entgegen*, an avel a droc'he, an avel a groge, c'hwistañ a rae an avel, rip (lemm, put, garv, c'hwerv, treut, kriz, sklas, binimus, trenk) e oa an avel, flemmañ a rae an avel.

entgegensehen V.gw. (+t-d-b) (sieht entgegen / sah entgegen / hat entgegengesehen) : gortoz, gedall, esperout ; *einer günstigen Antwort entgegensehend*, en engortoz kaout hoc'h asant, en engortoz d'hoc'h asant, e

ged da gaout hoc'h asant, war c'hortoz eus hoc'h asant, en esper eus (e gortoz ag) hoc'h asant (Gregor).

entgegensetzen V.k.e. (hat entgegengesetzt) : enebiñ, lakaat keñver-ha-keñver, lakaat tal-ouzh-tal ; [yezh.] *entgegensetzendes Bindewort*, kevarzhell c'hourzel b., stagell gevenebiñ b.

V.em. : **sich entgegensetzen** (hat sich (t-rt) entgegengesetzt) : *sich jemandem entgegensetzen*, enebiñ ouzh u.b., sevel a-enep u.b., spiriñ ouzh u.b., kaeañ ouzh u.b., lammat war seuliou u.b., kas a-enep u.b., ober ouzh u.b., derc'hel penn d'u.b., derc'hel penn ouzh u.b., rentañ penn ouzh u.b., talañ ouzh u.b., reiñ fas d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., reiñ koad a-benn d'u.b., mont a-benn d'u.b., herzel ouzh u.b., pennañ ouzh u.b., stourm ouzh u.b., ober an harp ouzh u.b., harpañ ouzh u.b., harpañ a-enep u.b., c'hoari ouzh u.b., derc'hel ouzh, ober ouzh u.b., ober penn ouzh u.b., reiñ dao d'u.b., ober beskelloù e-kreiz park u.b.

entgegenstehen V.gw. (+t-d-b) (stand entgegen / hat entgegengestanden) : enebiñ ouzh, sevel a-enep, spiriñ ouzh, kaeañ ouzh, kas a-enep, derc'hel penn da, derc'hel penn ouzh, rentañ penn ouzh, talañ ouzh, reiñ fas da, reiñ bec'h da, herzel ouzh, derc'hel ouzh, ober ouzh, ober penn ouzh, pennañ ouzh, stourm ouzh, ober an harp ouzh, harpañ ouzh, harpañ a-enep, c'hoari ouzh, skoilhañ ; *dem steht nichts entgegen*, n'eus drezen ebet da stagañ ouzh kement-se, ne vo kavet abeg ebet en dra-se, n'eus netra da lavaret a-enep an dra-se.

entgegenstellen V.k.e. (hat entgegengestellt) : enebiñ, lakaat keñver-ha-keñver, lakaat tal-ouzh-tal.

V.em. : **sich entgegenstellen** (hat sich (t-rt) entgegengestellt) : *sich jemandem entgegenstellen*, enebiñ ouzh u.b., sevel a-enep u.b., mont a-benn d'u.b., spiriñ ouzh u.b., kaeañ ouzh u.b., lammat war seuliou u.b., kas a-enep u.b., reiñ dao d'u.b., ober ouzh u.b., derc'hel ouzh u.b., derc'hel penn d'u.b., derc'hel penn ouzh u.b., rentañ penn ouzh u.b., talañ ouzh u.b., reiñ fas d'u.b., reiñ koad a-benn d'u.b., mont a-benn d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., herzel ouzh u.b., pennañ ouzh u.b., stourm ouzh u.b., ober an harp ouzh u.b., harpañ ouzh u.b., harpañ a-enep u.b., ober ouzh u.b., ober penn ouzh u.b., c'hoari ouzh u.b., ober beskelloù e-kreiz park u.b.

entgegenstrecken V.k.e. (hat entgegengestreckt) : astenn ; *jemandem die Hand entgegenstrecken*, astenn e zorn d'u.b.

entgegentreten V.gw. (+t-d-b) (tritt entgegen / trat entgegen / ist entgegengetreten) : mont a-benn da, c'hoari ouzh, rentañ penn ouzh, talañ ouzh, arbenniñ ouzh, delc'her penn ouzh, pennañ ouzh, diarbenn, mont war ziarbenn, ober penn da, mont en arbenn da, mont a-ziarbenn da, mont penn hent da, mont war-benn hent da, mont da benn hent da, mont da benn an hent da, mont da gej ouzh ; *dem Feinde entgegentreten*, rentañ penn ouzh e enebourien, talañ ouzh (arbenniñ ouzh, delc'her penn ouzh, pennañ ouzh, diarbenn, mont war ziarbenn) an enebourien, ober penn d'an enebourien, mont en arbenn (a-ziarbenn) d'an enebourien, mont da gej ouzh an enebourien, argadiñ an enebourien, mont a-benn d'an enebourien.

entgegenwirken V.gw. (+t-d-b) (hat entgegengewirkt) : mont a-enep, spiriñ ouzh, kaeañ ouzh, kas a-enep, talañ

ouzh, diarbenn, kontroliañ, stourm ouzh, kiañ ouzh, reiñ koad a-benn da, c'hoari ouzh, mont a-benn da ; *dem explosionsartigen Bevölkerungswachstum entgegenwirken*, herzel ouzh neridigezh an dud.

entgegenen V.k.e. (hat entgegnet) : eilgeriañ, respont, distreiñ.

Entgegnung b. (-, -en) : eilger g., eilgeriad g., eilgeriadenn b., respont g.

entgehen V.gw. (+t-d-b) (entging / ist entgangen) : 1. diankañ, tec'hout, dilammat, diflipañ ; *ihm entgeht nichts*, e lagad a wel pep tra, e lagad a bled ouzh pep tra, n'emañ ket e zaoulagad o rodellat en e c'hodell ; *man kann seinem Schicksal nicht entgehen*, pep hini e vez lakaet e blanedenn dezhañ - pep hini e vez merket e blanedenn dezhañ - pep hini en deus e sort - tonket eo e avantur da bep unan - da bep re e eur - an hini a zo tonket dezhañ mont gant ar bleiz, a yelo sur, en noz pe en deiz - pep den en deus e blanedenn merket ; *dem Tode entgehen*, diflipañ a-dre zaouarn an Ankoù, bezañ bet darbet d'an-unan koll e vuhez, bezañ bet damdost d'an-unan koll e vuhez, bezañ bet dare (hogozik) d'an-unan mervel / bezañ bet tost d'an-unan koll e vuhez / bezañ tredemarzh ne oa lazhet (Gregor) ; *ich bin knapp dem Tod entgangen*, *ich bin mit knapper Not dem Tod entgangen*, bez e oan bet war an termen diwezhañ ; *einer Gefahr entgehen*, tec'hout diouzh un dañjer, diankañ diouzh un dañjer, dilammat dreist un dañjer ; *es ist mir nicht entgangen*, *dass ...*, n'on ket chomet hep merzout e ... ; *kein Wort vom Gespräch entgehen lassen*, na lezel ger ebet da gouezhañ war an douar, na lezel ger ebet da vont e moged, na goll ur c'hriñsenn eus ar gaoz ; *diese Worte waren mir nicht entgangen*, n'em boa ket lezet ar gomz-se da gouezhañ war an douar, n'em boa ket lezet ar gomz-se da vont e moged ; *sich eine Gelegenheit nicht entgehen lassen*, na vankout d'e grog, na c'hwitañ war e grog, na goll an tu d'ober udb, pegañ war un dro-vat, kemer tro eus un degouezh kaer, kemer e dro eus un degouezh kaer, mataat eus un dro-vat, en em vataat eus un dro-vat, emvataat eus un dro vat, kemer tu d'ober udb, kemer e dro evit ober udb, malañ diouzh an dour, kavout e grog, kavout lañs, kavout an tu, tennañ e vad eus un degouezh (un dro-vat) bennak, ober e c'hounid eus un degouezh bennak, ober e c'hounidegezh eus un dro-vat bennak, en em gavout gwell eus un degouezh bennak, en em gavout mat eus un dro bennak ; *sich eine Gelegenheit entgehen lassen*, mankout d'e grog, c'hwitañ war e grog, lakaat e zorn en e zisheol, kac'hat war an annev, ober flagas, koll an tu ; *er lässt sich nichts entgehen*, ne vez dirannet eus seurt ebet gant den, ober (c'hoari) a ra anezhi, emañ atav o kas warnezi ; 2. [dre skeud.] *entgangener Gewinn*, c'hwitadennoù kenwerzh lies., aferioù c'hwitet lies., droukverzh war tachenn an aferioù g., arc'hant kollet g.

entgeistert ag. : abaf, badaouet, sabatuet, alvaonet, pennveudet, motet, skoelfet, skeltr, dilavar, divouezh, digomz, mik, mut, amlavar, simut, skodeget, stouvet, treboulet, trejeboulet, daoubennet, dineuz, divarc'het, diskaret, stravaget, stonket.

Entgelt g./n. (-s) : gopr-dic'haou g., digoll g., dic'haou g., dic'haouenn b., dic'haouadur g., dic'haouadenn b., restaolerezh ar frejoù g., divizaouañ g., gopr g., goprador

g., pae g., bontez b., eskemmad g., garedon g./b. ; *gegen Entgelt*, evit ur gopr, gant paeañ ; *ohne Entgelt*, evit netra, hep gounit netra, dibae, dic'hopr, evit ur bennozh Doue.

entgelten V.k.e. (entgilt / entgalt / hat entgolten) : digoll, dic'haouiñ (u.b. eus udb), paeañ, dedalvezout, garedonañ ; *jemanden etwas entgelten lassen*, lakaat u.b. da zougen ar boan dleet d'e vank (Gregor), lakaat u.b. da c'houzañv evit un dismegañs bennak, talvezout udb d'u.b., paeañ un dismegañs bennak d'u.b. ; *er soll es mir entgelten*, m'en talvezo dezhañ, koustañ a ray ker dezhañ, koustañ a ray ker d'e lêr, an distro am bo, fall-daonet e vo ar geusteuenn evitañ, n'eo ket graet an dra-se da vanac'h, nebaon ! n'eo ket d'ur manac'h eo en deus graet an droug-se ! me a lardo e billig dezhañ ! staotet he deus ar c'havr en e lavreg !

entgiften V.k.e. (hat entgiftet) : 1. [endro] puraat, disaotrañ ; 2. [mezeg.] digontammiñ, dizrammañ, divinimañ.

Entgiftung b. (-, -en) : 1. [endro] puradur g., disaotradur g. ; 2. [mezeg.] digontammiñ g., dizrammañ g., divinim g.

entglänzen V.k.e. (hat entglänzt) : [tekn.] dilufrañ.

Entglänzen n. (-s) : [tekn.] dilufradur g., dilufrañ g.

entgleisen V.gw. (ist entgleist) : diroudennañ, mont er-maez eus e roudoù.

Entgleisung b. (-, -en) : 1. diroudennadur g. ; 2. [dre skeud.] fazienn b., mank g., mankadenn b., faot g.

entgleiten V.gw. (t-d-b) (entglitt / ist entglitten) : 1. kouezhañ, difloupañ, diflipañ, disruzañ ; *der Hand entgleiten*, kouezhañ (diflipañ) diouzh an dorn ; *der Aal ist mir aus den Händen entglitten*, diflipet e oa ar silienn a-dre va daouarn, sinklet e oa ar silienn eus etre va daouarn ; 2. diflipañ, riklañ, disruzañ, rampañ, tec'hel diwar an hent, rampañ diwar an hent, riklañ diwar an hent, ruzañ diwar an hent.

entglimmen V.gw. (entglomm / ist entglommen) : entaniñ goustadik, ruziañ.

entglühen V.gw. (ist entglüht) : 1. flammañ, flammañ, entaniñ ; 2. [dre skeud.] birvidikaat, entanañ, birviñ, tridal, birvilhañ.

entgolden V.k.e. (hat entgoldet) : dizalaouriñ, dizaouriñ ; *zum Entgolden kommen*, dizalaouriñ, dizaouriñ.

entgöttern V.k.e. (hat entgöttert) : forc'hiñ diouzh e zoueed.

entgraten V.k.e. (hat entgratet) : [tekn.] divarvañ, divarbeaat.

Entgraten n. (-s) : [tekn.] divarvañ g., divarvadur g., divarbeaat g.

entgräten V.k.e. (hat entgrätet) : dizreinañ.

entgürten V.k.e. (hat entgürtet) : dic'hourizañ.

enthaaren V.k.e. (hat enthaart) : 1. divleviñ, disleviñ ; 2. [tekn.] divourellañ ; 3. direunañ.

Enthaarung b. (-, -en) : 1. divleviñ g., dislevadur g. ; 2. [tekn.] divourellañ g.

Enthaarungscreme b. (-, -s) : dienn disleviñ g., koaven disleviñ g., koavon disleviñ g.

Enthaarungsmittel n. (-s, -) : danvez disleviñ g.

enthalten V.k.e. (enthält / enthielt / hat enthalten) : endelc'her, delc'her, entalañ, konten, kompren, bezañ en an-unan ; *wie oft ist vier in sechzehn enthalten ?* pegement eo c'hwezek rannet dre bevar ? ; *jeder Sack*

sollte angeblich hundert Pfund enthalten, sañset e oa kant lur e pep sac'h.

V.em. : **sich enthalten** (+ t-c'h) (enthält sich / enthielt sich / hat sich (t-rt) enthalten) : 1. parraat a, moustrañ war, mougañ, derc'hel war, mirout a, emzioueriñ ; *er kann sich der Tränen nicht enthalten*, n'emañ ket evit moustrañ (delc'her) war e zaeroù ; *ich konnte mich des Lachens nicht enthalten*, ne oan ket evit moustrañ war va c'hoant dic'hargadennañ, ne oan ket evit parraat a c'hoarzhin, ne oan ket evit moustrañ war va c'hoarzh, ne oan ket evit mougañ va c'hoarzh, ne oan ket evit derc'hel war va c'hoant c'hoarzhin ; *sich jeder sexuellen Aktivität enthalten*, emzioueriñ, dioueriñ ar blijadur revel diwar ziviz ; 2. dioueriñ ; *er hat sich des Rauchens enthalten*, dioueret en doa butun, chomet e oa hep butuniñ ; *sich etwas (t-c'h) enthalten müssen*, bezañ dizonet diouzh udb, bezañ forc'het ag udb, rankout tremen hep udb (hep ober udb), rankout chom hep ober udb ; 3. chom hep ober udb ; *sich der Stimme enthalten*, anvouezhiañ, chom hep mouezhiañ, nac'h votiñ, chom hep votiñ, nac'h kemer perzh en ur vouehiadeg ; *darüber enthalte ich mich des Urteils*, gwell eo din derc'hel em genoù pezh 'zo em soñj, diwar-benn an dra-se n'oufen dougen ur varnedigezh, gwelloc'h eo ganin derc'hel kloz war va soñjoù a-zivout an dra-se, gwelloc'h eo ganin tremen hep displegañ va mennozh a-zivout an dra-se.

enthaltensam ag. : dilontek, dislontek, emziouerus, emziouer, dirwestel, kerreizh ; *enthaltensam leben*, emzioueriñ.

Enthaltensamkeit b. (-) : emziouer g., dirwest g., dilontegezh b., dislontegezh b., goñvoregezh b., embleustrerezh g., emvirezh g., kerreizhded b., kerreizhder g., kerreishted b., kerreishter g., muzul g., moull g., poell g., dalc'h g., moder g. ; *sexuelle Enthaltensamkeit*, emziouer revel g., emzioueriñ g.

Enthaltung b. (-, -en) : 1. emziouer g., dirwest g., goñvoregezh b., dilontegezh b., dislontegezh b., kerreizhded b., kerreizhder g., kerreishted b., kerreishter g. ; 2. miridigezh b. ; 3. nac'h votiñ g., nac'hadenñ votiñ b., nac'h kemer perzh en ur vouehiadeg g., nac'hadenñ kemer perzh en ur vouehiadeg b., anvouezh b., anvouezhiañ g., anvouezhierezh g. ; 4. [preder.] *Enthaltung im Urteil*, barnarsav g.

enthärten V.k.e. (hat enthärtet) : dousaat, dic'harvañ, dic'harvaat.

Enthärter g. (-s, -) : dousaer g.

Enthärtung b. (-, -en) : dousadur g., dic'harvadur g.

enthaupten V.k.e. (hat enthauptet) : *jemanden enthaupten*, dibennañ u.b., dic'houzougañ u.b., troc'hañ e benn d'u.b., P. krennañ u.b., lemel e benn digant u.b. a-ziwar e zivskoaz.

enthauptet ag. : dibenn.

Enthauptung b. (-, -en) : dibennerezh g., dibennadur g., dibennidigezh b.

enthäuten V.k.e. (hat enthäutet) : digroc'henañ, diskroc'henañ, kignat, dibrennañ chupenn ul loen.

entheben V.k.e. : 1. diskargañ, disammañ, distrobañ, dieubiñ ; 2. [dre astenn.] lemel digant, terriñ, diskargañ ; *er wurde seines Amtes enthoben*, lamet e voe e garg digantañ, lamet e voe a garg, dilamet e voe e garg digantañ, tennet e voe a garg, torret e voe diouzh e garg,

lakaet e voe er-maez a garg, diskarget (digarget) e voe, dizomiet e voe, disc'hraet e voe eus e garg, [relij.] torret e voe a veleg, diveleget e voe, disakret e voe ; 3. digargañ, diskargañ ; *jemanden einer Pflicht entheben*, digargañ u.b. eus udb, diskargañ u.b. ag udb., distrobañ u.b. diouzh udb, disammañ u.b. diouzh (eus) udb.

Enthebung b. (-, -en) : 1. dieubidigezh b., diskarg g., disamm g. ; 2. [dre astenn.] diskargadur g., argasadenn b., diskarg g., digargadur g., distrobañ g., disammañ g.

entheiligen V.k.e. (hat entheiligt) : disakrañ, divennigañ, divinnigañ, saotrañ.

Entheiligung b. (-, -en) : disakradur g., disakrezezh g., disakridigezh b., divinnigadur g.

enthemmen V.k.e. (hat enthemmt) : diheudañ, disparlañ, diskoilhañ, disaouzanañ.

V.gw. : disparlañ ar spered, diskoilhañ ar spered, lemel an dalc'hoù-spered.

Enthemmung b. (-, -en) : diheudañ g., lamidigezh an dalc'hoù-spered b., lamidigezh an emharzoù b.

enthören V.k.e. (hat enthörnt) : digerniaouañ, digomiañ ; *enthörnte Kuh*, buoc'h digerniel b., buoc'h diskorn b.

enthüllen V.k.e. (hat enthüllt) : 1. diskuliañ, divouchañ, dizoleiñ, diguzhat, diguzhañ, dioueliañ, diskoachañ ; 2. diwiskañ, dibourc'hañ ; 3. [dre skeud.] diskuliañ, disklozañ, dozviñ, disklêriañ, splannaat, anataat ; *ein Geheimnis enthüllen*, diskuliañ ur c'hevrin (ur sekred), fiziout ur sekred en u.b. (Gregor), reiñ anaoudegezh eus ur c'hevrin, plantañ udb gant u.b..

V.em. : **sich enthüllen** (hat sich (t-rt) enthüllt) : en em ziskuliañ, diguzhat, diguzhañ.

Enthüller g. (-s, -) : sacher-evezh g.

Enthüllung b. (-, -en) : 1. dioueladenn b., dizoloadenn b. ; 2. diskuliadur g., diskuliadenn b., diskuilh g., diskuliadeg b.

enthülsen V.k.e. (hat enthülst) : diglorañ, dibluskañ, diglosañ, disac'hañ, dispenn ; *Erbesen enthülsen*, diglorañ (dibluskañ, disac'hañ, dilenn, dispenn) piz-bihan ; *enthülst*, disac'h.

enthusiasmieren V.k.e. (hat enthusiasmiert) : birvidikaat, entanañ, birvilhañ, lakaat da dridal, lakaat da virviñ, trelatañ.

V.em. : **sich enthusiasmieren** (hat sich (t-rt) enthusiasmiert) : birvidikaat, entanañ, birviñ, tridal, birvilhañ, goursevel, treflammañ, bezañ dibradet.

Enthusiasmus berv-kalon g., jourdoul g., begon b., birvidigezh b., birvilh g., entan g., trelaterezh g., bervder g., bervded b., bevded b., bevder g., startijenn b., lusk g., tanijenn b., treflamm g.

Enthusiast g. (-en, -en) : spered tanijennet a zen g., spered bervek a zen g., birvilher g., birvilhour g.

enthusiastisch ag. : birvidik, entanet, tomm, trelatet, gredus, leun a c'hred, alfoet, goursavet, gant jourdoul, startijenn gantañ, lusk gantañ, birvilh ennañ, birvilhet.

Entität b. (-, -en) : 1. [preder.] boudelezh b., bezañ g. ; 2. [stlenn.] hennad g. ; 3. ensavadur g. ; 4. [skiant] hamboud g.

entjungfern V.k.e. (hat entjunfert) : terriñ gwerc'hded u.b., kaout gwerc'hded u.b., tapout gwerc'hded u.b., falc'hat he flourenn da, boulc'hañ, diflourañ, didalañ, dilouediñ, distankañ, digokañ u.b., lakaat an alc'hwez e-

barzh ar varrikenn ; *entjungfert werden*, bezañ diflourer, bezañ digoket, bezañ boulc'het, bezañ didalet, bezañ falc'het he flourenn dezhi, koll he fleuren, gwelet ar bleiz, koll he gwerc'hded, krazañ he gwerc'hded, prestañ he gwerc'hded, koll he c'hurunenn, bezañ didalet, bezañ dilouedet, bezañ distanket, bezañ flemmet, koll he ourmelenn, koll he c'houch, koll he fich glas, koll e bich glas.

Entjungferung b. (-, -en) : diflouradurezh b.

entkalken V.k.e. (hat entkalkt) : 1. diraziñ, dirazekaad ; 2. [mezeg.] dirazekaad.

entkeimen V.k.e. (hat entkeimt) : 1. [labour-douar] digellidañ ; 2. [mezeg.] divakteriañ, divikrobiñ, dishadennañ ; 3. [boued] pasteurekaad.

Entkeimung b. (-, -en) : 1. [labour-douar] digellidañ g. ; 2. [mezeg.] digontammañ, dishadennadur g., divakteriadur g., divikrobatur g. ; 3. [boued] pasteurekadur g., pasteurekaad g.

entkeltisieren V.k.e. (entkeltisierte / hat entkeltisiert) : digeltiekaad.

entkernen V.k.e. (hat entkernt) : divaenañ, diveinañ, diaskornañ, digrekañ, displusañ.

Entkerner g. (-s, -) : divaener g., diaskorner g., digreker g.

entkernt ag. : diaskorn, diaskornet, divaen, divein, displus, dihad.

entkleiden V.k.e. (hat entkleidet) : diwiskañ, noashaad, dibrennañ war [u.b.], lemel e zilhadr diwar e dro [d'u.b.], diwiskañ e zilhadr [d'u.b.], tennañ e zilhadr [d'u.b.].

V.em. : **sich entkleiden** (hat sich (t-rt) entkleidet) : en em ziwiskañ, diwiskañ, lemel e zilhadr diwar e dro, diwiskañ e zilhadr, tennañ e zilhadr, noashaad.

entkleidet ag. : diwisk, dibourc'h, dizilhadr, noazh, en noazh, dizolo, dibrenn.

entklumpen V.k.e. (hat entklumpt) : 1. bloñsaad, divosañ, divotenniñ, divoudañ, boseal ; 2. [kegin.] dibouloudañ.

entknechten V.k.e. (hat entknechtet) : [dre skeud.] disujañ, dishualañ, digabestrañ, frankizañ, dieubiñ.

entknoten V.k.e. (hat entknotet) : diskoulmañ, digoulmañ, diluziañ.

entkohlen V.k.e. (hat entkohlt) : [kimiezh] digarbonizañ, digarbonatekaad, dic'hlaoudenniñ, digarbidenniñ.

entkolonisieren V.k.e. (entkolonisierte / hat entkolonisiert) : didrevadenniñ.

Entkolonisierung b. (-) : didrevadennerezh g., didrevadenniñ g.

entkommen¹ V.gw. (+ t-d-b) (entkam / ist entkommen) : diflipañ, achap, tec'hout, delammat ; *jemandem entkommen*, achap digant u.b., tec'hel kuit digant u.b., en em ziframmañ a-dre zaouarn u.b., en em zispegañ diouzh u.b. ; *er ist dabei ihnen zu entkommen*, emañ war-nes redek ar c'had, emañ war-nes tec'hel kuit diganto ; *jemanden entkommen lassen*, mankout war u.b., c'hwitañ war u.b., chom hep pakañ u.b., lezel u.b. da dec'hel.

entkommen² ag. : tec'het, diflipet.

Entkommen n. (-s) : tec'hadenn b., tec'h g. ; *vor dem Tod gibt es kein Entkommen*, ouzh ar marv n'eus ket a remed - mervel 'zo ret hag ouzh ar red n'eus ket a remed, nemet kouezhañ e-kreiz redek - tonket eo da bep hini mervel - lakaet eo da bep hini mervel - louzoù 'zo ouzh pep droug, nemet ar marv a ve - diremed eo ar marv -

rankout mervel a zo ul lezenn na c'haller ket terriñ ode warni evit mont hebiou.

entkorken V.k.e. (hat entkorkt) : 1. distouvañ, didafañ, divontañ, distaponiñ, digeriñ ; *eine Flasche entkorken*, distouvañ ur voutailh, didafañ ur voutailh, divontañ ur voutailh, distaponiñ ur voutailh, P. diskouarnañ al lapin, diflourañ ur goantenn ; *eine Flasche Wein entkorkte sich von selbst*, ur voutailhad win en em zivontas ; 2. P. *ein Mädchen entkorken*, falc'hat he flourenn d'ur plac'h, boulc'hañ ur plac'h, diflourañ ur plac'h, didalañ ur plac'h, dilouediñ ur plac'h, lakaat an alc'hwez e-barzh ar varrikenn.

entkorkt ag. : distouv.

entkörnen V.k.e. (hat entkörnt) : dishiliañ, dihiliañ, disgreuniañ, dic'hreuniañ, rifiñ, dihadiañ, dirañvañ, diroñjiñ, dispenn, rimiañ.

Entkörnen n. (-s) : dishilh g.

entkörnt ag. : dishilh.

entkräften V.k.e. (hat entkräftet) : 1. dinerzhañ, gwanaad, disliberiñ, toc'horiñ, uzañ, asikañ, bleaat, blinaat, blankaat, herniñ, toc'horiñ, sabatuiñ, semplaat ; *diese Krankheit entkräftet ihn*, ar c'hleñved-se a zeu d'e zinerzhañ, ar c'hleñved-se a ziskar e nerzh, ar c'hleñved-se a zisliber (a doc'hor) anezhañ, gant ar c'hleñved-se e teu da vezañ dinerzh, emañ o tivalavaat gant ar c'hleñved-se, emañ oc'h uzañ gant ar c'hleñved-se, e wanaad a ra ar c'hleñved-se ; *entkräftet sein*, bezañ flakik, bezañ faezh, bezañ distronk, bezañ asik, bezañ karzhet e gorf, bezañ kaset, bezañ distruj, bezañ torr, bezañ og, bezañ eok, bezañ forbuet, bezañ brev, bezañ brevet, bezañ divi, bezañ hernet, bezañ divalav, bezañ skuizh-brein (-divi, -marv), bezañ mac'homet, bezañ erru dilañs, bezañ dinerzh, bezañ dinerzh, bezañ yost, bezañ yostet, bezañ ble, bezañ blin, bezañ blank, bezañ sempl, bezañ fouist, bezañ flastret gant ar skuizhder, bezañ marv diwar e sav, gouzañv skuizhder, bezañ rentet, bezañ krevet, bezañ gell, bezañ riñset ; *er war völlig entkräftet*, n'en doa mui begad nerzh ebet, n'en doa mui tamm nerzh ebet, erru e oa ar fallañ ma c'haller, erru e oa fallañ ma c'haller, ne oa tamm kreñv mui, gwan ha ven hepken e oa, hep barr nerzh ebet e oa, dinerzh-holl e oa, ar fallentez a oa kouezhet warnañ, aet e oa e holl nerzh digantañ, aet e oa e holl nerzh dioutañ, erru e oa e penn e nerzh, war e nerzh e oa ; 2. diarbenn, dizarbenn, dispenn, dizanavezout, dislavaret, dilavaret, dianzav, dinac'h, disprouiñ, didalañ ; [gwir] dizervaat, digadarnaat, didalvesaat ; *einen Beweis entkräften*, terriñ (dizervaat, digadarnaat, didalvesaat, nac'h, nullañ, dispenn) ur brouenn, disklêriañ ez eo didalvoud ur brouenn, freuzañ ur brouenn, kas ur brouenn da get (da netra, war netra, da vann), goulonderiñ ur brouenn ; *einen Verdacht entkräften*, lemel pep diskred diwar u.b., dislavaret un diskred, sevel un douet (Gregor).

entkräftend ag. : blinderus, dinerzhus.

Entkräftigung b. (-, -en) / **Entkräftung** b. (-, -en) : 1. bog b., skuizhder g., faezhidigezh b., diviadur g., diviañs b., fatik g., grevadurezh b., greventez b., grevidigezh b., gwanadur g., gwanidigezh b., gwanadenn b., flakadur g., dinerzhadur g., venizion b., toc'hordigezh b., sioc'handidigezh b., sempladur g., blinder g., blinded b., fallentez b. ; *an Entkräftung sterben*, mervel dre uz ; 2.

diarbennadur g., dizarbenn g., dislavar g., [gwir] torridigezh b., dizervadur g., dizervadenn b.

entkrallen V.k.e. (hat entkrallt) : dizivinañ.

entkrampfen V.k.e. (hat entkrampft) : [polit.] distennañ, distignañ, distrizhañ, distardañ.

Entkrampfung b. (-,-en) : distanadur g., distennadur g., distenn g., distign g., distegn g.

entkrauten V.k.e. (hat entkrautet) : dilouzaouiñ, dilastezañ, c'hwennat, pechat, meskañ, kravellat.

entkrönen V.k.e. (hat entkrönt) : digurunennañ.

entkrusten V.k.e. (hat entkrustet) : digoc'hennañ, digrestennañ, digrestennañ, digreunennañ.

entkuppeln V.k.e. (hat entkuppelt) : [tekn.] diskoublañ, diantellat, dizenkrogañ, distignañ, digenrodañ.

Entkuppelung b. (-,-en) : [tekn.] diskoublañ g., diskoublerezh g., dizenkrogañ g., diantellañ g.

entlacken V.k.e. (hat entlackt) : diwarnisañ.

Entlad g. (-s) : [Bro-Suis] diskarg g., diskargerezh g., diskargadur g.

entladen¹ V.k.e. (entlädt / entlud / hat entladen) : 1. diskargañ, digargañ, disammañ, diboullañ, divorañ, divec'hiañ ; *er entlädt seine Pistole auf den Angreifer*, diskargañ a ra e bistolenn (e skloped, e vided) war an argader (war an arsailher) ; 2. [dre skeud.] *sein Herz entladen*, disammañ (divec'hiañ, diskargañ, diboaniañ, dizoleiñ, digeriñ, diskuliañ, divarrañ) e galon.

V.em. : **sich entladen** (entlädt sich / entlud sich / hat sich (t-rt) entladen) : 1. diskargañ ; *die Batterie entlädt sich*, diskargañ a ra ar pod-tredan, emañ ar pod-tredan o koll e nerzh ; 2. en em zisammañ ; 3. tarzhañ, dedarzhañ, dichadennañ, dirollañ ; *das Gewitter entlud sich im Gebirge*, tarzhañ a reas an arnev er menezioù, dedarzhañ a reas ar barr-arnev er menezioù.

entladen² ag. : diskarg, goullou, divec'h ; *entladene Pistole*, pistolenn diskarg b. ; *entladene Batterie*, pod-tredan divec'h g.

Entlader g. (-s,-) : 1. diskarger g., treuzlestre g. ; 2. [tredan.] argrider g.

Entladung b. (-,-en) : 1. diskarg g., diskargerezh g., diskargadur g. ; 2. diskarg g., disamm g. ; 3. [tredan.] stokad-tredan g., diskarg tredan g., disvec'hiadenn dredan b. ; 4. taol-kurun g., tarz-kurun g. ; 5. *Entladung von aufgestauten Gefühlen*, breddiskarg g.

entlang Adv. hag araog. (t-rt/t-c'h) : a-hed, hed, dre hed, hed-ha-hed, a-ribl ; *den Weg (am Weg) entlang*, a-hed an hent / hed an hent (Gregor), dre hed an hent ; *die ganze Strecke entlang*, an hent hed-ha-hed, an hent hed-da-hed, hed-ha-hed d'an hent, hed-da-hed d'an hent, penn-da-benn an hent, penn-da-benn gant an hent, penn-da-benn d'an hent ; *gehen Sie die ganze Strecke entlang*, it gant an hent hed-ha-hed, it gant an hent hed-da-hed ; *entlang der Allee stand eine hohe Mauer*, hed-da-hed d'an alez e oa ur voger uhel, hed-ha-hed d'an alez e oa ur vur uhel, penn-da-benn an alez e oa ur voger uhel, penn-da-benn d'an alez e oa ur vur uhel ; *schneiden Sie das Blatt Papier an der Falte entlang*, troc'hit ar baperenn hervez ar pleg ; *dort entlang, da entlang*, dre eno, dre aze ; *hier entlang !* dre amañ ! dre an tu-mañ !

entlangfahren v.gw. (fährt entlang / ist entlanggefahren) : hedañ, hediñ, riblañ, kostezañ, mont

a-hed, mont a-ribl gant ; [bag] *an der Küste entlangfahren*, [gant ur vag] riblañ an aod, aochañ, kostezañ an aod, kostezañ an douar, chom a-zouar ; [gant ur c'harr-tan] mont gant an aod.

entlangführen V.gw. (hat entlanggeführt) : *der Weg führt am Fluss entlang*, an hent a ya gant ribl ar stêr, an hent a ya hed-ha-hed ar stêr, an hent a heuilh ar stêr, mont a ra an hent a-hed (hed, dre hed) ar stêr, riblañ (hediñ, kostezañ) a ra an hent ar stêr, mont a ra an hent a-ribl gant ar stêr.

entlanggehen V.gw. (ging entlang / ist entlanggegangen) : *eine Allee entlanggehen*, kerzhet war ur vali, mont gant ur vali.

V.k.e. (ging entlang / ist entlanggegangen) : hedañ, hediñ, riblañ, mont a-hed, kostezañ, mont a-ribl gant ; *am Stadtpark entlanggehen*, tremen dre-gichen al liorz-hêr, mont dre-harz al liorz-hêr, tremen dre-zirak al liorz-hêr, mont a-hed (hed, dre hed) al liorz-hêr, tremen dre-dal al liorz-hêr, riblañ al liorz-hêr, hedañ al liorz-hêr.

entlarven V.k.e. (hat entlarvt) : diskuliañ, diguzhañ, dizoleiñ, troc'hañ ; *der Bösewicht wird immer entlarvt*, an den fall a zo atav un dra bennak gantañ hag a droc'h anezhañ.

Entlarvung b. (-,-en) : diskuliadur g., diskuliadenn b., dizoloadur g. ; *den Nimbus nehmende Entlarvung*, didouellerezh g., didunerezh g.

entlassen V.k.e. (entlässt / entließ / hat entlassen) : 1. dilabourat, kas kuit, dic'hoprañ, digoumanantiñ, difredañ, ezfredañ, digouvian, diskouvian, digargañ, dizober eus e garg, lemel e garg digant, terriñ eus e garg, reiñ e zigouvi da ; *entlassen werden*, kaout e goñje, bezañ dic'hopret, bezañ lamet e garg diouzh an-unan, bezañ torret eus e garg, chom war al lann ; *entlassen werden*, kaout e zigouvi ; *Seeleute entlassen*, dirollañ martoloded ; 2. *aus dem Militärdienst entlassen*, disoudardañ u.b. goude e goñje ; *aus der Armee entlassen werden*, bezañ disoudardet, dont er-maez a soudard ; 3. *aus dem Gefängnis (aus der Haft) entlassen*, divac'hañ, dibizoniañ, digarc'hariañ, frankaat, reiñ e frankiz en-dro da, dinaskañ ; *Gefangene entlassen, um Platz zu schaffen*, dileuniañ ar prizonioù ; 4. diskargañ, disammañ, distrobañ, dieubiñ ; *jemanden einer Verpflichtung entheben*, digargañ u.b. eus udb, diskargañ u.b. ag udb., distrobañ u.b. diouzh udb, disammañ u.b. diouzh (eus) udb.

Entlassung b. (-,-en) : 1. ezfredadur g., ezfredañ g., digouvi g., dic'hopratur g., argasadenn b., karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarzh g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b., difredañ g. ; *fristlose Entlassung*, skarzh hep rakkemenn g. ; *Massenentlassung*, ezfredadeg a-yoc'h b., ezfredadeg yoc'hek b. ; 2. dilez g., diskarg g., digarg g. ; *seine Entlassung einreichen*, reiñ (lakaat) e zilez, reiñ (goulenn) e ziskarg, reiñ an digarg ag ur garg bennak ; 3. *Entlassung der Soldaten*, disoudardadur g. ; 4. dieubidigezh b., frankizadur g.

Entlassungsgesuch n. (-s,-e) : lizher dilez g., lizher emzizerc'hel g.

Entlassungszeugnis n. (-ses,-se) : teuliad studioù-skol g.

entlasten V.k.e. (hat entlastet) : 1. disammañ, diskargañ, digargañ, divec'hiañ, diboaniañ, lemel [ur bec'h bennak diwar u.b.] ; 2. [dre skeud.] *sein Gewissen entlasten*, disammañ (diskargañ, divec'hiañ) e goustiañs ; 3.

jemanden vor Gericht entlasten, diskargañ (didamall, disammañ, gwennañ, reishaat) u.b. dirak al lez-varn ; **4.** *von Steuern entlasten*, disammañ diouzh ul lodenn eus e dailhoù, reiñ (d'u.b.) an disamm eus darn eus e dailhoù ; **5.** *jemanden für eine Summe entlasten*, reiñ diskarg d'u.b. eus un die bennak ; **6.** [gwir] *von einer Hypothek entlasten*, diendleañ (u.b.), diendleañ ur mad bennak ; **7.** [merdead.] dilastrañ ; **8.** kredekaat, lakaat arc'hant war ; **9.** reiñ divec'h d'ub. evit un embregvezh.

V.em. : **sich entlasten** (hat sich (t-rt) entlastet) : *ich konnte mich entlasten*, gallet em boa lakaat ar bec'h da vont pell diouzhin, gallet em boa prouiñ n'em boa graet netra.

entlastet ag. : disamm, disammet, divec'h, divec'hiet.

Entlastung b. (-,-en) : **1.** disamm g., digarg g., diskarg g., dizober g., gras b., dijabl g. ; **2.** [dre skeud.] didamall g., didamalladur g., skañvadenn b., diskarg g., gwennadur g. ; *Entlastung eines Angeklagten*, didamalladur an tamallad g. ; *zur Entlastung*, evel diskarg, evit didamall u.b. ; *zu seiner Entlastung*, kement hag e zidamall, kement hag e zigareziñ ; **3.** *Entlastung erteilen*, reiñ (sinañ un) diskarg, testeniekaat kontoù, reiñ divec'h d'ub. evit un embregvezh ; **4.** *emotionale Entlastung*, breddiskarg g.

Entlastungsmaterial n. (-s,-ien) : teulioù diskargañ lies., teulioù didamall lies., teulioù disammañ lies.

Entlastungsoffensive b. (-,-n) : [lu] oberiadenn disammañ b., taol divec'hiañ g., taol dirouestlañ g., gaouargad g., gaouargadiñ g.

Entlastungsstraße b. (-,-n) : hent distrobañ g., hent ezluskañ g., hent disammañ g., hent distankañ g.

Entlastungszeuge g. (-n,-n) : test-diskarg g., test didamaller g.

Entlastungszug g. (-s,-züge) : tren ouzhpenn g.

entlauben V.k.e. (hat entlaubt) : dizeliañ, dizeliennañ, dizeliaouiñ, fouilhezañ, noashaat.

V.em. : **sich entlauben** (hat sich (t-rt) entlaubt) : dizeliañ, dizeliennañ, noashaat, diwiskañ.

Entlauben n. (-s) : dizeliaouiñ g., dizeliaouadur g.

Entlauber g. (-s,-) : [tekn.] fouilhezer g.

entlaufen V.gw. (entläuft / entlief / ist entlaufen) : **1.** diskampañ, disvantañ kuit, jilgammañ, fardañ kuit, tec'hout, didec'hel, flipañ, diflipañ, ripañ, en em ripañ, en em ripañ kuit, en em riklañ, en em riklañ kuit, en em laerezh ; *uns ist unser Hund entlaufen*, aet eo hor c'hi diganeomp, tec'het kuit eo hor c'hi diganeomp, aet eo hor c'hi da c'haloupat, aet eo hor c'hi da redek dre laer, aet eo hor c'hi d'ober ur c'haloupadenn, graet en deus hor c'hi un dec'hadenn, aet eo hor c'hi kuit eus ar gêr, aet eo hor c'hi el lev ; **2.** [lu] dizertiñ ; *ein Entläufer*, un dizertour g.

Entlaufen n. (-s) : **1.** tec'hadenn b., tec'h g., galoupadenn b., achap g., achapadenn b. ; **2.** dizertezh g.

entlausen V.k.e. (hat entlaust) : dilaouiñ.

Entlausung b. (-,-en) : dilaouiñ g. ; *gemeinsame Entlausung*, dilaouadeg b.

entledigen V.k.e. (hat entledigt) : distrobañ, diskargañ, disammañ, lakaat kuit, ober kuit ; *jemanden einer Sache (t-c'h) entledigen*, distrobañ u.b. diouzh udb, diskargañ u.b. eus udb, disammañ u.b. diouzh (eus) udb.

V.em. : **sich entledigen** (hat sich (t-rt) entledigt) : **1.** *sich einer Sache (t-c'h) entledigen*, en em zizober (en em

zifraeañ, en em zijabliñ, en em zistabezañ, en em zistrobañ, en em zioueriñ) eus udb, dijabliñ ag udb, dijabliñ diouzh udb, difoarañ diouzh udb, diskregiñ diouzh udb, kaout an dizober eus udb, frankaat gant udb, kas udb diwar e hent hag eus e c'houlou, kaout an disamm eus udb, kaout an distag eus udb, kaout distag eus udb, en em zivec'hiañ eus udb, disammañ eus udb ; **2.** [dre skeud.] *sich eines Auftrages entledigen*, seveniñ ur gefridi, kas ur gefridi en-dro (da vat), kas e gefridi da benn, degouezhout ganti da vat, ober ouzh e gefridi, ober diouzh e gefridi.

entleerbar ag. : goulloüs.

entleeren V.k.e. (hat entleert) : goullonder, goullonderiñ, dileuniañ, disleuniañ, lakaat goullo, skarzhañ, karzhañ, ober karzhadenn, goullouiñ, digargañ, diskargañ.

V.em. **sich entleeren** (hat sich (t-rt) entleert) : en em garzhañ, goullouiñ, disleuniañ ; *der Furunkel hat sich spontan entleert*, dedarzhed eo ar gor, tarzhet eo ar gor, toull et deus ar gor, talpet en deus ar gor.

Entleerung b. (-,-en) : **1.** karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarz g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b., diskarg g., diskargadur g., diskargadenn b., goulladur g. ; **2.** [post] dastum g., sav-lizheroù g.

entlegen ag. : distro, didud, didu, dibleustr, dizarempred, dianket war ar maez, diannez, digevannez, digenvez, distok, distag, diamezeg, dihentad, gouez g., kollet, pell diouzh pep tra ; *entlegener Ort*, difouilh g., lec'h kollet g., toull gouez g. ; *der entlegendste Teil des Feldes*, penn uhelañ ar park g.

Entlegenheit b. (-) : digenvez g., digenvezder g., dizaremprederezh g.

entleihen V.k.e. (hat entlehnt) : [yech.] amprestañ [digant], tennañ [diwar].

Entlehnung b. (-,-en) : [yech.] amprestadenn b.

entleiben V.em. : **sich entleiben** (hat sich (t-rt) entleibt) : en em zistrujañ, en em lazhañ, em lazhañ, en em forsiñ war gein an Aotrou Doue, en em wallañ, en em ober.

entleihen V.k.e. (entlieh / hat entliehen) : amprestañ [digant], kestal.

Entleiher g. (-s,-) : amprester g.

Entleiherin b. (-,-nen) : ampresterez b.

entleimen V.k.e. (hat entleimt) : dic'hladañ, dic'hcludennañ.

Entlein n. (-s,-) : **1.** [loen.] penn houadig g., houadig g., kanig g. ; **2.** [dre skeud.] *hässliches Entlein*, vilez b., vilezig b.

entloben V.em. : **sich entloben** (hat sich (t-rt) entlobt) : terriñ an dimeziñ a-raok an eured, terriñ ar bizoù, terriñ ar bizeier.

Entlobung b. (-,-en) : torridigezh an dimeziñ a-raok an eured b.

entlocken V.k.e. (hat entlockt) : tennañ ; *jemandem ein Geheimnis entlocken*, tennañ c'hwibez d'u.b., tennañ kaoz digant u.b., diennañ (diskantañ, goro, dibluskañ) u.b., lakaat u.b. da reiñ avel d'ar c'had (da werzhañ ar bistolenn, da ziskuliañ ur c'hevrin, da zisklêriañ ur c'hevrin) ; *einer Geige zarte Töne entlocken*, tennañ sonioù hoalus eus ur violin.

entlohn V.k.e. (hat entlohnt) : goprañ, gopraat, paeañ, digoll, garedonañ ; *sie wurden für ihre Mühe entlohnt*, digoll int eus o foaniou, digollet int bet eus o foaniou.

entlöhnen V.k.e. (hat entlöhnt) : [Bro-Suis] goprañ, gopraat, paeañ, digoll.

Entlohnung b. (-,-en) : gopradur g., pae b., gopr g., bontez b., eskemmad g., koumanant g., digoll g., garedon g./b. ; *jeder, der arbeitet, hat das Recht auf gerechte und befriedigende Entlohnung*, an neb a labour en deus gwir da vezañ paeet reizh ha mat, an neb a labour en deus gwir da vezañ digollet reizh ha mat eus e boaniou.

entlüften V.k.e. (hat entlüftet) : 1. aerañ, aveliñ, gwentañ, reiñ avel da ; 2. [tekn.] spurjañ, diaerañ, dic'hazañ, dizaehañ.

Entlüfter g. (-s,-) : [merdead.] aeraer g., gwenterez b., gwenter g., avelerez b.

Entlüftung b. (-,-en) : 1. aeridigezh b., aererezh g., aeradur, avelerezh g. ; 2. [tekn.] spurj g., diaerañ g., dic'hazañ g., dizaehañ g.

Entlüftungsanlage b. (-,-n) : gwenterez b., avelerez b.

entmachten V.k.e. (hat entmachtet) : diskar, skarzhañ, didroadañ, distroadañ, lakaat sav [dindan u.b.].

Entmachtung b. (-,-en) : distroadur g., distroadañ g., diskaridigezh b.

entmagnetisieren V.k.e. (entmagnetisierte / hat entmagnetisiert) : diwarellañ, diwarellaat.

Entmagnetisierung b. (-,-en) : diwarelladur g., diwarellañ g., diwarellaat g.

entmannen V.k.e. (hat entmannt) : maouezañ, spazhañ, troc'hañ, digastrañ, onestaañ, rac'hañ, razhañ.

entmannt ag. : spazh, maouezet, troc'h.

Entmannung b. (-,-en) : spazhadur g., spazhañ g., troc'h g.

entmasten V.k.e. (hat entmastet) : [merdead.] diwarnañ.

entmaterialisieren V.k.e. (entmaterialisierte / hat entmaterialisiert) : dizanvezelañ.

entmauern V.k.e. (hat entmauert) : divañsonat.

entmenscht ag. : kriz, disleber, dinatur, digar, dihegar, digoant, dizene, garv, yud, digalon, didruez, fall.

entmilitarisieren V.k.e. (entmilitarisierte / hat entmilitarisiert) : divilourekaat, disoudardiñ, disoudardelaat ; *entmilitarisierte Zone*, tiriad disoudardet g., tiriad divilourekaat g.

Entmilitarisierung b. (-,-en) : divilourekaat g., disoudardiñ g.

entminen V.k.e. (hat entmint) : [lu] divinañ.

Entminung b. (-,-en) : [lu] divinadur g., divinañ g.

entmodern V.k.e. (hat entmodert) : dilouediñ.

entmodulieren V.k.e. (entmodulierte / hat entmoduliert) : [tredan.] dic'houlzañ, dinoiñ.

entmoosen V.k.e. (hat entmoost) : divanat, diginviñ.

entmündigen V.k.e. (hat entmündigt) : 1. lakaat e gwardoniezh, lakaat dindan ward ; 2. dizatebeka.

Entmündigung b. (-,-en) : 1. [gwir] gwardonidigezh b., gwardoniañ g. ; 2. dizatebeka g., dizatebekadur g.

Entmündigungsklage b. (-,-n) : [gwir] mennadenn dizatebeka b., mennadenn wardoniañ b.

entmutigen V.k.e. (hat entmutigt) : digalonekaat, diskalonekaat, digaloniñ, kas an deltu d'an traoñ, terriñ deltu u.b., diskar [u.b.], boukaat ar volonte, mantrañ, diskar an nerzh kalon a zo en u.b. ; *er entmutigt mich*, me

a ya fall o klevet hennezh, kas a ra va deltu d'an traoñ, terriñ a ra va deltu din, ober a ra din koll kalon, digalonekaat a ra ac'hanon, diskar a ra an nerzh kalon a chom ennon c'hoazh ; *das entmutigt mich*, an dra-se a zo ur c'holl-kalon.

entmutigend ag. : digalonus, digalonekaus ; *das ist entmutigend*, an dra-se a zo ur c'holl-kalon.

entmutigt ag. : digalonekaet, fallgalonet, aet izel e galon ; *er war entmutigt*, diskaret e oa gant an dic'hoanag, digalonekaet e oa, izelaet e oa e vannioloù gantañ, kouezhet e oa e vannioloù gantañ, izel e oa kouezhet ar banniel gantañ, aet e oa bihan e galon, aet e oa izel e galon, en ur chif bras e oa, dinerzh e oa e spered, kollet en doa e nerzh-kalon.

Entmutigung b. (-,-en) : dic'hoanag g., digalon g., fallgalon b., koll-kalon g., laoskoni b., laoskentez b., digalonegezh b., digaloniezh b., bavoni b., dic'hred g., digouraj g.

entmythifizieren V.k.e. (entmythifizierte / hat entmythifiziert) : 1. dizarluiñ, didouellañ, diduniñ, divamiñ, divoemiñ, disaouzanañ ; 2. divarzhadekaat, diwengelaat.

Entnahme b. (-,-n) : sav g., savadenn b., lamidigezh b., lamerezh g., dilamerezh g., tennañ g., tennadenn b., erlamad g., erlamadur g. ; *Entnahme aus Rücklagen*, erlamad diouzh ar miradoù g.

entnationalisieren V.k.e. (entnationalisierte / hat entnationalisiert) : distadelañ, divroadelañ, prevezañ.

Entnationalisierung b. (-,-en) : distadelañ g., distadeladur g., divroadelañ g., divroadeladur g., prevezadur g.

entnazifizieren V.k.e. (entnazifizierte / hat entnazifiziert) : dinaziañ, dinaziekaat.

Entnazifizierung b. (-) : dinaziekadur g., dinaziadur g., dinaziañ g., dinaziekaat g.

entnebeln V.gw. (hat entnebelt) : dilatarennañ, divrumenniñ, divorenniñ, divogidellañ.

entnehmen V.k.e. (entnimmt / entnahm / hat entnommen) : 1. sevel, kemer, tennañ, lemel, erlemel ; *Geld der Kasse entnehmen*, *Geld aus der Kasse entnehmen*, tennañ arc'hant eus ar c'hef, kemer arc'hant e-barzh ar c'hef ; *die Pflanzen entnehmen Nährstoffe aus dem Boden*, sevel a ra ar plant diwar-goust an douar, kavout a ra ar plant en douar an elfennoù o deus ezhomm evit kreskiñ, kavout a ra ar plant en douar an natur o deus ezhomm evit kreskiñ ; *jemandem Blut entnehmen*, tennañ gwad digant u.b. ; 2. [dre skeud.] *er hat diese Stelle Goethe entnommen*, tennet en deus an arroudenn-se eus oberennoù Goethe, kemeret en deus an arroudenn-se diwar oberennoù Goethe, amprestet en deus an arroudenn-se digant Goethe ; 3. deduiñ, dezren, endastum, dezastum, kendastum ; *aus Ihrem Schreiben entnehme ich, dass ...*, ho lizher a ro din da intent e ...

entnerven V.k.e. (hat entnervt) : 1. dinervennañ, dinervañ ; 2. [dre skeud.] terriñ e benn da, dismantrañ e spered da, distrellañ, lakaat droug e, hegaziñ, tregasiñ, eogiñ, imoriñ, heskinañ, inzrougiñ, chifañ, hegal ouzh, atahinañ, skeiñ war elvaj u.b. ; 3. dinerzhañ.

entnervt ag. : peurhegazel, imoret, imor ennañ, un imor ennañ, hegazel, anoazel, war e du fall, treuflez, rekin, kamm e vlevenn, e gwad porc'hell, tev e vourennoù, trenk e valadenn, trenket e valadenn, mil enervet, war e elvaj.

Entnervung b. (-, -en) : hegazerezh g., heg g., hegaz g., heskinerezh g., reuz g., brouez b., fum g., arfleu g., atahinerezh g., dismantr spered g., droug g.

entölen V.k.e. (hat entölt) : [tekn.] dizeoulañ, skarzhañ an eoul, karzhañ an eoul, dizruzañ.

Entomologe g. (-n, -n) : amprevanoniour g., entomologour g.

Entomologie b. (-) : entomologiezh b., amprevanoniezh b.

entpacken V.k.e. (hat entpackt) : [stlenn.] diwaskañ.

Entpersönlichung b. (-, -en) : dibersoneladur g.; an *Entpersönlichung leiden*, dibersonelaat.

entpuppen V.em. : **sich entpuppen** (hat sich (t-rt) entpuppt) : 1. diboupenniñ, dont da valafenn ; 2. [dre skeud.] en em ziskouez evel m'emeur e gwirionez, diskouez bezañ udb, en em ziskuliañ ; *sich als ein gefährlicher Verbrecher entpuppen*, diskouez bezañ un torfedour dañjerus (ur gwall dorfedour).

entqualmen V.gw. (ist entqualmt) : divogediñ, mogediñ.

entquellen V.gw. (entquillt / entquoll / ist entquollen) : eienañ, eienennañ, mammenniñ, diwanañ.

entrafen V.k.e. (hat entrafte) : diframmañ, skrapañ, difrapañ ; *jemandem etwas entrafen*, diframmañ udb a-dre zaouarn u.b., difrapañ udb digant (gant) u.b., skrapañ udb ouzh dorn u.b.

entrahmen V.k.e. (hat entrahmt) : digoaveniñ, diennañ, dziennañ, kignat, diazañ ; *entrahnte Milch*, laezh digoavenet g., laezh digoaven g., laezh diennet g., laezh kignet g., laezh treut g., laezh n'eo ket druz g.

Entrahmer g. (-s, -) : [tekn.] diennerez b., digoavenerez b.

Entrahmung b. (-, -en) : diennerezh g., digoavenerezh g., diennañ g.

entraten V.gw. (t-c'h) (enträt / entriet / hat entraten) : 1. dioueriñ, mankout ; 2. tremen hep.

enträtseln V.k.e. (hat enträtselt) : diskoulmañ, dirouestlañ, diluziañ, dibunañ ; *jemand versucht, etwas zu enträtseln*, u.b. a glask ar poell eus udb.

enträuchern V.k.e. (hat enträuchert) : divogediñ.

entraupen V.k.e. (hat entraupt) : diviskoulañ.

Entrechats g. (-s, -s) : skolpad str. ; *Entrechats vollführen*, ober skolpad.

entrecten V.k.e. (hat entrectet) : *jemanden entrecten*, ezwiriañ u.b., lemel e wirioù digant u.b., dizorniañ u.b., forc'hañ u.b. eus e wirioù, nac'h e wirioù ouzh u.b., dinac'h e wirioù d'u.b., dinac'h e wirioù ouzh u.b.

Entrectete(r) ag.k. g./b. : den ezwiriet g., den mac'homet g., den gwasket g., den lamet e wirioù digantañ g.

Entrectung b. (-, -en) : ezwiriañ g., dioueridigezh wirioù b., lamidigezh wirioù b., lamadur gwirioù g.

Entrecote n. (-/s, -s) : [kegin.] etrekostenn b.

Entrée n. (-s, -s) : 1. [tisav.] raksal b., trepas g. ; 2. [c'hoariva] priz ar bilhed mont e-barzh g. ; 3. [kegin.] rakveuz g., digor-pred g., deroù-pred g. ; 4. [sonerezh] raksonadenn b., loc'henn b.

entreißen V.k.e. (entriss / hat entrissen) : 1. tennañ, dilemel, diframmañ, difrapañ, skrapañ, diskolpañ ; *jemandem etwas entreißen*, diframmañ udb a-dre zaouarn u.b., difrapañ udb digant (gant) u.b., skrapañ udb ouzh dorn u.b., lemel udb a-dre zivrec'h u.b. ; *jemanden den Flammen entreißen*, tennañ u.b. a-greiz

an tan, tennañ u.b. eus kreiz an tan, tennañ u.b. a-douez ar flammoù, tennañ u.b. a-vetoù ar flammoù ; 2. [dre skeud.] *jemandem den Sieg entreißen*, mont an tu kreñv gant an-unan a-enep u.b., sevel war varr, trec'hiñ u.b., bezañ trec'h d'u.b., kaout an trec'h war u.b., kemer e greñv war u.b., kemer an tu kreñv war u.b., kavout pleg war u.b., kaout al levezon war u.b.

entrichten V.k.e. (hat entrichtet) : paeañ, talañ, akuitañ ; *seinen Obulus entrichten*, reiñ e skodennig, akuitañ e skodennig ; *jemandem seinen Tribut entrichten*, tributañ d'u.b., paeañ an truj d'u.b. (Gregor).

Entrichtung b. (-, -en) : paeamant g., taladur g., akuitadur g.

entriegeln V.k.e. (hat entriegelt) : disparlañ, divorailhañ, divarennañ, dibrennañ.

entriegelt ag. : dispartl.

Entriegelung b. (-, -en) : disparlañ g., divorailhañ g.

entrinden V.k.e. (hat entrindet) : digoc'hennañ, dibluskañ, diruskañ, kignat, gwennañ ; *einen Baum entrinden*, digoc'hennañ ur wezenn, dibluskañ ur wezenn, diruskañ ur wezenn, kignat ur wezenn ; *Eichen zur Herstellung von Lohe entrinden*, peliat kouez, diframmañ rusk derv evit ober kivij, kignat gwez-derv evit gounit kivij ; *einen Stock entrinden*, gwennañ ur vazh.

Entrinden n. : kign g., kignerezh g., kignadenn b., diruskañ g.

entrindet ag. : dirusk, diblusk, digoc'henn, kignet.

entringen V.k.e. (entrang / hat entringen) : skrapañ, diframmañ.

V.em. : **sich entringen** (entrang sich / hat sich (t-rt) entringen) : [dre skeud.] *ein tiefer Seufzer entringt sich seiner Brust*, leuskel a ra ur pezh mell huanad, leuskel a ra ur pebez huanad.

entrinnen V.gw. (+t-d-b) (entrann / ist entronnen) : 1. redek, berañ, deverañ, diruilh, tremen ; 2. [dre skeud.] tec'hout diouzh, diankañ diouzh, dilammat dreist ; *einer Gefahr entrinnen*, tec'hout diouzh un dañjer, diankañ diouzh un dañjer, dilammat dreist un dañjer ; *mit knapper Not der Gefahr entrinnen*, bezañ bet tomm d'an-unan, bezañ bet tomm d'e chupenn, en em dennañ a dañjer ku-ha-ka ; *dem Tod kann keiner entrinnen*, ouzh ar marv n'eus ket a remed - mervel 'zo ret hag ouzh ar red n'eus ket a remed, nemet kouezhañ e-kreiz redek - tonket eo da bep hini mervel - lakaet eo da bep hini mervel - louzoù 'zo ouzh pep droug, nemet ar marv a ve - diremed eo ar marv - rankout mervel a zo ul lezenn na c'haller ket terriñ ode warni evit mont hebiou.

entrollen V.k.e. (hat entrollt) : dirollañ, dibunañ.

V.em. : **sich entrollen** (hat sich (t-rt) entrollt) : en em zispakañ, en em ziskouez ; *eine schöne Landschaft entrollt sich vor mir*, ur c'horn-bro eus ar c'haerañ en em ziskouez din.

V.gw. (ist entrollt) : riklañ, diflipañ ; *das Geldstück entrollt mir*, riklañ (diflipañ) a ra ar pezh moneiz a-dre va daouarn.

Entrollen n. (-s) : dirolladur g., dibunadur g.

Entropie b. (-, -n) : [fizik] entropiezh b., diemluskadur g.

entrostet V.k.e. (hat entrostet) : diverglañ.

Entrostung b. (-, -en) : diverglerezh g.

entröten V.k.e. (hat entrötet) : diruziañ.

V.em. : **sich entröten** (hat sich (t-rt) entrötet) : diruziañ.

entrücken V.k.e. (hat entrückt) : 1. tennañ, lemel, dilemel, skrapañ, divorañ, laerezh ; 2. [dre skeud.] strobinañ, dastum, deseñ, touellañ, kilhañ, trellañ, achantañ, boemañ, mezevelliñ, bamañ, hoalañ, birvidikaat, entanañ, gouestlañ [spered u.b.], birvilhañ, lakaat da dridal, lakaat da virviñ, trelatañ.

entrückt ag. : abaf, badaouet, sabatuet, alvaonet, pennveudet, mezevellet, motet, skoelfet, skeltr, goursavet.

Entrückung b. (-, -en) : goursav g., bamizon g., bamijenn b., trugar b.

entrümpeln V.k.e. (hat entrümpelt) : distrobañ, distrobellañ, diac'hubiñ, skarzhañ, karzhañ, ober karzhadenn, distlabezañ, dieubiñ, distrollañ.

Entrümpelung b. (-, -en) / **Entrümpfung** b. (-, -en) : distlabezañ g., distrobellañ g., diac'hubiñ g., karzh g., karzhadenn g., karzhadur g., karzherezh g., skarz g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b., distalaj g.

entrunceln V.k.e. (hat entruncelt) : diroufennañ.

V.em. **sich entrunceln** (hat sich (t-rt) entruncelt) : diroufennañ.

entrußen V.k.e. (hat entrußt) : [tekn.] dihezilañ, skarzhañ an huzil, karzhañ an huzil, digalaminañ.

Entrußen n. (-) : dihezilañ g., skarz huzil g., digalaminañ g., digalaminañ g.

entrüsten V.k.e. (hat entrüstet) : lakaat da fuloriñ, imoriñ, inzrougiñ, feukañ, buaneakaat.

V.em. **sich entrüsten** (hat sich (t-rt) entrüstet) : brouezañ, mont en un imor santel, taeriñ, en em sevel, buaneakaat, buanegezh, taeriñ, taeraat.

entrüstet ag. : *entrüstet sein*, bezañ droug en an-unan, bezañ droug en e gorf, bezañ imoret, bezañ imor en an-unan, bezañ un imor en an-unan, bezañ brouez en an-unan.

Entrüstung b. (-, -en) : droug santel g., fulor g., kounnar b., droug g., buanegezh b., imor b., brouez b., brouezadur g., egar g., taeroni b., taerijenn b., taerder g., taerd b. ; *voller Entrüstung*, droug ennañ, droug en e gorf, brouez ennañ, en imor santel, e gwalam.

entsaften V.k.e. (hat entsaftet) : 1. gwaskañ da gaout e chugon, tennañ an dourenn eus (Gregor) ; 2. poazhañ mat da eztennañ ar chugon dioutañ.

Entsafter g. (-s, -) : 1. tronizherez b. ; 2. eztenner chugon g.

entsagen V.gw. (+ t-d-b) (hat entsagt) : kuitaat, dilezel, dileuskel, distreiñ diwar, dianzav, dislavaret, nac'h, dinac'h ; *der Welt entsagen*, mervel d'ar bed, mervel d'an-unan, en em zilezel, en em ankounac'haat, kuitaat ar bed evit ober pinijenn (Gregor), distagañ e galon (en em zistagañ) diouzh madoù ar bed-mañ, dilezel ar bed, bezañ distag diouzh ar bed, dilezel ar bed hag ar joaioù, lavaret kenavo d'ar bed lorber, bezañ pell e ene diouzh safar ar bed, chom pell diouzh chastre ar bed, chom pell diouzh fougeerezhioù ar bed, chom pell diouzh fourgas ar bed, chom pell diouzh trouz ha fourgas ar bed, chom pell diouzh safaroù ar bed ; *seinem Glauben entsagen*, dianzav (dislavaret) e gredenn, nac'h e feiz, dinac'h e feiz.

Entsagung b. (-, -en) : 1. dizalc'h g., dilez g. ; 2. [gwir] dizalc'h g., dilezidigezh b., dilez g. ; 3. [dre skeud.]

emzinac'h g., emnac'h g., emrousted b., emroidigezh b., gouzañvegezh b.

entsagungsvoll ag. : emrous.

entsalzen V.k.e. (entsalzte / hat entsalzen) : 1. [kegin.] disallañ ; *Pökelfleisch in Wasser einweichen, um es zu entsalzen*, lakaat kig-sall da zisallañ ; 2. [tekn.] diveinelaat, disallañ ; *die Art und Weise, wie man Meerwasser entsalzt*, ar voaien da zisallañ dour mor b., ar mod da zisallañ dour mor g., an doare da zisallañ dour mor g.

entsalzt ag. : disallet.

Entsalzung b. (-, -en) : 1. [kegin.] disallañ g. ; 2. [tekn.] diveinelaat g., diveinelaat g., disallañ g.

Entsatz g. (-es) : [lu] 1. dic'hronnadur g., torridigezh ur c'haeladur b. ; 2. refors g., lu dic'hronnañ g., lu dic'hourizañ g., lu disezizañ g., lu skoazell g.

Entsatzheer n. (-s, -e) : lu dic'hronnañ g., lu dic'hourizañ g., lu disezizañ g., lu skoazell g., refors g.

Entsatztruppen lies. : rejimantoù skoazell lies., rejimantoù dic'hronnañ lies., rejimantoù dic'hourizañ lies., rejimantoù disezizañ lies., refors g.

Entsäuerung b. (-, -en) : [kimiezh] skarzhadur an trenkennoù g., didrenkekaat g.

entschädigen V.k.e. (hat entschädigt) : digoll (u.b. evit udb), dic'haouiñ (u.b. eus udb), dic'hoantañ, difallañ ; *sie wurde für ihren Unfall entschädigt*, un digoll he doa bet eus he gwallzarvoud ; *er wurde voll entschädigt*, dic'haou leun en deus bet.

V.em. **sich entschädigen** (hat sich (t-rt) entschädigt) : *sich für etwas entschädigen*, en em zic'haouiñ eus udb, en em zigoll evit udb.

Entschädigung b. (-, -en) : digoll g., dic'haou g., dic'haouenn b., dic'haouadur g., dic'haouadenn b., garedon g./b. ; *sie hat für ihren Unfall eine Entschädigung bekommen*, un digoll he deus bet eus he gwallzarvoud ; *als Entschädigung für*, en eskemm da, da zigoll eus, evit dic'haouiñ eus ; *jemandem etwas als Entschädigung geben*, reiñ udb da zigoll d'u.b. ; *die Höhe der Entschädigung soll dem entstandenen Schaden entsprechen*, diouzh an droug eo digoll ; *er erließ ihm die dreihundert Franc Entschädigung, die ihm zustanden*, pardoniñ a reas dezhañ an tri c'hant lur digoll ; *volle Entschädigung*, dic'haou leun g.

Entschädigungsantrag g. (-s, -anträge) : [gwir] mennadenn digoll b.

Entschädigungsleistung b. (-, -en) : [gwir] digoll g., dic'haou g., dic'haouenn b., dic'haouiñ g., dic'haouadur g., dic'haouadenn b.

entschärfen V.k.e. (hat entschärft) : 1. [danvez-tarzh] diemorsañ ; 2. [dre skeud.] sioulaat, peoc'haat, distanañ, distav, plaenaat, kompezañ, habaskaat, dizarbenn, reizhañ ; *einen Konflikt entschärfen*, sioulaat an traoù, plaenaat an traoù, dizarbenn un arguz, reizhañ un dizemglev ; 3. c'hwekaat, dousaat, dic'hwervaat, heñvelaat ar mennozhioù ; *er musste seinen Artikel entschärfen*, ret e oa bet dezhañ gwanaat e bennad-skrid ; 4. direuzusaat, distennañ, distignañ, distrizhañ, distardañ, souplaat, laoskaat.

Entschärfung b. (-, -en) : 1. [danvez-tarzh] diemorsadur g., diemorsañ g. ; 2. [dre skeud.] distanadur g., distennadur g., distenn g., distign g., distegn g.

Entscheid g. (-s,-e) : 1. diviz g., disentez b. ; 2. [gwir] *Entscheid eines Richters*, barnedigezh b., barnadenn b., setañs b., arest g., devarn b. ; *gerichtlicher Entscheid*, disentez barnerezh b., barnadenn b., devarn b.

entscheiden V.k.e. (entschied / hat entschieden) : 1. divizout ; 2. diskoulmañ, skarat war ; *diese Schlacht entschied den Krieg*, an emgann-se a savas an douet war disoc'h ar brezel (Gregor), an emgann-se a skaras war disoc'h ar brezel, an emgann-se a lakaas anat disoc'h ar brezel, an emgann-se a ziskouezas splann gant piv e oa an tu kreñv ; 3. [sport] bezañ gounit [da geñver ur match], bezañ trec'h [da geñver ur match].

V.gw. : divizout ; *über (t-rt) etwas entscheiden*, skarat war udb, reiñ un disentez a-zivout udb.

V.em. : **sich entscheiden** (entschied sich / hat sich (t-rt) entschieden) : 1. divizout, en em zivizout, kemer e ratozh, ober e soñj ; *sich von Fall zu Fall entscheiden*, divizout diouzh an darvoudoù (diouzh ma teu, diouzh ma tegouezh, hervez ma tegouezh, war an tomm, war an tach, dre ma'z eer), divizout hervez an degouezh (diouzh ma vez tro, diouzh ma vez kont, diouzh an dro, degouezh ha degouezh) ; *er hat sich für diese Lösung entschieden*, deuet eo a-du gant an diskoulm-se ; *er entscheidet sich*, kemer a ra un diviz, kemer a ra e ratozh, ober a ra e vennozh (e zezev, e soñj), reiñ a ra e zisentez, ober a ra ul lamm, ober a ra unan a zaou, en em zivizout a ra, divizout a ra etre e dog hag eñ ; 2. *es wird sich bald entscheiden, ob*, gouezet e vo a-benn dizale ha, gwelet e vo a-benn nebeut ha, anat e vo a-raok pell ha ..., splann e vo a-raok nemeur amañ ha ... ; 3. dibab, divizout, diuz(añ), choaz, diforc'hiñ, ober un dibab (un diuz, un dilenn, e ziviz, ur choaz), dilenn ; *ich würde mich für ihn entscheiden*, e zibab a rafan a-dreist pep hini, e ziforc'hiñ a rafan.

entscheidend ag. : krenn, groñs, diarvarus, diskoulmus, krennus, skarus, a-bouez dreist, tu pe du ; *entscheidende Stimme*, mouezh-dispartiañ b. ; *beim Pferd ist die Größe nicht entscheidend*, arabat mont d'ur marc'h diouzh e vent.

Entscheidung b. (-,-en) : 1. diviz g., disentez b., soñj g., prepoz g. ; *eine Entscheidung treffen (fällen)*, kemer un diviz, ober e vennozh (e zezev, e soñj), kemer e ratozh, kemer ar mennozh d'ober udb, ober ul lamm, reiñ e zisentez, reiñ un zisentez, ober e soñj ober udb, lakaat en e soñj ober udb, treiñ e tu pe du ; *bevor ich die näheren Umstände nicht kenne, treffe ich keine Entscheidung*, ne gemerin diviz ebet kent ma anavezin holl beragoù an afer, ne gemerin diviz ebet hep betek-gouzout, ne gemerin diviz ebet keit ha ma ne vo ket holl an elfennoù ganin ; *die Entscheidung liegt bei ihm*, gantañ emañ an disentez ; *das stelle ich Ihrer Entscheidung anheim*, fiziout a ran ennoc'h evit se, erbediñ a ran kement-se d'ho koustiañs, gourc'hemenn a ran kement-se d'ho koustiañs, kontañ a ran warnoc'h evit reiñ un disentez, deoc'h-c'hwil da welet, en em erbediñ a ran ouzhoc'h, ho lavar a rin / diouzh ho tiviz e rin (Gregor), hervez ho lavar e rin ; *verschieben wir die Entscheidung auf nächsten Sonntag*, a-benn disul e welimp ; *eine bessere Entscheidung kannst du nicht treffen*, hennezh eo ar gwellañ tu dit, honnezh eo ar gwellañ disentez a c'hallez kemer ; *jemanden zu einer Entscheidung zwingen*, redian

u.b. da gemer un diviz, lakaat an tach d'u.b., lakaat enk war u.b., kognañ u.b., serrañ u.b. a bep tu, serrañ an durkezh war u.b., enkañ u.b., enkaat u.b. (Gregor), diskontañ boutonoù u.b. ; 2. [gwir] arest g., setañs b., devarn b. ; *gerichtliche Entscheidung*, barnedigezh b., skrid-embann (arest) al lez-varn g., disentez barnerezh b., barnadenn b., devarn b. ; *grundsätzliche Entscheidung*, devarn reol b. ; 3. [sport] trec'h g.

Entscheidungsbefugnis b. (-,-se) : galloud divizout g.

Entscheidungsfreiheit b. (-) : frankiz da zivizout pezh a garer b.

Entscheidungsgrund g. (-s,-gründe) : kantabeg g.

Entscheidungsinstanz b. (-,-en) : ensav divizout g.

Entscheidungsrunde b. (-,-n) : [sport] tro-skarat b.

Entscheidungsschlacht b. (-,-en) : emgann diskoulmus g., emgann krennus g., emgann skarat g., emgann diarvarus g.

Entscheidungsspiel n. (-s,-e) : [sport] tro-skarat b.

Entscheidungsträger g. (-s,-) : divizer g., ensav divizout g.

Entscheidungszentrum n. (-s,-zentren) : kreizenn divizout b., kalon divizout b.

entschieden ag. : 1. groñs, krak-ha-krenn, reut, kampet, mennet, mennet start, mennozhiet start, ratozhiet start, distag, start en e vennozh, youlek, a-youl, a-youl-kaer, krenn, dichipot, disaouzan ; *in einem entschiedenen Ton*, krak-ha-krenn, krak, war un ton reut, krak-ha-berr, krenn-ha-kras, krenn-ha-krak, gant komzoù krak-ha-krenn, kras, naet ha distag, groñs, en un doare rust (rok, dibalamour), dichipot, war an notenn vras / war an notenn uhelañ (Gregor) ; 2. *entschieden zu groß*, kalz re vras, bras betek re ; *dieses Mal gehst du entschieden zu weit*, te 'vat a ya er-maez en dro-mañ, amplik-mat out aet ganti en dro-mañ, re bell en holl ez ez ganti en dro-mañ, re bell holl ez ez ganti en dro-mañ ; 3. *dein Prozess ist noch nicht entschieden*, emañ da brosez e-pign c'hoazh.

Entscheidenheit b. (-) : mennerezh g., dalc'hegezh b., youlegezh b., started b., startijenn b.

entschimmeln V.k.e. (hat entschimmelt) : dilouediñ.

entschlacken V.k.e. (hat entschlackt) : 1. [tekn.] spurañ, digramennañ, karzhañ ar c'hoc'hion, skarzhañ ar c'hoc'hion ; 2. [mezeg.] skarzhañ an toksinoù [eus], digaezhañ, dibistriañ.

V.gw. (hat entschlackt) : skarzhañ an toksinoù, digaezhañ, dibistriañ, bezañ dibistrius.

Entschlackung b. (-,-en) : 1. [tekn.] spurañ g., digramennañ g., skarzh koc'hion g. ; 2. [mezeg.] skarzh toksinoù g., digaezhañ g.

entschlafen V.gw. (entschläft / entschlief / ist entschlafen) : mervel, tremen, tennañ e huanad diwezhañ, menel kousket ; *sie ist sanft entschlafen*, marvet eo bet (tremenet eo bet, aet eo bet) evel ur mouch-gouloù, marvet eo bet sioulik (goustadik, a-nebeudoù, didrouz).

Entschlafene(r) ag.k. g./b. : an hini marv g., an hini tremenet g., an hini varv b., an hini dremenet b.

entschlagen V.em. (t-c'h) : **sich erschlagen** (entschlägt sich / erschlug sich / hat sich (t-rt) erschlagen) : *sich etwas (t-c'h) erschlagen*, en em zizoher (en em zifraeañ, en em zijabliñ, en em zistlabezañ, en em zistrobañ, en em zioueriñ) eus udb, dijabliñ ag udb, dijabliñ diouzh udb, difoarañ diouzh udb,

diskregiñ diouzh udb, kaout an dizober eus udb, frankaat gant udb, kaout an distag eus udb, kaout distag eus udb, kas udb diwar e hent hag eus e c'houlou, kaout an disamm eus udb, en em zivec'hiañ eus udb, disammañ eus udb.

entschlammen V.k.e. (hat entschlammt) : difankañ, digailharañ, dibriañ, distrouilhañ.

entschleiern V.k.e. (hat entschleiert) : 1. dioueliañ, divouchañ ; 2. [dre skeud.] diskuliañ, dizoloiñ.

entschließen V.em. : **sich entschließen** (entschloss sich / hat sich (t-rt) entschlossen) : *sich entschließen etwas zu tun*, kemer an disentez d'ober udb, kemer an dezev d'ober udb, kemer ar mennozh d'ober udb, ober e zezev d'ober udb, lakaat en e benn ober udb, divizout ober udb, ober e vennozh ober udb., ober e soñj d'ober udb, plediñ d'ober udb, lakaat e soñj d'ober udb, lakaat en e soñj ober udb, lakaat e spered d'ober udb, lakaat en e spered ober udb, lakaat udb war e spered, bezañ mennet-start d'ober udb ; *ich habe mich entschlossen, nach Köln zu fahren*, graet em eus va soñj mont da Golun, lakaet em eus em soñj mont da Golun, divizet em eus etre va zog ha me ez afen da Golun.

Entschließung b. (-, -en) : diviz g., disentez b.

entschlossen ag. : kampet, mennet, mennet start, mennozhiet start, ratozhiet start, dezevet, distag, start, baot, youlek, a-youl, mennidik, taer, c'hoantek, a-well-forzh ; *zu etwas entschlossen sein*, bezañ kampet (mennet, mennet start, mennozhiet start, ratozhiet start, dezevet) d'ober udb, ratozhiñ ober udb, bezañ en e ratozh ober udb, bezañ troet mat d'ober udb, bezañ gant ar soñj start d'ober udb, bezañ e soñj ober udb da vat, bezañ don en e soñj d'ober udb, kaout soñj d'ober udb da vat, lakaat e soñj d'ober udb, bezañ don en e benn d'ober udb ; *kurz entschlossen*, dichipot, hardizh, her, distag ; *in entschlossener Weise*, groñs ; *er war fest entschlossen, Junggeselle zu bleiben*, e santimant a oa graet ha fontet gantañ da chom atav paotr yaouank, mennet start e oa da chom atav paotr yaouank, ur mennad start a oa en e benn : chom paotr yaouank kousto pe gousto ; *ein paar fest entschlossene Leute können Wunder vollbringen*, un niver bihan a dud mennet start a zo gouest d'ober burzhudoù.

Entschlossenheit b. (-) : spered a ziviz g., spered c'hoantek g., mennerezh g., dalc'hegezh b., youlegezh b., starter g., started b., startijenn b., disaouzan g., asurded b., asur g. ; *es fehlt ihm an Entschlossenheit*, n'eus na da vont na da zont ennañ, morse ne oar war be du treiñ, bepred e vez dic'houest d'en em zivizout, dibenn eo, laosk eo, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, emañ atav etre daou, ne oar ket pet bronn gleiz en deus, ne ra na tre na lanv, ne ra neuz ebet, n'ez a war du ebet, n'en deus na da vont na da zont, n'eus na da vont na da zont ennañ, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus netra ennañ, e salaviz e vez bepred, war vordo e chom atav.

entschlummern V.gw. (ist entschlummert) : 1. en em reiñ da gousket, menel kousket ; 2. [dre skeud.] mervel, tremen, menel kousket ; *der Kranke entschlummert sanft*, emañ mouchig gouloù ar c'hlañvour o vervel, emañ ar c'hlañvour o vervel sioulik (goustadik, a-nebeudoù,

didrouz), emañ ar c'hlañvour o tremen (o vervel) evel ur mouch-gouloù.

entschlüpfen V.gw. (ist entschlüpft) : 1. diflipañ, achap, tec'hout, tec'hel, delammat ; *aus dem Gefängnis entschlüpfen*, tec'hel diouzh an toull-bac'h, delammat diouzh an toull-bac'h, achap eus ar prizon, en em zivac'hañ ; *der Aal ist mir aus den Händen entschlüpft*, diflipet e oa ar silienn a-dre va daouarn, sinklet e oa ar silienn eus etre va daouarn, en em ziframmañ a reas ar silienn a-dre va daouarn ; 2. [dre skeud.] *dieses Wort ist ihm entschlüpft*, riklet e oa ar ger-se diwar e deod, lavaret en doa an dra-se diwar beg e deod, diflipet e oa ar ger-se digantañ, ar ger-se a zo bet achapet digantañ hep soñjal, komzet en doa dre brez, ur ger a-dreuz en doa lavaret.

Entschluss g. (-es, Entschlüsse) : diviz g., diskoulm g., disentez b., mennad g., dezev g., mennozh g., ratozhiad b., prepoz g. ; *bei seinem Entschluss bleiben*, pegañ d'e vennozh, delc'her d'e ziviz, derc'hel d'e soñj, derc'hel gant e lavar ; *einen Entschluss fassen*, kemer un diviz, kemer e ratozh, ober e zezev (e soñj, e vennozh), reiñ e zisentez, kemer ar mennozh d'ober udb, ober ul lamm, treiñ e tu pe du, darbenn ur ratozhiad ; *den Entschluss fassen, etwas zu tun*, kemer an disentez d'ober udb, kemer an dezev d'ober udb, kemer ar mennozh d'ober udb, ober e zezev d'ober udb, ober e zisentez d'ober udb, ober e zisentez a ober udb, lakaat en e benn ober udb, divizout ober udb, ober e vennozh ober udb, darbenn ar ratozhiad d'ober udb ; *zu keinem Entschluss kommen können*, bezañ dic'houest d'en em zivizout, chom da dermal, chom en entremar, chom etre daou soñj (etre daou benn e soñj, etre 'n daou, etre daou vennozh, etre daou benn e vennozh, etre daou c'hoant), bezañ etre an dour hag ar c'hler, bezañ etre mont ha dont, na ober na tre na lanv, na ober neuz ebet, na vont war du ebet, na gaout na da vont na da zont, na vezañ na da vont na da zont en an-unan, bezañ e salaviz ; *fassen Sie schnell Ihren Entschluss, kommen Sie schnell zu einem Entschluss*, na chomit ket da bouezañ re bell !

entschlüsseln V.k.e. (hat entschlüsselt) : dirinegañ, diskodañ, digodañ, ezvonegañ, dalc'hwezañ.

Entschlüsselung b. (-, -en) : digodañ g., diskoderezh g., ezvonegañ g., dalc'hwezañ g., dirinegañ g.

entschlussfreudig ag. : lusket gant ur spered a ziviz, asur, disaouzan, diouzhtu.

Entschlussfreudigkeit b. (-) : spered a ziviz g., disaouzan g., asurded b., asur g., mennerezh g., dalc'hegezh b., youlegezh b., starter g., started b., startijenn b.

Entschlusskraft b. (-) : spered a ziviz g., disaouzan g., asurded b., asur g., mennerezh g., dalc'hegezh b., youlegezh b., starter g., started b., startijenn b. ; *es fehlt ihm an Entschlusskraft*, n'eus na da vont na da zont ennañ, morse ne oar war be du treiñ, dibenn eo, laosk eo, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, emañ atav etre daou, ne oar ket pet bronn gleiz en deus, ne ra na tre na lanv, ne ra neuz ebet, n'ez a war du ebet, n'en deus na da vont na da zont, n'eus na da vont na da zont ennañ, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus netra ennañ, n'eo ket gouest d'en em zivizout, e salaviz e vez bepred, war vordo e chom atav.

entschlusslos ag. : diziviz, hedro, divenn, tro-distro, tro-didro, diyoul, war vordo, horell, silwink, en amzivin, etre daou soñj, etre 'n daou, etre-daou, en entremar, war var, etre div galon, etre mont ha dont, etre ober ha paouez, etre an dour hag ar c'hler, e salaviz.

Entschlusslosigkeit b. (-) : mordo g., salaviz b., diziviz g., amzivin g., tarc'hwezherezh g., termerezh g., argred g., argrederezh g., termadenn b., lure g., entremar g., lugud g., diegi b., diaezamant g., esprejoù lies., dic'houested d'en em zivizout b. ; *er leider unter akuter Entschlusslosigkeit*, n'eus na da vont na da zont ennañ, morse ne oar war be du treiñ, bepred e vez dic'houest d'en em zivizout, e salaviz e vez bepred, war vordo e chom atav.

entschlussunfähig ag. : dic'houest d'en em zivizout, divenn, diyoule, diziviz, hedro, tro-distro, tro-didro, diyoul, war vordo, horell, silwink, en amzivin, etre daou soñj, etre 'n daou, etre-daou, en entremar, war var, etre div galon, etre mont ha dont, etre ober ha paouez, etre an dour hag ar c'hler, e salaviz.

Entschlussunfähigkeit b. (-) : dic'houested d'en em zivizout b., diyoulegezh b., divennerezh g., diyoul b., mordo g., salaviz b. ; *er leider unter akuter Entschlussunfähigkeit*, n'eus na da vont na da zont ennañ, morse ne oar war be du treiñ, bepred e vez dic'houest d'en em zivizout, e salaviz e vez bepred, war vordo e chom atav.

entschmollen V.k.e. (hat entschmollet) : divouzhad. V.gw. (ist entschmollet) : diourzal, diourziñ, dibennadiñ, divouzhañ, divouzhad.

entschmücken V.k.e. (hat entschmückt) : diginklañ.

entschorfen V.k.e. (hat entschorft) : didrouskennañ.

entschuldbar ag. : digarezus, a c'heller digareziñ.

entschulden V.k.e. (hat entschuldete) : diendleañ, dizleañ, akuitañ.

V.em. : **sich entschulden** (hat sich (t-rt) entschuldete) : en em ziendleañ, en em zizleañ, diszleañ.

entschuldigen V.k.e. (hat entschuldigt) : 1. didamall, disammañ, divlam ; 2. digareziñ, trugareziñ da, trugareziñ ouzh ; *entschuldigen Sie, dass ich störe*, va digarezit mar plij, ma tirenkan ac'hanoc'h - ho tigarez, me ho ped, ne fell ket din ho tiaezañ ; *ich bitte Sie, mich zu entschuldigen*, plijet ganeoc'h va digareziñ ! digarezit-me ! pardon din, mar plij ! ho tigarez !

V.em. : **sich entschuldigen** (hat sich (t-rt) entschuldigt) : ober digareziou, en em zigareziñ, goulenn bezañ digarezet, klask e zigarez ; *er entschuldigte sich bei ihm*, ober a reas digareziou dezhañ.

Entschuldigung b. (-, -en) : 1. digarez g., didamalloù lies., rezon b. ; *eine Entschuldigung stammeln*, simudiñ un digarez bennak etre e zent, balbouzañ un digarez bennak, mouskomz un digarez bennak ; *eine triftige Entschuldigung*, un digarez diflach g., ur gwir abeg g., un digarez reizh g., un digarez na c'haller ket toullañ dindanañ g. ; *um Entschuldigung bitten*, ober digareziou, ober an didamallou, en em zigareziñ, goulenn bezañ digarezet, klask e zigarez ; *ich bitte um Entschuldigung*, va digarezit (digarezit-me, digarezit ac'hanon) mar plij, plijet ganeoc'h va digareziñ, digarez hag absolvenn a c'houlennan ouzhoc'h ; *er bat ihn um Entschuldigung*, ober a reas digareziou dezhañ, goulenn a reas pardon

outañ (digantañ) ; *Entschuldigung* ! va digarezit ! digarez ! digarezit ! digarezit-me ! digarezit ac'hanon ! va iskuzit ! pardon din, mar plij ! ho tigarez ! ; 2. [dre astenn.] *als Entschuldigung vorbringen*, reiñ udb da zigarez, digareziñ udb, tennañ un digarez toull bennak d'u.b., siguriñ.

Entschuldung b. (-, -en) : diendleadur g., dizleadur g.

entschuppen V.k.e. (hat entschuppt) : [kegin.] diskantañ ; *Fische entschuppen*, diskantañ pesked.

entschuppt ag. : diskant.

Entschuppung b. (-) : diskantadur g., diskant g.

Entschuppungsmesser n. (-s, -) : diskanter g.

entschwärzen V.k.e. (hat entschwärzt) : dizuañ.

entschweben V.gw. (ist entschwebt) : nijal kuit, en em denañ.

entschwefeln V.k.e. (hat entschweifelt) : disulfuriñ.

Entschwefelung b. (-, -en) : disulfuradur g., disulfuriñ g.

entschwenden V.gw. (+t-d-b) (entschwand / ist entschwunden) : 1. steuziañ, steuziñ, disparisañ, mont diwar (a-ziwar, er-maez a) wel, mont diouzh gwel, dianadiñ, teuziñ, fatañ ; *er entschwand ihren Blicken*, teuziñ a reas dirazo ; *er ist meinem Blick entschwunden*, kollet em eus ar gwel anezhañ ; *das ist mir aus dem Gedächtnis entschwunden*, n'em eus ket dalc'het soñj eus an dra-se, aet eo kement-se diwar va spered ; 2. tremen, mont hebiou, mont e sil hag e ber.

Entschwinden n. (-s) : steuziadur g., steuzidigezh b.

entseelt ag. : divuhez, marv.

entsenden V.k.e. (entsandte / entsendete // hat entsandt / hat entsendet) : kas, kannadañ, dileuriañ, dileuriñ, leuriñ, daveiñ ; *jemanden zu jemandem entsenden*, kas u.b. davet u.b. all, daveiñ u.b. davet u.b. all, daveiñ u.b. da-gaout u.b. all., daveiñ u.b. d'u.b. all ; *einen Boten zu jemandem entsenden*, kas kannad davet u.b., kas ur c'hannad davet u.b., leuriñ kannad davet u.b. ; *eine Abordnung zu jemandem entsenden*, kas kannaded davet u.b., leuriñ kannaded davet u.b.

Entsendung b. (-, -en) : dileuriadur, kannadur g.

entsetzen V.k.e. (hat entsetzt) : 1. terriñ, digargañ ; *jemanden seines Amtes entsetzen*, terriñ u.b. eus e garg, tennañ (lemel) e garg digant u.b., dizober u.b. eus e garg ; 2. disezizañ, dic'hourizañ, dic'hronnañ, digelc'hiañ ; *eine Festung entsetzen*, disezizañ ur c'hreñvlec'h, dic'hourizañ ur c'hreñvlec'h, dic'hronnañ ur c'hreñvlec'h, digelc'hiañ ur c'hreñvlec'h ; 3. spontañ, spouronañ, lorc'hañ, braouac'hiñ, efreizhañ, estlammiñ, saouzaniñ, ober aon da.

V.em. : **sich entsetzen** (hat sich (t-rt) entsetzt) : spontañ, saouzaniñ, braouac'hiñ, euzhiñ, spouronañ, lorc'hañ, chom lorc'het, kaout euzh.

Entsetzen n. (-s) : braouac'h g., spouron g., efreizh g., skrij g., skrijadenn b., hiris g., euzh g., orror b., hakred b., debailh g., estlamm g., estlammed b., saouzan g.

entsetzenerregend braouac'h, braouac'hus, spontus, spouronus, estonus, orrupl, euzhus, euzhik, efreizhus, doanuis, skrij, skrijus, divlas, hirus, hakr, argarzh, argarzhus, hudur, estlamm, estlammus, hek, iskis, mantrus, reuzus, terrupl.

Entsetzensschrei g. (-s, -e) : garmadenn a spouron b., kriadenn a spouron b., kriadenn a estrenvan b., kriadenn a euzh b.

entsetzlich ag. : braouac'h, braouac'hus, spontus, spouronus, orrupl, estonus, euzhus, euzhik, efreizhus, doanius, skrij, skrijus, divlas, hirusus, hakr, argarzh, argarzhus, hudur, estlamm, estlammus, hek, iskis, mantrus, reuzus, terrupl, digernez, digounnar, hegaz, hegazus ; *entsetzliche Schmerzen*, ur boan iskis b., ar gwashañ poan b., ur boan araj b., droug braouac'h g., bazhadoù lies., poanioù kriz-diremed lies., poanioù disaour lies., poanioù terrupl lies., poanioù grevus lies., poanioù divat lies., gloazioù kreñv lies., ur boan ifern b., un araj poan g., poanioù da grial lies., poanioù skrijus lies., poanioù garv lies., poanioù dreist-penn lies., poanioù kalet lies., poanioù kriz lies. ; *ihr Kind musste an seinen Verletzungen entsetzlich leiden*, poazh e oa he bugel gant ar gouliet e oa ; *er musste entsetzlich leiden*, braouac'h d'an droug en doa, poazh e oa gant ar boan ; *es ist ja alles entsetzlich teuer geworden*, kresket eo spontus priz an traoù ; *entsetzliche Entdeckung*, gwallzizoloadenn b. ; *das ist ja entsetzlich !* gwashat ! ur spont eo ! spontus eo ! un euzh eo ! ur skrij hag un euzh eo ! un hiris eo gwelet an dra-se ! ur mantr eo gwelet an dra-se ! na krisañ eo ! [dre eilpenn-ster] n'eo ket ur vraouac'h ! ur vraouac'h ! un diframm ! ; *er hat entsetzlich lange geschrien !* youc'het en doa na pegeit ! youc'het en doa e-pad pell, ur spont ! youc'het en doa e-pad pell, un hiris ! youc'het en doa e-pad pell, un diframm !

Entsetzlichkeit b. (-) : euzh g., skrij g., euzhuster g., euzhadenn b., divlaster b., divlaster g., hegasted b., mantr g./b.

Entsetzung b. (-, -en) : 1. diskargadur g., argasadenn b., diskarg g., digargadur g. ; 2. [lu] dic'hronnadur g., dic'hourizañ g.

entsetzt ag. : braouac'het, spontet ; *entsetzt sein*, bezañ spontet.

Adv. : dindan e spont, gant spont, gant spouron, hirusus ; *sie sah ihn entsetzt an*, sellet a rae hirusus outañ, sellet a rae gant spont outañ.

entseuchen V.k.e. (hat entseucht) : digontammiñ.

Entseuchung b. (-, -en) : digontammerezh g., digontammiñ g., digontammadur g.

entsichern V.k.e. (hat entsichert) : [arm] antellañ, stigmañ, stegnañ, enkrogañ, lakaat e bant ; *das Gewehr entsichern*, lakaat e fuzuilh e bant, stegnañ e fuzuilh, enkrogañ e fuzuilh, lakaat e fuzuilh pare da dennañ ; *eine Handgranate entsichern*, distignañ ur c'hreunadenn.

entsiegeln V.k.e. (hat entsiegelt) : 1. disiellañ, lemel ar siell ; 2. [gwir] lemel ar sielloù.

Entsiegelung b. (-, -en) : 1. disielladur g., disiellañ g. ; 2. [gwir] lamidigezh ar sielloù b.

entsilbern V.k.e. (hat entsilbert) : diarc'hantañ ; *zum Entsilbern kommen*, diarc'hantañ.

entsinken V.gw. (entsank / ist entsunken) : diflipañ a-dre an daouarn.

entsinnen V.em. (t-c'h) : **sich entsinnen** (entsann sich / hat sich (t-rt) entsonnen) : memoriñ, eñvoriñ, kounañ, kounaat, kaout soñj eus, derc'hel eñvor a (eus), derc'hel koun a (eus), derc'hel soñj a, derc'hel soñj eus, dont [udb] da soñj d'an-unan, dont [udb] da goun d'an-unan, dont [udb] da spered an-unan, dont [udb] e spered an-unan ; *soviel ich mich entsinne*, diouzh a eñvoran, hervez a eñvoran, ma ne fazian ket, m'em eus koun (soñj) mat,

kement ha m'em eus soñj (Gregor) ; *ich kann mich des Namens des damaligen Direktors nicht mehr entsinnen*, n'em eus ket soñj ken eus anv ar rener d'ar mare-se, ne zeu ket da soñj din piv a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket da goun din piv a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket em spered piv a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket da'm spered piv a oa rener d'ar mare-se.

entsintern V.k.e. (hat entsintert) : [tekn.] skarzhañ an huzil, karzhañ an huzil, dihuzilañ, digalaminañ.

entsittlichen V.k.e. (hat entsittlicht) : breinañ, direizhañ, kas d'an traoñ ar vuhezegezh vat, enepdivezeakaat.

entsorgen V.k.e. (hat entsorgt) : danzen, dilastezañ, difankañ, skarzhañ, karzhañ, dilouzañ, disaotrañ.

Entsorgung b. (-, -en) : 1. danzeadur g., karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarz g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b., distaoliadur g. ; 2. [nukl.] danzeadur al lastez skinoberiek g. ; *Entsorgung von radioaktivem Abfall*, danzeadur al lastez (an dilerc'hioù) skinoberiek g.

Entsorgungsbetrieb g. (-s, -e) : kreizenn danzen al lastez b., kreizenn dretiñ al lastez b.

entspannen V.k.e. (hat entspannt) : 1. distennañ, distignañ, distrizhañ, distardañ, disvantañ, dizantellañ ; *eine Feder entspannen*, distennañ ur winterell, distignañ ur winterell ; *ein Tau entspannen*, distignañ ur fun ; 2. diskuizhañ ; *die Augen entspannen*, diskuizhañ e zaoulagad.

V.em. : **sich entspannen** (hat sich (t-rt / t-d-b) entspannt) : 1. distennañ, distignañ, distardañ, distrizhañ, direudiñ, laoskaat ; *die Feder entspannt sich*, difrapañ a ra ar winterell, distignañ a ra ar winterell ; 2. diwaskañ e gorf, diskuizhañ, distegnañ e spered (Gregor), distennañ e nervernoù, distennañ e spered, diderriñ, kemer didorr, ober un tamm diskuizh, ober un diskuizhadenn, ober ur pennadig diskuizhañ, ober e ziskuizhoù, lakaat ur poz, kemer un tamm ehan, ehanañ, ober un ehan, diblegañ e gein, digeinañ, lakaat e gorf da zibouezañ, ober ur gourvez, kemer ur pennad ehan, kemer ur pennad habaskter, ober ur ruilh ; *sich (t-d-b) die Beine entspannen*, diderriñ e zivesker, diskuizhañ e zivhar, diderriñ diwar e zreid ; 3. *die Beziehungen zwischen Pakistan und Indien entspannen sich*, distennañ a ra ar gordenn etre Pakistan hag India, deuñt ez eus un tamm distenn etre Pakistan hag India.

entspannend ag. : diskuizhus, diskuizh, diskuizh d'ar spered.

entspannt ag. : 1. distenn, distegn, distign, distignet, diantell, divant ; 2. [dre skeud.] *entspannt sein*, bezañ dichafoul, bezañ distenn, bezañ frank war an-unan, bezañ aes war an-unan, bezañ distrauilh, bezañ dibreder, bezañ disoursi, bezañ seder, bezañ didrubuilh, bezañ digoumoul e galon, bezañ disafar, bezañ divec'h, bezañ gwiv, bezañ mav, bezañ bliv, bezañ sart, bezañ drant, bezañ gren, bezañ diskuizh, bezañ koujour ; *entspannt und ausgeruht*, skañv e spered ha didorr e gorf.

Entspannung b. (-, -en) : 1. distenn g., distign g. ; 2. [dre skeud.] distenn g., distign g., diskuizh g., diskuizhadenn b., diskuizhadur g., poz g., ruilh g., didorr g. ; 3. [polit.] distanadur g., distennadur g., distenn g., distign g., distegn g.

Entspannungsbrüden lies. : [tekn.] burezh distennañ b.

Entspannungspolitik b. (-) : [polit.] distennadur g., politikerezh an distennañ g.

Entspannungssuchende(r) ag.k. g./b. : diskuizher g.

Entsperrtaste b. (-,-n) : [tredan] stokell divorailhañ b.

entspinnen V.k.e. (entspann / hat entsponnen) : kregiñ gant, stagañ gant.

V.em. : **sich entspinnen** (entspann sich / hat sich (t-rt) entsponnen) : sevel, dont war wel, en em zispakañ ; *eine Idylle entspinnt sich*, emañ krog (peg) ar garantez en eil hag en egile, krog eo ar big en o skouarnioù.

entsprechen V.gw. (+t-d-b) (entspricht / entsprach / hat entsprochen) : 1. klotañ gant, kenglotañ gant, klotañ ouzh, kenglotañ ouzh, bezañ a-geñver gant, kouchañ ouzh, bezañ a-bouez gant, bezañ keñverek ouzh, bezañ diouzh ; *das entspricht nicht den Tatsachen*, kement-se ne glot ket gant ar beziadoù, kement-se a ra gaou ouzh ar wirionez, kement-se ne gemer ket harp war ar fedoù, kement-se ne glot ket gant ar wirionez ; *die Höhe der Entschädigung soll dem entstandenen Schaden entsprechen*, diouzh an droug eo digoll ; *ein Dollar entspricht sechs Franc*, gwerzh (talvoudegezh) c'hwec'h lur gall a zo gant un dollar ; *zu ihrem Besten müssen die Kinder die Strafe bekommen, die ihrem Vergehen entspricht*, diouzh o fazi eo kastizañ ar vugale evit o brasañ mad ; 2. [dre astenn.] bastañ da, gwalc'hañ, dic'hoantañ, seveniñ ; *einem Wunsch entsprechen*, reiñ e c'hoant d'u.b., reiñ e c'houlenn d'u.b., dic'hoantañ u.b., seveniñ ur c'hoant, bastañ da c'hoant u.b., gwalc'hañ u.b., bastañ da ezhommoù 'zo, ober grad u.b., ober hervez youl u.b. ; 3. bezañ par (da), bezañ parez (da), bezañ parigell (da).

V.em. : **sich entsprechen** (entsprachen sich / haben sich entsprochen) : kendereout, klotañ an eil gant egile, kordañ an eil gant egile, kouchañ an eil ouzh egile, jaojañ an eil ouzh egile, dereout an eil ouzh egile, bezañ an eil diouzh egile, en em bebeilañ, bezañ keñverek an eil ouzh egile.

entsprechend ag. : 1. hervez, diouzh, hag a zere ouzh, hag a glot gant, o tereout ouzh, kenglot gant, kenglotus gant, azas ouzh, kendave da, keñverek ouzh ; *eine entsprechende Miene aufsetzen*, stummañ un dremm diouzh an drovezh, stummañ un dremm diouzh ar blegenn, stummañ un dremm azas ouzh an drovezh, stummañ un dremm azas ouzh ar blegenn ; *sich je nach Wetterlage entsprechend anziehen*, en em wiskañ diouzh an amzer a ra ; *eine der menschlichen Würde entsprechende Existenz führen*, bevañ en un doare a zere ouzh dellezegezh mab-den ; *ein seinen Wünschen entsprechendes Haus*, un ti hervez e c'hoant g., un ti diouzh e c'hoant g. ; *ein der Größe seiner Familie entsprechender Wagen*, ur c'harr-tan diouzh ment e diegezh g. ; *wenn er hart arbeitet, wird er entsprechend mehr Geld verdienen*, muioc'h a se a arc'hant a c'hounezo ma labouro kalet ; 2. peuzheñvel, damheñvel, heñvelidik, nes.

Entsprechung b. (-,-en) : kenglotadur g., kengloterezh g., klotadur g., damheñvelder g., peuzheñvelder g., heñveledigezh b.

Entsprechungslehre b. (-) : kenglotouriezh b.

Entsprechungstabelle b. (-,-n) : taolenn genglotañ b.

entsprossen V.gw. (+t-d-b) (entspross / ist entsprossen) : strinkañ, flistrañ, plomañ, diflipañ, diflistrañ, delammat, difukañ, diflukañ, strimpiñ, dedarzhañ, tarzhañ, diwanañ.

entspringen V.gw. (+t-d-b) (entsprang / ist entsprungen) : 1. achap, tec'hel, delammat ; *dem Gefängnis entspringen*, tec'hel diouzh an toull-bac'h, delammat diouzh an toull-bac'h, achap eus ar prizon, en em zivac'hañ ; 2. [stêrioù] strinkañ, flistrañ, plomañ, diflipañ, diflistrañ, delammat, difukañ, diflukañ, strimpiñ, dedarzhañ, tarzhañ, diwanañ, mammenniñ, eienañ, eienennañ, bezañ andoniet ; *der Rhein entspringt in der Schweiz*, e Bro-Suis e tiwan (e vammenn, e eien) ar Roen, e Bro-Suis emañ andon ar Roen, andoniet eo ar Roen e Bro-Suis ; *eine Quelle entspringt dem Felsen*, ur stivell a strink (a darzh, a zelamm) eus ar roc'h ; 3. [dre skeud.] deverañ eus, dedarzhañ eus, bezañ deveret eus, bezañ tennet eus.

entsprudeln V.gw. (+t-d-b) (ist entsprudelt) : strinkañ, flistrañ, plomañ, diflistrañ, diflipañ, diflukañ, difukañ, delammat, strimpiñ, tarzhañ, dedarzhañ, mammenniñ, eienañ, eienennañ.

entspucken V.k.e. (hat entspuckt) : *ein Haus entspucken*, dispesañ un ti.

entstaatlichen V.k.e. (hat entstaatlicht) : distadelañ, prevezañ.

entstammen V.gw. (+t-d-b) (anv-gwan-verb ebet : entstammte) : 1. bezañ genidik eus ; 2. [dre skeud.] deverañ eus, dont eus.

entstauben V.k.e. (hat entstaubt) : diboultrennañ, diboultrañ.

Entstaubung b. (-,-en) : diboultrennañ g.

entstehen V.gw. (entstand / ist entstanden) : 1. bezañ war ober, sevel, en em furmiñ, diwanañ, diglorañ, dinodiñ, dont, degouezhout, c'hoarvezout, bezañ furmet, bezañ ganet, krouiñ ; *so entstehen Gerüchte*, sell aze penaos e vez savet ar c'haozioù (ar voltennoù) ; *die Höhe der Entschädigung soll dem entstandenen Schaden entsprechen*, diouzh an droug eo digoll ; 2. [dre astenn.] kregiñ, tarzhañ, dedarzhañ ; *ein Brand entsteht in der Fabrik*, kregiñ a ra an tan-gwall el labouradeg.

Entstehung b. (-,-en) : deroù g., geneliezh b., ganedigezh b., dedarzh g., tarz g., orin g., dedro b., kenderc'h g., furmidigezh b., furmadur g., stummidigezh b., krouidigezh b., savidigezh b. ; *in der Entstehung begriffen*, war ober, war ar stern, war ar portolof, o sevel, oc'h en em furmiñ, o tiwanañ ; *Entstehung des Lebens*, tarz ar vuhez g., ganedigezh ar vuhez b., orin ar vuhez g. ; *Entstehung Frankreichs*, furmidigezh Bro-C'hall b., furmadur Bro-C'hall g., savidigezh Bro-C'hall b., krouidigezh Bro-C'hall b. ; *Darwin schrieb das Buch „über die Entstehung der Arten“*, gant Darwin eo bet skrivet al levr "a-zivout orin ar spesadoù".

Entstehungsart b. (-,-en) : doare d'en em furmiñ g.

Entstehungsgeschichte b. (-,-n) : *Entstehungsgeschichte einer Stadt*, istor krouidigezh ur gêr g., istor orin ur gêr g.

Entstehungsort g. (-s,-e) : lec'h ar grouidigezh g.

Entstehungsursache b. (-,-n) : penn ha penaos an afer, arbenn orin g., kaoz orin b.

Entstehungszustand g. (-s,-zustände) : [kimiezh] stad war ober b., stad furmidigezh b.

entsteigen V.gw. (+t-d-b) (entstieg / ist entstiegen) : 1. diskenn eus, dont er-maez eus ; 2. sevel eus, dont er-maez eus.

entsteinen V.k.e. (hat entsteint) : 1. [frouezh] divaenañ, diveinañ, diaskornañ, digrekañ, displusañ ; 2. [mengleuzioù] diveinañ ; *Kohlen entsteinen*, diveinañ glaou (ar glaou) ; 3. *ein Feld entsteinen*, diveinañ ur park, dastum mein diwar ur park.

entstellen V.k.e. (hat entstellt) : disleberañ, distummañ, distresañ, difurmiñ, dihevelebiñ, dishevelebiñ, dizoareañ, dispenn, digoantañ, disneuziañ, mekaat, gwastañ, glac'hariñ, difoeltrañ, euveriñ, gwallegañ, mazaouiñ, mac'hagnañ, hakraat, vilaat ; *diese Narbe entstellt ihn*, dizremmet eo (disleberet eo e zremm, dispennet eo e zremm) gant ar gleizhenn-se ; *die Wahrheit entstellen*, findaoniñ ar wirionez, distresañ ar wirionez, falsañ ar wirionez, touellañ an dud, livañ (treiñ, treuzlivañ, treuzfichañ, disleberañ) ar wirionez.

V.em. **sich entstellen** (hat sich (t-rt) entstellt) : distummañ, en em zistresañ, en em zisleberañ.

entstellend ag. : difurmus, vilaus, disleberus.

entstellt ag. : disleberet, disneuziet, dizremmet, divinet, distummet, mazaouet, mekaet, dishevelep, disneuz, distumm, distres ; *entstellte Sprache*, yezh trefoet b., yezh trefoedet b.

Entstellung b. (-, -en) : 1. disleberidigezh b., dispenn g., dispennadur g., digoantañ g., disneuziañ g., disneuziadur g., mekaat g., gwastidigezh b. ; 2. distresadur g., gwirionez findaonet b., disleberidigezh ar wirionez b., disgweadenn b., gweadur g., distummadur g., disneuziadur g.

entsticken V.k.e. (hat entstickt) : [kimiezh] dinitrogenañ, dizazotañ, diazotañ.

Entsticklung b. (-, -en) : [kimiezh] dinitrogenañ g., dinitrogenadur g., dizazotadur g., dizazotañ g., diazotañ g.

entstielen V.k.e. (hat entstielt) : dilostañ ; *Erdbeeren entstielen*, dilostañ sivi, didogañ sivi.

entstöpseln V.k.e. (hat entstöpselt) : distouvellañ.

entstören V.k.e. (hat entstört) : [skingomz] divordrouzañ, diardrouzañ, distribuillhat, divrellañ.

Entstörung b. (-, -en) : [skingomz] divordrouzañ g., diardrouzañ g., distribuillhat g., divrellañ g.

Entstörungsgerät n. (-s, -e) : stramm enepardrouz g., stramm divordrouzañ g., stramm distribuillhat g., stramm divrellañ g.

Entstörungsstelle b. (-, -n) : servij an direnkamantoù g.

entstrahlen V.gw. (ist entstrahlt) : dasskinañ, skinaat.

V.k.e. (hat entstrahlt) : digontammiñ, diskinata.

Entstrahlung b. (-, -en) : 1. dasskinadur g., skinaerezh g. ; 2. digontammerezh g., diskinata g.

Entstrahlungsmaßnahmen lies. ; evezhioù ouzh an droukskinadur lies., diarbennou ouzh an droukskinadur lies., difennoù ouzh an droukskinadur lies., diwalloù ouzh an droukskinadur lies., darbaroù digontammiñ lies., darbaroù diskinata lies.

entstrohen V.k.e. (hat entstroht) : digoloañ, diblouzañ.

entströmen V.gw. (+t-d-b) (ist entströmt) : strinkañ eus, tarzhañ eus, dedarzhiañ eus, deverañ eus, diwanañ eus.

entstrüppen V.k.e. (hat entstrüppt) : distrouezhañ, ober ur gasadenn distrouezhañ.

entstürzen V.gw. (+t-d-b) (ist entstürzt) : lammat eus, dilammat eus, difloupañ eus.

entsühnen V.k.e. (hat entsühnt) : daspreñañ, dic'haouiñ evit, gouzañ evit.

entsumpfen V.k.e. (hat entsumpft) : disec'hañ, dizourañ.

enttabuisieren V.k.e. (enttabuisierte / hat enttabuisiert) : lemel an tabou diwar, didabouaat.

enttarnen V.k.e. (hat enttarnt) : dizoleiñ, diskuliañ ; *ich habe Sie gerade als Dieb und Lügner enttarnt*, tapet oc'h laer ha gaouiad ganin bremañ.

enttäuschen V.k.e. (hat enttäuscht) : dipitañ, kerseiñ, reiñ kerse da, disouezhiñ, gwalldapout ; *diese Nachricht wird ihn schwer enttäuschen*, kerse ruz a vo gantañ klevet ar c'heloù-se.

enttäuschend ag. : dipitus, kerseüs, kerse, euver.

enttäuscht ag. : dipitet, disorc'hennet, disorb, disouezhet, kerseet, mantret, kouezhet e gerc'h war e segal ; *ich bin enttäuscht*, kerse a zo ganin, dipitet on, diaes on gant kement-se ; *er ist enttäuscht*, poazh eo e viz dezhañ, disouezhiñ a ra, kouezhet eo e gerc'h war e segal, kouezhet eo e veud en e zorn, kouezhet eo e veudig en e zorn, kouezhet eo e viz-meud en e zorn, emañ preñv ar c'herse en e galon, emañ gouli ar c'herse en e galon ; *ich bin schwer (bitter) enttäuscht*, kerse ruz a zo ganin, me a zo kouezhet va meudig em dorn din, dipitet-bras on, un disouezhenn c'hwerv eo euidon, gwall zisouezhet on ; *er macht ein enttäuschtes Gesicht*, kaus eo e c'henoù ; *von etwas enttäuscht sein*, kavout udb dipitus, bezañ dipitet gant udb, bezañ disouezhet gant udb, bezañ diaes gant udb ; *er ist vom Tun und Treiben seines Sohnes schwer (bitter) enttäuscht*, n'en devez nemet displijadur (kerse) a-berzh (digant) e vab, e vab a ro kerse ruz dezhañ ; *er wurde in seinen Erwartungen enttäuscht*, chom a reas gant e c'hoant, menel a reas war e c'hoant, menel a reas war e c'houlenn, menel a reas war e naon, tremen a reas gant e naon, chom a reas tarluch, disouezhiñ a reas, desouezhet e voe, ne respontas ket an darvoudoù d'e esperañsoù, touellet e voe en e c'hed ; *ich wäre bitter enttäuscht, wenn es verloren ginge*, kavout a rafenn dipitus ma vefe kollet, desped bras a rafe din ma vefe kollet ; *ich bin ziemlich enttäuscht, so etwas zu erfahren*, kerse a-walc'h a zo ganin klevet ar c'heloù-se.

Enttäuschung b. (-, -en) : kerseenn b., desped g., kerse g., disouezhenn b., dipit g., tromplezon b. ; *meine Enttäuschung war recht groß*, kerse ruz a gouezhas ganin, pebezh kerseenn a zenijas warnon ! pebezh kerseenn e oa bet din ! pebezh kerseenn am boa bet ! pebezh kerseenn am boa dastumet ! pebezh kerseenn am boa lonket ! pebezh kerseenn am boa paket ! kouezhet e oa bet va meudig em dorn din, kouezhet e oa bet va biz em dorn, disorc'hennet e oan bet da vat, paket em boa un disouezhenn c'hwerv, dipitet bras e voenn, hennezh a oa bet ur c'hrez yen da wiskañ, tapet em boa un distro lous, tapet (paket) em boa un disouezhenn vat, un dromplezon eus ar brasañ am boa bet, don ez eas gouli ar c'herse em c'halon.

enthronen V.k.e. (hat entthront) : didronañ, diroueañ, lakaat sav [dindan ar roue].

Entthronung b. (-, -en) : didronañ g.

enttrümmern V.k.e. (hat enttrümmert) : diatreidiñ, skarzhañ, karzhañ, ober karzhadenn, diac'hubiñ, divaneriñ.

entvölkern V.k.e. (hat entvölkert) : diboblañ, didudañ.
V.em. : **sich entvölkern** (hat sich (t-rt) entvölkert) : diboblañ, didudañ ; *das Land hat sich völlig entvölkert, das Land ist völlig entvölkert*, erru eo didud ar vro, erru eo dibobl ar vro.
entvölkert ag. : dibobl, didud, didudet, diboblet.
Entvölkerung b. (-, -en) : diboblidigezh b., diboblatur g., didudañ g.
entwachsen V.k.d. (t-d-b) (entwächst / entwuchs / ist entwachsen) : **1.** *die Kinder begannen der Mutter zu entwachsen*, krog e oa ar vugale da zispegañ diouzh o mamm ; *sie ist ihrem Elternhaus entwachsen*, en em zistaget eo diouzh he zud, en em ziskroget eo diouzh he zud ; **2.** *er ist seinen Kleidern entwachsen*, deuet eo e zilh da vezañ re verr evitañ ; **3.** *er ist diesen Spielen entwachsen*, re gozh eo bremañ (er-maez a oad emañ bremañ) evit ar seurt c'hoarioù, n'emañ ket mui en oad da c'hoari e-giz-se ; **4.** *er ist den Kinderschuhen entwachsen*, aet eo er-maez a vugel, n'emañ ket mui oc'h uzañ e vragoù kentañ, taolet en deus e c'hrom (Gregor), n'eo ket ur bugel ken, n'eo ket eus an torad diwezhañ, n'eo ket ganet gant labousig dec'h.
entwaffnen V.k.e. (hat entwaffnet) : **1.** dizarmañ, diarmañ ; **2.** [dre skeud.] abañ, batañ, batelliñ, pennveudiñ, abafaat, badaouiñ, badinellañ, sabatuiñ, mezevelliñ, skodegiñ, bamañ ; *das hat mich völlig entwaffnet*, chomet e oan divouezh, chomet e oan war ma c'hement all, chomet e oan skodeget o klevet kement-se, sabatuet-mik e oan o klevet an dra-se, chom a ris abafet-lip, tapet lopes e oan, badaouet e oan o welet an dra-se, chom a reas balc'h va genoù o welet kement-se, kement-se a daolas ac'hanon en alvaon.
entwaffnend ag. : badaouus, badinellus, sabatuus, mezevellus, skodegus, bamus.
Entwaffnung b. (-, -en) : dizarmañ g., dizarmerezh g., dizarmadur g., dizarmadeg b.
entwähren V.k.e. (hat entwährt) : divonañ, divoneizañ.
Entwährung b. (-, -en) : divonadur g., divoneizadur g., divonañ g., divoneizañ g.
entwalden V.k.e. (hat entwaldet) : digodañ.
Entwaldung b. (-, -en) : digoadadur g., digoaderezh g., digodañ g. ; *die Entwaldung Südamerikas schreitet schnell voran*, digodañ buan a ra Suamerika.
entwarnen V.gw. (hat entwarnt) : kemenn dibenn ar stad diwall, kemenn dibenn ar stad a evezh.
Entwarnung b. (-, -en) : kemenn dibenn ar stad diwall g., kemenn dibenn ar stad a evezh g.
entwässern V.k.e. (hat entwässert) : **1.** disec'hañ ; **2.** dizourañ, gwazhiañ, disaniañ.
Entwässerung b. (-, -en) : disec'hadur g., dizour g., dizouradur g.
Entwässerungsgebiet n. (-s, -e) : [dour] diazad douradurel g., diazad doureier g.
Entwässerungsgraben g. (-s, -gräben) : foz dizourañ g., fozell dizourañ b., riolen da zizourañ b., ruzelenn b., kanouc'hell b., gwazh b., gouer b. ; *Entwässerungsgräben ziehen*, disaniañ, gwazhiañ, gouerañ, kaniañ d'an dour.
entweben V.k.e. (entwebte / entwob // hat entwebt / hat entwoben) : diboubañ.

entweder Adv. : *entweder ... oder ..., pe ... pe ... ; ich werde entweder in Berlin oder in Leipzig studieren oder vielleicht auch in Dresden*, studiañ a rin pe e Berlin pe e Leipzig pe c'hoazh e Dresden, studiañ a rin neuze e Berlin pe e Leipzig peotramant c'hoazh e Dresden ; P. *entweder dies oder nichts*, unan a zaou : pe an dra-mañ pe mann ebet ; *hier heißt es entweder oder*, neuñ pe veuziñ, unan a zaou !
Entweder-oder n. (-, -) : dibab etre daou dra g., unan a zaou.
entweichen V.gw. (entwich / ist entwichen) : **1.** diflipañ, diflout, achap, tec'hout, tec'hel, delammat ; **2.** [kimiezh] sevel, fuiñ.
Entweichen n. (-s) : **1.** tec'h g., tec'haden b. ; **2.** [kimiezh] dilaoskadur g., fuadenn b., fuadur g.
entweihen V.k.e. (hat entweiht) : disakrañ, divennigañ, divinnigañ, saotrañ.
Entweihung b. (-, -en) : disakradur g., disakrerezh g., disakridigezh b., divinnigadur g., dinevetadur g.
entwenden V.k.e. (entwendete / hat entwendet) : skrapat, skrapañ, divorañ, kemer a-gildom, flipañ a-gildom, rañvat, ripañ, sigotañ, tuniñ, c'hwibañ, c'hwiblaerezh, sammañ, ober skrap war, pokañ, fripañ, tuañ ; *etwas entwenden*, laerezh udb, skrapat udb, kemer udb a-gildom, flipañ udb a-gildom, riñsañ udb, flipañ udb, fripañ udb ; *Geld entwenden*, bogodennañ, bogodiñ arc'hant, tuañ arc'hant, touzañ ur gelienenn.
Entwendung b. (-, -en) : tuerezh g., tuoni b., tuadur g., tuadenn b., distro g., truferezh g., truterezh g., bogoderezh g., bogod g.
entwerfen V.k.e. (entwirft / entwarf / hat entworfen) : raktresañ, sevel, empennañ, danzen, ergrafañ ; *einen Plan entwerfen*, sevel un tres, sevel ur raktres, danzen ur raktres.
entwerten V.k.e. (hat entwertet) : **1.** dibrizañ, dibriziañ, didalvoudekaat, didalvoudiñ, diwerzhekaat, diskenn talvoudegezh udb ; *eine Fahrkarte entwerten*, siellañ ur bilhed, toullañ ur bilhed, stampañ ur bilhed ; **2.** [arc'hant] istalvoudekaat, gouwerzhekaat, iswerzhekaat.
Entwerter g. (-s, -) : [bilhedoù] stamperez b., siellerez b.
Entwertung b. (-, -en) : **1.** [bilhedoù] kachedadur g., stampadur g. ; **2.** [timbroù] sielladur g. ; **3.** [arc'hant] istalvoudekaat g., gouwerzhekadur g., gouwerzhekaat g., iswerzhekadur g. ; **4.** dibriziadur g., diwerzhekadur g., didalvoudekadur g.
entwickeln V.k.e. (hat entwickelt) : **1.** displegañ, dispakañ, dirouestlañ, dibunañ ; **2.** [kimiezh] Gas *entwickeln*, dileuskel aezhennoù ; **3.** [luc'hskeudennoù] diskuliañ ; *einen Film entwickeln*, diskuliañ ur film ; *entwickelter Film*, diskuilh g. ; **4.** sevel, empennañ, empeniñ, danzen, ergrafañ ; **5.** diorren ; **6.** aozañ ; *Louis Pasteur entwickelte 1885 die erste Tollwut-Impfung*, e 1885 e kavas Louis Pasteur ar vrec'h a-enep ar gounnar ; **7.** [dre skeud.] *eine Idee entwickeln*, displegañ ur mennozh, dispakañ ur mennozh.
V.em. : **sich entwickeln** (hat sich (t-rt) entwickelt) : **1.** bezañ war lusk, mont war-raok, brasaat, araokaat, ampletiñ, emdreiñ, kreskiñ, luskañ war-raok ; *aus der Puppe entwickelt sich der Falter*, ar boupenn a dro da valafenn, er boupenn e tro an nimfenn da valafenn ; *sich zum wahren Teufel entwickeln*, dont da ziaoul ; *sich*

rasant entwickeln, trummgreskiñ ; *schnell sich entwickelnde Krankheit*, kleñved lemm g. ; *sich rückläufig entwickeln*, adreñvaat ; **2.** [lu] en em zispakañ ; **3.** [dre skeud., preder.] emdreñ ; **4.** [bugale] kellidoañ.

Entwickeln n. (-s) : emdro b., emdroadur g., emdroerezh g., dibun g., dibunad g., dibunadur g., dispakerezh g., displeg g., displegerezh g., emzispieg g., emzispiegadur g., emzispiegerezh g.

entwickelt ag. : diorroet, emdroet ; *hoch entwickeltes Land*, bro diorroet mat b. ; *am wenigsten entwickelte Länder*, Stadoù war straniñ lies. ; *hoch entwickelte Sprache*, yezh stuziet b. ; [tud, loen.] temzet ; *gut entwickelt*, temzet mat ; *schlecht entwickelt*, temzet fall ; [tekn.] *hoch entwickelt*, gourijinekaet.

Entwickler g. (-s,-) : **1.** diskulier luc'hskeudennoù g. ; **2.** ganer g. ; *Azetylenentwickler*, ganer aketilen g. ; **3.** ergrafer g., empenter g.

Entwicklung b. (-,-en) : **1.** diorren g., diorroadur g., kresk g., kreskidigezh b., kreskadurezh b., kreskadur g., kreskañ b., lammgresk g., enraog g. ; *die Entwicklung des Fötus*, kreskidigezh ar grouell b. ; *rasante Entwicklung*, trummgresk g. ; *nachhaltige Entwicklung*, diorren padus g. ; *die starke Präsenz der Kriegsmarine in Brest hat die Entwicklung von Handel und Fischerei erheblich gehemmt*, pouez ar morlu e Brest a zo bet ur skoilh bras da ziorroadur ar c'henwerzh hag ar pesketaerezh er porzh-mor ; **2.** emdro b., emdroadur g., emdroerezh g., dibun g., dibunad g., dibunadur g., red an darvoudoù g., dispakerezh g., displeg g., displegerezh g., emzispieg g., emzispiegadur g., emzispiegerezh g., emastenn g., erlusk g., oberidigezh b. ; *positive Entwicklung*, emdroadur war wellaat g., enraog g. ; *Entwicklungen durchmachen*, emdreñ ; *'Gwalarn' hat die spätere Entwicklung der bretonischen Literatur stark beeinflusst*, 'Gwalarn' a levezonas krenn emdroadur lennegezh Breizh ; **3.** [dre skeud.] diorroadur g., emziorroadur g. ; *geistige Entwicklung*, diorroadur spered g., erlusk speredel g. ; *die freie Entwicklung der Persönlichkeit*, diorroadur dinask ar bersonelezh g. ; **4.** [luc'hskeudennoù] diskuliadur g.

Entwicklungsalter n. (-s) : oad a ziorroadur g.

Entwicklungsdienst g. (-es) : skoazell d'ar broioù war ziorren b.

entwicklungsfähig ag. : gant dazont ; *entwicklungsfähige Position*, post-labour gant dazont g., karg gant dazont b.

Entwicklungsgang g. (-s,-gänge) : emdroadur g., argerzh g.

entwicklungsgehemmt ag. : [mezeg.] diwezhat, dalc'het en e ziorroadur spered ; *entwicklungsgehemmte Kinder*, bugale dalc'het en o diorroadur spered lies., bugale diwezhat lies.

Entwicklungsgeschichte b. (-,-n) : **1.** istor an emdroadur sevenadurel g. ; **2.** unandarzh, ontologiezh b. ; **3.** hildarzh g., filogeniezh

Entwicklungshelfer g. (-s,-) : kenoberour e broioù war ziorren g. ; [lu] *Wehrdienstpflichtiger, der seinen Ersatzdienst als Entwicklungshelfer leistet*, keveler g.

Entwicklungshelferin b. (-,-nen) : kenoberourez e broioù war ziorren b.

Entwicklungshilfe b. (-) : servij kenober gant ar broioù war ziorren b., kevelerezh g., keveleriñ g.

Entwicklungsjahre lies. : kaezougezh b.

Entwicklungsland n. (-s,-länder) : bro war ziorren b.

Entwicklungslehre b. (-) : [preder.] emdroadoueriezh b.

Entwicklungsmuster n. (-s,-) : rakskouer b., maketenn b., lunell b., gobari g.

Entwicklungsprogramm n. (-s,-e) : programm diorren g. ; *Entwicklungsprogramm der Vereinten Nationen*, programm ABU evit an diorren g.

Entwicklungsstörung b. (-,-en) : [mezeg.] dizurzh kreskañ g.

Entwicklungsstufe b. (-,-n) : derez emdroadur g., derez diorroadur g. ; *Entwicklungsstufen durchlaufen*, emdreñ ; *die Entwicklungsstufen der Jazzmusik*, marevezhioù ar jaz lies., marevezhioù an djaz lies. ; *das Verhältnis der drei Wirtschaftssektoren zueinander ist eines der aufschlussreichsten Merkmale der erreichten Entwicklungsstufe eines Landes*, kenfeur tri gennad an armerzh a zo unan eus merkoù diogelañ diorroadur ur vro.

Entwicklungswanne b. (-,-n) : [filmoù] bailh diskuliañ g.

Entwicklungszeit b. (-,-en) : **1.** kaezougezh b. ; **2.** [filmoù] pad an diskuliañ g.

Entwicklungszusammenarbeit b. (-) : *öffentliche Entwicklungszusammenarbeit*, skoazell Stad d'an diorren b.

Entwicklungszyklus g. (-,-zyklen) : kelc'htrou ar vuhez b., kor ar beved g., kelc'hiad ar vuhez g.

entwinden V.k.e. (entwand / hat entwunden) : divorañ, diframmañ, skrapat, skrapañ, kemer a-gildom, flipañ a-gildom, rañvat, ripañ, sigotañ, tuniñ, c'hwibañ, c'hwiblaerezh, sammañ, ober skrap war, pokañ, difrapañ ; *jemandem etwas entwinden*, diframmañ udb a-dre zaouarn u.b., difrapañ udb digant (gant) u.b., skrapañ udb ouzh dorn u.b.

V.em. : **sich entwinden** (entwand sich / hat sich entwunden) : diflipañ, diflout, achap, tec'hout, tec'hel, delammat, en em ziframmañ a-dre zaouarn u.b., en em zispegañ diouzh u.b.

entwirren V.k.e. (hat entwirrt) : **1.** dirouestlañ, direustliñ, difuilhañ, diluziañ, dinezañ, digej, digemmeskañ, distrobellañ, diveskañ, didoueziañ, disgweañ ; *ein Wollknäuel entwirren*, dirouestlañ (difuilhañ, dibunañ) ur gudennad c'hloan ; **2.** [dre skeud.] dirouestlañ, diluziañ, diveskañ, dibunañ, sklaeraat, diskoulmañ, gwentañ, teuler sklêrijenn war ; *eine Angelegenheit entwirren*, dirouestlañ ur gudenn, diluziañ ur skoulmad, dibunañ ur gudenn, sklaeraat un afer, kavout an deun eus un afer bennak, gwentañ udb, diluziañ ur gwiad.

entwirrt ag. : dirouestl.

entwischen V.gw. + t-d-b (ist entwischt) : diflipañ, diflout, achap, tec'hout, tec'hel, delammat ; *jemandem entwischen*, en em ziframmañ a-dre zaouarn u.b., en em zispegañ diouzh u.b., achap digant u.b., tec'hel kuit digant u.b. ; *jemanden entwischen lassen*, leuskel hed e c'har gant u.b.

entwischt ag. : tec'het.

entwöhnen V.k.e. (hat entwöhnt) : divozañ, divoaziañ, dizonañ, digustumañ ; *ein Kind entwöhnen*, ehanañ da reiñ bronn d'ur poupig, dizonañ ur bugel, troc'hañ bronn

d'ur poupig, troc'hañ bronnig d'ur poupig, digustumañ ur babig da zenañ, forc'hañ ur babig ; *entwöhntes Kind*, bugel dizon g., bugel dizonet g., bugel forc'het g.

V.em. : **sich entwöhnen** (hat sich (t-rt)) entwöhnt) : divoazañ [eus udb, diouzh udb], divoaziañ [eus udb, diouzh udb], en em zivoaziañ [diouzh udb], digustumañ ; *sich des Rauchens entwöhnen*, paouez gant ar butun, divoazañ diouzh ar butun.

Entwöhnung b. (-,-en) : dizonadur g., dizonidigezh b., dizon g., divoazañ g., forc'herezh g., forc'hadur g.

Entwöhnungskur b. (-,-en) : kur digaezhañ b., pareañs diouzh ur boaz bennak b., intentoù divoazañ lies. ; *sich einer Entwöhnungskur unterziehen*, ober ur gur digaezhañ, lakaat e gorf e pinijenn, ober ur pennad dizonañ, mont da dreiñ ar rod, [evit ar vezverien] bezañ aet da walc'hiñ e varrikenn.

entwölken V.k.e. (hat entwölkt) : skarzhañ ar c'houmoul, karzhañ an amzer, distrewiñ ar c'houmoul, diskolpañ ar c'houmoul, dismantrañ ar c'houmoul.

V.em. : **sich entwölken** (hat sich (t-rt) entwölkt) : *der Himmel entwölkt sich*, toullwennañ (sevel, digoumoulañ, spanaenniñ, naetaat, bravaat, divoriñ, tavadenniñ, fraeshaat) a ra an amzer, sederaat a ra an amzer, splannaat a ra an oabl, sklaeraat / splannaat a ra an amzer (Gregor), distrewiñ a ra ar c'houmoul, diskolpañ a ra ar c'houmoul, dismantrañ a ra ar c'houmoul.

entwölkt ag. : [oabl] digoumoul, splann, digostet, fraezh, karzhet.

entwürdigen V.k.e. (hat entwürdigt) : divriañ, mezhekaat, dismegañsiñ, dizenoriñ, divrudañ, dichekal, dibizañ, ifamañ, astutaat, displetaat, vilaat.

V.em. : **sich entwürdigen** (hat sich (t-rt) entwürdigt) : en em izelaat oc'h ober udb, en em izelaat gant udb, astutaat, displetaat, vilaat.

entwürdigend ag. : mezhekaus, dismegañsus, dizenorus, ifamus, displetaus, vilaus, disleberus, dibrizius, dizellezus, izelaus, dipitus.

Entwürdigung b. (-,-en) : mezhekadenn b., dismegañs b., displetadur g., disleberidigezh b.

Entwurf g. (-s,-würfe) : 1. damdresadenn b., brastres g., brastresadenn b., braslun g., brasluniadur g., brasskeudenn g., raktres g., raktresadenn b., raklun g., ardresadur g., rakskouer b., berddres g., damskeud g. ; *ein grober Entwurf*, un dic'hrosañ g., un divraz g., ur brouilhed g. ; *einfacher Entwurf*, raktres simpl (eeun) g. ; *einen Entwurf ausarbeiten*, sevel ur raktres ; *einen Entwurf annehmen*, reiñ e asant (asantiñ) d'ur raktres, grataat ur raktres, reiñ e c'hrad d'ur raktres, degemer ur raktres ; *einen Entwurf verwerfen*, nac'h (nac'hañ, disteuler) ur raktres ; 2. mennad g. ; *Gesetzentwurf*, danvez-lezenn g., mennad-lezenn g. ; 3. [preder.,Heidegger, Sartre] rakbannañ g.

entwurmen V.k.e. (hat entwurmt) : dibreñvedañ.

Entwurmer g. (-s,-) / **Entwurmsmittel** n. (-s,-) : dibreñveder g., louzoù dibreñvedañ g., louzoù-preñved g., louzoù-kest g., eneppreñveg g. [*liester eneppreñveier*].

entwurzeln V.k.e. (hat entwurzelt) : diwriziennañ, diswriziñ, diswriziennañ, diblantañ, displantañ, dispegañ [gwrizioù udb] diouzh an douar, dizouarañ ; *einen Zahn entwurzeln*, diwriziennañ an dant.

entwurzelt ag. : 1. displant, diwriziennet ; 2. [dre skeud.] diwriziennet.

Entwurzelung b. (-,-en) : diwriziennadur g.

entzählen V.k.e. (hat entzählt) : dizantañ ; *entzählt*, dizantet.

entzaubern V.k.e. (hat entzaubert) : distrobañ, divamañ, distrobinellañ, disorsañ, terriñ (treiñ) ar blanedenn, digilhañ, diskoulmañ an akuihetenn, diavelañ / diachantañ / diskontañ / digej ar bater (Gregor).

Entzauberung b. (-,-en) : diachantadur g.

entzerren V.k.e. (hat entzerrt) : 1. [amzer, tremenerezh] ingalañ, astenn, hiraat, distankañ ; 2. [skingomz, skinwel] reizhañ an torgamm ; 3. [skridoù] diluziañ, rannañ, eeunaat, plaenaat.

Entzerrung b. (-,-en) : 1. [amzer, tremenerezh] ingaladur g., astennadur g., astennidigezh b., distankerezh g. ; 2. [skingomz, skinwel] reizhadur an torgamm g. ; 3. [skridoù] rannadur g., diluziañ g.

entziehen V.k.e. (entzog / hat entzogen) : lemel kuit, dilemel, tennañ, didennañ, remuiañ, dirannañ eus, dioueriñ eus, forc'hañ [u.b. ag udb], forc'hañ [u.b. diouzh udb] ; *ich habe meiner Tochter die finanzielle Unterstützung entzogen*, dirannet em eus va merc'h eus va skoazelloù arc'hant, dioueret em eus va merc'h eus va skoazelloù arc'hant krennet em eus ar peuriñ da'm merc'h, lamet em eus va skoazelloù arc'hant digant va merc'h ; *ich kann ihr unmöglich mein ganzes Vertrauen entziehen*, n'on ket gouest da zisfiziout anezhi a-grenn, n'oufen ket disfiziout anezhi a-grenn ; *jemandem das Wort entziehen*, troc'hañ kaoz u.b., lakaat u.b. da devel, mont war gaoz (war gomz, war c'her) u.b., troc'hañ e gaoz d'u.b., stankañ e c'henoù d'u.b. ; *sein Führerschein wurde ihm entzogen*, skubet e voe e aotre bleinañ dezhañ, tennet (lamet) e voe e aotre bleniañ digantañ ; *jemandem die Nahrung entziehen*, disvouedañ u.b., divoueta u.b., marnaoniañ u.b., marnaonañ u.b., naoniañ u.b., naonegañ u.b., lezel u.b. hep tamm ; [kimiezh] *Sauerstoff entziehen*, dizoksidañ ; *Wasser entziehen*, dizouarañ ; *Salz entziehen*, diveinelaat ; *die Farbe entziehen*, dislivañ ; [gwir] *den Besitz entziehen*, diberc'hennañ (u.b.), lakaat (u.b.) er-maez eus e dra, lemel e vadoù (digant u.b.), kenkizañ (u.b.) ; [polit.] *jemandem seine Staatsangehörigkeit entziehen*, tennañ e vroadelezh digant u.b., lemel ar geodedadelezh digant u.b. ; [dre skeud.] *den Blick entziehen*, *den Augen entziehen*, tennañ a-zindan daoulagad an dud, kuzhat ouzh daoulagad an dud, lemel a-zirak daoulagad an dud.

V.em. : **sich entziehen** (entzog sich / hat sich (t-rt) entzogen) : 1. *sich den Blicken entziehen*, mont diwar wel (a-ziwar wel, diouzh gwel, er-maez a wel) ; *sich den Blicken der Menge entziehen*, en em dennañ a-zan selloù an dud ; *sich einer Gefahr entziehen*, en em dennañ a zañjer ; 2. [dre skeud.] *sich einer Pflicht entziehen*, mankout d'e zever, na ober e zlead, treiñ diwar un endalc'h ; *das entzieht sich meiner Kenntnis*, kement-se a zo dianav din, da c'houzout emañ kement-se din, da c'houzout emañ se ganin, n'ouzon dare (n'on ket bet kelaouet) diwar-benn an dra-se.

Entziehung b. (-,-en) : lamidigezh b., lamadur g., lamerezh g., dilamerezh g., sav g., savadenn b., tennadur g. ; *Entziehung der bürgerlichen Ehrenrechte*, forc'herezh

diouzh ar gwirioù keodedour g., lamidigezh ar gwirioù keodedour b.

Entziehungskur b. (-, -en) : kur digaezhañ b., pareañs diouzh ur boaz bennak b., intentoù divoazañ lies. ; *sich einer Entziehungskur unterziehen*, ober ur gur digaezhañ, lakaat e gorf e pinijenn, ober ur pennad dizonañ, [evit ar vezverien] bezañ aet da walc'hiñ e varrikenn.

entzifferbar ag. : dazlennadus, digejadus, hag a c'haller dirinegañ, hag a c'haller diskodañ, hag a c'haller digodañ, hag a c'haller ezvonegañ, hag a c'haller dialc'hwezañ.

entziffern V.k.e. (hat entziffert) : dirinegañ, digodañ, diskodañ, dialc'hwezañ, ezvonegañ, digejañ, dazlenn ; *eine auf Pergament geschriebene Urkunde entziffern*, digejañ gant poan hag aket ur skrid-parch.

Entzifferung b. (-, -en) : ezvonegañ g., digodañ g., diskoderezh g., diskodañ g., dialc'hwezañ g., dirinegañ g.

entzücken V.k.e. (hat entzückt) : boemañ, goursevel, treantiñ, trelatañ, mezevelliñ, mezviñ, bamañ, chalmiñ, lorc'hañ, dibradañ.

Entzücken goursav g., levenez b., plijadur b., chalm g., esmaeenn b., fent g., trelat g., trelaterezh g., trugar b., yec'hed g., bam g. ; *sie tanzt zum Entzücken*, un dudi (ur yec'hed, ur chalm, ur voem, un ebat) eo gwelet anezhi o tañsal, ur brav eo gwelet anezhi o tañsal, ur fent eo gwelet anezhi o tañsal, ur c'haer eo gwelet anezhi o tañsal, un drugar eo gwelet anezhi o tañsal, honnezh a ya brav en-dro, gwashat ma tañs brav ! ; *diese Nachricht versetzte ihn in Entzücken*, laouen-ran e oa bet o klevet ar c'heloù-se, trefuet-holl gant al levenez e voe pa glevas ar c'heloù-se, war ar pevarzek-kant e voe an traoù gantañ pa glevas ar c'heloù-se ; *vor Entzücken schauen*, tridal gant ar goursav, tridal gant al levenez, skrijañ gant ar blijadur ; *dieses Buch ist mein ganzes Entzücken*, ur chalm eo evidon lenn al levr-se, ur voem eo evidon lenn al levr-se.

entzückend ag. : boemus, dudijs, trelatus, mezevellus, mezvus, bamus, estlammus, marzhus, hoalus, glamorous ; *das ist ja entzückend !* nag un dudi ! pegen dudijs eo ! un estlamm eo ! un drugar eo ! ur chalm eo ! an dra-se a zo ur voem ! gwashat ma'z eo brav ! ; *sie spielt entzückend Klavier*, un drugar eo he c'hlevet o seniñ piano, ur yec'hed eo he c'hlevet o seniñ piano, ur chalm eo he c'hlevet o seniñ piano, ur voem eo he c'hlevet o seniñ piano, seniñ a ra piano ken brav ma'z eo un dudi he c'hlevet, gwashat ma son brav piano !

entzückt ag. : goursavet, boemet, dudiet, trelatet, bamet, fest ennañ ; *ich bin entzückt*, laouen-meurbet (laouen-ran, ken laouen ha tra, laouen evel an heol, ken laouen hag an heol seder evel ul laouenan, lirzhin evel ur vleunienn, lirzhin evel ul laouenan) ez on gant kement-se, ouzhpenn laouen on, karget eo va c'halon a levenez.

Entzückung b. (-, -en) : goursav g., dreistgoursav g., bamizon g., bamijenn b., trugar b., trelat g., trelaterezh g., bam g., bamadur g., bamerezh g., estlamm g. ; *in Entzückung geraten*, chom goursavet, goursevel, bamañ, bezañ dibradet.

Entzückungszustand g. (-s, -zustände) : treant g.

Entzug g. (-s) : lamidigezh b., lamadur g., lamerezh g., dilamerezh g., sav g., savadenn b. ; *Entzug der Ehrenrechte*, forc'herezh diouzh ar gwirioù keodedour g., lamidigezh ar gwirioù keodedour b.

entzügelt ag. : diroll, direol, direizh, dirollet, direoliet, diboell, diboellet.

Entzugserscheinung b. (-, -en) : azon a ezeved g., azon a ziouer g., azon a yun g. ; *er hat Entzugserscheinungen*, war yun a zramm emañ, emañ en diouer a zramm, en em gavout a ra en diouer, forc'het eo ; *er leidet unter starken Entzugserscheinungen*, ezhommek terrupl eo.

entzündbar ag. : entanus, helosk, tanidik, leskidik, loskus ; *leicht entzündbar*, hag a grog aes an tan ennañ, hag a zev evel paper, helosk.

entzünden V.k.e. (hat entzündet) : 1. entanañ, enaouiñ, tanañ, tanflammañ, c'hwezhañ an tan e ; *ein Streichholz an der Schachtel entzünden*, rimiañ un alumetezenn ouzh he boest, tanañ ur chimikenn, enaouiñ un alumetezenn, elumiñ un alumetezenn ; *Pulver entzünden*, lakaat an tan e-barzh poultr, entanañ (enaouiñ) ar poultr ; 2. [dre skeud.] *Leidenschaft entzünden*, lakaat birvilh da sevel e kalon u.b., entanañ kalon u.b.

V.em. : **sich entzünden** (hat sich (t-rt) entzündet) : 1. kregiñ tan en an-unan, entanañ, elumiñ, dont da danañ ; 2. [mezeg.] fumañ, kontammiñ, binimañ, goriñ, tanijennañ, linañ, dont lin en an-unan, bezañ e gor, dont gor en an-unan.

Entzündung g. (-s, -) : [tekn.] straker g., emors g.

entzundern V.k.e. (hat entzündert) : [tekn.] skuriañ, spurañ.

entzündet ag. : [mezeg.] fuloret, fumet, tanet, entanet, goret, tanailhet, poazh, tommet, binimet ; *der Finger ist entzündet*, fuloret (tanet, goret, tanailhet) eo e viz, gant ur bizad emañ deuet ez eus ur gor er biz ; *das Zahnfleisch ist entzündet*, gor a zo er vuñsun ; *meine Beine sind entzündet*, tanet (fuloret) eo va divesker ouzhin, deuet eo va divesker da danañ, emañ ar verv em divesker ; *seine Hinterbacken sind leicht entzündet*, saraget eo e beñsoù ; *rund um die Wunde war das Gewebe entzündet und angeschwollen*, fulor ha koeñv a oa en-dro d'ar gouli.

entzündlich ag. : 1. entanus, helosk, tanidik, leskidik, loskus ; 2. [dre skeud.] brouezek, imorus, herrek, her ha taer, taer, taerus, bouilh, bouilhus, tik, fourradus, intampius, diroll, entanet, entanus, tanus, grizias, taer evel an tan, gredus, leun a c'hred, berv, froudennek.

Entzündung b. (-, -en) : 1. loskidigezh b., devidigezh b., losk g., loskadenn b., pulluc'h b., tanijenn b. ; *Selbstentzündung*, loskidigezh emdarzh b., emloskidigezh b. ; 2. [mezeg.] fo g., tanijenn b., poazhidigezh b., gwrez b., arwez g., fulor g. ; *Blinddarmentzündung*, divilhenno g., apendikit g., tanijenn ar vouzellenn-dall b., gwentl mut g., tanijenn-breñvenn b., laerez-vut b. ; *Lungenentzündung*, skeventfo g., tanijenn-skevent b. skeventennad b. ; *ich habe mir eine Halsentzündung geholt*, me a zo deuet ur barr arwez em gouzoug, saraget eo va gouzoug ; *die Entzündung einer Wunde verursachen*, tanailhañ ur gouli ; [loen.] *Entzündung der Euterdrüsen*, arwez al laezh g., tanijenn beg ar vronn b.

entzündungsfördernd ag. : [mezeg.] tanus, gorus, fous, tanijennus ; *entzündungsförderndes Mittel*, louzoù tanus g., louzoù gorus g., louzoù fous, louzoù tanijennus.

Entzündungsgeschwulst b. (-s, -geschwülste) : [mezeg.] flegmon g., gor g.

entzündungshemmend ag. : [mezeg.] enepfo, eneptanijenn ; *entzündungshemmendes Mittel*, louzoù eneptanijenn g., enepfoeg g. [*liester enepfoeier*].

Entzündungsherd g. (-s,-e) : poent-kreiz an danijenn g.

entzwei Adv. : etre daou damm, e daou damm, dre e greiz, e daou, etre daou, e div rann, e div lodenn ; *etwas entzwei schneiden*, troc'hañ udb etre daou damm, troc'hañ udb e div rann, rannañ udb e div lodenn, rannañ udb e daou, troc'hañ udb e daou damm, daoudammañ udb.

entzweibrechen V.k.e. (bricht entzwei / brach entzwei / hat entzweigebrochen) : terriñ, broustañ, daouhanteriñ, ober daou eus [udb], ober div zarn eus [udb], ober daou damm eus [udb], terriñ dre e greiz.

V.gw. (bricht entzwei / brach entzwei / ist entzweigebrochen) : terriñ, terriñ dre e greiz, daouhanteriñ, mont etre daou damm, mont e daou damm, frailhañ krenn, broustañ.

entzweien V.k.e. (hat entzweit) : disrannañ, dizunaniñ, dizunvaniñ, digevreañ, digevrediñ, rannañ ; *Leute entzweien*, lakaat droug etre tud 'zo.

V.em. : **sich entzweien** (haben sich (t-rt) entzweit) : broc'hañ, en em vroc'hañ, sevel diaesterioù etre tud 'zo ; *sie haben sich entzweit*, aet eo ar moc'h en ed-du etrezo, droug (fachiri, glazentez, broc'h, mouzherezh) a zo etrezo, savet ez eus broc'h (trouz, treflez, diaesterioù) etrezo, savet 'zo etrezo, fall eo an traoù etrezo, torret eo ar votez etrezo, echu eo tout etrezo, rouzet eo ar bloneg, n'o deus afer ebet mui an eil ouzh egile, troet eo d'ar put etrezo, rannet int gant an dizunvaniezh.

entzweierend ag. : disrannus.

entzweigehen V.gw. (ging entzwei / ist entzweigegangen) : terriñ, mont e daou damm, mont etre daou damm.

entzweihacken V.k.e. (hat entzweigehackt) /

entzweihauen V.k.e. (haute entzwei / hieb entzwei / hat entzweigehauen) : faoutañ dre e greiz.

entzweit ag. : digar, dizunvan, dizunvanet, broc'het, facht, mouzhet an eil ouzh egile, mouzherezh etrezo, rannet gant an dizunvaniezh, rouestl etrezo.

Entzweiung b. (-,-en) : broc'hadeg b., broc'h g., broc'had g., dizunvaniezh b., dizunvan g., dispeoc'h g., hennon g., fuilhadeg b., diemglev g., brouilhes g., disranniezh b., gwall intent g., dizunanded b., dizunander g., dizunaniezh b., dizunvanded b., dizunvander g., diaesterioù lies., mouzherezh g.

en vogue Adv. : diouzh ar c'hiz, en e vog.

Enukleation b. (-,-en) : [mezeg.] eznukleñ g., eznukleadur g. ; *Enukleation des Augapfels*, dilagadañ g.

enukleieren V.k.e. (hat enukleiert) : [mezeg.] eznukleañ ; *jemandes Augapfel enukleieren*, dilagañ u.b.

Enzephalogramm n. (-s,-e) : [mezeg.] enkefalogram g.

Enzian g. (-s,-e) : [louza.] jañsif g.

Enzyklika b. (-, Enzyklken) : lizher-meur g., kelc'hlizher-meur g. ; *päpstliche Enzyklika*, lizher-meur ar Pab g. ; *kaiserliche Enzyklika*, lizher-meur an impalaer g.

enzyklisch ag. : ... al lizher-meur

Enzyklopädie b. (-,-n) : 1. kelc'hhouiziegezh b. ; 2. kelc'hgeriadur g., gourgeriadur g., holloueziadur g. ; *Enzyklopädie der Medizin*, holloueziadur ar vezegiezh g.

enzyklopädisch ag. : kelc'hhouiziek, kelc'hhouiziel, hollouiziek ; *enzyklopädisches Wissen*, hollouiziegezh b., kelc'hhouiziegezh b.

Enzyklopädist g. (-en,-en) : kelc'hhouiziad g., hollouiziadurour g.

Enzym n. (-s,-e) : enzim g., goellenn b.

Eozän n. (-s) : eoken g.

eozänisch ag. : eokenel.

epagogisch ag. : [preder.] epagoge.

Epakte b. (-) : [stered.] epak g. (Gregor), epakta b.

Epaulette b. (-,-n) : skoazgenn b.

Epen *liester evit Epos*.

Epenthese b. (-,-n) : [yezh.] mezkresk g., epentezenn b., dazlec'hiadur g.

Ephebe g. (-n,-n) : [Henamzer] paotr yaouank g., kaezoureg g., efeb g.

ephektisch ag. : [preder.] efetek.

Ephemeriden lies. : [stered.] efemeridoù lies.

Ephesos n. : Efesos b., Efesios b. ; [mojenn.] *die Sieben Schläfer von Ephesus*, seizh Huner Efesos lies., breudeur ar seizh hun lies.

Epidemie b. (-,-n) : darreuziad g., pore g., poread g., kleñved-red g., barrad-red g., gwall gleñved g. ; *eine Grippeepidemie ist ausgebrochen*, ar grip a zo o redek nevez 'zo ; *die Epidemie hat viele Menschen dahingerafft*, bez' ez eus bet c'hwennet (skoet, lipet) kalz a dud gant ar pore.

epidemisch ag. : darreuziad, darreuziadek, darreuziadel, darreuzius, ... kleñved-red, poreek, poreüs, epidemek.

Epidermis b. (-, Epidermen) : 1. [korf.] ken g., ezkroc'hen g., epiderm g., rusk g. ; 2. [louza.] ken g., ezkroc'hen g.

Epidural... : [mezeg.] peridurel, wardevel, war-dev.

Epiduralanästhesie b. (-,-n) : [mezeg.] dieraeziñ wardevel g., peridural g.

Epiduralraum g. (-sn-räume) : [korf.] kavenn war-dev b.

Epigenese b. (-) : kenstummadur g.

Epigone g. (-n,-n) : 1. warlerc'hiad g. ; 2. [dre astenn.] gwall zrevezer g., gwall zezreveller g.

epigonenhaft ag. : [arzoù] akademek, akademiek, hep ijin, hep nerzh-krouiñ.

Epigontum n. (-s) : [arzoù] akademiadegezh b., akademiagezh b., akademegezh b.

Epigramm n. (-s,-e) : epigramm g., flemmiganig g., flemmadenn b.

Epigraph n. (-s,-e) : enskrid g., enskrivadenn b., enskrivadur g., skrid-ardamez g.

Epigraphik b. (-) : enskrivadurouriezh b.

Epigraphist g. (-en,-en) : enskrivadurour g.

Epik b. (-) : [barzh.] barzhoniezh veurzanevellek b.

Epiker g. (-s,-) : meurzanvellour g.

Epikur g. : Epikuros g.

Epikureer g. (-s,-) : epikurad g., epikurour g.

epikureisch ag. : epikurat, epikurour.

Epikureismus g. (-) : epikurouriezh b.

epikurisch ag. : epikurat, epikurour.

Epilepsie b. (-,-n) : [mezeg.] droug-uhel g., kleñved-uhel g., droug-sant g., droukfell g., droug-sant-Yann g., epilepsiezh b.

Epileptiker g. (-s,-) : [mezeg.] drouguheleg g., epileptad g., epilepteg g., droukfelleleg g.

Epileptikerin b. (-, -nen) : [mezeg.] drouguhelegez b., epileptadez b., epilepteged b., droukfellegez b.

epileptisch ag. : [mezeg.] epileptek, drouguhelek, droukfellek, loariet, loariet, droukfellel, -droukfell ; *einen epileptischen Anfall bekommen*, kouezhañ e droug sant-Yann, kouezhañ e droug-sant, kouezhañ en arwez, kouezhañ e barr, kouezhañ e droug-uhel ; *sie hatte epileptische Anfälle*, honnezh a gouezhe en arwez, barradoù droukfell he deveze, honnezh a oa loariet.

Epilog g. (-s, -e) : gourfenn g., gourfennskrid g., dibenn g.

Epiphanias n. (-) / **Epiphaniasfest** n. (-) / **Epiphanie** b. (-) : [relij.] gouel ar Rouaned g., gouel ar Rouanez g., gouel ar vadeziant g., gouel ar Sterenn g.

Epiphänomen n. (-s, -e) : isanadenn b., addisoc'h g.

Epiphänomenalismus g. (-) : [preder.] isanadenouriezh b., addisoc'houriezh b.

Epiphänomenalist g. (-en, -en) : isanadenour g., addisoc'hour g.

Epiphysenfuge b. (-, -n) : [korf.] migorn an dalpenn g.

episch ag. : 1. meur, meurzanvellek, meurzanvellel ; 2. harozel.

episkopal ag. : eskobel, ... eskob, ... an eskob, ... an eskibien.

Episkopat n. (-s, -e) : 1. [dinded] eskobelezh b., eskobded b., eskobiaj g. ; 2. [karg] eskobiezh b. ; 3. [rummad] korf an eskibien g., korf an eskeb g.

Episode b. (-, -n) : 1. rannanevell b., pennad g., bommdanevell g., rann b. ; 2. [mezeg.] prantad g., resmiad g. ; 3. degouezh g., degouezhadenn b., c'hoarvezadenn b., abadenn b.

episodenhaft ag. / **episodisch** ag. : bep ur mare, berr, berrbadus, berrbad, mareadek, a-abadennou, maremare.

Epistel b. (-, -n) : 1. [relij.] lizher g. ; *die Episteln*, lizheroù an Ebstel lies. ; 2. [relij., lodenn eus an oferenn] abostol g. [*liester* abostoloù] ; 3. [dre skeud.] sarmon b. ; *jemandem die Epistel lesen*, lavaret e Bater (kanañ e Bater Noster) d'u.b.

Epistelseite b. (-) : [relij.] tu an abostol g.

Epistemologie b. (-) : epistemologiezh b., skiantoniezh b., gouezoniezh b., gouiziadoniezh b. ; *genetische Epistemologie*, epistemologiezh dedarzhel b.

epistemologisch ag. : epistemoleg, gouezoniel, skiantoniel, gouiziadoniel.

Epitaph n. (-s, -e) : bezskrivadur g., bezskrid g., skrid-bezh g.

Epithel n. (-s, -e) / **Epithelium** n. (-s/ Epithelien) : [korf.] epitelienn b.

Epizentrum n. (-s, -zentren) : gorregreizenn b., poent kreiz g., epikreizenn b.

epochal ag. : istorel, pouezus, arouezius (arouezus) eus ur marevezh, mareadel, disheñvel-krenn diouzh kent, reveulzius ; *epochal sein*, leuskel e louc'h (e roudoù) e red an istor, merkañ un istorvezh gant e louc'h, bezañ ur maen-bonn en istor.

Epoche b. (-, -n) : marevezh g., mare g., maread g., marevezhiad g., rannamzer b., istorvezh g., prantad istorel g., oadvezh g., oadvezhiad g., grez g., hoalad g., koulz g., koulzad g., peusad g., salead g., ampoent g. ; *in dieser Epoche häufen sich wichtige Ereignisse*, darvoudaouek e oa bet ar marevezhiad-se, d'ar mare-se

e fonn an darvoudoù istorel a-bouez ; *Epoche machen*, reiñ an ton, diskouez an hent nevez, digeriñ un hent nevez, leuskel e louc'h (e roudoù) e red an istor, merkañ un istorvezh gant e louc'h ; *Epoche machend*, istorel, pouezus, arouezius (arouezus) eus ur marevezh, ur maen-bonn en istor anezhañ, un darvoud bras en istor anezhañ, un darvoud meur en istor anezhañ ; *die beiden Kirchen stammen aus verschiedenen Epochen*, an div iliz a zo bet savet da goulzoù disheñvel.

Epoché b. (-) : [preder.] barnarsav g.

epochemachend : ag. : istorel, pouezus, arouezius (arouezus) eus ur marevezh, ur maen-bonn en istor anezhañ, un darvoud bras en istor anezhañ, un darvoud meur en istor anezhañ, disheñvel-krenn diouzh kent, reveulzius.

Epos n. (-s, Epen) : danevellgan g., meurgan g., kanenn-veur b., meurzanvell b., dezrevell-veur b., gwerz-veur b., kurwerz b., mojenn-veur b., hanez g.

Epoxidharz g. (-es, -e) / **Epoxiharz** g. (-es, -e) : [kimiezh] rousin epoksi g., poliepoksik g., polimer-epoksik g.

Eppich g. (-s, -e) : [louza.] 1. ach str. ; 2. [barzh., louza.] iliastr., broust str., brust str., delienn-red b. [*liester* delioù-red], fouliar str.

Equativ g. (-s, -e) : [yezh.] derez-kevatal g.

Equipage b. (-, -n) : karroñs g.

Equipe b. (-, -n) : skipailh g., laz g., kouch g., pare g.

equipieren V.k.e. (hat equipt) : sternañ, pourvezañ, aveiñ, terkañ.

Equipierung b. (-, -en) : sterniadur, pourvezadur g., aveadur g.

er raganv-gour : eñ, an tamm anezhañ, hennezh.

er-

rakverb stag a verk :

I. Deroù un ober pe donedigezh en ur stad nevez :

a) diwar ur verb simpl. *klingen*, seniñ ; *erklingen*, kregiñ da seniñ ; *tönen*, tintal ; *ertönen*, tregerniñ.

b) diwar un anv-gwan. *krank*, klañv ; *erkranken*, klañvel ; *weich*, gwak ; *erweichen*, gwakaat.

II. Disoc'h un ober diwar ur verb simpl :

ringen, stourm ; *erringen*, ober e gerz eus udb en ur stourm, perc'hennañ.

erachten V.k.e. (hat erachtet) : kavout d'an-unan, soñjal d'an-unan ; *für gut erachten*, kavout mat (dereat) ober udb.

Erachten n. (-s) : *nach meinem Erachten, meines Erachtens*, hervezon, da'm soñj, da'm santimant, war va meno, da'm meno, hervez va meno, hervez va soñj, a soñj din, a gred din, a gav din, diwar va danvez, hervez va intent, mar gallan dezvarn drezon va-unan, evidon-me.

erahnen V.k.e. (hat erahnt) : douetiñ, raksantout, spurmantiñ, diawelet, kaout e zrouksant e ..., diskrediñ, nadiñ, damwelet, merzout ; *das lässt nichts Gutes erahnen*, an dra-se a zo gwall sinadoù deomp, keal a geloù fall eo an dra-se, an dra-se a zo ur sin fall deomp, kement-se a denno da wall fin, kement-se a yelo e zrouziwezh, kement-se a ziskouez n'eus netra a vat da c'hortoz, kement-se a lusk diskouez ez echuo fall an traoù, sin gwall fin eo an dra-se, gwall geloù a zo da

gaout gant an dra-se, n'eo ket ur seblant vat, seblant a zrougoù eo an dra-se, se a zo un dra a wall seblant, gwallseblantus eo an dra-se.

erarbeiten V.k.e. (hat erarbeitet) : 1. gounit o labourat, gounit diouzh c'hwezenn e dal, gounit o c'hweziñ ; 2. sevel, empennañ, danzen, ergrafañ ; *Konzepte erarbeiten*, ergrafañ meizadoù, danzen meizadoù.

V.em. : **sich erarbeiten** (hat sich (t-d-b) erarbeitet) : gounit o labourat, gounit diouzh c'hwezenn e zremm, gounit gant c'hwezenn e dal, gounit gant c'hwezenn e zremm, gounit ouzh c'hwezenn e dal, gounit ouzh c'hwezenn e zremm, gounit o c'hweziñ, gounit en ur c'hweziñ, gounit diwar-bouez e zivrec'h.

Erbabel g. (-s) : noblañs a-berzh tad b., noblañs kozh b.

Erbänderung b. (-, -en) : [bev.] kemm genoniezhele g., dargenad hilel g., dargenad genetek g.

Erbanlagen lies. : doareennoù hêrezhele lies., glad genetek g., genotip g.

Erbanspruch g. (-s, -ansprüche) : [gwir] arvennad hêrezhele g., dezo war un hêrezhele g.

Erbantritt g. (-s, -e) : [gwir] darbenn hêrezhele g.

erbarmen V.em. : **sich erbarmen** (hat sich (t-rt) erbarmt) : *sich jemandes erbarmen*, kaout (kemer) truez ouzh u.b., kemer truez war u.b., kaout damant ouzh u.b., trueziñ ouzh u.b.

V.k.e. (hat erbarmt) : 1. lakaat truez e, plantañ truez e ; 2. [dre skeud.] *das könnte einen Stein erbarmen*, nag un druegezh diharak ! ur ranngalon eo gwelet kement-se ! un diframm eo gwelet kement-se ! biskoazh ne voe gwelet truezusoc'h tra, maleürus eo memes tra gwelet kement-se, un druez eo gwelet kement-se, truez eo gwelet kement-se.

V.gw. : *Gott erbarm !* Doue da viro ! sikour, o va Doue ! (Gregor).

Erbarmen n. (-s) : kendruez b., trugarez b., trugar b., truez b., damant g., karantez b., karitez b., ranngalon b. ; *ich habe Erbarmen mit ihm*, truez am eus outañ (warnañ), kemer a ran ranngalon gantañ, truez a gemeran outañ (warnañ), gloazañ a ra ac'hanon gwelet ar paourkaezh den-se ; [dre skeud.] truegezh b., truez b. ; *es ist zum Erbarmen*, nag un druegezh ! nag un druez ! un druegezh (un druez, ur skrij hag un druez, ur ranngalon, un diframm) eo gwelet kement-se ! ma n'eo ket un druez ! ma n'eo ket trist ! poan a ra d'an daoulagad gwelet seurt traoù, nag un druegezh diharak ! bras eo gwelet seurt traoù, truez eo gwelet kement-se, an dra-se a zo ur goustiañs ! maleürus eo memes tra gwelet kement-se ; *aus Erbarmen*, dre gendruez ; *ohne Erbarmen*, didruez, dibardon, dibedenn, dibedennus, dizamant, didrugar, digoant, antrugar, digernez, start, dibleg, kriz, garv, yud, digalon, kalet a galon, kriz e galon, skornet e galon, kaledet e galon, spelc'het e galon, disec'het-pizh e galon, krin e galon, krinet e galon, didruezus, didrugarezus, digar, dihegar, digarantez, diguñv, dibalamour.

erbarmenswert ag. : mantrus, reuzeudik, truezus, truezek, tristidik.

Erbarmer g. (-s, -) : den trugarezus g., Doue trugarezus g.

erbärmlich ag. : 1. mantrus, reuzeudik, truezus, truezus-bras, truezek, morfontus, tristidik ; 2. [dre astenn.] truezus, gouelvanus, dipitus, gwall zister, divalav,

mezhus, mantrus, reuzeudik, truek, truezek, tru, tristidik, truilh ; *in einem erbärmlichen Zustand*, en ur stad dipitus (truezus), dipitus e zoare (e stad), truezus e stad (e zoare), truez meurbet e zoare ; *der Sportplatz befand sich in einem erbärmlichen Zustand*, stad an dachenn sport a oa truezus da welet, un druez e oa gwelet e peseurt stad e oa an dachenn sport, an dachenn sport a oa ur goustiañs gwelet e peseurt stad e oa ; 3. disterik, divalav, dipitus ; *ein erbärmliches Ergebnis*, un disoc'h divalav (gwall zister, dipitus) g. ; *wie erbärmlich !* nag un druez ! an dra-se a zo ur goustiañs ! ; 4. fallakr, fall, divalav, vil, fell, kasaus, brein, gagn, ganas, displed, dispriz, astut ; *wie können sie nur in diesem erbärmlichen Kaff leben ?* penaos e reont evit padout keit-se eus pep lec'h ? penaos e reont evit padout keit all eus pep lec'h ? ; 5. spontus, put.

Erbärmlichkeit b. (-) : 1. distervez b. ; 2. drougiezh b., fallentez b., fallagiezh b. ; 3. reuzidigezh b., truegezh b., kaezhnez b., morfont g., morfontadur g.

Erbarmung b. (-, -en) : truez b., ranngalon b., trugar g., trugarez b.

erbarmungslos ag. : didruez, dibardon, dibedenn, dibedennus, dizamant, didrugar, digoant, antrugar, digernez, start, dibleg, kriz, garv, rust, yud, digalon, kalet a galon, kriz e galon, skornet e galon, kaledet e galon, spelc'het e galon, disec'het-pizh e galon, krin e galon, krinet e galon, didruezus, didrugarezus, digar, dihegar, digarantez, diguñv, dibalamour.

Adv. : diblegus, didrugar, didruez, dizamant, hep sellet blaz ebet, hep sellet kont ebet, rust.

erbarmungsvoll ag. : trugarezus, truezus, a druez.

erbauen V.k.e. (hat erbaut) : 1. sevel, savelañ, savaduriñ, adeiladiñ, batisañ, edifiñ, konstru, konstruiñ, diazezañ, krouiñ ; 2. [dre skeud.] skoueriañ ervat, skoliañ, kenteliañ ; *den Leser erbauen*, skoliañ (kenteliañ) ervat al lenner / reiñ skol vat (reiñ skouer vat, reiñ kentelioù mat) d'al lenner (Gregor), skoueriañ ervat al lenner, kinnig lennadennoù a skouer vat.

Erbauer g. (-s, -) : savour g., saver g., diorreour g.

Erbauerin b. (-, -nen) : savourez b., diorreourez b.

erbaulich ag. : kentelius, kelennus, skolius, skouerius, a skouer vat, yac'hus d'ar speredoù, yac'h ; *erbauliche Bücher*, levrioù mat lies.

erbaulichkeit b. (-) : kenteliusted b., skoueriusted b., skoliusted b.

Erbauseinandersetzung b. (-, -en) : [gwir] ingaladur an hêrezhele g., lodennadur an hêrezhele g.

Erbauung b. (-, -en) : 1. savidigezh b., savadurezh b., saverezh g., savadur g., krouidigezh b., konstruidigezh b., diorroidigezh b. ; 2. [dre skeud.] skoueriadur g.

Erbauungsbuch n. (-s, -bücher) : [relij.] eurioù g., eureier g., levr a zevotion g.

Erbbaurecht n. (-s, -e) : [gwir] douar-sens g., mereuri war sens (Gregor) b., koumanant hirbad g., feurm hirbad g., lizher-adeilad g.

Erbbedingtheit b. (-) : urvegezh b., hêrelezh b., hirhêrelezh g., gouenn b.

erbberechtigt ag. : [gwir] hag a c'hall susitiñ, hag a c'hall heritañ, urvus.

Erbbild n. (-s, -er) : [bev.] genotip g.

erbbiologisch ag. : eus ar glad genetek, eus ar glad hilel, genetek, hilel.

Erbe¹ g. (-n,-n) : hêr g., heritour g., urv g. [*liester urved*] ; *als Erbe einsetzen, als Erbe bezeichnen*, ober u.b. e heritour (Gregor) ; *reicher Erbe*, pennhêr g. ; *jemandes Erbe sein*, bezañ hêr d'u.b. ; *jemanden als Erben haben*, kaout u.b. da hêr.

Erbe² n. (-s) : hêrezh b., heritaj g., legadenn b., glad g., susit g./b., danvez g., degouezh g., hêrvad g., hêrvadoù lies. ; *das Erbe fällt jemandem zu*, kouezhañ (degouezhout) a ra an hêrezh d'u.b., mont (degouezhout) a ra an hêrezh gant u.b. ; *das Erbe antreten*, degouezhout an hêrezh gant an-unan (d'an-unan) ; *das Erbe ausschlagen*, na zegemer un hêrezh, nac'h un hêrezh ; *das Erbe durchbringen*, lipat e askorn, lipat e drantell, foetañ e drantell, foetañ e gorbilhenn.

erbeben V.gw. (ist erbebt) : krenañ, kridiennañ ; *der Saal erbebte vor Zurufen*, krenañ a rae ar sal gant ar youc'hadennoù, ar youc'hadennoù a rae d'ar sal krenañ ; *vor Zorn erbeben*, krenañ (skrijañ) gant ar gounnar a zo en an-unan, birviñ gant ar gounnar.

Erbeben n. (-s) : **1.** kren g., krenerezh g. ; **2.** trid g., skrij g.

erbeigen ag. : deuet dre hêrezh, degouezhet dre hêrezh, bet da hêrezh, hêrezhel, diwar hêrezh, a-hêrezh.

erbeingesessen ag. : annezet dre hêrezh abaoe pell.

Erbeinsetzung b. (-,-en) : [gwir] lakidigezh da heritour b.

erben V.k.e. (hat geerbt) : kaout da hêrezh, heritañ ; *etwas erben*, heritañ eus udb ; *ein Haus von seinen Eltern erben*, kaout un ti da (en, a, dre) hêrezh digant e dud, kaout un ti da (en, a, dre) hêrezh eus perzh e dud (a-berzh e dud), dont un ti d'an-unan diwar-lerc'h e dud, dont un ti d'an-unan digant e dud, degouezhout un ti d'an-unan a-berzh e dud ; *er hat von seiner Mutter geerbt*, bez' en deus bet un degouezh a-berzh e vamm ; *er hat dieses Haus geerbt*, an ti-se a zo deuet dezhañ dre zegouezh, an ti-se a zo deuet dezhañ dre hêrezh, lezet o deus e dud an ti-se dezhañ da hêrezh, lezet o deus e dud an ti-se gantañ ; *sie besaß sieben- oder achthundert Franc, die sie von ihren Eltern geerbt hatte*, seizh pe eizh kant lur a oa chomet ganti war-lerc'h he zud.

Erbengemeinschaft b. (-,-en) : kumuniezh an hêred b., kumuniezh an heritourien b.

erbeten¹ V.k.e. (hat erbetet) : kaout (tizhout, tapout, gounit) dre forzh pediñ, kaout (tizhout, tapout, gounit) dre fin pediñ, kaout (tizhout, tapout, gounit) dre zalc'h azgoulenn, kaout udb dre hir delc'her da azgoulenn.

erbeten² *anv-gwan-verb evit erbitten* ; *Antwort erbeten*, respontit (diskrivit), mar plij !

erbetteln V.k.e. (hat erbettelt) : azgoulenn, kestal, kaout (tizhout, tapout, gounit) dre forzh azgoulenn, kaout udb dre hir delc'her da azgoulenn.

erbeuten V.k.e. (haterbeutet) : skrapañ, divorañ, preizhañ.

erbfähig ag. : [gwir] hag a c'hall susitiñ, hag a c'hall heritañ, urvus.

Erbfähigkeit b. (-) : gwir da susitiñ g., gwir da heritañ g., urvusted b.

Erbfaktor g. (-s,-en) : faktor genetek g., parenn hilel b., parenn c'henetek b., gwereder hilel g., gwereder genetek g.

Erbfall g. (-s,-fälle) : susit g./b., urvadur g. ; *Eintritt des Erbfalls*, digoradur ar susit g.

Erbfehler g. (-s,-) : namm hêrezhel g., namm genetek g., namm hilel g.

Erbfeind g. (-s,-e) : enebour a-holl-viskoazh g.

Erbfolge b. (-,-n) : [gwir] urzh susitiñ g., urzh urviñ g., susit g./b. ; *Erbfolge in gerader Linie*, hêrezh (degouezh g.) a linenn eeun b. (Gregor).

erbfolgeberechtigt ag. : [gwir] hag a c'hall susitiñ, hag a c'hall heritañ, urvus.

Erbfolgekrieg g. (-s,-e) : brezel hêrezh g., brezel susitiñ g., brezel ar susitourien g., brezel an urved g. ; *bretonischer Erbfolgekrieg*, Brezel Hêrezh Breizh g.

Erbgang g. (-s,-gänge) : **1.** [gwir] degouezh g., urvadur g. ; **2.** [loen.] lignez b., hil g.

Erbgesetze lies. : [bev] lezennoù an hêrelezh lies.

Erbgut n. (-s,-güter) : **1.** glad g., susit g./b., hêrezh b., hêrvad g., hêrvadoù lies. ; **2.** glad genetek g., genotip g., doareennoù hêrezhel lies. ; *Mutation des Erbgutes*, kemm genoniezhel g., dargenad hilel g., dargenad genetek g.

erbgutschädigend ag. : noazus evit ar glad genetek.

erbieten V.k.e. (erbot / hat erboten) : kinnig, kinnizien.

V.em. : **sich er bieten** (erbot sich / hat sich (t-rt) erboten) : en em ginnig ; *er erbot sich, den Führer zu spielen*, kinnig a reas heñchañ ac'hanomp, en em ginnig a reas evit hon heñchañ.

Er bieten n. (-s) : kinnig g.

Erbin b. (-,-nen) : hêrez b., heritourez b., urvez g. ; *reiche Erbin*, pennhêrez b.

Erbinformation b. (-,-en) : stlennad genetek g.

erbitten V.k.e. (erbat / hat erbeten) : *etwas von jemandem erbitten*, **a)** goulenn udb digant u.b., aspediñ udb digant u.b., aspediñ u.b. d'ober udb ; **b)** kaout (tizhout, tapout, gounit) udb digant u.b. dre forzh gourfediñ (pediñ hag aspediñ) anezhañ, kaout udb dre hir delc'her da azgoulenn.

erbittern V.k.e. (hat erbittert) : [dre skeud.] chifañ, hegaziñ, annoazañ, atahinañ, feukañ, goefiñ, trenkañ kalon u.b., trenkañ spered u.b., gwashaat.

erbittert ag. : **1.** trenket e galon, trenket e spered, chifet, c'hwerv, anoazet, troet e breñv, war e du fall, o c'hoefiñ, koeñvet e boch, kintoù ennañ, en e benn fall, treuflez, trenk e valadenn, trenket e valadenn, e gwad porc'hell, tev e vourennoù, rekin, kamm e vlevenn, e roched e gwask e revr, e leue a-dreuz gantañ, aet e leue a-dreuz gantañ, e leue a-dreuz en e gof, e leue a-dreuz ennañ, foeñvet gant an desped ; **2.** arloupet, arloup, garv, taer ; *erbitterter Feind*, enebour arloup g. ; *gegen jemanden einen erbitterten Kampf führen*, arloupiñ war u.b. ; *erbitterter Kampf*, stourm arloup g., krogad garv g. ; *erbittert kämpfen*, stourm gwevn, stourm hep diskregiñ, stourm par d'un diaoul gant holl nerzh e gorf, en em zifenn d'ar mud, stourm kalet, en em gannañ a-lazh-korf.

Erbitterung b. (-,-en) : c'hwervoni b., c'hwerventez b., droukrañs b., drougiezh g., heg g., onglenn b., gourvenn g., binim g., brouez b., fum g., arfleu g., hegazerezh g., arloup g., arlouperezh g., atahinarezh g.

Erbium n. (-s) : [kimiezh] erbiom g.

erbkrank ag. : [bev.] ur c'hleñved hêrezhel stag outañ.

Erbkrankheit b. (-,-en) : kleñved hêrezhel g.

erblasen V.k.e. (erbläst / erblies / hat erblasen) : [tekn., potin] kenderc'hiñ, produiñ.

erblasen V.gw. (ist erblasst) : 1. distronkañ, dislivañ, morlivañ, drouglivañ, koll e liv, plombañ, dont liv ar grampouezhenn gentañ war an-unan, dont liv krampouezh Kemper war e c'henoù, staenañ, mont e liv diouzh an-unan, gwiskañ liv blin, gwiskañ liv peñver, gwiskañ gwall liv / glazañ (Gregor) ; *vor Neid erblasen*, glaouriñ gant ar warizi, glazañ gant ar warizi ; *vor Schreck erblasen*, mont morlivet gant ar spont, hirisñ ; 2. [dre astenn.] mervel, tremen.

Erblasen n. (-s) : glazadur g., glazidigezh b., glazentez b., staenadur g. ; *zum Erblasen bringen*, drouklivañ, lakaat da zrouklivañ.

Erblasser g. (-s,-) : testamanter g., laeser g., legader g., tester g., donezoner g. ; *die letztwilligen Verfügungen eines Erblassers zur Ausführung bringen*, efediñ un testament.

Erblasserin b. (-,-nen) : testamanterez b., laeserez b., legaderez b., testerez b., donezonerez b.

Erblast b. (-,-en) : 1. diwan a-gozh g., dleoudoù a-gozh lies. ; 2. diwan diwar hêrezh g., dleoudoù diwar hêrezh lies.

erbleichen V.gw. (erblich / ist erblichen) : distronkañ, dislivañ, morlivañ, drouglivañ, koll e liv, plombañ, dont liv ar grampouezhenn gentañ war an-unan, dont liv krampouezh Kemper war e c'henoù, staenañ, gwiskañ liv peñver, gwiskañ liv blin, mont e liv diouzh an-unan, gwennaat, gwiskañ gwall liv / glazañ (Gregor) ; *vor Schreck erbleichen*, mont morlivet gant ar spont, hirisñ.

Erbleichen n. (-s) : glazadur g., glazidigezh b., glazentez b., staenadur g. ; *zum Erbleichen bringen*, drouklivañ.

erblich ag. : ... hêrezh, diwar hêrezh, dre hêrezh, hêrezhel, a-hêrezh ; *erbliche Belastung*, si (namm) deuet diwar hêrezh g., si (namm) hêrezhel g., hêrelezh gwall vec'hiet b.

Adv. *erblich besitzen*, piaouañ (perc'hennañ) dre hêrezh, bezañ [udb] d'an-unan dre hêrezh, bezañ deuet [udb] d'an-unan dre zegouezh ; [bev.] *erblich belastet*, un namm deuet dezhañ diwar hêrezh stag outañ, un namm hêrezhel stag outañ, ur si deuet dezhañ diwar hêrezh peg ennañ, ur si hêrezhel peg ennañ.

Erbllichkeit b. (-) : 1. [gwir] hêrerezh g. ; 2. [bev.] hêrelezh b.

erblicken V.k.e. (hat erblickt) : 1. gwelet, merzout, spurmantiñ, skeiñ e lagad war ; 2. *das Licht der Welt erblicken*, dont war an douar, lakaat e fri war an douar, bezañ ganet, dont er bed (Gregor).

erblinden V.gw. (isterblindet) : 1. mont dall, koll ar gweled, koll ar gwel. ; *er ist auf seinem linken Auge erblindet*, sein linkes Auge ist erblindet, kollet eo gantañ ar gwel en e lagad kleiz ; 2. dont dilufr, dilufrañ.

erblindet ag. : 1. deuet dall, erru dall ; 2. [dre skeud.] dilufr ; *erblindeter Spiegel*, melezour dilufr g.

Erblindete(r) ag.k. g./b. : dall g., dallez b.

Erblindung b. (-,-en) : 1. kollidigezh ar gwel b., koll ar gwel g., kollidigezh ar gweled b., koll ar gweled g. ; 2. dallentez b., dallidigezh b.

erblos ag. : dishêr, dihêr ; *erblos machen*, dishêrañ, dishêrezhañ.

erblühen V.gw. (ist erblüht) : bleuniañ, bleuñviñ, fleurisañ, bokediñ.

Erblühen n. (-s) : digoradur g., bleuniadur g., bleuñvidigezh b., bleuñvadeg b., bleuñvadur g.

Erbmasse b. (-,-n) : glad genetek g., genotip g., doareennoù hêrezhel lies.

Erbmonarchie b. (-,-n) : unpenniezh hêrezhel b., monarkiezh hêrezhel b.

erbohren V.k.e. (hat erbohrt) : [tekn.] dizoleiñ dre sondañ.

Erbonkel g. (-s,-) : eontr pinvidik divugale g., eontr pinvidik hep bugale g.

erborgen V.k.e. (hat erborgt) : amprestañ.

erbosen V.k.e. (hat erbest) : fachañ, gwanikenniñ, gwashaat.

V.em. : **sich erbosen** (hat sich (t-rt) erbest) : kemer dipit, broc'hañ, fachañ, brouezñ, feulziñ, mont er-maez eus e groc'henn, mont e gouez, mont e droug, mont e feuls, sevel war beg e dreid, mont diwar e dreid, mont e volc'h diwar e lin, dont gouez, dont da dommañ d'an-unan, mont e fulor ruz, mont en ur fulor, kregiñ ar gounnar en an-unan, koll e bothouarn bihan, mont tro en e voned, lakaat e voned ruz, ober ur roñse bras, ober ur marc'h bras, lammat war ar marc'h glas, mont e kounnar, mont kounnar en an-unan, mont ur gounnar en an-unan, peurzallañ, peursaoudiñ, loeniñ, diodiñ, merienañ, glazañ, en em c'hlazañ, fuloriñ, follañ, krugañ, brizhañ, distalmañ, en em zistalmañ, loariañ, imoriñ, taeriñ, fumañ, kounnariñ, egariñ, sevel fulor en an-unan, mont droug (imor) en an-unan, mont en imor (en egar), mont e-barzh blev kriz, hejañ e gi, mont droug en e gentrou (en e goukoug), sevel droug en e gorf, mont e berv gant ar gounnar, bezañ gounezet gant ar gounnar, sevel en e wezenn uhelañ, sevel en e avalenn, ober ur folladenn, dispakañ e gounnar, sevel ar grug en an-unan, sevel ar grug d'an-unan, mont àr e biñsedoù, sevel e wad d'e benn, dont ar gwad dindan e ivinoù, mont diwar rev, mont gant an droug a zo en an-unan, mont e wad e dour, mont ur barr kounnar en an-unan, mont e revr war e chouk, sevel droug en an-unan, mont dreist penn, lammat dreist penn.

erbösen V.gw. (ist erböst) : droukaat.

erbest ag. : mouzhet, chifet, facht, fumet, anoazet, imoret fall, en imor fall, aoz fall ennañ, en e benn fall, treuflez, rekin, troet e breñv, mouzhet ; *er ist erbest*, chifet eo, fumet eo, biskañ a ra, anoaziñ a ra, anoazet eo, krugañ a ra, flikañ a ra, n'emañ ket e holl voc'h er gêr gantañ, kollet en deus e vuoc'h vrizh, aet eo ar moc'h en ed-du gantañ, imoret fall eo, en imor fall emañ, aoz fall a zo ennañ, n'eo ket eeun e vouroun, n'eo ket plaen e bastell war e revr, troet eo e breñv, war e du fall emañ, n'eo ket troet mat, o c'hoefviñ emañ, koefvet eo e boch, kintoù a zo ennañ, en e benn fall emañ, treuflez eo, trenk eo e valadenn, trenket eo e valadenn, deuet eo e laezh da drenkañ, e gwad porc'hell emañ, tev eo e vourrennoù, rekin eo, kamm eo e vlevenn, bout ez eus kogus àr an heol, emañ e leue a-dreuz gantañ, aet eo e leue a-dreuz gantañ, emañ e leue a-dreuz en e gof, emañ e leue a-dreuz ennañ, emañ e roched e gwask e revr, facht eo, mouzhet eo, o vouzhañ emañ.

Erbosttheit b. (-) : fulor g., kounnar b., fum g., droug g., droug-kalon g., buanegezh b., imor b., gwallimor b., brouez b., egar g., araj g., arreiz'h g., regarzherezh g., dipit g.

erbötig ag. : *erbötig sein, etwas zu tun*, bezañ prest (darev, e-tailh, e-doare, e-tal, pare, troet, e tres, a-dro-vat, en e du vat, a-du-vat, e-doare-vat, e-tro) d'ober udb, bezañ a-du (bezañ laouen) d'ober udb, asantiñ ober udb, grataat ober udb, bezañ mat d'an-unan ober udb.

Erbpacht b. (-,en) : douar-sens g., mereuri war sens (Gregor) b., koumanant hirbad g., feurm hirbad g., lizher-adeilad g.

erbrausen V.gw. (ist erbraust) : tregerniñ, kornal, yudal.

erbrechen V.k.e. (erbricht / erbrach / hat erbrochen) : 1. terriñ, disiellañ ; 2. dislonkañ, bruihiñ, c'hwedañ, reboursiñ, rechetiñ, chetiñ, daskoriñ, lañsañ, lañsañ diwar e galon, resteuler, disteuler, rentañ, teuler, teuler diwar e galon, strinkañ diwar e galon.

V.em. : **sich erbrechen** (erbricht sich / erbrach sich / hat sich (t-rt) erbrochen) : dislonkañ, bruihiñ, c'hwedañ, reboursiñ, rechetiñ, chetiñ, daskoriñ, lañsañ, lañsañ diwar e galon, resteuler, disteuler, rentañ, teuler, teuler diwar e galon, strinkañ diwar e galon, ober chas bihan.

Erbrechen n. (-s) : 1. torr g., torratur g., torridigezh b., brev g., brevatur g., brevidigezh b., brevadenn b., freuzerezh g. ; 2. [mezeg.] dislonkadenn b., c'hwedadenn b., c'hwedenn b., dislonk g., distaol g., distaoladenn b., rechetiñ g. ; 3. [dre skeud.] P. *zum Erbrechen* ! peadra 'zo da strinkañ diwar e galon o welet kement-se (Gregor), ur skrij hag un heug eo kement-se ! euzhus ! skrijus ! heugus ! doñjorus ! un doñjer eo ! un heug eo an dra-se ! ac'h eo an dra-se / kement-se a ro c'hoant da strinkañ diwar e galon (Gregor) ! dislonk am eus o welet seurt traoù ! lovr-brein eo ar boued-se ! lovr-pezhell eo ar boued-se ! blaz ar mil matañ tra 'zo gant an dra-se ! blaz ar pemp-kant a zo gant an dra-se ! ur blaz da ziskar ur marc'h a zo gant an dra-se ! c'hwedh ar bouc'h (c'hwedh kazel, c'hwedh ar foeltr, c'hwedh an diaoul) a zo gant an dra-se ! ur blaz ar fallañ a zo gant an dra-se ! flaeriañ a ra an dra-se evel ar vosenn ! ; *wir haben bis zum Erbrechen geübt*, pleustret hor boa betek penn hon nerzh.

Erbrecht n. (-s,-e) : susitoù lies.

erbringen V.k.e. (erbrachte / hat erbracht) : reiñ, degas, pourchas, darbariñ, teurel ; *den Beweis erbringen*, prouiñ, lakaat (diskouez) anat, degas ar brouenn ; [arc'hant.] *Zinsen erbringen*, degas kampi, teuler kampi.

Erbrochene(s) ag.k. n. : dislonk g., traoù dislonket lies., dislonkadur g., dislonkadenn b., distaoladenn b., distaol g., rechet g.

Erbschaft b. (-,en) : 1. hêrezh b., glad g., heritaj g., legadenn b., susit g./b., danvez g., degouezh g. ; *eine Erbschaft erschleichen*, degerc'hañ un hêrezh, gounit un hêrezh dre druflerezh, gounit un hêrezh dre gammdroioù, kammañ e vizied war un hêrezh ; *die Anteile einer Erbschaft auslosen*, teuler kemblac'h war al lodennoù ; *von dieser Erbschaft habe ich nichts bekommen*, n'em eus ket bet ur spilhenn eus an hêrezh-se ; *nach einer Erbschaft schießen*, gortoz an askorn ; *er hat eine große Erbschaft gemacht*, un degouezh mat en deus bet ; 2. [bev.] hêrelezh b.

Erbschaftsantritt g. (-s,-e) : [gwir] darbenn hêrezh g.

Erbschaftsklage b. (-,n) : [gwir] keinad urvel g., obererezh urvel g.

Erbschaftsschein g. (-s,-e) : testeni hêrezezh g., devredad perc'hennañ g.

Erbschaftssteuer b. (-,n) / **Erbschaftsteuer** b. (-,n) : kantved-diner g., tailhoù war an hêrezh lies., mortuajoù lies.

Erbschein g. (-s,-e) : testeni hêrezezh g., devredad perc'hennañ g.

Erbschleicher g. (-s,-) : degerc'h hêrezh g., skrafer hêrezh g.

Erbschleicherei b. (-,en) : degerc'h hêrezh g., skrafererezh hêrezh g.

Erbschuld b. (-,en) : dle deuet dre hêrezh g., dle diwar hêrezh g., diwan hêrezhel g.

Erbsen b. (-,n) : 1. piz-munut str., pizenn-vunut str., piz-bihan str., pizenn-vihan b., [dre fent] kagal g. ; *grüne Erbsen*, piz-bihan glas str. ; *Erbsen sind Hülsenfrüchte*, ar piz-bihan a zo pluskennek ; *die Erbsen sind jetzt ausgereift*, klor a-walc'h eo ar piz ; *Erbsen aushülsen*, *Erbsen enthülsen*, *Erbsen ausschälen*, dibluskañ (diglosañ, diglorañ, dispenn, dilenn, disac'hañ) piz-bihan ; *Erbsen ernten*, kutuilh piz, dastum piz ; *wilde Erbsen*, piz-moc'h str. ; *Erbsen anbauen*, ober piz, gounit piz, lakaat piz ; *getrocknete Erbsen*, piz kras str., piz sec'h str. ; [kegin.] *durchgeschlagene Erbsen*, yod piz g., piz silet str. ; *Erbsen einweichen*, *Erbsen quellen*, lakaat piz e glec'h (da c'hlec'hiañ, da eogiñ) ; *gegrillte Erbsen*, pesuilhadenn b. ; *reich an Erbsen*, pizek ; 2. [dre skeud.] P. *Erbsen zählen*, klask pemp troad d'ar maout, klask pevar fav d'an trebez, arguziñ, spazhañ laou, nagenniñ, pismigañ, klask laou el lec'h ma ne vez ket nez, kavout traoù el lec'h ma n'eus ket, klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket.

Erbsenfeld n. (-s,-er) : pizeg b.

erbsengroß ag. : ken bras hag ur bizenn-vihan, munut evel ur bizenn-vihan.

Erbsenkäfer g. (-s,-) : [loen.] bleiz-piz g.

Erbsenkoks g. (-es) : glaou-kok didammet str., glaou-gouloek tanav str.

Erbsenschote b. (-,n) : klorenn biz b., pluskenn biz b., klor piz str., plusk piz str.

Erbsenstroh n. (-s) : pizañs g., kolo piz g.

Erbsensuppe b. (-,n) : soubenn ar piz b.

Erbstück n. (-s,-e) : tra deuet d'an-unan dre hêrezh g., tra deuet d'an-unan dre zegouezh g.

Erbünde b. (-,n) : pec'hed a-ouenn g., pec'hed kentañ g.

Erbtante b. (-,n) : moereb pinvidik hep bugale b., moereb pinvidik divugale b.

Erbteil g./n. (-s,-e) : lodenn hêrezh b., susit g./b., lod eus un hêrezh g. ; *elterlicher Erbteil*, [gwir] tra a-berzh tad ha mamm g. (Gregor), hêrezh a-berzh tad ha mamm g., peadra a-berzh tad ha mamm g., madoù a-berzh tad ha mamm lies., glad a-berzh tad ha mamm g.

Erbteilung b. (-,en) : ingaladur an hêrezh g., lodennadur an hêrezh g.

Erbteilungsklage b. (-,n) : [gwir] keinad a-zalc'h ouzh ingaladur un hêrezh b., obererezh barnerezhel a-zalc'h ouzh lodennadur un hêrezh b.

Erbübel n. (-s,-) : namm deuet diwar hêrezh g., namm hêrezhel g., si deuet diwar hêrezh g., si hêrezhel g., tech fall legadet gant an hendadoù g.

Erbveranlagung b. (-,-en) : urvegezh b., hêrelezh b., hirhêrelezh g., gouenn b.

Erbvermächtnis n. (-ses,-se) : [gwir] legad g., laes g.

Erbvorbezug g. (-s,-bezüge) / **Erbvorempfang** g. (-s,-empfänge) : raklodenn hêrezh b.

Erbzins g. (-es,-en) : sens g.

Erdableitung b. (-,-en) : douarged g.

Erdabwehr b. (-) : [lu] difenn enepnij g., difenn enep aerlistri g.

Erdachse b. (-) : ahel ar Bed g., ahel an Douar g.

erdacht ag. : ijinet, forjet, faltaziet, faltaziel.

Erdalkalimetall n. (-s,-e) : metal alkalin-douar g., metal prialkalik g.

Erdanschluss g. (-es,-anschlüsse) : douarged g.

Erdanziehung b. (-,-en) : desach an Douar g., dedennerezh an Douar g.

Erdanziehungskraft b. (-) : nerzh-desach an Douar g., nerzh-dedennañ an Douar g.

Erdapfel g. (-s,-äpfel) : [louza.] aval-douar g., patatez str., pato str.

Erdarbeiten lies. : labourioù douarañ lies.

Erdarbeiter g. (-s,-) : douarer g., savenner g.

Erdatmosphäre b. (-) : aezhkelc'h an Douar g., aergelc'h an Douar g.

Erdaufschüttung b. (-,-en) / **Erdaufwurf** g. (-s,-aufwürfe) : savenn b., sav g., savenn-douar b., sav-douar g., reuzeulenn b., tuchenn b., turumell b.

Erdausheber g. (-s,-) : [tekn.] kleuzer g., kevierer b., mekanik-skrabat g., skraberezh b.

Erdausschachtungsarbeiten lies. : labourioù douarañ g.

Erdbahn b. (-,-en) : [stered.] kelc'h tro an Douar b., tro an Douar en-dro d'an Heol b., amestez an Douar g.

Erdbalken g. (-s,-) : [labour-douar, arar] erv g./b., ervad g./b., ervenn b., ervennad b., boem g., bomm-douar g., glann b., taol douar g., aradenn b., riblennad douar b. ; *Erdbalken wenden*, ervenniñ an douar, ervennañ an douar, erviñ an douar ; *einen Erdbalken mit der Haue ebnen*, kouchañ ur bomm-douar gant ar varr.

Erdball g. (-s) : boul an Douar b., boul ar Bed b., pellenn an Douar b., pellen douar b., boul-douar b.

Erdbeben n. (-s,-) : kren-douar g., krenañ-douar g. [liester krenaioù-douar] ; *am 13. Mai 1647 wurden zwei Drittel der Stadt Santiago de Chile durch ein Erdbeben völlig verwüstet*, d'an 13 a viz Mae 1647 e voe dismantret razh (dismantret naet) div drederenn eus kêr Santiago de Chile gant ur c'hren-douar.

Erbebenanzeiger g. (-s,-) : seismograf g., krendouarverker g.

Erdbebenherd g. (-es,-e) : dangreizenn ur c'hren-douar b., poent kreiz ur c'hren-douar g.

Erbebenkunde b. (-) : seismologiezh b., krendouaroniezh b.

Erdbebenmesser g. (-s,-) : [tekn.] seismograf g., krendouarverker g., krendresenner g.

erdbebensicher ag. : dalc'hus ouzh ar c'hrenoù-douar, dalc'hus ouzh ar c'hrenioù-douar, enepkrendouarel ; *erdbebensicheres Bauen*, adeiladiñ enepkrendouarel g.

Erdbebenwarte b. (-,-n) : arsellva ar c'hrenerezh douar g.

Erdbebenwelle b. (-,-n) : gwagenn grendouarel b.

Erdbeerbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] *westlicher Erdbeerbaum*, gwez-sivi str.

Erdbeerbaumfrucht b. (-,-früchte) : [louza.] sivi-gwez str.

Erdbeerbeet n. (-s,-e) : pengenn sivi g., gwelead sivi g., sivieg b.

Erdbeere b. (-,-n) : [louza.] sivi b./str. ; *Erdbeeren ernten*, sivia, kutuilh sivi ; *Erdbeeren entstielen*, dilostañ sivi, didogañ sivi ; *reich an Erdbeeren*, siviek ; *die Erdbeeren reifen heran*, ruziañ a ra ar sivi.

erdbeerfarben ag. : ruz-sivi, ruz evel ar sivi, a-liv gant ar sivi, el liv d'ar sivi.

Erdbeermarmelade b. (-) : [kegin.] koñfitur sivi g.

Erdbeerpflanze b. (-,-n) : [louza.] penn-sivi g., plant-sivi str., bod-sivi g., sivienn b., sivi str.

Erdbeerranke b. (-,-n) : [louza.] kreskenn sivi b., rederezh sivi b.

Erdbeschleunigung b. (-) : [fizik] buanadur ar pounnerder g., c'hwimm ar pounnerder g.

Erdbeschreibung b. (-) : geografiezh b., douaroniezh b.

Erdbestattung b. (-,-en) : douaradur g., douaridigezh b.

Erdbevölkerung b. (-) : poblañs ar bed b., poblañs an Douar b., pobl an Douar b.

Erdbewohner g. (-s,-) : douarad g., [kozh e brezhoneg] plouead g. [liester ploueiz] ; *die Erdbewohner*, ar vediz lies., bediz lies., an dud krouet lies., pobl ar bed-mañ b., pobl an Douar b. ; *mögen alle Erdbewohner ausgetilgt werden*, ra vezo karzhet an Douar diouzh kement den a zo war e c'horre.

Erdbildungskunde b. (-) : geologiezh b., douarouriezh b.

Erdboden g. (-s) : gorre an douar g., leur b., sol g. ; *diese Bäume halten nicht nur den Erdboden fest, sie schützen auch noch vor Windböen*, delc'her a ra ar gwez-se an douar ouzhpenn ma torront an avelioù bras ; *dem Erdboden gleich machen*, diskar a-benn-font, rezañ, razhañ, dismantrañ a-gren, dismantrañ holl-razh, distrujañ naet, diwrizeniañ, gwastañ, drastañ, freuzañ, netrañ, kas d'an traoñ, teuler d'an traoñ, kenrezañ, peurziskar ; *er wäre am liebsten in den Erdboden versunken*, karout en dije graet diskenn war-eeun-tenn e kalon an douar, karout en dije graet koñfontañ en douar.

Erdbohrer g. (-s,-) : [tekn.] sont g., sonterez b., talar sontañ g.

Erdbohrung b. (-,-en) : sontañ g., sontadur g., sontadenn b., talaradur sontañ g.

Erddeamm g. (-s,-dämme) : savenn b., sav g., sav-douar g., savenn-douar b., chaoser g./b.

Erde b. (-,-n) : 1. bed g., Douar g., glenn g., tir g., an tamm douar patatez-mañ g. ; *der Mond dreht sich um die Erde*, treiñ a ra al Loar en-dro d'an Douar ; *auf der ganzen Erde*, er bed-holl, er bed a-bezh, e kement korn 'zo er bed, e pevar c'horn ar bed ; *hier auf Erden*, war an Douar, er bed-mañ, war an tamm douar patatez-mañ, dre-mañ, lomañ ; *er hat die Hölle auf Erden*, un ifernite eo e vuhezegezh ; 2. [dre astenn.] douar g., leur b. ; *fruchtbare Erde*, douar stu (mat, fonnus, strujus, frouezhus, druz, eostus, abred, bev) g. ; *rote Erde*, pri ruz g., douar ruz g., douar melen g. ; *leichte Erde*, douar blot

g., douar-ludu g., douar amur g., douar boull g., douar skañv g., douar flogor g., douar rouez g. ; *Erde aus dem Unterboden*, douar-kondon g. ; *auf die Erde fallen*, kouezhañ war al leur (war an douar), kouezhañ (mont) d'an douar, kouezhañ, tapout lamm, kaout lamm, tapout ul lamm ; *zu ebener Erde wohnen*, bezañ o chom e rez an douar ; *der Erde gleichmachen*, diskar rez an douar / lakaat rez ar sol (Gregor), diskar a-benn-font, peurziskar, rezañ, razhañ, dismantrañ holl-razh, distrujañ naet, diwiziennañ, gwastañ, drastañ, freuzañ, netrañ, kas d'an traoñ, teuler d'an traoñ, kenrezañ ; *aus der Erde herauskriechen*, dizouarañ ; *die Erde lässt sich leicht von diesen Wurzeln abschütteln*, ar gwiziennoù-se a zizouar aes-kenañ ; *leicht sei dir die Erde*, repoz e peoc'h ; *mit Erde beschmutzt*, douarek, mastaret gant douar ; *mit Erde verdrecken*, douarañ ; *mit Erde bedecken*, douarañ ; [tredan] *an Erde legen*, kevreañ gant an douar; eren ouzh an douar ; 3. [dre skeud.] *Himmel und Erde in Bewegung setzen*, ober bec'h bras, ober e seizh posupl (e seizh gwellañ), ober e bosupl, ober e holl bosupl, ober gwelikañ ma c'haller, ober diouzh e wellañ-holl, ober e wir wellañ, ober a-nerzh-kalon kement a zo en e c'halloud, ober kement a zo en e holl c'halloud, en em aketiñ e pep doare, ober par ma c'haller, ober pellañ ma c'haller, ober e walc'h, klask e walc'h en em ziluziañ anezhi, lakaat an diaoul e pevar, plantañ e holl nerzh d'ober udb, ober a-walc'h (lakaat e holl nerzh) evit dont a-benn eus udb (Gregor).

Erdeichel b. (-, -n) : [louza.] krañ-marmouz str., kakaouetez str., pistachenn-douar b., arachidez str., arachidenn b. [*liester* arachidoù].

erden V.k.e. (hat geerdet) : [tekn.] kevreañ gant an douar; eren ouzh ar sol.

Erdenbürger g. (-s, -) : den g., mab-den g., den krouet g.

erdenkbar ag. : empennadus, meizadus, intentadus, gallus, greüs, posupl, hag a c'hell bezañ anezhañ, hag a zo e galloud mab-den.

erdenken V.k.e. (erdachte / hat erdacht) : emskeudenniñ, empennañ, meizañ, ijinañ, faltaziañ, itrikañ, forjañ, imbroudiñ, empeniñ, pennsoñjal, dec'hmegeañ, neuiziañ ; *etwas erdenken*, imbroudiñ udb, ijinañ udb, faltaziañ udb, itrikañ udb.

erdenklich ag. : empennadus, meizadus, intentadus, gallus, greüs, posupl, hag a c'hell bezañ anezhañ, hag a zo e galloud mab-den ; *sich alle erdenkliche Mühe geben*, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, ober bec'h bras, poaniañ ken gwazh hag an diaoul kamm, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, bezañ ki war e labour, gwall boaniañ, plantañ e-barzh, kiañ outi, kiañ, kiañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ e gorf, labourat evel ur c'hi, labourat a-nerzh, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, bezañ en an-unan ur gounnar labourat, reiñ bec'h d'ar c'hanab, na zamantiñ d'e boan (d'e gorf), bezañ dizamant eus e boan, bezañ ki ouzh e gorf, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, ruilhal ha merat e gorf, strivañ a-zevri-kaer, strivañ parfet, bezañ kefridi war an-unan, bezañ gwir wellañ o strivañ, lakaat e holl nerzh, plantañ e holl nerzh d'ober udb, ober e seizh posupl (e seizh gwellañ), ober e bosupl, ober e holl bosupl, ober e walc'h, klask e walc'h en em ziluziañ anezhi, en em aketiñ e pep doare, ober a-

nerzh-kalon kement a zo en e c'halloud, ober kement a zo en e holl c'halloud, ober e wir wellañ, ober gwelikañ ma c'haller, ober diouzh e wellañ-holl, ober par ma c'haller, ober pellañ ma c'haller, lakaat an diaoul e pevar, ober kement 'zo en e c'halloud, daoudortañ war an tach, bezañ a-stenn gant e labour, reiñ bec'h, kemer bec'h, lakaat bec'h, poursuiñ, bouc'halañ ; *alle erdenklichen Ausreden werden vorgebracht, damit das Bretonische draußen vor der Tür bleibe*, kant rezon gwiroc'h eget ar wirionez a vez kavet evit lezel ar brezhoneg e-tal an nor (evit prenañ an nor ouzh ar brezhoneg), kant digarez a vez kavet evit lezel ar brezhoneg e-tal an nor (evit prenañ an nor ouzh ar brezhoneg).

Erdenkönig g. (-s, -e) : roue an tir g.

Erdenlast b. (-, -en) : kiez ar bed b.

Erdenlauf g. (-s, -läufe) : buhez mab-den b.

Erdenlos n. (-es, -e) : planedenn mab-den b., tonkadur mab-den g.

Erdenlust b. (-) : plijadurioù ar bed lies., plijadurezhioù ar bed lies., plijadurezhioù ar bed-mañ lies. ; *Erdenlust ist nichts, sie ist nur Lug und Trug*, ar plijadurezhioù eus ar bed-mañ a zo ven ha tromplus.

Erdenrund n. (-s) : boul-douar b., boul ar bed b., pellenn douar b.

Erderschütterung b. (-, -en) : kren-douar g.

erdfahl ag. : a-liv gant an douar, el liv d'an douar, melen evel ar pri, morlivet, glaslivet, drouklivet, livet fall, gwall-livet, glas, glaswenn, morfont, disgwalc'h, distronk, distronket, staenet, disliv, drouklivet, peñver, blin, pers ; *erdfahles Gesicht*, dremm feson an douar ganti b., dremm liv an douar warni b., dremm erru ken melen hag ar pri b., bizaj erru disgwalc'h g./b., bizaj karzhet g./b.

Erdfall g. (-s, -fälle) : 1. disac'h g., disac'hadeg b. ; 2. [dre astenn.] gwantañ g., gwantenn b., gwafle b., gwafleg b.

erdfarben ag. : ... liv kaki, kaki, a-liv gant an douar, el liv d'an douar, livet e kaki.

Erdfeld n. (-s, -er) : [fizik] maezienn b., maez g. ; *magnetisches Erdfeld*, gwarellvaez g.

Erdferne b. (-) : [stered.] douarbellvan b., pellvan g., mog g., apogeenn b.

Erdfeuer n. (-s) : tan danzouar g.

Erdfloh g. (-s, -flöhe) : [loen.] c'hwen douar str. [*Psylliodes*].

erdfrei ag. : dizouar.

Erdgalle b. (-, -n) : [louza.] flemm-douar g., flemmeter g., gwennig g., louzaouenn-an-teil b., mogedenn-douar b.

Erdgas n. (-es, -e) : [kimiezh] gaz naturel g., gaz-douar g.

erdgeboren ag. : eus an tamm douar patatez-mañ, eus ar bed-mañ, krouet.

Erdgeist g. (-es, -er) : kornandon g., korrigan g.

Erdgeruch g. (-s, -gerüche) : c'hwazh an douar b., mouezh an douar g., frond an douar g.

Erdgeschichte b. (-) : istor an Douar g., douarouriezh b., geologiezh b.

erdgeschichtlich ag. : douarourel, geologel.

Erdgeschoss n. (-es, -e) : rez-an-douar g., estaj e rez an douar g., estaj rez an douar g., adrañ g., diadrañ g., traoñ g., leur-di b.

Erdgeschosswohnung b. (-, -en) : ranndi a-rez douar b.

Erdgewölbe n. (-s, -) : kav g.

erdgrau ag. : gris-douar.

Erdgrille b. (-,-n) : [loen.] kazh-prad g., kazhig-prad g., bleizig-teil g.

Erdgürtel g. (-s,-) : takad hin g.

Erdhalbkugel b. (-,-n) / **Erdhälfte** b. (-,-n) : hanterzouar g.

erdhaltig ag. : douar ennañ, douarek, bouilhennek, fankigellek, fankek, priek.

Erdharz n. (-es,-e) : [mengleuz.] ter-douar g., bitum g.

Erdhaufen g. (-s,-) : bern douar g.

Erdhügel g. (-s,-) : tuchenn b., turumell b., tarroz g., krug b., krugell b., tosenn b., torosenn b., reuzeulenn b.

Erdhügelburg b. (-,-en) : [istor] moudenn [*liester* mouded, moudennoù], moudenn-gastell b. [*liester* mouded-kastell, moudennoù-kastell].

erdichten V.k.e. (hat erdichtet) : *etwas erdichten*, imbroudiñ udb, ijinañ udb, faltaziañ udb.

erdichtet ag. : faltaziüs, ijinnet penn-da-benn, forget penn-da-benn (Gregor).

Erdichtung b. (-,-en) : ijinadenn b., fablenn b., faltazienn b.

erdienen V.k.e. (har erdient) : gounit gant e labour.

erdig ag. : ... douar, ... an douar, douarek, douarus, mastaret gant douar ; *erdiger Geruch*, c'hwezh an douar b., mouezh an douar g., frond an douar g.

Erdinnere(s) ag.k. n. : diabarzh an Douar g. / kalon an Douar b. / kof an Douar g. (Gregor).

Erdkarte b. (-,-n) : kartenn ar bed b., kartenn an Douar b., planisferenn an Douar b., taolenn-ved b.

Erdkastanie b. (-,-n) : *französische Erdkastanie*, keler str., kelerenn b., kolor str., kraoñ-douar str., kokologig str., kolakoukou str. ; *Erdkastanien suchen*, kelerä.

Erdkegelburg b. (-,-en) : [istor] moudenn [*liester* mouded, moudennoù], moudenn-gastell b. [*liester* mouded-kastell, moudennoù-kastell].

Erdkern g. (-s) : krek an Douar g., kalonenn an Douar b.

Erdkloß g. (-es,-klöße) / **Erdklumpen** g. (-s,-) : moudenn b. [*liester* mouded, moudennoù], moudenn zouar b. [*liester* mouded douar, moudennoù douar], motenn b., pezhien b., klochen [lies : klohad] b., pouloud str. ; *mit der Breithaue herausgerissener Erdklumpen*, moudenn-gign b. ; *Erdklumpen zerschlagen*, pilprennat mouded.

Erdkohlrabi g. (-s,-s) : [louza.] rabez str., rabezenn b.

Erdkontakt g. (-s,-e) : [tredan] douarged g.

Erdkörper g. (-s) / **Erdkreis** g. (-es) : boul an Douar b., boul ar Bed b., pellenn an Douar b., pellen douar b., boul-douar b.

Erdkröte b. (-,-n) : [loen.] touseg boutin g.

Erdkruste b. (-) : krogenn an Douar b., pluskenn an Douar b., krestenn an Douar b., kreun an Douar g.

Erdkugel b. (-) : boul an Douar b., boul ar Bed b., pellenn an Douar b., pellen douar b., boul-douar b.

Erdkunde b. (-) : douaroniezh b., geografiezh b.

Erdkunde-Buch n. (-s,-Bücher) : levr douaroniezh g., levr geografiezh g.

erdkundlich ag. : ... douaroniezh, ... geografiezh, douaroniel, geografel.

Erdleitung b. (-,-en) : **1.** [tredan] douarged g. ; **2.** linenn dredan danzouar b.

erdlos ag. : dizouar.

Erdmännchen n. (-s,-) : kornandon g., korrigan g.

Erdmasse b. (-,-n) : pakad douar g., tolzenn zouar b., tolzennad douar b., disac'henn b. ; *die Erdmassen rutschten bis in den Hof*, rampet e oa ar pakadoù douar er porzh, diruilhal a reas an tolzennoù douar betek ar porzh, disac'hañ a reas an tolzennadoù douar er porzh, foeret e oa ar pakadoù douar d'ar porzh.

Erdmäuerchen n. (-s,-) : kae g.

Erdmaus b. (-,-mäuse) : [loen.] morzigell b., logod-mors str.

Erdmessung b. (-,-en) : geodeziezh b., arzremmouriezh b.

Erdmittelalter n. (-s) : krennadveth ar maen g., eil hoalad g.

Erdnähe b. (-) : [stered.] douarnesvan b., nesvan g., perigeenn b. ; *der Mond befindet sich in Erdnähe*, emañ al loar en he zostañ.

Erdnuss b. (-,-nüsse) : [louza.] kraoñ-marmouz str., kakaouetez str., pistachenn-douar b., arachidez str., arachidenn b. [*liester* arachidou].

Erdnussbutter b. (-) : amanenn kakaouetez g., amann kakaouetez g.

Erdoberfläche b. (-) : gorre an Douar g., dremm an douar b.

Erdoberschicht b. (-) : kroc'hen an douar g., kroc'henenn an douar b.

Erdöl n. (-s,-e) : eoul-maen g., tireoul g., petrol g., eoul-douar g., esafs g., nafta g. ; *Erdöl fördern*, eztennañ tireoul diouzh ar c'hondon ; *Erdöl raffinieren*, puraat tireoul, ober ur puradur d'an tireoul ; *der Weltvorrat an Erdöl*, miradoù tireoul ar bed lies. ; *die aus Kohle und Erdöl gewonnenen Kunststoffe*, ar mezelloù danzeet diwar ar glaou hag an tireoul lies.

Erdölbohrung b. (-,-en) : sonterezh evit kaout eoul-maen g.

Erdölchemie b. (-) : petrogimiezh b., eoulgimiezh b.

erdolchen V.k.e. (hat erdolcht) : goustilhañ, gouglezeiañ, kontellañ, kontellata, broudañ a daolioù goustilh, c'hoari [u.b.], c'hoari [u.b.] gant ar goustilh.

Erdolcher g. (-s,-) : goustilher g.

Erdölfelder lies. : tachennoù tireoul lies., tireoulegi lies., tireoulegoù lies.

erdölhaltig ag. : petrolek, petrolus, tireouliek.

Erdölindustrie b. (-) : tireoulerezh g.

Erdöllagerstätte b. (-,-n) : gwelead tireoul g., lennad strilheoul b., tireoullenn b., eoullenn b.

Erdölleitung b. (-,-en) : eoulsan b.

Erdölmarkt g. (-s) : nevid an tireoul g.

Erdölpreis g. (-es,-e) : priz an tireoul g.

Erdölprodukt n. (-s,-e) : danvez tireouliek g.

Erdölprospektion b. (-,-en) : an amc'hwiliañ davit tireoul g.

Erdölraffinerie b. (-,-n) : purerezh tireoul b.

Erdölterminal g. (-s,-s) : termenva eoullistri g.

Erdölveredelungswerk n. (-s,-e) : labouradeg purañ tireoul b.

Erdölversorgung b. (-,-en) : pourvezadur a direoul g., porzherezh tireoul g., pourvez-tireoul g.,

Erdpech n. (-s,-e) : [mengleuz.] ter-douar g., peg du g., bitum g.

Erdpfeiler g. (-s,-) / **Erdpyramide** b. (-,-n) : [douar.] dimezell gofet b.

Erdpol g. (-s,-e) : ahelbenn g., pennahel-bed g., pennahel an Douar g., blein an Douar g.

Erdprimel b. (-,-n) : [louza.] boked-laezh g., bleuñv-nevez str., triñchin koukoug str.

Erdradiant g. (-en,-en) : [stered.] radiant an Douar g.

Erdrauch g. (-s) : [louza.] flemm-douar g., flemmeter g., gwenig g., louzaouenn-an-teil b., mogedenn-douar b.

Erdräumer g. (-s,-) : ravanell b.

Erdraute b. (-,-n) : [louza.] flemm-douar g., flemmeter g., gwenig g., louzaouenn-an-teil b., mogedenn-douar b.

Erdreich g. (-s) : **1.** Douar g., glenn g. ; **2.** [dre astenn.] tir g., kondon g. ; *beim Umgraben wird das Unkraut ins untere Erdreich befördert*, pa vez troet an douar ez a ar mouded d'ar foñs.

erdreisten V.em. : **sich erdreisten** (hat sich (t-rt) erdreistet) : hardishaat, hardizhiñ, taeraat, kadarnaat ; *sich erdreisten, etwas zu tun*, en em hardishaat d'ober udb, kaout a-walc'h a gribell evit ober udb, bezañ dichek (divezh, dibalamour, digaz, digoll, difoutre) a-walc'h evit ober udb, kemer an hardizhegezh d'ober udb, krediñ hep mezh ober udb / kaout an divergontiz (an hardizhegezh) d'ober udb / kaout un tal divezh a-walc'h (un tal ken divezh) evit ober udb (Gregor) ; *er hat sich zu dieser Behauptung erdreistet*, aet e oa betek keit all, kredet en doa lavaret un hevelep komzoù, kredet en doa lavaret un hevelep diotajoù ; *er hat sich erdreistet, so etwas zu tun*, aet e oa betek keit all, kredet en doa ober un hevelep diotajoù, ar gobari en doa bet d'ober an dra-se, kribell en doa bet d'ober an dra-se.

Erdrinde b. (-,-n) : krogenn an Douar b., pluskenn an Douar b. ; *ein Bruch in der Erdrinde*, ur frailh e krogenn an Douar g.

erdröhnen V.gw. (ist erdröhnt) : tregerniñ.

Erdrosseler g. (-s,-) : tager g., mouger g.

erdrosseln V.k.e. (hat erdrosselt) : tagañ, mougañ, kafunañ ; *jemanden erdrosseln*, stardañ e c'houzoug d'u.b. betek ar moug, stardañ mouk u.b. a-ere e c'houzoug, stankañ e dreuz-gouzoug (sutell e c'houzoug) d'u.b. betek ar moug, troc'hañ e alan d'u.b. betek ar moug, mougañ (tagañ, kafunañ) u.b., gwaskañ war gouzoug u.b. betek ar moug.

Erdrosseln n. (-s) : tag g., tagadenn b., tagadur g., tagerezh g., moug g., mougadenn b.

Erdrosselte(r) ag.k. g./b. : lazhiad marvet dre dag g., lazhiadez marvet dre dag b., muntrad marvet dre dag g., muntradez marvet dre dag b.,

Erdrosselung b. (-,-en) : tag g., tagadenn b., tagadur g., tagerezh g., moug g., mougadenn b.

Erd-Rücken g. (-s,-) : uhelenn b., savadenn b., sav g.

erdrücken V.k.e. (hat erdrückt) : **1.** bugañ, flastrañ, gwaskañ, pladañ ; *der Apfelbaum wird von der Last seiner Früchte erdrückt*, ar wezenn avaloù a zo he bec'h a avaloù enni (ganti), avaloù bec'h ar wezenn a zo, pladet e vez ar wezenn gant he bec'h a avaloù, plegañ a ra barroù ar wezenn-avaloù edan o bec'h pounner a frouezh, plegañ a ra skourroù an avalenn gant pouezh an avaloù, o bec'h a avaloù a laka ar skourroù da grommañ war-zu an douar ; *jemanden erdrücken*, bugañ u.b., flastrañ u.b., gwaskañ u.b. ; **2.** [dre skeud.] gwaskañ, mougañ, aloubiñ, gouelediñ, flastrañ, plaouiañ ; *er wurde von der Last der Sorgen erdrückt*, an nec'hamant hag ar

preder a waskas e galon, an enkreiz hag an doan a vougas (a bouezas war) e galon, plaouiet e oa gant an enkreiz hag an doan, flastret e oa dindan bec'h e drubuilhoù, burutellet e oa gant pep seurt trubuilhoù, burutellet e oa gant un euzh a drubuilhoù, e zelazhoù en doa, burutellet e oa gant ur morad a dourmant, beuzet e oa e galon en ur morad a dourmant ; *mit Papierkram erdrücken*, paperañ, strobañ gant paperajoù, atrediñ burev u.b. gant paperajoù ; *dieser Papierkram erdrückt mich*, strobet on gant ar paperioù - souriñ a ra ar paperajoù warnon - atredet eo va burev gant paperajoù - ar paperajoù, pebezh abuzetez.

erdrückend ag. : **1.** brevus, sammus, bec'hius, mac'hus, gwaskus, kargus, flastrus, lourt, mougus ; *erdrückende Last*, bec'h (samm) brevus g., karg vrevus b. ; **2.** *erdrückende Beweise*, prouennoù sammus (bec'hius, grevus, tamallus) lies. ; **3.** *er wurde mit erdrückender Mehrheit gewählt*, aet e oa don e-barzh, aet e oa a-zoug e-barzh.

Erdrutsch g. (-es,-e) : **1.** disac'h g., disac'had g., disac'hadenn b., disac'hadeg b., diruilhad g., riskladur douar g., riskl douar g., rinkl douar g., rikladeg douar b., rez g. ; **2.** [dre skeud.] lanvad g., rikladeg b.

erdrutschartig ag. : [dre skeud.] heñvel ouzh ul lanvad, e doare ul lanvad, a-zoare gant ul lanvad, a-seurt gant ul lanvad.

Erdrutschsieg g. (-s,-e) : [dre skeud.] trec'h heñvel ouzh ul lanvad g., berzh dreist g., berzh forzh pegement g., berzh ken-ha-ken g., berzh ken-ha-kenañ g., berzh mui-pegenn-mui g.

Erdschaltung b. (-,-en) : [tredan] douarged g.

Erdschicht b. (-,-en) : **1.** gwiskad douar g. ; *obere Erdschicht*, douar-barr g. ; *tiefer Erdschicht*, douar-kondon g. ; **2.** [douarouriezh] gwelead g., gwiskad g.

Erdschnecke b. (-,-n) : [loen.] melc'hwed str., P. buoc'h lart b. [*liester* saout lart].

Erdscholle b. (-,-n) / **Erdsohle** b. (-,-n) : moudenn b. [*liester* mouded, moudennoù], moudenn zouar b. [*liester* mouded douar, moudennoù douar], motenn b., pezhien b., klochenn [lies : klochad] b. ; *Erdschollen zerschlagen*, pilprennat mouded.

Erdspalte b. (-,-n) : frailh g., skalf g., tarzheris g.

Erdspecht g. (-es,-e) : [loen.] ebeul-koad g., kazeg-koad b. [*liester* kezeg-koad, kezekenned-koad], faoutennig-koad b. [*liester* faoutenniged-koad], poker-koad g., pil-koad g., pilkoat g., kilhog-koad g., speg gwer g., pilkoat gwer g.

Erdstern g. (-s,-e) : [louza.] kabell-touseg steredheñvel g., geastrom g.

Erdstoß g. (-s,-stöße) : krenadenn b., stroñs-douar g., stroñsadenn ur c'hren-douar b., stroñsadenn dellurek b., stroñsadenn grendouarel b.

Erdstreifen g. (-s,-) : erv g./b., bomm-douar g., boem g., taol g., stec'henn b., stec'hennad b.

Erdstrich g. (-s,-e) : korn-bro g., rannved b., takad g., takad hin g.

Erdstrom g. (-s,-ströme) : [tredan] tredan douar g., tredan tellurek g.

Erdsturz g. (-es,-stürze) : disac'h g., disac'hadeg b., disac'hadenn b., rikladeg b.

Erdteil g. (-s,-e) : rannved b., darnved g., kevandir g.

erdulden V.k.e. (hat erduldet) : gouzañv, padout ouzh, padout gant, reuziñ, dizeñ, kiañ ouzh, souten ; *Schmerzen erdulden*, gouzañv poan, diwaskañ poanioù, dougen poanioù, reuziñ e boan, bezañ gwasket ; *ich habe zu große seelische Schmerzen erdulden müssen*, re a ranngalon am eus kemeret ; *er hat viel Schweres erdulden müssen*, kavet en deus bet trenk ha c'hwerv, a bep seurt buhezioù en deus bet, bet en deus e zelazhoù e-kerzh e vuhez, a bep seurt soubenn en deus bet en e vuhez, hennezh a zo bet ruilhet-diruilhet gant ar vuhez evel piz er pod (evel piz dre ar pod), gwelet en deus meur a varr-avel, tremenet ez eus bet kalz a draoù dreistañ, gwall drubuilhoù en deus bet a-walc'h, mizerioù en deus bet a-walc'h, hennezh en deus bet e lod er bed-mañ.

Erduldung b. (-) : 1. [poan] gouzañv g., gouzañvder g. gouzañvded b. ; 2. [dre heñvel., doujañs] gouzañv g., gouzañvusted b., gouzañvuster g., gouzañvegezh b.

Erdumdrehung b. (-, -en) : troiadur an Douar g., c'hweladur an Douar g.

Erdumfang g. (-s) : trohed an Douar g., tro-gelc'h an Douar b.

Erdumkreisung b. (-, -en) : troiadur en-dro d'an Douar g., c'hweladur en-dro d'an Douar g.

Erdumlaufbahn b. (-, -en) : [stered.] amestez en-dro d'an Douar g., kelc'h-tro en-dro d'an Douar b.

Erdumseglung b. (-, -en) : [merdead.] troverdeadenn b., tro ar bed b.

Erdung b. (-, -en) : [tredan] douarged g.

Erdvermessung b. (-) : geodeziezh b., arzremmouriezh b.

Erdwachs g. (-es) : koar fosilaet g., koar karrekaet g., parafin naturel g.

Erdwall g. (-s, -wälle) : savenn-douar b., kleuz g., kleuziad g., savadenn b., kae g. ; *niedriger Erdwall*, briell b. ; *einen Erdwall schleifen*, digleuziañ ; *einen Erdwall errichten*, kleuziañ ; *einen Erdwall ausbessern*, kleuziañ ; *gemeinsame Ausbesserung der Erdwälle*, kleuziadeg b. ; *halb verfallener Erdwall*, torgleuz g. ; *Seite eines Erdwalls*, talbenn g.

Erdwallbauer g. (-s, -) : kleuzier g.

Erdwärme b. (-) : [fizik] geotermiezh b., tirwrez b., douarwrez b.

Erdwärmestrom g. (-s, -ströme) : [tekn.] energiezh c'heotermek b., gremm diwar dirwrez g., gremm tirwrezel g., gremm diwar zouarwrez g., gremm douarwrezel g.

Erdwurm g. (-s, -er) : [loen.] buzbug str.

Erdzeitalter n. (-s, -) : hoalad g., oadvezh g. ; *die Erdzeitalter*, oadvezhioù ar bed lies.

Erdziel n. (-s, -e) : [lu] pal g.

Erdzone b. (-, -n) : takad hin g., takad g.

ereifern V.em. : **sich ereifern** (hat sich (t-rt) ereifert) : 1. entañ ; 2. pennfolliñ, mont e gouez, mont e droug, mont e feuls, mont en egar, mont e kounnar, mont e berv gant ar gounnar, mont e breskenn, sevel war beg e dreid, mont diwar e dreid, taeriñ, taeraat, diodiñ, buanegezh.

Ereiferung b. (-, -en) : 1. gred g., entanadur g. ; 2. pennfol, penfollerezh g., taerder g., taerded b., brouez b.

ereignen V.em. : **sich ereignen** (hat sich (t-rt) ereignet) : darvezout, c'hoarvezout, degouezhout, dicheñsañ, en em gavout, erruout, paseal, kouchañ, tremen ; *ein Unfall*

ereignete sich, ur gwallzarvoud a erruas, ur gwallzarvoud a c'hoarvezas.

Ereignis n. (-ses, -se) : tra g., darvoud g., darvoudenn b., c'hoarvezad g., c'hoarvezadenn b., taol g., degouezh g., degouezhenn b., degouezhadenn b., fed g., c'hoarvoud g., tro b., abadenn b. ; *historisches Ereignis*, darvoud istorel g. ; *ein unglückseliges Ereignis*, un taol divalav g., un degouezh chalus g., un degouezh chifus g., ur gwall zegouezh g., un darvoud gwallchañsus g., ur gwall abadenn b., ur gwallzarvoud g. ; *ein sonderbares Ereignis*, un taol iskis g., un darvoud iskis g., un dra iskis g., un istrogell b., un ardigell g., un istrogell darvoud g. ; *der Lauf der Ereignisse*, red an darvoudoù g., dibun an darvoudoù g., kerzh an darvoudoù g. ; *Abfolge von Ereignissen*, heuliad degouezhioù g. ; *in dieser Epoche häuften sich wichtige Ereignisse*, darvoudaouek e oa bet ar marevezhiad-se, d'ar mare-se e fonn an darvoudoù istorel a-bouez ; *die Ereignisse im Leben des Vereins seit seiner Gründung*, ruilhoù ar gevredigezh abaoe m'eo savet lies. ; *die Erinnerung an dieses Ereignis verblasst langsam*, tamm-ha-tamm e teuz (e steuz) an eñvor eus an darvoud-se, tamm-ha-tamm e ya ar c'houn eus an darvoud-se da get, tamm-ha-tamm e kouezh an eñvor eus an darvoud-se e puñs an ankounac'h ; *sie unterhalten sich über die letzten Ereignisse in dem Stadtteil*, komz a reont a'n nevezdedoù a dremen er c'harter.

Ereignisgeschichte b. (-) : istor darvoudel g., istor hanezel g., hanez g.

ereignislos ag. : dizarvoud.

ereignisorientiert ag. : darvoudel, hanezel ; *ereignisorientierter Geschichtsschreiber*, darvoudour g., hanezour g.

Ereignisprotokolldatei b. (-, -en) : [stlenn.] restr renablñ g.

ereignisreich ag.

Ereignisverlauf g. (-s) : red an darvoudoù g., dibun an darvoudoù g., kerzh an darvoudoù g.

ereignisvoll ag. : turmudus, darvoudaouek.

ereilen V.k.e. (hat ereilt) : [dre skeud.] tizhout ; *der Tod hat ihn ereilt*, distroadet eo bet gant ar marv (Gregor), sammet eo bet gant an Ankoù ; *der Tod ereilte ihn beim Abendessen*, mervel a reas trumm e-kreiz debriñ e goan ; *das Schicksal deines Bruders wird auch dich ereilen*, c'hoarvezout a raio ganit evel 'zo c'hoarvezet gant da vreur, kouchañ a raio ganit an taol a oa bet hini da vreur.

Erektion b. (-, -en) : [korf.] dihod g., sonnidgezh b., sonnañ g.

Eremit g. (-en, -en) : unmanac'h g., unlean g., penitiour g., manac'h digenvez g., lean digenvez g., ermit g.

Eremitage b. (-, -n) : peniti g. ; *in einer Eremitage leben*, penitiat.

ererben V.k.e. (hat ererbt) : kaout da hêrezh, heritañ ; *ererbte*, a-ouenn, enganet, kenganet, hirhêrezhel, urvek.

erfahren¹ V.k.e. (erfährt / erfuhr / hat erfahren) : 1. gouzañv, diwaskañ, tapout ; *eine Demütigung erfahren*, tapout ur vezhekadenn, bezañ graet un taol dismegañs ouzh an-unan, kaout un distro lous digant u.b., tapout un distro lous digant u.b., kaout un distokadenn ; 2. deskiñ, prenañ skiant, damantiñ, anavezout, bevañ, tañva ; *das erfuhr ich am eigenen Leib*, desket em eus kement-se

war va gwall, prenet em eus skiant diwar va c'houst, desket em eus skiant (paeet em eus bet) diwar-bouez va c'hroc'henn (Gregor), damantet a-walc'h em eus bet evit er gouzout, desket em eus an dra-se diwar va c'houst, dre c'haou ouzhin eo em eus desket an dra-se, diwar va c'houst on aet da c'houzout petra eo an dra-se ; 3. klevet, gouzout, gouzout diwar glev, klevet ditour [eus udb], klevet anv [eus udb], klevet lavaret ; *ich habe es erst gestern erfahren*, ne ouien ket an dra-se ken na oa dec'h ; *ich konnte nichts Näheres erfahren*, n'ouzon ket hiroc'h, n'ouzon nevezded ebet, n'em eus ket tizhet gouzout hiroc'h diwar-benn an dra-se, n'em eus ket klevet hiroc'h diwar-benn an dra-se, setu aze tout ar pezh a ouzon, setu ar pellañ am eus gallet gouzout ; *keiner hat es erfahren können*, chomet eo berr an holl da c'houzout ; *Näheres erfahren Sie bei ihm*, evit gouzout hiroc'h goulennit outañ, evit gouzout pelloc'h goulennit outañ, hennezh a roy titouroù all deoc'h ; *haben Sie was Neues erfahren ?* klevet ho peus un nevezinti bennak ? ha klevet ho peus nevezdedoù ? ; *wenn etwas Schlimmes passiert wäre, hätten wir es erfahren*, mar bije bet ur gwallzarvoud e vije bet klevet nevez ; *wir haben nichts Neues über sie erfahren*, n'eus ket bet klevet nevez anezho ; *ich habe nichts Neues erfahren*, n'ouzon nevezded ebet, n'em eus nevezded ebet da lavaret ; *zu erfahren, dass sie geheiratet hatte, war eine echte Neuigkeit*, kentañ klevet e voe klevet lavaret e oa dimezet ; *mit tiefster Trauer haben wir vom Tod unseres Freundes erfahren*, klevet hon eus gant keuz bras eo aet hor mignon d'an Anaon ; *sie hat den Namen dieses Mannes nie erfahren*, an den-se a zo bet chomet a-hed ar wech dianavez dezhi ; *ich sollte es nicht erfahren*, ne oa ket bet lakaet din da vezañ gouezet ; *ich habe es zufällig erfahren, ich habe es hintenherum erfahren*, me am eus desket se diwar ar grib, se am eus gouezet diwar glev ; *seht zu, dass er nichts davon erfährt*, mirit na glevfe ger ebet a-zivout kement-se ; *etwas von jemandem erfahren*, klevet nevez (meneg, ster, ditour) eus udb gant u.b., gouzout udb digant u.b. ; *ich habe es von ihm erfahren*, gouezet em eus an dra-se digantañ, gouezet em eus an dra-se outañ ; *sobald er dies erfuhr*, kerkent (kenkent) ha ma oa lavaret ar c'heloù-se dezhañ.

erfahren² ag. : arroutet, akourset, gourdon, embreget, doazh, meür, intentet mat, poellek, abil, ampart, anaoudek, boas, kustum, meür ; *ein erfahrener Mann*, un den leun a skiant-prenet, un den skiant-prenañ (chem, chemet) ennañ ; *in einer Arbeit erfahren*, akourset (boas, gourdon, embreget, doazh, kustum) d'ober ul labour, boas (gourdon, akourset, doazh) ouzh ul labour, boas diouzh ul labour, barrek war ul labour, kalet war ul labour, anaoudek eus (war, war-dro) ul labour, arroutet-mat war ur vicher ; *sie ist eine erfahrene Köchin*, ur vestrez d'ober kegin eo ; *als erfahrener Arbeiter wird er es schon schaffen*, micherour a-walc'h eo evit dont a-benn eus an dra-se.

Erfahrenheit b. (-) : skiant-prenañ b., anaoudegezh-prenet b., skiant-prenet b., skiant-pren b., skiant-desket b., chem g., chemet g.

Erfahrung b. (-, -en) : 1. skiant-prenañ b., skiant-prenet b., skiant-pren b., skiant-desket b., skiant-deskiñ b., ijin-prenañ g., anaoudegezh-prenet b., feiz prenet b., chem

g., chemet g., deskadenn b., gwirvoudenn b., taol anaout g., anaoudegezh-prenet b., boaz b./g. ; *Erfahrung haben*, kaout skiant-prenañ, kaout skiant-prenet, kaout skiant-pren, kaout ijin-prenañ, bezañ akourset (embreget, gourdon, doazh), bezañ gwelet kalz a draoù / bezañ intentet mat (Gregor) ; *Erfahrungen sammeln*, sevel skiant-prenañ d'an-unan, prenañ skiant, gounit skiant-prenet, akuizitañ skiantoù ; *er verfügte über ein umfangreiches Fachwissen, nur dass er noch nicht genügend Erfahrung gesammelt hatte*, gouiziekl-bras e oa war e dachenn, nemet ar skiant-prenet an hini eo a vanke dezhañ c'hoazh ; *jetzt hast du eine neue Erfahrung gemacht*, bremañ e ouzout un andrevez bennak pelloc'h ; *etwas aus Erfahrung wissen*, gouzout udb dre skiant-prenet (diwar chem, diwar chemet, dre feiz prenet), anavezout udb dre (diwar) arnodiñ ; *aus eigener Erfahrung weiß ich, was Betrug heißt*, gouzout a ran an dra-se eus bezañ bet touellet ivez ; *die Erfahrung lehrt uns, dass*, diwar skiant-prenet (chem, chemet) e ouzomp mat e ; *sich jemandes Erfahrung zunutze machen*, tennañ splot eus skiant-prenet unan all, ober (tennañ) e vad eus skiant-prenañ u.b., ober e c'hounid eus skiant-prenet u.b., ober e c'hounidegezh eus skiant-prenañ u.b., en em gavout mat eus skiant-prenet u.b. ; *Erfahrungen anstellen*, ober arnodennoù (taolioù-esae, taolioù-arnod) ; *etwas in Erfahrung bringen*, poellañ udb, sklaeraat udb, spisaat udb, imbours'hiñ udb gant ar brasañ aked, studiañ pizh ha kempenn udb, nizañ udb gant ar brasañ evezh, mont don e studi ur c'hraf bennak, kompren war udb, poelladiñ war udb, kavout poell d'udb, mont war don udb, kregiñ don en udb ; *wer ein bisschen Erfahrung hat, kann diese Arbeit leicht bewältigen*, an hini en deus un tamm boaz ne vez ket pell oc'h ober al labour-se, un den un tammig kustum a ra al labour-se en ur berrig amzer ; 2. buhezad b., buhezadur g., arnod g. ; *mystische Erfahrung*, arnod kevrenek g. ; *schlechte Erfahrungen mit jemandem machen*, lonkañ kerseennoù en abeg d'u.b., pakañ (dastum) kerseennoù gant u.b., dastum (pakañ) meur a zistokadenn gant u.b., bezañ disouezhet gant u.b. ; *ich weiß es aus leidvoller Erfahrung*, desket em eus kement-se war va gwall, prenet em eus skiant diwar va c'houst, desket em eus skiant (paeet em eus bet) diwar-bouez va c'hroc'henn (Gregor), damantet a-walc'h em eus bet evit er gouzout, desket em eus an dra-se diwar va c'houst, dre c'haou ouzhin eo em eus desket an dra-se ; *Erfahrung durch Empfindung am eigenen Körper*, merzanaoudegezh b.

Erfahrungsaustausch g. (-es, -e) : eskemmadenn skiant-prenañ b., eskemmadenn skiant-prenet b., eskemmadenn skiant-pren b., eskemmadenn skiant-desket b., eskemmadenn chem b., eskemmadenn chemet b.

Erfahrungsbeweis g. (-es, -e) : prouenn a posteriori b., prouenn dre arnodiñ b., prouenn diwar arnodiñ b.

erfahrungsgemäß ag. / **erfahrungsmäßig** ag. : kantouezek, arnodel, dre skiant-prenet, diwar chem, diwar chemet, dre arnodiñ, diwar arnodiñ.

erfahrungsreich ag. : arroutet, akourset, gourdon, embreget, doazh, intentet mat, leun a skiant-prenet, skiant-prenañ (chem, chemet) ennañ.

Erfahrungswissenschaften lies. : skiantoù arnod lies.

erfassbar ag. : [preder.] meizadus, komprenus.

erfassen V.k.e. (hat erfasst) : 1. tapout krog e, kregiñ e, pakañ, tapout peg e, pakañ peg e, pakañ krog e, pegañ e, krapañ e ; *die Hand erfassen*, tapout krog en dorn, kregiñ en dorn ; *die Plane wird vom Wind erfasst*, an avel a frae e-barzh ar vallin, an avel a grog er vallin ; 2. [dre astenn.] diraezañ, diraez, tizhout ; *durch Werbung erfassen*, diraez(añ) dre vruderezh, diraez(añ) (tizhout) gant e vruderezh ; 3. talvezout ; *die Versicherung erfasst das ganze Personal des Werkes*, talvezout a ra ar c'hretadur-mañ evit holl implijidi al labouradeg ; 4. poellat, intent, meizañ, mennozhiañ ; *emotional erfasseter Wert*, talvoud kantaezel g. ; 5. niveriñ, renabliñ, kontañ ; *in einer Kartei erfassen*, fichennañ.

Erfassung b. (-, -en) : 1. kontroll g., kontrollerezh g., gwiriadur g., gwiriadurezh b., gwiridigezh b., gwirierezh g., reoliadur g. ; 2. *Erfassung der Bedürfnisse*, renabl (kont b., niveradur g.) an ezhommoù g. ; *statistische Erfassung*, niveridigezh b. ; 3. merzadenn b., merzad g., merzerezh g., merz g., merzout g., merzadur g., merzadurezh b., merzidigezh b. ; 4. niveridigezh ar boblañs b.

erfechten V.k.e. (erficht / erfocht / hat erfochten) : *einen Sieg erfechten*, gounit un trec'h, bezañ trec'h, bezañ gounit, mont an trec'h gant an-unan, mont an tu gounit gant an-unan, kaout trec'h goude stourm, kaout al levezon.

erfinden V.k.e. (erfand / hat erfunden) : 1. ijinañ, ijinadennañ, kavadenñ, dizoleiñ, itrikañ, imbroudiñ ; *eine Maschine erfinden*, ijinañ un ardivink, ijinañ ur mekanik ; 2. empennañ, meizañ, ijinañ, faltaziañ, itrikañ, forjañ, imbroudiñ, empenñ, pennsoñjal ; *von A bis Z erfinden*, drougijinañ, ijinañ (forjañ) penn-da-benn.

Erfinder g. (-s, -) : ijiner g., ijinour g., ijinadenn g., kavadenner g., kavadenour g., impoler g., imbrouder g., faltazier g.

Erfindergeist g. (-s, -er) : spered ijinus g., ijin krouiñ g., imbroud g., spered imbroudek g., spered faltazius g., spered leun a faltazi g.

Erfinderin b. (-, -nen) : ijinerez b., ijinourez b., ijinadennerez b., kavadenner b., imbrouder b.

erfinderisch ag. : ijinus, ijinek, ijinet-mat, kavadenus, faltazius, leun e spered a faltazi, imbroudus ; *ein erfinderischer Kopf*, *ein erfinderischer Geist*, ur spered ijinus a zen g., un den leun a ijin g., un den a ijin g., un den ijinet-mat, un den leun a itrik g., un imbrouder g., un den a gant tro g., paotr an itrikoù g., un ard a zen g., ur spered faltazius a zen g., un den leun a faltazi g.

Erfinderschutz g. (-es) : gwarez an ijinadennoù breouet g. gwarez ar c'havadennoù breouet g.

Erfindung b. (-, -en) : 1. kavad g., kavaden g., kavadell b., ijinadenn b., ijinadur g., ijinerezh g., imbroud g., imbroudadur g., imbroudadenn b., imbrouderezh g., kavidigezh b. ; *eine Erfindung zum Patent anmelden*, goulenn ur breou (gwirioù miret strizh) evit e gavadenn, lakaat breouañ e gavadenn ; *das ist meine Erfindung*, eus dour va fuñs eo an dra-se, ijinet (savet) eo bet ganin-me ; 2. faltazienn b., faltaziad b., faltaziadenn b., empentadenn b., empennadur g.

Erfindungsgabe b. (-, -n) / **Erfindungsgeist** g. (-s, -er) : spered ijinus g., ijinegezh b., ijinusted b., ijin krouiñ g., imbroud g., spered imbroudus g.

Erfindungskraft b. (-) : faltazi b., ijin g., ijinusted b., ijinusted b., itrik g., imbroud g., galloud imbroudiñ g., imbroudusted b.

Erfindungspatent n. (-s, -e) : breou ijinadenn g., breou kavaden g.

erfindungsreich ag. : ijinus, ijinek, ijinet-mat, leun a ijin, kavadenus, imbroudus, leun e spered a faltazi, faltazius ; *erfindungsreich sein*, kaout itrik, bezañ itrikoù tout, bezañ ur spered ijinus a zen, bezañ ur spered faltazius a zen, bezañ un den leun a ijin, bezañ leun e spered a faltazi, bezañ imbroudus e spered, bezañ un den a ijin, bezañ un den a gant tro, gouzout e ziluzioù, bezañ gouest da gavout ar poell e pep kudenn, bezañ paotr an itrikoù, bezañ un tamm paotr abil, na vezañ ur paotr hualet.

erflehen V.k.e. (hat erfleht) : divenn, azgoulenn ; *eine Gnade erflehen*, goulenn (azgoulenn) ur c'hras.

erfliegen V.k.e. (erflog / hat erflogen) : ernijal.

Erfolg g. (-s, -e) : berzh g., berzh-mat g., taol-kaer g., penn vat g., tro-vat b., disoc'h mat g., taol mat g., taol-ijin g., trec'hadenn b., brud g./b., gra g., isu mat g., buz g. ; *Erfolg haben*, ober berzh, ober tro-vat, ober taol mat, ober buz, dont a-benn eus e daol, tennañ e daol, dont a-benn eus e grog, kas e daol da vat, dont d'ar jube, dont a-benn eus e vennozh, dont e daol da vat gant an-unan, dont e dro da vat gant an-nan, kaout isu mat d'e afer, kavout isu mat, ober nav ; *bei allem, was er unternimmt, hat er Erfolg*, un isu mat en devez da bep tra, un isu mat a gav da bep tra, bewech e ra taol, dont a ra a-benn eus pep taol, gantañ e teu pep tra da vat, dezhañ e teu pep tra da vat, gantañ e tegouezh pep tra da vat, gantañ e kord pep tra, hemañ en deus dorn d'ober pep tra, un dorn mat en deus, kas a ra pep tra da benn vat ; *bei den Mädchen hatte er keinen Erfolg*, ne blijte tamm d'ar merc'hed ; *der Erfolg steigt ihm zu Kopfe*, e verzhañ a sko d'e benn, pennboufet eo gant e verzhañ-mat, emañ e leue o treiñ ennañ abalamour d'e verzhañ-mat, c'hwezet eo e bluñv (un tamm tro a zo ennañ) en abeg d'e dro-vat, rogentez en deus leun e galon dre m'en deus graet tro-vat, leun eo e benn a c'hloriusted en abeg d'e dro-vat (Gregor) ; *ich wünsche dir viel Erfolg*, tro-vat a hetan dit, dezirout a ran e teui a-benn eus da daol ; *weiterhin viel Erfolg !* dalc'hit ho krog ! ; *triumphaler Erfolg*, berzh dreist g., berzh forzh pegement g., berzh ken-ha-ken g., berzh ken-ha-kenañ g., berzh mui-pegement-mui g. ; *einen Bombenerfolg haben*, ober berzh (brud, buz) forzh pegement, ober berzh ken-ha-ken, ober pezh a gar berzh, ober berzh ken-ha-kenañ, ober berzh kenañ-kenañ, ober berzh mui-pegement-mui, bezañ ar mel hag ar c'hoar gant an-unan, tarzhañ ; *schlechten Erfolg haben*, na c'hounit netra, na vezañ en e verzhañ, na ober berzh, kaout gwall isu d'e afer, c'hwitañ war e daol, c'hwitañ e graf, ober flagas, ober kazh, ober kazeg, chom kazeg, chom berr, chom dre an hent, mont a-dreuz gant e hent, bezañ kazeg ganti, menel warni ; *ohne Erfolg*, hep tro-vat ebet, en aner ; *seine Bemühungen waren von Erfolg gekrönt*, n'en doa ket strivet en aner, deuet e oa gantañ (deuet e oa a-benn) dre forzh poaniañ, deuet e oa gantañ dre hir delc'her da strivañ, e holl

strivoù o doa douget frouezh a-benn ar fin, e holl strivoù o doa taolet frouezh a-benn ar fin, un disoc'h mat en doa bet d'e strivoù, tro-vat en doa graet a-benn ar fin, deuet e oa e dro da vat a-benn ar fin, taol mat en doa graet dre hir delc'her da strivañ ; *guten Erfolg!* chañs vat dit (deoc'h)! tro-vat a hetan deoc'h! avantur vat deoc'h! Doue da gresko ho pern! eurvad deoc'h (Gregor); *vor den Erfolg haben die Götter den Schweiß gesetzt*, diwar c'hoari ne zeu netra d'ar gêr - ret eo labourat pe bihanaat ar skudellad - ret eo hadañ a-raok eostiñ - ar gwellañ bara da zebriñ a vez gounezet o c'hweziñ - da-heul al labour emañ ar boued - neb na laka poan hag aked n'en devezo madoù na boued - ne gouezh morse aour e godell un den dilabour - labourit a-dreuz, labourit a-hed, temzit ervat hag ho po ed.

erfolgen V.gw. (ist erfolgt) : 1. dont, dont da-heul, disoc'h ; *darauf erfolgte* ..., ac'hano e teuas ..., ac'hano e c'hoarvezas ..., rak-se e ..., dre-se e ..., diwar-se e ..., kent a se e ..., e-se e ..., e-skeud-se e ..., alese e ... ; 2. [dre astenn.] darvezout, c'hoarvezout, degouezhout, dichenañ, en em gavout, erruout, tremen, dibunañ, bezañ graet, bezañ sevenet ; *sein Eintritt in die Firma kann sofort erfolgen*, ra vezo degemeret diouzhtu e-barzh an embregerezh, gallout a ra kregiñ diouzhtu e-barzh an embregerezh ; *das Volk verlangt, dass der Unterricht in seiner Sprache erfolgt*, ar bobl a venn ma vefe kelennet en he yezh, ar bobl a azgoulenn ma vo kelennet en he yezh, fellout a ra d'ar bobl ma vo kelennet en he yezh ; *die Flut ist das zweimal täglich erfolgende Ansteigen des Wasserstandes des Meeres*, al lanv eo ar mare dont el laez a c'hoarvez div wech bemdez, al lanv eo lusk war-grec'h ar mor a c'hoarvez div wech bemdez.

erfolglos ag. : difrouezh, displetus, dic'hounid, diededus ; *erfolglos sein*, chom berr, chom dre an hent, na c'hounit netra, na vezañ en e verzh, na ober berzh, c'hwitañ war e daol, c'hwitañ e graf, ober flagas, mont a-dreuz gant e hent, ober kazh, ober kazeg, chom kazeg, bezañ kazeg ganti, menel warni ; *bei dieser Kuh bleiben alle Besamungsversuche erfolglos*, ar vuoc'h-se ne zalc'h ket ouzh tarv, ar vuoc'h-se ne zalc'h ket ouzh ar c'hole.

Adv. : hep tro-vat ebet, en aner.

Erfolglosigkeit b. (-) : 1. droukverzh g., afochadenn g., c'hwitadenn b. ; 2. avel g., didalvoud g., didalvoudegezh b.

erfolgreich ag. : peuredrec'h, frouezhus ; *er hat seine Arbeit erfolgreich abgeschlossen*, deuet eo a-benn eus e labour, kaset en deus e labour da benn vat, graet en deus ouzh e labour, graet en deus diouzh e labour, degouezhet eo ganti da vat ; *er ist nicht sehr erfolgreich*, ne ra ket kalz a c'hra ; *erfolgreich sein*, ober berzh, ober tro-vat, ober taol mat, ober nav ; *erfolgreicher sein*, ober gwelloc'h tro ; *der Raketenabschuss ist erfolgreich verlaufen*, bannadenn ar fuzeenn a zo deuet da vat ; *das Treffen war erfolgreich, umso mehr als viele Teilnehmer neue Ideen vorgebracht hatten*, seul spletusoc'h e voe an emgav ma voe kinniget mennozhioù nevez gant ur bern perzhidi.

Erfolgsautor g. (-s,-en) : skrivagner hag a ra berzh forzh pegement (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegen-mui) g.

Erfolgsautorin b. (-,-nen) : skrivagnerez hag a ra berzh forzh pegement (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegen-mui) b.

Erfolgserlebnis n. (-ses,-se) : darvoud gwalc'hus g., taol talvoudekaus g.

Erfolgsmeldung b. (-,-en) : kemenn berzh-mat g., kemenn trec'hadenn g.

Erfolgsmensch g. (-en,-en) : den hag a zeu a-benn eus pep taol g., den hag a zeu pep tra da vat gantañ g., den hag a zegouezh pep tra da vat gantañ g., den hag a gord pep tra gantañ g., den hag en deus dorn d'ober pep tra g., den hag a gas pep tra da benn vat g.

Erfolgsquote b. (-,-n) : feur berzh-mat g., feur pengenniñ g.

Erfolgsserie b. (-,-n) : strobard troioù-mat, steudad (aridennad) troioù-mat lerc'h-ouzh-lerc'h b., strollad troioù-mat g., troioù-mat tro-ha-tro lies., troioù-mat meur a wech diouzh renk lies., un dro-vat pep eil tro b., troioù-mat an eil goude eben lies., tro-vat ouzh tro-vat, troioù-mat bern-war-vern lies.

erfolgversprechend ag. : grataus, diougan keloù mat gantañ, war an hent mat, war an hent da zisoc'h.

erforderlich ag. : ret, dav, rekis, darc'houlennet ; *das erforderliche Alter*, an oad rekis g. ; *unbedingt erforderlich*, ret-holl, ret-mat, ret a-grenn, ret-ha-ret, rekis, dav-mat, diziouerus ; *soweit erforderlich*, mar bez ezhomm, ma'z eus ezhomm, mar bez ret, mar kouezh ar c'haz, diouzh rekis, ouzh ur red, diouzh ret, diouzh an dro.

erforderlichenfalls Adv. : mar bez ezhomm, ma'z eus ezhomm, mar bez ret, mar kouezh ar c'haz, diouzh rekis, ouzh ur red, diouzh ret, diouzh an dro.

erfordern V.k.e. (hat erfordert) : amplegañ, emplegañ, goulenn, darc'houlenn, kemenn ; *diese Arbeit erfordert höchste Geschicklichkeit*, ur pezh labour eus ar re oueskañ an hini eo ; *das erfordert Zeit und Geld*, kement-se a bad hir amzer hag a goust pikez, kement-se a c'houlenn un tamm mat a amzer hag a arc'hant, kement-se a ampleg un tamm mat a amzer hag a arc'hant, kement-se a gemenn un tamm mat a amzer hag a arc'hant, ret eo en devot amzer hag arc'hant evit gallout ober seurt traoù.

Erfordernis n. (-ses,-se) : 1. red g., redi g., rekiz g., darvenn g., darvennad g. ; 2. [dre astenn.] endalc'h g., endalc'hidigezh b. ; *peinliches Erfordernis*, redi displejus g., ar red hag ar c'haled lies., red kasaus g., endalc'h kasaus g.

erforschen V.k.e. (hat erforscht) : 1. ergerzhed, difurchañ ; *eine Gegend erforschen*, ergerzhed ur vro, ergerzhed ur bastell-vro, dizoleiñ ur vro, difurchañ ur vro ; 2. [dre astenn.] imboursañ, furchal, c'hwiliañ, poelladiñ, poellañ, sontañ, sonteal, fuketal, studiañ, arsellet, dezvarn, dezrannañ, dielfennañ, difraostañ, enklask ; *ein Problem erforschen*, poellañ war ur gudenn, poelladiñ war ur gudenn, ditourañ ur gudenn, plediñ gant (ouzh, war) studi ur gudenn bennak, klask ar poell eus udb, lakaat e studi da ziskoulmañ ur gudenn (Gregor) ; *die Geschichte erforschen*, fuketal an istor ; *Geheimnisse erforschen*, furchal sekredoù (kevriñoù, rinoù), fuketal sekredoù (kevriñoù, rinoù) ; *sein Wissen erforschen*, ober un enklask war e goustiañs, furchal e goustiañs, fuketal e goustiañs, fuketal en e goustiañs, mont (diskenn, en em

zastum, ober un dastum) ennañ e-unan, distreiñ outañ e-unan, en em soñjal don, dirouestañ e goustiañs, ober un distro warnañ e-unan, ober un dastum ennañ e-unan evit selaou mouezh e goustiañs.

V.em. : **sich erforschen** (hat sich (t-rt) erforscht) : *sich selbst erforschen*, mont (diskenn, en em zastum, ober un dastum) ennañ e-unan, distreiñ outañ e-unan, en em soñjal don, dirouestañ e goustiañs, ober un distro warnañ e-unan, ober un dastum ennañ e-unan evit selaou mouezh e goustiañs, furchal e goustiañs, fuketal e goustiañs, fuketal en e goustiañs, ober un enklask war e goustiañs.

Erforscher g. (-s,-) : dizoloer-bro g., ergerzhour g., ergerzher g.

erforschlich ag. : hag a c'haller kavout penn dezhañ, hag a c'haller imbours'hiñ.

Erforschung b. (-,-en) : **1.** ergerzh g., ergerzhadeg b., ergerzhadenn b., ergerzherezh g. ; *Erforschung eines Kontinents*, ergerzherezh ur c'hevandir g. ; **2.** imbours'h g., imbours'hadenn b., imbours'herezh g., furcherezh g., furchadenn b., enklask g., enklaskerezh g., enserch g., arsell g., arselladenn b., arsellerezh g.

erfragen V.k.e. (hat erfragt) : goulenn ; *bei jemandem den Weg erfragen*, goulenn an hent d'ul lec'h bennak ouzh u.b., goulenn ouzh u.b. dre be hent eo mont d'ul lec'h, goulenn ouzh u.b. an hent da vont d'ul lec'h.

erfrechen V.em. : **sich erfrechen** (hat sich (t-rt) erfrecht) : *sich erfrechen, etwas zu tun*, kaout an divezhoni d'ober udb, kaout a-walc'h a gribell evit ober udb, em hardishaat d'ober udb, bezañ dichek (divezh, dibalamour, digaz, digoll, difoutre) a-walc'h evit ober udb, krediñ hep mezh ober udb / kaout an divergontiz (an hardizhegezh) d'ober udb / kaout un tal divezh a-walc'h (un tal ken divezh) evit ober udb (Gregor) ; *er hat sich erfrecht, so etwas zu behaupten*, aet e oa betek keit all, kredet en doa lavaret un hevelep komzoù, kredet en doa lavaret un hevelep diotajoù ; *er hat sich erfrecht, so etwas zu tun*, aet e oa betek keit all, kredet en doa ober un hevelep diotajoù, ar gobari en doa bet d'ober an dra-se, an divezhoni en doa bet d'ober an dra-se, kribell en doa bet d'ober an dra-se.

erfreuen V.k.e. (hat erfreut) : eürusaat, laouenaat, sederaat, plijout, joausaat ; *Ihr Brief hat uns sehr erfreut*, plijet bras oamp bet o resev ho lizher, joa vras a oa bet ganeomp resev ho lizher ; *es erfreut mich zu sehen, dass er mit seinem Studium ganz gut vorankommt*, ur brav eo din gwelet e ra berzh en e studi, da eo da'm c'halon gwelet e ra berzh en e studi, joa eo ganin gwelet e ra berzh en e studi ; *jemandes Herz erfreuen*, lakaat levenez e kalon u.b. ; *es erfreut mein Herz*, kement-se a blij d'am c'halon ; *diese Nachricht erfreut mich*, laouen on gant ar c'heloù-se, joa vras eo ganin klevet ar c'heloù-se.

V.em. : **sich erfreuen** (hat sich (t-rt) erfreut) : **1.** bourrañ gant, kaout dudi gant, joausaat, laouenaat ; *ich erfreue mich am Anblick des Gartens*, un dudi eo evidon sellet ouzh al liorz, kemer a ran dudi o sellet ouzh al liorz, ur sac'had plijadur am eus o sellet ouzh al liorz, ur brav eo evidon sellet ouzh al liorz ; *sich an den Künsten erfreuen*, kaout dudi gant an arzoù, bourrañ gant an arzoù, kaout kalz a joa ouzh an arzoù ; **2.** (t-c'h) kaout ; *sich eines guten Rufes erfreuen*, bezañ brudet mat, bezañ istimet gant an dud, kaout anv mat (anv kaer, brud

vat) ; *sich einer guten Gesundheit erfreuen*, kaout an eur da vezañ mat-kenañ e yec'hed, kaout an eur d'ober ruskenn vat, kaout an eur da vezañ yac'h-pesk (yac'h-beuz, yac'h evel ur pesk, yac'h evel ar beuz, yac'h-kloc'h, yac'h-klok, war (en) e yec'hed) ; *sie erfreute sich allgemeiner Achtung*, istim vras he doa digant an holl dud ; *sich großer Beliebtheit erfreuen*, bezañ erru mat gant an dud, ober berzh forzh pegement, ober berzh ken-ha-ken, ober berzh ken-ha-kenañ, ober berzh kenañ-kenañ, ober berzh mui-pegen-mui, bezañ klask bras war an-unan / war an dra-mañ-tra, plijout kalz, bezañ priziet kenañ-kenañ.

erfreuend ag. / **erfreulich** ag. : bourrus, plijus, plijadurus, plijadus, plijadurezhus, dudius, dihuedus, ebat, hetus, laouen ; *sie ist ein erfreulicher Anblick*, n'eo ket mezh he gwelet, ur brav eo he gwelet ; *erfreuliche Fortschritte machen*, mont buan war well, mont kalz gwelloc'h an traoù gant an-unan ; *wenig erfreulich*, amblijus, dispiljus, kasaus ; *alt werden, das ist nichts Erfreuliches*, pegen kerse gant an den koshañ, kerse a gav an den koshañ ; *ich habe nur Erfreuliches zu melden*, kalz a gaer am eus da lavaret deoc'h, meurbet a draoù kaer am eus da gontañ deoc'h, n'eus nemet keleier laouen ganin ; *das ist ja erfreulich !* joa eo gwelet se !

erfreulicherweise Adv. : eüruzamant, dre chañs, dre eurvad, tra gaer eo e..., un taol kaer eo e ...

erfreut ag. : plijet, laouen ; *hoch erfreut sein*, bezañ laouen-kenañ, bezañ laouen-meurbet, bezañ laouen-ran, bezañ ken laouen ha tra, bezañ seder evel ul laouenan, bezañ lirzhin evel ur vleunienn, bezañ lirzhin evel ul laouenan, bezañ laouen evel an heol, bezañ ken laouen hag an heol ; *über etwas (t-rt) hoch erfreut sein*, bezañ plijet bras gant udb, kaout joa o welet udb, bezañ joa vras gant an-unan gwelet udb ; *sehr erfreut, Ihre Bekanntschaft zu machen*, laouen-meurbet on oc'h ober anaoudegezh ganeoc'h, ur joa vras eo evidon ober anaoudegezh ganeoc'h.

erfrieren V.k.e. (erfror / hat erfroren) : skornañ ; *ich habe mir zwei Finger erfroren*, bez' ez eus bet skornet daou viz din.

V.gw. (erfror / ist erfroren) : skornañ, riellañ, klerañ, mervel gant ar riv ; *die Blumen sind in der Kälte erfroren*, rostet eo bet ar fleur gant ar skorn, skaotet eo bet ar fleur gant ar skorn, lipet eo bet ar fleur gant ar skorn.

Erfrieren n. (-s) / **Erfrierung** b. (-,-en) : skornidigezh b., revadur g. ; *Erfrieren der Fingerspitzen*, ivinrev g.

erfrischen V.k.e. (hat erfrischt) : freskaat, distanañ.

V.em. : **sich erfrischen** (hat sich (t-rt) erfrischt) : **1.** aveliñ e benn, freskaat e benn, distaniñ, klouaraat ; **2.** en em glouaraat, evañ ur freskaenn, pakañ ur freskaenn ; **3.** [amzer] freskaat, freskiñ, distanañ.

erfrischend ag. : **1.** freskaus, distanus, distan ; *erfrischendes Getränk*, died distanus b., evaj distanus g., banne distanañ g., freskaenn b., freskadurezh b. ; **2.** [amzer, avel] sin.

Erfrischung b. (-,-en) : **1.** distan g., distanadur g. ; **2.** [evaj] died distanus b., evaj distanus g., banne distanañ g., freskaenn b., freskadurezh b., glebiadenn b. ; *Erfrischungen*, freskadurezhioù lies. ; *eine Erfrischung zu sich nehmen*, en em glouaraat, evañ ur freskaenn, pakañ ur freskaenn.

Erfrischungsgetränk n. (-s,-e) : banne distanañ g., freskaenn b., freskadurezh b. ; *Erfrischungsgetränke*, freskadurezhioù lies.

Erfrischungsraum g. (-s,-räume) : kaborell b., evlec'h g., sal-evañ b.

Erfrischungstuch n. (-s,-tücher) : serviedennig freskaat b., serviedennig distanañ b.

erfrozen ag. : 1. skornet ; 2. marvet gant ar riv ; *die Blumen sind in der Kälte erfrozen*, rostet eo bet ar fleur gant ar skorn, skaotet eo bet ar fleur gant ar skorn, lipet eo bet ar fleur gant ar skorn.

erfüllen V.k.e. (hat erfüllt) : 1. leuniañ, kargañ, leunaat ; *seine Worte haben uns mit Hoffnung erfüllt*, tommet en doa hor c'halonoù gant e gomzoù, gant e gomzoù en deus bet lakaet goanag da zivanañ en hor pennoù ; *jemanden mit Schrecken erfüllen*, teuler spouron e kalon u.b., plantañ spont en u.b., lakaat spont en u.b. (aon en u.b., aon d'u.b.), spontañ u.b., spouronañ u.b., lorc'hañ u.b., efreizhañ u.b., reiñ spont d'u.b., lakaat aon da sevel gant u.b., plantañ ur c'horfad aon gant u.b., estlammñ u.b. ; *das erfüllt mich mit Abscheu*, hegaz am bez ouzh an dra-se ; 2. seveniñ, leuniañ, kas da benn ; *eine Bitte erfüllen*, reiñ e c'hoant d'u.b., reiñ e c'houlenn d'u.b., bastañ da c'hoant u.b., leuniañ e c'hoant d'u.b., gwalc'hañ u.b., dic'hoantañ u.b., seveniñ pedenn (c'hoant) u.b., ober e zivizoù d'u.b., klevet ouzh goulenn u.b., klevet ouzh u.b. ; *sein Gebet wurde erfüllt*, klevet e voe e bedenn, sevenet e voe e bedenn ; *jeder Wunsch wird Ihnen erfüllt*, goulennit hag ho po, graet e vo pep tra diouzh ho faltazi, graet e vo pep tra diouzh ho mod, ho koulenn ho po, ne vo nac'het netra ouzhoc'h ; *seine Erwartungen wurden nicht erfüllt*, ne respontas ket an darvoudoù d'e esperansaou, touellet e voe en e c'hed ; *seinen Wunsch wurde nicht erfüllt*, chom a reas gant e c'hoant, menel a reas war e c'hoant, menel a reas war e c'houlenn, menel a reas war e naon, tremen a reas gant e naon, chom a reas tarluch, ne voe ket dic'hoantet ; *ich kann Ihren Wunsch leider nicht erfüllen*, n'am eus ket dour a-walc'h em milin evit malañ hoc'h arveal, n'on ket evit ober ar pezh a c'houlennit ; *er hat meinen Wunsch erfüllt*, graet en deus diouzhin, dic'hoantet en deus ac'hanon, roet en deus va goulenn din, klevet en deus ouzhin, klevet en deus ouzh va goulenn ; *er hat seinen Auftrag erfüllt*, kaset en deus e gefridi da benn, sevenet en deus e gefridi, pengennet en deus e gefridi, graet eo e gefridi gantañ, graet en deus ouzh e gefridi, graet en deus diouzh e gefridi, par en em gav an traoù gantañ, degouezhet eo ganti da vat ; *er hat sein Pensum erfüllt*, graet en deus e lod, graet en deus e lodenn ; *einen Vertrag erfüllen*, seveniñ ur gevrat ; *ein Versprechen erfüllen*, seveniñ e ouestl, ober e ouestl, seveniñ un dra ouestlet, seveniñ e bromesa, derc'hel d'e bromesa, derc'hel e c'her, derc'hel d'e c'her, mirout e c'her, ober e c'her, mirout al le a oa bet touet, peurlzelc'her e c'her ; *das Versprechen wurde erfüllt*, ar bromesa a oa aet da wir ; *eine Pflicht erfüllen*, ober (seveniñ) e zlead, seveniñ e endalc'h, derc'hel d'e endalc'h, ober e garg, ober ar pezh a zo en e garg d'ober, ober ar pezh eur dalc'het d'ober, ober e zevel, bezañ aketus d'e zevel, bezañ start en e zevel, bezañ jurdik en e zevel, seveniñ un endalc'h, en em akuitañ, en em akuitañ ag e zevel ; *die Erde ist zu klein, um all unsere*

Wünsche zu erfüllen, an Douar a zo re vihan da leuniañ holl c'hoantoù hor galon, an Douar a zo re vihan da walc'hañ holl c'hoantoù hor galon ; *seinen Zweck erfüllen*, bezañ talvoudus, ober pezh a vez gortozet digant an-unan / digant an dra-mañ-tra, bezañ un dra vat, fonnañ, labourat mat, bezañ koulz da gaout evel da welet.

V.em. : **sich erfüllen** (hat sich (t-rt) erfüllt) : dont da wir, mont da wir, en em gavout gwir, mont da benn.

erfüllt ag. : 1. leun ; *mit Rauch erfüllt*, leun a voked, mogedek ; *von Gram erfüllt sein*, bezañ un enkreiz war e spered, bezañ koumoul war e spered, bezañ ur bec'h pounner war e spered, bezañ ur pouez war e spered, bezañ diaes e galon, bezañ en huanad, bezañ glac'haret, bezañ e glac'har, bezañ mantret e galon gant ar glac'har, bezañ malet e galon gant ar gloaz, malañ enkreiz ha glac'har, bezañ rannet e galon gant ar glac'har, bezañ rannet e galon gant hirvoud, bezañ leun a hirvoud, bezañ rannet e spered gant ar glac'har, bezañ mantret e galon diwar c'hlac'har, bezañ rannet e galon diwar c'hlac'har, margaloniñ, kaout anken en e galon, kaout ur galonad anken, bezañ karget e vazh a spenn ; 2. [dre skeud.] *die Zeiten sind noch nicht erfüllt [Bibl]*, n'eo ket deuet (n'eo ket degouezhet) an amzer c'hoazh.

Erfüllung b. (-,-en) : sevenidigezh b., sevenadenn b., sevenadur g., leuniadur g. ; *ein Wunsch geht in Erfüllung*, ur c'hoant a ya da wir, ur c'hoant a ya da benn, ur c'hoant a zo o vont da vezañ sevenet, ur c'hoant en em gav gwir ; *für die Erfüllung dieser Verpflichtung*, a-benn seveniñ ar gouestl-se.

Erfüllungsgehilfe g. (-n,-en) : skoazeller g.

Erfüllungsgehilfin b. (-,-nen) : skoazellerez b.

erfunden ag. : faltaziek, iijnet, forjet, diwir, faltazius, diwar faltazi, faltaziadel, dec'hmegel, neuziek ; *eine frei erfundene Geschichte*, un istor faos g.

Erg¹ n. (-s) : [fizik] erg g.

Erg² n. (-s,-s) : [douar.] erg g., tevenneg b.

ergänzen V.k.e. (hat ergänzt) : 1. klokaat, peurglokañ, leuniañ ; *sie hatte diesen Löffel gekauft, um ihren Satz zu ergänzen*, prenet he doa al loa-se da barañ he re ; [mat.] *sich zu 180° ergänzen*, divskoueriañ ; 2. astenn ; *Crêpes zubereiten, um das Abendessen zu ergänzen*, ober krampouezh da astenn koan ; 3. [dre skeud.] *sie ergänzen einander*, an eil a fonn egile, an eil a fonnusa d'egile, parañ a reont an eil egile, en em glokaat a reont an eil egile.

ergänzend ag. : ... klokaat, klokaus, ouzhpenn, a-zilerc'h ; *sich ergänzend*, kenglokaus.

Ergänzung b. (-,-en) : klokadur g., peurglokadur g., ouzhpennadur g., astenn g., klokaenn b.

Ergänzungsabgabe b. (-,-n) : skodenn ouzhpenn b., telloù ouzhpenn lies., tailhoù ouzhpenn lies.

Ergänzungsband g. (-s,-bände) : ouzhpennadenn b.

Ergänzungsbogen g. (-s,-/-bögen) : fichenn titouroù klokaat b.

Ergänzungsfarben lies. : gourzhlivioù lies., livioù enebet lies.

Ergänzungsstück n. (-s,-e) : manken b., klokaenn b.

Ergänzungssumme b. (-,-n) : sammad klokaat g.

Ergänzungswahl b. (-,-en) : dilennadeg darnel b.

Ergänzungswinkel lies. : [mat.] korn skladius g.

ergattern V.k.e. (hat ergattert) : dont da gaout dre finesa, c'hwibañ, c'hwiblaerezh, skrapat, toupinat, korbinat, truflat, truantal, sklankenniñ, sklankal.

ergaunern V.k.e. (hat ergaunert) : c'hwibañ, c'hwiblaerezh, skrapat, toupinat, korbinat, truflat, truantal, sklankenniñ, sklankal.

ergeben¹ V.k.e. (ergibt / ergab / hat ergeben) : 1. reiñ, reiñ [udb] da frouezh, teurel, degas ; *die Sammlung ergab hundert Euro*, kant euro a zegasas ar gest ; *zwei plus zwei ergibt vier*, daou ha daou a zo pevar, daou mui daou a zo par da bevar, daou mui daou a ra pevar ; 2. *ein Ganzes ergeben*, kedelfennañ ; 3. [dre skeud.] *die Untersuchung ergab seine Unschuld*, an enklask a ziskouezas anat (a ziskouezas splann) e oa didamall ; *es ergibt keinen Sinn*, n'eus na penn na lost d'an dra-se, n'eus na penn na revr d'an dra-se, an dra-se n'en deus na penn na lost, an dra-se n'en deus na penn na troad, an dra-se n'eo na du na gwenn, hep dalc'h na poell eo kement-se, se 'zo pell diouzh gwel ar skiant-vat, n'eus rezon ebet d'an dra-se.

V.em. : **sich ergeben** (ergibt sich / ergab sich / hat sich (t-rt) ergeben) : 1. en em rentañ, kodianañ, kodianañ gant u.b., en em zaskoriñ d'an enebourien, en em reiñ d'e enebourien ; *sich widerstandslos ergeben*, lezel kregiñ en an-unan hep enebiñ ; 2. [dre astenn.] *sich dem Spiel ergeben*, en em reiñ (en em deuler) d'ar c'hoarioù arc'hant, bezañ atapiet gant ar c'hoarioù arc'hant, bezañ touellet gant ar c'hoarioù arc'hant ; 3. [dre skeud.] *daraus ergibt sich, dass*, da-heul an dra-se e c'haller dezastum e ..., diwar (diouzh) an dra-se e ..., rak-se e ..., dre-se e ..., diwar-se e ..., kent a se e ..., e-se e ..., e-skeud-se e ..., alese e ... ; *es ergeben sich zwei Möglichkeiten*, daou stumm a zo d'en ober, unan a zaou, daou ziskoulm a zo, daou dra a zo posupl, daou dra a c'hallfe bezañ, daou hent a zo gallus ; 4. *es ergab sich rein zufällig, dass er gerade zu dieser Zeit im Hause war*, degouezhet e oa dezhañ (gantañ) bezañ en ti d'ar mare-se ; 5. *sich in sein Schicksal ergeben*, plegañ d'ar red, en em ober diouzh an amzer, en em ober diouzh e blanedenn, plegañ d'e blanedenn, asantiñ d'e blanedenn, soublañ d'e donkadur, doujañ d'e donkadur, dougen e blanedenn, dougen e groaz, habaskteriñ ouzh e blanedenn.

ergeben² ag. : 1. feal, suj, sentus, sujet, uvel, izel a spered, displed, displet ; 2. [dre astenn.] *jemandem ergeben sein*, en em ouestlañ d'u.b., en em ouestlañ (en em reiñ) da servij u.b. (Gregor), bezañ douget evit u.b. ; *einer Sache mit ganzer Seele ergeben sein*, en em reiñ korf hag ene d'udb, ober udb a nerzh ene, difenn udb gant ur gred birvidik, ober udb gant un ene birvidik ; *Ihr ergeben(st)er*, ho servijer a galon vat / ho servijer uvel-meurbet (Gregor), ho servijer gredus ; *in sein Schicksal ergeben sein*, heuliañ e blanedenn, plegañ d'e blanedenn, dougen e blanedenn hep klemm, en em ober diouzh an amzer, en em ober diouzh e blanedenn, bezañ laouen ouzh ar boan, karet ar pezh a zo karet gant Doue (Gregor), bezañ diglemm ouzh e blanedenn, dougen bec'h e vuhez hep klemm, dougen e groaz hep klemm, gouzañv poanioù e vuhez hep klemm ; *dem Trunk ergeben*, techet da evañ, douget d'ar boeson, troet da voesoniñ, taolet d'ar gwin, kollet gant ar boeson, poazh

gant ar boeson, bruket, troet da evañ, roet d'an evañ, roet d'ar gwin ha d'e blijadurioù (Gregor).

Ergebenheit b. (-) : sujidigezh b., sentidigezh b., embleg g., emstou g., emaberzh g., emzinac'h g., emnac'h g., emroüsted b., emroüster g., emroidigezh b., emouestlerezh g., emginnig g., gouzañvegezh b., lealder g., lealded b., lealentez b.

Ergebnis n. (-ses,-se) : disoc'h g., disoc'had g., efed g., dilost g., distro g./b., heul g., isu g., diskoulm g., frouezh g., frouezhenn b., kont b., oberiadur g. ; *mageres Ergebnis*, disoc'hoù dister lies. ; *Spielergebnis*, disoc'h ar match g., disoc'had ar match g., degouezh ar match g., skor g., kont b. ; *das Ergebnis gibt das Spiel nicht richtig wieder, das Ergebnis spiegelt den Verlauf des Spiels nicht richtig wider*, n'emañ ket ar gont diouzh ar c'hoari ; *diese Nation ist das Ergebnis der Verschmelzung zweier Völker*, ganet eo ar vroad-se diwar (diouzh) kendeuz div bobl ; *das Ergebnis des Rassenwahns*, frouezh alter ar gouennelerezh g., frouezhenn follentez ar gouennelerezh b., disoc'h follezh ar gouennelerezh g., oberiadur follezh ar gouennelerezh g.

ergebnislos ag. : difrouezh, displetus, dic'hounid, diededus, dieded, null.

Adv. : hep tro-vat ebet, en aner, hep dont a-benn.

Ergabung b. (-,-en) : 1. sujidigezh b., sentidigezh b., emroüsted b., gouzañvegezh b. ; 2. daskor g., daskoridigezh b., rentidigezh b., kodianidigezh b.

ergehen V.gw. (erging / ist ergangen) : 1. degouezhout, dont, bezañ kaset, bezañ embannet ; *ein Befehl ergeht*, dougen (ober) a reer ur gourc'hemenn, reiñ a reer un urzh, degouezhout a ra un urzh, dont a ra ur c'hemenn ; *der Ruf an die Universität Freiburg ergeht an Professor Mosse*, daveet e vez an Ao. kelenner Mosse da skol-veur Freiburg, kinniget ez eus bet ur gador-gelenn d'an Ao. kelenner Mosse e Freiburg ; *Gnade für Recht ergehen lassen*, ober trugarez [d'u.b.] ; 2. [dre astenn.] *ich musste zu große seelische Schmerzen über mich ergehen lassen*, re a ranngalon am eus kemeret ; *alles über sich (t-rt) ergehen lassen*, bezañ laouen ouzh ar boan, gouzañv kant ha kant dismegañs hep klemm an nebeutañ, diskouez e seizh pasianted, bezañ ur melezhour a basianted / bezañ ur skouer a basianted (Gregor) ; *ein Donnerwetter über sich (t-rt) ergehen lassen*, lezel ar barr da dremen.

V.dibers. (erging / ist ergangen) : *wie ist es dir ergangen ?* petra 'zo bet degouezhet ('zo bet c'hoarvezet) ganit ? penaos e oa bet kont ganit ? ; *ich weiß nicht, wie es ihnen ergangen ist*, n'ouzon ket penaos e oa bet an dro ganto ; [Bibl] *du sollst Vater und Mutter ehren, auf dass es dir wohl ergehe und du lange lebest auf Erden*, da dad, da vamm a enori ha da vuhez a astenni / da dad, da vamm a enori evit pell amzer ma vevi.

V.em. : **sich ergehen** (erging sich / hat sich (t-rt) ergangen) : 1. pourmen ; 2. [dre skeud.] dirollañ ; *sich in Lobeshymnen ergehen*, kargañ mel war benn u.b., lakaat u.b. war un troad mat, (Gregor), milganmeuliñ u.b., kanañ meuleudi d'u.b., ober stad vras eus (da) u.b., ober lid bras d'u.b., kas u.b. en tu-hont d'an neñv, meuliñ u.b. dreist penn, reiñ meuleudioù divuzul (amzere) d'u.b., hilligañ u.b., ober kudoù d'u.b., ober moumounerezh d'u.b., kaout ur c'hein gweñv hag ur genoù flour dirak u.b.,

reiñ lorc'h d'u.b. ; *sich in Schmähungen gegen jemanden ergehen*, reiñ anvioù d'u.b., huchal leoù-Doue war u.b., teuler ar seizh anv divalav war u.b., krial war-lerc'h u.b., leuskel un aridennad mallozhennoù a-enep u.b., leuskel un aridennad leoùdoued a-enep u.b., leuskel un aridennad ledouedoù a-enep u.b., dibunañ un aridennad jarneoù a-enep u.b. ; *sich in Wehklagen ergehen*, ober hirvoudoù bras, leuskel huanadoù glac'har, hirvoudiñ evel un durzhunell, klemm hirvoudus.

Ergehen n. (-s) : yec'hed b., doare g. ; *jemanden nach seinem Ergehen fragen*, goulenn an doare eus u.b., goulenn eus e geloù digant u.b..

ergiebig ag. : fonnus, fonnapl, emsav, emsavus, spletus, gounidus, gounidek, goprus, arc'hantus, kenderc'hus, stu, mat, strujus, strujek, frouezhus, frouezhek, bouedek, eostus, trevadás, druz, gouennus, dreistgouennus, askorus, talvoudus, ampletus, a ra fonn vat, pinvidik ; *ergiebige Regenfälle*, glaveier fonnus lies., dour frank g.

Ergiebigkeit b. (-) : 1. strujusted b., strujuster g., struj g., druzoni b., fonnder g., fonnuster g., fonnusted b., ampled g., gounid g., askorad g., askorusted b., frouezhusted b. ; *Ergiebigkeit einer Quelle*, fonnder ur vammenn g., fonnder un eienenn g. ; *Ergiebigkeit des Bodens*, druzoni an douar b., strujusted an douar b., struj an douar g., frouezhusted an douar b. ; 2. [dre astenn.] pinvidigezh b., puilhentez b., puilhder g.

ergießen V.k.e. (ergoss / hat ergossen) : *sein Herz ergießen*, digeriñ (diskuliañ, dizoleiñ, diskargañ, dileuniañ, disammañ, divarrañ, divec'hiañ) e galon, dispakañ frank e galon, disac'hañ, en em zisac'hañ, en em zisammañ, lavaret e nec'hañs d'u.b., diskouez e ene en noazh ; *Samen ergießen*, ezflistrañ, ezflistrañ e sper, teuler had, disteuler had, strinkañ sper, skuilhañ e natur, P. diskargañ, diskargañ e sac'h, skopañ, strujañ, tufañ, strinkañ.

V.em. : **sich ergießen** (ergoss sich / hat sich (t-rt) ergossen) : 1. deverañ, dinaouiñ, en em skignañ, fuilhañ, emfennañ ; 2. [stêrioù] difourkañ, dont da zinaouiñ, aberiñ ; 3. [dre skeud.] *sich in Vorwürfen ergießen*, dibunañ un aridennad rebechoù, leuskel ur regennad tamalloù, diskargañ ul las rebechoù ; 4. [dre skeud.] digeriñ (diskuliañ, dizoleiñ, diskargañ, dileuniañ, disammañ, dispakañ, divarrañ) e galon, en em ziavaeziñ, diavaeziñ e boan, dispakañ frank e galon, disac'hañ, en em zisac'hañ, en em zisammañ.

Ergießen n. (-s) / **Ergießung** b. (-, -en) : 1. [dre skeud.] diskargadur g., gwrez b. ; 2. [mezeg.] diver g., fennad g., fenn g., fennadur g., skuilh g., skuilhadur g. ; 3. skuilh g., skuilhadur g., skuilherezh g., skuilhadeg b.

erglänzen V.gw. (ist erglänzt) : skediñ, lugerniñ, luc'hañ, splannañ, lufrañ, strinkellikat, steredenniñ, skediñ-diskediñ, flammaat, splannaat, lagadenniñ ; *zum Erglänzen bringen*, flammaat, splannaat.

erglimmen V.gw. (erglomm / ist erglommen) : kregiñ da luc'hañ, kregiñ da lugerniñ.

erglühén V.gw. (ist erglühét) : 1. ruziñ, rusaat, entanañ, flammañ ; 2. [dre skeud.] *in Liebe zu jemandem erglühén*, bezañ entanet e galon (bezañ e galon o virviñ) evit u.b., magañ ur garantez flamm ouzh u.b., teuziñ dre ar garantez ouzh u.b., karet u.b. dibropoz, frailhañ a garantez ouzh u.b., entanañ evit u.b.

erglühend ag. : ruz-glaou, kann, gwenc'horet.

ergo stagell-genurzhiñ : rak-se.

Ergonom g. (-en, -en) : [tekn.] ergonomour g., c'hwelaozour g., labouraozour g.

Ergonomie b. (-) : / **Ergonomik** b. (-) : [tekn.] ergonomiezh b., c'hwelaozouriezh b., c'hwelaozañ g., labouraozouriezh b.

Ergonomin b. (-, -nen) : [tekn.] ergonomourez b., labouraozourez b., c'hwelaozourez b.

ergonomisch ag. : [tekn.] ergonomek, c'hwelaozek, labouraozek.

Ergotherapeut g. (-en, -en) : [mezeg.] ergoterapeutour g., bregurour g.

Ergotherapeutin b. (-, -nen) : [mezeg.] ergoterapeutourez b., bregurourez b.

Ergotherapie b. (-, -n) : [mezeg.] ergoterapiezh b., bregurañ g.

ergötzen V.k.e. (hat ergötzt) : diduellañ, diduelliñ, diduiñ, diduañ, dihuediñ, diverrañ, divuzañ, ambuziñ, gwivaat, sartaat, joausaat, laouenaat, gaeaat, reiñ diduamant da, reiñ diduell da, reiñ un diduell da, reiñ dudi da.

V.em. : **sich ergötzen** (hat sich (t-rt) ergötzt) : ebatal, ober joa, bragal, bourrañ, kemer plijadur, kemer un tamm plijadur, kavout ur misi, farlotañ, berraat e amzer, kemer e ziduelloù, kemer berramzer, en em zudiañ, en em ziduiñ, diduañ e amzer, kas e amzer gant dudi, diverrañ, diverrañ e amzer, ober bourrus, ober bourrusted, kavout berr e vuhez, kavout berr e amzer, kemer e ebat, gaeaat, en em c'haeaaat, c'hoariellat ; *ich ergötzte mich an seinem Anblick*, plijadur am boa (a gemeren) o sellet outañ, ur misi am boa sellet outañ, bourrañ a raen sellet outañ, laouenaat a raen outañ.

Ergötzen n. (-s) : diduell b., diduamant g., diduadenn b., dihued g., divuz g., plijadur b., ebat g., faribolenn b. ; *zum Ergötzen der Zuschauer*, evit brasañ plijadur an arvesterien.

ergötzlich ag. : bourrus, plijadurus, plijus, diduant, dudius, diduellus, diverrus, dihuedus, dizenoeüs, ebat.

Ergötzlichkeit b. (-, -en) / **Ergötzung** b. (-, -en) : diduell b., diduamant g., diduadenn b., dihued g., divuz g., plijadur b., ebat g., faribolenn b., c'hoari gaer g.

ergrauen V.gw. (ist ergraut) : 1. louediñ, glazañ, glasaat, gwennañ ; *er ergraut*, louediñ a ra, glazañ (louediñ, glasaat) a ra e vlev ; *ergraute Schläfen*, daouividig glas (louet, briket) lies. ; 2. [dre skeud.] *im Dienst ergraut*, gwennet dindan an harnez (Gregor), gwennet dindan an hernaj, gwennet ouzh ar stern.

ergreifen V.k.e. (ergriff / hat ergriffen) : 1. tapout krog e, tapout peg e, tapout krog e, pakañ, pakañ krog e, pakañ peg e, kregiñ e, kregiñ peg e, kregiñ start e, kemer krog e, pegañ e, krapañ e, lakaat an dorn war, kemer, kemer en e zorn ; *das Schwert ergreifen*, tapout krog (kregiñ) en e gleze, lakaat an dir en avel, pakañ peg en e gleze ; *er ergriff mich bei der Hand*, tapout a reas krog (kregiñ a reas) em dorn ; *jemanden ergreifen*, teuler an dorn war u.b., tapout krog en u.b., en em sezisañ eus u.b., kregiñ en u.b. (Gregor), kregiñ peg en u.b., kregiñ war u.b., krapañ en u.b., pakañ u.b. ; *nach dieser kurzen Pause ergriff jeder seinen Wanderstock*, goude an ehanig-se e krogjont pep hini en e vazh-vale ; 2. [dre astenn.] *einen Verbrecher ergreifen*, pakañ (prizon(i)añ, herzel) un

torfedour, teuler an dorn war un torfedour, en em sezisañ eus un torfedour, krapañ en un torfedour, tapout krog en un torfedour, pakañ krog en un torfedour ; 3. [dre skeud.] *eine Gelegenheit ergreifen*, na c'hwitañ war e grog, na vankout d'e grog, tennañ splot eus un dro vat, malañ diouzh an dour, kemer e dro, kemer tro ; *von etwas Besitz ergreifen*, perc'hennañ udb, aloubiñ udb, ober e rann (e gerz) eus udb, kribañ madoù e nesañ, lakaat (kemer) udb en tu diouzh an-unan, lakaat udb war e anv, en em sezisañ eus udb, kenberc'hennañ udb, diframmañ udb digant tud ; *Maßregeln gegen etwas ergreifen*, arbenniñ ouzh udb, diarbennekaat udb, diarbenn udb, ober (kemer) e ziarbennoù a-enep udb, ober e ziwalloù a-enep udb, ober e zifennnoù a-enep udb, ober e gempennnoù a-enep udb, mont en diarbenn d'udb, kemer an evezhioù a-enep udb ; *einen Beruf ergreifen*, mont war ur vicher, mont war ul labour ; *die Macht ergreifen*, kemer ar galloud en tu diouzh an-unan, kemer penn an traoù, tapout e droad er par ; *die Flucht ergreifen*, kemer an tec'h, mont war dec'h, tec'hel (skampañ) kuit, delammat, mont d'e dreid, mont er gas, mont d'an tus, skubañ ar ouinell, harpañ ar vanell, mont er gas, sachañ e garavelloù gant an-unan, gounit a veg botez, c'hoari a veg troad, gallout kavout hed e c'har, gallout kavout hed e votez, redek ar c'had, skarañ, skarzhañ, karzhañ, reiñ gaol dezhi, kemer (tapout, kavout) hed e c'har, klask e ribinoù, klask e ribouloù, kavout e ribouloù da dec'hel, ober botoù kazal, lakaat e seulioù en e c'hodell, ober gar, ober gaol, sachañ e dreid (e c'har, e groc'hen, e lêr, e revr, e skasoù, e loaioù) gant an-unan, sachañ war e skasoù, skarañ er ouinell ; *die Offensive ergreifen*, luskañ ur argadenn, mont dezhi, stagañ ganti, kregiñ gant an traoù, stagañ gant an argad, bellañ, digeriñ an emgann, lakaat ar poultre da grozal, kregiñ da vat gant an emgann, stagañ da vat gant an emgann, mont d'an arsañ, argadiñ, tagañ, skeiñ tan ; *das Wort ergreifen*, lavaret e damm, mont war ar gaoz, emellout er gaoz, sevel e vouezh ; *jemandes Partei ergreifen*, *für jemanden Partei ergreifen*, sevel gant u.b., sevel a-du (en tu, en un tu) gant u.b., treiñ gant u.b., treiñ a-du gant u.b., mont en tu (en un tu, a-du) gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., tuañ gant u.b., brallañ war-zu u.b., skeiñ e park u.b., pouezañ a-du gant u.b., dont da bouezañ a-du gant u.b., bezañ erru e park u.b., kouezhañ e lamm u.b., mont en avel u.b., sevel krog u.b., taeriñ evit u.b., kabaliñ evit u.b., kordañ gant u.b., emsavlec'hiañ a-du gant u.b. ; 4. fromañ, teneraat, trefuiñ, trelatañ, treboulñ, begañ, esmaeañ, trivliañ, skeiñ from [en u.b.], ober ur from da ; *seine Worte haben uns ergriffen*, fromet oamp bet gant e gomzoù, pe drid-kalon hon strafuilhas pa glevjomp e gomzoù, esmaeet e voemp o klevet e gomzoù, e gomzoù a skoas from ennomp, e gomzoù o doa graet ur from deomp ; *von Mitleid ergriffen*, kroget an druez ennañ, poan gof ennañ o welet udb ; *ein starkes Schamgefühl ergreift ihn*, un torad mezha a grogas ennañ, un c'horfad mezha a savas ennañ, dont a reas da vezañ mezhek ; *ein Schauer ergreift (überläuft) mich*, ur gridienn aon a spin va ene, treantet eo va c'halon gant ar spont / treantet eo va c'halon gant an aon (Gregor), ur gridienn a hej ac'hanon, ur gridienn yen a grog e pep lec'h dre va gwazhied, ur gridienn yen a sav warnon,

tremen a ra an Ankoù dreiston, mont a ra an Ankoù dreist din, ur gridienn a red a-hed (hed, dre hed) va livenn-gein, santout a ran ur gridienn o redek dre va c'horf, santout a ran ar spont o tremen dre va izili, ur c'hwezenn-yen a red a-hed (hed, dre hed) va c'hroc'hen, deuet ez eus ur c'hwezenn-yen dreizon (ennon, warnon), deuet ez eus un aezhenn yen warnon, ur c'hlizhenn a zeu warnon.

Ergreifen n. (-s) : kemer g., kemeridigezh b., krog g.

ergreifend ag. : fromus, treboulus, trelatus, trefuus, mezevellus, mezzus, esmaeus, trivlius, trivliadus, sebezus, teneraus, tenerus, pikant.

Ergreifung b. (-, -en) : kemer g., kemeridigezh b., priznidigezh b., tapadenn b., harzidigezh b.

ergriffen ag. : from, fromet, esmaeet, strafuilhet, trejeboulet, daoubennet, trefuet, sebezet, fourbilhet ; *von Mitleid ergriffen*, kroget an druez ennañ.

Ergriffenheit b. (-) : sebezenn b., from g., fromadur g., fromadenn b., trivliadenn b., trivliad g., trid-kalon g., trefu g., trelatareth g., esmae g., teneridigezh b. ; *vor lauter Ergriffenheit*, from en e gorf, diwar e from, gant an deneridigezh.

ergrimmen V.gw. (ist ergrimmt) : broc'hañ, fachañ, en em fachañ, broueziñ, imoriñ, diskouez imor, feulzañ ; *er hob die Stimme, ohne im Geringsten zu ergrimmen*, sevel a reas e vouezh, hep tamm feulster evelato.

V.k.e. (hat ergrimmt) : broc'hañ, fachañ, feulzañ, imoriñ.

ergründen V.k.e. (hat ergründet) : 1. sontañ, klask gouzout donder [udb] ; 2. [dre skeud.] sklaeraat, spisaat, poellañ, imbours'hiañ gant ar brasañ aked, studiañ pizh ha kempenn, nizañ gant ar brasañ evezh, mont don e studi ur c'hraf bennak, kompren war, poelladiñ war, strivañ da gaout poell da, klask ar poell eus, mont war don [udb], kregiñ don e.

ergrünen V.gw. (ist ergrünt) : glasaat, glazañ, glasterañ, glasveziñ, glazenniñ.

Ergrünen n. (-s) : glazadur g.

Erguss g. (-es, -güsse) : 1. [dre skeud.] diskargadur g., gwrez b. ; 2. [mezeg.] diver g., fennad g., fenn g., fennadur g., skuilh g., skuilhatur g.

Ergussgestein n. (-s, -e) : dislonkadur g., dislonkadur volkanek g., roc'h-dislonk volkanek b., distaol volkanek b., distaoladennoù volkanek lies., dislonkadurioù volkanek lies., karregenn didarzhel b., karregad didarzhel b.

erhaben ag. : 1. bosesk, balirek, tosennek ; 2. [arzoù] *ganz erhabene Arbeit, erhabenes Relief, aus einer Fläche erhaben herausgearbeitete Plastik*, uhelvos g. ; *flach erhabene Arbeit*, izelvos g., berrvos g. ; *rund erhabene Arbeit*, ront bos g. ; 3. [tekn.] *in erhabener Arbeit treiben*, [tekn.] bosigellat, bosigernañ, bolbosañ, koagañ, koagenniñ ; 4. [dre skeud.] dreist, tonius, cheuc'h, hael, meurdeus, meurbedus, olimpel, uhel, gouruhel, dreist, meur ; *ein erhabener Stil*, un doare skrivañ cheuc'h g., un doare skrivañ tonius g. ; 5. diseblant, digas ; *über etwas erhaben sein*, bezañ diseblant ouzh udb, na ober a van ouzh udb, na ober na man na mordo ouzh udb, na vezañ e chal gant udb, na ober kaz ag udb, na ober na forzh na brall gant udb ; 6. en tu all da ; *über jedes Lob erhaben*, dreist pep meuleudi, en tu all da bep meuleudi ; *er ist über jedes Lob erhaben*, n'oufed ket meuliñ anezhañ a-walc'h ; *er ist über jeden Vorwurf erhaben*, *er ist über jeden Verdacht*

erhaben, n'eus ennañ abeg ebet da damall, n'eus netra da lavaret war e gont, un den diabeg eo, n'eus neudenn gamm ebet ennañ, n'eus na si na gwri ennañ, n'eus ket a we ennañ, bale a ra gant un neudenn eeun, eeun eo a bep hent, eeun eo e pep hent, eeun eo en e baperioù, eeun eo evel ur wialenn, bez e c'haller kaout ur fiziañs hep muzul ennañ, n'eus ger evitañ, n'eus ket a veskelloù gantañ, hennezh a ya eeun ganti.

Erhabenheit b. (-) : 1. tosenn b., tosennadur g., uhelled b. ; 2. dreistelezh b., dreisted b., haelled b., haelder g., meurded b., meurdez b., uhelder g., uhelled b., gouruhelder g., gouruhelled b.

erhalten V.gw. (ist erhält) : tregerniñ.

Erhalt g. (-s) : degemer g., degemeridigezh b., resevidigezh b., resev g.

erhalten¹ V.k.e. (erhält / erhielt / hat erhalten) : 1. dont da gaout, kaout, tapout, resev, degemer, opten ; *Nachricht erhalten*, kaout keloù ; *ein Jahr danach erhielt er eine Botschaft von seinem Freund*, a-benn bloaz e oa deuet kemennadurezh dezhañ a-berzh e vignon (digant e vignon) ; *als zukünftiger König erhielt er die gebührende Erziehung*, roet e voe dezhañ un deskadurezh e kemm gant ar garg a roue a oa ouzh e c'hortoz ; *eine Absage erhalten*, bezañ refuzet, kaout e refuz, tapout e sac'h, bezañ brallet, pakañ (tapout) un distokadenn, kaout un distro lous digant u.b., tapout un distro lous digant u.b., kaout e zigouvi, bezañ kaset da vale (da driñchina, da fistoulat e lost e lec'h all), bezañ kaset d'en em glask e lec'h all, kaout ur c'habestr, kaout ur gabestrenn, bezañ pedet da vont da lec'h all da c'hwileta, kaout heiz, kaout e visac'h, tapout e visac'h, kaout herr ; 2. [dre astenn.] bastañ da, bevañ ; *eine zahlreiche Familie erhalten*, bevañ un tiad bugale, bastañ da ezhommoù un tiegezh bras, kaout ur vriad vugale da vevañ, gounit boued d'e diad bugale, magañ un tiad bugale ; 3. mirout, delc'her, kendelc'her, kendelc'her gant, ober gwardoniezh war, gwardiñ ; *eine Sprache erhalten*, derc'hel ur yezh, derc'hel ur yezh en he sav, kenderc'hel bev ur yezh, delc'her (mirout) bev ur yezh ; *das Feuer erhalten*, mirout ouzh an tan a vervel, mirout ouzh an tan a vougañ, boueta an tan, magañ an tan, delc'her (mirout, kenderc'hel) bev an tan ; *unversehrt erhalten*, delc'her anterin, kenderc'hel anterin, delc'her dibistig, mirout didorr, mirout divoulc'h ; *sie wollen uns im Aberglauben erhalten und befestigen*, falvezout a ra dezho hon derc'hel atav dindan o lavarioù faos ha tromplus, falvezout a ra dezho hon derc'hel atav dindan kredennoù sot, falvezout a ra dezho hon derc'hel atav e tefvalijenn ar gaou ; *Gott erhalte ihn !* Doue d'e viro ! Doue d'e gendalc'ho ! ; 4. [kenw.] *dankend erhalten*, o talvezout da ziskarg, akuitet.

V.em. : **sich erhalten** (erhält sich / erhielt sich / hat sich (t-rt) erhalten) : 1. dont a-benn da badout, derc'hel, kendelc'her, en em virout, chom mat, treuzvevañ ; *diese Tradition konnte sich bis heute erhalten*, treuzvevañ en deus graet an henvoaz-se betek hon amzer ; 2. [dre skeud.] *sich jung erhalten*, chom yaouank ; *sich gesund erhalten*, gouarn e yec'hed, chom yac'h, derc'hel e grog, derc'hel da ruilhal, chom en e blom, kenderc'hel e yec'hed, delc'her e grog, delc'her mat d'e grog.

erhalten² ag. : dalc'het e ratre ; *gut erhalten sein*, bezañ e terk, bezañ e ratre, bezañ e ratre vat, bezañ e ratre vrav, bezañ e stad vat, bezañ a-ratre, bezañ a-blom ; *sie ist noch ganz gut erhalten*, chomet eo Mari Vrav.

Erhalter g. (-s,-) : mager g., mirer g.

erhältlich ag. : da gaout, hag a c'haller kavout ; *die einzelnen Bände sind separat erhältlich*, tu 'zo da brenañ al levrennoù a-unanoù ; *nicht im Handel erhältlich*, er-maez a werzh.

Erhaltung b. (-,-en) : 1. degemer g., degemeridigezh b. ; 2. [dre astenn.] mir g., mirerezh g., miridigezh b., kendalc'h g., kendalc'hidigezh g., trezalc'h g., gwardoniezh b. ; 3. magadur g. ; 4. [fizik] kevandalc'h g., peurvirezh g.

Erhaltungstrieb g. (-s,-e) : anien emvirout b., doug-emvirout g., doug d'en em ziwall g., bondoug emgenderc'hel g., anien emgenderc'hel b., luzad a vuhez g., poulzad a vuhez g., anien da saveteiñ e vuhez b., lusk emzifenn g., doug-natur da zifenn e vuhez g.

erhandeln V.k.e. (hat erhandelt) : prenañ goude marc'hata.

erhängen V.k.e. (hat erhängt) : krougañ ; *zum Tode durch Erhängen verurteilt werden*, bezañ barnet d'ar groug ; *er wurde erhängt*, lakaet e voe ouzh ar groug, krouget e voe.

V.em. : **sich erhängen** (hat sich (t-rt) erhängt) : en em grougañ, mont ouzh ar skourr, mont ouzh ar groug, mont ouzh ar stag ; *er hat sich erhängt*, en em grouget eo.

Erhängen n. (-s) : kroug b., krougadenn b., krougerezh g. ; *jemanden zum Tode durch Erhängen verurteilen*, barn u.b. d'ar groug ; *massenhaftes Erhängen*, krougadeg b.

Erhängte(r) ag.k. g./b. : den krouget g., krougadenn b. ; *der Kuckuck fragt den Reiher : Was gibt's Neues in der Bretagne ? - Überall Erhängte und Ermordete !* ar goukoug a c'houlenn digant ar gerc'heiz : petra 'zo nevez e Breizh ? - krougadeg ha lazhadeg e-leizh !

Erhängung b. (-,-en) : kroug g., krougadenn b., krougerezh g.

erharren V.k.e. (hat erharret) : en em chalañ o teport / doaniañ o c'hortoz udb (Gregor), chaokat e ivinoù o teport, dibasiantañ o c'hedal udb, kaout mall bras da welet udb, birviñ e galon gant ar c'hoant gwelet udb, kavout hirnez o c'hedal udb, skuizhañ o c'hortoz udb, kaout hiraehz da welet udb, kaout mall-mall da welet udb, bezañ despailh (mall) bras gant an-unan gwelet udb.

erhärten V.k.e. (hat erhärtet) : 1. kalediñ, kaletaat, kreñvaat ; 2. [dre skeud.] kadarnaat, startaat, harpañ, skorañ, pantilhonin ; 3. [gwir] *eine Aussage eidlich erhärten*, touiñ udb dre (war) e le ; *durch Beweise erhärten*, kadarnaat (startaat, kreñvaat) gant prouennoù.

V.em. : **sich erhärten** (hat sich (t-rt) erhärtet) : 1. kalediñ, kaletaat ; 2. [tisav., simant] kregiñ.

Erhärtung b. (-,-en) : kadarnadur g., kreñvadur g.

erhaschen V.k.e. (hat erhascht) : 1. *etwas erhaschen*, pakañ udb, kregiñ en udb, tapout peg en udb, tapout krog en udb, mont gant udb, plomañ udb, plaouiañ udb ; 2. [dre skeud.] *die erste beste Gelegenheit erhaschen*, ober udb kentañ ma kavor an dro, ober udb kentañ ma kavo an-unan e grog, ober udb kentañ ma vo deuet ar c'hazh d'ar razh ; *Wortfetzen erhaschen*, klevet bommoù eus un diviz.

erheben V.k.e. (erhob / hat erhoben) : 1. sevel, gorren, dibradañ, uhelaat, bantañ, gwintañ ; *die Hand gegen jemanden erheben*, bantañ e zorn war u.b., diskouez kil e zorn d'u.b. ; *den Kopf erheben*, ober ur sav d'e benn, ober ur savadenn d'e benn, sevel e benn, gorren e benn ; *erhobenen Hauptes vor jemandem stehen*, chom sonn e benn dirak u.b. ; *mit erhobenen Händen*, an divrec'h er vann ; *die Hände zum Mond erheben*, diskouez e zaouarn d'al loar, sevel e zaouarn war-zu al loar ; *mit hoch erhobener Klinge*, e gleze gantañ savet en aer, e gleze a-bann ; *das Pferd trabte mit erhobenem Schweif dahin*, ar marc'h a gerzhe d'an trotig, e lost dibrad ; *die Stimme erheben*, reiñ e vouezh da glevet, lavaret e gomz, mont war ar gaoz, sevel e vouezh ; 2. [dre skeud.] *ein großes Geschrei erheben*, ober trouz bras, digeriñ trouz bras, diskordañ da youc'hal, disvantañ da youc'hal, krial d'ar forzh (Gregor), youc'hal a-leizh korzenn (a-leizh e gorzailhenn, eus holl nerzh e gorzenn), krial a-bouez-penn (a-bouez e benn), youc'hal evel ur broc'h (evel ur bleiz skaotet), choul a-bouez-penn, choul a-bouez e benn ; *Einwendungen erheben*, ober abegadennoù (enebadennoù), arbenniñ (d'udb, ouzh udb), kavout abeg, kavout si en udb, kavout da abegiñ, kavout da lavaret, arc'hiñ, kavout tro da abegiñ, sevel e vouezh a-enep udb, enebiñ, eneplavaret, tennañ digareziou ; *Falschbeschuldigungen gegen jemanden erheben*, tamall u.b. e gaou, tamall u.b. e faos ; *auf etwas Anspruch erheben*, goulenn e wir war udb, arc'hiñ udb ; *in den Adelsstand erheben*, noblañ / noplaat (Gregor), lakaat da nobl, kas (lakaat) e renk an noblañs, uhelaat da nobl ; 3. *jemanden in den Himmel erheben*, uhelaat u.b. dreist ar begoù gwez - reiñ kaol d'u.b., treujoù hag all - kargañ mel war benn u.b. - lakaat u.b. war un troad mat - (Gregor), milganmeuliñ u.b. - meuliñ u.b. dreist ar bord - kanañ meuleudi d'u.b. - ober stad vras eus (da) u.b. - ober lid bras d'u.b. - kas u.b. en tu-hont d'an neñv - meuliñ u.b. dreist-penn - reiñ meuleudioù divuzul (amzere) d'u.b. - hilligañ u.b. - ober moumounerezh d'u.b. - kaout ur c'hein gwevn hag ur genoù flour dirak u.b. - reiñ lorc'h d'u.b. - lorc'hañ u.b. - ober kudoù d'u.b. - ober kudoù dirak u.b. - flodañ d'u.b. - dougen bri d'u.b. - azaoueziñ u.b. - azaoueziñ d'u.b. ; *zum Gott erheben*, doueañ ; 4. [gwir] *eine Klage erheben*, sevel (ober) klemm, sezisañ ar justis, breutaat a-enep u.b., sevel keinad ; 5. [arc'hant] *Steuern erheben*, sevel tailhoù, sevel ar c'hustum ; *Steuern im Voraus erheben*, mirout an tailhoù diwar ar pae, sevel tailhoù en a-raok ; 6. [mat] *in die dritte Potenz erheben*, sevel d'an trede galloudad, kas d'ar galloudad tri, trimac'hañ, sevel d'ar mac'h 3 ; *die Zahl 3 in die fünfte Potenz erheben*, lakaat 3 dindan ar gallouter 5, sevel 3 d'ar gallouter 5, sevel 3. d'ar mac'h 5.

V.em. : **sich erheben** (erhob sich / hat sich (t-rt) erhoben) : 1. disujañ, emzispac'hañ, kabalat, kabaduilhañ ; *sich gegen jemanden erheben*, en em sevel ouzh u.b., en em sevel a-enep u.b., en em zispac'hañ ouzh u.b., disujañ d'u.b. ; 2. mont en e sav, sevel, sevel en e sav, dihoubañ ; *sich vom Stuhl erheben*, sevel diwar e gador ; *sich vom Tisch erheben*, sevel diouzh taol, sevel eus taol, mont diouzh taol, didaoliañ, distaoliañ ; 3. bezañ en e sav ; *die Schote erheben sich in den Himmel*, siminalioù al labouradegoù a zo gwintet en aer ; 4. en em zastum,

goriñ, sevel ; *ein Sturm erhebt sich*, erru ez eus ur barr amzer, en em zastum a ra (goriñ a ra) ur barr gwallamzer, ur barr amzer a zo o sevel ; 5. *ein Streit erhob sich zwischen ihnen*, sevel a reas ur gwall zistok etrezo, sevel a reas trouz (bec'h, c'hoari, jeu, patati) etrezo, strakal a reas an traoù etrezo, war daeriñ ez eas an arguz etrezo ; 6. [dre skeud.] *eine Frage erhebt sich*, sevel a ra ur gudenn, dont a ra ur gudenn war-wel (a-wel) ; 7. [dre skeud.] *sich über seinen Schmerz erheben*, bezañ mestr d'e boan, kemer e greñv war e boan ; 8. [nijerezh] dibradañ, gorren.

Erheben n. (-s) : gorroadur g., gorroidigezh b., gorroerezh g., uhelidigezh b., uheladur g., houpad g., savadenn b., savidigezh b.

erhebend ag. : [dre skeud.] fromus, treboulus, trelatus, trefuus, mezevellus, mezvus, esmaeüs, trivialus, sebezus, birvilhus, atizus.

erheblich ag. : bras, a bouez, pouezus ; *der Sturm hat erhebliche Schäden angerichtet*, bras eo an droug a zo c'hoarvezet e-kerzh ar gorventenn, drastus eo bet an taol gwallamzer ; *diese Partei errang einen erheblichen Stimmengewinn*, gounidoù bras a zo bet gant ar gostezenn-se ; *die Kosten waren erheblich*, kemeret hor boa frejoù bras gant an dra-se, debret hor boa an diaoul hag e bevar gant an dra-se, mizoù bras a oa bet, frejoù bras a oa bet gant an dra-se, ur gwall vazhad e oa bet, kement-se a goustas pikez, ker-ruz e oa bet, ker-du e oa bet, ker e oa bet evel pebr da veurlarjez, kalz a arc'hant e oa koustet d'hor yalc'h, foetet hor boa arc'hant gant an dra-se, un tamm brav a vizoù a oa kouezhet war hor yalc'h, un dismantr euzhus a arc'hant e oa bet ; *die starke Präsenz der Kriegsmarine in Brest hat die Entwicklung von Handel und Fischerei erheblich gehemmt*, pouez ar morlu e Brest a zo bet ur skoilh bras da ziorroadur ar c'henwerzh hag ar pesketaerezh er porzh-mor.

Erheblichkeit b. (-) : pouez g., pouezusted b., pouezuster g., talvoudegezh b.

Erhebung b. (-, -en) : 1. torosenn b., uhelenn b., uhel g., tuchenn b., torgenn b., krec'henn b., krec'hienn b., krec'h g., motenn b., roz g., run g./b., runell b., runenn b., turumell b., sav g., gorreoù lies. ; 2. [polit.] emsav g., emsavadeg b., emsavadenn b., emsavererezh g., emzispac'h g., dispac'h g., dispac'hadeg b., harzerezh g., kabal b., kabalad b., kabaduilh b., taol-freuz g., trouz g., cholori g., reuz g., termaji g., freuz ha reuz, disujidigezh b., rebellded b. ; 3. [relij.] gorreoù lies., gorre-Doue g., gorre g. ; 4. gorroadur g., gorroidigezh b., gorroerezh g., uhelidigezh b., uheladur g., savidigezh b., houpad g., savadenn b. ; 5. [dre skeud.] *Erhebung in den Adelstand*, nobladur g., nobladurezh g. / noblidigezh b. (Gregor) ; *Erhebung in den Generalsrang*, anvidigezh da jeneral b., savidigezh e rez a jeneral b. ; 6. [arc'hant.] *Erhebung von Steuern*, saverezh tailhoù g. ; 7. [melestr.] *statistische Erhebungen*, stadegoù lies. ; 8. *Erhebungen über etwas anstellen*, enklask udb, ober enklaskoù diwar-benn udb, klask ditouroù diwar-benn udb, ober imbours'hoù war udb, ober imbours'hadennou war udb.

erheiraten V.k.e. (hat erheiratet) : perc'hennañ dre zimeziñ.

erheischen V.k.e. (hat erheischt) : arc'hiñ, goulenn, goulenn groñs, mennout, kemenn ; *Glanz und Ruhm*

erheischen, redek gant gred war-lerc'h ar c'hloar (an enorioù), bezañ naonek d'an enorioù, konoc'hañ enorioù, glaouriñ war an enorioù, glaourenniñ war-lerc'h an enorioù, bezañ c'hoantek a enorioù, bezañ c'hoant gloar en an-unan, bezañ troet gant an enorioù (gant ar c'hloar), bezañ terzhienn ar vrazentez gant an-unan, bezañ itik a enorioù, na vezañ nemet brasoni gant an-unan, bezañ angoulet gant an enorioù, bezañ lorc'het gant an enorioù.

erheitern V.k.e. (hat erheitert) : diduiñ, drantaat, drevaat, sederaat, laouenaat, gwivaat, digrizañ, divorennañ, digoumouliñ, bouilhaat, joausaat, gaeaat, degas [u.b.] war e du, diroufennañ tal u.b., diroufennañ dremm u.b.

V.em. : **sich erheitern** (hat sich (t-rt) erheitert) : 1. drantaat, drevaat, gwivaat, dont da sederaat, dont da laouenaat, joausaat, gaeaat, en em c'haeaat, sartaat, mavaat, digrizañ, bouilhaat ; 2. [amzer] toullwennañ, sevel, digoumoulañ, spanaenniñ, naetaat, bravaat, kaeraat, divoriñ, sederaat, sklaeraat, splannaat, divorennañ.

Erheiterung b. (-, -en) : 1. diduell b., diduamant g., diduadenn b., digrizadur g., laouenidigezh b., drantz b., drevidigezh b. ; 2. [amzer] bravadenn b., fraeshaenn b., kaeradenn b., sklaeraenn b., sklaeradenn b., splannadenn b., spanaenn b., tavadenn b.

erhellen V.k.e. (hat erhellt) : 1. goulaoiñ (en tu gouzañv e brezhoneg), sklêrijennañ, flammañ, spisaat, spisañ, splannaat, splannañ, teuler sklêrijenn war, ober ur sklêrijenn en-dro da ; *Fackeln erhellen den Weg*, goulaouet e vez an hent gant flambozioù ; 2. sklaeraat, diskoulmañ.

V. dibers. (hat erhellt) : *daraus erhellt, dass*, diwar gement-se e c'haller dezastum e ..., da-heul an dra-se e c'haller dezastum e ..., diwar (diouzh) an dra-se e ..., rak-se e ..., dre-se e ..., diwar-se e ..., kent a se e ..., e-se e ..., e-skeud-se e ..., alese e ...

V.em. : **sich erhellen** (hat sich (t-rt) erhellt) : sklaeraat, kaeraat, toullwennañ, sevel, digoumoulañ, spanaenniñ, naetaat, bravaat, divoriñ, sederaat, splannaat, divorennañ, spisaat.

Erhellung b. (-, -en) : sklaeriadur g., sklaeridigezh b., disklêriadenn b., spisadur g., sklêrijenn b.

erheucheln V.k.e. (hat erheuchelt) : 1. ober an neuz da, ober neuz da, ober an neuz, ober neuz, kaout an aer da, ober van da, ober sin da, ober min da, ober ar mod da, fentiñ, marmouzañ, neuziañ ; 2. [dre astenn.] kaout (tizhout, tapout, gounit) dre bilpouzerezh.

erheuchelt ag. : fent.

erhitzen V.k.e. (hat erhitzt) : tommañ, tommaat, goriñ, gwreziñ, gratañ, grizezañ ; *Wasser auf 80 Grad erhitzen*, tommañ dour betek ur wrez a 80 derez, kas an dour da 80 derez ; *auf Weißglut erhitzen, bis zur Weißglut erhitzen*, tommañ d'ar gwenn ; *das Bügeleisen erhitzen*, lakaat an houarn da dommañ ; *die Gemüter erhitzen*, lakaat mel-penn an dud da dommañ ha da virviñ.

V.gw. (hat erhitzt) : [dre skeud.] *Wein erhitzt*, gwin a sko d'ar penn, gwin a laka empenn an dud da dommañ, ar gwin a domm o empennoù d'an dud ; *erhitzte Geister*, tud penndommet lies., tud tomm d'o fennoù lies., tud gwrez enno lies., pennoù entanet lies., tud tommet dezho lies. / tud plantoù o zreid o tommañ lies. / tud kroget da danañ dezho lies. (Gregor).

V.em. : **sich erhitzen** (hat sich (t-rt) erhitzt) : taeriñ, broueziñ, birviñ, grizezañ.

erhitzend ag. : tanus, tommus.

erhitzt ag. : tommet.

Erhitzung b. (-, -en) : tommerezh g., tommadur g., frenezi b.

erhoffen V.k.e. (hat erhofft) : kaout spi, esperout, goanagiñ, gedal.

erhöhen V.k.e. (hat erhöht) : 1. uhelaat ; *eine Mauer erhöhen*, lakaat sav gant ur voger ; *ein Gebäude um ein Stockwerk erhöhen*, lakaat un estaj ouzhpenn war un ti ; 2. kreskiñ, muiantaat, meuraat, meurekaat, muiaat, muiañ ; *die Preise erhöhen*, kreskiñ ar prizioù ; *er hat die Miete erhöht*, kresket en deus ar feurm, muiaet en deus ar feurm ; *die Renten wurden erhöht*, kresket e voe al leveoù, lakaet eo bet al leveoù war o renk, dazgwerzhekaet e voe al leveoù ; *die Wachsamkeit erhöhen*, bezañ aketusoc'h-aketusañ da deuler evezh, kreskiñ da eveshaat, bezañ muic'h war e evezh ; 3. [kenw.] *die Preise um 50 % erhöhen*, lakaat ar prizioù da greskiñ eus 50%, degas (teuler) 50 % a gresk war ar prizioù ; *den Zinssatz erhöhen*, mataat ar c'hampi, muiaat ar c'hampi ; 4. [tekn.] *die Geschwindigkeit erhöhen*, buanaat, lakaat tizh, plantañ tizh, sankañ tizh, fonnusaat ; 5. [kegin.] *den Geschmack erhöhen*, lakaat blaz war ar boued, reiñ blaz d'ar boued, temzañ ur meuz ; 6. meurekaat.

V.em. : **sich erhöhen** (hat sich (t-rt) erhöht) : sevel, pignat, uhelaat ; *die Zahl der Opfer hat sich auf fünfzig erhöht*, niver ar c'houzañvidi (niver ar wallzarvoudidi) a zo savet da hanter-kant.

Erhöher g. (-s, -) : saver g., saverez b., kresker g., kreskerez b.

erhöht ag. : 1. kresket, uhelaet, gorroet, brasoc'h, uhel ; *erhöhte Lebensfähigkeit*, buhezegezh brasoc'h g., brasoc'h buhezegezh g. ; *erhöhte Tätigkeit*, brasoc'h bividigezh b. ; [kenw.] *erhöhter Preis*, priz kresket (uhelaet, keraet, gorroet) g. ; 2. [sonerezh] *erhöhte Note*, notenn lemm b. ; 3. *erhöhte Luftverschmutzung*, barr saotradur an aer g.

Erhöhung b. (-, -en) : 1. uhelidigezh b., uheladur g., savidigezh b. ; 2. muiantadur g., kreskadurezh b., kreskadur g., kresk g., kreskadeg b., kreskidigezh b., kreskañs b. ; 3. torosenn b., uhel g., uhelenn b., tuchenn b., krec'henn b., krec'hienn b., krec'h g., torgenn b., run g./b., runell b., runenn b., sav g., gorreoù lies.

Erhöhungszeichen n. (-s, -) : [sonerezh] lemmell b.

erholen V.em. : **sich erholen** (hat sich (t-rt) erholt) : 1. diskuizhañ, distegnañ e spered (Gregor), diderriñ, ober un diskuizh, ober un tamm diskuizh, ober un diskuizhadenn, ober ur pennadig diskuizhañ, ober e ziskuizhoù, repoziñ un tamm, kemer e repoz, kemer didorr, kemer ur pennad ehan, kemer ur pennad habaskter, ober un ehan, lakaat ur poz, kemer un tamm ehan, ober ur ruilh, ober ur gourvez, lakaat e gorf da zibouezañ, diblegañ e gein, digeinañ, diziviañ ; 2. en em gavout, dont e-barzh, dont war e du, disaouzanañ ; *er konnte sich von seinem Schreck nicht erholen*, ne oa ket mui evit en em gavout goude ar c'horfad spont en doa bet, ne oa ket mui evit disaouzanañ, ne oa ket mui evit disponañ, ne oa ket mui evit dizaoniñ, ne oa ket mui evit en em zispontañ ; *er hat*

sich schnell erholt, deuet e oa buan da wellaat dezhañ, dont a reas buan e yec'hed dezhañ en-dro, frankaat a reas buan warnañ, en em gavout a reas buan, sevel a reas buan diwar gleñved, dont a reas buan e-barzh, dont a reas buan da vad, mont a reas buan war wellaat, dont a reas buan e yec'hed war wellaat, dont a reas buan d'e yezh, difallañ a reas buan ; *er erholt sich langsam*, a-zoug-kamm e teu ar yec'hed en-dro dezhañ, tamm-ha-tamm e tistag diouzh kleñved, tamm-ha-tamm e teu war wellaat, tamm-ha-tamm e teu reizh, tamm-ha-tamm e teu war e zres ; *sie konnte sich nur schwer von der Geburt ihres Sohnes erholen*, klañv e oa bet diwar he faotr ; *sich von einer schweren Krankheit erholen*, sevel eus ur barrad bras a gleñved ; *sich von seinem Erstaunen erholen*, disouezhiñ, disaouzanañ, disebezañ, diabafañ, dont war e du.

erholsam ag. : diskuizhus, diskuizh, diskuizh d'ar spered.

erholt ag. : diskuizh.

Erholung b. (-,-en) : diskuizh g., diskuizhadenn b., diskuizhadur g., repoz g., repozvan g., didorr g. ; *jeder hat das Recht auf Erholung und Freizeit*, pep hini en deus gwir da ziskuizhañ ha da gaout lezir.

Erholungsaufenthalt g. (-s,-e) : chomadenn diskuizhañ b.

erholungsbedürftig ag. : hag en deus ezhomm da ziskuizhañ.

Erholungsgast g. (-es,-gäste) : diskuizher g.

Erholungsheim n. (-s,-e) : ti-diskuizh g., ti a arsav g.

Erholungskur b. (-,-en) : kur diskuizhañ b.

Erholungsort g. (-es,-e) : lec'h diskuizhañ g.

Erholungspause b. (-,-n) : ehan g., diskuizhadenn b., tamm diskuizh g., poz g., pozadenn b.

Erholungssuchende(r) ag.k. g./b. : diskuizher g.

Erholungsurlaub g. (-s,-e) : vakañsoù diskuizhañ b.

Erholungszeit b. (-,-en) : ehan g., vakañsoù lies.

erhören V.k.e. (hat erhört) : klevet ouzh, selaou ouzh, selaou, seveniñ, leuniañ ; *Gott erhört unsere Gebete*, Doue a selaou ouzh hor pedennoù ; *sein Gebet wurde erhört*, klevet e voe e bedenn, sevenet e voe e bedenn ; *erhört werden*, kaout e c'houlenn ; *nicht erhört werden*, menel war e c'houlenn.

Erich g. : Erik g.

erigieren V.gw. (ist erigiert) : dihodriñ, sevel d'an-unan, sevel serzh d'an-unan, mont e lost war sav, sevel gant an-unan ; *erigiert sein*, sonnañ ; *erigierter Penis beim Menschen*, kalc'h sonnet g., kalc'h sonn g., kalc'h reut g., kalc'h kalet g., kastr g.

Erika b. (-, Eriken) : [louza.] brug str.

Erikaholz n. (-es) : [louza.] brug g.

Erikawurzel b. (-,-n) : [louza.] gwizienn-vrug b.

erinnerlich ag. : chomet en eñvor.

erinnern V.k.e. (hat erinnert) : memoriñ, eñvoriñ, kounañ, kounaat ; *jemanden an etwas erinnern*, degas da soñj d'u.b. eus (en) udb, degas koun d'u.b. eus udb, degas udb da goun d'u.b., degas da goun d'u.b. eus udb, degas da goun d'u.b. a udb, degas soñj d'u.b. a (eus) udb, degas eñvor d'u.b. a (eus) udb, degas udb da eñvor u.b., memoriñ udb d'u.b., eñvoriñ udb d'u.b., kounaat udb d'u.b., kounañ udb d'u.b. ; *alles schien, an die Schönheit des Tages zu erinnern*, pep tra a seblante eñvoriñ kaerder an devezh ; *erinnere mich daran*, degas da soñj

din en ober, degas da soñj din eus an dra-se, degas kement-se da goun din ; *ich erinnere euch daran, dass wir morgen einen Aufsatz schreiben*, degas a ran da goun deoc'h e vo eus ur skridaozadenn warc'hoazh, memoriñ a ran deoc'h e vo eus ur skridaozadenn warc'hoazh, eñvoriñ a ran deoc'h e vo eus ur skridaozadenn warc'hoazh.

V.em. : **sich erinnern** (hat sich (t-rt) erinnert) : kaout soñj eus, kaout koun eus, kaout koun a, memoriñ, eñvoriñ, kounañ, kounaat, derc'hel eñvor a (eus), derc'hel koun a (eus), derc'hel soñj a, derc'hel soñj eus, dont [udb/u.b.] da soñj d'an-unan, dont [udb/u.b.] da goun d'an-unan, dont koun d'an-unan eus [udb/u.b.], dont soñj d'an-unan eus [udb/u.b.], dont [udb/u.b.] da spered an-unan, dont [udb/u.b.] e spered an-unan ; *er erinnerte sich an die Zeit damals*, eñvoriñ a rae an deizioù a wechall, eñvoriñ a rae war an deizioù a wechall, memoriñ a rae an deizioù a wechall, kounaat a rae an deizioù a wechall ; *ich kann mich nicht an ihn erinnern*, ne'm eus ket a soñj anezhañ ken, disoñj on anezhañ, ne'm eus ket mui soñj anezhañ, ne'm eus ket dalc'het soñj (koun, eñvor) anezhañ, kollet em eus ar soñj anezhañ, ne'm eus ket koun (eñvor) anezhañ ken, disoñjet em eus dioutañ, digoun on eus an den-se ; *ich kann mich nicht daran erinnern, wer zu dieser Zeit Direktor war*, ne'm eus ket soñj ken eus anv ar rener d'ar mare-se, ne zeu ket da soñj din piv a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket da goun din piv a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket em spered piv a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket da'm spered piv a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket da'm eñvor piv a oa rener d'ar mare-se, ne gounaan ket anv an hini a oa rener d'ar mare-se ; *ich kann mich an gar nichts erinnern*, ne'm eus ket soñj a vann ; *ich kann mich nicht mehr daran erinnern*, ne'm eus ket a soñj ken ; *ich kann mich nur undeutlich (verschwommen) daran erinnern*, ne'm eus ket a soñj kaer eus an dra-se, ne'm eus nemet ur marsoñj (un damgoun) eus an dra-se, damgounaat a ran an dra-se nemetken ; *ich erinnere mich daran, ihm das Geld gegeben zu haben*, soñj am eus bezañ roet an arc'hant dezhañ ; *wenn ich mich recht erinnere*, ma ne fazian ket, m'em eus koun (soñj) mat, kement ha m'em eus soñj (Gregor), a gement m'em eus soñj ; *man wird sich noch lange an diesen Krieg erinnern*, ne vo ket ankounac'haet ar brezel-se an tazoù.

Erinnern n. (-s) : eñvoridigezh b., kounaidigezh b., eñvoradur g.

Erinnerung b. (-,-en) : soñj g., koun g., kounaenn b., eñvor b., eñvorenn b., eñvorad b., eñvoradenn b., memor b. ; *frische Erinnerung*, soñj fresk-bev g., eñvor (soñj) eus udb evel pa vefe c'hoarvezet nevez 'zo b., koun eus udb evel pa vefe oc'h erruout g. ; *unbestimmte Erinnerung*, *schwache Erinnerung*, *dumpfe Erinnerung*, marsoñj g., brizhsoñj g., damgoun g., mareñvoradenn b. ; *etwas in Erinnerung bringen*, degas da soñj eus (en) udb, degas udb da goun, degas soñj eus (ag) udb, degas koun ag (eus) udb, degas eñvor ag (eus) udb, eñvoriñ udb ; *wir haben ihn in guter Erinnerung*, atav e vez ar soñj anezhañ en hor c'halonoù (Gregor), chomet eo ar c'houn anezhañ en hor c'halonoù, dalc'het hon eus eñvor vat anezhañ, mirout a reomp un eñvorig evitañ ; *Erinnerungen steigen auf*, *Erinnerungen werden wach*,

traoù ankounac'haet a sav war an eñvor, ur froudad eñvoriou a ya hebiou ; *jemandem tief vergrabene Erinnerungen ins Gedächtnis zurückrufen*, freskaat e spered u.b. traoù gros-ankounac'haet ; *die Erinnerung an diesen Tag wird in meinem Herzen eingeprägt bleiben*, eñvor an devezh-se a chomo garanet em c'halon, eñvor an devezh-se a chomo moulet em c'halon, eñvor an devezh-se a chomo peg ouzh va c'halon, eñvor an devezh-se a chomo peg ouzhin, an devezh-se ne zeuio james eus va spered, ar c'houn eus an devezh-se a chomo da viken war va spered, an devezh-se a chomo bev em c'houn, mirout a rin don em c'hreiz an eñvor eus an devezh-se ; *in Erinnerung an, zur Erinnerung an*, e koun (u.b., udb, eus u.b., eus udb), e memor (u.b., udb, eus u.b., eus udb).

erinnerungslos ag. : divemor a-grenn, divemor-pod, digounek, digoun, dianaoudek, ankounac'haus, ankouazhus, ankouaus, fall eñvoret, kollet pep eñvor gantañ, bet badezet gant eoul gad.

Erinnerungslosigkeit b. (-) : digoun g., divemor g., ankounac'h g.

Erinnerungslücke b. (-, -n) : disoñjadenn b., ankounac'hadenn b., diankedenn b., ankounac'h g.

Erinnerungsschreiben n. (-s, -e) : lizher kas soñj en-dro g., lizher-gouzav g., lizher-gouzaviñ g.

Erinnerungsstück n. (-s, -e) : tra-eñvor g., eñvorenn b.

Erinnerungstafel b. (-, -n) : skritell-goun b., taolenn-eñvor b.

Erinnerungstäuschung b. (-, -en) : [bred.] ledkounañ g., lezvmor g., falskounañ g., touellkounañ g.

Erinnerungsvermögen n. (-s) : eñvorerezh g., kounerezh g., koun g., eñvor b., memor b. ; *klares Erinnerungsvermögen*, memor disi b.

erinnerungswürdig ag. : dellezek a eñvor.

Erinnyen lies. : [mojenn.] erinnied lies.

Eristik b. (-) : [preder.] eristegouriezh b.

Eristiker g. (-s, -) : 1. [preder.] eristeg g. ; 2. [gwashaus] breutaeg g.

eristisch ag. : 1. [preder.] eristek ; 2. [gwashaus] breutaek.

Eritrea n. (-s) : Eritrea b.

erjagen V.k.e. (hat erjagt) : 1. tapout, tizhout ; 2. [dre skeud.] *Ruhm erjagen*, redek da vat-kaer war-lerc'h ar c'hloar, redek gant gred war-lerc'h an enorioù, bezañ naonek d'an enorioù, konoc'hañ enorioù, glaouriñ war an enorioù, glaourenniñ war-lerc'h an enorioù, bezañ c'hoantek a enorioù, bezañ c'hoant gloar en an-unan, bezañ troet gant an enorioù (gant ar c'hloar), bezañ terzhienn ar vrazentez gant an-unan, bezañ itik a enorioù, na vezañ nemet brasoni gant an-unan.

erkalten V.gw. (ist erkaltet) : 1. yenañ, yenaat, dont da vezañ yen ; *erkaltetes Fett*, lard-teuz sonnet g., lard-teuz riellet g. ; 2. [dre skeud.] laoskaat, distanañ, klouaraat, gwevnaat, yenaat, koll e nerzh, koll e lañs, koll e startijenn, dont da vorediñ ; *sein Eifer erkaltet*, laoskaat a ra e c'hred, distanañ a ra d'e c'hred, klouaraat a ra dezhañ, terriñ a ra d'e intampi, klouaraat ha laoskaat a ra e c'hred, terriñ a ra d'e herlder, yenaat a ra e c'hred, yenaat a ra en e c'hred, lentaat a ra e c'hred (Gregor), gwevnaat a ra, laoskaat a ra en e c'hred ; *ihre Liebe zu ihm ist erkaltet*, kazet he deus anezhañ, paouezet eo a

garet anezhañ ; *seine Liebe zu seiner Muttersprache ist erkaltet*, en em gazet eo ouzh e yezh-vamm, en em yenet eo ouzh e yezh-vamm, yenet eo ouzh e yezh-vamm, deuet eo da vezañ yen ouzh e yezh-vamm, deuet eo da yenaat ouzh e yezh-vamm, erru eo dispeg e galon diouzh e yezh-vamm, erru eo diskrog diouzh e yezh-vamm, erru eo distag e galon diouzh e yezh-vamm, en em zistaget eo diouzh e yezh-vamm, en em ziskroget eo diouzh e yezh-vamm.

erkälten V.em. : **sich erkälten** (hat sich (t-rt) erkältet) : P. tapout ur c'horfad, tapout ur c'horfad riv, tapout ur c'horfad anoued, tapout ur barr riv, pakañ ur frapad riv, dastum (pakañ, tapout) un taol yen, dastum (pakañ, serriñ, tapout) anoued, dastum (tapout) riv, tapout paourentez, pakañ yenijenn, dont ur barr anoued en e c'houzoug, tapout arwez, rivañ, anouediñ, sammañ riv, choberdiñ, tapout ur revriad, tapout e skas, chom da yenañ ; *ich habe mich erkältet*, me a zo deuet ur barr anoued em gouzoug, tapet em eus arwez, tapet em eus un toullad anoued, paket em eus yenijenn, kroget eo an anoued ennon.

erkältet ag. : anaouedet, rivet ; *ich bin leicht erkältet*, dastumet (paket, tapet) em eus un taol yen, tapet em eus ur c'horfad, tapet em eus ur c'horfad riv, tapet em eus ur c'horfad anoued, tapet em eus ur barr riv, paket em eus ur frapad riv, dastumet (paket, serret, tapet) em eus anoued, dastumet (tapet, sammet) em eus riv, tapet em eus paourentez.

Erkaltung b. (-, -en) : yenadur g., yenadurezh b.

Erkältung b. (-, -en) : taol yen g., riv g., korfad riv g., barr riv g., frapad riv g., anoued g., anouedadur g., paourentez b., arwez g., barr arwez g., katar g., sifern g., choberd g., stoc'hadenn b., P. revriad g./b. ; *ich habe mir eine Erkältung zugezogen (geholt)*, dastumet (paket, tapet) em eus un taol yen, paket em eus yenijenn, tapet em eus ur c'horfad, tapet em eus ur c'horfad riv, tapet em eus ur c'horfad anoued, tapet em eus ur barr riv, tapet em eus va skas, dastumet (paket, serret, tapet) em eus anoued, dastumet (tapet) em eus riv, tapet em eus paourentez, me a zo deuet ur barr anoued em gouzoug, tapet em eus arwez.

Erkältungskrankheit b. (-, -en) : [mezeg.] anouedadur g., rivadur g.

erkämpfen V.k.e. (hat erkämpft) : 1. gounit dre stourm, trec'hiñ a-bouez gouren, gounit kaout, tizhout kaout ; *seine Freiheit erkämpfen*, gounit e frankiz dre an armoù ; 2. [lu] *den Sieg erkämpfen*, dont da drec'hiñ, dont a-benn da drec'hiñ, gounit an trec'h, bezañ trec'h, bezañ gounit, mont (dont) an trec'h gant an-unan, kaout al levezon.

erkaufen V.k.e. (hat erkauft) : 1. prenañ ; 2. [gwashaus] goprañ, gouestlaoua, prenañ.

erkäuflich ag. : hag a c'haller prenañ.

erkennbar ag. : 1. merzus, heverz ; 2. anavezus ; 3. Anavezadus, anaoudadus.

erkennen V.k.e. (erkannte / erkannt) : 1. anavezout, anaout, anavout, diforc'hiñ, dianavezout ; *jemanden erkennen*, anavezout u.b. diouzh e neuz ; *jemanden an seiner Stimme erkennen*, anavezout u.b. diouzh e vouezh (diouzh e gomz, diouzh e brezeg, diouzh e gaoz, diouzh e lavar, er mod ma komz) ; *ich habe ihn an seinem Gang erkannt*, diouzh stumm e gerzhed (diouzh e gerzhed,

diouzh e gamm, diouzh an ergerzh anezhañ, er mod ma kerzhe, diouzh ma rampe) em boa e anavezet ; *Vergangenheit und Zukunft erkennen*, anavezout deuet ha da zont ; *das Gute und das Böse erkennen können*, anavezout ar mad diouzh an droug, anaout ar mad diouzh ar fall, kemmañ ar mad diouzh an droug, digejañ ar mad diouzh an droug, dispartiañ ar mad diouzh an droug ; *durch die Dunkelheit erkennen wir die Umrissse eines Hauses*, en deñvalded e tiforc'homp tres un ti ; *sich selber erkennen*, en em anavezout e-unan ; *an ihren Früchten sollt ihr sie erkennen*, o anavezout a reot diouzh o frouezh - dianavezout a reot ar wezenn diouzh ar frouezh - diouzh ar ouenn, ar brankoù ; *man erkennt hier seinen Stil*, anaout a reer lec'h e zorn, an dra-mañ a zo diouzh e ratre, emañ roud e zorn warni ; *nicht erkennen*, *nicht wieder erkennen*, *nicht mehr erkennen*, *dianavezout*, *dianavezout*, *dianaout* ; *er war seit seiner Krankheit nicht wieder zu erkennen*, ne oa ket ken an dud evit anavezout anezhañ abaoe ma oa bet klañv, dianav e oa abaoe ma oa bet klañv, dianaoudadus e oa abaoe ma oa bet klañv, dianavezadus e oa abaoe ma oa bet klañv, disleberet e oa abaoe ma oa bet klañv, disneuz e oa abaoe ma oa bet klañv, aet e oa dianavez d'an dud abaoe ma oa bet klañv ; *die Seinen nicht mehr erkennen*, [evit an dud toc'hor] na ober mui alamant ebet, na anavezout mui den ; **2.** *sich zu erkennen geben*, lavarout (diskouez) piv eur, en em reiñ da anaout (Gregor), en em reiñ da anavezout, diguzhat, diguzhañ, diskuliañ e jeu, dispakañ e jeu ; **3.** *anzav*, *anzavout* ; *seinen Irrtum erkennen*, *anzav e fazi* (e wallegezh, e faot) ; **4.** [kenw.] *ein Konto mit einem Betrag erkennen*, lakaat arc'hant war ur gont-vank, kredekaat ur gont ; **5.** *erkennen lassen*, diskouez, merkañ, diskuliañ, reiñ da anaout, reiñ da c'houzout.

V.k.d. (erkannte / erkannt) : [gwir] dougen ur varnadenn, setañsiñ, barn ; *über etwas (t-rt) erkennen*, setañsiñ en un afer bennak ; *auf Geldstrafe erkennen*, barn d'un dell-gastiz.

erkennlich ag. : **1.** anavezadus ; **2.** [dre astenn.] anaoudek, trugarezus, trugarekaus ; *sich erkenntlich zeigen*, bezañ anaoudek, diskouez e anaoudegezh(-vat), dougen (gouzout) grad vat d'u.b., kas an dorzh en-dro d'ar gêr d'u.b., distreiñ e dorzh en-dro d'ar gêr d'u.b., distreiñ e vadelezh d'u.b.

Erkenntlichkeit b. (-) : anaoudegezh-vat b., grad-vat b., trugarez b., gras-vat b.

Erkenntnis¹ b. (-,se) : anaoudegezh b., gouiziegezh b., skiant b., meizerezh g., anaoud g., emskiantadur g. ; *aus dieser Erkenntnis fließen andere*, meur a zeskamant a ya da-heul hemañ ; [Descartes] *von den Sinnen vermittelte Erkenntnisse*, mennozhioù skiantarzeuat lies. ; *unmittelbare Erkenntnis*, naderezh g., damgeal g., primvezad g., anaoud nadel g., anaoud kentizhek g., anaoud dihanteradek g. ; *der Erkenntnis zugänglich*, anavezadus ; [Bibl] *der Baum der Erkenntnis von Gut und Böse*, gwezenn anaoudegezh an Droug ha gar Mad b., gwezenn an Droug ha gar Mad b., ar wezenn difennet b.

Erkenntnis² n. (-ses,-se) : [gwir] arest g., setañs b. ; *urteilkräftiges Erkenntnis*, arest al lez-varn g., barnadenn b. ; *Erkenntnis in Strafsachen*, setañs b., barnedigezh b.

Erkenntnislehre b. (-) : [preder] anaoudoniezh b.

Erkenntnisstand g. (-s) : stad ar gouiziegezhioù b.

Erkenntnistheoretiker g. (-s,-) : gouezoniour g., skiantoniour g.

Erkenntnistheorie b. (-) : epistemologiezh b., gouiziadoniezh b., skiantoniezh b., gouezoniezh b.

Erkenntnisvermögen n. (-s) : meizerezh g., meiz g., intentegezh b., skiant varn b., galloudezh dezvarn b., anaoudadurezh b.

Erkennung b. (-,en) : **1.** anaoudadur g., anaoudegezh b. ; **2.** [mezeg.] diagnostik g., deznaou g., deznaouadur g. ; **3.** darempredoù rev lies. ; **4.** [stlenn.] digejañ g., naouaerezh, naouaat g.

Erkennungsdienst g. (-es,-e) : servij an antropometriezh g., servij ar c'horfmuzulierezh g.

erkennungsdienstlich ag. : **1.** eus servij an antropometriezh g., eus servij ar c'horfmuzulierezh ; **2.** antropometrek, ... deznaouiñ, ... korfmuzulierezh.

Erkennungsmarke b. (-,n) : [lu] plakenn anv b.

Erkennungsnummer b. (-,n) : **1.** niverenn-anaout b. ; **2.** [lu] niverenn varilh b.

Erkennungswort n. (-s,-e) : [lu] ger-tremen g., ger a vrezel g. / arouez ar ged b. (Gregor).

Erkennungszeichen n. (-s,-) : arouez diforc'hus b., merk anat g., ardamez g.

Erker g. (-s,-) : [tisav.] korbelladur g.

Erkerfenster n. (-s,-) : [tisav.] prenestr korbellek g.

Erkerzimmer n. (-s,-) : [tisav.] kambr gant ur prenestr korbellek b.

erklärbar ag. : disklêrius, disklêriadus, displegadus.

erklären V.k.e. (hat erklärt) : **1.** sklaeraat, disklêriañ, displegañ, sklêrijennañ, disklêriadennañ, splannaat, diskouez sklaer hag anat, anataat, dispakañ, ditourañ, teuler sklêrijenn war ; *jemandem etwas erklären*, displegañ udb dirak daoulagad u.b., reiñ udb da intent d'u.b., lakaat u.b. da gompren udb, displegañ udb d'u.b., disklêriañ udb d'u.b. ; *jemandem erklären, was er zu tun hat*, merkañ d'u.b. petra en deus d'ober ; *man muss dir alles erklären*, ur paotr so ha diha a zo ac'hanout ; *ein Phänomen erklären*, sklaeraat un darvoudenn, disklêriañ un anadenn, teuler sklêrijenn war un darvoudenn ; *ich erkläre mir die Sache so*, setu penaos e tisklêrian-me (e tisplegan-me) an dra-se ; *das lässt sich leicht erklären*, kement-se (pennabeg an dra-se) a zo aes da gompren ; *jemandem alles aufs genaueste erklären*, dilostañ babu d'u.b. ; *etwas einleuchtend erklären*, roudennañ just ha just petra eo udb ; *in groben Zügen erklären*, brastresañ ; *ich werde dir erklären, was geschehen ist*, ez an da zisplegañ dit ar pezh a oa c'hoarvezet ; **2.** [dre astenn.] *seine Liebe erklären*, diskuliañ (disklêriañ) e garantez ; **3.** *den Krieg erklären*, disklêriañ ar brezel, notañ ar brezel, intimañ ar brezel ; **4.** *man muss das eine Lüge erklären*, ur gaou a zo d'ober eus kement-se ; **5.** [gwir] *jemanden (für) schuldig erklären*, embann (dougen) en e varnadenn ez eo kablus u.b. ; *ein Richter, der einen Verbrecher für unschuldig erklärt, spricht sich selbst sein Urteil*, barnar a zidamall torfed a zo e-unan en em varnet ; *jemanden (für) bankrott erklären*, reiñ ar gouriz plouz d'u.b., disklêriañ en deus graet u.b. freuz-stal ; *jemanden zu seinem Erben erklären*, ober u.b. e heritour (Gregor) ; *jemanden zum Dieb erklären*, disklêriañ laer u.b. ; **6.** [polit] *jemanden*

zum König erklären, lakaat u.b. da roue, lakaat u.b. war an tron, disklêriañ roue u.b..

V.em. : **sich erklären** (hat sich erklärt) : 1. disklêriañ, displegañ ; *ich erkläre mir (t-d-b) die Sache* so, setu penaos e tisklêrian-me (e tisplegan-me) an dra-se ; 2. *sich (t-rt) deutlich erklären*, en em reiñ da intent / en em zisklêriañ en un doare fraezh (Gregor), roudennañ just-ha-just e emzalc'h, reiñ un displeg sklaer a-zivout e emzalc'h, reiñ un displeg sklaer eus ar pezh a soñj an-unan ; 3. *sich (t-rt) bereit erklären, etwas zu tun*, reiñ e anv evit ober udb, lakaat e anv d'ober udb, asantiñ ober udb, reiñ e asant d'ober udb., grataat ober udb, bezañ mennet d'ober udb, prizañ ober udb, teurvezout ober udb ; *keiner hat sich bereit erklärt, sie aufzunehmen*, den ne oa falvezet dezhañ degemer anezho, den ne oa falvezet gantañ degemer anezho ; 4. *sich (t-rt) für jemanden erklären*, sevel (mont) a-du (en tu, en un tu) gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., tuañ gant u.b., pouezañ a-du gant u.b., dont da bouezañ a-du gant u.b., mont en avel u.b., treiñ a-du gant u.b., kouezhañ e lamm u.b., bezañ erru e park u.b., skeiñ e park u.b. ; 5. diskuliañ (disklêriañ) e garantez ; *sie erwartet, dass er sich (t-rt) endlich erklärt*, emañ-hi o c'hortoz e tisklêrfe e garantez outi a-benn ar fin.

erklärend ag. : disklêrius, ... sklaeraat, ... disklêriañ, ... displegañ.

Erklärer g. (-s,-) : displeger g., disklêrier g.

erklärlich ag. : disklêrius, disklêriadus, displegadus, komprenadus.

erklärt ag. : touet, anat, stlenn ; *erklärter Feind*, enebour touet g., enebour anat g.

Erklärung b. (-,-en) : 1. disklêriadur g., disklêriadenn b., displegadur g., displegadenn b., displeg g., displegañ g., sklaeriadenn b., sklêridigezh b., sklêrijenn b., sklêrijennadur g., spisadenn b., anadadurezh b. ; *unzulängliche Erklärungen*, displegadurioù teusk lies ; *ihr Schweigen ist eine laute Erklärung*, chom a ra dilavar, met se a dalv kement ha n'eus forzh peseurt displegadenn eus he ferzh ; *ich erwarte von ihm eine Erklärung*, emañ o c'hortoz kaout un displegadenn eus e berzh ; [istor] *Allgemeine Erklärung der Menschenrechte*, disklêriadur hollveziadel gwirioù Mab-den g. ; 2. [polit.] disklêriadur g., kemenn g., notadur g., intimadur g., bann g., embann g. ; *öffentliche Erklärung*, diskuliadur g., manifesto g., disklêriadur g. ; *letzte Erklärung*, goulenn-disentez g., ultimat g.

Erklärungsmodell n. (-s,-e) / **Erklärungsmuster** n. (-s,-) : patrom disklêriañ g., patrom displegañ g.

erkecklich ag. : 1. bastus, bastant, spirus, trawalc'h, a-walc'h ; 2. [dre astenn.] bras, a bouez, pouezus ; *eine erkeckliche Summe*, arc'hantoù bras lies, un tousegad brav a arc'hant g., ur pochad mat a arc'hant g., ur poullad brav a arc'hant g., un dornad mat a arc'hant g., ur pezhriad moneiz g., ur somm vras a arc'hant g., meur a wenneg, peadra en arc'hant g., ur varlennad arc'hant b., ur sammad gouest g., ur voujedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voujedenn g., ur sammad bravik a arc'hant g.

erklettern V.k.e. (hat erklettert) / **erklimmen** V.k.e. (erklomm / erklommte // hat erklommen / hat erklimmt) : krapañ gant, krapañ e, krapañ ouzh, skrapañ gant,

skrapañ ouzh, skrapañ e, pignat gant, pignat ouzh, krimpañ gant, krimpañ ouzh, sevel gant, krimpañ [udb] ; *einen Baum erklimmen*, krapañ en ur wezenn, pignat ouzh ur wezenn, krimpañ ouzh ur wezenn ; *etwas mit einer Leiter erklimmen*, skeuliañ udb ; *die höchsten Stufen erklimmen*, sevel betek ar pazennoù uhelañ, diraeziñ an derezioù uhelañ, mont en ur garg eus ar re enorusañ.

erklingen V.gw. (erklang / ist erklingen) : tregerniñ, dasseniñ, distonañ, draskal, kornal, flistrañ ; *silberhell erklingen*, sklintinañ ; *die Gläser erklingen*, trinket e vez, stoket e vez ar gwerennoù, trinkañ a reer, stekiñ a reer ar gwer (Gregor).

erklügeln V.k.e. (hat erklügelt) : ijinañ, sevel gant kalz a ijin.

erkoren ag. : dilennet, diuzet, dibabet.

erkranken V.gw. (ist erkrankt) : mont klañv, dont klañv, kleñvel, klañvaat, mont e-barzh, en em gavout (chom, skeiñ) klañv, bezañ skoet gant ur c'hleñved, bezañ paket klañv, dastum (tapout, serriñ, pakañ, gounit, ober) ur c'hleñved, pakañ e valapa, tapout e jeu, mont fall, dastum (tapout, serriñ, pakañ) e fall, stropañ ur c'hleñved ouzh an-unan, kouezhañ ur c'hleñved bennak war an-unan, tapout ur stropad, tapout ur gaouad, kouezhañ klañv, tapout e fall, dastum droug ; *er war erkrankt*, aet e oa klañv, klañv e oa aet ; *er dachte sofort, dass sie ganz bestimmt erkrankt sei*, soñjal a reas pront e tlee homañ bezañ klañvaet ; *an Typhus (t-d-b) erkranken*, bezañ gant an tifuz, bezañ klañv gant an tifuz, bezañ paket (dastumet, serret) ar vrec'h-zu, bezañ kouezhet an tifuz war an-unan, bezañ dalc'het gant ar vrec'h-zu, bezañ stag an tifuz ouzh an-unan, bezañ taget gant an tifuz, bezañ krog ar vrec'h-zu en an-unan ; *er ist schwer erkrankt*, enk-tre eo warnañ, gwall glañv eo, gwall skoet eo, dalc'het mat eo gant e gleñved ; *er erkrankte gesund und starb krank*, yac'h e oa pa glañvas ha klañv pa varvas.

erkrankt ag. : klañv ; *leicht erkrankt*, diaes, kinglañv, damglañv, gouglañv, peuzklañv, dihet, klañv-diglañv, brizhklañv, morglañv, gweget, fall e gorf ; *schwer erkrankt*, klañv-fall, klañv-bras, klañv-ki, klañv-moñs, klañv da vat, klañv-kaer, meurklañv, enk-tre warnañ, gwall glañv, gwall skoet, gwall fall, toc'hor bras, gwall doc'hor ; *an Cholera (t-d-b) erkrankt*, taget gant ar c'holera, krog ar c'holera ennañ, stag ar c'holera outañ, gant ar c'holera, klañv gant ar c'holera, paket (dastumet, serret) ar c'holera gantañ, dalc'het gant ar c'holera.

Erkrankung b. (-,-en) : diaezamant g., fallaenn b. ; *eine Neurose ist eine nervlich bedingte Erkrankung ohne psychische Verursachung*, un neuroz a zo ur c'hleñved spered a orin nerval na dizh ket ar meiz.

erkühnen V.em. : **sich erkühnen** (hat sich (t-rt) erkühnt) : hardishaat, hardizhiñ, taeraat, kadamaat ; *sich erkühnen, etwas zu tun*, en em hardishaat d'ober udb, kemer an hardizhegezh d'ober udb, kaout a-walc'h a gribell evit ober udb, bezañ dichek (divezh, dibalamour, digaz, digoll, difoutre) a-walc'h evit ober udb, krediñ hep mezh ober udb / kaout an divergontiz (an hardizhegezh) d'ober udb / kaout un tal divezh a-walc'h (un tal ken divezh) evit ober udb (Gregor) ; *er hat sich erkühnt, so etwas zu behaupten*, aet e oa betek keit all, kredet en doa lavaret

un hevelep komzoù, kredet en doa lavaret un hevelep diotajoù ; *er hat sich erkühnt, so etwas zu tun*, aet e oa betek keit all, kredet en doa ober un hevelep diotajoù, ar gobari en doa bet d'ober an dra-se, kribell en doa bet d'ober an dra-se.

erkunden V.k.e. (hat erkundet) : 1. klask gouzout, imbourc'hiñ, studiañ, enklask ; 2. [lu] anaoudaduriñ, ober un anaoudadenn, anavezadenniñ.

Erkunder g. (-s,-) : [lu] anaouder g., diaraoger g.

erkundigen V.em. : **sich erkundigen** (hat sich (t-rt) erkundigt) : klask keloù, klask gouzout, en em zaveiñ, kemer kentel, ditourañ, goulenn eus keloù u.b./udb, mont da glask sklêrijenn ; *sich über etwas erkundigen*, goulenn an doare eus udb, goulenn eus keloù udb., goulenn anv eus udb, goulenn (klask) titouroù diwar-benn udb, klask disaouzan a-zivout udb, ober enklask diwar-benn udb, dastum ditouroù diwar-benn udb, klask gouzout udb, pennaouiñ titouroù (ditour) diwar-benn udb, klask ditour diwar-benn udb, ditourañ udb, titouriñ udb, en em zaveiñ a-zivout udb, enklask / kemer kentel / lakaat poan da c'houzout udb (Gregor) ; *sich nach jemandem erkundigen*, goulenn an doare eus u.b., goulenn anv eus u.b., goulenn penn diwar u.b., goulenn keloù eus u.b., goulenn eus keloù u.b. ; *sich nach dem Wetter erkundigen*, titouriñ an amzer ; *sich nach einer Angelegenheit erkundigen*, imbourc'hiñ war un afer, titouriñ un afer ; *sich bei jemandem erkundigen*, enklask digant u.b.

Erkundigung b. (-,-en) : enklask g. ; *bei näherer Erkundigung*, goude bezañ kemeret kentel evit gouzout hiroc'h (Gregor), goude imbourc'hiñ war an dra-se ; *über etwas Erkundigungen einziehen, einholen*, mont da c'houlenn (da glask) titouroù diwar-benn udb, imbourc'hiñ war udb, klask disaouzan a-zivout udb, ober enklask diwar-benn udb, klask gouzout, dastum ditouroù diwar-benn udb, pennaouiñ titouroù (ditour) diwar-benn udb, ditourañ udb, en em zaveiñ a-zivout udb, klask ditour diwar-benn udb, ditourañ udb, titouriñ udb, enklask / kemer kentel / lakaat poan da c'houzout udb (Gregor), mont da glask sklêrijenn diwar-benn udb.

Erkundung b. (-,-en) : [lu, merdead.] anaoudadenn, spislec'hiañ g., spislec'hiezh g., anavezadenn b.

Erkundungsflug g. (-s,-flüge) : nijadenn anaoudaduriñ b., nijadenn anavezadenniñ b., nijerezh anavezadenniñ g.

Erkundungstrupp g. (-s,-s) : [lu] patrouilh g., strollad anaouderien g.

erkünsteln V.k.e. (hat erkünstelt) : ober van da, ober neuz da, ober an neuz da, ober neuz, ober an neuz, ober ar mod da, ober min da.

erkünstelt ag. : 1. orbidus, leun a ardoù ; 2. fent., faos, fals...

erküren V.k.e. (erkor / erkoren) : dilenn, dibab, diuz, diuzañ.

Erl g. (-s,-e) : [kontilli] steudenn b.

Erlagschein g. (-s,-e) : [Bro-Aostria] kesouen talañ g., kuitañ b.

erlahmen V.gw. (ist erlahmt) : 1. seizañ, morzañ, peluziñ, sorañ, nodiñ ; *er ist geistig erlahmt*, morzet eo e skiantoù, deuet eo e spered da vorzañ ; 2. [dre skeud.] laoskaat, distanañ, klouaraat, koll e nerzh, gwevnaat, koll e lañs, koll e startijenn, dont da vorediñ ; *sein Fleiß erlahmt*, fallaet eo da boaniañ, laoskaat (terriñ) a ra e aked,

lentaat a ra e aked (Gregor), gwevnaat a ra, laoskaat a ra en e aket ; *sein Eifer erlahmt*, laoskaat (terriñ) a ra e c'hred, laoskaat a ra en e c'hred, distanañ a ra d'e c'hred, klouaraat a ra dezhañ, terriñ a ra d'e intampi, terriñ a ra d'e herrder, yenaat a ra e c'hred, yenaat a ra en e c'hred, lentaat a ra e c'hred (Gregor), gwevnaat a ra ; *die Frömmigkeit der Mönche erlahmte*, devosion ar venec'h a zeuas da laoskaat, devosion ar venec'h a zeuas da vorediñ ; *der Krieg hatte die Wirtschaft des Landes zum Erlahmen gebracht*, ar vro a-bezh a oa aet asik gant ar brezel ; *soziale Unruhen brachten die Entwicklung der Wirtschaft zum Erlahmen*, ar reuz a rene war an dachenn sokial en deus bet gwallgaset diorroadur an armerzh, trubuilhoù war an dachenn sokial a lakeas harz (un harp) da ziorroadur an ekonomiezh, diorroadur an ekonomiezh a voe nasket gant an trubuilhoù war an dachenn sokial.

erlangen V.k.e. (hat erlangt) : 1. gounit, dastum, tizhout, diraez, diraezañ, akuizitañ, dont da gaout, tapout ; *jemandes Gunst erlangen*, gounit madelezh u.b., gounit grad-vat u.b., tennañ grad-vat u.b. war an-unan, gounit kalon u.b., gounit karantez u.b. ; *hohe Würden erlangen*, gounit (dastum, tizhout, diraez, diraezañ) enorioù bras ; *den Dokortitel erlangen*, gounit al lesanv a zoktor, gounit an doktoriezh, tapout an doktoriezh ; 2. [dre skeud.] gounit, tizhout ; *er hat von mir erlangt, dass ...*, tizhet en doa diganin e ... (Gregor), gounezet en doa warnon e ..., gounezet en doa warnon d'ober udb, gounezet en doa warnon na

Erlangung b. (-,-en) : kaout g., gounidegezh b., gounezerezh g., gounezidigezh b. ; *Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde*, tezenn doktozelezh b., tezenn sevenet evit tapout an doktoriezh b., tezenn sevenet evit gounit an doktoriezh b., tezenn a lakay an danvez doktor e piaou d'an doktoriezh b.

Erlass g. (-es,-e) : 1. skrid-embann g., erverkadur g., erbedadenn b., kemennadur g., kiminiadezh b., ordrenañs b., urzhreolenn b., krennlezenn b., dekred g., edit g., arest g., diferadenn b., kemenn g. ; 2. [dre astenn.] distaol g., diskarg g., disamm g., diendalc'h g., disammadur g., retren g. ; *Erlass einer Strafe*, distaol kastiz g., lizheroù a c'hras lies. (Gregor) ; *Erlass einer Schuld*, distaol (diskarg) eus un dle g. ; *Erlass einer Steuer*, disamm eus un dell g., disammadur eus un dell g., disamm eus un darn eus e dailhoù g. ; *Erlass von Gebühren*, disamm eus an taosoù g., didaosadur g., disammadur taosoù g. ; [kenw.] *Erlass im Preise*, distaol g., rabat g., raval g., diskar a briz g., diskar war ar priz g., raval war ar priz g., diskenn-priz g. ; 3. [gwir] diseziz g., hepleuñvadur g. ; *Erlass der Pfändung*, saverezh an dalc'h bet lakaet war madoù 'zo g. ; 4. [relij.] *Erlass der Sünden*, distaol d'ar pec'hedoù, distaol eus e bec'hedoù, distaol (daspren, diskarg, pardon eus) ar pec'hedoù g., absolvenn b., induljañs b.

erlassen V.k.e. (erlässt / erließ / hat erlassen) : 1. embann, dougen ; *ein Gesetz erlassen*, dougen ul lezenn (Gregor), embann ul lezenn ; *Gesetze erlassen*, lezennata, lezenniñ ; *ein Dekret erlassen*, dekrediñ, dougen (embann) un dekred, ober dekred (Gregor) ; *ein Urteil erlassen*, embann ur varnadenn, dougen ur varnedigezh ; *einen Haftbefehl erlassen*, sevel un urzh-herzel ; 2. [dre astenn.]

disteurel, retren, ober kuit a, ober kuit eus, lakaat kuit a, lakaat kuit eus, diskargañ, kuitaat eus, kuitaat diouzh ; *seine Strafe ist ihm erlassen worden*, roet ez eus bet dezhañ lizheroù a c'hras evit e dorfed (Gregor), un distaol kastiz en deus bet, distaollet eo bet dezhañ e gastiz, retere eo bet dezhañ e gastiz ; *er erließ ihm die dreihundert Franc Entschädigung, die ihm zustanden*, pardoniñ a reas dezhañ an tri c'hant lur digoll ; *jemandem seine Sünden erlassen*, pardoniñ e bec'hedoù d'u.b., disteurel e bec'hedoù diwar u.b., reiñ an distaol d'ar pec'hedoù d'u.b., reiñ d'u.b. pardon eus (an distaol eus) e bec'hedoù, gwalc'hiñ e bec'hedoù d'u.b. ; *jemandem seine Geldschulden erlassen*, kuitezañ u.b., disammañ u.b. eus e holl zleoù, reiñ diskarg d'u.b. eus e holl zleoù, diskargañ u.b., disteurel e zleoù d'u.b., disteurel dle diwar u.b., lemel e zleoù diwar u.b., dizleañ u.b., diendleañ u.b., kuitaat u.b. eus e zleoù, kuitaat u.b. diouzh e zleoù, pardoniñ e zleoù d'u.b.

erlässlich ag. : [relij.] digarezus, gwelc'hus ; *erlässliche Sünde*, pec'hed gwelc'hus g.

Erlassungssünde b. (-, -n) : [relij.] pec'hed gwelc'hus g.

erlauben V.k.e. (hat erlaubt) : 1. aotreañ, aotren, reiñ urzh, reiñ koñje, reiñ aotre, reiñ gwir, permetiñ, lezel, gouzañv ; *jemandem etwas erlauben*, aotren udb d'u.b., reiñ koñje (aotre, asant, urzh) d'u.b. d'ober udb, reiñ e asant d'u.b. d'ober udb, lezel u.b. d'ober udb, lezel frankiz gant u.b. d'ober udb, permetiñ udb gant u.b., permetiñ udb d'u.b., permetiñ gant u.b. d'ober udb, permetiñ d'u.b. d'ober udb ; *erlauben Sie, dass ..., daoust hag-eñ e c'hellfen..., aotreit ma ..., va lezit da ..., permetit ganin da ..., permetit din da ...* ; *erlauben Sie, dass ich Ihr Buch nehme* ? gouest on da gemer ho levr ? hag aotre a roit din da gemer ho levr ? ; *wer hat es dir erlaubt wegzugehen* ? piv en deus roet urzh dit da vont kuit ? piv en deus roet koñje dit da vont kuit ? digant piv ac'h eus bet aotre da vont kuit ? piv en deus aotreit dit mont kuit ? ; *erlauben Sie* ? ha gwir am eus ? permetit ganin mar plij ! (Gregor) ; *er wird uns begleiten, wenn sein Vater es erlaubt*, mont a raio ganeomp gant ma asanto e dad ; *erlauben Sie mir wegzugehen*, va lezit da vont, mar plij ; *sie haben mir erlaubt, zu ihnen zu ziehen*, asantet o deus ganin mont du-se ganto, permetet o deus ganin mont du-se ganto, permetet o deus din mont du-se ganto ; *und würden Sie erlauben, dass aus ihnen Sklaven werden*, ha gouzañv a rafec'h e teufent d'ober sklaved ? ; *das ist nicht erlaubt* ! n'eo ket reizh ! n'eus ket droed d'ober an dra-se ! n'eo ket permetet ober se ! ; *sie ist dümmer, als die Polizei erlaubt*, n'eo ket permetet bezañ ken sot, diotañ plac'h a oufed da welet eo evit unan, biskoazh n'em eus kemeret muzul ken bras genoù, honnezh ne oa en em gavet e-touez ar re gentañ nemet e marc'had ar genaouiou, azenoc'h egeti n'eus ket ; *was Jupiter erlaubt ist, ist nicht jedem Ochsen erlaubt*, an neb a zo mevel n'eo ket mestr, verbum caro factum est - mat al laezh dous, mat al laezh trenk, mat da bep den chom en e renk - ne reomp ket pep tra hervez hor c'hoant - an den ne oar nemet lavaret, Doue avat a ra evel ma kar - bez e ranker peuriñ pe euzhiñ el lec'h ma vezer staget ; 2. [dre skeud.] reiñ tro da, reiñ tu da, permetiñ, reiñ an tu da, lezel an tu da ; *wir kommen zu Besuch, wenn das Wetter es erlaubt*, mont a raimp d'ho kwelet gant ma vo brav an amzer (gant

ma permeto an amzer, gant ma permeto an amzer ganeomp da vont) ; *meine Mittel erlauben es mir*, a-walc'h a aez am eus evit en ober, aez am eus d'ober kement-se, frank a-walc'h eo an traoù ganin evit ober kement-se.

V.em. : **sich erlauben** (hat sich (t-d-b) erlaubt) : *sich erlauben, etwas zu tun*, bezañ dichek (hardizh, dibalamour, digoll, digaz, her, balc'h, difoutre) a-walc'h evit ober udb, krediñ ober udb, kemer an hardizhegezh d'ober udb, kaout an divergontiz (an hardizhegezh) d'ober udb / kaout un tal divezh a-walc'h (bezañ ken divezh) evit ober udb / krediñ hep mezh ober udb (Gregor) ; *wenn ich mir diese Frage erlauben darf*, n'eo ket goulenn ouzhoc'h a ran met ... ; *ich erlaube mir, Sie darauf hinzuweisen*, fellout a rafe din sachañ hoc'h evezh war ar c'hraf-se, mat e vefe din tennañ hoc'h evezh war gement-se ; *er hat sich mir gegenüber Frechheiten erlaubt*, komzet en doa vil ouzhin, aet e oa vil din, dichek (digoll, dizouj) e oa bet em c'heñver, ne oa ket deuet din evel ma'z eo dleet, ne oa ket deuet din evel ma faot, deuet e oa din gant dismegañs, direspert e oa bet em c'heñver ; *was erlauben Sie sich eigentlich* ! pebezh divergontiz ! n'eo ket an hardizhegezh a vank deoc'h ! P. c'hwi a zo ront deoc'h ! c'hwi a zo hardizh evel chas ! ne vank ket avel deoc'h !

Erlaubnis b. (-, -se) : aotre g., aotreadur g., aotreadenn b., aotreadurezh b., koñje g., gwir g., asant g., asantadenn b., urzh g., bennozh g./b., droed g., renk b., frankiz b., perzh g. ; *die Erlaubnis haben, etwas zu tun*, kaout koñje d'ober udb, kaout droed d'ober udb, bezañ aotre d'ober udb, kaout gwir d'ober udb, kaout aotre d'ober udb, kaout an aotre d'ober udb, bezañ lezet d'ober udb ; *jemandes Erlaubnis haben*, kaout aotre u.b., kaout asant u.b. ; *die Erlaubnis geben, die Erlaubnis bewilligen*, reiñ koñje (aotre) d'u.b. d'ober udb, reiñ asant, reiñ e asant, reiñ urzh [d'u.b.], aotren u.b. d'ober udb, aotren d'u.b. ober udb, aotren e rafe u.b. udb, lezel frankiz gant u.b. d'ober udb, lezel u.b. d'ober udb, reiñ e vennozh d'u.b. ; *hol dir bei deiner Mutter die Erlaubnis hinzugehen*, goulenn ouzh da vamm ma'z i di ; *die Leute baten um die Erlaubnis, dorthin zu gehen*, an dud a c'houlennas an aotre da vont di, an dud a c'houlennas mont di ; *jemanden um seine Erlaubnis bitten*, goulenn e aotre digant u.b., goulenn e asant digant u.b., goulenn droed ha koñje gant u.b. evit ober udb ; *ohne Erlaubnis*, hep goulenn na diskenn, hep aotre ; *sie sind einfach durch meine Ländereien gezogen, ohne mich um Erlaubnis zu bitten*, tremenet int war va douaroù hep o devout goulennet aotre diganin, tremenet int war va douaroù hep goulenn na diskenn, tremenet int war va douaroù hep goulenn na droed na koñje ganin, tremenet int war va douaroù hep va ferzh ; [goapaus] *mit Ihrer (gütigen) Erlaubnis* ! bezet drouk bezet mat ganeoc'h, pe zrouk pe vat e vo ganeoc'h, drouk ha mat ganeoc'h, drouk ha mat e vo ganeoc'h, mat ha drouk, pe zrouk e vo ganeoc'h pe ne vo, salokras, geo da ! pe vec'h kontant pe ne vec'h ket ! gant respet deoc'h !

Erlaubniskarte b. (-, -n) / **Erlaubnisschein** g. (-s, -e) : aotre g., skrid-aotren g.

erlaucht ag. : meudedus, meurdezus ; *Seine Erlaucht*, Aotrou g., ho Prazoniezh b., Meurdez b.

erlauschen V.k.e. (hat erlauscht) : klevet.

erläutern V.k.e. (hat erläutert) : sklaeraat, disklêriañ, displegañ, dispakañ, diskouez sklaer hag anat, ditourañ ; *etwas mit Fußnoten erläutern*, notennaouiñ udb., notennañ udb.

erläuternd ag. : disklêrius, ... sklaeraat, ... disklêriañ, ... displegañ.

Erläuterung b. (-, -en) : disklêriadur g., disklêriadenn b., displegadur g., displegadenn b., dispieg g., displegañ g., sklaeriadenn b., sklêridigezh b., sklêrijenn b., sklêrijennadur g.

Erle b. (-, -n) : [louza.] gwern str., gwernenn b. [*liester gwemenned*], gwez-gwern str. ; *mit Erlen dicht bewachsen*, gwerniek.

erleben V.k.e. (hat erlebt) : gwelet, anavezout, bevañ, tañva ; *der Großvater erlebte noch die Geburt seines Enkels*, an tad kozh a oa bev c'hoazh pa oa bet ganet e vab bihan ; *ich habe es in höchsteigener Person erlebt*, eno e oan pa oa bet an traoù ; *sie hatten noch nie ein solches Wunder erlebt*, n'o doa ket gwelet hevelep burzhud biskoazh ; *der Klerus erlebte große Umwälzungen*, un dispac'h bras a oa bet war ar veleien ; *den Verlust seines Augenlichts erlebte er als Katastrophe*, ur gwallzarvoud a voe evitañ koll ar gweled ; *ich habe ihn nur zwei- oder dreimal besoffen erlebt*, n'em eus e welet mezv nemet div pe deir gwech ; [dre skeud.] *ich habe es oft erlebt, dass ...*, gwelet em eus alies e ..., gwelet em beze e ... ; *er hatte es noch nie erlebt, dass sie so spät nach Hause kam*, biskoazh n'en doa he gwelet ken diwezhat ; *das Buch erlebt seine zehnte Auflage*, an dekvet gwech eo d'al levr-se bezañ lakaet er gouloù ; P. *wir werden es ja erleben*, gwelet 'vo ; *du erlebst was, wenn du das sagst*, tomm e vo dit (da lâr a baeo, da groc'hen a baeo) pa lavari an dra-se - lavar an dra-se hag e paki da begement - nebaon, te az po war da groc'hen ma lavarez an dra-se ; *dein Vater war der lustigste Kerl, den ich je erlebt habe*, morse n'em eus bet gant den kement a fent evel m'em eus bet gant da dad ; *hat man je sowas erlebt ?* biskoazh kement all ! biskoazh em buhez kement all ! biskoazh c'hoazh ! biskoazh oueskoc'h ! kent ne welis evel-henn !

Erleben n. (-s) : buhezadur g.

Erlebnis n. (-ses, -se) : darvoud g., darvoudenn b., gwirvoudenn b., c'hoarvezadenn b., taol g., degouezh g., degouezhenn b., degouezhadenn b., fed g., tro b., troad b., troiad b., troidenn b., troienn b., abadenn b., buhezad b., chañs b. ; *seine Erlebnisse niederschreiben*, kontañ e dammig buhez, danevellañ dibun e vuhez, lakaat e chañsoù dre skrid, skeiñ e chañsoù war ar paper ; *nach diesem Erlebnis*, goude an taol-se.

Erlebnisaufsatz g. (-s, -aufsätze) : danevell b.

Erlebnisbericht g. (-s, -e) : danevell darvoudoù gwirion b. danevell vuhezadel b.

Erlebte(s) ag.k. n. : buhezadurioù lies., gwirvoudenn b.

erledigen V.k.e. (hat erledigt) : 1. kas da benn, degas tre, peurechuiñ, peurober, lakaat klok, pengenniñ, barrañ, degouezhout da vat gant udb ; *die Sache ist erledigt*, peurreizhet eo an afer, skaret eo ar gudenn, graet eo ar stal, graet eo an taol, renket eo an afer, disoc'h eo an afer, aet an askorn en e lec'h, aet an askorn en e blas, krog eo ar c'hrog ; *er hat seinen Auftrag erledigt*, kaset en deus e gefridi da benn, kaset en deus e gefridi da vat,

sevenet en deus e gefridi, graet en deus ouzh e gefridi, graet en deus diouzh e gefridi, pengennet en deus e gefridi, graet eo e gefridi gantañ, par en em gav an traoù gantañ, degouezhet eo ganti da vat ; *sie hat ihre Einkäufe erledigt*, graet eo he frenoù ganti ; *er erledigte es spielend*, evel c'hoari e teuas an taol-se gantañ ; *er hat sein Pensum erledigt*, graet en deus e lod, graet en deus e lodenn ; *ich habe den größten Teil meiner Arbeit erledigt*, graet em eus ar pep brasañ ; *eine Arbeit erledigen*, kas ul labour da benn, peurechuiñ ul labour, pengenniñ ul labour, barrañ ul labour, ober ouzh e labour, ober diouzh e labour ; *er erledigte seine Arbeit, ohne zu murren*, graet en deus bet e labour hep souzañ (hep karnañ) ; *seine Arbeit schnell erledigen*, dibunañ e labour ; *das werde ich schnell erledigen*, ne vin ket pell evit ober an dra-se ; *alle nötigen Formalitäten erledigen*, ober an holl difraeoù ret ; *das Wasserholen erledigen die Frauen*, ar c'herc'hat dour a zo labour ar merc'hed ; *eine Angelegenheit erledigen*, renkañ un afer, kas un afer da benn, kaout an dizober eus un afer, frankaat gant un afer, reiñ lamm d'ur gudenn, reiñ un disentez d'ur gudenn, skarat ur gudenn ; *die Angelegenheit wurde im Handumdrehen erledigt*, ne voe ket pell an abadenn, pront e voe renket an afer, ne voe ket hir an abadenn, ne reas nemet ur moull, ne voe ket pell an afer, renket e voe an afer en un netra, ne voe ket pell ar frapad ; *er hat die Angelegenheit in null Komma nichts erledigt*, hennezh n'eo bet pennad ebet evit reiñ lamm d'ar gudenn ; *sich beeilen, seine Arbeit zu erledigen*, difraeañ e labour, difraeañ ober e labour, hastañ ober e labour, diskrapañ d'ober e labour, kabalat da gas e labour da benn, kabalat da benngenniñ e labour, ober e ziampech evit kas e labour da benn, ober e ziampechoù evit kas e labour da benn ; *etwas auf die Schnelle erledigen*, daoulammat udb, dihasañ udb, ober udb diwar vont, ober udb diwar mont ha hanter vont, ober udb a-bempoù, ober udb diwar herr, ober udb gant herr, ober udb gant kalz a herr ; *er hatte etwas im Dorf zu erledigen*, ur gefridi en doa d'ober er vourc'h ; 2. [dre skeud.] *jemanden erledigen*, sevel e loaioù d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., reiñ e gont (e stal, e lod) d'u.b., ober e stal d'u.b. (ouzh u.b.), reiñ e stal ouzh u.b., tortañ u.b., ober e lod d'u.b., ober e varv d'u.b., ober e jeu d'u.b., ober e afer d'u.b. ; *er wurde rasch erledigt*, hennezh ne reas ket ur pleg ; *wir waren total erledigt*, chom a raemp motet gant ar yost hag ar skuizh ma oamp, skuizh e oamp ken e oamp, faezh betek skoulm hon ene (tremen faezh, skuizh-marv, skuizh-divi, skuizh-lazhet, skuizh-lovr, skuizh-brevet, skuizh evel ar bleiz, brevet, divi, tanailhet, erru e penn hon nerzh, war hon nerzh, rentet, krevet, gell) e oamp, torret e oamp gant ar skuizhder, riñset e oamp, marv e oamp diwar hor sav, nezet e oa tout hon izili dindanomp, broustet e oa hor c'horfoù ; *diese Wanderung hat mich erledigt*, ar valeadenn-se he deus lazhet ac'hanon.

V.em. : **sich erledigen** (hat sich (t-rt) erledigt) : *sich einer Sache (t-c'h) erledigen*, en em zizober (en em zifraeañ, en em zijabliñ, en em zistlabezañ, en em zistrobañ) eus udb., dijabliñ ag udb, dijabliñ diouzh udb, difoarañ diouzh udb ; P. *hat sich schon erledigt !* peurreizhet eo an afer, skaret eo ar gudenn, graet eo ar stal, renket eo an afer ;

es hat sich schnell erledigt, ne voe ket pell an abadenn, pront e voe renket an afer, ne voe ket hir an abadenn, ne reas nemet ur moull, ne voe ket pell an afer.

erledigt ag. : 1. vak, diac'hub ; *erledigte Stellen*, postoù-labour vak (diac'hub) lies. ; 2. graet, echu, renket, disoc'h ; *die Sache ist erledigt*, echu an abadenn, skaret eo ar gudenn, renket an traoù, graet eo ar gra, echu eo, aet eo an askorn en e blas, paket eo an tan ha gwerzhed al ludu, peurechu eo an traoù, krog eo ar c'hrog, echu ha mat pell 'zo, echu ha fin dre eno, echu ha kuit ha fin dre eno, graet eo an dro, la ! ; 3. [dre skeud.] *P. er ist erledigt*, un den echu eo, dibunet en deus e gudenn, kollet eo, graet eo e varv dezhañ, sklaer eo e abadenn, paket eo, lipet eo, tapet en deus e lip, graet eo e dro, straket eo e graoñenn, erru eo an hirañ ma c'hall mont, en dro-mañ ez eus fin dezhañ, echu eo gantañ, tapet eo evel ur razhenn er griped ; 4. *wir waren total erledigt*, chom a raemp motet gant ar yost hag ar skuizh ma oamp, skuizh e oamp ken e oamp faezh betek skoulm hon ene (tremen faezh, skuizh-marv, skuizh-divi, skuizh-lazhet, skuizh-lovr, skuizh-brevet, skuizh evel ar bleiz, brev, brevet, divi, tanailhet, erru e penn hon nerzh, war hon nerzh, rentet, krevet, gell) e oamp, torret e oamp gant ar skuizhder, riñset e oamp, marv e oamp diwar hor sav, broustet e oa hor c'horfoù, nezet e oa tout hon izili dindanomp.

Erledigung b. (-, -en) : renkadur g., echuadur g., echuamant g., eroundigezh b., sevenidigezh b., sevenadenn b. ; *Erledigung der laufenden Geschäfte*, mererezh an aferioù boutin g.

erlegen V.k.e. (hat erlegt) : 1. diskar, lazhañ, lazhañ mik ; 2. [Bro-Aostria] paeañ, talañ ; *eine Geldsumme erlegen*, talañ ur sammad arc'hant, paeañ ur sammad arc'hant.

Erlegung b. (-, -en) : 1. [Bro-Aostria] paeamant g., taladur g. ; 2. lazhadenn b., lazherezh g., lazhidigezh b.

erleichtern V.k.e. (hat erleichtert) : 1. skañvaat, dibounneraat, diskargañ, digargañ, disammañ, dic'harvaat, divec'hiañ, disteurel ; 2. eeunaat, aesaat, aezetaat, plaenaat, divec'hiañ, diboaniañ, resaat, rezañ, lakaat da vezañ aesoc'h, lakaat aezamant e ; *das hätte Ihnen die Arbeit erleichtert*, nebeutoc'h a dorr-kein ho pije bet, bihanoc'h da c'hweziñ ho pije bet goude, kement-se en dije savet bec'h diwarnoc'h, kement-se en dije diboaniet ho labour, kement-se en dije digresket ho poan, un dijabl mat e vije bet kement-se evidoc'h, un distaol poan e vefe bet an dra-se evidoc'h, kement-se en dije tennet forzhik sammoù diwar ho kein, gant an dra-se n'ho pije ket bet kement a boan, an dra-se a vije bet lañsus evidoc'h ; *die Anschaffung einer Waschmaschine hat ihr das Leben erleichtert*, kavet he doa kerse war vat abaoe m'he doa prenet ur walc'herez, kerse war vat a oa ganti bezañ prenet ur walc'herez, kerse war vat a oa eviti bezañ prenet ur walc'herez, kavet he doa gras bezañ prenet ur walc'herez, gras e oa dezhi bezañ prenet ur walc'herez, gras e oa ganti bezañ prenet ur walc'herez, da e oa ganti abaoe m'he doa prenet ur walc'herez, ar walc'herez he doa prenet he doa lakaet aezamant en he buhez, ar walc'herez he doa prenet a oa bet un disamm kaer eviti, un distaol poan e oa bet eviti ar walc'herez he doa prenet, ur vadelezh e oa bet eviti ar walc'herez he doa prenet, lañsus e oa bet ar walc'herez eviti ; *den Stuhlgang erleichtern*, tanavaat ar c'horf, leuskel ar c'hof,

aesaat an difankañ ; 3. [dre skeud.] disammañ, diskargañ, divec'hiañ, diverraat ar poanioù, diboaniañ, dousaat ar boan, distanañ ar boan, skañvaat ar boan, terriñ ar boan, degas didorr d'ar boan, distrizhañ ar boan, sioulaat ar boan, terriñ nerzh ar poanioù, terriñ nerzh an droug, distav, digreskiñ ar poanioù, disteurel ar boan ; *sein Gewissen erleichtern*, disammañ (diskargañ, divec'hiañ) e goustiañs, diskargañ e galon, divarrañ e galon, kaout didorr da rebechoù e goustiañs ; *sich erleichtert fühlen*, dinec'hiñ, en em zinec'hiñ, bezañ disammet e galon (e spered), bezañ dibounneret e galon, bezañ divec'hiet, bezañ aet ur bec'h bras diwar an-unan, bezañ aet ur bec'h bras diwar kein an-unan, kavout gras o santout ar bec'h o vont diwar e galon, bezañ skañvaet bremañ, en em gavout aes, bezañ lammet ur pouez diwar an-unan ; 4. diyalc'hañ ; *jemanden um sein Geld erleichtern*, diyalc'hañ u.b., c'hwiblaerezh e arc'hant digant (diwar) u.b., riblañ u.b., riñsañ e yalc'h d'u.b., skrapañ e arc'hant digant u.b., sammañ e arc'hant d'u.b., skarzhañ pizh yalc'h u.b., kignat u.b., peliat u.b. prop ha brav.

V.em. : **sich erleichtern** (hat sich erleichtert) : 1. (t-rt) : skanvaat, dousaat, digrizañ ; 2. [dre skeud.] *sich (t-d-b) das Herz erleichtern*, disammañ (diskargañ, divec'hiañ, diskuliañ, digeriñ, dizoleiñ, divarrañ) e galon ; 3. divec'hiañ e gorf, ober e ezhommoù, ober e aezamant, ober à e gorf, ober ag e gorf.

erleichternd ag. : 1. c'hwekaus, skañvaus, habaskaus ; 2. [mezeg.] distan, distanus, diboanius, ... distanañ, ... diboaniañ.

erleichtert ag. : dinec'het, dinec'h, disamm, disammet, divec'h, divec'hiet, divec'h e galon, skañvaat.

Erleichterung b. (-, -en) : 1. disamm g., gras b., distan g., didorr g., diskarg g., skañvadenn b., skañvadur g., skañvaenn b., dijabl g., distaol poan g., madelezh b. ; *Erleichterung verschaffen*, diverraat ar poanioù, diboaniañ, dousaat ar boan, distanañ ar boan, skañvaat ar boan, terriñ ar boan, degas didorr d'ar boan, distrizhañ ar boan, sioulaat ar boan, terriñ nerzh ar poanioù, terriñ nerzh an droug, digreskiñ ar poanioù ; 2. [kenw.] aezamant g. ; *Erleichterungen gewähren*, aotren aezamantoù evit paeañ, aotren aesterioù talañ.

erleiden V.k.e. (erlitt / hat erlitten) : gouzañv ; *Schmerzen erleiden*, gouzañv, diwaskañ poanioù, dougen poanioù, gweañ poanioù ; *einen Schaden erleiden*, kaout koll / kaout domaj / bezañ gaouiet (Gregor), bezañ gwallet, c'hoarvezout droug gant an-unan, degouezhout droug gant an-unan, en em gavout gwazh eus udb, en em gavout diaes eus udb, damantiñ eus udb ; *ich habe zu große seelische Schmerzen erleiden müssen*, re a ranngalon am eus kemeret ; *großen Schaden erleiden*, bezañ ifamet, bezañ gwallaozet, bezañ gwall zomajet, bezañ glac'haret, bezañ gwastet ; *die Metzger haben dadurch großen Schaden erlitten*, bet o-deus bet ur friad ar gigerien, bet o deus bet ur pezh koll ar gigerien, ifamet e oa bet ar gigerien gant an dra-se ; *Schicksalsschläge erleiden*, erruout gwalldaolioù gant an-unan, kouezhañ gwalloù war an-unan ; *eine Niederlage erleiden*, bezañ faezhet (trec'het) en un emgann, bezañ lakaet faezh / bezañ rentet faezh (Gregor), kouezhañ ouzh torgenn ; *eine schmachliche Niederlage erleiden*, bezañ krazet naet,

bezañ distrilhet prop ha kempenn, tapout (pakañ) un distrilh, tapout (pakañ) ur strilh, pakañ ur chupennad, tapout ul louzenn, tapout e lip ; *sein Ansehen erleidet Einbuße durch ...*, gwallgaset e vez e vrud gant ... ; dispennet e vez un tamm mat eus e anv kaer gant ... ; *Schiffbruch erleiden*, ober peñse, peñseañ, mont da goll er mor, beuziñ, en em goll ; *einen schweren Sturz erleiden*, tapout (pakañ) ur gwall lamm, kaout ur freilhad, tapout ur regennad, tapout ul lamm fall, tapout ur pezh mell lamm, tapout ul lamm ouesk, kouezhañ evel ur freilh, kouezhañ a-freilh, kouezhañ evel ur sac'had eskern.

Erlenanpflanzung b. (-, -en) : gwerne g.

Erlenbaum g. (-s, -bäume) : [louza.] gwern str., gwez-gwern str., gwernenn b.

Erlenbruch g./n. (-s, -brüche) / **Erlengehölz** n. (-es, -e) /

Erlenhain g. (-s, -e) : gwerne g.

Erlenholz n. (-es) : gwern g., koad gwern g. ; *Erlenholz ist rötlich gefärbt*, arruz eo ar gwern, arruz eo ar c'hoad gwern.

Erlenzeisig g. (-s, -e) : [loen.] tarin g.

erlernbar ag. : hag a c'haller deskiñ.

erlernen V.k.e. (hat erlernt) : deskiñ, studiañ ; *ein Handwerk erlernen, einen Beruf erlernen*, bezañ o teskiñ micher, deskiñ micher, bezañ lakaet war ur vicher ; *bei seinem erlernten Beruf bleiben*, chom war e vicher ; *seinen erlernten Beruf ausüben*, labourat war e vicher ; *zu seinem erlernten Beruf zurückkehren*, distreiñ da labourat war e vicher ; *Französisch lässt sich nur schwer erlernen*, ar galleg n'eo ket ur yezh aes da blegañ.

Erlernen n. (-s) : deskiñ g., deskerezh g.

erlesen ag. : dispar, pase mat, peurvat, eus ar c'hentañ, diouzh ar c'hentañ, eus ar penn, diouzh ar penn, dreist, mat-dreist, mat-distailh, eus an diuz, eus ar gurunenn, eus ar vegenn, eus an dibab, diouzh an dibab, a'r choaz, a'r blein, a'r boulc'h, kentañ troc'h, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellañ, dibab, fin, fiskal.

erleuchten V.k.e. (hat erleuchtet) : 1. sklêrijennañ, goulaoiñ (en tu gouzañv e brezhoneg), flammañ, sklaeriañ, spisaat, spisañ, splannaat, splannañ, flammaat, teuler sklêrijenn war, ober ur sklêrijenn en-dro da ; *Fackeln erleuchten den Weg*, goulaoet e vez an hent gant flambozioù ; 2. [dre skeud.] degas un tamm sklêrijenn da spered u.b., sklaeriañ skiant u.b., sklaeraat skiant u.b., sklêrijennañ skiant u.b., sevel sklêrijenn diwar an-unan.

erleuchtet ag. : 1. skedus, gourlufr, luc'h, luc'hus, lugemus, lufr, lufus, goulaoet, goulaoet, goulaoeus, lintrus, lintr, gwelevus, gouloù, flamm, kann, lemm ; *hell erleuchtetes Fenster*, prenest dindan c'houlou g. ; 2. *ein erleuchteter Geist*, ur sklaeried g., un den a skiant vras / un den en devez kalz a sklêrijennoù g. (Gregor), ur spered uhel a zen g., un den lennek g., un den sklaerwel g.

Erleuchtete(r) ag.k. g./b. : sklaeried g. [liester sklaeridi], sklaeriedez b.

Erleuchtung b. (-, -en) : 1. goulaoadur g., goulaouidigezh b., sklêrijennadur g., sklêrijennerezh g., sklêrijennadenn b., sklêrijennadeg b. ; 2. [dre skeud.] sklêridigezh b., sklaeradur g., sklaeriadenn b., sklêrijenn b., sklêrijennadur g.

erliegen V.gw. (+t-d-b) (erlag / ist erliegen) : 1. bezañ trec'het gant, mervel diwar, mervel gant, bezañ diskaret gant ; *einer Krankheit erliegen*, bezañ diskaret gant ur c'hleñved, bezañ kaset betek ar mouch gant ur c'hleñved, bezañ gwintet gant ur c'hleñved, mervel diwar (gant) ur c'hleñved, mont gant ur c'hleñved, bezañ kaset d'ar vered gant ur c'hleñved ; *seinen Verletzungen erliegen*, mervel diwar e c'houlou (diwar e c'hloazioù) ; 2. [dre skeud.] sujañ da, asantiñ gant, plegañ dirak ; *der Versuchung erliegen*, kouezhañ en temptadur, sujañ d'an (gant an) temptadur / asantiñ gant an temptadur (Gregor), plegañ dirak an temptadur, kaout lamm digant an droukspered, bezañ diskaret gant e zroukyouloù, bezañ trec'het gant e c'hoantegezhioù fall, sujañ da varad (da ardoù) an diaoul.

Erliegen g. (-s) : [mengleuz.] *zum Erliegen kommen*, mont da netra, mont war netra, mont da vann, mont da neuz, mont da get, mont da hesk, mont d'an hesk, bezañ erru pare.

erlisten V.k.e. (hat erlistet) : kaout (tizhout, tapout, gounit) dre finesa, trufañ, c'hwibañ, c'hwiblaerezh, skrapat, toupinat, korbinat, trufat, truantal, sklankenniñ, sklankal. ; *jemandem etwas erlisten*, tennañ dre heg udb digant u.b.

Erkönig g. (-s) : [mojenn.] roue ar gwern g.

erlogen ag. : ijinet, forjet, gaou, diwir, faos ; P. *erstunken und erlogen*, gevier kement-se holl, tri gaou bep daou c'her, fardaj ha gevier tout, falsentezoù penn-da-benn (Gregor).

Erlös g. (-es, -e) : 1. gounidegezh b., gounid g., enkef g., enkefiadur g., enkefiad g., kaoud g., gwerzh g., sammad bet da heul ur werzh g. ; *den Erlös aus der verkauften Wohnung hatte er auf sein Sparkonto überwiesen*, treuzkaset en doa gwerzh ar ranndi war e gont-espenn ; 2. [armerzh] dedaolad g.

erlöschen V.gw. (erlischt / erlosch / ist erloschen) : 1. mougañ, mervel, didanañ, migañ ; *das Feuer erlischt*, mougañ a ra an tan, mervel a ra an tan ; *der Hass in ihrem Herzen war noch nicht völlig erloschen*, ne oa ket c'hoaz mouget mat ar gasoni en he c'halon ; 2. bezañ toc'hor ; *mit erlöschender Stimme*, gant ur vouezh toc'hor, toc'hor e vouezh ; 3. mont da get, steuziañ, steuziñ, mont da netra, mont war netra, mont da vann, mont da neuz, mont da hesk, mont d'an hesk ; *mit ihm erlosch dieses Geschlecht*, gantañ ez eas al lignez-se da get, hennezh a voe an hini diwezhañ eus e lignez ; 4. echuiñ, dont d'e dermen ; *die Frist ist erloschen*, echu eo an termen ; 5. bezañ peurbaeet, bezañ peurdalet.

Erlöschen n. (-s) : 1. mougadur g., mougerezh g., mougadenn b. ; 2. steuziadur g., steuzidigezh b. ; 3. echuadur g., donidigezh d'e dermen b.

erloschen ag. : 1. mouget, marv, lazhet, didan, dienaou ; 2. [dre skeud.] toc'hor, aet da get, steuziet ; *mit erloschener Stimme*, gant ur vouezh toc'hor, toc'hor e vouezh ; *erloschene Augen*, daoulagad disked lies., daoulagad divuhez lies. ; 3. erru d'e dermen, aet re gozh, echu, peurbaeet, peurdalet ; *die Hypothek ist erloschen*, peurbaeet eo an die, ardale (savet) eo an arouestl ; *die Frist ist erloschen*, echu eo an termen.

erlösen V.k.e. (hat erlöst) : 1. dishualañ, dieubiñ, digabestrañ, diliamañ ; *jemanden aus den Fesseln erlösen*, dichadennañ u.b., dishualañ u.b., lemel an

hualoù diwar u.b. ; *jemanden aus seiner Angst erlösen*, kas an aon diwar spered u.b. ; *er erlöste das Land aus Not und Pein*, kas a reas kuit ar vougenñ a oa war ar vro ; **2.** [relij.] salviñ, daspreñañ, redimañ ; *von der Sünde erlösen*, daspreñañ ar pec'hedoù ; *sondern erlöse uns von dem Bösen, und erlöse uns von dem Übel*, ha distro(it) an droug diwarnomp, met hon diwall(it) diouzh an droug, ha pella(it) an droug diouzhomp, ha lam(it) diwar hon eneoù pouez ar pec'hedoù, ha diboagn(it) hon eneoù, hag hon dilivrit a bep droug ; *aus der Hand Satans erlösen*, diliammañ a-dre zaouarn an droukspered ; *jemanden von seiner Stummheit erlösen*, distagañ teod u.b., reiñ ar gomz d'unan mut, lakaat ur mud da gomz ; *jemanden von seiner Blindheit erlösen*, dizallañ u.b., reiñ ar gwel d'unan dall ; *von seiner Blindheit erlöst werden*, dizallañ ; *jemanden von seiner Taubheit erlösen*, reiñ ar c'hleved d'unan bouzar ; **3.** [arc'hant.] tennañ [gounid] da-heul ur werzh, gounit ; **4.** [dre skeud.] disammañ, diskargañ, divec'hiañ, diboaniañ, distanañ ; *er ist erlöst*, echu eo gant e boanioù er bed-mañ ; *der Tod erlöste sie von ihrem langen Leiden*, un disamm e voe he marv eviti, keit amzer m'he doa diwasket poanioù kriz - un disamm e voe he marv eviti, keit m'he doa diwasket poanioù kriz.

erlösend ag. : **1.** salvus ; **2.** distanus.

Erlöser g. (-s,-) : **1.** redimer g. ; **2.** [relij.] dasprener g., redemptor g. ; *unser Erlöser*, Hor Salver, hor Salver benniget g., ar Mesiaz g., ar Silvad g. ; *der von den Propheten verheißene Erlöser*, ar Mesiaz bet prometet gant ar brofeded g.

erlöst ag. : **1.** gounezet ; *das erlöste Geld*, arc'hant ar werzh, ar somm bet da-heul ar werzh b. ; **2.** [dre skeud.] *er ist erlöst*, echu eo gant e boanioù er bed-mañ.

Erlösung b. (-,-en) : **1.** dieubidigezh b. ; **2.** [relij.] salvidigezh b., silvidigezh b., daspren g., dasprenerezh g., dasprenidigezh b., dasprenadur g., redimerezh g. ; **3.** [dre skeud.] disamm g., gras b., distan g., didorr g. ; *eine wahre Erlösung*, un distlabez kaer g., un distrob kaer g.

erluchsen V.k.e. (hat erluchst) : tapout dre finesa ; *jemandem etwas erluchsen*, tennañ dre heg udb digant u.b.

erlügen V.k.e. (erlog / hat erlogen) : **1.** ijinañ, forjañ ; **2.** dont a-benn da gaout gant gevier.

ermächtigen V.k.e. (hat ermächtigt) : galloudegañ, engwiriañ ; *jemanden zu etwas ermächtigen*, galloudegañ u.b., aotren u.b. d'ober udb, reiñ galloud d'u.b. d'ober udb.

V.em. : **sich ermächtigen** (hat sich (t-rt) ermächtigt) : *sich etwas (t-c'h) ermächtigen*, lakaat e grabanoù war udb, krabanata udb, ober e rann eus udb, ober e lod eus udb, kemer udb en tu diouzh an-unan, skrapañ udb digant unan all, sammañ udb, aloubiñ udb, kroufañ udb, perc'hennañ udb, ober e gerz eus udb, kribañ madoù e nesañ, lakaat udb war e anv.

Ermächtigung b. (-,-en) : **1.** aotreadur g., galloudegadur g., engwiriañ g., engwiriadur g. ; **2.** hollc'halloudegadur g., leunc'halloud g., prokul g., galloud g., lizher digor g., hollc'halloudoù lies.

Ermächtigungsgesetz n. (-es,-e) : [istor] lezenn a-zivout an hollc'halloudoù b., lezenn a-zivout ar galloud leun b., lezenn-c'halloudegañ b., lezenn-galloudegañ b.

ermahnen V.k.e. (hat ermahnt) : **1.** gouzaviñ, aspediñ ; *jemanden ermahnen, etwas zu tun*, stourm ouzh u.b. evit ma rafe u.b., derc'hel war u.b. evit ma rafe udb, c'hoari war u.b. evit ma rafe udb, ober ouzh u.b. a-benn e lakaat d'ober udb, ober war u.b. a-benn e lakaat d'ober udb, kargañ war u.b. evit ma rafe udb, pouezañ war u.b. evit ma rafe udb, mont d'u.b. dre guzulioù evit ma rafe udb, bountañ war u.b. d'ober udb, kefluskañ u.b. d'ober udb, karnajal u.b. d'ober udb, arabadiñ war u.b. ober udb, ober gwask war u.b. evit ma rafe udb, taeriñ war u.b. evit ma rafe udb ; **2.** ober un tamm trouz da, berzañ.

ermangeln V.gw. (+ t-c'h, an+t-d-b) (hat ermangelt) : **1.** bezañ dibourvez a, dioueriñ, defotiñ d'an-unan, kaout diouer eus, na gaout, mankout d'an-unan ; *der nötigen Energie ermangeln*, na gaout gwad a-walc'h en e wazhiennoù, na vezañ a-walc'h a nerzh-youl gant an-unan, bezañ dilañs, bezañ gwevn, na vezañ startijenn a-walc'h gant an-unan, na vezañ startijenn a-walc'h en an-unan, na gaout mel en e eskern, na vezañ deltu a-walc'h gant an-unan, bezañ war var a nerzh-youl, bezañ ur morgousket a zen, na ober kalz tra, na ober kalz a dra, bezañ lizidant, bezañ diek (lezirek, dibreder, landreant, disaour, laosk, diboan), na vezañ a-walc'h a wad en e wazhiennoù, na vezañ a-walc'h a wad en e wazhied, bezañ dour en e wazhied, kaout gwad pouloudet, redek gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, na vezañ dalc'h a-walc'h en an-unan, bezañ dilañs en an-unan, bezañ gwevn, bezañ diegus, bezañ mors, bezañ gwad morz en an-unan, bezañ lizidour, bezañ kousket evel an naer er goañv, bezañ ur vuzhugenn eus an-unan, bezañ lugut evel ur velc'hwedenn, bezañ bouk evel ur velc'hwedenn, bezañ gour, bezañ lugudus, bezañ luguder, na gaout na da vont na da zont, na vezañ na da vont na da zont en an-unan, na vezañ mont ebet gant an-unan, na vezañ tamm sap en an-unan, na vezañ nemet dour irvin en e wazied, na vezañ nemet dour karotez en e wazhied, bezañ ur varvadenn (ur varvasenn) eus an-unan, bezañ evel un tamm koad ; **2.** *es an gebührenden Respekt gegen jemanden ermangeln lassen*, na zougen d'u.b. ar respet dleet dezhañ (Gregor), mont d'u.b. gant dismegañs, bezañ direspet e-keñver u.b., komz vil ouzh u.b., mont vil d'u.b., disprizañ doujañ d'u.b., mont re frank ouzh u.b.

Ermangelung b. (-,-en) / **Ermanglung** b. (-,-en) : diouer g., mank g., dibourvez g., defot g., faot g., ezeved g. ; *in Ermangelung eines Besseren*, pa'z eo gwir ne c'haller ket kaout gwelloc'h, dre ma n'eus ket gwelloc'h, pa n'eus ket gwelloc'h, o vezañ n'eus netra a well, e defot gwell, e faot gwell.

ermannen V.em. : **sich ermannen** (hat sich (t-rt) ermannt) : divorfilañ, divorzañ, divorediñ, kregiñ du e-barzh, ober un dastum, dont en-dro war e du, en em gavout ; *ermannt euch!* war-sav, tudoù ! - uhel ar c'halonoù ! - stardit ho kalonoù ! - lakait striv ennoc'h ! - bec'h dezhi, tudoù ! - rousin dezhi ! - bezit kalonek ! - dalc'hit tomm ! - arabat fallgaloniñ ! - savit ho pennoù ! - enaouit ho korfoù ! - krogit start ! - bec'h warnoc'h tudoù ! - poan ha bec'h, paotred ! - isa 'ta, paotred ! - gwaskomp, paotred ! - dalc'hit mat !

ermäßigen V.k.e. (hat ermäßigt) : rabatiñ war, disteuler war, disteurel war, digreskiñ, izelaat, diskenn, gouzizañ ;

die Preise ermäßigen, rabatiñ war ar prizioù, digreskiñ (izelaat, diskenn, gouzizañ) ar prizioù, diskenn priz e varc'hadourezh, disteurel (disteuler) war ar prizioù ; zu ermäßigten Preisen, gant diskar a briz, gant diskenn-priz, war zistaol, gant distaol ; zu einem ermäßigten Preis verkauft werden, bezañ distaol war an dra-mañ-dra ; um die Hälfte ermäßigte Fahrkarte, bilhed hanter-briz g.

Ermäßigung b. (-, -en) : distaol g., rabat g., diskar a briz g., diskar war ar priz g., raval war ar priz g., diskenn-priz g., diskont g. ; jemandem fünf Prozent Ermäßigung gewähren, rabatiñ pemp dre-gant d'u.b., reiñ pemp dre-gant distaol war priz udb d'u.b., reiñ un distaol a bemp dre-gant d'u.b., aotren ur rabat a bemp dre-gant d'u.b. ; um eine Ermäßigung bitten, goulenn kaout un tamm distaol, goulenn rabat.

ermatten V.k.e. (hat ermattet) : mac'homiñ, faezhañ, fatikañ, diviañ, skuizhañ, uzañ, breviñ, asikañ, distrizhañ, flakañ, grevañ, helc'hiñ, hernañ, lazeriañ, mazaouiñ, loesañ, tanailhañ, sabatuiñ, yostañ, semplaat.

V.gw. (ist ermattet) : [dre skeud.] gwanaat, bogiñ, dinerzhañ, fallaat, disteraat, laoskaat, lentaat, flakañ, venaat, semplaat, dont da vorediñ ; sein Fleiß ermattet, laoskaat (terriñ) a ra e aked, distanañ a ra d'e c'hred, yenañ a ra e c'hred, yenañ a ra en e c'hred, lentaat a ra e aket (Gregor), laoskaat a ra en e aket.

Ermatten n. (-s) : bog b., skuizhder g., faezhidigezh b., diviadur g., diviañs b., fatik g., grevadurezh b., greventez b., grevidigezh b., gwanadur g., gwanidigezh b., gwanadenn b., flakadur g., venizion b., sempladur g., sioc'hanidigezh b.

ermattet ag. : faezh, distronk, flak, flakik, dinerzhet, asik, torr, og, eok, eoget, forbuet, forbu, brev, brevet, divi, hernet, skuizh-brein (-divi, -marv), yost, yostet, mac'homet, erru dilañs, falsvarchet, fat, fatik, landrennek, landrennus, tanailhet, rentet, krevet, gell.

Ermattung b. (-) : bog b., skuizhder g., faezhidigezh b., diviadur g., diviañs b., fatik g., flakadur g., grevadurezh b., greventez b., grevidigezh b., gwanadur g., gwanidigezh b., gwanadenn b., flakadur g., sempladur g., mantr g./b., mantradur g., mantridigezh b., loes b., loesti b., grevusted b., venizion b.

ermessen V.k.e. (ermisst / ermaß / hat ermessen) : mentañ, muzuliañ, jediñ, jaojañ, prizachañ, feuriañ.

Ermessen n. (-s) : skiant b., skiant-varn b. ; er überlässt es ganz meinem Ermessen, tremen a raio diouzh va diviz, lezel a ra ac'hanon d'ober va roll, lezel a ra frankiz ganin d'ober va giz, lizher digor a zo ganiñ, lezet e vezan em madober, n'em eus luz ebet, diliamm on d'ober pezh a garan ; nach menschlichem Ermessen, kement ha ma c'hall intent skiant Mab-den (Gregor) ; es steht (es liegt) in Ihrem persönlichen Ermessen, deoc'h d'ober pezh a garit, frankiz a-walc'h hoc'h eus d'en ober ma karit, en ho kerz emañ en ober, c'hwi a raio ho santimant, diampech a-walc'h oc'h evit en ober m'ho pefe c'hoant (Gregor), n'eo ket ken ret ha mervel.

Ermessensspielraum g. (-s) : frankdivizout g.

ermitteln V.k.e. (hat ermittelt) : 1. dizoleiñ, diskoachañ, kavout, anavezout, stadañ, savelañ ; die Wahrheit ermitteln, stadañ ar wirionez ; den Täter ermitteln, kavout piv eo ar felladenn ; 2. [mat.] jediñ. ; 3. diderrenañ, spisaat, resisaat ; am Zustand seiner Zähne kann man

das Alter eines Pferdes ermitteln, diwar dent ur marc'h ez anavezout e oad ; den eigenen Standort ermitteln, merkañ (spisaat) e lec'hiadur, klask gouzout pelec'h emeur war ar mor, kemer e verkoù ; 4. [sport] reiñ ur renk da, renkañ, rummañ.

V.gw. (hat ermittelt) : ober un enklask, ober enklask (war), ditourañ, enklask [u.b./udb], imbourc'hiñ, imbourc'hiñ war ; über (gegen) jemanden ermitteln, ober un enklask diwar-benn u.b., ditourañ u.b., enklask u.b., klask faot gant u.b. ; bei einem Diebstahl ermitteln, ober enklask war ul laeroñsi.

Ermittlung b. (-, -en) : 1. imbourc'h g., imbourc'hadenn b., imbourc'herezh g., furcherezh g., furchadenn b., enklask g., enklaskerezh g., enserch g. ; 2. [gwir] imbourc'hadur g., ditouradur g.

Ermittler g. (-s, -) : enklasker g., imbourc'her g.

Ermittlerin b. (-, -nen) : enklaskerez b., imbourc'herez b.

Ermittlung b. (-, -en) : 1. imbourc'h g., imbourc'hadenn b., imbourc'herezh g., furcherezh g., furchadenn b., enklask g., enklaskerezh g., enserch g. ; 2. [gwir] imbourc'hadur g., ditouradur g. ; Ermittlungen anstellen, ditourañ un afer, ober un enklask, ober enklaskoù, ober enklask war un afer.

Ermittlungsrichter g. (-s, -) : barner imbourc'her g.

Ermittlungsrichterin b. (-, -nen) : barnerez imbourc'herez b.

Ermittlungsverfahren n. (-s, -) : imbourc'hadur g., ditouradur lezvarnel g., enklask a justis g. ; ein Ermittlungsverfahren einleiten, digeriñ un enklask a justis, digeriñ un ditouradur lezvarnel, digeriñ un imbourc'hadur.

ermöglichen V.k.e. (hat ermöglicht) : reiñ tro da, reiñ tu da, lezel an tu da, gallusaat, greüsaat, permetiñ ober udb.

ermorden V.k.e. (hat ermordet) : muntrañ, lazhañ, drouklazhañ, fallvuntrañ, distrujañ ; ermordet werden, mervel dre lazhañ, bezañ drouklazhet, bezañ lazhet a-fetepañs ; sich gegenseitig ermorden, en em lazhañ kenetrezo, en em lazhañ an eil egile, en em lazhañ, en em zistrujañ, en em gignat ; er hat den König ermordet, hennezh eo muntrer ar roue ; in vielen Häusern werden die Bewohner ermordet, muntrezezh a vez e kalz tiez, lazhet e vez an dud e kalz tiez.

Ermordete(r) ag.k. g./b. : lazhiad g., lazhiadez b., muntrad g., muntradez b. ; der Kuckuck fragt den Reiher : Was gibt's Neues in der Bretagne ? - Überall Erhängte und Ermordete ! ar goukoug a c'houlenn digant ar gerc'heiz : petra 'zo nevez e Breizh ? - krougadeg ha lazhadeg e-leizh !

Ermordung b. (-, -en) : denlazh g., lazhañ g., muntr g., muntrezezh g., muntridigezh b., drouklazh g., lazhadenn b., drouklazhadenn b., lazherezh g., lazhadeg b., lazhidigezh b., drouklazhidigezh b. ; die Ermordung eines Ausländers, muntrezezh un estren g.

ermüden V.k.e. (hat ermüdet) : 1. faezhañ, skuizhañ, uzañ, mac'homiñ, breviñ, yostañ, distrizhañ, fatikañ, flakañ, helc'hiñ, hernañ, lazeriañ, mazaouiñ, loesañ, tanailhañ ; 2. [dre skeud.] tregasiñ, eogiñ, hegaziñ, atahinañ.

V.gw. (ist ermüdet) : skuizhañ, diviañ, faezhiñ, fastañ, bogiñ, flakañ, fatikañ.

ermüdend ag. : skuizhus, skuizhant, divius, faezhus, lazhus, terridik, trevellus, pounner.

ermüdet ag. : skuizh, divi, faezh, fat, fatik, distronk, flak, flakik, dinerzh, erru dilañs, yost, yostet, brev, brevet, divi, falsvarchet, tanailhet ; *er sieht ermüdet aus*, stumm skuizh a zo warnañ, tres a zo warnañ da vezañ skuizh.

Ermüdung b. (-) : 1. skuizhadur g., skuizhder g., skuizhded b., diviadur g., diviañs b., faezhidigezh b., bog b., skuizhadenn b., skuizhnez b., skuizvez b., skuizhoni b., faezhder g., fatik g., flakadur g., loes b., loesti b., grevusted b. ; *vor Ermüdung einschlafen*, trec'hiñ ar c'housed war an-unan - en em reiñ da gousket, trec'het gant ar skuizhder ; *Anzeichen von Ermüdung zeigen*, diskouez bezañ skuizh ; 2. [tekn.] uzadur g., uz g. ; *Anzeichen von Ermüdung zeigen*, diskouez bezañ uzet, diskouez bezañ kozhik

Ermüdungserscheinung b. (-, -en) : merk skuizhder g., sin skuizhder g., tres skuizhder g., azon a skuizhder g. ; *Ermüdungserscheinungen zeigen*, a) diskouez bezañ skuizh ; b) [tekn.] diskouez bezañ uzet, diskouez bezañ kozhik.

Ermüdungsversuch g. (-s, -e) : [tekn.] prouad uzañ g., arnodenn uzañ b.

ermuntern V.k.e. (hat ermuntert) : 1. kalonekaat, dougen, atizañ, broudañ, brochañ, kennerzhañ, reiñ gred da, kourajiñ, aliañ, erbediñ, bountañ, kentraouiñ, alej, tuañ, diboaniañ, tommañ kalon u.b., hardishaat, birvilhañ, lakaat birvilh en u.b., divorzañ, reiñ kalonegezh da, divorfilañ ; *jemanden zur Arbeit ermuntern*, reiñ ton d'u.b. evit labourat, dougen (atizañ, broudañ, brochañ, kennerzhañ, aliañ, erbediñ, bountañ, kentraouiñ, kefluskañ, alej) u.b. da labourat, reiñ gred d'u.b., reiñ bodenn d'u.b. da labourat, reiñ bod d'u.b. da labourat, tuañ u.b. war al labour ; *sie hat ihn bei seinen Annäherungsversuchen ermuntert*, roet he doa ton d'e ardoù, kemeret he doa kraoñ digantañ ; *jemanden ermuntern*, c'hoari war u.b., ober war u.b., kargañ war u.b., poursuiñ war u.b., pouezañ war u.b., mont d'u.b. dre guzulioù, bountañ war u.b., silañ nerzh e kalon u.b. ; *sich gegenseitig ermuntern*, kourajiñ an eil egile, en em hardishaat ; 2. sartaat, laouenaat, gaeaat, drantaat, drevaat, sederaat, digrizañ, frevaat, gwivaat, degas [u.b.] war e du.

ermunternd ag. : kalonekaus, kennerzhus, atizus, broudus, lañsus, luskus.

Ermunterung b. (-, -en) : kalonekadur g., kennerzh g./b., broud g., brouderezh g., keflusk g., atiz g.

ermutigen V.k.e. (hat ermutigt) : kalonekaat, kadarnaat, dougen, atizañ, broudañ, brochañ, kennerzhañ, reiñ gred da, aliañ, erbediñ, bountañ, kentraouiñ, alej, tuañ, diboaniañ, hardishaat, hardizhiñ, divorzañ, divorfilañ, reiñ kalonegezh da ; *jemanden zur Arbeit ermutigen*, reiñ ton d'u.b. evit labourat, dougen (atizañ, broudañ, brochañ, kennerzhañ, aliañ, erbediñ, bountañ, kentraouiñ, kefluskañ, alej) u.b. da labourat, reiñ gred d'u.b., reiñ bod d'u.b. da labourat, reiñ bodenn d'u.b. da labourat, tuañ u.b. war al labour ; *jemanden ermutigen*, c'hoari war u.b., ober war u.b., kargañ war u.b., poursuiñ war u.b., pouezañ war u.b., mont d'u.b. dre guzulioù, bountañ war u.b., silañ nerzh e kalon u.b., tommañ kalon u.b., reiñ ton d'u.b., reiñ kalonegezh d'u.b., derc'hel deltu u.b.

ermutigend ag. : kalonekaus, kennerzhus, atizus, broudus, lañsus, luskus.

Ermütigung b. (-, -en) : kalonekadur g., kennerzh g./b., broud g., brouderezh g., keflusk g., atiz g.

ernähren V.k.e. (hat ernährt) : 1. magañ, boueta, paskañ, pasturiñ, predañ, bevañ, mezhur [anv-verb nemetken] ; *ein Kind ernähren*, paskañ ur c'hrouadur ; *der Säugling wird durch Stillen ernährt*, emañ ar vagadenn war ar vronn ; *wer lange schläft, den Gott ernährt*, ar c'housed a zo hanter voued - netra n'eo kollet, leignit pe gouskit - kousket ha leiniañ a zo memes tra - kousket ha leiniañ a zo un heñvel dra - ur gwele mat zo hanter bañsion ; *nicht mehr ernähren*, divoueta ; *der Umsatz seines Geschäfts erlaubt es ihm, seine zehn Kinder zu ernähren*, stal a-walc'h eo e genwerzh evit magañ (evit bevañ) e zek krouadur, stal a-walc'h eo e genwerzh evit mezhur e zek krouadur, stal a-walc'h eo e genwerzh evit pourvezañ o mezhur pemdeziek d'e zek krouadur, a-walc'h a vara evit e zek bugel a zo ouzh e zaouarn gant e genwerzh ; *so viele Leute kann ich nicht ernähren*, ned on ket evit magañ kement all a dud ; 2. [dre skeud.] bastañ da ezhommoù [u.b.], pourvezañ da ezhommoù [u.b.], kenderc'hel [u.b.], gounit boued [d'u.b.], derc'hel [u.b.] en e sav ; *die Säuer ernähren die Wirte*, ar vezvierien eo a zo o terc'hel an ostizien en o sav, marc'had an avu eo a zalc'h an ostizien en o sav.

V.em. : **sich ernähren** (hat sich (t-rt) ernährt) : bevañ, emvevañ, en em voueta, en em vevañ, en em vagañ, emvagañ, en em vezhur [anv-verb nemetken] ; *sich durch seiner Hände Fleiß ernähren*, gounit e vara o c'hweziñ (diouzh c'hwezenn e dal), debriñ e vara ouzh c'hwezenn e dal (gant c'hwezenn e zremm), bevañ diwar-bouez e zaouarn, bevañ diwar-bouez e zivrec'h, gounit e damm diwar-bouez e zivrec'h, gounit e vara diwar-bouez e zivrec'h, en em vegañ o labourat ; *sich schlecht ernähren*, en em vegañ divalav, bevañ fall ; *sich von Brot ernähren*, bevañ diwar vara, en em vegañ diwar vara, bevañ gant bara, en em vegañ diwar vara, en em vegañ gant bara, en em vegañ eus bara, en em vezhur gant bara ; *sich nur von Wasser und Brot ernähren*, tremen gant soubenn an tri zraig, tremen gant soubenn ar pouezioù horolaj, yunañ diwar bara ha dour, mont bara sec'h ha dour sklaer gant an-unan, ober gant bara sec'h ha dour sklaer, bevañ diwar dour ha bara sec'h ; *manche Vogelarten ernähren sich von Körnern*, debriñ greun a ra laboused 'zo ; *sie ernähren sich hauptsächlich mit Fisch*, pesked a ra ar font eus o bevañs, en em vezhur a reont gant pesked dreist-holl.

Ernährer g. (-s, -) : mager g., bouetaer g.

Ernährerin b. (-, -nen) : magerez b., bouetaerez b.

Ernährung b. (-) : 1. magadur g., magadurezh b., bevañs b., boued g., bouetadur g., pask g., paskadur g., bouetadenn b., mezhur g. ; 2. [buhezoniezh] bouetadurezh g., bevidigezh b., bividigezh b., emvagañ g. ; *ausgewogene Ernährung*, magadur kempouezet mat g., emzoug emvagañ kempouezet mat g.

Ernährungsbewusstsein n. (-s) : yec'hederezh emvagañ g., bouetadurezh yac'hus b.

Ernährungslehre b. (-) : bouedouriezh b.

Ernährungssektor g. (-s) : gennad ar gounezvouederezh g., gennad an agrobouederezh g., gounezvouederezh g.

Ernährungsweise b. (-, -n) : doare emvagañ g., doare emvouetañ g., bouetadurezh g., kundu g./b.

Ernährungswissenschaft b. (-) : bouedouriezh b.

Ernährungswissenschaftler g. (-s, -) : bouedour g.

Ernährungswissenschaftlerin b. (-, -nen) : bouedourez b.

ernennen V.k.e. (ernannte / hat ernannt) : envel, daveiñ, gelper, dileuriañ, krouiñ, arouezañ, dilenn, kadoriañ, lakaat da ; *jemanden zu etwas ernennen*, envel (daveiñ, gelper) u.b. d'ur garg bennak, lakaat u.b. en ur garg bennak, dileuriañ u.b. d'ur garg bennak ; *zum Direktor ernennen*, envel da rener, dilenn da rener, lakaat da rener ; *jemanden zum Botschafter ernennen*, envel u.b. da gannad, lakaat u.b. da gannad, krouiñ u.b. kannad ; *er wurde zum Major ernannt*, lakaet e oa bet e rez a vajor, savet e oa bet d'ar rez a vajor, krouet e voe major ; *er wurde zum Direktor der Bank ernannt*, lakaet e oa bet da vestr er bank ; *ich wurde 1966 zum Hilfspfarrer ernannt*, me a zo bet kureet e 1966 ; *durch Zuruf ernannt werden*, bezañ anvet dre youc'h an holl.

Ernennung b. (-, -en) : anvidgezh b., anvadur g.

Ernennungsurkunde b. (-, -n) : testeni anvidgezh g.

erneuen V.k.e. (hat erneut) : neveziñ, adneveziñ, adnevesaat, reneveziñ, nevesaat.

erneuerbar ag. : nevezadus, hag a c'haller adneveziñ, nevezus, adnevesaus ; *erneuerbare Ressourcen*, danvezioù nevezadus lies., barregzhioù nevezadus lies. ; *erneuerbare Energie*, gremm nevezadus g.

Erneuerer g. (-s, -) : nevezur g., nevezour g., adnevezur g., nevezintier g., touller-hent g., lañsadenn gentañ b.

Erneuererin b. (-, -nen) : nevezerez b., adnevezerez b., nevezintierez b., toullerez-hent b., lañsadenn gentañ b.

erneuern V.k.e. (hat erneuert) : neveziñ, nevezadenniñ, adneveziñ, adnevesaat, reneveziñ, nevesaat, deneveziñ, arnevesaat, modernaat, arneveziñ, bremanaat ; *eine Fassade erneuern*, (ad)neveziñ talbenn un ti, induañ talbenn un ti a-nevez, kempenn talbenn un ti ; [kenw.] *einen Vertrag erneuern*, adsinañ ur gevrat, neveziñ ur gevrat ; *ein Abonnement erneuern*, adkoumanantiñ, neveziñ e goumanant d'ur gelaouenn ; *den Prozess erneuern*, adober ar prosez, kregiñ en-dro (adkregiñ) gant ar prosez ; *sein Versprechen erneuern*, prometiñ a-nevez (en-dro).

V.em. : **sich erneuern** (hat sich (t-rt) erneuert) : nevesaat, arnevesaat, modernaat, neveziñ.

Erneuerung b. (-, -en) : nevezidigezh b., nevezerezh g., nevesadur g., nevezadur g., nevezadenn b., nevesaat g., adreizhadur g., kempenn g., induadur g., chekerezh g., arnevezadur g., arnevesadur g., bremanaidigezh b., modernadur g., advarrekadur g.

erneut ag. : nevez, a-nevez, ad- ; *erneute Vorladung*, pedadenn (engalv g., engalvadenn b.) da zistreiñ dirak al lez-varn b.

Adv. : adarre, arre, en-dro, a-nevez, c'hoazh, ad- ; *eine Zeitschrift erneut abonnieren*, adkoumanantiñ d'ur gelaouenn, neveziñ e goumanant d'ur gelaouenn ; *eine Frage erneut stellen*, neveziñ e c'houlenn, adneveziñ e c'houlenn, goulenn udb evit an eil gwech.

erniedrigen V.k.e. (hat erniedrigt) : 1. izelaat, diskenn, digreskiñ, bihanaat, nebeutaat, disteraat ; 2. [dre skeud.] *jemanden erniedrigen*, izelaat u.b., mezhekaat u.b.,

tennañ mezh war u.b., ober divalav d'u.b., bezañ lorc'hus ouzh u.b., glabousañ u.b., dismegañsiñ u.b., dispenn u.b., gwashaat u.b., flemmañ u.b., teuler dismegañs war u.b., astutaat u.b., displetaat u.b., disprizañ u.b., vilaat u.b., gwaskañ u.b.

V.em. : **sich erniedrigen** (hat sich (t-rt) erniedrigt) : en em izelaat, izelaat, displetaat, astutaat, vilaat.

erniedrigend ag. : faeüs, dismegañsus, dismegus, dispriz, disprizus, disprizañsus, gwashaus, ledus, displetaus, vilaus, disleberus, dibrizius, izelaus, mezhekaus, dipitus ; *grausamen, unmenschlichen und erniedrigenden Strafen unterworfen werden*, gouzañv kastizoù kriz ha didruez.

Erniedriger g. (-s, -) : [tekn.] izelaer g.

Erniedrigung b. (-, -en) : 1. bihanadur, nebeutadur, digresk g., digreskadur g. ; 2. dismegañs b., mezhekadur g., displetadur g.

Erniedrigungszeichen n. (-s, -) : [sonerezh] bouc'hell b.

Ernst¹ g. : Ernest g.

Ernst² g. : 1. grevuster g., grevusted b., kruelder g., kruelded b., gwall blegenn b. ; *es wird Ernst*, stardañ a ra an traoù, amañ ez eus ur gwall soubenn da gaout, rustaat a ra an traoù, bec'h a zo da gaout, bec'h a vo a-benn nebeut, ur gwall abadenn a zo da gaout, skeudik eo an taol ganemp, pebr a zo e-barzh ar soubenn, c'hwezh ar pebr a zo gant ar wadegenn, treiñ a ra an traoù d'ar put, tost eo an tan d'ar stoub, start e vo an abadenn ; 2. parfeted b., parfeter g., parfetegezh b., pozadur g., siriusted b., siriuster g., preder g., dic'hoarzh g., pounnerder g., devri g. ; *der Ernst Ihrer Worte hat die Zuhörer stark beeindruckt*, skoet eo bet ar selaouerien gant pounnerder ho komzoù, skoet eo bet ar selaouerien gant parfeted ho komzoù, skoet eo bet ar selaouerien gant ho komzoù dic'hoarzh ; *halb im Spaß, halb im Ernst*, gwech dre fars, gwech dre zevri - etre fars ha devri - gant komzoù a zaou fas (Gregor) - bourd ha gwirionez kement-ha-kement en e gomzoù - gant komzoù daou du ; *ist dies dein Ernst ?* ha n'emaout ket o farsal ? ha komz a rez a-zevri ? ha komz a rez a-barfeted ? hep goap e lavarez an dra-se ? daoust pe dre fars pe dre zevri e lavarez an dra-se ? ; 3. *Ernst mit einer Drohung machen*, mont eus ar gourdrour d'an oberoù, seveniñ e c'hourdrour, lakaat e c'hourdrour da dremen er pleustr ; *zum Ernst zurückfinden*, dic'hoarzhin, pozetaat, adkavout e siriusted ; 4. [dre astenn.] *Ernst der Strafe*, garventez ar c'hastiz b.

ernst ag. : 1. sirius, divoe, parfet ; *ernster werden*, siriusaat ; 2. [dre astenn.] dic'hoarzh, dic'hoarzhus, kruel, rust ; *es ist ihm nicht ernst*, emañ o farsal ; *das war nicht ernst gemeint* ! evit ober van ne oa ken, ur c'hoari e oa ha netra ken, ur c'hoari ne oa ken, graet hor boa kement-se evit farsal, ur farsadenn an hini e oa, fellout a rae deomp bourdañ, o farsal e oamp, ne oa ket sirius, kement-se ne oa nemet c'hoariell ; *ein ernstes Gesicht machen*, bezañ teñval (bezañ du) e benn, ober ur bod spenn, bezañ evel ur gegin fumet, bezañ rust e zremm ; *ernst bleiben*, chom dic'hoarzh, derc'hel penn ; 3. grevus, arvarus-kenañ, gwall arvarus, gwall, kruel, gwaskus ; *die Lage ist ernst*, bec'h (ur gwall abadenn) a zo da gaout, skeudik eo an taol ganeomp, pebr a zo e-barzh ar soubenn, start e vo an abadenn, en ur gwall blegenn

emaomp, emañ trist an traoù ganeomp, gwall arvarus eo deuet da vezañ, tost eo an tan d'ar stoub, treiñ a ra an traoù d'ar put, c'hwezh ar pebr a zo gant ar wadegenn, stardañ a ra an traoù ; **4.** pounner, a-bouez, pouezus, dic'hoarzh, grevus ; *etwas ernst nehmen*, kavout grevus ha pouezus udb ; *ich habe Ihnen etwas Ernstes mitzuteilen*, traoù pounner am eus da zisplegañ deoc'h, un dra a vras am eus da zisplegañ deoc'h, traoù dic'hoarzh am eus da zisplegañ deoc'h, un dra c'hrevus am eus da zisklêriañ deoc'h ; *ein ernstes Wort mit jemandem reden*, koueziañ e benn d'u.b. / kivijañ tonenn e benn d'u.b. / ober skol d'u.b. / reiñ kentel d'u.b. (Gregor), kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandalenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., kannañ e gouez (e roched) d'u.b., kenteliañ u.b., kroزال u.b., kroزال d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., gwalarniñ u.b., skandalat u.b., noazout u.b., rendaeliñ u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., rezoniñ u.b., gourdrouz u.b., ober un tamm trouz d'u.b. ; **5.** parfet, poellus, pozet, sirius, prederiek, a-zevri, a boell hag a furnez ; *erst stimmen*, pozetaat ; *wieder ernst werden*, dic'hoarzhiañ, pozetaat ; *es ist seine ernste Absicht*, mennet start eo d'en ober, kampet (mennet start, mennozhiet start, ratozhiet start) eo d'en ober ; *er nimmt seinen Beruf ernst*, gant preder e ra pep labour, mont a ra da vat-kaer ganti, mont a ra a-zevri-kaer ganti, mont a ra a-zevri-kaer dezhi, hennezh a vez da vat ha kaer gant e labour, un den en e jeu eo pa vez o labourat, labourat a ra difestur, labourat a ra parfet ; **6.** *er nimmt sich sehr ernst*, hennezh en em gav (en em gont, en em zoug) 'vat ! ; *jemanden ernst nehmen*, ober c'hoari gaer gant u.b., ober stad eus u.b., derc'hel stad eus ali u.b., derc'hel stad a ali u.b., derc'hel kont eus ali u.b., derc'hel kont a ali u.b.

Ernstfall g. (-s,-fälle) : *im Ernstfall*, pa sav bec'h, e ken kaz ma savfe bec'h.

ernsthaft ag. : sirius, grevus, kruek, parfet, poellus, poelladus, divoe ; *ernsthafter Mensch*, den en e jeu g., den parfet g., den sirius g.

Adv. : a-barfeted, a-zevri, a-zevri-bev, a-zevri-kaer, a-berzh-kaer, da vat, evit mat, da vat ha kaer, da vat-kaer, parfet ; *ernsthaft meinen*, krediñ start, krediñ parfet ; *ernsthaft nehmen*, ober c'hoari gaer gant, ober stad eus, derc'hel stad eus, derc'hel stad a, derc'hel kont eus, derc'hel kont a, lakaat (kaout) fiziañs e ; *wir werden uns ernsthaft mit Ihnen beschäftigen*, emeur o vont deoc'h a-zevri ; *sie ist ernsthaft wütend*, droug a zo enni he gwalc'h, fuloret eo da vat-kaer, fuloret-ran eo, fuloret-ruz eo, fuloret-naet eo, fuloret-mik eo, tommañ a ra he c'herc'h dezhi, krazañ a ra he c'herc'h dezhi ; *so etwas wurde ernsthaft erwogen*, ar gaoz-se a oa bet kreñv.

Ernsthaftigkeit b. (-) : **1.** grevuster g., grevusted b., kruelder g., krueled b., gwall blegenn b. ; **2.** parfeted b., pozadur g., siriuasted b., siriuuster g., dic'hoarzh g., pounnerder g.

ernstlich ag. : **1.** grevus, divoe ; **2.** [dre astenn.] parfet, divrall, dibleg, start ; *ernstliche Meinung*, mennozh divrall g., mennozh dibleg g.

Adv. : da vat, evit mat, gwall ; *ernstlich krank*, klañv (gwasket) da vat-kaer, gwall glañv, klañv-fall, klañv-bras, klañv-moñs ; *so etwas wurde ernstlich erwogen*, ar gaoz-se a oa bet kreñv.

Ernte b. (-,-n) : **1.** eost g., eostad g., trevad b., eosterezh g., dastumadeg b., blezad g., bloaziad g., frouezhioù an douar lies., gounezadur g., [a-wechoù e brezhoneg] here g. ; *die Ernte wird eingebracht*, lakaet e vez an eost er solier, kerc'het e vez an eost d'ar gêr, kaset e vez an trevadoù d'ar gêr ; *reiche Ernte*, eost fonn (puilh, fonnus, kreñv, pinvidik) g. ; *schlechte Ernte*, eostad fall g., eostad tanav g., eostad skort g., eost difonn g., gounezadur difonn g. ; *den Eltern bei der Ernte helfen*, reiñ an dorn d'e dud war-dro an eost ; *der Orkan vernichtete die ganze Ernte*, an avel-dro a beurgasas an holl drevadoù, drastet e voe holl ar bloaziad gant an avel-dro, an eostoù a voe pladet gant ar gorventenn, mont a reas holl ar bloaziad gant ar gorventenn ; *die Ernte steht gut*, kaer ha fonnus eo an eost, fonnus e vo an eost, sin vat 'zo gant an eost, ditour 'zo eus un eost mat, doareet-mat eo an eost, fesonet-mat eo an eost, blezad a vo a-leizh ; *die Sonne bringt die Ernte zur Reife*, meürin a ra an heol an eost, hañviñ a ra an eost, azviñ a ra an eost gant anal an hañv, an heol a ra d'an eost azviñ ; **2.** [dre skeud.] *der Tod hält Ernte*, emañ karr an Ankoù o redek dre ar vro, emañ an Ankoù oc'h ober e reuz, emañ morzhol (falc'h) an Ankoù o vont endro, klevet e vez karr an Ankoù o tremen ; **3.** [kr-] *wie die Saat, so die Ernte*, diouzh an here e vez an eost, eostet e vez ar pezh a zo bet hadet, diouzh ma ri e kavi, diouzh a ri e kavi, hervez ma ri e vo graet dit, gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoc'h.

Erntearbeiter g. (-s,-) : eoster g., meder g., medeler g., gopreostad g., mevel eostiñ g.

Erntedankfest n. (-es,-e) : [relij.] gouel an eost g., lidadenn evit trugarekaat Doue eus an eost b.

Ernteertrag g. (-s,-erträge) : trevad g., eostad g., teurel-eost g., gounezadur g., blezad g., bloaziad g.

Erntefest n. (-es,-e) : gouel an eost g.

Erntehelfer g. (-s,-) : eoster g., meder g., medeler g., gopreostad g., mevel eostiñ g. ; *als Erntehelfer einstellen*, gopreostañ, ober koumanant eost ouzh ur mevel ; *Bauer, der Erntehelfer einstellt*, gopreoster g. ; *sich als Erntehelfer melden*, ober koumanant eost.

Erntekranz g. (-es,-kränze) : kurunenn kinklet gant pennoù-ed ha bleunioù b.

Erntelohn g. (-s,-löhne) : gopr-eost g., koumanant eost g.

Erntemonat g. (-s,-e) : **1.** miz Eost g., Eost g. ; **2.** [istor] miz an eost g.

Erntemonat g. (-s,-e) : kann Eost g., loar charrevez b.

ernten V.k.e. (hat geerntet) : **1.** kenteliañ an eost, eostiñ, mediñ, dastum, ober an eost, bezañ war an eost ; *Kartoffeln ernten*, tennañ avaloù-douar, dastum avaloù-douar, eostiñ avaloù-douar ; *Äpfel ernten*, avalaoua, eostiñ avaloù, kutuilh avaloù ; *Erbsen ernten*, kutuilh piz, dastum piz ; *Erdbeeren ernten*, sivia, kutuilh sivi ; *Bananen werden unreif geerntet*, kutuilhet e vez ar bananez a-raok ma vezont azv ; *Salz ernten*, holena, kutuilh holen ; **2.** [dre skeud.] dastum, eostiñ, mediñ, rozellat ; *die mit Tränen säen, werden mit Jubel ernten*, ar re a had en daeroù a vedo el levezeg ; *er erntete stürmischen Beifall*, youc'hal brav-brav forzh pegement

(ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegemui) a oa bet graet dezhañ, tarzhañ a reas pezh a gar stlakadennoù kenyouc'het dezhañ ; *er erntete Messerstiche*, kontelladoù a gouezhas warnañ, pakañ a reas pezh a gar kontelladoù ; *Undank ernten*, na vezañ diskouezet anaoudegezh-vat ebet d'an-unan evit ar vad graet, dastum pezh a gar dispriz evit ar vad graet, na zastum tamm anaoudegezh-vat ebet, bezañ roet d'an-unan ar vazh yod da lipat ; *ein stimmiges Lob ernten*, *ein helliges Lob ernten*, eostiñ ur barrad meuleudioù, eostiñ meuleudi digant an holl (a bep tu), bezañ roet d'an-unan mil meuleudi gant an holl, bezañ roet d'an-unan a bep seurt meuleudi gant an holl, rozellat meuleudioù ; *die Früchte seines Fleißes ernten*, dastum frouezh e labour, eostiñ frouezh e labour, mediñ frouezh e labour, dastum frouezhioù e labour, eostiñ frouezhioù e labour ; **3.** [kr-l] *wer Wind sät, wird Sturm ernten*, tud fallakr, abred pe ziwezhat, ho pezo greun diwar hoc'h had - diouzh ma ri e kavi - an hini a staot ouzh an avel a-benn a bak leun e zent - gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoc'h - eus ar skudell a roez e resevez - eostet e vez pezh a zo bet hadet - hervez ma ri e vo graet dit - an neb a zo lemm beg e deod a rank bezañ kalet kostez e benn (a dle bezañ kalet e skouarn, a dle bezañ kalet kern e benn) - an teod a vez lemm bepred, d'e dro, a vez flemmet - da gazh mat razh heñvel - n'eus den fin n'en deus e goulz - evel a raio a gavo - un taol a dalv un all - ur farserezh a dalv un all, hag un tromplezon kement all ; *er erntet, was er gesät hat*, eostiñ a ra pezh a zo bet hadet gantañ.

Erntesegen g. (-s) : trevad fonnus g., eostad fonnus g., trevad puilh g., eostad puilh g., gounezadur puilh g.

Erntesichel b. (-,n) : strop g., falz-eost b., falz-taol b., falz-ved b.

Erntetag g. (-s,-e) : gouel an eost g.

Erntewagen g. (-s,-) : karr-eost g., kastell-eost g., kastell-eostek g.,

Erntezeit b. (-,en) : eostvezh g., mare an eost g., eost g. ; *die Erntezeit brach an*, an eost a zeuas ; *zur Erntezeit*, da vare ar mediñ g., da vare an eost g. ; *einen nahtlosen Übergang in die Erntezeit ermöglichen*, sikour da sevel krec'h Gouere, sikour da dremen ar prantad rageost.

Ernting g. (-s,-e) : **1.** miz Eost g., Eost g. ; **2.** kann Eost g.

ernüchtern V.k.e. (hat ernüchtert) : **1.** divezviñ, diabafiñ ; **2.** [dre skeud.] dipitañ, disouezhiñ, diabafiñ ; *er ist ernüchtert*, torret eo dezhañ, disouezhet eo.

ernüchternd ag. : divezvus.

Ernüchterung b. (-,en) : disouezhenn b., disouezhadenn b., kerseenn b., didouelladur g., didouellañ g., disouezhiñ g.

enumerieren V.k.e. (hat enumeriert) : niverenniñ, diniveriñ, kontañ, ezrevell, niveriñ, pegementiñ, jedadenniñ, renabliñ, reiñ ar roll, dibunañ hini-ha-hini (a-hini-da-hini) ; *beim Enumerieren etwas vergessen*, bezañ mank.

Eroberer g. (-s,-) : alouber g., gounezer g., gounezour g. ; *Wilhelm der Eroberer*, Gwilherm an Alouber g.

erobern V.k.e. (hat erobert) : **1.** aloubiñ, kemer, kemer dre nerzh, sterniañ, en em sezisañ eus, gounit, perc'hennañ ; [lu] *eine Festung erobern*, kemer ur c'hreñv(lec'h) dre nerzh, sterniañ ur c'hreñv(lec'h), en em

sezisañ eus ur c'hreñvlec'h ; **2.** *die ersten Sonnenstrahlen erobern nach und nach das Innere des Hauses*, tamm-ha-tamm e vez leuniet an ti gant kentañ bannoù an heol lies. ; **3.** *jemandes Herz erobern*, gounit kalon u.b., gounit karantez u.b. ; *jemanden erobern*, filmañ u.b., deseñ u.b., chalmañ u.b., loavañ u.b.

Eroberung b. (-,en) : **1.** aloubidigezh b., aloubadenn b., kemeridigezh b., gounezidigezh b., gounidigezh b. ; *die Eroberung des Weltraums*, gounidigezh ar steregor b., gounidigezh an egor b., gounit an egor g. ; **2.** [karantez] P. *eine Eroberung machen*, ober ur stokenn, gounit kalon u.b., gounit karantez u.b.

Eroberungskrieg g. (-s,-e) : brezel aloubiñ g.

Eroberungsvorgang g. (-s,-gänge) : *der Eroberungsvorgang*, argerzh an aloubidigezh g.

erodieren V.k.e. (hat erodiert) : krignat, dispenn.

erodierend ag. : krignus.

eröffnen V.k.e. (hat eröffnet) : **1.** digeriñ, diglozañ, igeriñ ; *einen Brief eröffnen*, digeriñ ul lizher ; *eine Sitzung eröffnen*, digeriñ un dalc'h, digeriñ kuzul ; [kenw.] *einen Kredit eröffnen*, digeriñ ur c'hred ; *ein Geschäft eröffnen*, digeriñ stal ; **2.** kregiñ gant, stagañ gant, mont e penn eus, boulc'hañ ; *die Angelsaison ist eröffnet*, krog eo mare ar peketa ; [lu] *die Feindseligkeiten eröffnen*, digeriñ brezel, bellañ, digeriñ an emgann, komañs ar brezel, lakaat ar poultr da grozal, kregiñ da vat gant ar brezel, stagañ da vat gant ar brezel, kregiñ da vrezeklekaat, mont d'an arsailh, argadiñ, mont dezhi, tagañ, kregiñ gant un emgann ; *das Feuer eröffnen*, kregiñ da dennañ ; [kartoù, domino] digeriñ, kregiñ ; **3.** [dre skeud.] *jemandem sein Herz eröffnen*, digeriñ (dizoleiñ, diskuliañ) e galon d'u.b.

V.em. : **sich eröffnen** (hat sich (t-rt) eröffnet) : **1.** en em ginnig, dont war wel, diglozañ ; *neue Möglichkeiten eröffnen sich*, hentoù nevez a vez digoret ; **2.** digeriñ e galon, diskargañ e galon, dizoleiñ e galon, diskuliañ e galon, divarrañ e galon ; *sie eröffnete sich mir*, digeriñ (dizoleiñ, diskuliañ) a reas he c'halon din, lavaret a reas din pezh a oa war he c'halon (Gregor).

Eröffnen n. (-s) / **Eröffnung** b. (-,en) : **1.** digoradur g., digoridigezh b., igoridigezh b. ; *feierliche Eröffnung*, lañs a enor g., digoradur war an ton bras (war an ton uhelañ) g. ; *Eröffnung der Sitzung*, digoridigezh an emvod b. / digoradur an emvod (Gregor) g. ; *Eröffnung eines Testaments*, digoridigezh (diskuliadur g.) un testamant b. ; **2.** diskuliadur g., diskulierezh g., diskuliadenn b., kemenn g., kemennadenn b.

Eröffnungsansprache b. (-,n) : prezegenn digeriñ b.

Eröffnungsbilanz b. (-,en) : bilañs digeriñ g., mentel deraouiñ b.

Eröffnungsfeier b. (-,n) / **Eröffnungsfeierlichkeit** b. (-,en) : lañs a enor g., lid digeriñ g., gouel digoridigezh g.

Eröffnungssitzung b. (-,en) : dalc'h digeriñ g., estez digeriñ g.

erogen ag. : erogen ; *erogene Zone*, tachad erogen g.

erörtern V.k.e. (hat erörtert) : **1.** divizout, breutaat, studiañ, dezvarn, burutellat ; **2.** displegañ, dispakañ ; *eine Idee erörtern*, displegañ ur mennozh, dispakañ ur mennozh.

Erörterung b. (-,en) : **1.** diviz g., breutadenn b., dael g. ; **2.** disklêriadur g., disklêriadenn b., displegadur g.,

displegadenn b., displeg g., sklaeriadenn b., sklaeridigezh b. ; *das bedarf näherer Erörterung*, kement-se a c'houlenn muioc'h a zisplegadurioù, kement-se a c'houlenn bezañ displeget hiroc'h, ret eo gant an dra-se disklêriañ hiroc'h ; **3.** studiadenn b.

Eros g. : [mojenn.] Eros g.

Eroscenter n. (-s,-) : Eroscenter g., fouzhva g.

Erosion b. (-,-en) : krign g., krignerezh g. ; *die Erosionswirkung eines Gletschers ist stärker als die eines Wasserlaufes*, muioc'h e krign ar skornredennoù eget an dourredennoù.

Erosionsfaktor g. (-s,-en) : krigner g.

Erosionsfläche b. (-,-n) : gorread krignañ g.

Erosionstal n. (-s,-täler) : kamm g.

Erotik b. (-) : erotegezh b.

Erotika lies. : lennegezh erotek b.

Erotikon n. (-s, Erotika/Erotiken) : levr erotek g.

erotisch ag. : erotek, orgedus ; *sich vom eigenen Geschlecht erotisch angezogen fühlen*, kaout hoal revel evit tud eus e rev.

Erotomanie b. (-) : [bred.] erotomania g., sec'hvreadezh b.

Erpel g. (-s,-) : [loen.] mailhard g.

erpicht ag. : *auf etwas (t-rt) erpicht sein*, kaout deur gant udb, bezañ pitilh (nay, sot, gwrac'h, ran, troet-kenañ, dall) gant udb, bezañ ur bouc'h gant udb, mont dreist-penn gant udb, bezañ taer war udb, bezañ sorc'hennet gant udb, karout udb dreist ar barr, karout udb dreist-penn, lakaat e voemenn gant udb, na gaout ken c'hoant (mennad, devez, youl) nemet d'ober udb, mennout ober udb.

Erpichtheit b. (-) : albac'henn b., sorc'henn b., froudad g., boemenn b.

erpressen V.k.e. (hat erpresst) : drouktunañ, tunañ, destrizh, raketin ; *jemandem etwas erpressen*, tennañ udb dre heg digant u.b. ; *jemandem ein Kleidungsstück erpressen*, dibourc'hañ u.b. eus ur pezh dilhad ; *von jemandem eine Unterschrift erpressen*, sipañ sinadur u.b.

Erpresser g. (-s,-) : drouktuner g., gwallwiriaouer g., destrizher g., raketer g., loufrez g.

Erpresserbrief g. (-s,-e) : lizher drouktunañ g.

Erpresserin b. (-,-nen) : drouktunerez b., gwallwiriaouerez b., destrizherez b., raketerz b.

erpresserisch ag. : ... drouktunañ, ... drouktunerezh.

Erpressung b. (-,-en) : drouktunerezh g., gwallwir g. ; *räuberische Erpressung*, raket g., preizhadur g.

Erpressungsversuch g. (-s,-e) : taol drouktunañ g., arnod drouktunañ g., argeziad drougtunañ g.

erproben V.k.e. (hat erprobt) : amprouiñ, lakaat en amprou, arnodiñ, arnodeliñ, prouadiñ, prouata ; *seine Tapferkeit erproben*, ober amprou eus e gadarned.

erprobt ag. : amprouet ; *erprobtes Mittel*, remed amprouet g.

Erprobung b. (-,-en) : amprou g., amprouenn b., amprouadur g., taol-esae g., esa g., arnod g., taol-arnod g., taol-arnodiñ g., arnodad g., arnodadenn b., arnodadur g., arnodenn b., prouad g.

erquicken V.k.e. (hat erquickt) : **1.** distanañ ; *erquickend*, distanus, yenaus, freskaus, [amzer, avel] sin ; **2.** [dre skeud.] frealziñ, kennerzhañ, reiñ gred da, broudañ, sartaat, sederaat ; *ein erquickendes Schauspiel*, un

arvest kennerzhus (louenaus, plijadurus, bourrus, frealzus, broudus) g.

V.em. : **sich erquicken** (hat sich (t-rt) erquickt) : **1.** distanañ e sec'hed, distanañ e c'hourlañchenn, dispelc'hiñ e sec'hed, terriñ e sec'hed, divalbiñ ; **2.** [dre skeud.] sartaat, drantaat, drevaat, mavaat, sederaat, louenaat.

erquickend ag. : diskuizhus, diskuizh, diskuizh d'ar spered.

erquicklich ag. : **1.** distanus ; **2.** [dre skeud.] louenaus, plijadurus, bourrus, frealzus, broudus, kennerzhus.

Erquickung b. (-,-en) : **1.** distan g. ; **2.** [dre skeud.] kennerzh g./b., frealzidigezh b.

erraffen V.k.e. (hat errafft) : ober riñs war, ober ur riñs war, skrapañ, difrapañ, diframmañ, rañvat, rastellat, kemer buan.

Errata lies. : errata lies., difaziañ g.

erraten V.k.e. (errät / erriet / hat erraten) : diskoulmañ, divinout ; *ein Rätsel erraten*, diskoulmañ un divinadell.

erratisch ag. : **1.** darvoudus, dic'hed, degouezhel, dic'hortoz, kildro, berrboellik, hedro, boullant, tro-didro, tro-distro, variant, lavar-dislavar, gwenno, dizalc'h, pennadus, froudennus, froudennek ; **2.** [douar.] katreidik, distrewat b.

errechnen V.k.e. (hat errechnet) : jediñ, kontañ.

erregbar ag. : **1.** kintus, tagnous, brouezek, brouezus, imorus, anoazus, buanekaus, taerus ; **2.** fromidik, kizidik, santidik, peñver e galon, bouk e galon, esmaeüs ; *er ist leicht erregbar*, lammat a ra evit an dister tra, ur galon dener eo, kizidik (santidik) eo betek re, hennezh a zo kizidik dreist-kemm, hennezh a zo peñver e galon.

Erregbarkeit b. (-) : **1.** fromerezh g., buanegezh b., brouezusted b., anoazusted b., esmaeüsted b., esmaeüster g., fromidigezh b., trivlidigezh b., kantaездidigezh b. ; **2.** skiantennelezh b., skiantaerezh b.

erregen V.k.e. (hat erregt) : **1.** fromañ, broudañ, brochañ, luskañ, flemmañ, atizañ, kentraouiñ, isañ, feulzañ, imoriñ, taeraat, divorediñ, divorzañ, divorfilañ ; *Literatur muss die Gefühle erregen*, digant al lennegezh e c'hortoz er from ; *das Blut erregen*, lakaat gwad u.b. da virviñ, divorediñ ar gwad ; *die Gemüter erregen*, lakaat mel-penn an dud da dommañ ha da virviñ ; *den Appetit erregen*, tommañ ar c'hoant debriñ, divouedañ ar c'hof, digeriñ ar galon, bezañ ilbouedus, degas naon, hilligañ ar staon, reiñ digor d'ar galon, degas c'hoant debriñ, reiñ (degas) c'hoant da zebriñ / reiñ c'hoant debriñ (Gregor) ; *Durst erregen*, bezañ sec'hedus, degas sec'hed, sec'hediñ, sec'hedikaat, balbiñ ; **2.** [dre skeud.] degas d'e heul, degas war e lerc'h, tennañ d'e heul, tennañ war e lerc'h, enaouiñ, elumiñ ; *Anstoß erregen*, gwallskoueriañ, feukañ ; *den Neid erregen*, degas c'hoant, lakaat c'hoant e-kichen ezhomm, lakaat gwarizi da sevel en u.b., dougen d'an avi, reiñ c'hoant d'an dud, lakaat avi (gourventez) da sevel e kalon u.b., enaouiñ avi (gourventez) e kalon u.b., elumiñ avi (gourventez) e kalon u.b. ; *Heiterkeit erregen*, lakaat (ober) fent, reiñ fent [d'u.b.] ; *Übelkeit erregen*, bezañ heugus (flaerius, doñjerus, regredus), lakaat ar galon da heugiñ ; *jemandes Mitleid erregen*, lakaat truez da sevel e kalon u.b., enaouiñ truez en u.b., ober d'u.b. kaout truez,

kouezhañ truez u.b. ouzh an-unan, engolver truez u.b., dougen u.b. d'an druez, elumiñ truez e kalon u.b.

V.em. : **sich erregen** (hat sich (t-rt) erregt) : fromañ, brouezañ, buanekaot, buanegezh, imoriñ, mont e fulor, fuloriñ, follañ, feulziñ.

erregend ag. : esmaeus, fromus, trivlius, trivliadus ; *Grauen erregend*, braouac'h, braouac'hus, estonus, spontus, spouronus, euzhus, euzhik, skrij, skrijus, orrupl, hirisus, divlas, hakr, argarzh, argarzhus, hudur, diheñvel, estlamm, estlammus.

Erreger g. (-s,-) : 1. brouder g., atizer g. ; 2. [mezeg.] brouder kleñved g., atizer kleñved g., kontammer g., bazhell b., bazhennig b., hadenn a gleñved b.

Erregerdynamo g. (-s,-s) : [tredan] dinamo ganer g.

Erregerstrom g. (-s,-ströme) : [tredan.] tredan argider g.

erregt ag. : 1. trefuet, entizet, from, fromet, o turmudañ ; 2. enervet, mil enervet, tri mil enervet, fuloret, imoret, imor ennañ, un imor ennañ, kounnaret, e gerc'h o tommañ dezhañ, e gerc'h o krazañ dezhañ ; 3. rust, turmudus.

Erregtheit b. (-) : trefu g., entiz g., turmud g., trekou g., breskenn g., brouez b., fum g., arfleu g., hegazerezh g., reuz g., kas g.

Erregung b. (-,-en) : 1. atiz g., broud g., broudad g. ; 2. broudedigezh b. ; 3. [dre skeud.] from g., fromadur g., fromadenn b., birvilh g., strafuilh g., trekou g., turlut g., turmud g., esmae g., troubl g., troublen b., kas g. ; *in großer Erregung, in rasender Erregung*, taer-ruz, tro en e voned, ar gwad o virviñ en e wazhied, entanet, birvilh bras ennañ, en ur strafuilh bras, en ur c'has bras ; *er war geheilt, außer dass er in der Erregung manchmal stotterte*, pare e oa, nemet besteodiñ a rae a-wechoù pa veze strafuilh ennañ.

Erregungsmittel n. (-s,-) : [mezeg.] louzoù broudañ g., brouduzenn b.

Erregungsniveau n. (-s,-s) : [fizik] live argrid g.

erreichbar ag. : tizhadus, diraezus, tizhus ; *ich bin jeder Zeit erreichbar*, tu 'zo da ziraeziñ (da dizhout) ac'hanon da n'eus forzh pet eur, me a vo atav en hoc'h ardremez ; *er ist nicht erreichbar*, n'eur ket evit tizhout anezhañ, n'eur ket evit kavout anezhañ, n'emañ ket en ardremez, n'emañ ket war-dro, n'eus ket tu da dostaat outañ.

erreichen V.k.e. (hat erreicht) : 1. tizhout, diraez, diraezañ, tapout, pakañ, dont da gaout, opten ; *dieses Auto erreicht 150 Stunden-kilometer*, tu 'zo evit ar c'harr-tan-se da vont betek 150 kilometrad an eur ; *der Preis hat die zehntausend Euro nicht ganz erreicht*, ne oa ket aet ar priz da zek mil euro leun ; *wie kann man Sie erreichen* ? penaos tizhout ac'hanoc'h ? ; *wir sind nur telefonisch zu erreichen*, n'eus nemet dre bellgomz ez eus tu da dizhout ac'hanomp, n'eus nemet dre bellgomz ez eus tu da gehentiñ ganeomp ; *sie ist telefonisch nur schwer zu erreichen*, ur gwall reuz e vez (diaes e vez) tizhout anezhi dre bellgomz ; *sagen Sie mir, wie und wo ich Sie erreichen kann*, lezit ganin peadra d'ho tizhout ; *er versucht dich zu erreichen*, klask a ra jubenniñ ac'hanout, klask a ra mont e darempred ganit ; *er hat ein fortgeschrittenes Alter erreicht*, erru ez eus un tamm mat a oad dezhañ, paket en deus un tamm mat a oad ; 2. [dre heñvel.] tapout, tizhout ; *ich erreiche den Zug nicht*, ne vin ket evit tapout (tizhout) an tren, emañ o vont da

vankout va zren ; 3. dont a-benn, kas da vat ; *sein Ziel erreichen*, kas e daol da benn, kas e daol da vat, dont a-benn eus e daol, tennañ e daol, pengenniñ war e daol, dont d'ar jube, dont a-benn eus e vennozh, dont e daol da vat gant an-unan, dont e dro da vat gant an-unan, ober tro-vat, ober taol mat, dont a-benn eus e grog ; *ihr zu erreichendes Ziel*, ar pal divizet dezho tizhout g. ; *er setzt alles daran, sein Ziel zu erreichen*, ober a ra diouzh tizhout e bal ; *ein Ziel durch friedliche Mittel erreichen*, tizhout ur pal dre hentoù peoc'hus ; *Mittel und Wege suchen, etwas zu erreichen*, klask penn an tu da dizhout udb, klask an tu (an dro) da dizhout udb, klask e du (e dro, e bleg) da dizhout udb, dispakañ e ijin d'ober udb, lakaat e ijin d'ober udb ; *ich habe mein Ziel noch nicht erreicht*, n'on ket c'hoazh ken koulz ha ma fell din bezañ, n'on ket en em gavet e penn va erv c'hoazh, n'on ket deuet a-benn eus va zaol c'hoazh, n'em eus ket tizhet va fal c'hoazh, n'em eus ket diraezet va zaol c'hoazh, n'on ket erru er pal c'hoazh (Gregor) ; *er hatte nur einen Teilerfolg erreicht*, deuet e oa e daol da vadik nemetken ; *sosehr er sich auch bemühte, er erreichte nichts*, daoust d'e holl strivoù ne dizhas ober netra, daoust d'e holl strivoù ne zeue netra ebet da vat gantañ, daoust d'e holl strivoù ne zeue netra da vat dezhañ, pegement bennak a strive ne zeue netra ebet da vat gantañ, ne vern pegen bras e oa e strivoù ne zeue netra da vat gantañ ; 4. erruout, en em gavout, tapout ; *bevor wir diesen Weg erreichen*, a-barzh erruout gant an hent-se, a-barzh en em gavout war an hent-se, a-barzh tapout an hent-se ; *er weiß nicht, über welchen Weg er Bautzen erreichen kann*, ne oar ket an hent da Vautzen, ne oar ket dre belec'h eo dezhañ mont da Vautzen ; *wie erreicht man Saas-Fee* ? dre be hent eo mont da Saas-Fee ? pe hent eo mont da Saas-Fee ? dre belec'h eo mont da Saas-Fee ? ; *nach langem, beharrlichem Wandern erreichte er die Küste*, dre zalc'h mont e tegouezhas gant an aod, dre forzh mont e tegouezhas gant an aod, dre hir delc'her da vont e tegouezhas gant an aod, dre fin mont e tegouezhas gant an aod, war-bouez mont e tegouezhas gant an aod, war-bouez delc'her da bilat hent e tegouezhas gant an aod ; 5. *das Wasser hat die Wiese erreicht*, krog eo an dour da vont war ar prad.

Erreichung b. (-,-en) : diraez g., degouezh b.

erretten V.k.e. (hat errettet) : saveteiñ e vuhez da ; *jemanden vom Tode erretten*, tennañ u.b. a-dre zaouarn an Ankoù, saveteiñ u.b., saveteiñ buhez u.b. (e vuhez d'u.b.), arboellañ e vuhez d'u.b., tennañ u.b. eus krabanoù an Ankoù (Gregor).

Erreter g. (-s,-) : saveteer g., dieuber g.

Errettung b. (-,-en) : saveteadenn b., saveteiñ g., saveteerezh g., dieubidigezh b.

errichten V.k.e. (hat errichtet) : 1. sevel, gwintañ, savadenniñ, savaduriñ, adeiladiñ, batisañ, edifiñ, konstru, konstruiñ, diazezañ ; *ein Denkmal errichten*, sevel un delwenn goun, sevel un delwenn enor ; *ein Gerüst errichten*, sevel ur chafod ; *ich selbst habe diese Mauer errichtet*, va-unan am eus savet ar voger-se ; *schon 1899 wurden Zentren für Thalassotherapie in Roscoff errichtet*, kreizennoù morvezegiezh a voe diazezet ken abred ha 1899 e Rosko ; 2. [dre skeud.] krouiñ, savelañ, savadenniñ, adeiladiñ, diazezañ, enezañ, amparañ ; *eine*

Fabrik irgendwo errichten, enezañ ul labouradeg en un tu bennak ; *eine Schule errichten*, krouiñ ur skol.

Errichtung b. (-, -en) : savidigezh b., savadurezh b., ensavidigezh b., saverezh g., savadur g., krouidigezh b., konstruidigezh b., amparadur g., amparañ g.

erringen V.k.e. (errang / hat errungen) : gounit dre stourm, akuizitañ, tizhout kaout, gounit kaout ; *den Sieg über jemanden erringen*, dont da drec'hiñ war u.b., bezañ trec'h d'u.b. (war u.b.), kaout (gounit) an trec'h war u.b., kaout al levezon war u.b., gounit war u.b., kaout ar gounid war u.b., souriñ war u.b., bezañ sour war u.b., mont an trec'h gant an-unan, mont an tu kreñv gant an-unan, kemer e greñv war u.b., kemer an tu kreñv war u.b., kavout pleg war u.b., sevel war varr, dont a-benn eus u.b. ; *diese Partei errang einen erheblichen Stimmengewinn*, gounidoù bras a zo bet gant ar gostezenn-se.

erröten V.gw. (ist errötet) : ruziañ, dont ruz, mont ruz, rusaat, sevel ar ruz en e benn, sevel ur ruzder en an-unañ, mont ruzder en an-unañ ; *bis über die Ohren erröten*, ruziañ betek e zivskouarn, dont ruz evel kribenn ur c'hilhog, dont ruz-glaou, ruziañ evel ur c'hlaouenn dan, dont ruz evel ur gerezenn da Vezheven ; *jemanden zum Erröten bringen*, *jemanden erröten lassen*, degas ar ruz d'u.b., lakaat u.b. da ruziañ, lakaat u.b. ruz ; *du solltest vor Scham erröten*, ruziañ a zlefes gant ar vezh ; *ich musste vor Scham erröten*, ar vezh he doa graet din ruziañ, ruz e oa deuet va fenn gant ar vezh.

Errungenschaft b. (-, -en) : araokadeg b., gounidoù lies., perc'hennidigezh b., gounezidigezh b., enraog g. ; *die Errungenschaften der Wissenschaft*, araokadeg ar skiantoù b., araokadennoù ar skiantoù lies., gounidoù ar skiantoù lies., araokadeg ar ouezoniezh b., araokadennoù ar ouezoniezh lies., gounidoù ar ouezoniezh lies. ; *soziale Errungenschaften*, araokadeg sokial b., gounidoù sokial lies., enraog sokial g. ; *an den Errungenschaften des wissenschaftlichen Fortschritts teilhaben*, kaout e lod eus ar madoù degaset gant araokadeg ar skiantoù (gant enraog ar skiantoù).

Errungenschaftengemeinschaft b. (-, -en) : [gwir] kumuniezh a vadoù evit pezh a sell ouzh an akuidoù nemetken b.

Ersatz g. (-es) : 1. meni g., erlec'hiad g., asez g., danvez divankañ g., ersatz g. ; 2. digoll g., dic'haou g., redimerezh g. ; *zum Ersatz, als Ersatz*, da zigoll, evit (en) digoll, evel dic'haou, evit dic'haouiñ eus udb, e lec'h udb, evit divankout udb, en distro, en eskemm, e plas udb ; *für einen Verlust Ersatz leisten*, digoll (dic'haouiñ) hervez ar c'holl a zo bet, redimañ ar c'holl ; *Schadenersatz zahlen*, dic'haouiñ (digoll) u.b. ; *Pferdeersatz*, pourvezadur kezeg g., kezeg fresk lies., kezeg nevez lies. ; *sich (t-d-b) Ersatz verschaffen*, digoll, en em zigoll.

Ersatzbefriedigung b. (-, -en) : [bred.] digoll dre dreuzlakadur g., kempouezañ g., kempouezadur g.

Ersatzdienst g. (-es, -e) : koñje keodedek g.

Ersatzfreiheitsstrafe b. (-, -n) : [gwir] destrizh korf g.

Ersatzkaffee g. (-s) : meni kafe g., erlec'hiad eus ar c'hafe g., kafe malt g., kafe heiz g.

Ersatzkasse b. (-, -n) : kef kretadur kleñved klokaat g.

Ersatzmann g. (-s, -männer/-leute) : 1. erlec'hier g., erlec'hiad g., eiler g., amsavad g. ; 2. [sport] eilc'hoarier g.

Ersatzmittel n. (-s, -) : meni g., erlec'hiad g., danvez divankañ g.

Ersatzrad n. (-s, -räder) : adrod b., rod-sikour b., rod erlec'hiañ b., rod-eskemm b.

Ersatzreifen g. (-s, -) : bandenn-rod sikour b., bandenn-rod eskemm b., bandenn-rod erlec'hiañ b.

Ersatzschauspieler g. (-s, -) : erlec'hier g., erlec'hiad g., doublad g.

Ersatzschlüssel g. (-s, -) : eil alc'hwez g.

Ersatzspieler g. (-s, -) : [sport] eilc'hoarier g.

Ersatzstoff g. (-s, -e) : kendanvez g., meni g., erlec'hiad g., asez g., danvez divankañ g.

Ersatzstrafe b. (-, -n) : [gwir] kastiz erlec'hiañ g.

Ersatzteil n. (-s, -e) : eilpezh g., pezh erlec'hiañ g.

Ersatztruppen lies. : [lu] bagadoù-eskemm lies., bagadoù fresk lies.

Ersatzwahl b. (-, -en) : dilennadeg klokaat b., dilennadeg erlec'hiañ b.

ersatzweise Adv. : da zigoll, evit (en) digoll, evel dic'haou, evit dic'haouiñ eus udb, e lec'h udb, evit divankout udb, en distro, en eskemm, e plas udb.

Ersatzwert g. (-s) : kevatal g., par g., keitalvoudegezh b.

ersaufen V.gw. (ersäuft / ersoff / ist ersoffen) : P. beuziñ.

ersäufen V.k.e. (hat ersäuft) : 1. beuziñ, stlepel en dour ; 2. [dre skeud.] *seinen Kummer in Wein ersäufen*, lonkañ evit dic'hac'hariñ, mont da veuziñ er gwin evit tremen e c'hlac'har, mont da veuziñ er gwin evit dic'hac'hariñ, dont da dremen e boan dre ar gwin, klask er gwin un opiom da zisoñjal e c'hlac'har, beuziñ e c'hlac'har dre evañ gwin, beuziñ e c'hlac'har er gwin.

Ersäufen n. (-s) : P. beuz g., beuzadenn b., beuzerezh g., beuzidigezh b., beuzadeg b.

erschaffen V.k.e. (erschuf / hat erschaffen) : krouiñ, sevel, ober ; *Gott erschuf uns nach seinem Bilde*, Doue a reas an den diouzh e heñvededigezh, Doue a reas an den diouzh e skeudenn, krouet eo bet an dud hervez dremm Doue ; *Gott erschuf die Welt*, Doue a grouas ar bed, Doue en deus graet d'ar bed bezañ, Doue a stummas ar bed.

Erschaffen n. (-s) : krouiñ g., krouidigezh b.

Erschaffer g. (-s, -) : krouer g., furmer g., oberour g., oberer g., saver g., aozer g.

Erschaffung b. (-, -en) : krouidigezh b., krouadenn b., oberidigezh b., savidigezh b. ; *die Erschaffung der Welt*, krouidigezh ar bed b., ar Grouidigezh b.

erschallen V.gw. (erscholl / erschallte // ist erschollen / ist erschallt) : 1. tregerniñ, dasseniñ, kornal, draskal, skiltrañ ; 2. [c'hoarzhadeg] dirollañ, tarzhañ, dedarzhañ, flistrañ ; *ein lautes Gelächter erschallte*, sevel a reas c'hoarzhadeg, ur c'hoarzhadeg a zedarzhas, c'hoarzhoù a flistras.

erschauern V.gw. (ist erschauert) / **erschauern** V.gw. (ist erschauert) : skrijañ, kridienniñ, hirisañ, braouac'hiñ, daskrenañ, tridal.

Erschauern n. (-s) / **Erschauen** g. (-s) : kridienn b., skrijadenn b., skrij g., euzhadenn b., frenezi b., hiris g., orrol b.

erschauernd ag. / **erschauernd** ag. : kridiennus, tridus, skrijus.

erscheinen V.gw. (erschien / ist erschienen) : 1. dont war wel, mont war wel, dont a-wel, en em ziskouez, en em lakaat en heol, diskoachañ, divouchañ, dihoubañ,

diflukañ, nodiñ, tarzhañ, anadiñ, diguzhat, dispakañ, dispakañ e benn, dizoleiñ, degouezhout ; *jemandem im Traume erscheinen*, komz ouzh u.b. dre e gousk / komz ouzh u.b. e-pad e gousk / komz ouzh u.b. dre soñj / komz ouzh u.b. e soñj (Gregor), en em ziskouez d'u.b. dre e gousk ; *ein Regenbogen erschien am Himmel*, stignet e oa bet gwareg-ar-glav ; *bevor ihr Mann im Meer ertrank, ist er ihr erschienen*, gwelet he doa damskeud he gwaz a-raok e varv er mor ; *der Drache erschien bald in Gestalt einer Schlange, bald in Gestalt eines jungen Mädchens*, en em ziskouez a rae an aerouant gwech e stumm un naer, gwech e stumm ur plac'h yaouank - en em ziskouez a rae an aerouant gwech dindan everiañs un naer, gwech dindan everiañs ur plac'h yaouank - en em ziskouez a rae an aerouant gwech en aoz un naer, gwech en aoz ur plac'h yaouank ; *sie erschienen pünktlich*, degouezhout a rejont eeun d'an eur a oa bet lavaret dezho ; **2.** [gwir] erzont, dont, mont ; *als Zeuge vor Gericht erscheinen*, erzont dirak ar varnerien evit dougen testeni, mont dirak al lez-varn evit dougen testeni, dont dirak al lez-varn evit dougen testeni ; *auf Vorladung nicht erscheinen*, desfailhañ, mankout ; *persönlich erscheinen*, dont e-unan-penn / dont e-unan-kaer / dont a-benn person (Gregor) ; **3.** [moull.] dont er-maez, dont a-ziwar ar wask, dont er-maez a-zindan ar wask, bezañ embannet, bezañ lakaet er gouloù ; *neu erschienenenes Buch*, levr nevez-embannet g., levr deuet eus ar moull g., levr nevez-voullet g.

V.dibers. (erschien / ist erschienen) : **1.** seblantout, hañvalout, diskouez bezañ ; *es erscheint wünschenswert*, mat e vefe a hervez (evit doare) ; **2.** *es erscheint mir, dass ...*, hervezon, da'm soñj, war va meno, da'm meno, hervez va meno, hervez va soñj, a soñj din, a gred din, a gav din, 'm eus aon.

Erscheinen n. (-s) : **1.** embannidigezh b., embannerezh g., dont er-maez g. ; *Erscheinen eines Buches*, embannidigezh (embannerezh g.) ul levr b., dont er-maez ul levr g. ; **2.** [gwir] erzonedigezh b., emziskouez g., emziskouezidigezh b. ; *Erscheinen vor Gericht*, erzonedigezh dirak al lez-varn b., emziskouez dirak al lez-varn g., emziskouezidigezh dirak al lez-varn b.

Erscheinung b. (-en) : **1.** anad g., merk g., arouez b., sin g., tres g., roud g., anadenn b. ; *zur Erscheinung bringen*, diskouez, lakaat e gwel (a-wel, war wel), diskoachañ, lakaat da anadiñ ; *zur Erscheinung kommen, in Erscheinung treten*, en em ziskouez, en em lakaat en heol, diwanañ, dont war wel (a-wel), diskoachañ, tarzhañ, dihoubañ, diflukañ, anadiñ.

2. [mezeg.] azon g.

3. anadenn b., fenomenon [liester fenomenoù] g., doareenn-natur b., anadenn naturel b., c'hoarvoud g., c'hoarvoudenn b.

4. gweledigezh b., emziskouezidigezh b., emziskouez g., emziskouezadenn b. ; *Marienerscheinungen*, emziskouezioù ar Werc'hez lies., emziskouezadennoù ar Werc'hez lies.

5. neuz g., doare g., tres g., derc'h g., enebañs b., neuz-korf b., neuziad b., neuziadur g., spes g., gwel g., gweled g., seblant g., spurmant g., stumm g., diskouez g. ; *er ist eine stattliche Erscheinung*, tres kaer a zo warnañ, neuz kaer en deus, doare-vras en deus, stad a zo ennañ, un

den a stad eo, un den a droc'h eo, neuz vat en deus, un arvez brav a zen eo, diskouez kaer en deus, hennezh a zo un den askornet mat ha livet kaer ; *er ist eine elegante Erscheinung*, un dalc'h mat a zo warnañ, stad a zo ennañ, un den a droc'h eo, brav eo e dreuz, un den nifl eo.

6. [preder.] *die Welt der Erscheinung*, bed ar seblantoù g.

7. [relij.] *Erscheinung des Herrn*, gouel ar Rouaned g., gouel ar Rouanez g., gouel ar vadeziant g., gouel ar Sterenn g.

Erscheinungsbild n. (-s,-er) : **1.** doare g., arvez g., dalc'h g., aer g., aeridigezh b., min g., neuz b., stumm g., stumm diavaez g., liv g., feson b., tres g., gwel g., seblant g., diskouez g. ; *die Außenfassade ist für das Erscheinungsbild eines Hauses maßgebend*, an tu diaraok a zo pouezus-meurbet evit gwel un ti, an tu diaraok a zo pouezus-meurbet evit gweled un ti ; **2.** [bev.] fenotip g.

Erscheinungsfest n. (-,-e) : [relij.] gouel ar Rouaned g., gouel ar Rouanez g., gouel ar vadeziant g., gouel ar Steredenn g.

Erscheinungsjahr n. (-s,-e) : [moull.] bloaz an embann g. ; *ohne Erscheinungsjahr*, divloaz, divloaziad.

Erscheinungsort g. (-es,-e) : [moull.] lec'h an embann g. **erschienen** ag. : deuet er-maez, embannet ; *soeben erschienen*, nevez deuet er-maez, nevez embannet.

erschießen V.k.e. (erschoss / hat erschossen) : **1.** fuzuilhañ, diskar gant un tenn, lazhañ mik gant un tenn, reiñ un tenn da ; *einen Verräter erschießen lassen*, lakaat fuzuilhañ un treitour ; *er wurde erschossen, wie zwanzig andere danach*, fuzuilhet e voe evel ugent all d'e c'houde ; **2.** [dre skeud.] *völlig erschossen sein*, bezañ faezh betek skoulm e ene (tremen faezh, skuizh-marv, skuizh-divi, skuizh-lazhet, skuizh-lovr, skuizh-brevet, skuizh evel ar bleiz, brev, brevet, divi, tanailhet, erru e penn e nerzh, war e nerzh, rentet, krevet, gell), bezañ torret gant ar skuizhder, bezañ riñset, bezañ marv diwar e sav, bezañ broustet e gorf, bezañ distronket-holl, bezañ eok, bezañ eoget gant ar skuizhder, gouzañv skuizhder, bezañ nezet tout e izili dindan an-unan.

V.em. : **sich erschießen** (erschoss sich / hat sich (t-rt) erschossen) : plantañ ur boled (ur vilienn blom, ur bolosenn) en e benn, en em zistrujañ gant un tenn en e benn.

Erschießung b. (-,-en) : **1.** fuzuilhañ g. ; **2.** muntrevezh gant un arm-tan g., muntridigezh gant un arm-tan b.

Erschießungskommando n. (-s,-s) : [lu] bagad fuzuilhañ g., strollad fuzuilhañ g.

erschlaffen V.k.e. (hat erschlafft) : distennañ, distignañ, laoskaat, dinerzhañ, fallaat, disteraat.

V.gw. (ist erschlafft) : distegnañ, distignañ, distardañ, distrizhañ, gwanaat, gwevnaat, dinerzhañ, fallaat, disteraat, laoskaat, lentaat, fatañ, flakaat, venaat, klouaraat ; *seine Kräfte erschlaffen*, mont a ra e nerzh digantañ, mont a ra e nerzh dioutañ, dont a ra da vezañ dilañs, dont a ra da vezañ flakik, toc'horiñ a ra, semplaat a ra, gwanaat a ra e gorf ; *sein Eifer erschlafft*, laoskaat (terriñ) a ra e c'hred, distanañ a ra d'e c'hred, klouaraat a ra dezhañ, terriñ a ra d'e intampi, terriñ a ra d'e herrder, yenaat a ra e c'hred, yenaat a ra en e c'hred, lentaat a ra e c'hred (Gregor), gwevnaat a ra, laoskaat a ra en e c'hred.

Erschlaffung b. (-, -en) : 1. laoskadur g., gwanadur g., gwanidigezh b. ; 2. [mezeg.] distignidigezh b., dinerzhed b., dinerzh g., toc'horigedezh b., sempladur g.

erschlagen¹ V.k.e. (erschlägt / erschlug / hat erschlagen) : 1. diskar, lazhañ, flastrañ, pilat ; *jemanden erschlagen*, lazhañ u.b. mik, drouklazhañ u.b. ; *jemanden mit dem Schwert erschlagen*, lazhañ u.b. gant e gleze, lazhañ u.b. a daolioù kleze ; *vom Blitz erschlagen werden*, bezañ foeltret gant un dalm kurun, bezañ skoet gant ar foeltr (Gregor), bezañ foeltret, bezañ finfoeltret, bezañ tanfoeltret ; 2. [dre skeud.] trec'hiñ, bezañ trec'h da, tremen dreist, dont a-benn eus, kaout al levezon war, mestroniañ, beuziñ, pladañ.

erschlagen² ag. : *völlig erschlagen sein*, bezañ faezh betek skoulm e ene (tremen faezh, skuizh-brein, skuizh-marv, skuizh-divi, skuizh-lazhet, skuizh-lovr, skuizh-brevet, skuizh evel ar bleiz, brev, brevet, divi, tanailhet, erru e penn e nerzh, war e nerzh, rentet, krevet, gell, riñset), bezañ eok, bezañ eoget gant ar skuizhder, bezañ marv diwar e sav, bezañ torret gant ar skuizhder, gouzañv skuizhder, bezañ gourdet gant ar skuizhder, bezañ broustet e gorf, bezañ distronket-holl, bezañ nezet tout e izili dindan an-unan, bezañ yost, bezañ yostet.

erschleichen V.k.e. (erschlich / hat erschlichen) : skrapañ, kemer a-gildorn, divorañ, flapañ a-gildorn, c'hwibañ, c'hwiblaerezh, skrapat, toupinat, korbinat, trufat, truantal, sklankenniñ, sklankal ; *eine Erbschaft erschleichen*, degerc'hañ un hêrezh, gounit un hêrezh dre druflerezh, gounit un hêrezh dre gammdroioù, kammañ e vizied war un hêrezh ; *das ist betrügerisch erschlichenes Geld*, n'eo ket deuet an arc'hant-se dre an hent eeun.

Erschleichung b. (-, -en) : skraperezh g., truflerezh g.

erschließen V.k.e. (erschloss / hat erschlossen) : 1. lakaat da dalvezout, difraostañ, digeriñ, trevadenniñ, poblañ ; *Neuland erschließen*, a) difraostañ, digeriñ douar fraost, terriñ douar, difontañ, soulañ, freuzañ, digrakañ, digoadañ, digrannañ, skidiñ, lakaat douaroù da dalvezout, difontañ ur vro, digeriñ douar kozh / difraostañ ur pezh douar (Gregor) ; b) trevadenniñ (poblañ) douaroù nevez ; 2. *neue Absatzmärkte erschließen*, kavout sav (fred, disamm) nevez d'e varc'hadourezh, krouiñ nevidoù nevez, kavout digor (diskarg) nevez d'ar varc'hadourezh, kavout toull da werzhañ e varc'hadourezh g., kavout tro da werzhañ e varc'hadourezh b. ; 3. terkañ, hentaouiñ, adeiladusaat ; *erschlossenes Gelände*, tachenn terket evit sevel tiez warni b. ; 4. [dre skeud.] *jemandem sein Herz erschließen*, digeriñ (diskuliañ, dizoleiñ) e galon d'u.b. ; 5. *aus dem Zusammenhang erschließen*, dezastum eus an degouezhioù, kendastum, treren diwar ar c'hemperzh ; 6. [dre skeud.] *wissenschaftliches Neuland erschließen*, digeriñ hentoù nevez, digeriñ klaz, digeriñ troc'h, digeriñ an erv, toullañ hentoù nevez, difraostañ un dachenn nevez, digeriñ an hent, labourat war un dachenn fraost.

V.em. : **sich erschließen** (erschloss sich / hat sich (t-rt) erschlossen) : en em ziskuliañ, en em zispakañ.

Erschließung b. (-, -en) : 1. terkerezh g., hentaouiñ g., adeiladusaat g. ; *Erschließung eines Grundstückes*, terkerezh un dachenn evit sevel tiez warni g. ; 2. trevidigezh b.

erschmeicheln V.k.e. (hat erschmeichelt) : kaout (tizhout, tapout, gounit) dre lubaniñ, kaout dre loavañ.

erschöpfbar ag. : goullous, heskus.

erschöpfen V.k.e. (hat erschöpft) : 1. mac'homiñ, skuizhañ, faezhañ, dinerzhañ, breviñ, asikañ, drastañ, fatikañ, flakañ, helc'hiñ, hernañ, lazzeriañ, yostañ, loesañ, mazaouiñ, sabatuiñ ; *diese Wanderung hat mich völlig erschöpft*, ar valeadenn-se he deus lazhet ac'hanon ; 2. [dre skeud.] diviañ, kas da hesk, lakaat da hesk, heskañ, echuiñ ; *die Vorräte erschöpfen*, diviañ ar pourvezioù, echuiñ ar pourvezioù ; *bald haben wir unsere Vorräte erschöpft*, sadorniñ a ra ar pourvezioù, prim eo ar pourvezioù, ne bado ket pell ar pourvezioù ouzhomp, hep dale e vo echu ar bevañs ganeomp, emaomp o vont da zivouedañ, erru eo tanav ar pourvezioù ganeomp, bihanaat a ra ar pourvezioù àr-dreñv, berr a bourvezioù omp, berr e pourvezioù omp, berr war ar pourvezioù omp, en em gavet omp berr gant ar pourvezioù, dont a ra hor bitailh da ziviañ.

V.em. : **sich erschöpfen** (hat sich (t-rt) erschöpft) : 1. bogiñ, skuizhañ, asikañ, diviañ, faezhañ, sabatuiñ, fatikañ, flakañ, uzañ e nerzh, en em yostañ ; 2. *sich in Danksagungen erschöpfen*, na vezañ diwezh ebet d'e drugarekadennoù, lavaret kant mil trugarez ha seizh ouzhpenn, chapelediñ bernioù trugarez ha bennozh Doue.

erschöpfend ag. : 1. start, skuizhus, faezhus, grevus, kalet, diaes, poanius, gloazus, tenn, torrus, torrus d'ar c'horf, brevus, sammus, teridik, lazhus, mac'hom ; 2. [dre skeud.] klok, spis, resis, pizh, dik ; *eine erschöpfende Darstellung*, un taolennadur dre ar munodoù g., un taolennadur dre ar munud (diouzh ar munud, pizh-kenañ, dre gen lies a vunodoù a zo holl, dre gen lies munud a zo holl, dre gement munud a zo holl, pizh dre ar munud, pizh diouzh ar munud, pizh-kempenn, gant kement kraf a zo, a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir), un taolennadur a-grenn hag e pep gwirionez g., un danevell klok eus an darvoudoù b.

Adv. : *ein Thema erschöpfend behandeln*, plediñ gant (ouzh, war) kement kraf 'zo, disec'hañ danvez un diviz, diskejañ ur c'hraf bennak, disec'hañ ur c'hraf bennak, studiañ pizh ur c'hraf bennak, mont war don ur c'hraf bennak.

erschöpft ag. : brev, brevet, divi, asik, asiket, faezh, eoget, og, eok, falsvarchet, fat, fatik, flak, flakik, yost, yostet, torr, torret gant ar skuizhder, riñset ; *erschöpft sein*, bezañ skuizh-brein (skuizh-divi, skuizh-lazhet, skuizh-lovr, skuizh-brevet, skuizh evel ar bleiz, skuizh-marv, skuizh-faezh, rentet, krevet, gell, riñset), bezañ asik, bezañ mac'homet, bezañ faezh, bezañ erru dilañs, bezañ distronk, bezañ flakik, bezañ dinerzhet, bezañ torr, bezañ og, bezañ eok, bezañ forbuet, bezañ forbu, bezañ brevet, bezañ broustet e gorf, bezañ distronket-holl, bezañ brev, bezañ divi, bezañ hernet, bezañ gourdet gant ar skuizhder, bezañ marv diwar e sav, gouzañv skuizhder, bezañ torret gant ar skuizhder, bezañ flastret gant ar skuizhder, bezañ yost gant ar skuizhder ; *er ist erschöpft*, aet eo faezh ; *er wirkt erschöpft*, tres ar skuizhder a weler war e zremm, liv ar skuizh a zo warnañ, un aer skuizh en deus, doare a zo dezhañ da

vezañ skuizh, gwelet e vez warnañ ez eo skuizh, dremmoù skuizh a zo dezhañ.

Erschöpfung b. (-, -en) : 1. skuizhadur g., bog b., skuizhder g., skuizhded b., skuizhnez b., skuizvez b., skuizhadenn b., skuizhoni b., faezhidigezh b., diviadur g., diviañs b., drasterezh g., fatik g., flakadur g., loes b., loesti b., grevusted b. ; 2. [dre skeud.] heskidigezh b., diviadur g.

Erschöpfungszustand g. (-s, -zustände) : brevadurezh b., stad a faezhidigezh b., stad a vog b., flakadur g.

erschossen ag. : [dre skeud.] *völlig erschossen sein*, bezañ faezh betek skoulm e ene (tremen faezh, skuizhbrein, skuizh-marv, skuizh-divi, skuizh-lazhet, torret gant ar skuizhder, skuizh-lovr, skuizh-brevet, skuizh evel ar bleiz, brev, brevet, divi, tanailhet, erru e penn e nerzh, war e nerzh, rentet, krevet, gell, riñset), bezañ marv diwar e sav, bezañ broustet e gorf, bezañ distronket-holl, bezañ nezet tout e izili dindan an-unan, bezañ eok, bezañ eoget gant ar skuizhder, gouzañv skuizhder, bezañ yost, bezañ yostet.

Erschossene(r) ag.k. g./b. : den bet fuzuilhet g., den bet lazhet gant un arm-tan g.

erschrecken¹ V.gw. (erschrickt / erschrak / ist erschrocken) : spontañ, saouzanñ, braouac'hiñ, aoniñ, estlammiñ, hirisñ, efreizhañ, euzhiñ, lorc'hañ, chom lorc'het, spouronañ ; *ich erschrak, als ich sah, wie abgemagert mein Freund nun war*, spontet e oan bet o welet va mignon erru ken treut.

erschrecken² V.em. : **sich erschrecken** [verb kemmus (erschrickt sich / erschrak sich / hat sich (t-rt) erschrocken) ha digemm (erschreckte sich / hat sich (t-rt) erschreckt)] spontañ, spouronañ, saouzanñ, chom lorc'het, lorc'hañ, braouac'hiñ, aoniñ, estlammiñ, efreizhañ, hirisñ, euzhiñ, kemer from, kemer aon, kemer spont.

erschrecken³ V.k.e. [verb digemm (hat erschreckt)] : ober aon da, spontañ, saouzanñ, spouronañ, saouzanñ, aoniñ, drec'hiñ, braouac'hiñ, efreizhañ, spontailhañ, aoniñ, bleizañ, strabouilhat, fromañ, lorc'hañ, estlammiñ, ober from da, ober ur c'hofad aon da ; *er hat mich erschreckt*, va spontet en deus bet, va lorc'het en deus bet ; *Kinder erschrecken*, bleizañ bugale ; *erschreckt aus dem Schlaf auffahren (hochfahren)*, dihaniñ dre spont, dihaniñ en ul lamm, dihaniñ a-daol, dihaniñ a-stroñs ; *sie sah ihn erschreckt an*, sellet a rae hirisus outañ, sellet a rae gant spont outañ.

Erschrecken⁴ n. (-s) : braouac'h g., spont g., spouron g., euzh g., aon g., efreizh g., saouzan g.

erschreckend ag. : braouac'hus, braouac'h, spontus, spouronus, skrijus, efreizhus, doanius, lorc'hus, pennfollus, reuzus, saouzanus, estonus, estlamm, estlammus, mantrus.

erschrecklich ag. : spontus, kriz, garv, estonus, estlamm, estlammus.

erschrocken ag. : spontet, sebezet, saouzanet, spouronet, lorc'het, braouac'het, efreizhet, doujus ; *ich bin zutiefst erschrocken*, spontet-mik on, spontet-kloz on, yenaat a ra va fenn, efreizhet-meurbet on ; *zu Tode erschrocken*, pennfollet.

Adv. : dindan e spont, gant spont, gant ar spont, gant spouron, gant un taol-spont, diwar e spont, gant e aon,

hirisus ; *sie sah ihn erschrocken an*, sellet a rae hirisus outañ, sellet a rae gant spont outañ ; *erschrocken zurückfahren, erschrocken zurückweichen*, karnañ a-dreñv, souzañ gant ar spont, kilañ gant ar spont, argilañ gant ar spont, braouac'hiñ ; *er fährt erschrocken zurück*, souzañ (kilañ) a ra gant ar spont, karnañ a ra a-dreñv.

erschüttern V.k.e. (hat erschüttert) : 1. stroñsañ, stroñsadenniñ, skeiñ, hejañ, horjellat, horellañ, hoskellat, brañskellat, dishorellañ, diskogellañ, flachañ ; *die vorbeifahrenden Lastwagen erschüttern das Haus*, pa dremenont e laka ar c'hirri-samm an ti da grenañ ; 2. [dre skeud.] dinerzhañ, mantrañ, gwanañ, trefuiñ, stroñsañ, begañ, kargañ war, esmaeañ, fromañ, trebouluiñ, trelatañ, skeiñ from [en u.b.] ; *das hat mich tief erschüttert*, gwir-strafulhet e oan bet, dall e oan aet, mantret e voe va c'halon gant ar gwall geloù-se, trejbouluiñ am boa graet, skoelf (skoelfet, trejboulet, daoubennet, mantret, trelatet, alvaonet-holl, trefuet-holl) e oan, an taol-se a yeas din betek ar gwiridig, gwallskoet e oan bet gant an dra-se, kement-se en doa lakaet ac'hanon en ur chif bras, diskaret e oan bet gant ar vazhad-se, kement-se en doa skoet ur c'hlaouenn em c'halon, kement-se a yeas leal em c'halon, tizhet e oan bet er bev, piket e oa bet va c'halon betek ar bev, pe drid kalon a strafuilhas ac'hanon pa glevis kement-se, pebezh ur c'hloaz e oa bet din ! stanket e voe va c'halon pa glevis kement-se, se en doa lakaet poan-galon ennon, pebezh taol pounner ha glac'harus a skoas war va spered pa glevis kement-se, gant kalonad em boa klevet an dra-se, an dra-se o roas poan gof din ; *ich bin zutiefst erschüttert*, trelatet on, treboulet on, trechalet on, strabouilhet on, trefuet on, don estonet eo va c'halon, enkrezet-holl on, gwall stroñset on ; *diese Worte hatten ihn tief erschüttert*, chom a reas ar c'homzoù-se peg ouzh e galon, ar c'homzoù-se a skoas from ennañ, ar c'homzoù-se o doa graet ur from dezhañ.

erschütternd ag. : mantrus, fromus, esmaeüs, trivialus, strafuilhus, glac'harus, chifus, ranngalonus, enkrezus, nec'hus, morc'hedus, chalus, doanius, treboulus, mezevellus, trelatus, trefuus, atizus ; *erschütternder Schrei*, garm (youc'h) mantrus g.

erschüttert ag. : strafuilhet, from, fromet, trejboulet, treboulet, daoubennet, mantret, skoelf, skoelfet, trelatet, alvaonet-holl, trefuet-holl, fourbilhet, trelatet, stravaget ; *das hat mich tief erschüttert*, gwallfromet e oan bet, gwir-strafulhet e oan bet, dall e oan aet, trejbouluiñ am boa graet, skoelf (skoelfet, trejboulet, daoubennet, mantret, trelatet, alvaonet-holl, trefuet-holl) e oan, an taol-se a yeas din betek ar gwiridig, gwallskoet e oan bet gant an dra-se, kement-se en doa lakaet ac'hanon en ur chif bras, diskaret e oan bet gant ar vazhad-se, kement-se en doa skoet ur c'hlaouenn em c'halon, kement-se a yeas leal em c'halon, tizhet e oan bet er bev, piket e oa bet va c'halon betek ar bev, pe drid kalon a strafuilhas ac'hanon pa glevis kement-se, pebezh ur c'hloaz e oa bet din ! stanket e voe va c'halon pa glevis kement-se, se en doa lakaet poan-galon ennon, pebezh taol pounner ha glac'harus a skoas war va spered pa glevis kement-se, gant kalonad em boa klevet an dra-se.

Erschütterung b. (-, -en) : 1. bralladur g., hejadenn b., hej g., hejadur g., hejerezh g., horjell g.,

horjellerezh g., horelladur g., hoskell g., skosell b., stroñs g., stroñsad g., stroñsaden b. ; **2.** [dre skeud.] fromadenn b., from g., fromadur g., distokadenn b., trefu g., trelaterezh g., esmae g., treboul g., mantridigezh b., mantr g., mantrakalon g. ; **3.** [mezeg.] stroñsaden b., argrad g.

erschweren V.k.e. (hat erschwert) : pounneraat, lourtaat, diaesaat, grevusaat, gwashaat, garvaat, luziañ, rouestlañ, strobañ, heudañ, skoilhañ, sparlañ ; *sie erschwert sich unnötig die Arbeit*, ober a ra ul luz evit kas he labour da benn, un doare gwall luziet he deus da vont dezhi, emañ o klask tro da ziverrañ, emañ o klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket, emañ o klask treiñ an avel diwar-bouez ur sugell, emañ o klask an diaesterioù el lec'h ma ne vez ket anezho, emañ o klask luziadennoù, emañ o spazhañ laou ; *wenn keine Schwierigkeiten die Realisierung dieses Plans erschweren*, ma ne zeu netra a-dreuz deomp, ma ne sav bec'h ebet, ma ne gavomp ket a lug, mar ne stourm netra ouzhimp, ma ne zeu netra da gontroliañ ac'hanomp.

erschwerend ag. : **1.** luzius, rouestlus, skoilhus, strobis ; **2.** [gwir] gwashaus, grevusaas ; *erschwerender Umstand*, amveziad grevusaas g., amveziad gwashaus g., degouezh grevusaas g.

Erschwernis b. (-,se) : luziadenn b., rouestl g., rouestladenn b., diaester g., diaezamant g., bec'h g., skoilh g., harz g., stank g., sparl g., diarbenn g., dizarbenn g., sparlenn b., strob g., luz g., strobell b., harzell b., treuzhent g., treuzkerzh g., darbar g.

Erschwerung b. (-,en) : gwashadur g., grevusadur g., harzadur g., diarbennadur g., diaesaat g., skoilh g., harz g., stank g., sparl g., diarbenn g., dizarbenn g., sparlenn b., strob g., strobell b., harzell b., treuzhent g., treuzkerzh g.

erschwindeln V.k.e. (hat erschwindelt) : c'hwibañ, c'hwiblaerezh, skrapat, toupinat, korbinat, truflat, truantal, sklankenniñ, sklankal.

erschwingbar ag. / **erschwinglich** ag. : gallus, greüs, diraez, hag a c'haller paeañ.

erschwingen V.k.e. (erschwang / hat erschwungen) : **1.** dont a-benn eus udb dre forzh strivañ, dont a-benn eus udb dre hir delc'her da boaniañ ; **2.** dastum ; *er kann die Summe kaum erschwingen*, n'en deus ket a-walc'h a aez evit paeañ kement-se, n'emañ ket evit paeañ an dra-se, dreist e beadra emañ an dra-se.

ersehen V.k.e. (ersieht / ersah / hat ersehen) : **1.** dezastum, dezren ; *man ersieht daraus, daraus ist zu ersehen*, da-heul an dra-se e c'haller dezastum, da-heul an dra-se e c'haller dezren ; *hieraus ersehe ich, dass ...*, dre se (rak se) e welan ..., kement-se a ro din da soñjal ... ; **2.** [dre heñvel.] gedal ; *eine Gelegenheit ersehen*, gedal un dro-vat d'en em ziskouez, gedal un dro-vat d'en em ginnig, gedal ur blegenn vat da erruout, gedal ken ma vo tro.

ersehen V.k.e. (hat ersehnt) : *etwas ersehen*, kaout hiraehz d'udb, kaout hiraehz d'ober udb, skuizhañ o c'hedal udb, kavout hirnez o c'hortoz udb, hiraehziñ d'udb, kaout c'hoant bras da gaout udb, bezañ poazh gant ar c'hoant da gaout udb, bezañ c'hoant bras d'an-unan da gaout udb ; *der lang ersehnte Tag war endlich da*, an deiz hirc'hortozet a erruas a-benn ar fin, setu ma teuas an deiz hirc'hortozet.

Ersehen n. (-s) : hiraehz b., hirnez b., keuz bras g., mall bras g., despailh bras g., c'hoant bras g., engortoz g.

ersetzbar ag. : eskemmus, erlec'hiadus, hag a c'haller eskemm, hag a c'haller divankout.

ersetzen V.k.e. (hat ersetzt) : **1.** erlec'hiañ, eskemm, divankout, derc'hel plas [u.b./udb], delc'her lec'h [u.b./udb], delc'her lec'h da [u.b./udb] ; *die alten Maschinen durch neuere ersetzen*, erlec'hiañ ijinennoù arnevesoc'h ouzh ar re gozh ; *jemanden in seinem Amt ersetzen*, kemer karg u.b., delc'her lec'h (plas) u.b., erlec'hiañ u.b., gwiskañ chupenn u.b., ober e lec'h u.b., kemer plas u.b., kemer lec'h u.b. ; *Talent durch Fleiß ersetzen*, ober gant e c'hred en diouer a zonezon ; *ein Diktator ersetzt den anderen*, un diktator evit un diktator hag atav un diktator ; **2.** [kenw.] digoll, reiñ digoll diouzh, dic'haouiñ eus, restaol, resteurel, daskoriñ ; *Kosten ersetzen*, digoll eus ar frejoù, restaol ar frejoù, dic'haouiñ eus ar mizoù ; *Schaden ersetzen*, dic'haouiñ (digoll) u.b. eus an droug graet, reiñ digoll diouzh an droug graet.

Ersetzung b. (-,en) : **1.** erlec'hiadur g., eskemmadenn b., divankadur g. ; **2.** digoll g., dic'haou g., daskoradur g., restaolerezh g.

ersichtlich ag. : anat, splann, heverz ; *daraus war ersichtlich*, dass..., da-heul kement-se e oa anat e ...

ersinnen V.k.e. (ersann / hat ersonnen) : empennañ, meizañ, ijinañ, faltaziañ, itrikañ, forjañ, imbroudiñ, dec'hmegeañ ; *Ausreden ersinnen*, tennañ digarezioù toull (kantikoù seurezed, digarezioù ki), drougijinañ digarezioù ; *eine Antwort ersinnen*, prederiañ penaos respont ; *eine Hypothese ersinnen*, danzen ur c'houlakadenn, goveliañ ur c'houlakadenn, goulakaat udb.

ersitzen V.k.e. (ersaß / hat ersessen) : [gwir] perc'hennañ diwar hirvoaz.

Ersitzung b. (-) : [gwir] gwir an hirvoaz g.

erspähen V.k.e. (hat erspäht) : spiañ, gedal ; *jemanden erspähen*, spiañ u.b., kourziñ war u.b., gardañ war u.b., bezañ da vaez gant u.b.

ersparen V.k.e. (hat erspart) : **1.** espenn, arboellañ, armerzhañ, restañ ; **2.** kuitaat, diverrañ ; *diese Reise blieb mir erspart*, kuitaat e voen eus ar veaj-se ; *das bleibt uns erspart*, diverret eo bet deomp, kuitaat omp eus an dra-se ; *Sie können sich alle weiteren Bemerkungen ersparen*, tavit deomp ur pennad gant hoc'h evezhiadennoù - paouezit ouzhimp gant hoc'h evezhiadennoù, mar plij - kuitait ac'hanomp eus hoc'h evezhiadennoù, mar plij ; [kr-l] *die Axt im Hause erspart den Zimmermann*, an neb en em veul e-unan en em veul pa gar ; **3.** *ihnen blieb nichts erspart*, n'eus tra ebet a vefe aet diwarno - a bep seurt soubenn o doa bet, ha c'hwerv ha trenk - a bep seurt buhezioù o doa bet - ruilhet-diruilhet e oant bet gant ar vuhez evel piz er pod (evel piz dre ar pod) - burutellet e oant bet gant ur morad a dourmant - beuzet e voent en ur morad a c'hlaç'har - o delazhoù o doa bet - douget o doa o c'hroaz - kalz a draoù a oa tremenet dreisto - gwall drubuilhoù o doa bet - mizerioù o doa bet a-walc'h - tremenet int bet a-dreuz drez ha spenn - ar re-se o deus bet o lod er bed-mañ.

V.em. : **sich ersparen** (hat sich (t-d-b) erspart) : *sich (t-d-b) eine Schande ersparen*, parraat ouzh mezh ; *wenn ich*

gewusst hätte, hätte ich mir diesen weiten Weg erspart, m'em bije gouezet ne vijen ket aet da dapout ar c'haloupadenn-se.

Ersparnis b. (-, -se) : arc'hant dibrez g., arboell g., arboellad g., arboelladenn b., espern g., espernioù lies., espernadenn b., armerzh g., boujedenn b., arc'hant a-dreñv g., arc'hant lakaet a-gostez g., arc'hant arboellet g., arc'hant espernet g., barlennad b., touzegad g. ; *von seinen Einkünften und Ersparnissen leben*, bevañ diouzh e zanvez.

Ersparte(s) ag.k. n. : arc'hant dibrez g., arboell g., arboellad g., arboelladenn b., espern g., espernioù lies., espernadenn b., armerzh g., boujedenn b., arc'hant a-dreñv g., arc'hant lakaet a-gostez g., arc'hant arboellet g., arc'hant restet g., arc'hant espernet g., barlennad b., touzegad g. ; *von seinen Einkünften und vom Ersparten leben*, bevañ diouzh e zanvez.

Ersparnisgrund g. (-s, -gründe) : *aus Ersparnisgründen*, dre zamant d'e wenneien.

Ersparung b. (-, -en) : espernadenn b., arboelladenn b., espernerezh g., espernidigezh b., espern g.

ersprießen V.gw. (erspross / ist ersprossen) : diwanañ, dont, dizouarañ, kellidañ, bouilhañ, broñsañ, broustañ, broudañ, dont war wel, korzenñ, labourat.

ersprießlich ag. : frouezhus, gounidus, emsav, emsavus, splotus, lañsus, ampletus, fonnus.

Ersprießlichkeit b. (-) : ampletusted b., frouezhusted b., frouezhuster g., gounidegezh b., emsavusted b., emsavuster g., splot g., fonnusted b., fonnuster g.

erst Adv. : 1. da gentañ, er penn kentañ, da gentañ penn, da gomañs, da gregiñ, evit kregiñ ; [kr-l] *erst die Arbeit, dann das Spiel*, labourat ha n'eo ket c'hoari - ouzhpenn c'hoari a zo d'ober, labourat ivez - diwar c'hoari ne zeu netra d'ar gêr - ar c'hentañ ar gwellañ, na zale 'ta d'ober da dra - laerezh e amzer hag e voued, brasañ pec'hed 'zo er bed ; *erst das Geschäft*, an aferioù da gentañ-penn (da gentañ unan, da gentañ ha dreist pep tra, da gentañ-holl, da gentañ-razh) ; *erst denken, dann schreiben*, en em soñjit ervat a-raok skrivañ, skrivit gant preder, grit ho taou soñj kent skrivañ.

2. a-raok pep tra, a-barzh pep tra, dreist-holl ; *ich muss erst schlafen*, a-raok pep tra ez eo ret din ober un tamm kousk.

3. en deroù, er penn kentañ ; *ich glaubte erst, ein Kind weinen zu hören, dann aber ...*, er penn kentañ e krede din e oa ur bugel o leñvañ met goude-se ...

4. hepken, nemet, nemetken ; *er ist erst gestern gekommen*, degouezhet eo bet dec'h hepken ; *ich habe es erst gestern erfahren*, ne ouien ket an dra-se ken na oa dec'h ; *er ist eben erst angekommen*, o paouez degouezhout emañ, nevez erru eo, o nevez erruout emañ, o paouez erruout emañ, ne ra nemet erruout, n'emañ ken oc'h erruout c'hoazh, a-baouez erruout emañ ; *er war erst sieben*, seizh vloaz ne oa ken c'hoazh, ne oa nemet seizh vloaz c'hoazh ; *er ist erst drei*, tri bloaz n'eo ken c'hoazh, n'eo nemet tri bloaz c'hoazh ; *denken Sie mal, sie ist erst achtzehn !* hag-eñ n'eo nemet triwech vloaz ! pa soñjer n'eo nemet triwech vloaz ! gwelet n'eo nemet triwech vloaz ! ; *er wird erst nächstes Jahr heiraten*, ne zimezo ket ac'hann da vloaz ; *erst wenn du deine Hausaufgaben gemacht hast, darfst du spielen*, ne'z i ket da c'hoari ken

na vo graet da labour-skol ganit - ne'z i da c'hoari nemet pa vo graet da labour-skol ganit - pa vo echu da labour-skol ganit, neuze e c'halli mont da c'hoari ; *ich werde erst Dienstag hingehen können*, ne vo ket tu din mont di ken ac'hanen da zimeurzh ; *es war erst Mitte Oktober*, ne oa nemet hanter miz Here anezhi.

5. *erst einmal, erst mal*, da c'hortoz, da c'hedal, evit c'hoazh, evit ar mare, evit ar c'houlz, evit bremañ, evit an tremen, evit ur mare, betek-gouzout, bete gwelet, en etretant.

6. [ger pouezañ] *dann komme ich erst recht nicht*, ma'z eo e-giz-se ne zeuin ket ha mat pell 'zo, neuze ne zeuin ket bepred, neuze ne zeuin ket ha fin dre eno, neuze ne zeuin ket ha kuit ha fin dre eno, ne zeuin ket la ! nebaon, ne zeuin ket ! ; *nun erst recht nicht*, bremañ n'er grin ket, suroc'h eo eget biskoazh - un dra 'zo sur bremañ, n'er grin ket hep mar na digarez - nebaon, n'er grin ket ; *nun erst recht*, bremañ eo en ober, neuze hepken, neuze da vat, kerkent all, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diozhtu, diouzhtu-kentizh ; *ich habe ihn erst gestern gesehen*, e welet em eus bet dec'h diwezhañ, dec'h endeeun em boa e welet, e welet em boa n'eus ket pelloc'h eget dec'h ; *wäre der Frühling doch erst da !* ma vije erru an nevez-amzer ! ; *aber ich erst !* ha me 'vat !

Sellit ivez ouzh erste(r,s).

Erstandene(r) ag.k. g. : [relij.] *der Erstandene*, an Dasorc'had g.

erstarken V.gw. (ist erstarkt) : dont da vezañ kreñvoc'h, kreñvaat, kadamaat, startaat, stabilaat, kreskiñ e kreñvder hag e nerzh.

Erstarken n. (-s, -) : startadur g., stabiladur g., kreñvadur g.

erstarren V.gw. (ist erstarrt) : 1. sonnañ, sonnaat ; *zu Eis erstarren*, skornañ, treiñ da (e) skorn, klerañ, sklasañ, sonnañ ; *die Soße ist erstarrt*, koarennet eo al lipig, sonnet eo al lipig ; 2. *vor Schreck erstarrte ihm das Blut in den Adern*, gant ar spont e voe sklaset e wad en e wazhied, gant ar spont e sonnas e wad en e wazhied, frimañ a reas e wad gant ar spont, gant ar spont e yenas e wad en e wazhied, sec'hañ a reas gant ar spont, treantet e voe e galon gant ar spont (Gregor) ; *bei dieser schrecklichen Nachricht erstarrte er und sein Gesicht wurde kreidebleich*, menel a reas diloc'h ha staenet gant ar c'heloù fall-se ; *zur Salzsäule erstarren*, chom skodeget, menel diloc'h ha staenet ; 3. morzañ, kropañ, bavañ, reudiñ, gourdañ, sorañ, nodiñ ; *ich bin vor Kälte ganz erstarrt*, treantet on gant ar riv / skornet on gant ar riv (Gregor), morzet (kropet, grisiet, kruget, sonnet, paourentezet, nodet, seizes, sores, kleret, gourdet, pistiget) on gant ar riv, krugañ a ran gant ar riv, emañ o frimañ, grisiañ a ran gant ar riv, kleret (frimet) eo va daouarn, treuzet on gant an anoued, rivet eo va sac'h, rividik on, morzet on gant ar riv evel kegel va mammgozh, kropet on gant ar riv evel an naeron e-pad ar goañv, deuet eo va izili da vervel ouzhin gant ar riv, chom a ran pintet gant ar riv ; 4. *im Tode erstarren die Glieder*, ar marv a ra d'an izili sonnaat, ar marv a ra d'an izili sorañ ; 5. *er ist in seinen Gewohnheiten erstarrt*, chom a ra da vreinañ en e c'hizioù kozh, chom a ra da louediñ en e c'hizioù kozh.

erstarrt ag. : 1. sonnet, sonn, morzet, mors, kropet, grisiet, kruget, sonnet, paourentezet, nodet, seizet, soret, sklaset, kleret, frimet, kaletaet, reutaet, gourt, gourdēt, reut, mank, bav, bavet, pistiget ; *vor Schrecken erstarrt*, sonnet gant ar spont, treantēt gant an aon, mantret gant ar spont ; *ich bin vor Kälte ganz erstarrt*, treantēt on gant ar riv / skornet on gant ar riv (Gregor), morzet (kropet, grisiet, kruget, sonnet, paourentezet, nodet, seizet, soret, kleret, gourdēt, frimet, pistiget) on gant ar riv, krugañ a ran gant ar riv, o frimañ emañ, grisiañ a ran gant ar riv, kleret (bav, bavet, mank) eo va daouarn, rivet eo va sac'h, rividik on, morzet on gant ar riv evel kegel va mamm-gozh, kropet on gant ar riv evel an naeron e-pad ar goañv, deuet eo va izili da vervel ouzhin gant ar riv, chom a ran pintet gant ar riv ; 2. difiñv, diflach, dilusk, digeflusk, dilavig, diloc'h, mot, motet, reut evel un tamm koad, alamant ebet gantañ, divuhez.

Erstarrung b. (-, -en) : 1. bav g., morz g., krop g., bavatur g., morzatur g., kropatur g., gourdatur g., gourderezh g., gourdissatur g., nodatur g., tetanegezh b., tetaneakaat g. ; *Erstarrung der Fingerspitzen*, ivinrev g. ; 2. sonnatur g., reutidigezh b., kaletaat g. ; *aus seiner Erstarrung erwachen*, dont fiñv en an-unan ; 3. morvor b., morgud g., dargud g., mored g., morz g.

erstatten V.k.e. (hat erstattet) : 1. reiñ, daskoriñ, digoll, reiñ digoll diouzh, dic'haouiñ (u.b. eus udb), resteurel, resteuler ; 2. *über etwas Bericht erstatten*, kelaouiñ diwar-benn udb, sevel ur rentañ-kont diwar-benn udb, rentañ kont eus udb, ober ur c'helskrid diwar udb ; 3. *Dank erstatten*, lavaret trugarez, trugarekaat.

Erstattung b. (-, -en) : 1. digoll g., dic'haou g., daskor g., daskoridigezh b., daskoratur g., restaolerezh g., restaolidigezh b., restaol g. ; *Erstattung von Auslagen*, daskoratur ar mizoù g., restaolerezh ar frejoù g. ; 2. *Berichterstattung*, kelaouadenn b., kelaouerezh g., kelaouatur g., rentañ-kont g., danevell b., kemennadenn b., pennad-skrid g., kelskrid g.

erstaufführen V.k.e. (implijet evel anv-verb hag anv-gwan-verb nemetken) (hat erstaufgeführt) : [c'hoariva] kinnig war al leurenn evit ar wech kentañ.

Erstaufführung b. (-, -en) : [c'hoariva] kentaenn b.

Erstaufgabe b. (-, -n) : embannatur kentañ g.

erstaunen V.k.e. (hat erstaunt) : sebeziñ, souezhañ, estoniñ, estonañ, bamañ, sabatuiñ, saouzaniñ, estlammiñ, mantrañ, lakaat souezhet ; *ich bin erstaunt, so etwas zu hören*, souezhet on gant ho komzoù, ar pezh a lavarit am laka souezhet, souezhet on o klevet an dra-se, souezhet on ouzh ho klevet, estoniñ a ran ouzh ho klevet, mantret on o klevet an dra-se, estonet on meurbet o klevet kement-mañ, va estonañ a rit gant ho komzoù, eston eo ganin klevet an dra-se, ur serzh eo din klevet seurt traoù ; *das würde mich nicht erstaunen, wenn, ne vefe ket iskriv ganin ma ...*, ne vefen ket souezhet ma ... ; *leicht erstaunen*, damsouezhiñ.

Erstaunen n. (-s) : souezh g./b., souezhadenn b., souezhenn b., eston g., sebezenn b., sebez g., sebezadur g., saouzan g., bam g., bamerezh g., bamatur g., estlamm g. ; *jemanden in Erstaunen versetzen*, esmaeañ u.b., sabatuiñ u.b., saouzaniñ u.b., abafiñ u.b., mantrañ u.b., sebezañ u.b., souezhañ u.b., bamañ u.b., batañ u.b., lakaat u.b. souezhet ; *das setzt mich in*

Erstaunen, mantret on, kavout a ran burzhud an dra-se, an dra-se a zo burzhud evidon, en em gavout a ran souezhet war gement-se, kement-se va ra souezhet, kement-se va laka souezhet, kemer (ober) a ran souezh o klevet an dra-se, n'eo ket hep souezh e klevan ar seurt tra, lakaet on souezhet gant ar pezh a lavarez, kement-se a souezh ac'hanon, souezh on (Gregor), souezhet on gant an dra-se, souezhañ a ran ouzh kement-se, eston eo ganin, estonet on o welet an dra-se, ur serzh eo din klevet an dra-se, ur bam eo din an dra-se ; *sich von seinem Erstaunen erholen*, disouezhiñ, disaouzanañ, diabafañ, dont war e du ; *zu meinem großen Erstaunen*, un eston evidon, ur souezh ! netra souezhusoc'h evidon eget gwelet an dra-se, un estlamm gwelet ! ur bam ! ; *mäßiges (leichtes) Erstaunen*, damsouezh b.

erstaunlich ag. : sebezus, souezhus, eston, estonus, iskriv, loukes, mantrus, marvailhus, moliac'hus, sabatuus, souezanus, estlamm, estlammus, bamus, boemus, marzhus, dispar, espar ; *das ist ja erstaunlich !* an dra-se a zo eston ! un dra da gompren eo ! un dra sebezus eo ! un dra estonus eo ! ur serzh ! marzh eo kement-se ! ; *erstaunlich groß*, bras-eston, braz-iskiz ; *er ist erstaunlich groß*, eston eo bras, bras-eston eo, bras-espar eo ; *das Erstaunlichste dabei ist, dass nichts Schlimmes passiert ist*, ha souezhusañ tra, n'eus c'hoarvezet droug ebet - burzhudusañ tra ma kavan eo n'eus c'hoarvezet droug ebet.

erstaunlicherweise Adv. : en un doare iskis, en un doare souezhus.

erstaunt ag. : souezhet, sebezet, bamet, mantret, estonet, manet, abafet ; *ich bin erstaunt, so etwas zu hören*, souezhet on gant ho komzoù, ar pezh a lavarit am laka souezhet, estoniñ a ran ouzh ho klevet, mantret on o klevet an dra-se, estonet on meurbet o klevet kement-mañ, n'eo ket hep souezh e klevan ur seurt tra, va estonañ a rit gant ho komzoù, eston eo ganin klevet an dra-se ; *mäßig erstaunt, leicht erstaunt*, damsouezhet ; *ich war bass erstaunt*, souezhet-mik (-marv, -bras, -naet) e oan, chomet e oan war va c'hement all, chomet e oan skodeget, chomet e oan abaf (batet, alvaonet-holl, kalmet), chomet e oan a-bann, abafet-holl e oan, chomet e oan mantret, sabatu-et-holl e oan chomet, sebezet-holl e oan, sonnet (motet) e oan gant ar souezh, kouezhet e oa an alvaon warnon, sebezet e oan, trellet e oan, distroadet e oan bet dic'hortoz-kaer penn-kil-ha-troad, distroadet glez e oan bet dic'hortoz-kaer, ha pa vefe kouezet an neñv warnon ne vije ket bet gwashoc'h, bac'het e oa va genoù din, chomet e oan d'ober yezhoù, minellet e oa va zeod.

Erstausgabe b. (-, -n) : embannadenn gentañ b., embannatur kentañ g.

Erstbesitz g. (-es) : *etwas in Erstbesitz nehmen*, prenañ udb ez nevez.

Erstbesteigung b. (-, -en) : [meneziou] kentaenn b.

erstbeste(r,s) ag. : *der Erstbeste*, ar c'hentañ deuet, n'eus forzh peseurt Yann, n'eus forzh piv, an hini kentañ oc'h en em gavout g., an hini kentañ oc'h en em ginnig, an aotrou "n'eus-forzh-piv-eus-n'eus-forzh-pelec'h" ; *den Erstbesten heiraten*, dougen an embannoù gant un den, skeiñ an embann, dimeziñ da n'eus forzh peseurt Yann, dimeziñ d'an hini kentañ en em ginnig, dimeziñ d'ar

c'hentañ deuet, dimeziñ d'an aotrou "n'eus-forzh-piv-eus-n'eus-forzh-pelec'h" ; *er stieg in den erstbesten Bus*, kentañ karr-boutin a gavas a savas ennañ.

Erstdruck g. (-s,-e) : [moull.] henvoulladur g., levr henvoullat g.

erste(r,s) ag. : 1. kentañ, deraouek, deraouus ; *die ersten Seiten des Buches*, ar pajennoù kentañ eus al levr lies. ; *die ersten Sonnenstrahlen*, kentañ bannoù an heol lies. ; *Otto der Erste*, Otto Kentañ g., Otto ar C'hentañ g. ; *der erste Mai*, kala-Mae g., deiz kala-Mae g., kala miz Mae g., kala-hañv g., kelig-an-hañv g., ar c'hentañ a viz Mae g., deiz kentañ a viz Mae g. ; *am ersten Mai jedes Jahres*, bep bloaz da gala-Mae (da zeiz kala-Mae, da gala miz Mae, da gala-hañv), bep bloaz gant kala-Mae (gant deiz kala-Mae, gant kala miz Mae, gant kala-hañv) ; *der Erste der Klasse, der Klassensterne*, an hini kentañ (ar c'hentañ) eus ar c'hlasad g. ; *die Erste der Klasse, die Klassensterne*, an hini kentañ (ar gentañ) eus ar c'hlasad b. ; *die Ersten werden die Letzten, und die Letzten werden die Ersten sein*, ar re gentañ a vo ar re ziwezhañ, hag ar re ziwezhañ a vo ar re gentañ, an neb en em uhela a vo izelaet ; *wer ist der Erste ?* piv 'zo da gentañ ? piv eo ar c'hentañ ? ; *er wohnt im ersten Stock*, emañ o chom en estaj kentañ (er c'hentañ estaj) ; *die erste Silbe*, ar silabenn gentañ b. ; *mein Erstes, mein erstes Kind*, va bugel kentañ g., va bugel kentañ ganet g. ; *der Erste unter Gleichen*, an hini kentañ e-touez e bared ; *er ist unter den Ersten*, e-touez ar re gentañ emañ ; *der Erste aus jeder Gruppe*, pep kentañ g. ; *er erkannte sie als Erster*, hennezh eo a anavezaz anezhi da gentañ ; *der Vater wurde als Erster ermordet*, kentañ hini a voe lazhet a voe an tad ; *als Erstes müssen wir sie anrufen*, kentañ tra a zo d'ober eo pellgomz dezho, kentañ a zo d'ober eo pellgomz dezho ; *er steht immer als Erster auf*, ar beureañ hini e vez atav, ar mintinañ e vez atav ; *ersterer, der Erstere*, an hini kentañ g., hemañ kentañ ; *erstere, die Erstere*, an hini gentañ b., homañ gentañ b. ; *erstere, die Ersteren*, ar re gentañ lies., ar re-mañ gentañ lies. ; *er besitzt ein Haus in der Stadt und eines auf dem Land : ersteres hat er gekauft, letzteres hat er von seinen Eltern geerbt*, daou di a zo dezhañ, unan e kêr hag unan war ar maez : an hini kentañ en deus prenet, egile en deus bet da hêrezh digant e dud ; *auf den ersten Blick*, diwar ur gwel, ribus, evit ur gwel, diwar-c'horre, a-ziwar-c'horre, kerkent (kenkent) ha gwelet, hervez ar gwel, diwar an taol-lagad kentañ, d'an taol-lagad kentañ ; *Liebe auf den ersten Blick*, taol-kurun ar garantez g., karantez d'ar selladenn gentañ b., karantez diwar ar c'hentañ gwel b. ; *die erste Hilfe*, an intentoù kentañ lies., ar sikourioù kentañ lies., an deborzhoù kentañ lies. ; *der erste Beste*, ar c'hentañ deuet, n'eus forzh peseurt Yann, Yann forzh piv, n'eus forzh piv, ar peanv war ar straed g., ne laz (ne vern) piv, n'eus forzh peseurt hini, ne laz (ne vern) peseurt hini, n'eus forzh pehini, ne laz (ne vern) pehini, nep hini, an hini kentañ oc'h en em gavout g., an hini kentañ oc'h en em ginnig, an aotrou "n'eus-forzh-piv-eus-n'eus-forzh-pelec'h" ; *den ersten Besten heiraten*, dougen an embannoù gant un den, skeiñ an embann, dimeziñ da n'eus forzh peseurt Yann, dimeziñ da Yann forzh piv, dimeziñ d'an hini kentañ en em ginnig, dimeziñ d'ar c'hentañ deuet, dimeziñ d'an aotrou "n'eus-forzh-piv-eus-

n'eus-forzh-pelec'h" ; *gib es dem ersten Besten*, ro an dra-se da neb a garo ; *bei erster Gelegenheit*, kentañ ma kavin va zro, kerkent (kenkent) ha ma vo tro, kentañ gwech (kentañ tro) a vo ; *das Erste, was ich sah, war das Feuer*, kentañ tizh am boe gwelet e oa an tan, kentañ am boe gwelet e oa an tan ; *das Erste, was ich hörte, war der Zug*, kentañ tizh am boe klevet e oa an tren, kentañ am boe klevet e oa an tren ; *es wäre nicht das erste Mal gewesen*, ne vije ket bet an dro gentañ ; *die Milch aus dem zweiten Melkgang ist besserer Qualität als die aus dem ersten*, al laezh a zeu diwar c'horro un eil gwech a zo gwelloc'h eget ar vegenn.

2. eus ar vegenn ; *ein Stern erster Größe*, ur steredenn eus ar re vrasañ str. ; *ein Artikel erster Klasse*, traezenn (marc'hadourezh) eus an dibab (diouzh an dibab, eus ar vegenn, eus ar gurunenn, eus an diuz, eus ar c'hentañ, a'r choaz, a'r blein, a'r boulc'h, kentañ troc'h, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, dibab) b. ; *die erste Geige spielen*, bezañ pennviolour ; *die Ersten der Stadt*, an oc'haned lies., an ezhec'h vras lies., pennoù-bras kêr lies, ar vistri a gêr lies. / ar pennoù a gêr lies. (Gregor), ar vourc'hvistri lies.

3. [troioù-lavar] *fürs (vors) Erste*, da c'hortoz, da c'hedal, betek-gouzout, o c'hortoz gouzout hiroc'h, da c'hortoz gouzout hiroc'h, evit c'hoazh, evit bremañ, evit ar mare, evit ar c'houlz, evit bremañ, evit an tremen, evit ur mare, betek-henn, betek-gouzout, bete gwelet, en etretant ; *fürs Erste nimmt er damit vorlieb*, evit c'hoazh e tremen gant an dra-se ; *aufs Erste*, a-raok pep tra, a-barzh pep tra, da gentañ-holl (-penn, -razh, -unan) ; *zum ersten*, da gentañ, da gomañs, er penn kentañ ; *er macht es zum ersten Mal*, ober a ra an dra-se evit ar wech kentañ, kentañ tro eo dezhañ ober an dra-se, kentañ gwech eo dezhañ ober an dra-se, homañ eo ar c'hentañ tro (an dro gentañ) dezhañ d'ober an dra-se ; *als ich zum ersten Mal dort war, war der Krieg noch nicht ausgebrochen*, kentañ gwech e oan eno (kentañ tro e oan eno) ne oa ket tarzhet ar brezel c'hoazh ; *Sie besuchen uns zum ersten Mal*, an dro gentañ eo d'ho kwelet en ti ; *das höre ich nicht zum ersten Mal*, klevet em eus an dra-se c'hoazh a-raok hiziv ; *der Baum trägt dieses Jahr zum ersten Mal Früchte*, ar bloavezh kentañ eo d'ar wezenn-se da frouezhiñ ; *er war nicht zum ersten Mal in Paris*, n'edo ket war e dro gentañ e Pariz, n'edo ket war e gentañ tro e Pariz ; *beim ersten Mal*, d'ar c'hentañ tro, d'an taol kentañ ; *schon beim ersten Mal*, diwar an taol kentañ, war an taol, en taol kentañ, kerkent (kenkent) hag ar ger, a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, en un netra, en ur vann a amzer, en ul lommig amzer, en ur ober mann ebet a amzer, en ur ober un netra, en un hunvre, en ur redadenn, en ur sailhadenn, en ur c'hwitelladenn, en un taol lagad, ken buan ha lavaret "chou" d'ar yar, en ur red, ken aes ha tra, ken bravik ha tra, aes-ral, propik, ribus, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, plaen ha brav, war blaen, en un taol dorn, amzer sotal, en un taol-kont / en un dro-zorn / en un hanter dro / prim / trumm / e spas ur serr-lagad / en ur serr-lagad (Gregor), krak, krenn, pik ; *das wäre das Erste, das wäre das Zweite (das wären zwei)*, dal a unan, dal a zaou.

erstechen V.k.e. (ersticht / erstach / hat erstochen) : goustilhañ, gouglezeiata, kontellañ, kontellata ; *mit dem*

Dolch erstechen, goustilhañ, goglezeziata, broudañ a daolioù goustilh, c'hoari [u.b.], c'hoari [u.b.] gant ar goustilh.

erstehen V.k.e. (erstand / hat erstanden) : prenañ war inkant, prenañ diouzh ar c'hresk.

V.gw. (erstand / ist erstanden) : **1.** sevel, dont war wel, furmiñ ; *eine neue Stadt ist aus den Ruinen erstanden*, diwar an dismantrou e savas ur gêr nevez ; **2.** [dre astenn.] dasorc'hiñ, sevel a varv da vev, distreiñ a varv da vev ; *Christ ist erstanden*, distroet eo Jezuz Krist a varv da vev (Gregor), savet eo ar C'hrist a varv da vev, dasorc'het eo ar C'hrist.

Erstehung b. (-, -en) : furmadur g., furmidigezh b., stummerezh g., stummidigezh b., stummadur g.

Erste-Hilfe-Kurs g. (-es, -e) : staj sikourerezh g., staj deborzherezh g., stummadur war ar sikourioù kentañ g., stummadur war an deborzhoù kentañ g.

Erste-Hilfe-Leistung b. (-, -en) : intentoù kentañ lies., sikourioù kentañ lies., deborzhoù kentañ lies.

ersteigen V.k.e. (erstieg / hat erstiegen) : krapañ gant, krapañ e, krapañ ouzh, skrapañ gant, skrapañ e, skrapañ ouzh, pignat gant, pignat ouzh, pignat war, krimpañ gant, krimpañ ouzh, sevel gant, krimpañ [udb] ; *einen Berg ersteigen*, pignat gant ur menez, pignat war ur menez, krapañ war ur menez ; *etwas mit einer Leiter ersteigen*, skeuliañ udb.

Ersteigerer g. (-s, -) : [gwerzh war inkant] debarzhad g.

ersteigern V.k.e. (hat ersteigert) : prenañ war inkant, prenañ diouzh ar c'hresk.

Ersteigerung b. (-, -en) : pren war inkant g., pren diouzh ar c'hresk g., prenadur war inkant g., prenadur diouzh ar c'hresk g.

Ersteigung b. (-, -en) : pignidigezh b., krapadenn b.

Erste-Klasse-Abteil n. (-s, -e) : kombod kentañ klas g.

Erste-Klasse-Wagen g. (-s, -) : bagon kentañ klas b.

erstellen V.k.e. (hat erstellt) : sevel, oberiañ, ergrafañ ; *Konzepte erstellen*, ergrafañ meizadoù.

Erstellung b. (-, -en) : savidigezh b., oberidigezh b., oberiadur g., oberiataerezh g., obererezh g., oberiadenn b., oberiadurezh b., oberouriezh b., ergrafañ g. ; *die Erstellung von Dossiers*, ar sevel teulidoù g.

erstens Adv. : da gentañ, er penn kentañ, da gentañ penn, da gomañs, da gregiñ, evit kregiñ.

ersterben V.gw. (erstirbt / erstarb / ist erstorben) : **1.** [tan] mougañ, mervel ; **2.** [musc'hoarzh] sonnañ, sonnaat, steuziañ, steuziñ.

Ersterben n. (-s) : **1.** mougadur g., mougerezh g., mougadenn b. ; **2.** steuziadur g., steuzidigezh b.

erstere(r,s) ag. : kentañ ; *ersterer, der Erstere*, an hini kentañ g., hemañ kentañ ; *erstere, die Erstere*, an hini kentañ b., homañ kentañ b. ; *erstere, die Ersteren*, ar re gentañ lies., ar re-mañ gentañ lies. ; *er besitzt ein Haus in der Stadt und eines auf dem Land : ersteres hat er gekauft, letzteres hat er von seinen Eltern geerbt*, daou di a zo dezhañ, unan e kêr hag unan war ar maez : an hini kentañ en deus prenet, egile en deus bet da hêrezh digant e dud.

Erstgebärende ag.k. b. : [mezeg.] maouez hag a wilioud evit ar wech kentañ b.

erstgeboren ag. : kentañ ganet.

Erstgeburt b. (-, -en) : **1.** gwilioud kentañ g. ; **2.** henanded b., henaouriezh b.

Erstgeburtsrecht n. (-s) : [gwir] henauelezh b., droedoù a goshañ lies., gwir an henaour g.

erstgenannt ag. : anvet da gentañ.

ersticken V.k.e. (hat erstickt) : **1.** tagañ, mougañ, kafunañ ; *jemanden mit einem Kissen ersticken*, mougañ u.b. gant un dorchenn ; *das Feuer mit Sand ersticken*, mougañ an tan gant traezh ; **2.** [dre skeud.] moustrañ war, derc'hel war, gwaskañ war, mougañ ; *sie drücke sich (t-d-b) ein Taschentuch fest gegen den Mund, um ihr Schluchzen zu ersticken*, stardañ a rae he frilien war he beg da vougañ he difronkadennou ; *seine Tränen ersticken*, moustrañ (derc'hel, gwaskañ) war e zaeroù (war e c'hoant leñvañ), mougañ e zifronkadennou, mac'hañ e c'hoant leñvañ, bresañ e c'hoant leñvañ, kabestrañ e c'hoant leñvañ, plegañ e c'hoant leñvañ, mirout a leñvañ, en em virout da leñvañ, parraat a leñvañ, bezañ trec'h d'e zaeroù ; *ersticktes Lachen*, fic'herez g. ; *eine Revolte ersticken*, mougañ un emsavadeg, plegañ un emsavadeg ; *eine Revolte im Blut ersticken*, beuziñ un emsavadeg er gwad ; *das Übel im Keime ersticken*, troc'hañ ar c'hentañ droug, terriñ war abeg an droug, troc'hañ groñs a-raok an droug, mont en arbenn d'an droug, mougañ an droug en e vouedenn ; *jemandes Vertrauen ersticken*, mougañ ar fiziañs e kalon u.b.

V.gw. (ist erstickt) : **1.** bezañ mouget, bezañ taget, mervel gant an tag, mervel defot aer, tagañ, mougañ, migañ, stonkañ, stambouc'hañ, kinnig mougañ, tarlonkañ ; *hier erstickt man ja vor Hitze*, un tommder a zo amañ da vougañ (da lazhañ) an dud, peadra a zo da vougañ gant an tomm ez eo amañ, emaomp amañ evel en ur stoufaih, ken tomm eo amañ ken na boazh, amañ 'vat ez eo digor war ar forn, gor forn a zo amañ ; *Fische ersticken an der Luft*, ar pesked a voug pa vezont tennet eus an dour ; *Fische an der Luft ersticken lassen*, mougañ pesked o tennañ anezho eus an dour ; *er ist an einem Bissen Brot erstickt*, taget e oa bet gant un tamm bara (Gregor), mouget e oa bet gant un tamm bara ; *ich wäre beinahe vor lauter Rauch erstickt*, darbet e oa bet din bezañ mouget gant ar moged, prest e oan bet da vougañ gant ar moged, mennout a raen stonkañ gant ar moged a zae em sac'h, ken buan e vijen bet mouget gant ar moged, ken kaer all e vijen bet mouget gant ar moged, damvouget e oan gant ar moged ; *wenn mein Bruder nicht aufgetaucht wäre, wäre ich erstickt*, panevet ma oa erruet va breur e oan bet mouget ; **2.** [dre skeud.] *vor Zorn ersticken*, migañ ; **3.** *ich erstickte in diesem Wust von Papieren*, strobet on gant ar paperioù, souriñ a ra ar paperajoù warnon, atredet eo va burev gant paperajoù ; *ich erstickte in dieser Hitze*, emaon e-tailh da vougañ gant an amzer domm (gant an amzer lug), lazhet on gant an tommder-mañ, devañ a ran gant an tommder, fritañ a ran gant an tommder.

Ersticken n. (-s) : mougadur g., mougadell b., moug g., mougerezh g. ; *der Tod durch Ersticken*, ar moug g., an tag g. ; *es ist zum Ersticken heiß hier*, un tommder a zo amañ da vougañ (da lazhañ) an dud, peadra a zo da vougañ gant an tomm ez eo amañ, emaomp amañ evel en ur stoufaih, ken tomm eo amañ ken na boazh, amañ 'vat ez eo digor war ar forn, gor forn a zo amañ.

erstickend ag. : mougus, mouk, tagus, bac'h, touforek, lug, bec'hius, bouc'h, blot, mac'h, monk ; *erstickend schwüle Luft*, tommdr pounner ha mougus g., broutac'h g., gwrez vrout b., amzer bounner b., amzer varv b., amzer vac'h b., aer vac'h g./b., amzer vouk b., amzer arnevek b., amzer douforek b. ; *die Hitze ist erstickend, es ist erstickend heiß*, emañ e-tailh da vougañ gant an amzer domm (gant an amzer lug), mouk eo an amzer, mougus eo an amzer, bac'h eo ; *erstickender Rauch*, moged tagus g., moged mougus g.

Ersticker g. (-s,-) : mouger g., tager g.

erstickt ag. : 1. damvouk, mouget, mouk, boud ; *ersticktes Lachen*, fic'herezh g. ; 2. marv defot aer, marv gant an tag ; *er ist erstickt*, marvet eo defot aer, marv eo gant an tag.

Ersticke(r) ag.k. g./b. : den bet mouget g., den marv defot aer g., den marv gant an tag g.

Erstickung b. (-,-en) : mougadur g., mougadell b., moug g., mougerezh g., mougadenn b.

Erstickungstod g. (-es) : marv dre voug g.

erstklassig ag. : eus an dibab, disheñvel, diouzh an dibab, eus ar vegenn, eus ar gurunenn, eus an diuz, eus ar c'hentañ, a'r choaz, a'r blein, a'r boulc'h, kentañ troc'h, dreistklas, a-stok, dibab, fin, fiskal, a'r gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar gwellañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik.

Erstklässler g. (-s,-) : bugel eus ar c'hlas prientiñ g.

Erstkommunion b. (-,-en) : pask kentañ g. ; *er hat Erstkommunion gehabt*, graet en deus e bask kentañ, pasket en deus.

erstlich Adv. : da gentañ.

Erstling g. (-s,-e) : bugel kentañ ganet g.

Erstlings- : ... kentañ.

Erstlingsarbeit b. (-,-en) : labour deraouad g., oberenn deraouad b.

Erstlingsausstattung b. (-,-en) : dilhad babigoù lies., dilhad babiged lies.

Erstlingsdruck g. (-s,-e) : tennadenn gentañ b., moulladenn gentañ b., moulladur kentañ g.

Erstlingsrolle b. (-,-n) : roll kentañ g. ; *in einer Erstlingsrolle auftreten*, mont (c'hoari) war al leurenn evit ar wech kentañ, bezañ nevez war al leurenn, bezañ o teraouiñ evel c'hoarier, bezañ ar wech kentañ d'an-unan da c'hoari en ur pezh.

Erstlingswerk n. (-s,-e) : [lenn.] oberenn gentañ b.

erstmalig ag. : kentañ, dishevelep, dibar, seurt n'eo bet biskoazh.

Adv. : evit ar wech kentañ.

Erstmilch b. (-) : kellaehz g., laezh-peka g., laezh-peket g., laezh-uzen g.

Erstochene(r) ag.k. g./b. : lazhiad bet goustilhet g., lazhiadez bet goustilhet b., muntrad bet goustilhet g., muntradez bet goustilhet b.

erstrahlen V.gw. (ist erstrahlt) : 1. skediñ, lugerniñ, luc'hañ, lufrañ, splannañ, parañ, saezhenniñ, skinañ, dedarzhañ, flammaat, splannaat ; *zum Erstrahlen bringen*, flammaat, splannaat, lakaat da c'houlaoiñ, reiñ luf da, lakaat da lugerniñ ; *der Altar erstrahlte im Sonnenlicht*, lugerniñ a rae an aoter gant an heol ; *der Tag bricht an und nach und nach erstrahlt die Natur in leuchtenden Farben*, sevel a ra ar beure ha krog eo an traoù da wennaat ; *sie lässt die Schönheit ihrer Seele erstrahlen*, lakaat a ra

kened hec'h ene da zedarzhañ ; *ihre Augen erstrahlten vor Glück*, ur sederaenn a baras en he daoulagad ; 2. [dre skeud.] birviñ ; *das Licht des Gaubens erstrahlt in neuem Glanz*, ar feiz a zo bet lakaet da c'houlaoiñ a-nevez.

erstrangig ag. : 1. peurbouezus, mallus-kenañ, kentwiriek, kentañ-penn, da gas da benn da gentañ-penn, da gas da benn da gentañ ha dreist pep tra ; *erstrangige Aufgabe*, kefridi da gas da benn da gentañ-penn b., kefridi da gas da benn da gentañ ha dreist pep tra b. ; 2. eus an dibab, diouzh an dibab, eus ar vegenn, eus ar gurunenn, eus an diuz, eus ar c'hentañ, a'r choaz, a'r blein, a'r boulc'h, kentañ troc'h, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, dibab, fiskal.

erstreben V.k.e. (hat erstrebt) : poaniañ da gaout, klask tizhout, hiraezhiñ da, strivañ da gaout, bizañ da, bizañ da dizhout, lakaat e youl da gaout, lakaat e nerzh da gaout, klask tizhout, lakaat e striv da dizhout, tennañ e vennozh d'ur pal bennak, kavailhañ evit kaout, strivañ ouzh ar boan evit tizhout, tennañ e zezev da, spiañ, lakaat e spi (e studi) da gaout.

erstrebenswert ag. : hag a dalv ar boan strivañ evit e gaout, hag a dalv ar fred.

erstrecken V.em. : **sich erstrecken** (hat sich (t-rt) erstreckt) : 1. [egor] en em astenn, gourledañ, en em ledañ, digeriñ ; *die Stadt erstreckt sich auf beiden Ufern des Flusses*, emañ kêr a-ramp war ar stêr ; 2. [amzer] padout.

V.k.e. (hat erstreckt) : [Bro-Suis] astenn an termen evit.

Erstreckung b. (-,-en) : astenn g., astennadur g.

erstreiten V.k.e. (erstritt / hat erstritten) : gounit (tizhout) dre stourm, gounit kaout, tizhout kaout.

Erstschlag g. (-s,-schläge) : [lu] tagadenn diarbenn b., tagadenn dizarbenn b., argadenn diarbenn b., argadenn dizarbenn b.

Erststimme b. (-,-n) : [polit.] mouezh kentañ b. [*mouezh evit an danvez kannad lec'hel da-geñver dilennadeg ar gannaded er Bundestag*].

Ersttagbrief g. (-s,-e) : [timbroù] golo-lizher kentañ devezh g.

Ersttäter g. (-s,-) : [gwir] felladenner war e daol kentañ g.

erstunken ag. : [dre skeud.] P. *erstunken und erlogen*, gevier kement-se holl, tri gaou bep daou c'her, fardaj ha gevier tout, falsentezoù penn-da-benn (Gregor).

erstürmen V.k.e. (hat erstürmt) : argadiñ, arsailhañ, tagañ, kemer a-stourm ; *eine Festung erstürmen*, forzhañ ur c'hreñvlec'h.

Erstürmung b. (-,-en) : arsailh g., arsailhadeg b. ; *Erstürmung der Bastille*, kemeridigezh ar Vastilhenn b.

ersuchen V.k.e. (hat ersucht) : goulenn, reketiñ, pediñ ; *jemanden um eine Gefälligkeit ersuchen*, goulenn ur servij (sikour, e skoazell) digant u.b., ober ur reked ouzh u.b., goulenn digant u.b. dougen dorn d'an-unan.

Ersuchen n. (-s) : goulenn g., reked b., mennad g., mennadenn b., pedad g. ; *auf sein Ersuchen hin*, war (diouzh, diwar, hervez) e c'houlenn, war (diouzh, diwar, hervez) e reked.

ertappen V.k.e. (hat ertappt) : tapout, pakañ, sourpren, degouezhout [war u.b.], kouezhañ [war u.b.], en em gavout [war u.b.], lakaat an dorn war ; *auf frischer Tat ertappen*, tapout war an taol (war e ched, war ar fed, war an

tomm, war e daol fall), pakañ e droug, tapout o trougober, tapout o walober / tapout war an taol-fed (Gregor), sourpren ar an tarch, sourpren ar an tomm, tapout dre c'haou, pakañ dre c'haou, tizhout war an tomm, pakañ krog en u.b. ; *auf frischer Tat ertappt werden*, bezañ tapet e zorn er pod, bezañ tapet war e duriadenn, bezañ tapet e droug, bezañ paket e droug, bezañ tapet dre c'haou, bezañ paket dre c'haou, bezañ kemeret war an tarzh, bezañ kemeret war an tomm, bezañ kemeret war an taol ; *er hat sie dabei ertappt*, kouezhet eo bet war an tomm, paket e oant bet gantañ o dornioù er pod, paket en doa krog enno ; *wehe dem, der beim Stehlen ertappt wurde !* gwazh d'an hini a vije bet tapet o laerezh ! gwazh d'an hini a vije bet tapet o skrapañ traoù ! ; *er hatte sie beim Ehebruch (beim Fremdgehen) ertappt*, kavet en doa anezhi o trougober, paket en doa anezhi o walober, tapet en doa anezhi oc'h ober an droug, kavet en doa ur goukoug war e neizh ; *ich habe ihn beim Lesen meiner Post ertappt*, kouezhet (degouezhet, en em gavet) e oan warnañ pa'z edo o lenn va lizhiri, tapet (paket) em boa anezhañ o lenn va lizhiri.

ertasten V.k.e. (hat ertastet) : tastornat, palvata, pavata, toulbapat, merat, teuta, meudikañ, meudata, meuta, dornata, butukañ, talmeta ; *seinen Weg ertasten*, mont a-dastorn, kerzh war dastorn, mont dre dastorn, mont diouzh an harzoù (dre an teut, en ur deuta).

erteilen V.k.e. (hat erteilt) : 1. reiñ ; *jemandem Auskunft über etwas erteilen*, reiñ anaoudegezh eus udb d'u.b., reiñ d'u.b. udb da c'houzout (da anavezout), kelaouiñ u.b. diwar-benn udb, kemenn udb d'u.b., ditourañ u.b. diwar-benn udb, titouriñ u.b. diwar-benn udb, reiñ liv d'u.b. eus udb, reiñ disaouzan d'u.b. eus udb ; *Unterricht erteilen*, ober skol, kelenn ; *Gesangunterricht erteilen*, ober skol war ar c'han ; *ein Visum erteilen*, reiñ ur viza ; *jemandem das Wort erteilen*, reiñ ar gomz d'u.b., reiñ al lavar d'u.b., reiñ ar prezeg d'u.b. ; 2. [dre skeud.] *jemandem eine Lektion erteilen*, plantañ micher en u.b., kenteliañ u.b. ; *Weisungen erteilen*, kas kemennadurezh (Gregor), reiñ alioù, reiñ e gemenoù, dougen (ober) gourc'hemenoù, reiñ kefridi, reiñ e urzhioù, reiñ kemennadurioù ; *jemandem einen Verweis erteilen, jemandem einen Tadel erteilen*, reiñ ur walennad d'u.b., reiñ ur c'hemenn (ur garez) d'u.b. ; *jemandem eine Absage erteilen, jemandem eine Abfuhr erteilen*, nac'h e c'houlenn ouzh u.b., nac'h e c'houlenn d'u.b., refuziñ u.b., diarbenn goulenn u.b. ; *er hat mir eine Abfuhr erteilt, er hat mir eine Absage erteilt*, refuzet e voen gantañ ; [kenw.] *Entlastung erteilen*, reiñ divec'h d'u.b. evit un embregvezh, reiñ diskarg, sinañ un diskarg, testeniekat kontoù, divec'hiañ u.b. ; *jemandem Vollmacht erteilen*, reiñ prokul d'u.b. (Gregor), reiñ galloud leun d'u.b., leuskel u.b. en e roll, lezel u.b. en e ziviz, lezel u.b. d'ober e roll, lezel kordenn gant u.b., lezel kabestr (kabestr laosk, kabestr hir) gant u.b.

Erteilung b. (-, -en) : aotre g., roidigezh b. ; *Erteilung eines Auftrages*, gourc'hemenn, kemenn g., urzh g. ; *Erteilung einer Befugnis*, aotreadur g., aotreadurezh b. ; *Erteilung des Segens*, binnigadenn b., binnigadur g.

ertönen V.gw. (ist ertönt) : seniñ, dasseniñ, tregerniñ, distonañ, draskal, kornal, flistrañ ; *schrill ertönen*, skiltrañ ; *silberhell ertönen*, sklintinañ ; *das Schlagwerk der Wanduhr ertönt*, emañ an horolaj o tistignañ, emañ

an horolaj o seniñ ; *die Ausgangssperre ertönen lassen*, seniñ keulfe ; *der Gong ertönt*, seniñ a ra ar gong, tregerniñ a ra ar gong, trouzal a ra ar gong.

Ertrag g. (-s, Erträge) : gounid g., trevad g., fonn g., ampled g., daskor g., rentamant g., teurel g., buz g., buzad g., savad g., enkefiad g., askorad g., dedaolad g. ; *nur einen geringen Ertrag abwerfen*, bezañ gwall zister ar gounid a denner diouzh an dra-mañ-dra, na vezañ gwall ampletus (gwall fonnus, gwall fonnapl, gwall emsav, gwall emsavus, gwall c'hounidus, gwall c'hounidek) ; *Ertrag der Ernte*, trevad g., eostad g., blezad g., bloaziad g., teurel-eost g.

ertragen V.k.e. (erträgt / ertrug / hat ertragen) : gouzañv, padout ouzh, padout gant, diwaskañ poan, reuziñ, dizeziñ, herzel gant, herzel ouzh, herzel o, derc'hel mat, kiañ ouzh, souten, hulmañ ; *dieser Schmerz plagt mich schon so lange, dass ich es nicht mehr ertragen kann*, keit all e pad ar boan-se warnon ma ne c'hallan mui padout, keit all e pad ar boan-se warnon ma ne c'hallan mui herzel ganti ; *ich kann es nicht mehr ertragen*, ne c'hallan mui diouti ; *die Schmerzen ertragen*, herzel ouzh ar poanioù, reuziñ e boan, gouzañv ar boan, bezañ kalet ouzh ar boan, bezañ start ouzh ar boan ; *die Schmerzen tapfer ertragen*, kiañ ouzh ar boan ; *das ist kaum zu ertragen*, ne c'haller ket gouzañv (padout ouzh, padout gant, herzel gant) kement-se e-pad pell, diaes-kenañ eo padout gant (gouzañv) an dra-se, a-vec'h ma c'haller gouzañv an dra-se, kasaus-kenañ eo an dra-se ; *die Hitze kann ich schlecht ertragen*, fall on ouzh an tommder, diaes e vez din herzel ouzh gwrez an heol, ne badan ket gant an tommder ; *alle Schicksalsschläge mit großer Geduld ertragen*, gouzañv gant ur basianted vras holl e wall fortunioù, bezañ laouen ouzh ar boan ; *er kann viel ertragen*, kalet eo ouzh ar boan, start eo ouzh ar boan ; *sie erträgt alles*, digareziñ a ra pep tra ; *die Kälte ertragen*, harpañ ouzh ar riv, padout ouzh ar riv ; *er musste allerhand ertragen*, kavet en deus bet trenk ha c'hwerv, a bep seurt buhezioù en deus bet, e zelazhoù en deus bet e-kerzh e vuhez, a bep seurt soubenn en deus bet en e vuhez, hennezh a zo bet ruilhet-diruilhet gant ar vuhez evel piz er pod (evel piz dre ar pod), gwelet en deus meur a varr-avel, tremenet ez eus bet kalz a draoù dreistañ, gwall drubuilhoù en deus bet a-walc'h, mizerioù en deus bet a-walc'h, gwelet en deus bet a bep sort re gamm ha re dort, hennezh en deus bet e lod er bed-mañ.

ertragfähig ag. : *sellit ouzh ertragsfähig*.

Ertragfähigkeit b. (-) : *sellit ouzh Ertragsfähigkeit*.

erträglich ag. : gouzañvus, gouzañvadus, hag a c'heller gouzañv ; *schwer erträgliche Hitze*, gwrez pounner b.

ertraglos ag. : difrouezh, diampled, dizampled, didalvez, diemsav, difonn ; *diese Böden sind ertraglos*, ne deu tamm frouezh war an douaroù-se, sec'h eo an douaroù-se, dizampled eo an douaroù-se ; *ertraglose Anlage*, postadur andedaol g., postadur marv g.

Ertragnis n. (-ses, -se) : gounid g., ampled g.

ertragreich ag. : fonnus, emsav, emsavus, spletus, gounidus, goprus, arc'hantus, kenderc'hus, eostus, stu, mat, strujus, strujek, frouezhus, frouezhek, trevadus, druz, dreistgouennus, gouennus, talvoudus, ampletus, askorus ; *Geld ertragreich anlegen*, lakaat arc'hant da

dalvezout, lakaat arc'hant e talvoudegezh ; *ertragreiche Böden*, douaroù hag a daol gant puilhentez lies.

ertragsfähig ag. : askorus, talvoudus, ampletus, spletus, fonnus, fonnapl, arc'hantus, emsav, gounidus, goprus, eostus ; *ertragsfähiger Boden*, douar dellezek da vezañ labouret g.

Ertragsfähigkeit b. (-) : ampletusted b., frouezhusted b., frouezhuster g., gounidegezh b., emsavusted b., emsavuster g., splet g., fonnusted b., fonnuster g., strujusted b., strujuster g., struj g. ; *Ertragsfähigkeit des Bodens*, druzoni an douar b., strujusted an douar b., struj an douar g., frouezhusted an douar b., puilhentez an douar b. ; *die Ertragsfähigkeit des Bodens erhöht sich*, drusaat a ra an douar, frouezhusaat a ra an douar, war greskiñ e ya puilhentez an douar.

ertränken V.k.e. (hat ertränkt) : 1. beuziñ ; 2. [dre skeud.] *seinen Kummer im Wein ertränken*, lonkañ evit dic'hlaç'hariñ, mont da veuziñ er gwin evit tremen e c'hlaç'hariñ, mont da veuziñ er gwin evit dic'hlaç'hariñ, dont da dremen e boan dre ar gwin, klask er gwin un opiom da zisoñjal e c'hlaç'hariñ, beuziñ e c'hlaç'hariñ dre evañ gwin, beuziñ e c'hlaç'hariñ er gwin.

V.em. : **sich ertränken** (hat sich (t-rt) ertränkt) : [emlazh] en em veuziñ.

Ertränken n. (-s) : beuz g., beuzadenn b., beuzerezh g., beuzidigezh b., beuzadeg b.

Ertränker g. (-s,-) : beuzer g.

erträumen V.k.e. (hat erträumt) : huñvreal, faltaziañ, empennañ, empeniñ, imbroudiñ.

V.em. : **sich erträumen** (hat sich (t-d-b) erträumt) : *sich (t-d-b) etwas erträumen*, huñvreal udb, faltaziañ udb, empennañ udb, empeniñ udb, imbroudiñ udb.

erträumt ag. : faltaziek, diwar faltazi.

ertrinken V. gw. (ertrank / ist ertrunken) : beuziñ, mervel dre veuz, piriñ hañ er mor ; *er ist ertrunken*, beuziñ en doa graet, beuziñ a reas ; *nahe daran sein, zu ertrinken*, bezañ o vont da veuziñ, bezañ davev da veuziñ, bezañ davev d'an-unan beuziñ ; *er wäre beinahe ertrunken*, mennout a reas beuziñ ; *und wie oft hat man mir das Baden verboten, aus Angst, ich könnte ertrinken !* pet gwech ivez ez eus bet difennet ouzhin mont da gouronkañ gant aon da vezañ beuzet ! ; *man fand ihn ertrunken in einem Tümpel*, kavet e oa bet beuzet en ur poullad dour ; *alle Schiffspassagiere sind ertrunken*, ar vagad tud a zo beuzet ; *er ist im Meer ertrunken*, aet eo da glask repu e rouantelezh ar pesked ; *in Wein und Bier ertrinken mehr denn im Wasser*, aliesoc'h a hini a vez beuzet er gwer eget er stêr.

Ertrinken n. (-s) : beuz g., beuzadenn b., beuzidigezh b., beuzadeg b. ; *zum Tod durch Ertrinken verurteilen*, kondaoniñ da vervel dre an dour ; *beim Ertrinken um sich schlagen*, palvata dour a-raok beuziñ, dispac'hañ en dour a-raok beuziñ ; *am Ertrinken sein*, bezañ o vont da veuziñ, bezañ davev da veuziñ, bezañ davev d'an-unan beuziñ.

Ertrinkende(r) ag.k. g./b. : beuzer g., beuzerez b., den o veuziñ g.

ertrotzen V.k.e. (hat ertrotzt) : kaout (tizhout, tapout, gounit) dre c'hourdrouz.

Ertrunkene(r) ag.k. g./b. : den beuzet g. ; *die Seelen der Ertrunkenen*, ar chouerien lies., ar grierien lies.

ertüchtigen V.k.e. (hat ertüchtigt) : gourdonañ, embreger, embregañ, kaletaat, nerzhañ ; *seinen Willen ertüchtigen*, nerzhañ e vennerezh ; *sich (t-rt) durch täglichen Frühsport ertüchtigen*, kaletaat e gorf oc'h ober sport bemdez diouzh ar mintin.

Ertüchtigung b. (-,-en) : gourdonerezh g., embregerezh g.

erübrigen V.k.e. (hat erübrigt) : dioueriñ, kavout, lakaat a-gostez ; *können Sie eine Stunde für mich erübrigen ?* hag un eurvezh ho pije da ziuveriñ din ?

V.dibers. em. : **sich erübrigen** (hat sich (t-rt) erübrigt) : na dalvezout ar boan, bezañ displetus ; *es erübrigt sich, mit ihm weiterzureden*, kuit omp da genderc'hel da gaozeal gantañ, ne dalvez ket ar boan kenderc'hel da gaozeal gantañ ; *alles Weitere erübrigt sich*, ne chom netra da askouezhañ (da ouzhpennañ).

eruieren V.k.e. (hat eruiert) : sklaeraat, spisaat, kavout, dizoleiñ, dispakañ.

Eruptivgestein n. (-s,-e) : dislonkadur g., dislonkadur volkanek g., roc'h-dislonk volkanek b., distaol volkanek b., distaoladennoù volkanek lies., dislonkadurioù volkanek lies., karregenn didarzhel b., karregad didarzhel b.

erwachen V. gw. (ist erwacht) : 1. divorfilañ, divorediñ, divoriñ, divorenniñ, divorgousket, dihuñiñ, divorzañ, digousket ; *aus dem Schlaf erwachen*, divorfilañ eus e hun, divorediñ, divor(enn)iñ, divorgousket, dihuñiñ eus e gousket, digeriñ e zaoulagad, digeriñ e leternioù pikouzet ; *zu neuem Leben erwachen*, advevañ ; *er will nicht erwachen*, n'eus ket a zihun dezhañ ; 2. *aus einer Ohnmacht erwachen*, adkavout e anaoudegezh, dont en e anaoudegezh, dont d'e stad, difatañ, disemplañ, difallañ, difatikañ, dialvaoniñ, divaganiñ, divatorelliñ, dont e anaoudegezh d'an-unan, en em anavezout, dont d'e vez en-dro, dont e vez d'an-unan, dont e vez en an-unan, dont d'an-unan, dont e-barzh, dont ennañ e-unan eus ur fallaenn ; 3. [dre skeud.] dihuñiñ, diglorañ, diveuziñ eus al latar, diskoachañ.

Erwachen n. (-s) : 1. dihun g. ; *beim Erwachen*, o tihuniñ, en ur zihuniñ, pa zihunas, d'e zihun, d'an dihun ; 2. [dre skeud.] *das Erwachen der Sinne*, dihun ar skiantoù g. ; 3. disouezhenn b., disouezhadenn b., kerseenn b., didouelladur g., didouellañ g., disouezhiñ g. ; *ein böses Erwachen*, un dihun kriz g., ur gerseenn griz b.

erwachsen¹ V. gw. (erwächst / erwuchs / ist erwachsen) : 1. kreskiñ, dont da zen, sevel da zen, dont d'e vent, dont d'e oad ; *er erwuchs zum Jüngling*, dont a reas da grennard ; 2. [dre skeud.] dont da-heul ; *viele Sorgen erwachsen mir daraus*, bec'h a-walc'h am boa bet da-heul an dra-se, kement-se a zegasas din gwalloù a-leizh d'e heul.

erwachsen² ag. : en oad gour, deuet, deuet d'e vent, deuet d'e oad, deuet da zen, savet da zen, krenn, graet, en e vent, en e vraz ; *erwachsen werden*, dont da zen, sevel da zen, dont d'e vent, dont d'e oad, dont da oadour ; *er ist jetzt erwachsen*, deuet eo d'e oad, en e oad deuet emañ, deuet eo da zen, savet eo da zen, gour emañ bremañ, graet eo e lammgresk gantañ, en e vent emañ, en e vraz emañ ; *im erwachsenen Alter*, ent bras, en oad gour, en e oad gour.

Erwachsene(r) ag.k. g./b. : den en oad gour g., den en e oad gour g., den deuet g., den graet g., den deuet d'e

vent g., den en e vent g., den en e vraz g., oadour g., krennden g. ; *die Erwachsenen*, an dud vras lies., an oadourien lies., an dud deuet lies., an dud gour lies., ar grenndud lies., ar re vras lies. ; *sein Leben als Erwachsener*, e vuhez gour b.

Erwachsenenalter n. (-s) : oad gour g., trede hoal g. ; *im Erwachsenenalter*, ent bras, en oad gour, en e oad gour ; *das menschliche Leben wird in vier Atersstufen eingeteilt* : *Kindheit, Jugend, Erwachsenenalter, Greisenalter*, e buhez an den ez eus pevar oad : ar vugeliezh, an oad krenn, an oad gour hag ar gozhni.

Erwachsenenbildung b. (-) : stummadur an oadourien g.

Erwachsenentaufe b. (-,-n) : badeziant oadourien b., badeziant un oadour b.

erwägen V.k.e. (erwog / hat erwogen) : sellet pizh ouzh, pouezañ mat, hañvalout, pouezañ ha dibouezañ, ober daou soñj, daousoñjal, ober daou vennozh ; *alles wohl erwogen*, goude soñjal a-zevri e pep tra, goude soñjal parfet e pep tra, goude soñjal a-barfeted e pep tra, goude bezañ sellet pizh ouzh an daou du (ouzh ar ya hag an nann, ouzh ar rag hag ar perag), goude bezañ sellet ervat ouzh pep tra, goude bezañ pouezet mat pep tra, goude m'en doa en em soñjet mat war gement-se / goude m'en doa soñjet ervat e kement-se (Gregor), goude m'en doa pouezet mat ar rag hag ar perag eus an afer (sellet pizh ouzh pep tra, sellet a-zevri ouzh pep tra, graet daou vennozh, graet daou soñj), goude hañvalout, goude pouezañ ha dibouezañ, goude evezhiañ pizh ; *sorgfältig erwägen*, pouezañ ervat, pouezañ ha dibouezañ, sellet pizh (ouzh udb), hañvalout ; *so was wurde ernstlich erwogen*, ar gaoz-se a oa bet kreñv.

erwägend ag. : diazez, a boell, poellek, a benn, fur, avizet, evezhiek, pervezh, etre daou, poelladus, pozet, prederiek, skiantek, rezonet, a boell hag a fumez, parfet.

Erwägung b. (-,-en) : preder g., prederiadenn b., emsoñj g., sellad g. ; *in Erwägung dass ...*, o vezañ ma ..., rak ma ..., dre (dre an abeg) ma ..., diwar-benn ma ... ; *etwas in Erwägung ziehen*, a) bezañ o soñjal ober udb, bezañ e sell d'ober udb ; *er zog in Erwägung, dem Präfekten einen Brief zu schreiben*, neuze e troas en e benn skrivañ ul lizher d'ar prefed ; *so was wurde ensthaft in Erwägung gezogen*, ar gaoz-se a oa bet kreñv ; b) derc'hel kont eus udb, lakaat udb e penn-kont, lakaat udb e-barzh, reiñ a fed eus udb, ober fed d'udb.

erwählen V.k.e. (hat erwählt) : dibab, diuz(añ), choaz, diforc'hiñ, dilenn ; *einen interessanten Beruf erwählen*, mont war ur vicher dedennus ; *er hat sie zur Frau erwählt*, dibabet en deus anezhi da bried, kemeret en deus anezhi da bried, he diforc'het en deus evit bout e wreg ; *er hat das bessere Teil erwählt*, kemeret en deus an dibab, dibabet en deus al lodenn wellañ, aet eo an dibab gantañ, aet eo ar bouf gantañ, aet eo ar manam gantañ, aet eo ar vouedenn gantañ, kemeret en deus an askorn bras, aet eo ar vegenn gantañ.

erwähnen V.k.e. (hat erwähnt) : menegiñ, rakvenegiñ, ober meneg eus, ober anv eus, lavaret anv diwar-benn, ober keal eus, reiñ keal eus, envel, ober dave da, kounaat, tinal, toullañ eus, trinkañ ur ger diwar-benn, reiñ koun eus, ober koun eus ; *er hat sein Vorhaben mit keiner Silbe erwähnt*, n'en doa toullet da zen eus e raktres, n'en doa komzet anv da zen eus e raktres, n'en

doa komzet anv da zen diwar-benn e raktres ; *er hat mit keiner Silbe erwähnt, dass er aufhören wollte*, n'eus bet mouezh ebet dezhañ da ehanañ, n'eus bet anv ebet gantañ da ehanañ, n'eus bet morse keal gantañ da ehanañ, n'eus bet morse meneg gantañ da ehanañ, n'eus bet ger ebet gantañ da ehanañ ; *etwas mit keinem Wort erwähnen*, na lavaret grik ebet diwar-benn udb, na faoutañ grik diwar udb, na rannañ grik diwar udb, na wikal grik diwar udb, na seniñ grik diwar udb. ; *er erwähnte mit keinem Wort, wofür er das Geld verwendet hatte*, ne tintas ket peseurt implij en doa graet gant ar arc'hant ; *diese Schlacht wird in jener Urkunde erwähnt*, meneg a gaver eus an emgann-mañ er skrid-se, er skrid-se ez eus komz eus an emgann-mañ, an emgann-mañ ez eus komzoù anezhañ er skrid-se.

erwähnenswert ag. : hag a dalv ar boan bezañ meneget.

Erwähnung b. (-,-en) : meneg g., rakveneg g., kel g., keal g., kounadur g., komz b. ; *die Sache ist nicht der Erwähnung wert*, ne dalv ket ar boan menegiñ an dra-se (ober meneg eus kement-se), didalvez eo menegiñ an dra-se ; *ehrenvolle Erwähnung*, meneg enorus g., meneg "mat-tre" g. ; *diese Schlacht findet in jener Urkunde Erwähnung*, meneg a gaver eus an emgann-mañ er skrid-se, er skrid-se ez eus komz eus an emgann-mañ, an emgann-mañ ez eus komzoù anezhañ er skrid-se

erwärmen V.k.e. (hat erwärmt) : tommaat, tommañ, dianouediñ, dirivañ, klouarañ, klouaraat ; *eine Tasse Kaffee wird dich erwärmen*, un tasad kafe a dommo dit, un tasad kafe a zegaso tomm dit ; *das Bügeleisen erwärmen*, lakaat an houarn da dommañ.

V.em. : **sich erwärmen** (hat sich (t-rt) erwärmt) : 1. tommaat, tommañ, dont da vezañ tommoc'h, dianouediñ, dirivañ, klouaraat, klouarañ ; 2. ober un dommadenn, ober un tammig goradenn, tommañ d'an-unan ; *sich am Kaminfeuer erwärmen*, ober ur grazadenn e korn ar c'hogn (e korn an oaled, e toull an oaled), ober un dommadenn e korn an oaled, ober ur grazadenn e korn an tan, ober un dommadenn ouzh aer an tan, ober ur c'horadenn dirak an tan ; *sich in der Sonne erwärmen*, tommheoliañ, heoliañ, tommañ dindan an heol ; 3. [dre skeud.] *sich für eine Sache erwärmen*, en em dommañ ouzh udb, tommañ muioc'h-mui ouzh udb.

erwärmend ag. : tommus.

Erwärmung b. (-,-en) : tommadur g. ; *globale Erwärmung*, tommadur an hin g., ardommañ hinel g.

erwarten V.k.e. (hat erwartet) : 1. gortoz, gedal, deport, bezañ war-c'hed eus, bezañ ged da, bezañ e ged eus, bezañ war c'hortoz eus, bezañ e-sell eus, bezañ e-sell a ; *jemanden erwarten*, gortoz (gedal, deport) u.b., bezañ war-c'hed eus u.b., gortoz u.b. da zont, gedal u.b. da zont, bezañ ged d'u.b., bezañ e-sell eus u.b. ; *ich erwarte Ihren Besuch*, war c'hortoz ho kwelet emaan ; *in tiefem Schweigen erwarteten sie alle das Urteil*, an holl a dave mik o c'hortoz ar varn da zont ; *ungeduldig erwarten*, gortoz gant dibasianted, gedal dibasiant, gedal gant hast, gortoz [u.b. / udb] gant jourdoul bras ; *sie kamen früher als erwartet*, ar re-se en em gavas abretoc'h eget na oant gortozet ; 2. [dre heñvel.] bezañ e-sell eus, bezañ e-sell a, bezañ en engortoz eus, bezañ war c'hortoz eus, bezañ e ged eus, bezañ e gortoz da ; *das habe ich von ihm nicht erwartet*, ne oan ket e-sell a gement-se eus e berzh,

ne oan ket e ged a gement-se eus e berzh, ne oan ket en engortoz a gement-se eus e berzh, n'em boa ket gortozet kement-se digantañ, n'em boa ket gwelet e rafe ur seurt tra ; *in allen Orten, die ihr besuchen werdet, erwarten wir von euch ein korrektes Benehmen*, ret e vo deoc'h bezañ seven dre lec'h ma tremenot ; *ich erwarte von ihm eine Erklärung*, emañ o c'hortoz kaout un displegadenn eus e berzh ; *von ihm ist nicht viel zu erwarten*, n'eus ket kalz tra da esperout digantañ ; *ich hatte nichts anderes erwartet*, ne oan ket e-sell a gen, ne oan ket e-sell a netra all ebet ; *diese Gunst erwarte ich von Ihnen*, ar c'hras-se a esperan diganeoc'h, ar vad-se a c'houlennan diganeoc'h ; *was erwarten Sie von mir ?* pesavat ? (Gregor), petra a vo a vat evidoc'h ? petra a fell deoc'h ? hag ober a rafenn evidoc'h ? peseurt a zo brav da ober ? petra a falvezit diganin ? petra a c'hortozit diganin ? ; **3.** douetiñ, gwelet, bezañ en gortoz da, rakwelet ; *das hatte ich erwartet*, m'en douete, douetiñ a raen, drouksantet em boa an dra-se, diawelet em boa an dra-se, sellet em boa an dra-se a-bell, diskredet em boa an dra-se, e ged e oan eus se, spurmantet em boa an dra-se, e gortoz edon da gement-se ; *so etwas hatte ich gar nicht erwartet*, ne oan ket e-sell a gement-se, ne oan ket e-sell a se, ne oan ket e-sell a gen, ne oan ket e ged a gement-se, ne oan ket en engortoz a gement-se, n'edon ket e gortoz da gement-se, n'em boa ket douetet kement-se, n'em boa ket gwelet kement-se ; **4.** gwelet, esperout, bezañ en gortoz da ; *einen so guten Empfang hatte ich nicht erwartet*, n'em boa ket gwelet bezañ degemeret ken mat, n'edon ket war-c'hed da vezañ degemeret ken mat, n'em boa ket gwelet kaout degemer ken mat, ne oan ket e-sell e vefen degemeret ken mat ; **5.** *die Ferien kaum erwarten können*, gortoz ar vakañsoù gant hast bras, bezañ despailh gant an-unan e vefe vakañsoù, kaout mall da gaout vakañsoù, bezañ mall bras gant an-unan (d'an-unan) kaout vakañsoù, skuizhañ na vefe vakañsoù, kaout mal da welet ar vakañsoù o tont, bezañ gant ar prez da vakañsiñ ; *ich kann es kaum erwarten, ihn zu treffen*, mall bras eo ganin gwelet anezhañ, diwezhat eo din gwelet anezhañ, gant ar prez emañ d'e welet.

Erwarten n. (-s) / **Erwartung** b. (-, -en) : gortoenn b., gortoz g., gortozerezh g., gortozidigezh b., gortozadenn b., engortoz g., ged g., spi g., esper g., esperañs b., esperañsoù lies., fiziañs b., spi g. ; *über (alles) Erwarten*, dreist kement a c'halled esperout, dreist pep esper ; *voller Erwartung*, leun a spi ; *in der Erwartung einer Sache*, war-c'hed eus udb, war-c'hed udb ; *in banger Erwartung*, trubuilhet-holl, ankeniet-holl, trechalet, trefuet, c'hwen en e loeroù ; *wider alles Erwarten*, dic'hortoz-kaer, a-enep o ged, en tu all d'ar pezh a oufent da c'hedral, a-enep ar pezh a espered / a-enep kement a c'halled esperout / a-enep pep esperañs (Gregor) ; *in Erwartung eines Besseren*, da c'hortoz kaout gwelloc'h, e defot gwell, war-c'hed da gaout gwelloc'h ; *getäuschte Erwartung*, kerseenn b., desped g., kerse g., disouezhenn b., dipit g., esper aet da get g. ; *er wurde in seinen Erwartungen enttäuscht, seine Erwartungen wurden nicht erfüllt*, chom a reas gant e c'hoant, menel a reas war e c'hoant, menel a reas war e naon, tremen a reas gant e naon, menel a reas war e c'houlenn, chom a reas tarluch, ne respontas

ket an darvoudoù d'e esperañsoù, touellet e voe en e c'hed.

erwartungsgemäß ag. : evel ma c'halled esperout, evel m'em boa douetet.

Erwartungshaltung b. (-, -en) : gortoz g., gortozadenn b.

erwartungsvoll ag. : leun a spi.

Erwartungswert g. (-s) : [skiantoù] *bedingter Erwartungswert*, engortoz amveziadek g.

erwecken V.k.e. (hat erweckt) : **1.** dihuiniñ, digousket, divordoiñ, divoriñ, divoreidiñ, divorenniñ, divorgousket ; *jemanden aus dem Schlaf erwecken*, dihuiniñ u.b., divordoiñ u.b., divor(ed)iñ u.b., divorenniñ u.b., divorgousket u.b., dihuiniñ u.b. eus e gousk ; *jemanden zum Leben erwecken*, dihuiniñ u.b. a-douez ar re varv, dihuiniñ u.b. a-vetoù ar re varv, degas u.b. en-dro d'ar vuhez, lakaat u.b. bev adarre, reiñ buhez d'unan marv, dasorc'hiñ u.b., adreiñ buhez d'u.b., degas buhez en-dro d'u.b., degas buhez en-dro en u.b., degas buhez d'u.b., degas buhez en u.b., degas u.b., lakaat u.b. da sevel a varv da vev, ober d'u.b. sevel a varv da vev, bevaat u.b., buhezekaat u.b., reiñ a-nevez nerzh ha buhez d'u.b. ; *etwas zu neuem Leben erwecken*, degas buhez en-dro en udb, reiñ a-nevez nerzh ha buhez d'udb, adsevel udb, renevesaat udb, reiñ buhez en-dro d'udb, lakaat udb da sevel a varv da vev, dasorc'hiñ udb, advevañ udb, nevezñ udb ; **2.** [dre skeud.] enaouiñ, broudañ, atizañ, dihuiniñ, elumiñ, engolver ; *jemandes Mitleid erwecken*, lakaat truez da sevel e kalon u.b., enaouiñ truez en u.b., ober d'u.b. kaout truez, engolver truez u.b., dougen u.b. d'an druez, elumiñ truez e kalon u.b., kouezhañ truez u.b. ouzh an-unan ; *der Umgang mit Politikern erweckte in ihm den Wunsch, Diplomat zu werden*, pleustr ar bolitikourien en doa roet dezhañ c'hoant da vezañ kannad, pleustr ar bolitikourien en doa dihunet (enaouet) ennañ ar c'hoant da vezañ kannad ; *Furcht erwecken*, ober aon da, lakaat aon da, spontañ, drec'hiñ, bezañ doujañs d'an-unan, tennañ doujañs ouzh an-unan, tennañ doujañs war an-unan, teuler spouron e kalon an dud, estlammiñ, esmaeañ, efreizhañ, fromañ, strabouilh, spontailhañ, ober spont da ; **3.** *er sieht Vertrauen erweckend aus*, diouzh e welet n'eus ket a aon da gaout dirazañ, diouzh e welet e c'haller kaout fiziañs ennañ, hennezh a zo un neuz vat a zen.

erweckend ag. : dihunus.

Erweckung b. (-, -en) : **1.** dihun g., dihuiniñ g. ; **2.** dasorc'h g., dasorc'hidigezh b. ; **3.** [dre skeud.] enaoudigezh b., broud g., atiz g.

Erweckungsbewegung b. (-) : [relij.] deolouriezh b.

erwehren V.em. : **sich erwehren** (+t-c'h) (hat sich (t-rt) erwehrt) : **1.** derc'hel ouzh, padout ouzh, enebiñ ouzh, sevel a-enep, spiriñ ouzh, kaeañ ouzh, kas a-enep, derc'hel ouzh, derc'hel penn da, derc'hel penn ouzh, rentañ penn ouzh, talañ ouzh, reiñ fas da, reiñ bec'h da, herzel ouzh, pennañ ouzh, stourm ouzh, ober an harp ouzh, harpañ ouzh, harpañ a-enep, ober ouzh, ober penn ouzh, ober beskelloù e-kreiz park u.b. ; *sich seines Gegners nicht erwehren können*, na vezañ evit e enebour, na vezañ barrek war (evit) e enebour, na c'hallout trec'hiñ war e enebour, na vezañ gouest da gaout al levezon war e enebour ; **2.** moustrañ war, mirout a, paraat a ; *er konnte sich des Lachens nicht erwehren*,

ne oa ket evit moustrañ war e c'hoant c'hoarzhin, ne oa ket evit mirout a c'hoarzhin, ne oa ket evit parraat a c'hoarzhin.

erweichbar ag. : teneradus.

erweichen V.k.e. (hat erweicht) : 1. gwakaat, blotaat, blodañ, boukaat, flouaraat, teneraat, dic'harvaat, souplaat, dousaat ; 2. [yezh.] glebiañ, goueliennañ ; 3. [dre skeud.] teneraat, blotaat, digrizañ, boukaat, souplaat, dousaat, gwakaat ; *seine Richter erweichen*, gounit kalon e varnerien, teneraat e varnerien, teneraat kalonoù e varnerien, blotaat kalonoù e varnerien, gwakaat kalonoù e varnerien, touch kalonoù e varnerien, boukaat kalonoù e varnerien ; *sie konnten die Herzen derer, die verstockt geblieben waren, erweichen*, lakaat a rejont kalonoù ar re a oa chomet aheurtet da deneraat ; *sich erweichen lassen*, dont da deneraat, teneraat d'e galon [o welet udb], dont glizhek, dic'harvaat, blotaat, dousaat, gwakaat. V.gw. : gwakaat, blotaat, boukaat, teneraat, dic'harvaat, flouaraat.

V.em. : **sich erweichen** (hat sich (t-rt) erweicht) : teneraat, dic'harvaat, blotaat, gwakaat.

erweichend ag. : teneraus, boukaus, gwakaus, blotaus, laoskaus ; *erweichendes Mittel*, a) danvez boukaus, danvez gwakaus, g., danvez blotaus g. ; b) [mezeg.] laoskaer g.

Erweichung b. (-, -en) : 1. boukadur g., blodadur g., gwakadur g., blotaat g., teneradur g. ; 2. [dre skeud.] teneridigezh b. ; 3. [yezh.] staonadur g., goueliennañ g. ; 4. [yezh.] kemmadur dre vlotaat g., blotadur g., gwanadur g.

Erweis g. (-es, -e) : prouenn b. ; *den Erweis erbringen*, diskouez anat (splann), prouiñ, degas ar brouenn, anataat.

erweisen V.k.e. (erwies / hat erwiesen) : 1. prouiñ, gwiriekaat, reiñ testen eus, savelañ, diskouez anat, anataat ; 2. diskouez, merkañ ; 3. *jemandem Gutes erweisen*, ober ur vad bennak d'u.b., reiñ skoazell d'u.b., dougen dorn d'u.b., rekouriñ u.b., ober vad d'u.b., ober evit u.b. ; *jemandem einen Gefallen erweisen*, ober plijadur d'u.b., rentañ servij d'u.b. ; *jemandem einen Dienst erweisen*, dougen dorn d'u.b., reiñ skoazell d'u.b., rentañ servij d'u.b., ober evit u.b. ; 4. *jemandem eine Höflichkeit erweisen*, bezañ seven gant u.b., mont seven d'u.b. (gant u.b.), lavaret ur ger seven d'u.b. ; *jemandem die letzte Ehre erweisen*, ober an enorioù diwezhañ d'u.b., ober ar c'himiad diwezhañ d'u.b. (Gregor), rentañ an enor diwezhañ d'u.b., rentañ enorioù da gorf u.b. ; *jemandem Ehre erweisen*, ober enorioù d'u.b., dougen enor d'u.b.

V.em. : **sich erweisen** (erwies sich / hat sich (t-rt) erwiesen) : *sich als etwas erweisen*, diskouez bezañ udb. ; *sich mutig erweisen*, diskouez bezañ kalonek ; *sich gegen jemanden gütig erweisen*, bezañ kuñv hag hegarat ouzh u.b., bezañ hegarat e-keñver u.b., bezañ mat e-keñver u.b.

erweitern V.k.e. (hat erweitert) : frankaat, ledanaat, astenn, brasaat, kreskiñ, dienkañ, distrizhañ, ec'honaat, larkaat ; *ein Fenster erweitern*, frankaat ur prenestr ; *eine Jacke erweitern*, reiñ tro d'ur chupenn ; *seinen Bekanntenkreis erweitern*, ledanaat (astenn, brasaat) kelc'h e vignoned ; *einen Betrieb erweitern*, kreskiñ ul labouradeg, brasaat un embregerezh ; *seinen*

Absatzmarkt erweitern, kavout fred (sav, disamm, digor, diskarg) nevez d'e varc'hadurezh ; *seinen Horizont erweitern*, frankaat e sellad war ar bed, frankaat e anaoudegezh, digeriñ e spered, deskiñ traoù nevez, en em zeskiñ, diorren e spered, stuziañ e spered, tapout deskadurezh, dastum gouiziadur, amplant e ouiziadur, prenañ gouiziadur, pinvidikaat e spered.

Erweiterung b. (-, -en) : ledanadur g., ledad g., frankadur g., astenn g., astennadur g., astennerezh g., astennidigezh b., kresk g., kreskañs b., kreskadur g., kreskadurezh b., kreskidigezh b., displegerezh g., displegidigezh b. ; *Bedeutungserweiterung*, astenn-ster g.

Erwerb g. (-s, -e) : 1. prenadur g., pren g., akas g., prenadenn b. ; *der Erwerb eines Hauses*, pren un ti g., prenadur un ti g. ; *drei Interessenten haben sich für den Erwerb des Hauses gemeldet*, tri den a zo war pren an ti ; *preisgünstiger Erwerb*, prenadenn vat b. ; 2. gounidegezh b., gounid g., labourerezh g., tamm micher g., korvo g., korvoder g. ; *seinem Erwerb nachgehen*, en em reiñ d'e labour, ober war-dro (bezañ gant) e labour, labourat war-dro e draoù, ober war-dro e labour, bezañ o c'hounit ; *Broterwerb*, gounid boued g., tamm micher g., gounidegezh b. ; 3. *Spracherwerb*, akuizadur ar gomz g., tapadur ar yezh g., piaouekaat al lavar g.

erwerben V.k.e. (erwirbt / erwarb / hat erworben) : 1. akuizitañ, prenañ, kaout evit arc'hant, ober e bourchas eus ; *Grund und Boden erwerben*, prenañ atantoù (douar, douaroù, menajoù), douaraoua ; *Franz hatte die Grundstücke erworben*, an douaroù a oa aet gant Fañch, an douaroù a oa bet prenet gant Fañch ; *ein bei einer Auktion erworbener Tisch*, un daol bet prenet eus ur werzh b., un daol bet prenet da-geñver ur werzh b. ; *erworben werden*, kavout e berc'henn, bezañ prenet ; *drei Interessenten möchten das Haus erwerben*, tri den a zo war pren an ti ; 2. prenañ, deskiñ, akuizitañ, gounit, piaouekaat ; *Kenntnisse erwerben*, prenañ deskadurezh, prenañ gouiziadur, frankaat e sellad war ar bed, frankaat e anaoudegezh, digeriñ e spered, deskiñ traoù nevez, en em zeskiñ, diorren e spered, stuziañ e spered, tapout deskadurezh, dastum gouiziadur, amplant e ouiziadur, deskiñ skiant, dastum anaoudegezhioù (deskadurezh, gouiziegezh) ; *jemandes Freundschaft erwerben*, gounit mignoniezh u.b. ; 3. gounit ; *sich sein Brot redlich erwerben*, gounit e vara en un doare onest, gounit e vara gant onestiz ; *rechtmäßig erworbene Reichtümer*, pinvidigezhioù leal lies., madoù deuet dre an hent mat lies., madoù deuet a-berzh vat lies., madoù gounezet gant onestiz lies. ; *etwas unehrlich erwerben*, gounit udb dre falloni, kaout udb dre fallentez ; *unehrlich erworbenes Gut*, danvez deuet dre an hent fall g., danvez deuet dre wall hent g., madoù gwall berc'hennet lies., madoù danzeet-fall lies.

Erwerber g. (-s, -) : akuiziter g., prener g.

erwerbsam ag. : dever ennañ, pres ennañ, charre ennañ, mesk ennañ, birvilh ennañ, fonnus, gres, grizias, taolet-bras d'al labour, labourus, lamprek, oberiant, oberius, strivant, divorfil, bec'h warnañ, diskuizh, stummet da labourat.

Erwerbsbeschränkung b. (-, -en) : divarregerezh labourat daniel b.

Erwerbscharakter g. (-s,-e) : *ohne Erwerbscharakter*, hep pal kenwerzhel.

Erwerbseinkünfte lies. : korvoderioù diwar al labour lies., gounidegezh diwar al labour b., gounidoù diwar al labour lies.

erwerbsfähig ag. : gouest da c'hounit e vara, gouest da labourat.

Erwerbsfähigkeit b. (-) : gouestoni da c'hounit e vara, gouestoni da labourat b.

Erwerbsgenossenschaft b. (-,-en) : [kenwerzh] kevelouri genwerzhel b.

Erwerbsleben n. (-s) : buhez vicherel b., buhez oberiant b. ; *ins Erwerbsleben treten*, mont war ur vicher, kregiñ da labourat.

erwerbslos ag. : dilabour, difred, hep labour, en dilabour ; *er ist zur Zeit erwerbslos*, emañ dilabour, dilabour eo, emañ hep labour, en dilabour emañ, war kein ar wiz emañ, war al lann emañ evit ar mare.

Erwerbslosenfürsorge b. (-) : font skoazell evit an dud dilabour g.

Erwerbslosenunterstützung b. (-,-en) : skorenn dilabour b., gopr skoazell an dilabour g.

Erwerbsmittel n. (-s,-) : bividigezh b., tamm micher g., gounidegezh b.

Erwerbspersonen lies.: poblañs oberiant b., poblañs oberiat b.

Erwerbsquote b. (-,-n) : feur oberiadegezh g., feur labour g.

Erwerbssteuer b. (-,-n) : [arc'hant.] tailhoù war ar gounidoù lies.

erwerbstätig ag. : war ur vicher, oberiat ; *erwerbstätige Bevölkerung*, poblañs labour b., poblañs oberiat b.

Erwerbstätige(r) ag.k. g./b. : den oberiat gopret g., oberiad g. [*liester* oberiaded, oberidi], gounider g. ; *selbstständiger Erwerbstätiger*, labourer dizalc'h g.

Erwerbstätigkeit b. (-,-en) : labourerezh g., oberiadegezh b. ; *sich (t-d-b) seinen Lebensunterhalt durch Erwerbstätigkeit verdienen*, bevañ diouzh e labour.

erwerbsunfähig ag. : dic'houest da c'hounit e vara, dic'houest da labourat.

Erwerbsunfähigkeit b. (-) : dic'houested da c'hounit e vara b., dic'houested da labourat b.

Erwerbsunfähigkeitsrente b. (-,-n) : leve divarregezh labour g.

Erwerbszweig g. (-s,-e) : skourr greantel g.

Erwerbung b. (-,-en) : akuizitadur g., perc'hennidigezh b., prenadenn b., prenidigezh b., pren g., prenadur g., akes g., gounid g., gounidegezh b.

erwidern V.k.e. (hat erwidert) : 1. ober d'e dro ; *einen Gruß erwidern*, saludiñ d'e dro ; 2. eilgeriañ, respont, eilfeukañ, distreiñ, enebiañ dre gomz, rebarbiañ ; *darauf konnte er nichts erwidern*, an dro-se e chomas berr da respont, an dro-se ne gavas ibil ebet da lakaat en toull ; *was können Sie darauf erwidern ?* petra a c'hallit respont ouzh kement-man ? ; *etwas auf jemandes Vorwürfe erwidern*, respont udb ouzh rebechoù u.b.

Erwiderung b. (-,-en) : eilger g., eilgeriad g., eilgeriadenn b., eilfeukadenn b., respont g. ; *in Erwiderung auf*, evit diskriavañ (respont) da ..., en eskemm (en distro) da ; [istor] *flexible Erwiderung*, enepstourm dereziet g.

erwiesenermaßen Adv. : anat eo e ...

erwirken V.k.e. (hat erwirkt) : 1. tizhout, kaout, tapout, gounit ; 2. bezañ kiriek da, bezañ kaoz da, degas.

erwirtschaften V.k.e. (hat erwirtschaftet) : rastellat, dastum, gounit, tizhout, tapout ; *in den Kriegsjahren erwirtschaften Waffenhändler überproportional hohen Gewinn*, ar bloavezhioù brezel a zo bloavezhioù fonnus evit ar varc'hadourien armoù.

erwischen V.k.e. (hat erwischt) : 1. tapout, pakañ, sourpren, degouezhout [war u.b.], kouezhañ [war u.b.], en em gavout [war u.b.], lakaat an dorn war, kaout peg war ; *jemanden auf frischer Tat erwischen*, tapout u.b. war an taol (war e ched, war ar fed, war an tomm, war e daol fall), pakañ u.b. e droug, tizhout u.b. war an tomm, tapout u.b. o trougober, tapout u.b. o wallober / tapout u.b. war an taol-fed (Gregor), sourpren u.b. ar an tarch, sourpren u.b. ar an tomm, tapout u.b. dre c'haou, pakañ u.b. dre c'haou, pakañ krog en u.b. ; *er hat sie dabei erwischt*, kouezhet eo bet war an tomm, paket e oant bet gantañ o dornioù er pod, paket en doa krog enno ; *wehe dem, der beim Stehlen erwischt wurde !* gwazh d'an hini a vije bet tapet o laerezh ! gwazh d'an hini a vije bet tapet o skrapañ traoù ! ; *auf frischer Tat erwischt werden*, bezañ tapet e zorn er pod, bezañ tapet war e duriadenn, bezañ tapet e droug, bezañ paket e droug, bezañ tapet dre c'haou, bezañ paket dre c'haou, bezañ kemeret war an tarzh, bezañ kemeret war an tomm, bezañ kemeret war an taol ; *er hatte sie beim Ehebruch (beim Fremdgehen) erwischt*, kavet en doa anezhi o trougober, paket en doa anezhi o wallober, tapet en doa anezhi oc'h ober an droug, kavet en doa ur goukoug war e neizh ; *ich habe ihn beim Lesen meiner Post erwischt*, kouezhet (degouezhet, en em gavet) e oan warnañ pa'z edo o lenn va lizhiri, tapet (paket) em boa anezhañ o lenn va lizhiri ; *du erlebst was, wenn ich dich erwische*, tomm e vo dit (da lèr a baeo, da groc'hen a baeo) mar gallan kaout peg warnout - mar gallan kaout peg warnout e paki da begement - nebaon, te az po war da groc'hen mar gallan kaout peg warnout ; 2. *wir haben das richtige Wetter für unseren Spaziergang erwischt*, ne vo ket divalav deomp mont da bourmen gant an amzer a ra ; 3. P. [kleñved] *es hat ihn ganz schön erwischt*, gwall skoet eo, gwall tizhet eo, klañv-fall (klañv-bras, klañv-ki, klañv da vat, klañv-moñs) eo, ruskenn fall a ra, enk-tre eo warnañ, gwall glañv eo, dalc'het mat eo gant e gleñved, toc'hor bras eo / gwall doc'hor eo (Gregor).

erworben ag. : 1. akuizitet, tapet, gounezet ; *ehrlich erworbene Reichtümer*, pinvidigezhioù leal lies., madoù deuet der an hent mat lies., madoù deuet a-berzh vat lies. ; *etwas unehrlich erwerben*, gounit udb dre falloni, kaout udb dre fallentez ; *unehrlich erworbenes Gut*, danvez deuet dre an hent fall g., danvez deuet dre wall hent g., madoù gwall berc'hennet lies., madoù danzeet-fall lies. ; 2. [mezeg.] akuizitet, arzeuat, tapet ; *erworbener Immundefekt*, azoniad hangaezvig arzeuat (HAZA) g., haza g., [kenyezh] sida g. ; *erworbene Eigenschaften*, doareennoù dre dapadur lies., doareennoù arzeuat lies. ; *erworbener Reflex*, emzastaol darblegadel g., damoug darbleget g. ; 3. *erworbene Kenntnisse*, tapadur g., tapadurioù lies. ; 4. [relij.] *erworbene Kontemplation*, arvestiñ diraezet g.

erwünschen V.k.e. (hat erwünscht) : c'hoantaat, reketiñ, hetñ, dezirout.

erwünscht ag. : hetus, reketus, reketet, hetet, goulennet, diouzh doare u.b., diouzh c'hoant u.b.

erwürgen V.k.e. (hat erwürgt) : tagañ, mougañ, kafunañ ; *jemanden erwürgen*, stardañ e c'houzoug d'u.b. betek ar moug, stardañ mouk u.b. a-ere e c'houzoug, stankañ e dreuz-gouzoug (sutell e c'houzoug) d'u.b. betek ar moug, troc'hañ e alan d'u.b. betek ar moug, mougañ (tagañ, kafunañ) u.b., gwaskañ war gouzoug u.b. betek ar moug ; *sechs Schafe sind von den Hunden erwürgt worden*, c'hwec'h dañvad a zo bet taget gant ar chas ; *die Schlange erwürgt ihre Beute mittels ihrer Körperschlingen*, an naer a voug he freizh e-kreiz he gwadennoù.

Erwürgen n. (-s) : tag g., tagadenn b., tagadur g., tagadurezh b., tagerezh g., moug g., mougadenn b. ; *der Tod durch Erwürgen*, ar moug g., an tag g.

erwürgend ag. : tagus, mougus.

Erwürgte(r) ag.k. g./b. : lazhiad marvet dre dag g., lazhiadez marvet dre dag b., muntrad marvet dre dag g., muntradez marvet dre dag b.

Erwürgung b. (-, -en) : tag g., tagadenn b., tagadur g., tagadurezh b., tagerezh g.

Erysipel n. (-s) : [mezeg.] tan-sant-Anton g., droug-sant-Anton g., kleñved roz g. ; *Erysipel im Gesicht*, pennsac'h g.

Erz n. (-es, -e) : kailh [liester kailhennoù] g., kailh metalek g. ; *Erz gewinnen, zutage fördern*, eztennañ kailh, gounit kailh, korvoiñ kailh ; *Erze aufbereiten*, tretañ kailh, tretañ kailhennoù, treuzfurmiñ kailh, treuzfurmiñ kailhennoù.

Erz- / erz- : 1. arc'h- ; 2. touet, tre, ken ez eo, echu, peurechu, eus ar penn, diouzh ar penn, daonet, pomet ; 3. ... kailh, ... ar c'hailh.

Erzader b. (-, -n) : [mengleuz.] gwazhenn gailh b., gwazhennad kailh b.

erzählen V.k.e. (hat erzählt) : danevellañ, kontañ, kontañ keloù eus, dezrevell, dezrevellañ, ezrevell, restañ, dibunañ, displegañ, divizout, P. fritañ ; *eine Geschichte erzählen*, kontañ un istor, kontañ ur gaoz ; *ein Märchen erzählen*, kontañ ur marvailh, dibunañ ur marvailh, kontañ ur vojenn, displegañ ur marvailh, divizout ur marvailh ; *Märchen erzählen*, marvailhat, flutañ kontoù, dont marvailhoù gant an-unan ; *wenn er anfängt, Geschichten zu erzählen, ist er nicht mehr zu bremsen*, pa stag da gontañ istorioù ne vez pare ebet ken ; *die Neuigkeiten erzählen*, distagañ keloù, displegañ ar c'heleier, daveiñ an doareoù, kontañ an doareoù, reiñ nevezioù ; *eine Geschichte nicht bis zum Ende erzählen*, darniñ e gontadenn, dilostañ e gontadenn, chom e-pign gant e gontadenn ; *er hatte viele interessante Dinge zu erzählen*, hennezh a ouie ur bern traoù kurius da gontañ, ur gwiskad brav a draoù kurius da gontañ a oa renket gantañ en e gelorn ; *er erzählt, dass du ein Dieb bist*, lavaret a ra ac'hanout ez out ul laer ; *ich habe mir erzählen lassen, dass ...*, keloù am eus bet e..., lavaret ez eus bet din e ..., war pezh em eus klevet e... ; *erzählende Dichtung*, danevell varzhonius b. ; *ich werde euch gleich erzählen, was vorgefallen ist*, emañ o vont da lavaret deoc'h ; P. *erzähle keine Märchen !* sorc'henoù n'int ken ! tav gant da gomzoù droc'h ! tav dimp gant da

siklezonoù ! petra emañ o fritañ deomp aze ? petra emañ o trailhañ deomp aze ? c'hwec'h ar gaou a zo ganit ! ; *der kann was darüber erzählen*, hennezh a oar ar gartenn, hennezh a oar an tres, hennezh a anavez mat an doareoù, hennezh a zo bet o telc'her ar goloù.

V.gw. : dibunañ e gudenn ; *zu erzählen beginnen*, boulc'hañ ur gontadenn, kregiñ da zibunañ e gudenn ; *von sich selbst erzählen, über sich selbst erzählen*, kontañ e zoareoù ; *von seinen Eltern erzählen, über seine Eltern erzählen*, kontañ doareoù e dud ; *dieser Nachbar konnte breit und lang von meinem Vater erzählen*, gant an amezeg-se e veze klevet anv eus va zad a-dreuz hag a-hed.

V.em. : **sich erzählen** (hat sich (t-d-b) erzählt) : *das erzählt man sich (t-d-b) zumindest*, ar vrud-se a zo a bep tu bepred, evel-se emañ ar vrud bepred, se a vez lavaret, ... lavaret e vez ; *man erzählt sich (t-d-b), dass der Krieg droht*, keloù brezel a zo a bep tu - lavaret a reer ez eus arvar a vrezel - trouz brezel 'zo - klevet a reer dre-holl e vo brezel - ar gaoz a lavar e vo brezel - ne gomzer a bep hent nemet a vrezel / ar bed-holl a lavar ez eomp da gaout brezel (Gregor) - keal 'zo a vrezel - war lavar an holl e vo brezel - emañ o vont da gaout brezel, se a vez lavaret - emañ o vont da gaout brezel, lavaret e vez.

Erzähler g. (-s, -) : daneveller g., dezreveller g., marvailher g., konter g., mojenner g., mojenour g., moliac'hour g., sorbiennour g., displeger g.

Erzählkreis g. (-es, -e) : [lenn.] skourr g. ; *arthurianischer Erzählkreis*, kelc'h arzhuriek g., kelc'hiad arzhuriek g.

Erzählung b. (-, -en) : danevell b., danevellad b., danevelladur g., kontadenn b., kont b., dezrevell b., dezrevellerezh g., displeg g., displegadenn b., judenn b., koñchenn b. [liester koñchennoù, koñchoù], kontenn b., litorienn b., santoc'had g., sorbienn b., kaoz b. ; *die Erzählungen von Guy de Maupassant*, kontadennoù Guy de Maupassant lies.

Erzbahn b. (-) : [istor, Narvik] hent an houarn g.

Erzaufbereitung b. (-, -en) : treterezh ar c'hailh g., tretiñ ar c'hailh g.

Erzbergwerk n. (-s, -e) : mengleuz kailh b.

Erzbischof g. (-s, --bischöfe) : arc'heskob g., penneskob g.

Erzbischöfin b. (-, -nen) : arc'heskobe b., penneskobe b.

erzbischöflich ag. : ... an arc'heskob, arc'heskobel.

Erzbistum n. (-s, -bistümer) : arc'heskopti g.

erzböse ag. : fall-echu.

Erzbösewicht g. (-s, -e) : stronk labous g., brav a gazh g., fripon touet g., fripon eus ar penn g., fripon diouzh ar penn g., filouter daonet g., lampon touet g., hailhevod eus ar re washañ g., pezh teil g., tamm teil g., lorgnez str., pezh fall a zen g., tra milliget g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., den drouk betek mel e eskern g., gast b., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., lastezenn b., paotr e gont a fallagiezh ennañ g., den pezhell e galon gant ar fallagiezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., louston

g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., tamm mat a loustoni g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., ampouailh g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., kalkenn g./b., fallakr g., sac'h malis g., viltañs g.

Erzbrecher g. (-s,-) : piler kailh g., pilouer kailh g., drailher kailh g.

Erzdechant g. (-en,-en) : arc'hdiagon g., arriagon g.

Erzdiözeze b. (-,-n) : arc'heskopti g.

erzdumm ag. : ken sot ma weler e voued ennañ, sotoc'h eget e votoù, sotoc'h eget pevarzek, sotoc'h eget va botez kleiz, sotoc'h eget ur banezenn, ken sot ha va botez kleiz, ken sot e tro an douar dindanañ, sot-pik, sot-nay, sot-paner, bezañ sot-ran, sot-pagn, diot-naet, diot-nay, diot-ran, aet divoued e benn, divoued e benn, gars evel ur penton, gars evel e dreid, gars ken ez eo faout bizied e dreid, sot evel ur penton (ur bailh, ur baner, ur c'hwil-derv, ur banezenn), diot evel ul leue, diot evel ul leue brizh, diot evel ul leue dour, diot evel ul leue geot, sot evel ur Gwenedad, sot-magn, sot-rik, tapet war ar portolof, un tamm difournis a spered, un azen gornek anezhañ, faout e girin, bet ganet goude ar c'hrampouezh (en ur ribod, e fin ar sizhun pa oa ar re all o tebriñ kistin), bet ganet war-lerc'h e dad, bet ganet da Sadorn da noz, bet ganet da Sadorn goude koan diwezhat, eus dibenn ar bloaz, eus deizioù diwezhañ ar sizhun, eus penn diwezhañ ar sizhun, kollet e sterenn gantañ, aet ganto, laban, laosket gantañ an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, laosket gantañ un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, mat da dreiñ ar rod.

Erzdummkopf g. (-s,-köpfe) : louad g., lochore bras g., buzore g., loukez g., patatezenn b., panezenn b., penn beuz g., penn sot g., penn luch g., magn g., keuneudenn b., penn-bazh g., begeg g., penn-skod g., penn peul g., leue g., barged g., den panezenn g., Yann seitek g., Yann banezenn g., Yann diwarlerc'h g., Yann beul g., Yann yod g., Fañch ar peul g., Yann ar peul karr g., paganad g., pampez g., mab-azen g., magn g./b., inosant g., droch ar pardon g., penn maout g., loufer g., paourkaezh nouch g., paourkaezh penn brell g., brell g., pennsod g., diskiant g., darsod g., genaoueg g., podig g., pothouarn g., glaourenneg g., pampez g., genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., bazh-dotu b., geolieg g., beg don g., beg bras g., genoù bras g., genoù frank g., louad g., buoc'hig an Aotrou Doue b., makez penn leue g., makez cheulk g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beulke g., jostram g.

erzeigen V.k.e. (hat erzeugt) : diskouez ; *jemandem eine Gefälligkeit erzeigen*, rentañ servij d'u.b. / ober plijadur d'u.b. (Gregor).

V.em. : **sich erzeigen** (hat sich (t-rt) erzeugt) : diskouez bezañ ; *sich treu erzeigen*, diskouez bezañ leal, diskouez e lealded.

erzen ag. : [graet gant] arem.

Erzengel g. (-s,-) : arc'hael g. ; *der Erzengel Gabriel*, an arc'hael Gabriel g.

erzeugen V.k.e. (hat erzeugt) : 1. engehentañ, koñseviñ, krouiñ, gouennañ, reiñ buhez da, genel ; *Kinder erzeugen*, engehentañ bugale, krouiñ bugale, fardañ bugale ; *er wurde in Berlin erzeugt*, krouet eo bet e Berlin ; *vor der Heirat erzeugtes Kind*, labousig abred g. ; 2. kenderc'hiñ, produiñ, fardañ, oberiañ, oberiata, ober, teurel ; *Strom erzeugen*, kenderc'hiñ tredan ; *große Mengen an Atommüll werden erzeugt*, dilerc'hiadoù skinoberiek a vez produet a gementadoù bras ; [labour-douar] *Korn erzeugen*, gounit (ober) gwinizh, kenderc'hiñ gwinizh.

Erzeugende ag.k. b. : [mat.] ganer g.

Erzeuger g. (-s,-) : 1. kenderc'her g., produer g., produour g., oberiataer g., oberier g., oberer g., oberiataour g. ; 2. [dre fent] engehenter g. ; 3. [fizik] ganer g.

Erzeugerin b. (-,-nen) : kenderc'herez b., produerez b., produourez b., oberiataerez b., oberierez b., obererez b.

Erzeugerland n. (-s,-länder) : bro orin b., bro genderc'hiñ b.

Erzeugerpreis g. (-es,-e) : [kenw.] priz-kenderc'hiñ g.

Erzeugnis n. (-ses,-se) : kenderc'had g., oberiad g., danvez oberiet g., produ g., produadur g., kenderc'hadur g., pleuskad g., oberiadenn b., aozad g., gwerzhadenn b. ; *kulinarisches Erzeugnis*, aozadenn geginerezh b. ; *Agrarerzeugnis*, kenderc'had labour-douar g., kenderc'had an douar g. ; *landwirtschaftliches Erzeugnis aus der Pflanzenproduktion*, gounezad g. ; *dieses Erzeugnis findet keinen Absatz*, ar c'henderc'had-se n'eus ket gwerzh dezhañ, an oberiad-se n'eus ket gwerzh dezhañ ; *industrielle Erzeugnisse*, traezoù bet oberiataet lies., kenderc'hadoù oberiet lies., kenderc'hadoù greantel lies., pleuskadoù greantel lies.

Erzeugung b. (-,-en) : 1. produerezh g., produiñ g., produadur g., kenderc'h g., kenderc'had g., kenderc'hadur g., kenderc'hiñ g., ampled g., krouidigezh b., oberiataerezh g., oberiadur g., oberidigezh b., oberiañ g., fardañ g., oberiadenn b. ; 2. engehentadur g., ganadur g., ganadurezh b., gouennadur g., engehentañ bugale g.

Erzeugungskosten lies. : koust-kenderc'hiñ g.

Erzeugungskraft b. (-) : 1. galloudezh ouennañ b. ; 2. barregezh produiñ b., barregezh kenderc'hiñ b.

Erzeugungsvermögen n. (-s) : barregezh produiñ b., barregezh kenderc'hiñ b.

erzfaul ag. : kinviet el leziregezh, lezirek ken ez eo, un toull diboan anezhañ, kousket-mik el leziregezh.

Erzfeind g. (-s,-e) : enebour touet g.

Erzfrachter g. (-s,-) : [merdead.] kailhlestr g.

erzführend ag. : metalus, kailh ennañ.

Erzgang g. (-s,-gänge) : [mengleuz.] gwazhenn gailh b., gwazhennad kailh b., ruskennad b., ruskenn b., bazenn b.

Erzgauner g. (-s,-) : brav a gash g., fripon touet g., fripon eus ar penn g., fripon diouzh ar penn g., filouter daonet g., lampon touet g., hailhevodeg laer evel an dour g., hailhevod eus ar re washañ g., pezh teil g., tamm teil g., lorgnez str., pezh fall a zen g., tra milliget g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., gast b., den brein betek mel e eskern g., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den pezhell e galon gant ar

fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., ampouailh g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., kalkenn g./b., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., fallakr g., sac'h malis g., viltañs g.

Erzgebirge n. (-s) : *das Erzgebirge*, ar Menezioù Metalus lies.

Erzgießer g. (-s,-) : [tekn.] teuzer g.

Erzgießerei b. (-,-en) : [tekn.] teuzerezh b.

Erzgrube b. (-,-n) : [mengleuz.] mengleuz kailh b.

erzhaltig ag. : kailh ennañ, metalus.

Erzhalunke g. (-n,-n) : brav a gazh g., fripon touet g., fripon eus ar penn g., fripon diouzh ar penn g., filouter daonet g., lampon touet g., hailhevodeg laer evel an dour g., hailhevod eus ar re washañ g., pezh teil g., tamm teil g., lorgnez str., pezh fall a zen g., tra milliget g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., gast b., den brein betek mel e eskern g., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., ampouailh g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., kalkenn g./b., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., fallakr g., sac'h malis g., viltañs g.

Erzherzog g. (-s,-herzöge) : arc'hdu g.

Erzherzogtum n. (-s,-herzogtümer) : arc'hdugelezh b.

Erzhütte b. (-,-n) : [tekn.] govel b., teuzerezh b.

erziehbar ag. : *leicht erziehbar*, aes ober gantañ, hesent, sentus, reizh, soubl ; *schwer erziehbar*, diaes ober gantañ, amjestr, amsent, treuz, pennek, kilpennek, aheurtet, tev e voned, penn-treuz, kamm e spered, mineuzidek ; *schwer erziehbare Kind*, mineuzideg g., diskol bihan g., disuj bihan g.

erziehen V.k.e. (erzog / hat erzogen) : desevel, diorren, sevel, stummañ, reizhañ, gorren, kundu, kunduiñ, magañ, kas da zen, kas da dud, kelenn, kenteliañ ; *ein Kind erziehen*, desevel (diorren, kunduiñ) ur bugel ; *er ist gut erzogen*, desavet mat eo bet, savet mat eo bet ; *er ist schlecht erzogen*, n'en deus stumm ebet, stummet-fall eo, desavet fall eo bet, savet fall eo bet, savet dibalamour eo bet ; *streng erzogene Kinder*, bugale savet garv lies. ; *seine Kinder wie fürstliche Prinzen erziehen*, sevel e vugale en aotrounez.

Erzieher g. (-s,-) : **1.** desaver g., diorroer g. ; **2.** kuzulier-skol g., kuzulier-deskadurezh g.

Erzieherin b. (-,-nen) : **1.** gouarnerez b., desaverez b., diorroerez b. ; **2.** kuzulierez-skol b., kuzulierez-deskadurezh b.

erzieherisch ag. : **1.** desavadurel, ... deskiñ, ... desevel, ... diorroen, ... stummañ ; **2.** kentelius, kelennus, skolius, skouerius.

Erziehung b. (-,-en) : desavadur g., desaverezh g., diorroadur g., stummadur g., magadur g., magadurezh b., kelennadur g., kelennerezh g., kelennadurezh b. ; *jemandem eine gute Erziehung geben*, *jemandem eine gute Erziehung angedeihen lassen*, desevel (diorren) mat

u.b., reiñ un deskadurezh vat d'u.b., skoliañ mat u.b., kenteliañ mat u.b., [kozh] reiñ ur vagadurezh vat d'u.b., reiñ ur gelennadurezh vat d'u.b., reiñ un diorroadur mat d'u.b. ; *Erziehung der Massen*, diorroadur ar yoc'hoù g., tolpdiorroadur g. ; *als zukünftiger König erhielt er die gebührende Erziehung*, roet e voe dezhañ un deskadurezh e kemm gant ar garg a roue a oa ouzh e c'hortoz.

Erziehungsanstalt b. (-,-en) : **1.** kelenndi g. ; **2.** ti-kastiz g.

erziehungsberechtigt ag. : e karg eus ar bugel hervez al lezenn.

Erziehungsberechtigte(r) ag.k. g./b. : den e karg eus ar bugel hervez al lezenn g.

Erziehungsfreiheit b. (-) : frankiz an deskadurezh b.

Erziehungsgeld n. (-s,-er) : gopr tiegezh g., skorenn gerentel b.

Erziehungshaus n. (-es,-häuser) : ti sujañ bugale g., ti-kastiz g.

Erziehungsjahr n. (-s,-e) : bloaz ehan-labour evit ober war-dro e vugel g.

Erziehungslehre b. (-) : kelenouriezh b., diougonerezh g., pedagogiezh b.

Erziehungsmethode b. (-,-n) : hentenn desevel b., hentenn gelenn b., hentenn stummañ b.

Erziehungsurlaub g. (-s,-e) : ehan-labour evit ober war-dro e vugel g.

Erziehungswesen n. (-s) : deskadurezh b.

erziehungswidrig ag. : direizh e-keñver pedagogiezh.

Erziehungswissenschaft b. (-) : pedagogiezh b., kelenn g., skiantoù kelenn ha desevel lies., kelenouriezh b., deskouriezh b.

erzielen V.k.e. (hat erzielt) : **1.** kaout, tizhout, diraez, diraezañ, tapout, gounit, dont da gaout, gounit kaout, tizhout kaout, opten ; *Erfolg erzielen*, ober berzh, dont a-benn eus e daol, kas e daol da vat, tennañ e daol, ober tro-vat, ober taol mat, dont a-benn eus e vennoz, dont d'ar jube, ober nav ; *er hatte nur einen Teilerfolg erzielt*, deuet e oa e daol da vadik nemetken ; [sport] *Punkte erzielen*, ober taolioù, gounit poentoù ; [kenw.] *Gewinn erzielen*, ober ur gounid (Gregor), tennañ gounid eus udb, dont gounid gant an-unan, sevel gounid ; *Gewinne erzielen*, ober buzadoù ; *hundert Prozent Gewinn erzielen*, gounit hanter-ouzh-hanter g. ; *wir haben heute eine gute Einnahme erzielt*, ur sachad mat hon eus bet hiziv ; **2.** [dre skeud.] *er hat einen Rekord erzielt*, deuet eo a-benn da wellaat ar rekord diwezhañ, tizhet en deus gwellaat ar rekord diwezhañ, tapet en deus da wellaat ar rekord diwezhañ, tapet eo gantañ gwellaat ar rekord diwezhañ, aet eo dreist ar rekord diwezhañ, skoet en deus ar rekord diwezhañ d'an traoñ, pilet en deus ar rekord diwezhañ.

Erzielung b. (-,-en) : kaout g., tizhout g., diraez g., gounidegezh b.

erzittern V.gw. (ist erzittert) : krenañ, daskrenañ, tridal, trivialañ, skrijal, skrijañ, hirisiñ ; *erzittern lassen*, stroñsañ, skeiñ, hejañ, horjellat, horellañ, hoskellat, brañskellat, dishorellañ, diskogellañ, flachañ ; *die vorbeifahrenden Lastwagen lassen das Haus erzittern*, pa dremenont e laka ar c'hirri-samm an ti da grenañ.

Erzittern n. (-s) : 1. krenerezh g., kren g., krenadenn b., krenijenn b., daskren g., daskrenadenn b., skrij g., skrijadenn b., kridienn b., krinienn b., euzhadenn b., frenezi b., hiris g., tridoù lies. ; 2. brall g., hejadenn b., hej g., hejadur g., hejerezh g., horjell g., horjellerezh g., horelladur g., hoskell g.

Erzkämmerer g. (-s,-) : [istor] arc'hkambrelan g., kambrelan meur g., chaparlank meur g.

Erzkanzler g. (-s,-) : [istor] kañseller meur g.

erkatholisch ag. : P. ul lostenn wenn anezhañ, ul liper treid ar sent anezhañ, paterer, bigot, a-du tre gant ar relijion.

erkonservativ ag. : mirour tre, mirour ken ez eo, gwenn mat.

Erzlager n. (-s,-) : kailheg b., metaleg b.

Erzlägner g. (-s,-) : gaouier touet g., gaouiad pomet g., gaouiad eus ar penn g., gaouiad diouzh ar penn g., marc'h-gevier g., sac'h-gevier g., toull-gevier g.

Erzmundschenk g. (-s,-e) : [istor] hanafer meur g., dietaer meur g.

Erznarr g. (-en,-en) : P. den tremen sot g., den foll ken ez eo g.

Erzpriester g. (-s,-) : [relij.] arc'hbeleg g., person-dean g.

Erzpriestertum n. (-s) : [relij.] arc'hbelegiezh b.

Erzschalk g. (-s,-e) : paotr finoc'h eget kaoc'h louarn g., paotr tro en e laezh g., sifelenn a zen g., den gweet e hentou g., paotr gwriet a finesaoù g., paotr itrikoù an diaoul en e gorf g., paotr gwidre an diaoul en e gorf g., paotr itrikoù tout g., paotr leun a finesaoù g., hinkin a baotr g., paotr leun a widre g., ebeul g., fouin g., sapre den kordet g., higenn a zen g., hinkin a zen g., paotr bet meret e bleud tanav g., paotr bet darbet dezhañ mont da louarn g., labous a zen g., Fañch an itrikoù g., louarn kozh g., luban g., paotr gwidiluz g., gwidal g., paotr ur sac'had korvigelloù gantañ g.

Erzschelm g. (-s,-e) / **Erzschuft** g. (-s,-e) / **Erzschurke** g. (-n,-n) : brav a gash g., fripon touet g., fripon eus ar penn g., fripon diouzh ar penn g., filouter daonet g., lampon touet g., hailhevod eus ar re washañ g., pezh teil g., tamm teil g., lorgnez str., pezh fall a zen g., tra milliget g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., gast b., den brein betek mel e eskern g., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., louston g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., tamm mat a loustoni g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., ampouailh g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., gwidal g., lakepod g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., fallakr g., sac'h malis g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., vilañs g.

Erzstift n. (-s,-e) : arc'heskopti g.

Erztruchseß g. (-en,-en) : [istor] troc'her meur ar c'hig g.

erzürnen V.k.e. (hat erzürnt) : fuloriñ, lakaat droug e, lakaat da gounnariñ, fachañ, taeraat, buanekaad, feulzañ,

flammañ, imoriñ, gwanikenniñ, inzrougiñ, ereziñ, arfleuiñ, lakaat da daeriñ, lakaat d'arfleuiñ, lakaat droug da vont e. V.em. : **sich erzürnen** (hat sich (t-rt) erzürnt) : fachañ, feulzañ, mont e gouez, mont e feuls, mont e droug, dont da dommañ d'an-unan, sevel war beg e dreid, mont diwar e dreid, mont e volc'h diwar e lin, fuc'hañ, mont tro en e voned, lakaat e voned ruz, dont gouez, mont e fulor ruz, mont en ur fulor, kregiñ ar gounnar en an-unan, koll e bothouarn bihan, mont e kounnar, mont kounnar en an-unan, mont ur gounnar en an-unan, peurzallañ, peursaoudiñ, loeniñ, glazañ, en em c'hlazañ, fuloriñ, follañ, diodiñ, krugañ, brouezañ, brizhañ, buanekaad, buanegezh, distalmañ, en em zistalmañ, loariañ, imoriñ, diskouez imor, taeriñ, taeraat, fumañ, kounnariñ, egariñ, mont er-maez eus e groc'hen, sevel fulor en an-unan, mont droug (imor) en an-unan, mont en imor (en egar), mont e-barzh blev kriz, hejañ e gi, ober ur roñse bras, ober ur marc'h bras, lammat war ar marc'h glas, mont droug en e gentroù (en e goukoug), sevel droug en e gorf, mont e berv gant ar gounnar, bezañ gounezet gant ar gounnar, sevel ar grug en an-unan, sevel ar grug d'an-unan, mont ar e biñsedoù, sevel en e wezenn uhelañ, sevel en e avalenn, ober ur folladenn, dispakañ e gounnar, sevel e wad d'e benn, dont ar gwad dindan e ivinoù, mont diwar re, mont gant an droug a zo en an-unan, mont e wad e dour, mont ur barr kounnar en an-unan, mont dreist penn, lammat dreist penn.

erzürnt ag. : buaneget, fuloret, fulor ennañ, fuc'het, tommet, kruget, feulzet, kounnaret, imoret, imor ennañ, un imor ennañ, taeret, alboet, arfleuet, tro en e voned, troet e vouton, brizh, brizhet, egaret, en egar, fumet, diroll, dirollet, dichadennet, buanek, gouez-pakret, divarc'het, chifet-bras, droug en e goukoug, droug ennañ, droug en e gorf, droug gantañ, e gwalarn, ur sac'had malis ennañ, e gerc'h o tommañ dezhañ, e gerc'h o krazañ dezhañ.

Erzvater g. (-s,-väter) : uheldad g., ozhac'h-meur g., patriark g.

erzväterlich ag. : uheldadel, patriarkel.

Erzvorkommen n. (-s,-) : kailheg b., metaleg b.

erzwingen V.k.e. (erzwang / hat erzwungen) : kaout (tizhout, tapout, gounit, tennañ) dre heg. ; *eine Unterschrift erzwingen*, sipañ sinadur u.b.

Erzwingung b. (-,-en) : tennerezh dre heg g., preizhadur g., rediezh b., forsadenn b.

Erzwingungshaft b. (-) : [gwir] destrizh korfel g.

erzwungenermaßen Adv. : forset mat, dre ret.

es raganv gour, trede gour neutrel ar stumm unan.

1. en dro-rener pe en dro-renet evit erlec'hiañ un anv kadarn neutrel : *siehst du das Kind ? es ist hübsch*, ha gwelet a rez ar bugel ? brav eo ; *willst du dieses Buch ? nimm es !* choant ac'h eus kaout al lev-r-se ? kemer anezhañ !

2. oc'h erlec'hiañ un anv-gwan, un dra pe un darvoud : *er ist arm, ich bin es auch*, hennezh a zo paour, me kement all ; *er ist hier, ich weiß es*, amañ emañ, gouzout a ran - amañ emañ, er gouzout a ran ; *ich habe es gut*, n'em eus ket da glemm, graet e vez brav din, barrek on ; *ich habe es satt*, va gwalc'h am eus, aet on skuizh gant an dra-se ; *ich bin es leid*, erru on poazh gant an dra-se, tremen skuizh on gant an dra-se, darev on gant an dra-

se, diegi am eus oc'h ober an dra-se, aet on skuizh oc'h ober an dra-se, e chal emañ d'ober an dra-se, karnañ a ran d'ober an dra-se, n'on ket lamprek evit ober an dra-se, fae eo ganin ober an dra-se, digareziñ a ran ober an dra-se ; *wir sind's*, ni eo ! ; *ja, ich bin's*, ya, me an hini eo ; *ich war es nicht*, n'eo ket ganin eo bet graet an taol ; *ich halte es für möglich*, marteze a-walc'h, posupl eo da'm soñj ; *es mit jemandem halten*, bezañ en tu (en un tu) gant u.b., difenn krog u.b. ; *es mit jemandem aufnehmen*, daeañ u.b., hegal u.b. d'an emgann-daou, hegal u.b. da stourm.

3. o kemenn un islavarenn : *ich halte es für unnötig*, dass ..., aner (didalvez) eo deomp [ober udb] da'm soñj ; *sie ist es nicht wert*, dass ..., n'eo ket dellezek da..., ne zellez ket e

4. rener ur verb dibersonel : *es donnert*, ober a ra kurun, emañ o kuruniñ, kuruniñ a ra, kurun a zo ; *es schneit*, ober a ra erc'h, emañ oc'h erc'hiñ ; *es regnet*, glav a ra, glav a zo oc'h ober, emañ o c'hlavañ ; *es wird dunkel*, noziñ a ra, serriñ (dont) a ra an noz, emañ an noz o tont, nosaat a ra, nozik eo.

5. rener ur verb dic'hour a vez troet gant an tu-gouzañv pe gant "unan bennak", "tud" : *es pocht an die Tür*, unan bennak a zo o skeiñ war an nor (Gregor), skeiñ a reer (skoet e vez) war an nor, emeur o skeiñ (skoet e vez) ouzh an nor ; *es trinkt sich gut aus diesem Glas*, brav eo evañ eus ar werenn-se ; *es fährt sich angenehm in diesem Auto*, plijus eo mont gant ar c'harr-tan-se.

6. e troioù-lavar a verk an hetañs pe ur gourc'hemenn : *es lebe der König !* bevet ar roue ! ; *es sei dies ein für allemal gesagt*, sankit don an dra-se en ho pennoù ur wech da vat, garanit don an dra-se en hoc'h empennoù ur wech evit mat, moullit an dra-se en o spered.

7. troioù-lavar : *es war einmal*, bez e oa gwechall - ur wech e oa, ur wech ne oa ket hag ur wech e oa bepred - gwechall e oa, gwechall ne oa ket, gwechall e oa bepred - gwechall a oa gwechall, an neb n'en doa ket daoulagad a oa dall ; *da haben wir's !* bremañ emaomp kempenn ganti ! brav emaomp ganti ! setu ni paket propik ! en ur soubenn vrav emaomp ! bez' emaomp fresk ! fresk emañ hor c'hased 'vat ! tapet brav omp bremañ ! riñset omp ! debret eo koan ! echu an neizh kegin ! fresk emaomp bremañ ! el lagenn emaomp bremañ ha brav ! setu bremañ kempennnoù deomp-ni avat ! sell aze ul luz dezhi ! gounezet hon eus hon devezh ! ; *es mit jemandem verderben*, bezañ torret ar votez etre an-unan hag unan all, bezañ echu tout etre an-unan hag unan all, sevel trouz etre an-unan hag unan all, sevel glazentez etre an-unan hag unan all, sevel droukrañs etre an-unan hag unan all, sevel treflez etre an-unan hag unan all, sevel droug en an-unan a-enep u.b. all, bezañ e luz gant u.b., bezañ e yenien d'u.b., kemer droug (bezañ e drougiezh) ouzh u.b., bezañ e drougiezh gant u.b. ; *es mit niemandem verderben wollen*, fistoulat e lost e pep lec'h, en em zerc'hel ervat gant an holl (Gregor) ; *es mit jemandem zu tun haben*, kaout afer ouzh u.b., kaout d'ober gant u.b. ; *es auf etwas abgesehen haben*, bezañ e sell war udb, bizañ udb, c'hoantaat udb ; *es faust dick hinter den Ohren haben*, bezañ finoc'h eget kaoc'h louarn, bezañ hir troioù e gordenn, bezañ kant tro en e gordenn, bezañ finesaoù ouzh en ober, bout tro en e

laezh, bezañ ur sifelenn a zen, bezañ un den gweet e hentoù, bezañ fil en an-unan, kaout fil, na vezañ un hanter c'henaoueg, bezañ gwriet a finesaoù, bezañ itrikoù an diaoul en e gorf, bezañ gwidre an diaoul en e gorf, bezañ itrikoù tout, bezañ leun a finesaoù, bezañ un hinkin a baotr, bezañ leun a widre, bezañ un ebeul, bezañ ur fouin, bezañ ur sapre den kordet, bezañ un higenn a zen, bezañ un hinkin a zen, bezañ bet meret e bleud tanav, bezañ bet darbet d'an-unan mont da louarn, bezañ ul labous a zen, bezañ ur Fañch an Itrikoù eus an-unan, bezañ bet e benn o stekiñ er wezenn bellañ, bezañ diouzh ar mintin, bezañ ul louarn kozh, bezañ ul luban, bezañ korvigell en e gorf, bezañ ur sac'had korvigelloù gant an-unan ; *es zu bunt treiben*, mont re bell ganti (er-maez eus ar park, dreist ar roudenn, dreist an arroudenn, dreist ar yev), mont dreist-penn, skeiñ diwar re, lammat dreist ar c'hleuz, lammat dreist ar c'harch ; *es gut meinen*, bezañ bizet mat, na vezañ nemet ratozhioù kaer ha mennadoù mat gant an-unan ; *er hat es weit gebracht*, graet en deus e dreuz er vuhez, graet en deus e dreuziad dre ar vuhez, graet en deus e dreuziad dre ar bed, aet eo da bell er vuhez, graet en deus berzh er vuhez ; *es gewohnt sein*, bezañ boas (di)ouzh kement-se, bezañ akourset ouzh an dra-se ; *es waren ihrer drei*, tri a oa anezho, a-dri e oant, tri a dud a oa ; [kr-l] *es ist noch nicht aller Tage abend*, na stlapomp (na daolomp) ket ar boned war-lerc'h an tog, n'eo ket ret stlepel ar billig goude an trebez, warc'hoazh e vo deiz c'hoazh ; *es ist nichts so fein gesponnen*, *es kommt doch endlich an die Sonnen*, pig pe vran a gan (a ouezo), ul lagad a zo hag a wel pep tra.
Es n. (-) : 1. [sonerezh] mi bouc'h g. ; 2. [preder.] Se g. ; das Es, ar Se g.

ESA b. (-) : berradur evit European Space Agency.

Esau g. : [Bibl] Ezau g.

Escape-Taste b. (-, -n) : [stlenn.] stokell Achap b.

Eschalotte b. (-, -n) : [louza.] chalotez str., penn chalotez g., chalotezenn b.

Eschatologie b. (-) : eskatologiezh b., finvezhoniezh b.

eschatologisch ag. : eskatologek, finvezhoniel.

Esche b. (-, -n) : [louza.] onn str., onnenn b., onn gwenn str., oulm-gwenn str.

eschen ag. : [graet gant] koad onn.

Eschengehölz n. (-es, -e) : onneg b.

Eschenholz n. (-es) : koad onn g., onn g.

Eschenwäldchen n. (-s, -) : onneg b.

Eschlauch g. (-s, -e) : [louza.] chalotez str., penn chalotez g., chalotezenn b.

Escudo g. (-/s, -/s) : eskudo g., escudo g.

Es-Dur n. (-) : [sonerezh] mi bouc'h major g., mi bouc'h muiañ g.

Esel g. (-s, -) : 1. [loen.] azen [liester azened, ezen] g., P. bleveg divskouarn hir g., skouarneg g., lorikenneg g., moji-lorikenn g., [dre fent.] ministr g. ; *grauer Esel*, azen louet g. ; *die Esel gehören zur Familie der Pferde*, javed a zo eus an ezen ; *der Esel iah, der Esel schreit*, an azen a vlej, hinnoal a ra an azen, skrijañ (breugiñ) a ra an azen ; *einen Esel mit Hafer füttern*, reiñ kerch d'un azen ; *asiatischer Esel*, marc'h hemion g. [Equus hemionus], azen bras Asia g., damazen g. ; *afrikanischer Esel*, echter Esel, [Equus africanus] azen gouez g. ; *geduldiger Esel*, azen pasiant g. ; *starrköpfiger Esel*, azen pennek g. ; *er*

ist bepackt (beladen) wie ein Esel, gwall garget eo, emañ sammet evel ur mul ; *Buridans Esel*, azen Buridan g. ; **2.** azen g., mab-azen g., den sot g. ; P. *so ein Esel*, un azen gornek a zo anezhañ ! pebezh penn azen ! ; *du alter Esel !* azen gornek ma'z out ! leue dour ! leue geot ! leue brizh ! ; *er ist doch ein rechter Esel*, hennezh a zo diot evel un azen, hennezh 'zo ul leue ; *ausgemachter Esel*, azen touet g., azen echu g., azen peurechu g. ; **3.** *störrisch sein wie ein Esel*, bezañ pennek evel un azen, bezañ pennek evel ur mul, bezañ pennek evel ur marc'h-koad, bezañ tev e voned ; **4.** [dre skeud.] *um des Esels Schatten zanken*, ober c'hoari gaer gant traoù a netra, ober c'hoari gaer kelo nebeut a dra, en em rezoniñ evit distred, bezañ gwashoc'h an trouz eget ar gloaz, skandalat evit distred abeg / skandalat evit bihan dra / skandalat evit netra (Gregor), klask pemp troad d'ar maout, klask pevar fav d'an trebez, spazhañ laou, klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket, klask laou el lec'h ma ne vez ket nez, kavout traoù el lec'h ma n'eus ket, ober kalz a reuz evit netra ; **5.** [kr-] *ein Esel schilt den anderen Langohr*, sell ouzh da seuliou hag e weli toull da loeroù - klev ar gaoter o sarmon d'ar pothouarn - emañ ar gaoter oc'h ober goap ouzh ar pothouarn - emañ an eil billig o chaokat rebechoù d'ar billig all - emañ ar billig o seniñ d'ar pothouarn - podez merenn a ra goap ouzh podez koan hag emaint o-div war ar memes tan - war stad ar re all neb a gomzo, en em sellet, hag e tavo - war stad re all neb a gomzo mar kar en em sellet a davo - na damallit ket ar re all mar n'oc'h ket hoc'h-unan didamall - dañvad kailharet, peurvuiañ ouzh ar re all a glask en em frotañ - ne vezer labezet nemet gant ar fall - pep hini a ra fazioù, an hini na ra ket unan a ra daou ; **6.** *vom Pferd auf den Esel kommen*, kouezhañ eus (diouzh, diwar) lost ar c'harr, kouezhañ e bluñv war e votoù, diskar un iliz da sevel ur chapel, eskemm ur marc'h born gant unan dall, difoeltrañ an ti d'ober ur forn, mont eus ar prad d'al lanneg (eus ar foenneg d'ar menez), mont eus (diwar) ar prad d'al lann, bezañ sot evel Bille o redek en dour a-raok ar glav, mont war ur marc'h da Bariz ha distreiñ war un azen da Vreizh, gwerzhañ ar vuoc'h da gaout un ouner (un annoar), dimeziñ an naon gant ar sec'hed, mont eus ti al louarn da di ar bleiz ; **7.** *wenn es dem Esel zu wohl ist, geht er aufs Eis*, pa vezer savet an uhelañ eo al lamm brasañ, dre glask pignat re uhel e kouezher re izel, karrig a red ne bad ket, evel ar pennoù kolo ar pennoù uhel a zo goullo, pa vez roet e lod d'ar foll e rank e c'hounit pe e goll, e beg ar skeulioù uhel e c'hwez kreñv an avel ; **8.** *wenn man den Esel nennt, kommt er angerennt*, pa vez komzet eus ar bleiz, e vez gwelet e lost a-bell pe a-dost - pa gomzer eus ar bleiz e weler e benn, pe e lost, pe e greiz.

Eselchen n. (-s,-) : [loen.] azenig g., ebeul azen g., ebeulez azen b.

Eselei b. (-,-en) : azenerezh g.

Eselfüllen [loen.] azenig g., ebeul azen g., ebeulez azen b.

Eselgeschrei n. (-s) : hinnoadennoù lies., breugadennoù lies., breugerezh g., hinnoadeg b., breugadeg b.

eselhaft ag. : evel un azen, evel ur beulke.

Eselhengst g. (-es,-e) : [loen.] azen kalloc'h g., azen anterin g., azen servij g.

Eselin b. (-,-nen) : [loen.] azenez b. ; *die Eselin wirft ihr Fohlen*, azenañ a ra an azenez, ebeuliañ a ra an azenez.

Eselsbrücke b. (-,-n) : *jemandem eine Eselsbrücke bauen*, kinnig un harp-memor d'u.b.

Eselsdistel b. (-,-n) : [louza.] askol-marc'h str.

Eselsfeige b. (-,-n) : [louza.] sikamorenn b., sikamor str., fiezenn-var b.

Eselsgeschrei n. (-) : hinnoadennoù lies., breugadennoù lies., breugerezh g., hinnoadeg b., breugadeg b.

Eselsgurke b. (-,-n) : [louza.] kokombrez azen str.

Eselsohr g. (-s,-en) : **1.** skouarn azen b. ; **2.** [dre skeud.] *Eselsohren machen (knicken)*, digorniañ pajennoù ul levr, plegañ kornioù ar pajennoù ; *Buchseite mit einem Eselsohr*, pajenn digorniet b.

Eselsrücken g. (-s,-) : **1.** kroatlec'h g., kein azen g. ; *auf Eselsrücken reiten*, mont war azen, marc'hegezh un azen ; **2.** [hentoù-houarn] krugell war bouez-traoñ b., tosenn war bouez-traoñ g., torgenn war bouez-traoñ b. ; **3.** [tisav.] gwareg vriataek b.

Eselstreiber g. (-s,-) : azener g.

Eselstute b. (-,-n) : [loen.] azenez b.

Eskader b. (-,-s) : [merdead.] skouadrenn b., strollad-listri g., terkad g.

Eskadron b. (-,-en) : [lu] skouadron g.

Eskalation b. (-,-en) : gwashadur g., grevusaadur g.

eskalieren V.gw. (ist eskaliert) : kreskiñ, gwashaat, grevusaat, mont war washaat ; *sein Zorn eskaliert*, fuloriñ a ra gwashoc'h-gwazh, arfleuiñ a ra e fulor, egariñ a ra gwashoc'h c'hoazh.

V.k.e. (hat eskaliert) : kreskiñ, gwashaat, grevusaat

Eskapade b. (-,-n) : follezhenn b., galoupadenn b., ouilhad g.

Eskimo g. (-/-s,-/-s) : Eskimo g.

Eskorte b. (-,-n) : [merdead., lu] ambroug g., heuliad g., amheuliad g., amheuliadeg g., ambrougadeg b.

eskortieren V.k.e. (hat eskortiert) : amheuliañ, amheuliata, ambroug.

Esoterik b. (-) : rinouriezh b., ezoteregezh b., ezoterouriezh b.

esoterisch ag. : rinek, kevrinek, ezoterek.

Esotropie b. (-) : [mezeg.] loakrerezh engwar g., engwarded lagadel b.

Esparsette b. (-,-n) : [louza.] foenn-gall g., foenn-Spagn g., geot-gall str., geot gallek str.

Esparto g. (-s) / **Espartogras** n. (-es) : [louza.] broen-palud str.

Espartoware b. (-,-n) : [kenwerzh] traezenn broen-palud b., treilheris g., treilh b., treilhenn b.

Espe b. (-,-n) : [louza.] kren str., krenerezh b., gwez-kren str., koad-kren g., gwez-koad-kren str., [lenn.] bondilh str.

Espenlaub n. (-s) : [dre skeud.] *wie Espenlaub zittern*, krenañ evel ur barr delioù, krenañ evel ur bern delioù, krenañ evel ur bern delioù sec'h, krenañ evel un delienn, krenañ evel un delienn e beg ur wezenn, krenañ evel un delienn en avel, krenañ evel un deliaouenn.

Espenholz n. (-es) : koad kren g., kren g.

Espenwald g. (-es,-wälder) : krenedeg b.

Esperanto n. (-/-s) : esperanteg g.

Esperanto-Weltkongress g. (-es,-e) : Kendalc'h Hollvedel an Esperanteg g.

Esperanto-Wort n. (-s,-wörter) : ger esperantek g.

Esplanade b. (-,-n) : 1. reper g., rakkêr b. ; 2. hent-bale g., boulouard g., bali b., alez b., pourmenadenn b.

Espresso n. (-s,-s) : kafe expresso g.

Espressomaschine b. (-,-n) : grek expresso b., cheftalenn expresso b.

Esprit g. (-s) : spered g., ijin g., soutilded b.

Essay g./n. (-s,-s) : [lenn.] studiadenenn b., amodadenn b., displegerez g.

Essayist g. (-en,-en) : saver studiadennoù g.

Essayistin b. (-,-nen) : savezez studiadennoù b.

essbar ag. : mat da zebriñ, debradus, debrus, bevezadus, P. debrapl ; *das ist nicht essbar*, n'eus ket a zebr d'an dra-se ; *schwer essbares Brot*, bara a dri lonk hag un astenn gouzoug g.

Essbarkeit b. (-) : debradusted b.

Essbesteck n. (-s,-e) : loaioù lies.

Esse b. (-,-n) : 1. siminal g./b. ; 2. forj g., fornez b. ; 3. [dre skeud.] *etwas in die Esse schreiben*, kroaziañ war udb, ober e gañv d'udb, ober e ziuver eus udb, koll pep spi da adkavout udb.

Essecke b. (-,-n) : korn ar predoù g.

essen V.gw. (isst / aß / hat gegessen) : debriñ, predañ, ober ur pred, pakañ boued, bezañ gant e voued, bezañ gant e bred, boueta, drailhañ, [dre fent] peuriñ, P. kargañ boued, kargañ e gof, chaokat, kouchañ toaz er forn, tagañ, lonkañ e voued, lopañ e bred, plaouiañ ; *mäßig essen und trinken*, bezañ moder en debriñ hag en evañ, mont dousik d'ar boued ha d'an evajoù, mont goustad war ar boued hag an evajoù, debriñ hag evañ gant muzul, debriñ hag evañ gant furnez, diskouez furnez e-keñver an debriñ hag an evañ, en em voullañ a-fet debriñ hag evañ, ren ur vuhez plaen ha reoliet-mat war an debriñ hag an evañ ; *er isst nicht besonders viel*, ne zebr ket kement-se, hennezh ne ya ket fonnus war ar boued ; *essen gehen*, mont da glask e bred (e verenn, e goan), mont da glask penn d'e bred, mont d'e voued, mont da zebriñ, mont da glask e damm, mont da gaout e bred, mont d'e bred ; *gut essen und trinken*, ober chervad / ober fest (Gregor), ober lapavan, c'hoari lapavan, korfata, kofata ; *wer gesund isst, sieht gut aus*, diwar boued mat e teu neuz vat, yec'hed an den a glev ouzh e vagadurezh ; *hier kriegen wir nichts zu essen*, amañ n'eus ger a damm ; *in aller Ruhe essen*, daskiriat, chom da zaskiriat, kaout goar da bredañ, debriñ en e blijadur ; *mit Appetit essen*, debriñ kalonek, debriñ a galon zigor, debriñ a galon yac'h, mont a galon yac'h war ar boued, mont a galon yac'h d'e voued, debriñ a galon vat, debriñ c'hwek, debriñ kreñv, kavout mat e voued, debriñ naonek, debriñ dibismig, kavout blaz gant e voued, kaout goust, kavout mat e geusturenn, bezañ a-zevri gant e bred ; *er isst nur immerzu*, atav e vez debr-debr ; *zu Mittag essen*, merennañ, bezañ gant (debriñ) e verenn, pakañ e verenn, debriñ merenn, debriñ lein, leinañ ; *sie hatten hier zu Mittag gegessen*, amañ e oant bet gant o merenn, amañ e oant bet o leinañ, amañ e oant bet o verennañ ; *habt ihr schon zu Mittag gegessen ?* ha debret eo lein ganeoc'h ? ; *zu Abend essen*, koaniañ, bezañ gant e goan, debriñ e goan, pakañ e goan, debriñ koan, bezañ gant koan ; *zu Abend aßen sie zusammen*, koan a vo etrezo ; *haben Sie schon zu Abend gegessen ?* debret eo koan ? ha debret eo koan ganeoc'h ? P. ha brifet eo koan

ganeoc'h ? ; *um wie viel Uhr essen wir zu Abend ?* da bet eur emañ koan ? ; *bei jemandem zu Abend essen*, dont gant e goan da di u.b., predañ e ti u.b., chom gant e goan e ti u.b. ; *bei jemandem zu Mittag essen*, mont gant e verenn da di u.b., predañ e ti u.b., debriñ (merennañ, leinañ) e ti u.b., chom gant e verenn e ti u.b. ; *zu Mittag isst er in der Schule*, er skol e chom gant e verenn ; *auswärts essen*, mont da zebriñ (mont gant e goan, mont gant e verenn) en un ostaleri ; *daheim essen*, chom (bezañ) gant e verenn (e goan) er gêr, chom er gêr da zebriñ, predañ (merennañ, koaniañ) er gêr ; *mit Widerstreben essen*, bezañ serret e galon, debriñ gant doñjer (en eneb d'an-unan, en desped d'an-unan, a-enep e c'hoant, daoust d'an-unan, en enep d'an-unan, en ur c'hinañ, gant diegi, gant reked), chom da vlasaat ur meuz bennak, na zont don e zent e-barzh, pitouilhat, P. damantiñ d'e naon ; *roh essen*, debriñ ent kriz (e-kriz) ; *gekocht essen*, debriñ traoù poazh(et) ; *sich krank essen*, debriñ kement ha ken brav ken na skoer klañv, debriñ kement ha ken bihan ken na chomer klañv, skeiñ klañv diwar re gofad, tapout korn kof goude re gofad (gant ar re gofad), ober re gofad ; *sich satt essen*, debriñ e walc'h, debriñ e begement, debriñ e roll, distagañ ur c'hofad, bourellañ brav e borpant (Gregor), tennañ e gof er-maez a vizer, tennañ e galon eus ar vizer, leuniañ e gof, debriñ leizh e gof, debriñ gwalc'h e galon, ober ur c'hofad ; *er hat zu viel gegessen*, diwar re emañ ; *jeder wird sich satt essen können*, leizh kof a vo, boued kof 'zo hag a vo da dout, ne vanko na chervad na gwin, trawalc'h a voued a vo evit gwalc'hañ an holl, pep hini a zebro e walc'h hag a evo e roll ; *er hat sich nur halb satt gegessen*, n'en deus bet nemet hanter e walc'h, n'en deus graet nemet hanter gofad ; *du hast dich noch nicht satt gegessen*, n'eo ket tenn warnout c'hoazh, me a wel eo laosk da jiletenn ; *für vier Mann essen*, plaouiañ, floupañ, kordañ boued, flumañ, pilat, bezañ kleuz betek begoù e dreid, debriñ evel ur marlonk, debriñ evel ul loen, bezañ kreñv war ar chaokat, kaout ur malouer mat, ober kof bras, debriñ ent marlonk, pilat boued a-c'hoari-gaer, pegañ war ar boued, debriñ evel ur roñfl, lonkañ evel ur ranklez (Gregor) ; *tüchtig essen*, debriñ c'hwek, debriñ kreñv, P. riñsañ e asied, ober meurlarjez, pilat boued, bezañ kreñv war ar chaokat, kaout ur malouer mat, pegañ war an traoù, brifal / dantañ kaer / kargañ kaer e gof / bourellañ ervat e borpant (Gregor), bezañ don e gof, tennañ e gof er-maez a vizer, tennañ e galon eus ar vizer, bountañ boued en e vouzelloù, bezañ frank e vouzelloù, choukañ traoù, lakaat traoù e-barzh e fas, bezañ digor e galon, debriñ dibismig, pegañ war ar boued ; *sich voll essen*, kargañ kaer e vouzelloù, kargañ betek toull e c'houzoug, en em gargañ a voued, ober ur foeltr-bouzelloù, ober ur rontad, bezañ ouzh taol betek toull e c'houzoug, lakaat tenn war e vegel, pegañ war an traoù, debriñ da darzhañ, kargañ kaer e gof / dantañ kaer / fripal / brifal / bourellañ ervat e borpant (Gregor), ober (tapout) ur c'hofad, ober ur geusturennad, bountañ un torad en an-unan, kargañ e deurenn, ober kargoù bras ouzh taol, tennañ e gof er-maez a vizer, tennañ e galon eus ar vizer, ober ur pezh teurennad, kargañ e sac'h betek ar skoulm, kargañ betek toull ar c'hargadenn (betek ar c'hourlañchenn, betek ar gornailhenn), sachañ gant an-unan, debriñ dreist-kont,

debrñ evel ur marlonk, debrñ evel ur roñfl, debrñ leizh e gof, korfata, kofata ; *in aller Eile essen, stehend essen*, debrñ un tamm buan-ha-buan (dindan ar meud, dre hast, gant dillo bras, a-brez-kaer, diwar ar sav) ; *jemandem zu essen geben*, magañ u.b., bevañ u.b., predañ u.b., pasturiñ u.b. ; *iss doch !* [dre fent] lonk da voued, warc'hoazh e chaoki ! ; *er isst lieber im Stall als bei uns am Tisch*, hennezh a glev ar benedise en e graou.

V.k.e. (isst / aß / hat gegessen) : debrñ, tañva, P. chaokat, chaokat war, kouchañ, brifañ, krignat, lipat, lopañ, lonkañ ; *etwas essen*, debrñ un tamm bennak, kemer un tamm bennak, krignat un tamm bennak ; *möchtest du wirklich nichts essen ?* ne zebrez ket ? nann ? ; *ich habe ein Stück von diesem Brot gegessen*, debret em eus eus ar bara-se ; *was der alles isst !* hennezh a chouk traoù 'vat ! ; *nichts essen dürfen*, ober kof moan, ober kofig moan, ober kof gioc'h ; *was essen wir zu Mittag ?* petra a vo da lein ? ; *was habt ihr zu Mittag gegessen ?* petra hoc'h eus bet d'ho lein ? ; *ich würde gern ein Stück essen*, un tamm a yelo ganin ; *Äpfel essen*, drailhañ avaloù, debrñ avaloù ; *Brot essen*, debrñ bara ; *ich esse genauso gern Fleisch wie Fisch*, kenkoulz eo ganin kig ha pesked, kenkoulz eo ganin kig evel pesked, kenkoulz eo din kig ha pesked, kenkoulz eo din kig evel pesked ; *er isst gern Fisch*, hennezh a ya mat a-walc'h war ar pesked ; *esst so etwas nicht !* n'it ket d'ar boued-se ! n'it ket war ar boued-se ! ; *die Schüsseln leer essen*, riñsañ an asiedoù, riñsañ ar pladoù ; *seinen Teller leer essen*, lonkañ kement tra 'zo en e asied, skubañ e asiedad, lipat mistr e asiedad, pipañ e asiedad, echuiñ e asiedad, mont an holl asiedad gant an-unan, mont tout an asiedad gant an-unan, razhañ e asiedad, debrñ e asiedad razh a-grenn, gouloñ e skudell, goulonderiñ e skudell ; *man ist, was man isst*, ar bevañs a ra tud ha loened ; [dre fent] *der Mensch ist, was er isst*, lavar din petra a zebrez hag e lavarin dit petra out, ar bevañs a ra al loened hag an dud ; P. *nichts zu essen bekommen*, ober kof moan, ober kofig moan, ober kof gioc'h, bezañ bevet gant esperañs ha dour sklaer, chom da chaokat goulo, chom da sunañ e vizig, chom da vuzelliñ ; *nichts zu essen haben*, na gaout netra da grignat (da chaokat, da lipat), na gaout tra ebet da grignat nemet treid siliou ha divskouarn kelien, na gaout griñsenn da zebriñ, na gaout ur c'hriñsenn da lakaat etre e zent, na gaout ur boulifrenn da zebriñ, ober kof moan (bouzelloù moan, bouzellenn voan), na gaout tamm da zebriñ ; *ich habe gar nichts gegessen*, n'em eus debret tamm, n'em eus debret griñsenn, n'em eus ket debret ur boulifrenn, n'em eus ket lakaet ur c'hriñsenn etre va dent, n'em eus ket debret un elfenn, n'em eus tanvaet begad boued ebet, o chaokat goulo emañ, oc'h ober kof moan (bouzelloù moan, bouzellenn voan) emañ, war va c'halon noazh emañ ; *nichts zu essen und zu trinken haben*, na gaout na tamm na takenn ; [kr-] *wes Brot ich esse, des Lied ich sing*, an hini a zalc'h an askorn emañ abred ar c'hi war e zorn, an neb a zalc'ho an askorn a yelo ar c'hi da-heul e zorn ; *wer nicht kommt zur rechten Zeit, der muss essen, was übrig bleibt*, n'eo ket er goañv eo mont da glask avaloù en ur wezenn - ar c'hentañ a sav a gac'h el lec'h ma kar - ar belladenn a zo kac'hadenn - ar re gentañ a lip o gweuz, ar re all a sell a dreuz - abred ne goll james - d'ar ruzerien e vo lakaet ar

c'hazh er pod ; *gern Austern essen*, kavout mat an istr, kavout blaz gant an istr ; *ich esse für mein Leben gern Austern*, pitouilh on war an istr, ruz on war an istr, ur gwall zebret istr a zo ac'hanon, taer on war an istr, sot on gant istr, tik on gant an istr, me a zo ur gwall baotr war an istr, kreñv on war an istr, pitouilhat a ran pa vez istr, pa vez istr e pegan warno, bourrañ a ran bras debrñ istr, pa vez tu din e skoan war an istr, me a zo paotr an istr ; *er isst für sein Leben gern Suppe*, ur soubenner (ur sac'h-soubenn) a zo anezhañ, hemañ 'zo paotr ar soubenn, ur bleiz soubenn eo ; *er hat die Weisheit mit Löffeln gegessen*, ur furnez dreistnatur en devez (Gregor), sunet en deus ar furnez ouzh bronn e vamm.

Essen n. (-s,-) : 1. tamm g., traoù da zebriñ lies., predad g., boued g., debr g., debradur g., debrerezh g., debrñ g., kefalenn b., keusturenn b., tinell b., magadur g., magadurezh b., mezhur g., pask g., paskadur g., peurin g., kundu b. ; *gutes Essen*, kefalenn b., boued mat g., kegin vat b., keusturenn vat b., kundu vat b. ; *sich auf das Essen stürzen*, lamm gant ar boued ; *Essen und Trinken hält Leib und Seele zusammen*, ur sac'h goulo ne chom ket en e blom - kofoù diroufenn, kofoù seder - an tamm hag al lomm a zalc'h an den en e blom ; *das Essen und die Getränke bezahlen*, paeañ an debrñ hag an evañ, paeañ an debrag hag an evaj ; *jemandem das Essen verleiden*, terriñ e c'hoant debrñ d'u.b., terriñ e ilboued d'u.b., dic'hoantaat u.b. da zebriñ / lemel ar c'hoant debrñ digant u.b. (Gregor) ; *das Essen verweigern*, dinac'h debrñ, nac'h ar boued kinniget d'an-unan, lakaat souezhet e revr, na falvezout gant an-unan debrñ ur begad, ourzal ouzh e voued, mouzhañ ouzh e voued ; *zu vieles Essen ist schädlich*, an holl draoù mat d'ar staon n'int ket atav mat d'ar stomog, ken gwazh re ha re nebeut, nemet sec'hed pe naon az pije na zebret tamm ha na ev banne, gwelloc'h un tamm bemdez eget re da veurlarjez, gwelloc'h eo boued da venel evit kof da freuzañ ; *nach dem Essen muss man sich die Zähne putzen*, goude en devout debret e rank an den gwalc'hiñ e zent ; *beim Essen bist du tüchtiger als bei der Arbeit*, gwelloc'h out da zebriñ eget da labourat, te a zo kreñvoc'h war an debrñ eget war al labour ; *er wird sich beim Essen einschränken müssen*, renabiliñ a ranko gant e voued ; *er ist beim Essen heikel*, tener eo war ar boued, n'eo ket brizh e sac'h, hennezh a zo ur galon beñver a zen ; *beim Essen nicht heikel sein*, bezañ dibismig, bezañ brizh e sac'h, bezañ diratous, bezañ jastren, bezañ ken broust ha tra, na vezañ figus war ar boued.

2. pred g., pred-boued g., debrñ g., P. tag g. ; *das Essen ist fertig ! Essen ist fertig !* darev (prest) eo koan ! darev (prest) eo ar boued ! deuit d'ho koan ! ouzh taol ! deuit da glask ho merenn ! deuit da glask ho koan ! deuit da zebriñ ho poued ! deuit d'ho poued ! prest eo ar geusturenn ! ; *jemanden zum Essen rufen*, krial u.b. ouzh taol, hopal d'u.b. dont da zebriñ, gelver u.b. da zont da zebriñ, gelver u.b. d'e bred, gelver u.b. d'e voued ; *schlichtes Essen*, pred dibouloud g. ; *das Essen zubereiten*, fardañ boued, fichañ boued, terkañ boued, aozañ boued, ober kegin, ober ar kegin, keginañ, pourchas ur pred, reiñ un terk d'ar boued, embladiñ, alejiñ ur pred, aveiñ ar boued, danzen boued, dareviñ boued, ober kundu ; *ein fürstliches Essen vorbereiten*,

lakaat ar ber war ar billig, aozañ ur pabor a bred, pourchas ur pabor a bred, fritañ ur pabor a bred, rouzañ ur friko, aozañ ur pred a-stroñs, dareviñ ur banvez, fardañ ur pred lipous, fardañ ur pred boued eus ar re wellañ, aozañ ur pred eus an dibab, aozañ ur pred lipous (eus ar gurunenn, eus ar vegenn) g., aozañ ur banvez eus ar c'haerañ g., aozañ un tarin a friko, aozañ ur friko c'hagn ; *ein Essen mit ausschließlich Meeresfrüchten vorbereiten*, aozañ ur pred diwar boued-mor ; *nach dem Essen*, goude pred ; *nach so einem Essen wird er wieder gesund*, goude an debriñ-se e teuo yec'hed dezhañ endro, goude ur pred a seurt-se e teuo yec'hed dezhañ endro ; *jemanden zum Essen einladen*, pediñ u.b. ouzh e daol, pediñ u.b. da dañva e vara, pediñ u.b. da goaniañ en e di (da zont da zebriñ), pediñ u.b. da zebriñ koan (merenn), pediñ u.b. da zont da leinañ / kouvianñ u.b. da leinañ (Gregor) ; *vom Essen aufstehen*, sevel diouzh taol ; *er ist gerade beim Essen*, emañ o kemer e bred, emañ gant e bred, emañ o predañ, emañ oc'h ober ur pred, emañ gant debriñ ; *mit dem Essen halb fertig sein*, bezañ hanter-bred ; *er ist mit dem Essen halb fertig*, hanter-bred emañ ; [kr-l] *der Appetit kommt beim (mit dem) Essen*, a) o tebiñ e teu ar c'hoant debriñ, an debr a zegas c'hoant debriñ, tammoù bihan hag alies a garg ar c'hof ha pa ve diaes ; b) [dre skeud.] seul vui en deus an den seul vui e fell dezhañ kaout - seul vui, seul c'hoazh - kalon an den a zo c'hoantus.

Essenkehrer g. (-s,-) : skarzher siminalioù g.

Essensausgabe b. (-,-n) : 1. gwic'hed ar meuzioù da gemer b. ; 2. ingaladur ar boued g.

Essensmarke b. (-,-n) : tiked pred g., tiked boued g.

Essensreste lies. : *die Essensreste*, ar ramagnoù lies., ar ramagnantoù lies., ar restajoù lies., an dilerc'hioù lies., ar relegoù lies., ar restoù lies., ar restadoù lies., ar restaoloù lies., an dilerc'h pred g., ar bruzunajoù lies., ar bruzunadur ar pred g., al lipaj g., an nemorantoù lies., an nemorant g., ar pailouroù lies. ; *mit den Essensresten vom Vortag zubereitete Mahlzeit*, interamant ar relegoù g. ; *die Speisereste vom Vortag essen*, ober interamant ar relegoù ; *Essensreste liegen lassen*, ober pailouroù gant ar boued, pismigañ ar boued.

Essenszeit b. (-,-en) : poent debriñ g., mare ar pred g. ; *es ist Essenszeit*, poent debriñ eo, poent merenn eo, poent koan eo.

Essentialismus g. (-) : [preder.] bonvoudelouriezh b., boudoniezh b., anielouriezh b.

Essentialist g. (-en,-en) : [preder.] bonvoudelour g., anielour g.

Essenz b. (-,-en) : 1. [kegin.] chugon g., hili meur g. ; 2. [kimiezh] irad g. ; 3. [preder.] penn-natur g., enboud g., anien b., hennad g., doare-bezañ g., bonvoud g., naturiezh b., gwirvoud g., bezañs b., hennvoud g., esañs g.

essenzial ag. / **essenziell** ag. : 1. pennañ, derc'hvoudel, ret, gourfouezus, pouezus, brasañ, pennañ, kentañ, bonel, diazez, diazezel, kentael ; 2. [preder.] bonvoudel, solwezel, solwezek.

Esser g. (-s,-) : debrer g., brifer g., preder g. ; *ein tüchtiger Esser sein*, bezañ ur bouetaer, bezañ un debrer bras / bezañ un debriad / bezañ un danter kaer / bezañ ur brifaod (Gregor), bezañ kreñv war ar chaokat, kaout ur

malouer mat, ober kof bras, debriñ ent marlonk, debriñ evel ur roñfl, pilat boued a-c'hoari-gaer, pegañ war ar boued, bezañ rankles, bezañ marlonk, bezañ ur c'hof don, bezañ don e gof, bezañ debrus, bezañ hir e zent, bezañ hir ha lemm e zent ; *heikler Esser*, pitouilher g. ; *unnütze Esser*, kollerien-voued lies., kollerien-o-bara lies., laeron-o-bara g., laeron-o-boued g., laeron-o-amzer g., tud na c'hounezont ket o dour lies., kac'herien-voued lies., tud kreñvoc'h war an debriñ eget war al labour lies., tud gwelloc'h da zebriñ eget da labourat lies. ; *man wirft mir vor, ein unnützer Esser zu sein*, rebech a reer din ar bara a zebran ; *Esser beim Frühstück, Frühstück*, leiner g. ; *Mittagesser*, leiner g., merenner g. ; *Esser beim Abendbrot, Abendesser*, koanier g.

Esserei b. (-,-en) : banvez g., chervad b., lapavan g., lontegezh b., skloufoni b.

Esserin b. (-,-nen) : debrerez b., briferez b., prederez b.

Essgeschirr n. (-s,-e) : 1. listri lies., listri-taol lies., traoù lies., rikoù taol lies. ; 2. [lu] skudell b.

Essgier b. (-) : gournaon g., marnaon g., marnaonegezh b., marnaoniegezh b., naonegezh b., diwalc'h g., kounnar debriñ b., naon rañkles g.

essgierig ag. : glout, lontek, lonkek, lontrek, lamprek, dislangour, marlonk, loufres, rankles, rankoudus, brifaot, gournaonek, gargadennek, gourlañchennek, gourhampl, gourmant, ingoulek, mac'hom, marnaoniek, marnaonek, morser, naonek, tavantek, sklouf, argarzh, diwalc'hus, arloup, douget d'e gof, mignon d'e gof.

Essig g. (-s,-e) : 1. gwinêgr g. ; *der Wein wird zu Essig*, treiñ a ra ar gwin da winêgr ; *mit Essig anmachen*, *Essig begeben*, gwinêgrañ, temzañ (sasuniñ) gant gwinêgr ; *ein Schuss Essig, eine Idee Essig*, ur strilhig gwinêgr g., ur strilhennig winêgr b., un diveradenn winêgr b., ur splot gwinêgr g. ; 2. [dre skeud.] P. *damit ist es Essig* ! c'hwitet eo an taol ! c'hwitell ! e-barzh ar sac'h ! debret eo koan ! echu an neizh kegin !

Essigbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez-sumak str.

Essigbeere b. (-,-n) : [louza.] spem-trechonek str., berberez str.

Essigbildung b. (-,-en) : [kimiezh] aketegezh b.

Essigbrauerei b. (-,-en) : uzin gwinêgr b., gwinêgrerezh b.

Essigessenz b. (-,-en) : irad gwinêgr g.

Essigfabrik b. (-,-en) : uzin gwinêgr b., gwinêgrerezh b.

Essiggürkchen n. (-s,-) : kokombrez-bihan dre winêgr str., kornichon g. [*liester* kornichonoù].

Essiggurke b. (-,-n) : kokombrez dre winêgr str.

Essigmutter b. (-,-mütter) : gwele ar gwinêgr g., mamm ar gwinêgr b., mammenn ar gwinêgr b., mammennoù ar gwinêgr lies.

Essig-Rose b. (-,-n) : [louza.] roz gallek str.

essigsauer ag. : 1. [kegin.] trenk ; 2. [kimiezh] aketek ; 3. [apotikerezh] *essigsauere Tonerde*, aketat alumin g. ; *essigsaueres Salz*, aketat g.

Essigsäure b. (-,-n) : [kimiezh] trenkenn aketek b.

Essigsoße b. (-,-n) : [kegin.] hilienn-winêgr b., gwinêgrenn b., chaous gwinêgr g.

Esskastanie b. (-,-n) : [louza.] 1. kistin-Roazhon str. ; 2. gwez kistin-Roazhon str.

Esskohle b. (-) : glaou govel str.

Esskorb g. (-s,-körbe) : paner defotachoù b., paner brenadennoù b.

Esslöffel g. (-s,-) : loa b.

Esslust b. (-,-lüste) : ilboued g.

esslustig ag. : glout, lontek, lonkek, lontrek, lamprek, dislangour, marlonk, loufres, rankles, rankoudus, brifaot, gournaonek, gargadennek, gourlañchennek, gourhampl, gourmant, ingoulek, mac'hom, marnaoniek, marnaonek, morser, tavantek, sklouf, argarzh, diwalc'hus, arloup, douget d'e gof, mignon d'e gof, naonek.

Essnapf g. (-s,-näpfe) : skudell b.

Esssaal g. (-s,-säle) : sal-debriñ b., predva g.

Essstäbchen n. (-s,-) : gwalig b. [*liester* gwaligoù].

Esssucht b. (-) : gournaon g., marnaon g., marnaonegezh b., marnaoniegezh b., naonegezh b., diwalc'h g., kounnar debriñ b., naon rañkes g. ; *sie leidet unter Esssucht*, an diwalc'h a zo ganti, klañv eo gant an diwalc'h.

esssüchtig ag. : gournaonek, marnaoniek, marnaonek, diwalc'hus ; *sie ist esssüchtig*, an diwalc'h a zo ganti, klañv eo gant an diwalc'h.

Esstisch g. (-es,-e) : taol-zebriñ b., taol-bred b., taol-voued b.

Essware b. (-,-n) : *die Esswaren*, ar bevañs g., ar boued g., ar bitailh g., ar pourvezioù lies., an danvezioù-bevañ lies.

Esszimmer n. (-s,-) : sal-debriñ b.

Establishment n. (-s,-s) : **1.** urzhiadurezh b. ; **2.** renkad ren b., renkadoù uhel lies., kasta ren g. ; **3.** pennoù bras lies., tud cheuc'h lies., tud brav lies., brasañ juloded (pitaoded, pinarded, krokanted, tarined, oc'haned, mondianed) ar vro lies., begenn b., dibab g.

Este g. (-n,-n) : Estoniad g.

Ester¹ b. : Ester b.

Ester² g. (-s,-) : [kimiezh] ester g.

Esther b. : Ester b.

estimieren V.k.e. (hat estimiert) : priziañ, prizañ, feuriañ.

Estin b. (-,-nen) : Estoniadez g.

Estland n. (-s) : Estonia b.

estländisch ag. / **estnisch** ag. : estonat, [yezh.] estonek.

Estrade b. (-,-n) : leurenn b.

Estragon g. (-s) : [louza.] stragon g.

Estrich g. (-s,-e) : leur simant b., dar simant b. ; [tekn] *schwimmender Estrich*, leur simant war flod b. (Gregor).

ESZB n. (- pe -s) : [berradur evit **Europäisches System der Zentralbanken**] Reizhiad Europat ar Bankoù Kreiz b.

Eszett n. (-,-) : [yezh.] estsett g., ß.

etablieren V.k.e. (hat etabliert) : **1.** [kenw.] sevel, krouiñ ; *ein Geschäft etablieren*, sevel (krouiñ) un afer, en em ziazezañ ; *eine Robbenkolonie hat an diesem Küstenstreifen ihr Revier etabliert*, un tolpad reuniged a ra e chomlec'h en aod-mañ ; **2.** *er ist etabliert*, diazezet mat eo bremañ er vuhez, graet en deus e dreuz er vuhez, graet en deus e dreuziad dre ar vuhez, graet en deus e dreuziad dre ar bed, dastumet en deus danvez, graet en deus fortun, graet en deus mat, graet en deus e graf, graet en deus krazadenn.

V.em. : **sich etablieren** (hat sich (t-rt) etabliert) : en em ziazezañ ; *all seine kinder haben sich etabliert*, fortuniet eo e holl vugale, postet mat eo e holl vugale, plaset mat

eo e holl vugale, diskarg eo eus e vugale, aet eo holl e vugale diwar an dorzh.

etabliert ag. : **1.** fortuniet, postet mat, plaset mat, diazezet mat ; *er ist etabliert*, diazezet mat eo bremañ er vuhez, graet en deus e dreuz er vuhez, graet en deus e dreuziad dre ar vuhez, graet en deus e dreuziad dre ar bed, dastumet en deus danvez, graet en deus e graf, graet en deus fortun, graet en deus mat, graet en deus krazadenn ; **2.** diazezet er vro abaoe pell ; *die etablierte Ordnung*, an urzhiadurezh b.

Etablissement n. (-s,-s/-e) : **1.** ti g., savadur g., diazezadur g., stal b. ; **2.** [dre flourdro] ti a blijadurezh g., ti an ebatoù g., bordel b., fouzhle'h g., gasti g., ti ar gisti g., ti-fall g.

Etage b. (-,-n) : solieradur g., estaj g., solier b., kombod g. ; *er wohnt in der Etage direkt über uns*, emañ o chom a-uc'h (a-us, a-zioc'h) dimp, emañ o chom er solier a-us dimp, emañ o chom e-krec'h ; *in die obere Etage steigen*, pignat e-krec'h, mont e-krec'h, mont e laez, mont d'al laez, mont war laez, mont d'an nec'h.

Etagenbett n. (-s,-en) : gwele-estaj g.

Etagenheizung b. (-,-en) : tommerez-kreiz hiniennel g.

Etagenwohnung b. (-,-en) : estaj ranndi g., ranndi en un estaj a-bezh b.

Etagerer b. (-,-n) : estajerenn b., stal b., stalenn b., astell b., lañsed b.

Etappe b. (-,-n) : **1.** arsav g., ehan g. ; **2.** tennad-hent g. ; *in mehreren Etappen*, a-dennadoù, dre reuz, a-reuziadoù, etre daou pe dri reuz, a-grogadoù, e meur a wech, a-frapadoù ; [dre skeud.] *einige Etappen überspringen*, gaoliata an traoù, mont re vuan ganti, mont re brim ganti ; **3.** [lu] servijoù a-dreñv d'al linenn-dan lies.

Etappensieg g. (-s,-e) : [sport] trec'h war un tennad-hent g.

Etappensieger g. (-s,-) : [sport] trec'hour war un tennad-hent g.

Etat g. (-s,-s) : **1.** [polit.] boujedenn b., budjed g., arc'hantroll g., kellidsteuñv g., kellidsteuñv ar Stad g., ergoust g. ; *das ist im Etat nicht vorgesehen*, n'eo ket bet enskrivet e-barzh ar budjed, n'eo ket bet rakwelet er c'hellidsteuñv ; *den Etat überziehen*, ober dispignoù dreist arc'hant ar c'hellidsteuñv, distremen ar c'hellidsteuñv, distremen an ergoust rakwelet ; **2.** [Bro-Suis] teuliad g.

Etatansatz g. (-es,-ansätze) : rakkellidsteuñv g., rakvudjed b.

Etataufstellung b. (-,-en) : saveladur ar budjed g.

etatisieren V.k.e. (hat etatisiert) : [polit.] enskrivañ er budjed, dougen er c'hellidsteuñv.

Etatismus g. (-) : stadelouriezh b.

Etatist g. (-en,-en) : stadelour g.

Etatmittel n. (-s,-) : [polit.] arc'hant eus ar budjed g.

Etatverwaltung b. (-,-en) : teñzorieriezh g.

etc. [berradur evit **et cetera**] h.a., hag all, hag e-se, ha kement tra 'zo c'hoazh, ha kement tra 'zo holl, ha kement a zo, ha me oar me, ha n'ouzon dare, hag ar rest, ha n'ouzon pet all, ha pet tra-holl, ha traoù evel-se.

etepete ag. : flammik, leun a orbidoù, orbidus, katik, milis.

Ethanol n. (-s) : [kimiezh] etanol g.

Ethanolalkohol g. (-s) : [kimiezh] alkool etilek g.

Ethik b. (-) : [preder.] divezouriezh b., divezelezh b., buhezegezh b., dereadelezh b., buhezoniezh b., buhezouriezh b., skiant ar mad b.

Ethiker g. (-s,-) : [preder.] divezour g., buhezoniezhour g.

ethisch ag. : [preder.] divezel, buhezoniel, buhezoniezhel, buhezegezhel ; *ethischer Wert*, buhezelezh b. ; *ein unbedingtes ethisches Gesetz*, un dlead groñs g.

Ethnie b. (-,n) : kenel b., broad b., broadelezh b.

ethnisch ag. : keneliek, kenelel, gouennel ; *die Inselbevölkerung besteht aus Menschen verschiedenen ethnischen Ursprungs*, an dastum tud eus pobloù disheñvel a ya d'ober poblañs an enezenn ; *das ethnische Unbewusste*, an diemskiant kenelel b.

Ethnograf g. (-en,-en) / **Ethnograph** g. (-n,-en) : kenelour g., gouennoniour g., tudour g.

Ethnografie b. (-) / **Ethnographie** b. (-) : kenelouriezh b., tudouriezh b., gouennoniezh b.

Ethnograf b. (-,-nen) / **Ethnograph** b. (-,-nen) : kenelourez b., gouennoniourez b., tudourez b.

ethnografisch ag. / **ethnographisch** ag. : gouennoniezhel, tudouriel, ... tudouriezh.

Ethnologue g. (-n,-n) : etnologour g., tudoniour g., gouennoniour g., gwerinoniour g.

Ethnologie b. (-) : etnologiezh b., keneloniezh b., tudoniezh b., gouennoniezh b., gwerinoniezh b.

Ethnologin b. (-,-nen) : etnologourez b., tudoniourez b., gouennoniourez b., gwerinoniourez b.

ethnologisch ag. : etnologel, gouennoniezhel, tudoniel, gwerinoniezhel, ... tudoniezh.

Ethnopsychiatrie b. (-) : kenelpsikiatriezh b., kenelvredvezekniezh b., kenelvredvedisinerezh g., etnopsikiatriezh b.

Ethnozentrismus g. (-) : kenelgreizennouriezh b., kenelgreizelouriezh b.

Ethnozid g./n. (-s,-e) : kenellazh g.

Ethos n. (-) : [preder.] divezouriezh b., buhezegezh b., dereadelezh b.

Etikett n. (-s,-el/-en/-s) : skritellig b., tikedenn b.

Etikette b. (-,-n) : reol diplomatek b., reizh al lezioù b., reizh-lez b., reoladegezh b., lidadur g., komedad g. ; *sich nach der Etikette richten*, doujañ da reolennoù ar reizh vat ; *das sind Leute, die viel Wert auf Etikette legen*, an dud-se a blij an ton dezho.

Etikettenschwindel g. (-s) : touellerezh war ar varc'hadourezh g. ; *das ist reinster Etikettenschwindel !* se 'zo kignat an dud !

etikettieren V.k.e. (hat etikettiert) : tikedenniñ, skritellat.

Etikettierung b. (-,-en) : tikedennerezh g., tikedennañ g.

etliche(r,s) ag. : un tamm mat a, un tamm brav a, kalz, ur bechad mat a, meur a ; *nach etlicher Zeit*, un tamm mat a amzer goude-se, ur pennad mat a amzer goude-se, goude ur pennad brav a amzer, goude un herrad brav a amzer, goude ur c'heid amzer brasik a-walc'h, goude meur a amzer ; *um etliches besser*, kalz gwelloc'h, ur barr gwell, un toullad gwell, un tamm mat gwelloc'h, gwelloc'h a-galz ; *um etliches schöner*, kalz bravoc'h, ur barr bravoc'h, un toullad bravoc'h, un tamm mat bravoc'h, bravoc'h a-galz.

Etrurien n. (-s) : [istor] Etruria b.

Etrusker g. (-s,-) : [istor] Etruskad g.

etruskisch ag. : [istor] etruskat, [yezh.] etruskek.

Etsch b. : *die Etsch*, an Adij b.

Etüde b. (-,-n) : [sonerezh] studienn b.

Etui n. (-s,-s) : karitell b., klaouier g., boestig b. [*liester* boestoùigoù].

etwa Adv. : 1. war-dost da, tost da, tost-da-vat, tostik da, e-tro, damdost da, kazi, a-rez da, lod a, hogos, hogozi, bordik, war vordik, peuzvat, war-bouez nebeut, war-bouez nebeut a dra, war-nes nebeut a dra, war nebeut a dra, kichenik, prestik, war un nebeud, war-vete nebeut, war-dro, àr-dro, pe dost, pe dostik, pe war-dro, pe evel-se, pe kalz ne fell, sa, an eil da gas egile, an eil dre egile, an eil dre eben, ur ... bennak, ... bennak, e-ser, tro, tuchant, dija, dijaik, mui pe vihanoc'h, mui pe vui, muioc'h pe vui, mui pe nebeutoc'h, muioc'h pe nebeutoc'h, tamm-pe-damm, kalz pe nebeut, well-wazh ; *etwa acht Tage*, war-dro eizh devezh, e-tro un eizh devezh bennak, e-ser un eizh devezh, un eizh devezh bennak, eizh devezh bennak, eizh devezh tost-da-vat, bordik eizh devezh, war vordik eizh devezh, sa eizh devezh, war-dost da eizh devezh, tost da eizh devezh, eizh devezh pe dost (pe dostik, pe war-dro, pe evel-se, well-wazh) ; *in etwa*, war bouez nebeut, tamm-pe-damm, war nebeut a-walc'h a dra ; *etwa tausend Mann*, ur mil soudard bennak, war-dro mil soudard, e-tro mil soudard, mil soudard tost-da-vat, bordik mil soudard, war vordik mil soudard, sa mil soudard, mil soudard pe war-dro (pe kalz ne fell, pe evel-se, pe dost, pe dostik, well-wazh), mil soudard bennak, ur mil soudard bennak, ur mil bennak a soudarded, mil bennak a soudarded ; *etwa vierzig Menschen*, un daou-ugent bennak a dud g., un daouugentad a dud g., ur pergontad a dud g. ; *das ist wohl etwa vier Wochen her*, war-dro (e-tro) peder sizhun 'zo, ur beder sizhun bennak 'zo, peder sizhun 'zo tost-da-vat, lod a beder sizhun 'zo ; *etwa dreißig Jahre alt sein*, bezañ un tregont vloaz den bennak, bezañ un tregont vloaz bennak a zen ; *er war etwa sieben oder acht Jahre alt*, hennezh a oa sa seizh pe eizh vloaz ; *etwa vier Hemden*, ur peder roched b. ; *er war bloß seit etwa vier Stunden tot*, ne oa nemet war dro ur peder eur abaoe ma oa marv ; 2. [dre astenn.] *das ist doch nicht etwa dein Fall*, n'eo ket da fed memes tra ! / *kement-se n'eo ket da afer memes tra !* (Gregor) ; *bist du etwa krank ?* ha klañv out emichañs ? ; *meinst du nicht etwa, dass ...*, ha ne soñj ket dit e ... ; *nicht etwa, dass ...*, pas en abeg ma, ha neket dre an abeg ma ..., neket ma ... ; *ich gehe hin, nicht etwa dass ich dazu Lust hätte, aber ich kann nicht anders*, mont a rin di, neket ma vijen laouen da vont, met n'eus ket tu din d'ober a-hend-all - neket ma vijen laouen da vont di, met n'eus ket tu din d'ober a-hend-all ; *er war in der Kneipe und nicht etwa bei der Arbeit*, en ostaleri e oa ha pas war-dro e labour.

etwaige(r,s) ag. : degouezhus, c'hoarvezus, bezus, gallus, a c'hell bezañ ; *etwaige Kosten*, mizioù (frejoù) degouezhus lies.

etwas raganv : un dra bennak, un dra bennaket, un draig bennak, un dra, un tamm bennak, un tammig bennak, peadra, ur pezh, mann ebet ; *etwas Großes*, un dra vras bennak g., un dra vras g., un dra bennak a vras g. ; *gib mir etwas anderes zu trinken als Wasser*, ro din da evañ estreget dour ; *etwas zu essen*, un tamm boued ;

irgendetwas, n'eus forzh petra, un dra bennak, n'end eus kas (n'end eus forzh) petra vo, ne laz petra vo, ne vern petra a vefe ; *etwas Schönes*, un dra vrav g., un dra gaer g. (Gregor), ur pezh kaer g., un dra bennak a vrav g. ; *ich habe noch nie so etwas gesehen*, biskoazh em buhez n'em eus gwelet seurt traoù, biskoazh em buhez kement all, n'em eus gwelet biskoazh pezh evel an dra-se, kent ne welis evel-henn ; *sich (t-d-b) etwas zum Lesen minehmen*, kas gant an-unan peadra da lenn ; *etwas Neues*, un dra bennak a nevez, un dra nevez ; *wenn Sie etwas brauchen*, pa vanko netra deoc'h, pa vanko un dra bennak deoc'h, m'en em gavit en diouer ; *das ist immerhin (wenigstens) etwas*, kement-se bepred eo, kement-se atav eo, kement-se gounezet, kement-se muioc'h, nebeudig a ra vad, gwelloc'h fav eget netra ; *so etwas von Nachlässigkeit*, pebezh digasted (leziregezh, lentegezh, gwallegezh) ! ; *er hat etwas von einem Gelehrten*, stumm ur gouizieg a zo warnañ tamm pe damm, neuz a zo tamm pe damm warnañ da vezañ ur gouizieg ; *Margarine ist so etwas wie Butter*, ur menestin amanenn (ur meni amanenn, un asez amanenn, un tammig evel an amanenn) eo ar margarin, un dra karr pe gilhorou d'an amanenn eo ar margarin, doare an amanenn a zo gant ar margarin, un doare amanenn a zo eus ar margarin, re-bar d'an amanenn eo ar margarin ; *so etwas wie ein Pferd*, ur menestim marc'h - un asez marc'h g. - ur meni marc'h g. - ur marc'h, pe n'ouzon ket petra ; *wie konntest du so etwas tun ?* perak out aet d'ober ur seurt tra ? ; [tr-l] *es zu etwas bringen*, ober e hent er vuhez, ober e dreuz, ober e dreuziad dre ar vuhez, ober e dreuziad dre ar bed, mont da bell, ober berzh, kreññañ ; *aus diesem Burschen wird noch etwas*, ar paotr-se az ay da bell (a ray berzh er vuhez, a ray e dreuz, a ray e dreuziad dre ar vuhez, a ray e dreuziad dre ar bed), ar paotr-se a zo lec'h-dont ennañ ; *noch etwas !* lavaromp ur ger c'hoazh ! ; *nein, so (et)was !* n'eo ket gwir alato ! ma, pebezh abadenn ! petore abadenn ! biskoazh kement all ! setu aze un afer, 'vat ! sell(it) 'ta ! dal 'ta !

Adv. : un tammig ; *das ist etwas stark*, un tammig kreñv eo, kreñvik eo ; *etwas mehr*, muioc'hig, un dister dra muioc'h ; *etwas weniger*, nebeutoc'hik, un dister dra nebeutoc'h ; *etwas besser*, gwelloc'hik, gwelloc'hik ; *das ist mir etwas zu viel*, kement-se zo re din ; *etwas unter hundert*, kant war-bouez nebeut, kichenik kant, prestik kant, kant war un nebeud, ur c'hant bihan bennak, un tammig nebeutoc'h eget kant, war-dost da gant ; *etwas Geld*, un nebeud gwenneien, ur gwenneig bennak, tammoù gwenneien ; *der Suppe etwas Salz hinzufügen*, lakaat ur meudad holen e-mesk ar soubenn ; *sie kann etwas Bretonisch*, gouest eo da zrailhañ (gouzout a ra drailhañ) tammoù brezhoneg, tammoù brezhoneg a ya ganti, gouzout a oar un tammig brezhoneg, gouzout a oar ur geriennou brezhonek bennak.

Etwas n. (-,-) : *ein gewisses Etwas*, un n'ouzon petra g., ur petra din-me g., un draig bennak g. ; *sie hat das gewisse Etwas*, ur c'hwenenn a zo anezhi, digoradur a zo ganti, honnezh a zo ur plac'h a droc'h, honnezh a zo ur plac'h stipet, un tamm brav a blac'h eo, honnezh a zo ur farodez, ur gaer a blac'h eo, ur pakad brav a blac'h eo, ur vouilhez plac'h eo, ur gurun a blac'h eo, ul labousell eo, ur sukenn eo, ul loskadenn eo, ur c'harsalenn eo, ur

femelenn eo, ur garvez eo, ur fulenn eo, un tamm friant eo, ul lipadenn eo, ur blantenn eo, ur gouarc'henn eo, ur goantenn eo, ur gaerenn eo, un dekenn eo, ur chevreenn eo, un hadenn eo, ur gaer a hadenn eo, ur boked eo, ur stipadenn eo, un darinenn a blac'h eo, ur babig koant eo, ur geurenn eo, ur gogez eo.

etwelche(r,s) ag. : [Bro-Suis] un tamm mat a, ur bechad mat a, kalz.

Etymologe g. (-n,-n) : [yezh.] gerdarzhour g., etimologour g.

Etymologie b. (-,-n) : [yezh.] 1. [skiant] gerdarzhadurezh b., etimologiezh b., deveradurezh-c'herioù b., gerorinadurezh b. ; 2. [orin] gerdarzh g., gerorin g. ; *die Etymologie eines Wortes*, gerorin ur ger g., gerdarzh ur ger g.

etymologisch ag. : gerdarzhel, etimologek ; *etymologische Herkunft eines Wortes*, gerorin g., gerdarzh g.

Etymon n. (-s, Etyma) : etimon g., gerdarzh g., gerorin g.

Etzel g. : [istor] Attila g.

EU b. (-) : [berradur evit **Europäische Union**] Unaniezh Europa b., UE b.

euch *tro-renet ha tro-da-biv evit ihr* : ho, ac'hanoc'h, deoc'h ; *ich danke euch*, trugarez deoc'h, ho trugarekaat a ran ; *ich denke an euch*, soñjal a ran ennoc'h ; *das gehört euch doch*, deoc'h-hu-hu eo an dra-se ; *ich werde euch anrufen*, ho kelter a rin, gelver a rin ac'hanoc'h.

Eucharistie b. (-,-n) : [relij.] Sakramant an Aoter g., ar Sakramant benniget g., eukaristiezh b., komunion b., kevradiezh b.

Eudaimonismus g. (-) / **Eudämonismus** g. (-) : [preder.] eürustedouriezh b.

euer *tro-c'henidik evit ihr* : *er gedachte euer*, soñjal a reas ennoc'h.

anv-gwan / raganv perc'hennañ : euer Haus, ho ti, ho ti deoc'h ; *mein Haus ist klein, das eure ist groß*, bihan eo va zi, bras eo ho hini ; *die Euren*, ho tud, ho tiegezh, ho re.

euerseits Adv. : diouzh ho tu, eus ho tu, en tu diouzhoc'h, diouzh ho kostez ; *solche Vorwürfe euerseits lasse ich mir nicht gefallen*, n'em eus ket ar seurt rebechoù diabeteg da gaout eus ho perzh, n'hoc'h eus ennon abeg ebet da damall, n'hoc'h eus netra da damall din.

Eufonie b. (-) : hesoniezh b.

eufonisch ag. : 1. heson, meulodius ; 2. [yezh.] ... hesonaat ; *eufonischer Laut*, lizherenn hesonaat b.

Eugen g. : Eujen g.

Eugenie b. : Eujenia b.

Eugenik b. (-) : eugenouriezh b., heouennouriezh b., diuzgenouriezh b.

eugenisch ag. : eugenek, heouennek, heouennel..

Eukalyptus g. (-,-/Eukalypten) : [louza.] eukaliptuz str., gwez-eukaliptuz str.

Eukalyptusbonbon g./n. (-s,-s) : madig eukaliptuz g.

Eukaryont g. (-en,-en) : [louza.] eukariot g.

Euklid g. : Euklides g.

euklidisch ag. : euklidel.

EU-Kommissar g. (-s,-e) : komiser Europa g.

EU-Kommission b. (-,-en) : Komision Europa b., Kengor Europa g.

EU-Land n. (-s,-länder) : bro ezel eus Unaniezh Europa b.

Eule b. (-,-n) : 1. [loen.] kaouenn b., gloud g., toud g., pouc'houde g., pouc'hour g., penn-kazh g., evn-kazh g., korveg g., korver g., hoper-nos g., skrijerez-nos b., labous-an-Ankoù g., P. paotr-nos g. ; *die Eule heult*, houal a ra ar gaouenn, skrijal a ra ar gaouenn, hopal a ra ar gaouenn, ar gaouenn a daol hopadennoù, ar gaouenn a ro hopadennoù da glevet, huanadiñ a ra ar gaouenn, roc'hal a ra labous-an-Ankoù ; *von Eulen bewohntes Gebiet*, kaouenneg b. ; *das schauerliche Heulen der Eule*, hopadennoù kañvaouus ar gaouenn lies., mouezh skrijus ar gaouenn b. ; 2. [kr-l] *Eulen nach Athen tragen*, kerc'hat (klask kargañ) dour gant ur bouteg, tennañ amanenn eus gouzoug ur c'hi, tennañ panez eus gouzoug ur c'hi, treiñ ar c'hi (ar c'hazh) dre e lost, klask an doare da dreiñ an avel diwar-bouez ur sugell, klask treiñ an avel d'u.b., klask treiñ an avel diwar-bouez ur gordenn, tremen e amzer o treiñ mein da sec'hañ, mont da laerezh al loar, pegañ al loar, tapout al loar gant e zent, klask pakañ ar bleiz gant un taol boned, klask lakaat ur bramm war beg un ibil, klask spazhañ melc'hwed, klask serriñ ar bed en ur gloenn vi, ribotat dour, goro un tarv, skeiñ piz gant Kastell an Tarv.

eulenartig ag. : kaouennheñvel, e doare ur gaouenn, a-zoare gant gaouenn, a-seurt gant ur gaouenn.

Eulenspiegel g. (-s) : Kerdrubuilh g., lampon g., lankon g., bidaneller g., kantolor g., boufoner g., farser g., fentigeller g., istorier g., noualant g., bourder g.

Eulenspiegelei b. (-,-en) : lamponerezh g., abilitaj g., baoch g., furlikinerezh g., farouellerezh g., boufonerezh g., fars g., farsadenn b., farserezh g., farsellerezh g., bourd g. ; *Eulenspiegeleien*, bourdellajoù lies., monandoù lies.

Eulenspiegelstreich g. (-s,-e) : lamponerezh g., abilitaj g., tro-gamm lampon b., bourd g. ; *Eulenspiegelstreiche*, bourdellajoù lies., monandoù lies.

Eumeniden lies. : [mojenn.] erinied lies., eumenided lies., furied lies., kounnarverc'hed lies., merc'hed ar gounnar lies.

EU-Mitgliedstaat g. (-es,-en) : Stad ezel eus Unaniezh Europa b.

EU-Ministerrat g. (-s) : kuzul ministred Europa g.

Eunuch g. (-en,-en) : tizog g., spazh g. [liester : spazheien] (Gregor), spazhad g., den spazh g., paotr maouezet g.

Euphemismus g. (-,-Euphemismen) : flourdrou b., tro-zic'harvaat b., dic'harvad g.

euphemistisch ag. : ... dic'harvaat.

Adv. ; dre zic'harvaat, dre flourdrou, dre c'hwekaat.

euphonisch ag. : *sellit ouzh eufonisch*.

Euphorie b. (-) : hevred g., hevoud g., drantz b., laouender g., dranter g., [gwashaus] darlaouender g.

euphorisch ag. : hevreded, hevoudek, drant, [gwashaus] darlaouen.

euphorisierend ag. : hevredus, hevoudus.

Euphrat g. : Eufrates g., Eufrat g.

Euratom b. (-) : [berradur evit **Europäische Atomgemeinschaft**] Euratom g.

Eurasien n. (-s) : Eurazia b.

eurasisch ag. : ... Eurazia, euraziat ; [loen.] *eurasischer Kranich*, garan louet b.

Eureka b. (-) : [berradur evit **European Research Coordination Agency**] EUREKA b.

eurerseits Adv. : diouzh ho tu, eus ho tu, en tu diouzhoc'h, diouzh ho kostez ; *solche Vorwürfe eurerseits lasse ich mir nicht gefallen*, n'em eus ket ar seurt rebechoù diabeteg da gaout eus ho perzh, n'hoc'h eus ennon abeg ebet da damall, n'hoc'h eus netra da damall din.

euresgleichen raganv digemm : ho par, ho seurt, ho kenseurt, ho kenseurted, tud evelloc'h.

eurethalben Adv. / **euretwegen** Adv. / **euretwillen** Adv. : evidoc'h, abalamour deoc'h, d'ho kwall, en ho faot, en ho kwall, dre an abeg deoc'h, dre ho faot, dre ho kwall, en ho kiriegezh, en ho kwallegezh.

Eurige raganv : *der (die, das) Eurige*, ho hini ; *die Eurigen*, ho re.

Euripides g. : Euripides g.

Euro g. (-/-s,-s) : euro g. ; *drei Euro die zwei*, tri euro an daou, tri euro pep daou, tri euro ar re zaou ; *Euros in Dollars umtauschen*, eskemmañ euroioù ouzh dollarioù ; *Schwächung des Devisenkurses des Euros gegenüber dem Dollar*, gwanadenn an euro e-keñver an dollar b. ; *es steht schlecht um den Euro*, mont a ra fall ar bed gant an euro ; *die Baisse des Euros*, koazhadur an euro g.

Euroaktie b. (-,-n) : eurokevrann b.

Euro-Banknote b. (-,-n) : bilhed euroioù g.

Eurocheque g. (-s,-s) : eurochekenn b.

Eurochequekarte b. (-,-n) : kartenn-gred europat b., kartenn etrebankoù b.

Eurocity® g. (-s,-s) : tren Eurocity® g.

Eurodollars lies. : eurodollared lies., eurodollarioù lies.

Eurogebiet n. (-s) : takad an euro g.

Eurokommunismus g. (-) : eurogomounouriezh b.

Eurokrat g. (-en,-en) : [gwashaus] eurokrat g.

Eurokurs g. (-es) : feur an euro g.

Euroland n. (-s) : takad an euro g.

Euro-Münze b. (-,-n) : pezh en euroioù g.

Europa n. (-s) : Europa b. ; *der Krieg brach wie ein Sturm über Europa herein*, c'hwezhañ a reas dre Europa avel foll ar brezel, ar stag bras a zirollas war Europa, korventenn skrijus ar brezel a zirollas war Europa ; *der Krieg und die Pest brachen über Europa herein*, ar brezel hag ar vosenn a blavas (a zirollas) war Europa.

Europacup g. (-s) : kib Europa b.

Europäer g. (-s,-) : Europad g. ; *die Leistungsfähigkeit der Amerikaner übertrifft die der Europäer*, uheloc'h e vez oberiusted an Amerikaned eget hini Europiz.

europäisch ag. : europat, ... Europa ; *Europäische Union*, Unaniezh Europa b. ; *Europäische Gemeinschaften (EG)*, Kumuniezhioù Europa lies. ; *Europäische Gemeinschaft*, Kumuniezh Europa b. (KE) ; *Europäische Wirtschaftsgemeinschaft (E.W.G.)*, Kumuniezh Armerzhel Europa (K.A.E) b., Kumuniezh Ekonomikel Europa b. (KEE) ; *Europäische Gemeinschaft für Kohle und Stahl*, Kumuniezh Europa ar Glaou hag an Dir b. (KEGD) ; *Europäische Montan-Union*, Kumuniezh Europa evit ar Glaou hag an Dir b. ; *Europäische Zahlungsunion*, Unaniezh Europa ar paeamantoù b. ; *Europäischer Wirtschaftsrat*, aozadur Europa evit ar

c'henobererezh ekonomikel g. ; *Europäisches Atomforschungszentrum (Euratom)*, kreizenn Europa an imbourc'hioù nukleel b. ; *Europäischer Rat*, Kuzul an Unaniezh g. ; *die Europäische Charta der Regional- oder Minderheitensprachen*, karta Europa ar yezhoù rannvro pe bihanniver b. ; *gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen : lernen, lehren, beurteilen*, framm europat boutin dave evit ar yezhoù g.

Europameister g. (-s,-) : kampion Europa g.

Europameisterschaft b. (-,-en) : kampionad Europa g.

Europaparlament n. (-s) : Parlamant Europa g., Breujoù Europa lies.

Europapokal g. (-s,-e) : kib Europa b.

Europarat g. (-s) : Kuzul Europa g.

Europastraße b. (-,-n) : eurostraed b.

Europawahl b. (-,-en) : dilennadeg ar gannaded evit breujoù Europa b., mouezhiadeg evit kas kannaded da vreujoù Europa b.

Europawasserstraße b. (-,-n) : kanol gobari bras b., eurokanol b.

Europium n. (-s) : [kimiezh] europiom g.

Euroschek g. (-s,-s) : eurochekenn b.

Euroschekkarte b. (-,-n) : kartenn-gred europat b., kartenn etrebankoù b.

Euro-Schein g. (-s,-e) : bilhed euroioù g.

Eurosignal n. (-s) : eurosinal g.

Eurotunnel g. (-s) : hent-riboul dindan Mor-Breizh g., euroriboul g.

Eurovision b. (-) : Eurovision b.

Eurovisionssendung b. (-,-en) : abadenn Eurovision b.

Eurowährung b. (-) : euromoneiz g.

Euro-Währungsgebiet n. (-s) : / **Euro-Zone** b. (-) : takad an euro g.

Eurythmie b. (-) : euritmiezh b., hegenlusk g.

eurythmisch ag. : euritmek, hegenlusk.

Eusebios g. / **Eusebius** g. : Euzeb g.

Eustach g. : Eustach g.

Eustachi-Röhre b. (-,-n) / **Eustachische Röhre** b. (-,-n) : [korf.] korzenn glevedel b., korzenn ar c'hleved b., korzenn Eustachius b.

E-Urteil n. (-s,-e) : [preder.] lavarenn doare E b.

Euter n. (-s,-) : [loen.] tezh g., tevez g., bronn b. ; *Anschwellen des Euters*, koefiv an tezh g.

Euterdrüse b. (-,-n) : [loen.] gwagrenn dez h. b. ; *Entzündung der Euterdrüsen*, arwez al laezh g., tanijenn beg ar vronn b.

Euthanasie b. (-) : hedremen g., hevarv g., dehandizh g., helazherezh g., eutanaziezh b., eutanazia b.

Eutrophie b. (-) : hevezhur g., eutrofiezh b.

Eutrophierung b. (-,-en) : [endro] hevezhurekaat g., eutrofekaat g., eutrofelaat g. ; *durch Eutrophierung kann Nitrat die Bildung von Faulschlamm in den Lagunen verursachen*, an eutrofekaat (an hevezhurekaat) abalamour d'an nitrat a c'hall bezañ pennkaoz d'al lizadur e loc'hoù 'zo.

ev. [berradur evit **evangelisch**] sellit pelloc'h.

e. V. / E.V. [berradur evit **eingetragener Verein**] : kevredigezh hervez al lezenn b., kevredigezh marilhet b.

Eva b. : Eva b.

Evaskostüm n. (-s) : *im Evaskostüm*, en abid ar c'hi, hep strilh dilhad, hep neudenn dilhad en dro dezhi, na dilhad

na mann en dro dezhi, en he flusk, en he feski, noazh evel ur pesk, en noazh-bev, noazh evel ur ran, noazh evel ur ranig, noazh-ran, en noazh-ran, war he ranig, en he ranig, en noazh-glan, en noazh-ganet, noazh evel pa oa ganet, en noazh-blouc'h, en noazh-glez, en noazh-barbilh, en noazh-dibistilh, en noazh-dibourc'h, en noazh-grizilh, en noazh-puilh, en noazh-pourc'h, noazh-bloc'h.

evakuieren V.k.e. (hat evakuiert) : dilojañ, diboullañ, divorañ, digêriadegañ, skarzhañ, karzhañ ; *die Stadt evakuieren, die Bewohner der Stadt evakuieren*, goulonderiñ kêr, digêriadegañ an annezidi, skarzhañ kêr eus hec'h annezidi.

Evakuier(r) ag.k. g./b. : den dilojet g.

Evakuierung b. (-,-en) : dilojadeg b., digêriadeg b., skarzhadeg b.

Evangelien b. (-) : [relij.] tu an aviel g.

Evangelisation b. (-,-en) : avieladur g., avielerezh g., mision g.

evangelisch ag. : 1. ... an aviel, avielek ; 2. [dre astenn.] protestant ; *evangelisch-reformiert*, eus an Iliz adreizhet ; *evangelische Kirche*, Iliz protestant b., Iliz adreizhet b. ; *evangelischer Glaube*, protestantiezh b. ; *evangelischer Pfarrer*, pastor g.

evangelisieren V.k.e. (hat evangelisiert) : avielañ.

Evangelist g. (-en,-en) : avielour g., aviel g.

Evangelium n. (-s, Evangelien) : Aviel g. ; *das Evangelium verkünden*, prezeg an Aviel, prezeg ar feiz, skignañ ar C'heloù mat, embann ar C'heloù mat ; *das Evangelium durch Taten verkünden, das Evangelium bezeugen*, prezeg an Aviel dre an oberioù, prezeg an aviel dre ar skouerioù, prezeg dre ar skouerioù.

Eventualfall g. (-s,-fälle) : degouezh a c'hallfe bezañ g., tro c'hoarvezus b., tra hag a c'hallfe c'hoarvezout g. ; *für den Eventualfall*, e ken kaz ma c'hoarvezfe kement-se, en degouezh-mañ, en dro-mañ, ma teufe an dra-se da c'hoarvezout, ma sav bec'h, ma teu ur skoilh a-dreuz deomp, mar bez ret, mar kouezh ar c'haz, diouzh rekis, ouzh ur red, diouzh ret, ma'z eus ezhomm, e ken kaz ma tegouezhfe kement-se (Gregor).

Eventualität b. (-,-en) : degouezh a c'hallfe bezañ g., tro c'hoarvezus b., tra hag a c'hallfe c'hoarvezout g., c'hoarvezusted b., bezuster b., gallusted b.

eventuell ag. : hag a c'hell bezañ, posupl, degouezhus, degouezhadus, c'hoarvezus, bezus, gallus ; *ein eventueller Freund*, ur mignon mar bez g. ; *einen eventuellen Ehepartner habe ich schon lange im Auge*, un danvez pried a zo em gouloù abaoe pell.

Adv. : marteze, marse, emichañs, moarvat, diouzh ma vo tro, diouzh ma vo kont, diouzh ma tegouezho, hervez ma tegouezho, hervez ma tegouezho ar bed, diouzh an darvoudoù, hervez ma troio ar stal, hervez stad an traoù, mar c'hoarvez.

Evergreen g./n. (-s,-s) : kanaouenn hag a ra berzh c'hoazh hag abaoe pell b.

evident ag. : splann, anat, anat da welet, splann hag anat.

Evidenz b. (-,-en) : anadurezh b. ; [preder.] *Evidenz nur in der empirischen Wahrnehmung*, anadurezh arnodel b. ; *rationale Evidenz*, anadurezh poellek b.

ev.-luth. [berradur evit **evangelisch-lutherisch**] protestant-luteriek.

Evokation b. (-,-en) : 1. galvadenn b., eñvoradur g., eñvoradenn b., degas koun g., dec'hervel g., daskounañ g. ; 2. [gwir] devennadenn dirak ul lez uhelloc'h g.

Evolution b. (-,-en) : emdroadur g. ; *statt Revolution Evolution* [Kant], emdroadur e-lec'h dispac'h g. ; *orthogenetische Evolution*, ortogeniezh b., reizhengehent g.

Evolutionismus g. (-s) : treuzfurmélouriezh b., treuzfurmouriezh b., emdroadouriezh b.

Evolutionist g. (-en,-en) : treuzfurmélour g., emdroadour g., treuzfurmour g.

Evolutionstheorie b. (-) : arlakadenn an emdroadur b., arlakadenn Darwin war emdroadur ar spesadoù b., damkaniezh an emdroadur b., emdroadouriezh b.

evtl. ag. : [berradur evit **eventuell**] hag a c'hell bezañ, posupl, degouezhus, degouezhadus, c'hoarvezus, bezus, gallus.

Adv. : marteze, marse, emichañs, moarvat.

Ewer g. (-s,-) : [merdead.] kobar b. [*liester* kobiri].

E-Werk n. (-s,-e) : [berradur evit **Elektrizitätswerk**] kreizenn dredan b.

EWG b. (-) : [istor] [berradur evit **Europäische Wirtschaftsgemeinschaft**] Kumuniezh Armerzhel Europa b., KAE b., Kumuniezh Ekonomikel Europa b., KEE b., P. Kumuniezh Europa b., Kenvarc'had g.

EWI n. (-/-s) : [istor] [berradur evit **Europäisches Währungsinstitut**] Ensavadur Europat ar Moneizoù g.

ewig ag. : 1. peurbad, peurbadel, peurbadus, hollbad, hollbadus, hollbadel, padel, divarvel, treamzerel, didermen ; *der Ewige*, an Doue peurbadel g. - an Tad peurbadus g. - Doue hag a zo a-viskoazh hag a bado da viken - Doue, pehini a zo a-viskoazh hag a vezo da virviken / an Aotrou Doue, pehini n'en deus na deroù na finvez (Gregor) ; *das ewige Leben*, ar vuhez peurbadus b. ; *ewige Verdammis*, poanioù hag a bado keit ha Doue lies., poanioù hag a bado da viken lies., poanioù hep fin na difin an ifern (Gregor) lies. ; *die ewige Himmelsfreude*, joa badel an neñvoù b. ; *Rom, die ewige Stadt*, Roma, kêr beurbad b. ; *ewiger Friede*, gwenvidigezh ar baradoz b. / repoz an Anaon g. (Gregor), peoc'h an Anaon g., peoc'h ar bed all g. ; *der ewige Jude*, ar Boudedeo g. ; *nichts hat ewigen Bestand*, an holl draoù a dle cheñch, an holl draoù n'int ket graet evit padout atav, an holl draoù n'int ket graet diouzh padout atav, n'eus netra badus war an douar ; 2. [dre skeud.] *seit ewigen Zeiten*, a-holl-viskoazh, a-viskoazh, dalc'hmat, a-hed ar wech, evit ar wech, a-zoug ar wech, e-doug ar wech, a-vepred, a-hed an amzerioù, a bep amzer, a bep mare, abaoe ez eus koun, abaoe an amzerioù koshañ, a bep memor den / en tu-hont da soñj Mab-den (Gregor) ; *ewiger Schnee*, erc'h peurbad g., erc'h peurbadus g., erc'hegi dideuz lies. ; *in die ewigen Jagdgründe eingehen*, mont da vro e hendadoù (da vro an Anaon, da Anaon, d'an Anaon), mont da Avalon ; P. *lass doch dein ewiges Geweine*, tav (ro peoc'h) din gant da glemmicherezh a-benn ar fin, tav da gunuc'hennoù a-benn ar fin, da erbediñ a zlefed da sant Diboan ! tav, klouarig ! tav, kunuc'henn ! paouez a ober da druantoù a-benn ar fin ! paouez gant da yezhoù fall ! n'eo ket dav dit damantiñ evel-se ! ; *ewiger Stänkerer*, kac'her gwasket g., kac'her diaes g., ki kac'her g., kac'her g., kagaler g., kaoc'heg g., chaoker g., tad an

ardoù fall g., strapad den g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., chilper g., dismantr-spered g., tourmant a zen g. ; [preder, Nietzsche] *die ewige Wiederkunft*, an distro peurbadel / an distro beurbadel g./b.

Adv. : *ewig, für ewig*, d'an holl virviken (Gregor), a-viken, a-virviken, a-hed an amzerioù, a-hed an amzer, e-pad an amzer, a-viken, a-virviken, da viken, da virviken, evit ur james, betnari, da james, evit atav, evit bepred, evit birviken, evit biken, evit ur viken, betek biken ; *ewig dauern*, na vezañ fin ebet d'udb, padout ur viken, padout ur james, padout un hirnez, na vezañ diwezh ebet [d'u.b d'ober udb], na vezañ diwezh ebet d'udb, na vezañ echu ebet en udb, bezañ hir evel ur sizhun hep bara ; *das Gespräch dauert ewig*, n'eus fin ebet dezho da gaozeal ; *das kann doch nicht ewig dauern*, ne c'hall ket padout a-hed (hed, dre hed) ar vuhez e-giz-se ; *so was wird nicht ewig dauern*, an dra-se ne bado ket atav, an dra-se ne bado ket da viken ; *ewig lang*, hir evel un deiz hep butun, hir evel un devezh mediñ, hir evel ur sizhun hep bara, keit hag ac'hanen d'al loar, hag a bad un hirnez, hag a bad ur james, keit-ha-keit all ; *ewig bei jemandem bleiben*, chom un hirnez e ti u.b., chom peg e ti u.b., chom da gonoc'hañ e ti u.b., chom da staliañ e ti u.b. ; *immer und ewig, auf immer und ewig*, da vat ha da viken, da viken, evit biken, evit ur viken, betek biken, da virviken, betnari, da james, a-hed an amzerioù, da bep birviken, a virviken da james, da virviken james ; *es ist ewig Schade um ihn*, nag ur c'holl (pebezh koll) eo e varv, bras eo an diouer anezhañ ; *ich bin zwar Matrose, ich werde es aber nicht ewig bleiben*, martolod on, met ne vin ket ordinal ; *auf ewig*, a-viken, a-virviken, da viken, evit ur viken, evit biken, betek biken, da virviken, betnari, da james, evit an holl viskoazh ; [bezskrivadur] *wir werden dich auf ewig vermissen*, keuz da viken ; *seit eh und je und auf ewig*, a viskoazh da viken ; *so ist es seit eh und je und so bleibt es auf ewig*, se a zo bet a viskoazh hag a vo da viken.

Ewiggestrige(r) ag.k. g./b. : *die Ewiggestrigen*, paotred touet an amzer dremenet lies., tud diwar-lerc'h lies., tud a-ziwar-lerc'h lies., an dremenedelourien lies., ar gilstourmerien lies. ; *zu den Ewiggestrigen gehören*, bevañ en amzer-dremenet, bezañ paotr touet an amzer dremenet.

Ewigkeit b. (-,-en) : peurbadelezh b., peurbad g., hirbad g., hollbadelezh b., treamzerelezh b., bepredigezh b. ; *bis in alle Ewigkeit, in aller (für alle) Ewigkeit*, evit birviken / d'an holl virviken (Gregor), evit bepred, evit ur james, evit an holl viskoazh, evit atav, evit mat, a-viken, da viken, evit biken, evit ur viken, betek biken, da james, da bep birviken, a virviken da james, da virviken james, betnari, a-virviken, da virviken, a-hed an amzerioù ; *von Ewigkeit zu Ewigkeit*, evit kantvedoù ar c'hantvedoù, a-holl-viskoazh da virviken, a-viskoazh da viken, betek dibenn ar c'hantvedoù, keit ha ma pado ar bed ; *ich habe ihn seit einer Ewigkeit nicht gesehen*, mil bell 'zo n'em eus ket gwelet al liv anezhañ, setu ur viken n'em eus ket gwelet al liv anezhañ, n'em eus ket gwelet al liv anezhañ abaoe bloavezh an erc'h du (abaoe meur a warlene, abaoe ur viken, abaoe marc'had nav bloaz, a-bell-gozh), setu ur viken n'em eus ket gwelet al liv anezhañ, abaoe ar c'heit n'em eus ket gwelet al liv anezhañ ! ; *das gehört ihnen seit einer Ewigkeit*, an traoù-se a zo dezho a-bell-gozh ;

von *Ewigkeit her*, a-holl-viskoazh, a-viskoazh, a-hed ar wech, evit ar wech, a-zoug ar wech, e-doug ar wech, a-vepred, a-hed an amzerioù, a bep amzer, a bep mare, abaoe ez eus koun, abaoe an amzerioù koshañ, dalc'hmat, a bep memor den / en tu-hont da soñj Mab-den (Gregor) ; *in die Ewigkeit eingehen*, mont da (d'an) Anaon, mont d'ar bed all ; P. *das ist ja eine Ewigkeit her*, keit all 'zo, mil bell 'zo, amzer zo bet d'an diaoul da gozhañ en ifern, harzhet en deus meur a gi abaoe, ur pell bras 'zo abaoe, forzh pell 'zo abaoe, ur pelloù bras 'zo abaoe, abaoe ez eus kozh amzer, bremañ ez eus meur a warlene, pell amzer 'zo abaoe, meur a varc'had nav bloaz 'zo, marc'had nav bloaz 'zo, ur marc'had nav bloaz 'zo ; *die Reise hat eine Ewigkeit gedauert*, ur viken e oa padet ar veaj, un hirnez e oa bet ar veaj-se, keit-ha-keit all e oa padet ar veaj, ur james e oa padet ar veaj, ur jamezenn e oa bet ar veaj-se, ne oa fin ebet d'ar veaj-se ; *eine halbe Ewigkeit warten müssen*, gortoz hep penn na difin, chom ur viken da c'hortoz, chom da c'hortoz ken na vo lidet gouel sant Bikenig, chom da c'hortoz betek trompilh ar Varn, ober kof-gar, chom da c'hortoz evel ur penn-peul, ober strapenn, gedal mil bell, pilpazañ, chom war vranc, dibasiantañ o c'hortoz, dibasiantañ dre hir c'hortoz, en em chalañ o teport, chaokat e ivinoù o teport, chom da lonkañ avel, chom da bilpazañ.

ewiglich Adv. : a-viken, a-virviken, da viken, da virviken, betnari, da james, evit atav, evit bepred, evit birviken, evit ur viken, evit ur james, evit biken, betek biken.

EWS n. (-) : [berradur evit **Europäisches Währungssystem**] Sistem Moneiz Europa g., SME g., reizhiad voneiz Europa b.

EWU b. (-) : [berradur evit **Europäische Währungsunion**] Unaniezh Voneiz Europa b.

Ex- : ez-, bet, di-.

ex Adv. : P. *ex trinken*, ober toull founilh, ober toull flokon, ober toull foulin, sec'hiñ ar pod war an taol kentañ, evañ d'un taol-lonk, ober un taol c'hwitell, evañ en ul lonkadenn (en ur c'hrogad, stag-penn, hep distokañ, hep diskrog, en ul lamm, en ul lonkad, hep distekiñ diouzh e werenn, en un analad, en ur redadenn, en un tenn, en un tennad, en un takad, en un troc'h, en ur gouzougad), klapañ e werennad, evañ kuit a zistokañ diouzh e werenn ; *ex und hopp*, **a**) bourlik-ha-bourlok, diwar skañv, a-skañv, a-ziwar skañv, diwar vont, diwar mont ha hanter vont, a-bempoù, diwar herr, gant herr, gant kalz a herr, a-flav, diwar sav, n'eus forzh penaos, forzh penaos ; **b**) evel laret chou d'ur yar, ken aes ha tra, ken aes all, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, propik, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, plaen ha brav, war blaen, ribus, en un taol dorn, amzer sutal, en un taol-kont / en un dro-zorn / en un hanter dro / prim / trumm / e spas ur serr-lagad / en ur serr-lagad (Gregor), en ur flipad ; *mit ihm heißt es ex und hopp*, kaset e vo d'an toull-bac'h, lakaet e vo en toull-bac'h, kraouiet (toullbac'h) e vo, kaset e vo d'ar c'hloz, lakaet e vo er c'hloz, lakaet e vo er goudor, kaset e vo da vañsonat an diabarzh, lakaet e vo er voest, lakaet e vo er sac'h maen, lakaet e vo dindan brenn, kaset e vo da zebriñ bara ar roue, harzet e vo, prizoniet e vo, dastumet e vo er c'hloz, paket e vo en toull, kaset e vo d'ar bidouf, lakaet e vo en disheol, kaset e vo da Lannuon da freuzañ stoub ; *er arbeitet nach der Methode*

ex und hopp, daoulammat a ra e labour, dihasañ a ra e labour, ober a ra e labour bourlik-ha-bourlok, ober a ra e labour diwar skañv, ober a ra e labour a-skañv, ober a ra e labour a-ziwar skañv, ober a ra al labour diwar vont, ober a ra al labour diwar mont ha hanter vont, ober a ra e labour a-bempoù, ober a ra e labour diwar herr, ober a ra e labour gant herr, ober a ra e labour gant kalz a herr, ober a ra e labour a-flav, ober a ra e labour diwar sav, grilhañ (moc'hañ, moc'hata, moc'hajiñ, moc'hellat, bousoc'hañ, batrouzañ, kac'hidelliñ, kilbouc'hiñ, mastoc'hañ, mordokiñ, tafaniñ, talfasat, tasneuziñ, toufañ, mac'homañ, tarvañ, batrouzañ, strabouilh, kaoc'hañ, tourc'hañ, kouilhourañ, bastardiñ) a ra e labour, ober a ra labour beleg, ober a ra labour denjentil, ober labour intañvez, labourat a ra dibalamour, labourat a ra forzh penaos, labourat a ra n'eus forzh penaos, labourat a ra evel mevel ar person.

exakt ag. : resis, rik, dik, eeun, reizh, just, pervezh, klok, rik-ha-rak, rik-ha-rik, naet-ha-pizh, jurdik, pizh ; *die exakten Wissenschaften*, ar skiantoù rik lies., ar skiantoù dik lies. ; *exakter Wert*, gwerzh rik g.

Exaktheit b. (-) : rikter g., rikted b., dikted b., resisted b., resister b., spisted b., spister g., reizhded b., reizhder g., pervezhder g., pervezhded b., pizhder g., pizhded b., gwirigezh b., rikelezh b.

exaltiert ag. : birvilhet, birvidik, alfoet, entanet, bervek, bervidant.

Exaltiertheit b. (-) : birvilh g., entan g., gred g., jourdoul g., goursav g., startijenn b., lusk g., bervder g., trelaterezh g., birvidigezh b., alfo g., fo g.

Examen n. (-s,-/Examina) : arnodenn b. ; *schriftliches Examen*, arnodenn dre skrid b. ; *mündliches Examen*, arnodenn dre gomz b. ; *sich zu einem Examen melden*, *sich für ein Examen melden*, emstrivañ d'un arnodenn, lakaat e anv evit tremen un arnodenn, mont war ar renk evit un arnodenn ; *ein Examen ablegen*, tremen un arnodenn.

Examenskandidat g. (-en,-en) : arnodennad g.

Examenskandidatin b. (-,-nen) : arnodennadez b.

Examinant g. (-en,-en) : arnodennad g.

Examinator g. (-s,-en) : arnodenner g.

examinieren V.k.e. (hat examiniert) : arnodenniñ.

Excalibur g. : [mojenn.] Kaledvoulc'h g.

Exegese b. (-,-n) : devarnerezh g., devarnouriezh b., ezelizhouriezh b., ezelizhañ g.

Exeget g. (-en,-en) : devarnour g., ezelizhour g.

exekutieren V.k.e. (hat exekutiert) : lakaat d'ar marv, fuzuilhañ.

Exekution b. (-,-en) : 1. lakidigezh d'ar marv b., fuzuilhañ g. ; 2. [Bro-Aostria] dalc'h g., seziz g.

Exekutionsbewilligung b. (-,-en) : [Bro-Aostria, gwir] bazh b.

Exekutionskommando n. (-s,-s) : [lu] strollad fuzuilhañ g.

Exekutive b. (-,-n) / **Exekutivgewalt** b. (-,-en) : galloud seveniñ g., galloud erounit g., galloud oberiañ, erounid g.

Exekutor g. (-s,-en) : [Bro-Aostria] urcher g., [dre fent] distager saout g.

Exekutorin b. (-,-nen) : [Bro-Aostria] urcherez b.

Exempel n. (-s,-) : skouer b., kentel b. ; *ein böses Exempel*, un droukskouer b., ur wallskol b., ur wallgentel

b., ur wallskouer b., ur skouer argarzhus b. / ur skouer gollus b. / ur skouer noazus b. / ur gwall skouer b. (Gregor); *ein böses Exempel geben*, gwallskoliañ, gwallskoueriañ, gwallgenteliañ ; *zum Exempel*, da genteliañ ; *ein Exempel statuieren*, reiñ udb da gentel d'an holl, kastizañ u.b. evit deskiñ skiant d'ar re all, kastizañ u.b. evit reiñ kentel d'ar re all (evit kenteliañ ar re all, evit ober skol d'ar re all, evit skoueriañ ar re all) (Gregor).

Exemplar n. (-s,-e) : skouerenn b.

exemplarisch ag. : skouerius, skouer, kentelius.

Exemplarismus g. (-) : [preder.] patromouriezh b.

exerzieren V.k.e. (hat exerziert) : [lu] embregañ, embreger, gourdonañ, pleustriñ.

V.gw. (hat exerziert) : embregata, embregiñ, ober brezel gwenn ; *exerzierender Soldat*, gourdonad g.

Exerzieren n. (-s) : pleustrad g., pleustradenn b., pleustradeg b., gourdonerezh g., embregerezh g., gourdonadur g.

Exerziermeister g. (-s,-) : [lu] ofiser stummer g., ofiser gourdoner g.

Exerzierplatz g. (-es,-plätze) : [lu] tachenn-embregiñ b., plasenn an armoù b., pleustrva g.

Exerzitien lies. : retred g./b., emzastum g., embregerezh spered g., pleustridigezh b. ; *an Exerzitien teilnehmen*, retredañ, ober retred.

Exerziententeilnehmer g. (-s,-) : [relij.] retreder g.

Exerzitium n. (-s,Exerzitien) : [skol-veur, lu] danvez g., dodenn b., sujed g., poelladenn b.

Exhaustor g. (-s,-en) : [tekn.] sunerez b., gwenner g., gwenterezh b.

Exhibitionismus g. (-) : dispakerezh g., emziskuzherezh g., diskorata g.

Exhibitionist g. (-en,-en) : dispaker g., emziskuzher g., diskorataer g.

Exhibitionistin b. (-,-nen) dispakerez g., emziskuzherez b., diskorataerez b.

exhumieren V.k.e. (hat exhumiert) : dizouarañ, diveziañ, dizinteriñ.

Exhumierung b. (-,-en) : dizouaradur g., diveziadur g., sav-releg g.

Exil n. (-s,-e) : harlu g., isil g., forbann g. ; *ins Exil gehen*, mont d'an harlu, mont en harlu, divroañ.

Exilant g. (-en,-en) : harluad g., forbann g.

Exilantin b. (-,-nen) : harluadez b.

exilieren V.k.e. (hat exiliert) : harluañ, teurel en harlu, kas en harlu, bannañ eus ar vro, forbannañ, isilañ.

Exilierte(r) ag.k. g./b. : harluad g., harluadez b., forbann g.

Exilliteratur b. (-) : lennegezh harlu b.

Exilregierung b. (-,-en) : gouarnamant en harlu g.

existent ag. : hag a zo anezhañ, beziat, reveziat, hanveziat.

existential ag. : *sellit ouzh* **existenzial**.

Existentialismus g. (-s) : *sellit ouzh* **Existenzialismus**.

Existentialist g. (-en,-en) : *sellit ouzh* **Existenzialist**

Existentialphilosophie *sellit ouzh*

Existenzialphilosophie.

Existenzialquantifikator g. (-s,-en) : [preder.] kementader darderdalat g., kementader beziadel g.

existentiell ag. : *sellit ouzh* **existenziell**.

Existenz b. (-,-en) **1.** bezoud g., bezañs b., bezañ g., revoud g. ; *die Existenz Gottes leugnen*, nac'h bezoud Doue, nac'h Doue, nac'h ez eus eus Doue, nac'h ez eus un Doue, dianzav Doue, diskrediñ ; **2.** buhez b., bevañ g. ; *eine der menschlichen Würde entsprechende Existenz führen*, bevañ en un doare a zere ouzh dellezegezh mab-den ; *unabhängige Existenz*, buhez dizalc'h b. ; *keine sichere Existenz haben*, na vezañ diarvar eus e zazont, ren ur vuhez diasur ; **3.** den g. ; *eine verpfuschte (verkrachte, gescheiterte) Existenz*, ur c'hwitig g. ; *verfehlte Existenzen*, tud foeltret o buhezioù ganto lies., tud koc'honet o buhezioù ganto lies.

Existenzangst b. (-,-ängste) aon rak an dazont g.

Existenzbedingung b. (-,-en) : [preder.] amplegad buhez g., amveziad buhez g.

Existenzberechtigung b. (-,-en) : gwir da vezañ g., abeg ar bezoud g., perag ar bezañ g.

existenzfähig ag. : [mezeg.] gouest da vevañ, bevus.

Existenzgrundlage b. (-,-n) : tamm micher g., bividigezh b., gounidegezh b., traoù lies., danvez g., peadra g.

Existenzgründung b. (-,-en) : krouidigezh un embregerezh b.

existenzial ag. : [preder.] hanvoudel, -bezañs, bezoudek.

Existenzial n. (-s,-ien) : [preder., Heidegger] bezoudeg g.

Existenzialismus g. (-) : bezoudelouriezh b., hanvoudelouriezh b.

Existenzialist g. (-en,-en) : hanvoudelour g., bezoudelour g.

Existenzialphilosophie b. (-) : hanvoudelouriezh b., bezoudelouriezh b.

existenziell ag. : **1.** [preder.] hanvoudel, -bezañs, bezoudek ; *existenzielle Freiheit*, frankiz vezoudel b., frankiz hanvoudel b. ; **2.** buhezel ; *existentieller Wert*, talvoud buhezel g.

Existenzkampf g. (-s,-kämpfe) : stourm da vevañ g.

Existenzminimum n. (-s,-minima) : bevañs izek g., pep reañ da vevañ hep mui g., lodenn grak b.

Existenzmittel lies. : araezioù-bevañ lies., P. peadra g.

Existenzquantor g. (-s,-en) : [preder.] kementader darderdalat g., kementader beziadel g.

Existenzsicherung b. (-,-en) : gwarezadur an dazont g., diogeladur an dazont g.

existieren V.gw. (hat existiert) : bezañ eus an-unan, bout eus an-unan, bezout, revout, hanvout, bezañ hanveziat ; *der Jakobinismus existiert*, ar jakobinegezh a zo anezhi ; *Gott existiert*, Doue a zo anezhañ ; *Gott existiert nicht*, Doue n'eus ket anezhañ ; *nebeneinander existieren*, kenvezañ ; *bereits existieren*, kentvezañ, rakvezañ.

existierend ag. : hag a zo anezhañ, beziat, reveziat ; *bereits existierend*, kentveziat, rakveziat, hanveziat.

Exitus g. (-) : [mezeg.] marv g., tremenvan b.

Exkaiser g. (-s,-) : ezipalaer g.

Exklamativ g. (-s,-e) : [yezh.] derez-estlammiñ g.

Exklave b. (-,-n) : ezklozadenn b., ezklozadur g.

exklusiv ag. : **1.** heberzh, dispar, pase mat, peurvat, eus ar c'hentañ, diouzh ar c'hentañ, eus ar penn, diouzh ar penn, dreist, mat-dreist, mat-distailh, eus an diuz, eus ar gurunenn, eus ar vegenn, eus an dibab, diouzh an dibab, a'r blein, a'r choaz, a'r boulc'h, kentañ troc'h, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, dibab ; **2.** forc'hus, prevez, peurziwallet ; *exklusive*

Kreise, kevredadoù (meteier) prevez lies., kevredigezhioù divoutin lies., kevredigezhioù n'int ket digor d'an holl lies.

exklusive *araogenn* (t-c'h) : er-maez ; *exklusive Steuer*, pep taos er-maez.

Adv. : er-maez ; *bis zum 11. exclusive*, a-benn an dek noz.

Exklusivität b. (-) : kenderc'had eus an uhelañ perzhed g., kenderc'had heberzh ken ez eo g.

Exkommunikation b. (-, -en) : [relij.] eskumunugenn b.

exkommunizieren V.k.e. (hat exkommuniziert) : [relij.] eskumunugañ, dougen an eskumunugenn ouzh [u.b.], teuler an eskumunugenn war [u.b.].

Exkrement n. (-s, -e) : fank g., kaoc'h g., failhañs g., kac'herezh g., kac'hadenn b., kac'hadell b., stronk g., mon g., mours g., brenn str., natur chatal b., pri g., diouladoù lies. ; *menschliche Exkremente*, teil kristen g., fank tud g. ; *die Exkremente und die flüssigen Ausscheidungen der Tiere*, an daou orin lies., an diouladoù lies.

Exkurs g. (-es, -e) : 1. diskerzh g., distroell b., kaoz distroellet b., distro-prezeg g., laeradenn b., tec'hadenn b. ; *lyrische Exkurse*, kasadennoù lourennek lies. ; 2. *historischer Exkurs*, diverradur (diverrañ eus, divrazañ eus) an darvoudoù istorel g., divraz eus an darvoudoù istorel g., an darvoudoù berr-ha-berr lies., taol-lagad war an istor g., damsall war an istor g.

Exkursion b. (-, -en) : baleadenn b., tro-vale b.

Exlibris n. (-, -) : merk-perc'henn g.

Exmatrikel b. (-, -n) : testi studioù skol-veur g.

Exmatrikulation b. (-, -en) : [skol-veur] ezrollañ g.

exmatrikulieren V.k.e. (hat exmatrikuliert) : ezrollañ.

Exodus g. (-) : 1. divroadeg b., ermaeziadeg b., tec'hadeg g., tec'hadeg veur b. ; 2. [Bibl] levr Moizez g., levr an Ermaeziadeg g.

Exogamie b. (-, -n) : dimeziñ en diavaez eus e rumm tud g., ezklan-dimeziñ g., ezipriediñ g., ezipriedadeg b.

exogen ag. : a-ziavaezh, ezdeuat.

Exon g. (-) : [mezeg.] ekson g.

exorbitant ag. : dreistkred, dreismuzul, divent, diroll, disreol.

exorzisieren V.k.e. (hat exorzisiert) : stoliañ.

Exorzismus g. (-, Exorzismen) : stoliadur g.

Exorzismus-Gebet n. (-s, -e) : pedenn stoliañ b.

Exorzist g. (-en, -en) : stolier g.

Exorzistin b. (-, -nen) : stolierez b.

Exoskelett n. (-s, -e) : [loen.] skeledenn diavaez b., amskeledenn b.

Exosphäre b. (-) : [fizik] eksosfer g.

Exot g. (-en, -en) : 1. den eus ar broioù pell g. ; 2. plant arallhin str. ; 3. loen arallhin g. ; 4. [dre skeud.] tra droch (digunvez, digustum, divoas, divoutin, iskis, drol, espar, pitaouennek) g. ; 5. oristal g., oristal a zen g., labous g., evn g., pitaouenneg g., labous a jav g., pichon g., istrogell g., marc'h-lu g., orin g., orin den g., orin a zen g., papigo g., istañsour g., istrelog g., kalkenn b./g., diaoul a zen g.

exotisch ag. : eksoterek, dirinek.

exotherm ag. / **exothermisch** ag. : [fizik] gwrezaolus.

Exotik b. (-) : eksotegezh b., arallhinegezh b.

Exotin b. (-, -nen) : oristalez b., istrogellez b., kalkenn b., orinez b.

exotisch ag. : arallhin, a-ziavaez-bro, a-vaiez-bro, arallvro, eksotek, eus ar broioù pell, eus ar broioù tomm.

Exotropie b. (-) : [mezeg.] loakrerezh ezwar g., ezwarded lagadel b.

Expander g. (-s, -) : astenner g.

expandieren V.gw. (hat expandiert) : emledañ, en em ledañ, en em astenn, emastenn, bezañ war emastenn, ec'honaat ; *die chemische Industrie expandiert*, an ijinerezh kimiek a zo war greskiñ.

Expansion b. (-, -en) : 1. [fizik] deled g. ; 2. [polit.] emastenn g., emled g., trac'hantañ g. ; *koloniale Expansion*, emled trevadennel g., emastenn trevadennel g., trac'hantañ trevadennel g.

Expansionsgefäß n. (-es, -e) : [fizik] lestr deledañ g.

Expansionspolitik b. (-) : [polit.] emledegezh b., emastenn g., politikerezh trac'hantañ g.

expansiv ag. : ... emledañ, emledus, [fizik] ... deledañ.

expatriieren V.k.e. (hat expatriiert) : divroañ.

Expedient g. (-en, -en) : [kenwerzh] 1. gwazour e karg eus ar c'hasadennoù g., haneiler g. ; 2. Implijad un amsez veajiñ g.

expedieren V.k.e. (hat expediert) : kas.

Expedition b. (-, -en) : 1. tro b., troiad b., beaj b., ergerzhadenn b., ermaeziadenn b., ergerzhadeg b. ; *militärische Expedition*, tro-vrezel b., brezelekadenn b., ergerzhadeg b., ergerzhadenn b., ergerzh-brezel g. ; 2. [kenwerzh] kasidigezh b., kasadur g., kas g.

Expeditionskorps n. (-, -) : korf brezelekaat g., bagad brezel g., soudarded kaset e-maez ar vro da vrezeliñ lies.

Experiment n. (-s, -e) : taol-arnod g., taol-arnodiñ g., arnodadur g., arnod g., arnodenn b., taol-esa g., taol-esae g. ; *beweiskräftiges Experiment*, taol-arnod hag a zegas ur brouenn anat g. ; *chemisches Experiment*, arnodenn gimiezh b. ; *ein Experiment durchführen*, embreger (ober) un arnodenn, arnodenniñ.

experimental ag. / **experimentell** ag. : ... amprou, arnodel, ... arnodiñ, ... esaeañ, ... arnod ; *experimentelle Methode*, hentenn arnodel b.

experimentieren V.gw. (hat experimentiert) : kantozezañ, arnodiñ, amprouiñ, arnodeliñ, arnodenniñ, dararnodiñ ; *mit etwas experimentieren*, an *etwas* (t-d-b) *experimentieren*, arnodiñ udb., ober arnodennoù a-benn studiañ udb.

Experimentierung b. (-, -en) : arnodiñ g., arnoderezh g., amprouadur g., amprouiñ g., [gwashaus] dararnodadur g.

Experte g. (-n, -n) : kevarouezour g., prizacher g., barner g., arbennigour g., mailh g., c'hwil g., dañvad g., houad g., maout a zen g., hinkin g., ki g., kole g., tad den g., mestr d'ober g., tarin g., gouiziezh g. ; *er ist Experte auf dem Gebiet*, hennezh a zo ur mestr d'ober, hennezh a oar an dibenn eus an dra, anavezout a ra an treuz, ur gouiziezh (ur mestr) eo war an dachenn-se.

Expertensystem n. (-s, -e) : [stlenn.] kevarouezour g.

Expertin b. (-, -nen) : 1. kevarouezourez b., prizacherez b., barnerez b., arbennigourez b., gouiziegezh b. ; 2. tarinez b.,

Expertise b. (-, -n) : kevarouezerezh g., kevarouezañ g., prizachañ g., prizacherezh g., prizidigezh b.

expletiv ag. : [yezh.] gourleunius.

Expletiv n. (-s, -e) / **Expletivum** n. (-s, Expletiva) : [yezh.] ger-choukañ g., ger gourleuniañ g., pasturaj g., pri g., ibil g.

explikativ ag. : displegus, ... displegañ.

explizieren V.k.e. (hat expliziert) : displegañ, peursklaeriañ, fraeshaat, splannaat.

explizit ag. : ezipleg, eziplegat, peursklaer, fraezh, splann, fraezh ha sklaer.

Adv. : groñs - fraezh ha sklaer - krenn - strizh - naet-ha-distag - just-ha-just - krak-ha-berr - krenn-ha-kras - krenn-ha-krak - kras, naet ha distag.

explodierbar ag. : tarzhus, hedazh, blokus, hevlosk.

explodieren V.gw. (ist explodiert) : bloksañ, tarzhañ, kreviñ, strinkañ.

Explodieren n. (-s) : 1. bloksañ g., tarzhañ g., tarzherezh g., tarzhadeg b. ; *zum Explodieren bringen*, lakaat da darzhañ, lakaat da vloksañ ; 2. [dre skeud.] *das Pulverfass zum Explodieren bringen*, lakaat an traoù da darzhañ, lakaat an traoù da strakal, lakaat an tan war ar bern plouz, ober un taol strak.

Exploration b. (-,-en) : 1. ergerzherezh g., ergerzhout g., ergerzhadeg b. ; 2. imbourc'h g. ; 3. [mezeg.] anamnezenn b. ; 4. [mengleuz.] furcherezh g., furchadenn b., klask g., arglaskerezh g., amc'hwilierezh g.

explosibel ag. : tarzhus, hedazh, blokus, hevlosk.

Explosion b. (-,-en) : 1. blok g., tarz g., tarzhad g., tarzhadenn b., tarzhadur g., tarzherezh g., tarzhidigezh b. ; *die Explosionen*, an tarzhadeg b., an tarzhadennoù lies. ; 2. *Kostenexplosion*, kresk daredus ar frejoù g., trummgresk ar frejoù g., tarzhidigezh ar frejoù b.

explosionsartig Adv. : evel un tenn, evel un tarz avel, gant un tizh an diaoul, evel an tan, evel un deveradenn eoul, daredus, e doare ul lanvad, a-zoare gant ul lanvad ; *dem explosionsartigen Bevölkerungswachstum entgegenwirken*, herzel ouzh neridigezh an dud, herzel ouzh tarzhidigezh ar boblañs, herzel ouzh trummgresk ar boblañs ; [kimiezh] *explosionsartig reagieren*, bloksañ, tarzhañ.

explosionsfähig ag. : tarzhus, hedazh, blokus, hevlosk.

Explosionsgefahr b. (-,-en) : riskl a tarzhadenn g.

explosionsgefährlich ag. : tarzhus, hedazh, blokus, hevlosk.

Explosionsgemisch n. (-es,-e) : meskad tarzhus g.

Explosionsmotor g. (-s,-en) : [tekn.] keflusker dre tarzhañ g., keflusker dre tarz g., keflusker dre tarzherezh g.

explosionssicher ag. : didarzh, didarzh, na c'hall ket tarzhañ, divlosk, na c'hall ket bloksañ.

explosiv ag. : tarzhus, hedazh, blokus, hevlosk ; *hochexplosives Gemisch*, meskach tarzhus-kenañ g.

Explosiv g. (-s,-e) : [yezh.] kensonenn-darzh b., tarzhen b.

Explosivgeschoss n. (-es,-e) : boled-tarz g./b.

Explosivität b. (-) : tarzhested b., blokusted b.

Explosivlaut g. (-s,-e) : [yezh.] kensonenn-darzh b., tarzhen b.

Explosivstoff g. (-s,-e) : danvez-tarz g., bloskuzenn b.

Exponat n. (-s,-e) : traezenn kinniget en un diskouezadeg b., traezenn war ziskouez b., traezenn o tiskouez b., pezh kinniget en un diskouezadeg g. ; *im Museum werden schöne Exponate ausgestellt*, traezoù brav a zo war ziskouez er mirdi, traezoù brav a vez o tiskouez er mirdi.

Exponent¹ g. (-en,-en) : [mat.] mac'her g., galloutaer g.

Exponent² g. (-en,-en) : kannad g., dileuriad g.

Exponentin b. (-,-nen) : kannadez b., dileuriadez b.

Exponentialfunktion b. (-,-en) : [mat.] eksponantel g., argemmvac'henn b.

Exponentialgleichung b. (-,-en) : [mat.] kevatalenn eksponantel b., atalad argemmvac'hel g.

Exponentialkurve b. (-,-n) : [mat.] krommenn eksponantel b., krommenn argemmvac'hel b.

exponentiell ag. : [mat.] eksponantel, argemmvac'hel.

exponieren V.k.e. (hat exponiert) : 1. diskouez, lakaat a-wel, lakaat e diskouez ; 2. [film] louc'hañ, kizañ ; 3. [fizik] lakaat en ardizh.

V.em. : **sich exponieren** (hat sich (t-rt) exponiert) : en em lakaat en arvar, sachañ bec'h war e gein, sachañ ar c'harr war e gein, kas ar c'harr war e gein, sachañ ar c'havazh war e gein, kemer ur riskl, tennañ ur riskl war an-unan, en em lakaat e-tailh (er riskl, e pirlh, a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da bakañ brud fall, en em lakaat e-tailh da vezañ lakaet dindan teod an dud, reiñ krog d'an teodoù fall, reiñ krog d'an abegadennoù, sachañ rebechoù war an-unan, sachañ chaok ha stran war an-unan, reiñ bazh d'e gannañ.

exponiert ag. : 1. en arvar, dic'houdor ; 2. war wel, a-wel, e diskouez, war ziskouez, diskouezet.

Export g. (-s,-e) : 1. eziporzh g., eziporzhadur g., eziporzhiezh g., diborzhadur g., ermaeziadenn b., ermaeziadur g., divroañ g. ; *massiver Export*, ermaeziadeg b. ; 2. eziporzhad g., traezenn eziporzh b.

Exporteur g. (-s,-e) : eziporzhier g., diborzhier g.

exportieren V.k.e. (hat exportiert) : eziporzhiañ, ermaeziañ, diborzhiañ, divroañ, disvroañ.

Exportkaufmann g. (-s,-leute) : eziporzhier g., diborzhier g.

Exposé g. (-s,-s) / **Exposee** n. (-s,-s) : displegadenn b.

Exposition b. (-,-en) : 1. [nukl.] ardizh g., ardizhad g. ; 2. [c'hoariva] digoradur g., displegadur g. ; 3. [tiez] durc'hadur g. ; 4. diskouezadeg b.

Expositur b. (-,-en) : [relij.] iliz-trev b., iliz trevel b.

express ag. : herrek.

Adv. : buan-kenañ, gant tizh bras.

Express g. (-es) : kas herrek g. ; *per Express*, dre gas herrek.

Expressbote g. (-n,-n) : dezouger herrek g., reder g., deroer herrek g.

Expressgut n. (-s,-güter) : kasadenn vallus b., pakadenn war zifrae b.

Expresszug g. (-s,-züge) : tren herrek g.

Expressionismus g. (-) : eztaolouriezh b., ekspresionouriezh b.

Expressionist g. (-en,-en) : eztaolour g., ekspresionour g.

Expressionistin b. (-,-nen) : eztaolourez b., ekspresionourez b.

expressionistisch ag. : ... eztaolour, ... ekspresionour.

expressis verbis Adv. : groñs, fraezh, krenn, strizh, just-ha-just.

Expressstraße b. (-,-n) : [Bro-Suis] hent-tizh g., hent tizh bras g., hent herrek g.

expropriieren V.k.e. (hat expropriert) : [gwir] diberc'hennañ [u.b. diouzh udb], lakaat [u.b.] er-maez eus e dra, lemel e vadoù [digant u.b.], kenkizañ [u.b.].

exquisit Adv. : eus an uhelañ perzhed, heberzh, dispar, pase mat, peurvat, eus ar c'hentañ, diouzh ar c'hentañ, eus ar penn, diouzh ar penn, dreist, mat-dreist, mat-distailh, eus an diuz, eus ar gurunenn, eus ar vegenn, eus an dibab, diouzh an dibab, kentañ troc'h, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, a'r blein, a'r choaz, a'r boulc'h, eus ar rummad uhelañ, dibab, beuz.

Extemporale n. (-s, Extemporalien) : [skol] primaozadenn b., primsavadenn b., arnodenn der skrid graet war an tomm hep rakkemenn b.

Extension b. (-,-en) : [preder., yezh.] erastenn g., erdal g. ; *etwas in eine Extension von Begriffen einbeziehen*, erastenn udb, erdalañ udb.

extensional ag. : [preder., yezh.] erastennel, erdalel.

extensiv ag. : 1. [fizik, tekn.] ... astenn ; 2. [labour-douar] astennidik ; *extensiver Anbau*, gounidegezh astennidik b., labour-douar astennidik g. ; *extensive Viehzucht*, sevel loened astennidik g., [diwar ar saozneg] ranching g. ; 3. [preder., yezh.] erastennek, erdalek.

Extensor s. (-s,-en) : [korf.] kigenn astenner b.

extern ag. : diavaez, a-ziavaez, diavaezel.

Externat n. (-s,-e) : 1. [skol] skol-diavaezidi b., avaezskol b. ; 2. [amiegezed] stummadur pleustrek g., staj pleustrek g.

Externe(r) ag.k. g./b. : [skol] diavaeziad g., diavaeziadez b., avaezskoliad g., avaezskoliadez b.

exterozeptiv ag. : [bred.] eztapus.

exterritorial ag. : eztiriadek.

Exterritorialität b. (-) : eztiriadegezh b.

extra Adv. : 1. ouzhpenn, war ar marc'had ; *das kostet noch etwas extra*, koustañ a ray un draig ouzhpenn ; 2. a-ratozh-kaer, a-benn-kaer ; *extra deswegen kommen*, dont a-ratozh-kaer abalamour d'an dra-se, dont a-benn-kaer abalamour d'an dra-se, en em zirañjañ da zont abalamour d'an dra-se ; *sie hat es extra für uns getan*, evidomp hon-unan he deus graet an dra-se ; 3. a-ziforc'h, a-zisparti, a-ratozh, a-ratozh-vat, a-ratozh-kaer, a-benn-kaer, espres-kaer, a-fetepañs, ispisial ; *ein extra dazu bestimmtes Zimmer*, ur gambr a-ratozh b., ur gambr terket ispisial evit an dra-se b. ; *extra für sich*, en distro, distok, a-gostez, distag, ez distag, en e bart e-unan ; *das Landhaus liegt extra für sich*, a-gostez (en ul lec'h distro, en he digenvez, en digenvez) emañ ar genkiz ; 4. a berzhed uhel, heberzh, pase mat, peurvat, eus ar c'hentañ, diouzh ar c'hentañ, eus ar penn, diouzh ar penn, dreist, mat-dreist, mat-distailh, mat-eston, eus an diuz, eus ar gurunenn, eus ar vegenn, eus an dibab, diouzh an dibab, a'r blein, a'r choaz, a'r boulc'h, kentañ troc'h, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, beuz, fiskal, kabidan, dibab ; 5. dreist, dispar.

extra- : -kenañ, -meurbet, -hardizh, -eston, ... eus ar vegenn, pase, beuz, fiskal, kabidan.

Extra- : ... ispisial, ... divoas, ... digustum, ... dibar, ... dibarek, ... dreistordinal, ... a-ziforc'h, ... divoutin, ... ouzhpenn.

Extras lies. : ouzhpennadennoù lies., diuzadoù ouzhpenn lies., [kirri-tan] reizhoù karr ouzhpenn lies., [beajoù aozet] baleadennoù ouzhpenn lies.

Extraausgabe b. (-,-n) : embannadur a-ziforc'h g., embann ouzhpenn g., embannadenn dreistordinal b.

Extrablatt n. (-s,-blätter) : stagadenn b., ouzhpennadenn b.

Extrafahrt b. (-,-en) : [Bro-Suis] bus divoas g., bus a-ratozh g.

extrahieren V.k.e. (hat extrahiert) : 1. eztennañ, peurdennañ, tennañ kuit, tennañ er-maez ; 2. [kimiezh] douhenniñ.

Extrakt g. (-s,-e) : 1. douhennad g., strilhadur g., eztennad g., eztenn g., tennad g. ; 2. diverrañ g., diverradur g., berrskrid g.

Extraktion b. (-,-en) : 1. eztennañ g., eztennerezh g., eztennadenn b., tennadur g. ; 2. [kimiezh] douhenniñ g.

Extraktionsapparat g. (-s,-e) : tenner g.

Extraktionszange b. (-,-n) : [mezeg.] bukorvu g., bikorbi g., turkez da dennañ an dent b.

Extrapolation b. (-,-en) : krommastenn g., trakrommenn b., trasteudadur g., traletodiñ g., trasteudañ g.

extravagant ag. : brizh, stultennus, iskis, droch, pampes, lu ; *ein extravaganter Hut*, un istrogell tog g. ; *sie kleidet sich immer extravagant*, homañ a zo ur vaskaradenn, dic'hizet e vez atav, Meurlarjez a vez ganti a-hed (hed, dre hed) ar bloaz, goueliañ a ra sant Meurlarjez ouzhpenn ur wech ar bloaz, ur farsite eo an doare m'eo gwisket honnezh, greiet drol e vez atav, un damez a zo anezhi ; *extravagantes Benehmen*, istrogellerezh g., neuziou arziot lies., ardoù arsot lies. ; *extravagant gekleideter Kerl*, meurlarjez g. [*liester* meurlarjezoù], maskaradenn b. [*liester* maskaradennoù], stramm g., jak g., termaji g.

Extravaganz b. (-,-en) : istrogellerezh g., stultenn b., rambreg., follezhenn b., istampioù lies., istañsoù lies.

Extraversion b. (-) : eztroadur g.

extravertiert ag. : 1. eztroat ; *extravertiertes Benehmen*, emzalc'h eztroat ; 2. eztroet ; *extravertierter Mensch*, eztroed g. [*liester* eztroidi], den eztroet g.

Extrawurst b. (-,-würste) : [dre skeud.] P. *er will immer eine Extrawurst haben*, un den dioutañ e-unan eo - un den evitañ e-unan eo - dezhañ e-unan eo - ne blij ket dezhañ bezañ war an ton - morse ne c'hell ober evel ar re all - seul vui, seul c'hoazh - seul vui en deus seul vui e fell dezhañ kaout - imorioù en devez - hennezh a zeu bepred sorc'hennoù dezhañ - hennezh a ra diouzh e benn nemetken - ur sacher d'e du a zo anezhañ - un den d'e sac'h a zo anezhañ - plijout a ra dezhañ ober e benn person - douget d'e benn eo - ur Yann e benn e-unan a zo anezhañ - ober a ra hervez e faltazi e-unan - ne ra netra nemet diouzh e vod.

Extrazug g. (-s,-züge) : [Bro-Suis] tren divoas g., tren a-ratozh g.

Extrem n. (-s,-e) : penn tre g., penn pellañ g., penn diwezhañ g., penn eizhañ g.

extrem ag. : pellañ, diwezhañ, dreist, tre, eizhañ ; *Sommer mit extremer Dürre*, hañv kras g.

Adv. : dreist, gwall, -tre, -kenañ, kenañ-kenañ, -meurbet, ken ez eo, -groñs, penn-da-benn, penn-da-benn an neudenn, iskis, spontus, eston, -terrupl ; *extrem trockene Haut*, kroc'hen karnet g. ; *extrem sparsam leben*, bevañ divisañ ma c'haller, tremen gant nebeut-tre, ober e dreuz gant nebeut-tre a dra, bezañ nebeut-tre a dra a-walc'h d'an-unan da vevañ, en em vegañ gant nebeut-tre a dra, tremen gant soubenn an tri zraig, tremen gant soubenn ar pouezioù horolaj, bevañ diwar nebeut-tre a dra, bevañ

diwar bara ha dour, bevañ gant bara ha dour, bevañ gant pizhoni ; *er kann in extrem tiefen Lagen singen*, gouest eo da ganañ war notennoù izel-tre ; *in extrem hohen Lagen singen*, kanañ war notennoù skilr-tre ; *eine extrem haarige Klettertour*, un abadenn grapañ gwall denn b., un abadenn grapañ gwall start b.

Extremfall g. (-s,-fälle) : kaz eus ar penn pellañ g., kaz eizhañ g., degouezh eus ar penn pellañ g., degouezh eizhañ g., pleg eus ar penn pellañ g., pleg eizhañ g., plegenn eus ar penn pellañ b., plegenn eizhañ b., troienn eus ar penn pellañ b., troienn eizhañ b.

Extremismus g. (-) : tu ar penn pellañ g., pellvanouriezh b., pennpellaouriezh b., radikalegezh b.

Extremist g. (-en,-en) : paotr eus ar penn pellañ g., pellvanour g., ezhaour g., pennpellaour g., radikal g.

Extremistin b. (-,-nen) : plac'h eus ar penn pellañ b., pellvanourez b., ezhaourez b., pennpellaourez b., radikalez b.

extremistisch ag. : ... eus ar penn pellañ, pellvanour, ezhaour, radikal.

Extremität b. (-,-en) : 1. bleñch g., beg g., penn g., dibenn g. ; *die zwei Extremitäten*, an daou vlein lies., an daou benn lies. ; 2. [korf.] bleñch g. ; *die freien oberen Extremitäten*, an izili krec'h lies. ; *die freien unteren Extremitäten*, an izili traoñ lies.

extrinsisch ag. : ezien, daveaz, diavaezek, a-ziavaez.

Extroversion b. (-) : eztroadur g.

extrovertiert ag. : 1. eztroat ; *extrovertiertes Benehmen*, emzalc'h eztroat ; 2. eztroat ; *extrovertierter Mensch*, [liester eztroidi], den eztroat g.

Extrusivgestein n. (-s,-e) : karregad eztourzhat b., dislonkadur g., dislonkadur volkanek g., roc'h-dislonk volkanek b., distaol volkanek b., distaoladennoù volkanek lies., dislonkadurioù volkanek lies.

Ex-und-Hopp-Mentalität b. (-) : speredegezh troet war ar foranerezh b., tro-spered foranour b.

Ex-und-Hopp n. (-) : foranerezh g., gwasterezh g.

Ex-und-Hopp-Verpackung b. (-,-en) : pakadurezh da deurel b., pakadurezh taoladus b., pakadurezh unarver b.

exzellent ag. : dreist, dispar, mat-dreist, mat-distailh, mat-eston, eus ar c'hentañ, diouzh ar c'hentañ, eus ar penn, diouzh ar penn, eus an diuz, eus ar gurunenn, eus ar vegenn, eus an dibab, diouzh an dibab, a'r choaz, a'r blein, kentañ troc'h, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, dibab, forzh vat, a-zibab, beuz.

Exzellenz b. (-,-en) : Dreisted b., ho Treistelezh b.

exzellieren V.gw. (hat exzelliert) : bezañ dreist.

Exzenter g. (-s,-) : [tekn.] kammrod b.

Exzenterrolle b. (-,-n) : [tekn.] roller ezkreizennek g.

Exzenterwelle b. (-,-n) : [tekn.] marbr ezkreizennek g.

Exzenterzahnrad n. (-s,-räder) : [tekn.] rod dantek ezkreizennek b., rod dantet ezkreizennek b.

Exzentriker g. (-s,-) : instrumal g., papigo g., istañsour g., istrelog g., istrogell g., marc'h-lu g., orin g., orin den g., orin a zen g., termaji g., diaoul a zen g., kalkenn b./g., oristal a zen g., pichon g., instrumal g.

Exzentrikerin b. (-,-nen) : loukezenn b., istrogell b., orinez b., kalkenn b., stramm g.

exzentrisch ag. : 1. [tekn., skiant.] ezkreizadel ; *exzentrisch verstellen*, diahelañ, dizahelañ,

ezkreizennañ ; 2. [mat] ankengreiz ; 3. ezkreizek, ezkreizennek ; 4. [dre skeud.] arsot, arziot, iskis, droch, pampes, droch-pik, lu, dic'hiz ; *exzentrisches Benehmen*, istrogellerezh g., neuizioù arziot lies., ardoù arsot lies., istampioù lies., istañsoù lies., istrogelloù lies., farsite b.

Exzentrizität b. (-,-en) : 1. [tekn., mat., skiant.] ezkreisadezh b. ; 2. ezkreizegezh b., digengreizennegezh b. ; 3. [dre skeud.] istrogellerezh g., iskister g., istrogell b., farsite b., istampioù lies., istañsoù lies., istrogelloù lies., farsite b.

exzerpieren V.k.e. (hat exzerpiert) : eztennañ.

Exzerpt n. (-s,-e) : arroud g.

Exzess g. (-es,-e) : reveur g., reñver g., reimplij g., dreistmuzul g., dirollerezh g., regorfad g., relabour g., rezebriñ g., h.a. ...

exzessiv ag. : dreistmuzul, dizoare, betek re, reñverek, divoder, dreistmoder, dreistpenn.

exzidieren V.k.e. (hat exzidiert) : [mezeg.] ezskejañ, amnaziñ.

Exzision b. (-,-en) : [mezeg.] ezskej g., amnaziñ g.

Eyliner g. (-s,-) : [gwezelad] eye-liner g., kreion malvennoù g., kreion g.

EZB b. (-) : [berradur evit Europäische Zentralbank] Bank Kreiz Europa g., BKE g.